

རབ་བྱུང་༡༧ པའི་གནམ་མོ་ས་ཤོ་སྟག་ལོ་ཟླ་ ༥ པའི་ཚེས་ ༥ ལས་ཟླ་ ༦ པའི་
ཚེས་ ༦ ཚུན་ འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཚེན་མེ་ཐངས་ ༡༦ པའི་
ནང་གསུང་གོས་གནང་ཐོད་དང་གོས་ཐག་རིམ་པར་ཚོད་པའི་ཐོད་བཀ

(སྤྱི་ཚེས་ ༢༩.༦.༢༥ ལས་ ༣༠.༧.༢༥ ཚུན་)

༡- འགོ་བཅུགས་ཉེ་འབྲེལ།

འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཚེན་མེ་ཐངས་ ༡༦ པའི་ གཟའ་སྐར་དགེ
པའི་འཕྲོད་སྐྱོར་དང་བསྐྱེད་ཉེ་གནམ་མོ་ས་ཤོ་སྟག་ལོ་ཟླ་ ༥ པའི་ཚེས་ ༥ འམ་སྤྱི་ཟླ་ ༦ པའི་
ཚེས་ ༢༩ ལུ་ འབྲུག་གི་མེ་ཐང་སྤྱི་མཐུན་གྱི་བསོད་ནམས་ལས་གྲུབ་པའི་སྤྱི་ཚོར་དམ་པ་
མེ་དབང་མང་འབད་ག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོ་ག་ རང་ལུགས་ཆེ་བས་གྲུབ་གྱི་རིམ་པ་བསྐྱོགས་ཉེ་
བྱོན་མ་དུ་ མེ་ཐང་གི་བསུ་བ་དང་བཅས་པ་འབད་ ཚོའ་ཁང་ནང་གདན་འདྲེན་ཞུ་ཞིན་མ་
ལས་ ཚོགས་དམངས་ལུ་ བཞུགས་གྲུབ་ཕྱན་སུམ་ཚོགས་པའི་ ཉེ་འབྲེལ་གྱི་མཇེད་རིམ་
རྒྱུ་པར་བསྐྱོགས་ཉེ་འགོ་བཅུགས་གནང་ཡི།

ཚོགས་འདུ་འི་གསུང་གོས་ འགོ་བཅུག་པའི་ལེགས་སྐྱར་ནང་ལུ་ ཚོགས་དཔོན་
གྱིས་ མེ་དབང་མང་འབད་ག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོ་ག་གིས་དབུ་གཙོས་པའི་ཚོས་སྤྲེད་དང་ གཞུང་
གི་སྐྱེའོ་མེ་ཐང་སྤྱི་མེ་ཚུ་དང་ རྫོང་ཁག་སོ་སོ་ལས་ སྤྱོ་གོས་ཚོའ་སྤྲེད་འབྲས་དཔོན་
བཅོག་འབྲེལ་འགན་བཟུར་དོན་ལུ་འོང་མེ་མེ་ངོ་ཚུ་ལུ་བྱོན་པ་ལེགས་སོའི་དགའ་བསུ་
ཞུ་བའི་ཁར་ ཚོས་སྤྲེད་དང་གཞུང་གི་སྐྱེའོ་མེ་ཐང་སྤྱི་མེ་ཚུ་ལུ་འབྲས་མེ་གསར་པ་འགོ་དང་པ་
ཚོགས་འདུ་འི་ནང་བྱོན་མེ་ཚུ་ལུ་ ལེའ་སྤོན་དང་བཀྲིས་བདེ་ལེགས་ཞུས་ཉེ་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྤྱི་
དོན་གོས་ཐག་བཅད་ནི་འི་བཀྲིས་སྤོང་ཚུ་ནང་ སྐྱེའོ་མེ་ཐང་སྤྱི་མེ་ཚུ་ལུ་འབྲས་མེ་ཡོངས་ཀྱིས་ ལྷག་བསམ་

རྣམ་དག་གི་སྒོ་ལས་ བཅའ་མར་གཏོགས་ནི་གི་འགན་ལུང་འབག་དགོས་འདི་ ལག་ཆེ་
བའི་དྲན་གསོ་ཡང་ཞུས་ཡི།

འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ནང་ ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་གྱི་ལས་རིམ་ཚུ་ འགོ་བཙུགས་
ནི་སྤྱི་སྤྱོད་འབད་རུང་ དུས་ཀྱི་འཕོ་འགྱུར་དང་ དེང་སང་གི་ལམ་ལུགས་དང་བསྐྱེད་པའི་
མི་སྡེ་དཔལ་འབྱོར་གྱི་འགྱུར་བ་ཚུ་ལུ་ ང་བཅས་རའི་མི་དབང་ཡབ་མེས་རིམ་བྱོན་ཚུ་གིས་
གཟབ་བཅོམ་གང་དྲག་གི་ཐོག་ལས་ གདོང་ལེན་མཛད་གནང་བའི་སྐབས་ཀྱིས་ ང་བཅས་རའི་
སྤར་སྲོལ་ལམ་ལུང་བཟང་པོ་ཚུ་ལུ་ ཉམས་ཆགས་བྱུང་པར་ དུས་ཡུན་གྱི་ཁྱེད་གི་ནང་
ལུ་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ འཛུལ་སྤོང་ནང་གྲུབ་འབྲས་ མཐར་འབྲེལ་ཏོག་ཏོ་འབད་བྱུང་
སའི་མིག་དཔའི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ལུ་ བཟོ་གནང་ཡོད་ཟེར་ཞུས་བའི་ཁར་ འདས་པའི་ལོ་ངོ་
བཅུ་ཕྱག་དག་པ་ཅིག་གི་ནང་འཁོད་ ང་བཅས་རའི་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གོང་འཕེལ་གྱི་
གནས་ཚུན་དེ་ ད་རེས་བཟུམ་ཅིག་ལུ་ ལྷོད་ཚུགས་པའི་ཐུགས་བཞེད་འདི་ ཉེ་མའི་མཁུན་
ཅན་དམ་པ་ རེ་གཉིས་ཀྱིས་མ་གཏོགས་ གཞན་གྱིས་མཐོ་བསམ་ཅོམ་ཡང་ བཏང་མ་
ཚུགས་པ་འོང་ཟེར་ཞུས་ཡི། རྒྱལ་ཁབ་ནང་ བསམ་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་མི་སྡེ་དཔལ་
འབྱོར་ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་གྱི་གྲུབ་འབྲས་ཚུ་ ཉེ་ལས་སེ་སེ་འབད་བྱུང་སྟེ་ ང་བཅས་
རའི་འབྲུག་པའི་མི་སེར་ཚུ་ ག་དེམ་ཅིག་བདེ་སྐྱིད་དང་ལྷན་ཏེ་ཡོད་པ་ཨིན་ན་ ཚོཾ་འདུའི་
འབྲས་མི་ཡོངས་ཀྱིས་མཁུན་གསལ་ཆེ་མ་བཞིན་དུ་ ལོགས་སུ་རྒྱལ་བཤད་རྒྱལ་སྤྱོད་ཞུ་
དགོས་པ་མིན་འདུག། འདི་བཟུམ་གྱི་བྱུང་ཚོས་ ཅན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ལུ་གྱུར་ཚུགས་མི་དེ་ཡང་
གཙོ་བོ་རང་ དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱི་སྲོག་ཤིང་བརྒྱུད་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་མི་
དབང་ མངའ་བདག་རེན་པོ་ཆེ་མཆོག་གི་ ཐུན་རིག་རྣམ་པར་བཀྲ་བའི་དབུ་འབྲིད་དང་
མཛད་རྒྱུ་གི་བཀྲའ་ངོ་མ་ཨིན།

མི་དབང་མངའ་ཞབས་མཚོག་ དགའ་ལོ་ ༡༤ བཞེས་ལོང་མེད་པར་ གསེར་གྲིང་
 གྲོན་དགོས་པའི་ གནས་སྤངས་ལུ་ཐུག་སྟེ་ འབད་རུང་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བརྟན་སྤྱོད་སྐྱོང་
 བའི་ཐུགས་འགན་རྩི་ལ་བུ་བཞེས་ཏེ་ ཐུག་ལཱ་གནང་པའི་བཀྲིན་ལས་ ད་ཚུན་མེ་ལོ་ ༢༤
 ཁྲི་ཐོག་བཞུགས་ཤིང་ལུ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རེན་པོ་ཆེ་མཚོག་གིས་ རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་
 སེར་གྱི་མཐའ་དོན་ཁོ་ན་ལུ་གཞེགས་ཏེ་ དབུ་འབྲིད་མཛེད་གནང་མ་ལས་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་
 རང་ སྤར་བ་ལྷག་པའི་ཞི་བདེ་དང་བདེ་སྐྱོད་བྱུང་པ་གིས་མ་ཚད་ མ་འོངས་ལུ་བརྒྱད་ཚུ་
 གི་མཐའ་དོན་ལུ་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རང་བཅོན་དང་སྤྱང་སྐྱོབ་དེ་ བཅོན་ཏོག་ཏོ་བཟོ་ནི་འདི་ལུ་
 ག་ཞི་བ་ཁག་ཆེ་བའི་བཅི་འཛོག་གནང་སྟེ་ ཐུག་ལཱ་མཛེད་གནང་མ་ལས་བརྟན་ རྒྱལ་ཁབ་
 ཀྱི་རང་དབང་རང་བཅོན་དང་གོམས་གཤིས་ཚུ་ སྤར་ལས་ལྷག་པ་འབད་ བཅོན་ཏོག་ཏོ་
 དང་སྐྱོང་སྐྱོང་བཟོ་གནང་ཡོད་པ་ ཚོན་དམངས་ཡོངས་ཀྱིས་མཁྱེན་སར་ཨོན་ཟེར་ཞུས་ཡི།

འདས་པའི་ལོ་ངོ་ ༣ ལས་ཚུར་ ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ཡོད་པའི་གོང་
 འཕེལ་གྱི་གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་ཚུ་གི་རྒྱུན་སྐྱོང་གི་ཟུང་གོན་ཆ་མཉམ་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་འཁོད་
 ཀྱི་འོང་འབབ་ཀྱིས་ བདེ་ལ་ཟུན་ཏེ་ཡོད་པ་མ་ཚད་ འབྲུག་ལུ་ལོ་ངོ་ ༢ ཀྱི་ཟུང་གོན་བདེ་ལ་
 ཟུན་ཚུགས་པའི་ཨ་རིའི་དྲོ་ལར་གྱི་གསོག་འཛོག་ཡོད། ཡར་རྒྱས་འགྱུ་བའི་བསྐྱར་ཡོད་
 པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཚུ་ལས་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ནང་བཟུམ་གྱི་ དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་
 ཁག་ཆེ་ཤོས་ཚུ་བསྐྱབས་ཚུགས་མི་དག་པ་ཅིག་མ་གཏོགས་མེད། དེ་ཚུ་ག་ར་ རྒྱལ་ཁབ་
 རང་བུ་སྤྲོ་བས་མ་བདེ་མ་ག་འདེ་བཟུམ་བྱུང་རུང་ མི་དབང་མངའ་བདག་རེན་པོ་ཆེ་མཚོག་
 གིས་ ཉེན་མཚན་ལྟོས་མེད་ མི་སེར་གྱི་ཕན་བདེ་དང་དགའ་སྐྱོད་ལུ་ཕན་པའི་ཐུག་ལཱ་གནང་
 ཏེ་རང་ བཞུགས་པའི་བཀྲིན་ཨོན། འདི་ལས་བརྟན་ ང་བཅས་ར་ཚོགས་པ་ཡོངས་ཀྱི་
 སེམས་ལུ་སྐྱོབ་དང་ངལ་རངས་བྱུང་དགོས་པ་མ་ཚད་ མི་དབང་མངའ་ཞབས་ལུ་ ལྷན་
 ཡང་བརྗེད་པར་ཕངས་པའི་བཀའ་དྲིན་ དང་དགའ་ཚོར་སྐྱོམ་འབད་བསམ་དགོས་པ་

ཡོད། འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་ཚུ་འི་ རྣང་ལས་ མི་སེར་ལུ་ ལྷལ་
འབྲས་ཉུང་ཤོས་བཀལ་བའི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཨིནམ་ལས་ ང་བཅས་རའི་མི་སེར་ཚུ་ལས་
དཔུང་ལྷལ་ཚུ་ལ་ཅམ་རེ་མ་གཏོགས་བསྐྱུ་སྲིལ་མེདཔ་ ཚོགས་འདུ་འི་འབྲས་མི་ཡོངས་
རྒྱུས་ མ་མཁུན་མེདཔ་ལས་ བཅུད་བསྐྱེད་ལྷོ་བ་ཅེན་ དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་མི་སེར་ཚུ་
ལུ་ ད་རེས་བཟུམ་གྱི་དགའ་སྐྱིད་དང་ཡར་རྒྱས་ཚུ་ སྤར་ནམ་ཡང་བྱུང་མ་མྱོང་མ་ཅིག་ཨིན་
པའི་མཛོ་བསམ་ འཕྲལ་འཕྲལ་རང་བཟང་དགོས་བྱུང་དོ་ཟེར་ཞུས་ཡོད།

ང་བཅས་རའི་འབྲུག་གི་ཙ་བ་^༣ མགོ་མཇུག་སློག་ནི་གི་དཔལ་བཅམ་མི་ རང་
འདོད་རྒྱུད་བང་ལུ་བཟང་མི་ མི་ངན་ཚུ་དང་ ཁོང་གི་བྱུས་ངན་ཚུ་ལུ་གོགས་རམ་དང་རྒྱབ་
སྐྱོར་འབད་མི་ སྤང་བའི་དགུ་ཚུ་ མི་དབང་མཚོག་གིས་པམ་པར་མཛད་དེ་ དགའི་སྤྱོགས་
ལས་ རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་བཀྲིན་ལས་ རྒྱལ་ཁབ་རྒྱུ་འཕྲལ་ཕྱགས་གཉིས་རྒྱུ་མཐའ་དོན་ཚུ་
གཅིག་སྒྲིལ་སྲ་བ་ཉན་བཟོ་གནང་པ་གིས་མཚད་ འབྲུག་གི་རང་དབང་རང་བཅོན་དང་
སྤང་སྐྱོབ་དེ་ཉེ་མ་བ་ཡང་ མཐའ་བཅོན་ཉོག་ཉོ་འབད་བཟོ་གནང་ཡི། འདས་པའི་ཚོགས་
ཐངས་ཚུ་ནང་ རོ་ལོགས་ལས་བཟོན་པའི་གསུང་གོས་ཚུ་ ལན་མང་བྱུང་པའི་ཁར་ ང་
བཅས་རའི་གཞུང་དང་མི་སེར་ལས་ ཆེ་འབྲིང་ཚུང་གསུམ་མང་རབས་ཅིག་གིས་ རོ་ལོགས་
པའི་ དཀའ་ལྷོགས་དེ་ ཞི་ཐབས་རྒྱ་སྐྱོར་ལས་ བསམ་འཆར་དང་གོས་བསྐྱེད་མ་འདྲུམ་
ལེ་ཤུ་ཞུ་མི་ཐོན་ཉེ་འབད་རུང་ ང་བཅས་རའི་འབྲུག་པའི་མི་སེར་ཚུ་གི་བསེད་ནམས་དང་
ལ་རྩེ་ཆེ་བའི་དབང་གིས་ དཀའ་ལྷོགས་དེ་སེལ་ནི་འི་ཐུགས་འགན་ཉིལ་བུ་ མི་དབང་
མང་འབདག་རེན་པོ་ཆེ་མཚོག་གིས་བཞེས་ཉེ་ ཐུགས་རེག་ རྣམ་པར་བཀྲ་བའི་ཐབས་ཤེས་
དང་མཛད་རྒྱ་ཚུ་གི་སློ་ལས་ སྲེལ་བེང་དེ་ཙ་མེད་ཞི་ ཐབས་མཛད་པ་ལས་བཟོན་ རོ་ལོགས་
ཚུ་གི་དམིགས་ཡུལ་ཚུ་ ཙ་བ་ཉེད་ལས་གྲུབ་ཐབས་མེདཔ་བཟོ་གནང་ནེ་ འབྲུག་གི་ཞི་བདེ་
དང་བདེ་སྐྱིད་ལུ་གཞོན་འཚོ་ གང་ཡང་མ་བྱུང་ཟེར་ཞུ་ཞིནམ་ལས།

ཚོལ་ཐང་ས་ ལུ་པའི་གྲོས་གཞིའི་ལས་རིམ་དང་པ་འདི་ མི་དབང་མངའ་བདག་
 རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་ལས་ ང་ལུ་གནང་མི་བཀའ་ཤོག་འདི་ ཚོགས་དམངས་ལུ་ལྷག་སྟེ་
 ལུལ་ནིའི་ཁར་ འདིའི་ངོ་བུ་ལུ་ཉུང་ཉུང་ ཚོགས་འདུའི་འབྲུས་མི་ཡོང་ས་ལུ་ལུལ་ནི་
 ཡིན། མི་དབང་མངའ་བཞུགས་མཚོག་གིས་ ཉུང་ལྷོད་དུ་ ང་བཅས་རའི་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་
 གྱི་འཕུལ་ཕྱགས་གཉིས་གྱི་མཐའ་དོན་ལོན་ལུ་ ཕྱག་ལུ་མཛད་དང་ མཛད་བཞིན་པར་ཡོད་
 པའི་ཁར་ ང་བཅས་རའི་ཚོགས་དམངས་ལུ་ཡང་ མཛད་རྒྱ་བཟང་པོའི་ལམ་སྟོན་གནང་དང་
 གནང་བཞིན་པར་ཡིན་མ་ལས་ ང་བཅས་རའི་ཚོགས་དམངས་ཀྱིས་ མི་དབང་མངའ་བཞུགས་
 གྱི་བཀའ་རྒྱུ་འདི་ འབག་ན་རེ་བ་སྟེ་ འབོན་གསེར་བ་པང་ས་པའི་ཐ་དམ་ཚོག་དང་ རྒྱ་
 འབྲུས་ལུ་བཙུག་བཀའ་ལྷན་སྟེ་ བཀའ་ཤོག་གི་འགྲེལ་དོན་ཚུ་ རོར་བ་མེད་པར་སེམས་ལུ་
 རེས་ཞེན་ལས་ རང་འདོད་རྒྱུ་ལུ་བསྐྱར་ཏེ་ རྒྱལ་ཁབ་གྱི་འཕུལ་ཕྱགས་གཉིས་གྱི་མཐའ་
 དོན་མདུན་དུ་སྤངས་ཏེ་ གསུང་གྲོས་ཚུ་ བཀའ་ཤོག་གི་དགོངས་དོན་དང་ འབྲེལ་ཏེ་ ལྷག་
 བསམ་ རྣམ་དག་གི་སྒོ་ལས་གནང་སྟེ་ མི་དབང་མངའ་བཞུགས་ཀྱི་དགོངས་བཞེད་དང་ མཐུན་
 པའི་བཅུད་དོན་བཏོན་དགོས་པ་འདི་ ཚོགས་འདུའི་འབྲུས་མི་ཡོང་ས་ཀྱིས་ ཕྱགས་ལུ་
 བསྐྱམ་དགོས་ཟེར་ཞུས་ཡི།

རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་འདི་ རྒྱལ་ཁབ་སྤྱི་དོན་ལུ་ཕན་པའི་གསུང་གྲོས་
 འག་ཆེ་ཏོག་ཏོག་གནང་ ས་མཐོ་ཤོས་ཡིན་མ་ལས་ འབྲུག་གཞུང་དང་ཚོས་སྡེ་མི་སེར་ཚུ་
 གིས་ བྱེད་སྐྱོལ་འབྲུས་མི་ཚུ་ མང་པའི་སྐྱུག་ལས་བསལ་ཉུང་པའི་སྐྱུག་ལས་གདམ་སྟེ་
 རྒྱལ་ཡོངས་ཚོལ་འདུ་ཆེན་མོ་འདི་ནང་ ཁོང་གི་ཕྱགས་གཏད་པའི་སྐྱོལ་འདུ་འབྲུས་མི་
 འབད་ གདམ་ཁ་རྒྱུ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་ བྱེད་སྐྱོལ་འབྲུས་མི་ཚུ་གིས་ཡང་ ཚོགས་འདུ་
 འདི་ནང་གསུང་གྲོས་གནང་པའི་སྐབས་ རྒྱལ་ཁབ་གྱི་མཐའ་དོན་ཚུ་ཕྱགས་ལུ་བསྐྱམས་ཏེ་

སྒྲ་གསང་མེད་པར་གྲོས་བརྒྱུད་ནང་བཅའ་མར་གཏོགས་ཏེ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འཕུལ་སྤྲུགས་
གཉིས་ལུ་ཕན་པའི་གྲོས་ཚོད་ཚུ་བཏོན་ཐབས་སྐྱོག་དགོས་པའི་དྲན་གསལ་ཞུས་ཡི།

དེའི་རྒྱལ་ལས་མེད་བང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་འི་ཞབས་ལས་རྒྱལ་ཡོངས་
ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོའི་ཚོཾ་དཔོན་ལུ་གནང་པའི་འཆི་མེད་ལྷའི་བདུད་ཅི་རོ་མཚོག་བརྒྱ་
ཕྱེད་གྱི་བཀའ་ཤོག་ཐབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་མ་འདྲི་འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་
ཐངས་ལུ་པ་དབུ་བཅུགས་གནང་བའི་ཆེ་ལུ་ཚོགས་འདུའི་ཞིབ་རིགས་དྲུང་ཆེན་གྱིས་
ཚོགས་དམངས་ལུ་ལྷག་སྟེ་སྤུལ་བའི་རྒྱལ་ལུ་བཀའ་ཤོག་གི་འདྲ་བཤུས་རེ་རེ་ཚོགས་
པ་ཡོངས་ལུ་བཀའ་སྟེལ་སྤུལ་ཡི།

འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཚེན་མོའི་ཚོགས་དཔོན་སློ་ཡངས་
ལ། དོན་འབྲས་དེ་ནི་ད་ལྟོ་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་ཐངས་ལུ་པའི་སྐབས་ལུ་ཚོགས་འདུ་
ཚེན་མོ་གིས་ ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འཕུལ་དང་སྲུ་ཀྱི་བདེ་སྐྱེད་དང་སྲུ་སྐྱོབ་
ཀྱི་མཐའ་དོན་ལུ་ ཉ་ཅང་གིས་གལ་ཆེ་བའི་གནད་དོན་ཅིག་གསུང་གྲོས་གནང་སྟེ་ གྲོས་
བཟུང་བཏོན་དགོས་ཡིད།

མངའ་ཞབས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ སྐྱ་ཚེ་འདི་ནང་ ད་ཚུན་འདས་པའི་ལོ་ངོ་ཉི་ལུ་ཙ་
དུག་རྒྱལ་སྲིད་བསྐྱེད་ས་པའི་རིང་ལུ་ མཛད་རྣམས་གཞན་གཅི་ལས་ཡང་ལྷག་སྟེ་ དང་པ་
ར་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མཐའ་དོན་དང་ མི་མེར་གྱི་བདེ་སྐྱེད་ལོན་ལུ་གཙོ་བོར་བཏོན་ཏེ་ རྒྱག་ལུ་
མཛད་དང་མཛད་བཞེན་པར་ཅིན། མངའ་ཞབས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་
གྱི་བཙོན་ལྷགས་བཏོན་ཏེ་ དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པ་ རྒྱགས་ལས་རྣམས་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་ཁབ་
ཀྱི་ རང་དབང་རང་བཙན་གྱི་སྲུང་སྐྱོབ་སྐྱོང་ བདག་འཛོན་འཐབ་ནི་དང་ འབྲུག་པའི་
མི་མེར་ལུ་རྒྱུ་ཚད་མེད་པའི་ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་དང་བདེ་སྐྱེད་ ཀྱི་དཔལ་ཡོན་སྲུང་སྲུམ་
ཚོགས་པའི་ལོངས་སྤྱོད་འབྱུང་བཅུག་ནི་འདི་ལུ་ ལྷོད་མེད་ཀྱི་འབད་ཚོལ་སྐྱེད་ བཞེན་པར་
ཡིད། དུས་ཡུན་དེའི་རིང་ འབྲུག་ལུ་ མི་སྡེའི་དཔལ་འབྱུང་གོང་འཕེལ་ཡ་མཚན་ཆེ་ཏོག་
ཏོ་བྱུང་ནི་འདི་གིས་ ང་བཅས་རའི་མི་མེར་ལུ་ སྲར་བ་དྲག་པའི་མི་ཚོ་སྐྱོང་ནིའི་ལེ་ཕན་
བྱུང་ཡིད་པའི་ཁར་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ རང་དབང་རང་བཙན་འདི་ཡང་ ཉ་ཅང་གིས་
བཏོན་པོར་བཟོ་ཡིད་པ་ལས་ ང་བཅས་རའི་ལུ་དགའ་སྤྱོད་མེད་དང་ རྗེས་སུ་ཡི་རངས་
ཀྱི་གཞི་ལུ་གྱུར་ཏེ་ཡིད།

ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཐག་གཅོད་ཀྱི་ལམ་ལུགས་ནང་ལུ་ ང་བཅས་རའི་མི་
མེར་ཚུ་གིས་ ཉུར་བཙོན་དང་སེམས་ལྷགས་བསྐྱེད་དེ་ བཅའ་མར་ཉིལ་པོར་གཏོགས་
ཐབས་སྐྱོག་ནིའི་དོན་ལུ་ཡང་ མངའ་ཞབས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ རྒྱགས་བཙོན་བསྐྱེད་དང་སྐྱེད་

བཞིན་པར་ཡོད། འདི་གི་དོན་ལུ་དབང་ཚད་སྲིད་སྲེལ་གྱི་སྲིད་བྱུས་ཅིག་འགོ་བཙུགས་ཏེ་
སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༡ ལུ་ང་བཅས་རའི་ཚོང་ཁག་ཆ་མཉམ་ནང་ ཚོང་ཁག་ཡར་རྒྱས་ཚོགས་
ཚུང་གི་ལམ་ལུགས་གཞི་བཙུན་གནང་ཡོད། དེ་གིས་ཡང་མ་ཚད་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༡ ལུ་མེད་
འོག་ ༢༠༢ ཆ་མཉམ་ནང་ མེད་འོག་ཡར་རྒྱས་ཚོགས་ཚུང་གི་ལམ་ལུགས་ གཞི་བཙུགས་
གནང་སྟེ་སྲིད་བྱུས་འདི་ལུ་བྱུང་བུ་གས་ལྟུགས་པར་དུ་བྱུང་ཡི། ད་རེས་ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་
ཁབ་འདི་མི་སྡེ་དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་གྱི་ལམ་བདའ་སྟེ་ ཡར་རྒྱས་ལེགས་ཤོམ་
འབད་འགྱོ་བའི་བསྐྱར་ཡོད་པའི་ཁར་མི་སེར་ཚུ་གིས་ཡང་ ཚོང་ཁག་ཡར་རྒྱས་ཚོགས་
ཚུང་དང་མེད་འོག་ཡར་རྒྱས་ཚོགས་ཚུང་གི་ལམ་ལུགས་ཐོག་ལས་ གོང་འཕེལ་གྱི་ལས་རིམ་
ཚུ་བཟོ་ཞིང་ ལག་ལེན་འཐབ་ཞི་ཚུ་ བར་འཕེལ་རྒྱ་ཆེ་སུ་འབད་རང་ སུར་བཙོན་སྤྱོད་
དེ་འགན་ཁུར་འབག་པ་གིས་མ་ཚད་ རྒྱལ་ཡོངས་སྤྱི་དོན་ལུ་ཁོ་རྒྱུད་ཡོད་པའི་གནད་དོན་
ཚུ་ ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོའི་ནང་ གྲོས་བསྐྱར་གནང་ཞི་དོན་ལུ་ སྤུལ་སྲེལ་ཡོད་པ་ཨིན།

ཐག་གཅོད་གྱི་ལམ་ལུགས་འདི་ནང་ མི་སེར་ཚུ་གིས་བཅའ་མར་གཏོགས་བཙུག་
ཞི་འདི་ ད་རེས་བ་ཡང་ལྟག་སྟེ་ རྒྱ་ཆེ་མ་འབད་ར་ཡར་འཕེལ་གཏང་ཞི་འདི་གལ་ཆེ་བས།
ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ནང་ མི་སེར་གྱི་རེ་འདུན་དང་བསྐྱེད་པའི་གཞུང་གི་ལམ་
ལུགས་བཟོ་ཏོག་ཏོ་ཅིག་ དུས་རྒྱུན་དུ་ཡོད་དགོ་པའི་ཁར་ ལམ་ལུགས་འདི་གིས་ ཡང་
དག་དང་དོན་སྤྲོན་ཅན་གྱི་འཛོན་སྐྱོང་བྱེད་ཚུ་གས་པ་གིས་མ་ཚད་ ལམ་ལུགས་འདི་ནང་ ང་
བཅས་རའི་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་མཐའ་དོན་དང་ སྤྱང་སྐྱོབ་གྱི་ཉེན་སྲུང་འབད་ཞི་དོན་ལུ་ དུས་
དང་བསྐྱེད་མ་ད་ དགག་བཤེར་དང་ཚད་མཉམ་གྱི་ཐབས་ལམ་ཅིག་ཡང་ དེས་པར་དུ་
ཡོད་པ་ཁག་ཆེ།

དམིགས་ལུལ་འདི་སྐྱབ་ཞི་དོན་ལུ་ མཛད་རིམ་གྱི་གོམ་པ་ཁག་ཆེ་ཤོས་གཅིག་
འབད་ ཉེ་མ་གི་ལྟན་རྒྱས་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་ལམ་ལུགས་འདི་ ད་རེས་སྤྱི་བཙོན་མཛད་དེ་

ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཕྱོད་ལྷན་གྱི་འཛིན་སྐྱོང་འཐབ་ཞིའི་དོན་ལུ་
འཛིན་སྐྱོང་གི་དབང་ཚད་སྤེལ་བུ་ཡོད་པའི་སློབ་པོའི་ལྷན་ཚོལ་ཅིག་རྒྱན་བསྐྱར་གྱི་ཐོག་
ལས་བཅག་འཇུ་འབད་དེ་ ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚོགས་འབད་བཟོ་ཞེ་གི་ཐུགས་བཞེད་ཨིན།

འདི་ལས་བཟོན་ ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འཕུལ་ཕྲགས་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་དོན་
དང་བདེ་སྐྱོད་ཐུན་ལུ་བསྐྱུལ་ས་ཏེ་ མངའ་ཞབས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོའི་
འཇུས་མི་ཚུ་ལུ་ གཤམ་གསལ་གནད་དོན་གལ་ཆེན་ཚུ་ ཚོལ་ཐེངས་ ༧༤ པའི་ནང་
གསུང་གྲོས་གནང་སྟེ་ གྲོས་ཚོད་བཏོན་དགོ་པའི་བསྐྱུལ་ས་གནང་མ་ཨིན།

༡ ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་སློབ་པོ་ཆ་མཉམ་ར་ད་ལས་པར་ཚོལ་འདུ་ཆེན་མོ་གིས་
ཚོགས་རྒྱན་བསྐྱར་ཏེ་ བཅག་འཇུ་འབད་དགོ་པ་ལས་ ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་
སློབ་པོ་ཚུ་གི་བཅག་འཇུའི་རྒྱན་བསྐྱར་ཐེངས་དང་པ་འདི་ ཚོལ་ཐེངས་ ༧༤ པའི་
ནང་བསྐྱར་དགོ།

༢ ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་བྱ་སྐོད་འཕམ་འགན་ཚུ་གི་སྐོར་ལས་ གྲོས་ཚོད་ཅིག་
ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་གིས་བཏོན་དགོ།

༣ འབྲུག་མངའ་བདག་རྒྱལ་པོ་ལུ་ ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱན་སྤེལ་ཞིའི་ཐབས་ལམ་
ཅིག་ ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་ལུ་ཡོད་པ་དགོ།

གོང་གསལ་གནད་དོན་གལ་ཆེན་འདི་ཚུ་ལུ་ མངའ་ཞབས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ ཐུགས་
བཞེད་ཡང་དག་གནང་ཡོད་པ་ལས་ རྒྱལ་ཡོངས་ལུ་གལ་ཆེ་བའི་གྲོས་དོན་འདི་ཚུ་ལུ་
ཚོགས་ཐེངས་ ༧༤ པའི་ནང་ ཚོགས་འདུའི་འཇུས་མི་ཚུ་གིས་ དོན་འབྲས་ལྷན་པའི་

གསུང་གྲོས་གནང་སྟེ་ མགྲིན་དབྱངས་གཅིག་གྱུར་གྱི་སྒོ་ལས་ གྲོས་ཐག་གཅད་ནི་ལེ་དོན་
ལུ་མང་འ་ཞབས་རང་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་འཆར་ཚུ་ ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་ལེ་འཐུས་མི་ཚུ་ལུ་
གྲོས་བསྐྱེད་གནང་ནི་ལེ་ཐུགས་བཞེད་ཨིན། འདི་ཡང་ ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་ལས་
ལུགས་འདི་སྐྱུར་བཅས་མཛད་དེ་ རྒྱན་བསྐྱུར་གྱིས་བཅག་འཐུ་གྲུབ་པའི་སློན་པོ་ལེ་ལྷན་
ཚོགས་ཅིག་ལུ་ འཛོན་སྐྱོང་གི་དབང་ཚད་རེ་མ་གྱིས་ ཉེ་ལ་བུར་གནང་ནི་ལེ་དོན་ལུ་ ང་
བཅས་རའི་གྲོས་གཞི་བཟུམ་ཅིག་འབད་ གཤམ་ལུ་བཀོད་དེ་ཡོད་པའི་མང་འ་ཞབས་ཀྱི་
ཐུགས་བཞེད་གནང་མི་ དགོངས་འཆར་ཚུ་ལུ་ འཐུས་མི་ཚུ་གིས་ཆ་འཛོག་འབད་ནི་ལེ་
མཐོ་བསམ་རྒྱ་ཆེ་ས་ལས་གཏང་སྟེ་ གསུང་གྲོས་ལེ་ཤོམ་འབད་གནང་པའི་རེ་བ་ཡོད།

ད་ལས་པར་ ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་འཐུས་མི་ཚུ་ ཚོལ་རྒྱུ་བསྐྱུར་ཏེ་བཅག་
འཐུ་གྲུབ་པའི་སློན་པོ་ཚུ་དང་ སློ་གྲོས་ཚོགས་ལྟེ་ལེ་འཐུས་དཔོན་ཚུ་གིས་འབད་ནི་ཨིན།
ད་རེ་ས་ཀྱི་དུས་མཚམས་ལུ་ འབྲུག་ལུ་ཡོན་ཏན་དང་ལྷོ་གསུམ་གྱི་འོས་ཚད་ལྷན་པའི་
དཔོན་ཁག་ལེ་ཤ་ཅིག་ཡོད་རུང་ ང་བཅས་རའི་ལས་སྲོལ་དང་གོམས་གཤིས་ཚུ་དང་
བསྐྱེད་པའི་ ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་སློན་པོ་ལེ་གོ་གནས་ཀྱི་ མི་ངོ་ར་ཆ་འཛོག་འབད་
ནི་ལེ་དོན་ལུ་ མང་ཤོས་གཅིག་ར་ ད་སྟོ་ལོན་གཞོན་པའི་ཁར་ གོ་གནས་མཐོ་རེ་མ་གྱི་ཚད་
ཁར་ལྷོད་མི་ལང་མ་འབད་མེན་འདུག། གནད་དོན་འདི་ལས་བཞེད་ཏེ་ ལྷན་རྒྱས་གཞུང་
ཚོགས་ཀྱི་སློན་པོ་ཚུ་གིས་ ཁོང་རའི་གོ་གནས་ཚུ་ནང་ དུས་ཡུན་རིང་སུ་འབད་ར་ གནས་
དགོས་བྱུང་ཡི། དུས་མཚམས་དང་བསྐྱེད་ཏེ་ ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དོན་སློན་དང་ ལྷོ་
གྲུབ་ཅན་གྱི་འཛོན་སྐྱོང་འདི་ ཅ་བ་ཏན་བཟོ་ནི་ལུ་སན་པའི་ ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚོལ་གྱི་སློན་
པོ་ལེ་གོ་གནས་ཀྱི་དོན་ལུ་ འོས་འབབ་ཡོད་པའི་མི་ངོ་ གང་མང་འཐོན་ནི་ཨིན་མས།

ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་སློན་པོ་ཚུ་ ཚོལ་འདུ་ཆེན་མོ་གིས་ གསང་བའི་ཚོགས་
རྒྱུན་བཅུག་སྟེ་ བཅག་འཐུ་འབད་དགོ། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དོན་སློན་དང་ ལྷན་པའི་འཛོན་སྐྱོང་

ཅ་བ་ཉན་བཟོ་ཞི་དོན་ལུ་ ལྷན་རྒྱུ་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་སློན་པོ་ལེ་མེ་ལོ་ཚུ་ གཞུང་གི་དྲུང་
ཚེན་གྱི་གོ་ས་དང་མཉམ་པའི་གོ་གནས་ཚེ་རིམ་ཚུ་ནང་སྡོད་མི་ཚུ་དང་ དེ་ལས་མཐོ་མི་ཚུ་
ལས་གདམས་ལ་རྒྱབ་དགོ། བཅག་འཇུག་པའི་ཆ་འཛོག་དོན་ལུ་ མེ་ལོ་འདི་གིས་ ཚོན་
རྒྱུ་བཅུགས་མི་གི་ཡོང་ས་བསྐྱེམས་ལས་ མང་ཤོས་དེ་ས་པར་དུ་འཐོབ་དགོས་ཨིན།

བཅག་འཇུག་པའི་ལྷན་རྒྱུ་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་སློན་པོ་ཚུ་ལུ་ ལས་འགན་དང་གོ་
ས་དེ་ མི་དབང་ཞབས་ལས་གནང་ནི་ཨིན།

ལྷན་རྒྱུ་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་སློན་པོ་གཅིག་གི་དུས་ཡུན་དེ་ ལོ་ངོ་ལྔ་རེ་ཨིན། དེ་ལི་
ཤུལ་ལས་ སློན་པོ་དེ་ལུ་ ཚོགས་འདུ་ཚེན་མོ་གིས་སློ་གཏད་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱུ་
བཅུགས་དགོ།

ལྷན་རྒྱུ་གཞུང་ཚོགས་ཀྱིས་ གོས་ཚོད་བཏོན་མི་ཚུ་ ཚོགས་མི་ཡོང་ས་ཀྱིས་གོས་
མཐུན་བྱུང་མི་འདི་ལུ་ གཞི་བཞག་དགོ། ལྷན་རྒྱུ་གཞུང་ཚོགས་ཀྱིས་ འཛོན་སྐྱོང་གི་
དབང་ཆ་རྒྱུ་ལུ་དང་བཅས་པ་འབད་ འབྲུག་གི་གཞུང་སྐྱོང་འབད་མཁུ་ད་ ང་བཅས་རའི་
རྒྱུ་ཁབ་ཀྱི་རང་དབང་རང་བཅོན་དང་སྲུང་སྐྱོབ་ལུ་བརྟེན་པའི་གནད་དོན་ཚུ་གི་སློབ་
ལས་མཐའ་དག་ ལྷན་ཚོགས་འདི་གིས་ མང་འབད་གཞུག་པའི་ཞབས་ལུ་སློན་གསོལ་
ཡོང་ས་རྫོགས་ཞུ་དགོ།

ཚོགས་འདུ་ཚེན་མོ་ལེ་ནང་ ཚོས་སྡེ་དང་གཞུང་གི་སྐྱེ་ཚུ་བ་རྫོང་ལག་ ༢༠ ལེ་མི་
སེར་འབྲས་མི་ཚུ་ལས་ ཚོགས་ཚུང་གཅིག་བཟོ་སྟེ་ འདི་གིས་ལྷན་རྒྱུ་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་
དོན་ལུ་ བཅའ་ཁྲིམས་གཅིག་བཅུ་སྟེ་ ཚོགས་འདུ་ཚེན་མོ་གིས་ ཆ་འཛོག་གནང་ནི་ལེ་
དོན་ལུ་ ཚོགས་ཐེངས་ ༧༧ པའི་ནང་སྲུང་དགོ།

རྒྱུ་ཁབ་གཞན་གྱི་ སྲིད་དོན་ལམ་ལུགས་ཚུ་ལུ་གཟེགས་ཞིབ་མཛད་པ་ད་ འབྲུག་
རྒྱུ་ཁབ་འདི་ལེ་བདེ་སྐྱོད་དང་སྲུང་སྐྱོབ་དེ་རྒྱུ་ཆད་མེད་པར་ བརྟེན་ཏོག་ཏོ་འབད་གནས་

ཉེ་འདིའི་རང་དབང་རང་བཙན་གྱི་གནས་ལུགས་དེ་ཡང་སྐྱོད་སྐྱོད་འབད་ཉེན་སྲུང་
 འཐབ་ཚུགས་པའི་དོན་ལུ་ང་བཅས་ར་བཟུམ་མའི་རྒྱལ་ཁབ་ཚུང་ཀུ་གི་དགོས་དོན་དང་
 མཁོ་གལ་ཚུ་དང་བསྐྱུན་པའི་གཞུང་གི་ལམ་ལུགས་འོས་འབབ་དྲག་ཤོས་ལྷན་སྐྱེས་
 བཏམ་ཉལ་ཉལ་ཅིག་ཏེ་ས་པར་དུ་དགོས་འབད་ཉེ་མ་ལས་ར་མང་འ་ཞབས་རང་ཉིད་ཀྱིས་
 ཡང་བསྐྱུར་གྱི་བར་ན་ཐུགས་བཞེད་གནང་ཡོད། འདི་ལས་བརྟེན་ལྷན་རྒྱུན་གཞུང་ཚོགས་
 ཀྱི་སློན་པོ་ཚུ་བཙག་འཐུ་འབད་ནིའི་བྱ་སྤོའི་ལམ་ལུགས་འདི་ལུ་སྤང་མེད་བསྐྱུར་ནི་དང་
 རང་དོན་བཅད་སྤོད་ཀྱི་བྱ་བཞག་སྐྱིག་ཞིའི་སྲོལ་རྒྱ་ཚུ་ད་རེས་སུ་གོང་ལས་ར་འཐོན་མི་
 བཅུག་ནིའི་དོན་ལུ་དགག་བཤེར་དང་ཚད་མཉམ་གྱི་ཐབས་ལམ་ཅིག་གཞུང་ལུགས་ནང་
 ལུ་ཅེས་ཀྱང་གིས་གཞི་བཅུག་འབད་དགོ། ལྷག་པར་དུ་འདི་བཟུམ་མའི་ཐབས་ལམ་འདི་
 ང་བཅས་ར་བཟུམ་མའི་རྒྱལ་ཁབ་ཚུང་ཀུ་འདི་འཛམ་གླིང་ནང་ལུ་མི་འབོར་མང་ཤོས་
 ཡོད་པའི་རྒྱལ་ཁབ་སློམ་ཤོས་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་གནས་ཉེ་ཡོད་མི་ལུ་ཉེ་ཅང་གིས་མཁོ་
 གལ་ཆེ། ང་བཅས་རའི་གནས་སྤངས་དང་བསྐྱུན་པའི་ལྷན་རྒྱུན་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་སློན་
 པོ་ཚུ་བཙག་འཐུ་འབད་བའི་སྐབས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྤྱི་དོན་གཙོ་བོར་བཏོན་ནི་མ་གཏོགས་
 ཡུལ་སྤེའམ་ལུང་སྤོགས་དང་མི་རིགས་ལ་སོགས་པའི་སྤོགས་རེས་སུ་ཕྱེ་ནིའི་རྒྱུ་ཆ་ཚུ་གི་
 དབང་ལུ་ཙམ་བལས་ཤོར་ནི་མི་འོང་།

ང་བཅས་རའི་གཞུང་གི་ལམ་ལུགས་འདི་ད་རུང་ཡང་སྐྱོད་སྐྱོད་བཟོ་ཚུགས་པའི་
 དོན་ལུ་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་གིས་འབྲུག་མངའ་བདག་རྒྱལ་པོ་ལུ་ཡིད་ཆེས་
 ཀྱི་ཚོགས་རྒྱུན་གྱི་གནས་ཐོབ་ཀོད་སྲོལ་ཅིག་ལག་ལེན་འཐབ་ནི་འབད་ཐག་གཅད་དགོས་
 འདི་མང་འ་ཞབས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་འདུན་པ་ཨིན་མ་ལས་ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོའི་
 འཐུས་མི་ཚུ་ལུ་དེ་བཞིན་མཛད་དགོ་པའི་བསྐྱུལ་མ་གནང་མ་ཨིན། ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་
 གིས་ཡིད་ཆེས་མེད་པའི་ཚོགས་རྒྱུན་གསུམ་དཔུ་གཉིས་བཅུགས་བྱུང་པ་ཅིན་འབྲུག་

གི་མངའ་བདག་རྒྱལ་པོ་མཚོ་ག་རྒྱལ་སྲིད་ལས་དགོངས་ཞུ་མཛད་དེ་རྒྱལ་བརྒྱུད་འཛོལ་མི་
རྒྱལ་སྲིད་དང་ཡང་ན་དེའི་བརྒྱུད་འཛོལ་ལྷན་པུལ་མཇུག་གི་གསེར་ཁྲིར་མངའ་གསོལ་མཛད་
དགོས་ཡིན།

ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འཕུལ་དང་ཕྱགས་ཀྱི་བདེ་སྐྱིད་དང་མཐའ་དོན་ཚུ་ལུ་
ཐུན་བཞེད་གནང་སྟེ་ལྷན་རྒྱལ་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་ལམ་ལུགས་འདི་རྒྱུར་བཅོས་མཛད་དེ་
བཅོག་འབྲུག་པའི་སྲོལ་པོའི་ལྷན་ཚོགས་ལུ་འཛོལ་སྐྱོང་གི་དབང་ཚད་རིམ་གྱིས་གནང་
ནི་འདི་མངའ་ཞབས་ཀྱི་ཕྱགས་ཀྱི་རེ་བ་དང་སྲོལ་ལམ་ཡིན། ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་གིས་
ཚོགས་ཐེངས་ ༧༦ པའི་སྐབས་གནད་དོན་འདི་ལུ་གསུང་གོས་ཞིབ་པར་གནང་སྟེ་
ཚོགས་ཐེངས་འདི་ནང་ར་གོས་བཅུད་ཅིག་བཏོན་དགོས་འདི་ཉ་ཅང་གིས་གལ་ཆེ་མ་
ཡོད། ད་ཚུན་མངའ་ཞབས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཆབ་སྲིད་སྐྱོང་བའི་ཕྱག་ལུ་ག་ཅི་ར་མཛད་དེ་
འབད་རུང་རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་སེར་ལུ་དམ་ཚིག་ག་ཅི་བོར་བསྟེན་ཏེ་དུས་རྒྱུན་དུ་རྒྱལ་
ཡོངས་ཀྱི་མཐའ་དོན་འདི་ར་ཕྱགས་ལུ་བསྐྱེད་སྟེ་མཛད་དང་མཛད་བཞེད་པར་ཡིན་མ་
ལས་ཚོལ་འདུ་ཆེན་མོའི་འབྲས་མི་ཚུ་གིས་ཡང་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་གནད་དོན་གལ་ཆེན་
འདི་གི་གསུང་གོས་གནང་མ་དུང་ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བདེ་སྐྱིད་དང་ཁེ་སྲན་ཚུ་
སེམས་ཁར་བཀལ་ནི་འདི་བྱེད་ར་འབྲས་མི་ཚུ་གི་འགན་ཁུར་ཡིན་པའི་དྲན་བསྐྱེད་
གསུང་ནི་དང་འབྲེལ་ཚོགས་འདུའི་འབྲས་མི་ཚུ་གིས་མགོན་དབང་ས་གཅིག་གུར་གྱི་སློ་
ལས་ལྷན་རྒྱལ་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་ལམ་ལུགས་རྒྱུར་བཅོས་མཛད་དེ་རྒྱལ་བསྐྱེད་གིས་བཅོག་
འབྲུག་པའི་སྲོལ་པོའི་ལྷན་ཚོགས་ཅིག་ལུ་འཛོལ་སྐྱོང་གི་དབང་ཚད་རྒྱལ་ལུ་རིམ་གྱིས་
གནང་ནི་གུར་གོས་ཚོད་བཏོན་པ་ཅིན་ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ཡར་རྒྱས་དང་བདེ་
སྐྱིད་རྒྱལ་མ་ཆད་པར་རང་དབང་རང་བཅོན་གྱི་སྲུབ་སྐྱོབ་སྐྱིད་སྐྱིད་འབད་བདག་འཛོལ་
འཐབ་སྟེ་བྱེད་པར་འཕའ་པའི་དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་བསྟན་སྲིད་འདི་རེ་སྲིད་བསྐྱེད་

པ་ནམ་གནས་ཀྱི་བར་དུ་གནས་ནི་དོན་ལུ་ཕན་ཐོགས་འབྱུང་ནི་ཨིན་མ་ འཇུག་མི་ཡོང་ས་
ཀྱིས་ཇུགས་ལུ་བསྐྱེད་དགོ་པའི་བསྐྱེད་མ་དང་སྦྱོན་འདུན་བཅས།

ཞེས་གནམ་ལོ་ས་པོ་སྟག་ལོ་ས་ག་ལྔ་བ་ ༥ པའི་ཚེས་ ༡༥ འམ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༤ ལྷོ་
༦ པའི་ཚེས་ ༡༠ ལུ་བཀྲ་ཤེས་ཚེས་རྫོང་ལས་གནང་བ་དགོ།

འཇིགས་མེད་སེངྒེ་དབང་ལྷུག་
འབྲུག་རྒྱལ་པོ།

མི་དབང་མངའ་ཞབས་ཀྱི་བཀའ་ཤོག་གི་དགོངས་དོན་ཚུ་གི་སྐོར་ལས་ ཚོགས་
དཔོན་གྱིས་ བཀའ་ཤོག་ནང་བཀོད་གནང་ཡོད་པའི་གནད་དོན་ཁག་གསུམ་དང་བསྟུན་པ་
ཅན་ མི་དབང་མངའ་ཞབས་ཀྱིས་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ལུ་ སྲིད་ཀྱི་འགྲུར་བ་སྐྱོམ་བཟོ་
གནང་ནི་འདི་ཇུགས་བཞེད་ཨིན་མ་པས་ཟེར་ཞུ་བའི་ཁར་ ད་ཚུན་ ང་བཅས་རའི་འབྲུག་རྒྱལ་
ཁབ་ནང་ འཛོན་སྐྱོང་གི་ལམ་ལུགས་ཚུ་ལུ་ བསྐྱེད་བཅོས་ག་ཅི་རང་བྱུང་སྟེ་འབད་རུང་ དེ་
ཚུ་ཆ་མཉམ་གསེར་གྱི་ལས་གནང་ཡོད་པ་ཨིན་ཟེར་ཞུ་ཡི། འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཆ་བ་སྲིད་
སྐྱོང་ལུ་འདི་ལུ་ ཚོས་སྟེ་དང་གཞུང་ མི་སེར་གྱིས་དད་དམ་སྟོན་མེད་ཀྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་
ཡོད་ཆེས་རྟེན་ལུ་ཡོད་ལུ་ སྟོན་མའི་ཚོགས་ཐངས་ཚུ་ནང་ ཚོགས་འདུའི་སྐྱོམ་བ་འཇུག་
མི་ཚུ་གིས་ ཡང་ལས་ཡང་བསྐྱར་ཞུས་དང་ཞུ་བཞིན་པར་ཡོད།

ཨིན་རུང་ ད་རེས་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་འི་ཞབས་ལས་གནང་མི་
བཀའ་ཤོག་གི་དགོངས་དོན་ཚུ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ ང་བཅས་རང་ཚོ་འདམངས་ཀྱིས་ རྒྱལ་
པོས་ཅི་གསུང་བཀའ་བཞིན་གྲུབ་ཚུ་གས་པའི་སྟེ་བཞེད་གནང་སྟེ་ གྲོས་བསྟུར་མཛད་
དགོས་པ་འབད་ཞུས་ཏེ་ གསུང་གྲོས་འགོ་བཙུགས་པ་ད།

དངུལ་ཅིས་སློན་འོག་ཡེ་ཤེས་སྤྱོན་པ་གིས་ མི་དབང་མངའ་ཞབས་མཚོག་གིས་
འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་འདི་འི་འཕུལ་གྱི་བདེ་ཐབས་དང་སྤྲུགས་ཀྱི་བཅའ་ཐབས་ཀྱི་ཐུགས་བཞེད་
གནང་རྟེ་ ད་ལས་པར་ ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་དཔོན་ཁག་ཚུ་ བཅག་འཇུག་འབད་མི་འི་
དབང་ཚད་འདི་ཡང་ ཚོགས་འདུ་ཚེན་མོ་ལུ་གནང་མ་ཨིན་མ་ བཀའ་ཤོག་ནང་གསལ་
ཉོག་ཉོ་འབད་བཀོད་དེ་འདུག།

མ་གཞི་མི་དབང་མངའ་བདག་ཅིན་པོ་ཚེ་མཚོག་གི་དབྱེད་འབྲེད་དམ་པའི་འོག་ལུ་
འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ནང་ སྤར་མ་བྱུང་བའི་ཞི་བདེ་དང་ཡར་རྒྱས་བྱུང་ཡོད་པ་གིས་མ་
ཚད་ ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རང་དབང་རང་བཅའ་དེ་ཡང་ སྤར་ལས་ལྷགས་འབད་
སྤྱོད་སྤྱོད་བཟོ་གནང་པའི་བཀྲོན་ལས་བཟོན་ ད་རེས་ ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་འདི་
འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་མང་རབས་ཅིག་གི་སྤྲུག་ལུ་ ག་ཅི་ལས་དབྱུད་རུང་ བྱུང་ཚོས་ཅན་
གྱི་མིང་ ཉུགས་ཐོབ་སྟེ་ཡོད།

མི་དབང་མངའ་བདག་ཅིན་པོ་ཚེ་མཚོག་གིས་ རང་གི་སྤྲུག་སྤོས་དང་སྤྲུག་སྤོག་ལས་
ཡང་ལྷགས་འབད་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མཐའ་དོན་རྒྱང་མ་གཅིག་ལུ་གཞིགས་ཉེ་སྤྲུག་ལུ་གནང་
པའི་ཁར་ རྒྱལ་ཁབ་ས་ཀྱི་བར་ན་སྤོ་གཏད་དང་ཡོད་ཚེ་ས་ཀྱི་དད་དམ་གཅེང་མར་ཡོད་པ་
ལས་བཟོན་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་དམིགས་བསལ་གྱི་གྲུར་བ་འདི་བཟུམ་ཚུ་ ད་རེས་མཛད་དགོས་པ་
ཅིག་མེན་འདུག།

མི་དབང་མངའ་བདག་ཅིན་པོ་ཚེ་མཚོག་གིས་ ཉེ་མ་ལས་རང་གསེར་ཁྲི་ལས་
དབང་ཚད་སྤྱིར་སྤེལ་ གནང་དང་གནང་བཞེན་པར་ཨིན་པའི་ཁར་ ལྷན་རྒྱས་གཞུང་
ཚོགས་ཀྱི་སློན་པོ་བཅག་འཇུག་འབད་མི་འི་དབང་ཚད་འདི་ཚོགས་འདུ་ཚེན་མོ་ལུ་གནང་
རྟེ་ ཚོགས་འདུ་འདི་ ཡར་བསྐྱེད་སྤྱོད་སྤྱོད་བཟོ་མི་དང་ སྤྱོད་ཀྱི་ལམ་ལུགས་དེ་ ཡར་རྒྱས་
བཏང་མི་འི་དགོངས་བཞེད་ཁོ་ན་ཨིན་པས། རྒྱལ་ཁབ་ནང་སྤྲོམས་ཀྱི་ཚོགས་འདུ་སྤྲོམ་

ཤོས་ཨིན་མི་ རྒྱལ་ཡོང་ས་ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་འདི་གིས་ཡང་ གལ་ཆེ་བའི་འགན་ཁུར་
བསྐྱམས་ཏེ་ བྲིམས་ལུག་དང་ སྲིད་བྱུས་གལ་ཅན་ཚུ་གྲོས་བསྟུར་གནང་སྟེ་ ཆ་འཛོག་མཛད་
བཞིན་པར་ཡོད་པའི་ཁར་ ད་ལས་པར་ ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་སློན་པོ་ཚུ་ བཅག་འཇུ
འབད་ནི་གི་དབང་ཚད་ཡང་ རྒྱལ་ཡོང་ས་ཚོགས་འདུ་ལཱ་གནང་མི་འདི་མི་དབང་མངའ་
བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གིས་ འབྲུག་པའི་མི་མེད་ཚུ་དང་ རྒྱལ་ཡོང་ས་ཚོགས་འདུ་ཆེན་
མོ་གིས་ དབང་ཚད་དང་བསྐྱུན་པའི་འགན་འཁུར་ ཡང་ སློམ་འབད་རང་འབག་ཚུ་གས་
པའི་ཐུགས་བསྐྱེད་གནང་མ་ཨིན་པས།

མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གིས་ ང་བཅས་འབྲུག་གི་མི་མེད་དང་
ཚོགས་འདུའི་འཇུག་མེ་ཚུ་ལཱ་གསེར་བྲི་ལས་ དབང་ཚད་སྤྱིར་སྤྲེལ་གནང་མི་འདི་ བཀྲིན་
དགའ་ཚོར་དང་བཙེ་ཁུང་ས་སློམ་བསམ་དགོས་པ་ཨིན་རུང་ དབང་ཚད་དང་བསྐྱུན་པའི་
འགན་ཁུར་འབག་དགོས་པ་ལས་ ཚོར་དམངས་ལཱ་ཉེ་མ་ལས་ལྷག་པའི་འགན་ཁུར་སློམ་
འབད་རང་པོ་ག་ཅི། འདི་ལས་བཞེན་ འཇུག་མེ་ཚུ་གིས་ཡང་ ཅ་བ་ ༣ ལཱ་སློན་མ་བལྟག་
པའི་ཐད་ཚུ་ཚོག་བསྐྱེད་ཏེ་ ཕུག་སྤྱིད་ཞུ་དགོས་པའི་ཁར་ རང་དོན་གྲངས་ཏེ་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་
མཐའ་དོན་ ཁོ་ན་ལཱ་བཙེན་དགོས་པ་ཨིན་མ་ལས་ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་སློན་པོ་ཚུ་
བཅག་འཇུག་འབད་མ་ད་ རང་དོན་དང་སྤྱོད་མེད་ལཱ་བཏང་སྟེ་ གདམ་ཁ་རྒྱབ་ལེ་
མི་འོང་ཟེར་ ཞུས་ཡི།

འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྤྱོད་མེད་སྤྱོད་ལས་ འཇུག་མེ་ག་གིས་ཡང་མ་
མཁྱེན་མ་མེད་ལས་བཞེན་ དབང་ཚད་འདི་བཟུམ་ཅིག་གནང་ཚར་བའི་མཐའ་མར་
ཆ་གས་སྤང་སྤྱོད་མེད་ལས་ ཕུག་ལཱ་གནང་ནི་འདི་ འགོ་དང་འགོ་ལས་ཅ་བ་
ལས་རང་མེད་ཐབས་བཟོ་དགོས། ཚོར་འདུ་ཆེན་མོའི་ཚོགས་ཉགས་འདི་བཏགས་ཚར་
བའི་ཉེ་མ་ལས་ ཚོགས་འདུ་ནང་ཨིན་རུང་ གོང་གསེབ་ཚུ་ནང་ཨིན་རུང་ རང་དོན་གྲངས་

ཁར་བཞག་སྟེ་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མཐའ་དོན་འདི་རང་ མཐོ་བསམ་བཏང་སྟེ་ ཕུག་ལུ་མཛད་
 དགོས། མི་དབང་མངའ་ཞབས་མཚོག་གིས་ ཚོགས་དམངས་ལུ་ ཐུགས་ཀྱི་འདུན་པ་དེ་
 ཚུན་ཚོད་གཏད་དེ་ དབང་ཚད་སྟོམ་གནང་པའི་ལཱ་ལུ་ ང་བཅས་ར་ཚོགས་འདུའི་
 འཇུས་མི་ཚུ་གིས་ དབང་ཚད་སྟོམ་གནང་མི་འདི་ མི་གེ་སྤྱི་ཚད་དང་མ་འབྲེལ་བར་ མ་
 ཐེག་པའི་ལུ་ཆ་བཀལ་བཀལ་ཐ་བཟུམ་འབད་སྟོད་ནི་མི་འོང་། བཀའ་དོན་འདི་ཚུ་གི་
 རྫོང་ལས་ ཚོགས་འདུ་ཚེན་མོ་གིས་ གསུང་གོས་ཚུ་ཞིབ་ ཞིབ་འབད་རང་གནང་དགོས་
 པའི་ཁར་ གསུང་གོས་གནང་མ་ད་ཡང་ མི་སེར་གྱི་མཐའ་དོན་དང་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྤྱང་སྟོབ་
 བདག་འཛོན་འཐབ་ནི་འདི་ ཚོགས་འདུའི་འཇུས་མི་ཡོངས་ཀྱི་ཐུགས་ལས་ཡོལ་ནི་མི་
 འོང་ཟེར་ཞུ་ནི་དང་འབྲེལ་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མཐའ་དོན་སྟོར་ གོས་ཐག་བཅད་པ་ད་ རང་དོན་
 དང་སྤྲོགས་རིས་ཀྱི་དབང་ལུ་མ་བཏང་པར་ མཛད་དགོས་པའི་དུན་གསོ་ཞུས་ཡི།

དེའི་རྒྱབ་སྐྱོན་ལུ་ སློབ་གྲོགས་ཚོགས་སྡེའི་མི་སེར་འཇུས་དཔོན་ དྲགོས་ཡེ་ཤེས་རྟོ་
 རྗེ་གིས་ མི་དབང་མངའ་ཞབས་མཚོག་ དགུང་ལོ་༡༤ བཞེས་ཚོད་ལས་ ཡབ་རྗེ་དམ་པ་
 ཞིང་ལུ་ཕེབས་ཏེ་འབད་རུང་ ང་བཅས་རང་ འབངས་མི་སེར་ཚུ་ བྱ་མེད་པའི་བྱི་ཅུང་མགུ་
 རིལ་རིལ་འབད་ ཐང་ཆད་མ་བཅུག་པར་ ད་རེས་ཚུན་ཚོད་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཆ་བ་སྟོད་སྟོང་
 རིའི་ཐུགས་འགན་རྟེན་ལུ་བཞེས་ཏེ་ ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ སྤར་ལས་ལྷག་པའི་
 དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་བཏང་གནང་སྟེ་ འབྲུག་པའི་མི་སེར་ཚུ་ རང་མགོ་རང་
 འདྲོངས་འབད་ཚུགས་པ་བཟོ་གནང་པ་གིས་མ་ཚད་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རང་དབང་སྤྱང་སྟོབ་
 འདི་ ཡང་ བཙན་ཏོག་ཏོ་དང་སྤྱིང་སྤྱིང་བཟོ་གནང་སྟེ་ འབངས་མི་སེར་ཚུ་ བདེ་སྤྱིད་ཀྱི་
 དཔལ་ལུ་ཡོངས་ སྟོད་དེ་ མི་དབང་མངའ་ཞབས་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་ལུ་ དད་དམ་སྟོད་མེད་
 ཀྱི་ཡིད་ཆེས་བསྐྱེད་དེ་ཡོད་པའི་ནམ་དུས་ལུ་ མི་དབང་མངའ་ཞབས་རྒྱལ་པོའི་ཞབས་ལས་
 གཞུང་གི་འཛོན་སྟོང་ལམ་ལུགས་དེ་ལུ་ བསྐྱེད་བཙོན་མཛད་ནི་གི་བཀའ་ཤོག་འདི་བཟུམ་

གནང་སྟེ་ཡིན་པས། མ་གཞི་རྒྱལ་པོའི་བཀའ་དེ་ འབག་ན་རི་བརྩེ་ འབོན་གསེར་བས་
ཕངས་རུང་ ད་རེས་ལས་ ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ དེ་བཟུམ་མའི་ལམ་ལུག་བསྐྱོད་
ལོ་འདི་ དུམ་དྲ་ཅིག་མི་ཉེ་ག་མཐོ་མ་བཏང་དེ་ཟེར་ཞུས་ཡི།

ད་རེས་ཚུན་ཚོད་ ང་བཅས་ར་འབྲུག་པའི་མི་སེར་ཚུ་ བྱ་མའི་གཤེགས་ལྗོངས་
ལུ་བྱེ་ཅུང་སྐྱིད་ཉམས་སྐྱོང་སྟེ་སྟོན་བཞིན་པར་ཡིན་རུང་ རྒྱལ་པོའི་བཀའ་དང་ འཕགས་
པའི་ལུང་ཟེར་བའི་དཔེ་བཞིན་དུ་ བཀའ་ཤོག་འདིའི་དགོངས་དོན་ཚུ་གི་སྐོར་ལས་ ཉ་
འཐན་རང་མཐོ་བསམ་བཏང་སྟེ་བཟླ་མ་ད་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མི་སེར་ཚུ་ ཨའི་གིས་
བྱེན་མི་སྟོ་གིས་འགྲངས་ ཨ་པ་གིས་བྱེན་མི་བགོ་གིས་དྲོ་སྟེ་རང་ སྟོན་སྟོན་པ་ཡིན་མ་ལས་
སྐོར་གཏམ་རོགས་ལུ་བཤད་ཚེ་དྲག་ཅི་པ་ དོན་གཏམ་རང་ལུ་སོག་ཚེ་མཐོ་མ་ཚུ་ཟེར་དོ་
བཟུམ་མི་སེར་ལུ་འདི་བཟུམ་མའི་དབང་ཚད་གནང་ད་པ་ཅིན་ ང་དང་དེ་གི་མི་ཚན་ཟེར་
བའི་མཐོ་བསམ་བཏང་སྟེ་ རང་འདོད་ཀྱི་དབང་ལུ་ཤོར་བའི་ཉམ་ལ་སྐྱོམ་འདུག། དབང་
ཚད་དང་བསྐྱུན་ཉེ་ རང་གི་རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་སེར་སྤྱི་སྟོམས་ལུ་ སན་ཐོར་ཚུ་གས་པའི་སེམས་
བསྐྱེད་གཙོ་བོར་བཏོན་ཉེ་ དབང་ཚད་ཚུ་རང་དག་མི་སྤྱོད་ནིའི་འགན་ལུར་ འབག་ཚུ་ཏེ་
པའི་དྲན་ཤེས་དང་ལྡན་དགོས་ ལས་ ལྡན་རྒྱས་གཞུང་ཚོ་གས་ཀྱི་སྟོན་པོ་བཅས་འཇུ་འབད་
ནིའི་དབང་ཚད་དེ་ཚོ་ཏེ་འདུ་ཚེན་མོ་གིས་ལེན་ནི་དེ་ དེ་འཕམ་ལས་ཐག་བཏོག་ནི་མེན་པར་
གནད་དོན་འདི་གི་སྐོར་ལས་ མཐོ་བསམ་རྒྱ་ཆེ་མ་འབད་རང་བཏང་སྟེ་ གསུང་གོས་ཞིབ་
ནན་འབད་རང་གནང་དགོས་པ་འདུག་ཟེར་བའི་བསམ་འཆར་ཞུས་ཡི།

དེ་དང་འདྲ་བར་གསོ་བ་དང་ཤེས་རིག་སྟོན་འོག་སངས་རྒྱས་དངོས་གྲུབ་ཀྱིས་ མི་
དབང་མང་འ་ཞབས་ཀྱིས་གནང་པའི་བཀའ་ཤོག་འདི་མངལ་ཚར་བའི་ཤུལ་ལུ་ མཐོ་
བསམ་ན་འཐན་བཏང་སྟེ་བཟླ་མ་ད་ མི་དབང་མང་འ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་འི་མངོན་རྣམ་ཚུ་
གསེར་གྱི་རྒྱུ་མ་དང་རྒྱལ་པོའི་གཏམ་རྒྱུད་ནང་ དབུལ་པོའི་རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་གི་རྒྱལ་པོ་འདི་

གིས་ ཁོ་རེ་འབངས་མེ་མེར་གྱི་དོན་ལུ་ དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་དང་བདེ་སྲིད་ཡར་
 རྒྱས་བཏང་ནི་དེ་ལུ་ ཉམ་མཚན་ལྟོས་མེད་བཙོན་པ་གིས་མ་ཚད་ དཀོན་མཚོ་ག་གསུམ་ལུ་
 དུས་རྒྱུན་དུ་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་བྱེད་མཐུས་ཀྱིས་ ལྷ་འོ་སྤྲུལ་པ་གསེར་གྱི་རྩམ་འདི་གིས་
 རྒྱལ་པོའི་ཐུགས་འདོད་ཚུ་གྲུབ་ནི་གོ་ལས་ལེན་བཞེས་ཏེ་ དེའི་དྲོན་ལན་ལུ་ རྒྱལ་པོ་ཁོ་རེ་
 རྒྱ་གཞུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཚུ་ སྲོལ་བཏང་དགོས་པའི་ཐོཚོ་ག་ལུ་ཆ་གནས་མཛད་གྲུབ་པ་
 བཞེན་རྒྱལ་པོའི་ཐུགས་འདོད་བཞེན་ཁོ་རེ་མེ་མེར་ལུ་པན་རྒྱབ་སྐྱབས་ཆེ་བའི་གཞི་རྟེན་རེ་
 རེ་གྲུབ་ད་ རྒྱལ་པོ་ཁོ་རེ་སྤྱི་དང་སྤྲུག་ཞབས་ཚུ་ རེ་རེ་བཞེན་གསེར་གྱི་རྩམ་གིས་ལྷས་
 འབག་སྟེ་ ཁོ་རེ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཞི་བདེ་དང་ སྤང་སྐྱོབ་མཐའ་བཙོན་ཏེ་གཏོ་བཟོ་ནིའི་དོན་
 ལུ་ རྒྱལ་པོ་འདི་གིས་ ཁོ་རེ་རྒྱ་སྤྲུག་ཡང་མངས་པ་མེད་པར་ སྲོལ་བཏང་པའི་སྤྱང་གཏམ་
 དང་ཆ་མཚུངས་པའི་དྲན་ཤེས་བྱུང་ཡི་ཟེར་ལྷས་ཡི།

མི་དབང་མངའ་ཞབས་ཀྱིས་གནང་བའི་བཀའ་ཤོག་འདི་གིས་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་
 ཀྱི་རྒྱལ་རབས་ནང་ དུས་ཚོད་གསར་པ་ཅིག་འགོ་བཙུགས་པ་གིས་མ་ཚད་ རྒྱལ་ཁབ་
 འདིའི་ཁྲིམས་ཀྱི་ཚོགས་འདུ་མཐོ་ཤོས་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོལ་འདུ་ཆེན་མོའི་འཐུས་མི་ཚུ་གི་
 འགན་ཁུར་དང་ཅེས་ཁུངས་ཚུ་ རྒྱ་བསྐྱེད་སྲོལ་འབད་རང་བཏང་ནི་ཨིན་པས་ཟེར་ལྷས་
 ཡི། མི་དབང་མངའ་བདག་ཡབ་མེས་རིམ་བྱོན་ཚུ་དང་ ལྷག་པར་དུ་ མི་དབང་བརྒྱུད་
 འཛོན་གྱི་རྒྱལ་རབས་བཞི་པ་གིས་ ཁོ་རེ་སྤྲུག་སྲོལ་དང་རྒྱ་སྤྲུག་ལས་ཡང་ ལྷག་པར་
 འབྲུག་པའི་མེ་མེར་ཚུ་ལུ་ གཅེས་པར་བསྐྱངས་པའི་བཀྲིན་ལས་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་འདི་
 ནང་ ཤེས་རིག་དང་གསོ་བ་སོན་མ་ལ་སོགས་པའི་མི་སྡེ་དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་གྱི་གཞི་
 རྟེན་ཚུ་ འགྲུར་སྲོལ་མེད་པར་གཞི་བཙུགས་གནང་པ་གིས་མ་ཚད་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཞི་བདེ་
 དང་ རང་བཙོན་སྤང་སྐྱོབ་ཚུ་ འགྲུར་མེད་མཐའ་བཙོན་བཟོ་གནང་སྟེ་ མི་མང་བདེ་སྲིད་
 ཀྱི་དཔལ་ལུ་ཡོངས་སྤྱོད་དེ་དྲོད་པའི་དུས་རྒྱབས་འདི་ནང་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིམ་པོ་

ཚེའི་བཀའ་ཤོག་གི་དགོངས་དོན་ཚུ་ཉན་མ་དུ་གོང་གི་འཇུག་མེ་ཚུ་གིས་ལྷན་བཞེན་དུ་བྱ་
 ཚེའི་ལུས་སེམས་ཀྱི་ཅུལ་རྫོགས་མ་ཚར་མ་ལས་མ་ཐེག་པའི་འགན་ཁུར་བཀའ་ལམ་མིན་
 ཉན་ཐེར་བའི་བསམ་པ་ཡང་འཆར་དེ་ཟེར་ལྷོས་ཡི། ཨིན་རུང་མི་དབང་མཚོ་ག་གིས་ང་
 བཅས་རའི་དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འཕུལ་གྱི་བདེ་ཐབས་དང་ཕྱགས་ཀྱི་བཅོན་
 ཐབས་ལུ་ཐུན་བཞེད་རྒྱ་ཆེ་ས་ལས་གནང་སྟེ་བཀའ་ཤོག་འདི་གནང་ཡོད་པ་མིན་ཉན་ཐེར་
 བའི་བསམ་པ་ཡང་འཆར་མ་ལས་འདི་ལུ་གསུང་གོས་རྒྱས་ཞིང་རྒྱས་པ་འབད་གནང་
 དགོས་པ་འདི་ག་ནི་བཀའ་ཆེ་མ་འདུག་ཟེར་ལྷོས་ཡོད། ད་རེས་ཚུན་ཚོད་གཞུང་གི་ཕྱག་
 ལུ་གལ་ཅན་གྱི་འགན་ཁུར་ག་ར་མི་དབང་མངའ་ཞབས་སྐུ་ཉལ་གཅིག་གིས་བསྐྱམས་ཏེ་
 བཞུན་ཡོད་པ་དུ་དུ་ལས་པར་འགན་ཁུར་འདི་ང་བཅས་ར་ཚོ་གསུང་འདུའི་འཇུག་མེ་ཚུ་
 གིས་འབག་པའི་སྐབས་ལུ་དེ་གི་རྗེས་ཚད་ག་དེམ་ཅིག་ཡོད་ག་ཉ་གོ་ཚུའི་བསྐྱེད་ལས་
 མི་དབང་མཚོ་ག་གིས་རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་སེར་གྱི་མཐའ་དོན་ལུ་ག་དེམ་ཅིག་སྒྲོས་བཏང་དོ་
 གམ་ཁོ་རའི་རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་སེར་གྱི་མཐའ་དོན་ལུ་ཐུགས་འགན་ག་དེམ་ཅིག་བསྐྱམས་
 ཏེ་ཡོད་པ་ཉ་གོ་སྟེ་མི་དབང་མཚོ་ག་ལུ་ལག་གཉིས་ཐལ་མོ་སྐྱུར་ཏེ་སྤོང་ཐག་པ་ལས་བཀྱིན་
 བསམ་དགོས་པ་འབྱུང་འོང་ཟེར་ལྷོས་ཡི།

དེ་དང་འདྲ་བར་ཐེམ་ཕྱག་མེ་སེར་སྤྱི་མི་གིས་མི་དབང་མངའ་བདག་རེན་པོ་ཚེའི་
 ཞབས་ལས་ཐུན་གྱི་དགོངས་པ་རྒྱ་ཆེ་ས་ལས་གནང་སྟེ་བཀའ་ཤོག་འདི་བཟུམ་ཅིག་
 ཚོ་གསུང་དམངས་ཀྱི་སྤྱི་བོར་ཕེབས་མི་འདི་གིས་དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ནང་
 བསྐྱེད་པ་མ་སྟོང་གི་བར་དུ་བཅུམས་པའི་བྱ་བ་ཚུ་ལེགས་ཤོམ་འབད་མཐར་ཕྱིན་ཚུ་གསུང་
 པའི་རེ་སྤོན་ལྷན་དང་འབྲེལ་མི་དབང་མངའ་ཞབས་མཚོ་ག་གིས་འདི་བཟུམ་མའི་
 བཀའ་རྒྱ་བཟང་པོ་གནང་མི་འདི་ལུ་བཞུམ་དུ་གཅིག་ལས་དཔུད་པ་ཅིན་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་
 ཀྱི་དབང་ཚད་ག་ར་ཚོ་གསུང་ཆེན་མོ་ལུ་གནང་མ་ཨིན་མ་མས་གཉིས་ལས་དཔུད་པ་

ཅན་མི་ལོ་རྒྱུད་མེད་མི་ཅིག་གུར་མ་ཐེག་པའི་ལུར་ཆ་ཡང་བཀའ་དོ་བཟུམ་ཅིག་ཡིན་པས།
དེ་ལས་བརྟེན་བསམ་སློབ་སྒྲོན་ལས་བཏང་ན་མཁས་པ་དང་འགྲོད་པ་རྟེན་ལས་སྐྱེས་ན་
སྤྱན་པོའི་རྟགས་ཟེར་བའི་དཔྱེ་བཟུམ་སྟེ་མཐོ་བསམ་ལེགས་ཤོམ་འབད་རང་བཏང་
དགོས་པ་འདྲག་ཟེར་ཞུས་ཡི།

དེ་ལས་སྤྱན་ཅེ་རྫོང་བདག་གིས་མང་འ་ཞབས་ཀྱི་བཀའ་དོ་བཟུམ་སྟེ་དང་འབྲེལ་
བ་ཅིན་སྤྱན་རྒྱས་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་འཇུག་མེ་ཚུ་གར་གསང་བའི་ཚོགས་རྒྱན་བཅུགས་
ཏེ་འཇུག་ཞེ་དབང་ཚད་དེ་ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་ལུ་གནང་མ་ཡིན་པས། འདྲག་རྒྱལ་ཁབ་
ནང་མི་དབང་མང་འ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་སྐྱེ་ཉལ་གཅིག་གི་བཀྲིན་ལས་མི་རྟེན་དང་དཔལ་
འབྱོར་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་ཁོ་ཕན་ཚུ་རྟོང་པར་ཐོབ་སྟེ་འདྲག་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ནང་དགའ་སྦྱོར་
ལྡན་ཏེ་རྟོད་པའི་སྐབས་ལུ་ཕན་ཚུན་བར་ན་མཐུན་ལམ་དམ་ཚིག་བརྟེན་ཏེ་མི་སེར་གཅིག་
དང་གཞུང་གཅིག་འབད་རྟོད་དགོས་པ་འདི་ཁག་ཆེ། དེ་ལས་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ནང་གི་ངོ་
ལོགས་དང་ཨ་སམ་ལས་ཐོན་པའི་གཡིབ་དམག་ཚུ་གི་སྟེལ་བེད་གིས་སྐབས་མ་བདེ་ཐོན་
ཏེ་ཡོད་པའི་དུས་ཚོད་འདི་ལས་ཐད་མ་ཚོག་གི་སྐྱེ་ལས་ཀྱིས་བསྟེན་དགོས་ཡོད་པ་ལས།
ཚོགས་རྒྱན་བཅུགས་ཞེ་འེ་ལམ་ལུགས་བཟོ་བ་ཅིན་ཆགས་སྤང་སྤྱོགས་རིས་ཀྱི་དབང་ལུ་
ཤོར་ཏེ་སྤྱི་ཚན་སོ་སོ་ལུ་དབྱེ་སྟེ་འགྲོ་བའི་བསྐྱང་ལས་གྲོང་གསེབ་མེ་སེར་ཚུ་གིས་སྤོན་
པོ་དང་དཔོན་ཁག་ག་དང་ག་གིས་ཕྱག་ལུ་ག་དེ་སྟེ་མཛད་པ་ཡིན་ནམ་དེ་ཚུ་གི་སྤྱི་དབྱེས་ག་
དེ་སྟེ་ཡིན་ནམ་ཏེ་གོ་མ་ཚུགས་པར་ལུས་པ་དེ་མི་རེ་གཉིས་ཀྱིས་རང་དོན་འཛོན་སྦྱོང་གི་
གལ་ཁར་ས་སྐོ་ཐོབ་ནེའི་དོན་ལུ་བྱས་ངན་གི་བྱ་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་མི་ཐོན་པའི་བསྐྱང་ལས་མི་
རྟེན་བར་ན་ཡོད་པའི་མཐུན་ལམ་དེ་ཡང་མ་མཐུན་མ་བཟོ་བའི་ཉེན་ཁ་འདྲུག། གཙོ་བོ་
གཅིག་ལུ་ཡོད་པའི་དབང་ཚད་དེ་མི་ངོ་རྣམ་དང་དུག་ལུ་བགོ་བཤའ་རྒྱབ་དེ་ལུ་དེ་དང་
བརྟེན་ཏེ་དམ་ཚིག་གི་ཡུལ་ཡང་ལཱ་དང་དུག་ལུ་འགྲེས་ཏེ་མཐོ་བསམ་སོ་སོར་བཏང་ནེའི་

བྱ་བ་ལུ་ཐུགས་ད་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་ལུ་འབྲུག་ཚེད་འབྲུང་ཞི་འཇིགས་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་ཁར་སྤུ་
མི་དང་རང་འདོད་ལུ་དོན་གཉེར་བསྐྱེད་མི་ཚུ་གིས་བྱས་ངན་གྱི་རྒྱུད་བསྐྱེད་རྒྱུ་པའི་རྒྱུ་
ངན་འབྲུང་ཞི་འཇིགས་ལ་ཡང་ཡོད་པ་ལས་སློན་པོ་ཚུ་ཚོགས་རྒྱུ་བཅུགས་ཏེ་འཇུག་སྤོལ་
འགོ་བཅུགས་ནི་འདི་གིས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རང་དབང་རང་བཅོལ་དང་སྤྱད་སྐྱོབ་ལུ་ཉེན་ལ་
མི་འོང་ག་མཐོ་བའི་དོགས་ཟེན་ཡོད་ལུགས་ཞུས་ཡི།

དེའི་རྒྱུ་སློན་ལུ་ཐུམ་སྤྲུག་ཀ་མང་གི་མི་སེར་སྤྱི་མི་དང་སློབ་ཚུལ་འཇུག་དཔོན་
དྲུག་ལུང་བསྐྱེད་ཚེ་རེར་གིས་ད་རེས་ཚུན་ཚོད་ཀྱི་བར་ན་གཞུང་ཞབས་ཀྱིས་མི་སེར་
གྱི་དོན་ལུ་དབང་ཆ་སྤུར་སྤྲེལ་རྒྱ་ཚེ་ས་ལས་གནང་སྟེ་ཡོད་པའི་ཁར་སྤུ་རྒྱུ་གཞུང་
ཚོལ་གྱི་དཔོན་ཁག་ཚུ་བཅོག་འཇུག་འབད་ཞི་དབང་ཚད་ཡང་མི་སེར་ལུ་གནང་མི་འདི་
དལ་གཞིར་བཀྱིན་ཚེ་དགོས་པ་ཅིག་ཨིན་རུང་ཚོགས་རྒྱུ་བཅུགས་ཏེ་བཅོག་འཇུག་ལུ་ལམ་
ལུགས་བསྐྱིག་པ་ཅིན་མིའི་རོ་གསོ་དང་རྒྱ་དངོས་ཀྱི་དབང་ལུ་འགྱུ་ཞི་འཇིགས་སྤོལ་
འདུག། སྤུ་རྒྱུ་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་སློན་པོ་ཚུ་འདེམས་བསྐོས་གནང་ནི་འདི་སྤུར་བཞིན་
མི་དབང་མང་འ་ཞབས་མཚོག་གིས་མཛད་ཞི་དང་ཁོང་གི་ལོ་གྲངས་ཀྱི་ཚད་གཞི་དེ་བཀའ་
ལོག་ནང་ཚུད་མི་འདི་གིས་འཇུག་ལུགས་ཞུ་བའི་ཁར་ཚོལ་རྒྱུ་བཅུགས་ནིའི་ལམ་
ལུགས་བཟོ་ད་པ་ཅིན་སློབ་ཚུལ་ཚོགས་སྤྱིའི་འཇུག་དཔོན་བཅོག་འཇུག་ལུ་སྐབས་ལུ་ཡང་
དགའ་མ་དགའ་དང་ཆ་གས་སྤུར་སྤྲེལ་རེས་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུ་ཡང་ལེ་ལཱ་འཐོན་དོ་བཟུམ་འབད་
བྱ་སྐབས་མ་བདེ་མ་འཐོན་ནི་ཨིན་མ་ལས་འདི་བཟུམ་མའི་ལམ་ལུགས་ཀྱིས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་
སྤྱད་སྐྱོབ་ལུ་ཡང་ཉེན་ལ་བཀའ་ཞིའི་ཚུ་གྲང་ཡོད་ཟེར་ཞུས་ཡི།

དེའི་ལན་ལུ་སློབ་ཚུལ་ཚོགས་མི་སེར་འཇུག་དཔོན་དྲུག་མགོན་པོ་རྗེ་རྗེ་གིས་སྤུ་རྒྱུ་
གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་སློན་པོའི་མི་རོ་ཚུ་གཞུང་གི་དྲུང་ཆེན་གྱི་གོ་གནས་ཡན་ཆད་ལས་
ཚོགས་དམངས་ཀྱིས་ཚོལ་རྒྱུ་བཅུགས་ཏེ་བཅོག་འཇུག་འཇུག་འབད་ཞི་འདི་ལུ་ཚོགས་འདུའི་

འཇུག་མེ་ཚུ་གི་ཐུགས་ལུ་ སེམས་ཅན་སྟག་གི་དེ་ས་མོ་སྤྱི་ཁར་ མགོ་ནག་མིའི་དེ་ས་མོ་ནང་
 ལུ་ཟེར་དོ་བཟུམ་ འཛོན་ཐངས་དང་ ལྷོགས་གྲུབ་རྒྱ་ཚེར་མེད་མི་ལས་ སློན་པོའི་གྲངས་སུ་
 ཚུད་པ་ཅིན་ དེ་དེ་ས་ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་འགྲོས་ལུ་ རྟལས་མ་བདེམ་ ཐོན་
 ཡོད་པའི་དུས་ལུ་ འཇུག་ཤོར་དེ་མེ་འབྱུང་ག་ཟེར་བའི་དོགས་པ་ཆེ་མི་ཡང་ འདུག། དེ་
 ཚུ་གཞུང་གི་དྲུང་ཚེན་ཚུན་གྱི་གོ་གནས་ལུ་སྟོད་པར་ མཐོ་དེ་མ་སློབ་གྲུའི་ ཤེས་ཡོན་མཐར་
 འབྱོལ་ཏེ་གཞུང་གཡོག་སྡེ་ཚན་ རའི་ནང་ འཇུག་ཞེན་མ་ལས་ སྡེ་ཚན་དང་ པ་ཚུན་སྟོད་
 ཚུགས་ཚུགས་ལུ་ ལོ་ཡུན་ལེ་ ལྷོ་འགོར་མ་ལས་བཞེན་ ལྷོགས་གྲུབ་མེད་མི་ཚུ་ སྡེ་ཚན་
 དང་པའི་ནང་ ཚ་ལས་ར་སྟོད་མི་ཚུགས་ཟེར་ཞུས་ཡི། ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་འཇུག་
 མི་ག་ར་བཏོན་རུང་ ཞི་གཡོག་སྡེ་ཚན་དང་པ་དང་ དེ་ལས་མཐོ་མི་ཚུ་གི་གྲུལ་ལས་བཏོན་
 བྱི་ཨོན་མ་ལས་ ལྷོགས་གྲུབ་མེད་མི་ འཐོན་ཞེ་དེ་དོགས་ཟོན་བསྐྱེད་དགོཔ་མེད་པ་ལས་ ལྷན་
 རྒྱས་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་སློན་པོ་ཚུ་ གསང་བའི་ཚོགས་རྒྱུན་བཅུགས་ཏེ་བཅག་འཇུག་འབད་ནི་འདྲི་
 ཞབས་ལས་ཐུག་བཞེད་གནང་སྟེ་རང་མཛེད་མཛེད་པ་ཅིག་འོང་ནི་ཨོན་པ་ལས་ བཅག་འཇུག་
 དེ་བཀའ་ཤོག་དང་ འབྲེལ་ཏེ་མཛེད་ནི་གུར་ཐག་བཏོག་པ་ཅིན་ དྲག་ནི་ཨོན་པས་ཟེར་བའི་
 བསམ་འཚར་ཞུས་ཡི།

དེ་ལུ་ སྤྱངས་ཐང་ ཤེས་རའི་མི་སེར་སྤྱི་མི་གིས་ མི་དབང་མངའ་ ཞབས་མཚོག་
 དགུང་ལོ་ ༡༦ ལྷན་པ་ བའི་ནམ་དུས་ལས་ འབྲུག་གི་རྒྱལ་སྲིད་བསྐྱེད་ས་པའི་ཕུག་ལུ་ནོར་
 འབྲུལ་མེད་པར་གནང་སྟེ་ རྒྱལ་ཁབ་འདྲི་ནང་ ལྷན་པ་གསལ་བའི་སློན་མེ་ལྷ་སུའི་དབུ་
 འབྲིད་མཛེད་གནང་མི་འདྲི་ལུ་ མི་སེར་ཡོངས་ཀྱིས་ མགྲིན་གཅིག་གི་ཐོག་ལས་བཀྱིན་ཚེ་
 ཟེར་ཞུས་ཞེན་མ་ལས་ དོན་སྤྱོད་ཅན་གྱི་འཛོན་སྐྱོང་གི་ལམ་ལུགས་བཟོ་ནིའི་དོན་ལུ་ དྲུང་
 ཚེན་དང་དེ་ལས་མཐོ་བའི་གོ་གནས་ཅན་གྱི་དཔོན་ཁག་ཚུ་ལུ་ གསང་བའི་ཚོགས་རྒྱུན་བསྐྱེད་
 ཏེ་སློན་པོའི་གོ་གནས་ལུ་བསྐྱོན་ཞེ་ཐད་ མི་ངོ་འདྲི་ཚུ་ མི་སེར་ཚུ་དང་ ཏག་སུ་རྒྱུན་ འབྲེལ་

འབད་ནི་མེད་པ་ལས་ ཁོང་གི་ཐུགས་བཞེད་གནང་ཐང་ས་དང་ གཞུང་ལུ་ཐ་དམ་ཚོག་བསྐྱེན་
ཏེ་ བྱུག་སྤྱད་ག་དེ་སྤེ་ཞུ་དོ་ག་ མི་སེར་ཚུ་གིས་ ཉིང་སངས་སང་ཤེས་ཚུགས་པར་ ལཱ་ཁག་
འོང་ནི་ཨིན་པས་ཟེར་ཞུས་ཡི།

སྤོན་པོའི་གོ་གནས་ལུ་ འདེམས་བསྐྱོ་མཛད་ནིའི་ལམ་ལུགས་འདི་ མི་དབང་
མཚོག་གིས་ སྤར་བཞེན་མཛད་མ་གནང་པ་ཅིན་ ད་པེས་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ ཁྲིམས་
ལུགས་ཚུ་ ག་དེ་སྤེ་རང་སྤྱིང་སྤྱིང་ཡོད་རུང་ མི་སེར་ཚུ་ལས་ཡང་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མཐའ་
དོན་ལུ་ མཐོ་བསམ་བཏང་ཐང་ས་སོ་སོར་ཡོད་པ་ལས་བཞེན་ རྒྱལ་བརྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་འདི་
ཁྲིམས་མེད་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་ལུ་འགྱུར་ནིའི་ཉེན་ཁ་འདུག། དུས་དང་བསྐྱེན་མ་ད་ ཡོན་ཏན་ཡོད་
པའི་མི་རང་འབད་རུང་ ཡོན་ཏན་ཡར་འཕེལ་འགྱུ་མ་བཞེན་དུ་ དེ་དང་འདྲ་བའི་འདོད་
པ་ཡང་ ཇེ་ཆེར་འགྱུ་མ་ཨིན་མ་ལས་ བཅག་འཇུ་འབད་དེ་བསྐྱོས་པའི་ལྷན་རྒྱུས་གཞུང་
ཚོགས་འདི་གིས་ ཙ་བ་ལུ་ ལུ་བྱུག་སྤྱད་ཞབས་ཏེ་ག་ག་དེ་སྤེ་ཞུ་ཚུགས་ག་ འདི་གི་སྐོར་ལས་
ཐུགས་བཞེད་ རྒྱ་ཆེ་ས་ལས་གནང་དགོས་པ་འདི་ ཁག་ཆེ་མ་འདུག་ཟེར་ཞུས་ཡི། སྤོན་
པོའི་གོ་གནས་ལུ་གནས་ནིའི་ལོ་གྲངས་ཀྱི་ཐད་ལུ་ མི་དབང་མངའ་ཞབས་མཚོག་གི་
བཀའ་ཤོག་ནང་ ལོ་ངོ་༤ འི་ལོ་ཚད་ བཟོ་གནང་མི་འདི་ལུ་ མ་འཇུས་པ་མེན་འདུག་ཟེར་
ཞུས་ཡི། ད་ཚུན་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ བདེ་སྤྱིད་དང་ལྷན་ཏེ་སྤྱོད་མི་འདི་ ད་ལས་པར་ ས་
ཡིས་གང་སྟོན་བུའི་ལམ་འདི་ ལེན་ཤོམ་ཅིག་འགྱུ་བཏུབ་པ་ཅིན་ ལེན་ལམ་ཆེ་རུང་ འདི་
མེན་པ་ཅིན་ ལམ་འཛོལ་ཉི་མའི་ཉ་སྤུ་ གྲོས་འཛོལ་བསྐྱེད་པའི་མགོ་མཛུགས་ཟེར་བའི་དཔེ་
བཞེན་ ལམ་འཛོལ་མི་འདི་ ལོག་སྤེ་འོང་ནི་ཡོད་རུང་ གྲོས་འཛོལ་བ་ཅིན་ བསྐྱེད་པ་མགོ་
མཛུགས་སྤོག་ནིའི་ཉེན་ཁ་ཡོད་པ་ལས་ སོ་རབ་གཅིག་གི་སྤོ་ཙལ་ལས་ སོ་འབྲིང་གསུམ་གྱི་
གྲོས་བསྐྱེད་དགའ་ཟེར་བའི་ལུང་དྲངས་བཞེན་ ཚོར་དམངས་ཀྱིས་ ལ་ཞེ་གཉིས་མེད་ཀྱི་སྤོ་
ལས་གསུང་གྲོས་གནང་དགོས་པ་ དེ་ཁག་ཆེ་བས་ཟེར་ཞུས་ཡི། ལྷན་རྒྱུས་གཞུང་ཚོགས་

ཀྱི་སློན་པོའི་བཅག་འཇུ་འབད་བ་ཅན་ ལམ་ལུ་འདི་ལུ་བརྟེན་པའི་བྱུས་རྒྱ་ཚུ་གི་སློན་ ལས་ བྱིམ་མཚེས་རྒྱལ་ཁབ་ཚུ་ལུ་ བཟུང་བ་གིས་ འཇུས་པས་ འདི་ ཡང་ ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ ཚོགས་ནང་ལུ་ སློན་པོ་ག་དེ་ཅིག་ཡོད་རུང་ འདི་ཚུ་འི་མཚོ་བསམ་བཏང་ ཐངས་འདི་ ག་ ར་སོ་སོར་འོང་ནི་ཨིན་པ་ལས་ ད་རེས་དུས་འཕྲལ་ལུ་ མཚོ་བསམ་གར་སློན་བཏང་སྟེ་ གྲོས་ཚེད་བཏོན་པ་གིས་ མི་བཏུབ་པའི་ར་ཁུངས་ ཡང་བསྐྱར་ཞུས་ཡི།

དེ་བཞིན་དུ་ ལྷ་གསང་སློན་དང་ས་དམར་མི་མེད་སྤྱི་མི་གིས་ ང་བཅས་ཚོ་ཁྲ་ དམངས་ཀྱིས་ དཔལ་ལྷན་ འབྲུག་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འཕུལ་གྱི་བདེ་ཐབས་དང་ སྤྲུའི་བཅོན་ ཐབས་ཀྱི་དོན་ལུ་ མཚོ་བསམ་རྒྱ་ཚེ་མ་ལས་ དཔངས་མཐོམ་འབད་རང་བཏང་དགོས་ འདུག། མི་དབང་མངའ་ཞབས་མཚོག་གི་བཀའ་ཤོག་གི་དགོངས་དོན་ནང་ལུ་ འབྲུག་ གཞུང་འཛིན་སློང་འཐབ་མི་ ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་སློན་པོ་ཚུ་ གསང་བའི་ཚོགས་ རྒྱུན་བཅུགས་ཏེ་ བཅག་འཇུ་འབད་ནིའི་དབང་ཚད་ཉིལ་བུ་ཚོགས་འདུ་ཚེ་ནི་མི་ལུ་གནང་ མི་འདི་ མངའ་མ་ཐེགས་ལས་མདུང་འབག་དགོས་པའི་དུམ་ཁ་ལུ་ སློན་དོ་བཟུམ་འགྱོད་ ཟེར་ཞུས་ཡི།

འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྤྱི་དོན་གྲོས་ཚེད་འབད་ས་ ཚོགས་ཁང་མཐོ་ཤོས་ ཚོ་ཁྲ་འདུ་ ཚེན་མོ་འདི་ཨིན་རུང་ ཚོགས་འདུ་འདི་ ལོ་རེ་ལུ་ཐངས་རེ་མ་གཏོགས་ཚོགས་ནི་མེད་པ་ ལས་ ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚོགས་འདི་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཁག་ཚེ་བའི་གནད་དོན་ ག་ཅིའི་སློན་ལས་ ཨིན་རུང་ གྲོས་བསྐྱར་མཛད་ནིའི་དོན་ལུ་ འཕྲལ་འཕྲལ་འབད་རང་ ཚོ་ཁྲ་དགོས་པའི་ ལྷན་ཚོ་ཁྲ་ཅིག་ཨིན་མ་ལས་བརྟེན་ མཚོ་བསམ་རྒྱ་ཚེ་དགས་འབད་ བཏང་དགོས་པ་ཁག་ཚེ་ བས། མ་གཞི་ད་ཚུན་ མི་དབང་མངའ་ཞབས་མཚོག་ གསེར་བྱིས་བྱོན་ཞེན་མ་ལས་ཚུ་ར་ འབངས་མི་མེད་ཚུ་ དག་འ་སློན་ལྷན་ཏེ་སློན་པའི་དུས་ཚེད་འདི་ཁར་ གོང་ལས་ཚུ་རོགས་ ཚུ་གིས་ཞུམ་བཞེན་དུ་ ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་སློན་པོ་ཚུ་ མངའ་ཞབས་ཀྱིས་རང་འདེམས་བསྐྱོད་

གནང་པ་ཅིན་ ལེགས་ལམ་ཆེ་ཟེར་ཞུ་ནི་དང་ འབྲེལ་ སློན་པོ་ཚུ་འེ་ལོ་ཚད་ཀྱི་ཐད་ལུ་ སློན་གོང་ལས་ཚོགས་འདུ་ནང་ ཞུས་ཏེ་ གྲོས་ཚོད་ནང་ ལུ་ཡང་ཚུད་དེ་ཡོད་རུང་ ད་རེས་ཚུན་ཚོད་ཀྱི་བར་ན་ ཡོན་ཏན་དང་ རྩོམ་གྲུབ་ ཅན་གྱི་དཔོན་ལག་ལེ་ འཕེལ་ཡོད་རུང་ དེ་ཚུ་ལས་གོ་གནས་མཐོ་ཚད་ལུ་སློབ་མི་ལང་མ་ འབད་མེད་པ་ལས་ བརྟེན་ ཏེ་མའི་སློན་པོ་ཚུ་ ཡུན་རིང་མོ་འབད་ གནས་དགོས་པ་བྱུང་ ཡོད་པའི་སློབ་ལས་ བཀའ་ཤོག་ནང་ ལ་གསལ་བཀོད་དེ་ ཡོད་མི་འདི་ དེས་བདེན་ཨིན་ཟེར་ ཞུས་ཡི། སློན་པོ་འེ་ཚུ་ལུ་ རྩོགས་གྲུབ་མི་ཡོད་ཀྱི་སློབ་ལས་ འོགས་སུ་ འབད་གྲོས་བསྟུན་མ་ འབད་བར་ ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་སློན་པོ་འེ་ལོ་ཚད་ཀྱི་ཐད་ལུ་ བཀའ་ཤོག་ནང་ ལུ་བཀོད་གནང་མི་འདི་གིས་ འབྲུས་པར་མཛད་དེ་ བཅག་འབྲེལ་ཐད་ལུ་ ད་ཚུན་གཞུང་གི་ཆེ་མཐོའི་དཔོན་ལག་ཚུ་ལུ་ མི་དབང་མངའ་ཞབས་ཀྱིས་ གོ་གནས་གནང་དང་ གནང་བཞེན་པར་ ཡོད་པའི་ཁར་ དེ་ཚུ་གིས་ཡང་ འབྲུས་ཤོར་མེད་པའི་སྤྲུལ་སྤྱད་ཞུ་བཞེན་པར་ ཨིན་མ་ལས་ ད་པར་ཡང་ ལམ་ལུ་འདི་ལུ་ བསྐྱར་བཅོས་མེད་པར་ བཞག་ཐབས་མཛད་དགོས་པའི་གསོལ་འདེབས་ཞུས་ཡི།

དེ་ཁར་ རྣམ་ཐང་ཚོས་ འཁོར་སྤྱི་མི་གིས་ མི་དབང་མངའ་ཞབས་མཚོག་གིས་ གནང་པའི་ བཀའ་ཤོག་གི་དགོངས་དོན་དང་པ་ ཏེ་མའི་སློན་རྒྱས་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་ལམ་ལུགས་དེ་ལུ་ བསྐྱར་བཅོས་མཛད་དགོས་པའི་ བཀའ་རྒྱ་གནང་མི་འདིའི་ཐད་ ཉ་རང་ཉ་དྲགས་པའི་བསམ་པ་བྱུང་དོ། ག་དེ་སླེ་རང་མཐོ་བསམ་བཏང་རུང་ གཙོ་བོ་རང་ ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་སློན་རྒྱས་དཔོན་ལག་ཚུ་ ཚོགས་འདུ་གིས་ ཚོགས་རྒྱུན་བསྐྱར་ཏེ་བཅག་འབྲེལ་ཐད་དགོས་འདུལ་ཅིག་འབདན་ ལྷན་རྒྱས་དཔོན་ལག་ཚུ་གིས་ ང་བཅས་རའི་གཞུང་ཞབས་དང་མི་སེར་ལུ་ འཕཚ་ག་དེ་སླེ་འོང་ག་ གཞུང་གི་སྤྲུལ་ལུ་ག་དེ་སླེ་ལེགས་ཤོམ་མཛད་འོང་ག་ མི་སེར་ལུ་ཐུགས་བཞེད་ག་དེ་སླེ་གནང་འོང་ག་ འདི་ཚུ་མི་དབང་མངའ་ཞབས་མཚོག་གིས་ ལེགས་ཤོམ་འབད་མཁུལ་ནི་མ་གཏོགས་ ང་བཅས་སྤྱི་མི་ཚུ་གིས་

ལྷན་སྐྱོད་ཀྱི་ཚུགས་པ་ལྷ་ལག་བཏང་ནི་ཨིན་པས། བཙག་འཐུའི་ཚོའི་རྒྱལ་བསྐྱེད་མ་
དེ་ཡང་ ལྷན་སྐྱོད་ཀྱི་ཚུགས་པ་གི་ དོགས་ཚོལ་སྐྱོམ་འབད་རང་ཡོད།
དེ་འབད་མ་ལས་ མི་དབང་མང་འ་ཞབས་མཚོག་གིས་ ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་འཐུས་
མིའི་མི་ངོའི་མིང་ཐོ་གནང་སྟེ་ འདི་ལུ་ཚོགས་རྒྱལ་བཙུགས་མ་དགོས་པར་ རྒྱལ་ཡོངས་
ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་གིས་ ངོས་ལེན་མཛད་པ་གིས་ འཐུས་པ་འབད་བཟོ་བ་ཅིན་ དྲག་ཚོད་
ཡོད་པའི་བསམ་འཆར་ལུ་འཇུག་ཡི།

དེའི་རྒྱལ་ལས་ སྤྱི་ལོ་ལྷན་གཉིས་དང་བུ་མ་ཐང་ཚུ་སྤྱད་སྤྱི་མི་གཉིས་ཀྱིས་ མི་དབང་
མང་འ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་འི་ཞབས་ལས་ ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་སྤོམ་པོ་བཙག་འཐུ་
འབད་ནིའི་དབང་ཚད་ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་ལུ་གནང་ཡོད་པའི་སྐྱོར་ལས་ མི་སེར་སྤྱི་མི་
ཚུ་གིས་ རང་སོའི་རྫོང་ཁག་གི་མི་སེར་ཚུ་ལུ་གོ་བ་བཤད་ཞེན་མ་ལས་ དེ་ཚུ་ལུ་མི་སེར་
གྱི་བསམ་འཆར་དང་མེ་འདུན་གང་ཡོད་ཚུ་གི་སྤོམ་ལུ་ཚོའི་ཐངས་རྒྱལ་མམ་ནང་ལུ་བ་
ཅིན་ མི་དྲག་གམ་ཟེར་བའི་གྲོས་བསྟུན་ལུ་འཇུག་ཡི།

སྤོམ་ཚོགས་མི་སེར་འཐུས་དཔོན་ དྲགོས་མགོན་པོ་རྗེ་རྗེ་གིས་ མི་དབང་མང་འ་
ཞབས་མཚོག་གསེར་ཁྲི་གུར་བྱོན་ཞེན་མ་ལས་ མི་སེར་གྱི་སྤོམ་པོ་བཙག་དང་ལེ་མན་ལུ་
གཟིགས་ཏེ་ དབང་ཚད་སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ལོ་བཙུགས་བཙུགས་ཞེན་མ་ལས་ མེད་འོག་ཡར་རྒྱས་
ཚོགས་ཚུང་དང་ རྫོང་ཁག་ཡར་རྒྱས་ཚོགས་ཚུང་གི་ལམ་ལུགས་ཚུ་ འགོ་བཙུགས་
གནང་མ་ལས་བཏེན་ ལོ་ལྷའི་འཆར་གཞི་གོང་འཕེལ་གྱི་ལུ་ཚུ་ གྲུབ་འབྲས་ཆེ་ཏོག་ཏོ་
འབད་བཏགས་སར་བཀའ་ཚུགས་ཅི། དེ་ལས་ དབང་ཚད་སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ལོ་གནང་ནིའི་སྤྱི་ལོ་
འདི་ཡང་ འཕེལ་ལྷན་སྐྱོམ་འབད་རང་ ཡར་འཕེལ་བཏང་གནང་ནིའི་ཐུགས་བསམ་
བཞེད་དེ་ ད་རེས་ཚོགས་དམངས་ལུ་གནང་བའི་བཀའ་ཤོག་འདི་གི་སྐྱོར་ལས་ ཚོའི་
འདུའི་འཐུས་མི་ལོ་གི་བསམ་འཆར་ལུ་ མི་སེར་གྱིས་ འགན་ཁུར་འབག་མ་ཐེགས་

ལས་ འགན་ཁུར་བཀལ་ད་པ་ཅིན་ ལྷབས་མ་བདེམ་མི་ འཐོན་ག་མནོ་བའི་དོགས་པ་སེལ་
མི་དེའི་ཐད་ ད་རེས་ནང་ས་པར་ རྒྱལ་ཁབ་གནམ་ལང་ས་པའི་དུས་ལུ་སློང་དེ་ ཚོས་ཡོན་
ཏན་ཡོད་པའི་མི་ གཅིག་བ་གཅིག་མཁས་པ་ཡོད་པ་ལས་ འདི་ཚུ་ལུ་ དབང་ཚད་གནང་
ཚོར་བའི་ལྷལ་ལུ་ རྒྱལ་ཁབ་འདི་ སྤར་བ་ལྷག་པའི་ཡར་རྒྱས་མི་ འགྲོ་ག་ཟེར་བའི་བསམ་
འཆར་དང་ ད་རེས་ཚུན་ཚོད་ཡང་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་ལྷབས་མ་བདེམ་ ག་ཅི་རང་འཐོན་ཏེ་
འབད་ རུང་ དེ་ཚུ་བསམ་ལ་ནིའི་ འགན་ཁུར་དང་དབང་ཚད་འདི་ མི་དབང་མང་འ་ཞབས་
མཚོགས་ལུ་རང་ཕུལ་ཏེ་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་ཚོར་དམངས་ཀྱི་ འགན་ཁུར་གཙོ་བོ་རང་ ལྷན་
རྒྱས་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་དཔོན་ཁག་ཚུ་ ཚོགས་རྒྱུན་བརྒྱུར་ཏེ་བཙག་འཇུ་འབད་བའི་སྐབས་
ལུ་ ཆགས་སྤང་ རྩོགས་ཅིས་ཀྱི་དབང་ལུ་མ་བཏང་པར་ འབྲུག་གི་ཙ་བ་གསུམ་ལུ་ཕན་པའི་
མི་ངོ་ཚུ་ བཙག་འཇུ་མཛད་དགོས་པ་འདི་ གལ་ཆེ་ནི་ཨིན་པས་ཟེར་ཞུས་ཡི།

དེའི་རྒྱལ་སློན་ལུ་ ཚོར་དང་བཟོ་གཞུང་འབྲུས་མི་གིས་ མི་དབང་མང་འ་ཞབས་
མཚོགས་ གཏེར་སློན་རྒྱལ་པོ་ལུ་འེ་ཡ་གྲུལ་སྤྲོ་སྤྲིང་པའི་གདུང་བརྒྱུད་ངོ་མའི་རྒྱལ་པོ་ཅིག་
ཨིན་པའི་ཁར་ གསེར་ཁྲིར་བྱོན་ཏེ་ མི་ལོ་²⁶ ཚོས་སྲིད་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཐོག་ལས་ ཆབ་
སྲིད་བརྒྱུང་ས་གནང་སྟེ་ དུས་ལུན་ཟུང་ཀྱི་ཅིག་གི་ནང་ འཁོད་ལུ་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མི་སྡེ་དཔལ་
འབྱོར་གོང་འཕེལ་རྒྱུར་གཅིག་གིས་མཚད་པར་ ཚོས་སྲིད་དང་སྲིད་ཀྱི་ལམ་ལུ་ཚུ་ཡང་
ག་དེ་ཅིག་ཡར་རྒྱས་བཏང་གནང་ཡོད་ག་ ཀྱུན་གྱིས་མཁྱེན་ས་དང་གཞིགས་སར་ཨིན་མ་
ལས་ ལོགས་སུ་གསལ་བཤད་ཞུ་དགོས་པ་གང་ཡང་མིན་འདུག། མི་དབང་མང་འ་ཞབས་
རྒྱ་ཉལ་གཅིག་གིས་ འདས་དང་མ་འོངས་ ད་ལྟ་དུས་གསུམ་གྱི་དགོངས་འཆར་དང་ཁྱད་
དུ་འཕགས་པའི་མཛད་རྣམས་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་ཀྱིས་ སྤྲིད་གཞུང་འབྲེལ་ལས་ རྣམ་པར་རྒྱལ་
ནི་དང་ རང་གི་གཉེན་སྲོང་ནི་ཚུའི་ འགན་ཁུར་རྒྱལ་བུ་བསྐྱམས་ཏེ་ ཕུག་ལུ་མཛད་དང་

མཛད་བཞུགས་པར་ཡོད་པའི་བཀྲིན་ལས་ རྒྱལ་ཁབ་འདི་ནང་རྒྱལ་སྲོན་འབངས་གསུམ་
དག་འཇུག་པའི་དཔལ་ལུ་ལོངས་སྤྱོད་དེ་སྤོད་པའི་རང་དབང་ཐོབ་ལྷོད་ཡོད།

དེ་རེས་ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་ལུ་ འབྲུག་གི་ལྷན་རྒྱུ་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་ལམ་ལུགས་
བསྐྱར་བཙུགས་མཛད་དགོས་པའི་བཀའ་ཤོག་གནང་མི་འདི་ཡང་ མི་དབང་མངའ་ཞབས་
མཚོགས་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འཕུལ་གྱི་བདེ་ཐབས་དང་ སྤྲུགས་ཀྱི་བཙན་ཐབས་ཚུ་གི་ཐུགས་
བཞེད་རྒྱ་ཆེ་ས་ལས་གནང་སྟེ་ མཛད་མཛད་པ་འོང་མཁོ་བའི་བསམ་འཆར་ཞུས་བའི་ཁར་
ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་འདི་རྒྱ་གར་དང་རྒྱ་ནག་གི་རྒྱལ་ཁབ་སློབས་ཅན་གཉིས་ཀྱི་བར་
ན་ཚུད་དེ་ཡོད་པ་དང་ དེ་གི་ནང་དོན་ཉིད་ལས་ ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ཚུང་ ཀྱུ་ཅིག་
ཨིན་པའི་ཁར་ མི་སློབས་ཡང་ཉུང་སུ་ཅིག་ལས་མེད་པ་ད་ བསྐྱར་བཙུགས་འདི་བཟུམ་ཅིག་
མཛད་གནང་དགོས་མི་འདི་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྲིད་བྱུས་ཀྱི་སྤྲུགས་ལུ་གནང་མ་དང་ བྱ་སྤྲུགས་མ་
བདེ་མ་རེ་ཐོན་ཏེ་ཨིན་མ་ མེན་མ་མཚོ་མ་བཏང་མས་ཟེར་ཞུས་ཡི། ལྷན་རྒྱུ་གཞུང་ཚོགས་
ཀྱི་སྐྱེ་ཚེ་བ་བཙག་འབྲུ་འབད་ནི་གི་ཐད་ལུ་ གཞུང་གིས་ཚོུགས་གྲུབ་ཡོད་པའི་མི་དྲུག་པའི་
ནང་ལས་ དྲུག་ཤོས་བསལ་ཏེ་ ཞི་གཡོག་སྟེ་ཚན་དང་པའི་ནང་སྤོད་པའི་བསྐྱང་ལས་ ཞི་
གཡོག་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་བྱུང་ཚོས་དམ་དམ་ཚུ་ལས་ བཙག་གདམ་རྒྱབ་ཚར་ཏེ་ ཚོུགས་གྲུབ་
ཅན་དང་ཆེ་མཐོའི་རན་ཚད་ནང་ལུ་སྤོད་པ་ཨིན་པའི་བདེ་སྟོན་མ་ཨིན་མ་ལས་བཞེན་ ལྷན་
རྒྱུ་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་འབྲུས་མེའི་མི་ངོ་ཚུ་ དྲུང་ཆེན་དང་ དེ་ལས་མཐོ་བའི་དཔོན་ལག་
ཚུ་འི་གུལ་ལས་སེལ་ཏེ་ མི་དབང་མངའ་ཞབས་མཚོགས་གི་ཐུགས་བཞེད་ལྟར་དུ་ ཚོ་ཏེ་
དམངས་ཀྱིས་ ཚོགས་རྒྱན་བསྐྱར་ཏེ་བཏོན་པ་ལུ་ ལྷན་ལས་མ་བདེ་མ་མི་འཐོན་ཟེར་བའི་
བསམ་འཆར་ཞུས་ཡི།

དེ་ལུ་ སྤྱི་ཤར་སྤྱི་སྤྱི་མི་གིས་ མི་དབང་མངའ་ཞབས་མཚོགས་ ང་བཅས་མི་
སེར་ཚུ་ ད་ལྟོ་ཚུན་ཚོད་ གངས་བར་ནང་གི་ཚུ་འབྲུང་ སྤྱིན་བར་ནང་གི་ཉེན་མ་བསྐྱོད་ཏེ་

དགའ་ཉོག་ཉོང་དང་རྒྱུད་ཉོང་ཉོ་ འབད་བཞག་གནང་པའི་ཁར་ རྒྱལ་ཁབ་ལུ་སྤྲོ་བས་མ་བདེམ་
ག་ཅི་རང་འབོན་ཉེ་འབད་རུང་ མི་དབང་མང་འ་ཞབས་ སྤྱི་ཉུག་གཅིག་གིས་ཐུགས་འགན་
བཞེས་ཉེ་ མི་སེར་ཚུ་ལུ་དྲོ་སྤོ་ཅིག་གི་ལཱ་ཐོགས་ཡང་ ཆག་དགོས་པ་མ་གུང་མ་མ་ཚད་ རྫོང་
ཁག་ཡར་རྒྱས་ཚོགས་ཚུང་དང་རྗེད་འོག་ཡར་རྒྱས་ཚོགས་ཚུང་གི་ལམ་ལུགས་འགོ་
བཙུགས་གནང་སྟེ་ མི་སེར་ལུ་ སྤར་མེད་པའི་ཐག་བཅད་ཀྱི་དབང་ཚད་གནང་མི་འདི་ལུ་
ག་ནི་བ་བཀྲོན་ཆེ་བེར་ཞུས་ཡི།

དེ་རེས་ཀྱི་ཚོགས་འདུའི་ནང་ སློན་པོ་ཚུ་ ཚོཾ་དམངས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱན་བཙུགས་
ཉེ་ བཅག་འཐུ་འབད་དགོས་པའི་བཀའ་རྒྱ་གནང་མི་འདི་ལུ་ ཚོགས་དམངས་ལ་ལོ་གིས་
ཚོཾ་རྒྱན་བཙུགས་དགོས་འབད་ཞུམ་ད་ ལ་ལོ་གིས་བཙུག་མ་དགོས་པ་འབད་ཡང་ཞུ་དོ། དེ་
འབད་མ་ལས་ ཚོགས་རྒྱན་བཙུག་མ་དགོས་པ་འབད་ཞུ་བ་ཅིན་ མི་དབང་མཚོ་ག་གི་བཀའ་
རྒྱ་ལུ་གྲུན་ལོག་ཞུ་དོ་བཟུམ་ཅིག་ཡང་ འགྲོ་ནི་ཨིན་མ་ད་ བཙུགས་དགོས་ཟེར་ཞུ་བ་ལུ་ཡང་
ཡོན་ཏན་དང་ལྷོ་ཉུག་ཡོད་རུང་ རྒྱལ་ཁབ་ལུ་ཤ་ཞེན་མེད་མི་གིས་ ཚོགས་རྒྱན་མང་ཤོས་
ཐོབ་ནི་གི་ཉེན་ཁ་འདུག། དེ་འབད་མ་ལས་ ཚོཾ་དམངས་ཀྱིས་ དེ་གི་སློབ་ལས་ཐུར་བཞེད་
ལེ་འོམ་འབད་གནང་ཞེན་མ་ལས་ གསུང་གོས་གནང་སྟེ་མ་གཏོགས་ ད་ལྟོ་དེ་འདྲལ་ལས་
ཚོགས་རྒྱན་བསྐྱར་ནི་གུར་ གོས་ཐག་ཚོད་པ་གིས་མི་འཚམས་ནི་ཨིན་པས་ཟེར་ཞུས་ཡི།

དེ་ཁར་ ལྷན་ཅི་མཁོ་མ་དང་བཀྲོས་སྤང་བསམ་འཁར་མི་སེར་སྤྱི་མི་གིས་ མི་དབང་
མང་འ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོ་ག་གིས་ ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འདྲལ་གྱི་བདེ་ཐབས་དང་
སྤུགས་ཀྱི་བཅོན་ཐབས་ ཐུགས་ལུ་བསྐྱེད་མ་ཉེ་ ཚོགས་ཐངས་ ༡༧ པའི་ནང་ ལྷན་རྒྱས་
གཞུང་ཚོཾ་ཀྱི་སློན་པོ་ཚུ་ གསང་བའི་ཚོགས་རྒྱན་བཙུགས་ཉེ་ བཏོན་དགོས་པའི་བཀའ་
ཤོག་གནང་སྟེ་ཡོད་པ་ད་ མ་གཞི་ཡར་རྒྱས་པའི་བཀའ་དང་མར་ཚུ་མའི་གཞུང་། ཚུ་མོ་
གྲུན་དུ་ལོག་པའི་དཔེ་མི་སྤྱི་ཟེར་དོ་བཟུམ་ རྒྱལ་པོའི་བཀའ་ལུ་གྲུན་ལོག་ཞུ་བཅས་མེད་

རུང་གོང་ལས་འཇུག་མི་ཚ་རོགས་གཞན་ཚུ་གིས་ཞུས་བཞིན་དུ་ལམ་ལུགས་འདི་ལས་
 བཏེན་ཆགས་སྤང་སྲོགས་རིས་ཀྱི་དབང་ལུ་ཤོར་ནི་གི་ཉེན་ལ་ཡོད་པ་ལས་སློན་པོའི་གོ་
 གནས་ཀྱི་ལོ་ཚད་ཀྱི་ཐད་མི་དབང་མང་འ་ཞབས་ཀྱི་བཀའ་རྒྱ་བཞིན་ལོང་ལུ་ཆ་འཛོག་
 མཛད་གནང་སྟེ་ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚོའི་ཀྱི་སློན་པོ་ཚུ་ད་ཚུན་ཡང་མི་དབང་མཚོག་གིས་
 འདེམས་བསྐོ་མཛད་གནང་བཞིན་པར་ཨིན་མ་ལས་ད་པར་ཡང་སྲོགས་གྲུབ་དང་ཡོན་ཏན་
 ཡོད་པའི་ཁར་རྒྱལ་ཁབ་ལུ་ཤུག་ཅན་ཅན་ཡོད་པ་ཅིན་དེ་ཚུ་གཡུས་སྲོགས་གཡུས་ཨིན་རུང་
 མི་མེར་ལུ་བྱུང་པར་མེད་པ་ལས་མང་འ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་འི་ཞབས་ལས་སྤར་བཞིན་མཛད་
 གནང་དགོས་པའི་གསོལ་འདེབས་ཞུས་ཡི།

དེ་དང་འདྲ་བར་གྲོང་གསར་སྤང་སྲོགས་ཤིང་འོག་གི་མི་མེར་སྲིད་མི་གིས་འབྲུག་ལུ་
 དབང་ཚད་སྲིད་སྲིད་ཀྱི་སྲིད་བྱུས་འདི་ཉེ་མ་ལས་རང་རྒྱལ་པོའི་གསེར་བྲི་བུ་ལས་གནང་
 ཡོད་པ་མ་གཏོགས་དབང་ཚད་ཀྱི་བྱ་སྤྲོད་མ་བདེ་མ་བཅོམ་ཉེ་མི་མེར་གྱིས་དབང་ཚད་ཉལ་
 ཐོབ་རྒྱལ་པོའི་སྲིད་ལམ་གང་ཡང་སྲིགས་སྲིགས་པ་མེད། འབྲུག་པའི་མི་མེར་ཚུ་རང་གི་
 ལུ་འབད་རང་གི་ལོ་ལྟེ་ལྟེ་དགའ་སྲིད་སྲིད་སྟེ་སྲིད་པ་མ་གཏོགས་གཞུང་སྲིད་གི་སྲིད་ཀྱི་
 དབང་ཆའི་སློབ་ལས་ཚ་གུང་དང་ཉམས་སྦྱོར་མེད་པར་སྲིད་པའི་བར་ན་འབྲུག་རྒྱལ་
 གསུམ་པ་གིས་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་དང་སྲོ་གྲོས་ཚོགས་སྟེ་གཞི་བཅུགས་གནང་པ་
 གིས་མ་ཚད་ཁྲིམས་ཀྱི་ལྷན་ཚོགས་དེ་ཡང་གཞུང་གི་འཛིན་སྲིད་གུལ་ལས་བཏོན་གནང་
 ཡི། འདི་གིས་ཡང་མ་ཚད་ད་པར་ཞལ་བཞུགས་མང་འ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གིས་
 དབང་ཚད་སྲིད་སྲིད་ཀྱི་སྲིད་བྱུས་བཅའ་སྟེ་རྫོང་ཁ་ཡར་རྒྱས་ཚོགས་ཚུང་དང་ཤིང་
 འོག་ཡར་རྒྱས་ཚོགས་ཚུང་གི་ལམ་ལུགས་བཅུགས་གནང་སྟེ་མི་མེར་ཚུ་གིས་རང་སོའི་
 རྫོང་ཁག་དང་ཤིང་འོག་གི་ཐག་བཅད་གནད་དོན་ཚུ་ནང་ཐད་ཀར་དུ་བཅའ་མར་གཏོགས་
 བའི་དབང་ཚད་གནང་ཡི།

ད་ཅེས་ ལྷན་རྒྱུས་གཞུང་ ཚོན་གྱི་སློན་པོ་ཚུ་ ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་གིས་ གསང་བའི་
 ཚོགས་རྒྱུན་བཟུགས་ཏེ་ བཅག་འཇུག་འབད་དགོས་པའི་བཀའ་ཤོག་གནང་མི་འདི་ལཱ་ཉིང་
 གི་དྲིལ་ལས་བཀྱིན་ཆེ་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན་རུང་ འབྲུག་གི་མི་མེད་སྤྱིར་བཏང་གི་སྲིད་གྱི་ཤེས་
 ཚད་དང་ ཚོར་སྣང་ཚུ་གི་ཡར་རྒྱས་དང་ བསྐྱེད་མཉམ་ད་ ད་ཅེས་སློན་པོ་འདི་བཅག་འཇུག་འཇུག་ལམ་
 ལཱ་འགོ་བཟུགས་གནང་ནི་འདི་ ཉ་དྲག་པའི་བསམ་འཆར་དང་ གཙོ་བོ་དང་ ལྷན་རྒྱུས་
 གཞུང་ ཚོགས་གྱི་སློན་པོ་ཚུ་འདི་དུས་ཡུན་གྱི་ལོ་ཚད་འདི་ བཀའ་ཤོག་ནང་ ཉིང་སངས་
 སང་འབད་བཀོད་ཡོད་མི་འདི་གིས་ འཇུག་ལས་རྒྱུ་ཡོངས་ཀྱི་རིམ་པར་ ཚོགས་རྒྱུན་
 བསྐྱར་ནི་དེ་ ད་ཅེས་ལག་ལེན་འཐབ་པ་ཅིན་ རྒྱུ་ཁབ་ནང་ལཱ་ ཆགས་སྤང་སྤྱོད་མི་སྡེ་
 གྱི་བར་ཆད་འབྲུང་ནི་འདི་དོགས་ཟོན་ཡོད་པ་ལས་ ལྷན་རྒྱུས་གཞུང་ ཚོགས་གྱི་སློན་པོ་ཚུ་
 རྒྱུར་བཞུགས་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོ་ག་གིས་ ཐད་ཀར་དུ་འདེམས་བསྐོ་
 གནང་དགོས་པའི་ཞུ་བ་སྤུལ་ཡི།

ཐེམ་སྤུལ་སྤང་མང་དང་དགོ་བསྟེན་ དར་དཀར་ལའི་མི་མེད་སྤྱི་མི་གིས་ ད་ཚུན་
 མི་དབང་མངའ་ཞབས་མཚོ་ག་གི་མཁྱེན་རིག་རྣམ་པར་བཀྱ་བའི་དབུ་འཇུག་འོག་ལཱ་
 གཞུང་གི་དཔོན་ཁག་ཚུ་གིས་ རྒྱུ་ཁབ་དང་མི་མེད་ཡོངས་ཀྱི་འཕུལ་སྤུལ་ལཱ་ གྱི་མཐའ་
 དོན་ཚུ་ ལེགས་ཤོམ་འབད་མཛད་གནང་པའི་ཁར་ ད་ལས་པར་འབད་རུང་ འདི་བ་
 དྲག་པ་དང་འདི་བ་བཅོམ་པ་འབད་ བཟོ་གནང་ནི་འདི་ཐུན་བཞེད་རྒྱ་ཆེ་ས་ལས་གནང་སྟེ་ ང་
 བཅས་ར་མི་མེད་དང་ རྒྱུ་ཁབ་ཀྱི་མཐའ་དོན་ལཱ་ འབྲེལ་བཞུགས་མི་རྒྱུ་པོ་ལཱ་ མངོན་
 ཤེས་ ཉ་རྩ་ ཅམ་ཅིག་རྒྱུན་མི་ཆད་ཟེར་བའི་དུས་བཞེད་ ཞབས་ལས་མངོན་ཤེས་གཟིགས་ ཏེ་
 ལྷན་རྒྱུས་གཞུང་ ཚོགས་གྱི་སློན་པོ་ཚུ་གི་འདེམས་བསྐོ་དེ་ ཚོགས་རྒྱུན་བསྐྱར་ཏེ་བཅག་འཇུག་
 འབད་ནི་གུར་ ཐུགས་ཐག་བཅད་གནང་མི་འདི་གི་ཐད་ཁར་ ལྷན་རྒྱུས་གཞུང་ ཚོགས་གྱི་སློན་
 པོ་འདི་མི་ངོ་ཚུ་ གཞུང་གི་དུང་ཆེན་གྱི་གོ་གནས་དང་ དེ་ལས་མཐོ་མི་ཚུ་ལས་འཇུག་ཨིན་

རུང་ ལུས་ཤེལ་དཀར་དམ་སྤྱིས་མེན་པར་ རང་གང་ཡོད་ཕྱི་ལས་མི་མཐོང་པས་ཟེར་དོ་
བཟུམ་ ཚོའ་དམངས་ཀྱིས་ མི་དབང་མངའ་ཞབས་མཚོག་གི་བཀའ་ཤོག་གི་དགོངས་དོན་
ལུ་ཐུགས་བསམ་ཐེབས་ཅིག་རང་བཞེས་ཏེ་ ལག་ལེན་འཐབ་དགོས་འདི་ ཉ་ཅང་གིས་གལ་
ཆེ་བའི་བསམ་འཆར་ལྷུ་ཡི།

ཅི་རང་མི་སེར་སྤྱི་མི་གིས་ ཉེ་མའི་ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚོགས་ཉུམ་སྟེ་ གཞུང་ཚོགས་
འདི་ནང་གི་སློན་པོ་ཚུ་ བཅོག་འཐུ་འབད་དགོས་པའི་བཀའ་ཤོག་གནང་མི་འདི་ ང་
བཅས་ཀྱིས་ཆ་བཞག་འབད་ནི་ཨིནམ་ད་ གཞུང་ཞབས་ཀྱིས་སློན་པོའི་མི་ངོ་བོ་ཉེན་མི་ཚུ་
ལུ་རང་སོའི་སློའའར་བབས་མི་འབབ་ཀྱི་ཚོའ་རྒྱན་བཅུགས་ཏེ་ བཅོག་འཐུ་འབད་ནིའི་རྒྱབ་
སྐྱོར་འབད་དགོས་པ་འདི་ ང་བཅས་འཐུས་མི་ཚུ་གི་འགན་ཁུར་ཨིན་པས་ཟེར་ཞུས་བའི་
ཁར་ འདི་བཟུམ་གྱི་ལམ་ལུགས་ཀྱི་མཛུགས་གནང་མི་འདི་ལུ་ ང་བཅས་ལུ་ཡིད་རང་མ་མ་
ཚད་སློན་པོའི་གོ་གནས་ལུ་གནས་ནིའི་དུས་ཚོད་དེ་ཡང་ ལོ་ལྷུ་ལུ་བཟོ་གནང་མི་འདི་ ག་
ཅི་དེ་ཚུ་ལ་མཐུན་འདུག་ཟེར་ཞུས་ཡི།

དེ་དང་འདྲ་བར་ ཚུ་ཁ་ཚོང་བདག་གིས་ ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ནང་ ཉེ་མ་
ནད་ལུག་དང་དམག་འཁྲུག་གིས་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གནས་སྟངས་ ས་སྤྱི་གིས་སྤྱི་བུ་ཡོད་མི་
དེ་ བརྒྱུད་འཛོལ་གྱི་རྒྱལ་པོ་རིམ་པར་བྱོན་ཞེན་ལས་ཚུ་ར་བདེ་བ་དང་སྤྱིད་པའི་ཉེ་མ་ཤར་
བའི་སྐོར་ལས་ གོང་ལས་འཐུས་མི་ཚུ་གིས་ ཞུམ་བཞེན་དུ་ཨིན། དེ་མ་ཚད་ ང་བཅས་
རའི་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ ཉེ་མ་གཅིག་བ་ཉེ་མ་གཅིག་ དཔལ་འབྱོར་ཡར་རྒྱས་ཡར་དུག་འགྱུར་
དང་ དམ་ཉམས་མཐའ་རྒྱགས་ཀྱི་མི་ངན་ཚུ་གིས་ དེ་ལུ་ངལ་མ་རངས་པར་ གཞོད་འཆོ་
བསྐྱལ་ནིའི་དཔའ་བཅམ་ཏེ་འབད་རུང་ གཞོད་པ་བསྐྱལ་མ་ཚུ་གས་མི་འདི་ མི་དབང་
མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེའི་བཀྱིན་ཁོན་ཨིན་ཟེར་ཞུས་ཡོད།

ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ཚུང་ཀུ་ཅིག་ཡིན་ཏེ་འབད་རུང་འདི་ནང་གི་ལྷན་
རྒྱུས་དཔོན་ཁག་ཚུ་གིས་འཛམ་གླིང་ལས་སྡེ་ཚོགས་པ་ཚུ་ནང་ཡར་རྒྱས་འགྲོཚ་ར་མིའི་
རྒྱལ་ཁབ་སློམ་གྱི་འཐུས་མི་ཚུ་དང་འདྲན་འདྲ་རང་ཁྲི་འཛིན་གྱི་འགན་ཁུར་ཡང་འབག་
སྟེ་བཅའ་མར་གཏོགས་ཚུགས་མི་འདི་ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གཞུང་གཡོགས་ཚུ་
ཚུལ་གྲུབ་ཅན་དང་འཛེན་ཐང་ས་ཡོད་པའི་རྟགས་མཚན་ཡིན་མས་ཟེར་ཞུས་ཡོད། བགའ་
ཤོག་གི་དགོངས་དོན་ལྟར་དུ་སློན་པོ་གསར་པ་ཚུ་ཚོགས་རྒྱུན་བསྐྱར་ཏེ་བཅག་འཐུ་འབད་
དགོས་པ་ད་སློན་པོའི་མི་ངོ་ཚུ་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་ལས་བཏོན་
གནང་པ་ཅིན་ཆགས་སྤང་སློགས་རིས་ཀྱི་དབང་ལུ་ཡང་མི་ཐལ་ནི་ཡིན་པས་ཟེར་ཞུས་ཡི།

དེ་ལས་གསར་སྤང་རྫོང་བདག་གིས་ད་རིས་མི་དབང་མངའ་བཞབས་ཀྱི་བགའ་
དོན་དང་འབྲེལ་ཏེ་ལྷན་རྒྱུས་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་སློན་པོའི་བཅག་འཐུ་འདི་ཚོལ་འདྲུ་ཆེན་
མོ་གིས་གསང་བའི་ཚོགས་རྒྱུན་བཅུགས་ཏེ་བཅག་འཐུ་འབད་དགོས་པའི་སློང་ལས་
གསུང་གོས་གནང་མ་ད། ཚོལ་འདྲུའི་འཐུས་མི་ཚུ་གིས་ཙ་བ་ར་ང་བཅས་རའི་འབྲུག་གི་
ལམ་ལུགས་ཀྱི་སློང་ལས་གནང་དགོས་པ་འདྲུག་ཟེར་ཞུས་ཡི། གོང་ལས་ཚོགས་འདྲུའི་
འཐུས་མི་ལེ་ཤ་ཅིག་གིས་ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ལམ་ལུགས་ལེགས་ཤོམ་ཡོད་པའི་
ལས་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ནང་ཡར་རྒྱས་སློམ་སོང་སྟེ་མི་སེར་ཚུ་ལྷན་པ་ལས་དཀར་སར་ཐོན་
ཡོད་ཟེར་མ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་ཚེས་ཡོད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཙང་ཙ་ཞུས་ཡི། འབྲུག་པའི་ལམ་
ལུགས་འདི་ལེན་ཤོམ་དང་བྱ་སྤྲེལ་བདེ་ཏོག་ཏོ་ཡོད་པ་ཅིན་དེ་ལུ་བསྐྱར་བཅོས་རྒྱུ་དགོ་
པའི་དོན་དག་ཙ་བ་ཉིད་ལས་མ་མཐོང་མ་ལས་བཞེན་ནམ་མེད་པའི་ཚམ་འཚོལ་དགོས་པ་
མིན་འདྲུག་ཟེར་ཞུས་ཡི། ང་བཅས་རའི་དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་ལམ་ལུགས་འདི་ཐ་དམ་
ཚོག་དང་ལས་རྒྱུ་འབྲས་གཙོ་བོར་བཏོན་དགོས་པའི་ལམ་ལུགས་དང་གོང་མ་དཔོན་
གཡོག་ངོ་ཤེས་པའི་ལམ་ལུགས་ཡིན། འདི་ལས་བཞེན་ཚོགས་འདྲུ་གིས་ཚོགས་རྒྱུན་

བཅུགས་ཏེ་ བཅག་འཇུ་འབད་བའི་སློན་པོ་ཚུ་གི་མཉོ་བསམ་བཏང་པ་ཅིན་ ཁོང་ལུ་ མི་
 དབང་མཚོ་ག་གིས་ འདེམས་བསྐོས་གནང་པའི་སློན་པོ་ཚུ་དང་འདྲ་བའི་སྐྱེ་བསོད་དང་གཟི་
 བརྩེད་ཡང་ མི་འོང་ནི་ཨིན་མ་མཚན་ ཁོང་གི་ཐ་དམ་ཚོ་ག་དང་མཉོ་བསམ་བཏང་ཐངས་
 ཚུ་ ག་དེ་སྤྱོད་འོང་ག་མེ་ཤེས། ཡོན་ཏན་ཤེས་མེ་དང་སྤྱོད་གསུམ་ཅན་ཡང་ ལེ་ཤ་ཡོད་དེ་
 འབད་རུང་ འདི་ཚུ་ལས་ འབྲུག་གཞུང་ལུ་ཤ་ཚོ་མི་ག་ཨིན་ན་ ཐ་དམ་ཚོ་ག་ག་དེ་སྤྱོད་ཡོད་
 ག་ཚུ་གི་སྐོར་ལས་ མི་དབང་མང་འུ་ཞབས་རྒྱུ་མ་གཅིག་གིས་མ་གཏོགས་ གཞན་ག་གིས་
 ཡང་ཤེས་ཚུགས་པ་ལ་ཁག་འོང་། ཚོགས་རྒྱུན་བརྒྱུར་ཏེ་ བཅག་འཇུ་འབད་བ་ཅིན་ དེ་
 ལུ་མ་བཏུབ་ལེ་ཤ་ཡོད་པའི་སྐོར་ལས་ གོང་ལས་འཇུག་མི་ལེ་ཤ་ཅིག་ གིས་ལྷུ་ཚར་རུང་
 དང་པར་ ང་བཅས་ར་གིས་ ད་ལས་པར་ མི་ལོ་ཁ་ཤས་ཅིག་གི་དོན་ལུ་ མཉོ་བསམ་མ་
 བཏང་པར་ རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་རིམ་པར་ ད་རེས་ལས་ ཚོལ་རྒྱུན་བཅུག་ནི་འུ་ལམ་ལུགས་འགོ་
 བཅུགས་ཏེ་ མི་ལོ་ ༥༠ འི་རྒྱབ་ལས་ ཚོགས་རྒྱུན་བཅུགས་ཏེ་ བཅག་གདམ་རྒྱབ་པའི་སློན་
 པོ་ཚུ་གིས་ འབྲུག་གི་མ་འོངས་པ་ལུ་ བཏུབ་མི་བཏུབ་ཀྱི་སྤྲུལ་ལུ་ག་དེ་སྤྱོད་མཛད་འོང་ག་
 འདི་ལུ་བརྟེན་པའི་ཆགས་སྤང་སྤྱོད་ཅིས་ཡང་ ག་དེ་སྤྱོད་འོང་གམ་ཟེར་བའི་མཉོ་
 བསམ་བཏང་དགོས་པ་ལེ་ཤ་འདྲུག། གཉིས་སུ་ལུ་རྒྱལ་ཁབ་ལུ་ག་གིས་ པན་ཐོལ་འབྱུང་
 ག་མི་ཤེས་པ་ལས་ ཚོགས་རྒྱུན་བཅུགས་ཏེ་འཇུ་དགོས་ཟེར་མི་འདི་ སྤྱི་ཀྱི་བྱ་བཞག་ཚུ་
 རང་དང་འདོད་མེད་པའི་འབྲུག་པའི་མི་སེར་གྱི་སེམས་ལུ་མི་འབབ་ནི་ ཨིན་པས། གལ་
 སྤྱི་ཨིན་ཅིག་མིན་ཅིག་རང་ ཚོགས་རྒྱུན་བཅུགས་ནི་གུར་ ཐག་ཚོད་ནི་ཨིན་པ་ཅིན་ མི་
 དབང་མཚོ་ག་གིས་ ལྷན་རྒྱུས་གཞུང་ཚོལ་གྱི་འཇུག་མི་ཚུ་ འདི་དང་འདི་ཨིན་ཟེར་ ཆ་
 མཉམ་གྱི་མི་ངོ་བོ་བཏོན་གནང་ཞེས་ལས་ དེ་ཚུ་ལས་རེ་རེ་བཞེན་དུ་ བཏུབ་དང་མི་བཏུབ་ཀྱི་
 ངོས་ལེན་དེ་ ཚོལ་དམངས་ ཀྱིས་མཛད་པ་ཅིན་ མི་འཚམས་ག་ཟེར་བའི་གྲོས་བརྒྱུན་ ཉིང་
 ལས་རང་ ལྷམ་ཨིན་ཟེར་ལུས་ཡི།

དེའི་རྒྱལ་སྤོན་ལུ་བཀྲིས་སྐང་གཤོང་སྤྲུག་མེས་སྤྱི་མི་གིས་ལྷན་རྒྱུས་གཞུང་ཚོའི་
ཀྱི་སློན་པོ་ཆེ་མཉམ་ཚོགས་རྒྱུན་བཙུགས་ཏེ་འཕུང་དགོས་པའི་ལམ་ལུགས་དེ་མ་དགོས་པ་
འབད་ཉེ་མ་བཟུམ་སྤྱི་ལོར་དམ་པ་མི་དབང་མངའ་བདག་རེན་པོ་ཆེའི་ཞབས་ལས་རང་
ཐད་ཀར་འདེམས་བསྐོས་མཛད་གནང་དགོས་པའི་ཞུ་བ་དང་སློན་པོ་ཚུ་གི་དུས་ཡུན་གྱི་ཐད་
ལོ་ངོ་ལཱ་ལེ་ཚད་གཞི་བཟོ་གནང་མེ་ལུ་བཀྲིས་ཆེ་ལུགས་ཞུས་ཡི།

དེ་ལས་གཞུང་སྐང་དང་བསམ་ཚུངས་ཚུ་ཁ་དང་དར་དཀར་གསར་སྤང་དང་
ལྷན་ཅེ་ཚོང་ཁག་གི་མེས་སྤྱི་མི་ཚུ་གིས་གཅིག་ཤུལ་གཉིས་ཀྱིས་འདད་དེ་ཞུ་བའི་ནང་
གསལ་འབྲུག་ཚོས་ལྷན་གྱི་རྒྱུ་ཁབ་འདི་ནང་ཉེ་མ་ལས་རང་སྤྱི་ལོར་དུ་རྒྱུ་བརྒྱུད་
ཀྱིས་ཆབ་སྲིད་སྐོར་བའི་གཞུང་ལུགས་ཨིན་རུང་ནང་ལྷན་དུ་འབྲུག་པའི་མེས་སྤྱི་
དགོས་མཁོ་དང་འོས་བབས་ཡོད་པའི་དམངས་གཙོའི་རིང་ལུགས་ཀྱི་ཁྱད་ཚོས་ཚུ་ལྷག་
ན་མ་གཏོགས་མ་ཆད་པར་དང་སྤངས་འབད་ནི་ཡོད་པ་མ་ཆད་བཙུན་ཞིང་བཏང་སློམས་
ལྷན་པའི་སྤྲིགས་ཁྲིམས་ཡོད་པ་ལས་མི་སྡེ་ལུ་བྱ་སྤྲོད་སྤྲོད་མ་བདེ་བའི་གནད་གང་ཡང་མེད་
པར་དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་གྱི་ལུ་ལུ་བཙུན་བཞེན་བདེ་སྐྱིད་དང་ལྷན་ཏེ་ཡོད། དེ་བཟུམ་
མའི་དགའ་ཉམས་མེད་སྤོང་སྤོང་པའི་དུས་ཚོད་འདི་ལས་རྒྱུ་ཡོངས་ཀྱི་རིམ་པར་ལྷན་
རྒྱུས་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་སློན་པོ་ཚུ་གསང་བའི་ཚོའི་རྒྱུན་བསྐྱར་ཏེ་བཙག་འཕུང་བདད་ནིའི་
ལམ་ལུགས་བཙུག་པ་ཅེན་ཤུལ་ལས་ཡུན་མ་རིང་པར་དམངས་གཙོའི་རིང་ལུགས་ལུ་
ཉེད་སྤྱད་དེ་རང་འདོད་ཅན་གྱི་མི་ཚུ་གིས་གཞུང་དང་མེས་སྤྱི་བྱ་སྤྲོད་མ་བདེ་མ་བཟོ་
སྤོ་རྒྱུ་ཁབ་ཀྱི་ཞི་བདེ་དང་ཡར་རྒྱས་ལུ་གཞོན་འཚེ་འབྱུང་ནིའི་ཉེན་ཁ་ལྕི་བ་ལས་བཞེན་
སྤར་གྱི་ལམ་ལུགས་དེ་རང་འཇགས་བཞག་གནང་དགོས་ཟེར་ཞུ་མི་དང་།

ལ་ལོ་གིས་མི་དབང་མངའ་བའི་ཞབས་མཚོག་གིས་གཞི་བཙུགས་གནང་པའི་ཚོང་
ཁག་ཡར་རྒྱས་ཚོགས་ཚུང་དང་མེད་འོག་ཡར་རྒྱས་ཚོགས་ཚུང་གི་ལམ་ལུགས་ཀྱི་ཐོག་

ལས་མི་སེར་ཚུ་སྲིད་ཀྱི་ཚོར་སྤང་དང་གོམས་འདྲིས་ཚུ་ལུ་ད་རེས་ཚུང་བ་བྱུང་པའི་
བསྐྱང་ཨིནམ་ལས་རྒྱུ་ཡོངས་ཀྱི་རིམ་པར་འདི་བཟུམ་མའི་དབང་ཚད་སྐྱོམ་གནང་རུང་
རྒྱུ་ཁབ་ལུ་ཕན་པའི་ལུ་བྱུང་འཐབ་ཚུ་ཁོ་མེད་བཞག་རང་སྤྲུག་རང་གིས་ཉོ་བའི་སྤྲོན་
རྟགས་འཐོན་ཞིང་ཉེན་ཁ་ཡོད་ལུ་ཀྱི་ར་ཁུངས་ཞུམ་ད།

ལ་ལོ་གིས་མི་རོ་སྐྱམ་ལས་ལོར་རོ་དམར་མ་གདམ་ཁ་རྒྱབ་སྟེ་རྒྱུ་ལོར་ལུ་ཆགས་
སེམས་ལུགས་ཐལ་བའི་རྒྱུ་གྱིས་གཡོ་སྐྱུ་ཁུམ་གསུམ་དང་ཆགས་སྤང་སྤྱོགས་རིས་ཀྱི་
དབང་ལུ་སོང་སྟེ་ཡོན་ཏན་དང་འཛོན་ཐངས་སྤྱོགས་གྲུབ་ཚུ་གཤེ་སྟེ་ཡོད་རུང་རྒྱུ་ཁབ་
ལུ་ཤ་ཞེན་མེད་མི་གིས་ཡང་སྤོན་པའི་གོ་གནས་ནང་སྟོན་སྲིད་ཞི་ཨིནམ་ལས་བྱུང་ན་གྱིས་
གདང་དཀྱོགས་མི་ངན་གྱིས་གཡུས་དཀྱོགས་ཟེར་བའི་དཔེ་དོན་དང་འདྲ་བར་གཞུང་
དང་མི་སེར་ལུ་ཞབས་འདྲན་འགྲོ་འོང་ཟེར་ཞུ་མི་དང་།

ལ་ལོ་གིས་ད་རེས་ཚུན་ལུ་མི་དབང་མང་འ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་འི་ཞབས་ལས་མཛད་
གནང་བའི་འགྲོ་ལུགས་འདི་གིས་རང་གཞུང་དང་མི་སེར་ལུ་ཕན་རྒྱུ་ཆེ་ནི་ཨིནམ་ལས་
འདི་ལུ་བསྐྱུར་བཅོས་མཛད་ནི་མི་འོང་ཟེར་མ་སོགས་པའི་རྣམ་རྟོག་དང་དོགས་ཟོན་
སྟོ་ཁར་མ་འཐད་པའི་བསམ་འཆར་སྣ་ཚོ་གསུམ་ཞུས་ཡི།

དེ་ཁར་པར་དགའ་ཚལ་ཚོང་བདག་གིས་མི་དབང་མང་འ་ཞབས་ཀྱི་བཀའ་ཤོག་
གི་དགོངས་དོན་དང་འབྲེལ་པ་ཅིན་ལྷན་རྒྱུས་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་སྟོན་པོ་ཚུ་གསང་བའི་
ཚོགས་རྒྱུ་བཅུགས་ཏེ་བཅག་འཐུ་མཛད་མི་མཛད་ཀྱི་གྲོས་བསྐྱུན་གནང་ནི་མིན་པར་
བཀའ་ཤོག་ནང་ཚོགས་རྒྱུ་བསྐྱུར་དགོས་པ་འབད་རང་དང་ས་འབྲོས་འབྲོས་འབད་ར་
བཀོད་དེ་ཡོད་པ་ལས་བཅག་འཐུ་འབད་ནི་གུར་གྲོས་ཐག་གཅད་དགོས་པའི་ཞུ་བ་དང་།
གསུང་གྲོས་གནང་དགོས་པ་འདི་ལྷན་རྒྱུས་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་སྟོན་པོ་ཚུ་བཅག་འཐུ་འབད་
ནི་འདི་དོན་ལུ་སྟོན་པོ་འདི་མི་རོ་ཚུ་གཞུང་ཞབས་ལས་དྲུང་ཆེན་དང་དེ་ལས་མཐོ་བའི་གོ་

གནས་ཚུ་ལས་ སློན་པོ་བསྐོས་ནི་འེང་ཐོ་དང་དེ་ཚུ་འེ་རྟོགས་བརྗོད་དེ་ལས་ལྷན་རྒྱས་
གཞུང་ཚོགས་ནང་ འཇུས་མི་དགོས་ཐོག་དང་ཡོད་གསུང་གནང་པ་ཅིན་ ཚོགས་དམངས་
ཀྱིས་ དེ་དང་བསྐྱུན་པའི་གསང་བའི་ཚོགས་རྒྱན་བཙུགས་ཏེ་བཙག་འཇུ་འབད་དགོས་པ་
འབད་ཞུས་ཡི།

ང་བཙས་ར་ལུ་ ཡོན་ཏན་དང་རྩོམ་གྲུབ་ཅན་ལེ་ཤུ་ཡོད་རུང་ ཆེ་རིམ་གྱི་གནས་ཚད་
ལུ་རྩོད་མི་ལང་མ་འབད་མེད་པ་ལས་བརྟེན་ ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚོག་གི་འཇུས་མི་ཚུ་ དུས་ཡུན་
རིང་མོ་འབད་བཞག་དགོས་པ་བྱུང་སྟེ་འབད་རུང་ ད་རེས་ཡོན་ཏན་དང་རྩོམ་གྲུབ་ཅན་
ཡང་ མང་རབས་ཅིག་ཡོད་པ་ལས་ མང་འེ་ཞབས་ཀྱིས་དེ་བཟུམ་མའི་གོ་སྐབས་ག་ར་ལུ་
གནང་མ་དང་ ཚོག་དམངས་ཀྱིས་ བཀྱེན་དང་དགའ་ཚོར་ སྐྱོམ་འབད་བསམ་དགོས་པ་
འདུག་ཟེར་ཞུས་ཡི། ང་བཙས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་ དེ་ཅིག་འགྱུ་
མི་འདི་མི་དབང་མང་འེ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་འེ་དབུ་འཇུད་གི་འོག་ལུ་ ལྷན་རྒྱས་ཚུ་གིས་ཕྱག་
ལུ་ཚུ་ འཇུས་ཤོར་མེད་པར་མཛེད་གནང་པའི་བཀྱེན་ཨིན་མ་ད་ མི་དབང་མང་འེ་བདག་
རིན་པོ་ཆེ་འེ་ཞབས་ལས་ མ་འོངས་པའི་དོན་ལུ་ ཟུར་བཞེད་རྒྱུ་ཆེ་ཕ་འབད་གནང་སྟེ་ ལྷན་
རྒྱས་གཞུང་ཚོག་གི་འཇུས་མི་ཚུ་ གསང་བའི་ཚོགས་རྒྱན་བཙུགས་ཏེ་ བཙག་འཇུ་འབད་
དགོས་པ་འབད་ བཀའ་རྒྱ་གནང་མི་འདི་ འབག་ན་རེ་བས་ལྷེ་ འབོན་གསེར་བ་པངས་
ཟེར་དོ་བཟུམ་ ཅི་གསུང་བཀའ་བཞེན་དང་སྤངས་མཛེད་དགོས་པའི་གྲོས་བསྐྱུན་ཞུས་ཏེ་
གསུང་གྲོས་ཡུན་རིང་མོ་བྱུང་རུང་ གྲོས་བཙུན་ལམ་ལུགས་གཅིག་གུར་ ཞལ་འཆམ་མ་
ཚུ་གས་པའི་བར་ན།

མི་དབང་མང་འེ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གིས་ ཚོགས་འདུའི་འཇུས་མི་ཚུ་གིས་
བཀའ་ཤོག་གི་དགོངས་ དོན་རེ་རེ་བཞེན་གྱི་གནད་ཁུངས་ཚུ་ སེམས་ཁར་བཞག་སྟེ་ དང་
པ་རང་ ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་ སློན་པོ་འེང་ཚུ་ ཚོགས་རྒྱན་བཙུགས་ཏེ་བཙག་འཇུ

འབད་ནི་ལཱ་གསུང་གྲོས་གནང་སྟེ་གྲོས་བཅུད་བཏོན་པ་ཅན་དྲག་ནི་ཨིན་མ་ལས་མི་སེར་
 འཇུས་མི་ཚུ་གིས་ལྷན་བཞེན་དུ་སློན་པོ་བཅག་འཇུ་འབད་ནི་མི་ངོ་ཚུ་མི་དབང་མང་འ་
 ཞབས་ལས་འོས་འདེམས་གནང་ནི་ལཱ་ལྷན་ཁག་འདི་དང་འདི་ནང་སློན་པོ་མི་ངོ་
 འདི་དང་འདི་ཟེར་བའི་ངོས་འཛོན་ཚུ་ཁོང་རའི་རྟོགས་བཞེད་དང་བཅས་ཚོཾ་དམངས་
 ལུ་གསལ་བསྐྱགས་གནང་ནི་ལཱ་བཞེས་གནང་མ་ད་མི་ངོ་འདི་ཚུ་གི་གྲུ་ལ་ལས་ལྷོཾ་
 གྲུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་གདམ་ཁ་རྒྱ་བཞེད་དང་ང་བཅས་རའི་གཞུང་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འཇུས་
 སྲུགས་ལུ་ཕན་གོད་ཇི་འབྱུང་གི་བརྟུན་ཞིབ་ཚོགས་དམངས་ཀྱིས་མཐུལ་སྤྱོད་མཛད་
 དགོས་པའི་བཀའ་རྒྱ་གནང་ཡི། སློན་པོ་མི་ངོ་འདི་ཚུ་ལུ་ཚོགས་འདུའི་འཇུས་མི་རང་
 སོའི་སེམས་ལུ་བབས་དང་མི་འབབ་ཀྱི་སྟོ་ཐག་གཅད་ནི་འདི་དོན་ལུ་དགོས་དང་མི་དགོས་
 ཀྱི་གསང་བའི་ཚོགས་རྒྱན་བསྐྱར་ནི་ཨིན་མ་ལས། ཚོགས་རྒྱན་བསྐྱར་མི་རང་སོའི་སྟོ་
 ཁར་འབབ་ན་དགོས་པའི་རྒྱན་སྟོན་ནང་ཚོཾ་རྒྱན་བཅུགས་ནི་དང་དེ་མེན་མི་དགོས་ཟེར་
 བའི་ཚོགས་རྒྱན་གྱི་སྟོན་ནང་བཅུགས་ནི་ཨིན་པའི་དུན་གསལ་གསུངས་གནང་པ་གིས་
 མ་ཚད་དགོས་ཟེར་བའི་རྒྱན་གངས་མང་ཤོས་ཐོབ་པ་ཅན་མི་ངོ་དེ་སློན་པོར་ཆ་འཛོག་
 གྲུ་བཞེད་དེ་མེན་གཞུང་གི་དཔོན་ཁག་ཚུ་གི་གྲུ་ལ་ལས་མིང་ཐོ་ཁ་སྟོང་བཀོད་དེ་ཚོགས་
 དམངས་ལུ་གནང་སྟེ་ད་རུང་གོང་གསལ་བཞེན་གྱི་གསང་བའི་ཚོཾ་རྒྱན་བཅུགས་དགོ་
 པའི་བཀའ་རྒྱ་གནང་ཡི།

འདི་ལས་བཏོན་དུ་ལས་པར་ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་སློན་པོ་ཆ་མཉམ་རྒྱལ་
 ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་གིས་བཅག་འཇུ་མཛད་ནི་ཨིན་ཟེར་གསུངས་གནང་ཡི། ཚོཾ་
 འདུ་ཆེན་མོ་ལུ་ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་སློན་པོ་བཅག་འཇུ་འབད་ནི་གི་དབང་ཆ་གནང་
 དགོས་མི་དེ་ཡང་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འཇུས་སྲུགས་གཉིས་ཀྱི་མཐུལ་དོན་དང་མི་སེར་གྱི་
 བདེ་སྐྱོད་དང་རང་དབང་རང་བཅོན་གྱི་སྲུང་སྟོབ་མཛད་ནི་ཚུ་སྲུགས་ཁར་བསྐྱམས་ཏེ་རང་

མཛད་གནང་གནང་མ་ཅིག་ཨིན་མ་པ་ལས་མི་སེར་གྱིས་བཅག་འཇུག་པའི་སློན་པོ་ཚུ་ལུ་
རྒྱལ་ཁབ་འཛོན་སྐྱོང་འཐབ་ནི་གི་ཡིད་ཆེས་འདྲོངས་ཚུ་གསལ་ཅིག་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེ་
དྲགས་ཅིག་ཨིན་ཟེར་གསུངས་གནང་ཡི། འདི་འབད་མ་ལས་ ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚོགས་
ཀྱི་སློན་པོ་ཚུ་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་གིས་གསང་བའི་ཚོགས་རྒྱལ་བཅུ་གསུམ་ཏེ་རང་
བཅག་འཇུག་འབད་ནི་འི་གུར་ཐག་གཅད་པ་ཅིན་ དྲག་ཚུ་ལ་གྱི་དགོངས་འཆར་གསུངས་
གནང་ནི་དང་འབྲེལ་ ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་བྱ་སྤོངས་འགན་ཁུར་གྱི་ཐད་ལུ་བཀའ་ཤོག་
ནང་གསལ་བཞེན་ རྫོང་ཁག་ ༢༠ ཡི་མི་སེར་འཇུག་མི་དང་ ཚོས་སྡེ་དང་གཞུང་གི་སྐྱོམ་བ་
ཚུ་ལས་ ཚོགས་ཚུང་ཅིག་བཟོ་སྟེ་ ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་བཅའ་ཁྲིམས་ཅིག་ཟེན་སྲིད་བཟུང་
སྟེ་ ཚོགས་ཚུངས་ ༧༧ པའི་ནང་སྤུལ་བ་གིས་ འཇུག་ནི་ཨིན་པས་ཟེར་གསུངས་གནང་ཡི།

ཚོགས་དཔོན་གྱིས་ ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་སློན་པོ་བཅག་འཇུག་འབད་ནི་འི་
གནད་དོན་རྒྱང་མ་ཅིག་ལུ་གསུང་གྲོས་ཡུན་རིང་མོ་འབད་རང་གནང་སྟེ་ ཉེན་མ་གཉིས་ཅེ་
སོང་རུང་ཚོགས་དམངས་ཞལ་འཆམ་མ་ཚུ་གསལ་པའི་སྐབས་ཀྱིས་ ད་ལྟོ་གི་བར་ན་ཡང་
གྲོས་ཐག་བཏོག་མ་ཚུ་གསལ་པར་ལུས་ཡོད། མི་དབང་མངའ་ཞབས་ཀྱིས་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་
འབྲུལ་སྤྲུལ་གྱི་མཐའ་དོན་ལུ་ དགོངས་བཞེད་རྒྱ་ཆེ་ས་ལས་གནང་སྟེ་ ལྷན་རྒྱས་གཞུང་
ཚོགས་ཀྱི་སློན་པོ་བཅག་འཇུག་འབད་ནི་གི་དབང་ཆ་དེ་གསེར་སྤྱི་ལས་ ཚོགས་འདུ་ཆེན་
མོ་ལུ་གནང་མ་ཨིན་མ་ལས་ གནད་དོན་འདི་འི་སློང་ལས་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་
ཆེ་འི་ཞབས་ལས་ དག་གསལ་གྱི་བཀའ་རྒྱ་གནང་མི་འདི་ལུ་ཚོགས་དམངས་ཀྱིས་ བཟུང་
དང་མི་བཟུང་དེ་རང་ཞུ་ནི་མ་གཏོགས་ གནད་ཁུངས་གཞན་རྒྱས་བཤུག་རྒྱབ་དགོས་པ་མིན་
འདུག་ཟེར་ཞུས་ཡི།

དེ་ལུ་ བཀྱིས་གཡང་ཅེ་སྟོང་ཞང་དང་འཇམ་མཁར་ འབྲུམ་སྡེ་སློང་རྒྱུ་འོག་གི་
མི་སེར་སྤྱི་མི་ ༢ ཀྱིས་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་འི་ཞབས་ལས་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འབྲུལ་

གྱི་བདེ་ཐབས་དང་སྤྲུགས་ཀྱི་བཅོམ་ཐབས་ལུ་ ཐུགས་བཞེད་སྒོམ་གནང་སྟེ་ བཀའ་ཤོག་
གནང་མེད་ལུ་ མཐོ་བསམ་ཞེས་པར་བཏང་སྟེ་བཟུལ་ད་ ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་སྒོན་
པོ་ཚུ་གི་དུས་ཡུན་དེ་ བཀའ་ཤོག་ནང་གསལ་ ལོ་ངོ་ ༥ ལུ་ ཆ་གནས་མཛད་ཞེན་མ་ལས་
སྒོན་པོ་ལེ་མེ་ངོ་ཚུ་ མང་འ་བདག་རྒྱལ་པོ་ལེ་ཞབས་ལས་ བཏོན་གནང་པ་ཅན་ཚོགས་རྒྱུན་
བཟུག་ནི་ལུ་ ལྷབས་མ་བདེ་ལ་གང་ཡང་མ་མཐོང་ བཀའ་ཤོག་དང་འབྲེལ་ཉེ་གསང་བའི་
ཚོགས་རྒྱུན་བཟུགས་ཉེ་བཅག་འབྲེལ་མཛད་རུང་ མ་འབྲས་པ་མེན་འདུག་ཟེར་ཞུས་ཡི།

དེ་དང་འདྲ་བར་ སྤྲུག་དགའ་ཚལ་གདུང་སྤྲོད་དང་མཁར་རྒྱུ་འོག་གི་སྤྱི་མི་དང་
རྩ་ས་དམར་དང་གསང་སྤྲོད་ཀྱི་སྤྱི་མི་ སྒོ་ཚོགས་འབྲས་དཔོན་དྲགོས་ཡེ་ཤེས་རྩི་རྩེ་ ཐེམ་
སྤྲུག་སྤྲོད་མང་ དགེ་བསྐྱེན་དར་ དཀར་ལ་དང་ སྤྲུངས་ཐང་སྤྱི་མི་ཚུ་གིས་ གཅིག་རྒྱབ་
གཉེས་ཀྱིས་བསྐྱོན་ཉེ་ གཙོ་བོ་སྤྱི་ལོ་དམ་པ་ མི་དབང་མང་འ་བདག་རེན་པོ་ཆེ་ཁྲི་ཐོག་ལུ་
བཞུགས་ཉེ་ ལོ་ངོ་ ༢༦ སོང་བའི་རིང་ ང་བཅས་མི་མེར་ཚུ་ལུ་ བང་དང་དབང་ཚད་མ་
གནང་མ་ཅུ་ལས་མེན་ དང་པ་རྫོང་ཁག་ ༢༠ ལུ་ རྫོང་ཁག་ཡར་རྒྱས་ཚོགས་ཚུང་དང་ དེ་
ལས་རྒྱུ་འོག་ཡར་རྒྱས་ཚོགས་ཚུང་ཚུ་བཟུགས་གནང་མེད་ཚུ་ མི་མེར་གྱིས་ དགོས་ཟེར་
ཞུ་ནི་པར་བཞག་ དེ་བཟུམ་མའི་ལམ་ལུགས་སྒོར་ལས་ སེམས་ལུ་སྤྲོད་བཅུ་ཡང་མེད་
པར་ ཁྲི་ཐོག་ལས་གནང་པ་གིས་མ་ཚད་ མཐའ་ལུང་གི་གསེབ་ཁག་གི་མི་མེར་ཉམ་ཚུང་
གཅིག་གིས་ཡང་ མི་དབང་མང་འ་བདག་རེན་པོ་ཆེ་ལེ་ཞབས་སར་ བཏོན་རང་བཅས་རུང་
བཅས་ཚོག་ཡོད་པའི་དབང་ཚད་ཡོད།

ལྷག་པར་དུ་ ད་རེས་ཀྱི་ཚོགས་འདུ་ལས་ ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་སྒོན་པོ་ཚུ་
ཡང་ བཅག་འབྲེལ་འབད་ ལེ་ལེ་དབང་ཚད་འདི་མི་མེར་ལུ་ འགོ་བཀའ་ཤོག་དང་མཇུག་
སྤྲུག་རྟགས་དང་བཅས་པ་འབད་གནང་བྱུང་མི་འདི་ ལམ་ལུགས་གསར་སྟོན་ཨིན་མ་ལས་
མི་ངོ་ལེ་སྤྲོགས་གྲུབ་དང་འཛོན་ཐང་ས་ཚུ་ ཉ་གོ་མ་ཚུ་གསལ་ལས་བཏོན་ཉེ་ མི་ངོ་ལས་ རྒྱ་

ངོ་ཚེ་ཞི་ལོ་ཉེན་ལ་འབྱུང་པའི་དོགས་པ་ཚེ་ཡོད་ཟེར་ཞུས་ཡི། འདི་ལུ་སློན་པོའི་འགན་
ལུང་དང་འབྲེལ་བའི་མི་ངོ་བོ་འདོན་ཞེ་དེ་ འཇུག་མི་ཚུ་གིས་ མཐོ་བསམ་བརྒྱུད་དང་སློང་
བཏང་མ་ལས་ མང་འ་ཞབས་ཀྱིས་ཐུགས་བཞེད་གཅིག་གཞན་མི་འདི་རང་ སུར་བཅོམ་ཞི་
ཨོན་མ་ལས་ ད་རིང་མི་དབང་ཞབས་ལས་ བཅག་འཇུག་ལམ་ལུ་སློར་ལས་ བཀའ་རྒྱ་
ཉིང་བསང་སང་འབད་གནང་མི་འདི་གིས་ མཐོ་བའི་ཤང་གུར་བསམ་པའི་བྱ་འཁོར་ཡི།
ལྷན་ཁག་གི་དགོས་ གནད་དང་བསྐྱུན་པའི་ལྷོ་ཁྲ་གྲུབ་ཅན་གྱི་མི་ངོ་དེ་རང་ མི་དབང་མང་འ་
ཞབས་ལས་བཏོན་གནང་པ་ཅན་ ཚོ་ཁྲ་དམངས་ཀྱིས་ དགོས་དང་མི་དགོས་ཀྱི་གསང་བའི་
ཚོ་ཁྲ་རྒྱན་བཅུགས་ཏེ་ བཅག་འཇུག་མངོན་པ་གིས་ མ་བརྟུབ་མེན་འདུག་ཟེར་ཞུ་ཡོད།

དེའི་རྒྱབ་སློན་ལུ་ སློ་གོས་ཚོགས་སྡེའི་འཇུག་དཔོན་ དྲགོས་ལུང་བསྐྱུན་ཚེ་རིང་
དང་མོང་སྐར་མི་སེར་སྤྱི་མི་གིས་ ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་སློན་པོ་ཚུ་ཚོགས་རྒྱན་
བཅུགས་ཏེ་ བཅག་འཇུག་འབད་ཞི་དེ་གི་ཐད་ བཀའ་ཤོག་ནང་ལུ་ཡང་ ལ་གསལ་གནང་སྟེ་
འདུག། ཨོན་རུང་ སུན་ཚུན་ཆགས་སྤང་སྤྱོད་མི་སྤྱོད་ འགྲོ་འོང་ཟེར་བའི་དོགས་
ཟོན་ཞུ་མི་འདི་ གཡུས་སློང་དང་མེད་འོག་སོ་སོ་ལས་ ཀྲུ་དང་སྤྱི་མི་ཚུ་ གསང་བའི་ཚོགས་
རྒྱན་བཅུགས་ཏེ་ བཅག་འཇུག་འབད་བའི་སྐབས་ལུ་ཡང་ ཡང་ན་ལུང་པའི་སློང་ དང་སྤྱོད་
ཀྱི་སྤྱོད་མི་སྤྱོད་ ཡང་ན་ སུན་སྤྱོད་མི་སྤྱོད་ཟེར་བའི་སྤྱོད་མི་སྤྱོད་ རང་མི་
དང་རོགས་མི་ཟེར་བའི་ཆགས་སྤང་གིས་ ཏེ་མ་མཐུན་སྤྱོད་མི་ཚུ་གི་བར་ན་ཡང་ མ་
མཐུན་མ་གྱུང་ སྟེ་ཡོད་པའི་ཁར་ མི་སེར་འཇུག་དཔོན་གྱི་མི་ངོ་ཚུ་བཏོན་མ་དུ་ཡང་ འཇུག་
འཇུག་རང་ཆགས་ཞན་གྱི་དབང་ལུ་ཐལ་ཏེ་ ལྷོགས་གྲུབ་ཡོད་མི་དེ་མེད་པའི་གྲངས་སུ་
དང་ མེད་མི་དེ་ཡོད་པའི་གྲངས་སུ་ཚུད་ དོ་ཡོད་པ་ལས་བཏོན་ ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚོ་ཁྲ་
སློན་པོའི་མི་ངོ་ཚུ་ཡང་ ཚོགས་དམངས་ཀྱིས་བཏོན་པ་ཅན་ དེ་བཞིན་འོང་ཞེ་ཞེ་ཉེན་ལ་སྤྱོད་
བའི་སེམས་དོགས་ཡོད་པ་ལས་ ལྷན་རྒྱས་ཀྱི་སློན་པོའི་ལོ་ཚད་དེ་ ལོ་ངོ་ ༥ རེ་ལུ་ཚ་

འཛོག་གནང་སྟེ་སློན་པོའི་མི་ངོ་ཚུ་མི་དབང་མངའ་ཞབས་ཀྱིས་རང་འདེམས་བསྐོ་
མཛད་གནང་པ་ཅེན་དེ་ཚུ་ལུ་ཚོགས་དམངས་ཀྱི་ཐུགས་ལུ་བབས་མི་འབབ་ཀྱི་ཐད་ཚོགས་
རྒྱལ་བསྐྱར་ཉེ་བཅག་གདམ་འབད་རུང་མ་འཐུས་པ་མེན་འདུག་ཟེར་ཞུས་ཡི།

དེ་དང་འདྲ་བར་ཀྲོང་གསར་སྟངས་སྤྱོད་ཀྱི་ལོ་གི་མི་སེར་སྤྱོད་མི་གིས་ད་རེ་སེ་མེ་
དབང་མངའ་བཅག་རེན་པོ་ཆེའི་ཞབས་ལས་ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚོའི་ཀྱི་སློན་པོ་ཚུ་ཚོགས་
རྒྱལ་བཅུགས་ཉེ་བཅག་འཐུ་འབད་ནིའི་ལམ་ལུ་འདྲི་ནང་སློན་པོའི་མི་ངོ་ཚུ་མི་དབང་
མངའ་ཞབས་མཚོག་གིས་མིང་ཐོ་དང་ལྷན་ཁག་གི་སློན་པོའི་མི་ངོ་ག་ཡིན་ནམ་གསུང་
གནང་པ་ཅེན་མི་དབང་མངའ་ཞབས་ཀྱི་དགོངས་བཞེད་དང་འབངས་མི་སེར་གྱི་བསམ་
འཆར་གཉེས་རྟགས་མཐུན་ལས་ལམ་ལུགས་འདྲི་གིས་ར་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་
མ་འོངས་པའི་གནས་སྟངས་ཚུ་སྤྱིར་སྤྱིར་འོང་ནི་ཡིན་པ་ལས་ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚོགས་
ཀྱི་སློན་པོ་ཚུ་ཚོགས་དམངས་ཀྱིས་གསང་བའི་ཚོགས་རྒྱལ་བཅུགས་ཉེ་བཅག་འཐུ་
འབད་ནི་གུར་ཐག་བཅད་གནང་པ་ཅེན་བཀྲིན་ཆེ་བས་ཟེར་ཞུས་ཡི།

དེ་ཁར་ཐུའུ་ཅང་དང་ཀ་ཨང་གི་སྤྱོད་མི་གིས་མི་དབང་ཞབས་ལས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་
འཕུལ་གྱི་བདེ་ཐབས་དང་ཐུགས་ཀྱི་བཅུན་ཐབས་ལུ་གཟུགས་ཉེ་མི་སེར་ལུ་སྤར་ལས་ད་
ཚུན་ཡང་དབང་ཚད་གནང་སྟེ་རང་ཡོད་པ་བཞེན་དུ་ད་རེ་སེ་སློན་པོ་འཐུ་ནིའི་དབང་ཚད་
ཡང་མི་སེར་ལུ་གནང་ཡོད་པ་ལས་ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚོགས་ནང་ལུ་སློན་པོ་འབད་གནས་
ནིའི་ལོ་ཚད་འདྲི་ལོ་ ༥ རེ་དང་དེའི་རྒྱབ་ལས་ཚོགས་རྒྱལ་བཅུགས་དགོས་འབད་ཐག་
བཅད་དགོས་པའི་ཁར་ཕྱོགས་གྲུབ་ཅན་གྱི་སློན་པོའི་མི་ངོ་ཚུ་ཞབས་ཀྱིས་གཟུགས་ཉེ་
བཅོན་གནང་ནི་དང་འདྲི་ལུ་སློན་གཏད་ཚུགས་དང་མི་ཚུགས་ཚོའི་དམངས་ཀྱིས་བཟླ་སྟེ་
ཚོའི་རྒྱལ་བཅུགས་ནི་འབད་བཀའ་རྒྱ་གསལ་ཉེ་གཏོ་ཉེ་འབད་གསུངས་གནང་མ་ལས་འདྲི་
ལུ་མ་འཐུས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལུ་དགོས་པ་མེན་འདུག་ཟེར་ཞུས་ཡི།

གནམ་ལོ་ ༧༠ ལོར་ ཚོགས་ཐངས་ ༧༠ པའི་ནང་ ལྷོ་མཚམས་དོ་ལོག་པའི་གསུང་
གྲོས་ཀྱི་སྐབས་ལུ་ ཡང་ དོ་ལོག་པའི་སྲེལ་ཟེང་ འཛེམས་ཐབས་ཀྱི་ཐུགས་ འགན་རྟེན་གྱི་མི་
དབང་ ཞབས་ལས་བཞེས་གནང་ནི་ འདི་གིས་ ད་ཚུན་དགའ་ ཉོག་ཉོང་ སྐྱེད་ཉོང་ ཉོ་སྤོད་
ནི་ཡོད་མི་ འདི་ མངའ་བདག་རེན་པོ་ཆེ་འི་བཀྲོན་ཨིནམ་ལས་ ད་རེས་ཚོགས་དམངས་ལུ་
གནང་པའི་བཀའ་ཤོག་དེ་ཡང་ རྒྱལ་ཁབ་དང་ མི་མང་ལུ་ བཞུགས་སྐྱོམ་བྱུང་པའི་ཐུགས་
བཞེད་གནང་སྟེ་རང་གནང་ཡོད་པ་ལས་ བཀའ་ཤོག་འདི་འི་ དགོངས་དོན་དང་ འབྲིལ་ཉེ་
རང་ ཚོགས་རྒྱན་བཅུགས་ནི་ཨིན་ཟེར་ ཞུས་ཡི།

དེ་འི་རྒྱབ་སྐྱོན་ལུ་ ཚེ་རང་ལ་མི་དྲང་རའི་སྤྱི་མི་གིས་ སྐྱོན་པོ་བཅག་འཐུའི་ཚོགས་
རྒྱན་བཅུགས་ནི་འི་ འགན་ཁུར་དང་དབང་ཚད་དེ་ མངའ་ཞབས་ཀྱིས་ཚོར་དམངས་ལུ་
ད་རེས་ཀྱི་དུས་ལུ་གནང་དགོས་པ་ཅིག་མེད་རུང་ སྐྱོན་པོ་འི་དོ་དེ་ མངའ་ཞབས་ཀྱིས་
བཏོན་གནང་པ་ཅིན་ དེ་ཚུ་ལས་དགོས་དང་མ་དགོས་པའི་གདམ་ཁ་རྒྱབ་ནི་དེ་ ཚོགས་
དམངས་ཀྱིས་ དོས་ལེན་ཞུ་ནི་འི་ཞལ་འཆམ་སོང་པ་ལས་ གསུང་གྲོས་ཡུན་མ་རིང་པར་
དེ་ལུགས་ཀྱི་གྲོས་ཚོད་བཏོན་གནང་རུང་ མ་བཏུབ་མེན་འདུག་ཟེར་ ཞུས་ཡི།

དེ་ལུ་ བཀྲོས་སྐྱང་ཚོང་བདག་གིས་ ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ སངས་རྒྱུས་ ༢
པ་ཨྱོན་གྱི་རུ་རེན་པོ་ཆེ་སྐྱེད་དོས་ཀྱི་ཞབས་ཀྱིས་བཅགས་ཉེ་ སྤྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་གནང་པའི་
རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཨིནམ་ལས་ ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་པོ་ཡབ་མེས་ཚུ་ཡང་ སངས་རྒྱུས་དང་
བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ རྣམ་སྤྱུལ་ཁོ་ན་ཨིན་པ་ལས་ འབྲུག་རྒྱལ་ ༣ པ་ཞིང་ག་ཤེགས་
འཛིགས་མེད་རྟེ་རྟེ་དབང་སྤྱུག་མཚོག་གིས་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ནང་ ལེགས་ལམ་གསར་
བརྗེས་ཀྱི་ཐུགས་བཞེད་རྒྱ་ཆེ་གཏོང་ཟབ་འབད་རང་གནང་སྟེ་ སྤར་སྤོལ་མེད་པའི་འབྲུག་
རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་དང་ སྤོ་གྲོས་ཚོགས་རྟེ་གསར་འཛུགས་གནང་པའི་ཁར་
ད་རེས་གསེར་བྲི་གྱར་ཞལ་བཞུགས་མི་མི་དབང་མངའ་བདག་རེན་པོ་ཆེ་མཚོག་གིས་ ང་

བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མཐའ་དོན་ཚུ་ ད་རེས་བ་ཡང་དྲགས་དང་ ལྷན་བ་ཡང་བཅོན་
ཏོག་ཏོ་འབད་བཟོ་ཚུ་གས་པའི་ཐུགས་བཞེད་རྒྱ་ཆེ་ས་ལས་གནང་སྟེ་ ཐུའ་བསྐྱེད་དང་མ་ཕྱེན་
རེག་རྣམ་པར་བཀྲ་བའི་མཛད་རྣམ་ཅ་ཅན་ མང་རབས་ཅིག་མཛད་ཡོད་པའི་གྲལ་ལས་
དབང་ཆ་སྤྱིར་སྤེལ་གྱི་སྤྲོད་བྱས་བཅའ་ས་གནང་མི་འདི་ ཉ་ཅང་གིས་ དེས་ཤེས་འདྲོངས་
པའི་བསྟོད་བཀྲགས་ཅན་གྱི་སྤྲོད་བྱས་ཅིག་ཨིན།

གོང་ལས་འཇུག་མི་ཚུ་གིས་ཞུམ་བཞིན་དུ་ སྤྲོད་བྱས་འདི་དང་འབྲེལ་ཏེ་ སྤྱི་ལོ་
༡༩༤༡ ལུ་ རྫོང་ཁབ་ ཡར་རྒྱས་ཚོགས་ཚུང་གཞི་བཙུགས་གནང་པའི་ཁར་ སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༡
ལས་ རྫོང་འོག་ཡར་རྒྱས་ཚོགས་ཚུང་ཚུ་རེམ་པར་གཞི་བཙུགས་གནང་པ་གིས་མ་ཚད་
ད་རེས་ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་སློན་པོའི་མི་ངོ་བོ་བཏོན་ནིའི་དབང་ཚད་ཡང་ ཚོགས་
དམངས་ལུ་གནང་མ་ད་ མི་དབང་མང་འུལ་ཞབས་མཚོག་གིས་ དབང་ཚད་ཆ་མཉམ་ལྷག་
ལུས་མེད་པར་ མི་སེར་ལུ་གནང་མ་ཨིན་པས། འདི་འབད་མ་ད་ ང་བཅས་ར་ཚོགས་
དམངས་ཁ་ཐུག་ལས་ འཕྲལ་ཕྲགས་^༢ ཀྱི་ཐུགས་བསམ་ལེགས་ཤོམ་འབད་རང་བཞེས་
ཏེ་ སློན་པོའི་མི་ངོ་བོ་བཏོན་ནིའི་ཚོགས་རྒྱན་བསྐྱར་ནི་འདི་ ཐུགས་ཀྱི་དྲན་པ་ཐེབས་ཅིག་རང་
བཏོན་དགོཔ་འབད་ཞུས་ཡི།

དེ་ལུ་ མགར་ས་དང་དབང་འདུས་པོ་བྱང་གི་སྤྱི་མི་གིས་ ད་རེས་ཚོགས་འདུ་ཆེན་
མོའི་ནང་ སློན་པོ་བསྐྱོས་པའི་ཀྱི་སློར་ལས་ གསུང་གོས་རྒྱས་ཤིང་རྒྱས་པར་གནང་ནིའི་
གོ་སྐབས་བྱུང་མི་འདི་ལུ་ བཀྲའ་ཆེ་ཟེར་ཞུས་ཏེ་ སློན་པོ་དགོངས་ཞུ་བྱོན་མི་ཚུ་ཡང་ དཔེར་
ན་ སམ་དང་བུ་ཚུ་འབད་རུང་ མི་ཚེ་གང་ པ་མ་གིས་བུ་ཚུ་གསོ་སྦྱོང་འཐབ་མ་དགོས་པར་
དཀའ་མ་རང་ས་རང་སྤྱོད་དགོས་པ་ལས་ མི་རྒྱས་ཚེ་ གཡུས་དྲན་བྱ་རྒྱས་ཚེ་གང་འགྲིམ་
ཟེར་དོ་བཟུམ་ དགོངས་ཞུ་བྱོན་མི་དེ་ཡང་ལེགས་ཤོམ་ཨིན་པས། དེ་མིན་འོག་ལས་ཀྱི་ཡོན་

ཉན་དང་ ལྷོགས་གྲུབ་ཅན་དེ་ཚུ་ཡང་ འཇུལ་ས་ལས་འཇུལ་རུང་ ཐོན་ས་ལས་ ཐོན་ནིའི་
སྐོ་བཀའ་སྟེ་རང་ལུས་ནིའི་སྐོན་ཡང་ འཐོན་ནི་ཨིན་པས་ཟེར་ཞུས་ཡི།

ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ དབང་ཚད་ཕྱིར་སྤེལ་གྱི་སྤྲོད་བྱས་དང་ ལམ་ལུགས་
ཚུ་ཡང་ མི་དབང་མཚོག་གིས་རང་གསར་སྟོན་མཛད་གནང་མ་མ་གཏོགས་ མི་སེར་གྱིས་
དབང་ཚད་ ཡས་དགོ་མས་དགོ་ཟེར་བའི་ཉོགས་བཤད་བཀོད་དེ་ཞུ་ཞུམ་ཙ་ལས་རང་མེད།
དང་པ་རྟེན་འོག་ཡར་རྒྱས་ཚོགས་ཚུང་དང་ གཉིས་སུ་ལུ་ རྫོང་འག་ཡར་རྒྱས་ཚོགས་
ཚུང་ཚུན་ མགོའི་ཞུ་གྱི་ཏོག་ལས་མར་ ཀང་མའི་རྟེང་མ་ཚུན་ཚོད་རང་དབང་ཚད་
གནང་སྟེ་ཡོད། འདི་གིས་ཡང་མ་ཚད་ ད་རེས་མི་དབང་མང་འ་བདག་རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་
ལས་ ལྷན་རྒྱུ་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་སྟོན་པོ་ཚུ་ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་གིས་ གསང་བའི་ཚོགས་
རྒྱན་བཅུ་གསུམ་ཉེ་བཅུ་གཤམ་རྒྱུ་དགོ་པའི་སྐོར་ལས་ དང་པ་བཀའ་འོག་གནང་ གཉིས་
སུ་མང་འ་ ཞབས་སྐྱོང་བོའི་ཞལ་ལས་ བཀའ་རྒྱ་གསལ་ཏོག་ཏོག་གསུང་ས་གནང་མི་འདི་
ལུ་ རྟེན་དཀྱིལ་ལས་རང་ བཀྱིན་ཆེ་ཟེར་ཞུས་ཡི།

ད་ལས་མར་རང་འབད་རུང་ སྟོན་པོ་ཚུ་གི་ལོ་ཚད་དེ་བཀའ་འོག་དང་འབྲེལ་ཉེ་
ལོ་ ༥ རེའི་བར་ན་ ཚར་རེ་སོར་ནི་འབད་རང་མཛད་གནང་དགོས་པའི་ར་ཁྲུང་ས་ཡང་
དྲོ་སར་ཡུན་རིང་ན་ ལུགས་ཡང་ཞུན་བཏང་ གྲུང་སར་ཡུན་རིང་ན་ ཚུ་ཡང་རྟོག་མ་
བཏགས་ཟེར་བའི་དཔྱེ་དོན་སྒྲུགས་ཉེ་ཞུས་ཞེན་མ་ ལས་ ཚོགས་རྒྱན་བཅུ་གསུམ་ནི་འདི་ཡང་
མི་དབང་མང་འ་བདག་རིན་པོ་ཆེའི་བཀའ་དང་གསུང་ས་ལུ་ ང་བཅས་རང་ཚོགས་
དམངས་ཀྱིས་ གྲུས་བཏུད་ཞུས་ཉེ་ ཚོཏ་རྒྱན་བཅུ་གསུམ་པ་ཅིན་ ལེཏ་ལམ་ཆེ་ལུགས་ཞུས་ཡི།

ལྷན་རྒྱུ་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་སྟོན་པོ་ཚུ་ཚོགས་དམངས་ཀྱིས་གསང་བའི་ཚོཏ་རྒྱན་
བསྐྱར་ཉེ་ བཅུ་གཤམ་འབྲུ འབད་དགོས་པའི་བཀའ་འོག་གི་དགོངས་དོན་འདི་ལུ་ གསུང་གོས་

ཡུན་རིང་མོ་གནང་པའི་སྐུལ་ལས་ མི་དབང་མངའ་ཞབས་མཚོག་གིས་ ལྷན་ཁག་འདི་
 དང་འདིའི་སློན་པོའི་མི་ངོ་འདི་དང་འདི་ཟེར་ ཚོའ་དམངས་ལུ་གནང་ནི་གི་ཞུས་བཞེས་
 མཛད་ཞེན་ལས་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་གིས་ ཚོའ་ཐངས་འདི་ནང་ལས་ ལྷན་
 རྒྱུ་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་སློན་པོ་ཚུ་ གསང་བའི་ཚོའ་རྒྱན་བསྐྱར་ཏེ་བཅག་འཇུག་མཛད་ནི་དང་
 སློན་པོ་ཚུ་འདི་དུས་ཡུན་ལོ་ཚད་ཡང་ མངའ་ཞབས་ཀྱིས་གནང་བའི་བཀའ་ཤོག་ནང་
 གསལ་བཞེས་ ལོ་ངོ་ལྷ་ལུ་ངོས་ལེན་མཛད་པའི་ཁར་ བཅག་འཇུག་པའི་སློན་པོ་ཚུ་ལུ་
 མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཞབས་ལས་ གོ་གནས་ཀྱི་དར་གནང་བའི་ཉེ་མ་ལས་
 ལྷན་རྒྱུ་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་སློན་པོར་ཆ་འཛོག་མཛད་ནི་འབད་གྲོས་ཚེད་གྲུབ།

ཁ- ལྷན་རྒྱུ་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་སློན་པོའི་བཅག་འཇུག

མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གིས་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོའ་འདུ་ཆེན་མོའི་
 ཚོགས་དཔོན་ལུ་གནང་པའི་བཀའ་ཤོག་གི་དགོངས་དོན་དང་འབྲེལ་ཏེ་ ལྷན་རྒྱུ་གཞུང་
 ཚོའ་ཀྱི་སློན་པོ་ཚུ་ ཚོགས་དམངས་ ཀྱིས་གསང་བའི་ཚོའ་རྒྱན་བསྐྱར་ཏེ་བཅག་འཇུག་མཛད་
 བའི་སློན་པོས་ གསུང་གྲོས་ཡུན་རིང་མོ་གནང་པའི་སྐུལ་ལས་ མི་དབང་མངའ་བདག་
 རྒྱལ་པོའི་ཞབས་ལས་ གཤམ་གསལ་ལྷན་ཁག་གི་སློན་པོའི་དོན་ལུ་མི་ངོ་དུག་ འདེམས་
 འཇུག་ནང་ཡོད་པའི་གསལ་བསྐྱར་མཛད་ཞེན་ལས་ སློན་པོའི་མི་ངོ་རེ་རེ་གི་ཉེ་གསལ་བཛོད་
 ཚུ་ ངག་ཐོག་ལས་ ཚོགས་དམངས་ལུ་སློན་སློན་སུལ་ཏེ་ ཚོགས་འདུ་ནང་བཞུགས་མི་
 ཚོས་ཕྱིའི་སྐྱེའོ་བ་^{༡༠} དང་གཞུང་གི་སྐྱེའོ་བ་^{༡༡} སློ་གྲོས་ཚོའ་ཕྱིའི་འཇུག་དཔོན་^{༡༢} མི་
 སེར་འཇུག་མི་^{༡༣} བཅག་འཇུག་འཇུག་མི་^{༡༤} གིས་ སློན་པོའི་མི་ངོ་རེ་རེ་བཞེན་དུ་

ལུ་དགོས་དང་མི་དགོས་ཀྱི་གསང་བའི་ཚོགས་རྒྱུན་བཅུགས་ཏེ་སློན་པོའི་མི་ངོ་སོ་སོ་གིས་
རྒྱུན་གྲངས་ཐོབ་ཚད་གཤམ་གསལ་ལྟར་:-

སྟན་ལག།	སློན་པོའི་མི་ངོ།	དགོས་མི	དགོས་	རྒྱུན་བརྟམས
༡. སོ་ནམ་སྟན་ལག།	དྲགོས་ཀྱུན་བཟང་དོ་རྗེ།	༡༢༦	༡༤	༡༤༠
༢. དངུལ་ཚེས་སྟན་ལག།	དྲགོས་ཡེ་ཤེས་སྦྱིན་པ།	༡༣༣	༤	༡༤༠
༣. བྱང་སྲིད་སྟན་ལག།	དྲགོས་སྲིད་ལས་རྒྱ་མཚོ།	༡༢༠	༢༠	༡༤༠
༤. གསོ་བ་དང་ཤེས་རིག་ སྟན་ལག།	དྲགོས་སངས་དངོས་གྲུབ།	༡༣༣	༧	༡༤༠
༥. ཕྱི་འབྲེལ་སྟན་ལག།	དྲགོས་འཇུག་མེད་འོད་ཟེར་སྲིས།	༡༣༦	༤	༡༤༠
༦. བརྟན་རྒྱས་སྟན་ལག།	དྲགོས་མཁའ་གྲོ་དབང་ཕུག།	༡༢༧	༡༣	༡༤༠

སློན་པོའི་མི་ངོ་དྲུག་གིས་མང་མོས་ཀྱི་རྒྱུན་གྲངས་ཐོབ་ཡོད་པ་ལས་བརྟམས་སློན་པོ་
འབད་བཅག་འབྲུག་བཅུ་ཅེ། སྟན་རྒྱས་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་སློན་པོ་གསར་པ་བཅག་འབྲུག་མི་
ཚུ་གི་ཁོངས་ལས་ཚོར་དཔོན་གྱིས་མི་དབང་མང་འབད་ག་རེ་མི་ཚེ་མཚོག་དང་རྒྱལ་
ཡོངས་ཚོགས་འདུའི་འབྲུས་མི་ཡོངས་ཀྱིས་ཁོང་ལུ་ཐུགས་ཀྱི་འདུན་པ་གཏད་དེ་སྟན་
རྒྱས་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་སློན་པོ་འབད་བཅག་འབྲུག་མི་འདི་ལུ་རྟེན་དྲུང་ས་མའི་
དཀྱིལ་ལས་རང་བཞུན་དག་འཚོ་ས་ཡོད་ཟེར་ཞུས་བའི་ཁར་དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་
བརྟན་སྲིད་གོང་ལུ་བཀྲའ་ཏེ་འབྲུག་གི་ཚ་བ་ཟེ་ལུ་ལུས་ངག་ཡིད་ཟེ་གྱི་སློལ་ས་འབྲུག་
བ་མེད་པའི་ཐ་དམ་ཚོག་བརྟམས་ཏེ་ཕུག་སྤྱིད་ཞུ་ཞིའི་ཁས་སྲུངས་དམ་བཅའ་ཞུས་ཡི།

རང་ལུགས་ས་སྟག་སྒྲིལ་པའི་ཚེས་ ༡༠ གྱི་ལྷན་ཚེས་བཅུ་འདི་དུས་ཚེན་དང་བསྟན་
 ཏེ་མི་དབང་མངའ་ཞབས་ལས་སློན་པོའི་མི་ངོ་དྲུག་པོ་ལུ་སློན་པོའི་གོ་གནས་ཀྱི་དར་
 གནང་སྟེ་སྟན་རྒྱས་གཞུང་ཚོར་གྱི་སློན་པོ་འབད་འདེམས་བསྐོས་གྲུབ།

ག- སློ་གྲོས་ཚོགས་སྡེའི་མི་སེར་འཇུས་དཔོན་བཙག་འཇུ།

སློ་གྲོས་ཚོགས་སྡེའི་ནང་གི་མི་སེར་འཇུས་དཔོན་ ༤ པོའི་ལོ་ངོ་ ༣ གྱི་དུས་ཡུན་
 དེ་གྱི་ལོ་ ༡༩༩༥ ལྷོ་ཚེས་ ༣༡ ལས་ཚངམ་ལས་བཏེན་རྫོང་ཁག་ ༢༠ གིས་གཤམ་
 གསལ་མི་ངོ་ཚུ་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་རིམ་པར་མི་སེར་འཇུས་དཔོན་བཙག་འཇུའི་འགྲན་
 བསྟུར་དོན་ལུ་བཙའ་མར་གཏོགས་ཡོད།

ཨང་རྫོང་ཁག	འཇུས་དཔོན་གྱི་མི་ངོ་	ལས་འགན།
༡. བསྟན་འཛིན་ཚེས་	ཕན་ཅུང་།	ཚོགས་འདུའི་སློམ་མི།
༢. བཀྲིས་སྒྲུང་	དོ་རྗེ་དབང་འདུས།	བསྟན་རྒྱས་སྟན་ཁག་གི་མདོ་ཚེན་འོག་མ།
༣. བཀྲིས་གཡང་ཚེ་	གསལ་སློན་འབྲུག་པ།	སྟོང་གཞང་སློབ་གྲུ་ཚུང་བའི་སློབ་གོང་།
༤. མོང་སྐར་	བཀྲིས་རོ་རྗེ།	བསྟན་སྲུང་དྲུག་པོའི་འགྲུམ་དཔོན།
༥. ལྷན་ཚེ་	བསོད་ནམས་སུན་ཚོགས།	སྟན་ཚེ་སྐར་ལུང་གི་པོ།
༦. བུམ་ཐང་	འཇམ་དཔལ་དངོས་གྲུབ།	ཚོགས་འདུའི་སློམ་མི།
༧. གཞལ་སྒྲུང་	སངས་རྒྱས་རོ་རྗེ།	ཚོགས་འདུའི་སློམ་མི།
༨. རྫོང་གསར་	བསྟན་འཛིན་གྲུབ་པ།	ཚོགས་འདུའི་སློམ་མི།

༧.	དབང་འདུས་པོ་བྲང་།	སྤྱི་རྒྱུ་རྩོམ་།	ཚོང་པ།
༡༠.	སྤྱང་ས་ན་ལ་	མགོན་པོ་བསྟན་འཛོམ་།	ཚོའ་འདུའི་སྤྱི་མི།
༡༡.	མགར་ས་	དམ་ཚོས་རྩོམ་།	ཚོགས་འདུའི་སྤྱི་མི།
༡༢.	ཐོམ་སྤྱུག་	ཨོ་རྒྱལ།	ཚོགས་འདུའི་སྤྱི་མི།
༡༣.	སྤྱི་གོ་	བཀྲིས་ནམ་རྒྱུ་ལ།	ཚོགས་འདུའི་སྤྱི་མི།
༡༤.	ལྷ་	ལོ་ལྷ་ཚེ་རིང་།	ཚོགས་འདུའི་སྤྱི་མི།
༡༥.	བསམ་རྒྱུང་ས་	བཀྲིས་རྩོམ་།	དེ་ལོ་སྤྱི་ཚབ་ཡིག་ཚང་གི་དྲུང་ཚེན་ཨང་༢༥།
༡༦.	གསར་སྤྱང་	ལྷ་བ་ཏ་མང་།	ཚོགས་འདུའི་སྤྱི་མི་བསྐྱེས་པ།
༡༧.	ཚོ་རང་	ལྷ་བ་ལེར་པ།	ཚོགས་འདུའི་སྤྱི་མི།
༡༨.	དར་དྲུང་	ཀར་ན་རྒྱ་དྲུང་གྲུང་།	ཚོགས་འདུའི་སྤྱི་མི།
༡༩.	བསམ་ཚེ་	ཅན་ད་ར་རྒྱ་དྲུང་ཏ་མང་།	ཚོགས་འདུའི་སྤྱི་མི།
༢༠.	ལྷ་ལ་	སྤྱི་ལ།	ཚོང་པ།

སྤྱི་ཚོས་ ༢༠༧༧ ལུ་མི་ངོ་རེ་རེ་གི་རྟོགས་བརྗོད་ཚུ་ རག་ཡིག་ཐོག་ལས་ཚོགས་
 དམངས་ལུ་བཀའ་སྤྱི་ལུ་ལྷ་ལ་ཡོང་ས་ཚོགས་འདུ་ཚེན་མོའི་སྤྱི་ཚབ་འཇུག་མི་
 ཡོང་ས་ཀྱིས་གསར་བའི་ཚོགས་རྒྱུན་བཙུགས་པའི་ཉི་མར་གོང་གསལ་མི་ངོ་མ་ཚུ་ལས་
 མི་མེད་གྱི་སྤྱི་མི་ ༡༢ མོད་ཚོའ་རྒྱུན་བཙུགས་མིའི་གལ་ལས་བཏོན་ཏེ་བཞག་པའི་ལྷག་ལུས་
 ཚོས་སྤྱིའི་སྤྱི་ཚབ་ ༡༠ གཞུང་གི་སྤྱི་ཚབ་ ༢༧ ལྷོ་གྲོས་ཚོའ་སྤྱིའི་འཇུག་དཔོན་ ༦ མི་མེད་
 སྤྱི་མི་བསྐྱེས་ ༥༧ བཅས་ཡོང་ས་བསྐྱེས་འཇུག་མི་ ༡༣༠ ཀྱིས་གསར་བའི་ཚོགས་
 རྒྱུན་བཙུགས་ཏེ་གཤམ་གསལ་མི་ངོ་ཚུ་སྤྱི་གྲོས་ཚོའ་སྤྱིའི་འཇུག་དཔོན་འབད་གྱི་མི་ངོ་
 འབད་བཅག་འཇུག་བཅེ།

ཡང་	རྫོང་ཁག།	འཇུག་དཔོན་གྱི་མི་ངོ་།	རྒྱན་གྲངས་	རྒྱན་བཟོ་མཁུ།
༡.	སུམ་དགའ་ཚེ་ལ་	སུམ་རྩེ་།	༣༥	༡༢༠
༢.	བུམ་ཐང་	འཇུག་དཔལ་དངོས་གྲུབ།	༣༢	༡༢༠
༣.	ཐིམ་ཕུག་	ལྷོ་ནུབ།	༢༡	༡༢༠
༤.	ལྷོ་	ལོ་ལྷོ་ཚེ་རིང་།	༣༧	༡༢༠
༥.	བསམ་རྫོང་ས་	བཀྲིས་རྩོམ།	༣༣	༡༢༠
༦.	ལྷོ་ཁ་	ལྷོ་ཁ་།	༣༧	༡༢༠

གོང་གསལ་འཇུག་དཔོན་གྱི་མི་ངོ་ཚུ་ལུ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་འི་
 ཞབས་ལས་ འཇུག་དཔོན་ འབད་ ཆ་འཇོག་གྲུབ་པའི་གོ་གནས་ཀྱི་དར་གནང་བའི་ཉི་མ་
 ལས་ ལོ་ངོ་ ༣ གྱི་རིང་ སློ་བྲོ་སྤོངས་ལེ་ བཅའ་གཅིག་མེད་འཇུག་དཔོན་འབད་འདེམས་
 བསྐོ་གྲུབ་ནི་ཨིན།

ང- ཚོགས་དཔོན་འོག་མ་བཅག་འཇུག་

མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་ མི་མེད་འཇུག་མི་ཚུ་འི་གྲལ་ལས་
 ཚོགས་དཔོན་འོག་མ་ བཅག་ འཇུག་གོས་པའི་བཀའ་རྒྱ་གནང་བུང་མ་ལས་ སྤྱི་ཚེ་ས་
 ༢.༧.༧༤ གྱི་ཉིན་མར་ ཚོགས་དཔོན་ གྲུས་ མི་མེད་སྤྱི་མི་ཚུ་ལུ་ ཁོང་རའི་གྲལ་ལས་
 ཚོགས་དཔོན་འོག་མ་བཅག་ ཚོལ་དམངས་ཀྱིས་གསང་བའི་ཚོགས་རྒྱན་བཅུག་ཏེ་
 བཅག་འཇུག་འབད་ནི་འདོན་ལུ་ ཁོང་རའི་མི་མེད་སྤྱི་མི་ཚུ་གི་སློབ་པ་བབས་ པའི་མི་ངོ་ལྷོགས་
 གྲུབ་ཅན་ལ་ འཇུག་ཚོགས་དཔོན་པའི་མི་དབང་མངའ་བདག་གི་བཀའ་རྒྱ་ནན་ བསྐྱར་

སྐྱོར་ཡོད། མི་སེར་སྤྱི་མི་ཚུ་རྒྱུ་མ་གཅིག་ཚོར་ཁང་ནང་འཛོམས་ཏེ་གྲོས་བསྟུན་འབད་དེ་
 ཅང་རྩི་རྩི་དང་རྣམ་རྒྱུ་ཕུན་ཚོགས་ འགྲུབ་ཨྱོན་རྩི་རྩི་དང་བསྟུན་འཛོམ་གྲུབ་པ་བཅས་
 མི་ངོ་བཞི་བཏོན་ བྱུང་མི་ཚུ་ལུ་སྤྱི་ཚེས་ ༢.༧.༢༤ ལུ་ཁོང་ར་མི་ངོ་རེ་རེ་ཉེ་གསལ་བཟོ་ད་
 ཚུ་ ངག་ཡིག་ཐོག་ལས་ ཚོགས་ དམངས་ལུ་བཀའ་སྤྱིལ་སུལ་ཏེ་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་
 ཚེན་མིའི་སྐྱེ་ཚེ་བ་འཇུག་མི་ཡོངས་ཀྱིས་ གསང་བའི་ཚོགས་རྒྱུན་བཟུགས་པའི་ཉེ་མར་
 གོང་གསལ་མི་ངོ་ ༥ པོ་དེ་ཚོར་རྒྱུན་བཟུགས་མིའི་གྲུབ་ལས་ བཏོན་ཏེ་བཞག་པའི་ལྷག་
 ལུས་ ཚོས་སྤེའི་སྐྱེ་ཚེ་བ་ ༡༠ གཞུང་གི་སྐྱེ་ཚེ་བ་ ༢༧ སློ་གྲོས་ཚོར་སྤེའི་འཇུག་ དཔོན་ ༤
 མི་སེར་སྤྱི་མི་བསྟོམས་ ༡༥ བཅས་ཡོངས་བསྟོམས་ ༡༣༧ གྱིས་ གསང་བའི་ཚོགས་རྒྱུན་
 བཟུགས་ཏེ་ མི་ངོ་སོ་སོ་གིས་ རྒྱུན་གྲངས་ཐོབ་ཚད་འཇུག་མི་གཤམ་གསལ་ལྟར་:-

ཨང་	བཅས་འཇུག་མི་ངོ་	རྒྱུན་གྲངས་	རྒྱུན་བསྟོམས།
༡.	ཅང་རྩི་རྩི་	༡༥	
༢.	རྣམ་རྒྱུ་ཕུན་ཚོགས་	༥༢	
༣.	འགྲུབ་ཨྱོན་རྩི་རྩི་	༥༢	
༤.	བསྟུན་འཛོམ་གྲུབ་པ་	༣༣	༡༣༧

ཚོང་དང་བཟོ་གྲུབ་འཇུག་མི་ འགྲུབ་ཨྱོན་རྩི་རྩི་གིས་ ཚོགས་རྒྱུན་མཐོ་ཤོས་ཐོབ་
 ཡོད་པ་ལས་ ཚོགས་ དཔོན་འོག་མའི་མི་ངོ་ར་བཅས་འཇུག་གྲུབ་སྤྱི་ སྤྱི་ཚེས་ ༥.༧.༢༤
 ལུ་འཇུག་ རང་ལུ་གསལ་སྟུག་ལྷན་ ༥ པའི་ ཚོས་ ༡༠ སྤྱིལ་ལྷན་ཚོས་བཟུའི་དུས་ཚེན་གྱི་ཉེན་
 མར་ མི་དབང་མང་འབད་ག་རེན་པོ་ཚེའི་ཞབས་ལས་ ཚོགས་དཔོན་འོག་མའི་གོ་གནས་
 གྱི་དར་གནང་སྟེ་ འགྲུག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཚེན་མིའི་ཚོགས་ དཔོན་འོག་མ་
 འབད་འདེམས་བསྐྱོས་གྲུབ།

3- ལྷན་རྒྱུས་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་བྱ་སྐོར་ལས་འགན་དང་བྲི་འཛིན།

སྤྱི་ཚེས་ ༦.༡.༡༩༩༥ ཀྱི་དྲོ་པ་ ཚོགས་འདུ་གིས་ གསུང་གོས་འགོ་མ་བཅུགས་པའི་ཉེ་མ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོ་གཤིས་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་གིས་ བཅག་འབྲུག་པའི་སློན་པོ་གསར་པ་ཚུ་དང་ ཚོགས་དཔོན་འོག་མ་ སློ་གོས་ཚོགས་སྡེའི་མི་སེར་འབྲུས་དཔོན་གསར་པ་ཚུ་ལུ་ བཀྲིས་བདེ་ལེགས་གསུངས་གནང་པའི་ཁར་ ཁོང་ཆ་མཉམ་གྱིས་ དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་མཐའ་དོན་ གཙོ་བོར་བཏོན་ཏེ་ རང་སོས་ཅི་ལེགས་གང་ལྟོགས་ཅ་འགོངས་ཏེ་ འབྲུག་གཞུང་དང་མི་སེར་ལུ་ སྤྱི་གཉེན་ལེགས་ཤོམ་འབད་ཞུ་ཚུགས་པའི་རེ་བ་དང་སློན་ལམ་ཡོད་ཟེར་གསུངས་གནང་ཡི།

ཚོགས་དཔོན་གྱིས་ཡང་ ལྷན་རྒྱུས་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་སློན་པོ་གསར་པའི་གྲལ་ལས་དཔེ་ས་འགོ་དང་པ་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོའི་ནང་བྱོན་མི་ཚུ་དང་ ཚོགས་དཔོན་འོག་མ་ལུ་ ཚོགས་པ་དམངས་ཀྱི་ ཉོངས་ལས་ བཀྲིས་བདེ་ལེགས་དང་བྱོན་པ་ལེགས་སོ་ཡོད་ཟེར་ཞུས་ཏེ་ མི་དབང་མངའ་བདག་གི་ བཀའ་དོན་གཉིས་པ་ ལྷན་རྒྱུས་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་བྱ་སྐོར་དང་ལས་འགན་གྱི་སྐོར་ལས་ གསུང་གོས་གནང་ནི་འགོ་བཅུགས་པ་ད།

ཅི་རང་སྤྱི་མི་དང་ ལྷན་ཅེ་རྫོང་བདག་ ཐུག་ཕྱག་སྤྱད་མང་དགེ་བསྐྱེན་ དར་དཀར་ལའི་སྤྱི་མི་གིས་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོ་གཤིས་ བཀའ་ཤོག་གི་དགོངས་དོན་དང་འབྲེལ་ཏེ་ ལྷན་རྒྱུས་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་སློན་པོ་ཚུ་ ཚོགས་དམངས་ཀྱིས་ གསུང་བའི་ཚོགས་རྒྱུན་བཅུགས་ཏེ་ བཅག་འབྲུག་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་ ལྷན་ཚོགས་དེའི་བྱ་སྐོར་དང་ལས་འགན་ཚུ་གི་སྐོར་ལས་ ཚོགས་དམངས་ཀྱིས་ གོས་བཅུད་བཏོན་དགོ་པའི་ཐད་ མི་དབང་མངའ་བདག་གི་བཀའ་ཤོག་ནང་ལུ་ ལྷན་རྒྱུས་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་གོས་ཚོད་ཚུ་ ལྷན་ཚོགས་ནང་ལུ་འཛོམས་མི་ཡོངས་ཀྱིས་ གོས་བསྐྱེན་འབད་དེ་ཆ་གནས་བྱུང་མི་ འདི་ལུ་

གཞི་བཞག་དགོས་པའི་ཁར་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རང་དབང་རང་བཙན་དང་སྲུང་སྐྱོབ་ལུ་བརྟེན་
པའི་གནད་དོན་ཚུ་གི་སྐོར་ལས་ ལྷན་ཚོགས་འདི་གིས་ མངའ་བདག་རྒྱལ་པོ་ལུ་ ལྷན་
གསོལ་ཞུ་དགོས་ ཟེར་བཀོད་དེ་ཡོད་མི་འདི་དང་འབྲེལ་ཏེ་ སྤྱག་ལུ་མཛད་པ་གིས་ མ་
འབྲས་པ་མེན་འདུག།

ཨིན་རུང་ གསུང་གྲོས་དེའི་སྐབས་ ཚོགས་དམངས་ཀྱིས་ ཐུགས་བཞེད་ཡོགས་
སུ་གནང་དགོས་པ་རང་ ལྷན་རྒྱལ་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་ཁྲིམ་འཛུགས་དེ་ མི་དབང་མངའ་བཞག་
ཀྱིས་མ་མཛད་པ་ཅན་ གུ་མེད་པའི་ གྲིའུ་ཅུང་མགུ་རིལ་རིལ་ཟེར་བའི་དཔེ་བཞིན་ ཁོང་ར་
ལྷན་རྒྱལ་ཚུ་ལས་མཛད་ནི་འདི་ལུ་ མི་སེར་གྱི་ དོགས་པ་དུམ་དུ་ཅི་ ཆེ་ནི་ཨིན་མ་ལས་
བརྟེན་ འདི་གི་ཁྲིམ་འཛུགས་དང་བདག་སྐྱོང་མཛད་ནི་འདི་ སྲར་བཞིན་ མི་དབང་མཚོག་གིས་
རང་མཛད་དགོས་པའི་གསོལ་འདེབས་ཞུས་ཡི།

སྲུང་ས་ཚོང་སྤྱི་མི་གིས་ ལྷན་རྒྱལ་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་སློན་པོ་ུ་དང་ ཚོགས་དཔོན་
འོག་མ་ལུ་ རང་ལྷན་པའི་ཚོས་¹⁰ ལུ་གུ་རུ་རིན་པོ་ཆེའི་འཁྲུངས་སྐར་དུས་ཚེན་དང་
འབྲེལ་ཏེ་ གཟའ་སྐར་འཕྲོད་སྐྱོར་ལུ་³ ཚོགས་པའི་དུས་ཚོད་དང་བསྐྱུན་ མི་དབང་
མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་ལས་ རང་སོའི་གོ་གནས་ཀྱི་དར་གནང་ཚར་མི་ཚུ་དང་
བཙན་འབྲུ་འབད་དེ་ཡོད་པའི་སློབ་གྲོས་ཚོགས་སྡེའི་མི་སེར་འབྲས་ དཔོན་ གསར་པ་དུག་
ལུ་ཡང་ ཚོགས་དམངས་ཀྱི་ཉོངས་ལས་ བཀྲ་ཤེས་བདེ་ལེགས་ཞུས་ཡི།

ལྷན་རྒྱལ་གཞུང་ཚོའི་ཀྱི་སློན་པོ་དང་ཚོའི་དཔོན་འོག་མ་ དེ་ཁར་མི་སེར་འབྲས་
དཔོན་གསར་པ་ཚུ་གིས་ མི་དབང་མངའ་བཞག་ཀྱི་དབུ་འབྲིད་ ལམ་སྟོན་བཟང་པོའི་
མཛད་རིམ་ཚུ་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་ མི་སེར་གྱི་བསམ་པའི་རེ་བ་དང་ སློབ་གཏུང་གུ་ཚུའི་
པའི་ཡ་རབས་ཀྱི་དབུ་འབྲིད་དང་ ལམ་སྟོན་གྱི་ཐོག་ ལས་ དགུ་ཐབས་ཀྱིས་བཏུལ་ གཉེན་
བྱམས་ཀྱིས་སྐྱོང་སྟེ་ ཕྱི་ནང་གཉེས་ཀྱི་འགུལ་ལྷན་འབྲེལ་དགོས་པ་ཚུ་ དཀའ་ཚོའི་མེད་པར་

མཛད་དེ་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རང་དབང་རང་བཙན་སྲུང་སྐྱོབ་ སྐྱོང་སྐྱོང་འབད་ བདག་
འཛིན་འཐབ་ཞིན་མ་ལས་ མི་སྡེ་དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་གྱི་གོམ་པ་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་
ཡར་ རོ་འེ་རླུ་མ་བཟུམ་འབད་ མདུན་ལུ་སྡོམ་ཉེ་འགྲོ་ཚུ་ཉེ་པའི་གྲོས་བསྟུན་དང་ ཐབས་ཤེས་
བཏོན་ཉེ་མི་དབང་ མང་འབད་ག་ཅིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གི་དགོངས་བཞེད་ཚུ་དང་ རྒྱལ་ཡོངས་
ཚོལ་འདུ་ཆེན་མོའི་གྲོས་བཟུང་ཚུ་ རེས་ཤེས་འདྲོངས་ཏོག་ཏོ་འབད་ཚུ་ལ་བཞིན་དུ་ དུས་
ཚོད་ཁར་ ལག་ལེན་འཐབ་ཚུགས་པའི་རེ་བ་ ཡོད

གོང་གསལ་ལྟན་རྒྱས་དཔོན་ཁག་ཚུ་གིས་ དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་བཀའ་སྲུང་
དམ་ཅན་ཚོས་སྐྱོང་ཚུ་ དཔང་པོར་བཅུགས་ཞིན་མ་ལས་ བཀྲིན་ཅན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ བུམས་
བཅེས་སྐྱོང་བའི་གཞུང་ དད་དམ་ ཅན་གྱི་མི་ལེར་བཅས་ཅ་བ་³ ལུ་ ཐ་དམ་ཚོགས་སྤྱི་
གཙུག་བཀའ་ལས་རྒྱ་འབྲས་པར་པར་བཏབ་སྟེ་ རྣམ་པར་དག་པའི་ཤ་ཞེན་བསྐྱེད་དེ་ ཅེ་
ཤེས་གང་སྟོགས་ཀྱིས་སྤྱི་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་གསལ་པའི་རེ་བ་དང་སྟོན་ ལམ་ ཚོགས་པ་ཡོངས་ཀྱིས་
སྐྱོང་དཀྱིལ་ལས་རང་བཏབ་ཅི་ཨིན་ཟེར་ཞུས་ཞིན་མ་ལས།

མ་གཞི་མི་དབང་མང་འུམ་ཞབས་དང་ ཚོགས་དམངས་ཀྱིས་ ཐུགས་ཀྱི་དགོངས་པ་
གཏད་དེ་ སྟོན་པོ་ཚུ་ འདེམས་བསྐྱོད་གྲུབ་ཡོད་པ་ལས་ ལྟན་རྒྱས་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་ཁྲི་འཛིན་
དེ་ ཁོང་ར་གིས་ཐག་བཅད་དེ་ མཛད་པ་གིས་མ་འཇུག་པ་ཅིག་མེད་རུང་ ད་ཚུན་ལྟན་ཚོགས་
དེའི་ཁྲི་འཛིན་དེ་ མི་དབང་མང་འུམ་ཞབས་ ཀྱིས་མཛད་བཞིན་པར་ཨིན་མ་ལས་ ལྟན་ཚོགས་
གསར་པ་འདི་གིས་ གཞུང་གི་འཛིན་སྐྱོང་གི་སྤྱི་ལུ་ འགོ་དང་པ་བཅུགས་པའི་དུས་ཚོད་
འདི་ཁར་ ཁྲི་འཛིན་དེ་ཡང་ མི་དབང་མང་འུམ་ཞབས་མཚོག་གིས་ སྤར་བཞིན་མཛད་ཚུགས་
ན་ལེགས་ལམ་ཆེ།

ལྟན་ཚོལ་འདིའི་བྱ་སྐོར་དང་ ལས་འགན་གྱི་བཅའ་ཁྲིམས་བཟོ་ཅི་འདོན་ལས་ གྲོས་
ཚོད་བཏོན་དགོས་པ་ འདི་ ལག་ཆེ་ཏོག་ཏོ་ཨིན་རུང་ བཟོ་བོ་གྲུངས་ལ་མང་ན་ སྐོསྐོང་

མི་ཚུགས་ཟེར་བའི་དཔེ་བཞིན་ཚོའི་དམངས་ཀྱིས་གསུང་གྲོས་གནང་སྟེ་དེས་རང་གྲོས་
བཅུད་བཏོན་ཚུགས་པ་ལ་ལག་རྒྱབ་ནི་ཨོན་མེ་ལས་ཚོའི་པ་གཅིག་བཅག་འཇུག་བརྒྱབ་
དགོས་པ་འབད་བཀའ་ཤོག་ནང་བཀོད་དེ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་མཛད་དེ་འདི་གིས་ཉེ་མ་
ལས་ཡོད་པའི་བཅའ་བྲིམས་ལུ་གཞི་བཞག་སྟེ་བསྐྱར་བཅོས་རྒྱབ་དགོས་པ་རེ་ཡོད་པ་ཅེན་
དེ་བཞིན་མཛད་དེ་ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚོའི་ཀྱི་བཅའ་བྲིམས་ཟེན་བྲིས་གསར་པ་འདི་ལུ་
མམ་གྱི་ཚོའི་ཐང་ས་༧༧ པའི་ནང་སུལ་ཏེ་གསུང་གྲོས་གནང་ནི་འབད་བཞག་པ་ཅེན་མི་
དུག་གམ་ཟེར་བའི་གྲོས་བསྐྱེན་ཞུས་ཡི།

ཀྱོང་གསར་ལྟངས་སྤྱི་མི་གིས་ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་བྱ་སྐོད་འགན་
ཁུངས་ཚུ་དེས་ཚུན་ལུ་མི་དབང་མངའ་ཞབས་ཀྱིས་འགོ་འདྲེན་འཐབ་ཡོད་པ་ལས་བྱ་
སྟབས་མ་བདེ་མ་དང་མ་བཅའ་མ་ཁབ་ཅེ་ཅེ་མ་ཡང་མ་བྱུང་། མ་གཞི་མི་དབང་མཚོག་
ལུ་ཆ་བ་སྤྱི་དྲོད་བའི་ཕྱག་ལུ་གལ་ཅན་ཉེ་མ་གཅིག་ལས་ཉེ་མ་གཅིག་མང་མ་འབད་
མཛད་དགོས་པ་བྱུང་སྟེ་དུས་ཚོད་ཀྱི་དཀའ་ཕུབ་བྱུང་རུང་སྐྱེའོ་བརྒྱལ་བ་ལུ་མ་གཟིགས་
པར་དེ་ལས་པར་ཡང་མི་དབང་མཚོག་གིས་རང་མཛད་དགོས་པའི་གསོལ་འདེབས་ཞུ་
ནི་དང་གལ་སྤྱི་ཁྲིའོ་མཛད་ནི་འཇུག་ལུ་འདི་ནང་བསྐྱར་བཅོས་རེ་མཛད་དགོས་པ་
བྱུང་པ་ཅེན་ཚོའི་འདྲེན་དང་གསུང་གྲོས་གནང་སྟེ་མཛད་པ་གིས་མ་འཇུག་པ་མེན་འདུག་
ཟེར་ཞུས་ཡི།

དེ་དང་འདྲ་བར་བུམ་ཐང་ཚོས་འཁོར་སྤྱི་མི་གིས་ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་བྱ་
སྐོད་ལས་འགན་ཚུ་དེ་འཇུག་ལས་ཞུ་བ་ལུ་ཞུ་བའི་འོས་འབབ་ཡང་མིན་འདུག།
གཙོ་བོར་ཉེ་མའི་ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚོའི་ཀྱི་བྱ་སྐོད་ལམ་ལུགས་དང་ལས་འགན་ཚུ་ལུ་
གཞི་བཞག་སྟེ་བསྐྱར་བཅོས་དང་ཁ་སྐོང་མཛད་དགོས་པ་ཐོན་པ་ཅེན་དེ་བཞིན་མཛད་ནི་དང་
དེ་མིན་ཉེ་མའི་བཅའ་བྲིམས་འདི་ལུ་གཞི་བཞག་བཟུང་ནི་འཇུག་མངའ་ཞབས་ཀྱི་བཀའི་

དགོངས་དོན་ཚུ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ ལྷན་རྒྱུས་གཞུང་ཚོགས་ཀྱིས་ སྤྱི་ལཱ་གནང་པ་ལུ་མ་
འབྲས་པ་མེད་པུང་ གསར་བསྐྱོས་བྱུང་པའི་ལྷན་ཚོགས་འདི་གི་བྱ་སྤོང་ཚུ་འི་གཞི་མ་ཚུད་ཀྱི་
བར་ གནས་སྐབས་ཅིག་གི་རེང་ མི་དབང་མཚོག་གིས་ བྲི་འཛོན་མཛད་ན་ལེགས་ལམ་ཚེ་
ཟེར་ཞུས་ཡི།

དབང་ཚོང་སྤྱི་མི་གིས་ ལྷན་རྒྱུས་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་བྱ་སྤོང་དང་འགན་ཁུར་ཚུ་ ད་
རེས་ཀྱི་ཚོགས་འདུ་ནང་ལཱ་གསུངས་གྲོས་གནང་སྟེ་ གྲོས་ཐག་ཚོད་ནི་མེན་པར་ བཀའ་
དོན་བཞུགས་ཚོགས་ཚུང་ཅིག་བཟོ་ཞེན་མ་ལས་ འདི་གིས་ལྷན་ཚོད་ཀྱི་ལས་འགན་དང་བྱ་
སྤོང་ལམ་ལུ་ཚུ་ཟེན་གྲོས་བཏང་སྟེ་ ཚོགས་འདུ་རྗེས་མམ་ནང་ལཱ་བཅུགས་པ་ཅེན་ ལེགས་
ལམ་ཚེ་ནི་ཨིན་པས། བྲི་འཛོན་དེ་ གོང་ལས་འབྲས་མེ་ཚུ་གིས་ཞུམ་བཞེན་དུ་ མི་དབང་
མཚོག་གིས་རང་ སྤར་བཞུགས་མཛད་གནང་པ་ཅེན་ མི་སེར་གྱི་སྤོང་འདི་རང་ འབབ་ནི་
ཨིན་པས་ཟེར་ཞུས་ཡི།

དབང་ཚོང་ཐད་ཚོ་དང་ན་ཉིང་དང་དགའ་སེང་ཚོ་གོང་སྤྱི་མི་གིས་ ལྷན་རྒྱུས་
གཞུང་ཚོད་འདི་ར་བཅས་རའི་འབྲུག་གི་གཞུང་སྐྱོང་མི་ དབང་ཚོད་ཅན་གྱི་ལྷན་ཚོགས་
ཨིན་ཟེར་ བཀའ་ཤོག་ནང་བཀོད་དེ་འདུག། ད་ལས་པར་འབད་པུང་ འདི་བཟུམ་མའི་
ལྷན་ཚོགས་གལ་ཅན་གྱི་བྱ་སྤོང་དང་འགན་ཁུར་ཚུ་ འདི་དང་བསྐྱུན་མ་ཅིག་ར་འོང་དགོས་
པ་ལས་ གཞུང་དང་མི་སེར་གྱི་མཐའ་དོན་ལཱ་དགོངས་ཏེ་ ལྷན་ཚོད་འདི་ཡི་བྲི་འཛོན་འདི་
མི་དབང་མཚོག་གིས་རང་མཛད་དེ་ འདི་འི་འགན་ཁུར་ཚུ་ཡང་ མི་དབང་མཚོག་གིས་
རང་ བཀའ་གནང་དགོཔ་འབད་ སྤྱི་འཚེལ་གསོལ་བཏང་ཞུས་ཡི།

སྤོང་ཚོགས་འབྲས་དཔོན་མགོན་པོ་རྗེ་རྗེ་དང་ཚུ་འབྲེལ་གིས་ ལྷན་རྒྱུས་གཞུང་
ཚོགས་ཀྱི་བྱ་སྤོང་དང་ ལས་འགན་སྐོར་ལས་ ཚོགས་དམངས་ཀྱིས་གྲོས་བསྡུར་གནང་སྟེ་
གྲོས་བཅུད་བཏོན་ཚུགས་པར་ ལཱ་ཁག་འོང་ནི་ཨིན་མ་ལས་ དང་པ་རང་ ལྷན་ཚོགས་

འདིའི་ཁྱིམ་འཛོལ་འདི་མེད་བར་མང་འ་ཞབས་ཀྱིས་མཛད་གནང་ཞེས་ལས་ལྷན་ཚོགས་
 ཀྱི་བྱ་སྐོར་དང་འགན་ཁུར་ཚུ་ཡང་མང་འ་ཞབས་ཀྱིས་ལམ་སྟོན་མཛད་ནི་འབད་གྲོས་ཐག་
 བཏོག་ན་དྲག་ཚོད་འདུག། དེ་མེན་སྟོན་མའི་ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚོའི་ཀྱི་ལམ་ལུགས་དེ་ལུ་
 བརྒྱུར་བཅོས་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚོའི་རྒྱུན་བཅུགས་ཏེ་འཕུཆ་ར་བའི་སྟོན་པོ་གསར་པ་ཚུ་གི་ཉམས་
 མྱོང་ལང་མ་འབད་མ་བོལ་པའི་བར་ན་མང་འ་ཞབས་ཀྱིས་ལྷན་ཚོགས་དེའི་ཁྱིམ་འཛོལ་
 མཛད་མ་གནང་པ་ཅེན་ལྷན་ཚོའི་ཀྱི་སྟོན་པོ་ཚུ་གིས་ལོ་༥ འི་རྒྱབ་ལས་ཚོའི་རྒྱུན་བརྒྱུར་མ་
 ད་ལོ་རང་ཆ་མཉམ་གྱིས་རྒྱན་གྲངས་ལང་མ་བོལ་པ་ཅེན་ལེགས་ལམ་ཆེ་རུང་དེ་སྟོན་མ་
 བྱུང་པ་ཅེན་གཞུང་འཛོལ་སྐྱོང་འཐབ་ནིའི་ཉམས་མྱོང་མེད་མི་གསར་པ་འཕུད་གོས་པ་ལས་
 གཞུང་གི་འཛོལ་སྐྱོང་གི་སྲིད་བྱུས་དང་ལམ་ལུགས་ལུ་བར་ཆད་འབྱུང་སྲིད་ནི་ཨིན་མས།
 ད་རེས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ལམ་ལུགས་གསར་བཅོས་འགོ་བཅུགས་པའི་དུས་ལུ་གལ་སྲིད་
 མེད་བར་མཚོག་གིས་ལྷན་ཚོགས་དེའི་ཁྱིམ་འཛོལ་མཛད་ཐབས་རང་མེད་པ་ཅེན་མེས་ཚུ་
 སྟོན་མེགས་པའི་ཆེད་དུ་སྟོན་ཚོའི་ཀྱི་ཁྱིམ་འཛོལ་འདེམས་བསྐོས་གནང་ནི་དང་འདྲ་བར་མང་འ་
 བདག་རྒྱུ་པོའི་སྐུ་འཁོར་ལས་གཅིག་ལྷན་ཚོགས་དེའི་གཏན་འཇགས་ཁྱིམ་འཛོལ་འབད་
 མང་འ་ཞབས་ཀྱིས་འདེམས་བསྐོས་གནང་དགོས་པའི་གྲོས་བརྒྱུན་ཞུས་ཡི།

དེའི་རྒྱབ་སྐྱོན་ལུ་གཞུང་གྲངས་སྤྱི་མི་གིས་ཏེ་མའི་ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་ལམ་
 ལུགས་དེ་བརྒྱུར་བཅོས་མཛད་དགོས་པའི་བཀའ་དོན་དང་འབྲེལ་ཏེ་ཚོའི་འདུ་གིས་
 གསུང་གྲོས་ཞེས་པར་གནང་སྟེ་དེ་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་འབྲས་བཏོན་ཚུགས་མི་འདི་ལུ་སེམས་
 དགའ་བ་གིས་མ་ཚད་ཡིད་རངས་བྱུང་ཡི། རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་དེ་སྤྱིར་
 གྱི་ལོ་རེ་ལུ་ཆ་ར་རེ་མ་གཏོགས་ཚོགས་ནི་མེད་པ་ད་རྒྱལ་ཁབ་སྤྱི་དོན་ལུ་མཁོ་བའི་སྲིད་བྱུས་
 གལ་ཅན་ཚུ་དང་འགའ་ཆེ་བའི་གནད་དོན་ཚུ་ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚོགས་ནང་གསུང་གྲོས་
 གནང་སྟེ་དུས་ཐོག་ལུ་གྲོས་ཐག་བཅད་དགོས་པ་ལས་བརྟེན་ད་ཚུན་ལྷན་ཚོའི་དེའི་ཁྱིམ་

འཛོལ་འདི་མི་དབང་མང་འ་ཞབས་མཚོག་གིས་མཛད་གནང་མ་ལས་གཞུང་དང་མི་སེར་གཉིས་ལུ་བྱ་སྐབས་མ་བདཱེ་གང་ཡང་མ་བོམ། མི་དབང་མང་འ་ཞབས་ཀྱི་དབུ་བྱིད་དམ་པའི་འོག་ལུ་ང་བཅས་མི་སེར་ཚུ་གིས་བདེ་སྐྱིད་ཀྱི་དཔལ་དང་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་གྲུབ་འབྲས་ལུ་ལོངས་སྤྱོད་ནི་གི་གོ་སྐབས་བོབ་ཡོད་པའི་སྐོར་འཛོལ་གྲིང་ནང་ལུ་སྐྱོན་གྲགས་ཀྱིས་བྱུང་བའི་ཡོད་པ་ལས་བརྟེན་དུ་ལས་མར་ཡང་བྱི་འཛོལ་འདི་ལྔར་གཞིམ་འབད་མི་དབང་མཚོག་གིས་རང་མཛད་གནང་ཚུ་ཁ་ཅིན་དེ་སྲིད་ཡང་ལྷག་པའི་ཞི་བདེ་དང་དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་ཡར་རྒྱས་ལུ་འགྲོ་མཐུན་དེ་རང་ལོངས་སྤྱོད་ཚུ་གསལ་ནི་ཨིན་པ་ལས་ང་བཅས་འབངས་མི་སེར་ཚུ་གི་རེ་བ་ཡང་རྫོག་ནི་ཨིན་པས། གལ་སྲིད་མི་དབང་མཚོག་གིས་སྐྱོན་ཚོགས་དེའི་བྱི་འཛོལ་མཛད་ཐབས་མེད་པ་ཅིན་མི་དབང་མང་འ་ཞབས་མཚོག་གིས་སྐྱོན་ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལས་གཅིག་འདེམས་བསྐོ་གནང་པ་ཅིན་འབངས་མི་སེར་ཚུ་གི་སེམས་ལུ་ཡང་བབས་ནི་ཨིན་པས་ཟེར་ཞུས་ཡི།

དེའི་རྒྱབ་སྐྱོན་ལུ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཚོར་སྤེའི་མི་སེར་འབྲས་དཔོན་དགོས་ཡེ་ཤེས་རྗེ་རྗེ་གིས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འཛོལ་སྐྱོང་འཐབ་ནིའི་དབང་ཚད་རྒྱུ་བྱུ་སྐྱོན་རྒྱས་གཞུང་ཚོར་ལུ་གནང་ནིའི་སྲིད་བྱུས་དེ་སྲིད་འགོ་བཙུག་པའི་བསྐྱར་ཨིན། འདི་ལས་བརྟེན་ཚོགས་དམངས་ཀྱིས་ཐུགས་བཞེད་རྒྱ་ཆེ་ས་ལས་གནང་དགོས་པ་འདི་ལས་མི་བརྒྱུ་ལུ་ལཱ་རྒྱུ་གཅིག་ཟེར་སྐབ་དོ་བཟུམ་ལུ་དང་བྱ་བ་གཅི་ཅིག་ཨིན་རུང་དེའི་དམིག་ཡུལ་རྟེང་སངས་སང་ཡོད་པའི་གྲུར་མཁོ་ཆས་ཚུ་གི་འབྱོར་པ་ཚང་སྤྱོད་ཡོད་པའི་ཁར་ལས་མི་ཡང་སྤྱོད་སྤྱོད་གྲུབ་ཅན་ངར་ཡེངས་གཤེ་སྤེ་རང་ཡོད་རུང་འདི་གི་བདག་འཛོལ་འཐབ་མི་ལུ་རྒྱུ་འཛོལ་ཐངས་ཆེ་ཞིང་སྤྱང་གྲུང་འཛོལ་མི་སྤྱིང་སྤྱིང་གཅིག་མེད་པ་ཅིན་ལུ་གི་གྲུབ་འབྲས་ཚུ་ཚུ་ལ་མཐུན་འབད་དུས་ཚོད་ཁར་བཏོན་ཚུ་ཁ་ལུ་ཁག་བཏང་དོ་ཡོད་པ་ཨིན། འདི་ལས་

བཏེན་ལྷན་རྒྱུ་གཞུང་ཚོར་གྱི་ཁྲི་འཛོན་གྱི་ལས་འགན་དེ་གལ་ཆེ་ཉིང་ག་དམ་ཅིག་ཡོད་པ་
ཡིན་ནམ་ ཚོར་དམངས་ཀྱིས་མ་མཁུན་མེད།

དོ་ཅི་ལས་ རྒྱལ་ཁབ་འདི་གི་འཛོན་སྐྱོང་གི་དབང་ཚད་རྒྱལ་བུ་ ལྷན་རྒྱུ་གཞུང་
ཚོགས་ལུ་གནང་ཚར་མ་ལས་ ལྷན་ཚོར་འདི་འདི་ཁྲི་འཛོན་གྱི་ལས་འགན་འདི་ཡང་ ཉེ་མ་
དང་འཕྱད་པ་ཅིན་ ཉེན་ལ་སློམ་འབད་རང་ཐོན་སོང་ཡི། དེ་འབད་མ་ད་ སློན་པོ་ཚུ་གི་
འཛོན་གྱི་སློན་འོས་འབབ་མེན་འདུག་ཟེར་མ་ཙ་ལས་མེན། ཁོང་ཆ་མཉམ་ལུ་ ང་
བཅས་གྱི་སློག་ལྟད་ཡིད་རང་ས་ཡོད་རུང་ རྒྱལ་ཁབ་དེའི་མཐའ་དོན་ལུ་ཁྲི་འཛོན་དེ་ མང་འ་
ཞབས་སྐྱེ་ཉིད་གྱིས་རང་མཛད་གནང་དགོ། གལ་སྲིད་ ང་བཅས་གྱིས་ལྷུ་མི་དང་འབྲེལ་ཏེ་
གྲོས་བཅུད་བཏོན་མ་ཚུར་པ་ཅིན་ གང་ས་སེལ་དཀར་མོའི་ཨོམ་བཞོ་བར་ གསེར་གྱི་
གཞོང་མ་ དགོས་པ་དང་འདྲམ་འབད་ དཔལ་འཁོར་ལོ་བསྐྱེམས་པའི་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ནང་
ལུ་ སྲང་ཁ་བཏབ་རུང་ སྲིད་ཁ་བཏབ་རུང་ ཁྲི་འཛོན་གྱི་ལུང་བསྟན་འདི་ རྒྱལ་སྲུང་དགོས་
འཛིན་མེད་གེ་སར་ རྣམ་རྒྱལ་དབང་སྐྱུ་གུར་རང་པོ་གལ་མས་ཟེར་ལུ་ཡི། ང་
བཅས་འབངས་མི་སེར་ཚུ་ སྤྲུལ་གདོང་ཁར་བཞག་སྤྲུག་གཞན་ཁར་འཚལ་བ་ལུ་ མཚོ་
བསམ་ན་འཐན་རང་བཏང་དགོས་པ་ལས་ སྲིད་བྱུས་ལུ་བཟླ་ཏེ་འབད་རུང་ དཔལ་ལྷན་
འབྲུག་པ་སྤྲོགས་ལས་ རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་བརྒྱུད་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ནང་ལུ་ཁྲི་འཛོན་
ངོ་མའི་ལུང་བསྟན་འདི་ རྒྱལ་སྲུང་ཁོ་རང་ལུ་རང་པོ་གལ་ཨོན་མེན་ལས་ ཚོར་དཔོན་མཚོ་ག་
གིས་ཡང་ ཐུགས་བཞེད་ལེགས་ཤོམ་གནང་སྟེ་ གྲོས་བཅུད་འདི་ལུ་ཆ་གནས་ཅིག་མཛད་
དེ་ གསུང་གྲོས་གྱི་གཞུང་དེ་ འདི་གུར་རང་གནས་ཚུ་གསལ་ཅིག་མཛད་གནང་པ་ཅིན་
བཀྲིན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་ཟེར་ལུ་ཡི།

བཀྲིས་སྐྱང་རྫོང་བདག་གིས་ མི་དབང་མང་འབད་ག་རེན་པོ་ཆེའི་ཞབས་ལས་
འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་དང་ གཞུང་གི་དབུ་འདྲེན་སྐྱོང་སྐྱོང་འབད་མཛད་གནང་ནི་འདི་གིས་

དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་འབངས་མི་སེར་ཚུ་ལས་འབྲུག་བསྐྱབ་ཅ་ལས་རང་མ་སྲིད། རྒྱུ་
ལོ་༡༩༠༧ ལས་ཚུར་རྒྱལ་བརྒྱུད་ཡབ་སྐུ་ཚུ་གི་བཀྲིན་ལས་བརྟེན་ ང་བཅས་ར་འབྲུག་
རྒྱལ་ཁབ་འདི་ རྒྱལ་ཁབ་ཚུང་ཀྱ་གཅིག་ཡིན་ཏེ་འབད་རུང་ འཛམ་གླིང་ནང་ག་གིས་
ཡང་ ཞི་བདེ་དང་དགའ་སྲིད་ལྷན་པའི་དཔྱེ་བལྟ་སའི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ལུ་གྱུར་ཏེ་ཡོད།

ལྷན་རྒྱུས་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་སློན་པོ་ཚུ་འེ་ཐད་ལུ་ཡང་ གཞུང་དང་མི་སེར་གཉིས་
ཀྱིས་ཐུགས་གཏད་དེ་ ད་རེས་བཅག་འབྲུམ་འཛུགས་ཚུར་ཕ་ཅིག་ཡིན་མ་ལས་བརྟེན་ ང་བཅས་
ག་ར་གིས་ འོང་སློན་པོ་ཚུ་ལུ་ཐུགས་གཏད་རང་གཏད་དགོ། ཡིན་རུང་ འབྲུག་ཚོས་ལྷན་
རྒྱལ་བརྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ནང་ མི་སེར་གྱི་ཁ་གོ་ཞུགས་དང་གཞུགས་ཀྱི་ཚུ་ལ་ཟེར་རུང་ མི་
དབང་མང་འ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོ་ག་ཡིན་མ་ལས་ འབྲུག་རྟེན་འབྲེལ་ལུ་མང་འ་བརྟེས་
ཟེར་ འབྲུག་པའི་མི་སེར་གྱིས་ རྟེན་འབྲེལ་འདི་ག་ནི་བ་ཁག་ཆེ་མ་འབད་ ཅེས་ལུངས་
བསྐྱེད་པ་ཡིན།

ད་ཚུན་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་ལུ་དང་བྱ་བ་ག་ཅི་ལས་ཡང་ ལེགས་ཤོམ་འགྲོ་བའི་ ལུལ་
ལུ་ དོ་རུ་འདི་བ་ལྷག་པ་སྤེལ་འགྲོ་ནི་འདི་དོན་ལུ་ མི་དབང་མང་འ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོ་ག་
མི་སེར་གྱི་ཞི་བདེ་འེ་ཕུག་ལུ་ལས་བརྟེན་ ལྷན་རྒྱུས་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་ཁྲི་འཛུགས་འཛུགས་ཐབས་
མེད་པ་ཅིན་ ས་བ་སུ་ལྷག་ཟེར་བའི་དཔྱེ་བལྟ་ནི་ མི་དབང་སྐྱེད་ལས་ལྷག་པའི་རྒྱལ་སྐུས་
དུག་པོས་འཛིགས་མེད་གོ་སར་ རྣམ་རྒྱལ་དབང་ཕུག་མཚོ་ག་ རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཚུ་ལ་ཅམ་ཅིག་གི་
དོན་ལུ་ཡིན་རུང་ འབངས་མི་སེར་ཚུ་ སེམས་དགའ་ནི་དང་སློབ་དེ་ནི་འདི་དོན་ལུ་ རྒྱལ་
སྐུས་མཚོ་ག་ལྷན་རྒྱུས་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་ཁྲི་འཛུགས་ཀྱི་མཚན་གསོལ་ ཅམ་ཅིག་མཛུགས་གནང་
པ་ཅིན་ རྟེན་འབྲེལ་ལུ་སུ་སུ་མཚོ་གས་ནི་ཡིན་པས། མ་གཞི་རྒྱལ་སྐུས་མཚོ་ག་ ད་རེས་སྐྱེ་
ན་སྲ་བའི་གུ་ལུ་སྐྱེ་ཡོན་བཞེས་པའི་བསྐྱེད་ཡིན་མ་ལས་ དེ་ཡི་ནང་འཁོད་ལུ་ ཡབ་སྐྱེང་

སྒྲིང་འབད་བཞུགས་ལུག་ རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཚུལ་གཅིག་འབད་ རྒྱལ་སྤྲུལ་མཚོག་གི་མཚན་
འཛོལ་བཀོད་བཞག་སྟེ་འབད་རུང་ མ་འབྲུལ་པ་མེད་པའི་བསམ་འཆར་ལྷན་ཡི།

དེ་ལས་ མི་དབང་མངའ་བའ་འབད་ག་རིམ་པོ་ཆེ་མཚོག་གིས་ ལྷན་རྒྱལ་གཞུང་ཚོགས་
གྱི་སྟོན་པོ་ཚུ་ གསང་བའི་ཚོགས་རྒྱལ་བསྐྱར་ཏེ་བཅག་འཇུག་འབད་ནི་འི་དབང་ཚད་དེ་
ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་ལུ་གནང་མེད་དང་ ལྷན་ཚོགས་འདི་ལུ་ འབྲུག་གཞུང་གི་འཛོལ་སྟོང་
གི་དབང་ཚད་རྟེན་ལུ་གནང་དགོས་པའི་དོན་དག་ཅ་བ་རང་ མངའ་ཞབས་རང་ཉིད་ཀྱིས་
ལྷན་ཚོགས་འདི་ལྷི་འཛོལ་མི་མཛེད་ནི་ཨིན་མ་ལས་བཞེན་ ལྷན་རྒྱལ་གཞུང་ཚོགས་ལུ་འཛོལ་
སྟོང་གི་བང་དང་དབང་ཚད་རྟེན་ལུ་གནང་ནི་འདི་ག་ཅི་ལས་ཡང་ཁག་ཆེ་ཟེར་གསུངས་
གནང་ཡི། ཚོགས་འདུའི་འབྲུལ་མི་ཆ་མཉམ་གྱིས་ཤེས་གསལ་ཆེ་མ་བཞིན་དུ་ ང་བཅས་
རའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མཐའ་དོན་ ཁག་ཆེ་ཏོག་ཏོ་བསྐྱབ་དགོས་གསུམ་དང་བཞེད་ཅིག་ཡོད་ཟེར་
གསུངས་ གནང་པའི་ལས་ ད་རེས་ནངས་པར་ ང་བཅས་རའི་འབྲུག་གི་བལྟོན་སྲིད་ཀྱི་
སྲུང་སྐྱོབ་ལུ་ཉེན་ཁ་ཡོད་པ་ཅིན་ ཉེན་ཁ་མེད་པ་བཟོ་སྟེ་ ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རང་
དབང་རང་བཅོན་ སྒྲིང་སྒྲིང་སྤྲོ་བ་ལྟན་བཟོ་ནི་དང་ ལུས་ངན་ལས་བཞེན་པའི་དཀའ་
ཚོགས་ཡོད་སར་ ཞི་བདེ་ལྷན་ཏོག་ཏོ་བཟོ་ནི་འི་ལས་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་འདི་གི་ འཕུལ་སྤྲུལ་
གཉེས་ཀྱི་མཐའ་དོན་དང་ སྲུང་སྐྱོབ་བདག་འཛོལ་འཐབ་ནི་འི་འགན་ཁག་རྟེན་ལུ་ མངའ་
ཞབས་རང་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱམས་ནི་ཨིན་པའི་ཐུན་བསྐྱེད་ཡོད་ལུན་གསུངས་གནང་ཡི།

གལ་སྲིད་ག་དེམ་ཅིག་འབད་ མི་དབང་མཚོག་ལུ་ བྱ་སྟོབས་མ་བདེ་མ་རེ་ཐོན་ཏེ་
འབད་རུང་ ང་བཅས་ར་གཞུང་དང་ ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྲུང་སྐྱོབ་དང་རང་དབང་
རང་བཅོན་ལུ་ ཅ་ལས་རང་ ལྷན་མ་བདེ་མ་དེ་ལྟེན་ཁག་མེད་པ་འབད་བཞག་ནི་འདི་ ཉ་
ཅང་གིས་ཁག་ཆེ་བས། རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་སེར་ལུ་ གལ་ཆེ་བའི་དམིགས་དོན་འདི་གྲུབ་
ཚུགས་པའི་ཐབས་ཤེས་ལུ་དགོངས་ཏེ་ མི་དབང་མཚོག་གིས་ ལྷན་རྒྱལ་གཞུང་ཚོགས་

ཀྱི་ཁྲི་འཛོལ་མི་མཛད་ནི་འི་ཐུགས་ཐག་བཅད་ཚར་ཡི་ཟེར་གསུངས་པའི་ཁར་ ང་བཅས་
རའི་རྒྱལ་ཁབ་འདི་རྒྱ་ཚུང་པའི་ཁར་ མི་སྲོལ་ཡང་ཉུང་སྲུ་ཅིག་ལས་མེད་མི་འདི་ བྱི་
མཚོས་རྒྱལ་ཁབ་སྟོབས་ཅན་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་གནས་ཏེ་ཡོད་པ་ལས་བརྟེན་ཏེ་ མ་གཞི་
མངའ་ ཞབས་མཚོག་གིས་ ལྷན་ཚོགས་དེའི་ཁྲི་འཛོལ་མཛད་རུང་མ་མཛད་རུང་ ང་བཅས་
རའི་གཞུང་འདི་ག་ཅི་དེ་སྤྲོད་སྤྲོད་དང་འོས་འབབ་ཅན་ཅིག་ དེས་པར་གྱིས་བཟོ་དགོས་པ་
ཡོད་ཟེར་གསུངས་གནང་ཡི།

ལྷན་རྒྱལ་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་སློན་པོ་ཚུ་ ད་ལས་པར་ཡང་ ཚོགས་དམངས་ཀྱིས་
གསང་བའི་ཚོགས་རྒྱན་བསྐྱར་ཏེ་ བཅག་འབྲུ་འབད་དགོས་པ་ཡིན། མི་དབང་མངའ་
ཞབས་ཀྱིས་ ལྷན་ཚོགས་དེའི་ཁྲི་འཛོལ་མི་མཛད་ནི་འི་ཐུག་བཞེད་གནང་སྟེ་ ལྷན་ཚོགས་འདི་
ལུ་ འཛོལ་སྤྲོད་གི་དབང་ཚད་ཉི་ལ་བུ་གནང་དགོས་པ་འདི་ ག་ཅི་ལས་ཡང་ ཁག་ཆེ་མ་
འབད་ཅིས་འཛོག་གནང་མི་འདི་ལུ་ ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་གིས་ཡང་ དེ་བཞིན་གྱི་ཅིས་
ཁུངས་གནང་དགོས་པ་འདི་ ཉེ་ཅང་གིས་གལ་ཆེ་ཟེར་གསུངས་གནང་ཡི།

བཀའ་ཤོག་ནང་ཁ་གསལ་བཀོད་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་ ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་
སྲུང་སྐྱོབ་དང་ རང་དབང་རང་བཅོན་ལུ་བརྟེན་པའི་སྐབས་མ་བདེ་ཨ་རེ་ཐོན་མི་ཚུ་གི་སློང་
ལས་ ཐབས་ཤེས་གནས་སྐབས་བཏོན་དགོས་པ་ཚུ་དང་ གསུང་གྲོས་གནང་སྟེ་ཐག་བཅད་
དགོས་པ་ག་ཅི་རང་ཡོད་དེ་འབད་རུང་ འདི་ཚུ་གི་སློང་ལས་ གནད་དོན་མཐའ་དག་ ལྷན་
རྒྱལ་གཞུང་ཚོགས་ཀྱིས་ མངའ་ཞབས་ལུ་སྐྱོན་གསོལ་ཡོངས་ཚོམ་སུལ་དགོས་པ་འབད་ཡིན།

དུས་ནམ་ཅིག་རང་འབད་རུང་ ང་བཅས་རའི་གཞུང་དང་མི་སེར་བར་ན་ བྱི་
གཅིག་གི་ནང་མི་གཅིག་བཟུམ་འབད་ རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་དང་མི་སེར་གཅིག་གི་འདུ་ཤེས་
བསྐྱེད་དེ་ ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྤྲོད་བྱུས་ཚུ་དང་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འཕུལ་སྤྲུགས་གཉིས་
ཀྱི་མཐའ་དོན་ཚུ་གི་སློང་ལས་གསུང་གྲོས་ཚུ་ སྤྲོད་མེད་པར་སྐྱོག་ལུ་བཅུགས་ཏེ་

གནང་སྲོལ་ཡོད་པ་ཡིན། ཡིན་པུང་དེ་སྲིད་ཀྱི་དྲུས་དང་བསྐྱེད་མ་དུ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བྱ་སྤྲོད་སྤྲོད་སྤྲོད་མ་བཤེས་མུ་དང་སྲིད་ཀྱི་གསང་གསུམ་གྱི་སྲིད་བྱུས་ཚུ་གི་སྲོད་ལས་ཚོགས་དམངས་ལུ་
དེ་འདྲེས་ལས་གསུང་ས་ཐབས་མེད་པ་འཇུས་མེ་ཚུ་གིས་མ་མཁུའུ་མ་གང་ཡང་མེད་ཟེར་
གསུང་ས་གནང་ཡི། དོན་གྱི་དོ་བོ་བཅུད་བསྐྱེས་ཏེ་གསུང་ས་པའི་ནང་གསལ་ཞབས་ཀྱི་
བཀའ་ཤོག་གི་ཚིག་དོན་དེ་དེ་བཞིན་གྱི་དགོངས་དོན་ཚུ་ལེགས་ཤོམ་ལྷག་སྟེ་མཇུག་
འདུལ་ཅིག་འབདན་ལྷན་རྒྱུས་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་ལམ་ལུགས་འདི་ལུ་བསྐྱེད་བཅོས་གནང་
དགོས་པའི་གནད་དོན་ཅ་བ་རང་མི་དབང་མང་འཇབས་མཚོག་གིས་ལྷན་ཚོགས་དེའི་
ཁྲི་འཛོན་མེ་མཛད་ནི་འབད་ཡིན་ཟེར་གསུང་ས་གནང་ཡི།

འདི་ལས་བརྟེན་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུའི་ཚོས་སྟེ་དང་གཞུང་གི་སྐྱོམ་ཚབ་རྫོང་
ལག་ ༢༠ འི་མི་སེར་འཇུས་མེ་ཚུ་ལས་ཚོགས་ཚུང་ཅིག་བཟོ་སྟེ་འདི་གིས་ལྷན་རྒྱུས་
གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་བྱ་སྤྲོད་ལས་འགན་གྱི་བཅའ་ཁྲིམས་ཅིག་ཟེན་སྲིད་བཏབ་སྟེ་རྒྱལ་
ཡོངས་ཚོགས་འདུ་གིས་ཚུ་འཛོག་མཛད་ནིའི་དོན་ལུ་ཤུལ་མའི་ཚོགས་ཐངས་ ༧༧
པའི་ནང་ལུ་དགོས་པའི་བཀའ་རྒྱ་དང་ལྷན་རྒྱུས་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་ཁྲི་འཛོན་དེ་ཡང་
བཅོམ་འཇུག་པའི་སྲོན་པོ་ཚུ་ལས་བསྐྱེད་རྒྱུ་བཅུགས་ཏེ་འབད་བ་གིས་མ་འཇུས་པ་
མེད་པའི་དགོངས་འཆར་ཡིན་མ་ལས་གནད་དོན་འདི་ཚུ་ཚོགས་འདུའི་འཇུས་མེ་ཚུ་
གིས་ཐུགས་ཁར་བསྐྱེད་མེ་ཚུ་ཏེ་གསུང་གྲོས་གནང་པ་ཅིན་བཀྲེན་ཚེ་ནི་མས་ཟེར་གསུང་ས་
གནང་ཡི།

སྲི་གོ་ཤར་སྲི་སྲི་མི་གིས་ལྷན་རྒྱུས་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་བྱ་སྤྲོད་ལམ་ལུགས་དང་
འགན་ཁུར་གྱི་སྲོད་ལས་མི་དབང་ཞབས་ལས་བཀའ་རྒྱ་གནང་མ་བཞིན་དུ་གཞུང་གི་
སྐྱོམ་ཚབ་ཚུ་དང་སྲི་མེ་ཚུ་ག་ར་གིས་ལུ་དོན་ལྷན་ལྷན་རྒྱུས་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་སྲོན་པོ་ཚུ་
མང་པའི་སྐྱུག་ལས་འཇུ་ཉུང་པའི་སྐྱུག་ལས་བཅོགས་ཏེ་ཚོམ་དམངས་ཀྱིས་གསང་བའི་

ཚོགས་རྒྱུན་བཅུགས་ཏེ་འཇུག་ནང་མི་འདི་ལུ་ ང་བཅས་མི་སེར་ཚུ་ཡང་ ང་ལ་རང་ས་
དགོས་པ་དང་སློབ་དེ་དགོས་པ་བྱུང་པའི་ཁར་ ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་ཁྲི་འཛོན་ ཡང་
མི་དབང་ཞབས་ལས་ཙུལ་ས་ མཛེད་ཐབས་མེད་པ་ཅེན་ ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་སློན་
པོ་ཚུ་གི་གྲུ་ལ་ལས་བཏོན་ རུང་བཏུབ་པས་ཟེར་ཞུས་ཡི།

སློབ་ཚོགས་འཇུག་དཔོན་དྲགོས་ལུང་བལྟམ་ཚེ་རིང་གིས་ མི་དབང་མཚོག་གིས་ ཏེ་
མ་ལས་ར་ རྟེན་འོག་ དང་ རྫོང་ཁག་གི་རིམ་པར་ རྒྱུ་མེད་ཁར་ སློབ་ཚོགས་འཇུག་
དཔོན་གྱི་མི་ངོ་ཚུ་ གསང་བའི་ཚོགས་རྒྱུན་བཅུགས་ཏེ་འཇུག་སློབ་འགོ་བཅུ་ཏེ་གནང་པའི་
ཁར་ ལོ་ངོ་ལ་ཤས་ཅིག་གི་ཏེ་མ་ལས་ རྒྱུ་ཡོང་ས་ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོའི་ཚོགས་དཔོན་
དང་ ཚོགས་དཔོན་འོག་མ་ཡང་ ཚོ་ཏེ་དམངས་ཀྱིས་ གསང་བའི་ཚོགས་རྒྱུན་བཅུགས་ཏེ་
བཅག་འཇུག་འབད་སློབ་འགོ་བཅུགས་གནང་ཡི། འདི་གིས་ཡང་མ་ཚད་ དོ་ཅི་ ཚོགས་
ཐང་ས་ ༧༦ པའི་ནང་ལས་ ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་སློན་པོ་ཚུ་ཡང་ ཚོགས་འདུ་འི་
ནང་ གསང་བའི་ཚོགས་རྒྱུན་བཅུགས་ཏེ་ བཅག་འཇུག་འབད་དགོས་པའི་བཀའ་རྒྱ་གནང་
བྱུང་མ་བཞིན་དུ་ བཅག་འཇུག་གི་ཅི། འདི་ཚུ་ལུ་ ཆ་ཚོད་དཔག་སྟེ་བལྟམ་ད་ ལྷན་རྒྱས་
གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་ཁྲི་འཛོན་དེ་ཡང་ གསང་བའི་ཚོགས་རྒྱུན་བཅུགས་ཏེ་འཇུག་དགོས་པའི་
བཀའ་རྒྱ་གནང་སྲིད་ནི་ཨིན་པས།

དེའི་ཐད་ལུ་ འབྲུག་རྒྱུ་ལ་ཁབ་ཀྱི་གཞུང་འཛོན་གྱི་གསུང་གྲོས་མཐར་ཐུག་ས་འདི་
རྒྱུ་ཡོང་ས་ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོའི་འོག་ལས་རང་ ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚོགས་འདི་ཨིན། ད་
རེས་ གཞུང་ཚོགས་དེའི་སློན་པོ་ཚུ་ཡང་ གསང་བའི་ཚོགས་རྒྱུན་བཅུགས་ཏེ་ བཅག་འཇུག་
མཛེད་ནི་འི་ལམ་ལུགས་ འགོ་ཐོག་བཅུགས་པའི་དུས་ལུ་ མངའ་ཞབས་ཀྱིས་དེའི་ཁྲི་འཛོན་
མ་མཛེད་པ་ཅེན་ གཞུང་དང་མི་སེར་གཉིས་ཆ་ར་ལུ་ བྱ་ ལྷབས་མ་བདེ་མ་རེ་ མི་འཐོན་གམ་
ཟེར་བའི་དོགས་ཟོན་བསྐྱེད་མེ་ལེ་ཤ་འདུག། ང་བཅས་མི་སེར་ལུ་ ཚོས་གནང་མི་སྲུལ་ཟེར་

སུང་མགུ་གཏད་ཀྱི་གོང་མ་དང་དྲིན་ཅན་གྱི་ཕམ་ཟེར་སུང་མི་དབང་མཚོ་ག་སྤྱི་གཙུག་ལུ་
བཀའ་ཉེ་དུས་རྒྱུན་དུ་བཀྱིན་བསམ་པ་གིས་མ་ཚད་མང་འུ་ཞབས་ཀྱི་སྐྱེའི་གྲིབ་བསམ་ལ་
འོག་ལུ་དགའ་སྤྱིད་སྤྱིད་སྤྱི་གནས་བཞེན་པར་ཨོན།

ཉེ་མའི་ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་ཁྲི་འཛོན་དེ་མི་དབང་མཚོ་ག་གིས་མཛད་
གནང་པའི་བཀྱིན་ལས་ལྷན་ཚོགས་འདི་གིས་གཞུང་དང་མི་སེར་གྱི་མཐའ་དོན་དང་
བསྐྱེད་པའི་འགན་ཁུར་བསྐྱེད་ལེ་ལུ་འབྲས་ཤོར་གང་ཡང་མ་བྱུང་། མི་དབང་མང་འུ་
བདག་རེན་པོ་ཚེ་མཚོ་ག་ར་བཅས་ར་འབྲུག་གི་ལམ་ལུ་ཀྱི་སྤྱིང་པོ་རོ་མ་ཨོན་མ་ལས་
བརྟེན་དུ་ལས་པར་ཡང་ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་ཁྲི་འཛོན་མཛད་དེ་མི་དབང་མཚོ་ག་
གིས་མཛད་གནང་པ་ཅེན་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མི་སེར་ཡོངས་ཚོགས་སུ་ར་བ་ལྷགས་འབད་
སེམས་དགའ་ལོ་ཨོན་པས། དེ་མེན་ཚོད་མ་ནང་བསྐྱེད་གཅེ་རང་སྤྱིགས་ཉེ་འབད་སུང་ཚུ་
མེད་ཚོད་མ་ལུ་བྱོ་ལྷན་མེད་ཟེར་དོ་བཟུམ་དང་འདྲེན་ལོ་ཨོན་པས་ཟེར་ཞུས་ཡི།

དེ་ཁར་མི་དབང་མང་འུ་ཞབས་ཀྱིས་ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་སྤོན་པོ་ཚུ་རྒྱལ་
ཡོངས་ཚོགས་འདུ་གིས་གསང་བའི་ཚོགས་རྒྱུན་བཙུགས་ཉེ་བཅག་འབྲུམ་མཛད་དགོ་པའི་
རྒྱ་མཚན་དང་ལྷན་ཚོགས་འདི་ལུ་འཛོན་སྤྱིད་གི་དབང་ཚད་ཉི་ལ་པོ་གནང་སྤྱི་མི་དབང་
མང་འུ་ཞབས་མཚོ་ག་གིས་ལྷན་ཚོད་དེའི་ཁྲི་འཛོན་མི་མཛད་ལོ་ཉེ་གནད་དོན་ཚུ་གོང་ལས་
གསུངས་གནང་ཡོད་པ་ལས་དེ་ཚུ་ཚོགས་འདུའི་འབྲས་མི་ཚུ་ལུ་གོ་བར་མཐེལ་སྤྱིན་བྱུང་
ཡོད་པའི་དགོངས་བཞེད་དང་ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་ཁྲི་འཛོན་དེ་ཁོང་ར་སྤོན་པོ་ཚུ་
ལས་བསྐྱོར་རྒྱབ་བཙུག་པ་ཅེན་འདི་གིས་ཁོང་ར་འབྲས་མི་ནང་འཁོད་ལུ་མ་དགའ་མ་
དང་མ་འབྲིགས་པ་ལ་སོག་པའི་བྱ་སྤྱོད་མ་བདེ་མ་ཚུ་ཐོན་དགོས་མིན་འདུག་ཟེར་
གསུངས་པའི་ཁར་གསང་བའི་ཚོད་རྒྱུན་བཙུགས་ཉེ་བཅག་འབྲུག་པའི་སྤོན་པོ་ཚུ་
མཉམ་ལོན་གཞེན་པའི་ཁར་སྤྱིགས་གྲུབ་ཅན་ཅང་ཅང་ཨོན་པ་ལས་བརྟེན་མཐུན་འབྲེལ་

ཅན་གྱི་སྤྲེའོ་ཚན་ཅིག་འབད་ རྒྱལ་ཁབ་ལུ་ཐ་དམ་ཚོག་བསྐྱེན་ཏེ་ སྤྱག་སྤྱིད་ལྷན་མཉམ་པའི་ཐུག་
གཏད་དང་ དེ་སྤོན་སྤོམ་འབད་ཡོད་ཟེར་གསུང་ས་གནང་ཡི།

སྤྱང་ས་ཐང་ཤེལ་རྩི་མི་གིས་ ཏེ་མ་ ༡༧༧༡ ལས་ མངའ་ཞབས་ཀྱིས་ འཆར་
གཞི་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཁྲི་འཛོན་ལས་ དགོངས་ལུ་མཛད་གནང་པའི་སྐབས་ལུ་ཡང་ ང་བཅས་
མི་སེར་ཚུ་གི་སེམས་ལུ་ དོགས་ཟོན་སྤོམ་ར་བསྐྱེད་དགོས་པ་བྱུང་སྟེ་ མི་དབང་མཚོག་གིས་
དེ་སྤོམ་མཛད་མ་གནང་པར་ བཀྱིན་བསྐྱེད་དགོས་པ་འབད་ སྤྱག་འཚེལ་གསོལ་ཐ་བཏག་རུང་
གསོལ་མ་ཐེབས། ཨིན་རུང་ ད་རེས་ ང་བཅས་ར་གིས་ ན་འཐན་བལྟམ་ད་ མི་དབང་
མཚོག་གིས་ འཆར་གཞི་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཁྲི་འཛོན་ལས་ དགོངས་ལུ་མཛད་གནང་རུང་
འོས་འབབ་མེད་ཅིག་དང་ འཐུས་ཤོར་གང་ཡང་མ་བྱུང་།

འདི་དང་འདྲམ་འབད་ ད་རེས་ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚོལ་གྱི་ཁྲི་འཛོན་མ་མཛད་དེ་
འབད་རུང་ བཀའ་ཤོག་ནང་ལུ་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རང་དབང་རང་བཅོན་དང་ སྤྱང་སྤོམ་སྐོར་
ལས་ ལྷན་ཚོལ་འདི་གིས་ མི་དབང་མངའ་བདག་རེན་སོ་ཆེ་མཚོག་ལུ་ ལྷན་གསེང་མཐའ་
དག་ལུ་དགོས་པ་འབད་བཀོད་དེ་ཡོད་པ་ལས་ མི་དབང་མཚོག་གིས་ ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཁྲི་
འཛོན་མ་མཛད་མ་གཏོགས་ རྒྱལ་གཞུང་གི་དབུ་འབྲེད་ཀྱི་ལམ་སྤོན་མི་མཛད་ཟེར་མ་ཅ་བ་
ལས་མེན་པས། དལ་གཞིར་ ཚོལ་འདུའི་འཐུས་མི་ཚུ་གི་ཐུགས་དང་བསྐྱེན་མ་དང་ མི་སེར་
ཚུ་ སེམས་བདེ་སྤོད་པའི་དོན་ལུ་ ཁྲི་འཛོན་དེ་མི་དབང་མངའ་ཞབས་ཀྱིས་རང་མཛད་
དགོས་པ་འདུག་ཟེར་ལུ་ཡི།

དེ་ཁར་ སྤྱི་རོ་ལུགས་གཉེས་ཆེད་འོག་གི་མི་སེར་སྤྱི་མི་གིས་ ལྷན་རྒྱས་གཞུང་
ཚོགས་ཀྱི་ཁྲི་འཛོན་ངོ་མ་དེ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རེན་སོ་ཆེ་མཚོག་གི་དབུ་འབྲེད་ཐོག་
ལས་མཛད་གནང་ཞེན་ལས་ འཐུལ་འཐུལ་ མི་དབང་མངའ་ཞབས་མཚོག་ རྒྱལ་ཁབ་
ཀྱི་སྤྱག་སྤྱིད་ལྷན་མཉམ་ཚོགས་ཚོན་ཏེ་ དུས་ཚོད་ཀྱི་དཀའ་ངལ་རེ་ཐོན་པའི་སྐབས་ལུ་

ལྷན་རྒྱུས་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་འཕུས་མི་ཚུ་ལས་ མི་དབང་ཞབས་ཀྱི་བཀའ་བཞེན་དུ་ སློབ་
རྒྱུ་བཅུ་གཉིས་མཛད་པ་ཅེན་ དྲག་ནི་ཡིན་པའི་བསམ་འཆར་ལྟུང་ཡི།

དེ་ལྟ་སློབ་མི་ལས་ཁུངས་ཀྱི་མཉམ་འབྲེལ་དུང་ཆེན་གྱིས་ མི་དབང་མངའ་ཞབས་
ཀྱིས་དང་པར་ བཀའ་ཤོག་གནང་ གཉིས་སུ་ལུ་ མི་དབང་མངའ་ཞབས་སྐྱེད་ཀྱིས་རང་
བཀའ་ཤོག་གི་དགོངས་དོན་ཚུ་གི་ར་ཁུངས་དག་གསལ་གསུངས་གནང་སྟེ་ བཀའ་ཤོག་
གི་དགོངས་དོན་ལྟར་ ཚོགས་འདུ་གིས་ ལྷན་རྒྱུས་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་སློབ་པོ་ཚུ་ཡང་ གསུང་
བའི་ཚོགས་རྒྱུན་བཅུ་གཉིས་བཏོན་ཆར་བ་གིས་མ་ཆད་ བཀའ་ཤོག་ནང་ལུ་ཡང་ ལྷན་རྒྱུས་
ཚུ་ལུ་ གཞུང་གི་འཛིན་སྐྱོང་གི་དབང་ཆ་ད་རྒྱུ་ལུ་ ཁོང་ལུ་གནང་ནི་ཡིན་ཟེར་ ཉིང་
སངས་སངས་འབད་བཀོད་དེ་ཡོད་པ་ལས་ ཁོང་གིས་ ཕྱག་ལུ་གདེ་སྟེ་གནང་ནི་ཡིན་ན་ ལྷན་
ཚོམ་གྱི་ཁྱིམ་འཛིན་གདེ་སྟེ་བསྐྱོས་ནི་ཡིན་ན་ འདི་ཚུ་ ལྷན་རྒྱུས་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་ཕྱག་ལུ་
རང་ བཞག་གནང་པ་ཅེན་ མི་དྲག་ག་ཟེར་ལྟུང་ཡི།

བཀའ་དོན་དང་འབྲེལ་ཏེ་ ལྷན་རྒྱུས་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་བྱ་སྒྲོལ་དང་ལས་འགན་ཚུ་
གི་སློབ་ལས་ བཅའ་ཁྲིམས་ཅིག་བཟོ་ནི་འཇུག་ རྒྱུ་ལུ་ འཇུག་ འཇུག་ འཇུག་ འཇུག་ འཇུག་ འཇུག་ འཇུག་ འཇུག་
གཞུང་གི་སྐྱོལ་ཆ་ ཆོས་སྒྲུབ་སྐྱོལ་ཆ་ལས་ ཚོགས་ཚུང་ཅིག་བཟོ་སྟེ་ རིམ་པ་བཞེན་
དུ་འབད་གསུང་གོས་གནང་པ་ཅེན་ དྲག་ཚོད་དང་ དེ་ལྟ་སེམས་ཀྱི་དོགས་པ་དང་སློབ་
བདེམ་རེ་ཡོད་པ་ཅེན་ ཚོགས་ཐངས་ལུ་ སེམས་ལུ་ གསུང་གོས་གནང་ནི་འཇུག་གོས་བས་
ཐོབ་ནི་ཡིན་མ་ལས་ གནད་དོན་འདི་གུར་ གསུང་གོས་ལུ་རིང་དགོས་པ་ མཉམ་འདུག་ཟེར་
ཞུ་ནི་དང་འབྲེལ་ མི་ལོ་ ༢༦ གི་ནང་འཁོད་ལུ་ མི་དབང་མངའ་ཞབས་རིན་པོ་ཆེ་འི་
དབུ་འབྲེལ་འོག་ལུ་ ང་བཅས་རའི་རྒྱུ་ཁབ་འདི་གིས་ འགྲན་ལྷན་དང་བུལ་བའི་ཡར་
རྒྱུས་གོང་འཕེལ་སོང་ཡི་ ད་ལས་མར་འབད་རུང་ འདི་བཟླག་པ་འབད་ ཡར་རྒྱུས་འགྱུ་
བའི་རེ་འདུན་ཡོད་ཟེར་ལྟུང་ཡི།

གསར་སྤང་གི་མི་མེད་སྤྱི་མི་གིས་ ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་འཛིན་འདི་གོང་
ལུ་མི་དབང་ཞབས་ཀྱིས་བཀའ་གནང་མ་བཞིན་དུ་ ཁོང་ར་ ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་
སློབ་པོ་ཚུ་ལས་སློབ་རྒྱུ་བཅུག་ རྟེ་ མཛད་གནང་རུང་མ་བཟུབ་མེན་འདུག་ཟེར་ཞུས་ཡི།

སྤྱི་མི་གིས་ ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་སློབ་པོ་ཚུ་ མི་དབང་མངའ་བདག་
རེན་པོ་ཆེ་མཚོ་ག་གིས་ འདེམས་འབྲུ་མཛད་གནང་པའི་ཁར་ དེ་ཚུ་རེ་རེ་བཞིན་དུ་ལུ་ཚོར་
དམངས་ཀྱིས་ གསང་བའི་ཚོགས་རྒྱན་བཅུགས་ཏེ་བཅག་འབྲུག་ཚུ་རམ་ལས་ ཚོགས་
འདུའི་འབྲས་མི་ཚུ་གིས་ ཁོང་ལུ་སློབ་ཀྱང་མ་ཚུགས་པ་འབད་དགོས་པའི་གནད་དོན་གང་
ཡང་མ་མཐོང་མ་ལས་ ཁྱི་འཛིན་ཐད་ རྟོ་ཚུ་མ་སྤྱི་ཁར་སྤྱུགས་ གྲུ་ལུ་ཟུར་ཁ་བཅག་དགོས་པ་
མེད་པ་ལས་ ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚོགས་ ཐག་གཅད་ནི་འབད་བཞག་དགོས་པའི་བསམ་
འཆར་ཞུས་ཡི།

ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་བཅའ་བྲིམས་ཅིག་བཙམ་ནི་གི་ཐད་ལུ་ཡང་ ཚོགས་
འདུ་ཆེན་མོ་གིས་ ཚེས་སྤེ་དང་གཞུང་གི་སྐུ་ཚབ་ཚོང་ཁག་²⁰ གི་མི་མེད་འབྲས་མི་ཚུ་
ལས་ ཚོགས་ཚུང་ཅིག་བཟོ་སྟེ་ བཅའ་བྲིམས་ཙམ་ཞེས་ལས་ ཆ་འཛིན་མཛད་ནི་འདི་དོན་
ལུ་ ཚོར་ཐངས་²¹ པའི་ནང་སྤུལ་དགོས་པ་འབད་ མི་དབང་མངའ་བདག་རེན་པོ་ཆེ་འི་
ཞབས་ལས་ བཀའ་ཤོག་གནང་སྟེ་ཡོད་པ་ལས་བཟེན་ གནད་དོན་འདི་གི་སློབ་ གསུང་
གྲོས་ལོགས་སུ་གནང་དགོས་མེན་འདུག་ཟེར་ཞུས་ཡི།

ཚུ་ཁ་ཚོང་བདག་གིས་ གཞན་དལ་གཞིར་ མི་དབང་མངའ་བདག་ཀྱི་བཀའ་གྲུན་
ལོག་ཞུ་དོ་མ་རུང་མ་ཅིག་ཨིན་རུང་ དེ་རེས་ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ དེ་བཟུམ་མའི་
བསྐྱར་བཅོས་གསར་པ་འགོ་བཙུག་པའི་སྐབས་ བཀའ་རྒྱ་གྲུན་ལོག་ཞུ་དགོས་པ་བྱུང་པའི་
ན་ཟུག་དེ་ བཀའ་དོན་གྱི་ལྗོངས་ཚད་ལས་ཡང་ལྗེ་མ་འབད་རང་བྱུང་དོ། ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཁྱི་
འཛིན་དེ་ མི་དབང་མངའ་བདག་ལས་རང་མཛད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་ དང་པ་རང་

ད་རེས་བཟུམ་འབད་ མི་དབང་མང་འ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོ་ག་གིས་ ཚབ་སྲིད་སྐྱོང་སྟེ་
བཞུགས་རིང་ལུ་ སྲིད་བྱུས་འདི་བཟུམ་འགོ་བཅུགས་ཏེ་ ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་སློན་པོ་ཚུ་ ཚོགས་
རྒྱུན་བཅུགས་ཏེ་བཅག་འཇུག་འབད་བ་ལུ་ བྱ་སྟབས་མ་བདེ་མ་གང་ཡང་མེད། དེ་མ་ཚད་ ད་
རེས་བཅག་ འཇུག་པའི་སློན་པོ་ཚུ་གི་ཕྱོེན་གྱི་དང་ཡོན་ཏན་ལུ་བལྟམ་ད་ཡང་ ལྟབས་
མ་བདེ་མ་ག་ནི་ཡང་མེ་ འཐོན་ནི་ཨིན་པས། འདི་འབད་མ་དང་ ལམ་ལུགས་འདི་ལག་ལེན་
འཐབ་སྟེ་རང་འགྲོ་བའི་བསྐྱང་ལས་ ལྷུ་ལས་རང་འདོད་ཀྱི་དབང་ལུ་སོང་སྟེ་ བཅོན་
ལྷུགས་ཀྱི་སློན་ལས་དབང་ཚ་དེ་དྲང་བདེན་ཀུན་མཉམ་འབད་ ལག་ལེན་མ་འཐབ་པའི་གནད་
རེ་འཐོན་སྲིད་ནི་ཨིན་མ་ལས་ རྒྱལ་ཁབ་ལུ་ཉེན་ཁ་ཆེ་བའི་དཀའ་ངལ་བྱུང་སྟེ་ མཐའ་
མཇུག་ལུ་ འབྲུག་གཞུང་གི་འཛོན་སྐྱོང་ལམ་ལུགས་འདི་ བྱ་བ་ག་ཅི་བཟུམ་ཅིག་ལུ་ ཐུག་
འོང་ག་མ་ཤེས་པ་ལས་ ལམ་ལུགས་དེ་ལུ་ ཐུགས་བསམ་ལེགས་ཤོམ་འབད་གནང་སྟེ་
གྲོས་ཐག་གཅད་གནང་དགོས་པ་འདུག།

གཉེས་སུ་ལུ་ ང་བཅས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ གཞན་དང་མ་འདྲ་བའི་ཚོས་སྲིད་འ
ལྷན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ ཨིན་མ་ལས་ ཉེ་མ་མཐུ་ཆེན་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཞབས་དྲུང་དག་དབང་
ནམ་རྒྱལ་མཚོ་ག་ འགོ་ཐོག་འབྲུག་ལུ་ ཞབས་བཅགས་གནང་མ་ད་ འབྲུག་རྟེན་འབྲེལ་
ལུ་མང་འ་བརྟེས་ཟེར་གསུངས་ཡོད་པ་བཟུམ་ ཚོས་དང་འཛིག་རྟེན་གྱི་ལཱ་ག་ཅི་ཡང་ རྟེན་
འབྲེལ་ལུ་རག་ལས་དགོས་པ་ལས་ ཁྱི་འཛོན་དེ་ མི་དབང་མང་འ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོ་ག་
གིས་རང་མཛད་པ་ཅིན་ འབྲུག་གིས་ དུས་རབས་ལས་ དུས་རབས་ཀྱི་རིང་ལུ་ ལོངས་སྤྱོད་
དེ་ཡོད་པའི་ཁྱད་ཚོས་བཟང་པོ་ཚུ་ལུ་ འགྱུར་བ་མེད་པར་གནས་ནི་ཨིན་པས་ཟེར་ཞུས་ཡི།

གསུམ་པ་ལུ་ ད་རེས་ནངས་པར་ རྒྱལ་ཁབ་གཞན་ཁ་ལུ་ ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚོགས་
ཀྱི་ཁྱི་འཛོན་དེ་ སློན་ཚེན་གྱིས་མཛད་སྟོལ་ཡོད་པ་ཨིན། ང་བཅས་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་འདི་
ནང་ ཚོས་སྲིད་དང་སྲོགས་ཀྱི་སྲིད་གཞུང་གི་དཔོན་ཁག་དང་འབངས་མེས་པོ་ཚུ་གིས་ རྒྱལ་

བརྒྱུད་ཀྱི་ཆ་བ་སྲིད་སྐྱོང་ལུགས་གཞི་བཙུགས་གནང་ཡོད་པ་ལས་བརྟེན་དེ་བཟུང་མའི་སྤྱི་
འཛོལ་གྱི་ས་སྐོལ་ལོགས་སུ་འབད་བཞག་དགོས་ཡང་མེན་འདུག།

གྲོས་བསྟུན་འདི་བཟུང་ཞུ་དགོས་མི་འདི་མི་དབང་མང་འུལ་ཞབས་མཚོག་ལུ་
འབངས་མེས་ཡོངས་ཀྱིས་ཡིད་ཆེས་དང་སྤོ་གཏད་རྟོལ་བུ་ཡོད་ནི་འདི་གིས་ཞུམ་མ་
གཏོགས་ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་སློན་པོ་ཚུ་ལུ་སྤོ་གཏད་མ་ཚུགས་པར་ཞུམ་ཙ་ལས་
མེན་པའི་ཁར་ད་ཚུན་རྒྱལ་པོ་རིམ་བྱོན་གྱིས་བཞེས་གནང་པའི་དབང་ཚད་ཚུ་དུས་གཅིག་
ལུ་ལྷན་ཚོཏེ་ལུ་གནང་མ་དུ་མི་མེས་གྱི་སེམས་ཁར་མ་འོངས་པ་ལུ་ལམ་ལུགས་འདི་
གིས་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་མེས་ལུ་མན་གཞོད་ཇི་འབྲུང་གི་ཚ་གྲུང་སོག་སྟེ་ཞུམ་ཨིན།
མི་དབང་ཞབས་ཀྱིས་གཞུང་སྐྱོང་གི་དབང་ཚད་རྟོལ་བུར་ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚོགས་ལུ་
གནང་ཡོད་པ་ལས་འདི་གི་འབྲུས་མེ་ཚུ་གིས་དེ་དང་བསྟུན་པའི་འགན་ཁུར་དང་ཉེན་
ཁ་འབག་ཚུགས་ཏེ་རང་འབད་རུང་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་སྤྱི་འཛོལ་དེ་སྤར་བཞེན་མི་དབང་
མང་འུལ་ཞབས་ཀྱིས་རང་མཛད་པ་ཅིན་འོས་འབབ་ཆེ་ནི་ཨིན་པས་ཟེར་ཞུས་ཡི།

བུམ་ཐང་ཚུ་སྤྲད་སྤྱི་མི་གིས་ད་ཚུན་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འབངས་མི་མེས་ཚུ་
དགའ་སྤྱད་ཀྱི་ངང་ལུ་སྤོད་ནི་འི་རང་དབང་ཐོབ་མི་འདི་སྤྱི་ལོ་དམ་པ་མི་དབང་མང་འུལ་
བདག་རེན་པོ་ཆེ་འི་བཀའ་དྲིན་ལས་བརྟེན་ཏེ་ཨིན་མ་ལས་ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་སྤྱི་
འཛོལ་དེ་མི་དབང་མང་འུལ་ཞབས་མཚོག་གིས་རང་མཛད་གནང་དགོས་ཟེར་ཞུ་ནི་འི་བ་
ཡོད་དེ་འབད་རུང་མི་དབང་ཞབས་ཀྱིས་ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚོཏེ་གྱི་སྤྱི་འཛོལ་མི་མཛད་ནི་འི་
དོན་མཐའ་ཚུ་དང་ས་འབྲེས་སྤོས་འབད་ཚོགས་ཁང་ནང་གསུངས་གནང་མི་འདི་
ལེགས་ཤོམ་འབད་རང་ཉ་གོ་ཡོད་པ་ལས་སྤྱི་འཛོལ་འདི་ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་
སྤྱི་ཚབ་སློན་པོ་ཚུ་གི་བསྐོར་རྒྱལ་འབད་མཛད་གནང་རུང་མ་འབྲུས་པ་མེན་འདུག་ཟེར་
ཞུས་ཡི།

སློབ་ཚོ་ལྟེ་འབྲུག་དཔོན་དྲགོས་མགོན་པོ་དོན་རྗེ་གིས་ ཚོའི་དམངས་ཀྱིས་ གསང་བའི་
 ཚོགས་རྒྱན་བཅུགས་ཏེ་ བཅག་འབྲུག་པའི་སློབ་པོ་ཚུ་འི་ཕྱག་ལུ་གི་ཉམས་མྱོང་དང་ སྐྱ
 ཡོན་ག་ཅི་གི་ཐད་ལས་འབད་རུང་ མཐར་འབྲེལ་བའི་མི་ངོ་ཅང་ཅང་ཨིན་པའི་ཁར་
 ཁོང་གིས་ ད་ཚུན་ལོ་ངོ་མང་རབས་ཅིག་གི་རིང་ གཞུང་གཡོག་ཕྱག་སྤྱད་ཞུ་བའི་སྐབས་ལུ་
 ཡང་ འབྲུག་ཤོར་དང་འགན་ཤོར་མ་བྱུང་མ་ལས་བརྟེན་ མི་དབང་མང་འབད་ག་རིན་
 པོ་ཆེ་འི་ཞབས་ལས་ ཐུགས་ཀྱི་འདུན་པ་གཏད་གནང་པའི་ཁར་ ང་བཅས་ཚོའི་དམངས་
 ཀྱིས་ཡང་སློབ་གཏད་སློམ་ཡོད། ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚོའི་ཀྱིས་ དབང་ཆ་རྒྱུ་བྱུང་དང་བཅས་པ་
 འབད་ འབྲུག་གི་འཛུལ་སྐྱོང་མཛད་པ་ད་ ང་བཅས་རའི་རྒྱུ་ཁབ་ཀྱི་རང་དབང་རང་
 བཅོན་དང་ སྤྱང་སྐྱོབ་ལུ་བརྟེན་པའི་གནད་དོན་ཚུ་གི་སློབ་ལས་ མཐའ་དག་ལྷན་ཚོགས་
 འདི་གིས་ མི་དབང་མང་འབད་ག་རྒྱུ་པའི་ཞབས་ས་ལུ་ ལྷན་གསོལ་ཞུ་དགོས་པ་ལས་
 གོང་ལུ་འབྲུག་མི་གཞན་ཚུ་གིས་ཡང་ ཁྱིམ་འཛུལ་འདི་ལོགས་སུ་འབད་བཏོན་མ་དགོས་པར་
 ཁོང་ར་སློབ་པོ་ཚུ་འི་གྲུ་ལས་རང་མཛད་ རུང་ མ་འབྲུག་མེད་ཟེར་ཞུ་མ་བཞིན་དུ་ མཛད་
 རུང་མ་བཏུབ་མེད་ཟེར་ཞུས་ཡི།

དེ་ལུ་ མི་དབང་མང་འབད་ག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གིས་ ང་བཅས་རའི་ཚོའི་འདུའི་
 འབྲུག་མི་ལ་ལོ་ཅིག་གིས་ ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚོའི་ཀྱི་ཁྱིམ་འཛུལ་འདི་ མང་འབད་ཞབས་རང་ཉིད་
 ཀྱིས་མ་མཛད་དེ་རང་འབད་རུང་ ལྷན་ཚོའི་ནང་ལུ་ གྲོས་ཐག་གཅད་དགོས་པ་ཚུ་ཆ་མཉམ་
 མི་དབང་མཚོག་ལུ་སྤྲོད་གསོལ་སུལ་ དགོས་པ་བཟུམ་ཅིག་འབད་ མནོ་བསམ་བཏང་མི་རེ་
 ཡང་ཡོད་པ་ཅིན་ འདི་ལུ་བདེན་པ་མེད་པའི་ར་ཁྱུང་ས་གསུང་ས་གནང་པའི་ནང་གསལ་
 མང་འབད་ཞབས་ཀྱི་བཀའ་ཤོག་ནང་ གོ་བའ་གསལ་འབད་ བཀོད་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་ ང་བཅས་
 རའི་རྒྱུ་ཁབ་ཀྱི་སྤྱང་སྐྱོབ་དང་ རང་དབང་རང་བཅོན་གྱི་སློབ་ལས་ གནད་དོན་ག་ཅི་
 བཟུམ་འཐོན་རུང་ དེ་ཚུ་འི་སློབ་ལས་ མང་འབད་ཞབས་ལུ་སྤྲོད་གསོལ་སུལ་དགོས་པ་ཨིན།

མི་དབང་མངའ་ཞབས་ཀྱིས་ཆབ་སྲིད་སྐྱོད་སྡེ་མི་ལོ་ ༢༤ ལོན་པའི་དུས་ཚོད་འདི་
ཁར་ ང་བཅས་ར་ གཞུང་གི་དཔོན་ཁག་དང་སློན་པོ་ཚུ་གིས་ ང་བཅས་རའི་གཞུང་དང་
མི་མེད་ལུ་ ཞབས་ཏོག་བསྐྱེན་བཀའ་ལྷན་ལེ་ལས་འགན་ཚུ་ནང་ འཇུག་ཤོད་མེད་པར་
ཕུག་སྤྱད་ལུ་ཚུ་གས་པའི་ཐུགས་བཞེད་ཡོད་པ་མ་གཏོགས་ ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚོ་གས་ཀྱི་ཁྲི་
འཛོན་དེ་ མི་དབང་མངའ་ཞབས་ཀྱིས་མཛེད་མ་དགོས་པར་ བཀའ་ཤོག་གི་དགོངས་དོན་
དང་འབྲེལ་ཏེ་ ལྷན་ཚོ་གས་འདི་ལུ་ འགན་ཁག་རྒྱུ་བུ་གནང་སྟེ་ གཞུང་གི་ཕུག་ལུ་མཛེད་
བཅུག་པ་ཅིན་ གཞུང་དང་མི་མེད་གཉིས་ལུ་ སན་རྒྱ་ཆེ་ནི་མས་ཟེར་གསུངས་གནང་མ་ དང་
འབྲེལ།

མི་དབང་མངའ་ཞབས་མཚོ་ག་གིས་ ཉེ་མ་ ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚོ་གས་ཀྱི་ཁྲི་འཛོན་
མཛེད་གནང་པའི་རིང་ལུ་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གསུང་གྲོས་ཚུ་ ག་ཅི་རང་གནང་ནི་ཡོད་རུང་
འཇུག་མི་ག་ར་ལུ་ རང་སོའི་བསམ་འཆར་ཚུ་སྤྲོ་གསང་མེད་པར་ སན་ཚུ་ན་བདེ་འཕྲོད་
ཐོག་ལས་ གསུང་གྲོས་ཞིབ་པར་གནང་སྟེ་ གྲོས་ཐག་ཚོད་པ་མ་གཏོགས་ ཐ་ན་ མི་དབང་
མངའ་ཞབས་རང་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་འཆར་ཚུ་ལུ་ཡང་ གསུང་གྲོས་ཞིབ་པར་གནང་སྟེ་མ་
གཏོགས་ དེ་འབྲེལ་ལས་ བཀའ་གནང་མ་ཅིག་ཆ་འཛོག་མཛེད་སྟེལ་མེད་པ་ལས་བརྟེན་ ད་
ལས་པར་ཡང་ འཛོན་སྐྱོད་གི་དབང་ཆ་སློམ་འབད་གནང་སྟེ་ཡོད་པའི་ལྷན་རྒྱས་གཞུང་
ཚོ་གས་ཀྱི་འཇུག་མི་ཚུ་གིས་ཡང་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གནད་དོན་གལ་ཅན་ཚུ་ལུ་ གྲོས་ཐག་མ་
གཅད་པའི་ཉེ་མར་ མཉམ་རུབ་ཀྱི་ཐོག་ལས་ གསུང་གྲོས་ཞིབ་པར་གནང་དགོས་པ་འདི་
གལ་ཆེ་དུགས་ཅིག་ཨིན་ཟེར་གསུངས་གནང་ཡི།

དབང་ཚོང་ཀ་བཞེད་ཉེ་གཤོང་རྟེན་འོག་གི་སྤྱི་མི་གིས་ མི་དབང་མངའ་ཞབས་
ལས་གནང་བའི་བཀའ་ཤོག་གི་དགོངས་དོན་དང་འབྲེལ་མ་དང་ ཚོ་གས་ཁང་ནང་ལས་
ཚོ་གས་ཚུང་གཅིག་བཟོ་སྟེ་ དང་པ་རང་ བཅའ་བྲིམས་དང་ལམ་ལུགས་བཟོ་ནི་འདི་ཁག་

ཆེ་བས། འདི་གི་སྐུལ་ལས་ ཁྱི་འཛོན་འདེམས་བསྐོ་མཛད་ནི་གི་མཛོན་བསམ་བཏང་པ་ཅིན་
དྲག་ཚོད་འདྲག་ཟེར་བའི་གྲོས་འཆར་ཞུ་ནི་དང་འབྲེལ་ ལྷན་རྒྱུ་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་
སྐྱེ་བ་སློན་པོ་ཚུ་ཡང་ ལྷོགས་གྲུབ་ཅན་དང་འོས་བབས་ཡོད་པའི་མི་ཙང་ཙཱ་ཨིན་མ་ལས་
བརྟེན་བཅའ་ཁྲིམས་ཆ་འཛོགས་གནང་ཚུན་ ཁྱི་འཛོན་དེ་ཁོང་ར་སློན་པོ་ཚུ་ལས་ བསྐོར་
རྒྱབ་བཅུག་སྟེ་མཛད་རུང་མ་འཇུག་མིན་འདྲག་ འདི་གིས་མ་བཟུབ་པ་ཅིན་ མི་དབང་
ཞབས་ལས་ ལྷགས་ཀྱི་དགོངས་བཞེད་དང་འབྲེལ་ཉེ་བཀའ་གནང་རུང་ མ་འཇུག་མིན་
འདྲག་ཟེར་ཞུས་ཡི།

བཀྲིས་གཡང་ཅེ་སྤྱི་མི་གིས་ ལྷན་རྒྱུ་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་ཁྱི་འཛོན་ མི་དབང་མངའ་
ཞབས་མཚོགས་ཀྱིས་ མཛད་དེ་བཀྲིན་བསྐྱེད་དགོས་པའི་གསོལ་འདེབས་ཡང་བསྐྱར་ཞུས་
རུང་ གསེར་ཁྱིའི་གྲུ་ལས་ཁྱི་འཛོན་ མཛད་མ་ཚུའ་པའི་གནད་དོན་ཁ་གསལ་འབད་ཡོག་
ཅེ་རང་གསུངས་གནང་བུང་མ་ལས་ ཚོའ་དམངས་ཀྱིས་ ཁྱི་འཛོན་གྱི་འགན་ཁུར་དེ་ ལྷན་
རྒྱུ་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་སློན་པོ་ཚུ་ལུ་ བསྐོར་རྒྱབ་བཅུག་སྟེ་བསྐོས་ནི་གུར་ གྲོས་ཚོད་བཏོན་
གནང་ཟེར་ཞུས་ཡི།

ཐེམ་སུག་ཀ་མང་དང་ཙང་གི་སྤྱི་མི་གིས་ ཚོའ་ཐངས་ ༧༦ པའི་ནང་ ལྷན་རྒྱུ་
གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་འཇུག་མེ་ཚུ་ཚོགས་འདུ་གིས་བཅག་འཇུག་འབད་ནི་གུར་བཟོ་སྟེ་དེ་བཞིན་
མཛད་གྲུབ། གཉིས་སུ་མི་སེར་ཡོངས་ཀྱིས་ མངའ་ཞབས་ཁྱི་འཛོན་མཛད་དགོ་ཟེར་ཞུས་
ཉེ་ དུ་ཡུན་རིང་མོ་འབད་རང་ གསུང་གྲོས་གནང་སྟེ་གསོལ་འདེབས་ཞུས་རུང་ ཞལ་
བཞེས་མེད་པའི་བཀའ་རྒྱ་གནང་མི་འདི་གིས་ ང་བཅས་ལུ་ མ་ཐེག་པའི་ཚུ་གུང་སློམ་
འབད་རང་པོག་པའི་དབང་གིས་ དོན་ཉིང་ཡང་ཡ་དྲིལ་རྒྱབ་དོ། ཨིན་རུང་ ཚོགས་
དམངས་ཀྱིས་ རྒྱལ་པོས་ཅེ་གསུངས་བཀའ་བཞེན་གྲུབ་ནི་འདི་གལ་ཆེ་མ་ལས་བརྟེན་ མི་
དབང་ མངའ་ཞབས་ཀྱི་བཀའ་རྒྱ་དང་འབྲེལ་ཉེ་ ཚོགས་འདུའི་ཚོགས་ཚུང་གིས་ ལྷན་

ཚོགས་ཀྱི་བཅའ་ཁྲིམས་ཟེན་བྲིས་གསར་ཚོམ་འབད་ཞེན་ལས་ཚོགས་འདྲུ་རྗེས་མའི་
ནང་མ་བཅུག་གི་བར་ན་ཁོང་ར་སློབ་པོ་ཚུ་གིས་བསྐོར་བརྒྱབ་ཀྱི་ཐོག་ལས་བྲི་འཛོན་མཛད་
པ་གིས་མ་འབྲས་པ་མེན་འདྲུག་ཟེར་ཞུས་ཡི།

ཀྲུང་གསར་སྐྱེ་མི་གིས་ ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་སྐྱེ་ཚབ་སློབ་པོ་ཚུ་ལུ་མི་དབང་
མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་དང་ ཚོཌ་འདྲུ་གིས་ཐུགས་ཀྱི་འདུན་པ་རྟེན་ལུ་གཏད་དེ་
བཅོག་འབྲུག་པ་གིས་མ་ཚད་ ཁོང་གི་ཤེས་ཡོན་དང་སློབ་གྲྭ་གཉེན་འཛིན་ལོ་ལྟེ་ཡོད་པ་
ཨོན་ན་ ཚོཌ་དམངས་ཀྱིས་མཁྱེན་རྟོགས་བྱུང་ཡོད་པ་ལས་བརྟེན་ བྲི་འཛོན་འདྲུ་ཡང་
ཁོང་རང་སློབ་པོ་ཚུ་གི་བརྒྱུན་གྲོས་སྤྲུག་ལུ་བཅུགས་ཏེ་ མི་ངོ་གཅིག་བཏོན་གནང་རུང་
བསྐོར་བརྒྱབ་བཅུགས་ཏེ་མཛད་ནི་ཨོན་རུང་ བྱ་སྟོབས་གང་བདེ་མཛད་པ་གིས་འབྲས་པས་
ཟེར་ཞུས་ཡི།

ཚོགས་དཔོན་གྱིས་ མི་དབང་མངའ་ཞབས་ཀྱི་བཀའ་དོན་གཉིས་པ་ ལྷན་རྒྱས་
གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་བྱ་སློབ་དང་ལས་འགན་སྐོར་ལས་ དུས་ཡུན་རིང་མོ་འབད་རང་གསུང་
གྲོས་ཞིབ་པར་གནང་སྟེ་ ཚོཌ་དམངས་ཀྱིས་ བཀའ་དོན་འདྲིའི་གནད་དོན་ཚུ་ལེགས་ཤོམ་
འབད་ཏེ་གོ་སྟེ་ ཐུགས་མཐུན་ཞལ་འཆམ་བྱུང་མི་ལུ་བཀྲིན་ཆེ་ལུགས་ཞུས་ཡི།

མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་འི་བཀའ་ཤོག་གི་དགོངས་དོན་གཉིས་པ་ རྒྱལ་
ཡོངས་ཚོཌ་འདྲུ་ཆེན་མོ་གིས་ ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་བྱ་སློབ་དང་ལས་འགན་ཚུ་གི་སྐོར་
ལས་ གྲོས་ཚོད་ཅིག་བཏོན་དགོས་པའི་གསུང་གྲོས་གནང་མ་ད་ ཚོགས་འདྲུའི་འབྲས་མི་
ཚུ་གིས་ རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་མེར་གྱི་འདུལ་སྤྲུགས་ཀྱི་མཐའ་དོན་ཚུ་ཐུཌ་ཁར་བསྐྱམས་ཏེ་
རང་སོའི་བསམ་འཆར་ཚུ་སྤྲོ་གསང་མེད་པར་གསུང་གྲོས་རྒྱས་པར་གནང་ཡོད།

དེའི་སྐབས་ལུ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་ ལྷན་རྒྱས་གཞུང་
ཚོགས་ལུ་གཞུང་གི་འཛོན་སྐོར་གི་དབང་ཚད་རྟེན་ལུ་གཏན་དགོས་པའི་གནད་དོན་ཚུ་པ་

བྱེད་འདུ་ཤེས་ལས་ལྷག་པའི་བཅེ་བ་གནང་སྟེ་གསུངས་གནང་མི་ཚུ་ཚོར་འདུའི་འཇུས་
མི་ཚུ་གི་སྟེན་གྱི་དབང་པོར་གོ་དོན་གཅིག་མཚུངས་བཅུ་འཕྲོད་བྱུང་པ་ལས་བརྟེན་འཇུས་
མི་ཚུ་གི་ཡིད་ལུ་འཆར་བའི་ཐོ་ཚོ་མ་དང་དོགས་ཐོན་ཚ་གྱུང་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་རྟོག་
ལས་གྲོལ་ཏེ་བཀའ་དེ་གོངས་དོན་བཞིན་གྲོས་བརྟུན་བཏོན་དགོས་པ་འབད་ལུ་གསུངས་མཐུན་
བྱུང་ཡི།

རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཚེན་མོའི་ཚོས་སྟེ་དང་གཞུང་གི་སྐུ་ཚབ་རྫོང་ཁག་ ༢༠
འི་མི་སེར་འཇུས་མི་ཚུ་ལས་ཚོགས་ཚུང་ཅིག་བཟོ་སྟེ་སྟེན་རྒྱལ་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་བྱ་སྐོ་
དང་ལས་འགན་ཚུ་ཡང་བཀོད་དེ་ཡོད་པའི་བཅའ་ཁྲིམས་ཅིག་གསུངས་ཅམ་མཛད་ཞེན་མ་
ལས་ཚོགས་འདུ་ཚེན་མོ་གིས་ཚོ་འཛོག་མཛད་ནི་འདོད་ལུ་ཤུལ་ལས་ཚོགས་ཐངས་ ༡༧
པའི་ནང་བཅུ་གཉི་འབད་གྲོས་ཚེད་གྲུབ་པའི་ཁར་སྟེན་ཚོགས་ཀྱི་བཅའ་ཁྲིམས་དེ་ཚོ་
འཛོག་མ་འགྲུབ་ཅིང་སྟེན་རྒྱལ་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་བྱ་སྐོ་འཛོན་དེ་སྟེན་ཚོགས་དེའི་སྟོན་པོ་ཚུ་
ལས་བསྐོར་རྒྱབ་བཅུ་གཉི་མཛད་དགོས་པ་འབད་གྲོས་ཚེད་གྲུབ།

ཆ- འབྲུག་མངའ་བདག་རྒྱལ་པོ་ལུ་ ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱལ།

འབྲུག་མངའ་བདག་རྒྱལ་པོ་ལུ་ ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱལ་སུལ་ནི་འེ་ཐབས་ལམ་
ཅིག་ཚོགས་འདུ་ཚེན་མོ་ལུ་ཡོད་པ་དགོ་ཟེར་བའི་བཀའ་དོན་གྱི་གསུང་གྲོས་འགོ་བཅུ་གསུང་
ད་ཚོགས་དཔོན་གྲིས་མི་དབང་མངའ་བདག་རྒྱལ་པོའི་བཀའ་ཤོག་གི་དགོངས་དོན་ཚུ་
ཚོགས་འདུའི་འཇུས་མི་ཚུ་གི་སྟེན་ལམ་ལུ་གོ་དོན་མ་ཞོར་བར་བཅུ་འཕྲོད་བྱུང་པ་ལས་
བརྟེན་གོང་ལས་བཀའ་དོན་གཉིས་ཀྱི་སྐོར་ལས་ཚོགས་འདུའི་ནང་གྲོས་བརྟུན་ཞིབ་པར་
གནང་སྟེ་སྟེན་མོ་དམ་པ་མཚོག་གི་ཐུགས་བཞེད་ལས་མ་འགལ་བར་གྲོས་བརྟུན་བཏོན་

ཚུགས་ཅི། འདི་དང་འདྲ་བར་འབྲས་མི་ཡོངས་ཀྱིས་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་འདིའི་འཕུལ་གྱི་
བདེ་སྐྱོད་དང་ཕྱགས་ཀྱི་བཅའ་ཐབས་ཚུ་ཐུགས་ཁར་བསྐྱེད་ཏེ་གོང་གསལ་བཀའ་ཤོག་
གི་བཀའ་དོན་མཚུགས་འབྲུག་མངའ་བདག་རྒྱལ་པོ་ལུ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱུ་ཕྱི་
ནིའི་ཐབས་ལམ་འདི་གུར་ཁ་ཞེ་གཉེས་མེད་ཀྱིས་གསུང་གྲོས་གནང་སྟེ་དོན་འབྲས་དང་
ལྷན་པའི་གྲོས་ཚེད་བཏོན་ཚུའ་པའི་རེ་བ་ཡོད་ལུགས་ལྷ་ཞེན་མ་ལས་གྲོས་བསྟུར་འགོ་
བཙུགས་པ་ད།

བཀྲིས་གཡང་ཅེ་མི་སེར་སྤྱི་མི་གིས་ཉེ་མ་ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ནང་
ལུང་མ་རེ་ལུ་དབང་ཚད་ཅན་གྱི་དཔོན་རེ་དང་གཡུས་སློ་རེ་ལུ་ཁ་དྲག་དབང་ཅན་གྱི་གཙོ་
དཔོན་རེ་ཐོན་ཏེ་ཁོང་ར་ཚུ་གི་བར་ན་གཅིག་གིས་གཅིག་ལས་དབང་ཚད་འབྲུག་པའི་
ནང་འབྲུག་རྒྱུ་ཆད་མེད་པར་ལང་སྟེ་མི་སེར་ཚུ་ལུ་བདེ་བ་གསེག་སློམ་རྒྱབ་པ་གིས་མ་
ཚད་བྱུང་འབྲས་ལུ་ལྷ་ཚུ་སྤྱི་བའི་ཁར་མི་སེར་ཉམ་ཚུང་ཚུ་རང་དབང་མེད་པར་དྲག་
རེ་མ་དབང་ཅན་ཚུ་གིས་ཁོང་གི་ཐ་སྲུན་གཡོག་འཁོར་འབད་བཙུགས་ཏེ་ཕ་སྲུང་མར་
ཁོང་གི་ཚེ་གཡོག་རྒྱུ་དགོས་པའི་བཅའ་དབང་ལས་བཏོན་མི་སེར་སྤྱིར་བཏང་གིས་སྤྱི་
བསྐྱེད་སློམ་སྤྱིར་སྟེ་སྟོན་དགོས་པ་བྱུང་ལུག།

འདི་ལས་བཏོན་གྲུ་ཚང་འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་དང་སྤྱོད་གཞུང་གི་དཔོན་
ཁག་དང་མི་སེར་དམངས་ཀྱིས་མགོན་དབྱངས་གཅིག་གུར་གི་སློམ་ལས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༠༧ ལུ་
སྤྱངས་ཐང་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཕོ་བྲང་ནང་ལུ་འབད་གོང་ས་ཨོན་དབང་ཕྱག་མཚོ་གི་ལུ་
འགྱུར་མེད་མཐའ་བཅའ་གི་འགན་རྒྱ་ཕྱི་ཏེ་འབྲུག་བརྒྱུད་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་དང་པོ་
འབད་གསེར་ཁྲིའི་མངའ་གསོལ་མཛད་ལུག།

རྒྱལ་བརྒྱུད་ཀྱིས་ཆབ་སྲིད་སྲོལ་ལྷོ་འགོ་བཙུགས་ཞེན་མ་ལས་ཚུར་རྒྱལ་རབས་ ༣
པ་ཞེང་གཤེགས་འཛིན་མེད་དོན་དབང་ཕྱག་མཚོ་གིས་འབྲུག་གི་མ་འོངས་ཡུན་བཏོན་

གྱི་དོན་ལུ་ ཐུགས་བཞེད་རྒྱ་ཆེ་ས་ལས་གནང་སྟེ་ འབྲུག་ལུ་ཕྱོམ་ཆད་མེད་པའི་སྟོ་མི་སྲིད་
 ཕྱི་ལོ་སྤྱི་ཚོགས་ འབྲུག་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་དང་ སློབ་གྲོགས་ཚོགས་ཕྱེ་གཞི་
 བཅུགས་གནང་ཡི། དེ་དང་འདྲ་བར་ འབྲུག་གི་བྲིམས་གཞུང་ཆེན་མོ་གསར་བཙུགས་
 མཛད་ཞེན་མ་ལས་ མི་སེར་ལུ་དང་བྲིམས་ཐོབ་ཚུའུ་པའི་མཐའ་དོན་ལུ་དམིགས་ཏེ་བྲིམས་
 གྱི་སྟོན་ཚོགས་དེ་གཞུང་གི་འཛིན་སྐྱོང་གུ་ལ་ལས་སོ་སོར་བཏོན་གནང་ཡི། དེ་ཁར་ འབྲུག་
 ལུ་ཟ་བུམ་དང་ཆེ་གཞི་གཞུང་གི་ལོ་ལོ་སྤོངས་ལ་དེ་ཆ་མེད་བཏང་སྟེ་ འབྲུག་གི་མི་སེར་ དུག་
 ཞན་ཆེ་ཚུང་མེད་པར་ སྤྱི་སྟོམས་ལུ་ འགྲོ་བམའི་དབང་ཆ་འདྲ་མཉམ་གྱི་རང་དབང་
 སྤྱོད་ཅི་ལུ་བཀོད་གནང་ཡི། འདི་གིས་ཡང་མ་ཚད་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་འདི་འཛམ་གླིང་སྤྱི་
 ཚོགས་ཀྱི་འཐུས་མི་གུ་ཁབ་བཅུའུ་གནང་སྟེ་ རྒྱལ་སྤྱི་ཚོགས་ཕྱེ་ཚུ་ནང་ར་བཅས་ར་གིས་
 རྒྱལ་ཁབ་གཞན་དང་འདྲན་འདྲ་བཅའ་མར་གཏོགས་བཞེན་ཡོད་པ་གིས་མ་ཚད་ ཚོའུ་ཕྱེ་
 ལ་ལོའི་ཞལ་འཛོམས་ཚུ་གི་བྲི་འཛིན་ཡང་འཕུལ་འཕུལ་རང་འབད་དེ་ཡོད།

འདི་བ་ཡང་སྟོགས་འབད་ད་རེ་ས་གསེར་བྲིས་ཞལ་བཞུགས་མི་མི་དབང་མང་འ་
 བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོ་ག་ སྐུ་ན་སྤུ་བའི་དུས་ལས་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དབུ་བྲིད་མཛད་དེ་ ད་རེ་ས་
 ཚུན་རྒྱལ་སྲིད་བསྐྱེད་ས་གནང་པའི་རིང་ལུ་ ཡོད་པ་རང་ལས་བཏོན་མེད་པ་གཞན་ལས་
 གྲོགས་རམ་འཚོལ་ཏེ་མི་སྡེ་དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་བཏང་ནི་ལུ་ མཁོ་བའི་ཞབས་ཏོག་
 གི་གཞི་ཉེན་མཁོ་ཆས་ཚུ་གཞི་བཅུགས་གནང་པའི་ཁར་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མཐའ་དབུས་མེད་
 པར་ འགྲུལ་འཁོར་ལམ་བཏོན་གནང་སྟེ་ ཉེ་མ་ཉེན་ལམ་དུག་ལས་བཅོམ་ལུ་འགོར་ས་ལུ་ད་
 རེ་ས་ཉེན་མ་གཅིག་དང་གཉིས་ལུ་ རྫོང་ཚུའུ་པའི་ཕན་སྐབས་བྱུང་ཡི། ཉེ་མ་མི་སེར་ ཉམ་
 ཚུང་ཉ་དང་བོང་ཀྱ་བདའ་མི་ཚུ་གིས་ ད་རེ་ས་འགྲུལ་འཁོར་གཉིས་དང་གསུམ་གྱི་སྤྱིན་
 བདག་ལུ་གྱུར་ཏེ་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་ ཉེ་མ་སྤྱོད་ཅི་ལུ་སྤོངས་ལུ་ ད་རེ་ས་བྲིམ་ཁང་ཆེན་
 ཐོག་མང་ནང་ལུ་ སྤྱོད་ཅི་ལུ་རང་དབང་བྱུང་པའི་ཁར་ དཔལ་འབྱོར་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་སྟེན་

སྲུང་ཚོགས་ཏེ་སྐྱོད་ཉམས་སྐྱོད་སྟེ་གནས་ཚུགས་མེད་པའི་གཙོ་བོ་རྒྱལ་བརྒྱུད་གཞུང་ལྷན་གྱིས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དབུ་འབྲིན་མཛད་པའི་བཀྲོན་ལོན་ཡིན།

མི་དབང་མངའ་ཞབས་ཀྱི་བཀའ་ཤོག་གི་དགོངས་དོན་གལ་ཅན་གསུམ་ལས་དང་པར་ལྷན་རྒྱལ་གཞུང་ཚོའི་ཀྱི་སློན་པོ་ཚུ་གསང་བའི་ཚོགས་རྒྱུན་བཅུགས་ཏེ་བཅག་འཇུག་མཛད་དགོས་པ་དེ་ཡང་ཚུལ་བཞིན་དུ་གྲུབ་ཅི། གཉེས་སུ་ལྷན་རྒྱལ་གཞུང་ཚོའི་ཀྱི་བྱ་སློབ་ལས་འགན་གྱི་སློབ་ལས་ཡང་ཚོགས་དམངས་ཀྱིས་རྒྱལ་པོས་ཅི་གསུང་བཀའ་བཞིན་ངོས་ལེན་ཞུས་ཏེ་དེ་བཞིན་གྱི་གོས་ཚོད་ཡང་གྲུབ་ཡོད། གནད་དོན་༣ པར་འབྲུག་མངའ་བདག་རྒྱལ་པོ་ལུ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱུན་སུལ་ནིའི་ཐབས་ལམ་ཅིག་ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་ལུ་ཡོད་དགོ་པའི་བཀའ་རྒྱ་གནང་མི་འདི་གིས་མི་སེར་གྱི་སེམས་ཁར་སྤྲུག་བསྐྱེལ་ཚོད་མེད་བཀའ་ཡོད། མི་དབང་གོང་མ་རིན་པོ་ཆེའི་བཀའ་གྲུན་ལོག་ཞུ་བའི་འོས་བབས་མེད་རུང་བྱམས་བཅེའི་སློང་རྗེ་བཞེས་ཏེ་ཡིད་ཆེས་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱུན་བསྐྱེལ་ནིའི་སྲོལ་རྒྱུ་འདི་ལུ་ཚོགས་དམངས་ཀྱིས་ཙ་བ་ལས་ངོས་ལེན་མཛད་ནི་བཞག་སྟེ་བཅས་པའི་ཉེ་མ་གི་པམ་ཚུ་གིས་གོང་ས་ལྷོན་དབང་སྤྲུག་མཚོག་ལུ་སུལ་མི་འགན་རྒྱའི་ལྷན་ཐབས་ཅིག་སུལ་ནིའི་གོས་བཅུད་བཏོན་གནང་དགོས་པའི་གསོལ་འདེབས་ཞུས་ཡི།

དེའི་རྒྱབ་སྐྱོན་ལུ་ཀྱོང་གསར་མི་སེར་སྤྱི་མི་གིས་ཚོགས་འདུ་འགོ་བཅུགས་པའི་དྲོ་པ་ལས་འབྲུག་རྒྱལ་པོ་ལུ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཚོའི་རྒྱུན་སུལ་ནིའི་བཀའ་དོན་འདི་ལུ་ན་འཐན་འབད་རང་མནོ་བསམ་བཏང་སྟེ་བལྟམ་ད་ཉལ་བའི་གཉིད་ཡང་དགོགས་ཏེ་མནོ་བསམ་བཏང་མ་ཚུགས་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེལ་སློམ་བྱུང་ལྷན་ཞུ་བའི་ནང་གསལ་ཉེ་མ་འབྲུག་གི་རྒྱལ་རབས་ནང་ལུ་སྟེ་སྤྱི་བྱི་རབས་མང་ཉེང་རྫོགས་པ་ཅིག་བྱོན་རུང་མི་སེར་གྱི་མཐའ་དོན་ལོན་ལུ་གཞིགས་མི་འདི་དང་འདི་ཟེར་མི་ཅིག་མེད་པར་ལྷན་འཇུག་ལུ་ལྷན་འདུག་རྒྱུ་ཡིད་ཆེད་པར་བྱུང་སྟེ་མི་སེར་ལུ་བདེ་བ་གསེག་སློམ་འབད་རང་བཏང་པའི་རྒྱུན་

གྲིས་ ང་བཅས་ རའི་ཕམ་ཚུ་གི་ལུས་རྟེན་ཐོག་ལུ་ ཚོད་མེད་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་མེད་དགོས་པ་
 བྱུང་ལུག། རྒྱ་མཚན་འདི་ལས་བརྟེན་སྤྱི་ལོ་ ༡༧༠༧ ལུ་ ང་བཅས་ རའི་གཞུང་གུ་ཚང་
 དང་ རྒྱ་གསུ་གྱི་སྤྱི་སྤྱོད་ཚོང་ཁག་སོ་སོའི་དཔོན་ཁག་དང་ འབངས་མེ་སེར་ཆ་མཉམ་གྲིས་
 གོང་ས་ཚུལ་དབང་རྒྱ་ག་མཚོ་གུ་ལུ་སྤྱོད་སྤྲུགས་གཏང་དེ་ གུས་བཏུད་གྱི་དད་འདུན་ལེང་གུར་
 གྱི་སྤྱོད་ལས་ འབྲུག་བརྒྱུད་འཛོལ་གྱི་རྒྱལ་པོ་མཛེད་གནང་དགོས་པའི་འགན་རྒྱ་སྤུལ་ཏེ་
 གསེར་གྱིར་མངའ་འགསོལ་མཛེད་ལུག། དེ་ལས་ཚུ་ར་འགོ་བཟུང་སྟེ་ ང་བཅས་ རའི་རྒྱལ་
 ཁབ་ནང་ སྤྱིའི་དཔུང་དམག་དང་ནང་འབྲུག་ ནད་ཡམས་ ལུ་གི་ཐན་ལྷས་གྱི་ཆག་སྤྱོད་ཚུ་
 རྒྱལ་ཆད་དེ་སྤྱིད་པའི་ཉེ་མ་ལཱ་ལུག། འབྲུག་བརྒྱུད་འཛོལ་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཡབ་མེས་ཚུ་གིས་
 གཅིག་བ་གཅིག་གི་སྤྱོད་ལུ་ ཆ་བ་སྤྱིད་གོང་འཕེལ་བཏང་གནང་པའི་བཀྲོལ་ལས་ མེ་
 སེར་གྱི་བདེ་སྤྱིད་དང་རྒྱལ་ཁབ་གྱི་ཞི་བདེ་ཚུ་ སྤར་བ་ལྷག་པ་འབད་བྱུང་ཡི། ལྷག་པར་དུ་
 ད་རེས་ཞལ་ བཞུགས་ རྒྱལ་རབས་བཞི་པ་གིས་ འདས་པའི་མེ་ལོ་ ༢༤ གི་ནང་འཁོད་
 ང་བཅས་ རའི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ བསམ་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་མེ་སྤེད་པའི་འབྲོང་གོང་
 འཕེལ་བཏང་གནང་པའི་བཀྲོལ་གྲིས་ ཡར་རྒྱས་ སུན་སུམ་ཚོགས་པའི་གྲུབ་འབྲས་ཚུ་
 ད་རེས་ང་བཅས་ རང་ ཀུན་གྲིས་ཉེན་རིམ་བཞིན་དུ་སྤོང་བཞིན་པར་ཨེན་མ་ལས་ ལོགས་
 སུ་རྒྱས་བཤའད་ཞུ་དགོས་པ་མེན་འདུག།

མི་དབང་མངའ་ཞབས་གྲིས་ ཚེད་འོག་ཡར་རྒྱས་ཚོགས་ཚུང་དང་ཚོང་ཚོང་ཁག་ཡར་
 རྒྱས་ཚོགས་ཚུང་གི་ལམ་ལུགས་ཐོག་ལས་ རྒྱལ་གཞུང་སྟེ་བའི་དབང་ཆ་ཚུ་རིམ་པ་བཞིན་
 དུ་ མེ་སེར་ལུ་གནང་པ་གིས་མ་ཚད་པར་ ད་རེས་འབད་མཛེད་ ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚོགས་གྱི་
 སྤོལ་སོ་ཚུ་ བཅག་འབྲུ་འབད་ནིའི་དབང་ཚད་འདི་ཡང་ ཚོལ་དམངས་ལུ་གནང་ཡོད། དེ་
 ལས་ཡང་ ལྷག་པ་འབད་ ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚོལ་གྱི་འབྲས་མེ་ཚུ་ལུ་ གཞུང་སྤྱིའི་གི་དབང་ཆ་
 ཉེ་ལ་གྲུག་ནང་ཡོད། མཛེད་བྱུ་འདི་ཚུ་ལུ་ ཉ་ལས་ཏེ་སྤོད་པ་མ་གཏོགས་ དུས་ནམ་ཅིག་གི་ཚེ་

མེད་བར་མཚོག་ལུ་ ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱལ་སྤུལ་དགོས་པ་ འབྱུང་འོང་ཟེར་མ་ཉལ་བའི་
གཉེན་ལམ་ནང་ལུ་ཡང་མ་མཐོང་ཟེར་ཞུས་ཡི།

འདས་པའི་ཚོལ་ཐང་ས་ ༧༩ པའི་གྲོས་ཚོད་ནང་ལུ་ འབྲུག་རྒྱལ་དང་པ་ལུ་ ང་
བཅས་རའི་དང་སུ་གི་པམ་ཚུ་གིས་སུལ་བའི་འགན་རྒྱའི་ལྷན་ཐབས་ཅིག་སུལ་ནི་འབད་
ཚོལ་དམངས་ཀྱིས་ ག་དེ་མ་ཅིག་གི་ཨུ་ ཚུགས་བསྐྱེད་རུང་ མེད་བར་མང་འ་ཞབས་ཀྱིས་
འདི་ལུ་ངོས་ལེན་དང་ཞལ་བཞེས་མཛེད་མ་གནང་པར་ལུས་ཡོད། ཨིན་རུང་གྲོས་ཚོད་
ནང་ འབྲུག་པའི་མི་མེར་ཡོངས་ཀྱིས་ འབྲུག་གི་བཟོན་སྲིད་བསྐྱེད་ས་པའི་རིང་ལུགས་
འདི་ལུ་ འགྱུར་བ་མེད་པའི་དད་དམ་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་ཡོད་པའི་ར་ཁུངས་ཚུ་ ལ་གསལ་
འབད་ཚུད་དེ་ཡོད།

ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱལ་ཟེར་མི་འདི་ དམངས་གཙོའི་ལམ་ལུ་ལས་དཔེ་ལེན་
པའི་གནད་ཅིག་ཨིན་མ་ལས་ ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ དམངས་གཙོ་ཟེར་བའི་མིང་
ཚོག་བརྗོད་སྲོལ་མ་དར་མ་ཅོམ་ཅིག་མ་གཏོགས་ འབྲུག་གཞུང་གི་སྤྲུལ་སྤྱོད་ལུགས་དང་
མི་མེར་ལུ་ རང་དབང་གི་བདེ་བ་མེད་ལུགས་ཚུ་ དམངས་གཙོའི་གཞུང་ལུགས་ཡོད་པའི་
རྒྱལ་ཁབ་ཚུ་ལས་ལྷག་ན་མ་གཏོགས་ཆད་པའི་སྐྱོན་མ་ཚོར།

ང་བཅས་ཀྱི་བཟོན་སྲིད་དང་མཐོང་ས་ལུ་ རྒྱལ་བརྒྱུད་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་བཞག་སྟེ་
དམངས་གཙོའི་གཞུང་ལུགས་བཅུགས་མའི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ རྒྱལ་ཆད་ནི་མེད་པའི་སྲིད་ཀྱི་
འབྲུག་ཚོད་ཀྱི་སྲེལ་ཟེང་ལྟོང་སྟེ་ རང་སྲོད་དེ་ གཞུང་གི་འཛིན་སྐྱོང་གི་ལམ་ལུགས་སྐྱོང་སྐྱོང་
ཅིག་ ཡུན་རིང་མོ་འབད་གནས་མ་ཚུགས་པའི་རྒྱལ་གྱིས་ མི་མེར་ལུ་མཁོ་བའི་མི་སྡེ་དཔལ་
འབྱོར་ལུ་ཐོ་སྤོག་དོ་ཟེར་ཞུས་ཡི།

འདི་བཟུམ་མའི་གནས་སྟངས་དང་ལམ་ལུགས་ལུ་ ང་བཅས་ར་ཆ་ཁྱབ་སེམས་
ཤོར་དགོས་པ་དང་ དཔེ་ལེན་དགོས་པའི་གནད་དོན་གང་ཡང་མེད། འབྲུག་རྒྱལ་པོ་ལུ་ ཡིད་

ཆེས་ཀྱི་ཚོན་རྒྱན་སྲུང་ཞེས་ཐབས་ལམ་ཅིག་བཟོད་པ་ཅིན་ མ་འོངས་པ་ལུ་ཡང་ ལམ་
 ལུགས་འདི་ལས་བཟོན་ཏེ་ ང་བཅས་མི་སེར་ ཉམ་ཚུང་ཚུ་འེ་བདེ་སྤྲུག་གི་གནས་སྤངས་དེ་
 དང་སྲུང་བཅས་རེ་པམ་ཚུ་ བརྒྱབ་གསུང་གི་དཀའ་སྤྲུག་བྱུང་ཡོད་པའི་དུས་སྐབས་
 བཟུམ་ལུ་ མི་སྤོད་པའི་ངེས་པ་ཡང་མིན་འདུག། གོང་གསལ་གནད་དོན་ཚུ་ ལུ་བཟོན་ཏེ་
 འབྲུག་བརྒྱུད་འཛོན་གྱི་རྒྱལ་པོའི་གཞུང་ལུགས་འདི་ བསྐྱེལ་པ་བརྒྱའི་བར་ན་གནས་ཞེས་
 མོན་ལམ་བཟབ་སྟེ་ གཞུང་དང་མི་སེར་བར་ནའི་ཐ་དམ་ཚོག་འདི་ལུ་ བསྟེན་སྦྱོར་ཞུགས་མ་
 བཅུག་པའི་ཐབས་དང་ཏེན་འབྲེལ་ལུ་དགོངས་ཏེ་ སྤར་འབྲུག་རྒྱལ་དང་པོ་ལུ་ སྲུང་ཚུ་
 བའི་འགན་རྒྱའི་ལྷན་ཐབས་ཅིག་ ཚོགས་དམངས་ཀྱིས་སྲུང་ཏེ་ མི་དབང་མང་འུ་ཞབས་
 ལུ་ ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཚོན་རྒྱན་སྲུང་ཞེས་ཐབས་ལམ་ཟེར་མི་འདི་ དེ་ལས་པར་ ཚོན་འདུའི་ནང་
 དུས་ནམ་ཡང་ གྲོས་བསྟུན་མཛོད་ཞེ་མེད་པ་ཅིག་འབད་ བཀྲིན་བསྐྱུངས་དགོས་པའི་གསོལ་
 འདེབས་ནན་བསྐྱུང་ཞུས་ཡི།

དེ་ཁར་དར་དཀར་ནང་གི་མི་སེར་སྤྱི་མི་གིས་ ང་བཅས་རེ་རྒྱལ་ཁབ་ལུ་ རྒྱལ་
 བརྒྱུད་རིང་ལུགས་ཀྱི་བཀྲིན་ལས་བཟོན་ སྤར་ལས་དུ་ཚུན་གྱི་བར་ན་ མི་སེར་ཚུ་ལུ་ ཞེ་བདེ་
 དང་གོང་འཕེལ་གྱི་ཁེ་ཕན་དེ་ཚུ་ བསམ་པ་ཚོགས་པ་འབད་ར་ཐོབ་སྟེ་ཡོད། དེ་ཚུན་ཚོད་
 ཀྱི་སྤྱོད་སྤྲུག་གཞུགས་མི་ ང་བཅས་རེ་རྒྱལ་པོ་ལུ་ ཚོགས་དམངས་ཀྱིས་ཡིད་
 ཆེས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱན་ག་ཅི་འབད་ སྲུང་དགོས་པ་སྤོམ་ཐེ་བའི་དྲི་བ་ཞུ་བའི་ཁར་ གྲོས་བསྟུན་
 འདི་གིས་ ང་བཅས་འབངས་མི་སེར་ཡོངས་ཀྱི་སེམས་ལུ་ སྤྲུག་བསྐྱེལ་སྟོན་འབད་ར་
 པོག་ཅི། གཞུང་ཞབས་དང་མི་སེར་གྱི་བར་ནའི་དམ་ཚོག་དེ་ སྤར་བ་ལྷག་སྟེ་སྤྱིང་སྤྱིང་
 བཟོན་ཞེས་དོན་ལུ་ རྒྱལ་བརྒྱུད་ཀྱིས་འཛོན་པའི་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ རྒྱལ་བརྒྱུད་ཀྱིས་ཆབ་སྲིད་
 སྤོང་ཞེ་མི་གཏོགས་ ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱན་སྲུང་ཞེས་ཐབས་ལམ་བཟོ་ཞེ་འདི་ ཅ་ལས་

གནས་གཞི་མི་བསྐྱེད་པ་ལས་ འདི་བཟུམ་མའི་གྲོས་འཆར་དེ་ལུ་ ང་བཅས་ཚོགས་
དམངས་ཀྱིས་ངོས་ལེན་མ་མཛད་པར་ བྱེད་བསྐྱེད་དགོས་པའི་གསོལ་འདེབས་ཞུས་ཡི།

བསམ་ཅེ་དོ་ར་འདི་མི་སེར་སྤྱི་མི་གིས་ མི་དབང་མངའ་ཞབས་མཚོག་གི་དབུ་
འབྲེད་དམ་པའི་འོག་ལུ་ ང་བཅས་མི་སེར་ཚུ་ ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་གྱི་དགའ་སྤྲོད་ ཞེ་
བདེ་མྱོང་སྟེ་ཡོད་པའི་ནམ་དུས་ལུ་ མི་དབང་མངའ་ཞབས་མཚོག་གིས་གནང་བའི་བཀའ་
འོག་གི་དགོངས་དོན་ སྡེ་པའི་ནང་ མངའ་ཞབས་མཚོག་ལུ་ ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱན་
སུལ་ནིའི་ཐབས་ལམ་ཅིག་ ཚོགས་འདུ་ལུ་དགོས་པའི་བཀའ་རྒྱ་ཕེབས་མི་འདི་ལུ་བརྟེན་
ང་བཅས་མི་སེར་གྱི་སེམས་ལུ་ མ་ཐེག་པའི་སྤྱུག་བསུལ་སྟོན་སོག་ཅི། ང་བཅས་རའི་མ་
འོངས་ལུ་བརྒྱད་དང་མི་རབས་རེ་མ་པའི་དོན་ལུ་ མི་དབང་མངའ་ཞབས་མཚོག་ལུ་ མི་
སེར་ཚུ་གིས་ ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཚོན་རྒྱན་ ནམ་ཡང་སུལ་ནི་མེད་པ་བཟོ་གནང་དགོས་པའི་
གསོལ་འདེབས་ལགས་གཉིས་ཐམ་མོ་སྐྱར་ཏེ་ཞུས་བའི་ཁར་ ང་བཅས་འབངས་མི་སེར་
ཚུ་ སྤར་གཞི་ནམ་འབད་རང་ མི་དབང་མཚོག་གི་དབུ་འབྲེད་དམ་པའི་འོག་ལུ་ སྤྲོད་ནིའི་
དད་དམ་ལྟེན་མེད་ཡོད་ཟེར་ཞུས་ཡི།

བུམ་ཐང་ཚུ་སྤྲོད་མི་སེར་སྤྱི་མི་གིས་ མི་དབང་མངའ་བདག་རེན་པོ་ཆེ་མཚོག་ལུ་
ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱན་སུལ་ནིའི་ཐབས་ལམ་ཅིག་ ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་ལུ་དགོས་ཟེར་
བཀོད་གནང་མི་འདི་ ང་བཅས་མི་སེར་འབྲུས་མི་ཚུ་གིས་ ཉེན་མཚན་མེད་པར་མཛོ་བསམ་
བཅང་སྟེ་འབད་རུང་ ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱན་ སུལ་ནི་འདི་དེ་རེས་ཀྱི་དུས་ལུ་ཕར་བཞག་
ཇི་སྲིད་བསྐྱེད་པ་མ་སྟོང་གི་བར་ན་ཡང་ སུལ་མ་དགོས་པའི་རེ་སྟོན་ཁར་ ཉེ་མ་སྤྱི་ལོ་༡༩༠༧
ལུ་བརྒྱད་འཛོན་གྱི་རྒྱལ་པོ་གིས་ ཆབ་སྲིད་བསྐྱེད་གནང་དགོས་པ་འབད་ འགྱུར་མེད་
མཐའ་བཅན་གྱི་ཁས་སྲུང་དམ་བཅའ་སུལ་ཏེ་ གོང་ས་ཨུཾ་དབང་སྤྱུག་ མཚོག་གསེར་བྲིས་
མངའ་གསོལ་ཞུ་ཞེན་ལས་ཚུར་དེ་རེས་རྒྱལ་བརྒྱད་བཞི་པ་ཚུན་གྱི་བར་ན་རྒྱལ་པོ་ཡལ་

མེས་ཚུ་གི་ཐུན་རིག་བཀྲ་བའི་མཛད་རྣམ་དང་། སངས་རྒྱལ་སྐྱེད་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
མཛད་པར་ མིའི་གཞུགས་སུ་བྱོན་པའི་ཐུགས་རྗེ་བྱིན་རླབས་ཀྱིས་ ང་བཅས་མི་སེར་ཚུ་
དགའ་སྐྱོད་ཀྱི་ངང་ལུ་གཞན་སེལ་ཡོད་པ་ལས་ ཉེ་མའི་ཚོགས་ཐངས་ཚུ་ནང་ཡང་ ཞུ་བ་སུལ་
ཡོད་པ་བཞིན་དུ་ ད་རེས་ཀྱི་ཚོགས་འཛོམས་ནང་ཡང་ མི་སེར་ཡོངས་ཀྱི་ཁ་ཐུག་ལས་ ཉེ་
མ་སྤྱི་ལོ་༡༩༠༧ གྱི་འགན་རྒྱུ་ལྷན་ཐབས་ཅིག་ ཡང་བསྐྱར་སུལ་ནི་ཨིན་ཟེར་ཞུས་ཡི།

གསར་སྤང་རྗེད་བདག་གིས་ ང་བཅས་ར་ཚོ་ཏེ་དམངས་ཀྱིས་ ལགས་པའི་ ཀྱིས་
གཅིག་བཟོ་སྟེ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ལུ་ ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱུན་སུལ་
ནི་ཐབས་ལམ་དེ་ ཚ་ལས་རང་བཟོ་ཐབས་མེད་པ་འབད་ ཐུག་འཚལ་གསོལ་ལཱ་བཏབ་
དགོས་ཟེར་ཞུ་བའི་ཁར་ ད་རེས་ཚོགས་ཁང་ནང་གི་འཐུས་མི་དམངས་ཀྱིས་སྲོ་རྒྱབ་ས་
དང་ ཚོགས་འདུ་མཇལ་བར་འོང་མི་དང་ གཞན་ཡང་ མི་སེར་མང་རབས་ཅིག་གི་བསམ་
འཆར་ཚུ་ཉན་བལྟམ་ད་ ཚོགས་དམངས་ཀྱིས་ དོ་ཅི་ཚོགས་ཐངས་ཡུལ་པ་འདི་ རང་
འབྲུག་རྒྱལ་པོ་ལུ་ ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱུན་སུལ་ཐབས་བཟོ་ནི་འོག་ཚོད་བཏོན་ནི་འབད་
བཅིན་ ཚོགས་འདུའི་འཐུས་མི་ཆ་ལྷན་ ཚོགས་འདུ་ལས་སྤྱི་ཁར་ཐོན་ འོང་མི་སེར་ཚུ་
ཚོགས་ཁང་ནང་འཇུག་ཞེན་ལས་ འདི་གི་སྐོར་ལས་ གསལ་ཆ་འོང་ར་གིས་ཞུ་ནི་ཨིན་
ཟེར་སྐབས་བུང་པའི་ཁར་ འབྲུག་ལུ་ མི་སེར་ཉམ་ཚུང་གི་སྤྱི་གཙུག་གི་ཉི་ཟླ་ཟེར་ རུང་ དྲིན་
ཅན་གྱི་པམ་ཟེར་ རུང་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་ས་ཟེར་ རུང་ མི་དབང་མངའ་བའི་ཞབས་
འོར་ རྒྱ་ཉམ་ཅིག་ཨིན་ལས་ དེ་བཟུམ་མའི་ལམ་ལུགས་འདི་ འབྲུག་རྒྱལ་ཡོངས་མི་
སེར་ཆ་མཉམ་གྱིས་ མཛོ་བསམ་ཡང་བཏང་མ་ཚུགས་པའི་གནད་དོན་ཨིན་ཟེར་ ག་ར་
གིས་ཞུ་ཨིན་མས་ ང་བཅས་རའི་བསམ་འཆར་ལས་འབད་ རུང་ མི་སེར་ཚུ་གིས་ཞུ་
མི་འདི་ རེས་བདེན་ཨིན་ཟེར་མཛོ་བ་ལུ་ ཐེ་ཚོམ་ཅིམ་ཡང་མེད་ འདི་ལས་བཏོན་ ང་བཅས་
ཀྱིས་ལགས་ གཉིས་ཀྱིས་གཅིག་བཟོ་སྟེ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ལུ་ འཐད་

རེག་འབའ་རེག་འབད་རང་ བཀའ་དོན་འདི་མ་བཏུབ་འབད་རང་ གསོལ་ཕ་བཏུབ་
དགོས་ཟེར་ཞུས་ཡི།

བསམ་ཅེ་ཚོང་བདག་གིས་ དང་པ་ར་ ང་བཅས་ར་དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་རྒྱལ་
ཁབ་འདི་ ཚོས་ལྷན་ཅིག་ཨིན་པའི་ཁར་ ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པའི་རྒྱལ་བརྒྱན་འཛིན་པའི་རིང་
ལྷགས་ཀྱིས་ ཆབ་སྲིད་སྲོལ་སྟེ་མང་འ་དབང་སྐྱུར་ས་ཨིན་མ་ལས་བརྟེན་ ང་བཅས་མེ་སེར་
གྱི་ཁོངས་ལས་ རྒྱལ་པོ་ལུ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱན་སུལ་ནིའི་ཐབས་ལམ་བཟོ་ནི་འདི་ མཚོ་
བསམ་ག་དེ་ཅིག་བཏང་རུང་ གནད་དོན་ག་ཅི་ལས་དཔུད་བཟླ་རུང་ སྲུ་ལས་རང་མི་རུང་
ནི་ཅིག་ཨིན་མས། ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚོའི་ཀྱི་ཁྲི་འཛིན་མཛད་གནང་དགོས་པ་འབད་ ག་དེ་
ཅིག་གསོལ་འདེབས་ཞུ་རུང་ མི་དབང་མང་འ་ཞབས་ཀྱིས་གསན་མ་བཏུབ། གཉིས་སུ་
ལུ་ ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་སློན་པོ་ཚུ་ གསང་བའི་ཚོའི་རྒྱན་བཅུགས་ཏེ་ བཅག་འཇུ་
མཛད་ནིའི་དབང་ ཚད་ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་ལུ་གནང་ཡི། གསུམ་པར་ འབྲུག་གི་འཛིན་
སྲོང་འཐབ་ནིའི་བང་དང་དབང་ཚད་ཡང་ ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚོགས་ལུ་གནང་སྟེ་ མི་དབང་
མང་འ་ཞབས་ ཁོ་རའི་དབང་ཚད་ཆ་མཉམ་ གནང་ཚར་བའི་སྐུལ་ལས་ ད་རུང་ འབྲུག་
རྒྱལ་པོ་ལུ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱན་སུལ་ནིའི་ཐབས་ལམ་བཟོ་ནི་དེ་ ལ་འཐབ་མཚོ་བསམ་
བཏང་སྟེ་བཟླ་ཕ་ད་ ཅ་ལས་རང་ སློའར་མི་འཐད་པའི་ཁར་ ཐབས་ལམ་འདི་སྒྲིགས་
དགོས་པའི་འོས་འབབ་མ་པ་ལས་མེན་འདུག། ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱན་སུལ་ར་སུལ་
དགོས་པ་ཅིན་ སློན་པོ་ཚུ་ལུ་ ཡོ་ངོ་^༢ དང་^༣ ཀྱི་བར་ན་ཚར་རེ་སུལ་དགོས་པ་འདུག་ཟེར་
བའི་བསམ་འཆར་ཞུས་ཡི།

དེའི་རྒྱལ་སློན་ལུ་ ཐམས་ལུག་ ལྷན་མང་དང་དགེ་བསྟེན་ དར་དཀར་ལའི་མེ་སེར་སྤྱི་
མེ་གིས་ འབྲུག་རྒྱལ་པོ་ལུ་ ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱན་སུལ་ནིའི་གྲོས་བརྟུན་འདི་གིས་ ང་
བཅས་མི་དམངས་ཡོངས་ཀྱི་དོན་ཉེང་གུར་ དུག་མདའ་འོག་པའི་ན་རྟུག་བྱུང་ཡོད། རྒྱལ་

ལབ་གཞན་གྱི་དཔེ་དང་ལམ་སྲོལ་ལུ་གཟིགས་ཏེ་བཀའ་རྒྱ་གནང་མི་འདི་ང་བཅས་མི་སེར་གྱིས་རང་གི་གོང་སྤྱོད་ལྟར་གྱི་དྲིན་ཅན་གྱི་ས་མ་དང་ཚོས་ཡོན་ཏན་སྟོན་མི་སྲོབ་དཔོན་རྒྱལ་ལ་འཚོ་ལ་བའི་སྤྱོད་ལྟར་ཡིད་ཆེས་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱལ་བཙུགས་དགོས་ཟེར་མ་དུ་འཇམ་མཚན་མེད་པའི་གྲུ་སེམས་ཁར་མཐོ་བསམ་ཡང་བཏང་མ་ཚུགས་པ་ཅིག་ཡིན་པས། རང་གི་མགོ་གཏད་སའི་མགོ་དང་མཇུག་གཏད་སའི་མཇུག་གའི་ཡིད་ཅན་ཞུ་འདོད་པའི་གཞན་མ་གཏོགས་གཙོ་ཆེ་བར་ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ཉམས་པ་སོར་ཚུད་དང་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་བཏང་ནི་ཚུ་ལུ་དེ་ལས་པར་འབད་རུང་མང་འབད་ག་རེ་མོ་ཆེ་གིས་མཛད་མི་འདི་ལུ་འབངས་མི་སེར་ལུ་མ་འབྲས་པ་དང་མ་བཅའ་མ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཁར་སྤྱོད་མས་གནང་ནི་ཚོས་དང་དཔོན་གྱིས་གནང་ནི་བཀའ་ཟེར་དེ་ཚུ་གྱི་བར་ན་རྒྱལ་པོས་གང་མཛད་འདི་ལུ་ཡིད་ཆེས་འདྲོངས་ཏེ་སྤྱོད་པ་མ་གཏོགས་རྒྱལ་པོའི་མཛད་བྱ་སེམས་ཁར་མ་འབད་པའི་སྤྱོད་ཞུ་དང་ཡས་མས་གྱི་ལོ་རྒྱུས་སྤྱོད་ཅེས་ཡང་ཞུས་ཞུ་མེད།

འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ནང་ལུ་དུས་ཡུན་གྱི་ཅིག་གི་ནང་མི་དབང་མཚོག་གིས་འགྲན་རྒྱུ་དང་བྲལ་བའི་གོང་འཕེལ་བཏང་གནང་པའི་ཁར་འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་སྤྱི་དང་མཐུན་འབྲེལ་ཡར་རྒྱས་གཏང་ནི་ཚུ་ཡང་ཚུ་ལ་དང་མཐུན་ཏོག་ཏོག་གཞུང་དང་མི་སེར་གྱི་རེ་འདུན་ལྟར་དུ་ཡར་དུགས་འགྲོ་བའི་བསྐྱར་ཡོད། འདི་བཟུམ་མའི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་དུས་ཚོད་འདི་ཁར་རྒྱལ་པོ་ལུ་ཚོགས་རྒྱལ་བརྒྱུར་བའི་ལམ་ལུ་བརྒྱུགས་པ་ཅིན་ལམ་འཛོལ་མ་ཉི་མའི་ཉ་སྤུ་མེན་པར་གྱོས་འཛོལ་མ་བསྐྱེལ་པའི་མགོ་མཇུག་ལུ་འགྲོ་ནི་ཡིན་མ་ལས་ནམ་སྤྱོད་ལུ་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ནང་གི་ཞི་བདེ་དང་བདེ་སྤྱོད་ལུ་གཞོན་འཚོ་བུང་སྟེ་རྒྱལ་ཁབ་ནང་བྱ་སྤྱོད་མ་བདེ་མ་འཐོན་པའི་བསྐྱར་ལས་པམ་ཤོས་འདི་རང་ང་བཅས་མི་སེར་ཚུ་འོང་ནི་ཡིན་པས་ཟེར་ཞུས་ཡི།

བསམ་སྒོ་སྒྲོན་ལ་བཏང་ན་མཁས་པ་དང་ འགྲོད་པ་ ལྷན་ལ་སྐྱེན་སྐྱེན་པོ་ཟེར་བའི་
 དེ་དུང་དང་ འདྲ་བར་ ད་ཅེས་སྒྲོག་ལས་ མཐོ་བསམ་ན་འཐན་བཏང་སྟེ་ གྲོས་འཆར་འདི་
 མ་པ་ལས་བཟོ་ནི་མེད་པ་ཅིག་ མ་འབད་བ་ཅིན་ གྲོས་བསྐྱུན་འདི་བཟུམ་ལུ་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་
 མཐའ་དོན་རྒྱུ་མ་གཅིག་ལུ་ འཛོལ་བ་མེད་པར་ ལག་ལེན་འཐབ་ཚུགས་པ་ཅིན་ ལེགས་
 ཤོམ་འོང་ནི་ཨིན་རུང་ ཐབས་ལམ་འདི་བཟུམ་ལས་བརྟེན་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཞི་བདེའི་རྒྱུ་རུན་
 རྒྱུ་མ་ཅིན་ འགྲོད་པ་ག་ཅི་སྐྱེ་རུང་ དོན་མེད་ལུ་གྱུར་ནི་ཨིན། དེ་དུང་གཏམ་རོགས་ལས་ལེན་
 ཚེ་འཇམ་པས་བ། དོན་གཏམ་རང་ལུ་འཁོར་ཚེ་ མཐོ་མ་ཚུགས་ཟེར་དོ་བཟུམ་ གཞན་ ལས་
 དེ་དུང་ལེན་ནི་འཇམ་རུང་རང་ ལས་འགན་རང་གུར་སོགས་ད་ མཐོ་མ་ཚུགས་པ་རྒྱུ་རུན་
 ལས། སྐྱམ་ཅེ་ལུ་ཚེས་ལུགས་ཅེ་དང་ ལུང་པ་ཅེ་ལུ་འགྲོ་ལུགས་ཅེ་ཟེར་དོ་བཟུམ་ ང་བཅས་
 ར་ འབྲུག་གི་ཁྱད་ཚེས་ཚུ་འོ་དོ་ རྟགས་བཟང་པོ་མ་འདྲཱ་ཡོད་ནི་འདི་གིས་ སྤྱིའི་རྒྱལ་ཁབ་
 ཀྱི་ལམ་ལུན་ཚུ་དང་ དུམ་དུ་ཅེ་འབྲིལ་ནི་འདི་ཡང་ ལེགས་ལམ་ཚེ་རུང་ དོན་མཐར་ཐུག་ལུ་
 ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཁྱད་ཚེས་ཅན་གྱི་ལམ་ལུགས་ཚུ་ལུ་ གཙོ་བོར་བཟུང་དགོས་པ་
 དེ་ ག་ཅི་ལས་ཡང་ གལ་ཆེ་དུགས་ཨིན་ཟེར་ཞུས་ཡི།

ད་ཅེས་ཚོགས་འདུ་ནང་ འབྲུག་རྒྱལ་པོ་ལུ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཚོམ་རྒྱན་སུམ་ཞིའི་གསུང་
 གྲོས་འདི་ རྗེ་བཙུན་མེ་ལ་གི་གསུང་ལས་ མའི་བུ་མོ་ནང་དུ་བཙུན་གས། དྲིན་ཅན་པ་མ་སྤྱི་
 རུང་འདོན། སྤྱིན་པ་དོ་གསོ་མེ་བྱས་པར་ དྲིན་ཅན་པ་མ་གཉིད་དུ་སྤྲོད་ཟེར་གསུང་ས་ཡོད་པ་
 བཟུམ་ དེ་བཟུམ་མའི་དབང་ཚད་གནང་ནི་དུགས་སོང་པ་ཅིན་ གཏའ་མ་བུ་གཞི་པོ་མ་
 རྒྱགས་པ་དང་ སམ་དགོས་དང་མི་དགོས་ཟེར་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཡང་ འཐོན་ནི་ཨིན་པས། ང་
 བཅས་རའི་དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ རྣང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་དར་ས་
 ཅིག་ཨིན་པའི་ཁར་ འབྲུག་པའི་མི་མེད་གྱི་མཁོ་འདོད་དང་ ལམ་ལུགས་ཚུ་ལས་ རྟ་དང་ས་
 ཏེ་བཙུམས་གནང་པའི་སྤྱི་བུས་དང་ལམ་ལུགས་ཚུ་ཡང་ སྤྱིའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ལམ་ལུགས་

དང་ ཅོག་འཐད་པ་འབད་རང་ བཟོ་ནི་འེ་མཚོ་བསམ་བཏང་པ་ཅེན་ ད་རེས་རྒྱལ་ཁབ་དང་
མི་སེར་གྱི་ཕན་ བདེ་ལུ་ སྐྱོང་སྐྱོང་འབད་ཡོད་པའི་གཞུང་འདི་ བཏམ་ཏོག་ཏོ་མེད་པ་སོང་
སྟེ་ མི་སེར་གྱི་ཞི་བདེ་དང་ཡར་རྒྱས་ལུ་ གཞོན་འཚོ་བྱུང་ཡི་ཟེར་བའི་གནས་ཚུལ་སྟེལ་
དགོས་པ་འཐོན་འོང་། འདི་གིས་འབད་ ད་རེས་ང་བཅས་རང་ མི་སེར་ཚུ་གིས་ འབྲུག་
རྒྱལ་པོ་ལུ་ ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱལ་སྤུལ་ནི་ཟེར་མི་འདི་ ཅ་བ་ལས་མ་རུང་མ་འབད་རང་
མི་དབང་མངའ་ཞབས་ལུ་ ཕྱག་འཚལ་གསོལ་ཕམ་བཏབ་ནི་ཅིག་མ་གཏོགས་ དཔའ་ ཏྲགས་
གནམ་ཁར་འཕྱར་རུང་ ཕོག་ས་ཨེན་ཅི་གུ་ལུ་ཟེར་དོ་བཟུམ། ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱལ་རྒྱལ་
པོ་ལུ་སྤུལ་རུང་ སྐྱོད་སྤྱུག་པོག་ས་འདི་ མི་སེར་ལུ་མི་འོང་ག་ཟེར་བའི་དོགས་བཟོན་ཡོད།

རྒྱལ་ཁབ་འདི་ ད་རེས་ལས་ཡང་ལྷག་པ་འབད་ཡར་རྒྱས་སོང་ ཡོན་ཏན་སྒོམ་སྟེལ་
མི་དང་རྒྱ་སྤྱི་ཁྲུལ་གཅིག་ལས་གཅིག་ དྲགས་འབད་འགྲོ་བའི་བསྐྱང་ལས་ མཁས་པ་ཡང་
ལེ་ཤེད་འཐོན་འོང་ གཡོ་སྐྱུ་ཁྲུལ་གསུམ་ལུ་ འབད་བཅོན་བསྐྱོད་མི་ཡང་མང་སུ་འཐོན་ཏེ་
ཡུད་ཅིག་ལས་ ཡོན་ཏན་སྒོམ་དང་རྒྱ་དྲགས་ཚུ་མགོ་མཐུད་རྒྱབ་ སྤྱང་ས་ཆེ་མི་ཚུ་གིས་ཟུར་
ལས་སྤྱར་བའི་བསྐྱང་ལས་ མཐའ་མཐུག་ལུ་ ང་བཅས་ མི་སེར་ཉམ་ཚུང་ཚུ་ལུ་ བྱ་སྟབས་
མ་བདེ་མ་དང་ བྱ་ཉེས་དགོས་པ་ལེ་ཤེད་བྱུང་ནི་ཨིན་པས། ད་རེས་བཟུམ་འབད་བ་ཅེན་ ང་
བཅས་རའི་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་ སྤྱི་གཙུག་གི་ཉེ་བློ་དང་མགོ་གཏད་ཀྱི་གོང་མ་
འབད་ཡོད་པ་ལས་ དྲག་པོ་གིས་ཞན་མ་བང་ ཅན་བཅོང་ནི་དང་ དབང་ ཅན་གྱིས་དབང་མེད་
བསྐྱེམ་ནི་ གཞན་དབང་འཕྲོག་ནི་དང་ དྲང་ཁྲིམས་མ་ཚང་པའི་གནས་སྟངས་ཚུ་ དུམ་དྲ་
རེ་བཟོན་རུང་ དེ་འབྲལ་ལས་ སྟབས་མ་བདེ་མ་གཅི་བཟོན་རུང་ སྐྱོད་སྤྱུག་གི་རེ་ས་ མི་དབང་
མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་ལུ་ཞུ་ནི་ཟེར་ སློབ་སྦྱོར་སའི་གོང་མ་ཡོད་པ་ཨིན། བཟུམ་ལུ་ འདི་
མེད་པ་འབྲུག་ཅིག་འབད་བ་ཅེན་ མི་རང་གསལ་རུང་ ང་གིས་བཟུམ་གེ་ ང་གིས་སྤྱོད་གེ་ཟེར་

སྒྲུབས་མ་བདེམ་ངོ་མ་མེ་སེར་ལུ་འབོན་ཉེན་ཡོད་པ་ལས་བརྟེན་མཇལ་ནི་སྐྱམ་དང་ཐུག་ས་
དཔོན་འབད་རང་མཛད་དགོ།

ང་བཅས་རའི་མཇུ་གིས་ཁོང་རའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་དད་གུས་ཆེན་
པོའི་སྐོ་ལས་གོང་ས་ལྟོན་དབང་ཕྱུག་མཚོག་གསེར་ཁྲིར་མང་འགསོལ་མཛད་ཞེན་མ་ལས་
རྒྱལ་ཁབ་འདི་ནང་ལུ་ནད་ལྷན་འབྲུག་ཚོད་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་གང་ཡང་མ་ཕྱོང་པར་རྒྱལ་
ཁབ་འདི་ནང་ཅི་དང་མ་འདྲ་བའི་གོང་འཕེལ་གྱི་གྲུབ་འབྲས་བུར་སྟེ་ཡོད་པ་ཀུན་གྱིས་
མཐོང་སར་ཨིན། ད་ལས་པར་འབད་རུང་འབྲུག་གི་བརྟན་སྲིད་འཛིན་པའི་རྒྱལ་བརྒྱན་
ཀྱི་རིང་ལུགས་འདི་ལུ་འགྲུར་བ་མེད་པར་གནས་དགོས་པའི་ཐབས་ཆེན་འབྲེལ་འདི་རང་
བསྐྱེད་ནི་མ་གཏོགས་འབྲུག་རྒྱལ་པོ་ལུ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱུན་སྤེལ་ཐབས་བསྐྱེད་དགོས་
པའི་གྲོས་བསྟུན་འདི་ལོག་སྟེ་བཞེས་གནང་དགོས་པའི་གསོལ་འདེབས་འདི་རང་ཞུས་
ཏེ་འདིའི་སྐོར་ལས་གསུང་གྲོས་གནང་མ་དགོས་པའི་གསོལ་འདེབས་ཡང་བསྐྱར་
ཞུས་ཡི།

ཅི་རང་སྤྱི་མི་གིས་མེད་བང་མང་འུ་ཞབས་མཚོག་གི་བཀའ་ཤོག་སྤྱི་བོར་ཕེབས་
ཏེ་ང་བཅས་ཀྱིས་དགའ་སྟོན་དཔག་མེད་བསྐྱེད་དེ་ལྷན་རྒྱལ་གཞུང་ཚོའི་ཀྱི་སྐོར་པོ་ཚུ་ལོ་
ངོ་ལཱའི་རིང་ཚོགས་རྒྱུན་བཟུག་སྟེ་བཅག་འབྲུ་མཛད་ནི་འདི་ལུ་རྒྱབ་སྐྱོར་ཞུས་ཡི། འདི་
འབད་མཇུག་འབྲུག་རྒྱལ་པོ་ལུ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཚོའི་རྒྱུན་བཟུག་དགོས་པའི་ཐབས་ལམ་ཅིག་
ཚོའི་འདུ་ཆེན་མོ་ལུ་ཡོད་པ་དགོ་ཟེར་བའི་བཀའ་དོན་འདི་གིས་རེད་ཀྱི་སེམས་ལུ་འབྲུལ་
སྤང་དང་སྐྱོ་བ་སྐྱེམ་བསྐྱེད་བཟུག་ཡི། མི་དབང་མཚོག་གིས་ཆབ་སྲིད་སྐྱོང་སྟེ་མི་ལོ་ ༢༦
གི་ནང་འཁོད་ལུ་མེ་སེར་གྱི་ཕན་བདེ་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མཐའ་དོན་ལུ་ཕྱག་ལུ་མཛད་གནང་
པའི་གྲུབ་འབྲས་ཚུ་གིས་མེ་སེར་ལུ་ཁེ་སན་ག་དེ་སྟེ་རང་བུར་ཡོད་པ་ཨིན་ནམ་ཀུན་གྱིས་
མཁྱེན་སར་ཨིན་མ་ཚད་ང་བཅས་རའི་བྱིམ་ནང་ལུ་ཡང་དེ་ཚུ་གི་ལོ་རྒྱུས་སྤེལ་སྟེ་

བཀྱའ་བསམ་བཞིན་པར་ཨིན། འདི་དང་འདྲ་བར་ང་ལུ་སྤྱི་མི་ལེ་ཤ་ཅིག་གིས་ཡང་ཁྱེད་
ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དེ་ཐུན་རིག་རྣམ་པར་བཀྱ་བའི་ཁར་མཁྱེན་རྒྱ་ཆེ་ཏོག་ཏོ་ཡོད་མི་ཅིག་ཨིན་པས་
ཟེར་སྐབ་མི་ཚང་ཚ་འཕྱད་ཅི།

སྤྱན་རྒྱས་གཞུང་ཚོར་ཀྱི་སློབ་པོ་ཚུ་གསང་བའི་ཚོགས་རྒྱུན་བཙུགས་ཏེ་བཙག་
འཐུ་འབད་དགོས་པའི་བཀའ་དོན་འདི་ལུ་ང་བཙས་ཀྱིས་ངོ་ས་ལེན་སུལ་ཡི། འབྲུག་རྒྱལ་
པོ་ལུ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱུན་ཐོ་བཀོད་ཀྱི་ཐབས་ལམ་དགོ་ཟེར་གསུང་ས་མི་འདི་ལུ་མཚོ་
བསམ་བཏང་མ་དུ་རང་དབང་མེད་པར་བཙུགས་མིན་གྱི་འབྲུལ་སྤྱད་བྱུང་སྟེ་ཁ་ལས་ལུ་
ཚོག་ཡང་ཐོན་མི་ཚུ་གསུམ་པས་དེ་འབད་ཨ་ལས་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱུན་ཟེར་མི་འདི་ཚུ་
བ་ལས་མི་དགོས་ཟེར་ལུས་ཡི།

བཀྱིས་སྤང་ག་ཤོང་སུག་ཤེད་འོག་གི་མི་སེར་སྤྱི་མི་གིས་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱུན་
སུལ་ནིའི་ཐབས་ལམ་དགོས་པའི་བཀའ་དོན་འདི་གིས་ང་བཙས་ཚོར་དམངས་ལུ་ཡིད་
མམ་དགོས་པ་བྱུང་མ་མཚན་སེམས་སྐྱོད་གོས་པ་བྱུང་ཡོད། འབྲུག་རྒྱལ་དང་པོ་ཨོལ་དབང་
སྤྱུག་གི་བརྒྱུད་པ་ཨོལ་གུ་རུའི་རྣམ་སྤྱུལ་རྒྱལ་རབས་བཞི་པ་མཚོག་གསེར་ཁྲིར་མེབས་
པའི་ཉི་མ་ལས་འབངས་མི་སེར་ལུ་བདེ་སྐྱོད་ཀྱི་ཉི་མ་ཤར་ཏེ་འབྲུག་གི་ཤར་སྟོན་ལུ་བྱུང་
མེད་པར་དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་ཡར་རྒྱས་ཡ་མཚན་ཆེ་ཏོག་ཏོ་སོང་མི་འདི་སྤྱི་ལོར་
དམ་པ་མི་དབང་མང་འབད་ག་རེན་པོ་ཆེ་སྐྱེ་ཉུག་གཅིག་གི་བཀྱའ་ཨིན། འདི་ལས་བཙེན་
ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱུན་སློབ་གསུང་གོས་བཞག་སྟེ་སློབ་གོང་ས་ཆེན་པོར་སུལ་བའི་
འགན་རྒྱའི་ཁ་སློང་ཅིག་སུལ་ཏེ་འབྲུག་རྒྱལ་བརྒྱུད་ཀྱིས་ཁྲི་ཐོག་བཞག་ས་ནི་དེ་ཚུ་རྒྱུན་
གཟར་མ་ཚད་པར་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པའི་རེ་བ་དང་སློབ་ལམ་ཡོད་ཟེར་ལུས་ཡི།

སྤྱ་གོ་ཤར་སྤྱ་སྤྱི་མི་གིས་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱུན་ཟེར་མི་འདི་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་
གྱི་འགོ་ལུགས་ཨིན་པས་ང་བཙས་ར་ཆ་ཁྱབ་ཀྱིས་སྤྱིའི་ལམ་ལུགས་ལུ་བཏུང་དགོས་པ་གང་

ཡང་མེད། འབྲུག་ཚོས་ལྷན་གྱི་རྒྱུ་ལ་ཁབ་འདི་ནང་ གཞན་དང་མ་འདྲ་བའི་བྱང་ཚོས་ བགོ་
 ལ་གྱོན་ཐང་ས་ལས་འགོ་བཟུང་ ལམ་ལུགས་སྲོལ་མངོས་ཚོས་ལྷན་ཏེ་གཏོ་ཚུ་ སོ་སོར་འབད་
 ར་ཡོད་པ་ཨིན། གཞན་ལས་མིག་དཔེ་ལེན་ཏེ་ འབྲུག་རྒྱུ་པོ་ལུ་ ཡིད་ཚེས་ཀྱི་ཚོགས་
 རྒྱལ་སྤུལ་ནི་འི་ཐབས་ལམ་སྐྱོགས་དགོ་པའི་གནད་དོན་ཙམ་ལས་མེད་ཟེར་ ཞུས་ཡི། ཚོགས་
 རྒྱལ་སྤུལ་ནི་འི་ལོ་རྒྱུས་པར་བཞག་ རྩོན་འབྲུག་རྒྱུ་དང་པོ་བྱི་ཐོག་བསྐྱོས་པའི་ནམ་ དུས་
 ལུ་ འབྲུག་གི་མི་སེར་ཚུ་གིས་ རྒྱུ་བརྒྱུད་ཅི་མ་པར་འཛོན་དགོས་པའི་འགན་རྒྱ་སྤུལ་ཏེ་
 ཡོད་མི་འདི་གུར་ ལྷན་ཐབས་ཅིག་ ད་རུང་སྤུལ་ནི་འབད་ ཚོགས་ཐང་ས་ ༧༩ ནང་ལུ་ མི་
 སེར་འཐུས་མི་ཚུ་གིས་ ལུ་ཚུ་གསལ་བསྐྱེད་དེ་ ཞུ་བ་གིས་མ་ཚད་ གོང་ག་སེབ་ཁག་ལུ་ མི་སེར་
 ཚུ་གིས་ ཡང་ ད་རེས་ཀྱི་བར་ན་ལུ་ དུས་ཀྱི་འགྲུར་བ་དང་བསྐྱེན་ འབྲུག་གི་རྒྱུ་བརྒྱུད་ལུ་
 འགྲུར་མེད་མཐའ་བཙན་གནས་ནི་འི་དོན་ལུ་ མི་སེར་ལས་ དེ་ལུ་གསལ་ཀྱི་འགན་རྒྱའི་ལྷན་
 ཐབས་རེ་སྤུལ་ན་ དྲག་ཚོད་འདྲུག་ཟེར་བའི་གོ་ས་བསྐྱེན་རེ་ཐོན་མ་ཐོན་ས་རང་ ཡོད་པ་ལས་
 བརྟེན་ འབྲུག་རྒྱུ་བརྒྱུད་ཀྱི་རིང་ལུ་གསལ་འདི་ལུ་ དད་དམ་འགྲུར་མེད་ མཐའ་བརྟེན་ཡོད་
 པའི་འགན་རྒྱ་གཅིག་ མི་སེར་གྲུང་པ་རེ་རེ་གིས་ རང་སོའི་རེ་འདོད་དང་བསྐྱེན་ ལག་
 རྒྱ་སྤུལ་ཏེ་སྤུལ་ནི་གུར་ གོ་ས་ཚོད་བརྟེན་དགོས་པའི་ ཞུ་བ་སྤུལ་ཡི།

བཀྲིས་སྐྱང་བསམ་མཁར་མི་སེར་སྤྱི་མི་གིས་ ཏེ་མ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༠༧ ལུ་ ཚོས་རྟེན་དང་
 འབངས་མི་སེར་ ཡོངས་ཀྱིས་ ཁ་ཞེ་གཉིས་མེད་ཀྱི་སྐོ་ལས་ གོང་ས་ཚུ་ན་དབང་རྒྱུག་མཚོག་
 ལུ་ འབྲུག་རྒྱུ་པོ་མངོན་ དགོས་པའི་འགན་རྒྱ་སྤུལ་ ཡོད་མི་འདི་ལུ་ འཛོན་སྐྱོང་མ་སྐྱོང་
 གི་བར་ན་ འགྲུར་མེད་མཐའ་བཙན་ བརྟེན་དགོས་པའི་ཁས་སྲུང་ས་དང་བཙས་པའི་
 འགན་རྒྱའི་ལྷན་ཐབས་ཅིག་ འབྲུག་གི་མི་སེར་ ཡོངས་ཀྱི་ཁ་ཐུག་ལས་ ཚོགས་དམངས་
 ཀྱིས་སྤུལ་ནི་འི་གོ་ས་བསྐྱེན་ ཞུ་བ་འའི་ཁར་ ར་བཙས་རའི་འབྲུག་རྒྱུ་ལ་ཁབ་འདི་ རི་སྤོང་
 བསྐྱེན་པ་མ་སྐྱོང་གི་བར་དུ་ རྒྱུ་བརྒྱུད་ཀྱིས་གསེར་བྱི་མནན་ཏེ་བཞུགས་ནི་འི་རྟེན་ འབྲེལ་

མི་འབྲུལ་ནི་དོན་ལུ་ ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོར་ འབྲུག་མངའ་བདག་རྒྱལ་པོ་ལུ་ ཡིད་ཆེས་
ཀྱི་ ཚོགས་རྒྱལ་སྤུལ་ནི་དེ་ཐབས་ལམ་མ་དགོས་པའི་གསོལ་འདེབས་ཞུས་ཡི།

སྤྲོད་གའ་ཚེ་ལ་མཁར་དང་གཏུང་སྤོན་སྤྱི་མི་གིས་ སྤྱིར་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འཕུལ་
ཕྱགས་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་དོན་དང་ ལྷག་པར་དུ་ དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་རང་དབང་སྲུང་
སྐྱོབ་སྐྱོང་སྐྱོང་འབད་བདག་འཛོན་མཛད་ནི་དེ་དོན་ལུ་ མི་དབང་ཞབས་ལས་ འདི་བཟུམ་
མའི་བཀའ་ཤོག་གནང་མི་འདི་ནི་གང་བས་བཀྱིན་ཆེ། དལ་གཞིར་ མངའ་ཞབས་ཀྱི་
བཀའ་དོན་ལུ་ རྒྱལ་སྐྱོར་རྒྱལ་སྤུལ་ཏེ་ ཅི་གསུང་བཀའ་བཞུགས་གྲུབ་དགོས་པ་ཅིག་ཡིན་
རུང་ འབྲུག་རྒྱལ་པོ་ལུ་ ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཚོཾ་རྒྱལ་སྤུལ་ནི་དེ་ཐབས་ལམ་གྱི་གྲོས་བསྟུན་འདི་
མི་མེད་གྱི་སེམས་ལུ་ འབབ་ནི་གི་གནད་དོན་ཅིག་ཙ་བ་ལས་མེན་མ་ལས་ ཚོཾ་འདུའི་སྤྱི་
མི་ཚུ་ལུ་ ཉེང་ལུ་མ་ཤོང་བའི་ཚུ་གུང་སྤོན་བྱུང་ཡི། འབྲུག་ལུ་སྐྱོད་པའི་ཉིམ་དགུང་ལས་
ཤར་ཏེ་གོང་འཕེལ་འཆར་གཞིའི་གོམ་པ་རེམ་བཞུགས་མདུན་ལུ་སྤོ་བཞུགས་མི་དབང་མཚོག་
གིས་ དགྲ་ཐབས་ཀྱིས་བཏུལ་གཉེན་བྱམས་ཀྱིས་སྐྱོང་སྤོ་བཞུགས་པའི་དུས་ཚོད་ཙ་ཙན་
འདི་ཁར་ རྒྱལ་པོ་ལུ་ ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱལ་སྤུལ་ནི་དེ་ཐབས་ལམ་ ཚོགས་འདུ་ལུ་
དགོས་པ་ཡང་མེད་བཟོ་ནི་དེ་གསུང་གྲོས་གནང་དགོས་པ་ཡང་མེད། ལྷོ་དང་བྱང་ལུ་ རྒྱལ་
ཁབ་སྤོམ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ཚུད་དེ་ཡོད་པའི་ར་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ཚུང་ཀྱུ་འདི་གི་རྟེ་
མའི་ལོ་རྒྱུས་དང་རྒྱལ་རབས་ཚུ་མཇལ་ལྟོད་ རྟེ་མ་སྤྱིའི་དཔུང་དམག་ ཐངས་བཅུ་གཅིག་
བཅུ་གཉིས་དེ་རེ་ལོང་ཐོན་འོང་རུང་ གོང་ས་ཨོཾ་དབང་སྤུག་མཚོག་གིས་ དམག་དཔོན་
མཛད་དེ་ དགྲའི་སྤྱོད་ལས་ རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་བཀྱིན་ལས་ ད་རེས་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་
འདིའི་རང་དབང་རང་བཙན་ལུ་ གཞོད་འཚོ་མ་བྱུང་པར་གནས་ཏེ་ ས་སྤོད་སར་བུགས་
སྤོད་པའི་གོ་སྐབས་ ཐོབ་སྟེ་ཡོད། འདི་ལས་བཞུགས་ འབྲུག་རྒྱལ་པོ་ལུ་ ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཚོགས་

རྒྱལ་སྤེལ་ནི་འདི་ཐབས་ལམ་འདི་ ཅ་གཏན་ལས་སྐྱོགས་མ་དགོས་པ་ཅིག་མཛད་གནང་དགོས་
པའི་གསོལ་འདེབས་ཞུས་ཡི།

ཚོགས་དཔོན་གྱིས་ འབྲུག་རྒྱལ་པོ་ལཱ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱལ་སྤེལ་ནི་ཐབས་
ལམ་ཅིག་ ཚོགས་འདུ་ལུ་དགོས་པའི་གནད་དོན་ཚུ་ བཀའ་ཤོག་ནང་ལུ་ ལ་གསལ་བཀོད་
གནང་ཡོད་པ་ལས་ ཚོགས་དམངས་ཀྱིས་ བཀའ་དོན་གྱི་གོ་བོ་ནོར་འབྲུལ་མེད་པར་ ཟུང་
ལུ་བསྐྱམས་ཏེ་བཀྲོན་བསྐྱེད་ས། འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྤྱང་སྐྱོབ་སྐྱོང་བཟོ་ནི་དང་ མི་
མེར་གྱི་མ་འོངས་ཡུན་རིང་གི་མཐའ་དོན་ལོ་ན་ལུ་དགོངས་ཏེ་ གཞུང་གི་སྲིད་བྱུས་ལུ་
བསྐྱུར་བཅོས་གསར་པ་མཛད་གནང་དགོ་པའི་གནད་ཁྲུངས་ཚུ་ ག་ར་གིས་མ་མཐུན་མ་
མེད་པ་ལས་བརྟེན་གསུང་གྲོས་གནང་མ་དེ་ བཀའ་ཤོག་ནང་གསལ་གྱི་གནད་དོན་ཚུ་ ཟུང་
ལུ་བསྐྱམས་ཏེ་ ཚོར་འདུའི་འབྲས་མི་ཚུ་གིས་ རྒྱལ་པོའི་བཀའ་དེ་འབག་ན་རེ་བས་ཕྱི་
འབོར་ན་གསེར་བ་པངས་ཟེར་ ཡང་བསྐྱུར་ཞུ་མི་འདི་ལས་མ་འགལ་བར་གསུང་གྲོས་
གནང་སྟེ་ གྲོས་བཅུད་བཏོན་དགོས་པའི་དྲན་བསྐྱུལ་ཞུས་ཡི།

ཐེམ་སྲུག་ཅང་དང་ཀ་མང་ མི་མེར་སྲི་མི་གིས་ རྒྱལ་པོའི་བཀའ་དང་རི་གཟར་གྱི་
བབས་ཚུ་འདྲ་ཟེར་དོ་བཟུམ་ བཀའ་གྲུན་ལོག་ཞུ་ནི་འདི་འོས་འབབ་མེད་དུང་ འབྲུག་རྒྱལ་
པོ་ལཱ་ ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱལ་སྤེལ་ནི་ཐབས་ལམ་དགོ་པའི་བཀའ་དོན་འདི་ལས་བརྟེན་
ཚོགས་འདུའི་འབྲས་མི་ཡོངས་ཀྱི་ཐུགས་ཁར་ ཚོ་གྲུང་སྐྱོམ་འབད་རང་མོག་སྟེ་ཡོད་པ་
ལས་ རང་གི་སེམས་ལུ་འཆར་མི་འདི་མ་ཞུ་བར་ བྱ་ཐབས་གཞན་མིན་འདུག། འབྲུག་
རྒྱལ་དང་པ་དབུ་བརྟེན་སྐྱོམ་ཞེན་ལས་ ད་ཚུན་གྱི་བར་ན་ རྒྱལ་བརྒྱུད་བཞི་པ་མཚོག་གིས་
ཆབ་སྲིད་བསྐྱེད་སྐྱུངས་བཞིན་པར་ཡོད་པའི་རིང་ལུ་ མི་དབང་མངའ་ཞབས་ཀྱིས་ རང་དོན་
འགྲུབ་ནི་འཆད་དུ་ མི་མེར་གྱི་སྲི་དོན་པར་སྤྱད་རྒྱབ་སྟེ་ ཅ་ལས་བཞག་མ་གནང་པའི་ཁར་
རྒྱལ་ཁབ་འདི་ནང་ གོང་འཕེལ་ག་དེ་ཅིག་སོང་ཡོད་དམ་ དགའ་སྐྱིད་ག་དེམ་ཅིག་བྱུང་

ཡོད་པ་ཡིན་ནམ་ ང་བཅས་ར་ ཚོགས་དམངས་ཀྱིས་མཁྱེན་ས་དང་གཞིགས་སར་ཡིན།
རྒྱལ་བརྒྱུད་ཀྱི་ལམ་ལུགས་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ འབྲུག་ལུ་གོང་འཕེལ་རྒྱ་ཆེ་དྲགས་བྱུང་ཡོད་པ་
བཞིན་དུ་ མི་སེར་ཚུ་ལུ་ རྫོང་ཁག་ཡར་རྒྱས་ ཚོགས་ཚུང་དང་རྟོག་འོག་ཡར་རྒྱས་ཚོགས་
ཚུང་བརྒྱུད་དེ་ ཐག་བཅད་ཀྱི་གནད་དོན་ཚུ་ནང་ བཅའ་མར་སྤེལ་བུར་གཏོགས་ཞིའི་དབང་
ཚད་གནང་སྟེ་ཡོད། རང་གི་དྲིན་ཅན་གྱི་པ་མ་ལས་ལྷག་པ་འབད་ མི་སེར་ལུ་བྱམས་བཅེའི་
དྲིན་གྱིས་བསྐྱོང་བའི་རྒྱལ་པོ་ལུ་ ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཚོཾ་རྒྱན་སུལ་ནི་ཟེར་མི་འདི་ མནོ་བསམ་ཅོམ་
ཡང་ བཏང་མ་ཚུགས་པའི་གནད་དོན་ཅིག་ཡིན་མ་ལས་ ང་བཅས་རང་ ཚོགས་འདུའི་
འབྲུག་མི་ཚུ་གིས་ རྫོང་མ་ཚུགས་པའི་སྤྲུག་བསུལ་སྤྱང་ཐབས་ལུ་རྒྱལ་པོ་ལུ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་
ཚོཾ་རྒྱན་སུལ་ནིའི་ཐབས་ལམ་གྱི་གྲོས་འཆར་འདི་ གསུང་གྲོས་ཀྱི་གྲུལ་ལུ་རང་ མ་བཅུག་
པར་བཀྱིན་བསྐྱུང་དགོ། ཏེ་མ་ང་བཅས་ཀྱི་པམ་ཚུ་གིས་ འབྲུག་རྒྱལ་དང་པ་གོང་ས་ཨོཾ་
དབང་སྤྲུག་མཚོག་ ཁྲི་ཐོག་མངའ་ གསོལ་མཛད་དགོས་པའི་དོན་ལུ་འགན་རྒྱ་སུལ་བཞག་
མི་འདི་མཇལ་ཏེ་བལྟམ་ད་ མི་གཅིག་དང་གཉིས་ཀྱིས་སློའི་ག་བཏོན་ཏེ་ འབད་བའི་ལུ་ཙ་
ལས་མེན་པར་ འབྲུག་གི་རྣམ་མིང་སྟེ་ཡོངས་ཀྱིས་ མཁྱེན་གཅིག་གི་ཐོག་ལས་ གོང་ས་ཨོཾ་
དབང་སྤྲུག་མཚོག་གིས་ འབྲུག་གི་རྒྱལ་པོ་མཛད་གནང་དགོས་པའི་ཁར་ གདུང་བརྒྱུད་ཀྱིས་
འབྲུག་གི་རྒྱལ་བརྒྱུད་རིམ་པར་འཛོན་དགོས་པ་འབད་ དགོ་འདུན་འདུས་པ་ རྒྱ་མཚོ་ས་
དབུ་གཙོས་པའི་གཞུང་གི་དཔོན་ཁག་དང་སྤྲུགས་ཀྱི་སྤྱི་སྡེ་ རྫོང་ཁག་སོ་སོའི་དཔོན་ཁག་
དང་ མི་སེར་འབྲུག་མི་ཚུ་གིས་ རང་སོའི་སྤྲུག་ཐམ་དང་ཐེང་ཚུ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་རྒྱབ་སྟེ་
སུལ་ལུག། ད་རིས་ཚོགས་ཐངས་༡༤ པ་འདི་ནང་ འབྲུག་རྒྱལ་པོ་ལུ་ ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཚོགས་
རྒྱན་སུལ་ནིའི་ཐབས་ལམ་དགོས་པའི་གྲོས་ཚོད་བཏོན་པ་ཅིན་ འབྲུག་གི་མི་སེར་ཚུ་ལུ་སློ་
པམ་སློམ་བྱུང་ནིའི་རྒྱུན་ལུ་གུར་བ་གིས་མ་ཚད་ འདི་བལྟམ་སྟེ་ ང་བཅས་ཀྱི་པམ་ཚུ་གིས་
འབྲུག་རྒྱལ་བརྒྱུད་ཀྱི་རིང་ལུགས་འདི་རྗེ་སྟེང་འཁོར་བ་མ་སྟོང་གི་བར་ན་གནས་ཤིང་ མི་

སེར་ཚུ་ཡང་མི་རབས་རིམ་པར་བརྒྱུད་དེ་ ས་སྤོད་སར་བུ་སྤོད་དགོ་ཟེར་བའི་མཐོ་བསམ་
 བཏང་སྟེ་ སུལ་ཡོད་པའི་གན་རྒྱ་འདི་ ཆ་མེད་འགྲོ་ཞེ་ཡིན་པས་ཟེར་ཞུས་ཡི། འདི་དང་
 འདྲ་བར་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱན་གྱི་ལམ་ལུགས་འདི་ལུ་ ཆ་འཇོག་མཛད་དེ་པ་ཅེན་ འདི་
 གིས་ ང་བཅས་རའི་ འབྲུག་མིར་མཁོ་འདོད་དང་ བརྟམ་པའི་སྤྱད་ཀྱི་ལམ་ལུགས་དེ་ཡང་
 གཏོར་བཤེག་བཏང་ནི་འཁྱེན་ལ་སྤོམ་འདུག། གཙོ་བོ་རང་ ཉེ་མའི་ཕམ་ཚུ་གི་རེ་བ་དང་
 རྫོན་ལམ་བཞིན་དུ་ ང་བཅས་ར་གིས་ཡང་ མ་འོངས་བུ་བརྒྱུད་ཚུ་འི་མཐའ་དོན་ལུ་ མཐོ་
 བསམ་གཏང་དགོས་པ་འདི་ ཉེ་ཅང་གིས་གལ་ཆེ་མ་ལས་ འབྲུག་རྒྱལ་པོ་ལུ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་
 ཚོཾ་རྒྱན་སུལ་ནི་འི་ཐབས་ལམ་བསྐྱོག་དགོས་པ་མེད་པ་ཅེག་མཛད་གནང་དགོས་པ་འབད་ མི་
 དབང་མང་འུ་ཞབས་མཚོག་ལུ་སྤྱོད་འཚེ་ལ་ཉེ་ གསོལ་མ་བཏང་ནི་མ་གཏོགས་ གཞན་
 འབད་ཐབས་གང་ཡང་མེན་འདུག།

རྒྱལ་ཁབ་འདི་ནང་གི་མི་སེར་ཆ་མཉམ་ གདང་ནང་ཉེ་མི་དབང་མཚོག་ལུ་ དེ་ལུ་
 ཀྱི་གསོལ་འདེབས་ཞུ་བར་ ཚོགས་ཁང་ནང་འོང་ཐབས་མེད་པ་ལས་ ང་བཅས་འབྲུག་མི་
 ཚུ་ མིའི་སྤྱོད་ལས་མི་བསལ་ཞེན་པ་ལས་ ཚོཾ་རྒྱན་བརྟམ་ཉེ་ ཁོང་ར་ མི་སེར་ཚུ་གིས་སྤོ་
 གཏད་དེ་རང་བཅོག་འབྲུ་འབད་དེ་བཏང་ མི་ཙང་ཙ་ཡིན་པ་ལས་ མི་དབང་མང་འུ་བདག་
 རེན་པོ་མཚོག་གིས་ཡང་ ང་བཅས་ཀྱིས་ཞུ་མི་འདི་ལུ་ ཆ་འཇོག་མཛད་གནང་པའི་རེ་
 འདུན་སྤོམ་ཡོད།

ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱན་ཟེར་མི་འདི་ སྤྱིའི་ལམ་ལུགས་ལས་ ཉུང་ས་ཉེ་ བཟོ་ནིའི་
 ཐུགས་བསམ་མ་ བཞེས་པར་ སྤྱིའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ལམ་ལུགས་ལུ་མིག་དཔེ་བལྟ་བ་ཅེན་ སྤྱིའི་རྒྱལ་
 ཁབ་ལེ་ཤུ་ཅེག་ནང་བཟུམ་འབད་རང་ ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ཡང་ ད་རེས་དབུ་
 འབྲིད་གཅིག་གིས་མཛད་ནངས་པར་ གཞན་གཅིག་གིས་མཛད་དེ་ སྤྱོད་ལམ་བཞེས་སྤོམ་
 འབྲུང་ནིའི་ཉེན་ལ་འདུག། སྤྱིའི་རྒྱལ་ཁབ་ལེ་ཤུ་ཅེག་ནང་ གཞུང་རྒྱུང་ལས་བཞེན་པའི་

ལྷན་པ་མ་བདེ་མ་ཚུ་ཐོན་དང་འཐོན་བཞིན་པར་ཨིན་པའི་ཁར་ མི་ཡང་ཉི་འགྲུ་གིས་ཉེ་དོ་
ཡོད་པའི་སྐོར་ལས་ ང་བཅས་ར་གིས་མ་ཤེས་པ་མེད། རྒྱལ་ཁབ་གཞན་ཁར་ཐོན་ཡོད་པའི་
དཀའ་སྤྲོད་ཚུ་དང་ བྱི་མཚེས་རྒྱལ་ཁབ་ཚུ་ལུ་བཟླ་ཞེན་མ་ལས་ གནས་སྤངས་ག་ཅི་
ལུ་ཐུག་རུང་ ང་བཅས་ར་འི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ལམ་ལུགས་འདི་ བདག་འཛོན་སྤྱིང་སྤྱིང་འབད་
དགོས་ཟེར་ཞུས་ཡི། དུས་ནི་མི་འགྲུར་ མི་རྣམས་ཀྱི་བ་ཨིན་ཟེར་དོ་བཟུམ་ དུས་ལུ་འགྲུར་
བ་ཅ་ལས་མིན་འདུག། དེ་བསྐང་བུ་འཚོ་པའི་དུས་ཚོད་ལུ་ད་ཅེས་ཡང་བུ་འཚོ་དོ། མིའི་
བསམ་སྤྱོད་ལུ་ཀྱིར་བ་བྱུང་པའི་བསྐང་ལས་ སྤོན་བྱོན་རྒྱལ་བ་གོང་མ་ད་ སམ་ཚུ་གིས་མཛེད་
ཤུལ་བཟང་པོ་ཚུ་ལུ་ཡང་ བསྐྱར་བཅོས་གང་མང་འབྱུང་ནིའི་ཉེན་ཁ་འདུག།

འབྲས་མི་ཚ་རོགས་ལ་ལོ་གིས་ གོང་ས་ཨོལ་དབང་སྤྱག་མཚོ་ག་ལུ་སུལ་མི་ འགན་
རྒྱའི་ལྷན་ཐབས་སུལ་ནིའི་ལོ་རྒྱུས་རེ་འང་ ཚོར་དམངས་ལུ་ཞུ་མི་འདི་ མ་གཞི་སེམས་ཁར་
ཚོ་གུང་ལང་སྟེ་ཞུ་ཨིན་རུང་ མཐོ་བསམ་ན་འབྲས་ཅིག་འབད་བཏང་སྟེ་བལྟམ་ད་ ཨིན་
ཉ་ཚིང་མ་ལུ་དོང་གསར་པ་སྤྱོད་དགོ་པའི་གནད་དོན་མ་མཐོང་མ་ལས་ ང་བཅས་ར་འི་སམ་
ཚུ་གིས་ སུལ་བཞག་མི་འགན་རྒྱ་འདི་ལུ་ ང་བཅས་ར་གིས་ཡང་ དམ་ཚོག་དཔང་བཅུ་གས་
ཀྱི་བཅེ་འཛོག་བསྐྱེད་ནི་དེ་ལུ་ ཀྱིར་བ་མེད་པར་སྤོད་ནི་མ་གཏོགས་ འབྲུག་རྒྱལ་པོ་རེ་རེ་
བྱོན་མ་ད་ འགན་རྒྱ་ཚ་རེ་རེ་སུལ་དགོས་པའི་གནད་དོན་ཡང་མེད་ ད་ཅེས་ལས་སུལ་ནིའི་
ལམ་སྟོལ་ཡང་བཟོ་ནི་མི་འོང་། འབྲུག་རྒྱལ་བརྒྱུད་རིང་ལུ་འདི་ འཁོར་བ་མ་སྟོང་གི་
བར་ན་གནས་ནིའི་དོན་ལུ་ མཐའ་ཚོག་དང་ཡིད་ཆེས་ཞུ་དགོས་པ་ཡོད་རུང་ ཉེ་མའི་
འགན་རྒྱ་འདི་གིས་རང་ འབྲས་པ་འབད་མཛེད་གནང་ཟེར་ འབྲས་མི་ཡོངས་ཀྱིས་ཞུ་
བཞིན་དུ་ འབྲུག་རྒྱལ་པོ་ལུ་ ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱལ་སུལ་ནིའི་ཐབས་ལམ་ རྒྱལ་ཡོངས་
ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་ལུ་མ་དགོས་པ་འབད་ ཐག་གཅད་གནང་པ་ཅིན་ བཀྱིན་ཆེན་ཨིན་པས་
ཟེར་ཞུས་ཡི།

གསར་སྤང་མི་སེར་སྤྱི་མི་གིས་ ཉེ་མ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༠༧ ལུ་ གོང་ས་ཚུན་དབང་སྤྱད་
 མཚོག་ལུ་ འབྲུག་བརྒྱུད་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་མཛེད་དགོས་པའི་འགན་རྒྱ་སྤུལ་ཞེན་མ་ལས་
 ཚུར་ རྒྱལ་ཁབ་འདི་ནང་ དགའ་སྤྱིད་སྤུན་སྲུང་ཚོགས་ཉེ་ དཔལ་འབྱོར་ཡར་རྒྱས་གོང་
 འཕེལ་འགྱོ་བའི་བར་ན་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༢༠ ལུ་ ངོ་ལོག་པའི་བྲེལ་ཟེང་ཐོན་ཞེན་ལས་ཚུར་ ངོ་
 ལོག་པ་ཚུ་གིས་ རྟོ་མཚམས་ལུ་ ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་གྱི་གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་ཚུ་གཏོར་
 བཤིག་བཏང་ མི་སེར་གྱི་རྒྱུ་རྗེས་དང་ཚོ་སློག་ལུ་ གཞན་འཚོ་སློམ་བྱུང་ཞེན་མ་ལས་ རྟོ་
 མཚམས་པའི་མི་སེར་ཚུ་གིས་ ཚོགས་ཐངས་ ༧༡ པའི་ནང་ འབྲུག་རྒྱལ་པོ་ལུ་ དད་དམ་
 ལྟན་མེད་ཡོད་པའི་འགན་རྒྱ་སྤུལ་ཉེ་ཡོད་མི་འདི་ལུ་ འགྲུབ་བཅུ་ལས་མེད། གོང་ལས་
 འཇུག་མི་ཚུ་རོལ་ཚུ་གིས་ཞུམ་བཞེན་དུ་ འབྲུག་རྒྱལ་པོ་ལུ་ ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱུན་བསྐྱར་
 བྱེད་ཐབས་ལམ་ ཚོལ་འདུ་ཚེན་ མོ་ལུ་དགོས་པ་མེད་པ་ལས་བཏེན་ ཐབས་ལམ་འདི་དགོས་
 མི་དགོས་ཀྱི་གསུང་གྲོས་མ་གནང་པར་ རྒྱལ་བརྒྱུད་འཛིན་པའི་རིང་ལུགས་ལུ་ ཡིད་ཆེས་
 ལྷག་པར་གྱིས་ཡོད་པའི་བདེ་མཚོན་ལུ་ ཉེ་མ་གོང་ས་ཚུན་དབང་སྤྱད་ལུ་སྤུལ་བའི་འགན་
 རྒྱུའི་ལྷན་ཐབས་ཅིག་ སྤུལ་ཞེ་གྲུང་གྲོས་ཚོད་བཏོན་ཉེ་ བཞིན་བསྐྱར་དགོས་པའི་གསོལ་
 འདེབས་ཞུས་ཡི།

ལྷན་ཚེ་མི་སེར་སྤྱི་མི་གིས་ མི་དབང་མང་འབད་ག་རྒྱལ་པོ་ལུ་ ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཚོགས་
 རྒྱུན་སྤུལ་ཞེ་འི་གནད་དོན་འདི་གིས་ ང་བཅས་མི་སེར་ཚུ་ཡང་ མར་ལུ་བཅག་བཅད་
 བཅད་པ་ གཞུགས་ཁར་སྤྱུགས་པ་བཟུམ་མའི་སྤྱད་བསྤུལ་དང་ཚུ་གུང་སློམ་ཕོག་སྟེ་ཡོད། ད་
 ཚུན་ཡང་ འབྲུག་ཚོས་ལྷན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཡིན་པའི་ཁར་ ཆབ་སྲིད་ཡང་རྒྱལ་བརྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་
 པོས་སྐྱོང་ནི་འདི་གིས་ ང་བཅས་འབྲུག་པའི་མི་སེར་ཚུ་ དགའ་སྤྱིད་སྤུན་སྲུང་ཚོགས་ཉེ་
 ཡོད། ཉེ་མ་ འབྲུག་པའི་མི་སེར་ཚུ་གི་བཟུང་འཇུང་བཀག་བཞག་ཚུ་ ག་དེ་སྟེ་ ཡོད་པ་ཡིན་
 བཅད་དང་ ད་རེས་ནངས་པར་ གོང་འཕེལ་ག་དེ་ཅིག་སོང་ལྷག་ག་ ག་ར་གིས་མཁྱེན་སར་

དང་གཟེར་སར་ཡིན་མ་ལས་ མི་དབང་མང་འབད་ག་རེན་པོ་ཆེ་ལུ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཚོགས་
རྒྱུན་སྲུང་ཞེ་འདི་ རྫོང་ཁག་ ༢༠ འི་ནང་ རྟེན་འོག་ ༢༠༢ ཀྱི་མི་མེད་ཆ་མཉམ་གྱི་རྟོང་ས་
ལས་ ཚོགས་དམངས་ཀྱིས་ ལགས་གཉེས་ཐལ་མོ་སྤྱད་ཏེ་ སྤྱག་འཚེལ་གསོལ་བཏབ་ཞུས་
ཡི། རྟེ་མ་གོང་ས་ཨོན་ཏེན་དབང་སྤྱག་མཚོག་ལུ་སྲུང་མི་ འགན་རྒྱུ་ལེ་རྟེན་ཐབས་ཅིག་སྲུང་
དགོས་ཏེ་སྲུང་ཚོག་ཚོག་ཡིན། ང་བཅས་ཀྱི་རྒྱུ་ཁབ་འདི་ རང་པོ་ཚོས་ལྡན་གྱི་རྒྱུ་
ཁབ་ཅིག་ཡིན་མ་ལས་ རྒྱུ་ཁབ་གཞན་ལུ་དཔེ་བལྟ་སྟེ་ རྒྱུ་པོ་ལུ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཚོར་རྒྱུན་
སྲུང་ཞེ་སར་བཞག་སྟེ་ འབྲུག་གི་རྒྱུ་བརྒྱུད་འདི་ ཇི་སྲིད་བསྐྱེད་པ་མ་སྟོང་གི་བར་ན་ རྒྱུ་
པོ་རེ་མ་བྱོན་གྱིས་ འབྲུག་གི་བསྟན་སྲིད་སྟོང་སྟེ་ བཞུགས་ཞེ་འདི་རེ་སྟོན་བསྟེན་དགོ།

རྟེ་མ་སྟོ་མཚམས་ལུ་བྱེད་མ་ཐོབ་དང་ ཚོར་ཐང་ས་ ༧༠ པའི་སྐབས་ རྟོ་མཚམས་
ཀྱི་བྱེད་ཐང་འཛུམས་ མ་ཚུགས་པ་ཅིན་ མི་དབང་མཚོག་གསེར་ཁྲིལ་ས་དགོང་ས་ལུ་མཛེད་
ཞེ་ཟེར་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཚུ་ མི་མེད་ཚུ་གིས་གོ་སྟེ་ རང་དབང་མེད་པར་མིག་ཚུ་ཤོར་བའི་
གནས་ལུ་བྱུག་ཅི། ལོ་རྒྱུས་འདི་ང་གིས་ ཚོགས་ཁང་འདི་ནང་ ཁ་བདེ་ཕྱི་བདེ་འབད་ཞུམ་
ཙ་ལས་མེན་པར་ འབྲུག་པའི་མི་མེད་ཡོང་ས་ཀྱིས་ འབྲུག་རྒྱུ་པོ་ལུ་ དད་དམ་སྟེན་མེད་
ཀྱི་གྲས་བཏུད་ཡོད་པའི་ར་ཁྲུང་ས་སྤྱགས་པ་ཡིན་ཟེར་ཞུས་ཡི། འདི་ལས་བཞེན་ ཡིད་ཆེས་
ཀྱི་ཚོགས་རྒྱུན་ཟེར་མི་འདི་ ཏུ་ས་ད་རེ་ས་པར་བཞག་ སྤྱི་སྲུང་ཡང་ དེ་བཟུམ་མའི་ལམ་
ལུགས་སྤྲིགས་དགོས་པའི་ལུ་བྱ་ ད་རེ་ས་ལས་འཐབ་ཞེ་མི་འོང་ཟེར་ཞུས་ཡི།

ཅི་རང་སྲུ་མི་དྲང་རའི་མི་མེད་སྤྱི་མི་གིས་ ང་བཅས་རའི་འབྲུག་རྒྱུ་པོ་ལུ་ ཡིད་
ཆེས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱུན་སྲུང་ཞེ་འདི་ཐབས་ལམ་སྟོར་ལས་ གསུང་གོས་ལེ་ཤུ་ཅིག་རང་བྱུང་ཡི།
ང་བཅས་རའི་ཚོས་ལྡན་རྒྱུ་ཁབ་འདི་ནང་ ད་ཚུན་རྒྱུ་བརྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུ་པོ་རེ་མ་བྱོན་ཚུ་ལུ་
ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱུན་སྲུང་སྟོལ་མེད། མི་དབང་ཞབས་ལས་ མི་མེད་ལུ་ དབང་ཚད་
སྤྱི་རྒྱུ་ལ་གནང་ཞེ་འདི་སྲིད་བྱས་དེ་ རྒྱ་བསྟེན་གནང་ཞེ་འདི་སྤྱགས་བསམ་བཞེད་དེ་ ཚོགས་

དམངས་ལུ་གནང་པའི་བཀའ་ཤོག་དང་འབྲིལ་ཏེ་ལྷན་རྒྱལ་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་སློན་པོ་ཚུ་
ཡང་གསང་བའི་ཚོགས་རྒྱན་བཙུགས་ཏེ་བཙག་འབྲུག་ཅེ། འདི་འབད་ཨ་ད་ ཡིད་ཆེས་
ཀྱི་ཚོགས་རྒྱན་སུལ་ནི་འི་ཐབས་ལམ་འདི་བསྐྱེག་ནི་འི་མཛོ་བསམ་ཅ་ལས་མེད་པ་ལས་ད་
རེས་ང་བཙས་ཚོཾ་དམངས་ཀྱིས་ དེ་ལུ་གསུང་གི་གསོལ་འདེབས་ལྷུ་མི་འདི་ལུ་མེད་བང་
ཞབས་ལས་ཨིན་རུང་དགོངས་འཚོམ་མེད་པར་གསལ་ཏེ་བཀྱེན་བསྐྱུང་གནང་ཟེར་བའི་
གསོལ་འདེབས་ལྷུ་བའི་ཁར་མི་རྗེ་ཚོཾ་དཔོན་མཚོག་གིས་ཡང་འདི་གུར་གྲོས་ཐག་
བཙད་དེ་གསུང་གྲོས་ཡུན་རིང་དགོས་པ་ཨིན་འདུག་ཟེར་ལུས་ཡི།

རྣམས་དམར་དང་གསང་སྤྱོད་སྤྱི་མི་གིས་གོང་ལས་སྤྱི་མི་ཚུ་རོགས་ཚུ་གིས་ལྷུ་
བཞེན་དུ་ང་བཙས་རེ་རྒྱལ་བ་གོང་མ་དང་པམ་བསོད་ནམས་ཅན་ཚུ་གིས་འགན་རྒྱ་མ་
བཏུབ་བཏུབ་བཟོ་སྟེ་གཞུང་གི་སྤྱི་ལུ་སུལ་བཞག་ལུ་གཞུང་དེ་ཁར་ད་རེས་དུས་ཀྱི་གྲུང་བ་དང་
བསྐྱེན་ཚོགས་དམངས་ཀྱིས་འགན་རྒྱའི་ལྷན་ཐབས་ཅིག་སུལ་ཏེ་བཞག་ནི་མ་གཏོགས་
ཡིད་ཆེས་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱན་བཙུགས་དགོས་པའི་ལོ་རྒྱུས་འདི་ཚོགས་ཁང་ནང་
གསུང་གྲོས་གནང་དགོས་པའི་དོན་དག་མེད། དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ནང་
སྤྱི་འཐོར་སྤྱང་ལུ་རྒྱལ་བ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཨིན་རུང་ནང་འཁོད་ལུ་འགོ་བཟེའི་དབང་
ཆ་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཞི་བདེ་དང་མི་སྡེའི་ཉེན་སྲུང་ལུ་མཁོ་བའི་སྤྱི་གསུང་བྲིམས་ཚུ་ཚུལ་
མཐུན་འབད་ཡོད་པའི་རྒྱལ་ཁབ་བྱུད་དུ་འཕགས་པ་ཅིག་ཨིན།

ད་རེས་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་ལུ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཚོཾ་རྒྱན་སུལ་
དགོས་པའི་ཐབས་ལམ་ཐད་ང་བཙས་རེ་འབངས་མི་སེར་ཡོངས་ཀྱི་ཁ་ཐུག་ལས་ལགས་
གཉེས་ཀྱིས་གཅིག་བཟོ་སྟེ་སྤྱི་འཚལ་གསོལ་བཏུབ་ལུ་དགོས་པའི་ར་ཁྲུངས་ཡང་སློན་
བྱོན་རྒྱལ་བ་གོང་མ་ཚུ་གིས་ལྷུང་ན་ས་མས་བསྐྱེན་ཀྱང་སྤོང་། ལུགས་བཟང་དགུ་ལ་
ཡོད་ཀྱང་ལེན་ཟེར་གསུངས་དོ་བཟུམ་ད་རེས་ཀྱི་གསུང་གྲོས་འདི་སློན་སྤྱིལ་མེད་པའི་

སྒོལ་གསར་ཨེན་ལས་ འདི་ཨེན་ཅིག་མེན་ཅིག་ཆ་མེད་བཏང་སྟེ་ ས་ལྟལ་ འདྲ་དང་གཡག་ ལྟལ་ཀོམ་ཟེར་དོ་བཟུམ་ རྒྱལ་པོ་གིས་རྒྱལ་བརྒྱུད་ འཛེན་ ང་བཅས་རའི་མི་སེར་གྱིས་ རང་ སེའི་ས་ལྟལ་བཟུང་སྟེ་ རྒྱལ་པོ་དང་མི་སེར་བར་ན་འདི་དད་དམ་དང་བུམས་བཅེ་ལུ་ འགྱུར་ བ་མེད་ བར་གནས་ཤིང་ མི་དབང་མང་འ་བདག་རེན་པོ་ཆེ་མཆོག་སྐྱོ་ཆོ་ཉེ་སྟེ་དང་མཉམ་ རྟེ་གསེར་བྲི་གྲར་ ཞབས་པད་བརྟན་ཏེ་ རི་སྲིད་འཁོར་བ་མ་སྟོང་གི་བར་ན་ རྒྱལ་བརྒྱུད་ རིམ་པ་བཞེན་དུ་འབྱོན་ཏེ་ དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་བརྟན་སྲིད་ཡུན་རིང་མོ་འབད་བརྒྱུད་ གནང་བའི་སྲོན་ལམ་འདི་རང་བཏབ་སྟེ་ ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཆོགས་རྒྱན་ཟེར་མི་འདི་ དུས་ནམ་ ཡང་ཅ་གཏན་ལས་སུལ་དགོས་པ་མེད་པའི་གྲོས་ཚོད་བཏོན་པ་ཅེན་ དུག་ཚོད་ལྷུས་ཡི།

འབྲུག་གི་རྒྱལ་རབས་ བར་དར་གྱི་དུས་ལུ་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དབུ་འབྲིད་མཛད་མི་སྲིད་ རྒྱུར་ཅིག་མ་ཐོན་པའི་གནད་ལས་ མི་སེར་ལུ་བདེ་བ་གསེག་དང་དཀའ་སྤྱུག་རི་བྱུང་དང་ འབྲུག་རྒྱལ་དང་པོ་དབུ་བརྟེས་ཞེན་ལས་ཚུར་ འབྲུག་ལུ་ཞི་བདེ་དང་མི་སྲིད་པལ་འབྱོར་ གྱི་འཕེལ་བསྐྱེད་ག་དེ་སྟེ་བྱུང་ཡོད་ག་ཚུ་གི་སྟོར་ལས་ གོང་ལས་འབྲུས་མི་སོ་སོ་གིས་ གསལ་བཤད་ཡང་བརྒྱུར་ལྷུས་ཡོད་པ་བཞེན་དུ་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཚུང་ཀྱང་འདི་ འཛམ་གླིང་ བར་རྒྱལ་ཁབ་སྟོབས་ཅན་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ཚུད་ཡོད་མི་གི་ དབུ་འབྲིད་མཛད་མིའི་ལམ་ ལུགས་དེ་ རྒྱལ་བརྒྱུད་ཀྱི་རིང་ལུགས་མེན་པ་ཅེན་ ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གནས་སྟངས་ དེ་ག་དེམ་ཅིག་ལུ་ཐུག་འོང་ག་ ཅ་ལས་ལྷུ་མི་ཤེས། འདི་ལས་བརྟེན་ དཔལ་ལྷན་འབྲུག་ པའི་སྤྱིའི་ལུགས་རི་ཟེར་དུང་ བར་གི་ཞོར་སུ་ཟེར་དུང་ རྒྱལ་བརྒྱུད་ཀྱི་རིང་ལུགས་འདི་ རང་ཨེན། འབྲུག་པའི་ལུགས་སྲོལ་དང་གོམས་གཤེས་ཚུ་ལུ་ ཉམས་སྲོང་དང་ཤེས་ རྟོགས་མེད་མི་ཚུ་གིས་ འབྲུག་ལུ་རྒྱལ་བརྒྱུད་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ཨེན་པས་ཟེར་བའི་བསྐྱར་ ལས་ འདི་ནང་གི་མི་སེར་ཚུ་ལུ་ སྲིད་ཀྱི་རང་དབང་དང་འགྲོ་བ་མའི་དབང་ཆ་ཚུ་གང་ ཡང་མེད་པའི་མཛོ་བསམ་བཏང་ཚོད་འདུག།

འདི་ལས་བཏེན་ འབྲུག་རྒྱལ་པོ་ལུ་ ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱལ་ལུ་ཞེ་བཟུང་ལམ་
ཟེར་མི་འདི་གིས་ གཞུང་དང་མི་མེད་གྱི་བར་ན་ སློམ་དག་པའི་གནད་ལུ་གྲུར་ཏེ་ གཞུང་
གི་བྱམས་སྦྱོང་དང་མི་མེད་གྱི་དད་གུས་ཆེ་བའི་དམ་ཚིག་ལུ་ བསྐྱེད་ལྡན་ཞུགས་ཞེ་བའི་ཉེན་ཁ་
ཡོད་ཚོད་འདུག་ཟེར་ཞུས་ཡི།

འབྲུག་ལུ་རྒྱལ་ཡོང་ས་ཀྱི་རིམ་པར་ རྒྱལ་ཡོང་ས་ཚོགས་འདུ་དང་སློབ་གྲོས་ཚོགས་
རྩེ་ རྩོད་ཁག་དང་རྟེན་འོག་གི་རིམ་པར་ རྩོད་ཁག་དང་རྟེན་འོག་ཡར་རྒྱས་ཚོགས་ཚུང་
ལ་སོགས་པའི་དམངས་གཙོའི་རིང་ ལུགས་ཀྱི་གཞི་ཙུང་དང་མཐུན་པའི་ལམ་ལུགས་ཚུ་
རྒྱལ་ཁབ་གཞན་ཁར་བཟུམ་སྤེ་ མི་མེད་གྱིས་ནང་འབྲུག་སྦྱོང་སྤེ་ གཞི་བཙུགས་གནང་
གནང་མ་ཙམ་ལས་རང་མེན། འདི་ཚུ་ཆ་མཉམ་ རྒྱལ་པོའི་གསེར་སྤེ་གུ་ལས་ དུས་དང་
བསྐྱེད་པའི་འབྲུག་པའི་དགོས་མཁོ་དང་ ཕན་བདེ་ལུ་གཞིགས་ཏེ་གནང་གནང་མ་ཡིན།
འདི་ཁར་ ད་རེས་རྒྱལ་ཡོང་ས་ཚོགས་འདུ་ཐང་ས་ ༧༦ པའི་ནང་ལས་ གཞུང་འཛིན་སྦྱོང་
གི་དབང་ཆ་རྒྱལ་པོ་ ལྷན་རྒྱུས་གཞུང་ཚོགས་ལུ་གནང་བ་གིས་མ་ཚད་ ལྷན་ཚོགས་འདིའི་
སློབ་པོ་ཚུ་གི་བཙག་འཇུག་འབྲུ་འབད་ཞེ་བའི་དབང་ཆ་དང་ རྒྱལ་ཡོང་ས་ཚོགས་འདུ་ལུ་གནང་
ཚར་ཡི། འདི་འབད་བ་ལས་ རྒྱལ་ཡོང་ས་ཚོགས་འདུ་ཚེན་པོ་ལུ་ དུས་ནམ་ཡང་དགོས་
པའི་དཔེ་མ་སྤྲད་ཅིག་ཡིན་ལས་ ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཐབས་ལམ་འདི་ ཙུང་བ་ལས་མ་དགོས་པ་
འབད་ གྲོས་ཚོད་བཏོན་གནང་ཟེར་ཞུས་ཡི།

དར་དཀར་དཔལ་ལའི་སྤྱི་མི་གིས་ མི་དབང་མངའ་ཞབས་མཚོག་གིས་ གནང་
བའི་བཀའ་ཤོག་གི་དགོངས་དོན་ཚུ་ ང་བཅས་ཀྱིས་ལྷག་སྤེ་ དོན་ཚུ་ལེན་ཤོམ་འབད་
ཉུ་གོ་ཡི། བཀའ་ཤོག་གི་དགོངས་དོན་ཚུ་ལུ་ གྲོས་བསྟུར་འབད་བཞིན་པར་ཡིན་ལས་
ལྷན་རྒྱུས་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་སློབ་པོ་ཚུ་ ཚོགས་རྒྱལ་བཙུགས་ཏེ་ བཙག་འཇུག་འབད་དགོས་
པའི་བཀའ་དོན་འདི་ མངའ་ཞབས་ཀྱི་ཐུགས་དགོངས་བཞིན་གྲོས་ཚོད་གྲུབ་ཅི།

འདི་འབདཱ་མེ་དབང་མང་འ་ཞབས་མཚོག་ལུ་ ཡིད་ཚེས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱུ་སྤུལ་
དགོས་པའི་དོན་ཚན་འདི་གིས་ ང་བཅས་མི་སེར་ཚུ་ལུ་ རྒྱལ་བཟུལ་སྐྱོམ་འབད་རང་སོག་
བཅུག་ཅི། རང་གི་ལུང་པའི་རྒྱལ་པོ་ལུ་མི་སེར་གྱིས་ཚོན་རྒྱུ་བཅུགས་ནིའི་ལམ་ལུ་འདི་
ནམ་རྟོག་ལང་སི་སི་ཅིག་ཨིན་པས། མི་དབང་མཚོག་ ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་པོ་ཨིན་པའི་
འདུ་ཤེས་དེ་ ང་བཅས་ཀྱིས་ སེམས་ཀྱི་གདོང་ལས་རང་བསྐྱེད་བཞེན་པར་ཨིན་མ་མཚན་
ད་ལས་ཕར་ཡང་ ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཆ་བ་སྲིད་ཀྱི་དབུ་འབྲིད་དེ་ དབང་རྒྱལ་བརྒྱུད་
འཛོན་གྱིས་སྐྱོང་ནི་གུར་ ང་བཅས་ཀྱི་ཁ་བྱུག་ལས་ དད་དམ་ལྷན་མེད་ཡོད་པ་མཚན་ མ་
འོངས་པར་མི་རབས་ལས་མི་རབས་ཀྱི་བར་ན་ ང་བཅས་ཀྱི་བྱ་བརྒྱུད་ཚུ་ཡང་ དབང་རྒྱལ་
གི་རིང་ལུགས་འཛོན་མེ་ རིམ་བྱོན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཚུ་གི་འོག་ལུ་ བདེ་སྐྱིད་ལྡན་ཏེ་གནས་ནིའི་
རེ་བ་དང་སྤོན་ལམ་ཡོད། མི་དབང་མང་འ་ཞབས་མཚོག་ལུ་ ཚོགས་རྒྱུ་སྤུལ་ནིའི་ཐབས་
ལམ་ ཚོན་འདུ་ཚེན་མོ་གིས་ ཅ་བ་ལས་བསྐྱེག་མ་རུང་མ་ཅིག་ཨིན་པའི་ཁར་ དེ་བཟུམ་མའི་
ཐབས་ལམ་འདི་ ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ ཅ་ལས་དགོས་པ་ཨིན་འདུག་ཟེར་ཞུས་ཡི།

སྤྱི་རོལ་མེ་གོང་མི་སེར་སྤྱི་མི་གིས་ ད་རེས་མི་དབང་མང་འ་བདག་རིན་པོ་ཆེའི་
ཞབས་ལས་ ཡིད་ཚེས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱུ་སྤུལ་དགོས་པའི་བཀའ་དོན་འདི་ལུ་ གོང་ལུ་ཆ་
རོགས་ཚུ་གིས་ ཚུ་དངས་བ་ལས་ ཉ་གསལ་ལམ་འབད་རང་ཞུས་ཡི། ཨིན་རུང་ མི་དབང་
ཞབས་ལུ་ ཡིད་ཚེས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱུ་སྤུལ་ནིའི་ཐབས་ལུ་ སྤོན་གོང་ལུ་ ང་བཅས་རའི་མི་སེར་
ལུ་ བརྒྱུ་གསེག་དང་དཀའ་ངལ་བྱུང་སྟེ་ཡོད་པའི་ཁར་ ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ སྤྱི་
ནང་གཉིས་ལས་ འབྲུག་ཟེར་གི་དགུ་བྱུང་སྟེ་ཚུ་ཐོན་མ་ད་ གོང་ས་ཨོ་རྒྱུ་དབང་རྒྱལ་
མཚོག་གིས་ རྒྱལ་ཁབ་འདིའི་མ་འོངས་མཐའ་དོན་ལུ་ གཞེགས་ཏེ་ཁོ་རའི་རྒྱ་སྤོག་ཡང་
སྤོས་བཅང་སྟེ་སྤྱི་ནང་གཉིས་ཀྱི་དགུ་ཚུ་འདུལ་ཐབས་མཚན་དེ་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྤྱི་བསྐྱོང་
སྐྱོང་ མཚན་གནང་པའི་བཀྲོན་ལས་བཞེན་ སྤོན་མང་བཅས་རའི་པ་སྤྲོད་ས་ ད་རེས་ང་

བཅས་རང་བུ་སྡོད་ཞི་འེ་རང་དབང་ཐོབ་པ་གིས་མ་ཚད་རྒྱལ་བརྒྱུད་རིམ་བྱོན་གཅིག་ལས་
 གཅིག་གི་སྐབས་ཆ་བ་སྲིད་ཀྱི་སྲིད་ལས་དར་ཞིང་རྒྱས་པའི་བཀྱིན་ལས་དུས་ཡུན་གྱི་
 གཅིག་གི་ནང་འཁོད་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་འདིའི་མི་སྡེ་དཔལ་འབྱོར་གྱི་འཕེལ་ཚད་དེ་ད་
 རིམ་བཟུམ་ཅིག་ལུ་སྡོད་ཚུགས་ཏེ་ཡོད། ད་ལས་པར་ཡང་འདི་ལས་ལྷག་པའི་འཕེལ་
 བརྒྱུད་དང་ཞི་བདེ་བྱུང་དགོས་པ་ཅན་རྒྱལ་པོ་དང་མི་སེར་གྱི་བར་ན་འེ་ཐ་དམ་ཚེག་ལུ་
 འགྲུར་བ་མེད་པར་གནས་དགོས་པ་འདི་ང་བཅས་རའི་ལྷགས་སྲོལ་ལས་ཁག་ཆེ། འདི་
 ལས་བརྟེན་འབྲུག་གི་རྒྱལ་བརྒྱུད་འཛོན་པའི་རིང་ལྷགས་འདི་བསྐྱེད་བརྒྱུར་བརྟེན་པའི་
 རྟེན་འབྲེལ་ལུ་དགོངས་ཏེ་འབྲུག་རྒྱལ་པོ་ལུ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱུན་སུལ་ཞི་འེ་ཐབས་
 ལམ་འདི་ཙ་བ་ཉིད་ལས་མ་དགོས་པ་འབད་མཛད་དེ་བཀྱིན་བསྐྱུང་དགོས་པའི་གསོལ་
 འདེབས་ཞུས་ཡི།

མོང་སྐར་དང་གཞལ་སྐར་བསམ་སྡོང་ས་དང་དབང་འདུས་པོ་བྱང་གི་སྲི་མི་གིས་
 འབྲུག་རྒྱལ་དང་པ་གོང་ས་ཨོན་ཏེ་འེ་ལུ་མཚོག་བརྒྱུད་འཛོན་གྱི་རྒྱལ་པོ་འབད་གསེར་
 ཁྲིམ་མང་འགསོལ་མ་ཞུ་བའི་ཉེ་མ་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་འདི་སྡེ་སྲིད་མང་རབས་ཅིག་གིས་
 རྒྱུང་སྡེ་སྡོད་པའི་སྐབས་འབྲུག་གི་སྡོམ་ཚུམས་སྲོགས་ཀྱི་ས་སྡོམ་རྒྱ་ཆེ་མ་འབད་རང་བེ་རི་
 ཀྱི་ལུ་ཤོར་མི་འདི་རྒྱལ་བརྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་མེན་པ་ལས་བརྟེན་ཤོར་སོང་པ་ཨོན་
 པས། འབྲུག་ལུ་རྒྱལ་བརྒྱུད་འཛོན་པའི་རིང་ལྷགས་འདི་གིས་མི་སེར་ཚུ་གི་རང་དབང་
 དང་གཅིག་བརྒྱུལ་ཚུ་གཅིག་མཚུངས་སྲ་བརྟེན་བཞི་གནང་པའི་བཀྱིན་ལས་བརྟེན་ཡར་
 རྒྱས་གོང་འཕེལ་གྱི་ལམ་ལུ་འཛུལ་ཚུ་འུ་ཞུ། ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་གྱི་གྲུབ་འབྲས་ཚུ་ཡ་
 མཚན་ཆེ་ཏོག་ཏོ་འབད་བྱུང་ནི་འདི་གིས་ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་དགའ་སྦྱིད་སུན་
 སུམ་ཚོ་འུ་པའི་ཉེན་མ་ཤར་ཏེ་ཡོད། འདི་བཟུམ་མའི་དྲིན་ཅན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལུ་ཚོགས་
 དམངས་ཀྱིས་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱུན་སུལ་དགོས་པའི་དོན་མཐའ་གང་ཡང་མེད་པ་ལས།

སྒྲུབ་ལས་ཡོད་པའི་ལམ་ལུགས་འདི་ལྟ་རང་ཆ་གནས་བཟུང་ནི་མ་གཏོགས་ ཡིད་
ཆེས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱུན་སྤེལ་ནིའི་ཐབས་ལམ་གསལ་པ་བཏོན་དགོས་པའི་གནད་དོན་གང་ཡང་
མེད་པ་ཅིག་ འབད་རང་མཛད་གནང་ཟེར་ སྤྱི་མི་ཚུ་ གཅིག་ཤུལ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱེད་ཏེ་
བསམ་འཆར་ཞུ་བའི་བར་ན།

མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་ ཚོགས་འདུའི་འཇུག་མེ་ཚུ་གིས་
གསུང་གྲོས་གཅི་རང་གནང་རུང་ མཛོ་བསམ་ཚུ་རྒྱ་ཆེ་མ་དང་གཏོང་ཟབ་འབད་བཏང་ཏེ་
གནང་དགོས་པའི་བཀའ་རྒྱ་གནང་ཡི། བཀའ་ཤོག་གི་དོན་ཚན་ཚུ་ མི་དབང་མཆོག་གིས་
ད་རེས་ནངས་པར་ ཐུགས་བསམ་བཞེད་དེ་བཟོ་གནང་མ་མེན་པར་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མཐའ་དོན་
དང་ མི་སེར་གྱི་ཕན་བདེ་ཚུ་ ཐུགས་ཁར་བསྐྱེད་ཏེ་ ལོ་ངོ་ལེ་ཤུ་གི་ཉེ་མ་ལས་རང་ ཐུགས་
བསམ་ཡང་ལས་ཡང་བསྐྱར་བཞེས་ཏེ་ བཟོ་གནང་པའི་བཀའ་དོན་ཨིན་ཟེར་གསུངས་
གནང་ཡི། བཀའ་དོན་ ༩ པར་ འབྲུག་རྒྱལ་པོ་ལུ་ ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱུན་གནས་
ཐོ་བཀོད་ནིའི་ཐབས་ལམ་ཅིག་ ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་ལུ་དགོ་ཟེར་བཀོད་ཡོད་མི་འདི་ གཙོ་
བོ་ར་བཅས་རའི་མི་སེར་དང་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མཐའ་དོན་གལ་ཅན་ཚུ་ བསྐྱབ་ནི་རྒྱུ་མ་ཅིག་
ལུ་དམིགས་ཏེ་བཀོད་ཡོད་པ་ཨིན་མ་ ཚོཾ་དམངས་ཀྱིས་མཁྱེན་དགོ། མཐའ་དོན་ཁག་ཆེ་ཏོག་
ཏོད་ཚུ་ ད་རེས་མི་དབང་མངའ་བཞེས་རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་འབྲུག་མ་ཚུ་འཕྲོ་ཕུག་དུས་དང་
བསྐྱེད་མ་ད་ ཤུལ་ལས་ དེ་ཚུ་གྲུབ་ཐབས་མི་འབྱུང་ནི་ཨིན་པས། འདི་བཟུམ་མའི་གནས་
སྟངས་ལུ་ཐུག་པ་ཅིན་ མཐའ་དོན་འདི་ཚུ་ལུ་ བཏེན་པའི་བྱ་སྤྲོ་བས་མ་བདེ་མ་ཚུ་ ད་རེས་
ར་བཅས་རའི་ངོ་བསྐྱང་ལུ་སེལ་མ་ཚུ་གསལ་པ་པར་བཞག་ ར་བཅས་རའི་སྤྱི་ལོ་གི་སྤྱི་ཚུ་འི་
སྐབས་ལུ་ཡང་ སེལ་ཚུ་འཕྲོ་ཕུག་པའི་རེ་བ་རང་བསྐྱེད་མི་དགོས་ཟེར་ གསུངས་གནང་མ་དང་
འབྲེལ་ བྱ་སྤྲོ་བས་མ་བདེ་མ་ཚུ་ ཤུལ་ལས་ སེལ་མ་ཚུ་གསལ་ཟེར་བའི་རྒྱ་མཚན་ཚུ་ ག་ར་
གསུངས་ད་པ་ཅིན་ སྤྲིད་བྱས་གལ་ཅན་འདི་ཚུ་གྲུབ་ཐབས་ལུ་ ལེན་ཤོམ་མི་འོང་ནི་ཨིན་མ་

མ་ཚད་ དོན་དག་འདི་ཚུ་སྐྱབ་པའི་སྐབས་ མི་སེམས་བསད་དགོས་པ་དང་ གཞན་གྱིས་
རང་ལུ་མ་དགའ་མ་ཚགས་ནིའི་ཉེན་ཁ་ཆེ་བའི་ལཱ་བྱ་འཐབ་དགོས་པ་འབྱུང་ནི་ཨིན་པས་
ཟེར་གསུངས་གནང་ཡི།

ང་བཅས་རའི་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ ཚུང་ཀུ་ཅིག་ཨིན་པའི་ཁར་ མི་རྣོབས་ཡང་
ཚུང་བ་ལས་བརྟེན་ དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་བསྟན་སྲིད་མཐའ་བཙན་འགྲུང་མེད་གནས་
ནི་གི་མཐའ་དོན་གལ་ཅན་ཁ་ཤས་ཅིག་པ་འདི་ བསྐྱབ་ནིའི་ཐབས་ཤེས་ཚུ་ ལག་ལེན་འཐབ་
ད་ལུ་ འབྲུག་གི་རང་དབང་རང་བཙན་དང་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྲུང་སྐྱོབ་ཉེན་སྲུང་ལུ་ གཞོད་
འཆེ་གང་ཡང་འབྱུང་མ་བཅུག་པར་ སྤྱིང་སྤྱིང་འབད་ བདག་འཛོན་འཐབ་ཉེ་ ཟུམ་དོན་
ཚུ་བསྐྱབ་དགོས་པ་ལས་བརྟེན་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མཐའ་དོན་གཙོ་བོར་བཏོན་ཏེ་ སྲིད་བྱས་དང་
ལམ་ལུགས་ཚུ་ལུ་ བསྐྱུར་བཙུན་མཛད་གནང་གནང་མ་ཨིན་པའི་བཀའ་རྒྱ་གནང་ཡི།
འདི་ལས་བརྟེན་ ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རང་དབང་རང་བཙན་དང་སྲུང་སྐྱོབ་ལུ་ ཉེན་
ཁ་མེད་པའི་ཁར་ གཞུང་ལུ་སྟབས་མ་བདེ་མ་སྐྱོམ་མ་བཟོན་པར་ མི་སེམས་གྱི་རེ་བ་དང་བསྟན་
ཏེ་ མཐའ་དོན་གལ་ཅན་འདི་ཚུ་ དུས་ཚོད་ཁར་གྲུབ་ཚུགས་མཛད་དགོས་འདི་ག་ཅི་ལས་
ཡང་ གལ་ཆེ་ཟེར་གསུངས་གནང་ཡི། འདི་འབད་མ་ད་ གཞུང་ཞབས་དང་མི་སེམས་གྱི་
ཟུགས་ཀྱི་འདུན་པ་ གནང་དོ་བཟུམ་འབད་རང་ ལག་ལེན་འཐབ་ཚུགས་པར་ ལཱ་ཁག་འོང་
ནི་ཨིན་མ་མ་ཚད་ ཉེན་ཁ་དང་དཀའ་ངལ་སྣ་ཚོ་གས་ འབྱུང་ནི་ཨིན་པས་ཟེར་གསུངས་
གནང་ཡི།

ཨིན་རུང་ ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འཕམ་ཕུགས་གཉིས་ཀྱི་རང་དབང་སྲུང་
སྐྱོབ་དང་ ཞི་བདེ་ མི་སེམས་གྱི་བདེ་སྲིད་དང་ ཡར་རྒྱས་ལུ་མཁོ་བའི་གནད་དོན་ གལ་ཅན་
ལག་དག་པ་གཅིག་པོ་འདི་ གྲུབ་ཚུགས་པའི་ཟུགས་འགན་སྲུང་མངའ་ཞབས་རང་ཉིད་
ཀྱིས་རང་ བསྐྱམས་ནི་ཨིན་ཟེར་གསུངས་གནང་ཡི། མི་དབང་མངའ་ཞབས་ཀྱི་སྐྱོམ་འདི་

ནང་དུས་རྒྱུན་དུ་དམིགས་ཡུལ་གལ་ཆེ་ཤོས་དེ་རང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མཐའ་དོན་གྲུབ་ནི་འདི་
ཡིན་པ་ལས་ མི་དབང་མངའ་ཞབས་སྐྱེ་ཉལ་གཅིག་གི་མཐའ་དོན་ལ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྤྱི་
དོན་དེ་ ཉེ་ཅང་གིས་གལ་ཆེ་བའི་བཙེ་འཛོག་གནང་དང་གནང་བཞེན་པར་ཡིན་པ་ལས་
བརྟེན་ཚོད་དམངས་ཀྱིས་ མངའ་ཞབས་སྐྱེ་རྒྱུ་གི་མཐའ་དོན་ཁག་ཆེ་གས་ འབྲུག་རྒྱལ་
ཁབ་ཀྱི་བསྟན་སྲིད་ཁག་ཆེ་གས་ ཐུགས་བསམ་རྒྱུ་ཆེ་ས་ལས་གནང་སྟེ་ འབྲུག་རྒྱལ་པོ་ལུ་
ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱུན་གནས་ཐོབ་ཀོད་ནི་གི་ཐབས་ལམ་དགོས་པ་འབད་གྲོས་ཐག་བཅད་
གནང་པ་ཅིན་ གང་བས་བཞེན་ཆེ་བའི་བཀའ་སློབ་གནང་ཡི།

སྤྱི་མཐའ་ཁག་གི་བྱ་དང་ཤེལ་རྒྱུ་སྤྱི་མཐའ་ རྒྱུ་མེད་ འཛོམས་ རྒྱུ་ འོག་གི་མི་སེར་སྤྱི་
མི་གིས་ མི་དབང་མངའ་ཞབས་ཀྱི་བཀའ་ཤོག་འདི་ ང་བཅས་ཚོགས་པ་ཡོངས་ཀྱི་སྤྱི་བོར་
ཕེབས་པའི་ཉེ་མ་ལས་འགོ་བཟུང་སྟེ་ ང་བཅས་ཀྱི་གཞི་སྟེ་མངའ་རུང་ མཐོ་བསམ་གཞི་
འབད་བཅད་སྟེ་འབད་རུང་ འབྲུག་རྒྱལ་པོ་ལུ་ ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱུན་ཐོབ་ཀོད་འབད་
ནི་འི་ཐབས་ལམ་བསྐྱོག་དགོས་ཟེར་མི་འདི་ ང་བཅས་ཀྱི་ སེམས་ཁབ་ ཅ་ལས་རང་བབས་
ཉོག་ཉོག་ལུ་ ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱུན་འདི་མི་སེར་ཚུ་གིས་ འབག་མ་ཐེག་པའི་འགན་
ཁུར་ཅིག་འབད་ཚོར་བ་ལུ་བརྟེན་ཉེ་ ཚོགས་དམངས་ཀྱིས་ འབག་མ་ཚུགས་པའི་འགན་
ཁུར་འབག་སྟེ་ རྟོད་དགོས་པའི་ས་ཁབ་ རྟོད་ཡང་མི་ཚུགས་ནི་ཡིན་པ་ལས་ ང་བཅས་ཀྱིས་
འདི་བཟུམ་མའི་ལུ་བྱ་འཐབ་ནི་གི་དཔའ་རང་བཅམ་ནི་མི་འོང་། ང་བཅས་སྤྱི་མི་ཚུ་གིས་
ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་པོ་ལུ་ ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱུན་སྤུལ་ནི་འདི་ལུ་ ངོས་ལེན་འབད་ཡི་ཟེར་
རང་སོའི་སྤྱི་འོག་གི་མི་སེར་ཚུ་ལུ་བཤད་དེ་ སླབ་པར་ལོག་འགྲོ་མི་ཚུགས་ནི་ཡིན་པས།

རྒྱལ་བརྒྱུད་ཀྱི་གསེར་ཁྲི་གུ་ལས་ འབྲུག་རྒྱལ་གསུམ་པ་ཞིང་གཤེགས་ འཛོགས་
མེད་དོ་རྗེ་དབང་ལྷུག་མཚོ་གིས་ དང་པ་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་དང་ གཉེས་སུ་སྤོ་གྲོས་
ཚོགས་སྟེ་གཞི་བཅུགས་གནང་ཡི། འདི་ཚུ་ ང་བཅས་མི་སེར་གྲིས་ གཞི་བཅུགས་གནང་

དགོ་པའི་གསོལ་འདེབས་ལྷ་ལྷ་ཙུང་ལས་རང་མེན་གསུམ་པར་ཞལ་བཞུགས་མེད་བར་
 མང་འབདག་རིན་པོ་ཆེ་འཇམ་ལས་དབང་ཚད་སྤྱོད་སྤྲེལ་གྱི་སྤྲིད་བྱུས་ཀྱི་ཐོག་ལས་
 རྫོང་ཁག་ཡར་རྒྱས་ཚོའི་ཚུང་དང་རྟེན་འོག་ཡར་རྒྱས་ཚོའི་ཚུང་འགོ་བཙུགས་གནང་ཡི།
 འདི་ཡང་མེ་སེར་གྱི་རྟོང་ས་ལས་དགོས་ཟེར་ལྷ་མི་ཅིག་ནམ་ཡང་མ་ཐོན། འདི་དང་འདྲ་
 བར་དོ་ཅི་ཚོའི་ཐེངས་ ༧༦ པའི་ནང་ལྷ་རྒྱས་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་སློན་པོ་ཚུ་ཚོའི་དམངས་
 ཀྱིས་གསང་བའི་ཚོའི་རྒྱན་བཙུགས་ཏེ་བཙག་འབྲུ་མཛད་དགོས་པའི་བཀའ་རྒྱ་གནང་ཡི།
 འདི་ཡང་ང་བཅས་མེ་སེར་གྱིས་དགོ་ཟེར་ལྷ་ལྷ་ཙུང་པར་བཞག་མཛོ་བསམ་ཚམ་ཡང་བཏང་
 བཏང་མ་མེད། འདི་གིས་ཡང་མ་ཚད་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཚོའི་རྒྱན་བཙུགས་ནི་གི་ཐབས་ལམ་
 ཅིག་ཚོགས་འདུ་ལུ་དགོས་པའི་བཀའ་རྒྱ་གནང་མེ་འདི་ཡང་ང་བཅས་མེ་སེར་གྱིས་
 ཉལ་བའི་གཉིད་ལམ་ནང་ལུ་ཡང་མཐོང་མ་མྱོང་བའི་དབང་ཚད་གནང་མ་ཡིན་པས།

ད་ཚུན་མེ་དབང་ཞབས་ལས་ང་བཅས་མེ་སེར་གྱི་སྤྲིད་སྤྲེལ་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་
 གསུང་སྤྱོད་ཀྱི་དོན་ལུ་སྤྲེལ་ལུ་བཟང་པོ་མཛད་དང་མཛད་བཞུན་ཡོད་མེ་འདི་ལུ་ང་བཅས་
 མེ་སེར་ཡོངས་ཀྱི་ཁ་ཐུག་ལས་བསམ་བཞེད་ལས་འདས་པའི་བཀྱིན་དགའ་ཚོར་ཡོད།
 འདས་པའི་ཚོགས་ཐེངས་ལེ་ཤ་ཅིག་ནང་ཚོགས་འདུའི་འབྲུས་མེ་ག་ར་གིས་རྫོང་ཁག་
 ཁལ་གཅིག་གི་མེ་སེར་ཡོངས་ཀྱི་རྟོང་ས་ལས་འབྲུག་གི་ཙུང་བ་ལུ་དད་དམ་ལྷན་མེད་
 ཡོད་པའི་ཁས་སྲུང་ས་དམ་བཅའ་སྤུལ་བའི་མཐར་དེ་རེས་བཀའ་ཤོག་གི་དགོངས་དོན་
 དང་འབྲེལ་ཏེ་འབྲུག་རྒྱལ་པོ་ལུ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱན་སྤུལ་ནིའི་ཐབས་ལམ་བསྐྱོག་
 བུ་གུར་ཐོན་སོང་པ་ཅིན་ཉེ་མའི་ཚོགས་འདུའི་གྲོས་ཚོད་ཚུ་ག་ཅི་བཟུམ་ཅིག་འབད་ཆ་
 བཞག་ནི་ཡིན་ནམ་མེ་ཤེས་པས། དེ་མ་ཚད་རྟེན་འོག་ཁག་ལས་མང་པའི་སྤྲེལ་ལས་
 བསམ་ལུ་ཉུང་པའི་སྤྲེལ་ལས་གདམ་སྟེ་མེ་སེར་གྱིས་སྤྱོད་ཏེ་དེ་རང་བཙག་གདམ་རྒྱུ་སྟེ་
 མེ་སེར་གྱི་སྤྲེལ་འབད་འོང་མེ་ཚུ་ཡང་ལོག་སྟེ་རང་སོའི་རྫོང་ཁག་ནང་འབྲུག་དེ་མེ

དབང་མཚོ་གཡུ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱུན་སྤུལ་ནི་ཨིན་པའི་གནས་ཚུལ་མི་སེར་ལུ་བདེ་
སྤོད་འབད་ནི་གི་སྐོར་ལས་ སེམས་ཁར་མ་ཐེག་པའི་ཚུ་གྲུང་སྤོམ་འབད་རང་སོག་དོ་ཟེར་
ཞུས་ཡི།

སྤོམ་གོང་ས་ཨྱུན་དབང་སྤྱུག་མཚོ་གཡིས་ དབང་བཙུང་ས་ཏེ་ འབྲུག་གི་རྒྱལ་
བརྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་མཛེད་མཛེད་པ་ཙུ་ལས་རང་མེན། ང་བཙས་རའི་ཚོས་སྤྲེད་རང་གཞུང་མི་
སེར་གར་གིས་ མགྲིན་དབྱངས་གཅིག་འགྲུར་གྱི་ཐོག་ལས་ སྤྱུག་འཚལ་གསོལ་མ་བཏབ་
སྟེ་རང་ རྒྱལ་བརྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དང་པ་འབད་ གསེར་བྲིས་མངའ་གསོལ་ཞུ་ཞུམ་ཨིན་མ་
མས། དང་སྤའི་ས་མ་བསོད་ནམས་ཅན་ཚུ་གིས་ མ་འོངས་ལུ་བརྒྱུད་ཚུ་གི་མཐའ་དོན་དང་
རྒྱལ་ཁབ་འདི་གི་སྤྱང་སྤྱོད་ཐུགས་ཁར་བསྐྱམས་ཏེ་ རྒྱལ་པོ་གསེར་བྲིས་ མངའ་གསོལ་
མཛེད་གནང་མའི་རྒྱལ་བརྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལུ་ ད་རེས་ ང་བཙས་རང་ ལུ་ཚུ་འོ་སྐབས་ལུ་
བསོད་ནམས་བསྐྱམ་ནིའི་དུས་ལུ་སྤོད་དེ་ ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱུན་སྤུལ་ནིའི་ལམ་ལུགས་
བཟོ་བཙུན་ རྟེན་འབྲེལ་ཡང་འབྲུལ་ནི་ཨིན་པ་ལས་ ལམ་ལུགས་འདི་ཙུ་གཏན་ལས་མ་
དགོས་པ་འབད་ ང་བཙས་མི་སེར་འབྲུས་མི་ཚུ་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ མི་དབང་མངའ་ཞབས་ལུ་
སྤྱུག་འཚལ་གསོལ་མ་བཏབ་དུ་ མི་དབང་མཚོ་གཡིས་ཡང་ཐུགས་བཞེད་གནང་སྟེ་
གསོལ་འདེབས་འདི་ལུ་ཞལ་བཞེས་གནང་སྟེ་ བཀྲིན་བསྐྱུང་པའི་རེ་བ་རྒྱ་སྤྱུག་གིས་མ་དོ་
བར་ཡོད་ཟེར་ཞུས་ཡི།

མ་གཞི་ཚོགས་རྒྱུན་སྤུལ་ནིའི་ཐབས་ལམ་བསྐྱིག་རུང་ ང་བཙས་ཚོགས་འདུའི་
འབྲུས་མི་ཚུ་གིས་སྤུལ་ནི་ཨིན་པ་ལས་ མི་དབང་མཚོ་གཡུ་ཁ་གིས་གསལ་ཏེ་ཞུ་མི་དེ་ཡང་
ཡིད་ཆེས་ཡོད་པའི་ཚོགས་རྒྱུན་སྤུལ་མ་ ད་རང་འདུམ་ལས་ འདི་གིས་མ་འབྲུས་པ་མིན་
འདུག། རྒྱལ་པོ་ལུ་ཚོགས་རྒྱུན་སྤུལ་ནིའི་ལམ་སྤོམ་འབད་གོ་བཅུགས་ད་པ་ཅེན་ མི་སེར་ལུ་
ཕན་བདེ་རྒྱ་ཆེར་བྱུང་བའི་འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ དམངས་གཙོའི་ རྒྱལ་ཁབ་ལུ་འགྱུར་

ནིའི་རྟེན་འབྲེལ་ཅིས་དོ་བཟུམ་མའི་རྣམ་རྟོག་ཡང་འཆར་ནི་ཨིན་པས། བོད་ཆོས་ལུ་
 མཁས་རྒྱུ་འབྲེལ་ལུ་མཁས་འབྲུག་རྟེན་འབྲེལ་ལུ་མངའ་བཞེས་ཟེར་དོ་བཟུམ་ ཡིད་ཆེས་
 གྱི་ཚོགས་རྒྱལ་སྤེལ་གསུམ་དཔྱད་གཉེས་ཀྱིས་མི་དགོས་ཟེར་བའི་ཚོགས་རྒྱལ་སྤེལ་
 སོང་པ་ཅིན་རྒྱལ་པོ་གསེར་བྲི་ལས་དགོངས་ལུ་མཛད་ནི་ཨིན་ཟེར་བའི་ཚོགས་རྟོག་འདྲི་གིས་
 ང་བཅས་ཉལ་མ་གཉིད་མེད་དང་ཟེར་བའི་བཅུད་མེད་པ་ལོག་སོང་ཡི། ང་བཅས་ཚོ་ཁྲོད་མངས་
 ཡོངས་ཀྱི་ཁ་ཐུག་ལས་རྒྱལ་པོ་ལུ་ཡིད་ཆེས་གྱི་ཚོགས་རྒྱལ་སྤེལ་ནིའི་ཐབས་ལམ་དགོས་
 པའི་རེ་བ་བསྐྱེད་མི་ཅིག་ཡང་མེད་པ་བཞིན་དུ་ ཚོགས་རྒྱལ་སྤེལ་དགོས་པ་ཅིག་དང་མི་
 དབང་མཚོག་གིས་ཡང་ དེ་གི་གསོལ་བ་ཐེབས་ཚུགས་པ་ཅིག་མཛད་གནང་ཟེར་ལུས་ཡི།

བསམ་གྲུབ་རྒྱུ་མཁས་མཁར་སྤྱི་མི་གིས་ ང་བཅས་རའི་མཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དཔལ་
 ལྷན་འབྲུག་པའི་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ནང་ སྤྱིར་སྟོ་ཚོས་སྐྱོང་སྲུང་མའི་མཐུན་ལོ་བས་དང་སྐོས་
 སུ་མི་དབང་མངའ་བའི་བདག་ཡཔའ་སྲས་ཚུ་གི་སྐྱོབ་སོང་དབང་ཐང་ཁར་སྐྱུག་པར་དུ་ ང་བཅས་
 རང་འབངས་མི་སེར་ཚུ་གི་ཁ་རྩེ་སྤུན་སུ་མཚོགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ལུ་བརྟེན་ རྒྱལ་སྤེལ་
 འབངས་གསུམ་ལུ་དགའ་སྐྱིད་གཉེས་ལྷན་གྱི་སྤོ་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པར་སྐྱོང་སྤྱོད་
 ཡོད། འདི་ལས་བརྟེན་ མཐོ་བསམ་གཤེ་ཅིག་བཏང་དུང་ འབྲུག་མངའ་བའི་བདག་རྒྱལ་པོ་
 ལུ་ ང་བཅས་མི་སེར་ཚུ་གིས་ ཡིད་ཆེས་གྱི་ཚོགས་རྒྱལ་སྤེལ་དགོས་པའི་གནད་དོན་ཅིག་
 ཅ་ལས་མ་མཐོང་ཟེར་ལུས་ཡི།

གཞལ་སྐྱང་བར་དོའི་སྤྱི་མི་གིས་ སྤོན་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༠༧ ལུ་ འཕགས་པའི་དགོ་འདུན་
 འདུས་དམངས་དང་ དཔོན་སྐོབ་ རྫོང་དཔོན་ འབངས་མི་སེར་ག་ར་གིས་ མགོན་དབྱུངས་
 གཅིག་གྱུར་གྱི་ཐོག་ལས་འབད་ ཞིང་ག་ཤེའ་དམ་པ་ གོང་ས་ཨོན་དབང་ལྷུག་མཚོག་ལུ་
 བརྒྱུད་འཛོན་གྱི་རྒྱལ་པོ་དང་པ་མཛད་གནང་དགོས་སྤེལ་ལུ་བའི་སྐབས་ གོང་ལས་འབྲུག་མི་
 ཚུ་གིས་ལུ་མ་བཞིན་དུ་ ང་བཅས་རའི་ཉེ་མའི་སམ་ཚུ་གིས་ རྩེ་སྤྱོད་འཁོར་བ་མ་སྤོང་གི་

བར་དུ་ གོང་ས་མཆོག་གི་རྒྱལ་བརྒྱུད་རིམ་བྱོན་གྱིས་ གསེར་བྲི་ལས་འགྲུང་བ་མེད་པར་
རྒྱལ་སྤྱི་བརྒྱུད་ས་ཏེ་བཞུགས་དགོས་པའི་འགན་རྒྱ་དང་ཁས་སྲུང་ས་དམ་བཅའ་སྲུལ་
ལྷག། ཚོའ་འདུ་ཚེན་མོ་གིས་ ཡིད་ཆས་ཀྱི་ཚོའ་རྒྱན་སྲུལ་དགོས་པ་འབད་གྲོས་ཐག་ཚེད་
སོང་པ་ཅེན་ འབངས་མེ་སེར་ཚུ་སྲོ་ཕམ་པའི་ཁར་ སེམས་ཁར་དཔྱེ་རིག་མེད་པའི་ རྣམ་
རྟོག་ འདུ་མེན་འཆར་ བཅུག་ནི་ཨིན་པས། རང་དབང་རང་བཙན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ནང་
ཞེ་བདེ་སྤོང་སྤོང་ཚོ་གས་པའི་ཁྱད་ཚོས་ཡོད་མེད་མི་དབང་མངའ་ཞབས་མཆོག་དང་
ཡབ་མེས་ཚུ་གི་བཀྲིན་ཁོ་ན་ཨིན། ད་ལས་པར་ཡང་ མི་དབང་མངའ་ཞབས་མཆོག་རྒྱལ་
བརྒྱུད་ཚུ་བས་རིང་རྟེ་ མངོན་པར་མཐོ་བའི་གསེར་བྲི་ལས་ གཡོ་བ་མེད་པར་ ཆབ་སྤྱི་
བརྒྱུད་རྟེ་བཞུགས་ནིའི་སློན་འདེབས་ལྷིང་ཡི།

བསམ་གྲུབ་ལྗོངས་མཁར་ཚོང་བདག་གིས་ བ་ཉིང་གཞེས་ཉིང་ ལྷོ་མཚམས་ཀྱི་
བྱེལ་མ་དེ་ཐོན་པའི་སྐབས་ ང་བཅས་རའི་མི་དབང་མངའ་ཞབས་མཆོག་གིས་ སྐྱེ་འོ་
བརྒྱལ་བ་ལུ་མ་གཞིགས་པར་ ཉེན་འཚུབས་ཅན་གྱི་ས་སྐོ་ཚུ་ནང་ ལན་ཐངས་མངའ་རབས་
ཅིག་ཞབས་ཀྱིས་བཅགས་ཏེ་གནང་ཡི། དཔྱེ་ བསམ་གྲུབ་ལྗོངས་མཁར་ལུ་བཞག་རྟེ་ལྷོ་བ་
ཅེན་སྐྱེ་ལོ་^{༡༩༩༡} གི་ལོ་ལུ་^{༡༩} ལཱ་དེའི་ཕམ་ལུ་ དམ་ཉམས་མཐའ་རྟུགས་ངོ་ལོག་པ་ཚུ་གིས་
ང་བཅས་རའི་ནགས་ཚལ་གྱི་སྲུང་རྒྱབ་གསུམ་ དམར་བསད་འབད་བའི་སྐབས་ལུ་ མི་
དབང་མངའ་ཞབས་སྐྱེ་དངོས་ཀྱིས་ ས་གནས་དེ་ཁར་ ཞབས་བཅགས་གནང་ཡི།

དེ་དང་འདྲམ་འབད་ བ་ཉིང་ དཔྱེན་ལོ་^{༡༩༩༧} ཟླ་^༥ པའི་ནང་ བོ་དོའི་གཡིབ་
དམག་ཚུ་གིས་ ངང་ལམ་ལུ་ནཱ་ཚལ་ཡིག་ཚང་དང་ འགག་སྲུང་གི་རྟེ་བ་རང་འབྲོག་
བཅོམ་འབད་དེ་ འགག་སྲུང་དམག་མི་^༥ དམར་བསད་འབད་བའི་ནམ་དུས་ལུ་ཡང་
འབྲོག་བཅོམ་དེ་དོ་པ་ཚུ་ད་^༦ དེ་ཅིག་ཁར་འབད་ཡོད་པ་ད་ འདི་ཚེ་ཉི་མར་ ཚོུད་^༡ དེ་ཅིག་
ལས་ མི་དབང་མངའ་ཞབས་མཆོག་གིས་ ས་གནས་དེ་ཁར་ ཞབས་བཅགས་གནང་

ཡི། འདི་བཟུམ་གྱི་ཉེན་ལ་ཅན་གྱི་ས་གནས་ཚུ་ནང་ སྐྱེ་ལོ་བརྒྱུ་ལ་ལུ་གཟིགས་ནི་པར་
བཞག་ མང་འུ་ཞབས་ཁོ་རེ་སྐྱེ་སྲོག་ལུ་ཡང་མ་འཛོམས་པར་ རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་སེར་གྱི་
མཐའ་ དོན་ལུ་ ཟུགས་ཀྱི་བཅེ་བས་གཟིགས་ཏེ་ ཉེན་ལ་ཅན་གྱི་ས་ཁོངས་ཚུ་ནང་ འཕྲལ་
འཕྲལ་འབད་རང་ སྲོམ་གནང་ཡོད་པ་ཨིན་མ་ ཚོའ་དམངས་ཀྱིས་མ་མཁུན་མ་མེད། བཀའ་
དོན་ སྡེ་ པའི་ཐད་ལུ་ཡང་ བཀའ་ཤོག་འདི་མཇལ་བལྟམ་ད་ལུ་ མི་དབང་མཚོག་གིས་ ང་
བཅས་རེའི་དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ དང་འབངས་མི་སེར་ཚུ་འི་འཕྲལ་གྱི་བདེ་
ཐབས་དང་སྲུགས་ཀྱི་བཅོམ་ཐབས་དེ་ སྤར་ལས་ལྷག་སྟེ་ སྤྱིང་སྤྱིང་བཟོ་ནིའི་ཐུན་བཞེད་དང་
ང་བཅས་རེའི་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ནང་ དུས་ནམ་ཡང་བྱ་སྤྲོད་མ་བདེམ་མ་འཐོན་པར་ བསྡོད་
སར་བུ་སྡོད་ནི་ཡོད་པ་ཅིག་དང་ འབྲུག་པའི་མི་སེར་ལུ་ རྒྱུ་ཚད་མེད་པའི་བདེ་སྤྱིད་ལྷན་
དགོས་པའི་ཟུགས་བཞེད་གནང་སྟེ་ བཀའ་དོན་འདི་བཀོད་གནང་གནང་མ་འོང་ནི་ཨིན་
པས་ ཟེར་ཞུས་ཡི།

མ་གཞི་སྤྱིའི་རྒྱལ་ཁབ་མང་ཤོས་ཅིག་ནང་ རང་འཁྲུག་འཕྲལ་འཕྲལ་འཐོན་མི་
འདི་ གཙོ་བོ་རང་དབང་ཚད་ཀྱི་དོན་ལས་ཐོན་མ་ཨིན་མ་དེ་ ང་བཅས་རེའི་མི་དབང་
མང་འུ་ཞབས་མཚོག་གིས་ ཁོ་རེའི་སྲུག་ལུ་ ཡོད་པའི་དབང་ཚད་ཚུ་རིམ་གྱིས་ སྤྱིར་སྤྱེལ་
གནང་མི་འདི་ལུ་ ར་འཐན་མཚོ་བསམ་བཏང་སྟེ་བལྟམ་ད་མི་དབང་མང་འུ་ཞབས་མཚོག་
གཞན་དང་མ་འདྲ་བའི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ཅིག་ཨིན་པས། འབྲུག་གི་སྤྱི་མཐུན་བསོད་ནམས་
ལས་གྲུབ་པའི་ རྣམ་སྤྱེལ་ལྷའི་གདུང་བརྒྱུད་འདི་ལུ་ ད་རེས་ཀྱི་ཚོགས་འདུའི་ནང་ ཡིད་
ཚེས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱུན་སྲུང་ནིའི་ལམ་ལུགས་བཟོ་ད་པ་ཅིན་ ང་བཅས་རང་ཚོགས་འདུའི་
འཕུས་མི་ཚུ་ མི་སེར་ཚུ་ལུ་ གཏོང་གཏོང་སྟེ་སྟོན་ནི་ཨིན་ན་ དེ་ལས་གནད་དོན་འདི་ལུ་ ར་
ཁུངས་གཏོང་སྟེ་སྲུགས་ནི་ཨིན་ནམ་མཚོ་བའི་ཚ་གུང་ཤོག་སྟེ་ཡོད།

འདི་ལས་བརྟེན་ གཞུང་དང་མི་མེད་གྱིས་ བཙག་གདམ་རྒྱུ་པའི་སྤྱི་མི་ཙང་ཙ་
ཡིན་རུང་ མི་མེད་དང་དྲི་བསྐྱེད་མེད་པར་ ཉེན་ཁ་ཅན་གྱི་གནད་དོན་འདི་ལྟ་གསུང་གྲོས་
གནང་སྟེ་གྲོས་ཚོད་བཏོན་ རིའི་དབང་ཚད་ ཚོགས་དམངས་ལྟ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཐུགས་བསམ་
ཡང་བཞེས་དགོས་འདུག། ད་ལྟོ་དེ་འདྲེས་ལས་ གནད་དོན་འདི་གི་སྐོར་ལས་ གྲོས་
བཅུད་གང་ཡང་མ་བཏོན་པར་ ཚོགས་འདུའི་མི་མེད་སྤྱི་མི་ཚུ་གིས་ རང་སོའི་སྤྱི་འོག་གི་
མི་མེད་ཚུ་དང་དེ་ལྟ་གསུང་གྱི་དྲི་བསྐྱེད་མཚན་དེ་ མེད་འོག་ཡར་རྒྱས་ཚོགས་ཚུང་དང་ རྗོང་
འག་ཡར་རྒྱས་ཚོགས་ཚུང་བརྒྱད་དེ་ རྒྱལ་མམ་གྱི་ཚོགས་ཐངས་ནང་ལྟ་ ལྟ་ཞུ་ཡོད་པ་ཅིག་
མཚན་པ་ཅིན་ དྲག་ཞེ་ཡིན་པས་ཐེང་བའི་གྲོས་འཆར་ལྟ་ཡི།

སྤྱི་ཚོའི་འཐུས་དཔོན་དྲགོས་མགོན་པོ་ཤོ་རྗེ་གིས་ མི་དབང་མཚོག་གི་བཀའ་རྒྱ་
འདི་ འབག་ན་རེ་བས་ ལྷུ་མ་དང་ འབོར་ན་གསེར་བས་པངས་མཁ་ཡིན་རུང་ འབྲུག་རྒྱལ་
པོ་ལྟ་ ཡིད་ཆེས་ཀྱིས་ཚོགས་རྒྱན་སྤུལ་ཞེ་འི་ལམ་སྲོལ་འདི་ ཚོའི་འདུ་ལྟ་དགོས་པ་མེད་པ་
ལས་ བཀའ་དོན་འདི་ཆ་མེད་བཏང་གནང་དགོས་པ་འབད་ གསོལ་མ་སྟེང་ལས་རང་
བཏང་ཞེ་ཡིན་མ་ལས་ མངའ་ཞབས་ལས་ཡང་ ཚོའི་དམངས་ཀྱི་རེ་སྤོམ་ རྟོང་ལོག་མེན་མ་
ཅིག་མཚན་གནང་པའི་རེ་བ་རྒྱ་ཆེར་ཡོད།

སྤྱིའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ལམ་ལྟར་དང་ ང་བཙས་རའི་ལམ་ལྟགས་འདི་ ཙ་གཏན་ལས་
མ་འདུམ་ལས་བརྟེན་ གཞུང་གྱི་ལམ་ལྟགས་ལས་ འདི་བཟུམ་མའི་མིག་དཔེ་ངན་པར་ ཙ་
ལས་རང་བཟུང་དགོས་པ་མེད། ཉེ་མ་ འབྲུག་གི་རྒྱལ་པོ་ཡབ་མེས་ཚུ་འི་སྐབས་ལས་རང་
རྒྱལ་པོ་དང་འབངས་མི་མེད་གྱི་བར་ན་ དམ་ཚོག་ ལྟ་བུ་སྟེང་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་འདི་
ལྟ་ ད་ལས་པར་ཡང་ འགྱུར་བ་མེད་པར་གནས་ཞེ་འི་རྟེན་འབྲེལ་དང་ལོགས་སྤོམ་ལྟ་
འབྲུག་རྒྱལ་པོ་ལྟ་ ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱན་སྤུལ་ཞེ་འི་ཐབས་ལམ་མ་པ་ལས་ མ་དགོས་པ་

འབད་གསོལ་འདེབས་ཡང་བསྐྱར་ཞུ་མི་འདི་ལུ་མི་དབང་མཚོག་གིས་དགོངས་ཁྲེལ་མེད་
པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་གནང་ཟེར་ཞུས་ཡི།

མོང་སྐར་སྲི་མི་གིས་མི་དབང་མཚོག་ལུ་ཡིད་ཚེས་ཀྱི་ཚོཾ་རྒྱན་སུལ་དགོས་ཟེར་
བའི་བཀའ་རྒྱ་འདི་དུས་དང་བསྐྱེད་མ་དུ་རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་སེར་གྱི་མཐའ་དོན་ལུ་མན་
ཐོགས་བྱུང་པའི་དགོངས་བཞེད་གནང་སྟེ་གནང་ཡོད་པ་ཨིན་པ་ལས་འདི་ལུ་ཐུགས་བདེན་
དང་བརྟེན་ཚེ་ཟེར་ཞུས་ཏེ་བཀའ་བྱེད་ལོག་ཞུ་བའི་འོས་འབབ་མེད་རུང་གོས་ཡུལ་དང་
བསྐྱེད་ཐས་ཁམས་དང་བསྐྱེད་སྲོཾ་ས་དང་བསྐྱེད་ཟེར་དོ་བཟུམ་འབད་སྤྱིའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་
ལམ་ལུགས་དང་བསྐྱེད་མ་དུ་རང་གི་མགོ་གཏད་ཀྱི་གོང་མ་ལུ་མི་སེར་གྱིས་ཚོཾ་རྒྱན་སུལ་
ཏེ་རང་ཡིད་ཚེས་ཡོད་མེད་བཟང་དགོས་པ་མེད་རུང་དབང་ཆ་ག་ར་མི་སེར་ལུ་གནང་སྟེ་
ནས་སུགས་ལུ་བཟང་པོའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རྣམས་པ་ཐོབ་ནི་གོ་དོགས་པ་ཡོད།

ནང་པ་སངས་རྒྱལ་པའི་ཚོས་དང་ལྡན་པའི་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་འདི་རྒྱལ་བརྒྱུད་
ཅི་མ་བྱོན་གྱིས་སྐྱོང་གནང་སྟེ་ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་སྤེལ་སུམ་ཚོགས་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་དང་
ཞེ་བདེ་ཚུ་རྒྱ་ཚེ་མ་ལས་དཔལ་ས་མཐོམ་འབད་སོང་ཡོད་པ་གིས་མ་ཚོད་རང་གི་སྤེལ་སྤོལ་
ལམ་ལུགས་བཟང་པོ་ཚུ་དང་གཡུས་བྱོགས་སོ་སོའི་གོམས་གཤེས་ཚུ་མི་ཉམས་རྒྱུན་སྐྱོང་
འཐབ་སྟེ་ཡོད་པའི་ཁར་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྤུང་སྐྱོབ་དང་རང་དབང་རང་བཙན་ཚུ་སྤེལ་ལས་
ལྷགས་འབད་མྱོང་མྱོང་བཟོ་གནང་ཡོད།

མི་དབང་མངའ་ཞབས་ཀྱིས་འབྲུག་གི་ཤར་སྟོ་ལྷོ་བྱང་གཏེ་གི་མི་སེར་ཨིན་རུང་
རྒྱན་གཡམས་གཡོན་ལུ་ཚེ་ཚུང་མེད་པར་འབངས་མི་སེར་ཚུ་ལུ་ཆགས་སྤང་བྱོགས་ཅིས་
ཅ་བ་ལས་མེད་པར་སྐྱོད་སྤྲུག་གང་དྲག་གཟེར་གནང་མི་འདི་ལུ་མི་སེར་ལས་བརྟེན་དགའ་
ཚོར་སྐྱོད་བཞེད་པར་ཨིན། མི་དབང་མངའ་ཞབས་མཚོག་ལུ་ཡིད་ཚེས་ཀྱི་ཚོཾ་རྒྱན་སུལ་
ནིའི་ཐབས་ལམ་དེ་གིས་མ་འོངས་པ་ལུ་ང་བཙན་རང་མི་སེར་ཉམ་ཚུང་ཚུ་མམ་མེད་

པའི་བུ་ཚུ་བཟུམ་ ལུས་བཅུག་ནི་གི་བྱ་བ་ལུ་ཡང་ ཟུག་བཅུག་ནི་ཨིན་པས། དེ་འབདམ་
ལས་ འབྲུག་རྒྱུ་པོ་ལུ་ ཚོགས་རྒྱུ་ལུ་ཕྱི་ལོ་ཐབས་ལམ་འདི་ ཅ་ལས་ར་མ་ བཅུམ་པར་
ང་བཅས་རའི་རྒྱུ་ལབ་འདི་ནང་ རྩོན་གྱི་ཁྱུན་དང་ ད་རེས་ཆ་གནས་ཡོད་པའི་གཞུང་
ལུགས་འདི་རང་ མི་རབས་ལས་མི་རབས་ཀྱི་བར་ན་ བར་ཆད་མེད་པར་གནས་ཚུགས་
པའི་ཐབས་རྟེན་འབྲེལ་འདི་རང་བསྐྱིག་ནི་མ་གཏོགས་གཅིག་པོ་ མི་སེར་གྱི་རྒྱུ་པོ་ལུ་
ཡིད་ཆེས་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཚོད་བཟང་དགོས་པའི་བྱ་བ་འདི་ ད་རེས་ལྷ་གོང་ལས་བསྐྱིག་ནི་མེད་པ་
ཅིག་འབད་རང་ མང་འ་ཞབས་ལུ་གསོལ་འདེབས་ཞུམ་ཨིན་ཟེར་བའི་སྤྱི་ལོ་ལྷ་གོང་ལུ་

བཀྲིས་སྐང་རྫོང་བདག་གིས་ འབྲུག་རྒྱུ་པོ་ལུ་ ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱུ་གྱི་
གནས་ཐོ་བཀོད་སྲོལ་ཅིག་ རྒྱུ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ལུ་དགོས་པའི་བཀའ་རྒྱུའི་ཁར་
ཚོགས་འདུ་གིས་ ཡིད་ཆེས་མེད་པའི་ཚོམ་རྒྱུ་བཅུགས་བྱུང་པ་ཅེན་ འབྲུག་གི་མང་འ་
བདག་རྒྱུ་པོ་མཚོག་ རྒྱུ་སྲིད་ལས་དགོངས་ཞུས་མཛེད་ནིའི་བཀའ་དོན་འདི་བཟུམ་
བཀོད་དགོས་མེདེ་ རྒྱུ་ལབ་དང་མི་སེར་གྱི་མཐའ་དོན་གྲུབ་ནི་ལུ་ སན་ཐོགས་འབྱུང་ནི་
ཨིན་པས་ཟེར་གསུངས་གནང་མི་འདི་ལུ་ བཀྲིས་ཆེ་ཟེར་ཞུས་ཡི།

ང་བཅས་རའི་རྒྱུ་ལབ་ནང་ལུ་ ད་རེས་ འདི་བཟུམ་མའི་ཐབས་ལམ་བསྐྱིག་
དགོས་པའི་བྱ་བ་ལུ་ ཅ་ ལས་མ་ཐུག་པ་ལས་བརྟེན་ ལམ་ལུགས་འདི་བཟུམ་རང་བསྐྱིགས་
ཏེ་མ་གཏོགས་ རྒྱུ་ལབ་དང་མི་སེར་གྱི་མཐའ་དོན་གྲུབ་མ་ཚུགས་པ་ཨིན་ན་མ་ཟེར་བའི་
མནོ་བསམ་དེ་ བཏང་དགོས་ཡང་མ་བདེམ་ཅིག་ཨིན་པས། འདི་ཡང་ ང་བཅས་རའི་
རྒྱུ་པོ་འདི་སྤྱི་ལོ་གཞུང་བརྒྱུད་ཨིན་མ་ལས་ སེམས་ཅན་བདེ་བར་བཀོད་པའི་སྤྱི་ལོ་མཛེད་
དང་མཛེད་བཞིན་དུ་རང་ཡོད། ང་བཅས་ཀྱི་ལོ་ངོ་མང་རབས་ཅིག་ གཞུང་ཞབས་ཀྱི་སྤྱི་
ཚབ་འབད་ རྫོང་གསེབ་མཐའ་མཐའ་ལའི་གཡུས་སྐོ་ཚུ་ནང་རྐང་པ་གིས་བསྐོར་ཏེ་ མི་
སེར་ཚུ་དང་འབྲེལ་བ་འཐབ་སྟེ་བཟུམ་ད་ མི་དབང་མཚོག་དང་མི་སེར་ཉམ་རྒྱུང་ཚུ་གི་

བར་ན་ ག་ དེམ་ཅིག་གི་བཅེ་གདུང་དང་ཐ་དམ་ཚོག་ཡོད་པ་ཡིན་ནམ་ ན་འཐན་ཉ་གོ་ཡི།
 འདྲིའི་སྐོར་ལས་ དཔྱེ་ཅིག་ཞུ་བ་ཅིན་ ང་བཅས་རའི་མི་སེར་ཨ་ཀས་ཨང་ཀས་ཚུ་གིས་
 མི་ལུས་ཐོབ་ཞེན་ལས་ མི་དབང་ མང་འ་ཞབས་མཚོག་གི་ཞལ་ཚུ་ར་གཅིག་ཡང་མ་མཇལ་
 བར་ ཚོ་ལས་འདས་སོང་པ་ཅིན་ བསམ་པ་མི་རྫོགས་ཞི་ཡིན་པས་ཟེར་ སྤྱོད་མི་ཡང་
 གུང་ས་ཁ་མ་ཚོད་པ་འབད་རང་འདྲུག། མི་དབང་མང་འ་ཞབས་མཚོག་རྫོང་ཁག་སོ་སོའི་
 རང་ལས་པར་ ཞབས་བཅགས་ཉེ་བྱོན་པའི་སྐབས་ལུ་ ཀན་ཀས་ཚུ་སྤོང་སྤྲུག་གིས་བཅད་
 དེ་ ས་ཐག་རིང་ས་ལས་འཁར་མ་བཅུགས་ཉེ་ མི་དབང་མང་འ་ཞབས་ཀྱི་ཞལ་མཇལ་བར་
 འོང་མ་ཡིན་པས། མི་དབང་མང་འ་ཞབས་མཚོག་གིས་ རྫོང་ཁག་སོ་སོ་ལུ་བྱོན་ཉེ་ རྒྱལ་
 ཡོང་ས་དུས་ ཚེན་ཅེས་སུང་ཞུ་བའི་སྐབས་ལུ་དང་ འཚར་གཞིའི་གསུང་གོས་ཚུ་ གནང་
 པར་བྱོན་པའི་སྐབས་ མི་སེར་ཚུ་དང་གཅིག་ཁར་མཇལ་འཕྲད་གནང་སྟེ་ རྟོ་ཁ་གནང་མ་
 ད་ མི་སེར་ཚུ་གི་སེམས་ཀྱི་དག་སྒྲུང་ལུ་སྟོ་མེན་པར་ རྱེན་སྐབས་དམ་རྫས་བཟུམ་གྱི་སྒྲུང་
 བ་ཤར་ཉེ་སྟོ་རས་མཐའ་མར་སྟོ་དུམ་དྲ་ཅིག་ཡིན་དུང་བཅེང་སྟེ་ གཡུས་ཁར་ལུས་མི་བུ་
 ཚོ་ཚུ་གི་དོན་ལུ་འབག་པ་ཡིན་མ་པས།

མི་སེར་སྤྱིར་བཏང་གི་བསམ་པ་ལུ་ འབྲུག་གི་ཆབ་སྲིད་སྐྱོང་བའི་རྒྱལ་པོ་ཟེར་དུང་
 བུམས་བཅེའི་དྲིན་གྱིས་སྐྱོང་བའི་པམ་ཟེར་དུང་ ཚོ་འདྲི་སྤྱི་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་གནས་རེ་
 སའི་སྤྲུམ་ཟེར་དུང་ མི་དབང་མང་འ་བདག་རེན་པོ་ཚེ་ཡིན་ཟེར་བའི་མནོ་བསམ་མ་
 གཏོགས་ རྒྱལ་པོ་ལུ་མ་དད་པའི་བུ་སྤྱོད་སྤྲུག་མི་ མ་མཐོང་། ཚོས་གནང་པའི་སྤྲུམ་ལུ་སྤྱོད་
 མ་ཚུ་གིས་ སྤྲུམ་མའི་ཚོས་དེ་བདེན་མི་བདེན་དང་དྲིན་གྱིས་སྐྱོང་བའི་པམ་ལུ་ བུམ་གིས་དྲིན་
 ཡོད་མེད་དང་སྤྱི་གཉིས་གི་རྒྱལ་པོ་ལུ་ འབངས་མི་སེར་གྱིས་ ཡིད་ཚེས་ཡོད་མེད་གྱི་དོགས་
 ཟོན་བསྐྱེད་ཞི་འདི་ ཚོས་དང་འཇིག་ཉེན་གྱི་ལམ་སྲོལ་བཟང་པོ་དང་ ཅ་བ་ལས་མ་མཐུན་
 པའི་སྲོལ་ངན་ཅིག་ཡིན་མ་ཀུན་གྱིས་ཤེས།

འདི་ལས་བརྟེན་ འབྲུག་རྒྱལ་པོ་ལུ་ཡིད་ཚེས་ཡོད་མེད་བཟུ་ནི་གི་ཐབས་ལམ་
 འཚོ་ལ་དགོས་པའི་གནད་དོན་གང་ཡང་མ་མཐོང་། ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ འདོད་
 ཡོན་ལོངས་སྤྱོད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ རྫོགས་ལྡན་གྱི་སྐལ་པ་བཟང་པོའི་ཉམས་ཤར་ཏེ་
 སྤྱོད་བཞེན་པའི་བར་ ཡིད་ཚེས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱུ་ཟེར་བའི་ལོ་རྒྱུས་འདི་གིས་ སྐྱེགས་མ་ལཱ་འི་
 དུས་ངན་ཤར་བའི་སྐོ་སྤྱང་ཡང་བྱུང་ཡི། མ་གཞི་དུས་ནི་མི་འགྲུར་མི་སེམས་གྲུར་བ་ཡིན་
 ཟེར་དོ་བཟུམ་ དུས་གྲུར་མ་མེན་པར་ མི་སེམས་གྲུར་མ་ཡིན་མ་ལས་ གཙོ་བོ་རང་ རྒྱལ་པོ་
 རེ་ལུ་སྤྱོད་ལུགས་རེ་དང་ སྐྱམ་རེ་ལུ་ཚོས་ལུགས་རེ་ཟེར་དོ་བཟུམ་སྟེ་ ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་
 ཁབ་ཀྱི་ལམ་ལུགས་ སྤར་ག་ཡིན་མ་འབད་བདག་འཛོན་འཐབ་སྟེ་བཞུགས་ནི་མ་གཏོགས་
 འདི་ལུ་ ཡིད་ཚེས་ཀྱི་ཚོར་རྒྱུ་སུམ་ནིའི་ཐབས་ལམ་ དགོས་མི་དགོས་ཀྱི་གྲོས་བསྟུར་
 ཚོགས་འདུའི་ནང་ལོགས་སུ་གནང་དགོས་པ་མེན་འདུག། ཚོར་རྒྱུ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་འདི་གིས་
 མི་དམངས་ཀྱི་སེམས་ལུ་ རྣམ་རྟོག་འདུ་མེན་སྣ་ཚོགས་བཅུགས་ཡོད་པ་ལས་ དེ་ཚུ་
 འཛོམས་པའི་སྤྱིར་དུ་དང་ འབྲུག་གི་བཟུན་སྲིད་ལུ་འགྲུར་བ་མེད་པར་སྐྱིང་སྐྱིང་གནས་
 བའི་ཐབས་དང་རྟེན་འབྲེལ་ལུ་ སྤྱི་ལོ་༡༩༠༧ ལུ་སུམ་བའི་འགན་རྒྱ་འདི་ལུ་གྲུར་བ་
 མེད་པའི་ཚེས་འཛོགས་ཀྱི་ཁས་སྲུང་ས་དམ་བཅའི་བཅ་མཚོན་ལུ་ད་ཅུང་སྐྱིང་སྐྱིང་མཐའ་
 བཅའ་ཏོག་ཏོ་བཟོ་ནིའི་དོན་ལུ་ད་རེ་ས་ཚོགས་ཐངས་འདིའི་གྲོས་ཚོད་ནང་ལུ་དེ་ལུགས་
 ཀྱི་དོན་ཚན་གཅིག་ཁ་སྐོང་བཅུག་དགོས་པའི་གྲོས་འཆར་ཞུས་ཡི།

སྤྱི་ཚོར་འཇུས་དཔོན་དུ་གོས་ལུང་བཟུན་ཚེ་རིང་གིས་ ཚོགས་འདུའི་ནང་ མི་
 དབང་མང་འ་ཞབས་མཚོག་གིས་ མགོ་བཀའ་ཤོག་དང་ མཇུག་སྤྱག་རྟོགས་དང་བཅས་
 པའི་བཀའ་ཤོག་གནང་ཡོད་པའི་བཀའ་དོན་ཚུ་གི་སྐོར་ལས་ ཚོགས་འདུའི་སྐྱེཚ་བ་
 འཇུས་མི་ཚུ་དང་ ཚོར་ཁང་སྤྱི་ནང་གཉིས་ལས་གསུང་གྲོས་ རྣམ་ཉམ་ཏེ་སྤྱོད་ཡོད་མི་ཚུ་
 མཉམ་གྱི་མཐོ་བསམ་ཅོག་འཐད་པ་འདུག།

བཀའ་ཤོག་དེ་བཟུང་གནང་དགོས་པའི་གནད་ཁྲུང་ས་ཚུ་ མ་གཞི་ད་ཅི་གོང་ལས་
མི་དབང་མངའ་ཞབས་མཚོག་གིས་ ཚུ་དང་སམ་ལས་ཉ་གསལ་མ་འབད་ གོ་དོན་འགྲེལ་
བཤད་གསུང་ས་གནང་ཡོད་པ་ལས་ བཀའ་གྲུན་ལོག་ཞུ་གཏུགས་མ་རུང་མ་ཅིག་ཨིན་རུང་
སྤུལ་པ་མང་ན་སྟག་བསད་ཟེར་བའི་དཔྱད་བཟུང་འབད་ ཚོགས་འདུའི་འཇུག་མེ་ཚུ་གིས་ཞུ་
བུ་མང་མ་ད་ གསོལ་མ་མེ་ཐབས་གམ་མཚོ་བའི་རེ་བ་ཨིན།

འབྲུག་རྒྱལ་དང་པ་ གོང་ས་ཨོན་ཏེན་དབང་ལྷན་མཚོག་ལུ་ ང་བཅས་རའི་ཕམ་ཚུ་
གིས་ ཁོའི་རྒྱལ་བརྒྱུད་ཀྱིས་ འབྲུག་གི་དབུ་ཁྲིད་མཛད་དགོས་པ་འབད་ དད་དམ་ལྷན་མེད་
ཀྱི་འགན་རྒྱ་སྤུལ་མི་འདི་ ད་རེས་ ང་བཅས་ཀྱིས་ཡང་ འགྲུར་བ་མེད་པའི་དད་དམ་དང་
རྒྱལ་སྐྱོར་སྲིལ་བུ་ཡོད་པའི་མཐའ་ཚོག་ཅིག་ ཚོར་འདུའི་གྲོས་ཚོད་ནང་ལུ་བཀོད་དེ་ འབྲུག་
རྒྱལ་པོ་ལུ་ ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱུན་སྤུལ་ནིའི་ཐབས་ལམ་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ལུ་
མ་དགོས་པ་འབད་གྲོས་ཚོད་བཏོན་གནང་དགོས། མི་དབང་མཚོག་གིས་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་
འཕུལ་གྱི་བདེ་ཐབས་དང་སྤུགས་ཀྱི་བཙན་ཐབས་ལུ་ ཐུགས་བཞེད་གནང་སྟེ་ བཀའ་ཤོག་
གནང་མི་འདི་དང་འབྲེལ་ཏེ་ སྤུག་སྤྱད་ཞུ་དགོས་པ་ཅིག་ཨིན་རུང་ ང་བཅས་ཀྱི་བསམ་པ་
ལུ་ འཕུལ་གྱི་བདེ་ཐབས་ལུ་གཞིགས་ཏེ་ ད་རེས་འདི་བཟུང་གི་བྱ་སྐོ་བཙམ་ད་པ་ཅིན་ སྤུར་
ཀྱི་བཙན་ཐབས་ལུ་ ཉེན་ཁ་མི་འཐོན་ག་མཚོ་བའི་དོགས་ཐོན་དང་ སེམས་ཀྱིས་བཟོད་མ་
ཚུགས་པའི་ཚ་གུང་ཡོད་པ་ལས་བཟེན་ ལམ་ལུགས་འདི་བཟུང་བཙུགས་ནི་འདི་ ད་རེས་
སྤྲོ་གོང་ལས་རང་མ་དགོས་པ་འབད་ ཡང་ལས་ཡང་ བརྒྱར་ཞུ་དགོས་པ་བྱུང་ཡི། མི་དབང་
མངའ་ཞབས་མཚོག་གིས་ རྒྱལ་ཁབ་གཞན་གྱི་སྤྱད་དོན་ལམ་ལུར་ཚུ་ལུ་གཞིགས་ཞིབ་མཛད་
དེ་ ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ལུ་ འདི་བཟུང་མའི་ལམ་ལུར་བསྐྱོག་ནིའི་ཐུགས་བཞེད་
ཨིན་པ་ཅིན་ སྤུའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འགྲོ་ལུགས་དེ་ ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་བཙུག་མ་
དགོས་པའི་ར་ཁྲུང་ས་ཡང་ འཛིག་ཉེན་པའི་དཔྱད་གཏམ་ལུ་ ལྷམ་རེ་ལུ་ཚོས་ལུར་རེ་དང་

ལྷང་པ་རེ་ལུ་ ལྷགས་སྲོལ་རེ་ཟེར་དོ་བཟུམ་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ནང་ དང་སྤུལ་ས་ང་
བཅས་རའི་ལྷགས་སྲོལ་ཅིག་ སོ་སོ་འབད་རང་ཡོད་པ་ལས་ ལམ་སྲོལ་བཟང་པོ་འདི་ མི་
ཉམས་པར་བཞག་ཐབས་ལུ་ མི་དབང་མངའ་ཞབས་མཚོག་ལུ་ ཚོགས་རྒྱལ་སྤུལ་མ་
དགོས་པ་ཅིག་འབད་རང་མཛད་གནང་ཟེར་ཞུས་ཡི།

བསམ་ཅེ་མི་སེར་སྤྱི་མི་གིས་ མི་དབང་མངའ་ཞབས་མཚོག་ལས་གནང་བའི་
བཀའ་ཤོག་གི་དོན་ཚན་ ༩ པའི་སྐོར་ལས་ གོང་ལས་འབྲུས་མི་མང་རབས་ཅིག་གིས་ཞུས་
ཡོད་པ་བཞིན་ གོང་ས་ཨོལ་དབང་སྤུག་མཚོག་ འབྲུག་བརྒྱུད་འཛོལ་གྱི་རྒྱལ་པོ་འབད་
གསེར་ཁྲིར་མངའ་གསོལ་མ་ཞུ་བའི་ཉེ་མར་ འབྲུག་ལུ་རྒྱལ་པོ་མེད་པར་ འབངས་མི་སེར་
ཚུ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྲུང་སྐྱོབ་ཀྱི་དོན་ལུ་ དུས་རྒྱུན་དུ་ཚུ་གྲང་ ལངས་ཉེ་སྤོད་དགོས་པ་བྱུང་ཞུག།
རྒྱུ་མཚན་འདི་ལས་བརྟེན་ཉེ་ འབྲུག་རྒྱལ་དང་པ་གསེར་ཁྲིར་མངའ་གསོལ་ཞུ་དགོས་པ་
ཐོན་ཞུག། ད་ཚུན་ འབྲུག་ལུ་རྒྱལ་བརྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བཞི་བྱེད་ཡོད་པའི་ནང་ལས་ ད་རེ་ས་
ཁྲི་ཐོག་བཞག་པའི་རྒྱལ་པོ་གིས་ དུས་ཡུན་ཟུང་ཀྱི་ཅིག་གི་ནང་འཁོད་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་
བསམ་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་མི་སྡེ་དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་བཏང་གནང་སྟེ་ཡོད། མི་
དབང་མངའ་ ཞབས་མཚོག་གི་སྲུ་ན་མེད་པའི་དབུ་འབྲིད་དམ་པའི་འོག་ལུ་ ང་བཅས་
རའི་རྒྱལ་ཁབ་མཐའ་དབུས་ མེད་པའི་མི་སེར་ཉམ་ཚུང་ཚུ་ལུ་དགའ་སྐྱིད་དང་ཞི་བདེ་མྱོང་
སྟེ་ཡོད། མི་སེར་གྱི་མཐའ་དོན་ཁོ་ན་ལུ་ བཙོན་མི་རྒྱལ་པོ་འདི་བཟུམ་ཅིག་ལུ་ མི་སེར་གྱིས་
ཚོགས་རྒྱལ་སྤུལ་དགོས་པའི་དགོས་མཁོ་མེད་པ་བཞིན་དུ་ མ་འོངས་པའི་གནས་སྤངས་
གྱི་དོན་ལུ་ཡང་ སྤར་གྱི་ལམ་ལྷགས་ག་ཨིན་མི་འདི་ ཚུལ་མཐུན་མཛད་ནི་ འདི་རང་དྲག་
ཟེར་བའི་བསམ་འཆར་ཞུས་ཡི།

དེ་ཁར་ ཚོགས་དཔོན་གྱིས་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཚེན་མོ་གིས་ འབྲུག་གི་
མངའ་བདག་རྒྱལ་པོ་ལུ་ ཡིད་ཚེས་ཀྱི་ཚོཾ་རྒྱལ་སྤུལ་ནིའི་ཐབས་ལམ་ཅིག་བཟོ་བ་ཅིན་ དེའི་

ལེ་མན་དང་དགོས་པ་དམིགས་ཡུལ་ཚུ་ མི་དབང་ཞབས་ལས་གནང་བའི་བཀའ་ཤོག་ནང་
ལ་གསལ་ཡོད་པ་གིས་མ་ཚད་ མངའ་བདག་རྒྱལ་པོའི་ཞབས་ལས་ ཞིབ་གསལ་འབད་
གསུངས་གནང་ཡི། མི་དབང་མངའ་ཞབས་ཀྱི་བཀའ་ཤོག་ རྒྱུ་གསལ་ཡོད་པའི་དོན་
ཚན་ ༣ པོའི་ད་ཅེས་ནངས་པར་བཟོ་གནང་གནང་མ་མེན་པར་ ལོ་ངོ་ལེ་ཤ་ གཉེ་མ་ལས་
འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འབྲུག་དང་སྲུགས་གཉེས་ཀྱི་མཐའ་དོན་བསྐྱབ་ཐབས་ལུ་ མཉམས་
འཆར་གནང་སྟེ་ གསར་པ་བཟོ་བསྐྱེད་གནང་ཡོད་པ་ཨིན་མ་མ་ཚད་ མི་དབང་མངའ་
ཞབས་ལས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འབྲུག་སྲུགས་གཉེས་ཀྱི་རང་དབང་བཅོན་ཐབས་དང་ ཞིབ་དེ་ཚུ་
སྤྱིང་སྤྱིང་བཟོ་ཞིའི་ཐུན་འགན་ཉིལ་བུ་བཞེས་ཏེ་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མཐའ་དོན་ དམིགས་བསལ་
རྒྱུས་ ལེ་ཤ་ཅིག་རང་བསྐྱབ་དགོས་པ་ཡོད་པ་ལས་ དེ་ཚུ་ ད་ཅེས་བསྐྱབ་མ་ཚུ་གསལ་པ་ཅིན་
འབྲུག་ལས་ བསྐྱབ་མེ་ཚུ་གསལ་ཟེར་གསུངས་ཡོད།

མི་དབང་མངའ་བདག་ཅིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ མི་ལོ་ ༢༦ ཚུན་གསེར་བྲི་གུ་བཞུགས་
ཅིང་ལུ་ ཐ་ན་མངའ་ཞབས་རང་གི་སྐྱོ་སྲོག་ལུ་ཡང་མ་འཛེམས་པར་ རྒྱལ་ལུ་མཛོད་
གནང་མ་ལས་བཟེན་རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་སེར་ལུ་ བསམ་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་ཞིབ་དེ་དང་
བདེ་སྲིད་བྱུང་མེདེ་ མངའ་བདག་ཅིན་པོ་ཆེ་སྐྱེ་ཉུག་གཅིག་གི་མཛོད་འབྲུག་བཟང་པོའི་བཀྲིན་
ཨིན་ཟེར་ ཚོཾ་འདྲའི་འཇུག་མེ་ཆ་མཉམ་གྱིས་རང་ ཞུས་བཞིན་པར་ཡོད། དེ་སྟེ་ཨིན་པ་
ཅིན་ ང་བཅས་ར་ག་ར་གིས་ རྒྱལ་པོའི་མཛོད་བྱ་ཚུ་ལུ་ ཡིད་ཆེས་དེས་འདྲོངས་ ཀྱིས་གུས་
བཀུར་ཞུ་སྟེ་ ཅི་གསུངས་བཀའ་བཞིན་དང་སྤངས་ཞུ་ཞི་དེ་ འབངས་མི་སེར་ཡོངས་ཀྱི་
འགན་ཁུར་ངོ་མ་ཨིན།

ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱན་སུལ་ཞིའི་ཐབས་ལམ་ཅིག་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཆེན་
མོ་ལུ་དགོས་ཟེར་མ་མ་གཏོགས་ ད་ཅེས་འབྲུག་རང་མི་དབང་མངའ་ཞབས་ལུ་ ཡིད་ཆེས་
ཀྱི་ཚོགས་རྒྱན་སུལ་དགོས་ཟེར་མ་མ་ཚུ་ལས་མེན། ད་ཅེས་ཀྱི་ཚོཾ་ཐེངས་ནང་ལུ་ ཐབས་ལམ་

འདི་དགོས་པ་འབད་ ཚ་འཛོག་གྲུབ་ནི་མ་གཏོགས་ ཐབས་ལམ་འདི་ལས་བརྟེན་པའི་བྱ་
སྒྲིའི་རིམ་པ་ཚུ་ཡང་ ཚོཌ་འདུ་འདི་ནང་ གསུང་གྲོས་ཡང་གནང་ནི་མེན།

རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དོན་ལུ་ མི་དབང་མང་འུམ་ཞབས་ཀྱིས་ ཟུར་ཀྱི་འདུན་པ་སྐྱབ་དགོ་པའི་
སྲིད་བྱུས་ཁག་དག་ཕུག་ཡོད་མེ་དེ་ཚུ་ བར་ཆད་མེད་པར་སྐྱབ་དགོས་པ་ཅེན་ མིའི་སེམས་
བསད་དགོས་པ་དང་ གཞན་གྱིས་མ་དག་འཛ་བསྐྱེད་དགོས་པ་ ཉེན་ཁ་འབག་དགོས་པ་སློམ་
འབད་རང་ཡོད་ནི་དེ་གིས་ ད་རེས་ ཚོཌ་ཐངས་ ༧༩ པའི་ནང་ལས་ ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཚོགས་
རྒྱུན་སྲུལ་ནིའི་ལམ་ལུགས་ཅིག་དགོས་པ་འབད་ ཟུར་ཐག་གཅད་གནང་པ་ཅེན་ མ་འོངས་
པར་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ལུ་ སུན་ཐོགས་སློམ་འབད་རང་འབྲུང་ནིའི་དོན་ལས་ ལོང་ལེ་གི་
ཉེ་མ་ལས་ ཟུགས་བཞེད་རྒྱ་ཆེ་མ་འབད་གནང་སྟེ་ ལམ་ལུགས་དེ་གསར་དུ་བཟོ་བསྐྱབ་གྱི་
ཟུར་འཆར་གནང་མེ་དེ་ལུ་ ཚོགས་པ་ཡོངས་ཀྱིས་ གུས་ཞབས་སློམ་མའི་སློམ་ལས་བཀའ་
དོན་ དེ་ལུ་ དང་སྲུང་ས་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་ཉེ་ལ་བྱ་སྲུལ་ནིའི་གསུང་གྲོས་གནང་སྟེ་ དེ་ལུ་ཀྱི་
གྲོས་བཅུད་བཏོན་གནང་དགོས་པ་འབད་ཞུས་ཡི།

གཞུང་གི་རྒྱུ་རྐྱེན་འབད་གིས་ འབྲུག་རྒྱལ་པོ་ལུ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱུན་སྲུལ་
ནིའི་ཐབས་ལམ་ཅིག་ ཚོགས་འདུ་ལུ་དགོས་པའི་བཀའ་རྒྱ་གནང་མེ་འདི་གི་སྐོར་ལས་ མི་
སེར་ཡོངས་ཀྱི་སེམས་ཁར་བཞག་དགོས་པ་འདི་ དང་པར་ རང་གི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྲུང་སྐྱོབ་
དང་ གཉེས་པར་ རྒྱལ་བརྒྱུད་ཀྱི་རིང་ལུགས་འདི་གི་དབུ་འཕང་བསྟོད་དེ་བདག་འཛོན་
འབད་ནི་འདི་ཨིན། ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱུན་སྲུལ་མེ་འདི་གིས་ རྒྱུན་གིས་ ས་མ་ལས་རྒྱ་
ནོར་འཕྲོག་དོ་བཟུམ་དང་ འབྲུག་གི་དཔལ་ཡོན་སུན་སུམ་ཚོགས་པའི་སློམ་གྲགས་བཟོ་
གནང་མི་བཀྱོན་ཅན་གྱི་རྒྱལ་རྒྱུད་ཀྱི་རིང་ལུགས་འདི་ དོག་བཟུང་རྒྱབ་དོ་བཟུམ་མའི་དུམ་
ཁར་སྟོད་ནི་ཨིན་མ་མས། དེ་དང་འདྲ་བར་ ད་ཚུན་ འབྲུག་གི་རང་དབང་རང་བཙན་འདི་
བརྒྱུད་ འཛོན་གྱི་རྒྱལ་པོ་རིམ་བྱོན་གྱིས་ཉེན་སྲུང་དང་བདག་འཛོན་མཛད་དེ་ འབྲུག་པའི་

མེ་སེར་བདེ་བར་བཀོད་གནང་མི་འདི་ ད་ལས་ཕར་ཆ་མེད་བཏང་དོ་བཟུམ་ཅིག་ཡང་འགྲོ་
ནི་ཡིན་མས། འདི་འབདཱ་ལས་ ང་བཅས་རེའི་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ ད་ཚུན་ག་ཡིན་མ་
འབད་རང་ དགའ་སྲིད་སྲོལ་སྲུང་ཚོགས་ཏེ་སྲོད་ནི་འདི་དོན་ལུ་ རྒྱལ་བརྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལུ་ ཡིད་
ཆེས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱལ་སྲུང་སྲུབ་ནི་འདི་ཐབས་ལམ་བསྐྱོག་ དགོས་པ་མེད་པ་འབད་རང་ མཛེད་གནང་
དགོས་ཟེར་བའི་གསོལ་འདེབས་ཞུས་ཡི།

སྤྲོད་གའ་ཚེ་ལ་ རྫོང་བདག་གིས་ མངའ་བདག་རེན་པོ་ཆེ་མཚོག་ལུ་ ཡིད་ཆེས་
ཀྱི་ཚོགས་རྒྱལ་སྲུང་སྲུབ་ནི་འདི་ཐབས་ལམ་འདི་ ཚོགས་དམངས་ཀྱིས་ཞུམ་བཞིན་དུ་ ད་རེས་ཀྱི་
དུས་ལུ་ ཅ་ལས་ར་དགོས་པ་མེད་པའི་ཁར་ དོན་དག་ཅ་བ་ར་ མེད་བང་མཚོག་གིས་ ད་རེས་
བཟུམ་འབད་རང་ མེ་སེར་ཡོངས་ལུ་ ཆུ་སྤང་ཉེ་རིང་མེད་པའི་སྲིད་སྲུག་གཞིགས་ཐངས་
ཚུ་ ད་ལས་ཕར་ཡང་ དེ་བཞིན་རང་མཛེད་འོང་མཐོམ་མ་གཏོགས་ དེ་ལུ་སྤྲོད་ཆད་བྱུང་
འོང་མཐོམ་བའི་དོགས་ཟོན་མེད། འདི་ལས་བཞེན་ འབྲུག་རྒྱལ་པོ་ལུ་ ཚོགས་རྒྱལ་སྲུང་
དགོས་པའི་དུས་ཅིག་ནམ་ཡང་མི་ཐོན་ཟེར་ཞུས་ཡི། ང་བཅས་རེའི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ མི་སྡེ་
དཔལ་འབྱོར་གྱི་ཡར་རྒྱས་ག་དམ་ཅིག་སོང་ཡོད་ག་ མི་ལོ་ ༥༠ དང་ ༥༠ གི་ཉེ་མ་བཟླ་མི་
དགོས་པས་ ལོ་ ༡༠ དང་ ༡༥ འི་ཉེ་མ་བྱུང་པའི་གྲུབ་འབྲས་ཚུ་ལུ་བཟླ་རུང་ ཡ་མཚན་
ཆེན་པོའི་ཡར་རྒྱས་ བྱུང་ཡོད་པ་ཀུན་གྱིས་ མཐུན་ས་དང་གཞིགས་སར་ཡིན། འདི་བཟུམ་
མའི་སྲིད་སྲུག་གཞིགས་མི་རྒྱལ་པོ་ལུ་ ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱལ་སྲུང་སྲུབ་ནི་འདི་ ཅ་བ་ལས་
མ་དགོས་པ་འབད་ ཚོགས་དམངས་ཀྱིས་ཞལ་འཆམ་སོང་པ་ལས་ ཚོན་དཔོན་གྱིས་ དེ་
ལུ་གསོལ་གྱི་གོས་བཟུད་བཏོན་ཏེ་ གསུང་གོས་མཇུག་བསྐྱེད་གནང་ཟེར་བའི་ཞུ་བ་སྲུང་ཡི།

ཚོགས་དཔོན་གྱིས་ བཀའ་དོན་འདི་གི་སྐོར་ལས་ ཚོགས་འདུའི་འབྲས་མི་ཚུ་གི་
ཐུགས་ལུ་ ཆ་གུང་དང་དོགས་ཟོན་ཡོད་མི་ཚུ་ ངེས་བདེན་ཡིན་རུང་ མེད་བང་མངའ་
ཞབས་ཀྱིས་ གོང་ལས་བཀའ་རྒྱ་གནང་ཡོད་པ་བཞིན་ འབྲུག་མངའ་བདག་རྒྱལ་པོ་ལུ་ ཡིད་

ཆེས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱུན་སྲུང་ནི་འཇམ་ལམ་དགོས་པ་འབད་བཀའ་ཤོག་ནང་བཀོད་མི་འདི་
མི་སེར་གྱི་དམ་ཚིག་དང་དད་གུས་ལུ་མི་དབང་ཞབས་ཀྱིས་ཐུགས་མ་གཏད་པ་མེན་པར་
རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འཕུལ་སྤྲུགས་གཉེས་ཀྱི་མཐའ་དོན་གལ་ཅན་ཁ་ཤས་ཅིག་འབྲུབ་ནི་ཡོད་མི་
ཚུ་ལུ་ཕན་ཐོགས་འབྱུང་ནི་ཨིན་མ་མཆུན་ཏེ་བཀོད་གནང་ཡོད་པ་ཨིན་པས། འདི་ལས་
བརྟེན་འཕུལ་བ་སྤྲུགས་ཀྱི་མཐའ་དོན་ལུ་བཟླ་སྟེ་རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་སེར་ལུ་ཕན་ཐོགས་
འབྱུང་ནི་ཅིག་ཡོད་པ་ཅིན་ཚོགས་འདུའི་འཐུས་མི་ཚུ་གི་སེམས་ཀྱི་ཚུ་གུང་དང་རྣམ་
རྟོག་ཚུ་སྤྲངས་ཏེ་ཚོགས་དམངས་ཀྱིས་ཐུགས་མཐུན་གྱི་ཐོག་ལས་མི་དབང་མངའ་ཞབས་
ཀྱི་བཀའ་དོན་ལུ་རྒྱབ་སྐྱོར་སྲུང་ནི་གུར་གྲོས་བཅུད་བཏོན་ཐབས་བསྐྱོག་དགོས་འབད་
ཞུས་ཡི།

ཐུགས་ཐང་རྫོང་བདག་གིས་བཀའ་ཤོག་གི་དགོངས་དོན་དང་འབྲེལ་མཐུན་ཚོགས་
རྒྱུན་སྲུང་མི་གསུམ་དབྱ་གཉེས་ཀྱིས་འབྲུག་རྒྱལ་པོ་ལུ་ཡིད་ཆེས་མེད་པའི་ཚོགས་རྒྱུན་
སྲུང་འབྱུང་པ་ཅིན་འབྲུག་མངའ་བདག་རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་སྤྲོད་ལས་དགོངས་ཞུ་མཛད་ནི་ཨིན་
ཟེར་བའི་ཚོགས་དོན་འདི་གིས་ཚོགས་འདུའི་འཐུས་མི་ཡོངས་ཀྱི་སེམས་ཁར་མ་ཐེག་པའི་
ཚུ་གུང་སྟོན་འབད་རང་བཀའ་ཡི། ད་ཚུན་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ནང་དགའ་བའི་ཉམ་ཤས་
སྤྲོད་པའི་རྒྱམ་ཚེས་ཏེ་ཡོད་མི་འདི་མི་དབང་མངའ་བདག་སྐྱོག་ཅིག་གི་བཀོན་ཨིན་མ་
ལས་མི་ཚེ་ལོག་བཟུབ་རྒྱབ་ཏེ་སྤྲུག་སྤྲོད་ཞུ་རུང་འདི་འདི་དོན་ལེན་འཇམ་མི་ཚུ་འཇམ་
པས་ཟེར་ཞུས་ཡི། མི་དབང་མཚོག་གིས་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་སེར་གྱི་མཐའ་དོན་ལུ་
མཛད་གནང་པའི་མཛད་རྣམ་ཚུ་ལུ་ང་བཅས་ར་འབྲུག་མི་ཡོངས་ཀྱིས་ལོས་ཀྱང་སྤྲོ་མི་
ཚུ་གིས་ཡང་བསྟོད་བཟུགས་ཞུས་བཞེན་པར་ཨིན།

མི་དབང་མཚོག་གིས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འཕུལ་སྤྲུག་གཉེས་ཀྱི་ཞི་བདེ་བཅོན་ཐབས་ཀྱི་
དོན་ལུ་ལོངོ་ལོ་ཤུ་ཅིག་གི་ཏེ་མ་ལས་ཐུགས་བཞེད་ཡང་བསྐྱར་གནང་སྟེ་རང་བཀའ་ཤོག་

འདི་གནང་གནང་མ་ཡིན་ཟེང་ ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཚོའི་རྒྱུ་སྤུལ་ནི་འདི་ཐབས་ལམ་དགོས་པ་
འབད་གྲོས་ཐག་བཅད་དེ་པ་ཅེན་རང་འདོད་ཀྱི་དབང་ལུ་ལྷགས་ཐལ་མི་དང་ འབྲུག་ལུ་
མ་རང་ས་པའི་སྤྱི་མི་ཚུ་གིས་བྱས་ངན་གྱི་ཐོག་ལས་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ལུ་ཡང་བྱ་
སྟབས་མ་བདེ་མ་བཟོ་ནི་འདི་ཉེན་ལ་སྦྱོར་བས། ལོ་ངོ་དག་པ་ཅེག་གི་རིང་གནས་སྟངས་ད་ལྟོ་
བཟུམ་འབད་རང་བྱ་སྟབས་མ་བདེ་མ་བཟོ་པར་སྡོད་ན་མ་གཏོགས་དེ་མེན་པ་ཅེན་ར་
བཅས་རའི་བུ་ཚུ་འདི་སྐབས་ལུ་དུས་ཀྱི་འཕེལ་གྱི་གནས་སྟངས་ག་ཅི་བཟུམ་ལུ་སྟོད་
འོང་ག་ཚུ་ལས་ཞུ་མི་ལེས་པས། འདི་ལས་བཟོན་མི་དབང་མང་འཇམ་མཚོག་གི་གྲུ་
ཀྱི་བཅེ་བས་གཞིགས་ཏེ་ འབྲུག་རྒྱལ་པོ་ལུ་ ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཚོའི་རྒྱུ་སྤུལ་ནི་འདི་ ཚོགས་
དམངས་ཀྱིས་ཞུ་མ་བཞེན་དུ་མ་དགོས་པ་འབད་ ཞལ་བཞེས་མཛེད་གནང་དགོས་པའི་
གསོལ་འདེབས་ཞུས་ཡི།

ཐམ་སྤྲུག་སྤྲོད་མང་དང་ དགོ་བསྟེན་དར་དཀར་ལའི་སྤྱི་མི་གིས་ འབྲུག་རྒྱལ་པོ་ལུ་
ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱུ་སྤུལ་ནི་འདི་དོན་ཚུ་གྱི་སྐོར་ལས་གསུང་གྲོས་རྒྱུ་པར་གནང་སྟེ་
ཚོའི་དམངས་ཀྱིས་ཐབས་ལམ་ འདི་མ་དགོས་པ་འབད་རང་ ཞལ་འཆམ་སྟེ་ཞུས་ཟེང་
མང་འཇམ་མཚོག་གི་བཀའ་དོན་དང་འབྲེལ་ཏེ་ ཆ་འཛོག་མཛེད་དགོས་པ་འབད་རང་
བཀའ་རྒྱ་གནང་མ་ཡིན་པས། དེ་འབད་མ་ད་ མཐུ་ཚུ་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཞུས་དུང་དག་
དབང་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་ བྱ་བ་ཐམས་ཅད་བཟོ་སྟེ་བྱ། མ་བཟོག་པ་ལ་བྱ་མི་རུང་ཟེར་
གསུངས་གནང་ཡོད་པ་བཞེན་དུ་ ར་བཅས་ག་ར་གིས་ ཐུགས་བཞེད་ལེགས་ཤོམ་ཅིག་
འབད་རང་གནང་སྟེ་ ཐུག་ཐག་བཅད་དགོས་པ་འདུག་ཟེར་ཞུས་ཡོད། ད་རེས་ནངས་པར་
མི་དབང་མཚོག་གི་སྤྱི་ཐོག་ལུ་ ཚོགས་རྒྱུ་སྤུལ་ཟེང་ མི་དགོས་ཟེར་མི་ག་ཡང་མི་བཟོ། དེ་
ལས་ ད་རེས་བཟུམ་འབད་རང་ དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྟེང་པོ་འདི་ཉ་གོ་སྟེ་ རང་ལྷགས་བཟང་
པོ་ཚུ་དང་གོམས་གཤེས་ཁྱད་ཚོས་ཅན་ཚུ་ལུ་སྤྱི་ལུ་གསོལ་གྱི་བསྟེན་སྟོན་མ་ཞུགས་

པར་ ལེགས་ཤོམ་འབད་འགྱོ་བཏུབ་པ་ཅིན་ ས་གིས་བུ་ལུ་དུག་མི་བྱེན་ སྤྱིན་དཀར་པོར་
བསྐྱེས་མི་ཞུགས་པར་ ལེགས་ཤོམ་རང་འོང་ནི་ཨིན་པས། ཨིན་རུང་ དུས་དང་བསྐྱེན་མ་
ད་ རྒྱལ་ཁབ་གཞན་ཁ་ལས་པར་ རྒྱུའི་ངོ་གསོམ་ཐུབ་མི་དང་ རང་གི་རྒྱལ་ཁབ་ལུ་གཞན་
མེད་མི་ཚུ་ལས་ རང་སྲོག་ཡང་གཏང་མར་བཅུགས་ཏེ་ རྒྱལ་ཁབ་ལུ་གཞོན་པ་བསྐྱེལ་ མི་
མང་རབས་ཅིག་ཐོན་དོ་ཡོད་པ་ལས་ དེ་ཚུ་གི་སྐོར་ལས་ཡང་ ཉིང་སྐྱུ་ཅིག་བཏོན་ཏེ་རང་
མཐོ་བསམ་བཏང་དགོས་པ་བྱུང་དོ་ཟེར་ཞུས་ཡི།

རོགས་ཀྱིས་འབད་སར་ དཔེ་མཐོང་མ་ཚམ་གྱིས་བཏུབ་འབད་བཞག་སྟེ་ དོན་རང་
ལུ་མ་འཁོར་བའི་ ཉེ་མ་ལས་ རང་མགོ་རང་གིས་རང་ བདག་འཛིན་འབད་དགོས་པ་ད་
འབྲུག་མི་ལུ་མཁོ་ཆེ་བའི་ལུ་བྱ་ཚུ་ འབྲུག་པ་རང་གི་ལུགས་སོལ་དང་འབྲེལ་ཏེ་བསྐྱེག་ནི་
མ་གཏོགས་ རང་ལུ་མཁོ་འདོད་དང་ཁོ་པན་གང་ཡོད་བྱ་སྐྱབས་གང་བདེ་ཚུ་ལུ་མ་བཟླ་བར་
ཁྱིམ་ཚང་ཡོས་བརྗོད་ཟེར་ རང་ཡང་ཡོས་བརྗོད་ ཁྱིམ་ཚང་སྤུ་འཐག་དོ་ཟེར་ རང་ཡང་
སྤུ་འཐག་པ་ཅིན་ ལུ་ལས་ རོགས་ཁ་མ་ཤེས་ རང་ཁ་བྱུང་ཟེར་དོ་བཟུམ་ རང་ལུ་པན་
ཐོགས་ཡོད་པའི་ལམ་ལུགས་འདི་བྱུང་ རོགས་ཀྱི་ལམ་ལུགས་རྒྱས་ཆ་མེད་མི་འདི་ ཉེ་གོ་
མ་ཚུགས་པར་ལུས་པའི་བསྐྱང་ལས་ ཉག་ཉེས་ཤོས་དང་པམ་ཤོས་སྐྱེད་སྐྱུག་སྤེ་ཤོས་འདི་
རང་ མི་སེར་ཚུ་འོང་ནི་ཨིན་པས།

ད་ཚུན་མི་དབང་མཚོག་ལས་ དབང་ཚད་གནང་དགོས་པ་ཚུ་ཡང་གནང་ཚར་ཡི་
བྱ་སྐོར་ཚུ་ཡང་ལེགས་ཤོམ་འབད་རང་སོང་ཡི་ དེ་ཁར་ དོ་ཅི་ལས་ ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚོའ་
ཀྱི་སྐོན་པོའི་བཅོག་གཞུང་རྒྱུ་ནིའི་དབང་ཚད་ཡང་མི་སེར་ལུ་གནང་སྟེ་ དེ་ལཱ་ཀྱི་གྲུབ་
འབྲས་ཚུ་ཡང་ རྗེས་སུ་ཡིད་རང་མ་འབད་རང་གྲུབ་ཅི། སྤྱིད་ཀྱི་བསྐྱར་བཅོས་ཚུ་ ད་ཚུན་
ཡང་གསེར་ཁྲི་གྲུ་ལས་རང་ རེ་རེ་བཞེན་དུ་འབད་མཛེད་གནང་ཡོད་པ་ལས་ རྒྱལ་ཡོངས་
ཀྱི་རེ་མ་པར་བསྐྱར་བཅོས་ཆ་མཉམ་ དོ་ཅི་གི་ཚོགས་ཐངས་འདི་ནང་རང་རྒྱབ་དགོས་པ་

མེན་འདུག། འབྲུག་རྒྱལ་པོ་ལུ་ ཚོན་རྒྱན་སུལ་དགོས་པའི་ཐབས་ལམ་འདི་གི་སྐོར་ལས་
ཚོགས་ཐངས་ལྟེང་པའི་ནང་གསུང་གྲོས་གནང་ནི་འབད་བཞག་གནང་ཟེར་ཞུམ་དང་
འབྲེལ་ སྤྱིའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ལམ་ལུགས་ལུ་དཔྱད་བཟླ་སྟེ་ འབྲུག་གི་ལམ་སྲོལ་ལུ་བསྐྱར་བཅོས་
རེ་མཛད་ནི་ཨིན་རུང་ འབྲུག་རྟེན་འབྲེལ་ལུ་ མངའ་བཞེས་ཟེར་བའི་དོན་ལུ་གཞི་བཞག་
སྟེ་ ག་ར་སྐབས་གཅིག་ལུ་མེན་པར་ འགྲོས་ཀྱིས་འབད་ རེ་རེ་བཞེན་དུ་བཙུང་ཡི་བཙུང་
ཡི་མཛད་གནང་ཟེར་ཞུས་ཡི།

ལྷན་ཅེ་རྫོང་བདག་གིས་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ ནང་པ་ཚོས་ལྷན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་
དང་ གཉིས་པར་རྒྱལ་ བརྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཨིན་མ་ལས་ མི་དམངས་ག་ར་གི་བསམ་པ་དང་
མཐོ་བསམ་བཏང་ཐངས་འདི་ ཚོས་དང་བསྐྱུན་པའི་མཐོ་བསམ་ཨིན། མི་དབང་མངའ་
བདག་རེན་པོ་ཆེ་མཚོག་སྟོན་གྱི་ཚོན་བསམགས་ སྤྱོད་སྤྱང་གི་ལས་དང་ སྟོན་ལམ་རྒྱ་ཆེ་བའི་
མཐུ་ལས་བཞེན་ ད་རེས་འབྲུག་མི་སྲི་མཐུན་གྱི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱལ་པོའི་སྐྱར་
བཞེངས་ཏེ་ མངོན་པར་མཐོ་བའི་གསེར་ཁྲིར་བྱོན་ཏེ་ཡོད།

འབྲུག་རྒྱལ་པོ་ལུ་ ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱན་སུལ་ནིའི་ཐབས་ལམ་མ་དགོས་པའི་
སྐོར་ལས་ ཚོགས་འདུའི་འཐུས་མི་ཚུ་གིས་ བསམ་འཆར་ཚོག་འཐད་པ་འབད་ ཞུས་
བུང་མ་ལས་བཞེན་ཏེ་ སེམས་ཁར་དོགས་པ་ཆགས་དགོས་པ་དང་ རྣམ་རྟོག་ལངས་
དགོས་པ་ཅིག་ཨིན་འདུག། མི་དབང་མངའ་བཞབས་ཀྱིས་ ཚོས་སྤྱད་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཆ་བ་
སྤྱད་བསྐྱར་ས་པའི་སྤོན་ལས་རྒྱས་པའི་རྣམ་མཐུ་ལས་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་རྒྱལ་ཡོངས་
ཚིག་བསྐྱེལ་དང་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཞི་བདེ་ཡར་བསྐྱེད་བཏང་དགོས་པ་ཚུ་ ལེགས་ཤོམ་འབད་
མཛད་གནང་ཡི།

འདི་ལས་བཞེན་གལ་སྤྱད་ཚོགས་རྒྱན་སུལ་ནིའི་ཐབས་ལམ་འདི་ དགོས་པ་འབད་
གྲོས་ཐག་བཅད་པ་ཅིན་ གསེར་ལུ་རག་གི་སྤྱད་སྲུགས་དོ་བཟུམ་ཅིག་འགྱུ་བའི་ཁར་ སྤྱི་ཁ

ལས་ཚུ་ཡང་ ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྲིད་ལུགས་ནང་ རྒྱུད་བསྐྱེད་པ་ལ་འབད་ནི་
 གི་ཉེན་ཁ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཚད་ འབྲུག་རྒྱལ་པོ་དང་མི་སེར་གྱི་བར་ན་ཡོད་པའི་ཐ་དམ་ཚེ་ག་
 ལུ་ཡང་ བསྐྱེད་ལྷན་ཞུགས་པའི་ཉེན་ཁ་ཡང་བྱུང་ནི་ཨིན་མ་པས། འབྲུག་རྒྱལ་པོ་ལུ་ ཡིད་
 ཚེ་ས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱུན་སྲུལ་དགོས་པའི་ཐབས་ལམ་ ཚོགས་འདུ་ལུ་ དགོས་པ་མེན་འདུག་ཟེར་
 ཞུ་དགོས་མི་འདི་ གཙོ་བོ་ར་ སེམས་ཁར་ཚ་གུང་སྲོམ་འབད་པོག་པ་ལས་ བརྟེན་ཏེ་ཨིན་མ་
 བཞེན་དུ་ རྒྱལ་ཁབ་གཉེ་རང་འབད་རུང་ རྒྱལ་ཡོང་ས་ཀྱི་མཐའ་དོན་ལུ་མན་པའི་གནད་
 དོན་ཚུ་ལུ་ མི་སེར་ཚུ་གིས་མཛོ་བསམ་ཅོག་འབད་པ་འབད་ མཐུན་ཏེ་གཉེ་བསྐྱེད་ནི་འདི་
 ག་ཅི་ ལས་གལ་ཚེ། ད་རེས་ ང་བཅས་རའི་ཚོགས་འདུ་འདི་ནང་ རྒྱལ་ཁབ་སྲིད་ཏེ་ལུ་
 མན་པའི་གསུང་གོས་ གནང་མ་ད་ མི་སེར་གྱི་དད་པ་བསྐྱེད་ས་དང་ དམ་ཚེ་ག་བརྟེན་སའི་
 ཡུལ་ འབྲུག་གི་ཚོས་སྲིད་གཉེས་ཀྱི་དབུ་འབྲིང་མི་དབང་མང་འབད་ག་རྒྱལ་པོ་ལུ་ ཚོཎ་
 རྒྱུན་སྲུལ་ནིའི་ལམ་ལུགས་བཟོ་ད་པ་ཅེན་ རང་གི་གོང་མ་དང་གཅིག་ཁར་ དམ་ཚེ་ག་བསྐྱེད་
 ཞུགས་ནི་བཟུམ་ཅིག་ཡང་ ཨིན་པས། དེ་འབད་མ་ལས་ མི་དབང་མཚོ་ག་ལུ་ ཚོགས་རྒྱུན་
 སྲུལ་ནིའི་ལམ་ལུགས་འདི་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འཕུལ་དང་མ་འོངས་པའི་དོན་ལུ་ འོས་འབབ་
 མེད་པ་ལས་ འདི་བཟུམ་བཟོ་ནིའི་ཐུགས་བཞེད་མ་གནང་ཟེར་ ཞུས་ཡི།

མཚན་ཉིད་སྲོལ་དཔོན་གྱིས་ བཀའ་ཤོག་གི་དགོངས་དོན་ ༩ པ་དང་བསྟུན་པ་ཅེན་
 མི་དབང་མཚོ་ག་གིས་ སྲིད་དོན་གྱི་དབང་ཚད་མ་ཚད་ རྒྱལ་པོའི་གསེར་ཁྲིའི་དབང་ཚད་
 ཡང་ ཚོགས་དམངས་ལུ་གནང་ནིའི་ཐུགས་བཞེད་ཡོད་པའི་གོ་བ་བྱུང་མ་ལས་ གུ་ཚང་
 ཚོས་སྲིད་ཀྱི་ཐུགས་ཁར་ཡང་ བཟོད་མ་ཚུ་གས་པའི་ན་ཟུག་སྲོམ་འབད་རང་པོག་ཅི།
 རང་པ་ཚོས་ལྷན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ནང་བྱོན་པའི་རྒྱལ་པོ་ཚུ་ ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཅང་ཅང་བྱོན་
 པ་གིས་མ་ཚད་ འབྲུག་རྒྱལ་དང་པ་གིས་དབུ་བཟུང་སྟེ་ མང་འབད་ག་ཡབ་སྲས་ཚུ་གིས་
 རྒྱལ་ཁབ་ནང་བདེ་སྐྱིད་བྱུང་པའི་རྒྱུ་རྗེ་སངས་རྒྱལ་གྱི་བསྟན་པ་རེན་པོ་ཚེ་ ཉམས་པ་

སོར་ཚུད་དང་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་གནང་སྟེ་ ཚོས་དང་སྲིད་ཀྱི་ཕྱག་ལུ་ཚུ་ དེ་བུ་མེད་
པར་ ཅོག་འབྲུག་མཛད་གནང་ཡི།

འདི་གི་ནང་ལས་ཡང་ འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པ་ དཔལ་མེད་བང་འཛིན་མེད་སེལ་དབང་
ཕྱག་མཚོ་ག་གིས་ རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་ལམ་ལུ་ གོང་འཕེལ་ག་དེ་ཅིག་བཏང་གནང་ཡི་ག་ ག་ར་
གིས་གཞུགས་སར་ཨོན་པས། ཚོས་སྲིད་ལུ་བལྟ་བུ་ཅན་ཉེ་མ་གྲུ་ཚང་ཟེར་རུང་ སྲུང་ས་
ཐམས་གཉིས་དང་རབ་སྟེ་ཁག་བཞི་ལྟེ་ཅིག་མ་གཏོགས་མེད། མི་དབང་མཚོ་ག་ གསེར་ཁྲིར་
བྱོན་པའི་ཉེ་མ་ལས་དབུ་བཟུང་སྟེ་ རྫོང་ཁག་ཆ་མཉམ་ནང་ གྲུ་ཚང་དང་བལྟན་པའི་གཞི་
མ་ དགོ་འདུལ་གྱི་སྟེ་ཚུ་གསར་བཅུགས་དང་དགོན་སྟེ་ཡོད་ཚད་ལུ་ བཤད་གྲུ་དང་སྐྱབས་སྟེ་
སྐྱོམ་སྟེ་གིས་བཀང་ཉེ་ འདི་ཚུ་ལུ་མཁོ་བའི་མཐུན་རྐྱེན་གྱི་ འབྲུར་པ་མང་ས་པ་ མེད་པར་
གནང་སྟེ་ སངས་རྒྱལ་གྱི་བལྟན་པ་འདི་ གངས་ལས་ཉམས་ཤེས་བལྟ་བུ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མཐའ་
གྲུ་ཀུན་ལུ་བྱུང་པར་མཛད་དེ་ ཚོས་སྲིད་ལུ་བཞུན་ཆེན་པོ་མཛད་གནང་བ་ལས་བཞུན་མི་
དབང་མང་འུ་ཞབས་མཚོ་ག་ལུ་ ཚོགས་རྒྱུན་སྲུང་ཞེ་ཞེ་ཐབས་ལམ་དེ་ ཅ་ལས་རང་བསྐྱོག་
མ་གནང་ཟེར་བའི་ གསོལ་འདེབས་འདི་ ཉིང་གི་གདོང་ལས་རང་ལྷུ་ཨོན་ཟེར་ལྷུས་ཡི།
འཛིན་ཉེན་འདི་ནང་ དྲིན་ཆེ་ཤོས་ ལུས་སེམས་སྐྱེས་བའི་སམ་ལས་ལྟག་པའི་ཚོ་འདི་སྤྱི་
གཉིས་ལུ་ཕན་པའི་ཚོས་དང་དབང་ལུང་ཁྲིད་ གནང་མི་ཅ་བའི་སྐྱམ་དང་ ཚོས་ཀྱི་སྤྱིར་
དུ་མཐུན་རྐྱེན་སྤོར་ཚོགས་ ཕངས་པ་མེད་པར་གནང་མི་ བལྟན་པའི་སྤྱིན་བདག་ཚོས་སྤོར་
བའི་རྒྱལ་པོ་ཨོན་མ་ལས་ ད་རེས་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཚོན་རྒྱུན་བཅུགས་དགོས་པའི་ལམ་ལུགས་
ལུ་སྟོད་སོང་པ་ཅན་ ང་བཅས་ཚོས་སྲིད་ཀྱི་བྱ་བར་བཙོན་མི་ཚུ་ཡང་ མགོ་གཏད་སར་
རྟོགས་གཏད་པའི་ལྟ་ས་ངན་གྱི་བྱ་བར་ཐུག་ཞེ་ཨོན་མ་མས། འདི་གིས་ ཚོས་ཀྱི་ལམ་ལུ་
ལུ་ ཡང་གཞོད་འཚོ་བསྐྱུ་ཉེ་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ནང་ བདེ་སྐྱིད་ཉམས་འོང་མཐོ་བའི་
དོགས་ཐོན་སྐྱོམ་འབད་རང་བསྐྱེད་དགོས་པ་བྱུང་ཡི།

འབྲུག་རྒྱལ་དང་པོ་གསེར་ཁྲིའི་མངའ་གསོལ་མཛད་དགོས་པའི་འགན་རྒྱ་འདི་
 དང་པ་གྲུ་ཚང་གི་སྲུ་སྲོལ་ཡོངས་དང་བསོད་ནམས་དང་ལྡན་པའི་གཞུང་གི་ལྷན་རྒྱུས་
 དཔོན་ཁག་དྲེན་ཅན་གྱི་པམ་ཚུ་གིས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འཕུལ་ཕྱགས་གཉིས་ཀྱི་ཞི་བདེ་ལུ་མཐོ་
 བསམ་བཏང་སྟེ་ཕུལ་ལུག། འདི་གིས་ཡང་མ་ཚད་ཕུལ་ས་ཡང་སྤྱངས་ཐང་ཁའི་མགོན་
 ཁང་ཆེན་པོའི་ནང་ལུ་དཀོན་མཆོག་དང་དཔལ་ལྡན་འབྲུག་པའི་བཀའ་སྲུང་ཆོས་སྐྱོང་
 དཔང་བཅུ་གསུམ་འབད་ཕུལ་ལུག། རྒྱལ་བརྒྱུད་དང་པོ་དབྱེ་བརྟེན་པའི་ཉེ་མ་ལས་དུ་ཚུན་
 འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ནང་སྐབས་མ་བདེ་མ་ཚུ་ལས་ར་མ་ཐོན་པར་དགའ་ཉེ་གཉེ་སྐྱོད་ཉོང་
 ཉོ་འབད་གནས་ཚུ་གསུམ་མི་འདི་རེ་མ་བྱོན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཚུ་གི་བཀྲའ་ལས་ཨིན། ལྷན་གྱི་
 འགན་རྒྱ་འདི་ཐོག་ལུ་ཆ་གནས་བཞག་སྟེ་སྤྱད་དོན་གལ་ཅན་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱག་ལུ་ཚུ་
 ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཐུགས་བཞེད་གནང་སྟེ་ཐབས་ཤེས་སྣ་ཚོ་གསུམ་གྱི་སྐོ་ལས་མཛད་
 གནང་པ་གིས་མ་འབྲས་པ་དང་མ་འབྲུབ་པའི་དཔེ་མི་སྤྱད་པ་ལས་འབྲུག་རྒྱལ་པོ་ལུ་ཡིད་
 ཆེས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱུན་ཕུལ་ནིའི་ལམ་ལུགས་འདི་ཅ་ལས་ར་འགོ་བཅུ་གསུམ་མ་དཔ་ཅིག་
 མཛད་པ་ཅིན་བཀྲའ་ཆེ་བས་ཟེར་ལུས་ཡི།

ཐེམ་ཕྱག་རྫོང་བདག་གིས་འབྲུག་གི་རྒྱལ་པོ་ལུ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཚོམ་རྒྱུན་ཕུལ་
 དགོས་པ་མེད་པའི་གསོལ་འདེབས་ལུ་བའི་ནང་གསལ་མེད་བང་མཆོག་གི་མཛད་བྱ་དང་
 མཁྱེན་རྒྱ་འདི་ཚུ་ཚོགས་དམངས་ཆ་མཉམ་གྱིས་མ་མཁྱེན་མ་ཅ་ལས་མེད་པ་ལས་འདི་
 ལུག་ར་གིས་དད་དམ་ལྷན་མེད་ཀྱི་ཡིད་ཆེས་བསྐྱེད་དེ་རང་ཡོད། དཔྱེན་ལོ་༡༩༠༧ ལུ་གོང་
 ས་ཚུན་དབང་ཕྱག་མཆོག་ལུ་འགན་རྒྱ་ཕུལ་ཡོད་པའི་སྐོར་ལས་འབྲས་མི་མང་ཤོས་ཅིག་
 གིས་ལུ་མ་བཞིན་དུ་འགན་རྒྱ་འདི་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱུན་ལས་ཡང་ལྷག་སོང་པ་ལས་
 དེ་གིས་མ་འབྲས་པ་མེན་འདུག། འདས་པའི་ཚོགས་ཐངས་མང་རབས་ཅིག་གི་ནང་ཡང་
 རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མཐའ་དོན་གལ་ཅན་གྲུབ་དགོས་པའི་ཐུགས་འགན་ཚུ་ཚོགས་དམངས་

ཡོངས་ཀྱིས་མངའ་ཞབས་མཚོག་ལུ་རང་སུལ་ཉེ་ཡོད་པ་ལས་ འཇུས་མི་དམངས་ཀྱི་གྲུལ་
 ལས་ མི་དབང་མཚོག་ལུ་ ཡིད་ཆེས་མེད་པ་དང་སློམ་འདྲོངས་མི་ཚ་ལས་རང་མེད།
 མངའ་ཞབས་མཚོག་གི་གཞན་པོ་ བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཐུགས་རེག་ རྣམ་པར་བཀྲ་བའི་
 མཆོན་རྒྱ་སློན་མེད་པའི་མཛད་བྱ་ཚུ་ ང་བཅས་རའི་འབྲུག་མི་ཡོངས་ཀྱིས་མ་ཚད་ སྤྱིའི་
 རྒྱུ་ཁབ་ཀྱི་མི་ཚུ་གིས་ཡང་ཡིད་ཆེས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པས། མངའ་ཞབས་མཚོག་གི་
 བཀའ་དོན་དང་འབྲེལ་ཉེ་ ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་སློན་པོ་ཚུ་ གསང་བའི་ཚོགས་རྒྱན་
 བསྐྱར་མཛད་སློན་པོ་དྲུག་པོ་ཚུ་ར་གིས་ ཚོཾ་རྒྱན་བརྒྱ་ཚུ་ ༩༠ ལས་ལྷག་སྟེ་ཐོབ་ཡོད་མི་འདི་
 རྒྱུ་ཡོངས་ཚོགས་འདུའི་འཇུས་མི་ཡོངས་ཀྱིས་ མངའ་ཞབས་མཚོག་ལུ་ ཁ་ཞེ་གཉིས་
 མེད་ཀྱི་ཡིད་ཆེས་ཡོད་པའི་ ཉུགས་མཚན་ཡིན་པ་ལས་ འབྲུག་རྒྱུ་པོ་ལུ་ ཡིད་ཆེས་ཀྱི་
 ཚོགས་རྒྱན་སུལ་ནིའི་ཐབས་ལམ་ ཚ་བ་ལས་དགོས་པ་མེན་འདུག་ཟེར་ཞུས་ཡི།

གཡུང་ཅེ་སྟོང་ཞང་དང་འཇམ་མཁར་རྟེན་འོག་གི་སྤྱི་མི་གིས་ མི་དབང་མངའ་
 བདག་རེན་པོ་ཆེ་མཚོག་གི་མཆོན་རྒྱ་དང་མཛད་བྱ་ དྲི་མ་མེད་པའི་བཀྲེན་བཟང་པོ་ལས་
 བརྟེན་ འབྲུག་རྒྱུ་ཁབ་ཀྱི་མཐའ་དབུས་མེད་པའི་མི་སེར་གྱི་ཞི་བདེ་དང་ བདེ་སྐྱིད་ལུ་མཁོ་
 བའི་གཞི་རྟེན་ རྣམ་པ་སྣ་ཚོཾ་བཅུ་གསུམ་ཉེ་ དཔལ་འབྱུང་གོང་འཕེལ་ཡར་ངོའི་ལྷན་བཟུམ་
 འབད་འགྱོ་བའི་བསྐྱར་ དམ་ཉམས་མཐའ་རྟེན་གསུམ་གྱི་ངོ་ལོག་པ་ཚུ་གིས་ ང་བཅས་རའི་
 དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པ་སྤྲོགས་ལས་ རྣམ་པར་རྒྱུ་བའི་བརྟེན་སྤྱིའི་འདི་ མགོ་མཇུག་སློག་
 རྟེན་ལུ་ངན་སློམ་འབད་རང་བཅུམས་ཉེ་འབད་རུང་ ཁོང་གི་དམིགས་ཡུལ་ཚུ་ མཐར་
 འབྲེལ་མ་ཚུགས་པར་ འབྲུག་པའི་མི་སེར་ཚུ་ དྲོ་ཉམས་དང་ལྷན་པའི་བདེ་སྐྱིད་ཀྱི་ཉམས་
 དགུང་ ལས་ཤར་ཉེ་སྤྱོད་ནིའི་གོ་སྐབས་བཟང་པོ་ཐོབ་སྟེ་ཡོད། འབངས་མི་སེར་ལུ་
 དགོས་པ་འདི་བདེ་སྐྱིད་དང་ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་ཡིན། འདི་ནི་ འཇུས་མི་ཚུ་མཉམ་གྱིས་
 གོང་ལས་ཞུམ་བཞིན་དུ་ ང་བཅས་རའི་རྒྱུ་ཁབ་ནང་ལུ་ རྒྱུ་བརྒྱུད་འཛིན་པའི་རིང་

ལྷགས་ཀྱི་བཀྲིན་ལས་ ངེས་ཤེས་འདྲོངས་ཏེ་གཏོ་ཏེ་འབད་གྲུབ་ལྟོ་ཡོད། འདི་ལས་བཞེན་
རང་གི་རྒྱལ་པོ་ལུ་ མི་མེར་རང་གིས་ ཡིད་ཆེས་ཡོད་མེད་ བཟླ་དགོས་པའི་གནད་དོན་ཙམ་
བ་ལས་མ་མཐོང་ཟེར་ཞུས་ཡི།

སྤྱོད་མི་མེར་འབྲས་དཔོན་དྲགོས་ཡེ་ཤེས་དོ་རྗེ་གིས་ འབྲུག་རྒྱལ་པོ་ལུ་ ཡིད་
ཆེས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱུན་སྤུལ་བཞག་གི་ཐབས་ལམ་སྐོར་ལས་ ཚོལ་ཁང་ནང་ལུ་ འབྲས་མི་ག་
ར་གིས་ ཞིབ་པར་ཞུ་མི་ཚུ་ལུ་བཟླ་མ་དུ་ ཉུ་ལས་དགོས་པ་དུ་ཡིད་རངས་དགོས་པ་བྱུང་ཡི།
གོང་ལས་འབྲས་མི་ལེ་ཤེས་ཅིག་གིས་ཞུ་མ་བཞེན་དུ་ ང་བཅས་རའི་སྤྱི་གཙུག་གི་ཉི་ཟླ་དང་
མགུ་གཏད་ཀྱི་གོང་མ་དྲིན་ཅན་གྱི་པམ་འདི་ མི་དབང་མངའ་ཞབས་མཚོག་རང་ཨིན་ འདི་
ལུ་འཛོལ་བ་ཙམ་ལས་མེད། ད་ཚུན་ ང་བཅས་འབྲུག་པའི་མི་མེར་ཚུ་ བྱ་མེད་པའི་བྱི་ཅུང་
མགུ་རིལ་རིལ་འབད་སྤོད་མ་དགོས་པར་ མི་དབང་མཚོག་གིས་ཀང་ཐང་འདྲོངས་ཏེ་
གནས་སྟངས་འདི་བཟུམ་ཅིག་ཁར་བཀལ་གནང་ཚར་བའི་ལུ་ལུ་ མི་དབང་མངའ་
ཞབས་མཚོག་ལུ་ ཡིད་ཆེས་ཡོད་མེད་བཟླ་ནི་འི་ཚོགས་རྒྱུན་སྤུལ་ནི་འི་གུར་ལྟོད་སོང་པ་
ཅིན་ ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རང་དབང་རང་བཅོན་བདག་འཛོན་འཐབ་ནི་འི་སྤྱི་བྱས་
འདི་ མགོ་མཇུག་མི་སོར་ག་མཚོ་བའི་དོགས་ ཟོན་ཡོད། མ་གཞི་ མི་དབང་མངའ་ཞབས་
མཚོག་གི་བཀའ་རྒྱ་འདི་སྤྱིར་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མཐའ་དོན་དང་ འབངས་མི་མེར་གྱི་བདེ་ཐབས་
ལུ་ཐུགས་བཞེད་རྒྱ་ཆེ་ས་ལས་གཟིགས་ཏེ་ གནང་གནང་མ་ཅིག་རང་ འོང་ནི་ཨིན་མ་ལས་
རྒྱལ་པོ་འི་བཀའ་ཐངས་ཅིག་ལུ་ ལན་ལོག་ཞུ་གཏུགས་མ་རུང་མ་ཅིག་ཨིན་པས། འདི་
འབད་མ་དུ་ འདི་བཟུམ་མའི་ལམ་ལྷགས་ཀྱིས་ ལུ་ལས་ ང་བཅས་འབངས་མི་མེར་ལུ་
ལེ་རྒྱུད་ མ་བུའི་པའི་གནད་རེ་ཤར་བའི་བསྐྱང་ལས་ བོ་འུ་ཅུང་ཤིག་སར་ བ་གིས་མ་པན་
ཟེར་བའི་སྤྱི་བྱས་བསྐྱེད་འདི་ ད་རེས་ལས་ ང་བཅས་ལུ་པོག་ཐོན་འོང་མ་ལས་ ཚོལ་དམངས་
ཀྱིས་ བཀའ་བྱེད་ལོག་མ་ཞུ་བྱ་ ཐབས་བྲལ་ཡི། འདི་ལུ་ མི་དབང་ཚོས་རྒྱལ་པོ་མཚོག་

གིས་ཡང་ དགོངས་འཚོམ་མེད་པའི་བཟོད་པ་བཞེས་ཏེ་ ཚོགས་དམངས་ཀྱི་གསོལ་
འདེབས་ལྷུ་མེ་འདི་ལུ་ ཆ་གནས་མཛད་དེ་བཀྱིན་བསྐྱེད་གནང་དགོས་པ་འབད་ལུ་ཡི།

འདི་ལུ་མི་དབང་མངའ་བདག་རེན་པོ་ཆེ་མཚོག་གིས་ ཚོན་འདུའི་འཇུག་མེ་ཚུ་
གིས་ རང་རང་སོ་སོའི་བསམ་འཆར་དང་སློའ་འདོད་དོགས་ཟོན་ལྷུ་མེ་ཚུ་ལུ་ མི་དབང་
མངའ་ཞབས་ཀྱིས་ ཆ་བཞག་མ་མཛད་པ་དང་ཐུགས་མ་དགའ་ཙ་ལས་རང་མེད་པའི་ཁར་
བཀའ་ཤོག་ནང་ལུ་ འབྲུག་རྒྱལ་པོ་ལུ་ ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཚོན་རྒྱན་སྲུལ་དགོས་པའི་ཐབས་ལམ་
ཅིག་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོན་འདུ་ལུ་དགོས་ཟེར་བཀོད་གནང་མི་འདི་ མི་སེར་གྱིས་ རྒྱལ་པོ་ལུ་
བསྐྱེད་པའི་ཐད་མཚོག་དང་འདུ་ཤེས་ལུ་ ཐུགས་དོགས་ཡོད་དེ་གིས་ བཟླ་དཔུང་འབད་
ལོ་གི་དོན་ལུ་ གནང་གནང་མ་ཙ་ལས་རང་མེན་པའི་དག་གསལ་གསུངས་གནང་ཡི།

ཚོགས་དམངས་ཀྱིས་ མི་དབང་མཚོག་ལུ་ སློའ་གཏད་སྲིལ་བུ་ཡོད་པ་ཅེན་ མངའ་
ཞབས་ཀྱི་བཀའ་དོན་ལུ་ ཚོགས་འདུའི་འཇུག་མེ་ཚུ་གི་སེམས་ལུ་དོགས་ཟོན་བསྐྱེད་
དགོས་པ་དང་ རྣམ་རྟོག་བསྐྱེད་དགོས་པ་ གང་ཡང་མེད་པ་མ་ཚད་ གོང་ལས་གསུངས་
ཡོད་པ་བཞིན་དུ་ བཀའ་དོན་འདི་བཀོད་དགོས་པའི་གནད་དོན་གཙོ་བོ་རང་ ང་བཅས་རའི་
རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འཕུལ་སྲུང་གཉེས་ཀྱི་སྲུང་སྐྱོབ་དང་ རང་དབང་རང་བཙན་གྱི་ཉེན་སྲུང་འཐབ་
ལོའི་ཁར་ མི་སེར་གྱི་ཞི་བདེ་དང་བདེ་སྐྱོད་སྐྱོང་ལོ་ལུ་ སན་ཐོགས་བྱུང་ལོ་གི་དོན་ལུ་བཀོད་
ཡོད་པ་ཨིན་ཟེར་གསུངས་གནང་ཡི།

གཙོ་བོ་རང་ ང་བཅས་རའི་དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འཕུལ་གྱི་བདེ་
ཐབས་དང་སྲུགས་ཀྱི་རང་དབང་བཙན་ཐབས་ཀྱི་དོན་ལུ་ འབྲུག་རྒྱལ་པོ་སྐྱེད་གི་མཐའ་
དོན་ཁག་ཆེ་གམ་ རྒྱལ་ཁབ་འདི་གི་རང་དབང་དང་ཞི་བདེ་བཟླ་ལོ་འདི་ཁག་ཆེ་ག་
ཚོགས་དམངས་ཀྱིས་ ད་རེས་ལས་ཐུན་བསམ་ན་འཐན་ཅིག་འབད་རང་བཞེས་གནང་ལོ་
འདི་ གང་བས་ཁག་ཆེ་མ་འདུག་ཟེར་གསུངས་གནང་ཡི། རྒྱལ་པོ་དང་མི་སེར་བར་ནའི་

ཐད་མ་ཚོགས་ལུ་ བསྐྱེས་ལྟོད་མ་ཞུགས་པ་ཅིན་ འབྲུག་རྒྱལ་པོ་ལུ་ཡིད་ཚེས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱུན་
སུལ་ནི་འདི་ཐབས་ལམ་ཅིག་ ཚོགས་འདུ་ལུ་ཡོད་པ་བཟོ་བ་ལུ་སྐོར་པ་མ་གཏོགས་ གཞོན་པ་
མེད་པ་ལས་ བཀའ་དོན་འདི་ལུ་ ཚོགས་འདུ་གིས་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་ དོས་ལེན་མཛད་གནང་
པ་ཅིན་ འདི་གིས་ནམ་ཡུགས་ལུ་ ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་སེར་གྱི་མཐའ་དོན་སྐྱབ་
ནི་ཚུ་ལུ་ སུལ་སྐབས་ཚེ་རྟོག་རྟོ་འོང་ནི་ལེན་ཟེར་གསུངས་གནང་ཡི།

ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འབྲུལ་སྤྲུལ་གཉེས་ལུ་ སུལ་པའི་སྲིད་བྱུས་དང་གནད་
དོན་གལ་ཅན་བསྐྱབ་དགོས་པ་དག་པ་ཅིག་ཡོད་མི་ཚུ་བསྐྱབ་ནི་འདི་ཟུར་འགན་ཉེལ་བུ་མང་འ་
ཞབས་སྐྱོ་ཉུག་ཅིག་གིས་བཞེས་ཡོད་པ་ལས་ འདི་ལུ་སྐོར་པའི་བཀའ་དོན་འདི་ལུ་ ཚོར་
དམངས་ཀྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་ དོས་ལེན་མཛད་དེ་ བཀྱེན་བསྐྱབ་ཟེར་གསུངས་གནང་ཡི།

སྤྱི་གོས་ཚོར་སྤྱི་འཇུག་ལེ་མི་སེར་འབྲུས་དཔོན་དྲུག་མགོན་པོ་དོ་རྗེ་གིས་ མི་དབང་
མང་འ་ཞབས་མཚོག་གིས་ གསེར་གྲིའི་གྲུ་ལས་བཀའ་གནང་མི་ཚུ་ ང་བཅས་ཀྱི་སེམས་
ཁར་ ལེན་ཤོམ་འབད་རང་སེམས་སྤྱོད་འབད་ རུང་ ཡིད་ཚེས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱུན་སུལ་ནི་འདི་ཐབས་
ལམ་ ལག་ལེན་འཐབ་དགོས་ཟེར་མི་བཀའ་དོན་འདི་འདི་སྐོར་ལས་ འབྲུས་མི་ཡོངས་ཀྱི་
སེམས་ཁར་ ཚེ་གུང་སྐོམ་འབད་རང་ཤོག་སྤྱོད་དཔེ་རལ་མཚན་གྱི་བུ་ལུ་ཡང་ མ་རྟོན་ཟེར་
དོ་བཟུམ་འབད་ དཔྱེ་རལ་ཅིག་མི་འགྲོག་མཐོ་བའི་དོགས་པ་ཟ་སྤྱོད་ གཅིག་ལྷུ་ལ་ གཉེས་
ཀྱིས་བསྐྱོན་ཏེ་ གསོལ་འདེབས་ཞུ་མི་དེ་ཚུ་ དམ་ཚོགས་ཁ་གིས་འཕྲང་ གཡོ་སྐྱོ་སེམས་ཀྱིས་
བཟོ་སྤྱོད་ རི་བོང་ཅལ་སྐྱོག་གི་གཏམ་འབད་ ཅ་ལས་རང་ཞུམ་མེན།

རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཚེན་མོའི་ལྷོ་མི་སྲིད་སྤྱི་འཇུག་ལེ་ཡོངས་ཀྱིས་ ལུས་ལུ་
རྟིང་མ་ཤོང་པའི་ན་ ཟུག་གི་སྤྲུལ་རག་དང་ ཤེས་སྤོ་ཡིས་མ་བཟོད་པའི་གསོལ་འདེབས་
ལག་གཉེས་ཐལ་མོ་སྤྱར་ཏེ་ ཡང་བསྐྱབ་ཞུས་ རུང་ མི་དབང་མང་འ་ཞབས་མཚོག་གིས་
རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འབྲུལ་སྤྲུལ་གཉེས་ཀྱི་བདེ་ཐབས་དང་ བཅོན་ཐབས་ལུ་ རྒྱགས་བཞེད་རྒྱ་ཚེ་ས་

ལས་གནང་སྟེ་རང་བཀའ་དོན་འདི་བཀོད་ཡོད་པ་ཨིན་པའི་བཀའ་རྒྱ་ཡང་བསྐྱར་གནང་
བྱུང་བ་ལས་བརྟེན་ ཚོགས་རྒྱུན་སྲུང་ཞི་འཇགས་ལམ་བཟོ་ཞེས་འདི་ལུ་ སེམས་ཀྱི་གདོང་
ལས་རང་སྟོབ་མེད་པ་བཞིན་དུ་ ཡིད་སྐྱོབ་འདི་རང་ལས་མེད་བང་མངའ་ཞབས་ཀྱི་བཀའི་
དགོངས་དོན་འདི་ལུ་ གུས་བཀའ་ཀྱི་དང་སྤངས་མ་མ་ལུ་བར་གཞན་ཐབས་ཤེས་གཅི་ཡང་
བཏོན་ཏེ་ ལུ་མེད་པའི་གནས་ལུ་ཐུག་ཅི་ཟེར་ཞུས་ཡི།

ཚོགས་རྒྱུན་སྲུང་ཞི་འཇགས་ལམ་བཟོ་ཞེས་ ང་བཅས་རང་ཚོགས་པ་ཡོངས་
ཀྱི་སེམས་ཁར་བཞག་དགོས་པ་འདི་ བལ་དཀར་པོ་ ང་བཅས་རའི་ལག་པར་གནང་སྟེ་
ཡོད་པ་ལས་ དེ་ལུ་ཚོས་གཞི་གཅི་རྒྱབ་ཞེ་ཨིན་ན་གི་དབང་ཚད་ ང་བཅས་རའི་ཚོགས་པ་
ཡོངས་ཀྱི་ལག་པར་ཡོད། མ་གཞི་མེད་བང་མངའ་ཞབས་ཀྱི་བཀའ་རྒྱ་འདི་ འབག་ན་
རེ་བ་ལྟེ་ འབོར་ན་གསེར་བས་པངས་ཟེར་དོ་བཟུམ་འབད་རང་ འབྲུག་རྒྱལ་པོ་ལུ་ ཡིད་
ཆེས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱུན་སྲུང་ཞེ་ལུ་ ངོས་ལེན་མ་ལུ་ཞེ་འདི་གིས་ མེད་བང་མངའ་ཞབས་ཀྱི་
བཀའ་ལས་འགལ་བའི་ཉེས་པ་ཡང་བསག་ཞེ་ཨིན་པས། སྤྱི་ཚད་དེ་ལས་པར་འབད་
བཅིན་ ཚོགས་དཔོན་མཚོ་ག་གིས་འབད་རུང་ མངའ་བདག་རེན་པོ་ཆེ་ལུ་ ཚོགས་རྒྱུན་
སྲུང་ཞེ་ལེ་སྟོར་ལས་ སྟོས་གཞི་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོལ་འདུ་ཆེན་མོའི་ནང་ ཅ་ལས་རང་བཅུ་གས་
མ་དཔ་ཅིག་མཛོད་དགོས་ ཟེར་བའི་གསལ་འདེབས་ཞུས་ཡི།

ཐེམ་སྤྲུག་ཅང་དང་ཀ་མང་མེ་སེར་སྟོབ་མེ་གིས་ ང་བཅས་རའི་གཞུང་གི་ལམ་ལུགས་
འདི་ ད་རུང་ཡང་ སྤྱིང་སྤྱིང་བཟོ་ཚོགས་པའི་དོན་ལུ་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་
གིས་ འབྲུག་མངའ་བདག་རྒྱལ་པོ་ལུ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱུན་གྱི་གནས་ཐོ་བཀོད་སྟོན་ཅིག་
ལག་ལེན་འཐབ་ཞེ་འབད་ ཐག་གཅད་དགོས་པ་འབད་ བཀའ་ཤོག་ནང་བཀོད་གནང་པ་
གིས་མ་ཚད་ གསེར་བྱི་གུ་ལས་མར་ བཀའ་དོན་འདི་ལུ་ འགྱུར་བ་མེད་པ་འབད་ བཀའ་
རྒྱ་གནང་མེ་འདི་ མ་གཞི་ལས་རང་མ་བཏུབ་ལས་ བཀའ་རྒྱུན་ལོག་ལུ་མ་རུང་མ་ཅིག་ཨིན་

རུང་སེམས་ལུ་ཕོག་སྟེ་ཡོད་པའི་ཚ་གུང་འདི་དེ་སེམས་ཚོགས་ཁང་ནང་མ་ཞུ་བ་ཅིན་དུས་
ཚོད་ཐལ་བའི་བསྐྱང་ལས་གཏེ་ཞུ་རུང་དོན་དག་མི་ཚོད་ནི་ཡིན་མས།

ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱུན་བརྩམས་དགོས་པའི་དོན་དག་གཙོ་བོ་རང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་
འཕུལ་ཕྱགས་གཉེས་ཀྱི་བདེ་ཐབས་དང་བཅའ་ཐབས་ལུ་ཐུགས་བཞེད་གནང་སྟེ་བཟོ་བཟོ་
བའི་སྲིད་བྱུས་ཡིན་ཟེར་ཚོགས་དཔོན་གྱིས་ཡང་ལེགས་ཤོམ་འབད་གསལ་བཤད་གནང་
མི་འདི་ཐུགས་བདེན་རུང་དམངས་གཙོའི་ལམ་ལུགས་ཅན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ལ་ལོ་ཅིག་ལུ་
བལྟམ་ད་དགའ་ཉོག་ཉོད་དང་སྲིད་ཉོད་ཉོད་འབད་སྲོད་ནི་མ་པ་ལས་མིན་འདུག། ར་བཅས་
འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་མི་སེར་ཚུ་དགའ་སྲིད་ཀྱི་དཔལ་ལུ་ཡོང་ས་སྲོད་དེ་གཙེ་དགོས་པ་
གཞུང་ལས་སྲིད་བྱུག་ཞུ་སྟེ་སྲོད་ནི་ཡོད་པ་མ་ཚད་འཆར་གཞིའི་ལས་རེམ་ཚུ་ཡང་མི་སེར་
གྱིས་དགོས་པ་འབད་ཞུ་མི་བལྟམ་སྟེ་གཞུང་ལས་གནང་སྟེ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་དེ་བལྟམ་པའི་
རྒྱལ་ཁབ་གཏེ་ཡང་མི་འོང་།

མི་དབང་མངའ་ཞབས་མཚོག་ལུ་ཚོའ་རྒྱུན་ཕུལ་ནིའི་ཐད་གཡུས་ཁའི་མི་སེར་ཚ་
མཉམ་གྱིས་ར་བཅས་མི་སེར་འབྲུས་མི་ཚུ་གིས་དུས་ཚོད་འདི་ཁར་ཚ་འགོངས་མ་
ཚུགས་པ་ཅིན་ར་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་སྐབས་བདེ་ཉོག་ཉོད་འབད་ཡོད་མི་འདི་སྐབས་མ་
བདེ་མ་བཟོ་ནིའི་ཉེན་ཁ་འདུག་ཟེར་ནན་བསྐྱར་སྐབས་མི་ཐོན་འོང་ཡི།

འདི་ལས་བརྟེན་དགའ་སྲིད་མེད་པར་རྒྱལ་པོ་ལུ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཚོའ་རྒྱུན་གྱི་གནས་
ཐོ་བཀོད་ནིའི་ཐབས་ལམ་དགོས་པ་མེད་ཟེར་ཞུ་དགོས་པ་བྱུང་ཡོད་པ་ལས་མི་དབང་མངའ་
བདག་རེན་པོ་ཚེ་མཚོག་གི་བཀའ་རྒྱལ་ལུ་གྲུན་ལོག་ཞུ་དགོས་པ་ཐོན་མི་འདི་ལུ་དགོངས་སྐྲུན་
མེད་པར་བཀྲུན་བསྐྱང་དགོས་པའི་གསོལ་འདེབས་ཞུས་ཡི། གལ་སྲིད་མངའ་ཞབས་
མཚོག་གི་བཀའ་ཤོག་གནང་ཚར་མ་ལས་བརྟེན་བཀའ་དོན་འདི་མ་གྲུབ་ཀ་མེད་ཡིན་པ་
ཅིན་མགར་མ་བྱུང་ཀ་ལེགས་པའི་དཔའ་རྟགས་བརྟུང་ཡང་རང་གིས་བརྟུང་བཤུབ་

ཡང་རང་གིས་བཤུབས་ཟེར་དོ་བཟུམ་གྱི་བྱ་བར་ཐུག་ནི་ཡིན་ཟེར་དོ་ཅི་ལོ་ནག་ཡིན་མ་ལས་
སང་མོད་ཀྱི་ཚོགས་ཐངས་^{༡༧} པའི་ནང་ལུ་ གསུང་གོས་གནང་ཞེན་མ་ལས་ ཐུགས་ཐག་
བཅད་གནང་དགོས་པའི་གསོལ་འདེབས་ཞུས་ཡི།

གསར་སྤང་རྫོང་ཁག་གི་སྤྱི་མི་གིས་ མི་དབང་མངའ་ཞབས་ཀྱི་རྒྱལ་སྲིད་བརྒྱུད་ས་
ཉེ་ མི་ལོ་^{༢༤} སོང་པའི་དུས་ཡུན་འདི་ནང་ མི་སྡེ་དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་སོང་པའི་
གྲུབ་འབྲས་དེ་ ཉེ་མའི་འོད་ཟེར་གྱི་དྲོ་ཉམས་ལྡན་མ་དུ་འབྱུང་འབད་ ང་བཅས་མི་སེར་ཚུ་
གིས་ ལོངས་སྤོད་དེ་ཡོད་པའི་དུས་ཚོད་འདི་ཁར་ རྒྱལ་པོ་ལུ་ཚོཾ་རྒྱན་སུལ་དགོས་པའི་
ཐབས་ལམ་དགོས་ཟེར་མིའི་བཀའ་དོན་གྱིས་ ང་བཅས་ཀྱི་སེམས་ ལུ་ཚུ་གུང་སློམ་བཀའ་
ཡོད་པ་ལས་ སྲིད་བྱུས་འདི་ལུ་ ང་བཅས་ཀྱིས་རྒྱབ་སྐྱོར་ཙ་བ་ལས་འབད་ཐབས་མེན་
འདུག། གོང་ལས་ ཚོགས་འདུའི་འབྲས་མི་ལེ་ཤ་ཅེག་གིས་ ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཚོཾ་རྒྱན་འདི་
མ་དགོས་པ་འབད་རང་ཞུ་བ་གིས་མ་ཚད་ འབྲས་མི་རེ་རེ་བཞེན་གྱིས་ མངའ་བདག་རིན་
པོ་ཆེ་མཚོག་ མི་སེར་གྱི་དོན་ལུ་ གཏོང་མོད་ཅན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཡིན་པའི་ར་ལུངས་མཐའ་དག་
ཞུ་ཚར་ཡི། མི་དབང་མངའ་ཞབས་ ཀྱིས་སུག་ལུ་ག་ཅི་མཛད་ཟེར་ དེ་ཚུ་མི་སེར་དང་རྒྱལ་
ཁབ་ཀྱི་མཐའ་དོན་ལུ་མཛད་པ་ཡིན་པ་ལས་ ད་ལས་པར་ཡང་ མི་དབང་མཚོག་གི་ཆ་བ་སྲིད་
འོག་ལུ་གནས་ཤིང་ འབྲུག་གི་ཙ་བ་^༣ ལུ་ སུག་སྲིད་ཞབས་ཏོག་འབྱོར་ཚུགས་པའི་རེ་
འདོད་ཡོད། མི་དབང་མངའ་ཞབས་མཚོག་གིས་ སྲིད་སྲུག་ཅན་གྱི་ མི་སེར་རེ་རེ་བཞེན་
ལུ་ ས་གཞི་དང་ཁང་བྱིམ་ རྒྱ་དངུལ་ལ་སོགས་པའི་སྲིད་སྲུག་སྣ་ཚོགས་གཞིགས་དང་
གཞིགས་བཞེན་པར་ཡིན། འདི་ལས་བཞེན་ འབྲུག་རྒྱལ་པོ་ལུ་ ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱན་
སུལ་ནི་ ཟེར་མི་འདི་ ཚོགས་དམངས་ལུ་ ཙ་བ་ལས་དགོས་པ་མེན་འདུག་ཟེར་ཞུས་ཡི།

བསམ་ཅེ་སྤྱི་མི་གིས་ ཁོ་གིས་ མི་སེར་གྱི་སྤྱི་མི་འབད་དེ་ མི་ལོ་དྲུག་ལྷག་ཅན་བཅའ་
མར་གཏོགས་ཡོད་པའི་མཐར་ ཚོགས་ཐངས་^{༡༨} པའི་སྐབས་ལུ་ སེམས་ཁར་སྲུག་བསུལ་

པོག་ཡོད་པ་བཟུམ་ཅིག་ དུས་ནམ་ཡང་མ་བྱུང་། དེ་འབད་མ་ལས་ མི་དབང་མང་འ་ཞབས་
མཚོག་ལུ་ ཡིད་ཆེས་ གྱི་ཚོགས་རྒྱན་སུལ་མ་དགོས་པའི་གྲོས་ཚོད་འབྱུང་བཅུག་ཅིག་ཟེར་
དགོན་མཚོག་ལུ་གསོལ་མ་བཏབ་བཏབ་ས་རང་ཡོད་ཟེར་ཞུས་ཡོད།

འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ལུ་ ཉེ་མ་ཟེང་འབྲུག་སློམ་ཐོན་ཏེ་ དགའ་སྐྱིད་ཙ་ལས་མེད་
པར་ དབུ་འབྲིད་ཅིག་ དེས་པར་དུ་དགོས་པ་ཐོན་པའི་དུས་ཚོད་ལུ་ རྒྱལ་བརྒྱུད་ཀྱི་རིང་
ལུགས་འགོ་བཙུགས་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་ རྒྱལ་བརྒྱུད་རིམ་བྱོན་ཚུ་གི་དབུ་འབྲིད་འོག་ལུ་
འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པ་ཚུན་ཚོད་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་ལུ་ ཅེ་དང་མ་འདྲ་བའི་ཡར་རྒྱས་དང་བདེ་
སྐྱིད་བྱུང་ཡོད། ང་བཅས་ར་ལུ་ དགའ་སྐྱིད་དང་ཡར་རྒྱས་ཚུ་གཏེ་ལས་བྱུང་བྱུང་མ་ཡིན་
ན་མ་ཤེས་པ་བཟུམ་སྟེ་ ང་བཅས་ལུ་དགའ་སྐྱིད་ཀྱི་ཙ་བ་བཙུགས་གནང་མི་དེ་ལུ་ ཡིད་ཆེས་
གྱི་ཚོགས་རྒྱན་བཙུགས་དགོས་པའི་སྐོར་ལས་ གཤེ་སྟེ་མཚོ་བསམ་བཏང་ཚུགས་ནི་སྟོན་ཟེར་
བའི་དྲི་བ་ཞུ་བའི་ཁར་ ད་རེས་ཀྱི་ལམ་ལུགས་འདི་ལུ་བསྐྱུར་བཅོས་མ་མཛད་པར་ སུར་
བཞིན་བཞག་སྟེ་ འབྲུག་རྒྱལ་བརྒྱུད་ཀྱི་རིང་ལུགས་འདི་མི་རབས་ལས་མི་རབས་ཀྱི་བར་
ན་གནས་ཚུགས་པ་བཟོ་བ་ཅིན་ དྲག་ནི་ཡིན་མས་ཟེར་ཞུས་ཡི།

ཚུ་ཁ་མི་སེར་སྤྱི་མི་གིས་ མི་དབང་མང་འ་ཞབས་མཚོག་གི་བཀའ་དོན་དང་མ་
འབྲེལ་བར་ འབྲུག་རྒྱལ་པོ་ལུ་ཡིད་ཆེས་ གྱི་ཚོགས་རྒྱན་སུལ་ནི་འི་ཐབས་ལམ་འདི་མ་
དགོས་པ་འབད་རང་ ཚོཾ་འདྲའི་འབྲུས་མི་ཆ་མཉམ་གྱིས་ ཡང་བསྐྱར་ཞུས་མི་འདི་ལུ་
མང་འ་ཞབས་མཚོག་གི་ཐུགས་ལུ་ ག་ཅི་འཆར་མ་ཡིན་ན་ ང་བཅས་ཀྱིས་ཙ་ལས་ཞུ་མི་
ཤེས་པས། འབྲུག་རྒྱལ་པོ་དང་པ་ལས་བཞི་པ་ཚུན་ལུ་ ང་བཅས་ཀྱིས་ ཡིད་ཆེས་གྱི་ཚོཾ་
རྒྱན་ནམ་ཡང་མ་སུལ་མ་ལས་བཏེན་ ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ དགའ་སྐྱིད་དཔལ་ལུ་
ལོངས་སྤོད་དེ་སྤོད་མི་འདི་ མི་དབང་མང་འབ་སུས་ཚུ་འི་བཀྱིན་ལས་ཡིན། མི་དབང་མང་འ་

ཞབས་མཚོག་ལུ་ ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱུ་སུལ་ནི་འེ་ལམ་ལུགས་བཟོ་དེ་པ་ཅེན་རྒྱལ་ཁབ་
ནང་བྱ་སྐབས་མ་བདེ་མ་འཛོལ་ག་མནོ་བའི་དོགས་ཟོན་ཡོད་ཟེར་ཞུས་ཡི།

ཚོགས་དཔོན་གྱིས་མི་དབང་ཞབས་ལས་མི་ལོ་ ༢༤ ལོ་རིང་རྒྱལ་སྲིད་བསྐྱེད་ས་
པའི་རིང་ལུ་མཛད་རྣམ་གཞན་ག་ཅི་བ་ལྷག་སྟེ་དང་པ་རང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མཐའ་དོན་དང་
མི་སེར་གྱི་བདེ་སྐྱིད་ལུ་གཙོ་བོར་བཏོན་ཏེ་སྤྱག་ལུ་མཛད་དང་མཛད་བཞིན་པར་ཨིན་མ་ཚོར་
དམངས་ཀྱིས་མཁྱེན་སར་ཨིན། སྤྱི་ལོ་ལོ་ ༡༩༧༠ ལུ་ལྷོ་མཚོ་མས་བྱོགས་ལུ་ངོ་ལོག་པའི་
བྲེལ་ཟེང་འཛོམས་ཐབས་ཀྱི་ཐུགས་འགན་ཉི་ལ་བུ་མི་དབང་མཚོག་གིས་བཞེས་གནང་
པའི་སྐབས་ལུ་ཡང་འབྲུག་པའི་མི་སེར་དྲག་ཞན་ཆེ་ཆུང་མེད་པ་གིས་སློབ་མ་འདྲོང་ས་
པའི་དོགས་ཟོན་དང་རྣམ་རྟོག་འཆར་ཏེ་གཞུང་ཞབས་ལུ་ཡས་དྲག་མས་དྲག་ཟེར་བའི་
ཞུ་བ་སུལ་ཡོད་མེ་ཚུ་ཚོགས་དམངས་ཀྱི་ཐུགས་འཇམ་སྤེལ་ལམ་འབད་དུ་ཚུགས་པ་
འོང་། མི་དབང་མངའ་ཞབས་མཚོག་གིས་ཐུན་བག་ཡིང་ས་མ་ཤོར་བར་ཉེན་མཚན་སྟོན་
མེད་སྤྱག་ལུ་གནང་སྟེ་རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་སེར་གྱི་མཐའ་དོན་བསྐྱེད་དགོས་ཚུ་དུས་ཐོག་ལུ་
མཐར་འབྲེལ་ཏོག་ཏེ་འབད་བསྐྱེད་གནང་ཡོད་པ་ཚོགས་དམངས་ཀྱིས་མཁྱེན་སར་ཨིན།
དེ་བཟུམ་སྟེ་དེ་སེལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱུ་སུལ་ནི་འེ་ལམ་ལུགས་བཟོ་ནི་འེ་སྲིད་བྱས་དེ་ཡང་
དེ་ལས་སར་རྒྱལ་ཁབ་འདི་འེ་མཐའ་དོན་བསྐྱེད་དགོས་པ་གལ་ཆེ་བའི་དོན་ལུ་བཅམ་
གནང་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་ང་བཅས་རང་ཚོར་པ་ཡོངས་ཀྱིས་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་སྟོལ་ས་རྒྱབ་སྐྱོར་
ཞུ་དགོས་པ་འདྲུག་ཟེར་བའི་གྲོས་འཆར་དང་གནད་དོན་དེ་ལུ་གསུང་གྲོས་ཡུན་རིང་མོ་
གནང་ཡོད་པ་ལས་བཀའ་དོན་ཚུ་ཐུན་ལུ་བསྐྱེད་ཏེ་མངའ་བདག་རྒྱལ་པོས་ཅི་གསུངས་
བཀའ་བཞིན་གྲུབ་ནི་གུར་གྲོས་བཅུད་བཏོན་ཏེ་བཀྱིན་བསྐྱེད་ཟེར་ཞུས་ཡི།

སྤྱངས་ཐེམ་གྲུ་ཚང་འབྲུས་དཔོན་གྱིས་དེ་སེལ་ཚོར་ཐངས་ ༡༤ པའི་ནང་ལས་མི་
དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་ལུ་ཡང་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱུ་སུལ་ནི་འེ་ལམ་

ལམ་བཟོ་དགོས་པའི་གསུང་གོས་འདི་གིས་ཚོས་སྤེལ་ཡོང་ས་ཀྱི་སེམས་ཁར་ཚོ་གྲང་སློམ་
 འབད་རང་སོག་ཡོད། དབྱིན་ལོ་ ༡༩༠༧ ལུ་ འབྲུག་གི་ལྷ་མི་སྲིད་སྤེལ་ཡོང་ས་ཀྱིས་གོང་
 ས་ཨྱོན་དབང་སྤྲུག་མཚོ་གཡུ་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་དེ་རྒྱལ་བརྒྱུད་ ཀྱིས་བསྟན་སྲིད་སྤྱོད་གནང་
 དགོས་པའི་འགན་རྒྱ་སྤུལ་ཏེ་ འབྲུག་རྒྱལ་དང་པ་ལས་དབུ་བཟུང་སྟེ་ད་ཚུན་ འབྲུག་
 རྒྱལ་ཁབ་འདི་ནང་ དགའ་བའི་ཉི་མ་ཤར་སྤྱོད་པའི་བྱོ་འཆམ་སྟེ་སྤྱོད་ཅི་ཡོད་མི་འདི་
 ག་གི་བརྒྱུན་ཨིན་ན་ ཀུན་གྱིས་མཁྱེན་ས་དང་གཞིགས་སར་ཨིན། ལྷག་པར་དུ་དེ་ས་
 གསེར་བྱི་གུར་བཞུགས་མི་མི་དབང་མང་འབད་ག་རེན་པོ་ཆེ་མཚོ་གཡུ་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་
 རྒྱལ་སྲིད་བཟུང་སྟེ་ལོ་ངོ་ ༢༤ མོང་བའི་ནང་འཁོད་ལུ་དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་སྤར་
 ལས་ལྷག་སྟེ་བཏང་གནང་མ་ལས་ ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་
 ཀུན་གྱིས་ཆ་གནས་བཞག་ས་དང་ དེའི་བཟུང་ས་ཅིག་ལུ་གྱུར་ཡོད། གནད་དོན་འདི་ལས་
 བརྟེན་ ང་བཅས་རའི་ལུང་བསྟན་གྱི་རྒྱལ་པོ་མཚོ་གཡུ་ ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཚོའ་རྒྱུན་སྤུལ་ནི་
 འདི་ ཅ་ལས་རང་སེམས་ཁར་བབས་མ་ཚུགས་པ་ཅིག་ཨིན་པས། ཚོས་སྤེལ་འབྲུག་གི་
 རྒྱལ་ཁབ་ནང་ སྤར་ལས་ཡོད་པའི་ཡ་རབས་བཟང་པོའི་ལམ་ལུགས་དེ་ བརྒྱུད་བཅོས་
 འབད་དེ་ སྲོལ་རན་འདི་བཟུམ་བཅུགས་ནི་འདི་ད་ལྟོ་སྤྱོད་ལས་མ་མཛད་པ་ཅིན་ བརྒྱུན་
 ཚེ་ནི་ཨིན་པས་ཟེར་ཞུས་ཡི།

སྤྱོད་གོས་ཚོགས་སྤེལ་འབྲུག་དཔོན་ དུགོས་ལུང་བསྟན་ཚེ་རེང་གིས་ དང་སྤེལ་པམ་
 ལྷན་ལྷན་ཚུ་གིས་ མི་དབང་གོང་མ་རེན་པོ་ཆེ་འི་བཀའ་ལུ་ བྱེན་ལོག་ཞུ་ནི་པར་བཞག་
 རྒྱའི་གི་མའི་ཆ་ཤེས་ཡང་ གོམས་མི་རུང་ཟེར་སྤྱོད་ཨིན་རུང་ མི་དབང་མང་འབད་ག་
 རེན་པོ་ཆེ་འི་ཞབས་ལས་གནང་བའི་བཀའ་ལོག་དེའི་དགོངས་དོན་ལུ་ ཐབས་མེད་
 ཀྱི་ཞུ་ལན་ལེ་ཤུ་ཞུ་དགོས་པ་བྱུང་ཡོད། དེ་ཡང་ དང་སྤེལ་པམ་མའི་ངོ་བསྟན་ལུ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༠༧
 ལུ་ གོང་ས་ཨྱོན་དབང་སྤྲུག་མཚོ་གཡུ་ བརྒྱུད་འཛོན་གྱི་རྒྱལ་པོ་མཛད་དེ་ བསྟན་སྲིད་བརྒྱུད་

གནང་དགོས་པའི་འགན་རྒྱ་སྤུལ་ཏེ་ བརྒྱུད་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོའི་ཆ་བ་འབངས་ལུ་གྱུར་
ཞེན་ལས་ཚུར་མི་མང་བདེ་སྐྱོད་ཀྱི་ངང་ལུ་གནས་ཏེ་སྡོད་པའི་མཐའ་མར་ད་རེས་དཔྱད་
རིག་རྣམ་རྟོག་ཡང་མེད་པར་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་ལུ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱུན་
སྤུལ་ནིའི་ཐབས་ལམ་བརྟམ་དགོས་པའི་གསུང་གྲོས་བྱུང་ནི་འདི་གིས་ནང་དོག་པའི་ཁ་
ལས་ག་སྐབ་མེད་ཚུ་གིས་འབག་པའི་ལག་པ་ག་བཤེད་མེད་པའི་གཏམ་སྣ་ཚོ་འུ་
དགོས་པ་བྱུང་ཡོད་མི་འདི་ལུ་མི་དབང་མངའ་ཞབས་མཚོག་གིས་དགོངས་དབྱེངས་ལས་
མི་འདོར་བར་བརྒྱན་བསྐྱང་གནང་ཟེར་བའི་གསོལ་འདེབས་ཞུས་ཡི།

མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་ལས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འཕུལ་དང་སྲུགས་
ཀྱི་བཅོམ་ཐབས་ཀྱི་མཐའ་དོན་ལུ་སྲུགས་ཀྱི་དགོངས་འཆར་གནང་མ་ཨིན་མ་མི་དབང་
མཚོག་གིས་ཡང་བསྐྱར་གསུངས་གནང་ཡོད། མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་ལས་
གནང་མི་བཀའ་ཤོག་གི་དགོངས་དོན་ལུ་གཞིར་བཞག་སྟེ་ད་རེས་ང་བཅས་ཀྱིས་ཡིད་
ཆེས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱུན་སྤུལ་ནིའི་ཐབས་ལམ་དགོས་པ་འབད་ཞུ་རུང་སྲུང་ལུ་གྲུ་འབྲུག་རྒྱལ་དང་
པ་གོང་ས་ཨོན་ཏེན་དབང་སྲུག་མཚོག་ལུ་ང་བཅས་རའི་པམ་ཚུ་གིས་སྤུལ་བའི་འགན་རྒྱ་དེ་
རང་བསྐྱར་ལོག་སྤུལ་མ་ཨིན་ཟེར་བའི་མཛོ་བསམ་འདི་རང་བཏང་སྟེ་སེམས་བསྐྱེད་
འདི་ལས་མ་གཡོ་བར་མངའ་ཞབས་ཀྱི་བཀའ་ཤོག་དང་འབྲེལ་ཏེ་སེམས་པམ་དང་
བཅས་སྲུག་སྤྱད་མ་ཞུ་བར་ཐབས་རང་མིན་ལུ་ག་ཟེར་ཞུས་ཡི།

དེ་དང་འདྲ་བར་སྲུངས་ཚོང་སྤྱི་མི་གིས་མི་དབང་ཞབས་ལས་གནང་བའི་
བཀའ་ཤོག་དེ་ཉེ་མ་འབད་བ་ཅིན་མངའ་བདག་རྒྱལ་པོའི་བཀའ་ཤོག་རང་གི་སྤྱི་གཙུག་
ལུ་མེབས་ཅིག་ཞག་མཚོད་བཤམས་ནང་སྲུག་འཚལ་སའི་ཉེན་འབད་བཞག་དགོས་
ཟེར་བའི་བསྐྱབ་བྱ་པམ་རྒན་ཤོས་ཚུ་གིས་བྱིན་ནི་འདུག། ད་རེས་མངའ་བདག་རིན་
པོ་ཆེའི་ཞབས་ལས་བཀའ་རྒྱ་གནང་མི་འདི་ང་བཅས་མི་སེར་ཡོངས་དང་ཚོས་སྤྱོད་

དང་གཞུང་གི་སྐྱོམ་ཆ་བཟུང་བའི་གིས་ལོག་ཅི་རང་བཞག་འགྲུན་ལོག་ཞུ་དགོས་པ་ཐོན་སོང་པ་ལས་
ང་བཅས་ཀྱི་སེམས་ལུ་ཡང་མ་ཐེག་པའི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཆ་གྲང་སྒྲོམ་འབད་རང་པོ་ག་ཅི།
ཨིན་རུང་མངའ་བདག་རེན་པོ་ཆེ་འི་ཞབས་ལས་གནང་མི་བཞག་ཀྱི་འདྲི་ལུ་མ་གནས་པ་
འདྲམ་གཅིག་འབད་བཅེན་བཞག་འབད་བཅེན་པའི་ཉེས་པ་ཡང་བསགས་ནི་ཨིན་མ་ལས་
བརྟེན་ཚོར་རྒྱན་སྤུལ་ནི་འི་ཐབས་ལམ་བསྐྱེད་ནི་གི་མཐོ་བསམ་དང་འོས་འབབ་འདྲི་
ཙ་ལས་རང་མེད་རུང་རྒྱལ་པོ་འི་བཞག་དང་ཚུ་བོ་ཆེན་པོ་འདྲི་ཚུ་བོ་གྲུན་དུ་ལོག་པའི་
དཔེ་མི་སྲིད་ཟེར་དོ་བཟུམ་སྤྱོད་མངའ་བདག་རྒྱལ་པོ་འི་བཞག་ལུ་མ་གནས་པར་བྱ་བས་
ཙ་ལས་རང་མིན་འདྲུག། དེ་མ་ཚད་ང་བཅས་ཀྱིས་མ་འོངས་པའི་ཉེན་མ་གཅིག་གི་དོན་
ལུ་ཡང་མཐོ་བསམ་གཏང་པར་ལཱ་ལག་ཡོད་པ་ད་མི་དབང་མངའ་བདག་རེན་པོ་ཆེ་མཚོ་ག་
གིས་ལོ་ངོ་བརྒྱ་ལྷག་གི་གོང་ལས་ཐོགས་ཆ་མེད་པར་སྤོན་གཞིགས་གནང་ཚུ་གསལ་ལས་
འབྲུག་རྒྱལ་པོ་ལུ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱན་སྤུལ་ནི་འི་ཐབས་ལམ་ཚོགས་འདུ་ལུ་དགོས་པ་
འབད་རང་བཞག་ཀྱི་གནང་མི་འདྲི་ལུ་ངོས་ལེན་མ་ཞུ་བཅེན་གོང་མ་དཔོན་གཡོག་
གི་བར་ན་ཐ་དམ་ཚོགས་ཡང་འབྲུག་ནི་ཨིན་མ་ལས། ཉེ་མ་ང་བཅས་རའི་ཕམ་ཚུ་གིས་
གོང་ས་ཨྱོན་དབང་སྤྱད་ལུ་སྤུལ་ཏེ་ཡོད་པའི་འགན་རྒྱ་འདྲི་གིས་ད་རེས་ཚུན་སྤྱིང་སྤྱིང་
འབད་རང་གནས་ཏེ་ཡོད། ད་རེས་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཚོར་རྒྱན་གྱི་གནས་ཐོ་བཞོད་ནི་འི་ཐབས་
ལམ་བཟོ་སྤོམ་འབད་རུང་སྤུལ་ལས་མངའ་བདག་རྒྱལ་པོ་འི་གསེར་ཁྲི་གུ་ལས་བཞག་
རྒྱ་གནང་པ་ཅིན་མ་གཏོགས་གནང་ག་གིས་ཡང་ཐབས་ལམ་འདྲི་ལག་ལེན་འབབ་
དགོས་པ་འབད་ཙ་ལས་རང་ཞུ་མི་ཚོགས་ཟེར་བའི་མཐའ་ཚོགས་ཅིག་གིས་ཚོད་ནང་བཞོད་
གནང་དགོས་ཟེར་ཞུས་ཡི།

དེའི་རྒྱབ་སྐྱོན་ལུ་གྲོང་གསར་སྤྱི་མི་གིས་གོང་ལུ་འབྲུས་མི་ཆ་རོགས་ཚུ་གིས་ཞུ་
དོ་བཟུམ་ད་རེས་ཀྱི་ཚོགས་ཐངས་འདྲི་ནང་འབྲུག་རྒྱལ་པོ་ལུ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱན་

སྲུལ་ཞི་ལེ་ཐབས་ལམ་བཟོ་ནི་ལུ་ རོ་ས་ལེན་ཞུ་རུང་ མ་འོངས་པར་ འབྲུག་མངའ་བདག་
རྒྱལ་པོ་གིས་ བཀའ་རྒྱ་གནང་ན་མ་གཏོགས་ གཞན་གྱིས་ཐབས་ལམ་འདི་ལག་ལེན་འཐབ་
ནི་ལེ་གྲོས་འཆར་ཞུ་མི་ཚོ་ག་ཟེར་ ཉིང་སངས་སངས་འབད་གྲོས་ཚེད་ནང་བཅུ་གས་གནང་
དགོས་པ་འབད་ཞུས་ཡི།

ཚོགས་དཔོན་གྱིས་ ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱན་སྲུལ་ཞི་གི་ལམ་ལུགས་བཟོ་ནི་གུར་ ད་
ཅེས་ཚོགས་ཁང་ནང་ལས་ གྲོས་ཐག་ཚེད་སོང་པ་ཅིན་ མི་དབང་མངའ་ཞབས་ཀྱི་བཀའ་
ཤོག་ནང་ལུ་ ང་བཅས་ར་ཚོས་སྤེད་དང་གཞུང་གི་རྒྱ་ཚབ་ཚོང་ཁག་ ༢༠ ལེ་མི་སེར་འབྲུས་
མི་ཚུ་གི་ཚོཾ་ཚུང་ ཅིག་བཅུ་དགོས་པ་འབད་འཁོད་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་ འབྲུག་མངའ་བདག་
རྒྱལ་པོ་ལུ་ ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཚོཾ་རྒྱན་སྲུལ་ཞི་ལེ་ཐབས་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཚུ་ བྱ་ཁྲེར་བདེ་ཏོག་ཏོ་
འབད་བཅམ་སྟེ་ ལུལ་མམ་གྱི་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་གི་ཚོགས་ཐངས་ནང་ ཆ་
འཛིག་གནང་ནི་ལེ་དོན་ལུ་སྲུལ་དགོས་པ་ཨིན་ཟེར་ཞུས་ཡི།

ལྷ་གསང་སྤྲེད་དང་ས་དམར་སྤྱི་མི་གིས་ མི་དབང་མངའ་ཞབས་ལས་གནང་བའི་
བཀའ་ཤོག་གི་དགོངས་དོན་ ༣ པ་འདི་གི་སྐོར་ལས་ དུས་ཡུན་རིང་མོ་འབད་གསུང་
གྲོས་ཚུ་ཞིབ་པར་གནང་དགོས་པ་འདི་ ཁག་ཆེ་ཏོག་ཏོ་ཡོད་པ་ལས་ མི་རྗེ་ཚོགས་དཔོན་
མཚོག་ལས་ཡང་ ང་བཅས་ཚོགས་དམངས་ལུ་ གསུང་གྲོས་ཞིབ་པར་གནང་ནི་ལེ་གོ་
རྒྱབས་གནང་མི་འདི་ལུ་ བཀྲིན་ཤོན་ཏུ་ཆེ་ཟེར་ཞུས་ཡི། ང་བཅས་འབྲུས་མི་ཡོངས་ཀྱིས་
འབྲུག་རྒྱལ་པོ་ལུ་ ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱན་སྲུལ་ཞི་ལེ་ཐབས་ལམ་དགོས་པ་ཨིན་འདུག་ཟེར་
བའི་ར་ཁུངས་ཚུ་ གཅིག་གིས་སྤྲོ་པའི་དུམ་དང་འདུམ་ མ་ཉེ་ཨིན་དུང་སྤུར་དང་བསྐྱང་
བཤའ་ཨིན་སྟོང་ཚར་ཟེར་དོ་བཟུམ་ ལགས་ ༢ ཀྱིས་གཅིག་བཟོ་སྟེ་ སྤྲུག་འཚལ་གསོལ་མ་
གདེ་སྟེ་རང་བཏབ་རུང་ དང་པར་རྒྱལ་པོ་ལེ་བཀའ་ཤོག་ གཉིས་སུ་ལུ་མི་དབང་མངའ་
ཞབས་རྒྱ་རོ་བོ་གིས་ བཀའ་རྒྱ་གསལ་ཏོག་ཏོ་ ཚུ་དྲུང་ས་མར་ཉ་གསལ་མ་འབད་གནང་

བྱུང་མི་འདི་ལུ་ མཐོ་བསམ་ཡང་བསྐྱར་བཏང་དགོས་པ་བྱུང་ཡི། དེ་ལས་ མི་རྗེ་ཚོ་གསུམ་
དཔོན་གྱིས་ཡང་ བཞུགས་དུ་ མདའ་ཡི་ རྣ་བར་དུག་སྦྱར་དོ་བཟུམ་སྟེ་ ཡིད་ཆེས་གྱི་
ཚོ་གསུམ་རྒྱན་སུལ་ཞེ་འི་ལམ་ལུགས་བསྐྱེད་དགོ་པའི་གནད་ཁྲུང་ས་ཚུ་ གསལ་ཏོག་ཏོ་འབད་
གསུང་གནང་མ་ལས་བརྟེན་ ང་བཅས་གྱི་སེམས་ཁར་ རྣ་འཐུན་འབད་རང་སེམ་ཅི། འདི་
ལས་བརྟེན་ ཐབས་མེད་མེན་པར་ ཀ་མེད་གྱི་བྱ་བར་ཐུགས་ལས་ མི་དབང་མང་འ་ཞབས་
གྱི་བཀའ་དཔོན་ས་དོན་དང་མཐུན་མ་འབད་ རྒྱལ་པོས་ཅི་གསུང་ས་བཀའ་བཞུགས་སུ་ཞེ་
གྲུར་ ཐག་གཅད་རུང་ མ་ འཐུས་པ་མེན་འདུག་ཟེར་ཞུས་ཡི།

གཞལ་སྐྱང་སྤྱི་མི་གྱིས་ མི་དབང་མང་འ་ཞབས་གྱིས་ གནང་བའི་བཀའ་ཤོག་གི་
དགོངས་དོན་ ༩ པ་འདི་ལུ་ མཐོ་བསམ་ལེགས་ཤོམ་འབད་བཏང་བཟུམ་ད་ རྫོང་
ལག་སོ་སོའི་ རྫོང་བདག་ཚུ་དང་སྤྱི་མི་ཚུ་རེ་ཚུ་གིས་ཞུ་མི་འདི་ལུ་ རྫོང་བཅུད་སྐྱོམ་ཡོད་པ་
མ་ཚད་ བདེན་ཁྲུང་ས་ཡང་སྐྱོམ་འདུག། ཨིན་རུང་ མི་དབང་མང་འ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་
མཚོ་ག་གིས་ ཚོ་གསུམ་དམངས་གྱི་གསོལ་འདེབས་ཞུ་མི་འདི་ལུ་ གསལ་མ་བཏུབ་པར་
བཞུགས་པ་ལས་ བཀའ་གྲུན་ལོག་ཞུ་ས་མ་ཐམ་ལས་བརྟེན་ མི་དབང་མང་འ་ཞབས་གྱིས་
ཅི་གསུང་ས་བཀའ་བཞུགས་ མ་གྲུབ་པར་བྱ་ཐབས་མེན་འདུག་ཟེར་ཞུས་ཡི།

སྤྱི་ཚོ་གསུམ་འཐུས་དཔོན་དུགོས་ཡེ་ཤེས་རྗེ་གིས་ དོ་ཅི་ཚོ་གསུམ་ཐངས་ ༧༤ པའི་
ནང་ འབྲུག་རྒྱལ་པོ་ལུ་ ཡིད་ཆེས་གྱི་ཚོ་གསུམ་རྒྱན་སུལ་ཞེ་འི་ཐབས་ལམ་ཅིག་ ཚོར་འདུ་
ལུ་དགོས་ཟེར་བའི་ལོ་རྒྱུས་བྱུང་སའི་ཀ་འགོ་འདི་ གཞན་ལས་མེན་པར་ འབྲུག་རྒྱལ་པོ་
ལོ་རང་ལས་བྱུང་མི་འདི་ལུ་བཟུམ་ད་ རྒྱལ་པོ་དྲེ་མེད་ཀུན་ལྡན་གྱི་ རྣམ་ཐར་དེ་སེམས་ལུ་
ཡང་ལས་ཡང་དུན་དགོས་པ་བྱུང་ཡི། འདི་ཡང་རྒྱལ་པོ་དེ་གིས་ ལོ་རང་འབངས་མི་སེར་
གྱི་བདེ་སྲིད་གྱི་དོན་ལས་ རྒྱལ་པོ་ལོ་རང་འཐུན་ཡང་ སྤྱིན་པ་གནང་མ་བཞུགས་དུ་ ང་བཅས་
རའི་དྲིན་ཅན་གྱི་གོང་མ་ མི་དབང་མང་འ་ཞབས་མཚོ་ག་གིས་ཡང་ ལོ་རྗེ་ ༩༤ ལོ་ རེང་

འབྲུག་གི་མི་མེད་གྱི་དོན་ལུ་ ལོ་རེ་རྒྱ་སྐོག་གི་ཉེན་སྲུང་ལུ་ཡང་མ་གཟེའ་པར་ རྒྱལ་ཁབ་
ཀྱི་སྲུག་ལུ་ གནང་དང་གནང་བཞིན་པར་ཨིན།

རྒྱལ་ཁབ་ཚུང་ཀུ་འདི་ ཡར་རྒྱས་འགྲོ་མིའི་རྒྱལ་ཁབ་སློམ་ཚུ་དང་གཅིག་ཁར་
གནས་ཚུང་འདྲ་མཉམ་ཐོག་ལུ་བཟོ་གནང་པའི་མཐར་ འབྲུག་གི་ཆ་བ་སྲིད་འཛོན་སྐྱོང་གི་
ལམ་ལུགས་ཚུ་བསྐྱར་བཅོས་གནང་སྟེ་ འབྲུག་མངའ་བདག་རྒྱལ་པོ་ལུ་ ཡིད་ཆེས་ཀྱི་
ཚོགས་རྒྱལ་སྲུལ་ཞིའི་ཐབས་ལམ་ཅིག་ ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་ལུ་དགོས་ཟེར་བའི་དབང་ཆ་
ཚུ་གནང་མི་ལུ་བལྟམ་ད་ ང་བཅས་རའི་མི་དབང་མཚོག་ཡང་ རྒྱལ་པོ་དྲེ་མེད་ཀུན་ལྡན་
དང་འདྲ་བའི་གཏོང་མོད་ཅན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཅིག་རང་ཨིན་པས། སྲུག་བསྐྱེལ་མ་ ལུས་བདག་
བདེ་འདོད་ལས་བྱུང་། ། རྗེའ་པའི་སངས་རྒྱས་གཞན་པན་སེམས་ལས་འཁྲུངས། ། ཟེར་
གསུངས་དོ་བཟུམ་ འབྲུག་གི་སྲིད་མི་དབང་མངའ་བདག་རྒྱལ་པོ་མཚོག་ཡང་ བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་མིའི་གཞུགས་ལུ་སྲུལ་ཏེ་ འབྲུག་ཚོས་ལྡན་གྱི་ཆ་བ་སྲིད་བསྐྱུངས་པར་ སྲོན་
གནང་ནི་དེ་གིས་ ང་བཅས་ར་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འབངས་མི་མེད་ཚུ་ སྐྱབ་ཏེ་མ་བསོད་
ནམས་དཔལ་ཏུ་མེད་པ་བསཏ་པའི་འབྲས་བུ་ལས་བཟོན་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་མི་ལུས་ཐོབ་
སྟེ་ རྒྱལ་བ་བཟང་ལུག།

མི་དབང་མངའ་ཞབས་མཚོག་གིས་ འབྲུག་གི་མ་འོངས་ མི་རབས་ལས་མི་
རབས་ལུ་ཕན་པའི་ཐུགས་བཞེད་དེ་རང་གནང་སྟེ་ འབྲུག་རྒྱལ་པོ་ལུ་ ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཚོགས་
རྒྱལ་སྲུལ་ཞིའི་བཀའ་རྒྱ་གནང་མི་འདི་ ཚོགས་དམངས་ཀྱི་ཐུགས་ལུ་མ་བབས་རུང་
མི་དབང་མངའ་ཞབས་ཀྱིས་བཟོ་གནང་པའི་སྲིད་བྱུས་འདི་ཚུ་ ག་ཅི་བཟུམ་རང་བཅམ་
སྟེ་འབད་རུང་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མ་འོངས་པའི་མཐའ་དོན་ལུ་ ཕན་ཐོགས་འབྱུང་ནིའི་དོན་
ལུ་ཨིན་པའི་གནད་ཁྲུངས་ཚུ་ མི་དབང་ཞབས་ལས་ནན་བསྐྱར་གསུངས་གནང་ཡི། འདི་
ལས་བཟོན་ བཀའ་དོན་འདི་ལུ་ རྒྱབས་སུ་མཚེ་ཟེར་ལྷོ་ཞེ་དང་ བཀྱེན་དགའ་ཚོར་

དང་བཅས་ བཀའ་གང་གནང་ གསུང་ས་ཅི་གྲུབ་འབད་ སྤྲུལ་སྤྲུལ་མ་ཞུ་བར་བྱ་ཐབས་
མེན་འདུག།

གཞན་དལ་གཞིར་ ཚོའ་དམངས་ཀྱིས་ཐབས་ལམ་འདི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ ཚོ་གྲུང་དང་
དོགས་ཚོན་ཡོད་ལུགས་ཀྱི་བསམ་འཆར་ཚུ་ ཉན་བསྐྱར་ཞུ་བ་སྤུལ་ཡོད་པ་མ་ཚད་ མེད་བང་
མང་འ་བདག་ཅེན་པོ་ཆེ་འེ་མཚན་དང་གཅིག་ཁར་ ཚོའ་རྒྱན་ཟེར་མེ་མེང་ཚོག་དེ་ཡོད་པ་
ཙམ་ཅིག་གིས་མེ་སེར་ལུ་ མནོ་མ་ཚུ་གསལ་པའི་ཚོ་གྲུང་དང་སྤྲུལ་བསྤུལ་བྱུང་ནི་ཨིན་མ་མས།
བཀའ་ཤོག་ནང་ཡོད་ཆེ་ས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱན་སྤུལ་ནི་འེ་ཐབས་ལམ་དགོས་པ་འབད་བཟོ་
གནང་མེད་ཀྱིས་ཁབ་དང་མེ་སེར་གྱི་འསྤུལ་སྤྲུལ་གཉིས་ལུ་ མནོ་རྒྱ་ཆེ་ཟེར་ བཀོད་ཡོད་པ་
ལས་ ང་བཅས་ཆ་བྱུ་གྱིས་ མེད་བང་མང་འ་བདག་ཅེན་པོ་ཆེ་མཚོག་ལུ་ དད་དམ་དང་
ཡོད་ཆེ་ས་གྲུས་བཀའ་དང་བཅས་ བཀའ་དོན་གྱི་ལོག་མེ་ཞུ་བར་ ཅི་གསུང་ས་བཀའ་
བཞེན་གྲུབ་ནི་འབད་ གྲོས་ཚོད་གཏོན་སུང་མ་འབྲས་པ་མེན་འདུག་ཟེར་ཞུ་ཡི།

གཡང་ཅེ་མེ་སེར་སྤྱི་མེ་གིས་ ད་ཅེས་ཚུན་མེ་སེར་གྱི་ཉོང་ས་ལས་ གནང་དོན་གཅི་
གི་སྐོར་ལས་ཨིན་སུང་ ཚོགས་འདུ་ནང་གསུང་གྲོས་གནང་དགོས་པའི་ཅིགས་ འགོ་དང་
པ་མེད་འོག་ཡར་རྒྱས་ཚོགས་ ཚུང་ནང་བསྐྱེད་གྲོས་རྒྱབ་ཞེན་ལས་ རྫོང་ཁག་ཡར་རྒྱས་
ཚོགས་ཚུང་ནང་ལུ་གྲོས་བསྐྱར་འབད་དེ་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་ཁང་ཆེན་མོ་ལུ་སྤུལ་སྤུལ་
ཡོད་པ་བཞེན་དུ་ ཡོད་ཆེ་ས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱན་སྐོར་ལས་ཡང་ མེད་འོག་ཡར་རྒྱས་ཚོགས་
ཚུང་ནང་ལས་རང་གྲོས་བསྐྱར་འབད་དེ་ རྫོང་ཁག་ཡར་རྒྱས་ཚོགས་ཚུང་ལས་བཅོམ་
ཏེ་ སྤུལ་མའི་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོའ་ཐངས་༧༧ པའི་ནང་སྤུལ་ནི་ཡོད་པ་ཅིག་མཛད་དེ་ བཀྲིན་
བསྐྱེད་གནང་ཟེར་ཞུ་ཡི།

རབ་སྤེའི་སྐྱོམ་བཞེན་རྒྱན་དོ་རྗེ་གིས་ ད་ཅེས་ཚོགས་ཐངས་༧༦ པའི་ནང་ མེ་
དབང་མང་འ་ཞབས་ལས་གནང་བའི་བཀའ་དོན་༣ པའི་སྐོར་ལས་ཅེ་མ་པ་བཞེན་དུ་ མནོ་

བསམ་བཏང་བལྟ་མ་མེད་མེད་ལུ་མེད་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་ལུས་ཀྱིས་མེད་པའི་ལུས་
ཆ་ཅིག་འབད་རང་བབས་སོང་ཡི། ཨིན་ཏེ་འབད་རུང་མི་དབང་མང་འ་ཞབས་ལས་
འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དོན་ལུ་འབྲུག་གི་བདེ་ཐབས་དང་སྤྲུག་གི་བཙན་ཐབས་ལུ་ཐུགས་
བཞེད་རྒྱ་ཆེ་ས་ལས་གཞིགས་ཏེ་གནང་བའི་བཀའ་རྒྱ་ཨིན་མ་ལས་བཀའ་དོན་^༡ པ་དང་
^༢ པ་འདི་ལུ་ཚོགས་འདུ་ལས་མཐའ་མཇུག་ལུ་ཅི་གསུང་ས་བཀའ་བཞེན་གྲུབ་ནིའི་རྒྱབ་
རྒྱུར་སྤུལ་ཚར་ཡི།

བཀའ་དོན་^༣ པ་འདི་ལུ་སློང་པ་ད་ཚོས་སྤྱོད་ས་ལུ་ཚ་གུང་སློམ་གཅིག་རང་
མོག་ཅི་དེ་ཡང་ང་བཅས་ར་དཔལ་ལྡན་འབྲུག་པའི་རྒྱལ་ཁབ་འདི་དང་པ་མི་ལོ་^༤ ཡོ
ལྷག་ཙམ་གྱི་གོང་ལས་མཐུ་ཆེན་ངག་དབང་རྣམ་རྒྱལ་མཚོ་ག་དགོངས་པ་འོད་གསལ་གྱི་
ངང་ལུ་བཞུགས་རན་མ་ད་དཔལ་ལྡན་འབྲུག་པའི་བསྟན་པ་འདི་ལུ་གསལ་གཉིས་ཀྱི་སློལ་ས་
བསྐྱེད་དགོས་ཟེར་ཞུ་ཆེ་མས་ལུང་བསྟན་གསུངས་གནང་མ་བཞེན་དུ་ཚོས་སྲིད་ཀྱི་དབུ་
འཁྲིད་དང་པ་མཐུ་ཆེན་དམ་པ་པད་དཀར་འབྲུང་གནས་དང་སྤེ་སྲིད་དང་པ་བསྟན་
འཛོན་འབྲུག་རྒྱལ་ཀྱིས་མཛད་དེ་ཚོས་སྲིད་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་སློལ་ས་འབད་དཔལ་ལྡན་
འབྲུག་པའི་བསྟན་པ་རིམ་པར་བསྐྱེད་ས་གནང་པའི་མཐའ་དབྱེན་ལོ་^༥ ཡོ་ལུ་ཚོས་
སྤྱོད་དང་གཞུང་གི་དཔོན་ཁག་འབངས་མི་སེར་ཚུ་མགྱོན་དབྱངས་གཅིག་འབྲུག་གི་ཐོག་
ལས་གོང་ས་ཨོ་རྒྱན་དབང་སྤྲུག་མཚོ་ག་ལུ་བརྒྱུད་འཛོན་གྱི་རྒྱལ་པོ་དང་པ་འབད་ཉེན་
འབྲེལ་སྤུན་སུམ་ཚོ་ཤེས་སློལ་ས་སྤྱངས་ཐང་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་པོ་བྱང་ནང་རང་གུང་
མཁར་ས་པ་ནི་གིས་གཙོས་པའི་ཉེན་^༦ ལྷན་པར་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ལུ་དཔལ་ལྡན་
འབྲུག་པའི་བཀའ་སྤྱང་དམ་ཅན་ཚོས་སྐྱོང་ཚུ་དཔང་པོ་བཙུགས་ཏེ་ཁས་སྤྱངས་དམ་
བཅའི་འགན་རྒྱ་སྤུལ་བའི་ཉི་མ་ལས་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་སངས་རྒྱལ་གྱི་བསྟན་པ་འདི་

མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་དང་ཉམས་པ་སོར་ཚུད་གནང་སྟེ་ ད་རེས་ཀྱི་བར་ན་ཡང་ བདེ་བ་
དང་སྐྱིད་པའི་ཉེ་མ་ཤར་ཏེ་ཡོད་ཟེར་ལྟས་ཡི།

ང་བཅས་དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ ཚོས་སྲིད་^༢ ལྷན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་
གཅིག་ཡིན་མ་ལས་ བརྟེན་ ཚོས་ལས་བརྟེན་ སྲིད་ཡར་རྒྱས་སོང་ སྲིད་ལས་བརྟེན་ཚོས་
ཡར་རྒྱས་འདུན་འདུན་སོང་ཡོད་པའི་མཐའ་མ་ལུ་ ད་རེས་གསུང་གོས་འདི་བཟུང་གནང་
སྟེ་ གོས་ཚོད་བརྟེན་གནང་པ་ཅིན་ མ་འོངས་ པ་ལུ་ རྒྱལ་སྲིད་ལས་བརྟེན་ རྒྱལ་པོ་གཏན་
འཁེལ་འབད་བཞུགས་མ་ཚུགས་པ་ཅིན་ བརྟེན་པའི་སྲིད་ བདག་རྒྱལ་པོ་མེད་པའི་བསྐྱེད་
ལས་ཚོས་མེད་པར་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ བདེ་སྐྱིད་བྱུང་ནི་གི་གཞི་མ་ སངས་རྒྱལ་གྱི་
བརྟེན་པ་རེན་པོ་ཚེ་ཉམས་ཏེ་ བདེ་བ་དང་སྐྱིད་པའི་དུས་ཚོད་ཐོབ་པ་ལུ་ཁག་འོང་ནི་ ཡིན་
པས། འཛམ་གླིང་ནང་ལུ་ ང་བཅས་བདུག་པའི་རྒྱལ་ཁབ་སྲོམ་ མང་རབས་ཅིག་གི་ནང་
ལུ་ རྒྱག་བསྐྱེད་དཔག་ཏུ་མེད་པར་བྱུང་སྟེ་ཡོད་དགོས་མི་འདི་ ཚོས་སྲིད་པ་དང་མི་རིགས་
གྱི་སྲིད་པ་རེས་ དང་སྲིད་གྱི་དབང་ཆ་ཚུ་འེ་རྒྱ་རྒྱུན་ལས་བརྟེན་བྱུང་མ་ཡིན་མ་ལས་ ང་
བཅས་པའི་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ཚུང་རུང་ འདི་ཚུ་ལས་བརྟེན་པའི་འབྲུག་ཚོད་མེད་པར་ ད་ལྟོ་
འཛམ་གླིང་རྒྱལ་སྲིད་ཡོངས་ཀྱི་གྲུལ་ཁར་ དཔལ་ལྷན་དང་ལྷན་ཏེ་ གཞན་གྱི་དུལ་བཟོ་
ས་དང་ ཆ་བཞག་ས་གཅིག་འབད་གནས་ཡོད་མི་འདི་ ཚོས་སྲིད་ཟུང་འབྲེལ་ཡོད་པའི་
ཉུགས་མཚན་གཅིག་ཡིན། ཚོགས་རྒྱན་གྱི་ལམ་ལུགས་འདི་ གོས་ཚོད་ནང་བཅུགས་
གནང་ནི་མེད་པ་ཅིག་ སྲིད་སྲུག་གཞིགས་ཏེ་བཀྱིན་བསྐྱེད་ འདི་གིས་རྟེན་འབྲེལ་ཡང་
འབྲུགས་ནི་ཡིན་པས་ དཔྱེ་ག་ལུ་ཡང་བཟོ་མི་དགོས་ བོད་གངས་ཅན་གྱི་ཡོངས་དེ་ནང་
སྲོན་བྱོན་རྒྱལ་བ་གོང་མ་ཚུ་གི་ལུང་བསྟན་ཚུ་དང་བསྟན་པའི་བྱ་བ་ཚུ་ མཐར་འཁྲུལ་
མ་ཚུགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་འབྲུགས་སོང་པ་ལས་བརྟེན་ རང་དབང་གཞན་ལུ་ཤོར་ཡོད།
ང་བཅས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་རང་དབང་རང་བཙན་འབད་ཡོད་མི་འདི་ རྟེན་འབྲེལ་ལུ་མངའ་

བརྗེས་ནི་འདི་གིས་ཨིན་པ་ལས་ སྲོལ་ངན་འདི་བཙུགས་ནི་མེད་པ་ཅིག་འབད་ ང་བཅས་
ཚོས་སྡེ་ཡོངས་ཀྱི་ཁ་ཐུག་ལས་ གསོལ་བཏབ་ཞུ་མི་འདི་ལུ་ མི་དབང་མཚོ་ག་གིས་ ཞལ་
བཞེས་ཀྱིས་ཐུགས་རྗེས་གཟིགས་གནང་ཟེང་ཞུས་ཡི།

ཐེམ་ཕུག་རྫོང་ཁག་སྤྱད་མང་དང་དར་ལ་དགེ་བསྐྱེན་གྱི་སྤྱོད་མི་གིས་ མི་དབང་མངའ་
ཞབས་མཚོ་ག་གི་ བཀའ་དོན་གསུམ་པ་འདི་ལུ་ ཚོགས་འདུའི་འཐུས་མི་ཡོངས་ཀྱིས་
རང་སོའི་སེམས་ཁར་འཆར་མི་ག་ར་ ཉིང་ཁར་བཞག་ན་དུག་དང་ཁར་འཐོན་ན་སྤོལ་
ཟེར་བའི་དཔྱེ་བཟུམ་བསམ་པ་རྫོགས་ཉོག་ཉོ་འབད་རང་ཞུས་ཉེ་གྲོས་བསྟུར་ནང་བཅའ་
མར་གཏོགས་ཅེ། ཨིན་རུང་ ང་བཅས་ཀྱི་མཛོ་བསམ་བརྒྱབ་ཏུ་མི་འདི་ལས་ མི་དབང་
མངའ་ཞབས་ཀྱི་ཐུགས་བཞེད་གཅིག་གནང་མི་འདི་དུག་ནི་ཨིན་པ་ལས་ རྒྱལ་པོའི་བཀའ་
བཞེན་ཕུག་སྤྱད་མ་ཞུ་ཀ་མེད་ཨིན་པས་ཟེར་ཞུས་ཡི།

ཚུ་ཁ་རྫོང་བདག་གིས་ འབྲུག་མངའ་བདག་རྒྱལ་པོ་ལུ་ ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱུན་
གྱི་གནས་ཐོ་བཀོད་ནིའི་སློབ་ལས་ གསུང་གྲོས་རྒྱུས་པར་གནང་ཡོད། ཨིན་རུང་ རྒྱལ་པོའི་
བཀའ་ཐེངས་ཅིག་འབད་བཞུགས་དཔ་ལས་ བཀའ་གུན་ལོག་ཞུ་ས་མེད་པའི་ཁར་ ན་
འཐོན་མ་འབད་བཅེན་ རྒྱལ་པོ་དང་མི་སེར་གྱི་བར་ན་འི་མཐའ་དམ་ཚོག་དང་ལས་རྒྱ་
འབྲས་ལུ་བསྐྱེད་ལྷན་ཞུགས་ཉེ་དེའི་གྲལ་ལུ་གཏོགས་མེ་ཚུ་ དབང་ཐང་རུང་ ཉ་རྒྱུད་ནིའི་
ཉེན་ཁ་ཡང་ཡོད་པ་ཨིན། མི་དབང་མངའ་ཞབས་རེན་པོ་ཚེ་མཚོ་ག་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་
ཀྱི་རོ་རྟགས་དང་དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་བསྐྱེད་སྤྱོད་སྤྱོད་མིའི་སྲོག་ཤིང་མི་སེར་ཡོངས་
ཀྱི་སྤྱོད་མི་ཨིན་པ་ལས་བཏེན་ ཚོགས་འདུའི་འཐུས་མི་ཡོངས་ཀྱིས་ འདི་གི་འདུ་ཤེས་
བསྐྱེད་དེ་ཞུ་མི་འདི་ལུ་ མི་དབང་མངའ་ཞབས་མཚོ་ག་གིས་ དགོངས་འགལ་གྱི་ཐུགས་
བཞེད་མ་གནང་ པར་བཀྲིན་བསྐྱུང་གནང་། ང་བཅས་ཀྱིས་མཛོ་བསམ་སྤོང་སྤྱག་འབད་
བཏང་མ་ལས་ མི་དབང་ཞབས་ལས་ ཐུགས་བཞེད་གཅིག་གནང་མི་འདིའི་ཁྱད་པར་སྤོལ་

འབད་རང་ཡོད་པ་ ང་བཅས་ཀྱིས་ཤེས། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མཐའ་དོན་དང་ རྒྱལ་ཁབ་རང་
དབང་རང་བཅོན་སྲུང་སྐྱོབ་ཚུ་གི་དོན་ལུ་ ཐུགས་བཞེད་རྒྱ་ཆེ་ས་ལས་གཞིགས་ཏེ་བཀའ་
ཤོག་འདི་གནང་གནང་མ་ཡིན་མ་ ང་བཅས་ཀྱིས་ཉ་གོ་ཡི། རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུའི་
ཚོགས་ཚུང་འདི་གིས་ ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཚོན་རྒྱན་སུལ་ནིའི་ཐབས་ལམ་གྱི་རིམ་པ་བཟོ་བའི་
རྒྱབ་སྐྱོར་ལུ་ ཚོན་འདུའི་འཐུས་མི་ཡོངས་ཀྱིས་ ད་རེས་ཀྱི་ཚོགས་ཐངས་འདི་ནང་ལྷོ་མི་ཚུ་
ཐུགས་ཁབ་བསྐྱམས་ཏེ་བཟོ་གནང་པ་ཅིན་ བཀྲའ་ཆེ་ནི་ཡིན་པས་ཟེར་ལུས་ཡི།

ཅི་རང་སྤྱི་མི་གིས་ སྤྱི་ཚེས་ ༢༠༡༧༠༩ ལུ་ མི་དབང་མངའ་ཞབས་མཚོག་གི་
བཀའ་ཤོག་དེ་ ང་བཅས་ཀྱི་སྤྱི་བོར་ཕེབས་ཡོད་པ་ད་ མི་དབང་མངའ་ཞབས་མཚོག་ལུ་
ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱན་སུལ་དགོས་པའི་དོན་ཚན་དེ་གིས་ ང་བཅས་མི་མེར་ཚུ་ ལྷ་
སྐབས་མ་བདེ་བའི་གནས་ཚད་ལུ་བཀའ་དེ་ཟེར་ལུས་ ཡོད། ད་ཚུན་ མི་དབང་མངའ་
ཞབས་མཚོག་གི་བཀའ་རྒྱ་གཅི་རང་གནང་སྲུང་ དེ་གི་བཀའ་དོན་གྲུབ་ནི་ལུ་ ང་བཅས་
མི་མེར་ཚུ་གིས་རྒྱབ་སྐྱོར་ཉེལ་སུ་སུལ་ཏེ་སྤྲུག་སྤྱད་ལུས་ཡི། མི་དབང་མངའ་ཞབས་མཚོག་
གིས་ བཏྟལ་ཞིབ་དང་ཐུན་བཞེད་རྒྱ་ཆེ་ས་ལས་གནང་སྟེ་ བཀའ་ཤོག་དང་བཀའ་རྒྱ་ལོ་རྟེན་
སུ་འབད་གནང་མི་འདི་ལུ་ ང་བཅས་མི་མེར་ཚུ་གིས་ བཀའ་ལན་ལོག་སྟེ་ལྷོ་མི་ཚུ་ལུ་
དགོངས་འགལ་མེད་པ་ཅིག་མཛད་དེ་བཀྲའ་བསྐྱུང་དགོས་པའི་གསོལ་འདེབས་ལུས་ཡི།

སྤྱི་དགའ་ཚེལ་མཁར་དང་གདུང་སྤྱི་མི་གིས་ བཀའ་དོན་གསུམ་པའི་སྐོར་
ལས་ རྒྱལ་ཤིང་རྒྱལ་པ་དང་གསལ་ཞིང་གསལ་མ་འབད་ གྲོས་བསྟུར་འབད་ནིའི་གོ་
རྒྱབས་གནང་མི་འདི་ལུ་བཀྲའ་ཆེ། ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱན་སུལ་ནི་གི་ཐབས་ལམ་ ཚོན་
འདུ་ཚེན་མོ་ལུ་དགོས་པ་འདི་ གལ་ཆེ་ཤོས་ཅིག་ཡིན་པའི་སྐོར་ལས་ བཀའ་གནང་མི་
འདི་ དྲུངས་འཕྲོས་འཕྲོས་འབད་ཉ་གོ་ཡོད་པ་ལས་ མི་དབང་མངའ་ཞབས་ཀྱི་བཀའ་རྒྱ་
དང་འབྲེལ་ཏེ་མཛད་པ་གིས་ མ་འཐུས་མིན་འདུག་ཟེར་ལུས་ཡི།

སྤྱད་སྤྱོད་སྤྱོད་མི་གིས་ མ་གཞི་ མི་དབང་མངའ་ཞབས་ལས་གནང་མི་བཀའ་
ཤོག་གི་དགོངས་དོན་དང་འབྲེལ་ ང་བཅས་ར་གིས་མཛོ་བསམ་གཏེ་སྤྱོད་རང་བཏང་རྒྱུ་
འདི་གི་ལམ་སྲོལ་བཅུགས་ནི་འདི་ མ་པ་ལས་རང་ མཛོ་བསམ་བཏང་མ་ཚུགས་པ་ཅིག་
རང་ཚོར་ཡི། རྒྱལ་པོ་ལུ་གཅེས་པ་འབངས་དང་ འབངས་ཀྱི་རེ་བ་བདེ་སྤྱོད་ བདེ་སྤྱོད་
ཀྱི་ཅ་བ་རྒྱལ་བརྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཡིན། ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་པོ་གིས་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མི་
སེར་ལུ་ དྲི་མ་མེད་པའི་དག་སྤང་དང་ གཅེས་ཤིང་པངས་པའི་བྱམས་ བཅོམ་འགྲུལ་སྤོང་
མེད་པའི་དམ་ཚིག་ག་ཉེན་ཉེ་ ཉེན་མཚན་སྤོང་མེད་ རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་སེར་གྱི་མཐའ་དོན་
འབྲུག་ནི་ལུ་བཅོམ་གནང་མ་ཡིན། གཏོང་མོད་ཅན་གྱི་མཛུགས་བྱ་ཚུ་གི་ལེགས་དོན་ལུ་ འབྲུག་
པའི་མི་སེར་ཚུ་གིས་ཡང་ མི་དབང་མཚོག་ལུ་ སྤྱོད་དཀྱིལ་ལས་བསམ་ཡུལ་ལས་འདས་
པའི་ཡིད་ཆེས་དང་ ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་གུས་བཀའ་ཡོད།

མི་དབང་མངའ་ཞབས་ལུ་ མི་ཚེ་ལོག་བཟོ་བ་རྒྱུ་རྒྱུ་ འབྲོར་མ་ཚུའུ་པའི་བཀྱིན་
བསམ་སྤྱོད་ མི་དབང་ མཚོག་ སྤྱོད་ཞབས་པད་བཏུན་ཅིང་ འབྲུག་རྒྱལ་བརྒྱུད་འཛིན་པའི་
རིང་ལུགས་འདི་ ཚུ་རྒྱུན་བཞེན་དུ་ རྒྱུན་མཚད་པར་ དཔལ་ལུན་འབྲུག་པའི་རང་དབང་
བརྟན་སྤོང་འདི་ བསྐྱེད་པ་མ་སྤོང་གི་བར་དུ་གནས་ཉེ་ འབྲུག་གི་འབངས་མི་སེར་ཚུ་ཡང་
མི་རབས་ལས་མི་རབས་ཀྱི་བར་དུ་ བདེ་སྤྱོད་ཀྱི་དཔལ་ལུ་ཡོངས་སྤྱོད་དེ་སྤོང་པའི་སྤོན་ལམ་
བཏང་བའི་ཚུ་རྒྱུན་ལུ་སྤོན་སྤོན་ཚོགས་མི་འདི་ གཅི་དེ་ཅིག་ རྒྱལ་པོ་བཟང་པོ་ཡིན་པས། མི་
དབང་མངའ་ཞབས་ཀྱིས་ ཡང་བསྐྱེད་གྱི་བར་ན་ཐུན་བཞེད་གནང་སྤོང་ གནང་པའི་བཀའ་
རྒྱུ་འདི་ལུ་ བཀའ་གྲུན་ལོག་ཞུ་ས་མེད་པ་ལས་ བཀའ་ཤོག་གི་དགོངས་དོན་དང་འབྲེལ་ཉེ་
གོས་ཐག་ཚོད་གནང་རྒྱུ་ མ་འབྲུག་ཅིག་མིན་འདུག་ཟེར་ཞུས་ཡི།

རྒྱལ་ཡོངས་ཚོའུ་འདུ་ཆེན་མོ་གིས་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་འུ་བཀའ་
ཤོག་གི་དོན་ཚན་ ༣ པ་ འབྲུག་མངའ་བདག་རྒྱལ་པོ་ལུ་ ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཚོའུ་རྒྱན་སུལ་ནིའི་

ཐབས་ལམ་ཅིག་རྒྱལ་ཡོང་ས་ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་ལུ་ཡོད་པ་དགོ་ཟེར་བའི་སྐོར་ལས་གྲོས་
བསྟུར་གནང་བའི་སྐབས་ཚོགས་འདུ་འཇུག་མེད་མེད་ཀྱི་སྐོར་དང་སོའི་བསམ་འཆར་དང་
དོགས་ཚོན་ཚུ་གུང་དང་རྣམ་རྟོག་ལ་སོགས་པའི་འཆར་སྣང་འདུ་མེན་སྣོན་གསལ་གཅིག་
ལྷན་གཉེས་ཀྱིས་འདེད་དེ་སྤྲོད་པའི་མེད་པར་ལྷོད་ཀོས་པའི་གནད་དོན་རྣམས་ལུ་མཚུ་གི་
ཡང་བཅུད་གཙོ་བོ་རེ་ཡི་ཡོད་པའོ། :-

སྐོར་གསལ་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་ལས་བཟུང་མངའ་རིས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་མང་
རབས་ཅིག་བྱོན་མེ་ཚུ་གི་རྒྱལ་སྤྱི་སྐོར་ཐང་ས་ཀྱི་འབྲུག་པར་མ་འདྲུལ་གཤེན་ཅིག་ཡོད་རུང་
ལྷོ་ཚོས་དགོ་བ་བཅུ་དང་མེ་ཚོས་གཙང་མ་བཅུ་དྲུག་གི་ལུང་དོན་དང་མཐུན་པའི་རྒྱལ་སྤྱི་
ཚོས་བཞེན་དུ་སྐོར་བའི་རྒྱལ་པོ་ཞེ་ཅུ་ལུ་མེ་རྟོག་བཟུམ་ཉ་ཅང་གིས་དཀོན།

འབྲུག་མེ་སྤྱི་མཐུན་གྱི་དགོ་བའི་བསོད་ནམས་ལས་གྲུབ་པའི་བརྒྱུད་འཛོལ་གྱི་རྒྱལ་
པོ་བཞེན་པ་དཔལ་མེ་དབང་འཇིགས་མེད་སེང་གོ་དབང་ཕྱུག་མཚོ་གཞི་ཞེ་རེ་དོན་ཡིད་བྱེད་
ཀྱི་ཐུགས་བཞེད་ཅེ་ལས་མེད་པར་རྒྱལ་སྤྱི་གུང་ཚུ་བ་སེམས་དཔའི་མཛད་པ་དང་མཐུན་
པར་འབངས་ཀྱི་ཕན་བདེའི་དོན་ལུ་རེ་གི་སྐྱོ་སྤོག་མེན་ཚད་སྤོས་གཏང་ལུ་སེམས་པའི་
འགྲན་རྒྱུ་དང་བྲལ་བའི་རྒྱལ་པོ་ཅིག་ཨོན་མེ་འདི་ཡང་ས་སྐྱེ་ལེགས་བཤད་ལས།

རྒྱལ་པོ་ཤིན་ཏུ་མང་མོད་ཀྱི། ཚོས་བཞེན་སྐོར་བ་ཤིན་ཏུ་དཀོན། །
མཁའ་ལ་ལྷ་གནས་མང་ན་ཡང་། ། འོད་གསལ་ཉི་ཟླ་ལྟ་བུ་མེད། །

ཟེར་གསུངས་དོ་བཟུམ་མེ་དབང་མངའ་ཞབས་ཀྱི་ཐུགས་རིག་རྣམ་པར་བཀྲ་བའི་
མཛད་པ་དང་སྤོན་ལས་ཚུ་གིས་འབྲུག་རྒྱལ་བརྒྱུད་ཀྱི་རིང་ལུགས་དེ་མ་འོངས་ཡུན་རིང་
གི་བར་ན་གནས་ཏེ་མངའ་འབངས་ཡོངས་ལུ་ཕན་བདེའི་དགའ་སྟོན་ཚུ་རྒྱལ་བཟུམ་

འབྲུང་ཚུགས་པའི་ཐུན་བསྐྱེད་སྲ་ན་མེད་པའི་སྒོ་ལས་རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་དབང་ཆ་རིམ་གྱིས་མི་
སེར་ལུ་སྲེལ་གནང་ནུས་པ་གིས་མ་ཚད་གལ་སྲིད་རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་སེར་གྱི་མཐའ་དོན་ལུ་
དགོས་མཁོ་ཆེ་བ་ཅིན་གསེར་བྲི་ལས་ཡང་དགོངས་ཞུ་ནུས་མི་རྒྱལ་པོ་འདི་བཟུམ་སྤྲན་
ལྗོངས་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ནང་ད་ཚུན་ཙ་ལས་བྱུང་མ་སྐྱོང་མ་ལས་ཚོགས་འདུའི་
འབྲུས་མི་ཆ་མཉམ་ལུ་ཉ་ཅང་གིས་ཡ་མཚན་ཆེ་དགོས་པ་བྱུང་པའི་ཁར་ལུས་ངག་ཡིད་
གསུམ་གྱི་དད་གུས་ཆེན་པོ་དང་བསམ་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་ཡིད་ཆེས་རང་བཞིན་སྤྲུག་
ཀྱིས་བསྐྱེད་དགོས་པ་བྱུང་ཡོད།

བཀྲིན་སྲ་ན་མེད་པའི་མི་དབང་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གིས་སྤྱོད་གསང་གསུམ་གྱི་བྱུས་
ཐབས་ལུ་མཁས་པའི་སུལ་དུ་སྤྱོད་པའི་ཚོས་སྲིད་གཉེས་ལྡན་གྱི་ཐུགས་འགན་གྱི་མཛད་པ་
དང་སྤོན་ལས་སྤོབས་ཆེ་བའི་བཀྲིན་ལས་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ནང་སྤར་མ་བྱུང་པའི་
སུམ་ཅེན་ལྟའི་འདོད་ཡོན་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་དཔལ་ཡོན་མཐའ་དག་ལུ་མང་འ་འབངས་ཚུ་
ཅི་འདོད་ཀྱི་ལོངས་སུ་སྤྱོད་ནི་བྱུང་པའི་ཁར་སངས་རྒྱལ་བསྟན་པ་ཡང་སྤར་བས་དར་
ཤིང་རྒྱས་ཏེ་ཡོད་པ་ལས་བརྟེན་མི་དབང་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལུ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱུན་
གྱི་གནས་ཐོ་བཀོད་ནིའི་ལམ་ལུགས་དེ་བཅུག་པ་ཅིན་རྒྱལ་བརྒྱུད་ཀྱི་རིང་ལུགས་འདི་ལུ་
གཞོན་འཚོ་འབྲུང་ནི་གཉེན་ཁ་ཡོད་པ་ལས་བརྟེན་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུའི་འབྲུས་མི་
ཡོངས་ཀྱིས་ལམ་ལུགས་གསར་པ་འདི་བཅུག་དགོས་པ་མེད་པའི་གསོལ་འདེབས་ནན་
བསྐྱར་ཞུས་ཡི། ཚོགས་དམངས་ཀྱིས་དད་དམ་གཙང་མའི་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་ལུས་ངག་ཡིད་
གསུམ་གྱི་གུས་བཀུར་དང་བཅས་རྒྱལ་པོའི་དབུ་འཕང་མངོན་པར་བསྟོད་དེ་རྒྱལ་པོས་
སྤོས་གཏང་ནུས་པའི་སྲིད་ཀྱི་དབང་ཆ་འདི་ལོག་སྟེ་རྒྱལ་པོས་བཞེས་ཏེ་སྤར་བ་ལྷག་པའི་
ཆ་བ་སྲིད་སྐྱོང་སྟེ་འབྲུག་གི་རྒྱལ་བརྒྱུད་ཀྱི་རིང་ལུགས་དེ་བསྐྱེད་པ་མ་སྐྱོང་གི་བར་ན་གནས་
ནིའི་སྤོན་འདེབས་ཞུས་བའི་གནས་སྤངས་འདི་ཚུའི་བསྟན་བཅོས་ལས།

ཡ་རབས་མཛོད་སྐྱོད་དཔོན་དང་འབངས། །

ཕན་ཚུན་ལེགས་ཚོགས་གོང་དུ་འཕེལ། །

རྒྱ་མཚོ་ཆེ་དང་ཚུ་བོ་རྣམས། །

རེས་མེས་ཚུ་ལ་གྱིས་གྲོགས་སུ་འགྱུར།། ཟེར་བའི་གོ་དོན་དང་མཐུན་
པའི་རྟེན་འབྲེལ་མ་བརྒྱུགས་རང་འགྲིགས་བྱུང་ཡི།

འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འཕུལ་གྱི་བདེ་ཐབས་དང་སྲུགས་ཀྱི་བཙན་ཐབས་མི་མེད་གྱི་
བདེ་སྐྱོད་ཀྱི་མཐའ་དོན་ལུ་ཕན་པའི་ཐུགས་བརྒྱུད་གནང་སྟེ་མི་དབང་མངའ་བདག་རེན་པོ་
ཆེ་མཚོ་ག་གིས་ ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱུན་སྲུལ་ནིའི་ཐབས་ལམ་གྱི་དགོས་མཁོ་འདི་ལུ་
ཚོགས་དམངས་ཀྱིས་ ངོས་ལེན་མཛོད་དགོས་པའི་བཀའ་སློབ་ནན་བརྒྱུར་གསུངས་
བྱུང་མ་ལས་ཚོགས་འདུའི་འཐུས་མི་ཚུ་ཅི་བྱ་གཏོལ་མེད་ཀྱི་གནས་ལུ་ཐུག་ཅི། ཨིན་རུང་
མི་དབང་མངའ་བའི་ཞབས་ཀྱིས་ འབངས་མི་མེད་ལུ་ རང་གི་སྲས་སྲོས་ལས་ ལྷག་པའི་
བཙུན་མེད་གྱི་གཅེས་འཛིན་ཆེ་བའི་དབང་གིས་ ཚོལ་དམངས་ཀྱིས་ རྒྱལ་པོས་ཅི་གསུངས་
བཀའ་བཞུགས་ནིའི་རྒྱལ་སྐྱོར་དང་ ཁས་སྲུངས་དམ་བཅའ་བྱ་ཐབས་མེད་པར་ གོང་
གསལ་བཀའ་དོན་ ལ་འདི་ལུ་ ངོས་ལེན་སྲུལ་ཡི།

ཚོལ་དཔོན་གྱིས་ མི་དབང་མངའ་བདག་རེན་པོ་ཆེ་མཚོ་ག་གིས་ གནང་བའི་
བཀའ་དོན་ཚུ་ལས་ འབྲུག་མངའ་བདག་རྒྱལ་པོ་ལུ་ ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱུན་གྱི་གནས་
ཐོབ་གོད་ནིའི་ཐབས་ལམ་ཅིག་ ཚོགས་འདུ་ལུ་དགོས་པའི་བཀའ་དོན་འདི་གི་སྐོར་ལས་
ཚོགས་དམངས་ཀྱིས་ ཡུན་རིང་གི་བར་ན་ གསུང་གྲོས་རྒྱུས་ཤིང་རྒྱུས་པར་གནང་ཡི།
བཀའ་དོན་འདི་ལས་བརྟེན་ ཚོགས་འདུའི་འཐུས་མི་ཚུ་གི་ཐུགས་ཁར་ དོགས་ཐོན་དང་
ཚོགས་སྐྱོམ་བཞེས་དགོས་པ་བྱུང་མི་འདི་ཚུ་ ང་བཅས་རང་ག་ར་གིས་ཉ་གོ་ཡི། མི་དབང་
མཚོ་ག་གིས་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རང་བཙན་དང་སྲུང་སྐྱོབ་སྐྱོང་སྐྱོང་བཞེན་དེ་ལས་འབྲུག་དང་

འབྲུག་མི་ཚུ་གི་ཡུན་རིང་གི་མཐའ་དོན་ཚུ་ལུ་ལོ་ངོ་ལེ་ཤ་གི་སྲ་གོང་ལས་ ཡང་ལས་ཡང་
ཐུན་བཞེད་རྒྱ་ཆེ་མ་འབད་གནང་པའི་སྤྲུལ་ལུ་ ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱུན་སྤུལ་ནི་འི་སྲིད་བྱུས་
འདི་བཅའ་མས་གནང་གནང་མ་ཨིན་མེ་འདི་ ཚོགས་འདུའི་འཐུས་མི་ཚུ་གིས་ གོ་དོན་མ་
འཛོལ་བར་ཉ་གོ་སྟེ་ མཐའ་མཇུག་ སྲིད་བྱུས་འདི་ལུ་ རྒྱབ་སྐྱོར་སྤུལ་མེ་འདི་གང་བས་ལེ་
ལམ་ཆེ། འབྲུག་རྒྱལ་པོ་ལུ་ ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱུན་སྤུལ་ནི་འི་ཐབས་ལམ་གཅིག་ ཚོགས་
འདུ་ལུ་དགོས་ཟེར་མི་བཀའ་དོན་འདི་ལུ་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་གིས་ ངོས་ལེན་
མཛད་ཞེན་མ་ལས་ མི་དབང་མང་འུ་ཞབས་ཀྱི་བཀའ་ཤོག་དང་ བཀའ་རྒྱ་གནང་དོན་བཞིན་
ཚོགས་འདུ་ལས་ ཚོགས་རྒྱུང་ཅིག་བཟོ་སྟེ་ འདི་གིས་ ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཐབས་ལམ་གྱི་རིམ་པ་
ཚུ་ འབྲུག་གཞུང་འཛོན་སྐྱོང་གི་ལྷན་རྒྱུས་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་བཅའ་ཁྲིམས་ཟེན་སྲིད་ནང་
བཀོད་ཞེན་མ་ལས་ རྗེས་མའི་ཚོགས་ཐངས་ ལྷ་པའི་ནང་ ཚོགས་འདུ་གིས་ཆ་འཛོག་
མཛད་ནི་འི་དོན་ལུ་སྤུལ་དགོས་པ་ཨིན་ཟེར་ཞུས་ཡི།

རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་གིས་ མི་དབང་མང་འུ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་
གི་བཀའ་ཤོག་ནང་གསལ་བཞིན་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོན་འདུའི་ཚོས་སྤྲེད་དང་གཞུང་གི་སྐྱེལ་
རྫོང་ཁག་ ༢༠ འི་མི་སེར་འཐུས་མི་ཚུ་ལས་ ཚོན་རྒྱུང་ཅིག་བཟོ་སྟེ་ འདི་གིས་ འབྲུག་
གཞུང་འཛོན་སྐྱོང་བཅའ་ཁྲིམས་དང་ འབྲུག་མང་འུ་བདག་རྒྱལ་པོ་ལུ་ རྒྱལ་ཡོངས་
ཚོགས་འདུ་གིས་ ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱུན་གྱི་གནས་ཐོབ་བཀོད་ནི་འི་ཐབས་ལམ་གྱི་ཟེན་སྲིད་
བཀོད་དེ་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་གིས་ ཆ་འཛོག་མཛད་ནི་འི་དོན་ལུ་ སྤུལ་ལས་ ཚོན་
ཐངས་ ལྷ་པའི་ནང་སྤུལ་དགོས་པ་འབད་གྲོས་ཚེད་གྲུབ།

**E. ཚེས་ལོ་ ༡༩༩༧-༡༩༩༩ གྱི་འཆར་དངུལ་བསྐྱར་ཞིབ་དང་༡༩༩༩-
༡༩༩༩ ལོའི་རྒྱལ་ཡོངས་འཆར་དངུལ་སྟེན་ལྷན་ཞུ།**

དངུལ་ཚེས་སྟེན་ཁག་ཁོངས་ལས་ཚེས་ལོ་ ༡༩༩༧-༡༩༩༩ གྱི་འཆར་དངུལ་
བསྐྱར་ཞིབ་དང་ ཚེས་ལོ་ ༡༩༩༩-༡༩༩༩ འི་རྒྱལ་ཡོངས་འཆར་དངུལ་གྱི་སྟེན་ལྷན་ཞུ་ ལ་
གསལ་བཀོད་པའི་དེབ་ཚུང་རེ་སྤྱི་ཚེས་ ༢༩.༦.༩༩ གྱི་ཉེ་མར་ ཚོན་འདུའི་སྐྱེའོ་བ་འཐུས་
མི་ཡོངས་ལུ་བཀའ་སྤྲོད་སྤུལ་ཏེ་ སྤྱི་ཚེས་ ༧.༧.༩༩ ལུ་ དངུལ་ཚེས་སྟེན་པོ་ཡེ་ཤེས་སྤྱིན་
པ་གིས་ ཚོགས་འདུ་ལུ་སྟེན་ལྷན་ཞུ་ལ་གསལ་སྤུལ་ཡི།

འཆར་དངུལ་གྱི་སྟེན་ལྷན་ཞུ་མ་སྤུལ་བའི་ཉེ་མ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་
མཆོག་དང་ ཚོགས་དམངས་ཀྱིས་ ཁོ་ལུ་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཚེས་སྟེན་གྱི་གོ་གནས་དང་
འགན་ཁུར་གནང་མི་འདི་ལུ་ སེམས་ཀྱི་གདོང་ལས་རང་ བཀྲིན་དགའ་ཚོར་ལྷུས་བའི་
ཁར་ དུས་ད་རེས་ལས་འགོ་བཟུང་སྟེ་ ཁོ་རང་ གིས་ཅི་ཤེས་གང་ལྷོགས་ཀྱིས་བཙོན་ལྷགས་
བསྐྱེད་དེ་ ཐ་དམ་ཚོགས་འགྲུར་བ་མེད་པར་ ཁོ་རའི་ཚེ་སྲོག་ཡང་སྟོས་བཏང་ཏེ་ འབྲུག་གི་
ཙུ་བ་གསུམ་ལུ་ སྤྱུག་སྤྱིད་ལྷན་ཞུ་འཁུར་སྤུལ་ཞུས་ཞིན་མ་ལས།

ན་ཉིང་གི་ཚེས་ལོ་ ༡༩༩༧-༡༩༩༩ ལོའི་ འཆར་དངུལ་གྱི་གྲུབ་འབྲས་ཚུ་ གཞུང་
དང་མི་སེར་གཉིས་ཀྱི་བསམ་འདོན་ཡིད་བཞིན་དུ་གྲུབ་པའི་ རྗེས་སུ་ཡིད་རང་སྟོན་གྱི་
ཡོད་པའི་ཁར་ དོ་ཅི་གི་ཚེས་ལོ་ ༡༩༩༩-༡༩༩༩ འི་འཆར་དངུལ་ཚུ་ཡང་ འབྲེལ་ཡོད་
ཆ་མཉམ་གྱིས་ བག་གཡེངས་མ་ཤོར་བར་ སྤར་བ་ལྷག་པའི་བེད་སྤྱོད་མཐའ་བཙན་ཏོག་
ཏོ་འཐབ་སྟེ་ ལོ་ངོ་འདིའི་འཆར་གཞིའི་ལས་རིམ་ཚུ་ཡང་ གཞུང་དང་མི་སེར་གཉིས་ལུ་
རེས་ཤེས་འདྲོངས་པའི་གྲུབ་འབྲས་ མ་གྱུར་པའི་དཔེ་མི་སྤྱད་པའི་ར་ཁུངས་ཚུ་ འོད་
གསལ་བ་ མདངས་དཀར་མ་འབད་ གསལ་དག་ཆེ་ཏོག་ཏོ་འབད་ལྷུས་ཞིན་མ་ལས།

འབྲུག་གི་ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་ལུ་མཉམ་འབྲེལ་དང་གྲོགས་རམ་འབད་མི་ཚ་
 རོཌ་རྒྱལ་ཁབ་ཚུ་དང་འཛམ་གླིང་རྒྱལ་སྤྱིའི་ལས་སྡེ་ཚུ་ལུ་བཀྲིན་དང་དགའ་ཚོར་བསྐྱེད་
 པའི་ཁར་མཛའ་བཙེའེ་མཐུན་ལམ་དམ་ཟབ་ཡོད་པའི་བྱིམ་མཚོས་རྒྱ་གར་གཞུང་ལུ་ལྷག་
 པར་གྱིས་བཀྲིན་དགའ་ཚོར་ཡོད་ལུགས་ཞུ་བའི་ཁར་ད་ལས་པར་ཡང་ཁོང་གིས་
 འབྲུག་གི་མི་སྡེ་དཔལ་འབྱོར་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་ལས་རིམ་ཚུ་ནང་མཉམ་འབྲེལ་དང་གྲོགས་
 རམ་གང་དྲག་འབད་བྱིན་པའི་རེ་སྤོན་ཞུས་ཏེ།

དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་བཀའ་སྲུང་ཚོས་སྐྱོང་གི་མཐུ་སྟོབས་དང་མི་དབང་
 མངའ་ཞབས་ཀྱི་སྐྱབས་སོད་དབང་ཐང་དང་སྤོན་ལས་འགྲན་དང་བྲལ་བའི་དབུ་འབྲིད་
 འོག་ལུ་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་འདིའི་དཔལ་འབྱོར་གྱི་ཡར་རྒྱས་བསམ་པའི་རེ་དོན་བཞིན་དུ་
 འགྲུབ་ཚུགས་པའི་སྤོན་འདུན་ཞུས་ཡི།

(མཚན་:- སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༧-༩༨ ལོའི་རྒྱལ་ཡོངས་འཚར་དངུལ་སྤྲོན་ཞུའི་བསྐྱར་ཞིབ་དང་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༨-༩༩
 ལོའི་རྒྱལ་ཡོངས་འཚར་དངུལ་གྱི་སྤྲོན་ཞུ་ཚོགས་དམངས་ལུ་ལུགས་གྲུབ་པའི་དེབ་ཚུང་གི་འདུ་བལྟས་འབྲུལ་མེད་ཟུར་
 ལྷགས་ཡོད)

དེ་ལུ་བཀྲིས་གཡང་ཅེ་མི་སེར་སྤྱི་མི་གིས་དངུལ་ཅེ་ས་སྤོན་པའི་གིས་ཅེ་ས་ལོ་ ༡༩༩༨
 ལོའི་མ་དངུལ་ཡོད་ཚད་དང་གཞུང་གིས་མི་སེར་ལུ་བཟང་གོམ་གནང་ལུགས་ཚུ་འོས་
 ལས་གོ་བ་ཁ་གསལ་བཀོད་མི་འདི་ལུ་བཀྲིན་ཆེ་བེར་ཞུམ་དང་འབྲེལ་ཚོང་ཁག་གི་འཚར་
 གཞི་ ༤ པའི་ཞལ་འཛོམས་སྐབས་ལུ་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གིས་མི་
 སེར་གྱི་སྤྱིད་དྲུག་ལུ་དགོངས་ཏེ་ཚོང་བསྐྱར་གྱི་མ་ཙེ་བཀོ་བཤའ་ཉོ་བའི་ཁེ་ཕན་ཚུ་ཁ་
 གསལ་གསུངས་གནང་པའི་ཁར་ཇིབ་སམ་དང་དོ་སོལ་ལས་སྡེ་གི་མ་ཙེ་བཀོ་བཤའ་

ཚུ་གཤོ་སྤྱི་མི་དང་རྫོང་ཁག་བརྒྱད་དེ་མི་སེར་གྱིས་ཡང་ཉེ་ཐབས་བསྐྱེག་དགོས་པ་འབད་
བཀའ་གནང་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་ང་བཅས་ཀྱིས་ལམ་ལུ་འདི་ལག་ལེན་འཐབ་སྟེ་མི་སེར་
ཚུ་ལུ་བགོ་བཤའ་ཉེ་བའི་ལེ་ཕན་སྟོན་གུ་སྟེ་ཡོད་པ་ལས་གཞུང་ཞབས་ལུ་བཀྱེན་ཆེ་བེར་
ཞུས་ཡི།

དེ་བཞིན་དུ་དཔལ་ལྷན་ཅི་ས་དང་འབྲུག་ཚོང་འབྲེལ་སྟེ་ཚན་འབྲུག་ཉེ་བཅོམ་
སྟེ་ཚན་ཚུ་གི་ནང་མི་སེར་གྱིས་བགོ་བཤའ་ཉེ་ནིའི་ལམ་ལུགས་ཚུ་ཡང་རྟེན་འོག་དང་
རྫོང་ཁག་བརྒྱད་དེ་ཉེ་ནིའི་ལམ་ལུ་བཞུག་ནང་པ་ཅན་མི་སེར་ག་ར་ལུ་ཕན་ཐོན་སྟོན་གུ་
ནི་ཨིན་པས། གཞུང་ཞབས་ཀྱིས་ཚོང་བསྐྱར་གྱི་མ་ཚའི་བགོ་བཤའ་ཉེ་ནིའི་ལེ་ཕན་ཚུ་མི་
གཅིག་དང་གཉེས་ཀྱི་ལག་པར་མ་བཞག་པར་མི་སེར་དམངས་ལུ་ཕན་ཐོན་འབྲུང་ཚུ་གས་
ནིའི་ཐུན་བཞེད་གནང་སྟེ་སྤྱད་བྱས་བཅའ་གནང་མི་འདི་ལུ་བཀྱེན་ཆེ་བེར་ཞུས་ཡི།

དེ་ཁར་ཐམ་སྤྲུག་སྤྱི་མི་གིས་ཅི་ས་སྟོན་གྱིས་ང་བཅས་འི་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་འཆར་
དངུལ་སྟེན་ཞུའི་དེབ་ཚུང་བཀའ་སྟེལ་མཛད་གནང་པའི་ཁར་ངག་ཐོག་ལས་ཡང་དག་
གསལ་ཞུ་མི་དེ་ལུ་བཀྱེན་དང་དགའ་ཚོར་ཆེ་ལུགས་ཞུ་ནི་དང་འབྲེལ་སྟེ་མི་དབང་
མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་ལས་འབྲུག་གི་མི་སེར་སྤྱི་མཉམ་གྱི་སྤྱོད་སྤྲུག་ལུ་དགོངས་
ཏེ་དངུལ་སྤྱོད་མར་ཕབ་མཛད་གནང་པ་མ་ཚད་སྤྱོད་ལས་སྤྱོད་ཅུང་བཏགས་ནི་འདི་ཡང་
དགོངས་ཡང་གནང་སྟེ་མི་སེར་ལུ་ཕན་ཐོན་སྟོན་གུ་ཡོད་པ་ལས་བཀྱེན་དགའ་ཚོར་སྟོན་
ཡོད་ལུ་ཀྱི་ཞུ་བ་སུལ་ཡི། གཞུང་ལས་བསྐྱེན་འགྲུལ་ཞུ་བའི་ལུ་ལས་ལུ་གི་ལམ་འགྲོ་
མ་འགྲོ་བར་བསྐྱེན་ཚབ་བཏབ་མ་ཚུ་གས་པའི་ཁར་སྤྱོད་གུར་སྤྱོད་འཛུགས་ཏེ་སྤྱོད་སྤྲུག་
ཕོག་མི་ཚུ་ལུ་དབྱེ་ཞིབ་མཛད་དེ་སྤྱོད་སྤྲུག་གཞིགས་ཐབས་གང་ཡོད་ཀྱི་དྲི་བ་ཞུས་ཡི།

འདི་ལུ་ཅི་ས་སྟོན་གྱིས་བསྐྱེན་འགྲུལ་གྱི་དངུལ་ལུ་སྤྱོད་བཏགས་ནི་འདི་འཛུགས་
བྱ་སྤྱོད་གི་འགྲོ་ཐང་ཨིན་མ་མ་ཚད་དངུལ་ཁང་ནང་ཡོད་མི་དངུལ་འདི་གཞུང་དང་དངུལ་

ཁང་གི་མིན་པར་ མི་སེར་གྱི་ཨིན་མ་ལས་ བདག་འཛོན་འཐབ་སྡེ་འཕྲོ་བསྐྱེད་མེད་པ་ཅིག་
མཛད་དགོས་པ་གལ་ཆེ། མི་རེ་གཉིས་ཀྱིས་ བསྐྱེད་ཚབ་མ་སྲོད་པར་བཞག་པ་ད་ མཐའ་
མཇུག་ལུ་ གཞུང་དང་མི་སེར་ལུ་ སྐབས་མ་བདེ་བའི་ཉེན་ཁ་གཏོང་སྡེ་འབྱུང་འོང་ག་ག་ར་
གིས་མཁུན་སར་ཨིན། བསྐྱེད་ཚབ་སྲོད་མ་བཏུབ་མི་ཚུ་ལུ་ ཉེས་ཆད་དང་སྐྱིད་ལུ་སྐྱིད་ཅུང་
མེད་པའི་ཁར་ མར་ཕབ་གནང་པའི་སྐྱིད་ བརྒྱ་དཔུ་༥༥འདི་ཡང་ མ་ཐོག་པར་ དགོང་ས་
ཡང་ས་གཏང་པ་ཅིན་ ལཱ་ཁག་འབད་སྐྱེན་ཚབ་བཏུབ་མི་ཚུ་དང་ སྐྱིད་སྲུག་མཉམ་མི་ཚུ་གས་
ནི་ཨིན་མ་མ་ཚད་ བསྐྱེན་འགྲུལ་ལེན་ཏེ་ བསྐྱེན་ཚབ་དུས་ཚོད་ལུ་མ་སྲོད་མི་འདི་ སྐྱིད་སྲུག་
ཐོག་པའི་གང་ས་སུ་ཚ་གཏན་ལས་མི་བཙུག་།

སྐྱིད་སྲུག་ཟེར་མི་འདི་ ཉམ་ཚུང་ཟེ་ནི་འབྱུང་ནི་དང་གྲོན་ནི་མ་ལང་མི་ཚུ་ལུ་ བཏག་
དཔུང་མཛད་ཞེན་མ་ལས་ གཞུང་ལས་གནང་པ་ཅིན་སྐྱིད་སྲུག་ཨིན། དངུལ་བསྐྱེན་འགྲུལ་
ལེན་ཏེ་ ལཱ་འབད་བའི་ལཱ་ལས་ བསྐྱེན་ཚབ་མ་སྲོད་མི་དེ་ སྐྱིད་སྲུག་མེན་ཟེར་ཞུས་ཡི། ལ་
ལོ་གིས་ཚ་འགོང་ས་ཏེ་ རང་གི་རྒྱ་དངོས་ཚུ་ཡང་བཙོང་ས་ཏེ་ བསྐྱེན་ཚབ་བཏུབ་མི་ཡོད་པ་
ལས་ ཉེ་མའི་ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚོགས་ཀྱིས་ བསྐྱེན་ཚབ་སྲོད་མ་བཏུབ་མི་ཚུ་ བྱིན་མཁུང་
ནང་འགན་རྒྱ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ ལག་ལེན་འཐབ་ཚོགས་འབད་ བཀའ་གནང་སྡེ་ཡོད་ཟེར་
ཞུས་ཡི།

དེ་ཁར་ སྲོ་ཚོར་འབྲས་དཔོན་དུ་གོས་ཡེ་ཤེས་རྩི་རྩི་གིས་ འདས་པའི་ལོ་ངོ་གཅིག་པོ་
འདི་དང་ འདི་ལོ་འོ་འོ་འོ་ཚེ་ས་སྐོར་ལས་ དངུལ་ཚེ་ས་སྐོར་པོ་གིས་གསལ་ཞིབ་ཞུ་མི་ཚུ་
ངེས་ཤེས་འདྲོང་ས་ཏེ་གཏོ་བྱུང་པའི་ཁར་ གཙོ་བོ་རང་ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཡོངས་ནང་
འཁོད་ཀྱི་ཐོན་སྐྱེད་དེ་ ཡོངས་བསྡེམས་བརྒྱ་དཔུ་༦ ཡར་སེང་འགྲོ་བའི་ཁར་ སྤྱི་དངུལ་
གསོག་འཛོག་འཕེལ་ཚད་ བརྒྱ་དཔུ་༢༦ ལྷག་པ་ཅིག་ལུ་སྡོད་མི་དང་ དངུལ་འབྲེལ་ལས་
སྡེ་ཚུ་ སྲར་བ་ཡར་དུགས་བཟོ་ནི་དང་ དོན་མེད་འགྲོ་སོང་མར་ཕབ་རྒྱབ་ནི་ སྤྱི་དངུལ་

གསོག་འཛོག་དང་ རྗེས་སོར་ཐོབ་ལམ་ཚུ་སྒོ་ཡང་ས་ཏོག་ཏོ་འབད་ བརྒྱུར་བཅོས་རྒྱབ་སྤྱོད་
ལག་ལེན་འཐབ་མི་ལུ་ བཀྱིན་དག་འཚོར་ཡོད། འཛོམ་སྤྱོད་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ འབྲུག་རྒྱལ་
ཁབ་འདི་ ལྷན་འབྲུས་ཉུང་ཤོས་སྤྱོད་མི་ཅིག་ཨིན་མ་པ་ལས་བཏེན་མི་སེར་གྱི་ལྷན་འབབ་
ཀྱིས་ གོང་འཕེལ་ལས་དོན་ ལུ་ཕན་སྤོམ་ཐོགས་མ་ཚུ་གསལ་ལས་ གཞུང་གིས་ཡོད་པ་རང་
ལས་བཏོན་མེད་པ་རེལ་ལས་ འཚོལ་བའི་ཐུའ་འགན་བཞེས་ཏེ་ མི་སེར་གྱི་དོན་ལུ་སྤྲུག་ལུ་
སྤོམ་མཛད་གནང་མི་ལུ་ཡང་ བཀྱིན་ཆེ་བེར་ཞུས་ཡི།

མི་སྤྱོད་པལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་ནང་ལུ་ ཟད་གྲོན་འབོར་ཆེར་གཏང་དགོས་པའི་
ཁར་ འོང་ཁུངས་ཚད་ཅིག་ལས་བརྒྱལ་མེད་པ་ལས་དེ་ཡང་ གཞུང་ལས་གནང་མ་དེ་ ཉིང་
ལས་རང་བཀྱིན་བསམ་དགོས་པ་འདྲུག། གཞུང་ལས་བཅོམ་ལྷགས་སྤོམ་བསྐྱེད་དེ་མཛད་
གནང་བའི་གྲུབ་འབྲས་འཆར་གཞིའི་མ་དངུལ་ སྤོམ་འབད་རང་ཡོད་ལུ་གསུངས་མི་
ཚུ་ མི་སེར་རེ་རེ་བཞིན་དུ་གི་ལག་པར་སྤྱོད་ནི་ཨིན་པར་ གཞུང་གི་འཛོན་སྐྱོང་གི་ལམ་
ལུགས་ཐོག་ལས་ སྤེལ་གནང་ནི་ཨིན་མ་ལས་ འོང་འབབ་ཀྱིས་རྒྱུན་སྐྱོང་ཟད་གྲོན་འདི་
བདེ་ལེན་ཚུ་གསལ་ཐོན་པ་ཅིན་ སུ་ལོན་མེད་ན་སྤྲུག་པེ་བེར་ རྒྱལ་ཁབ་སྤྲུག་པེ་བེར་རུང་དེ་
ཅིག་ཨིན། དེའི་ནང་དོན་ཉིད་ལས་ མི་སྤྱོད་འཕེལ་ནང་ལུ་ འཆར་དངུལ་ཡོངས་
བསྤོམས་ལས་ བརྒྱུ་ཆ་ ༣༠ རེ་བཅུགས་གནང་མི་འདི་ འབྲུག་གཞུང་གིས་ མི་སྤྱོད་ཡར་རྒྱས་
བཏང་ནི་ལུ་ ཅིས་འཛོག་ག་དེ་ཅིག་གནང་དོ་ཡོད་པ་ཨིན་ནམ་ དེའི་ ཉུགས་མཚན་ཨིན་པ་
ལས་ གཞུང་ཞབས་ལུ་བཀྱིན་ཆེ་བེར་ཞུས་ཡི།

དེ་དང་འབྲེལ་བར་ བསྐྱེད་རྒྱས་སྤོམ་པོ་གིས་ ལྷོ་ལོར་དམ་པ་མི་དབང་མང་འབད་ག་
རེན་པོ་ཆེ་མཚོ་ག་དང་ ཚོ་གས་དམངས་ཀྱིས་ ཁོ་ཡང་ ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚོ་གས་ཀྱི་སྐྱོམ་བ་
གསར་པའི་གྲུབ་ལུ་ བཅོམ་འབྲུ་མཛད་གནང་མི་འདི་ལུ་ བཀྱིན་དག་འཚོར་སྤོམ་ཡོད་པའི་

ཁར་ ལོ་ངོ་ ༥ འི་ རིང་ ཙ་ བ་ ༣ ལུ་ ཅི་དྲག་ གང་ དྲག་ འབད་ ཡུག་སྤྱད་ ལྷོ་ཞི་ལམ་སྤངས་
དམ་བཅའ་ཡང་སྤུལ་ཡོད།

དངུལ་ཚེས་སློན་པོ་གིས་ འཆར་ཚེས་ཀྱི་སྟོན་ལྷོ་ཚུ་ རེས་ཤེས་འདྲོངས་ཏེ་གཏོ་
ཡོད་པ་འབད་ལྷོ་མེ་འདི་ལུ་ ཡིད་རངས་སློམ་བྱུང་ཡོད། མངའ་ཞབས་མཚོ་ག་གི་བཀའ་
བཞིན་དུ་ དངུལ་ཚེས་སྟོན་ལག་ལས་ འཆར་གཞི་ ༤ པའི་ནང་ སྐར་སྤེའི་ཚོང་པ་དང་ཚོང་
འབྲེལ་གོང་འཕེལ་གཏང་ཞི་ལུ་ གལ་ཅན་འབད་ ཚེས་གནང་མི་འདི་ལུ་ ཚོང་པ་ཡོངས་
དང་བརྟན་རྒྱས་སྟོན་ལག་གི་ཁོངས་ལས་ བཀྲེན་དགའ་ཚོར་སློམ་ཡོད་ཟེར་ལྷོ་མེ་ ཚོང་
པ་ཚུ་དང་སྟོན་ལག་གིས་ གཞུང་གིས་གོགས་རམ་གནང་མི་འདི་ཚུ་ ལེགས་ཤོམ་འབད་
མེད་སྟེད་འབད་དེ་ ཚོང་པ་ཁོང་རང་གི་ཚོང་འབྲེལ་དང་འབྲེལ་ཁང་ཚུ་ གོང་འཕེལ་རྒྱ་
ཚེ་མ་འབད་གཏང་ཚུ་གསལ་འབད་དགོས་པའི་ཁར་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གོང་འཕེལ་ལུ་ཡང་
ཕན་ཐོགས་བྱུང་ཚུ་གསལ་པའི་མེ་བ་ཡོད།

གཞུང་གཡོགས་ཚུ་འདྲོངས་སྤྱི་ལོ་གསོལ་རས་འདི་ཡང་ ད་རེས་གནང་མི་འདི་
བ་སྟོན་སྟེ་གནང་དགོས་པ་འབད་ མེད་བང་མངའ་ཞབས་མཚོ་ག་གིས་ བཀའ་རྒྱ་གནང་
དོན་བཞིན་དུ་ དངུལ་ཚེས་སྟོན་ལག་གིས་བཟླ་ཞིབ་མཛད་དེ་ འུལ་ལས་ཐག་གཅད་ཞི་
ཨོན་མེད་ དགོངས་ལྷོ་ལེ་ཐུགས་བཅེ་གསོལ་རས་འདི་ ཉེ་མ་བ་སྟོན་སྟེ་གནང་ཞི་ཨོན་མེད་
ལས་ གཞུང་གཡོགས་ཚུ་གིས་འབད་རུང་ ཙ་ བ་ ༣ ལུ་ དམ་ཚོག་བཟླ་ཏེ་ རྒྱལ་ཁབ་ལུ་
རྩར་བ་སྟོན་པའི་སེམས་ འུགས་ཐབས་ཅིག་རང་བསྐྱེད་དེ་ ཡུག་སྤྱད་ལྷོ་ཞི་ལམ་འདི་
ལུགས་ལྷོ་མེ་

དེ་ཁར་ གསོ་བ་དང་ཤེས་རིག་སློན་པོ་གིས་ སྤྱི་ལོར་དམ་པ་མེད་བང་མངའ་བདག་
རིན་པོ་ཆེ་མཚོ་ག་དང་ ཚོགས་འདུ་འེལ་འབྲེལ་མེ་ཡོངས་ཀྱིས་ ལོ་ལུ་ཐུགས་གཏང་དེ་ ལྷོ་
རྒྱས་ཀྱི་གོ་གནས་གནང་མི་འདི་ལུ་ ཉིང་དྲངས་མའི་དཀྱིལ་ལས་རང་ བཀའ་རྒྱན་དགའ་

ཚོར་ཡོད་ཟེར་ལུ་བའི་ཁར་ ཁོར་ ཚོས་ཡོན་ཏན་ལྷན་པའི་སྐབས་ལུ་ ལྷན་རྒྱས་ཀྱི་གོ་
གནས་ཐོབ་ནི་འཇོ་བསམ་པར་བཞག་ དྲགོས་ཅིག་ཐོབ་པའི་རེ་བ་ཡང་མེད་རུང་ ཞི་
གཡོགས་འགོ་དཔོན་ཚུང་རིམ་གྱི་གོ་གནས་ལས་བཅར་ཏེ་ ལྷན་རྒྱས་ཚུན་སྟོན་ཚུགས་པའི་
གོ་སྐབས་ཐོབ་མི་འདི་ འབྲུག་ལུ་མ་གཏོགས་གཏེ་ཡང་མི་འོང་། དེ་འབད་མ་ལས་ སྤྱོད་རྒྱ་
དམ་པ་ མི་དབང་མང་འུ་ཞབས་མཚོ་ག་གིས་དབུ་གཙོས་པའི་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོཾ་འདུ་ཚེན་
མོདང་དཔལ་ ལྷན་འབྲུག་པའི་མི་སེར་ཡོངས་ལུ་ ཅི་ཤེས་གང་ལྟོགས་ཀྱི་ཐོག་ལས་རང་
གི་སྲོག་ལས་ཡང་ལྷག་སྟེ་ ཅི་དྲག་གང་དྲག་སྤྲུག་སྤྲུག་ལུ་ནི་འུ་ལས་སྤངས་སྤངས་དམ་བཅའ་
དཀོན་མཚོ་ག་དཔང་བཅུགས་ཀྱིས་སུལ་ཞེན་མ་ལས་ ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚོཾ་ཀྱི་སྲོན་པོ་ཆ་
རོགས་ཚུ་དང་ ཚོཾ་དཔོན་འོག་མ་ལུ་ བཀྱིས་བདེ་ལེགས་ལུས་ཡི།

དངུལ་ཅེས་སྲོན་པོ་གིས་ འཆར་དངུལ་སྤྲུག་ལུ་སུལ་མེནང་ལུ་ འབྲུག་གཞུང་གིས་
མི་སྲེ་གོང་འཕེལ་གཏང་ནི་ལུ་ དེས་པར་གྱིས་མཁོ་བའི་གསོ་བ་དང་ཤེས་རིག་ཡར་རྒྱས་
ཀྱི་དོན་ལུ་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འོང་འབབ་སྤྱི་བསྐྱོམས་ལས་ མ་དངུལ་བརྒྱུ་ཆ་ ༣༠ གནང་སྲོལ་
ཡོད་མི་འདི་ལུ་ བཀྱིན་དགའ་ཚོར་སྲོམ་ཡོད། འཇམ་སྤྱིང་ནང་ རྒྱལ་ཁབ་སྤྲུག་ཤེས་དང་
སྟོབས་ཆེན་ཚུ་གིས་ཡང་ གསོ་བ་དང་ཤེས་རིག་གི་དོན་ལུ་ མ་དངུལ་བརྒྱུ་ཆ་ ༣༠ བཞག་
ནི་ལུ་ ལྟོན་ཚུགས་པ་པར་བཞག་ རྒྱལ་ཁབ་ལ་ལོ་གིས་ བརྒྱུ་ཆ་ ༢༠ བཞག་ནི་འདི་དམིགས་
ཡུལ་ཡང་གྲུབ་མ་ཚུགས་པར་ཡོད།

མི་དབང་མང་འུ་ཞབས་མཚོ་ག་གསེར་ཁྲིར་བྱོན་པའི་དུས་ལས་ ལྷན་པ་སེལ་བའི་
སྐྱོན་མེ་ཤེས་རིག་དང་ གཞུགས་ཁམས་འཕྲོད་བསྟེན་ལུ་མཁོ་བའི་གསོ་བ་དེ་ ཡར་རྒྱས་
གཏང་ནི་ལུ་བཙོན་སྤྲུགས་སྲོམ་བསྐྱེད་དེ་ འདི་ཚུ་འུ་ཡར་རྒྱས་ལས་རིམ་ཚུ་ རྒྱུ་ཆེ་ཏོག་ཏོ་
འབད་རང་བརྒྱབ་ནི་གི་དོན་ལུ་ མ་དངུལ་ཡང་ ལོ་བརྟར་བཞིན་དུ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བབས་
ཁུངས་སྤྱི་བསྐྱོམས་ལས་ བརྒྱུ་ཆ་ ༣༠ རེ་གནང་སྟེ་ དེས་ཀྱི་དུས་ལུ་གསོ་བ་དང་ཤེས་རིག་

གོང་འཕེལ་ཡ་མཚན་ཆེ་ཏོག་ཏོ་འབད་སོང་ཡོད་པའི་གྲུབ་འབྲས་ཚུ་ ང་བཅས་རའི་མི་
སེར་ཚུ་གིས་ ག་དེམ་ཅིག་སྤྱོད་ཡོད་པ་ཨིན་ན་ ཚོགས་འདུའི་འབྲས་མི་ཡོང་ས་ཀྱིས་ མ་
མཐུན་མ་མེད།

དབྱེན་ལོ་ ༡༩༦༡ ལུ་ འབྲུག་ལུ་སློབ་གྲྭ་ཁག་ ༡༡ དང་སློབ་ཕྲུག་བསྐྱེམ་ས་ ༥༥༠ ལས་
མ་གཏོགས་མེད་རུང་ སྤྱི་ནོར་མི་དབང་མངའ་ཞབས་མཚོག་ གསེར་བྱིར་ཕེབས་ཞིན་མ་
ལས་ཚུར་ ད་རེས་སློབ་གྲྭ་ ༣༣༣ དང་སློབ་ཕྲུག་བསྐྱེམ་ས་ ༡,༠༠༠,༡༩༤ ཀྱི་ཅིས་གྲུབ་ལྗོངས་
ཡོད་པ་ལས་ འཛམ་གླིང་ནང་ འདི་བཟུམ་གྱི་དུམ་བཞག་སའི་རྒྱལ་ཁབ་ཉུང་སུ་ཅིག་ལས་
བརྒལ་ཏེ་མི་འོང་ཟེར་ཞུས་ཡི།

དེ་དང་འདྲ་བར་ འབྲུག་ལུ་སློབ་ཁང་ ༢༤ སློབ་ཁང་བར་མ་བསྐྱེམ་ས་ ༡༥༥ སློབ་
ཁང་ཡན་ཁག་ ༥༥༩ ནང་པའི་སློབ་ཁང་ ༡ དང་ ནང་པའི་སློབ་ཁང་ཡན་ལག་ ༡༡ ཚུན་
ཡོད་པ་ལས་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ གསོ་བའི་ཞབས་ཏོག་བྱེད་ཚུན་ བརྒྱ་ཆ་ ༩༠ ལྷག་པ་ཅིག་
ལུ་སྤྱོད་དེ་ཡོད་མི་འདི་ ང་བཅས་རང་ག་ར་ ངལ་རང་ས་དགོས་པའི་གཞི་ཅིག་ཨིན་པའི་
ཁར་ ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ སློབ་བཅོས་འབད་མ་ཚུགས་པའི་འབྲུག་མི་ནད་པ་
ཚུ་ གཙོ་བསྟེན་འབད་བར་ ཕྱིའི་རྒྱལ་ཁབ་ལུ་གཏང་མ་ད་ ཟད་གོན་སྤྱོད་ཀྱིས་ཅིག་ཡང་
བཏང་མ་དགོས་པར་ གཞུང་གིས་སྤོང་པར་བཏང་གཞང་མ་ཨིན། བ་ཉིང་ལོངོ་གཅིག་གི་
ནང་འཁོད་ལུ་ ཕྱི་རྒྱལ་ལུ་གཙོ་བསྟེན་འབད་བར་ནད་པ་ ༣༠༠ དེ་ཅིག་བཏང་མ་ད་ ཟད་
གོན་དངུལ་ཀྱིས་འབྲུམ་ ༢༧༦ དེ་ཅིག་སོང་ཞུག། དལ་གཞིར་ཟད་གོན་དེ་གིས་ འབྲུག་ལུ་
སློབ་ཁང་ ལེགས་ཤོམ་ ཅིག་ཡང་རྒྱབ་ཚུཾ་ཞི་ཨིན་མ་ལས་ ང་བཅས་ཀྱིས་ནད་པ་སྤྱི་ཁར་
བཏང་ནིའི་ལམ་ལུགས་འདི་ མཇུག་བཅད་བཞག་དགོས་པ་འབད་ཞུམ་ད་ མི་དབང་མངའ་
ཞབས་མཚོག་གིས་ ད་རེས་ང་བཅས་རའི་མི་སེར་ཚུ་ལུ་ ཏི་རུབ་ལང་མ་འབད་མེད་པ་
ལས་ འབྲུག་ནང་འཁོད་སློབ་བཅོས་རྒྱབ་མ་ཚུགས་པའི་ནད་པ་ཚུ་སྤྱི་ཁར་སློབ་བཅོས་རྒྱབ་

པར་བཏང་ནི་དེ་ བཀའ་ཆ་འབད་ནི་མེད་པའི་བཀའ་རྒྱ་གནང་བྱུང་མ་ལས་བརྟེན་དེ་རེས་
ཀྱི་བར་ན་ཡང་དེ་བཞིན་འབྲོ་མཐུད་དེ་རང་བཏང་བཞིན་པར་ཡོད།

ཉིམ་ཉེ་མའི་ཚོགས་འདུའི་གསུང་གོས་ཚུ་ནང་མི་སེར་སྤྱི་མི་ཚུ་གིས་ཞུམ་བཞིན་
དུ་མི་དབང་མང་འུ་ཞབས་མཚོག་གིས་རང་གི་སྲས་སྲོས་ཚུ་གི་ཐུགས་བཞེད་ཡང་མ་
གནང་པར་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མཐའ་དོན་ལུ་ཉེན་མཚན་སྟོས་མེད་བཙོན་གནང་མི་དེའི་ཆ་ཤེས་
ཚམ་རེ་རང་བཅས་ར་གིས་ཡང་འབད་ཚུགས་པ་ཅིན་རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་སེར་ལུ་ཕྱག་སྤྱིད་
སྟོམ་འབྲོར་ནི་ཨིན་པས། མི་སེར་གྱི་ཕན་བདེ་ལུ་དེ་རེས་ལས་ལྷག་པའི་གསོ་བ་དང་ཤེས་
རིག་གོང་འཕེལ་གཏང་ནི་འུ་ལས་འགན་ཚུ་འཐུས་ཤོར་མེད་པར་གསོ་བ་དང་ཤེས་རིག་
ལྷན་ཁག་གིས་ཕྱག་སྤྱིད་ཞུ་ནི་འུ་ལས་སྲུང་ས་ཞུས་ཡི།

དེ་ལས་བུམ་ཐང་རྫོང་བདག་དང་ཀྲོང་གསར་སྲུང་ས་ཐང་ཁ་བུམ་ཐང་དང་གཞལ་
སྐང་བཅས་ཀྱི་མི་སེར་སྤྱི་མི་གིས་དངུལ་ཅིས་སྟོན་པོ་གིས་ཅིས་ལོ་༡༩༩༧་དང་༡༩༩༨་ཀྱི་
འཆར་དངུལ་བསྐྱར་ཞིབ་དང་༡༩-༩༩་ལོའི་རྒྱུན་སྐྱོང་ཟད་གོན་དང་གསར་སྐྱབ་མ་དངུལ་
སྤྱིའི་གོགས་རམ་གྱི་དབྱེ་བ་ནང་འཁོད་འོང་འབབ་ཚུ་གི་སྟོར་ལས་རྒྱས་བཤམ་རྒྱུ་སྟེ་
ཚོགས་པ་དམངས་ལུ་ཞུས་གནང་མི་ནང་གཙོ་བོ་རང་བཅས་རའི་ནང་འཁོད་འོང་འབབ་
ཀྱིས་རྒྱུན་སྐྱོང་གི་ཟད་གོན་བཏང་ནི་ཚུ་ལྷག་དང་བྱུར་སུ་འབད་རང་ལང་སྟེ་ཡོད་པའི་
གནས་ཚུལ་ཞུ་མི་འདི་ལུ་ཡིད་རངས་སྟོམ་བྱུང་ཡི་ཟེར་ཞུམ་དང་གཅིག་ཁར་གསར་སྐྱབ་
མ་དངུལ་འདི་གིས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གོང་འཕེལ་སྲུང་བ་ལྷག་སྟེ་གནང་ནི་ལུ་ཕན་ཐོགས་བྱུང་
ཚུགས་ནི་ཨིན་པས་ད་འབྲུག་གི་མི་སེར་ཚུ་ལུ་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་གྱི་མི་སེར་དང་འཕྲད་པ་ད་
འཕྲལ་འཐུས་ཉུང་ཤོས་བཀའ་ཉེ་གནང་མི་འདི་ལུ་མི་སེར་ཚུ་འུ་ལ་ཐུག་ལས་བཀྱིན་
དགའ་ཚོར་སྟོམ་ཡོད་ཟེར་ཞུས་ཡི།

ང་བཅས་རའི་འབྲུག་གི་ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་གྱི་དོན་ལུ་ གྲོགས་རམ་བྱེད་མི་ ང་
བཅས་རའི་མཛའ་བཅེ་ཅན་གྱི་བྱིམ་མཚོས་རྒྱ་གར་དང་ མཐུན་ཤེས་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་ཚུ་
དང་ འཛམ་གླིང་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཚོཾ་སྡེ་ཚུ་ལུ་ བཀྲིན་དགའ་ཚོར་ཡོད་པའི་ཁར་ ད་ལས་མར་
ཡང་ ཁོང་གིས་ ང་བཅས་རའི་ལུ་ ཆ་རོཾ་དང་གྲོགས་རམ་ཚུ་ རྒྱན་ཆད་མེད་པར་བྱེད་
འོང་མོན་བའི་རེ་འདུན་ཡོད།

མི་དབང་མང་འུམ་མཚོ་ག་གིས་ དངུལ་ཁང་ཚུ་ལས་བསྐྱོན་འགྲུལ་མ་དངུལ་
གྱི་སྐྱོད་དེ་ཡང་ བརྒྱ་ཆ་ ༡༢ ལུ་ཕབ་གནང་མི་འདི་གིས་ མི་སེར་ཚུ་ལུ་ཕན་ཐོགས་སྐྱོམ་བྱུང་
ཡོད་མི་འདི་ལུ་ བཀྲིན་དགའ་ཚོར་ལྷོ་ཞི་དང་བསྐྱོན་འགྲུལ་ལེན་མི་ལ་ལོ་གིས་ བསྐྱོན་ཚབ་
བཏབ་མ་ཚུཾ་མི་འདི་ རང་སོ་གིས་བསྐྱོན་འགྲུལ་ལེན་མི་འདི་ ལག་ལེན་ཚུ་ལ་མཐུན་འཐབ་
མ་ཚུ་གསུམ་པའི་རྒྱལ་ལས་བཏབ་མ་ཚུ་གསུམ་པའི་ཨོན་པས། འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ནང་ དཔལ་
འབྱོར་གྱི་གོང་འཕེལ་ལྷོག་པར་གྱིས་ ཡར་རྒྱས་སོང་ཡོད་པའི་ཁར་ འཆར་གཞི་ ༥ པ་
མཇུག་བསྡུ་བའི་བསྐྱང་ལས་ མི་སེར་ཚུ་ རང་མགོ་རང་འདྲོངས་འགྲོ་ཚུ་གསུམ་པའི་ གྲུབ་
འབྲས་དེས་པར་དུ་འབྱུང་འོང་ཟེར་ཞུམ་ད།

ལ་ལོ་གིས་ ང་བཅས་རའི་གསོག་འཛོག་གི་མ་དངུལ་དོ་ལར་ ས་ཡ་ ༢,༡༥ དེ་ཅིག་
ཡོད་མི་འདི་གིས་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ལོ་ངོ་ ༢ ཀྱི་ཟད་གོན་ལངས་ཚུ་གསུམ་ཟེར་ཞུ་མི་འདི་གིས་
གཞུང་གཡོག་པ་དང་མི་སེར་ལུ་ དགའ་སྤོཾ་སྐྱོམ་བྱུང་སྟེ་ཡོད། འཆར་དངུལ་གྱི་གྲུབ་འབྲས་
དེས་ཤེས་འདྲོངས་ཏོག་ཏོ་བྱུང་མི་ཚུ་ལུ་བལྟམ་ད་ རྒྱལ་ཁབ་རང་མགོ་རང་འདྲོངས་བཟོ་
ཞི་འོ་སྤྱད་བྱུང་གྱི་དམིགས་ལུ་ལ་ཚུ་གྲུབ་ཚུ་གསུམ་པའི་ ཏོགས་མཚན་ཡང་ ཨོན་པས། གཞུང་
གཡོག་པ་ཚུ་ རང་སོ་འོ་ལོ་གྲངས་ཚང་སྟེ་ ཞི་གཡོག་ལས་དགོངས་ཞུ་འགྲོམ་ད་ དགའ་
སྤྱད་སྤྱད་མ་དགོས་ཞི་འོ་དོན་ལུ་ ཅེ་མ་ལས་ཡོད་པའི་གྲར་ དགོངས་ཞུ་འོ་སྤྱད་བཅེ་གསོལ་
རས་ ད་རུང་ ཡར་སེང་གནང་ཞི་འོ་སྤྱད་བཞེད་གནང་མི་འདི་ལུ་ བཀྲིན་ཆེ་ཟེར་ཞུས་

ཡི། བབས་ཁུངས་སྐྱོམ་ཡོད་པའི་བཟོ་གྲུ་འཕུལ་ཁང་དང་ལས་འགུལ་སྐྱོམ་གལ་ཅན་ཚུ་
གཞི་བཟུང་འབད་ནི་འི་དོན་ལུ་སྤྱི་ལས་བརྒྱུན་འགུལ་ལེན་མཉམ་དུ་ཡང་ཐུགས་ཀྱི་དྲན་པ་ཐེབས་
ཅིག་རང་བཏོན་ཏེ་སྐྱེད་ཚུང་བརྒྱུན་འགུལ་རྒྱུང་མ་ཅིག་ལེན་སྐྱོམ་ཡོད་མི་འདི་ཡང་བསྟོན་
པར་འོས་པའི་སྤྱི་དྲུས་ཅིག་ཨིན་པས།

གཞུང་ཞབས་ལས་མི་སྡེ་ལུ་མཁོ་བའི་གསོ་བ་དང་ཤེས་རིག་སོན་མཉམ་དང་སྐོན་མོ་
འཕུང་ཚུ་དང་ལམ་ཟམ་དང་ཚུ་ཡུར་སློག་མེ་འཕུལ་ཁང་ལ་སོགས་པའི་གཞི་རྒྱུན་དང་
མཁོ་ཆས་ཚུ་དུ་ཚུན་རིན་མེད་སྟོང་པར་གནང་མི་འདི་ལུ་མི་སེར་གྱི་ལ་ཐུག་ལས་བཞུག་
དགའ་ཚོར་སྐྱོམ་ཡོད་པའི་ཁར་མི་དབང་མང་འུ་ཞབས་མཚོག་གི་དགོངས་འཆར་དང་
ཐུག་བཞེད་གནང་མི་ཚུ་ར་བཅས་མི་སེར་གྱིས་དད་དམ་སྟོན་མེད་དཔང་དུ་བཟུགས་ཏེ་རྫོང་
ཁག་དང་རྒྱུ་འོག་གི་རིམ་པར་མི་སེར་ཡར་དྲག་བཟོ་ནི་འི་འཆར་དངུལ་ཚུ་ཚུ་བཟོ་མ་
བཏང་པར་དོན་སྤྲོད་ཅན་གྱི་གྲུབ་འབྲས་འབྱུང་ཐབས་ལུ་བཙོན་ནི་ཨིན་ཟེར་བའི་ཁས་
སྲུངས་དམ་བཅའ་ཕུལ་ཡི།

དེ་དང་འདྲ་བར་མི་སེར་སྤྱི་མི་ལ་ལོ་གིས་འབྲུག་གི་གཞུང་དང་མི་སེར་ཆ་མཉམ་
གྱི་སེམས་ལུ་དགའ་སྟོན་དགོས་པའི་གནད་དོན་ཅིག་དེ་རེས་ར་བཅས་རའི་ནང་འཁོད་
ཀྱི་འོང་བབས་ཀྱིས་རྒྱུན་སྐྱོང་གི་ཟད་གོན་ལང་མ་འབད་བདེ་ཟུན་ཚུ་གས་པའི་ཁར་རྒྱལ་
ཁབ་ཀྱི་ལོ་གཉིས་ཀྱི་ཟད་གོན་ལང་པའི་ཨ་རི་འི་དོ་ལར་གསོག་འཛོག་ཡོད་མི་འདི་གིས་ཉེ་
མ་རོགས་ལས་ལེན་པའི་བུ་ལོན་དོ་ལར་དང་རུ་པེ་ཚུ་ག་ར་སྐབས་གཅིག་ཁར་བཏབ་
དགོས་རུང་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ཡོད་པའི་གསོག་འཛོག་མ་དངུལ་དེ་གིས་བརྒྱ་ཆ་༤༠ ཡང་
མི་འགྲོམ་ལས་གསོག་འཛོག་མ་དངུལ་བརྒྱ་ཆ་༤༠ རྒྱལ་ཁབ་ནང་བཞག་ནི་ཡོད་མི་དེ་
དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་འགྲོ་བའི་རྟགས་མཚན་དོ་མ་ཨིན་པས།

སྤྱི་མཐུན་ལ་སྤྱི་མི་གིས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༧ ལོ་ལུ་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་
མཚོགས་ ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་བརྒྱན་གྱི་གསེར་བྱི་གྲུང་མངའ་གསོལ་ཞུ་བའི་ཚེ་ལུ་གནང་
མིའི་གསུང་བཤད་ནང་ ང་བཅས་རའི་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ རང་མགོ་རང་འདྲོང་ས་བཟོ་
ནིའི་སྲིད་བྱུས་འདི་ ཨིན་ཅིག་མིན་ཅིག་བརྒྱབ་ཚུ་གསལ་འབད་དགོས་པའི་བཀའ་རྒྱ་
གནང་མི་འདི་ ད་རེས་ཐུགས་དོན་བརྒྱབ་ཚུ་གསལ་ཅི་ཟེར་ཞུས་ཡི།

སྤྱི་ཨེ་ཤེ་ཡ་གི་རྒྱལ་ཁབ་མང་རབས་ཅིག་གི་ནང་ལས་ འབྲུག་གཞུང་འདི་མི་སེར་
ལུ་ཁྲལ་འཐུས་ཉུང་ཤོས་བཀའ་བའི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཨིན་མ་ལས་བརྟེན་ ད་ལས་ཕར་ མི་
སེར་ཚུ་གིས་ཡང་ ཉུག་སུ་རང་ གཞུང་ལུ་ཁྲལ་འཐུས་ཉུང་མ་འབད་ཤུལ་ཏེ་སྤོད་ནི་མིན་
པར་རང་སོའི་བབས་ཁུངས་དང་བརྟེན་པའི་ཁྲལ་ཤུལ་ནི་ལུ་ ཅ་འགོངས་ནི་ཨིན་པའི་
ཞུ་བ་དང་།

སྤྱི་མི་ལ་ལོ་གིས་ མི་དབང་མངའ་ཞབས་ཀྱིས་ འཕམ་འཕམ་རང་ བཀའ་སྲོལ་
གནང་དོན་བཞིན་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མ་འོངས་པའི་གནས་སྤངས་དེ་ ང་བཅས་རའི་
ད་རེས་ཀྱི་བཟོ་དང་བཟོ་ཚུ་གི་ལག་པར་ཨིན་མ་ལས་བརྟེན་མི་དབང་མངའ་ཞབས་མཚོགས་
གིས་ སྤྱི་གོ་སྲོལ་དཔོན་སྲོལ་སྲོལ་ལྟེ་བར་ ཚེ་བས་བསྐྱོད་གནང་པའི་སྐབས་ ཤེས་རིག་
ལས་ཁུངས་ཀྱི་སྲོལ་དཔོན་ཚུ་ལུ་ རང་སོའི་སྲོལ་གྲུ་ཆེ་འབྲིང་ཚུང་གསུམ་དང་བརྟེན་པའི་
དངུལ་ཤོགས་བརྒྱ་ཆ་ ༢༥ ལས་ ༧༠ ཚུན་ ཡར་མེང་གནང་ཡོད་པ་ལས་ སྲོལ་དཔོན་ཚུ་
གིས་འབད་སུང་ འབྲུག་གི་ཅ་བ་^༢ ལུ་ཕྱག་སྤྱོད་ཞུས་ཏེ་ མི་དབང་མངའ་ཞབས་ མཚོགས་
གི་ཐུགས་དགོངས་ལྟར་ སྲོལ་ཕྱག་བཟོ་ཚུ་ལུ་ལམ་སྟོན་ ལེགས་ཤོམ་འབད་སྟོན་འོང་མཐོ་
བའི་ རེ་བ་ཡོད་ཟེར་ཞུས་ཡི།

ལོ་ལྔའི་འཆར་གཞི་ལས་རིམ་ཚུ་འགོ་བཙུགས་ཞེན་མ་ལས་ཚུར་ མི་སེར་ཡོངས་
ཀྱི་ དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་ཞབས་ཏོག་གི་གཞི་རྟེན་ཚུ་ དར་ཁྲབ་ཆེ་ཏོག་ཏོག་སྤྱོད་གྲུབ་ཡོད།

འཆར་ཅེས་ཀྱི་དམིག་ཡུལ་ཚུ་ཡ་ མཚན་ཆེ་ཉོག་ཉོ་འབད་གྲུབ་ཚུ་གསུམ་མི་འདི་གཙོ་བོ་རང་
 མི་དབང་མང་འབད་ག་རིན་སོ་ཆེ་འི་དབུ་འབྲིད་དམ་པའི་འོག་ལུ་ ལྷན་རྒྱས་དཔོན་ཁག་
 གཞུང་གཡོག་པ་ཚུ་གིས་ སྤྱག་ལཱ་ལེགས་ཤོམ་འབད་གནང་པའི་བཀྲིན་ཨིན། དེ་བཟུགས་
 ལྟེ་འཆར་གཞི་༥ པ་མཇུག་བསྟུ་ཉེ་འཆར་གཞི་༧ པ་འགོ་བཙུག་པའི་བསྐྱང་ལས་ ང་
 བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་འཁོད་ཀྱི་འོང་འབབ་ཀྱིས་ རྒྱན་སྐྱོང་གི་མ་དངུལ་བདེ་ལུ་
 པ་གིས་མ་ཚད་གསར་སྐྱབ་ཀྱི་མ་དངུལ་གྱི་དོན་ལུ་ཡང་རྒྱ་ཆེ་མ་འབད་རང་མན་ཐོན་བྱུང་
 ཚུ་གསུམ་པའི་རེ་བ་དང་སློན་ལམ་ཡོད་ཟེར་ཞུས་ཡི།

དེ་ལས་ དངུལ་ཅེས་སློན་པོ་གིས་ ཚོང་བསྐྱར་ལས་སྡེ་སློན་ཚུ་གི་མ་ཅའི་བགོ་
 བཤའ་མི་སེར་ལུ་ བཙོང་ཞི་གི་སྐོར་ལས་ ཚོན་འདུ་ཆེན་མོའི་འབྲུས་མི་ཚུ་གི་ ཐུན་ལུ་
 བབས་ཡོད་པ་ལས་ ང་བཅས་ལྷན་ཁག་གི་ཁོངས་ལས་བཟོ་རུང་ འདི་གིས་ མི་སེར་ལུ་
 ཕན་པ་སློམ་རང་འབྱུང་ཞི་ཨིན་པས། གནད་དོན་འདི་གི་སྐོར་ལས་ མི་དབང་མང་འ་
 ཞབས་ཀྱི་བཀའ་རྒྱ་བཞིན་ མ་ཅའི་བགོ་བཤའ་ཚུ་ མི་སེར་ག་དེ་མང་མང་གི་ལག་པར་
 ཚུད་ཚུ་གསུམ་མཚན་ཞི་ཨིན། དེ་དང་འདྲུམ་འབད་གཞུང་གིས་ འཆར་གཞི་བཙུགས་
 མི་འདི་ མི་སེར་གྱིས་ལེགས་ཤོམ་འབད་ཉོག་ལྟེ་ འདིའི་ལས་རེ་མ་ཚུ་ ལེགས་ཤོམ་འབད་
 འཐབ་ཚུ་གསུམ་པའི་རེ་བ་ཡོད། དངུལ་ཅེས་ལྷན་ཁག་དང་བསྟན་རྒྱས་ལྷན་ཁག་གཉིས་ཀྱིས་
 བགོ་བཤའ་ཉོ་སའི་ལས་སྡེ་ཚུ་གིས་ ལོ་བསྟར་གྱི་ཁོང་གི་སྐོར་ལས་ཁ་སྐབས་དེ་ལུགས་
 ཀྱི་སླན་ལུ་ཚུ་ ཀུན་གསལ་དང་རྒྱང་བསྐྱགས་ཀྱི་ཐོག་ལས་ མི་མང་ལུ་གསལ་བསྐྱགས་
 འབད་ཞི་ཨིན་མ་ཚད་ རྫོང་ཁག་སོ་སོ་ལུ་ཡང་ ལྷན་ལུ་འདི་སུལ་བཏང་ཞི་ཨིན། ང་བཅས་
 ཀྱིས་ ལྷན་ལུ་དེ་བྱུང་སྡེ་ལམ་མཚན་ཞིན་མ་ལས་ རྫོང་ཁག་སོ་སོའི་མི་སེར་ཚུ་ལས་ བགོ་
 བཤའི་ལས་རེ་མ་འདི་ནང་ དང་འདོད་ཡོད་མི་ཚུ་གི་མིང་ཐོ་ཚུ་ འབྲེལ་ཡོད་ལྷན་ཁག་ནང་
 ལྟོད་ཞིན་མ་ལས་ བགོ་བཤའ་ག་དེ་མང་མང་ མི་སེར་གྱི་ལག་པར་སློང་ཞི་ཨིན།

མི་སེར་སྤྱི་མི་ཚུ་གིས་ གྲོང་གསེབ་བརྒྱུན་འགྲུལ་གྱིས་ མི་སེར་ལུ་ཕན་ཐོགས་བྱུང་
ལུ་ཞུ་མི་དེ་ ལེགས་ལམ་ཆེ་མ་བཞིན་དུ་ གཞུང་གིས་ཡང་ མི་སེར་ལུ་ཕན་ཐོགས་སློམ་
འབྱུང་ནི་ལེ་དོན་ལུ་ གྲོང་གསེབ་བརྒྱུན་འགྲུལ་གྱི་ལམ་ལུགས་འདི་ འགོ་བཙུགས་གནང་
ཡོད་པ་ཨིན། དེ་གིས་ གྲོང་གསེབ་ཡོད་ཚད་ནང་ དར་ཁྱབ་གཏང་ནི་ལེ་དོན་ལས་ ལུ་འབད་
མི་ཡང་མང་སུ་བཙུགས་དགོས་པ་ལས་ གཞུང་ལུ་སྐྱུ་གྲོང་སློམ་བྱུང་ནི་ཨིན་པའི་ཁར་
འདུལ་འདུལ་འབད་རང་ བརྒྱུན་འགྲུལ་ལེན་མི་ ལ་ལོ་ལས་ རྐྱེད་མ་ཐོབ་མ་ཚད་ ལ་
ལོ་ལས་རྐྱེད་འོ་གཉིས་ཆ་རང་མ་ཐོབ་ལས་བཞིན་ མི་སེར་གཞན་ཚུ་ལུ་ བརྒྱུན་འགྲུལ་བྱིན་
མ་ཚུགས་པའི་དཀའ་ངལ་ཡང་ཐོན་མ་ཨིན་པས།

དོ་ཅི་ མི་དབང་མང་འབད་ག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་ རྫོང་ཁག་སོ་སོའི་ནང་ འཆར་
གཞི་ ས་པའི་གསུང་གྲོས་གནང་པར་བྱོན་པའི་སྐབས་ རྫོང་ཁག་རེ་ནང་ བརྒྱུན་འགྲུལ་མ་
དངུལ་ག་དེ་ཅིག་ཡར་སེང་གནང་ཚུགས་ཚུགས་གནང་ནི་ལེ་གསུང་གྲོས་ཚུ་ ལེགས་ཤོམ་
འབད་བྱུང་ཡི། བརྒྱུན་ཚབ་བསྐྱེད་ལེ་འདི་ ད་རེས་བདུག་པ་བཟོ་ཞེན་ལས་ གཞུང་གི་
ཁོངས་ལས་ གྲོང་གསེབ་བརྒྱུན་འགྲུལ་གནང་ནི་དེ་ ཉེ་མ་བཟུང་ རྐབས་བདེ་ཉོག་ཉོ་བཟོ་
ནི་ལས་རིམ་ཚུ་བཟོ་བའི་བསྐྱེད་ཡོད། བརྒྱུན་ཚབ་བསྐྱེད་ལེ་ རྫོང་ཁག་ལ་ལོ་ནང་དུག་
རུང་ ལ་ལོ་ནང་བརྒྱ་ཆ་༥༠ དང་༥༠ ཡང་བསྐྱེད་ཚུགས་པའི་དཀའ་ངལ་ཐོན་དོ། དེ་
བཟུམ་མའི་གནས་སྟངས་འདི་ དུས་ཐོག་ལུ་ལེགས་བཅོས་འབད་མ་ཚུགས་པ་ཅིན་ གྲོང་
གསེབ་བརྒྱུན་འགྲུལ་ལས་རིམ་དེ་ མཐར་འཁྱོལ་མི་ཚུགས་ནི་ཨིན་མས་ཟེར་ཞུས་ཡི།

ང་བཅས་རའི་མི་སེར་ཚུ་ལུ་ བརྒྱུན་ཚབ་དུས་ཚོད་ཁར་བཏབ་དགོས་པ་གལ་ཆེ་
བའི་སྐོར་ སྤྱི་མི་ཚུ་གིས་ ལེགས་ཤོམ་འབད་གོ་བདེ་འཕྲོད་པ་འབད་སྐབ་དགོས་པ་དེ་ གལ་
ཆེ་ཟེར་ཞུ་བའི་ཁར་ འབྲུག་གཞུང་གིས་ གྲོང་གསེབ་བརྒྱུན་འགྲུལ་བྱིན་ཐབས་ལུ་ སྤྱི་ལས་
བརྒྱུན་འགྲུལ་ལེན་དགོས་པ་བྱུང་ཡོད་པའི་སྐོར་ལས་དང་ ང་བཅས་རའི་གྲོང་གསེབ་

བསྐྱེད་འགྲུལ་གྱི་ལས་རིམ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ བསྐྱེད་ཚབ་བསྐྱེད་ཀྱི་དྲགས་སྤོ་བོ་ཡོད་པ་
ལས་ གོ་གསལ་རམ་བྱེད་མེད་ལས་སྤྲོད་དང་རྒྱལ་སྤྱིའི་ལས་སྤྲོད་ཚུ་གིས་ཡང་ དོགས་བོམ་
བསྐྱེད་མེད་པས། དེ་གིས་འབད་ བསྐྱེད་ཚབ་བསྐྱེད་ཀྱི་དྲོ་བཟུམ་འབད་རང་ རྒྱ་
དྲགས་འབད་རང་སྤོད་པ་ཅིན་ བསྐྱེད་འགྲུལ་གྱི་ལས་རིམ་དེ་ཡང་ མཇུག་བཅད་བཞག་
དགོས་པ་བྱུང་ནི་ཡིན་རུང་ བསྐྱེད་ཚབ་བསྐྱེད་ཀྱི་ ཡར་དྲགས་བཟོ་ཚུ་གསལ་པ་ཅིན་ གཞུང་
གིས་འདི་བཟུམ་གྱི་ལས་རིམ་ཚུ་ རྒྱུ་ལོ་གཞུན་ལུ་ཡང་ བཅུ་གསལ་ནི་གི་འཆར་གཞི་ཡོད།

དངུལ་ཚེས་ལྷན་ཁག་གི་འཆར་དངུལ་གྱི་སྒྲན་ཞུ་སྤུལ་མེ་འདི་ལུ་ འབྲུས་མེ་ཚུ་གི་
བསམ་འཆར་ལུ་ཐང་ས་ལུ་བཏུམ་ད་ ག་ར་གིས་ལེ་ཤོམ་འབད་ཏེ་གོ་ཡོད་པའི་བསམ་པ་
བྱུང་ཡི། དེ་གི་སློབ་ལས་ ད་ཚུན་ ང་ བཅས་རའི་གོང་འཕེལ་ལས་རིམ་ཚུ་ གྲུབ་འབྲས་
ལེ་ཤོམ་བྱུང་ཚུ་གསལ་མེ་འདི་ཚུ་ག་ར་ གཞུང་གི་ གཞུང་དང་མེ་སེར་གཉེས་ རྒྱུ་བསམ་
གཅིག་འབད་བཞེས་ཏེ་ རྒྱལ་གཅིག་ཁར་མཐུན་དེ་རྒྱལ་ལཱ་གནང་ཡོད་པའི་བཀྲིན་ཡིན།
ད་ལས་པར་ཡང་ རྒྱལ་ཁབ་གོང་འཕེལ་ཉེང་བཀའ་འགྲོལ་གོས་པ་ཅིན་ རྒྱལ་ལཱ་གཅི་རང་
གནང་རུང་ གཞུང་དང་མེ་སེར་རྒྱལ་མཐུན་དེ་རང་གནང་པ་ཅིན་ ལས་རིམ་གཅི་རང་ཡིན་
རུང་ མཐར་འབྲེལ་ཏེ་གྲུབ་འབྲས་ལེ་ཤོམ་བྱུང་མ་ཚུ་གསལ་པའི་དཔྲེ་ཅ་ལས་རང་མེ་སྤྲོད་
ཟེར་ཞུས་ཡི།

དོ་ཅི་གི་ཚེས་ལོའི་འཆར་དངུལ་ཚུ་ག་ར་ གཞུང་དང་མེ་སེར་གྱི་རྒྱ་དངུལ་ཡིན་མ་
མེ་སེར་དང་འབྲེལ་ ཡོད་ཆ་མཉམ་གྱིས་ཏེ་གོ་སྟེ་ རྫོང་ཁག་སོ་སོའི་མེ་སེར་དང་དཔོན་ཁག་
ཚུ་གིས་ འཆར་གཞི་ ༥ པའི་གསུང་གོས་ཚུ་གི་སྐབས་ལུ་ བདག་འཛིན་ཚུ་ལ་མཐུན་འཐབ་
སྟེ་ བེད་སྤྱོད་འབད་ནིའི་ཁས་སྲུང་ས་དམ་བཅའ་ཡང་སྤུལ་ཡི། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ དེ་སེས་
ཚོའི་འདུ་འདི་ནང་ཡང་ མེ་སེར་སྤྱི་མེ་ཚུ་གིས་ ཐང་མ་ཚོག་དང་ལས་རྒྱ་འབྲས་དཔང་དུ་

བཅུགས་ཏེ་ སྤྱི་ཕྱིད་ལྷོ་ཞེ་འཁས་སྤངས་སྤུལ་མི་འདི་ཚུ་ ཏུ་ས་ནམ་ཡང་འགྱུར་བ་མེད་
 པར་གནས་པའི་རེ་བ་ཡོད། འཆར་གཞི་དེ་པའི་ལོ་ངོ་དང་པ་ལས་འགོ་བཅུགས་ཏེ་མཇུག་
 མ་བསྐྱེད་ཚུ་ལོ་ཚུ་ད་ གཞུང་གིས་རྒྱ་གནང་ མི་སེར་གྱིས་སྤྱོད་བཏོན་ཏེ་ ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་
 ཁབ་ འདི་ མ་འོངས་བྱ་བརྒྱུད་ཚུ་གི་ལག་པར་ འཇའ་ཚེ་ལ་ཚེ་དང་མཛོས་ཏོག་ཏོ་འབད་
 རྫོང་ཚུ་ལཱ་པའི་བསམ་ རྫོང་བསྐྱིག་དགོས་ཟེར་ལུ་ཡི།

ཚོགས་འདུ་ཚེ་ན་པོ་གིས་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོ་ག་གིས་ འབྲུག་
 རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་སེར་གྱི་མཐའ་དོན་ལོན་ལུ་གཞིགས་ཏེ་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་གོང་
 འཕེལ་བཏང་ཐབས་ཀྱི་སྤྱོད་བྱུས་འདི་ཚུ་ གཞན་དང་མ་འདྲ་བའི་ལྷུང་འཕགས་ཏུ་
 བཅམས་གནང་མ་ལས་བརྟེན་ དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ གོང་ལས་གོང་དུ་
 འཕེལ་ཏེ་ བདེ་སྤྱོད་ཀྱི་དཔལ་ལུ་ཡོངས་སྤྱོད་དེ་སྤྱོད་ནི་ཡོད་པའི་བསྟན་པ་ཡུན་རིང་དུ་
 གནས་པའི་བཀྲིས་སློན་ལམ་ ཚོར་པ་དམངས་ཀྱི་འོངས་ལས་ལུ་ཏེ་ རྒྱལ་ཡོངས་འཆར་
 དངུལ་གྱི་གསུང་གོས་མཇུག་བསྐྱེད་གནང་ཡོད།

༡- འབྲུག་དང་རྒྱ་ནག་གི་གསུང་གོས།

༡. འབྲུག་དང་རྒྱ་ནག་གི་ས་མཚམས་ཀྱི་གསུང་གོས།

རྒྱ་རྫོང་ཁག་ རྒྱ་ཚོགས་དང་སྤྱི་མེད་འོག་གི་མི་སེར་ལས་ རྒྱ་རྫོང་འོག་གསུམ་གྱི་མི་
 སེར་ཚུ་ ལ་ལོར་ལུ་བརྟེན་ཏེ་སྤྱོད་མི་ཅིག་ཨིན་མ་ལས་ ང་བཅས་ཀྱི་རྒྱ་འབྲུག་ཚུ་ནང་ བོད་པ་
 ཚུ་གིས་ འོང་རའི་ལ་ལོར་ ལོ་གཅིག་ལས་ལོ་གཅིག་ མར་མར་ཨེབ་ཐག་རྒྱབ་སྟེ་བཅུགས་
 འོང་ནི་འདི་གིས་ རྒྱ་པའི་མི་སེར་ལུ་ རྒྱ་འབྲུག་བཟའ་སྤྱོད་མ་ལང་པའི་དཀའ་ངལ་སྟོམ་
 ཡོད་པ་ལས་བརྟེན་ མི་སེར་གྱི་བདེ་ཐབས་དང་སྤྱོད་བྱུག་ལུ་དགོངས་ཏེ་ ས་མཚམས་སྤོར་

ལས་ རྒྱ་ནག་དང་གསུང་གྲོས་གནང་འཕྲོ་ཡོད་མི་འདི་གི་གནས་ ལྷང་ས་གང་ཡིན་ ང་
བཅས་མི་སེར་ལུ་ གསུང་ས་གནང་དགོས་པའི་ཞུ་བ་ཤུལ་ཡི།

འདི་ལུ་ ས་འཇལ་དུང་ཆེན་གྱིས་འབྲུག་དང་རྒྱ་ནག་གི་ས་མཚམས་ཀྱི་གསུང་
གྲོས་དེ་ དབྱེན་ལོ་ ༡༩༥༧ ལས་འགོ་བཙུགས་ཏེ་ ད་རེས་ཚུན་གསུང་གྲོས་ཐེངས་ ༡༡
གནང་ཚར་བའི་གྲུབ་འབྲས་ ཇི་ཐོན་གྱི་སྟན་ཞུ་ཚུ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་
ནང་ཞུས་དང་ཞུ་བཞིན་ཡོད། གསུང་གྲོས་ཐེངས་ ༡༢ པ་དེ་ བ་ཉིང་ དབྱེན་ཟླ་ ༤ པའི་
ནང་ཐམ་སྲག་ལུ་གནང་ནི་འདི་དོན་ལུ་ རྒྱ་ནག་གི་སྤྱི་འབྲེལ་སློན་པོ་འོག་མ་ གི་གཙོས་པའི་
འབྲས་མི་སྡེ་ཚན་ཅིག་འོང་ནི་འབད་གཏན་འཁེལ་བཟོ་ཡོད། འདི་འབད་མཇུག་ བ་ཉིང་ རྒྱ་
ནག་ལུ་སྟབས་མ་བདེ་མ་ཐོན་ཏེ་ འབྲུག་ལུ་གསུང་གྲོས་གནང་པར་འོང་མི་ཚུགས་པའི་བཅུ་
ལན་འཕྲོད་པར་ རྒྱ་ནག་གི་སྤྱི་འབྲེལ་སློན་པོ་འོག་མ་གྱི་ཡོང་ས་ཁྱབ་དུང་ཆེན་འོག་མ་གཅིག་
ཐམ་སྲག་ལུ་སློད་དེ་ གསུང་གྲོས་འདི་ སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༤ ཀྱི་ནང་ རྒྱ་ནག་ལུ་གནང་གོ་ཟེར་ལ་
སླབ་སྟེ་ཡོད་རུང་ ད་ཚུན་གསུང་གྲོས་གནང་མ་ཚུགས་པར་ལུས་ཏེ་ ད་རེས་ཚོགས་ཁང་
ནང་ས་མཚམས་སྐོར་ལས་ ལྷན་ཞུ་ལོགས་སུ་སྲུལ་ཐབས་མ་བྱུང་། རྒྱལ་ལས་ རྒྱ་ནག་
ལུ་གསུང་གྲོས་གནང་ཞིན་མ་ལས་ དེའི་གྲོས་བཙུན་ཚུ་གང་ འབྲུང་གི་སྟན་ཞུ་ཚུ་ ཚོགས་
འདུ་ཆེན་མོ་ལས་ བཀའ་རྒྱ་གནང་དོན་བཞིན་ ལྷན་ཞུ་ལ་གསལ་མེས་མའི་ཚོགས་འདུ་
ནང་ཞུ་ནི་ཨིན་ཟེར་ཞུས་ཡི།

དེ་ལུ་ ལྷ་གི་མི་སེར་སྤྱི་མི་གིས་ གཞུང་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ གསུང་གྲོས་གནང་བའི་
སྟན་ཞུ་ཅིག་ རྒྱལ་མའི་ཚོགས་ཐེངས་ ༧༧ པའི་ནང་སྲུལ་བ་གིས་ མ་འབྲས་པ་མེད་རུང་
ལྷ་རྫོང་ཁག་གི་རྟེན་འོག་ ༣ གྱི་མི་སེར་ཚུ་ལས་ ད་རེས་ཚོགས་ཐེངས་ ༧༦ པའི་ནང་
ས་མཚམས་ཀྱི་གྲོས་གཞི་བཙུགས་དགོས་མི་འདི་ སློན་གོང་ལས་པ་ རྒྱལ་སྲུགས་འདེད་དེ་

བདག་འཛོལ་ཐོག་ལུ་བཟའ་སྲོད་འབད་ཡོད་པའི་རྩ་འབྲོག་ནང་ལུ་རྒྱ་ནག་གི་མི་ཚུ་གིས་
ལོ་རུང་བཞག་མ་བཅུག་པའི་ཁར་ ཉེ་མ་བཏོན་ནི་ཡོད་པའི་ཐབ་ཤིང་ཡང་བཏོན་མ་སྟེར་བར་
བྱ་སྟབས་མ་བདེ་མ་བཟོ་བཟོ་འོང་མ་ལས་བརྟེན་ ཚོའ་ཁང་ནང་ཞུ་དགོས་པ་བྱུང་ཡོད་ཟེར་
ཞུས་ཡི།

ཚོའ་འདྲེ་ཆེན་མོ་ལས་ཡང་ ཚོའ་ཐང་ས་ཡུལ་པའི་གྲོས་བཅུད་ལྟར་དུ་ འབྲུག་དང་
རྒྱ་ནག་གི་ས་མཚམས་ གྲི་གསུང་གྲོས་གནང་མི་ འབྲུག་པའི་དཔོན་ཁག་ཚུ་གིས་ མི་སེར་
དམངས་གྲི་ཚེ་གུང་དང་ རྒྱལ་ཁབ་ གྲི་མཐའ་དོན་ཚུ་ ཐུགས་ཁར་བསྐྱུལ་སྟེ་ གསུང་གྲོས་
གནང་ཞིན་མ་ལས་ དེའི་གྲོས་བཅུད་ཚུ་ཚོའ་འདྲེ་ལུ་སྟན་ཞུ་འབྲུལ་དགོས་པ་འབད་གྲོས་
ཐག་ཚེད་གྲུབ།

༥- གོང་འཕེལ་ལས་རིམ་དང་འབྲེལ་བའི་གསུང་གྲོས།

༡. ཡན་ལག་འཁོར་ལམ་གྱི་རྒྱན་སྟོང་།

བཀྲིས་སྐང་ཚོང་ཁག་གི་མི་སེར་ལས་ བཀྲིས་སྐང་ཚོང་ཁག་ནང་ ཡན་ལག་འཁོར་ལམ་
གི་ལོ་མི་ཀར་ ༡༠༠ ལྷག་པ་ཅིག་བཏོན་གནང་པ་གིས་མཚན་ ད་རེས་གྱི་ལོ་ལྔའི་འཆར་གཞི་
ནང་ལུ་ ཡན་ལག་འཁོར་ལམ་ཁ་སྐོང་གི་ལོ་མི་ཀར་ ༢༠ བཏོན་ནིའི་འཆར་གཞི་ཡོད་པ་
ལས་ འབྲུག་གཞུང་ལུ་ ང་བཅས་བཀྲིས་སྐང་གི་མི་སེར་ཚུ་གིས་ ཉིང་དྲངས་མའི་དཀྱིལ་
ལས་རང་ བཀྲིན་དགའ་ཚོར་ཡོད་ལུགས་ཞུ་ནི། ཡན་ལག་འཁོར་ལམ་འདི་ཚུ་ཟད་གྲོན་
སྟོམ་བཏང་སྟེ་སེལ་ཡོད་པ་ལས་ ཡན་ལག་འཁོར་ལམ་འདི་ཚུ་གིས་ མི་མང་ལུ་ སན་ཐོའ་
སྟོམ་འབད་རང་འབྲུང་ཚུ་གས་ནིའི་དོན་ལུ་ འཁོར་ལམ་ཚུ་དུས་རྒྱུན་དུ་ཉམས་ བཅོས་
འབད་དགོས་པ་འདི་ ག་ནི་བགལ་ཆེ་མ་འདུག། དེ་འབད་མ་ལས་ ཡན་ལག་འཁོར་ལམ་

འདི་ཚུ་ ཉམས་བཅོས་འབད་ནི་འི་འགན་ཁུར་འདི་ ལམ་སེལ་ལས་ཁུངས་དང་ རྫོང་ཁག་
བདག་སྐྱོང་གཉེན་གཤམ་གཞུག་ལཱ་གནང་ནི་ཨིན་ན་ འདི་གི་ཐུན་ཐག་གཅད་གནང་ཟེར་ཞུས་ཡི།

འདི་ལཱ་ ལམ་སེལ་དུང་ཆེན་གྱིས་ བཀྲིས་སྐྱོང་རྫོང་ཁག་ནང་ འཁོར་ལམ་ཡན་
ལག་ཡོད་ཐོག་གི་ལོ་མི་ཀྱར་ ༩༠ ཐམས་པ་ཡོད་པའི་ཁར་ དོ་རུང་འཆར་གཞི་ ༥ པའི་ནང་
ལཱ་གི་ལོ་མི་ཀྱར་ ༢༠ དེ་ཅིག་སེལ་ནི་ཨིན། འཁོར་ལམ་གི་ལོ་མི་ཀྱར་ ༩༠ ལྷན་སྐྱོང་འབད་
ནི་འི་དོན་ལས་ ཉི་རུས་འབྲུམ་ ༤༤ འཆར་གཞི་ནང་བཅུགས་ཉེ་ཡོད་པའི་ཁར་ ལམ་
གསར་པ་སེལ་ནི་དོན་ལཱ་ མ་དངུལ་འབྲུམ་ ༤༢༡ འཆར་ཅིས་ནང་ཚུད་ཡོད་པ་ལས་
འཁོར་ལམ་ལྷན་སྐྱོང་དང་གསར་པ་སེལ་ནི་འི་ཟད་གོན་ དངུལ་བརྩོམས་འབྲུམ་ ༤༥༥
ལྷག་ཅམ་བཞག་སྟེ་ཡོད།

འཆར་གཞི་ ༤ པ་དང་ ༧ པར་ འཆར་གཞི་ལྷན་ཁག་གི་ཚོགས་ཚུང་ནང་ རྫོང་
ཁག་སོ་སོའི་རྫོང་བདག་དང་ལས་ཁུངས་ཚུ་ འཁོར་ལམ་ཡན་ལག་བདག་འཛིན་འཐབ་
ཐངས་སྐྱོང་གསུང་གོས་གནང་སྐབས་ འཁོར་ལམ་ཡན་ལག་རྫོང་ཁག་གིས་ བདག་འཛིན་
འཐབ་དགོས་པ་ཅིག་ཨིན་རུང་ གཞུང་ལམ་ཚུ་ཀྱིས་གཞུང་ལས་ཁུངས་ལྟེ་བ་གིས་ བདག་
འཛིན་འཐབ་སྡོད་པ་ད་ ལས་ཁུངས་ནང་ལཱ་འབད་མི་ དང་ འབྲུལ་ཆས་ཚུ་ཚད་ཅིག་ལས་
མེད་མི་འདི་ ཁག་གཉེན་ལཱ་བགོ་བཤའ་ཀྱབ་སྟེ་ ལཱ་འབད་དགོས་པ་ ད་ ལྷན་སྐྱོང་གི་
ཉེ་མིན་ལཱ་གཞུག་ ཡན་ལག་འཁོར་ལམ་ཚུ་ག་ར་ ད་ཚུན་ལམ་སེལ་ལས་ཁུངས་ ཀྱིས་ རང་
བདག་འཛིན་འཐབ་དགོས་པ་འབད་ཐག་བཅད་དེ་ དེ་བཞིན་འབད་དེ་ཡོད། གལ་སྲིད་ཡན་
ལག་གི་ལམ་བདག་འཛིན་འཐབ་ད་ ལྷན་སྐྱོང་མ་བདཱེ་འཐོན་པ་ཅིན་ མི་དབང་མང་འབད་ག་
རིན་པོ་ཆེ་འི་བཀའ་བཞེན་ དེ་འི་ཞིབ་དཔྱད་ཚུ་ འབྲེལ་ཡོད་རྫོང་ཁག་ཚུ་གིས་ འབད་དོ་
ཡོད་པ་ཨིན་མ་ལས་ བདག་འཛིན་ཡང་ རྫོང་ཁག་གིས་འཐབ་པ་ཅིན་ ལྷན་སྐྱོང་མ་བདཱེ་རེ་
འཐོན་པ་ད་ ཞིབ་དཔྱད་ཀྱི་འགོ་ལུགས་ནང་ ལྷན་སྐྱོང་གི་ཉེ་མིན་གཅིག་མེ་འོང་ནི་ཨིན་མ་

ལས་ ཉེ་མ་ འཆར་གཞི་ལྟན་ལག་གི་ཚོལ་ཚུང་ནང་ གྲོས་ཐག་ཚོད་དོ་བཟུམ་ འབད་རང་
ལས་ཁྲུང་ས་ཀྱིས་བདག་འཛིན་འཐབ་པ་ཅེན་ དྲག་ཚོད་ཀྱི་གྲོས་འཆར་ལྷན་ཡི།

དེ་ལས་ སློཚོལ་མི་སེར་འཐབ་དཔོན་དྲགོས་ལུང་བསྟན་ཚེ་རིང་གིས་ ཡན་ལག་
འཁོར་ལམ་ཚུ་ བཀྱིས་སྐང་རྫོང་ཁག་རྒྱུང་མ་གཅིག་ནང་མེན་པར་རྫོང་ཁག་ཆ་མཉམ་ནང་
ཡོད། འབྲུག་གཞུང་གིས་ ལམ་མེད་སར་ལམ་བཏོན་ ཚུ་མེད་སར་ཚུ་བཏོན་ ཟམ་མེད་སར་
ཟམ་བརྒྱབ་གནང་ཡོད་ནི་འདི་གིས་ དེ་བསྐང་མོང་སྐར་དང་བསྟན་སྐྱོང་གི་བར་ན་
དོས་ལམ་ཉེ་མ་^{༡༤} འགོར་ས་ལུ་ ད་རེས་ནང་ས་པར་ ཉེ་མ་གཅིག་ནང་ འཇམ་ཉོང་
ཉོ་འབད་མོང་སྐར་ལུ་རྟོན་ཚུ་གས་པས། ར་བཅས་མི་སེར་ལུ་ གཞུང་གི་སྐྱོད་སྲུག་གནང་
དང་གནང་བཞིན་དུ་ཡོད་པའི་གྲུར་ དོ་རུང་ལྷམ་ལྷས་སར་སྟོད་པ་ད་ ལྷ་ཡང་མི་རུང་ནི་
ཨིན་པས། ཨིན་རུང་ གཞུང་ལས་མ་དངུལ་གནང་ སྲུང་སྐྱུལ་མི་སེར་གྱིས་བཏོན་ཉེ་ སེལ་
བའི་འཁོར་ལམ་ཡན་ལག་ རྫོང་ཁག་ཆ་མཉམ་ནང་ལུ་ཡོད་འདི་ལུ་ བཀྱིས་དགའ་ཚོར་
སྐྱོམ་ཡོད་ཟེར་ལྷན་ཡི།

མ་གཞི་ གཞུང་གི་སྐྱོད་སྲུག་གནང་དང་གནང་བཞིན་པར་ཡོད་པའི་ཁར་ ད་རུང་
སྐྱོད་སྲུག་དགོས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལྟེན་དེ་ འཇའ་ཚུ་ལ་མེད་རུང་ མི་སེར་ལུ་དངུལ་ཐོག་གི་ཚོར་
བརྒྱུར་འཐབ་ནི་དེ་དུས་ཚོད་རྩམ་^{༡༥} པ་ལས་^{༡༦} པ་ཚུ་ན་གྱི་ནམ་དུས་ལུ་ ཆར་ལྷུང་ཆེ་བའི་
སྟབས་ཀྱིས་ ལམ་གྱི་གནས་སྟངས་ཐོག་ལ་གྱུར་མེད་དེ་ སྐྱོན་བདག་ཚུ་གིས་ འགྲུལ་འཁོར་
བཏང་མ་བཏུབ་པར་སྟོད་པ་ད་ མི་སེར་སོ་ནམ་གྱི་ལུ་འབད་མི་ཚུ་ལུ་ དཀའ་ངལ་བྱུང་མ་
ཨིན་པས། ལམ་གྱི་ཉམས་བཅོས་དེ་ ལམ་སེལ་ལས་ཁྲུང་ས་ཀྱིས་མཛོད་གནང་པ་གིས་མ་
བཏུབ་མེད་རུང་ ཡན་ལག་འཁོར་ལམ་ཚུ་ལུ་ གཞུང་གིས་ཚེ་གནག་གཏང་ནི་འི་འོས་
འབབ་མེད་རུང་ རོ་སོ་བསྐྱིག་གནང་པ་ཅེན་ གནམ་བུ་ཆར་ལྷུང་ཆེ་བའི་ནམ་དུས་ལུ་
འགྲུལ་པ་ཚུ་ལུ་ སྟབས་ མ་བདེ་མི་འཐོན་ནི་ཨིན་པས་ཟེར་ལྷན་ཡི།

བགྲིས་སྒྲིང་རྫོང་ཁག་གི་མི་སེར་སྤྱི་མི་གིས་ གཞུང་ལས་ཟད་འགྲོ་མང་ཉེད་
རྫོགས་པ་ཅིག་གཞན་སྟེ་བཏོན་གཞན་བའི་བྲིམ་ས་ཤིང་དུང་ཁག་འཁོར་ལམ་འདི་བདག་
འཛོལ་འབད་མི་མེད་པར་ ཉ་ལམ་ལོངོ་ ༥ ལྷག་ཙམ་སོང་ཡོད་པ་ལས་ ལམ་འདི་རྒྱལ་
གཞུང་ལས་ཁུངས་སྟེ་བ་གིས་ ཉམས་བཅོས་མི་གཞན་ནི་ཨིན་ནམ་ ཡང་ན་ ས་གནས་
གཞན་ཁ་ལས་ ལམ་གསར་པ་བཏོན་ནི་ཨིན་ནམ་གྱི་སྐོར་ལས་ ལམ་སེལ་དུང་ཆེན་གྱིས་
ཁ་གསལ་ཞུ་དགོས་པའི་ཞུ་བ་སྤུལ་ཡི།

འདི་ལུ་ ལམ་སེལ་དུང་ཆེན་གྱིས་ གཞུང་གིས་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་ཡོད་མི་འཁོར་ལམ་
ཚུ་ བདག་འཛོལ་འབབ་སྟེ་ དུས་ཉམས་པར་བཞིན་དུ་ མི་ཆེ་ཆུང་མེད་པར་འགྲོ་འགྲུལ་
འབད་མ་ད་ ལྷབས་བདེ་ཏོག་ཏོ་བཟོ་སྟེ་ འཁོར་ལམ་ཉམས་ཆག་ཞུགས་པའི་རྒྱུ་གྱིས་
དུས་ནམ་ཡང་འགྲུལ་འཁོར་ཚུ་ལམ་བཀག་ དུས་ཡུན་རིང་མོ་འབད་བཞག་དགོས་པ་མ་
བྱུང་། དེ་ཁར་འཁོར་ལམ་ཚུ་ག་ར་ རོ་སོ་བསྐྱེགས་ཏེ་ཡོད་པ་ཨིན། གཞུང་ལས་གལ་ཅན་
དང་ རྫོང་ཁག་སྟེ་བར་འགྲོ་སའི་ལམ་ཚུ་ ལས་ཁུངས་ཁ་ཐུག་ལས་ ཅི་གནག་གཏང་སྟོལ་
ཡོད་པ་བཞིན་དུ་ འཁོར་ལམ་ཡོད་ཚད་གཅིག་ལུ་ཡང་ ཅི་གནག་གཏང་དགོས་པ་ཅིན་ མ་
དངུལ་གྱིས་ལངས་མི་ཚུ་གསལ་ནི་ཨིན་པས། དེ་འབད་མ་ལས་ འཁོར་ལམ་ཉམས་བཅོས་
དང་ བདག་འཛོལ་འབབ་ནི་དེ་ ལས་ཁུངས་ཀྱི་སྤྱད་བྱས་དང་འབྲེལ་ཏེ་ལག་ལེན་འབབ་ནི་
དང་ བྲིམ་ས་ཤིང་གི་ལམ་བདག་འཛོལ་མ་འབབ་པར་ ལོངོ་ ༢-༣ ཅིག་བཞག་དགོས་པའི་
རྒྱུ་མཚན་འདི་ བྲིམ་ས་ཤིང་ མི་སེར་གྱིས་ ལམ་འདི་གིས་ མི་སེར་ལུ་ཕན་ཐོགས་གང་
ཡང་མེད་པ་ལས་ ལམ་གསར་པ་གཅིག་བཏོན་གཞན་དགོས་པ་འབད་ ཚོགས་ཁང་ཆེན་མོར་
ཞུ་བུང་མ་ལས་བཏོན་ ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་ལས་ རྩོན་མའི་ལམ་འདི་གིས་ མི་སེར་ལུ་
ཕན་ཐོག་མེད་པ་ཅིན་ ཉམས་བཅོས་འབད་དེ་ཁུངས་མིན་ལྷག་ཟེར་གསུངས་ཏེ་ བདག་མེད་
འབད་བཞག་དགོས་པ་བྱུང་ཡི། ཨིན་དུང་ ལམ་གསར་པ་བཏོན་ནི་འབད་ མི་སེར་གྱི་རེ་

འདུན་བཞིན་གཏོན་དགོས་པའི་ས་ཁོངས་ཚུ་ནང་ས་ཆ་བརྟན་ཏོག་ཏོ་མེད་པ་ལས་འགྲོ་
སོང་ཡང་སློམ་འགྲོ་ནི་ཡིན་པ་ལས་གསར་པ་སེལ་ནི་ཡིན་པར་སློན་མའི་ལམ་རྒྱུད་མ་
དེ་རང་ཉམས་བཅོས་གནང་དགོས་པ་འབད་ཚོང་ཁག་ཡར་རྒྱས་ཚོར་ཚུང་བརྒྱད་དེ་
ལས་ཁུངས་ནང་ཞུ་ཡིག་སློང་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་བྲིམས་ཤོང་གི་ཡན་ལག་འཁོར་ལམ་དེ་
ཁར་ཉམས་བཅོས་ཀྱི་ལཱ་འགོ་བཙུག་པ་ཡོད་པའི་དག་གསལ་ཞུས་ཡོད།

ཚོར་འདུ་ཆེན་མོ་གིས་ཡན་ལག་འཁོར་ལམ་བདག་འཛིན་འཐབ་ནིའི་འགན་
ཁུར་སློང་ལས་གོང་ལུ་ལམ་སེལ་དུང་ཆེན་གྱིས་གསལ་བཤད་ཞུས་གནང་ཡོད་པ་བཟུམ་
ཡན་ལག་འཁོར་ལམ་ལུ་སྟབས་བདེམ་མ་བདེམ་ཚུ་ཚོང་ཁག་འཛིན་སྐྱོང་གིས་ཞིབ་དཔྱད་
འབད་ཞིན་ལས་སྟན་ཞུ་དང་བརྟུན་ཏེ་རྒྱལ་གཞུང་ལས་ཁུངས་སྟེ་བ་གིས་རྒྱལ་སྐྱོང་
འཐབ་སློམ་ཡོད་མེ་འདི་རང་འཇགས་ལག་ལེན་འཐབ་དགོས་པ་འབད་གྲོས་ཚེད་གྲུབ།

༢. སེཏི་ཁ་འི་འདུ་བཞིན་འདབས་དང་རོང་འི་ལས་ཚུ་ནི་འདུ་བཞིན་ནིའི་བཀག་ཆ།

གསར་སྤང་ཚོང་ཁག་དགེ་ལེགས་ཕུག་རྒྱུད་འོག་གི་མེས་ལས་སེཏི་ཁ་འི་ལུ་འདུ་བཞིན་
ནིའི་འདབས་དང་ཚུ་ཚུའི་ཉེ་འདབས་རོང་འི་ལུ་ཚུ་ནི་འདུ་བཞིན་ནི་འགོ་བཙུག་པ་
ཞིན་ལས་ཚུར་དགེ་ལེགས་ལུ་ཉེ་འཁོར་གནས་སྤངས་ལུ་གཞོན་སྐྱོན་ལུགས་ཅན་འབད་
བྱུང་ཡི། ལས་འཛུལ་འདི་ཚུ་གིས་ཉེ་འཁོར་གྱི་ས་སྐོ་ཚུ་ནང་ནགས་ཚལ་དང་ཚལ་ལུའི་
ལུ་མ་ར་ཚུ་བདལ་བཤུབས་བཏང་པའི་ཁར་ས་རུད་ཆད་ནི་ཚུ་ཡར་འཕར་སོང་
ཡི། ཚུའི་རྒྱ་འགོ་ཚུ་བདལ་བཤུབས་བཏང་པ་ལས་བརྟེན་ཉེ་འདབས་ཀྱི་གོང་གཡུས་ཚུ་
གི་འཐུང་ཚུའི་རྒྱ་འགོ་ཚུ་ཡང་བསྐྱམས་སོང་ཡི། གོང་གསལ་ས་སྐོ་ཚུ་ནང་ལས་རྫོང་
ཚུ་ནིའི་འདུ་བཞིན་ནི་ཚུ་རྒྱལ་མཚན་པ་ཅན་དེ་ཚུའི་འོག་གི་བཟུང་སྐྱོད་ཀྱི་ས་ཆ་ཚུ་གི་ཐོན་
ལུགས་ལུ་ཉམས་ཆགས་སྐོར་ཤོར་ནིའི་ཁར་དགེ་ལེགས་ལུ་བྲིམ་ཚོགས་མཐོང་གསལ་

ཆེ་བའི་ལ་ལྟ་ཚུ་བརྟེན་པ་བཞུགས་ཀྱི་སྐྱོན་སྐྱོམ་མཐོང་ནི་ཨིན་པས། ལས་རིམ་འདི་ཚུ་
ལས་བརྟེན་ཏེ་གཞུང་ལུ་འོང་འབབ་ཡོད་པ་ཤེས་ཏེ་འབད་རུང་ང་བཅས་རའི་མ་འོངས་
འུ་ཚུ་ལུ་རང་བཞིན་ཉེ་འཁོར་དེའི་མཛེས་ཚོས་ག་ཨིན་མ་དེ་རང་གཞོན་འཆེ་མེད་
པར་སྤང་སྐྱོབ་འབད་ནིའི་དོན་ལུ་རྫོང་བཏོན་ནི་ཚུ་ཡང་ན་མར་པབ་བརྒྱབ་ནི་དང་ཡང་
ན་རྒྱུན་གཅད་དགོས་པ་འདྲུག་ཟེར་ཞུས་ཡི།

འདི་ལུ་སྐྱོག་མེ་ལས་ཁུངས་ཀྱི་མཉམ་འབྲེལ་དྲུང་ཆེན་གྱིས་དགེ་ལེན་སྲུག་གི་དོན་
འོག་སེ་ཏི་ལ་རེའི་རྫོང་བཏོན་ནིའི་ལཱ་བཅུགས་དགོས་པའི་སྐྱོར་ལས་ཚོང་དམངས་ལུ་
གནས་ཚུལ་བཟུམ་ཅིག་ཞུ་བ་ཅིན་བརྟེན་རྒྱས་ལྟན་ལག་གིས་གཏེར་མཁས་མཚོག་ཚུ་གིས་
བསམ་གྲུབ་ལྗོངས་མཁར་ལས་འགོ་བཅུགས་ཏེ་བསམ་ཅེ་ཚུན་ཚོད་བརྟེན་ཞིབ་དཔྱད་
བརྟེན་སེ་ཏི་ལ་རེའི་ལཱ་རྫོང་མཛོད་རྒྱ་ཆེ་ཏོག་ཏོ་འབད་རང་ཡོད་པའི་ཁར་རྫོང་བཏོན་ནིའི་
ས་སྐོ་ཡང་བདེ་ཏོག་ཏོ་ཡོད་པ་ལས་བརྟེན་དེའའི་རྫོང་བཏོན་ཞིན་མ་ལས་བང་ལ་དེ་ལུ་
ཕྱིར་ཚོང་འཐབ་སྟེ་ནང་འཁོད་ཀྱི་འོང་འབབ་བཟོ་ནི་ལུ་ཕན་སྤུབས་ཆེ་བའི་ཐུན་བཞེད་
གནང་སྟེ་གཞུང་གིས་ལཱ་འདི་འགོ་བཅུགས་གནང་ཞུག།

རྫོང་བཏོན་སའི་ས་ཆ་སྐྱོམ་ཚུང་ཨེ་ཀར་^{༢༣} ཅམ་གྱི་ས་སྐོ་དེ་ནང་རྫོང་སྲུག་གཏེ་དང་
བྲག་རོང་དེ་རང་མ་གཏོགས་ནགས་ཚལ་ཡང་མེད་པའི་ཁར་ས་སྐོ་དེ་ཁར་ཚུ་ཡང་མེད་པ་
ལས་མེ་སེར་གྱི་འབྲུང་ཚུ་ལུ་གཞོན་པ་མས་ཟེར་ཞུ་མེ་འདི་མེ་བདེན། ཨིན་རུང་རང་བཞིན་
ཉེ་འཁོར་གནས་སྤངས་ལུ་གཞོན་སྐྱོན་བྱུང་པའི་ཉེན་ཁ་ཡོད་པ་ལས་བརྟེན་གཞུང་ཞབས་
ལས་སེ་ཏི་ལ་རེའི་རྫོང་བཏོན་ནི་འདི་འཕྲོ་བཅད་དེ་བཀག་བསྐྱམས་མཛོད་གནང་ཡོད་པ་
ལས་རྫོང་བཏོན་གྱི་ལཱ་འདི་མཛུགས་བརྟེན་བཞག་ཡོད་ཟེར་ཞུས་ཡི།

རོང་རེ་ལས་ཚུ་ནི་རྫོང་བཏོན་ནིའི་ཐད་སྤྱོད་གྲིང་བེ་སེ་སེ་ཨེ་ལ་འདྲུལ་ཁང་ལུ་རྗེས་
སྐྱོར་ཚུ་ནི་དོགས་མ་ལང་པར་རོང་རེའི་ཚུ་ནི་རྫོང་འཐོན་ཚོད་བརྟེན་རྒྱས་ལྟན་ལག་གིས་

བཏག་ཞིབ་རྒྱུ་ཞིན་མ་ལས་ ཉེ་འཁོར་གནས་སྤངས་ལུ་ གཞོད་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་བཏག་
དཔུང་དེ་ རང་བཞིན་ཉེ་འཁོར་སྤོང་ཚོགས་ ལ་ཐུག་ལས་མཛད་དེ་ གཞོད་པ་མེད་པའི་སྤོང་
ལྷ་འབྱོར་བའི་ལྷ་ལས་ ལག་འབག་ལས་སྤེ་ཚུ་ལུ་ལྷ་སྤོད་ཅི། དེའི་དོན་ལུ་ ད་ཚུན་ཟད་
འགོ་ཡང་ དངུལ་ཀྲམ་འབུམ་ ༢༥ དེ་ཅིག་བཏང་ཚར་ལུག། བསྟན་རྒྱུ་སྤོང་ལག་དང་
ནགས་ཚལ་ལས་ཁུངས་ རང་བཞིན་གནས་སྤངས་སྤོང་ཚོགས་ལ་ཐུག་ལས་ ལག་འབག་
གི་ལུ་འབད་མི་ཚུ་ལུ་ ཚུའི་རྒྱ་འགོ་དང་ཉེ་འཁོར་གནས་སྤངས་ལུ་གཞོད་པ་དང་ རྟེན་
ཚལ་གྱི་ ཤིང་ཚུ་ཐབ་ཐོབ་འབད་ བདེ་བཏང་མི་ཚོག་པའི་བཀོད་བྱ་བྱིན་པ་གིས་མ་ཚད་
པར་ འཕྲུལ་འཕྲུལ་རང་ ཞིབ་དཔུད་འབད་དང་འབད་བཞིན་པར་ཡོད།

ད་ཚུན་སྤོད་ཅི་ནང་ རྒྱ་ཚད་དང་ཉེ་འཁོར་གནས་སྤངས་ལུ་ གཞོད་སྤོང་ག་
ཞི་ཡང་མ་བྱུང་པའི་ཁར་ ཚུ་ནི་དོ་བཏོན་སའི་ལམ་འདི་གིས་ གཡས་གཡོན་ལུ་མེར་
ཚུ་གིས་ ཚོང་འབྲེལ་འཐབ་ནི་གི་སྐོ་སྐབས་ཐོབ་སྟེ་ ལེ་ཕན་སྤོང་བྱུང་པའི་ཁར་ དགོ་ལེགས་
སྤྲུག་གི་འགྲུལ་འཁོར་གྱི་སྤྱིན་བདག་ཚུ་ལུ་ དོ་བསྐྱལ་ནིའི་ལུ་གཡོག་ཐོབ་སྟེ་ཕན་ཐོགས་བྱུང་
སྟེ་ཡོད། ལྷག་པར་དུ་ སྤོང་གི་ལེ་ལེ་ལེ་ལེ་འཕྲུལ་ཁང་ལས་ ལོ་རེར་ལྷུ་ལས་ལ་ ༥༠
ལྷག་པར་ གཞུང་ལུ་སྤུལ་དོ་ཡོད་མི་འདི་གིས་མ་ཚད་པར་ ར་བཅས་རའི་མི་སེར་ལེ་ཤ
འཕྲུལ་ཁང་ དེ་ནང་གི་ལུ་གཡོག་རྒྱུ་སྤོད་ཡོད་པ་ལས་ རོང་རི་ལས་ཚུ་ནི་དོ་བཏོན་ནི་འདི་
བཀག་ཚེ་མེད་པ་ཅིག་མཛད་པ་ཅིན་ གཞུང་དང་མི་སེར་གྱི་བབས་ཁུངས་ལུ་ལེ་ཕན་རྒྱུ་ཚེ་མ་
འབད་འབྱུང་ནི་ཨིན་པས་ཟེར་ལུས་ཡི།

དེའི་རྒྱུ་སྤོང་ལུ་ བསྟན་རྒྱུ་སྤོང་པོ་གིས་ སེ་ཏེ་ལ་རི་དོ་བཏོན་པའི་རི་འདབས་
དང་རོང་རི་ལས་ ཚུ་ནི་དོ་བཏོན་སའི་སྐོ་གཉིས་ནང་ ཉེ་འཁོར་གནས་སྤངས་དང་
ནགས་ཚལ་ལུ་ཐོ་སོག་ནི་འདི་གིས་ དགོ་ལེགས་སྤྲུག་གི་མི་སེར་ཚུ་ལུ་ ཚོང་གུང་སྤོང་སོག་
སྟེ་ ཚོགས་ཁང་ནང་ལུ་མི་འདི་ རྟགས་མཚན་ལེ་ཤིང་ཅིག་ཨིན་མ་ལས་ སེམས་ངལ་

རང་ས་ཡི། གཞུང་གི་དམིགས་ཡུལ་དེ་ལྟར་ དང་པ་ཉེ་འཁོར་གནས་སྤངས་སུ་སྤྱོད་དང་
གཉེས་པར་ནུ་ཚལ་བདག་འཛིན་འཐབ་དགོས་པ་ གལ་ཆེ་མ་འབད་ཅི་སམ་ཨིན། དགེ་ལེན་
ཡུག་སྤྱི་མི་གིས་ཞུ་དོ་བཟུམ་འབད་རང་ ཉེ་འཁོར་གནས་སྤངས་སུ་དང་ནགས་ཚལ་གཉེས་
བདག་འཛིན་མ་འབད་བ་ཅིན་ ཡུལ་ལས་ས་ཡི་བཅུད་ཉམས་འགྱུ་ཞི་དང་ ས་རྒྱ་དང་
ཚུ་རྒྱ་འཐོན་ཉེ་ ཚུ་འི་ཀ་འགོ་བསྐྱམ་ནི་འི་ཉེན་ཁ་སྤོམ་ཡོད།

རྒྱལ་ཁབ་གཞན་ཁར་འབད་བ་ཅིན་ རང་བཞིན་ཉེ་འཁོར་གནས་སྤངས་སུ་དང་ནུ་
ཚལ་འདི་ གཞུང་དང་མི་སེར་ལགས་མཐུད་དེ་ བདག་འཛིན་འཐབ་ཨིན་པས། འབྲུག་ཡུ་
གཞུང་གིས་བདག་འཛིན་འཐབ་ཅམ་མ་གཏོགས་ འདི་ནང་མི་སེར་གྱིས་ བཅའ་མར་
གཏོགས་པའི་སྲོལ་ཡང་མེད་པ་མ་ཚད་ མི་སེར་ལ་ལོ་གིས་ རང་སོའི་ཁོ་སལ་ལུ་བཏུ་སྟེ་
རང་བཞིན་གནས་སྤངས་སུ་དང་ནགས་ཚལ་ལུ་ གཞོད་སྐྱོན་སྤོམ་བསྐྱུལ་མི་ཡོད། རང་བཞིན་
གནས་སྤངས་སུ་དང་ རུ་ཚལ་དེ་གཉེས་བདག་འཛིན་འཐབ་དགོས་པ་དེ་ས་བདེན་ཨིན་ཉེ་
འབད་རྒྱུ་ རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་སེར་གོང་འཕེལ་འགྱུ་དགོས་པ་ཅིན་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་ཡོད་མི་
ནགས་ཚལ་དང་ས་གཏོར་ག་ཅི་ཡོད་མི་འདི་ཚུ་ འབྲུལ་ཁབ་དང་ཚོང་བསྐྱར་གྱི་དོན་ལུ་
སྤྱོད་དགོས་ཟེར་ཞུས་ཡི།

གོང་འཕེལ་གྱི་ལཱ་ག་ཅི་འབད་དགོས་པ་འཐོན་རྒྱུ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རེན་
པོ་ཆེ་མཚོ་ག་གིས་ འབྲུལ་ཡུགས་གཉེས་ཀྱི་མཐའ་དོན་ཐུགས་ཁར་བསྐྱུལ་ས་ཉེ་ ལག་ལེན་
འཐབ་དང་འཐབ་བཞིན་ཡོད་པ་ མ་ཚད་ སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༥ ལོར་ རགས་ཚལ་གྱི་བཅའ་བྲིམས་
དང་གཏོར་ཁ་དང་ས་གཏོར་འཛིན་སྐྱོང་གི་བྲིམས་ཡིག་དེ་ ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་ལས་ཆ་
འཛོག་གཞན་མི་དང་འབྲུལ་ཉེ་ ལག་ལེན་འཐབ་བཞིན་ཡོད་པའི་དག་གསལ་ཞུས་ཡི། སེ་
ཉི་ཁ་རེ་འི་རྩི་བཏོན་མ་ཚོགས་འབད་ གཞུང་ལས་བཀག་བསྐྱུལ་ས་ མཛད་གནང་མ་བཞིན་
དུ་ ལཱ་འབྲེལ་བཅུད་དེ་བཞག་ཡོད། བེ་སེ་སེ་ཨེལ་འབྲུལ་ཁབ་གི་མཁོ་ཆ་ས་ཚུ་ཞི་རྩི་ ཡུན་

ཚོགས་སྒྲིང་དང་དགེ་ལེགས་སྤྲུག་རོང་རི་གཉེས་ལས་བཏོན་མི་གིས་མ་ལང་པར་བརྒྱ
ཆ་ལྟེ་ཐམ་པ་སྤྱི་ལས་ཉེས་ཏེ་ལུ་འབད་དོ།

ང་བཅས་ར་གི་འཕྲུལ་ཁང་ཚུ་བཏོན་ཏོག་ཏོ་འགྲོ་དགོས་པ་ཅེན་གཞན་ག་དེ་སྤྱི་
ཡིན་རུང་མཁོ་ཆས་ག་དེ་མང་མང་རང་གི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ལས་བཏོན་དགོས་པ་གལ་ཆེ་ཨ
ཡིན་པས། འདི་ལས་བཏོན་འཕྲུལ་ཆས་སྤྱི་ལས་བཏོན་པའི་ཁར་མི་སྟོབས་ཡང་མང་
ཤོས་སྤྱི་ལས་བཏོན་བཅོང་ས་ཡང་ག་ར་སྤྱི་ལུ་ཡིན་མ་དུ་མཁོ་ཆས་ཚུ་ཡང་སྤྱི་ལས་བཏོན་
སྤོད་པ་ཅེན་ཤུལ་ལས་འཕྲུལ་ཁང་ཚུ་ལུ་སྟོབས་མ་བདེ་བའི་ཉེན་ཁ་འཐོན་ནི་ཡིན་མ་ལས་
རོང་རི་ལས་ཚུ་ལྟེ་དོ་བཏོན་གྱི་ལུ་འདི་སྟོབས་ཅེག་སྤྱི་ལུ་ག་ཡིན་མ་འབད་བཞག་སྟེ་རང་
གཞིན་གནས་སྤངས་དང་ནགས་ཚལ་ལུ་ཉེན་ཁ་གི་སྟོབས་མ་བདེ་ཨ་སྟོམ་འབད་འཐོན་པ་
ཅེན་ཤུལ་ལས་སྟོན་ཁག་དང་འབྲེལ་ཡོད་ཚོང་ཁག་གོས་བསྟུན་འབད་དེ་གང་འཚམས་
གྱི་ཐུགས་ཐག་གཅད་ནི་འབད་བཞག་པ་ཅེན་དུ་གཚོད་གྱི་གོས་འཆར་ལུ་ལྷུ་ཡི།

དེ་ལུ་གསར་སྤང་ཚོང་བདག་གིས་གོང་ལུ་དགེ་ལེགས་སྤྲུག་མི་སེར་སྤྱི་མི་གིས་
ཚོགས་ཁང་ནང་ལུ་མི་འདི་མ་བདེན་མ་མེད་ཟེར་ལུ་ལྷུ་ཡི། རོང་རི་ལུ་ཚུ་ལྟེ་དོ་བཏོན་ནི་འདི་
ལུ་གིས་རང་བཞིན་གནས་སྤངས་ལུ་གཞིན་སྟོན་བྱུང་ཡོད་པ་སྟོར་ཚོང་ཁག་ཡར་རྒྱས་ཚོར་
ཚུང་ནང་ལོག་ཅི་ལོག་ཅི་རང་ལུ་བྱུང་མ་ལས་དོ་བཏོན་སའི་ས་སྟོན་ཀང་མས་བསྟོར་
ཏེ་ཞིབ་དཔྱད་དང་དོགས་དཔྱད་ཚུ་མ་བཏུབ་བཏུབ་འབད་བཞག་མཐའ་མཚམས་གྱི་
རི་དང་ས་ཚུ་འཇམ་ཏོང་ཏོ་འབད་བཏོན་ཏོག་ཏོ་མེད་པ་ལས་བཏོན་གས་རྣམས་བཏུགས་
པའི་བྱེད་གིས་ས་རུང་དང་ཚུ་རུང་ཐད་མ་ཐད་ཁར་ཐོན་ཏེ་འདུག། དེ་མཚན་སྤོ་ལོའ་ཁར་
གྱི་དངུལ་ཐོག་ལུ་ར་ལུ་ཡང་གཞིན་སྟོན་བཀའ་བའི་ཁར་ཚུ་འི་ཁྱེད་ལང་བསྟུན་ནི་གི་ཉེན་
ཁ་འདུག། ས་གཏེར་གྱི་ས་སྟོན་འོག་ལས་མར་བཟའ་སྤྱོད་གྱི་ས་ཆ་ཡི་ཀར་བརྒྱལས་
བརྒྱ་ཡོད་མི་འདི་ལུ་གཞིན་སྟོན་འབྱུང་ནི་འདི་ཉེན་ཁ་ཡོད་པ་ལས་མི་སེར་སྤྱི་མི་གིས་ལུ་མི་

དེ་བདེན་རང་བདེན་པས་ ད་རེས་ནང་ས་པར་དགེ་ལེན་ཕུག་ མཚུ་ལོ་ལའི་གཙང་ཚུ་
འདྲེས་མི་འདི་ལུ་ རོང་རི་འི་རུད་ཆད་ཀྱིས་ གཞོན་འཚོ་ཉེང་བཀལ་བཀལ་ལམ་ཨིན་པས།

དོ་རུང་དེ་ནང་མ་བརྟུབ་མི་གཅིག་ ལཱ་འབད་མི་ག་ར་སྤྱི་མི་ཨིན་མ་ལས་ ད་རེས་
ནང་ས་པར་གནས་སྤངས་དང་བསྐྱེད་མ་ད་ ལ་ལོ་གིས་ སྤང་སྤྱོད་ལུ་སྤྱོད་མ་བདེ་བའི་ཉེན་
ལ་འབྱུང་སྲིད་ནི་ཨིན་པས།

མི་སེར་གྱི་རེ་བ་ལུ་ཁོང་ར་འི་ གསལ་ར་སྤང་ཉེ་འདབས་ཀྱི་རང་བཞིན་གནས་སྤངས་
འདི་སྤར་ག་ཨིན་མ་འབད་ ཁོང་རང་གི་བུ་གཞི་ཚུ་གི་ལག་པར་སྲོད་ནི་གི་རེ་བ་བསྐྱེད་དེ་
ཞུམ་མ་གཏོགས་ གཞུང་གིས་ མཛུང་མི་འདི་ལུ་ མི་བརྟུབ་མི་བཅའ་ཟེར་ཚ་ལས་ཞུམ་མེན་
པས། ཨིན་རུང་ གཞུང་དང་མི་སེར་ལུ་ མཁེ་རྒྱུད་དང་སེན་གཞོན་གང་ཡོད་ སྤང་ཁར་
འཇལ་ཉེ་བརྟུབ་དང་མ་བརྟུབ་ ལེགས་ཤོམ་འབད་གཟིགས་ཉེ་ གཞུང་གིས་མཛུང་གནང་
མི་འདི་ལུ་ མ་བརྟུབ་མི་ལྷག་ཟེར་ཞུས་ཡི།

འདི་ལུ་ སྲོ་གྲོས་ཚོན་སྤེའི་འཇུས་དཔོན་གྱིས་ རོང་རི་ཚུ་ནི་དོ་བཏོན་ལཱ་ལས་
བཟེན་ མི་སེར་ལུ་འཇུང་ཚུ་གི་དཀའ་ངལ་དང་ རུད་ཆད་ཀྱིས་རང་བཞིན་གནས་སྤངས་
མེད་པ་བཏང་བའི་སྐོར་ ཉན་བསྐྱར་ཞུ་མི་འེ་ཐད་ གཞུང་ལས་བཟེན་མི་སེར་དང་ མི་སེར་
ལས་བཟེན་གཞུང་ཨིན་མ་ལས་ འཇུང་ཚུ་འི་དཀའ་ངལ་ཡོད་མི་དེ་ གཞུང་ལས་གྲོལ་རམ་
གནང་ཐབས་དང་ དོ་རྩལ་ལས་བཟེན་རུད་ཆད་ཐོན་མི་དེ་ཡང་ བཀལ་ཐབས་ལུ་ ད་རེས་
ནང་ས་པར་ས་མེད་པ་བཏང་མ་དགོས་པའི་རིག་གསལ་ རྩལ་སྤྱོད་གྱི་གསལ་ རྩལ་ལག་ལེན་
འཐབ་པ་ཅིན་ གཞུང་དང་མི་སེར་གཉིས་ཆ་རང་ལུ་ སེན་ཐོགས་འབྱུང་ནི་གི་བསམ་
འཆར་ཞུས་ཡི།

དེ་ལུ་ བསྐྱེད་སྤྱོད་སྤོན་པོ་གིས་ དགེ་ལེགས་ཕུག་ཤོད་འོག་གི་མི་སེར་ཚུ་གི་རོང་
རི་ཚུ་ནི་དོ་གཏོར་ལ་ལས་བཟེན་ འཇུང་ཚུ་འི་དཀའ་ངལ་དང་ དངུལ་ཐོག་ལྷམ་ར་ལུ་

གཞོན་པ་གྲུང་དོ་ཡོད་མེད་ རོང་རི་གཉེར་ཁའི་ལུ་འབད་མི་འགོ་དཔོན་ཚུ་ལུ་ དྲི་ཞིབ་བརྒྱབ་
བཟུམ་ད་ གཉེར་ཁ་ནང་འཁོད་ཀྱི་ས་སྒོ་ནང་ གཡུས་ཚན་ཡང་མེད་པའི་ཁར་ འབྲུང་
ཚུ་འི་ཁ་འགོ་ཡང་མེན་འདུག་ཟེར་སྐབ་ཨིན་པས།

འདི་དང་འདྲམ་འབད་ མི་སེར་གྱི་དངུལ་ཐོག་ལཱ་ར་ལུ་ཡང་ གཞོན་པ་གང་ཡང་
མེད་པ་འབད་བཤད་པ་ཨིན་པས།

གཞུང་ལས་ ག་ཅི་མཛད་རུང་ མི་སེར་ལུ་དགའ་བུ་སྤྲོད་གཏང་ནི་དང་ བྱ་སྐབས་
མ་བདེ་མ་བཟོ་ནི་གི་སྲིད་བྱུས་ཅ་བ་ལས་རང་བཙམ་སྲོལ་མེད། ཨིན་རུང་ ཚོགས་འདུ་གྲོལ་
ཞེན་མ་ལས་ དུས་ཚོད་བདེ་མ་ཅིག་ལུ་ ལྷན་ཁག་དང་ རྫོང་ཁག་གཉིས་ མཉམ་ཁུ་ཐོག་ཞིབ་
དཔྱད་འབད་དེ་ མི་སེར་ལུ་དགའ་བུ་འཇུག་པའི་དུ་ཡོད་པའི་གྲུ་རང་བཞིན་གནས་སྤངས་
ལུ་ཡང་ སྐབས་མ་བདེ་མ་སྲོལ་འབད་རང་ཐོན་སོང་པ་ཅིན་ དེ་དང་བསྟུན་པའི་ལས་རིམ་
ཅིག་བཙམ་ཞེན་མ་ལས་ ལྷན་ཁག་དང་ རྫོང་ཁག་གཉིས་ཀྱི་ཞིབ་དཔྱད་འབད་ནི་གྲུར་ ཐུགས་
ཐག་གཅད་གནང་ཚེ་ ལེགས་ལམ་ཆེ་ཚུ་ལ་ཞུས་ཡི།

འདི་ལུ་ དགོ་ལེགས་སུ་གསུམ་སྲི་མི་གིས་ གོང་ལས་བསྟན་ཀྱིས་སྲོན་པོ་གིས་ཞུམ་བཞིན་
དུ་མཛད་པ་གིས་ འབྲུས་པར་ཞུས་ཡི།

ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་གིས་ སེ་ཉི་ཁ་རི་རྩོ་བཏོན་རི་འདབས་གཉེར་ཁ་གི་ལུ་དེ་གིས་
རང་བཞིན་གནས་སྤངས་ལུ་གཞོན་པ་མ་ཚད་ མི་སེར་ལུ་ཡང་ རྐྱེད་སྤྲོད་ཡོད་པ་ལས་བཏོན་
མི་དབང་མང་འ་ཞབས་ཀྱིས་ ཉེ་མ་ལས་འབྲོ་བཙམ་བཞག་དགོས་པའི་བཀའ་རྒྱ་དང་
འབྲེལ་ཉེ་བཀའ་བསྟུམ་མཛད་གནང་མི་འདི་ དེ་བཞིན་བཞག་ནི་དང་ རོང་རི་ཚུ་ནི་རྩོ་
བཏོན་གཉེར་ཁའི་ལུ་གི་སྒོར་ བསྟན་ཀྱིས་ལྷན་ཁག་དང་ འབྲེལ་ཡོད་རྫོང་ཁག་མཉམ་
འབྲེལ་ཐོག་ དུས་ཚོད་ཅིག་བཟོ་སྟེ་ རང་བཞིན་གནས་སྤངས་ལུ་ བར་ཆད་ཡོད་མེད་དང་

མི་སེར་གྱི་སྐྱོད་རྒྱུ་ལུ་ལོ་རྒྱུད་གང་ཡོད་ ཞིབ་དཔྱད་མཛད་ཞིན་མ་ལས་ གང་དྲག་གི་གྲོས་
ཚོད་དང་འབྲེལ་ཏེ་ ལག་ལེན་འཐབ་པ་གིས་འཇུག་པ་འབད་བཞག་ཅི།

༣. རྒྱལ་པོ་ཞིང་ལས་ངང་ལམ་ཚུན་གྱི་འགྲུལ་འཁོར་གཞུང་ལམ།

མོང་སྐར་ཚོང་ཁག་ ས་སྐྱོང་ཤེད་འོག་གི་མི་སེར་ལས་ རྒྱལ་པོ་ཞིང་ལས་ངང་ལམ་ཚུན་ ཀྱི་
ལོ་མི་ཀར་ ༤༧ ཙམ་གྱི་འགྲུལ་འཁོར་ལམ་འདི་ གཞུང་ལམ་གྱི་གྲུལ་ཁར་འབད་ གཏོན་
གནང་དགོས་པའི་གསོལ་འདེབས་ལུ་ནི་དང་ འདི་ཡང་ མོང་སྐར་ལས་བསམ་གྲུབ་
ཚོང་ས་མཁར་ ཙམ་སྐྱེལ་འདྲེན་འབད་ནི་ཚུ་ བཀྲིས་སྐང་བརྒྱུད་དེ་མ་གཏོགས་འབད་
ནི་མེད་པ་ལས་ ལྷ་བས་མ་བདེ་ཨ་ག་ནི་བ་སྐྱོམ་འབད་རང་ ཐོན་མ་ཉེན་པས། གཞུང་ལམ་དེ་
གཏོན་པ་ཅེན་ འདི་གིས་མོང་སྐར་དང་ལྷོན་ཅེ་ སྐྱོད་གའ་ཚལ་ཚོང་ཁག་ ༣ ལུ་ཕན་
ཐོགས་བྱུང་ཚུགས་ནི་ཉེན་མ་ཚད་ གཞུང་ལམ་དེ་གིས་ ཀྱི་རི་ཚུ་གྲོག་མེ་ལས་འགྲུལ་
ལས་ རྒྱ་གར་ཨ་སམ་ཕྱོགས་ལུ་མེ་ཐག་བཀྲམ་སྐྱེལ་འབད་ནི་དང་ དེ་ཚུ་འི་རྒྱུན་སྐྱོང་འབད་
ནི་འི་ལུ་ཚུ་ལུ་ཡང་ ལྷ་བས་བདེ་ཏོག་ཏོ་བཟོ་ནི་ཉེན་པས། འདི་ལས་བརྟེན་ མི་སེར་ཚུ་ལུ་
འགྲུལ་འཁོར་ལམ་འདི་ འཆར་གཞི་བརྒྱུད་པའི་ནང་ལུ་གཏོན་ཏེ་ བཀྲིན་བསྐྱང་དགོས་
པའི་གསོལ་འདེབས་ལུ་ཡི།

དེ་འི་རྒྱལ་སྐྱོན་ལུ་ མོང་སྐར་ མི་སེར་སྤྱི་མི་གིས་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་
མཚོག་ མོང་སྐར་ཚོང་ཁག་ལུ་ཆེ་བས་བསྐྱོད་གནང་མ་ད་ རྒྱལ་པོ་ཞིང་ལས་ངང་ལམ་ཚུན་
གྱི་འཁོར་ལམ་འདི་གིས་ ཀྱི་རི་ཚུ་ལས་འགྲུལ་གྱི་གྲོག་ཐག་སྐྱོང་ས་ནི་ལུ་ ཕན་ཐོགས་སྐྱོམ་
ཡོད་རུང་ གཞུང་ལུ་མ་དངུལ་མེད་པ་ལས་བརྟེན་ ད་རེས་འཕྲལ་ལུ་སེལ་ཐབས་མེད་པ་
བཞིན་དུ་ རྒྱ་གར་གཞུང་དང་གསུང་གྲོས་གནང་ཞིན་མ་ལས་ སེལ་གནང་ནི་འི་ཐུགས་བཞེད་
ཡོད་ཟེར་བའི་བཀའ་རྒྱ་གནང་མི་འདི་ལུ་ མི་སེར་ཡོང་ས་ཀྱིས་ བཀྲིན་ཆེ་ལུ་ལུ་ལུ་ཡི།

ཀྱུལ་པོ་ཞིང་ལས་ངང་ལམ་ཚུན་ལུ་རིང་ཚད་ཀྱི་ལོ་མི་ཀྱང་། ༤༧ དེ་ཅི་གི་ལམ་ དེ་གིས་ རྫོང་
ཁག་༣ གྱི་མི་སེར་མ་ཚད་ གཞུལ་སྐྱེད་རྫོང་ཁག་འབྲོག་སྐྱེད་རྫོང་ འོག་གི་མི་སེར་ཚུ་གིས་
ཚལ་ལུ་ཚོང་འབྲེལ་འཐབ་ཞི་ལུ་ཡང་ སུ་ཐོལ་སྐྱོམ་འབྱུང་ཞི་ཨིན་པ་གིས་མ་ཚད་ ཀྱུ་རི་
ཚུ་འབྲོག་མེ་ ལས་འགུལ་དང་ གདུང་བསམ་ཅེ་ས་ལས་འགུལ་གྱི་དོན་ལུ་ སུ་སྐྱབས་ཚེ་
ཞི་ཨིན་མ་ལས་ ཀྱུལ་པོ་ཞིང་དང་ངང་ལམ་གྱི་བར་ན་ འཁོར་ལམ་ཅིག་བཏོན་གནང་དགོ་
པའི་གསོལ་འདེབས་ཞུས་ཡི།

དེ་ལུ་ ལམ་སེལ་དུང་ཚེན་གྱིས་ མོང་སྐྱར་སྤྱི་མི་གིས་ཞུམ་བཞིན་ ཀྱུལ་པོ་ཞིང་ལས་
ངང་ལམ་ཚུན་གྱི་འགྲུལ་ལམ་དེ་ ས་ཁྲ་གི་ཐོག་ལས་བཏུག་ཞིབ་འབད་དེ་བཟྭ་མ་ད་ ཀྱི་ལོ་
མི་ཀྱང་༤༥ དེ་ཅི་གི་འབྲོག་ཞི་ཨིན་པས། ལམ་དེ་སེལ་དགོས་པ་ཅིན་ མ་དངུལ་འབྲུམ་
༣,༡༥༣ དེ་ཅི་གི་གནས་ཞི་དང་ དེ་ཁར་སོར་སུ་རོང་ཚུ་དང་ ཀྱུ་རི་ཚུ་ གྲང་མའི་ཚུ་ར་ཟམ་
༣ ཀྱུལ་དགོས་པ་འདི་གི་དོན་ལས་ དངུལ་ཀྱམ་འབྲུམ་༡,༢༠༠ གནས་ཅེ་ས་ཡོད་པ་ལས་ འགྲོ་
སོང་ཡོང་ས་བསྐྱེམས་དངུལ་ཀྱམ་འབྲུམ་ ༤,༣༥༣ དེ་ཅི་གི་གནས་ཚོད་འདུག། འཆར་
གཞི་༥ པའི་ལམ་ཐོ་བཟོ་བའི་བསྐྱེད་ འགྲུལ་འཁོར་ལམ་འདི་བཏོན་དགོས་པའི་སྐྱེན་ཞུ་
རྫོང་ཁག་ལས་མ་སྐྱོད་པ་ལས་བཏོན་ ལས་ཁུངས་ཀྱིས་ལས་རིམ་འདི་ འཆར་གཞི་ནང་
མ་བཅུགས་པར་བཞག་ཅི།

ཤར་སྤྱོད་སྐྱོགས་རྫོང་ཁག་ཚུ་ནང་ མི་དབང་མང་འབད་ག་རེན་པོ་ཚེ་མཚོག་ འཆར་
གཞི་ ༥ པའི་གསུང་གོས་ཀྱི་དོན་ལུ་ ཚིབས་བསྐྱོད་གནང་སྐབས་ མི་སེར་ཚུ་གིས་ ལམ་
གྱི་སྐོར་ལས་སྐྱེན་གསེང་སུལ་མ་ད་ མི་དབང་མཚོག་གིས་ ལམ་འདི་གིས་ མི་སེར་ལེ་ཤ་
ལུ་སུ་ཐོགས་ཚུགས་པའི་གལ་གནད་ཚེ་ དྲགས་ཅིག་ཨིན་ རུང་ ལམ་བཏོན་སའི་ས་སྐོད་
ནང་ ཞུལ་པ་དང་ བོད་འི་གཡིབ་དམག་གི་སྐྱར་བཅགས་ཏེ་ཡོད་སར་ཚུད་པ་ལས་ སྐྱབས་
མ་བདེ་མ་འབྲོག་ཞི་འི་ཉེན་ཁ་སྐྱོམ་རང་ ཡོད་ཞི་འདི་གིས་ སྤུལ་སྤྱོད་སྐྱོགས་རམ་འཚོལ་རུང་

གྲོའ་རམ་བྱེན་མེ་ག་ཡང་མི་འཐོན་ནི་ཨིན་པས་ཟེར་བཀའ་རྒྱ་གནང་ཡོད། མ་གཞི་ལམ་
འདི་གིས་ རྫོང་ཁག་གསུམ་བཞིའི་མི་སེར་ལུ་ཕན་ཐོན་འབྱུང་ཚུགས་པ་གིས་མ་ཚད་ ཀྱ
རི་ཚུ་སློག་ཐག་སྤྱོད་ས་ནི་དང་ ཅ་དངོས་སྐྱེལ་འདྲེན་འབད་ནི་འདི་དོན་ལུ་ཡང་ ཕན་རྒྱ་ཚེ་
ནི་ཨིན་མ་ལས་ ལམ་སེལ་ནི་འཇུག་པ་ ཀྱ་རི་ཚུ་སློག་མེ་ལས་འགྲུལ་གྱིས་བྱེན་ཏེ་འབད་
བ་ཅིན་ ལམ་སེལ་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་ སེལ་ཚུགས་ནི་ཨིན་པས་ཟེར་ཞུས་ཡི།

དེ་ལུ་ སློག་མེ་མཉམ་འབྲེལ་དུང་ཚེན་གྱིས་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཚེ་
མཚོ་ག་གིས་ ཤར་སྤྱོད་མེ་རྫོང་ཁག་ ༤ གི་མི་སྡེ་དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་བཟང་ནི་ལུ་ ཕན་
རྒྱ་ཚེ་བའི་ཐུགས་བསྐྱེད་གནང་སྟེ་ ཀྱ་རི་ཚུ་སློག་མེ་ལས་འགྲུལ་འདི་ ཨིན་ཅིག་མིན་
ཅིག་བཅུག་ནི་འབད་ ཐུན་བཞེད་གནང་ཚར་ཏེ་ ལས་འགྲུལ་འདི་འགྲུལ་གྲོས་གནང་ནི་
དང་ སྤྱོད་གོང་བཅའ་སྤྱོད་ཀྱི་ལས་རིམ་བཅམ་ནི་ཚུ་ཡང་ འཆར་གཞི་ ༥ པའི་ནང་ལས་
འགོ་བཅུགས་ཏེ་ ད་ཚུན་ལོ་ངོ་མང་རབས་ཅིག་སོང་ཡི། ཨིན་ཏུང་ ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་
ཁབ་ནང་ འཐོན་ཁུངས་འབོར་ཚེར་མེད་པ་ལས་ སྤྱི་ལས་གྲོགས་རམ་མཚོ་མཚོ་སར་ཐོབ་
མ་ཚུགས་པ་ལས་བརྟེན་ འཆར་གཞི་ ༧ པའི་ནང་མ་གཏོགས་ ལུ་འགོ་བཅུགས་མ་ཚུགས།

མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཚེ་མཚོ་ག་གིས་ རྒྱ་གར་གཞུང་དང་གསུང་གོས་
ནན་བསྐྱར་གནང་མ་ལས་ རྒྱ་གར་གཞུང་གིས་ཡང་ མི་དབང་མངའ་བཞབས་ཀྱི་སྐྱོད་ལུ་
བརྟེན་ སློག་མེ་རམ་བྱེན་ནི་འཇུག་བཞེད་ཞིན་མ་ལས་ གཞུང་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ དེ་ལུ་ཀྱ
ཚིངས་ཡིག་ཚུ་ཡང་ལག་སྲིས་བཀོད་དེ་ ཀྱ་རི་ཚུ་སློག་མེ་ལས་འགྲུལ་དེའི་ལུ་འབད་ནི་
ཚུ་ཡང་འགོ་བཅུགས་ཏེ་ཡོད། ལས་འགྲུལ་དེ་ལུ་ མཁོ་བའི་ཅ་ཆ་སྐྱེལ་འདྲེན་འབད་
ནི་འདི་དོན་ལུ་ ཀྱ་རི་ཟམ་ལས་བསམ་ཚུངས་ཚུན་གྱི་གཞུང་ལམ་རྒྱ་བསྐྱེད་དང་ ལེགས་བཅོས་
འབད་བའི་གྱར་ རྒྱ་གར་གི་ཁྲོམ་སྤེལ་འཇུག་ལས་ བསམ་ཚུངས་ཚུན་གྱི་ལམ་ཡང་ ལེགས་
བཅོས་འབད་དགོས་པ་བྱུང་ཡི། དེ་ལས་བཀྱིས་སྤང་ལུགས་ཟམ་དང་ ཤེལ་རི་ཚུ་འེ་ཟམ་ ༢

ཀྲིས་ ལས་ འགྲུལ་ འདི་ གི་ དོན་ ལུ་ འཕྲུལ་ ཆས་ སྐྱོམ་ ཚུ་ འབག་ མེ་ འགྲུལ་ འཁོར་ གྱི་ རྩིད་ མ་
ཐེག་ པར་ ལྷགས་ ཟམ་ གཉིས་ གསར་ པ་ རྒྱུ་ དགོས་ པ་ རྒྱུ་ ཡོད།

འདི་ བཟུམ་ རྩེ་ གཞུང་ ལམ་ རྒྱ་ བསྐྱེད་ ལེགས་ བཅོས་ དང་ ཟམ་ གསར་ པ་ རྒྱུ་ ཞེ་
རྒྱུང་ མ་ ཅིག་ གི་ དོན་ ལུ་ ཟད་ གོན་ དངུལ་ ཀྲམ་ ས་ ཡ་ ༡,༠༠༠ དེ་ ཅིག་ བཅང་ དགོས་ པ་ རྒྱུ་ ཡི།
དེ་ གི་ ཁག་ འབག་ ཡང་ དུན་ ཉག་ ལས་ འགྲུལ་ ལུ་ རྩོད་ དེ་ དེ་ རེ་ ས་ ལུ་ འཕྲོ་ མཐུད་ དེ་ རང་ འབད་
བའི་ བསྐྱར་ ཡོད།

ཀྲུ་ རི་ ཚུ་ རྫོག་ མེ་ ལས་ འགྲུལ་ འདི་ རྒྱུ་ བཅོས་ ཚུ་ གས་ ལུ་ དངུལ་ ཀྲམ་ ས་ ཡ་ ༥,༠༠༠
དེ་ ཅིག་ གི་ འགོ་ རོང་ འགྱོ་ ཞེ་ ཡིན་ མ་ མས། མ་ དངུལ་ ས་ ཡ་ ༥,༠༠༠ ཐོག་ ལས་ བརྒྱ་ ཆ་ ༤༠ རྒྱ་
གཞུང་ གི་ རྫོགས་ རམ་ དང་ ང་ བཅས་ རང་ འབྲུག་ གཞུང་ གི་ མ་ མ་ དངུལ་ ས་ ཡ་ ༡,༤༠༠
བསྐྱེན་ འགྲུལ་ ལེན་ མེ་ འདི་ བརྒྱ་ ཆ་ ༥༠ དེ་ ཅིག་ ཡིན་ མ་ དེ་ ལུ་ རྩོད་ བརྒྱ་ ཆ་ ༡,༡ རེ་ བཅས་
དགོས་ པ་ ཡོད། ལོ་ རེ་ རྩོད་ ཀྲིས་ རང་ དངུལ་ ཀྲམ་ ས་ ཡ་ ༡,༧༢ རེ་ བཅས་ དགོས་ ལས་ ལམ་
སེལ་ དུང་ ཆེན་ རྒྱིས་ རྒྱུ་ རྩོད་ རྒྱུ་ མོ་ ཞིང་ དང་ རང་ ལམ་ རྒྱི་ ལམ་ དེ་ སེལ་ ཞེ་ འེ་ མ་ དངུལ་
ཡང་ རྫོག་ མེ་ ལས་ འགྲུལ་ ལུ་ བཀའ་ ཉེ་ ལུ་ གི་ ཡན་ ལག་ ལེ་ ལུ་ རང་ བཅས་ ཉེ་ འབད་ བ་
ཅིན་ མཐའ་ མཐུག་ ལུ་ ལས་ འགྲུལ་ རྫོམ་ དེ་ དཔལ་ འབྱོར་ དང་ མ་ ལུན་ པའི་ ལས་ འགྲུལ་
ལུ་ རྒྱུ་ རེ་ ཞེ་ ཉེན་ ལ་ འོང་ ཞེ་ ཡིན་ མ་ ལས་ ལམ་ སེལ་ ཞེ་ འེ་ མ་ དངུལ་ དེ་ རྫོག་ མེ་ ལས་
འགྲུལ་ རྣང་ ལས་ སུལ་ བའི་ འོས་ འབབ་ ཚ་ ལས་ རང་ མ་ མཐོང་ ཟེར་ རུས་ ཡི།

དེ་ ལུ་ མོང་ སྐར་ རྫོང་ བདག་ གིས་ རྒྱུ་ མོ་ ཞིང་ ལས་ རང་ ལམ་ ཚུན་ རྒྱི་ ལམ་ རྒྱི་ རྫོར་
ལས་ ང་ བཅས་ རྫོང་ ཁག་ ཡར་ རྒྱས་ ཚོགས་ ཚུང་ རྣང་ གསུང་ རྫོམ་ རྒྱུང་ ཡོད་ རུང་ ཐེག་
བཅད་ མ་ ཚུགས་ མེ་ དེ་ ཡང་ འཁོར་ ལམ་ འདི་ མོང་ སྐར་ རྫོང་ ཁག་ གཉིས་ ལུ་ སུན་ པའི་ ལམ་
མེན་ པར་ རྫོང་ ཁག་ གཞུན་ ཡང་ ལེ་ ལུ་ ཅིག་ ལུ་ སུན་ པའི་ ཁར་ རྒྱུ་ ཁབ་ ལུ་ ཡང་ སུན་ པའི་
འཁོར་ ལམ་ ཅིག་ ཡིན་ པས། མེ་ དབང་ མང་ འ་ ཞབས་ མཚོག་ གིས་ ཡང་ འཁོར་ ལམ་ དེ་ སེལ་

བ་ལུ་ ལྷ་བས་བདེམ་མ་བདེམ་ཡོད་པའི་སྐོར་ལས་ ལམ་སེལ་དུང་ཆེན་ལུ་ བཀའ་གནང་
མི་འདི་ལས་འགལ་ནི་འི་མཛོ་བསམ་མེད་རུང་ དུམ་དུ་ཅིག་གསལ་ཏེ་ལྷ་དགོས་པ་
འདུག། འཆར་གཞི་དེ་པའི་ནང་ འཁོར་ལམ་དེ་སེལ་ནི་འི་ཐོ་ཡིག་མ་ཚུད་རུང་ མི་དབང་
མང་འཁྲབས་མཚོག་ འཤར་སྤྲོས་ཚོང་འགལ་ལུ་ ཆེ་བས་བསྐྱོད་གནང་སྐབས་ མི་སེར་གྱི་
འཇུག་ལས་ ལམ་དེ་སེལ་གནང་དགོས་པའི་གསལ་འདེབས་ལྷ་ཏེ་རང་ཡོད།

གོང་ལུ་ སློག་མེ་མཉམ་འབྲེལ་དུང་ཆེན་གྱིས་ འཁོར་ལམ་འདི་སེལ་ནི་འི་དོན་ལུ་
མ་དངུལ་སྤོད་མ་ཚུགས་པ་འབད་ལྷ་སྟེ་འབད་རུང་ འཁོར་ལམ་འདི་གིས་ ཀུ་རེ་ཚུ་སློག་
མེ་ལས་འགལ་ལུ་ སམ་ཐོན་སྐྱོམ་འབད་རང་ མི་འབྱུང་ག་མཛོ་བའི་བསམ་པ་ཡོད། འདི་
ཡང་ དང་པ་རང་ ཀུ་རེ་ཚུ་སློག་མེ་ལས་ འགལ་གྱི་ཀེ་བེ་^{༡༣} ཀུ་སློག་ཐག་ སྤུལ་པོ་ཞིང་
ལས་རང་ལམ་ཚུན་སྤྲིང་ས་དགོས་པ་ད། འདི་ཚུ་ལུ་མཁོ་ བའི་ཅ་དངོས་ཚུ་ཚུང་ཀུ་མེན་
པར་ ག་ར་ལྷན་གྱི་ཀ་བ་དང་ཐག་ཚང་ཅ་ཨིན་མ་ལས་ མི་གིས་འབག་སྟེ་བཏོན་ནི་ལུ་ ལུ་
འགལ་བཏང་ནི་ཨིན་པས། མཁོ་ཆས་དེ་ཚུ་སྟེལ་འདྲེན་འབད་ནི་ལུ་ དུས་ཡུན་ཡང་ལེ་ འཤ་
ར་འགོར་ནི་ཨིན་པས།

འཁོར་ལམ་འདི་སེལ་ད་པ་ཅིན་ འདི་གིས་ལོངོ་གཉེས་འགོར་ནི་འི་ལུ་འདི་ ལོ་
གཅིག་གི་ནང་འཁོད་ འབད་ཚུགས་ནི་འི་ཁེ་སམ་འདུག། གཉེས་པ་ སློག་ཐག་སྤྲིང་ས་ཚར་
བའི་ལུ་ལུ་ ཉམས་བཅོས་འབད་ རི་འི་ལུ་གཡོག་པ་ཚུ་ ཉམ་ཞག་ལས་བཅད་དེ་ ཀང་ཐང་
འགྱོད་གོས་པ་འདི་ཚུ་ཡང་ འཁོར་ལམ་དེ་གིས་མཛོ་བའི་འབྱུང་ལེ་དང་ གསུམ་པར་
ད་རེ་ས་ནང་ས་པར་ ཉེ་ཚོང་ག་ཅི་གི་ཐད་ལས་ཡང་ བཀྲིས་སྐང་ལས་བསྐྱོར་ཏེ་བཏོན་
དགོས་པ་ལས་ ཀེ་ལོ་མེ་ཀར་བརྒྱ་གི་ཀྱང་པར་ཆག་ནི་ཨིན་མ་ལས་ ཚོང་གི་གོང་ཚད་ཡང་
མར་མབ་འགྱོད་ནི་འི་གོ་སྐབས་འདུག། བཞེ་པར་ གཞུང་གིས་གོང་འཕེལ་འདྲ་མཉམ་
བཏང་གནང་ནི་འི་སྤྲོད་བྱས་དང་འབྲེལ་ཏེ་ སྤྲོད་གའ་ཚུ་ལ་ཚོང་འགལ་གི་མེད་འོག་ ^༣ དང་

གཞུང་གི་མཛུགས་སྐོར་ལྟེང་གི་འོག་གཉེན་མོང་སྐོར་གྱི་མཛུགས་འོག་བཞེད་ཅིག་ཟུང་སར་
ལུས་ཏེ་ཡོད་མི་དེ་ཚུ་འེ་ནང་ལུ་ ཡར་རྒྱས་ལུ་མན་ཐོག་སྐོར་འབྱུང་ནི་ཨིན་པས།

གཞུང་གི་སྲིད་བྱུས་དང་འབྲེལ་ཏེ་ མི་སེར་མང་ཤོས་དངུལ་ཐོག་གི་ལྷན་ར་ མང་
ར་བས་ཅིག་ལག་ལེན་འཐབ་སྟེ་ཡོད་མི་ཚུ་ མང་ཤོས་ཀྱིས་ཤོང་ཐོག་ཚུ་སྐྱེལ་འདྲན་འབད་
མཚུགས་པར་ ཤོང་འགྲུར་དུལ་ཏེ་ འབྲོ་སྐྱེལ་འབྱོམ་འདྲེ་ཚུ་ལུ་ཡང་ མན་ཐོར་སྐོར་
འབྱུང་ནི་དང་གདུང་བསམ་ཅི་ས་ལས་འགྲུལ་ལས་ ཅི་ས་བཏོན་མ་དུ་ཡང་ ལམ་གཏེ་ལོ་མི་
ཀྱང་ལེ་ཤོག་སྐོར་ལེ་ཨིན་མ་ལས་བཞེད་ ཅི་ས་འེ་གོང་ཚད་ཡང་ མར་འབབ་ནི་འེ་ལེ་མན་
འདུག། ཀྱི་རི་ཚུ་སྐོག་མེ་ལས་འགྲུལ་དང་འདྲེ་བར་ ལམ་འདྲེ་གིས་ཡང་ ཤོང་སྐོག་སྐོར་
འབག་ཅུ་ལུ་ མན་ཐོག་སྐོར་འབྱུང་ནི་ཨིན་མ་བཞེད་དུ་ ཅི་ས་ལས་འགྲུལ་ལུ་ཡང་ མན་ཐོར་
འབྱུང་ནི་ཨིན་མ་པས། ལམ་སེལ་དུང་ཆེན་གྱི་ཅི་ས་ནང་ལུ་ ལམ་སེལ་ནི་འེ་དོན་ལུ་མ་
དངུལ་བསྐོར་འབྱུང་ལུ་^{༤, ༣, ༤} གནས་ཅི་ས་ལུ་མི་དེ་ ལམ་འདྲེ་མི་ཀྱི་རི་བརྒྱུད་དེ་སེལ་
བ་ཅིན་ ཐམ་ཡང་ གྲང་མའི་ཚུ་གྲུར་གཅིག་མ་གཏོགས་ ལེ་ཤོག་རྒྱུ་དགོས་པ་མེད་པ་ད་ རང་
བཞེད་གནས་སྐོར་ས་ལུ་ཡང་ གཞོན་དགོས་པ་མེད་པ་ལས་ ཟད་འགྲོ་ཡང་གོང་ལུ་ལུ་ལུ་དོན་བཟུམ་
རང་མི་འགྲོ་འོང་མཐོ་བའི་རེ་བ་དང་ མཐར་ཐུག་ལུ་ལམ་འདྲེ་གིས་ སྤྱིར་རྒྱུལ་འབག་གྱི་ཚོང་
འབྲེལ་གྱི་བྱ་བ་ལམ་འགྲོས་དང་ ལྷག་པར་དུ་ མི་དབང་མང་འ་ཞབས་གྱི་ཐུན་དགོང་ས་ལྷན་
དུ་ ཤོང་སྐོར་འོང་འབྲེལ་ལུ་ ལེ་མན་སྐོར་འབད་འབྱུང་ནི་ཨིན་པས།

དེ་ལས་ ཐམ་སྐྱེལ་སྐོར་མི་དང་སྐོར་གྲོས་ཚོགས་སྤེལ་འབྲེལ་དཔོན་ ལྷན་ཅི་འེ་མི་སེར་
སྐོར་མི་དང་སྐྱེལ་དགའ་ ཚུ་ལུ་ཚོང་བདག་བཅས་ཀྱིས་ ལམ་སེལ་དུང་ཆེན་དང་སྐོག་མེ་མཉམ་
འབྲེལ་དུང་ཆེན་གྱིས་ རྒྱུལ་པོ་ཞིང་ལས་རང་ལམ་བར་གྱི་འཁོར་ལམ་དེ་ གཞུང་གི་སྐྱེལ་
ལུ་མ་དངུལ་མེད་པའི་ལས་ འཆར་གཞི་དུ་ པའི་ལས་རིམ་ནང་ཡང་མཚུངས་ལས་བཞེད་
སེལ་མི་ཚུ་གས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལྷན་ཨིན་པས། འདྲེ་གི་ཐད་ལུ་ ཀྱིན་གྱིས་མ་མཚུན་མེད་དུང་

གཙོ་བོ་རང་ རྒྱལ་ཁབ་གོང་འཕེལ་གྱི་གཞི་འདི་ འཁོར་ལམ་ཨིན་མ་ལས་ གཞུང་གིས་
ཐུགས་བཞེད་ལེན་ཤོམ་འབད་གནང་ལྟེ་ སེལ་ཚུ་གསལ་ཅིག་འབད་རང་བཀྲིན་བསྐྱེད་།
འཁོར་ལམ་འདི་སེལ་བཅེན་ འབྲེལ་སྤྲོད་གཉེན་ལཱ་ གཞུང་དང་མི་སེར་ལཱ་ཕན་ཐོགས་
བྱུང་མ་བྱུང་སར་སྤྲོད་ནི་ཨིན་མ་ལས་ ལམ་འདི་སེལ་ནི་གི་འབྲེལ་གྱི་ཟུན་གྱིན་རྒྱུ་མ་གཅིག་
ལཱ་མེན་པར་ ཐུགས་ཀྱི་བབས་ཁུངས་ཚུ་ལཱ་ཡང་ ཐུགས་བཞེད་གནང་དགོ་པའི་གསེལ་
འདེབས་ཞུས་ཡི།

འཁོར་ལམ་འདི་མེད་པ་ཅིན་ ད་རེས་མི་སེར་ཚུ་ལཱ་ཚལ་ལཱ་འཛུལ་ལྷོད་རུང་
སྐྱེལ་འདྲེན་གྱི་དཀའ་ངལ་ལས་བརྟེན་ གོང་ལཱ་མོང་སྐྱར་རྫོང་བདག་གིས་ཞུམ་བཞེན་དུ་
ཚལ་ལཱ་ཤིང་ཁར་རུལ་ཉེ་ལུས་དོམ་བཟུམ་ སོན་མ་གྱི་ལཱ་ལཱ་བརྟེན་ཚོང་བསྐྱར་ གཞན་ལཱ་
ཡང་དཀའ་ཚེགས་བྱུང་དོ་ཡོད་པ་ཨིན་པས། ལམ་འདི་སེལ་ད་པ་ཅིན་ ད་རྒྱུ་ཚལ་ལཱ་ཤིང་
ཕྱད་དོག་༡༠༠ བརྟེན་གསལ་སར་ རྒྱལ་ལས་༡༠༠༠ རྟེན་འབད་ཡང་ བརྟེན་གསལ་ཚུ་གསལ་ནི་དང་
ད་རེས་ལོར་གཅིག་གསོ་སར་ རྒྱལ་ལས་ལོར་རུ་ཁ་འབད་ཡང་ གསོ་ཚུ་གསལ་པའི་ཕན་
རྐྱབས་ཡོད་པ་ལས་བརྟེན་ ལམ་དེ་རང་བཏོན་ད་པ་ཅིན་ གསེར་ས་འོག་ཡོད་ན་ འོད་གཞམ་
ཁར་ལས་ཀྱིས་ཤར་འོང་། དེ་གི་ཐུགས་བཞེད་ལེགས་ཤོམ་འབད་རང་གནང་ཞེན་མ་ལས་
མེ་མང་ལཱ་ཕན་པའི་འཁོར་ལམ་དེ་ སེལ་ནི་གི་ཐབས་ཤེས་ཅིག་ མཛེད་གནང་དགོས་པའི་
ཞུ་བ་སྤུལ་མ་ད།

འབྲས་མེ་ལ་ལོ་གིས་ རྒྱལ་པོ་ཞིང་ལས་ངང་ལམ་ཚུན་ འཁོར་ལམ་ཅིག་བཏོན་
གནང་པ་ཅིན་ བཀྲིས་སྐྱེད་ལས་སྐོར་ཉེ་བསམ་སྤྲོད་ས་ལཱ་འགྲོ་དགོས་པའི་ལམ་གྱི་བར་ན་
རིང་ཐུང་གི་བྱུང་པར་ ལོག་བལྟའ་འབད་རང་ཡོད་པ་ལས་ ཤར་སྤྲོད་རྫོང་ཁག་ལཱ་འཛུལ་ལྷོད་མི་སེར་
གྱི་མཐའ་དོན་ལཱ་གཞིགས་ཞེན་མ་ལས་ གཞུང་ལས་ རྒྱལ་པོ་ཞིང་ལས་ངང་ལམ་ཚུན་གྱི་
ལམ་འདི་སེལ་གནང་པ་ཅིན་ ཀྱི་རི་ཚུ་སྤྲོད་མེ་ལས་འགྲུལ་གྱི་སྤྲོད་ཐག་ རྒྱལ་པོ་ཞིང་ལས་

བདེ་བ་ཐང་ཚུན་ཚོད་ སྤྲིང་ས་ནིའི་འཆར་གཞི་ཡོད་པ་འབད་གོང་ལུ་མོང་སྐར་ཚོང་བདག་གིས་ཞུས་ཡི། སློག་ཐག་ཚུ་འཐེན་མ་ད་ ལམ་མེད་པ་ཅེན་ ལོངོ་ དེ་ཅིག་འགོར་ནི་དང་ ལམ་འདི་སེལ་གནང་པ་ཅེན་ དུས་ཡུན་འདི་སྤྱད་ཀ་དེ་ཅིག་ནང་ ལུ་འདི་ཚུ་འབད་ཚུའི་ཨིན་མ་པས། འདི་གིས་ཡང་མ་ཚད་ ཀྱི་རེ་ཚུ་སློག་མེ་ཁང་དེ་ མགྱོཏ་པར་འགོ་བཙུའ་ཚུའ་པའི་ཁར་གདུང་བསམ་ཅི་སའི་ལས་འགྲུལ་དེ་ཡང་ མགྱོཏ་པར་རང་འགོ་བཙུའ་ཚུ་གས་ཏེ་ རྒྱལ་ཁབ་ལུ་བབས་ཁུངས་ཡང་ མགྱོགས་པར་ཐོབ་ཚུའ་པའི་ཁེ་ཕན་ལུ་གཟེགས་ཏེ་ ལམ་དེ་སེལ་ནི་ཡོད་པ་ཅིག་མཛད་དེ་ བཀྲིན་བསྐྱེད་གནང་ཟེར་བའི་གསོལ་འདེབས་ཞུས་ཡི།

དེའི་རྒྱལ་སྤོན་ལུ་གསོལ་བ་དང་ ཤེས་རིག་སྤོན་པོ་གིས་ ཤེས་སྤྱོད་ཚོང་ཁག་གི་སྤྱི་མེ་ཚུ་གིས་ རྒྱལ་པོ་ཞིང་ལས་རང་ལམ་ཚུན་གྱི་ལམ་སེལ་དགོས་པའི་སློབ་ལས་ཞུ་མེ་འདི་རེ་ས་བདེན་ཡོད་ཟེར་ཞུས་ཡི། རྒྱལ་པོ་ཞིང་ལས་སྤྲོད་གའ་ཚེ་ལ་ཚུན་ཚོད་ ཀང་ཐང་འབད་སོང་སྟེ་བཟུམ་ད་ དེ་ཁའི་མེ་སེར་ཚུ་ལུ་ དཀའ་ངལ་ག་དེ་སྟེ་ཡོད་པ་ཨིན་ན་ འདི་ཚུ་ལེགས་ཤོམ་འབད་རང་ཉ་གོ་སྟེ་འབད་ ཐེམ་སྤྲུག་ལོག་སྟོད་དེ་ ལམ་སེལ་དུང་ཚེན་ལུ་ཡང་ འཁོར་ལམ་གྱི་སྤྲོབས་མ་བདེམ་ཡོད་པའི་སློབ་ལས་བཤའ་དེ་སྤྲོབ་ཅི། ད་རེས་འདི་གི་སློབ་ལས་གསུང་གོས་གནང་མ་ད་ ལམ་སེལ་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་འབད་བ་ཅེན་ སློག་མེ་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་སེལ་བ་ཅེན་ དུག་འོང་ཟེར་པར་ཚུར་ཉེད་སྤྱད་དེ་མ་བཞུགས་པར་ གཙོ་བོ་རང་མ་དངུལ་འབོར་ཆེ་ཏོག་ཏོ་འབད་མེད་པ་ལས་བཟེན་ཏེ་ འཁོར་ལམ་ཀུ་མེ་ལུ་པོ་འདི་ སྤྲོབས་ཅིག་ལུ་སེལ་མ་ཚུའ་རུང་ གཞུང་དང་མེ་སེར་བྱ་སྤྲོབས་བདེ་བའི་ཐབས་ལམ་ཅིག་བསྐྱོག་ནིའི་དོན་ལུ་ གསུང་གོས་གནང་སྟེ་སྤྲུགས་ཐག་གཅད་དེ་གནང་པ་ཅེན་ ཤེས་སྤྱོཏ་ཁ་སྤྲུག་གི་མེ་སེར་ཚུ་གི་བསམ་དོན་གྲུབ་ཚུ་གས་ནི་ཨིན་པས་ཟེར་ཞུས་ཡི།

ཚོགས་འདུ་ཚེན་མོ་གིས་ རྒྱལ་པོའི་ཞིང་ལས་རང་ལམ་ཚུན་གྱི་འཁོར་ལམ་འདི་གིས་ ཚོང་ཁག་ལེ་ཤེས་ཏེ་གི་མེ་སེར་ལུ་ཕན་ཐོགས་བྱུང་ཚུ་གས་ནི་ཨིན་རུང་ འཆར་གཞི་

༤ སའི་ལས་རིམ་ནང་མ་ཚུན་སའི་ཁར་ལམ་སེལ་འདི་ལུ་མཁོ་བའི་མ་དངུལ་དང་གཞན་
ཡང་སྟབས་བདེ་དོག་ལེ་ཤ་ཡོད་རུང་ འཁོར་ལམ་འདི་གི་ལེ་མན་ཚུ་ གཞུང་གིས་མ་
མཐུན་མ་དང་མ་གཟིགས་པ་མེད་པ་ལས་བརྟེན་ ལམ་སེལ་འདི་གི་དོན་ལུ་གཞུང་གིས་གང་
ལ་གང་འཚམས་ཀྱི་ཐུགས་བཞེད་གནང་སྟེ་སྤྱི་ལས་མ་དངུལ་གྱི་གྲོའ་རམ་ཐོབ་ཐབས་བརྟེན་
ཏེ་རྒྱལ་པོའི་ཞིང་དང་རང་ལམ་བར་ན་འི་འཁོར་ལམ་དེ་སེལ་ནི་འབད་གྲོས་ཚེད་གྲུབ།

༥. ཡན་ལག་ཁྲོམ་གྱི་ས་ཆ་ངོས་འཛིན་གནང་དགོས་པ།

བཀྲིས་སྐྱང་ཚོང་ཁག་ཁྲུ་མང་དང་མཁའ་གྲིང་ གཞོང་སུག་རྒྱུ་འོག་བཅས་ཀྱི་མི་སེར་
ལས་འདས་སའི་ལོངོ་དག་པ་ཅིག་གི་རིང་ལུ་རྒྱལ་ཡོངས་གཞུང་ལམ་ (འགྲུལ་འཁོར་
ལམ) གྱི་གཡས་གཡོན་ལུ་གཞུང་ས་དང་སྐྱེར་གྱི་ཚུ་ཞིང་ཚུ་གི་ནང་ལུ་གཏན་འཇགས་
དང་འཕུལ་སྐབས་གྱི་དོན་ལུ་ཁྲོམ་དང་ ཚོང་ཁང་རྒྱུ་ལོངོ་ལས་བརྟེན་ སའོངས་
འདི་ཚུ་འི་ནང་ ཁྲོམ་དང་ཚོང་ཁང་གི་གྲངས་ཚད་ལེ་ཤ་གིས་ཡར་འཕར་སོང་སྟེ་གཞི་
བཙུན་གྲུབ་སའི་ཁྲོམ་ཚུང་བཟུམ་ལུ་སོང་སྟེ་ཡོད་པ་ད་ ཚོང་ཁག་བདག་སྐྱོང་ལུ་འདི་བཟུམ་
གྱི་ཁྲོམ་ཚུང་ མར་པབ་རྒྱབ་ནི་འི་བཀག་བསྐྱུལ་འབད་མ་སྟེར་བར་ཡོད།

མི་སེར་གྱི་ཕན་བདེ་ལུ་བཏུ་སྟེ་ཁྲོམ་ཚུང་དེ་ཚུ་འི་སྐོར་ལས་ ཚོང་ཁག་བདག་སྐྱོང་
སྟེ་བ་གིས་ ཡིག་ཨང་དྲི་ཨེ་གྱི་ཨེ་དྲི་ཨེ་མ/-༦༧/༢༦-༢༧/༡༩༠༧ དང་སྤྱོད་སའི་ས་ཁུ་
དང་ཁྲོམ་རྒྱབ་མི་ཚུ་འི་མིང་ཐོ་དང་བཅས་པ་འབད་ རང་སྲིད་ལྷན་ཁག་ལུ་སུལ་ཡོད། ཨམ་
རོང་དང་མཁའ་གྲིང་ རང་བྱུང་གི་ཁྲོམ་ཚུང་ཚུ་ གཞུང་གི་ལམ་ལུ་དང་ས་ཁུ་ཚུ་དང་
འབྲེལ་ཏེ་ ཡན་ལག་ཁྲོམ་གྱི་གྲངས་སྤྱོད་གནས་གང་ མཐོག་སའི་མཛེད་གནང་ཟེར་ཞུས་ཡི།

དེ་འི་ལན་ལུ་ཁྲོམ་དང་ཁྲོམ་བཟོའི་དྲུང་ཆེན་གྱིས་ ད་རེས་ཡོད་སའི་ཡན་ལག་ཁྲོམ་
ལ་ལོ་ཅིག་འགྲུལ་འཁོར་ལམ་གྱི་ཉེ་འདབས་ལུ་བཅར་དྲགས་ཏེ་ཡོད་མི་ཚུ་ ལམ་སེལ་གྱི་

བཅའ་བྲིམས་ནང་ ལམ་གྱི་གཡས་གཡོན་ལུ་ས་སྟོང་ཕྱེད་ ལྟ་ རེ་བཞག་དགོས་པ་ཡིན།
དེ་ཡང་དང་པ་ཨ་ལོ་ཚུང་ཀྱ་ཚུ་ འགྲུལ་འཁོར་གྱིས་བསྟན་ཞི་ཉེན་ལ་ཡོད་པའི་ཁར་ ང་
བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ ལྷལ་ལས་འདི་བ་ལྷག་སྟེ་ གོང་འཕེལ་སློམ་འབད་ར་འགྱོ་
བའི་བསྐྱར་ལས་ ལམ་གྱི་རྒྱ་བསྐྱེད་གཏང་ཞི་འདི་ ཉ་ཅང་གིས་ གལ་ཆེ་མ་ལས་བཟོན་ ད་
རེས་ལས་བཟོན་ཞིབ་ལེགས་ཤོམ་མ་འབད་བར་ ཐང་བཏང་བཞག་པ་ཅེན་ མཐའ་མཇུག་
ལུ་ལམ་རྒྱ་བསྐྱེད་གཏང་ཞི་ལུ་ ལྷག་མ་མ་བདེ་མ་སློམ་འབྱུང་ཞི་ཡིན་པས། ཁྲོམ་ཚོགས་ཀྱི་
ཁ་ཐུག་ལས་ ཡན་ལག་ཁྲོམ་ཚུ་ བཟོན་ཞིབ་ལེགས་ཤོམ་མ་འབད་བ་ཅེན་ བཟོན་ལྟུང་བཟོན་
ཉོག་ཉོམ་འོང་ཞི་ཡིན་ལས་ དེ་གི་དོན་ལས་ དོ་ཅི་བྱུར་རྫོགས་པ་ད་ བཟོན་ཞིབ་འབད་
བར་སོང་སྟེ་ རྫོང་ཁག་དང་གཅིག་ཁར་བསྐྱེད་གྲོས་འབད་དེ་ ཐག་གཅིད་ཞི་འབད་བཞག་
པ་ཅེན་ དྲག་ཚོད་འདུག་ཟེར་བའི་གྲོས་འཆར་ལྷུ་ཡི།

དེ་ལུ་བཀྲིས་སྐྱང་རྫོང་བདག་གིས་ བཀྲིས་སྐྱང་མམ་རོང་དང་མཁའ་གླིང་རང་
བྱུང་ལུ་ཡན་ལག་ཁྲོམ་ཆགས་པའི་སྐོར་ལས་དག་གསལ་ཞུ་བའི་ནང་གསལ་དང་པ་མམ་
རོང་དང་མཁའ་གླིང་གི་ཁྲོམ་དེ་ སྤྱི་ལོ་ ༡༩༦༣-༦༤ ལུ་ འགྲུལ་འཁོར་ལས་འབྲེན་ཞིན་མ་
ལས་ མི་སེར་ཚུ་གིས་ལམ་གྱི་གཡས་གཡོན་ལུ་ ང་ཁང་དང་ཆང་ཁང་ཚོང་ཁང་ཚུང་ཀྱ་
རེ་བཅུ་པ་ཅེན་ བབས་ཁུངས་དུམ་དུ་རེ་ཡོད་པ་ལས་བཟོན་ ལ་ལོ་གིས་གཏན་འཇགས་
ཀྱི་ཁྲིམ་དང་ ལ་ལོ་གིས་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཁྲིམ་འབད་རྒྱབ་སྟེ་ ད་རེས་མི་ལོ་ ༣༠ དང་ ༣༠ ལང་
མི་ཡོད་རུང་ དེ་ཚུ་ཁོང་རའི་རང་དབང་གི་ས་ཆ་མིན་པར་ གཞུང་ས་ཡིན་མ་ལས་ ཁྲིམ་
ལུ་གུང་ཨང་ཟེར་མ་ཡང་མེད་པར་ གུང་ཁུལ་དང་ཉེ་མ་གུང་གུང་ས་ཁུར་ལུ་སོག་པའི་ནམ་
དུས་ལུ་ ཁོང་ལུ་གུང་གུང་ས་ཁུར་ལུ་དང་ ཞབས་ཉོག་ཁུར་ལུ་དེ་ཚུ་གཞི་ཡང་མ་སོག་
པར་ཡོད། མི་སྡེ་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་ཞབས་ཉོག་གི་མཐུན་རྐྱེན་ཚུ་ གོང་གསེབ་ཀྱི་མི་སེར་ལས་
ཡང་ལྷག་སྟེ་ཐོབ་ད་ རྒྱུད་སྤྲུག་མ་སྟོམས་པར་ གཡུས་ཁའི་མི་སེར་ཚུ་གིས་ རྫོང་ཁག་ཡར་

རྒྱལ་ཚོགས་ཚུང་ཚུ་གི་ནང་ ཉམས་བཤད་བཀོད་མི་ཐོན་ཏེ་གསུང་གྲོས་སྒྲུབ་བྱུང་ཡི། དེ་
ཚུ་བཀག་ཆ་མ་འབད་མི་འདི་ ཉེ་མ་ལས་ གཞུང་ལས་བཀའ་རྒྱ་གཏན་འཁེལ་ཅིག་གི་
ཡང་གནང་གནང་མ་མེན་འདུག།

སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༥ ལུ་ བཅའ་སྲིད་ལྷན་ཁག་ལས་ འགྲུལ་འཁོར་ལམ་གྱི་གཡས་གཡོན་
ལུ་ཕྱི་ཀྱི་ ༥༠ འི་ནང་འཁོད་དང་ གཞུང་ས་དང་རྩ་འབྲེག་སོག་ཤིང་ཚུ་ནང་ བྱིམ་ཙ་གཏན་
ལས་རྒྱུ་མི་ཚོ་ག་པའི་བཀའ་ཤོག་གནང་སྟེ་ཡོད་རུང་ བཀའ་ཤོག་མ་གནང་བའི་ཉེ་མ་
ལས་ བྱིམ་འདི་ཚུ་རྒྱུ་ཚར་ནི་འདི་གིས་ རྫོང་ཁག་ལས་བཀའ་ཤོག་དང་འབྲེལ་ཏེ་
བྱིམ་ས་ཁང་ནང་གཏང་ནི་འི་ཐབས་ལམ་ཅིག་གི་ཡང་མ་བྱུང་། དེ་ཚུ་གཞན་ཁ་ལས་འོང་
མི་མེན་པར་ ང་བཅས་རའི་མི་སེར་ངོ་མ་ཡིན་མ་ལས་བརྟེན་ བཀྲིས་སྐྱང་རྫོང་ཁག་ནང་
གནང་བ་མེད་པར་ ཡན་ལག་བྲིམ་ཁར་བྱིམ་རྒྱུ་སྤྲོད་མི་གུང་གུང་ས་ ༡༩༦ ཡོད་མི་ཚུ་ལུ་
གནས་བཅའ་པའི་ཉམས་ལས་བཟུང་སྟེ་ ས་བྲལ་དང་གུང་བྲལ་ ཞབས་ཏོག་ལུ་ལཱ་དང་
ད་རེས་ རྫོང་ཁག་ལས་ ཙ་ངོ་རེ་ལུ་ས་ཆ་ཇི་ཡོད་ཀྱི་ས་བྲལ་དང་འབྲེལ་བའི་ས་རིན་རང་
བྱུང་ལུ་ཚུ་ཞིང་ནང་ བྱིམ་རྒྱུ་མི་ཚུ་ལུ་ ཉམས་བཤད་བཀའ་བཞག་གི་ཐུགས་བཞེད་ལེགས་ཤོམ་
འབད་གནང་སྟེ་མཇེད་དགོས་པ་འདུག། འདི་དང་འདུལ་ འབྲེག་རྒྱུ་ལ་ཁབ་ཀྱི་རྫོང་ཁག་
ཆ་མཉམ་ནང་ དཀའ་ངལ་འདི་མེད་པ་གཏེ་ཡང་ མི་འོང་དེ་ཚུ་ཆ་མཉམ་ཐུག་ཁར་
བསྐྱམས་ཏེ་ གསུང་གྲོས་ལེགས་ཤོམ་འབད་གནང་པ་ཅིན་ ཀ་དེ་སྟེ་འོང་ག་ཟེར་བའི་གྲོས་
བརྒྱུན་ཞུས་ཡོད།

དེ་ཁར་ བཀྲིས་སྐྱང་སྤྱི་མི་གིས་ མ་གཞི་བཀྲིས་སྐྱང་རང་བྱུང་ལུ་ ཡན་ལག་བྲིམ་
ཆ་གས་ས་དེ་ཚུ་ཞིང་ནང་ཡིན་རུང་ ས་ཆ་དེ་ཁར་ཉེ་མ་ལས་ཞིང་ཚུ་འི་དཀའ་ངལ་སྒྲོམ་
ར་ཐོན་ཏེ་ ས་ཆ་དེ་བཟའ་སྤྲོད་འབད་མ་ཚུགས་པའི་ཁར་ ར་དེ་ལས་ཚུ་རུང་ཐོན་ཏེ་ ལོ་ངོ་
བཅུ་གསུམ་བཅུ་བཞི་དེ་ཅིག་སོང་ཡོད་པ་ལས་ གཞུང་ལུ་སྤྲོད་རུག་ཞུ་སྟེ་ སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༥-༥༩

ལོ་ལུ་ གཞུང་གིས་གོགས་རམ་མཛད་དེ་ ཅ་སྒྲིང་ལས་ཚུ་བཏོན་ཏེ་གནང་ཡོད། འདི་
འབད་མ་ད་ གནམ་བྱར་ཚུ་རུད་སློམ་འབད་ཐོན་པའི་རྒྱུ་གྱིས་ ཚུ་ཞིང་ལུ་མན་པ་མེད་པ་
བཟོ་དཔ་མ་ཚད་ ས་གནས་དེ་ཁའི་སློབ་གྲྭ་དང་ མི་སེར་གྱི་སྲོད་བྱིམ་ཚུ་ལུ་ཡང་ གཞོན་
རྒྱུ་བྱུང་པའི་གནས་ལུ་ཐུག་མཚེ་མ་ལས་ རང་བྱུང་གི་ས་ཆ་དེ་ལུ་ཚུ་གི་དཀའ་ངལ་སློམ་
འབད་ར་ཡོད། ད་རེས་ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ གོང་འཕེལ་གྱི་འགྲུལ་བ་དང་
བརྒྱུན་མ་ད་ དེ་ཁར་ཡན་ལག་བྲོམ་གྱི་འོས་འབབ་ལྡན་ཏེ་གཏོ་ཡོད་པ་ལས་ ཚུ་ཞིང་དེ་ཁར་
བྱིམ་རྒྱུ་མི་དེ་ཡང་ གོང་ལུ་འཁོར་ལམ་ཉེ་འདབས་ལུ་བྱིམ་རྒྱུ་མི་གི་རྒྱུད་སྤྲུག་ཚུ་དང་
ཅིག་འཐད་པ་བཞིན་དུ་ ཚོན་འདུ་ཚེན་མོ་ལས་ མི་སེར་གྱི་དོན་ལུ་ རྒྱུད་སྤྲུག་གཞེགས་ཐབས་
མཛད་དེ་ བཞུན་བསྐྱུང་དགོས་ཟེར་ཞུས་ཡི།

སློཚོགས་མི་སེར་འཐུས་དཔོན་གྱིས་ ཉེ་མ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༨༤ ལོ་ལུ་ བང་སྲིད་ལྷན་ཁག་
ལས་གནང་བའི་བཀའ་ཤོག་གི་ནང་ འགྲུལ་ལམ་ཉེ་འདབས་ལུ་བྱིམ་རྒྱུ་མ་ཚོགས་པའི་
རྫོང་ལས་མ་ཚུད་པའི་ཁར་ ཚུ་ཞིང་ནང་ཡང་ བྱིམ་རྒྱུ་མི་ཚོགས་ཟེར་མ་ཅོམ་མ་གཏོགས་
གལ་སྲིད་བྱིམ་རྒྱུ་མི་འཐོན་པ་ཅེན་ དེ་ཚུ་ལུ་འདི་བྱུ་འདི་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ལུགས་ ཁ་གསལ་
གཞི་ཡང་མེད་པ་ལས་ ད་རེས་ཚོགས་འདུ་ཚེན་མོ་ལས་ ཡན་ལག་བྲོམ་གྱི་བཟླ་ཞིབ་
འབད་ཞི་འུ་གོས་ཚོད་གནང་མ་དང་གཅིག་ཁར་ བང་སྲིད་ལྷན་ཁག་དང་ བྲོམ་དང་བྱིམ་
བཟོའི་ལས་ཁུངས་ མཉམ་རུབ་ཀྱི་ཐོག་ལས་ འཕུལ་སྤྲུགས་གཉེས་ཀྱི་མཐའ་དོན་ཐུགས་
ཁར་བརྒྱུམས་ཏེ་ ཉེ་མ་སྤྱི་ལོ་ལས་གནང་མི་ བཀའ་ཤོག་གི་ཚོགས་དོན་ཚུ་ལུ་བསྐྱུར་
བཅོས་མཛད་དེ་ ཚུ་ཞིང་ནང་བྱིམ་རྒྱུ་མི་ཚུ་ལུ་ཉེས་བྲེམས་བཀའ་བཞག་གི་ལམ་ལུགས་
ཅིག་ཡང་ གོས་ཐག་ཚོད་ གནང་པ་ཅེན་ བཞུན་ཚེ་ཞི་ཡིན་པའི་བསམ་འཆར་ཞུས་ཡི།

འདི་ལུ་ ས་འཇལ་དུང་ཚེན་གྱིས་ ཚུ་ཞིང་ནང་བྱིམ་རྒྱུ་མི་དེ་ བྲོམ་ཆགས་ཞི་
དེ་ཚུ་གི་རྫོང་ལས་ ས་ཡི་བྲེམས་ཡིག་ནང་ ཁ་གསལ་ཡོད་ བྲེམས་དང་འབྲེལ་ཏེ་ལག་ལེན་

འཐབ་པ་ཅན་ ལྷབས་མ་བདཱེ་ འཐོན་ དགོས་པ་མེད་པའི་ཁར་ ཚུ་ཞིང་སྤྱོད་ཐང་ས་གྱི་ཐད་
སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༥ ཚུན་ རང་འདོད་ལྟར་སྤྱོད་ཚོགས་རུང་ དེ་ལས་ཚུར་ མི་དབང་ཞབས་ལས་
ར་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ནང་ རང་ལུ་དགོས་པའི་ཚུམ་མ་ལང་པའི་ཁར་ ཚུ་ཞིང་
འདི་བཟོམ་ད་ འཇམ་ཉོང་ ཉོ་མེད་པ་ལས་བརྟེན་ ཚུ་ཞིང་བདག་འཛོན་འཐབ་ཞེ་འདི་དོན་
ལས་ཚུང་ཞིང་ཚུ་ སའི་དབྱེ་བ་གཞན་ལུ་ ལྷུང་བཅོས་རྒྱབ་མ་ཚོགས་པའི་བཀའ་ཤོག་
གནང་སྟེ་ཡོད།

བསྐྱར་བཅོས་འབད་མི་རེ་འཐོན་པ་ཅན་ ཉེས་བྲིམས་བཀའ་བཞག་ཚུ་ཡང་ ཁ་
གསལ་འབད་བྲིམས་ཡིག་ནང་ཡོད་རུང་ ད་རེ་སང་བཅས་ར་མི་སེར་གྱི་གོང་གསེབ་ཚུ་
ནང་དང་ ཁྲོམ་ས་གཉེ་འབད་རུ་ ཁྲོམ་ས་དང་འབྲེལ་ཉེ་ ལག་ལེན་མ་འཐབ་ལས་བརྟེན་
ཉེ་དཀའ་ངལ་འདི་བཟུམ་བུར་མ་ཨོན་མས། ཁྲོམ་ས་ངོས་འཛོན་གྱི་ས་མཚམས་བཀའ་
ཚུར་བའི་རིགས་ ས་ཁྲུམ་ནང་ལས་བརྟེན་ཉེ་ ཁྲོམ་ཚོགས་ལུ་ ཅིས་སྤྱོད་ཞེན་ལས་ བྱ་
སྤོའི་རིགས་གཅི་ར་འཐོན་རུ་ ཁྲོམ་གྱི་ལམ་ལུ་དང་འབྲེལ་ཉེ་འབད་མ་ད་ དེ་ནང་ཚུ་ཞིང་
གི་ལོ་རྒྱུས་འཐོན་དགོས་པ་གང་ཡང་མེད་པ་མཚན་ རྫོང་བདག་ཚུ་ཡང་ རང་སོའི་རྫོང་
ཁག་གི་ཁྲོམ་བཟོའི་བྲི་འཛོན་ཨོན་ལས་ ད་རེ་སང་ཡོད་པའི་བྲིམས་ལུ་ཚུ་དང་འབྲེལ་ཉེ་
ལུག་ལུ་མཛད་གནང་པ་ཅན་ མ་བརྟུབ་མེན་འདུག་ཟེར་བའི་བསམ་འཆར་ཞུས་ཡི།

འདི་ལུ་ ཐེམ་ལུག་དང་ཉེ་གི་མི་སེར་སྤྱི་མི་གིས་ ཡན་ལག་བྲིམ་གྱི་ཐད་ ཁྲོམ་དང་
ཁྲོམ་བཟོ་ལས་ཁྲུང་ས་ལས་ བརྟེན་ཞིབ་ལེན་ཤོམ་འབད་དེ་མཛད་པ་གིས་ མ་འབྲས་པ་མེན་
འདུག་ཟེར་ཞུ་ནི་དང་རྒྱ་སྟོབས་སྤོམ་ཡོད་མི་ཚུ་གིས་ བབས་ཁྲུང་ས་ཆེ་སའི་ཁྲོམ་ཚོན་ཚུ་
ནང་སྤྱོད་པ་ད་ ལམ་གྱི་གཡས་གཡོན་ལུ་སྐར་བཅགས་མི་དེ་ཚུ་ ལ་ལོ་བུ་གཞི་མང་ ཁྲོམ་
ནང་ཚད་ཅིག་ལས་བརྟེན་མ་ཤོང་མ་ད་ དགའ་སྤྱོད་མེད་པར་ བུ་གཞི་གསོ་བའི་ཐབས་ལུ་
བབས་ཁྲུང་ས་ཚུང་ ཀུ་རེ་ལུ་དམིགས་ཉེ་སྤོད་མི་ད་ ལ་ལོ་བུ་ཁྲོམ་ནང་ བྲང་ཚོན་མང་སྟེ་སོ་སོར་

སྡོད་དགོས་པའི་རྒྱ་རྒྱུ་ལེ་ཤ་ཐོན་ཏེ་ འགྲུལ་འཁོར་ལམ་ཁར་གནས་བཅགས་མི་དང་ ལ་
ལོ་རྟེ་མ་ལས་ཡོད་པའི་ས་ཆ་གྲར་ ལམ་སོགས་ལས་བརྟེན་ཏེ་འཁོར་ལམ་ གཡས་གཡོན་
དང་ལྷག་འོག་ལུ་འོས་འབབ་བལྟ་སྟེ་སྡོད་མི་ཡང་ འདུག། གཡས་ལུ་ཁལ་དང་ འབྲི་ལས་
ཨོམ་ཟེར་དོ་བཟུམ་ མི་སེར་ལུ་ཡང་ རྒྱུད་རྒྱུག་སྐྱོམ་མ་སོགས་ཅིག་ད་ གཞུང་ལུ་ཡང་མ་
གཞོན་པ་ཅིག་གི་ཐབས་ཤེས་མཛད་དེ་ བཀྱིན་བསྐྱུང་ གནང་ཟེར་ཞུས་ཡི།

རྟེ་མ་ལས་ སྡོད་ཚར་མི་ཚུ་གི་ཉེས་བྲིམས་ཀྱི་ཐད་ཁར་སོང་མ་ད་ བུ་ཚེ་གི་ཡུས་
བཙོང་ས་པམ་ད་ མི་སེར་གྱི་རྒྱུད་རྒྱུག་ཞུ་ས་གཞུང་ལུ་ཨོན་མ་ལས་ ཉམ་ཚུང་ཚུ་རྟེ་མ་ལས་
བབས་ཁུངས་ཟེ་དྲགས་ཅིག་མེད་པའི་གྲར་ ཟད་གོན་མང་རབས་ཅིག་གཏང་སྟེ་ བྲིམ་
བརྒྱབས་ཚར་བའི་མཐར་ ཉེས་བྲིམས་ལྷི་སུ་འབད་ རང་སོག་ནིའི་ཉེན་ཁ་ཡོད་པ་ལས་
གཞུང་ལས་མི་སེར་ལུ་རྒྱུད་རྒྱུག་གང་དྲག་གཟིགས་བཞེན་པར་ཨོན་པའི་འཕྲོ་ཁར་ ད་རུང་
ཡང་ གཞུང་དང་ མི་སེར་གྱི་བར་ན་ མཚམས་སྐྱོར་ལེགས་ཤོམ་ཅིག་འབད་ར་གཟིགས་ཏེ་
རྒྱུད་རྒྱུག་གཟིགས་གནང་པ་ཅིན་ བཀྱིན་ཆེ་ནི་མས་ཟེར་ཞུས་ཡི།

འདི་ལུ་ བཀྱིས་སྐང་རྫོང་བདག་གིས་ ཁྲོམ་དང་ བྲིམ་བཟོའི་དྲུང་ཆེན་གྱིས་ཞུ་དོ་
བཟུམ་ ཁྲོམ་བཟོ་ཚོལ་ ཚུང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ ཡན་ལག་ཁྲོམ་གྱི་ཆ་གནས་འབད་ཞེན་ན་ ཚུ་
ཞེང་དང་སྐྱམ་ཞེང་སྤང་ཞེང་ ཅེ་རེ་ཟེར་བའི་དབྱེ་བ་གང་ཡང་མེད་པར་ ཁྲོམ་གྱི་ལམ་
ལུགས་དང་ འབྲིལ་ཏེ་འགྲོ་ནི་ཨོན་ཟེར་ཞུས་མི་འདི་ དེས་བདེན་ཨོན་རུང་ བཀྱིསྐང་གི་
ས་གནས་མཐར་ཐོང་དང་མཁའ་གླིང་ རང་བྱུང་གསུམ་གྱི་ཡན་ལག་གི་ཁྲོམ་ཚུ་ གཞུང་གིས་
ད་ཚུན་ཁྲོམ་ཚོགས་ཨོན་པའི་ངོས་འཛིན་མ་གནང་མ་ལས་ ད་རེས་ཚོགས་འདུ་ནང་ཞུ་
དགོས་པ་བྱུང་ཡི་ཟེར་ཞུས་ཡི།

དེ་གི་སྐོར་ལས་ འཆར་གཞི་བདུན་པའི་ནང་གཞུང་གི་སྐྱེ་ཚུ་བཟུ་བྱོན་མ་ད་ འཆར་
གཞི་ལྷན་ཁག་གི་ ཁོངས་ལས་ཁྲོམ་དེ་ཚུ་ བྲིམ་གཅིག་ད་གཉེས་མེན་པས་ བཀྱིསྐང་གི་ཁྲོམ་

བ་ཡང་སློམ་འབད་ར་ཡར་སོང་ལྷག། མི་སེར་གྱི་སྐྱིད་སྤྲུག་ཡིན་མ་ལས་ ཡན་ལག་སློམ་
འབད་ར་བཟོ་བ་ཅིན་དྲག་འོང་ཟེར་ འཆར་གཞི་ལྷན་ལག་ལས་ བཀའ་ཤོག་ཅིག་ཡང་
གནང་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་ ས་ཁྲ་བཟོ་སྟེ་ལུ་ཚུ་འབད་འཕྲོ་འབད་ར་ཡོད། གཉེས་སུ་ ཉ་གི་
སྤྱི་མི་གིས་ ད་ཚུན་བྱིམ་བརྒྱབས་ཏེ་སྤྲོད་མི་ཚུ་ མི་སེར་གྱི་སྐྱིད་སྤྲུག་ཡིན་མ་མས་ ཉེས་
བྱིམས་བཀའ་དགོས་པ་མེན་ལྷག་ཟེར་ལུ་བའི་ཐད་ ཉེས་བྱིམས་བཀའ་དགོ་པའི་ལོ་རྒྱུས་
མེན་པར་ ཁོང་གིས་ ལོ་ངོ་ ༢༠-༣༠ གི་ཉེ་མ་ལས་ གཞུང་སར་གནང་བ་མེད་པའི་བྱིམ་
བརྒྱབས་ ཏེ་ གྲོང་གསེབ་ཚུ་ནང་སྤྲོད་མི་ མི་སེར་ཚུ་བ་ལྷག་པ་འབད་ གསོ་བ་དང་ཤེས་
རིག་གིས་གཙོས་པའི་ཞབས་ཏེ་གི་ཁོ་པའི་ཚུ་ཐོབ་སྟེ་ཡོད་པ་ལས་བརྟེན་ཏེ་ ཁོང་གིས་ ཁོང་
རའི་སྐྱོད་འོག་གི་མི་སེར་གཞན་གྱི་ཤོ་མཚུངས་ མི་སེར་རང་སོ་ལུ་པན་པའི་ཞབས་ཏེ་གི་
འུར་ལུ་དེ་ ཁོང་གིས་རྒྱག་ནི་ཡོད་པ་ཅིག་དང་ མི་སེར་གཞན་གྱིས་སུལ་མི་ས་ཁྲ་དང་གུང་
ཁྲ་ཏེ་ ཁོང་གིས་ཡང་སུལ་ནི་ཡོད་པ་ཅིག་མཛོད་དགོས་པའི་གྲོས་བསྟུན་ལུ་ལྷན་ཡིན།

ང་བཅས་ར་མིའི་སྤྲུག་ལུ་སྤོད་དགོས་པ་ཅིན་ གཞན་གྱིས་ག་འབད་མི་དེ་ རང་གིས་
འབད་བ་ཅིན་ ལེན་ཤོམ་འོང་མཐོ་མ་བཏང་མས་ཟེར་ལུ་ནི་དང་ མཐའ་མཇུག་ལུ་གཞུང་
ལས་གནང་བ་མེད་པར་ ཐག་རང་བཅད་ཀྱིས་ གཞུང་གི་ས་ཆ་བང་བཏང་སྟེ་སྤོད་མི་ཚུ་ལུ་
འབད་ན་ བྱིམས་འདི་ག་དེ་མ་ཅིག་བཀའ་ནི་ཡིན་ན་ གཞུང་གི་ཐུགས་བཞེད་དང་འབྲེལ་ཏེ་
མཛོད་ནི་མ་གཏོགས་ ཚོན་འདུ་ནང་ལོགས་སུ་ལུ་དགོས་པ་གང་ཡང་མེད། ཡིན་ཏུང་ ཉེས་
བྱིམས་ཚུང་ཀུ་རེ་མ་བཀའ་བ་ཅིན་ གཞུང་གི་བྱིམས་འདི་ལུང་ས་མེད་པ་འགྱོ་སྟེ་ ཡུད་པ་ཅིག་
ལས་ ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ བྱིམས་ཀྱི་གཡུ་པ་བཤེད་ས་མེད་པ་འགྱོ་བའི་ཉེན་བརྟེན་
ལུ་ཡི།

འདི་ལུ་བསྟུན་རྒྱས་སློབ་སོ་གིས་ ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བྱིམས་ལུགས་དང་
སྤྲོད་བྱས་འདི་ཚུ་ གཞུང་དང་མི་སེར་ཟེར་སོ་སོ་འབད་བཅའ་ས་བཅའ་མེད། དེ་ཚུ་ག་ར་

མེ་སེར་གྱི་འདུལ་སྲུ་གཉིས་ལུ་ཕན་ཐབས་ཀྱི་དོན་ལས་བཙམས་བཙམས་འབད་ནི་འདི་
གིས་བྲིམས་ལུ་ག་ཅེ་ར་ཨིན་རུང་གཞུང་དང་མེ་སེར་གྱི་དོན་ལུ་མ་གཏོགས་གཞན་གྱི་
དོན་ལུ་བཟོ་བཟོམ་མེད། ད་རེས་ལས་བྲིམ་དང་ཡན་ལག་བྲིམ་གྱི་བྲིམས་ལུགས་ཚུ་མཐའ་
བཙན་ཏོག་ཏོ་འབད་མ་བཟོ་བཙམ་ཅེན་ལུ་ལས་སྐབས་མ་བདེམ་སྐྱོམ་འབད་རང་འཐོན་
ནི་འདི་ཉེན་ཁ་འདུག། ད་རེས་ལས་འཁོར་ལམ་གྱི་ཉེ་འདབས་ལུ་བྲིམ་ཀྱབ་ད་པ་ཅེན་མ་
འོངས་ལོ་ངོ་ ༡༠༧༥ གི་ཀྱབ་ལས་ལམ་ཚུ་ཀྱབ་སྐྱེད་འབད་དགོས་པ་འཐོན་མ་ད་བྲིམ་
མང་རབས་ཅིག་བརྒྱུ་དགོས་པ་མ་ཚད་མེ་སེར་གྱི་འབྲུང་ནི་འདི་ཉེན་ཁ་ཡང་འདུག།

འདི་ལས་བརྟེན་ཀྱུལ་ཁབ་ཀྱི་འདུལ་སྲུ་གཉིས་ལུ་བཙན་ཐབས་ཀྱི་དོན་ལས་
བྲིམས་འདི་བཟོ་བཟོམ་ཨིན་མ་ལས་འཛོལ་བ་བྲིམས་ལུ་མེན་པར་ང་བཙས་ར་ལུ་འབད་
མེ་ཚུ་ལུ་ཡོད་པ་ཨིན་མས། ད་ལས་པར་བྲིམས་ཀྱི་ལག་ལེན་ནོར་བ་མེད་པ་འབད་འཐབ་
སྐྱེ་མ་འབད་བཙམ་ཅེན་ཚུ་ལ་མེན་གྱི་ཐོག་ལས་བྲིམ་ཀྱབ་མེ་མང་རབས་ཅིག་འཐོན་ཏེ་སྐབས་
མ་བདེམ་འདི་ཡར་སེང་ན་མ་ཤེས་མར་མེ་འབབ་ནི་ཨིན་མ་ལས་འདི་གིས་འབད་ད་
ལྷོ་གསུང་གོས་གཞན་མ་མང་པར་བཀྲ་ཤིསྒྲོང་རྫོང་ཁག་ལས་འབྲུག་ཀྱུལ་ཡོངས་ག་ར་
ལུ་ཕན་པའི་གོས་གཞིའི་གནད་དོན་ཁག་ཚེན་འདི་ལུ་ང་བཙས་ར་ལས་ཁུངས་དང་རྫོང་
ཁག་གི་ཁ་ཐུག་ལས་སྐབས་མ་བདེམ་ད་ལྷོ་ཡོད་མེ་འདི་སེལ་ཐབས་ད་ལས་པར་འདི་
བཟུམ་གྱི་དཀའ་ངལ་མེ་འཐོན་ནི་འདི་ཐུགས་བཞེས་གནང་སྟེ་གནས་སྐབས་ཐབས་ཅིག་ར་
བཏོན་ཏེ་ཐུན་ཐག་གཙང་གནང་པ་ཅེན་ཕན་ཐོགས་སྐྱོམ་འབྲུང་ནི་མས་ཟེར་ཞུས་ཡི།

འདི་ལུ་ཐུག་སྐྱུག་མེ་སེར་སྤྱི་མི་གིས་ཚུ་ཞིང་ནང་བྲིམ་ཀྱབ་ནི་འདི་ཐད་ལུ་མ་གཞི་
ང་བཙས་རའི་རྗེད་འོག་ནང་ལུ་བྲིམས་མེད་པ་ད་ལུ་མ་འབད་མ་ཙམ་ལས་མེན་པར་ད་ལས་
པར་ཡན་ལག་བྲིམ་ཆགས་ཏེ་ཡོད་མེ་ཚུ་ལུ་གོང་ལས་ཞུ་མེ་ཚུ་གིས་གསལ་ཞུས་སྐྱེར་
མཛད་ཐབས་ཅིག་ཡོད་པ་ཅེན་ཟེར་ཞུམ་ཨིན།

ད་ཚུན་དང་པ་ཚོང་ལག་གིས་རྒྱ་མི་གུར་འགན་ཁུར་བཀའ་གཉིས་པར་རྒྱུ་
ལོག་ཡར་རྒྱས་ཚོར་ཚུང་ལུ་འགན་ཁུར་བཀའ་ཉེ་ཡོད་པ་ལས་བྱིམ་རྒྱུ་དགོས་པ་ཅིན་
ཁུམ་ནང་ས་ཆ་འདི་དབྱེ་བ་ལེགས་ཤོམ་འབད་སྤྱོད་གནང་བ་ཞུ་དགོས་པ་ཨིན་རུང་གལ་
སྤྱད་མ་ཉན་པར་རྒྱ་མི་འཐོན་པ་ཅིན་དེ་ལུ་ཉེས་བྱེམས་ག་ནི་ཡང་མེད་པ་ལས་བྱིམས་
འགལ་གྱི་ལཱ་ནི་བཟུམ་གྱི་རིགས་བཀག་ཐབས་ལུ་ཚོར་པ་འདི་འབྲུག་མི་ཚུ་སོང་སྟེ་སྤྱོད་བྱིམ་
བཅུལ་དགོས་ཡང་བྱུང་ཡོད་པ་ལས་གཞུང་ལས་གནང་བ་མེད་པར་ཚུ་ཞིང་ནང་བྱིམ་རྒྱུ་
ནི་མེད་ཟེར་ཞུས་ཡི།

ཚོགས་དཔོན་གྱིས་གོང་ལུ་འབྲུག་མི་ལ་ལོ་གིས་ཞུ་དོམ་བཟུམ་ཚུ་ཞིང་ནང་བྱིམ་
རྒྱུ་ཚོགས་མེ་ཚོག་དང་རྟལ་ས་བདེ་དོག་ཚུ་གི་སྐོར་ལས་ལྷུ་མ་འདི་ཚོགས་ཐངས་ནང་
གསུང་གོས་གནང་ནི་འདི་དོན་ལས་གྲོས་གཞི་ཅིག་ལོར་སུ་འབད་རང་ལུ་དགོས་པ་འདྲུག་
ཟེར་བའི་དུན་བསྐྱལ་ཞུམ་དང་འབྲེལ།

ཡན་ལག་བྲོམ་གྱི་སྐོར་ལས་གོང་ལུ་བྲོམ་དང་བྱིམ་བཟོའི་དྲུང་ཆེན་དང་བསྟན་རྒྱས་
སྟོན་པོ་གིས་ཞུམ་བཞེན་དུ་རྟལ་ས་མ་བདེམ་ཚུ་ང་བཅས་ར་ག་ར་གིས་མཁྱེན་སར་ཨིན།

རྒྱུན་འབྲེལ་ལྷན་ཁག་ལ་ཐུག་ལས་བཟླ་ཞིབ་འབད་མ་ད་གཞུང་གི་མ་དངུལ་ད་
འཆར་གཞི་འདི་རྟལ་ས་བདེ་དོག་ཚུ་ཡང་ཐུགས་ཁར་བསྐྱེམས་ཞིན་ན་འདི་དང་འབྲེལ་ཉེ་
ད་ལས་པར་བྲོམ་གསར་པ་ཆགས་པ་ད་ལུག་ལུ་ག་དེ་སྤྱོད་མཛད་དགོས་པ་ཨིན་ན་གཞུང་གི་
སྤྱོད་བྱུས་དང་ལམ་ལུགས་ཚུ་དང་འབྲེལ་ཉེ་མཛད་པ་གིས་འབྲུག་པ་འབད་ཞུམ་བཞེན་དུ།

རྒྱུ་ཡོངས་ཚོགས་འདྲུ་ཆེན་མོ་གིས་རྒྱུན་འབྲེལ་ལྷན་ཁག་ཁོངས་ལས་འབྲེལ་
ལུགས་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་དོན་ལུ་ཡན་ལག་བྲོམ་དང་འབྲེལ་བའི་དཀའ་ངལ་ཚུ་བཟླ་ཞིབ་
མཐེལ་སྤྱོད་འབད་དེ་བྲོམས་ལུགས་དང་འབྲེལ་ཉེ་ལུག་ལུ་གནང་དགོས་པ་འབད་གྲོས་ཐག་
ཚོད་ཡོད།

ཐ- གཞིས་ཚགས་ལས་རིམ།

༡. གཞིས་ཚགས་བཅུགས་གནང་མི་ལུ་བཀྲིན་དགའ་ཚོར།

ཕུན་དགའ་ཚལ་དང་གསར་སྤང་ ཀྲོང་གསར་དང་བསམ་གྲུབ་སྤྲོད་ས་མཁར་རྫོང་ཁག་
བཅས་ཀྱི་མི་མེད་ལས་ རྒྱལ་ཡོང་ས་ཚོར་ཐང་ས་ ལུ་པའི་གྲོས་ཚད་དང་འབྲེལ་ཏེ་གཞིས་
ཚགས་ཀྱི་ལས་རིམ་དེ་ ལག་ལེན་འཐབ་གནང་སྟེ་ ང་བཅས་རྫོང་ཁག་གི་མི་མེད་ས་ཚུ་མེད་
མི་ཚུ་ལུ་ ཁོ་མན་སློམ་བྱུང་ཡོད་པ་ལས་ མི་དབང་མང་འབད་ག་རིན་པོ་ཆེ་དང་ འབྲུག་
གཞུང་ལུ་ བཀྲིན་དགའ་ཚོར་ཞུས་ཡི།

གསར་སྤང་རྫོང་ཁག་གི་ཚུ་ཐང་ས་སྤང་དང་ཅུམ་སྤྲོད་ འཛིགས་མེད་ཚོས་སྤྲོད་
རྟེན་འོག་ཚུ་གི་མི་མེད་ལས་ གསར་སྤང་རྫོང་ཁག་གི་ས་སྤྲོད་ཚུ་ནང་ ཁོང་ར་དང་འདྲ་
བའི་ས་ཚུ་མེད་པའི་མི་མེད་གཞན་ཚུ་ གཞིས་ཚགས་བཅུགས་གནང་ནི་འདྲི་གིས་ ས་མེད་
ཀྱི་མི་མེད་ཉམ་ཚུང་ཚུ་གི་འཚོ་བའི་གནས་སྤང་ས་ལུ་ མན་ཐོན་སློམ་བྱུང་ཡོད་མི་ལུ་ མི་
དབང་མང་འབད་ཞབས་དང་ འབྲུག་གཞུང་ལུ་བཀྲིན་ལེན་སོ་ཞུས་ཡི།

ཀྲོང་གསར་རྫོང་ཁག་གི་མི་མེད་སྤྱི་མི་གིས་ མི་དབང་མང་འབད་ག་རིན་པོ་ཆེ་
མཚོག་གིས་ ཀྲོང་གསར་རྫོང་ཁག་གི་མི་མེད་ས་ཚུ་མེད་མི་ཚུ་སྟོ་མཚམས་ལུ་ གཞི་གསར་
གྱུ་ས་ཚུ་འཛིན་སྤྲུག་གནང་ཡོད་མི་ལུ་ བཀྲིན་དགའ་ཚོར་ཞུ་ནི་དང་ རྒྱལ་ཡོང་ས་ཚོགས་
འདུ་ཆེན་མོ་ཐང་ས་ ལུ་པའི་གྲོས་ཚད་དང་འབྲེལ་ཏེ་ གཞན་ཡང་ས་ཚུ་མེད་པའི་མི་མེད་
ཚུ་མཉམ་ལུ་ གཞི་གསར་གྱི་སྤྲོད་སྤྲུག་འཕྲོ་མཐུད་དེ་རང་གནང་སྟེ་ མི་མེད་སྤྱི་ར་བཏང་
གི་འཚོ་བའི་གནས་སྤང་ས་འདྲི་ལུ་ ཡར་དྲག་འབྱུང་པའི་རེ་སློན་ཡོད་ལུ་ཞུས་ཡི།

བསམ་གྲུབ་སྤྲོད་ས་མཁར་རྫོང་ཁག་གི་མི་མེད་ལས་ བསམ་སྤྲོད་ས་རྫོང་ཁག་གི་མི་
མེད་ལས་ ས་ཚུ་མེད་མི་གྲང་པ་^{༡༠༣} ལུ་ འབྲུག་གཞུང་གིས་ སྤྲོད་མེད་པའི་སྤྲོད་སྤྲུག་

གཟིགས་ཏེ་ གསར་སྤང་དང་ཅི་རང་ལུ་ གཞིས་ཆེན་བཅུ་གསུམ་གནང་མེ་འདི་ལུ་ བཀྲིན་
དགའ་ཚོར་ཡོད་ལུགས་ལྷན་དང་ གཞིས་ཆེན་གྱི་ལས་རེམ་འདི་གིས་ ས་ཆ་མེད་པའི་
མེ་སེར་ཉམ་ཚུང་ཚུ་ལུ་ སྤྱོད་སྤྲུག་གི་ཁོ་ཕན་སྤོམ་བྱུང་ཡོད་པ་ལས་ ད་རུང་ཡང་ ས་ཆ་མེད་
མེ་དང་ས་ཆ་གིས་མ་ལང་པའི་མེ་སེར་ཚུ་ལུ་ གཞིས་ཆེན་གྱི་ལས་རེམ་ འོག་ལུ་ གཞི་
བཅུ་གསུམ་གནང་དགོས་པའི་ལུ་བ་སྤུལ་ཡོད།

འདི་ལུ་ གསར་སྤང་ཚོང་བདག་གིས་ གསར་སྤང་ཚོང་ཁག་ནང་གཞིས་གསར་
འཇུལ་མེ་ཚུ་གིས་ ཚོང་ཁག་ཡར་རྒྱས་ཚོར་ཚུང་དང་འཛོམས་འདུ་རྒྱུ་རིགས་རྒྱབ་ཚད་
ལུ་ སྤྱོད་དམ་པ་མེད་བང་མང་འབད་བཅུ་རེན་པོ་ཆེ་མཚོག་གིས་ སྤྱོད་མེད་པའི་སྤྱོད་སྤྲུག་
གཟིགས་ཏེ་ ཁོང་ཚུ་ གསར་སྤང་ཚོང་ཁག་ནང་ གཞིས་ཆེན་བཅུ་གསུམ་གནང་མེ་འདི་
ལུ་ ལྷག་པར་གྱིས་ བཀྲིན་ཆེ་ལུགས་ལྷན་ལུ་སར་ཡོད།

དེ་ལས་ ལྷོ་མཚམས་མེ་སེར་ཚུ་གིས་ཡང་ ད་ཚུ་ན་གྲིམ་ཚང་དང་ཆ་རོར་མེད་པ་
ལས་བརྟེན་ ངོ་ལོག་པ་ཚུ་གིས་ དྲག་ཐོག་དབང་བཙོང་གིས་འཕྲོག་བཙོམ་དང་ དམར་
བསད་ལ་སོགས་པའི་བྱ་ངན་སྣ་ཚོ་གསུམ་འབད་ཡོད་མེ་ཚུ་ གཞུང་གིས་གཞིས་ཆེན་གསུམ་
གསར་པ་བཅུ་གསུམ་གནང་ཞེན་ལས་ཚུར་ འཕྲོག་བཙོམ་གྱི་གྲུང་ས་ཁ་ མར་ཕབ་སོང་པའི་
ཕན་ཐོགས་སྤོམ་བྱུང་ཡོད་པ་ལས་ ཁོང་གིས་ཡང་ ཉིང་དྲངས་མའི་དཀྱིལ་ལས་རང་
གཞུང་ལུ་བཀྲིན་དགའ་ཚོར་ཡོད་ལུགས་ལྷན་དེ་ཡོད་པའི་སྤོམ་ལུ་སྤུལ་ཡོ།

དེ་ལུ་ ས་མཇུང་དུང་ཆེན་གྱིས་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་ཐངས་ ༧༥ པའི་གྲོས་ཚོད་
དང་ མེ་དབང་བདག་རེན་པོ་ཆེ་འེ་བཀའ་རྒྱ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ རང་དབང་མིང་ཁྲུམ་ཐོག་
ལུ་ ས་ཆ་ཅ་གཏན་ལས་མེད་མེ་དང་ ཅི་རེ་ལུ་བརྟེན་ཏེ་སྤོད་མེ་ མེ་སེར་གྲུང་པ་བསྐྱོམས་
༣,༥༠༧ གིས་ གཞིས་ཆེན་ནང་འཇུལ་ཞིའི་ལུ་ཚོག་ རང་སོའི་ཚོང་ཁག་བརྒྱུད་དེ་ རང་
སྤྱོད་སྤྲུག་ཁག་ལུ་འབྲོར་མེ་ཚུ་ལས་ གཞིས་ཆེན་ཚོར་པ་གིས་ ཞིབ་དཔྱད་འབད་བཙོག་

གདམ་བརྒྱབ་དེ་དེ་འདྲའི་ལས་གཞིས་ཚེ་ནང་བཅུགས་དགོས་པ་ གུང་པ་ ༡༥༧༥ ཙམ་
བཏོན་ཡོད་རུང་ ད་ཚུན་གུང་གྲངས་ ༡༠༢༧ མ་གཏོགས་གཞིས་ཚགས་ནང་བཅུགས་
མ་ཚུགས་པའི་ལྷག་ལུས་ཚུ་ དོ་ཅི་ཆར་མཇུག་ཚོད་པ་དེ་འཕྲོ་འཐུད་དེ་རང་ ལུ་འགོ་བཅུག་
ནི་ཨོན་པའི་གསལ་ཞུས་སུ་ཡི།

ཚོར་འདུ་ཆེན་མོ་གིས་ མེ་དབང་མངའ་བདག་རེན་པོ་ཆེ་མཚོ་ག་གིས་ བཟའ་
སྦྱོད་ཀྱི་ས་ཆ་ཙ་གཏན་ལས་མེད་མེད་དང་ ཙེ་རི་ལས་བཞེན་ཏེ་འཚོ་བ་སྦྱོང་མི་ཚུ་ལུ་སྦྱོང་
སྤྱུག་གཟིགས་ཏེ་ གཞིས་ཚགས་ནང་བཅུགས་གནང་དང་གནང་བཞིན་ཡོད་མེ་འདི་ལུ་
ཚོགས་འདུའི་འཐུས་མི་ཚུ་གིས་ ཡིད་རངས་དང་སྦྱོང་དཀྱིལ་ལས་ བཞེན་དགའ་ཚོར་
ཞུས་ཏེ་ གཞིས་ཚགས་ཀྱི་ལས་རེམ་དེ་ འཕྲོ་མཐུད་དེ་རང་ ལག་ལེན་འཐབ་གནང་དགོས་
པའི་གསལ་འདེབས་ཞུས་མེ་འདི་ལུ་ ཡིད་རངས་ཀྱི་བསྟོན་བསྟུགས་དང་བཅས་ གཞིས་
ཚགས་ཀྱི་ལས་རེམ་ཚུ་ ཏེ་མའི་ཚོགས་ཐེངས་ཚུ་གི་གྲོས་ཚོད་དང་འབྲེལ་ཏེ་འཕྲོ་མཐུད་
དེ་རང་ ལག་ལེན་འཐབ་པ་གིས་འཐུས་པ་འབད་ གསུང་གྲོས་མཇུག་སྤྱད་གནང་ཡོད།

༢. གཞིས་ཚགས་ལས་རེམ།

གསར་སྤྱང་རྫོང་ཁག་དགེ་ལེགས་སུ་གདང་ ལེ་ལུ་པ་ཞེ་ གསར་སྤྱང་ཀྱར་ ཏེ་ལས་ སེང་
གེ་དང་ཀ་ལེ་ཁོ་ལ་ཞེད་འོག་གི་མེ་སེར་གྱིས་ཞུ་དོན་ ལྷུ་སྦྱོང་ ཚུ་ཟངས་སྤྱང་དང་
འཛིགས་མེད་ཚོས་སྦྱོང་ཞེད་འོག་ཚུ་ནང་ གཞི་གསར་བཅུགས་གནང་པ་ལས་བཞེན་ དེ་
ཁའི་ས་གནས་ཀྱི་མེ་སེར་ཚུ་གི་འཚོ་བའི་གནས་སྤྱང་ས་ལུ་སན་ཐོན་སྦྱོམ་བྱུང་ཡི། དྲག་ཐོག་
དབང་བཅོང་པ་ཚུ་གི་འཕྲོག་བཅོམ་ འདྲོག་གྲེལ་གྱིས་ ཏེ་མ་ཟུར་ཏེ་སྤོད་མི་ཚུ་ གཞིས་
ཚགས་གསར་པ་འཇུག་མི་ཚུ་ལས་ཆ་རོགས་ཐོབ་སྟེ་ ད་རེས་ལོག་སྟེ་ རང་སོའི་ས་གནས་
ལུ་འོང་སྟེ་ ཞིང་ལུ་འབད་ནི་འགོ་བཅུགས་ཡོད་པའི་ཁར་ ཞེད་འོག་དེ་ཚུ་འི་ནང་མེ་སེར་

གྲི་ལ་གྲུང་ས་ཡར་འཛེགས་སོང་པ་ལས་སྲུང་སྐྱོབ་ཡང་བཅོན་ཏེ་གྲི་ལ་ཏེ་ས་སྐོད་ཚུ་འི་
ནང་མི་བཀའ་ཤེས་པ་ཚུ་འཇུག་ཏེ་དྲག་ཐོག་དབང་བཅོང་གི་བྱ་སྤྱོད་སྐྱོགས་ནི་ཚུ་ཡང་ཉ་
ལམ་ཅིག་བཀག་ཆ་འབད་ཚུ་གས་ཅི། འདི་ལས་བརྟེན་འབྲུག་གཞུང་གིས་གསར་སྤང་
ཚོང་ཁག་གི་རྒྱུ་འོག་གཞན་ཚུ་ནང་ཡང་ས་ཆ་མེད་མི་ཚུ་གཞིས་ཆ་གས་བཅུགས་མི་དེ་
འབྲོ་མཐུན་དེ་རང་བཅུགས་གནང་དགོས་པའི་གསོལ་འདེབས་ཞུས་ཡི།

ཅི་རང་ཚོང་ཁག་དཀྱིལ་འཁོར་ཐང་མཚོ་ཁ་ནང་ཅི་རང་དྲང་ར་སུན་ཏན་ཚུ་
པ་ཏ་ལེ་སྐོཚ་ལ་གྲིང་རྒྱུད་འོག་ཚུ་གི་མི་སེར་ལས་མི་སེར་ས་ཆ་མེད་མི་ཚུ་ལུ་གཞུང་
ཞབས་ལས་སྤྱད་སྤྲུག་གཞིགས་ཏེ་ཅི་རང་ཚོང་ཁག་ནང་གཞིས་ཆ་ཏེ་སྤྱོད་སྤྲུག་གནང་
མི་འདི་ལུ་ཉིང་དྲངས་མའི་དཀྱིལ་ལས་རང་བཀྲེན་དག་འཚོ་ར་ཡོད་པའི་ཁར་ད་རུང་
ཡང་ཚོང་ཁག་འདི་ནང་གཞུང་ས་སྤྱོད་མ་ཡོད་ས་ལུ་ས་ཆ་མེད་མི་ཉམ་ཚུང་ཚུ་ལུ་གཞིས་
ཆ་གས་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྲུག་གནང་པ་ཅིན་ས་གནས་ཀྱི་ཞིང་ལས་པ་ཚུ་གི་ཁྱིམ་མཚེས་གདང་ར་ས་
བརྟུབ་མ་ཚད་ཁོང་རའི་སྲུང་སྐྱོབ་ལུ་ཡང་ཕན་ཚུ་ཆེ་ནི་ཨོན་པའི་སྐོར་ལས་ཞུས་ཡི།

དེའི་རྒྱབ་སྐྱོན་ལུ་བསམ་ཅེ་ཚོང་བདག་གིས་བསམ་ཅེ་ཚོང་ཁག་ནང་ཡོད་པའི་
གཞུང་ས་སྤྱོད་མ་ཚུ་གི་ནང་གཞིས་ཆ་གས་བཅུགས་གནང་དགོས་པ་འབད་རྒྱུ་འོག་དང་
ཚོང་ཁག་ཡར་རྒྱས་ཚོགས་ཚུང་ཚུ་ནང་ཡང་བསྐྱར་ཞུ་བྱུང་མ་ལས་ནང་སྤྱིད་ལྷན་ཁག་
དང་འཆར་གཞི་ལྷན་ཁག་གཉིས་ལུ་ཞུ་བ་སུལ་ཡོད་པ་མ་ཚད་མི་དབང་མངའ་ཞབས་
མཚོག་འདི་ལོ་སྤྱི་ཟླ་༤ པའི་ནང་བསམ་ཅེ་ལུ་འཆར་གཞི་༥ པའི་གསུང་གྲོས་གནང་
པར་ཆིབས་བསྐྱར་གནང་པའི་སྐབས་ལུ་ཡང་མི་སེར་མང་ཤོས་གཅིག་གིས་བསམ་ཅེ་
ལུ་གཞིས་ཆ་གས་བཅུགས་གནང་དགོས་པའི་ཞུ་བ་སུལ་ཡོད།

བསམ་ཅེ་ཚོང་ཁག་དེ་མཐའ་མཚམས་ཀྱི་ཚོང་ཁག་ཅིག་ཨོན་པའི་འདི་གིས་རོ་
ལོག་པ་ཚུ་གིས་ཐག་ཉེ་བའི་ས་མཚམས་ཚུ་ནང་སྐར་བཅགས་སྤྱོད་ཡོད་པ་ལས་ཁོང་གིས་

འདྲམ་འདྲམ་འབད་རང་མི་སེར་ལུ་འབྲོག་བཅོམ་འབད་མ་འབད་ས་རང་ཡོད་པ་ལས་
 བརྟེན་མི་སེར་ཚུ་གིས་གཞིས་ཚཱ་བཅུ་གས་གནང་ཟེར་ཞུ་བ་སྲུལ་དགོས་པ་གནང་དོན་
 གཙོ་བོ་རང་དང་པ་བཟའ་སྲོད་ཀྱི་ས་ཆ་ཙ་གཏན་ལས་མེད་པའི་མི་སེར་ཚུ་གི་སྐྱོད་སྲུག་
 སེལ་ཚུ་གས་ཞེ་དང་གཉིས་པར་གཞིས་ཚཱ་གས་གསར་པའི་ནང་འཇུག་མི་ཚུ་ལས་བརྟེན་
 ཁོང་མཐའ་མཚམས་ལུ་སྲོད་མི་ཚུ་ལུ་ཆ་རེ་ཐོབ་སྟེ་རོ་ལོག་པ་ཚུ་གིས་དྲག་ཐོག་དབང་
 བཅོལ་གི་བྱ་སྲོད་རྩ་པའི་བྱེད་མཚུ་ཡང་མར་བབས་འགྲུལ་ཞེ་མཐོ་བསམ་བཏང་སྟེ་ཞུ་
 ཞིན་པས། གཞུང་གི་སྲིད་བྱུས་ལྟར་གསར་སྤང་དང་ཙེ་རང་རྫོང་ཁག་༢ ནང་གཞིས་
 ཚཱ་གས་གསར་པ་བཅུ་གས་གནང་དོ་བཟུམ་བསམ་ཚེ་རྫོང་ཁག་ནང་ལུ་ཡང་གཞིས་ཚཱ་
 འདྲམ་འབྲོག་བཅུ་གས་གནང་ཐབས་ཅིག་ཡོད་པ་ཅེན་བཞེན་ཚེ་ཞེ་ཞིན་མ་མས་ཟེར་
 ཞུས་ཡི།

དེ་དང་འདྲ་བར་བསམ་གྲུབ་སྤོངས་མཁར་རྫོང་བདག་གིས་ན་ཉིང་དབྱེན་ལོ་
 ༡༩༧༧ གྱི་ལོ་ནང་མི་དབང་མངའ་ཞབས་མཚོག་ལས་སྲུ་ན་མེད་པའི་སྐྱོད་སྲུག་གཟིགས་
 ཉེ་མི་སེར་ས་ཆ་མེད་མི་ཚུ་དང་ཙེ་རེ་ལས་བརྟེན་ཉེ་སྲོད་མི་ཚུ་གཞིས་ཚཱ་བཅུ་
 གས་མི་འདི་ལུ་ཉིང་དྲུང་ས་མའི་དཀྱིལ་ལས་རང་བཞེན་དག་འཚོ་རྩོད་ཟེར་ཞུས་
 ཡི། བསམ་གྲུབ་སྤོངས་མཁར་རྫོང་ཁག་ནང་གུང་པ་སྲོད་སྲུག་ལས་བཅད་དེ་གཞིས་
 ཚཱ་གས་བཅུ་གས་གནང་རུང་ལང་པའི་གཞུང་ས་སྤོངས་ཡོད། གཞིས་ཚཱ་གི་སྲིད་བྱུས་
 དང་འབྲེལ་ཉེ་ས་ཆ་ཙ་གཏན་ནས་མེད་པའི་མི་སེར་དང་ཙེ་རེ་ལས་བརྟེན་བཟའ་སྲོད་
 འཐབ་སྟེ་ཡོད་མི་ཚུ་བསམ་སྤོངས་ཀྱི་གཞུང་ས་སྤོངས་ཚུ་ནང་གཞིས་ཚཱ་གས་བཅུ་
 གས་པ་ཅེན་ས་ཆ་མེད་པའི་མི་སེར་ཚུ་བཟའ་སྲོད་ཀྱི་ས་གཞི་ཐོབ་ཞེ་དང་སྲི་ལྷ་༣ པ་
 དང་༤ པའི་ནང་རེ་དང་ནགས་ཚལ་མེ་སྤར་ཞེ་དེ་ཡང་མར་བབ་སོང་སྟེ་རང་བཞིན་
 གནས་སྤངས་སྲུང་སྲོལ་འབད་ཞེ་ལུ་ཡང་ཕན་ཐོགས་བྱུང་ཞེ་ཞིན་པས། ལྷག་པར་དུ་

བསམ་གྲུབ་སྤོངས་མཁར་གྱི་གནས་སྤངས་འདི་ ཀུན་གྱིས་མཐུན་སར་ཨོན་མེ་བཞིན་དུ་
ཨུལ་ས་དང་བོདོའི་གཡིབ་དམག་ཚུ་གིས་ཡང་ ང་བཅས་ཀྱི་ས་ཁོངས་ཀྱི་ཚལ་མ་ནང་
འཇུལ་ཏེ་སྤོང་ཡོད་མེད་ཚུ་ཡང་ རིམ་པར་སྤྱིར་འགོག་འབད་ཚུ་གས་ཏེ་ རྒྱལ་ཁབ་དང་
རྫོང་ཁག་གི་སྤྱི་བུ་ཡང་ སུ་ཐོན་ཞི་ཨོན་མེ་ལས་བཏེན་ བསམ་གྲུབ་སྤོངས་མཁར་
རྫོང་ཁག་ནང་གི་གཞུང་ས་སྤོངས་ཚུ་ནང་ གཞིས་ཆགས་གསར་པ་འབྲལ་རང་ བཅུ་གས་
གནང་ཐབས་ཅིག་མཛོད་གནང་པ་ཅིན་ བཀྲིན་ཆེ་བའི་དག་གསལ་ཞུས་ཡི།

དེ་ཁར་ བསམ་ཅེ་སྤྱི་མི་གིས་ གོང་ལུ་བསམ་ཅེ་རྫོང་བདག་གིས་ཞུམ་བཞིན་དུ་
བསམ་ཅེ་རྫོང་ཁག་ལུ་ གཞུང་ས་སྤོངས་ཚུ་ག་ར་ རྟེན་ཚལ་ལུ་འགྱུར་ཏེ་ཡོད་པའི་ཁར་ དེ་
ཁའི་གཡུས་ཚན་ཚུ་ ཁ་གཏོར་ཏེ་ཡོད་པ་ལས་ ངོ་ལོག་པ་ཚུ་གིས་ ཚལ་མ་ནང་གཡིབ་སྤོང་
ཞེན་མ་ལས་ དྲག་ཐོག་དབང་བཅོང་གི་འབྲོག་བཅོམ་ཚུ་ རྒྱལ་ཆད་མེད་པར་འབད་མ་འབད་
སར་ཡོད། བསམ་ཅེ་རྫོང་ཁག་ནང་ལུ་ཡང་ གཞིས་ཆགས་གསར་པ་འབྲལ་ལྷུང་བཅུ་གས་
གནང་དགོས་པའི་གསོལ་འདེབས་ཞུས་ཡི།

རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་གིས་ གཞིས་ཆགས་བཅུ་གས་ཞིའི་བུ་སྐོ་ཚུ་
འདས་པའི་ཚོགས་ཐེངས་ཚུ་གི་འབྲེལ་ཡོད་གྲོས་ཚོད་ཚུ་དང་བསྐྱུན་ཏེ་ གཞུང་གིས་འབྲོ་
མཐུད་དེ་རང་མཛོད་པ་གིས་འབྲུས་པ་འབད་ གཞིས་ཆགས་ཀྱི་གསུང་གྲོས་མཇུག་སྤྱད་
གནང་ཡོད།

ད- ཚ་དོན་སྣ་ཚོ་གས་ཀྱི་གསུང་གྲོས།

༡. གྲུང་གསར་བཙུགས་ལུ་བཀྱིན་དགའ་ཚོར།

བུམ་ཐང་སྡེ་བཞིའི་མི་སེར་ལས་ བྱ་དཀར་རྫོང་ནང་ལུ་ ཀྱོང་གསར་རབ་སྡེ་གྲུང་ཡན་
ལག་ཅིག་ བཙུགས་གནང་དགོས་པ་འབད་ རྒྱལ་ཡོང་ས་ཚོ་གས་འདྲུ་ཚེན་མི་ཐང་ས་ ༧༥
པའི་ནང་ལུ་ མི་སེར་གྱིས་ གསོལ་འདེབས་ཞུམ་བཞིན་དུ་ བུམ་ཅིག་གིས་གཙོས་པའི་ཞལ་
གུང་ས་ ༢༡ བཙུགས་ཚོག་པར་ བཀའི་གནང་བ་ཐོབ་སྟེ་ གྲུང་བཙུགས་ཡོད་མི་འདི་གིས་
བུམ་ཐང་པའི་མི་སེར་ལུ་ ལྷོ་གསོན་གཉེས་ཀྱི་སྐབས་གནས་ཞུ་སའི་ཁེ་ཕན་བྱུང་ཡོད་པ་
ལས་ བུམ་ཐང་པའི་མི་སེར་ཚུ་གིས་ གཞུང་ཞབས་ལུ་ བསམ་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་སློ་
ལས་ བཀྱིན་དགའ་ཚོར་ཞུས་ཡི།

དེ་ཁར་ གཡང་ཅེ་སྡེ་མི་གིས་ ད་ལྟོ་ས་ཚོ་གས་ཐང་ས་ ༧༦ པའི་གསུང་གྲོས་ཀྱི་
གྲོས་གཞི་ནང་མེད་དེ་འབད་དུང་ མི་སེར་གྱི་བསམ་འཆར་དང་མེ་བ་ཡོད་མི་ཚུ་ ཚོཏ་
ཁང་ནང་ཞུ་ཚོག་པར་ བཀྱིན་བསྐྱུང་དགོས་ཟེར་ཞུས་ཏེ་ བཀྱིས་གཡང་ཅེ་རྫོང་གསར་
དུ་བཞེང་ས་ཏེ་ ཉ་ལམ་སྐབས་ཚར་ཡོད་པ་ལས་ ཚོཏ་ཐང་ས་ ༧༥པའི་གྲོས་ཚོད་དང་འབྲེལ་
ཏེ་ གྲུང་བཙུགས་གནང་དགོས་པའི་ཐུན་ཀྱི་དྲན་གསོ་ཞུས་ཡི།

འདི་ལུ་ ཚོ་གས་དཔོན་གྱིས་ བཀྱིས་གཡང་ཅེ་རྫོང་ཁག་མི་སེར་གྱིས་སུལ་བའི་
གྲོས་གཞི་ལྟར་ ཚོ་གས་ཐང་ས་ ༧༣ པའི་གྲོས་ཚོད་དང་འབྲེལ་ཏེ་ སྲོལ་འཛོན་ལྷན་
ཚོ་གས་ཀྱི་ཁོང་ས་ལས་ བཀྱིས་གཡང་ཅེ་ལུ་ གྲུང་བཙུགས་ཞེའི་སུག་ལུ་གནང་པའི་བསྐྱུང་
ཡོད་དུང་ རྫོང་གསར་བཞེང་ས་དང་ཉམས་བཅོས་ཀྱི་ ལུ་སྐབས་གཅིག་ཁར་བཙུགས་པ་
ཅེན་མི་སེར་ལུ་ རྐྱེད་དུག་ཕྱི་ནི་ཨིན་པའི་ཐུན་བཞེད་གནང་སྟེ་ སར་སུད་བརྒྱབ་བཞག་ཡོད་
མི་དེ་ འཕུལ་རང་ཉམས་བཅོས་ཀྱི་ལུ་མཇུག་བསྟུ་ཞེན་མ་ལས་ གྲུང་གསར་བཙུགས་

གནང་ནི་འབད་ཚོགས་ཐངས་ ༧༥ པར་གྲོས་ཚོད་གནང་སྟེ་ཡོད་མི་དང་འབྲེལ་ཏེ་མི་
སེར་དང་རྫོང་ཁག་གི་ཁོངས་ལས་སྟོན་འཛོལ་ལྷན་ཚོགས་དང་གཅིག་ཁར་འབྲེལ་བ་
འཐབ་ནི་མ་གཏོགས་དེ་སྟེ་སྲིད་ཚུལ་ལྟར་འདྲེན་པར་གསུང་གྲོས་མ་གནང་རུང་འབྲེལ་
པའི་དྲན་བསྐྱེད་ཞུས་ཡི།

དེ་ལྟར་ནང་སྲིད་སྟོན་པོ་གྲིས་མི་དབང་མངའ་བདག་པོ་མེ་མཚོ་མཚོག་དང་
ཚོགས་དམངས་ཀྱིས་ཐུག་གཏུང་དེ་ལོ་ལྟར་ལྷན་ཀྱིས་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་འབྲེལ་མི་འབད་
བསྐོས་གནང་བ་གིས་མ་ཚད་པར་ནང་སྲིད་སྟོན་པོ་འོ་གནས་གནང་མི་འདི་ལྟར་བཀྲིན་
དང་དགའ་ཚོར་སྟོན་བྱུང་ཡི་ཟེར་ཞུམ་དང་ཅིག་ཁར་ཁོ་རང་གིས་ཡང་ལྟས་དག་ཡིད་
ལྟར་དང་སྟོན་པོ་ལས་ཅི་ལྟོན་གང་དྲག་བཙོན་ལྷགས་བསྐྱེད་དེ་འབྲེལ་གི་ཚ་བ་ལྟར་མཐའ་
དམ་ཚོག་འགྱུར་བ་མེད་པར་ལྷག་སྲིད་ཞུ་ནི་ལོ་ལས་སྲངས་དམ་བཅའ་ལྟར་ཞུམ་ལས།

གོང་ལྟར་བུམ་ཐང་སྟེ་བཞིའི་མི་སེར་ལས་བྱ་དཀར་རྫོང་ནང་གྲྭ་ཚང་གསར་
བཙུགས་གནང་མི་འདི་ལྟར་བཀྲིན་དགའ་ཚོར་ཞུ་མི་དེ་ཡང་གྲོང་གསར་རབ་སྟེ་ཚུ་བུམ་
ཐང་ལྟར་ལས་ལས་ལྟར་ལྟོན་པོ་གཏོགས་བཞུགས་ནི་མེད་པར་བུམ་ཐང་སྟེ་བཞིའི་མི་སེར་
གྲིས་བྱ་དཀར་རྫོང་ནང་གྲྭ་ཚང་གསར་བཙུགས་གནང་དགོས་པའི་ཞུ་བ་ལྟར་མི་འདི་
འདས་པའི་ཚོར་ཐངས་ནང་ལྟར་མི་དབང་མངའ་བདག་པོ་མེ་མཚོ་མཚོག་གིས་གྲོང་
གསར་རབ་སྟེ་འོ་གྲྭ་ཚང་ཡན་ལག་ཅིག་བཙུག་ཚོག་པར་བཀའ་འགན་བཟོ་བའི་ལྷགས་
ལྟར་སྲུམ་གཅིག་གིས་གཙོས་པའི་ཞུམ་གངས་ ༢༡ འབད་བའི་རབ་བྱུང་གི་སྟེ་ཅིག་གསར་
དུ་བཙུགས་གནང་ཚུགས་མི་འདི་ལྟར་སྟོན་འཛོལ་ལྷན་ཚོར་ལ་ཐུག་ལས་ཡང་མི་དབང་
མངའ་ཞབས་པོ་མེ་མཚོ་མཚོག་ལྟར་བཀྲིན་དགའ་ཚོར་ཞུས་ཡི།

བཀྲིན་གཡང་ཅེ་སྟེ་མི་གིས་གྲྭ་ཚང་གསར་བཙུགས་གནང་དགོས་པའི་སྐྱེད་དྲུག་
ཞུ་བའི་ཐང་ལྟར་གོང་ལས་ཚོགས་དཔོན་མཚོག་གིས་གསལ་བཤད་ཞུ་དོན་བཞིན་བཀྲིན་

གཡང་ཅེ་ལུ་གྲུ་ཚང་གསར་བཙུག་གནང་དགོས་པའི་སྐོར་ ཚོགས་འདུ་ནང་ གསུང་
གྲོས་གནང་སྟེ་ཡོད་རུང་ གྲུ་ཚང་བཞུགས་གནས་གཏན་འཁེལ་ཅིག་མེད་པ་ལས་བརྟེན་ གྲུ་
ཚང་བཙུགས་མ་ཚུགས་པར་ལུས་ཡོད། ཨིན་རུང་ གྲུ་ཚང་གི་བཞུགས་གནས་གཏན་
འཁེལ་བཟོ་ཚད་མཚུགས་སྟེ་ལོ་རྒྱུན་ཚོར་དང་ རྫོང་ཁག་བདག་སྐྱོང་ མི་སེར་ཚུ་བསྐྱུན་
གྲོས་ཞབ་ཞབ་འབད་དེ་ བཙུག་ཐབས་བསྐྱིག་པ་གིས་ མ་འབྲས་པ་མིན་འདུག་ཟེར་ཞུས་ཡི།

ཚོར་འདུ་ཆེན་མོ་གིས་ བྱེད་ཀར་རྫོང་ནང་ གྲུ་ཚང་གསར་བཙུགས་གནང་མི་
དེ་གིས་ སྤར་སྟོལ་དུས་མཚོན་འབྲམ་ཕྱེ་བཟུང་ནི་དང་ མི་སེར་ཤོག་སོན་ ༢ ཀྱི་མཐའ་
དོན་ལུ་ སམ་ཐོགས་སྐྱོམ་བྱུང་པའི་རེ་བ་དང་ བཀྲིས་གཡང་ཅེ་ལུ་ གྲུ་ཚང་གསར་བཙུག་
མཛད་ནི་འདི་ནང་སྤྱད་སྟོན་པོས་ཞུས་དོན་བཞེན་ མཛད་པ་གིས་འབྲས་པ་འབད་ གྲུ་ཚང་
གསར་འཛུགས་ཀྱི་གསུང་གྲོས་མཇུག་བསྟུ་གནང་ཡོད།

༣. རྟེན་འོག་གསར་བཟོ།

བཀྲིས་སྐང་རྫོང་ཁག་ གྲུ་མང་དང་ན་ལོང་ མཁའ་གླིང་སོང་ས་མེད་ར་དེ་ བསམ་མཁའ་
ག་ཤོང་སུག་ ཁྲིམས་ཤིང་ ཡུ་རྫོང་བཅས་རྟེན་འོག་དགུའི་མི་སེར་ལས་ གྲུ་མང་དང་
ན་ལོང་ མཁའ་གླིང་ སོང་ས་ མེད་ར་དེ་ བསམ་མཁའ་ ག་ཤོང་སུག་ ཁྲིམས་ཤིང་ ཡུ་རྫོང་
རོང་རྟེན་འོག་ཚུ་འི་ནང་ གྲུང་གྲངས་ ༥༠༠ ལས་ ༤༥༣ རེ་འི་ཅིས་ཡོད། རྟེན་འོག་འདི་
ཚུ་འི་ཆ་གསལ་ཐངས་དང་ གྲུང་པ་མང་དུགས་ནི་དེ་གིས་ གཞུང་དང་མི་སེར་གཉིས་ཆ་
ར་ལུ་ གོང་འཕེལ་ལས་རིམ་ཚུ་ན་འཐན་ཉུག་ཉུང་ཆ་སྟོམས་ཉུག་ཉུང་འབད་སྟེ་ལེ་ལུ་
རྟེན་འོག་མ་བདེ་ཕ་སྐྱོམ་བྱུང་མ་ཨིན་མས། འདི་ལས་བརྟེན་གོང་འཕེལ་ལས་རིམ་ཚུ་རྒྱུན་
ཚད་མེད་པར་སྟེ་ལུ་ཚུ་ཞི་འདི་དོན་ལུ་ རྟེན་འོག་སྐྱོམ་ཚུ་ལས་ རྟེན་འོག་གསར་བཟོ་གནང་
དགོས་པའི་གསེལ་འདེབས་དང་གནད་དོན་འདི་གི་སྐོར་ལས་ རྫོང་ཁག་གི་ཡིག་ཨང་དྲེ་

ཨ་གྲི་ཨ་དྲི་ཨ་མ། ༡༧-༡༤/༢༠༧༠ དང་ སྤྱི་ཟླ་ ༥ པའི་ཚེས་ ༢༧ ཅན་མར་ བང་སྤྲོད་
ལྷན་ཁག་ལུ་ཡང་སུལ་ཡོད།

འདི་ལུ་ བང་སྤྲོད་སློབ་པོ་གིས་ བཀྲིས་སྒྲུང་ཚོང་ཁག་སྤྱི་མི་གིས་ལུ་དོ་བཟུམ་ རྟོན་
འོག་གསར་པ་བཟོ་ ཞེ་འི་ལྷ་ཡིག་སུལ་ཡོད་མི་འདི་ བང་སྤྲོད་ལྷན་ཁག་ནང་འབྱོར་ཡོད་
རུང་ འདི་བཟུམ་སྐབས་མ་བདེ་མ་ ཚོང་ཁག་ ༢༠ ལས་ མང་ཤོས་ཅིག་ནང་ཡོད་པ་ལས་
གྲོས་འཆར་འདི་ལུ་ བརྟུག་ཞིབ་ལེགས་ཤོམ་འབད་རང་འབད་དགོས་པ་འདྲུག།

དེ་གིས་མ་ཚད་ རྟོན་འོག་གསར་པ་བཟོ་འོག་ཚོད་མ་གཏོན་པའི་ཉེ་མ་ ད་ལྟོ་ཡོད་
པའི་རྟོན་ཁག་ཚུ་གི་ སློབ་ལས་ གཤམ་གསལ་གནད་དོན་ཚུ་ ལེགས་ཤོམ་འབད་ དབྱེ་ཞིབ་
འབད་དགོས་པ་འདྲུག།

- ས་ཁུམ་གྱི་ཐོ་ཡིག།
- རྟོན་འོག་གི་ས་མཚམས་ རྫོང་མཚམས།
- ད་ལྟོ་ཡོད་པའི་གོང་འཕེལ་གྱི་གཞི་ཉེན།
- དགོས་མཁོ་དང་བསྐྱུན་པའི་རྟོན་འོག་གསར་པ་གི་གཞི་ཉེན།
- ཚོང་ཁག་དང་རྟོན་འོག་ཡར་རྒྱས་ཚོགས་ཚུང་གི་འཇུག་མེ་ཚུ་གི་སློབ།

མི་དབང་མངའ་ཞབས་ཀྱིས་ གཞུང་གི་སྤྲོད་བྱུས་དང་ ཚོང་གཞི་ལས་ ས་སྒྲོ་སོ་
སོའི་རྒྱང་རིང་ཐུང་གི་གནས་སྤངས་ཚུ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ ཚོང་ཁག་ཚུ་གི་ས་མཚམས་ཚུ་
བསྐྱར་ཞིབ་འབད་ཞེན་ལས་ གཞུང་དང་མི་སེར་གཉེན་ལུ་ ད་རེས་བྱུང་སྟེ་ཡོད་པའི་
དཀའ་ངལ་ཚུ་ སེམས་ཁར་བཞག་སྟེ་ ས་མཚམས་ཚུ་ ལྷེ་མེ་འབད་རང་ སྤྱོ་སོར་འབད་
དགོས་པའི་བཀའ་རྒྱ་ བང་སྤྲོད་ལྷན་ཁག་ལུ་གནང་སྟེ་ཡོད།

འདི་ལས་བརྟེན་ རྫོང་ཁག་གི་ས་མཚམས་ཚུ་ གཏན་འཁེལ་མ་བཟོ་བའི་རྟེ་མ་
 རྟེ་འོག་གསར་པ་བཟོ་ལྟེ་ ལྷུ་ལས་ རྫོང་ཁག་གི་ས་མཚམས་བསྐྱར་བཅོས་བྱུང་པའི་
 བསྐྱར་ལས་ མི་སེར་ལུ་སྟབས་མ་བདེ་མ་འབྲེན་ནི་ཨིན་པས། འདི་གིས་ཡང་མ་ཚད་ མི་
 དབང་མང་འཁེལ་མཚེག་ སྐྱེ་འོ་བརྒྱུ་ལ་བ་ལུ་མ་གཟེན་པར་ རྫོང་ཁག་སོ་སོ་ལུ་ འཆར་
 གཞི་ ས་པའི་གསུང་གྲོས་གནང་པར་བྱེད་པའི་སྐབས་ གོང་འཕེལ་ལས་རིམ་དང་ འཆར་
 དངུལ་འཆར་གཞི་ཚུ་ རྟེ་འོག་དང་འབྲེལ་ཏེ་བཟོ་གནང་ཚར་མ་ལས་ རྟེ་འོག་
 གསར་པ་བཟོ་བཅེན་ འཆར་གཞི་འཕེལ་འབད་ནི་ལུ་ཡང་སྟབས་མ་བདེ་མ་བྱུང་ནི་ཨིན་མ་
 ལས་ རྟེ་མ་རང་ རྫོང་ཁག་གི་ས་མཚམས་ རྫོ་མཚམས་ གཏན་འཁེལ་འབད་བཀའ་ཚར་
 ཞེན་ལས་ རྟེ་འོག་གསར་པ་བཟོ་ནི་གི་མཛོ་བསམ་གཏང་པ་ཅེན་ དྲུག་ཚེད་ཀྱི་གྲོས་
 འཆར་ཞུས་ཡི།

ཚོར་འདུ་ཚེན་མོ་གིས་ རྟེ་འོག་གསར་པ་བཟོ་སྐོར་ བང་སྲིད་སྲོལ་པོ་གིས་ ཚོར་
 དམངས་ལུ་གསལ་བཤད་ཞུས་དོན་ལྟར་ རྟེ་མ་རང་ རྫོང་ཁག་ཚུ་གི་ས་མཚམས་ བཀའ་
 རྟེ་གི་བཅའ་སྐྱོགས་ཚུ་ལ་མཐུན་རྒྱབ་ཞེན་ན་ གཞུང་གི་སྟབས་བདེ་དོག་དང་འབྲེལ་ཏེ་ རྫོང་
 ཁག་ས་མཚམས་ཐག་གཅད་ཚར་ཞེན་ལས་ རྟེ་འོག་གསར་པ་བཟོ་འོ་ས་མཚམས་བཟོ་ནི་
 འགོ་བཙུགས་ནི་འབད་གྲོས་ཚེད་གྲུབ།

3. རྟེན་གསུམ་ལུ་བོ་བཀའ་མའི་ཉེས་བྲིམས།

རྟེན་གསུམ་ལུ་གོད་འཚེ་བསྐྱུ་མེ་ཚུ་ལུ་ ཉེས་བྲིམས་ཀྱི་གསུང་གྲོས་འགོ་བཙུགས་ནི་
 དང་འབྲེལ་ ཚོགས་དཔོན་གྱིས་ ཚོགས་དམངས་ཀྱིས་མཐུན་གསལ་ཆེ་མ་བཞིན་དུ་ འབྲུག་
 གི་བྲིམས་ཀྱི་ལྟན་ཚོགས་དེ་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་དང་གཞུང་གི་འཛིན་སྐྱོང་འོག་ལུ་མ་
 བསྟུ་བའི་རང་དབང་ཡོད་པ་ལས་ བརྟེན་བྲིམས་ཀྱི་ལྟན་ཚོགས་ཀྱི་སྐྱེ་ཚབ་ ཚོགས་འདུའི་

ནང་མེད། འདི་ལས་བརྟེན་དེ་སྐྱོད་ལས་ཀྱི་སྐྱོད་ལས་ཚོགས་འདུའི་ནང་གསུང་གྲོས་
གནང་ནི་ཡོད་པ་ལས་མེ་རྗེ་བྲིམས་སྤྱོད་པོ་མཚོག་ཚོགས་འདུའི་ནང་དམིགས་བསམ་པ་
གྱི་མགོན་འབོད་ལྷ་སྟེ་ཡོད། གལ་སྲིད་ཚོགས་དམངས་ལུ་དག་གསལ་པེ་ལྷ་དགོས་པ་ཐོན་
པ་ཅིན་བྲིམས་སྤྱོད་པོ་མཚོག་གིས་གསལ་ལྷ་མཛད་གནང་ཟེར་ལྷ་སྟེ་གསུང་གྲོས་འགོ་
བཙུགས་པ་ད།

རྗེ་ཚོང་ཁག་ས་དམར་རྟེན་འོག་གི་མེ་སེར་ལས་དུ་ལྟོའི་ཁེ་མན་ལུ་བསྟུ་སྟེ་རྒྱལ་
བའི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་འགངས་ཅན་ཡོད་པའི་འབྲུག་གི་ལྷ་ཁང་དགོན་སྡེ་ལས་ཨར་
རྒྱལ་དང་མཚོད་རྟེན་ཚུ་གཏོར་བཤེག་བཏང་སྟེ་ནང་གཟུངས་བྱིན་ཅན་ཚུ་བཏོན་འབག་
མེ་བསྟན་པའི་སུ་ཏྲ་དམ་ཉམས་མཐའ་དུགས་ཀྱི་མེ་ངན་མང་སུ་ཐོན་དོ་ཡོད་པ་ལས་དེ་ཚུ་
ལུ་གཞུང་གིས་ཉེས་བྲིམས་སྲོག་ཐོག་ལུ་གཏང་དགོས་པ་འབད་ལྷ་མེ་འེའེ་འབྲུག་པའི་
མེ་སེར་གྱི་སྤྱིང་སྲོབས་ཉམས་བཙུག་ནི་དང་སེམས་ལུ་སྤྲུག་བསྐྱེད་བཀའ་ཞིའི་དོན་ལུ་
བསྟན་པའི་སུ་ཏྲ་ཚུ་གིས་ཆེད་མངགས་ཀྱིས་རྗེས་བམ་བཙུགས་ཏེ་འཛམ་གླིང་ནང་
ཡོངས་གྲགས་ཅན་གྱི་གུ་སུ་ཅེན་པོ་ཆེའི་གནས་ཁུད་པར་ཅན་སྤྱོད་སྤྱོད་ཚང་དཔལ་ཕྱག་
ལྷ་ཁང་དེ་ལུ་མེ་རྟེན་བྱུང་ཡོད་པ་གོ་སྟེ་ས་དམར་རྟེན་འོག་གི་མེ་སེར་ཚུ་ལུ་སེམས་མཐ་
སྲོམ་བྱུང་ཡོད་པའི་སྐྱོད་ལས་ལྷ་བའི་རྒྱབ་སྐྱོན་ལུ།

རྗེ་ཚོང་ཁག་གི་མེ་སེར་ཚུ་ལས་ལྷ་ཁང་དང་མཚོད་རྟེན་ཚུ་ལས་ནང་རྟེན་དང་
ཅ་རྟེན་ཨར་རྒྱལ་འབད་མེ་ཚུ་གི་སྐྱོད་ལས་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོལ་འདུ་ཆེན་མོ་ཐངས་ལེ་
པའི་ནང་གསུང་གྲོས་བྱུང་ཡོད། རྒྱལ་བའི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་ལུ་ཐོ་བཀའ་ཞིའི་དང་ནང་
རྟེན་དང་ཅ་རྟེན་ཨར་རྒྱལ་འབད་མེ་ཚུ་ལུ་ཉེས་བྲིམས་ཚོ་བཙོན་བཀའ་བཀའ་བཀའ་བཀའ་
པའི་སུ་ཏྲ་ཚུ་ལུ་འཚོར་སྤང་བསྐྱེད་ནི་མེད་པ་ལས་རྟེན་གསུམ་དང་ཅ་རྟེན་ཨར་རྒྱལ་
འབད་མེ་རྒྱལ་ཆད་ནི་མེན་འདུག། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ནང་རྟེན་ཅ་ཆེན་སྤྱོད་ཚང་དཔལ་ཕྱག་ལྷ་

ཁང་མེ་རྒྱུ་གྱིས་ བཤམ་གཏོར་བཏང་མི་འདི་ འབྲུག་མི་ཀུན་གྱིས་ཐུན་ལུ་བསྐྱམས་དགོས་
པའི་གནད་དོན་ཅིག་ཨིན་པས། གཞུང་དང་མི་སེར་གཉིས་ཀྱིས་ ལྷ་ཁང་དང་མཚོན་རྟེན་
ཚུ་གི་ཉེན་སྲུང་གང་དྲག་འབད་དེ་འབད་རུང་ བརྟན་པའི་རྒྱ་ཚུ་ གོམས་ཐངས་གཅིག་
གི་ཉེ་མ་ཉེ་སྟེ་རང་འགྱུ་དོ། འདི་ལས་བརྟན་ཉེ་རྒྱུ་ལ་བའི་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་དང་ ཅ་
རྟེན་ཅ་ཚེན་ཚུ་གི་ཉེན་སྲུང་ སྤྱིང་སྤྱིང་འཐབ་ཚུགས་ནི་འདི་དོན་ལུ་ འདི་བཟུམ་མའི་ནག་
ཅན་གླིམས་འགལ་གྱི་ལཱ་བྱ་འཐབ་མི་ཚུ་ལུ་ ཉེས་གླིམས་སྲོག་ཐོག་བཀལ་དགོས་པ་འབད་
ཞུས་ཡི།

དེ་ཁར་ སློ་གྲོས་ཚོགས་སྡེ་འི་མི་སེར་འབྲུག་དཔོན་གྱིས་ ལཱ་ག་ཅི་འབད་རུང་
རྟེན་དུ་ཡངས་ན་ འོག་ཏུ་འཕར་ཟེར་སྐབ་དོ་བཟུམ་ ང་བཅས་ར་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གླིམས་
ཡངས་མི་དེ་གིས་ ལཱ་བྱ་རན་པ་འབད་མི་ ཡར་ཕར་འགྱུ་མེན་ནམ་ཟེར་བའི་དོགས་ཟོན་
དང་ སྐྱུ་གསུང་ཐུན་རྟེན་བདག་འཛོན་འཐབ་ཐངས་དང་ ཉེས་གླིམས་ཀྱི་སྐོར་ལས་ ཚོགས་
ཐངས་ ལཱ་གྲོས་ཚོད་དོན་ཚེན་ལཱ་ པའི་ནང་ཁ་གསལ་འབད་འཁོད་དེ་ཡོད་རུང་ བར་
རྟེན་ལུ་ཐོ་བཀལ་མི་དེ་སྟེ་རང་འཐོན་མི་འདི་ ཅ་བ་རང་ ཁོང་ལུ་ཐོག་པའི་ཉེས་གླིམས་
ཡངས་མི་འདི་གིས་ཨིན་པའི་སེམས་དོགས་ཡོད། དེ་རེས་ཀྱི་ཚོལ་ཐངས་འདི་ནང་ འབྲུག་
ཕྲགས་གཉིས་ལུ་ བཅོན་ཐབས་ཡོད་པའི་གྲོས་བཅུད་བཏོན་ནི་འདི་ཐུགས་བཞེད་གནང་སྟེ་
སྤར་དང་མ་ འདྲ་བའི་གླིམས་ལཱ་གསུང་ཐུན་ཅིག་ག་དེ་འབད་རུང་ བཟོ་གནང་དགོས་པ་
འབད་ཞུས་ཡི།

འདི་ལུ་ བསམ་ཅེ་རྫོང་བདག་དང་ཉེ་གི་མི་སེར་སྤྱི་མི་ སློ་གྲོས་ཚོལ་སྡེ་འི་འབྲུག་
དཔོན་ཚུ་གིས་ གསུང་གྲོས་འདི་ཁར་ གྲོས་འཆར་ཞུ་བའི་བཅུད་བཟོམ་དེ་ འབྲུག་ཚོས་
ལྷན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ནང་ འབད་ས་མི་སེར་ཚུ་ དགའ་སྤྱིད་སྤེལ་སྐྱོན་ཚོགས་ཉེ་སྟེད་ཡོད་
པའི་བར་ན་ ལྷན་མ་བདེ་བའི་ཉེན་འཚུབས་ལེ་ ཤུ་བྱང་མི་དེ་ དམ་སྤྱིའི་སྤྱུལ་པ་མི་རན་

རང་འདོད་ཅན་ཚུ་གིས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མི་མང་ཡོངས་ཀྱི་དད་པའི་རྟེན་འགངས་ཅན་བྱིན་ལྡན་ལུ་
ལྷན་ཚུ་ལུ་ཐོ་བཀལ་ནི་དེ་གིས་མེན་ནམ་མཁོ་བའི་དོགས་ཚོན་ཞུམ་ད་ ངན་པ་ཚར་མ་
གཅད་ན་ བཟང་པོའི་བྱུན་མི་ཐོན་ཟེར་དོ་བཟུམ་ བྱིན་ཆད་ད་ལས་པར་ བྲང་རྟེན་ལུ་ཐོ་བཀལ་
མི་ཚུ་གི་སེམས་ལུ་ འཚོར་སྤྲོད་སྤྲོད་སེམས་ཀྱི་མཐོ་ཐངས་ཚུ་ འགྱུར་བཅུག་ནིའི་ཐབས་
ཤེས་དང་རྒྱལ་སྤྱི་མི་མང་གི་སྤྲུལ་འཚེད་ལ་སྤྱི་བྱུང་གི་རྟེན་གསུམ་ཚུ་ལུ་གཞོན་པ་བཀལ་
མི་མང་བབས་འགྱུ་བའི་དོན་ལུ་ཉེས་བྲིམས་འདི་སྲོག་ཐོག་ལུ་རང་གཏང་པ་ཅིན་དེ་བཟུམ་
མའི་ལུ་ངན་འབད་མི་མ་འཐོན་པའི་བཀག་ཆ་འབད་ཚུ་གསུམ་ནི་ཨིན་པས་ཟེར་ཞུས་ཡི།

དེ་ལུ་ ལྷན་ཅེ་རྫོང་བདག་གིས་ འབྲུག་ནང་པ་ཚོས་ལྷན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ནང་
སྲོན་བྱིན་རྒྱལ་བ་གོང་མ་ཚུ་གིས་བཞེངས་གནང་བའི་ལྷ་ཁང་དང་ དགོན་སྡེའི་ནང་རྟེན་
དང་མཚོན་རྟེན་ཚུ་ལུ་གཞོན་པ་བཀལ་མི་དང་ ཨུར་རྒྱལ་འབད་མི་ཚུ་ལུ་ ཉེས་བྲིམས་
སྲོག་ཐོག་ལུ་གཏང་དགོས་པ་འབད་ཞུ་མི་དེ་མ་གཞི་རན་རན་པའི་རྫོང་དང་པོག་དགོས་པའི་
བྲིམས་རང་ཨིན་རུང་ བྲིམས་རྒྱུང་མ་གཅིག་ལུ་སྲོ་གཏང་དེ་ གསུང་གོས་གནང་པ་གིས་
ཟུགས་དོན་ཚུ་ ཚུ་ལ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་མི་ཚུ་གསུམ་ནིའི་དོགས་ཚོན་ཡོད། དེའི་འབད་ཞུ་བ་
ཅིན་ མ་དགོས་པའི་ཚུ་འདི་ ཀྱང་འགོ་ལས་རང་ཁ་བསྐྱར་མ་ཚུ་གསུམ་པ་ཅིན་ ཐང་ན་ལྟོད་པ་
ད་ བྱུང་གུ་ཆེ་སྟེ་འགྱུ་བའི་བསྐྱང་ལས་ བཀག་ཚུ་གསུམ་པར་ལུ་ཁག་རྒྱབ་འོང་། དེ་འབད་མ་
ལས་ ཚོན་འདུའི་འབྲུས་མི་ཆ་མཉམ་གྱིས་ ཟུར་བཞེད་རྒྱ་ཆེ་མ་འབད་གནང་སྟེ་ རྟེན་
གསུམ་བདག་འཛིན་འཐབ་ནིའི་ལམ་ལུགས་དང་སྲིད་བྱུས་ཚུ་ ག་དེ་སྟེ་འབད་བ་ཅིན་དག་
ག་ གསུང་གོས་གནང་པ་ཅིན་ བཀྱེན་ཆེ་ནི་ཨིན་པའི་བསམ་འཚར་ཞུས་ཡི།

དེའི་རྒྱབ་སྲོན་ལུ་ གསོ་བ་དང་ཤེས་རིག་སྲོན་པོ་གིས་ འབྲུག་གཞུང་གི་གསོ་བ་
གི་སྲིད་བྱུས་གཙོ་བོ་ཅིག་ བྲང་མ་འོང་གོང་ལས་བཀག་ཐབས་སྤྲོགས་ནི་ལུ་གཙོ་བོར་བཏོན་
ནི་དེ་ཨིན་མ་བཞིན་དུ་ བྲང་མ་འོང་གོང་ལས་རིམ་གོ་དང་ ཚུ་མ་འོང་གོང་ལས་ཡུར་བ་

ཟེར་བའི་དབྱེ་དང་འདྲ་བར་ རྩོན་དང་སྲུ་ མཚོན་ཉེན་དང་ལྷ་ཁང་ དགོན་རྩེ་ཚུ་ལས་
ཨར་མ་ཤོར་ཡི་ཟེར་གོ་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཡང་སྐབས་མར་མ་གོ། ད་རེས་ནངས་པར་ ང་བཅས་
ར་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ ལོ་རེ་མ་བཞེན་ཡར་རྒྱས་འགྲུལ་ད་ མི་སེར་གྱི་འདོད་པ་ཚུ་ཡང་ མང་
སྲུ་འབད་རང་རྒྱ་ཆེ་སྟེ་འགྲུལ་ལས་ ཨར་རྒྱུན་བཀག་ཐབས་དང་བྲིམས་ཚུ་ ག་དེ་མ་ཅིག་
རྒྱུང་རྒྱུང་བཟོ་རུང་ བཅོན་ཉོག་ཉོ་འབད་བཀག་ཐབས་རྒྱུགས་ཚུ་གསུམ་པར་ ལཱ་ཁག་འོང་ནི་
ཨིན་པས་ཟེར་ཞུས་ཡི།

འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་མང་རབས་ཅིག་གི་ནང་ལུ་ཡང་ གཞུང་བྲིམས་བཀག་ཅི་
འདི་ གང་དྲག་སྤངས་དོ་ཡོད་པ་ལས་ འབྲུག་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོའི་ནང་ རྒྱ་
གསུང་ཐུགས་ཉེན་ལུ་ཐོབ་གཤམ་མེ་ཚུ་ ལུ་ གཞུང་བྲིམས་བཅང་ཅི་འོ་སྟེ་ལས་ གསུང་གོས་
གནང་མ་ད་ སེམས་གཡང་འདྲོགས་ཟེ་སི་ཅིག་ ཨིན་པས། ང་བཅས་རའི་ཚོས་ལྷན་
རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་ བྲིམས་ལུགས་འདི་བཟུམ་སྤངས་ནི་འོ་ཚོ་བ་མ་ ལག་ལེན་འཐབ་ནི་འབད་
ད་པ་ཅིན་ རོགས་སྤེའི་མི་གིས་བཟོ་རུང་ མཛེས་ཉོག་ཉོ་མེད་པའི་ཁར་ ནང་པ་ཚོས་ལྷན་
གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཟེར་བའི་མིང་གི་ཐ་སྲེད་དང་ཡང་མ་མཐུན་ལས་བཟོན་ ཚོའ་འདུ་ཆེན་མོའི་
འཐུས་མི་ཡོངས་ཀྱིས་ རྒྱུ་དོན་གྱི་ཐུགས་བསམ་ལེའ་ཤོམ་བཞེས་ཉོ་ ཉེན་གསུམ་གྱི་ཞབས་
འདྲན་ཞུ་མི་ལུ་ སྲོག་ཐོག་གི་ཉེས་བྲིམས་མེན་པའི་བཀག་ཐབས་གཞན་ གང་ཡོད་ཀྱི་གསུང་
གོས་གནང་པ་ཅིན་ བཀྲོན་ཆེ་བའི་དག་གསལ་ཞུས་ཡི།

དབང་འདུས་པོ་བྲང་སྤྱི་མི་གིས་ རྩོན་བྱོན་རྒྱལ་བ་གོང་མ་དང་ ང་བཅས་རའི་
ཕམ་བཟང་པོ་ཚུ་གིས་ སྤུང་རྒྱུ་འབད་དེ་ ང་བཅས་ལུ་ཅེས་སྤྲོད་འབད་མི་ ལམ་སྲོལ་
བཟང་པོ་ཚུ་ མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་དང་ ཉམས་པ་སོར་ཚུད་ཀྱི་ཐོག་ལས་ བདག་འཛིན་
འཐབ་དགོས་པ་ཅིན་ བཟློན་པའི་རུ་ཉོ་འདི་ཚུ་ཐོན་ནི་མེད་པ་ཅིག་རང་ བཟོ་དགོས་པ་ལས་
དེ་ཚུ་ལུ་ ཉེས་བྲིམས་ལྷེ་ཤོས་སྲོག་ཐོག་མ་བཀག་བའི་འོག་ལས་ ཚོ་བཅོན་ནང་སྤྲོད་རེང་

དམ་བཅོམ་འབད་བཞག་དགོས་པ་ལས་བཏེན་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༤༠ ལུ་བཙམས་མི་ འབྲེལ་ལཱ་གསལ་
ཚུ་ བསྐྱར་བཅོས་གནང་དགོས་ཟེར་ཞུས་ཡི།

དེ་དང་འདྲ་བར་ ཚུ་ཁ་ཚོང་བདག་གིས་ འབྲེལ་ཀྱི་ལ་ཁབ་འདི་ འཛུགས་སྐྱོང་ནང་
ཡོངས་གྲགས་ཆེ་ དགོས་པའི་གནད་དོན་ཙམ་གཅིག་ རང་པ་སངས་ཀྱིས་པའི་ཆོས་དང་
མཐུན་པའི་ ང་བཙས་རའི་ཁྱད་ ཆོས་བཟང་པོ་ཚུ་དང་ ས་ལུ་ལུ་ལུ་ལུ་ལུ་ལུ་ལུ་ལུ་
སྐལ་གྱི་ཚང་དགོ་འདུན་དང་ཚོང་གཞི་ཚུ་ནང་ ཏེན་གསུམ་གྱི་སྐབས་ཚན་ཚུ་དང་ཅ་
ཚིང་ཚུ་ཨིན། ཀྱི་ལ་ཁབ་དེའི་ཡར་ཀྱིས་ཀྱི་འགྲོས་དང་བསྐྱར་ མི་སེར་ཚུ་གི་འདོད་པ་ཚུ་
ཡང་ཀྱི་ཆེར་གྱུར་ཏེ་ འབྲེལ་ལཱ་གསལ་གཉེས་ཀྱི་སྤྱི་དོན་ལུ་ མཐོ་བསམ་མ་བཏང་བར་ཉོན་
མོངས་ཀྱི་དབང་ལུ་ཤོར་ཏེ་ ཏེན་གསུམ་ཙམ་ཚན་ཚུ་ལུ་བོ་བཀའ་ལཱ་ད་ མི་སེར་ཡོངས་ལུ་རང་
བཞིན་མེད་པར་སེམས་མམ་བྱུང་མ་ད་ གཅིག་སྲོག་བཅད་ན་ བརྒྱ་སྲོག་པན་ཟེར་བའི་དཔྱེ་
གཏམ་དང་འདྲ་བར་ བསྐྱར་བའི་རུ་ཏུ་ཚུ་ལུ་ ཉེས་འབྲེལ་སྲོག་ཐོག་བཀའ་བ་ཅིན་ རང་
ཏེན་ཨམར་ཇག་ཤོར་ནི་ཚུ་ བཀའ་བཟངས་འབད་ཚུ་གསལ་ནི་ཨིན་པས་ཟེར་ཞུས་ཡི།

དེ་དང་འདྲ་བར་ ལྷན་ཅེ་སྤྱི་མི་གིས་ གོང་གཡུལ་ཁག་གི་མི་སེར་ཚུ་ སྲོག་མེའི་
མཐུན་ཀྱིན་མེད་པར་སྤོད་མི་ཚུ་དང་འཕྱད་པ་ད་ ཉེས་འབྲེལ་ཆེ་བཅོམ་སོག་སྟེ་ཡོད་མི་ཚུ་
རང་སོའི་ཨམ་སྲུ་དང་བཙས་པ་འབད་ སྲོག་མེའི་མཐུན་ཀྱིན་ཡོད་སའི་ཁང་མིག་སོ་སོར་
བཟུང་སྟེ་ འབྲེལ་ལཱ་གསལ་པའི་སྐབས་ལེན་མེད་པར་ ཉམས་དགའ་བའི་དུས་ཚོད་ཐོབ་སྟེ་འདུག།
གནས་སྐབས་འདི་ཚུ་ལུ་བཏུམ་ད་ ཉེས་པོ་ནག་ཅན་གྱི་ཉེས་འབྲེལ་དང་ ཉེས་སྐྱོན་ཚུང་
བའི་ཉེས་འབྲེལ་གཞན་ཚུ་སོག་མི་གི་བར་ན་ དམ་བཅོམ་དང་ཡངས་བཅོམ་གྱི་ཁྱད་པར་
མེད་པ་བཞག་ཡོད་པ་ད་ འབྲེལ་ལཱ་གཞུང་ཆེན་པོ་དང་ བཅོམ་པའི་བཙམ་འབྲེལ་གྱི་འབྲེལ་
ཡོད་དོན་ཚན་ཚུ་ལུ་ བསྐྱར་ཞིབ་མཛད་དེ་ དམ་དམ་བཟོ་དགོས་པ་འདུག་ཟེར་ཞུས་ཡི།

འདི་ལུ་ བྲིམས་སྤྱི་སློན་པོ་གིས་ འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོའི་
ཚོགས་དཔོན་གོང་འོག་གཉིས་དང་འབྲུས་མི་ཡོངས་ལུ་ བཀྲིས་ལེགས་སོའི་དགའ་བསུ
ཞུ་བའི་ཁར་ མེ་རྗེ་ཚོགས་དཔོན་གྱིས་ ཁོ་ལུ་ དམིགས་བསལ་གྱི་མགོན་འབོད་གནང་སྟེ་
དབུ་འཕངས་མངོན་པར་མཐོ་བའི་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོག་འདུ་ཆེན་མོ་ལུ་ བྲིམས་ཀྱི་ལྷན་ཚོགས་
ཁོངས་ལས་གསལ་ཞུས་ཤུལ་ནིའི་གོ་སྐབས་གནང་མི་འདི་ལུ་ བཀྲིན་སློང་ནས་ཆེ་ཐེན་
ཞུས་ཡོད།

ང་བཅས་རའི་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་སློན་བྱོན་རྒྱལ་བ་གོང་མ་ཚུ་དང་ཕམ་ཚུ་གིས་
སྤྱིར་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་མེ་ཉམས་ཡུན་དུ་གནས་ཏེ་ འགོ་བ་སེམས་ཅན་ཡོངས་ལུ་ སན་
དང་བདེ་བ་བྱུང་ནི་དང་སྐྱོས་སུ་ དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་སྐྱེ་བོ་ཡོངས་ཀྱི་ཚོགས་གསོག་
སྐྱབ་སྐྱོང་གི་རྟེན་གྲུ་ཚང་འཕགས་པའི་དགོ་འདུན་དང་གནས་ཆེན་ཚུ་གི་ལྷ་ཁང་དགོན་
སྡེ་ཚུ་ལས་ རྟེན་གསུམ་འགངས་ཅན་ཚུ་དང་ཅ་རྟེང་སྣང་ཆེན་ཚུ་ལུ་ ཨ་ར་ཇག་དང་གཏོར་
བཤེག་གྱི་གཞོན་འཚེ་བྱུང་ནི་འདི་གིས་ ཚོག་འདུའི་འབྲུས་མི་ཡོངས་ཀྱི་ཐུགས་ལུ་ མ་ཐེག་
པའི་ཐུགས་གདུང་བྱུང་ཡོད་མི་དང་འདྲ་བར་ ང་བཅས་བྲིམས་ཀྱི་ལྷན་ཚོགས་ལུ་ཡང་ སྡོ་
ཕམ་དང་ཚ་གུང་སྐྱོམ་འབད་རང་བྱུང་སྟེ་ཡོད།

ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་བསྟན་པའི་རུ་ཏྲ་ཚུ་གང་དུག་བཀག་ཐབས་ཀྱི་དོན་
ལུ་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོག་འདུ་ཆེན་མོ་གིས་ བྲིམས་ལུགས་ཚུ་བྱ་བྱེད་བདེ་ཏོག་ཏོ་ ཆ་འཛོག་
གནང་སྟེ་ཡོད་མི་ཚུ་དང་འབྲིལ་ཏེ་ བྲིམས་ཀྱི་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་ཚུལ་མཐུན་ལག་ལེན་འཐབ་
སྟེ་ ཉེས་པོ་ཚུ་ལུ་ ཉེས་བྲིམས་ག་པོག་བཀལ་ཏེ་འབད་རུང་ སངས་རྒྱས་བསྟན་པའི་རུ་ཏྲ་
དང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཞབས་འདེན་ཞུ་མི་ཐོན་ཏེ་རང་སྟོད་པ་ཨིན་པས། འདི་བཟུམ་མའི་བྱུང་ན་
འབད་མི་མང་སུ་རང་ཐོན་པ་ཅན་ནམ་ཤུགས་ལུ་ ང་བཅས་རའི་ མ་འོངས་པའི་བུ་བརྒྱུད་

ཚུ་གིས་ རྟོན་གསུམ་བྱིན་ཅན་དང་ཅ་རྩིང་སྤང་ཅན་ཚུ་ དངོས་སུ་མཇལ་ནི་ཡོད་པ་པར་
བཞག་ མིང་ཅམ་ཡང་གོ་དགོས་པ་མེད་པའི་གནས་ལུ་ཐུག་ནི་ཨིན་པས།

མ་གཞི་ ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ ཚོས་བྲིམས་དར་གྱི་མདུད་པ་འཇམ་ཞིང་
འགྲུམ་ རྒྱལ་བྲིམས་གསེར་གྱི་གཉེན་ཤེང་ལྷོ་ཞིང་སློམས་ཟེར་བའི་དཔེ་དོན་ལས་མ་
འགལ་བར་ དྲང་པོ་དང་ལྡན་པ་ གོ་དོན་སླ་བ་ བྱ་བྱེད་བདེ་བ་དང་ བྱ་བ་ཆེ་བའི་བྲིམས་ཀྱི་
མངའ་འོག་ལུ་ ཉེས་སྐྱོན་ཡོད་མི་གིས་ བྲིམས་ལས་བྱོག་ནི་མེད་པ་ཅིག་དང་ ཉེས་མེད་ཀྱིས་
མནར་གཅོད་མྱོང་མ་དགོས་པའི་བྲིམས་ཡིག་དང་ བྲིམས་ལུགས་ཚུ་ཡོད་དང་ ཡོད་བཞིན་
པར་ཨིན། ཨིན་རུང་ དུས་དང་བརྟུན་མ་ད་ ཉེས་སོན་ག་ཅན་གྱི་ལཱ་བྱ་འཐབ་མི་ཐོན་མི་ཐོན་
ས་རང་ཡོད་པ་ལས་བརྟུན་ ད་རེས་ཚོགས་ཐེངས་ ༧༦ པའི་ནང་ལུ་ཡང་ རྟོན་གསུམ་དང་
ཅ་རྩིང་ལུ་ ཨུར་ཇག་དང་གཞོན་འཆོ་བསྐྱལ་མི་དང་ འབྲེལ་བའི་ཉེས་བྲིམས་འདི་ལུ་ཡང་
བསྐྱར་གསུང་གོས་གནང་དགོས་བྱུང་མི་འདི་གལ་ཆེ་བ་ལས་ བྲིམས་ཀྱི་ལྷན་ཚོག་ཉོངས་
ལས་དགའ་ཚོར་ཡོད། སངས་རྒྱལ་གྱི་བརྟན་པ་ལུ་ ཞབས་འདེན་བྱུང་ནི་འི་ཉེན་ལ་ཡོད་པ་
མཁྱེན་ཏེ་ དེ་བསྐྱར་ལས་རང་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་གིས་ ཉེན་ལ་འདི་བཟུམ་
མའི་བསྐྱོག་ཐབས་ལུ་ ཆ་འཛོག་མཛད་གྲུབ་པའི་བྲིམས་གཞུང་ཆེན་པོ་དོན་ཚན་ ཐ)༡,༧
པར་ (འགྲོའ་)

“ གཞུང་དང་སྐྱེར་གྱི་ལྷ་ཁང་གང་ཞིག་ནས་ ཨིན་རུང་ རྒྱ་གསུང་ཐུགས་རྟོན་
བརྒྱུ་མ་རྒྱབ་ མི་རེ་འཐོན་བྱུང་ཚེ་ རྒྱན་པོ་དེ་ལ་ཉེས་བྲིམས་ ཚོ་བཙོན་སྤྲོན་རྒྱ་ཡིན། ”

རྒྱལ་བའི་རྒྱ་གསུང་ཐུགས་རྟོན་ ཨུར་ཇག་འབད་མི་དང་ གཞོན་འཆོ་བསྐྱལ་མི་
ཉེས་སོཚུ་ལུ་ བྲིམས་ ཁང་ཚུ་གིས་ བྲིམས་ཀྱི་དོན་ཚན་འདི་དང་ འབྲེལ་ཏེ་ ཉེས་བྲིམས་
གཅིག་མོག་སར་ གཅིག་དང་གཅིག་ མོག་སར་གཅིག་རང་བཀལ་བཞིན་པར་ཡོད། བྲིམས་

དཔོན་ཚུ་གི་ལུ་འགན་འདི་ བྱིམ་ས་ལུགས་དང་བསྐྱུན་པའི་ལུན་བཤེར་མཛད་དེ་ཉེས་པ་
ཡོད་མི་ལུ་ ཉེས་བྱིམ་ས་བཀའ་ལཱ་ཞེ་དང་ ཉེས་སྐྱོན་མེད་མི་ལུ་ མནར་གཅོད་ལས་སྤང་སྐྱོབ་
འབད་ནི་འདི་ཨིན་མ་ལས་ དྲག་ཞན་ཆེ་ཚུང་ག་ལུ་ཡང་ འདྲོག་དགོས་པ་དང་འཚོ་ར་སྤང་
བསྐྱེད་དགོས་པ་མེད།

ཚོའ་འདྲའི་འབྲུས་མི་མང་ཤོས་ཀྱིས་ གཅིག་སྲོག་བཅད་ན་ བརྒྱ་སྲོག་ཕན་ཟེར་
བའི་ཐུགས་བསམ་བཞེད་དེ་ ཉེན་གསུམ་ལུ་གཞོན་འཚོ་སྐྱེལ་མི་ཉེས་པོ་ཚུ་ལུ་ ཉེས་བྱིམ་ས་
སྲོག་ཟེག་བཏང་དགོས་པ་འབད་རང་ ཞུམ་ཨིན་པས། དེའི་ཐད་ལུ་ བྱིམ་ས་གཞུང་ཆེན་
མོའི་དོན་ཚུ་ན་ ཐ)༡,༡༢ པར་ “ (ལ་སྐྱོང་) སྐྱུ་འདྲ་དང་ལྟ་ཁང་མཚོད་ཉེན་སོའ་ལས་ སྐྱུ་
གསུང་ཐུགས་ ཉེན་ཀྱི་མ་ཐེངས་གཅིག་ལས་ལྟ་གཞེ་ སྐྱུ་བ་མེ་འཐོན་ཚེ་ དེ་ལ་ཉེས་བྱ་གཞུང་
བྱིམ་ས་པོག ” ཟེར་བཀོད་ཡོད་མི་འདི་གིས་འབྲུས་པ་ལས་ བྱིམ་ས་ཡིག་ལུ་བསྐྱུར་བཅོས་
དང་ལ་སྐྱོང་མཛད་དགོས་པའི་གནད་དོན་ཅིག་མ་མཐོང་།

ཉེས་བྱིམ་ས་བཀའ་ལཱ་ཞེ་འདིའི་ཐད་ལུ་ ཚོས་ཀྱི་ནང་ལས་ཡང་ ཞིབ་པར་དུ་གསལ་
བར་མཛད་ཟེར་ གསུངས་གནང་ཡོད་པ་བཟུམ་ ཚོའ་དམངས་ཀྱིས་ ཞིབ་པར་དུ་གསལ་
ཞེན་མ་ལས་ གསུང་གོས་གནང་དགོས་པ་འདི་ལག་ཆེ་བས། ཚོའ་འདྲའི་འབྲུས་མི་ཚུ་གིས་
ཞུམ་བཞེན་དུ་ འབྲུག་སྐྱུ་ལ་ཁབ་འདི་ ཚོས་ལྡན་གྱི་སྐྱུ་ལ་ཁབ་ཅིག་ཨིན་པ་ལས་ འབྲུག་གི་
སྐྱུ་ལ་སྐྱོན་འབད་ས་གསུམ་གྱིས་ དཀར་སྤྱོད་ས་དགེ་བའི་ལུ་ལུ་ དང་སྤངས་སྐྱུ་ཆེ་མ་འབད་
མཛད་དང་མཛད་བཞེན་པར་ཨིན། ཚོས་ལྡན་གྱི་སྐྱུ་ལ་ཁབ་ཨིན་པའི་མིང་གི་ཐ་སྐྱོད་ཅོམ་
བཏོན་རུང་ ཚོད་མེད་བཞེན་ས་བོན་ལུ་རག་ལས་དགོས་པ་ད་ འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་ལུ་སྤྱིང་
རྗེ་བསྐྱེད་ནི་དང་བཟོད་པ་སྐྱོམ་ནི་ཚུ་ཡང་ རང་པ་སངས་སྐྱུས་པའི་བྱུང་ཚོས་ཅིག་ཨིན་མ་
ལས་ སངས་སྐྱུས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ ཉེས་སྐྱོན་ལུ་ཉེས་བྱིམ་ས་བཀའ་ལཱ་དགོས་པ་ཨིན་
རུང་ ཉེས་པོ་འདི་ལུ་སྤྱིང་རྗེ་བསྐྱེད་དགོས་ཟེར་བའི་སེམས་བསྐྱེད་ལས་མ་འགལ་མ་ཅིག་

ཚོགས་དམངས་ཀྱིས་མཛད་ཚུགས་པ་ཅིན་ ཚོས་ལྡན་གྱི་མིང་གི་ཐ་སྐད་ལས་ཡང་རབ་ཏུ་
མཐུན་ནི་ཡིན་པས།

ཚོགས་དམངས་ཀྱི་ཐུགས་ལུ་ཚུ་གུང་ཡོད་མི་དང་ ཐུགས་ཀྱི་འཆར་སྐྱེང་ཚུ་ ང་
བཅས་ཀྱིས་བྲིམས་གཞུང་ཚེ་ལོ་དོན་ཚན་ ༥) ༡.༤ པ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ཐུག་ཕྱིན་ལྷན་ལུ་
ཡིན་མཁན་ དོན་ཚན་འདི་ནང་

“ ཚོད་གཞི་ དབྱེ་བཤེར་བྱ་རྒྱུ་འཕེལ་ཉེས་ཆད་བཀའ་རྒྱ་སོགས་ ཅི་དང་གང་ཡང་
བྲིམས་དང་ མཐུན་པར་བྱ་རྒྱུ་མ་གཏོགས་ བྲིམས་དཔོན་གྱི་སློབ་སེམས་དང་བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་
གང་ཡང་བྱ་མི་ཚོགས། ”

རང་བཞིན་གྱི་དྲང་བྲིམས་ནང་ལུ་ མིག་མཐོང་ལག་བཟུང་གི་ར་ཁུངས་དང་ ཡིག་
ཆ་འི་བདེན་ཁུངས་ཁར་ དཔང་པོ་དང་བཅས་པ་འབད་ ཉེས་པ་ཡོད་པའི་ར་ཁུངས་ཡོད་པ་
འེས་བདེན་ཐོན་ན་མ་གཏོགས་ ཉེས་བྲིམས་བཀའ་ལུ་མེད་པ་མ་ཚད་ ༥)༡.༥ པའི་དོན་
ཚན་དང་འབྲེལ་ཡི།

“ མིག་མཐོང་ལག་བཟུང་དང་ ཡིག་ཐེ་འགན་རྒྱ་འཛོམས་དཔང་སོགས་ གང་ཡང་
མེད་པའམ་ ར་ཁུངས་དག་པོར་བཀའ་རྒྱ་མེད་ན་ བྲིམས་ཁང་ནས་ཚོད་གཞི་དེའི་ཉེས་དོན་
ཙ་པོ་གཅིག་ཤོས་སྟེང་དུ་ སེམས་དོགས་འཆར་ན་འཕེལ་ གཞན་ཡང་སུ་ཞིག་གི་སྟེང་དུ་
སེམས་དོགས་འཆར་ན་འཕེལ་ དེ་ལྟ་བུ་ཉེས་བྱ་མི་བཀའ་ ” ཟེར་ཡོད།

དེ་ཁར་སློབ་སློབ་ཚོགས་སྡེའི་མི་སེར་འཐུས་དཔོན་གྱིས་ ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་
ཀྱི་ནང་ཉེན་ཚུ་དེ་སྟེ་རང་ཨ་ར་ཇག་འབད་མི་ཐོན་པ་ཅིན་ རྒྱལ་ཁབ་ལུ་བཀའ་ལྟོས་པའི་
རྒྱུན་དང་ རན་ཡམས་ སུ་གེ་དང་ ཐན་ལྷས་ཚུ་བྱུང་ནིའི་ཉེན་ཁ་ཡོད་པའི་ཚུ་གུང་འདི་
འབྲུག་མི་ཚུ་མཉམ་ལུ་སོག་སྟེ་ཡོད་པ་ལས་བཟུན་ བྲིམས་ཡང་སྦྱང་སྦྱང་ཅིག་རང་བཟོ་
དགོས་པ་འདུག། ཚོ་ད་རེས་ཀྱི་རྒྱུའི་འབྲུར་པ་དེ་ཚོ་རབས་སུ་མའི་ཚོགས་བསགས་དང་

འབྲིལ་ཏེ་ཚད་ཅིག་ལས་བརྒྱལ་ཏེ་མ་གྲུབ་མེད་ལུ་ཚོག་ཤེས་བསྐྱེད་མ་ཤེས་པར་བསོད་
ནམས་ཅན་དང་དོ་འགུན་མེ་ཚུ་སྤྲིག་ཚེ་བའི་གནས་ཅིག་ཡང་ཨིན་པས། ཚོགས་
དམངས་ཀྱིས་བྲིམས་ལུགས་དང་བྲིམས་ཡིག་ལུ་ཁ་སྐོང་དང་བསྐྱར་བཅོས་མཛད་ཅི་འི་
ཐུགས་བཞེད་མ་གནང་པར་གཙོ་བོ་རང་བྲིམས་སྤྱོད་པོ་གིས་ལྷ་མིའི་བྲིམས་དོན་ཚུ་དང་
འབྲིལ་ཏེ་རྟེན་གསུམ་ལུ་གཞན་པ་སྐྱེལ་མེ་ཉེས་པོ་ཚུ་ལུ་ཚེ་བཅོན་པོག་སར་ཚེ་བཅོན་དང་
སྲོག་ཐོག་གི་ཉེས་བྲིམས་པོག་སར་སྲོག་ཐོག་རང་གཏང་དགོས་པ་འབད་ལུ་ལྷུ་ཡི།

སྤྱོད་ལ་སྤྱོད་པོ་གིས་རྒྱལ་བའི་སྐྱོ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་ཚུ་ལུ་ཐོ་བཀལ་ཞི་འདི་གིས་
རྒྱལ་ཁབ་ནང་གི་ཚོས་ཀྱི་བྱིན་སྐབས་ཉེས་པོ་འི་དུས་ལུ་ཐུག་ཞི་ཨིན་མ་ད་མཐར་ཐུག་ལུ་ལེ་
རྒྱུད་མ་བཏུབ་མེ་ངོ་མ་འདི་རང་མེ་སེར་ཉམ་ཚུང་ཚུ་འོང་ཞི་ཨིན་པ་ལས་བསྟན་པའི་རུ་
ཏུ་ཚུ་ལུ་ཉེས་བྲིམས་བཀལ་ཐང་ས་མ་འདྲམ་ཚུ་བྲིམས་དོན་དང་འབྲིལ་ཏེ་ལག་ལེན་
འཐབ་མ་ཚུ་གས་རུང་ཉེས་བྲིམས་ཚེ་བཅོན་ནང་སྤོད་རིང་དམ་བཅོན་གྱི་ལམ་ལུགས་ཚུ་
བསྐྱིག་དགོས་པ་འབད་ལུ་ལྷུ་ཡི།

འདི་ལུ་ནང་སྤྱོད་སྤོན་པོ་གིས་ཚོའ་དམངས་ཀྱིས་གསུང་གོས་གནང་དོན་བཞིན་
ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་གཞུང་དང་མེ་སེར་གཉིས་ཀྱིས་ཐབས་ཤེས་གང་དྲག་གི་སྐོ་
ལས་རྒྱལ་བའི་རྟེན་གསུམ་ཚུ་ཨར་ཇག་དང་འབྲོག་བཅོམ་ལས་ཉེན་སྲུང་ག་དེམ་ཅིག་
འཐབ་རུང་བསྟན་པའི་ཞབས་འདྲན་ལྷུ་མེ་ཡར་སེང་འགྲོམ་མ་གཏོགས་མར་ཆག་ཙ་
ལས་མེན་འདུག། འདི་ཡང་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༤ ལྷོ་ ༦ པ་ཚུན་ཚོད་ ལྷ་ཁང་ ༡༡༤ ཀྱི་ནང་ལས་
རྟེན་གསུམ་ཨར་རྒྱན་ཤོར་བའི་ཁར་མཚོད་རྟེན་ ༩༡༡ གི་ནང་གཟུང་ས་སྤོང་སྤྱོད་ཨར་
ཇག་འབད་ཡོད་པའི་སྟན་ལྷུ་ལུ་ལུ་བའི་ཁར།

དུས་ཀྱི་འཕོ་འགྱུར་དང་བསྟུན་ནང་རྟེན་ལུ་ཐོ་བཀལ་མེ་མང་སུ་འཐོན་མ་ལས་
དེའི་བཀག་ཐབས་ལུ་ཐུགས་བཞེད་གནང་སྟེ་མེ་དབང་མང་འབད་ག་རེ་ལོ་ཚེ་འི་ཞབས་

ལས་མུ་མོ་བྱ་ལོ་ཟླ་ ༢ པའི་ཚེས་ ༢༠ ལུང་མ་ སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༣ ཟླ་ ༢ ཚེས་ ༢༥ ལུ་ གནང་
 བའི་བཀའ་ཤོག་ནང་ འགངས་ཅན་གྱི་སྐྱབས་སུ་བྱེད་ ཉེན་དང་མཚོན་ཉེན་ཅ་ཆེན་ཚུ་
 ཡས་རྒྱུན་མ་ཤོར་བའི་བཀའ་ཐབས་བསྐྱབ་ནིའི་དོན་ལུ་ དཀོན་གཉེན་དང་ཉེན་སུང་པ་
 སྐྱིང་སྐྱིང་བཅུག་དགོས་པའི་བཀའ་རྒྱ་དང་། ལྷ་ཁང་དགོན་སྡེ་དང་མཚོན་ཉེན་གྱི་སྤྱིན་
 བདག་ཚུ་ལས་ ཉེན་སུང་གི་ལག་ལེན་འཐབ་མ་ཚུ་གསལ་མེ་ལོ་ཡོད་ན་ རྫོང་ཁག་ཡས་རྒྱུས་
 ཚོར་ཚུང་ རང་ལས་མེ་ངར་དེས་ཚུ་བཅུག་འཐུ་རྒྱབ་སྟེ་ དཀོན་གཉེན་དང་ཉེན་སུང་པའི་
 འགན་ཁུར་བཀའ་ཞུས་ལས་ དཀོན་གཉེན་ཚུ་གི་དཀའ་འཐུས་ལུ་ མི་སེར་གཞན་
 མཚུངས་ ཞབས་ཏོག་ལས་མེའི་སྤྱང་འགྲུལ་རིགས་ རྒྱུག་མ་དགོས་པའི་དགོངས་ཡངས་
 གནང་ནུག།

སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༥ ལོ་ལུ་ མི་དབང་མངའ་བདག་ཅིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་ལས་ རྫོན་བྱོན་
 རྒྱུ་བ་གོང་མ་དང་ སམ་བཟང་མོ་ཚུ་གིས་ བཟོ་བསྐྱབ་གནང་བཞག་པའི་ཅ་རྩིང་དང་ སྐྱུ་
 གསུང་ཐུགས་ཉེན་ སྤར་སྲོལ་ལམ་ལུགས་བཟང་པོ་ཚུ་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་དང་རྒྱུན་སྐྱོང་
 འཐབ་ནི་དང་ སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་ཉེན་ཚུ་ དཔེ་དང་སྤྱུགས་ཏེ་ཐོ་བཀོད་འབད་ནི། ལྷ་ཁང་
 དགོན་སྡེ་ཉམས་གསོ་ཞུ་སྟེ་ ཉམས་མི་བཅུག་ནི་དང་ཡིག་ཆ་རྩིང་མ་ཚུ་དང་ རིག་གཞུང་
 བདག་འཛོན་འཐབ་ནི་དེ་ལས་ ད་ལྟོ་ཡོད་པའི་ལམ་སྲོལ་ལྟེ་བ་དང་སྲོལ་ཁང་ཚུ་ ཡས་རྒྱུས་
 བཏང་ནི་དང་ སྤར་སྲོལ་ལམ་ལུགས་བཟང་པོའི་བཟོ་རིག་བཅུ་གསུམ་ཚུ་ ཡས་དྲག་བཟོ་
 རིའི་དོན་ལུ་ སྲོལ་འཛོན་ལྷན་ཚོགས་གཞི་བཅུགས་གནང་ཡོད།

མི་དབང་མངའ་བདག་ཅིན་པོ་ཆེའི་བཀའ་རྒྱ་ལྟར་ ཉམས་གསོ་ཤོར་བའི་ལྷ་ཁང་
 དགོན་སྡེ་ཚུ་གི་ཞབས་ཏོག་ཞུ་ནིའི་འགོ་འདྲེན་ཡང་ སྲོལ་འཛོན་ལྷན་ཚོགས་ཁ་ཐུག་ལས་
 ཕུག་སྤྱི་ད་ཞུས་དང་ ཞུ་བཞིན་ཡོད་པའི་སྐབས་ཞུ་སྲུལ་ཞུས་ལས།

ནང་རྟེན་ལུ་ཐོ་བཀའ་མི་ཚུ་གི་ཉེས་བྲིམས་བཀའ་ཞིའི་བྲིམས་ལུ་ དེ་ཡང་རྟེ་མ་
དབྱེན་ལོ་ ༡༩༥༠ ལོ་ལུ་བཟོ་གནང་ཡོད་པའི་བྲིམས་ཡིག་འདི་ལུ་ མ་འབྲས་པ་ཅིག་མེད་པ་
ལས་ ད་རེས་སྐབས་ཅིག་ བསྐྱར་བཅོས་མ་གནང་བར་ འདི་གུར་རང་ ཕྱག་ལུ་མཛད་གནང་
ན་ དྲག་ཚོད་ཀྱི་གྲོས་བསྟུན་ཞུས་ཡི།

སྡོ་གྲོས་ཚོགས་སྤྱིའི་མི་མེད་འབྲས་དཔོན་གྱིས་ གཞུང་གི་ཁོངས་ལས་ ཕྱག་ལུ་
མ་གནང་མ་ཡང་མིན་པའི་ཁར་ མི་མེད་ཚུ་གིས་ཡང་ ཅི་ལྟོགས་ཕྱག་ཞུས་ཏེ་ཡོད་རུང་
ནང་རྟེན་ལུ་ཐོ་བཀའ་མི་ ལོ་རེ་ལས་ ལོ་རེར་གྲངས་ཁ་ཡར་འཕར་འགྱུ་མ་ཚད་ བསྟུན་
པའི་རུ་ཏུ་ཚུ་གིས་ བྱང་རྟེན་ཚུ་གཏོར་བཤེག་བཏང་ དཀོན་གཉེན་ཚུ་དམར་བསད་
འབད་མ་ལས་ མི་མང་གི་སེམས་ལུ་མ་ཐེག་པའི་སྤྱི་བསྟུན་དང་ཚ་གྲང་མུང་སྟེ་ཡོད་ནི་
འདི་གིས་ གསུང་གྲོས་དེ་ འབྲས་མི་ཡོངས་ཀྱི་སྡོ་ཁ་རྫོགས་ཏོག་ཏོ་ཞུ་ནིའི་གོ་སྐབས་གནང་
དགོས་པ་འབད་ཞུས་ཞིན་མ་ལས།

ནང་རྟེན་ལུ་ཐོ་བཀའ་མིའི་ཉེས་བྲིམས་དེ་བྲིམས་ཡིག་ ༣)༡.༩ པ་དང་ ༣)༡.༡༢ པ་
ཚུན་དང་ དེ་གིས་ མ་ཚད་ ༥)༡.༥ པ་དང་ ༥)༡.༤ པ་ཚུ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ ལག་ལེན་ལེགས་
ཤོམ་འབད་རང་འབབ་སྟེ་ཡོད་ལུགས་ བྲིམས་སྤྱི་སྡོམ་པོ་གིས་གསལ་ཏེ་ཞུ་གནང་མི་འདི་
ལུ་ བཞིན་ཆེ་ཟེར་ཞུས་ཡི། དེ་འབད་མ་ད་ བཅོམ་ཏོག་པ་སྐུ་ལུར་འབག་རུང་དཀར་སྤྱད་
གང་ སྤྱ་སྐར་པ་གཞུས་མོ་འགོར་རུ་ དཀར་སྤྱད་གང་ཟེར་བའི་དཔྱེ་བཟུམ་ ཨར་ཀུན་སྟོམ་
ཚུང་ག་ཅི་བཟུམ་འབད་རུང་ ཉེས་བྲིམས་ ༣)༡.༩ པ་དང་འབྲེལ་ཏེ་མ་གཏོགས་ ༣)༡.༡༢
པའི་དགོངས་དོན་དང་བསྟུན་བཀའ་ཞི་མེད་ནི་དེ་གིས་ ཉེས་བྲིམས་ཡངས་པ་ལས་བརྟེན་
ལཱ་དན་འབད་མི་ཚུ་ ཡར་འཕར་འགྱུ་མ་ཡིན་པས། ཟུར་དང་ལྟན་མ་ཅིག་ཡོདན་ ༣)༡.༡༢ པ་
དང་འབྲེལ་ཏེ་ ཉེས་བྲིམས་སྟོག་ཐོག་བཀའ་ཞི་ལུ་ ཀྱི་ལའབ་ཀྱི་འགྲོ་སྤངས་དང་བསྟུན་མ་
ད་ བྱ་ སྐབས་མ་བདེ་བ་ཅེན་ ༣)༡.༩ པ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ བཅོམ་བྲིམས་ག་དེ་དམ་དམ་འབད་

ཚོ་བཙོན་བཀའ་ཞིའི་ཐུགས་ཐག་གཅད་པ་ཅིན་ ངན་པ་ཚར་བཅད་ཚུགས་ནི་ཡིན་པའི་
གྲོས་འཆར་ཞུས་ཡི།

དེ་ལས་ ཐུམ་ཕུ་སྤྱི་མི་གིས་ འབྲུག་པའི་བྲིམས་ལུག་ནང་ གཞུང་བྲིམས་ཡོད་རུང་
འབྲུག་དེ་ཚོས་ཕྱེན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཡིན་ནི་འདྲི་གིས་ ཉེས་བྲིམས་སྲོག་ཐོག་བཀའ་ཞི་འདྲི་
ད་ཚུན་ཅ་ལས་རང་ལག་ལེན་ མ་འཐབ་པར་ཡོད། གཞུང་བྲིམས་ཀྱི་ཚབ་ལུ་ ཚོ་བཙོན་
བཀའ་ཞི་འདྲི་ འོས་བབས་ཕྱེན་ཏོག་ཏོ་ཡོད་རུང་ ད་རེས་བཙོན་ཁང་ནང་ཡོད་མི་ཚུ་
ཡང་ས་དགར་འབད་བཞག་དོ་ཡོད་མི་འདྲི་ དམ་དམ་ཅིག་ འབད་རང་བཞག་ནི་ཡོད་པ་ཅིག་
བཟོ་དགོས་པ་འག་ཚེ་མ་འབད་ཞུས་ཡི།

ཚོགས་དཔོན་གྱིས་ ཚོགས་འདུའི་མི་སེར་རྣམས་ཚུ་གིས་ བར་ཉེན་ལུ་ཐོབ་ཀྱིས་
མི་ནག་ཅན་ཚུ་ལུ་ ཉེས་བྲིམས་སྲོག་ཐོག་ལུ་བཀའ་དགོས་པ་འབད་ཞུ་བའི་ལན་ལུ་ བྲིམས་
སྤྱི་སྲོན་པོ་གིས་ ཉེས་པོ་ནག་ཅན་གྱི་བྲིམས་ལུགས་སྐོར་ མ་འབྲས་འབྲས་པ་འབད་ ཚོགས་
དམངས་ལུ་ཞུ་གཞུང་བའི་ཁར་ བར་སྲིད་སྤྱིད་སྤྱི་སྲོན་པོ་གིས་ མི་དབང་མང་འབད་ག་
རིན་པོ་ཆེ་འི་བཀའ་དགོངས་པ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ སྲོལ་འཛོན་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་ ཐབས་ཤེས་
གང་དུག་བཏོན་ཏེ་ དར་བྱས་འབད་བའི་བསྐྱེད་ ཡོད་ལུགས་ཞུ་མི་འདྲི་གིས་ འབྲས་པ་ལས་
གསུང་གྲོས་ལུན་རིང་དགོས་པ་མེན་འདུག་ཟེར་ཞུས་ཡི།

སྤྱི་ཚོགས་འབྲས་དཔོན་དང་ དབང་འདུས་ ལྷན་ཅི་ སྤྱིངས་ཐང་ཁ་ ཐུམ་ཕུ་ བུམ་
ཐང་དང་ཚུ་ཁའི་ མི་སེར་སྤྱི་མི་ཚུ་གིས་ གཅིག་རྒྱབ་གཉེས་ཀྱིས་ཡོང་སྟེ་ ཉེས་པོ་ནག་ཅན་
རྣམས་ལུ་ ཐོབ་ཀྱིས་མི་ཚུ་འི་ ཉེས་བྲིམས་ཀྱི་སྐོར་ལས་ སོ་སོའི་བསམ་འཆར་
དང་ གྲོས་བསྟུན་ཞུ་བའི་ནང་གསལ་ ཕྱིའི་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་ཁར་ཡང་ སྲོག་ཐོག་གི་ཉེས་
བྲིམས་བཀའ་སྲོལ་ཡོད་མི་ཚུ་ཡང་ ཆ་མེད་བཏང་པའི་དུས་ལུ་ལྷོད་པ་ད་ ང་བཅས་ར་ཚོས་
ཕྱེན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་འདྲི་ནང་ འདྲི་བཟུམ་གྱི་ཉེས་བྲིམས་བཀའ་ཞི་འགོ་བཙུགས་པ་ཅིན་ ཚོས་

ཕྱན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྟན་གྲུབ་ལུ་གཞོན་པ་གིས་མ་ཚད་ རང་པའི་ཚོས་ཀྱི་ ལྷ་བ་ལས་ཡང་
འགལ་ནི་ཨིནམ་ལས་ སྲོག་ཐོག་གི་ཉེས་བྲིམས་བཀའ་ཞི་མི་འོང་ཟེར་ཞུམ་མ་གཏོགས་
འགྲོ་བ་མིའི་དབང་ཆ་ལུ་ འཚེར་སྤང་བ་སྦྱོང་དེ་ཞུམ་མིན་པའི་ར་ལུང་ས་ཞུ་བའི་ཁར།

དང་སུ་སྐལ་པ་བཟང་པོའི་དུས་ཚོད་ལུ་ གོང་མ་དང་སྤམ་རིམ་བྱོན་ཚུ་གིས་ གནམ་
ས་བཅགས་གནང་བའི་ལྷ་ཁང་དགོན་སྡེ་ཚུ་ནང་ སྤྱག་མཚོད་རྒྱུ་ཆད་མེད་པར་སུལ་བའི་
བྱིན་རླབས་ཀྱིས་ ལོ་ཐོག་ལུ་ རེ་དྲགས་སེམས་ཅན་གྱིས་ གཞོན་པ་བསྐྱལ་ནི་མེད་པ་མ་ཚད་
ནགས་ཚལ་ནང་ལུ་ཚོད་བསྐྱེ་ཅིག་བཏབ་སྟེ་བཞག་རུང་ མིའི་ཁ་ལུ་སྦྱོང་ཚུ་གས་ཏེ་ཡོད་
རུང་ ད་རེས་ནང་ས་པར་ སོ་ནམ་གྱི་ལུ་ཤུགས་ག་དེ་འབད་རང་བཏོན་ཏེ་འབད་རུང་ ཐོན་
སྦྱོང་སྟོམ་མ་བྱུང་མི་འདི་ གཙོ་བོ་རང་ སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ ཉེན་ཅ་ཅན་ཚུ་ བསྐྱུག་སྟོར་ཤོར་
བའི་རྒྱུ་གིས་ ས་བཅུད་ཉམས་པ་ལས་བཏོན་མིན་ནམ་ཟེར་བའི་བསམ་འཚེར་དང་
བསྟན་པའི་རུ་ཏེ་ཚུ་ བྲིམས་ནང་ཚུད་དེ་འབད་རུང་ལོག་སྟེ་ འདི་བཟུམ་གྱི་རྒྱུ་རན་
འཐོནམ་ད་ ཉེ་མ་གི་རུ་ཏེ་ཚུ་མ་གཏོགས་ མི་གསར་པ་འཐོན་ནི་མེད་པ་ལས་ སྐྱ་གསུང་
ཐུགས་ ཉེན་ལུ་ ཐོ་བཀའ་མི་བསྟན་པའི་རུ་ཏེ་ཚུ་ ཚོ་བཙོན་འབད་ བྲིམས་ནང་བཞག་ནི་
ཡོད་པ་ཅིག་མཛད་གནང་ཟེར་ཞུས་ཡི།

དེ་ཁར་འབྲས་མི་ལ་ལོ་གིས་ ཨར་རྒྱན་འབད་མི་ཚུ་ག་ར་ བཏྲག་ཞིབ་འབད་དེ་
བལྟམ་ད་ རྒྱུ་ཡོད་མི་ཚུ་གིས་ སྲོ་ཁོག་དང་རྒྱུད་བསྐྱལ་འབད་མ་ལས་བཏོན་ ལུ་བྱུ་འདི་
ཚུ་འཐབ་མི་ མང་ཤོས་རང་མི་ཉམ་ཚུང་ཚུ་ཨིན་པས། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྤྱག་འཚལ་བའི་སྐྱ་
གསུང་ཐུག་ཉེན་བྱིན་རླབས་ཅན་ཚུ་ མི་ལམ་བཟུམ་ སྟེ་ཡལ་འགྲོ་མི་ལུ་མང་ས་པའི་དབང་
ལུ་བཏང་པ་ཅིན་ བསྟན་པ་ལུ་ཐོ་བཀའ་མི་ཚུ་ ཉེས་བྲིམས་དམ་དམ་འབད་རང་བཀའ་
དགོས་པ་འདུག་ཟེར་ཞུམ་ད།

སྤྱི་མི་ཁ་ཤམ་གྱིས་ བྲིམས་ཡིག་ནང་ རྟོན་གསུམ་ཨར་རྒྱུ་ཐེངས་གཉིས་ལས་ལྷག་
སྟེ་འབད་བ་ཅིན་ ཉེས་བྲིམས་(ཐ)༡.༡.༢ དང་ འབྲིལ་ཏེ་ སྲོག་ཐོག་བཏང་དགོས་པ་འབད་ཡོད་
དེ་འབད་རུང་ ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ནང་པ་ཚེས་ལྡན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཨིན་མ་
ལས་ སྲོག་ཐོག་ལུ་བཀལ་ད་ལྷག་ཟེར་བའི་ལོ་རྒྱུས་ ད་ལྟོན་གོ་ཡང་མ་གོ། ང་བཅས་རའི་
མཉམ་བཤམ་བཏང་རུང་ འདི་བཟུམ་གྱི་ཉེས་བྲིམས་འདི་ བཀལ་མ་རུང་མ་ཅིག་ཨིན་པས།
དེ་འབད་མ་དེ་ ཚེ་བཙོན་གྱི་ཉེས་བྲིམས་དེ་ ཡངས་ཆག་མེད་པར་ དམ་བཙོན་འབད་རང་
བཀལ་དགོས་པའི་ཞུ་བ་སུལ་ཡོད།

ལ་ལོ་གིས་ སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༢ དང་ ༢༠༠༣ གྱི་ལོ་ནང་ གྲིང་བཞི་རྫོང་ནང་ལས་ རྟོན་
ཨར་རྒྱུ་འབད་མེ་བཙོན་པ་ལེ་ཤ་ཅིག་གིས་བཙོན་ཁང་ནང་སྟོད་པ་ད་ འགག་སུང་པ་ཚུ་
ལུ་མེ་བཟུ་མ་བཏབ་པར་བཙོན་པའི་ཉེས་སྤོང་ཡང་མེད་པར་ ག་དག་འམ་འབད་སྟོད་དེ་
ཡུད་པ་ཅིག་ལས་ བཙོན་པ་དེ་ཚུ་ གཅིག་ཤོར་གཉིས་ཤོར་འབད་དེ་ ག་ར་བཙོན་ཁང་ནང་
ལས་སྲོག་ཡར་སོང་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད་ལས་བཟུན་ ད་ལས་མར་ཚེ་བཙོན་སྲོག་མེ་ཚུ་བྲིམས་
ནང་ཡངས་ཆག་འབད་སྟོད་ནིའི་ལམ་ལུགས་དེ་ མེད་པ་བཟོ་དགོས་པ་འབད་ཞུས་ཡི།

མི་སེར་སྤྱི་མི་ཁ་ཤམ་གྱིས་ མ་གཞི་བྲིམས་སྤྱི་སྟོན་སོ་གིས་ སྤྱི་རྒྱུ་དང་གསུང་རྟོན་
ཨར་རྒྱུ་འབད་མེ་ཚུ་ལུ་ བྲིམས་ཡིག་དང་འབྲིལ་པ་ད་ (ཐ)༡.༡ དང་ (ཐ)༡.༡.༢ པའི་ཉེས་
བྲིམས་སྲོག་ཡིན་ཟེར་ཞུས་གནང་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་ བྲིམས་བཟོ་སྟེ་ད་ལྟོན་ ལོང་བཅུ་བདུན་
ལྷག་ཙམ་སོང་བའི་ནང་འཁོད་ལུ་ (ཐ)༡.༡ པ་དང་ (ཐ)༡.༡.༢ དེ་ ག་དེ་ཅིག་ལག་ལེན་འཐབ་
ཅིག་ག་ དེ་གི་གྲུབ་འབྲས་ག་དེ་སྟེ་འཐོན་ཡི་ག་ འདི་ཚུ་ བྲིམས་སྤྱི་སྟོན་སོ་གིས་ ཚོགས་
པ་དམངས་ལུ་ཞུ་གནང་པ་ཅིན་ བཀྲོན་ཆེ་ནི་ཨིན་པས་ཟེར་ཞུས་ཡི།

དེ་ལུ་ བྲིམས་སྤྱི་སྟོན་སོ་གིས་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་གི་སྤྱི་རྒྱུ་གསུང་རྟོན་ བྱང་སྟོར་ཤོར་
མེ་ཚུ་ལས་བཟུན་ ཚོགས་དམངས་ལུ་ ཐུགས་ལུ་ཚུ་གྲུང་སྟོན་བཞིས་ཏེ་གསུང་གྲོས་གནང་

མེ་འདི་ལེན་ལམ་ཆེ་རུང་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་གིས་ ཚོགས་ཐེངས་ ༡༢ པའི་
ནང་ ཆ་འཛོག་མཛད་གྲུབ་པའི་བྲིམས་གཞུང་ཆེན་མོའི་དགོངས་དོན་དང་འབྲེལ་མཐུན་
འབྲུག་གི་བྲིམས་ཀྱི་ལྷན་ཚོགས་དེ་ བྲིམས་བཟོ་མེ་ ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་དང་གཞུང་གི་
འཛོན་སྐྱོང་ལྷན་ཚོགས་ལས་ རང་དབང་ཡིན་པ་ལས་བརྟེན་ བྲིམས་ཡིག་བཟོ་མེ་ རྒྱལ་
ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་དང་ གཞུང་གི་འཛོན་སྐྱོང་འཐབ་མེ་ལྷན་ཚོགས་ བྲིམས་ཀྱི་ལྷན་
ཚོགས་ཀྱི་གོ་སྐོར་ཚེད་ལུ་ དྲི་བ་བཀོད་སྲོལ་མེད་པའི་ར་ཁུངས་ཞུས་ཡི།

བྲིམས་གཞུང་ཆེན་མོའི་དོན་ཚན་**༥༡.༡** དང་ **༥༡.༢** པའི་དགོངས་དོན་དང་
འབྲེལ་ཏེ་ ལྷན་བཤེར་མཛད་ནི་འདི་ བྲིམས་ཀྱི་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ལུ་འགན་ཡིན་མེད་ རྒྱལ་
ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོའི་ཐུགས་འགན་ དེ་ བྲིམས་ཡིག་ཆ་འཛོག་མཛད་མེ་ཡིན་མེ་
ལས་ བྲིམས་ཁང་གིས་ལྷན་ཚོད་ཚུ་ལུ་ བསྐྱར་ཞིབ་མཛད་དགོ་པའི་ཐུགས་འགན་མེད་པའི་
དུན་གསོ་ལུ་དགོས་པ་བྱུང་མེ་འདི་ དགོངས་ཁྲེལ་མ་གནང་། བྲིམས་དཔོན་ཚུ་གིས་ ལྷན་
བཤེར་དཔུང་པ་ད་ ཚོགས་འདུའི་འཐུས་མེ་ཚུ་གི་དགོངས་འཆར་དང་ཚ་གུང་ཚུ་ ཐུགས་
ཁང་བསྐྱམས་ནི་ཡིན་རུང་ བྲིམས་དཔོན་ཚུ་གིས་ བྲིམས་ཀྱི་གོ་བ་འཕྲོད་ནི་མ་གཏོགས་
བྲིམས་བཅའ་སྲོལ་མེད།

བྲིམས་ཀྱི་ལམ་ལུགས་དང་ ལྷན་ཚོད་ཚུ་ལུ་ ཚོགས་འདུའི་འཐུས་མེ་ཚུ་གིས་ ད་
རེ་སྤྱི་བ་བཀོད་མེ་ཚུ་མ་གཏོགས་ གཞན་མེ་དབང་མང་འབད་ག་རེ་ན་པོ་ཆེ་མཚོག་དང་མེ་
རྗེ་ཚོག་དཔོན་གྱིས་ འབྲུག་གི་བྲིམས་ཀྱི་ལྷན་ཚོགས་དེ་ རང་དབང་ཡིན་པའི་སྐོར་ལས་ ཡང་
ལས་ཡང་དུ་གསུངས་ཏེ་ཡོད། བྲིམས་ཀྱི་རང་དབང་དང་འབྲེལ་མཐུན་ ལྷན་ཚོད་འབད་
ཚར་བའི་གནད་དོན་ཚུ་ལུ་ ལེ་རྒྱུད་མ་བཏུབ་མེ་ཐོན་པ་ཅེན་ ལུ་གཏུག་འབད་སའི་བྲིམས་
ཁང་གིས་ བསྐྱར་ཞིབ་མཛད་ནི་མ་གཏོགས་ ཚོགས་འདུ་གི་གཙུག་པོའི་གཞན་ག་གིས་ཡང་
བྲིམས་ཁང་གིས་ ལྷན་ཚོད་གཏོན་མེ་ཚུ་ལུ་ བསྐྱར་ཞིབ་འབད་ཐག་མེ་ཚོད་ཟེར་ཞུས་ཡི།

དེ་དང་འདྲ་བར་བཙོན་པ་ཚུ་ལུ་རང་དབང་དང་མཁོ་གལ་ཡོད་པའི་མཐུན་ཀློན་ཚུ་
བྱེད་པའི་གནད་དོན་གྱི་ཐད་ལུ་ཡང་འབྲུག་གི་བཙོན་པའི་བཅའ་བྲིམས་དེ་ལྟར་སྲུབ་
ཚུ་ལ་ལྟན་ཡོད་པ་ལས་བསྐྱར་བཙོན་མཛད་དེ་པ་ཅེན་འདི་ལུ་མར་ཐུག་གྱི་གཞོན་སྐྱོན་གྱི་
ལེ་ཉེན་ལ་འདྲུག།

འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོལ་འདྲེ་ཆེན་མོ་ལུ་བྲིམས་ལུགས་བཟོ་ནི་དང་བསྐྱར་
བཙོན་མཛད་ནིའི་དབང་ཚད་རྟེན་བྱ་ཡོད་པ་ལས་ཀ་དོན་ཀའི་དགོངས་དོན་ནང་ལུ་རྒྱལ་
བྲིམས་བཙོན་ཞིང་དམ་པོར་མཛད་པ་ལྟེ་ཟེར་བཀོད་ཡོད་པའི་ལྟར་སྐད་དང་མཐུན་པར་
བྲིམས་ཡིག་ཚུ་གསར་ཅམ་མཛད་པ་ད་མཐའ་བཙོན་ཞིང་བྱ་བྱེད་བའི་ལར་ཡིད་ཆེས་
བསྐྱེད་ཚུ་གསལ་བཟོ་དགོས་པ་ཨིན་ཟེར་ཞུས་ཡི།

བུམ་ཐང་སྤྱི་མི་གིས་བྲིམས་ཀྱི་ལྟན་ཚོགས་འདི་རང་དབང་ཨིན་མ་ཚོལ་དམངས་
ཀྱིས་མ་མཐུན་མཛད་པ་བཞིན་དུ་སྤྱི་མི་ལ་ལོ་གིས་ཉེས་པོ་ནག་ཅན་ཚུ་ལུ་བྲིམས་ཁང་
ཚུ་གིས་བྲུན་ཚོད་གང་བཏོན་ཚོགས་འདྲེ་ལུ་སྐྱོན་ལྷན་སྲུལ་དགོས་པ་འབད་ཞུ་མི་འདི་ལུ་
བལྟམ་ད་བྲིམས་ཀྱི་རང་དབང་ལུ་ཅེས་འཛོག་མཛད་པར་སྐྱོན་ལྷན་སྲུལ་དགོས་པ་བཟུམ་ཅིག་
ཨིན་པ་ཅེན་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་ཐངས་^{༡༢}པའི་སྐབས་ལུ་ཚོགས་འདྲེ་གིས་བྲིམས་
གཞུང་ཆེན་པོ་དེ་བྲིམས་ཀྱི་རང་དབང་ཐུན་བཞེད་གནང་སྟེ་ཆ་འཛོག་མཛད་གནང་
གནང་མ་ཨིན། ལྷག་པར་དུ་མི་དབང་མངའ་ཞབས་མཚོག་གིས་གསེར་བྲི་གུ་ལས་
བྲིམས་ཀྱི་ལྟན་ཚོགས་དེ་ལུ་རང་དབང་རྟེན་བྱ་ཡོད་ལུ་ཡང་བསྐྱར་གསུངས་གནང་ཡི།

རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བྲིམས་ཡིག་ལུ་བསྐྱར་བཙོན་དང་ལ་སྐོང་མཛད་ནི་མེན་པར་བྲིམས་
རྒྱུང་རྒྱུང་བདག་འཛོན་འཐབ་ནི་དེ་བྲིམས་ཁང་དང་བྲིམས་སྲུང་འགག་པའི་སྤྱུག་ལུ་རང་
བཞག་པ་ཅེན་མི་དྲག་ག་མཐོ་བའི་བསམ་འཆར་དང་རོལ་སྤྱིའི་རྒྱལ་ཁབ་ཚུ་ནང་ཡང་
དུས་ཀྱི་འགྲུར་བ་དང་འབྲིལ་ཏེ་ཉེ་མར་ཉེས་བྲིམས་མཐོན་གཅོད་བཏང་ནིའི་བྲིམས་

ལུགས་ཡོད་མི་ཚུ་ ཡང་ས་ཆག་བཏང་སྟེ་འདུག། ང་བཅས་རའི་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་འདི་རྒྱ་
སྟོབས་དང་མི་སྟོབས་ཉུང་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཨིན་མ་པའི་ཁར་ ཚོས་ལྡན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཨིན་མ་
ལས་ འདི་ནང་ ཉེ་མ་ཡོད་པའི་བྲིམས་ལུགས་གྱུ་ དེ་རུང་ཡང་ ཡར་སེང་བཟོ་ཞིའི་སྟོར་
ཚོ་ཁ་ཁང་ནང་ལུ་ གསུང་གྲོས་མ་གནང་པ་ཅེན་ དྲག་ཞེ་ཨིན་པའི་བསམ་འཆར་ལུ་ཞུས་ཡི།

སྟོ་ཚོ་གསེལ་སེང་འབྲུག་དཔོན་གྱིས་ བྲིམས་ཡིག་གི་སྟོར་ལས་ བྲིམས་སྟོན་པོ་
གིས་ རྒྱལ་ཡིད་རྒྱལ་པ་འབད་ དག་གསལ་ལུ་གནང་མི་འདི་ལུ་ ཚོ་གསེལ་དམངས་ཀྱི་ཁོངས་
ལས་བཀྲོན་ཆེ་བེར་ཞུས་ཡི། གཙོ་བོ་རང་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་ལུ་ རྒྱ་གསུང་ཐུགས་ ཉེན་དང་
མཚོན་ ཉེན་གྱི་ནང་གཟུངས་ ཨེར་རྒྱུ་འབད་མི་ ཡར་འཕར་སྟོན་འགྲོད་ཡོད་པ་ལས་ ལུ་
ལས་པར་གྱི་ལམ་ལུགས་ཅེག་ ག་དེ་སྟེ་དྲག་ག་དང་ ལུག་ལུ་མཛེད་ཐངས་ཀྱི་ལམ་ལུགས་
དུ་མ་དྲ་ཅེག་བརྒྱུར་བཅོས་འབད་མི་ཚུ་གསེལ་ག་བེར་བའི་བསམ་འཆར་ལུ་མ་གཏོགས་ ང་
བཅས་མི་སེང་འབྲུག་མི་ཡོངས་ཀྱིས་ བྲིམས་ཀྱི་ཁོངས་ལས་ལུ་ལུ་འཛོལ་ཏེ་ བྲིམས་དང་
མ་འབྲེལ་བའི་ལུག་ལུ་མཛེད་པ་ཨིན་ཚུ་ལ་གྱི་སེམས་དོགས་ལུ་མེན་པའི་དག་གསལ་དང་
དེ་ལས་ པར་ཡང་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བདེ་སྐྱིད་ཀྱི་ཙུ་བ་བྲིམས་དེ་ཨིན་མ་ལས་ བྲིམས་ཀྱི་ལུག་ལུ་
ཚུ་མཛེད་པའི་སྐབས་ལུ་ ཞི་རྒྱལ་དབང་དྲག་སོགས་ཐབས་ཤེས་སྣ་ཚོ་གསེལ་གྱི་སྟོན་ལས་ དྲང་
བདེན་གཡོ་བརྒྱུལ་མེད་པར་སྟེ་གསྟེང་མཛེད་དེ་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་ ཉེ་མ་པོ་ནག་ཅན་གྱི་ལུ་འབད་
མི་ཚུ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ མར་པབ་འགྲོ་ཞིའི་ཐབས་ཤེས་གང་དྲག་བཏོན་གནང་དགོས་པའི་
དུན་བརྒྱུལ་ཞུས་ཡི།

ཚོ་གསེལ་དཔོན་གྱིས་ ང་བཅས་རའི་འབྲུག་ཚོས་ལྡན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ནང་ སངས་
རྒྱལ་གྱི་བརྟན་པ་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་གཏང་ཞེ་ལུ་ ངེས་པར་དུ་མཁོ་ཆེ་བའི་ ཉེན་གསུམ་
བྱེད་ཅན་ཚུ་ ཨེར་རྒྱུ་ཤོར་བའི་གནས་སྟངས་ཡར་འཕར་འགྲོ་མི་འདི་ལུ་ སེམས་ཀྱིས་
བཟོད་མ་ཚུ་གསེལ་པར་ ཨེར་རྒྱུ་འབད་མི་ཉེ་མ་པོ་ཚུ་ལུ་ ཉེ་མ་བྲིམས་སྟོན་ཐོག་བཀལ་དགོས་

པའི་གྲོས་གཞི་སུལ་མི་དེ་ལུ་ ཚོའ་འདྲའི་འཇུས་མི་ཚུ་གིས་ ཤེས་སྲོམ་པོག་གི་བསམ་
འཆར་ཚུ་ ཚོགས་དམངས་ལུ་ཞུས་ཏེ་ གསུང་གྲོས་ཡུན་རིང་གནང་ཡི། སྤར་གྱི་ཚོགས་
ཐེངས་ཚུ་གི་ནང་ལས་ བྲིམས་ལུགས་ཚུ་བཅམས་པའི་སྐབས་ བྲམ་སུགས་ཀྱི་གནས་
སྟངས་ལུ་ ཐུགས་བཞེད་ལེན་ཤོམ་འབད་གནང་སྟེ་བཅམས་ལུ་ག། ཚོའ་ཐེངས་ ལྷ་པའི་
ནང་ལུ་ཡང་ རྟེན་གསུམ་ཨར་ཀུན་འབད་མི་དང་ དེའི་ཉེས་བྲིམས་སྐོར་ལས་ གསུང་གྲོས་
རྒྱུ་པར་གནང་སྟེ་ ཉེས་བྲིམས་བཀའ་བཞག་དེ་ བྲིམས་གཞུང་ཚེན་མོའི་དགོངས་དོན་
དང་འབྲེལ་ཏེ་ བྲིམས་ཀྱི་ལྷན་ཚོའ་ཉོངས་ལས་ སྤར་བཞེན་མཛེད་ནི་དང་སྤྱི་ཁང་དགོན་སྡེ་
དང་ མཚོན་རྟེན་སྤྱི་སྐྱོབ་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་ཁག། ལ་ཚུ་འཛོག་གྲུབ་ལུ་ག། དེ་གིས་ཡང་མ་
ཚད་མི་དབང་མང་འབད་ག་རིན་པོ་ཆེ་འི་ཞབས་ལས་ རྒྱབ་སྐྱོན་བཀའ་ཤོག་དང་ དགོན་
གཉེར་དང་སྤྱི་སྐྱོབ་འབད་མི་ཚུ་ལུ་དཀའ་འཇུས་དང་འདྲ་བར་ མི་སེར་དམངས་ཀྱི་ཤོ་
མཚུངས་ཞབས་ཏོག་ལས་མི་དགོངས་ཡང་ས་གནང་ལུ་ག།

ད་རེས་གསུང་གྲོས་གནང་ལུ་ལུ་བཟུམ་ད་ གོང་གསལ་མང་འབྲེལ་གྱི་བཀའ་
དོན་ཚུ་དང་ ཚོའ་འདྲའི་གྲོས་ཚོད་ཚུ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ འབྲེལ་ཡོད་ཚང་མས་སུག་ལུ་མཛེད་
ནི་ལུ་བཀའ་ཡངས་ཤོར་བའི་དོགས་ཟོན་ཡང་བྱུང་ཡི། བྲིམས་བཀའ་ཐངས་ཀྱི་ཐད་ བྲིམས་
ཀྱི་ལྷན་ཚོགས་ལས་ ཚོགས་འདྲའི་འཇུས་མི་ཚུ་ལུ་ཡོད་པའི་ཚུ་གུང་ཚུ་ ཐུགས་ཁར་
བསྐྱམས་ཏེ་ བྲིམས་ལུགས་དང་འབྲེལ་ཏེ་ ཐུག་ལུ་མཛེད་གནང་པ་གིས་མ་འཇུས་པ་མིན་
འདྲུག་ཟེར་ཞུས་ཡི།

རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཚེན་མོ་གིས་ རྒྱལ་བའི་རྟེན་གསུམ་ཨར་ཀུན་འབད་མི་
དང་ གཞོན་འཚེ་བསྐྱེལ་མི་ རྒྱུ་ཚད་མེད་མི་འདི་ལུ་ གཞུང་འབངས་གཉེས་ལུ་ཚུ་གུང་
ཅོག་འཐད་པ་ཡོད་པ་ལས་ ཉེས་པོ་ཚུ་ལུ་ བྲིམས་བཤེར་དང་ལྷན་ཚོད་ཚུ་ རྒྱལ་པོའི་བཀའ་
དོན་དང་ བྲིམས་གཞུང་ཚེན་མོའི་དགོངས་དོན་ཁར་ ཚོགས་ཐེངས་ ལྷ་པའི་དོན་ཚུ་

༢. པའི་ནང་གསལ་བཞིན་ འབྲེལ་ཡོད་ཚང་མས་ བག་ཡིང་ས་མ་ཤོར་བར་ སོ་སོར་སོག་
པའི་འགན་ཁུར་རྒྱུ་ལྟ་ འབག་དགོ་པའི་དྲན་བསྐྱེད་དང་བཅས་ རྟོན་གསུམ་འགངས་
ཅན་དང་ ཅ་རྟེན་སྣང་ཅན་ཚུ་གི་སྲུང་སྐྱོབ་དང་ཉེས་ཁེ་མས་སྐོར་ལས་ གསུང་གོས་མཇུག་
རྒྱུ་ཡོད།

༤. གནས་ཚུན་ལག་ལུ་སྐྱབ་ཉེར་དང་སྲུང་སྐྱོབ་ལ་སྐོར་བཅུག་དགོས་པ།

བུམ་ཐང་སྡེ་བཞིའི་མེ་སེར་ལས་ ཨུ་རྒྱུན་གྱི་སྲུང་སྐྱོབ་ཀྱིས་ཞབས་བཅགས་གནང་པའི་
གནས་ཚུན་ལྷན་པར་ཅན་ སྤྲོ་གོ་སྤྲོ་ཚང་མེ་མཚོ་ད་བཞེས་ཡོད་པ་ལས་ ང་བཅས་བུམ་
ཐང་གི་འབངས་མེ་སེར་ ག་ར་བསམ་བཞེད་ལས་འདས་པའི་སྤྲོ་མམ་སྤྲོ་བྱུང་ཡི། འདི་
བཟུམ་གྱི་གནས་ལྷན་པར་ཅན་ དཔེར་ན་ སྤྲོ་གོ་སྤྲོ་ཚུ་ལྷན་ལང་ བུམ་ཐང་ལུ་སྐྱབ་རྗེས་དང་
བུམ་ས་པ་ལྷན་ལང་བདེ་ཚེན་སྤྲོ་ག་ ཉེ་མགོ་ ལྷགས་རི་ཚུ་དང་འདྲ་བའི་ལྷན་ལང་ཙ་ཅན་ མང་
རབས་ཅིག་ཡོད་པ་ལས་བཞེན་ དེ་སེ་སྤྲོ་མ་མ་དྲགས་པ་ལས་ སྤྲོ་ཅན་གྱི་ལྷན་ལང་དགོན་སྡེ་
ཚུ་གི་ཉེན་འགོག་དོན་ལུ་ གཞུང་གིས་སྐྱབ་ཉེར་དང་སྲུང་སྐྱོབ་དམག་མི་ གང་མཚམས་ ལ་
སྐོར་བཅུག་གནང་དགོས་པའི་ཞུ་གསོལ་སུལ་ཡོད།

དེ་བཞིན་སྲུང་སྐྱོབ་དགོན་ཤར་རི་གོང་འོག་གི་མེ་སེར་ལས་ སྤྲོ་གོ་སྤྲོ་ཚང་ལུ་
སྤྲོ་མམ་སེ་སེའི་མེ་རྒྱུན་འཚབས་ཚེན་བྱུང་ཞེན་མ་ལས་ ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ནང་
རྟོན་ཙ་ཅན་ཡོད་པའི་ལྷན་ལང་དགོན་སྡེ་སྤྲོ་ཅན་ཚུ་གི་སྲུང་སྐྱོབ་ཀྱི་ཐབས་ལམ་ཚུ་ ཉེ་མ་བ་
ཡང་ལྷགས་འབད་སྐྱོང་སྐྱོང་བཅོ་དགོས་པ་འདྲུག། རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་ལམ་སྤོལ་དང་པ་ལུལ་
ཚུ་ཉེན་སྲུང་འཐབ་ཞིའི་དོན་ལུ་ གཞུང་གིས་ སྲུང་སྐྱོབ་དམག་མི་བཅུག་ཐབས་ཡོད་པའི་
གསོལ་འདེབས་ཞུ་ནི་དང་ དེ་མེན་ལྷན་ལང་དགོན་སྡེ་གལ་ཅན་ཚུ་ནང་ བཤད་གྲུ་དང་སྤྲོ་བ་
གྲུ་ཚུ་བཅུག་གནང་པ་ཅན་ དེ་ཚུ་འི་ཉེན་སྲུང་ལུ་སྤོལ་གྱི་ཚེ་བའི་སྐོར་ལས་ཞུས་ཡི།

འདི་ལུ་ རང་སྲིད་སློན་པོ་གིས་ མི་དབང་ཞབས་ལས་ ང་བཅས་པའི་འབྲུག་གི་
ལྷ་ཁང་དགོན་སྡེ་ཚུ་གི་སྲུང་སྐྱོབ་ཀྱི་དོན་ལས་ ཐུགས་བཞེད་རྒྱ་ཆེ་ས་ལས་གནང་སྟེ་ སྤྱི་ལོ་
༡༩༩༩ ལུ་ དམིགས་བསལ་གྱི་བཀའ་ཤོག་ཅིག་ལོར་སྲུང་བད་རང་གནང་ཡོད་མི་འདི་
ཚོགས་འདུའི་དྲུང་ཆེན་གྱིས་ ཚོགས་དམངས་ལུ་ལྷན་གྲུབ་བཅུ་བཅའ་ཆེན་གྱི་མཐའ་མེད་
ཞུས་ཏེ།

ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོའི་དྲུང་ཆེན་གྱིས་ བཀའ་ཤོག་ལྷན་སྡེ་སྤྱི་བའི་ལྷན་ལས་
རང་སྲིད་སློན་པོ་གིས་ ཐུམ་ཐང་སྡེ་བཞི་དང་དགོན་ཤར་རྒྱུ་ལོ་རྒྱུ་ལོ་རྒྱུ་ལོ་རྒྱུ་
གོ་དོན་ཁག་གསུམ་འབད་གོམ་ལས་ དེ་ཡང་ལྷ་ཁང་དགོན་སྡེ་ཅ་ཅན་ཚུ་ལུ་ ཉེན་ཁ་སློན་
འབད་རང་ཡོད་པ་ལས་བཞེད་ སྲུང་སྐྱོབ་འདི་ག་དེ་ དྲག་དྲག་སྲིང་སྲིང་འབད་ནི་འདི་དོན་
ལས་ རབ་ཏུ་བྱུང་པ་ཅེན་ གོ་མཚོན་འབག་སྟེ་ བཟུམ་སྲུང་དང་ཁྲིམས་སྲུང་དམག་མི་ཚུ་
གང་སྲུང་བཅུ་ག་སྟེ་སྲུང་སྐྱོབ་འབད་ནི་ད་ གཉིས་པ་ལུ་ དཀོན་གཉེར་གྱི་གྲངས་ཁ་ཡར་
སེང་རྒྱབ་ནི་ གསུམ་པར་ འོས་འབབ་ཡོད་སའི་ས་སྐོ་ཚུ་ནང་ བཤད་གྲུ་དང་སློབ་གྲུ་
བཅུ་ག་དགོས་པ་འབད་ཞུ་མི་འདི་ ཉེན་གསུམ་དང་ཅ་རྩེང་འཛིན་སྐྱོང་གི་དོན་ལུ་ ཁོང་གི་
ཐུགས་ཁར་ ཚ་གྲང་སློབ་ཡོད་ནི་འདི་གིས་ཞུ་མི་ལོན་མས།

འདི་ལུ་ རང་སྲིད་སློན་པོ་གིས་ ཡིད་ཆེས་ཡོད་ལུགས་ཞུ་མི་དང་འབྲེལ་ ཁོང་གིས་
ཞུ་མི་འདི་ཚུ་ གཞུང་གི་སྲིད་བྱུས་དང་ཡང་ཆ་མཚུངས་ཡོད་ལུགས་ཞུས་ཞེན་མ་ལས་ སྤྱི་ལོ་
འཛིན་ལྷན་ཚོར་གྱི་ཁ་ཐུག་ལས་ སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལུ་མི་དབང་ཞབས་ལས་གནང་བའི་བཀའ་
ཤོག་གི་དགོངས་དོན་དང་འབྲེལ་ཏེ་ རྒྱ་གསུང་ཐུགས་ཉེན་ཚུ་འི་སྲུང་སྐྱོབ་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་
མཛད་ཡོད་པའི་སྟེན་ཞུ་སྤྱི་བའི་ནང་གསལ་རྒྱུ་ཁབ་ནང་ཡོད་པའི་རྒྱུ་བའི་རྒྱ་གསུང་
ཐུགས་ཉེན་ཚུ་ བདག་འཛིན་གང་དྲག་འཐབ་ནི་འདི་དོན་ལུ་ སྤྱི་ལོ་འཛིན་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་
རྒྱུ་ཁབ་ནང་འཁོད་ལྷ་ཁང་ཉ་ལམ་ ༢,༠༠༠ ཡོད་ས་ལས་ ༡,༩༤༤ ཀྱི་ནང་ཉེན་དོས་

འཛོལ་འབད་ཚར་ཉེ་ཡོད་པ་མ་ཚད་ རང་རྟེན་ཡོད་ཅིག་གི་ཐོ་ཚུ་ སྤར་བ་ལྷག་པ་འབད་
གཏན་འཁེལ་བཟོ་ནི་འི་དོན་ལུ་ རང་རྟེན་ཚུ་གི་ཡིག་ཚུ་ས་དང་སྤྲུག་ས་ཉེ་དཔར་གི་ཐོ་ཚུ་
བཀོད་པའི་བསྐྱར་ཡོད།

ང་བཅས་རའི་རྟེན་གསུམ་འགངས་ཅན་ཚུ་དང་ ཅ་རྟེན་སྤྱང་ཅན་ཚུ་ བདག་
འཛོལ་སྤྱིང་སྤྱིང་འབད་འཐབ་དགོས་པ་ཅན་ གཙོ་བོ་རང་སྐྱ་གཉེར་གྱི་བསམ་སྦྱོང་དང་
འགན་ཁུར་གྱི་དྲན་ཚོར་ཚུ་ལུ་རག་ལས་ནི་ཨོན་པས། དེ་གིས་འབད་རྟེན་གསུམ་འགངས་
ཅན་ཚུ་ བདག་འཛོལ་འབད་དགོ་པའི་སྐོར་ལས་ སྐྱ་གཉེར་ཚུ་འི་སེམས་ཁར་ དྲན་གསལ་
འབད་ནི་འི་དོན་ལུ་ དཀོན་གཉེར་ཚུ་ལུ་སྐོབ་སྦྱོང་བྱིན་ནི་འི་ལམ་ལུགས་ཅིག་འགོ་བཙུགས་
ཅེ། འདི་བཟུམ་གྱི་སྐོབ་སྦྱོང་ཐངས་ཅིག་ འདི་ལོ་འི་སྤྱི་ལྷོ་ ༧ པ་དང་ ༡༠ པའི་ནང་འགོ་
འདྲན་འཐབ་ནི་ཨོན། ད་ཚུན་ འབྲུག་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་ལྷ་ཁང་དགོན་རྡེ་ཚུ་ལས་ དགོ་སྦྱོང་
དང་ སྐོམ་ཆེན་མི་གངས་ ༤༤ རྟེན་གསུམ་གྱི་ཁྲམ་བདག་འཛོལ་འབད་ཐངས་དང་ སྐྱ་
གསུང་ཐུགས་རྟེན་ཞིབ་དཔྱད་འབད་ཐངས་ཀྱི་སྐོར་ལས་ སྐོབ་སྦྱོང་ཐངས་ ༣ རེ་བྱིན་ཚར་
ཡི་ཟེར་ཞུས་ཡི།

ལྷག་པར་དུ་ མི་རྩེ་སོ་སོ་འི་འཇུག་མེ་ཚུ་ཡང་ བཅའ་མར་གཏོགས་བཙུག་ནི་འི་དོན་
ལུ་ རང་སོ་འི་མེད་ཁག་ནང་ཡོད་པའི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་གྱི་ཐོ་ཡིག་བཞག་ཐངས་ཀྱི་དོན་
ལུ་ ཚོགས་པ་ཅིག་བཟོ་སྟེ་ཡོད་མེད་གྲལ་ལུ་འབྲེལ་ཡོད་མེད་དང་ དམངས་ཀྱི་ཨུལ་ དཀོན་
གཉེར་ཚུ་ཡང་བཙུགས་ཉེ་ཡོད།

སྤོལ་འཛོལ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་འཇུག་ལས་ བདེ་བ་ཐང་བཟོ་ཅིག་ སྐོབ་གྲུ་འི་བུ་ཚུ་ཚུ་
དང་ སྐོབ་གྲུ་འི་སྐོབ་དཔོན་ཚུ་ ལྷ་ཁང་དགོན་རྡེ་ཚུ་གི་ ད་རེས་ནངས་པར་གྱི་གནས་སྤྱངས་
གང་ཡོད་ཀྱི་ཐོ་བཀོད་འབད་བར་བཏང་ཡོད་པ་ད། ལས་རིམ་འདི་འི་དམིའ་ཡུལ་གཙོ་བོ་རང་
ལྷ་ཁང་དགོན་རྡེ་ཚུ་འི་ ད་སྐོབ་གི་གནས་སྤྱངས་གང་ཡོད་བཟུ་ཞིབ་ཐོག་ལས་ དེ་ཚུ་འི་ཉམས་

བཅོས་ལས་རིམ་གལ་ཅན་ཅིས་འཛོག་འབད་ནི་དེ་ལས་གལ་སྲིད་མེ་རྒྱུན་ལས་བརྟེན་པའི་ཉམས་ཆག་འབྱུང་རུང་སྟོལ་ལང་ཚུ་འི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་ས་བྲ་བའོ་སྟེ་བདག་འཛོན་འབད་ནི་འི་དོན་ལས་ཨིན།

ད་རེས་ཀྱི་ཚོཾ་ཐང་ས་འདི་ནང་རྟེན་གསུམ་སྲུང་སྐྱོབ་ཀྱི་སྐོར་ལས་ཞུ་མི་འི་གནད་དོན་ཚུ་ཚོགས་ཐང་ས་^{༡༢}པའི་སྐབས་ལུ་ཡང་གསུང་གོས་བྱུང་སྟེ་ས་གནས་སོ་སོའི་སྟོལ་ལང་དགོན་སྡེ་དང་མཚོད་རྟེན་ཚུ་གཡུས་སྐོར་རང་སོའི་མི་སེར་གྱིས་བདག་འཛོན་འབབ་དགོས་པ་འབད་གོས་ཐག་ཚོད་པའི་ཁར་དེ་གི་དྲན་བསྐྱེད་དང་རྒྱབ་སྐྱོན་ལུ་མི་དབང་ཞབས་ལས་གནང་མི་བཀའ་ཤོག་འདི་ཚོཾ་དམངས་ལུ་ལྷག་སུམ་ཡི།

ད་ཚུན་ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མཚོད་རྟེན་^{༡༣}ཡར་རྒྱུན་ཤོར་མི་ཚུ་གཞུང་གྲུ་ཚང་གིས་ཆ་རོཾ་མཛད་དེ་ཉམས་གསོ་དང་ནང་གཟུང་ས་ཚུ་སུམ་ཞིན་མ་ལས་རབ་གནས་ཡང་ལེགས་ཤོམ་མཛད་ཅི།

མི་དབང་མང་འབད་ག་རིན་པོ་ཆེ་འི་ཞབས་ལས་ང་བཅས་རའི་སྟོལ་ལང་དགོན་སྡེ་ཚུ་གི་གསུམ་ལས་སྲུང་སྐྱོབ་ཀྱི་ཉེན་ཁ་སྲོམ་ཡོད་མི་ཚུ་གི་གནས་སྟངས་སྟོན་ཞུ་གཞུང་ལུ་སུམ་དགོས་པའི་བཀའ་རྒྱ་གནང་བ་གིས་མཚོད་པར་ལྷོ་རོ་གཉིས་ལྷག་པ་ཅིག་གི་ཉེ་མར་སྟོལ་འཛོན་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་བྲ་འཛོན་བརྒྱུད་དེ་རྒྱལ་རབས་དང་ལྷན་པའི་སྟོལ་ལང་ཙ་ཅན་དང་མཐའ་ཟུར་ལུ་ཡོད་པའི་གཞུང་དབང་སྟོལ་ལང་ཚུ་ནང་འབྲེལ་ཡོད་གྲུ་ཚང་གི་སྲུང་སྐྱོབ་དང་ས་གནས་ཀྱི་ཚོང་བདག་ཚུ་གིས་གོས་བསྐྱེད་འབད་དེ་དེ་འབྲེལ་ལས་དགོན་གཉེར་ཁ་སྐོང་བཅུག་དགོས་པའི་བཀའ་རྒྱ་གནང་སྟེ་ཚོང་ཁག་ཆ་མཉམ་ནང་དེ་ལུགས་ཀྱི་བཀའ་དོན་གྲུབ་ཚར་ཡི། གཞུང་གྲུ་ཚང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ཡང་རབ་སྡེ་སོ་སོའི་འབྲེལ་ཡོད་སྲུང་སྐྱོབ་ཚུ་གྲུ་ཚང་སྟེ་བ་ལུ་འབོ་སྟེ་རྟེན་གསུམ་བདག་འཛོན་འབབ་ཐང་ས་ཀྱི་ལམ་ལུ་

ཚུ་བརྒྱུ་ཞིབ་མཛད་དེ་དེ་པར་གང་ལ་གང་འཚམས་ཀྱི་གསུང་གྲོས་ཚུ་གནང་ནི་འདི་
ལམ་སྲོལ་རེའང་ཡོད་ཚོད་འདུག།

གོང་ལུ་བུམ་ཐང་དང་སྤྱོད་ཁ་དགོན་ལཱ་རིའི་སྤྱི་མི་གིས་འོས་འབབ་ཅན་གྱི་ལྷ་
ཁང་དགོན་སྡེ་ཚུ་ནང་སྲོལ་གྱི་དང་བཤད་གྲུབ་བཅུག་དགོས་པ་འབད་ཞུ་མི་འདི་ལྷན་ཚོཏ་
གྱི་ཁ་ཐུག་ལས་ལྷ་རྒྱུང་ལེགས་ཤོམ་ཨིན་མ་ལས་དཔེར་ན་རྟ་མགོ་དང་ལྷགས་རི་སེའུ་
ལ་གདོང་དཀར་ལ་བྱེལ་མཚོ་ཆེན་མ་མཚམས་བུག་དགོན་པ་ཚུ་ནང་བཤད་གྲུབ་དང་
སྲོལ་གྱི་བཅུགས་ཡོད་ནི་འདི་གིས་ལྷ་ཁང་ཚུ་གི་སྤྱང་སྲོལ་ལུ་ཕན་ཐོགས་སྲོལ་འབད་རང་
རྒྱུང་སྡེ་ཡོད་ཟེར་ཞུས་ཡི།

བཤད་གྲུབ་སྤྱི་བུ་མེད་སར་གོ་མཚོན་འབག་སྡེ་དམག་མི་བཅུག་བཞག་གི་ཐང་
ཚོགས་དམངས་ཀྱིས་ཐུགས་བཞེད་ཐེབས་ཅིག་ར་གནང་དགོས་པ་འདུག། ང་བཅས་རའི་
རྒྱལ་ཁབ་ནང་ལྷ་ཁང་དགོན་སྡེ་ཉིས་སྟོང་ལྷགས་ཅིག་ཡོད་པ་ལས་དེ་ཚུ་འདི་ནང་མི་གཅིག་
དང་གཉིས་རང་བཅུག་རྒྱུང་དེ་དང་བསྐྱེད་པའི་གོ་མཚོན་ད་སྟོད་གནས་ཚུ་གི་བྱ་སྤྱོད་རྒྱལ་
དགོས་པ་ལས་གཞུང་ལུ་སྤྱོད་མེད་པའི་ཁར་དེ་བཞིན་ལག་ལེན་འཐབ་ནི་འདི་རང་གྱི་
རྒྱབས་བདེ་ཉོག་ཉེ་ཅིག་ཙམ་ལས་རང་མི་འོང་ནི་ཨིན་པས། སྤྱང་སྲོལ་གྱི་ཉེན་ཁ་སྲོལ་རང་
ཡོད་པའི་ལྷ་ཁང་གལ་ཅན་ཚུ་གི་གནས་སྟངས་ཀྱི་སྤྱོད་ཞུ་ཁ་གསལ་ཡུན་མ་རིང་པར་
གཞུང་ལུ་སྤྱུལ་ཉེ་དེ་ཚུ་ལུ་གང་ལ་གང་འཚམས་གཞུང་གིས་འབབ་སྲོལ་གཞིགས་ཉེ་
མཛད་ནི་གུར་བཞག་པ་ཅིན་དུག་ཚོད་ཀྱི་གྲོས་བསྐྱེད་ཞུས་ཡི།

དེ་ཁར་ཐུམ་སྤྱོད་མི་སེར་སྤྱི་མི་གིས་ང་བཅས་རའི་གོང་གསེབ་ཀྱི་གཡུས་སྡེ་ཚུ་
ནང་ལྷ་ཁང་སྤྱང་སྲོལ་འབད་ནི་དེ་མི་དབང་ཞབས་ལས་གནང་མི་བཀའ་ཤོག་གི་
དགོངས་དོན་དང་འབྲེལ་ཉེ་དགོན་གཉེར་གྱི་ལུ་འགན་འབག་མི་ཚུ་ལུ་གཡུས་ཁའི་སོག་
ལམ་ཚུ་གཞི་ཡང་མ་སོགས་འབད་བཞག་སྡེ་ལྷ་ཁང་སྤྱང་སྲོལ་དང་འབྲེལ་ཉེ་བུག་མཚོད་

སུལ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཡུལ་ལོང་ལུ་འབད་བཅུག་སྟེ་ཡོད། ཡོད་ཅུང་སྲུང་སྐྱོབ་ཀྱི་འགན་ཁུར་
དེ་དགོན་གཉེན་རྒྱུ་མ་ཅིག་གུར་བཀའ་ལ་མ་བཞག་པར་ ལྷ་ཁང་གི་ཉེ་འདབས་ལུ་ཡོད་མི་
ཚུ་གིས་ཡང་ཆ་རོགས་འབད་དེ་ཡོད།

འདི་འབད་མ་ད་གོང་གསེབ་ལས་ཐག་རིང་བའི་ས་ཁར་ཡོད་པའི་ལྷ་ཁང་དགོན་
སྡེ་ལེ་ཤ་ཅིག་ཡོད་པ་ལས་དེ་ཚུ་འི་ནང་དེ་བསྐྱང་བཟུམ་མཚམས་བཅད་དེ་སྐྱབ་པ་གནང་
བཞུགས་མི་དགོན་པའི་ཁར་ད་རེས་སྲུང་སྐྱོབ་ལོགས་སུ་འབད་དགོས་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་ཡང་
མང་སུ་ཐོན་མ་ལས་བཞེན་ཉེ་དེ་ཚུ་འི་ནང་ཞལ་གུང་ས་ཁ་ཤེས་པེ་ཡོད་མི་ཚོས་སྡེ་རྒྱུང་ཀྱུ་
རེ་བཅུག་ཐབས་ཅིག་མཛད་གནང་པ་ཅིན་སྲུང་སྐྱོབ་ལུ་ཕན་པ་འོང་ནི་ཨིན་མ་མཚན་
ཚོས་པ་ཚུ་གིས་དོ་པ་སྤེལ་ཁ་ཐུན་དགོས་པའི་བསངས་དང་གསེར་སྐྱེམས་པེ་སུལ་ཉེ་འབད་
ཅུང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བཟུན་སྤྱིའི་སྐྱེལ་མཛུ་དང་འདྲུ་འབད་ལེ་འཁོམ་འོང་ནི་ཨིན་པའི་
བསམ་འཚར་ཞུས་ཡི།

ཚོགས་དཔོན་གྱིས་ང་བཅས་རའི་གནས་ཚེན་ཁག་ཚུ་ནང་སྲུང་སྐྱོབ་སྐྱིད་སྐྱིད་
བཅུག་དགོས་པའི་སྐོར་ལས་མི་སེང་འབྲས་མི་ཚུ་གིས་ཞུ་བ་ལེ་ཤ་ཅིག་སུལ་བའི་ནང་
གསལ་རབ་བྱུང་པ་ཅིན་གོ་མཚོན་འབག་མི་བཅུག་དགོས་པ་དེ་དམིན་ཅུ་དགོན་གཉེན་
ཡར་སེང་རྒྱབ་དགོས་པ་འབད་ཞུ་བའི་ལན་ལུ་ནང་སྤྱད་སྟོན་པོ་གིས་སྟོལ་འཛིན་ལྷན་
ཚོགས་ཀྱིས་མི་དབང་མངའ་ཞབས་ཀྱི་བཀའ་རྒྱ་དང་འབྲེལ་ཉེ་སུལ་ལུ་རིམ་གྱིས་
གནང་བཞིན་པར་ཡོད་པའི་ཁར་སྟོལ་འཛིན་ལྷན་ཚོར་ཀྱི་ཁ་ཐུག་ལས་ལྷ་ཁང་དགོན་སྡེ་
ཚོང་གཞི་ཚུ་ནང་ཡོད་པའི་ཉེན་གསུམ་དང་ཅ་རྒྱུང་ཚུ་དཔར་དང་སྐྱགས་ཉེ་ཁམ་རྒྱབ་
པའི་བསྐྱང་ཡོད་པ་མཚན་ལྷ་ཁང་དགོན་སྡེའི་གནས་སྐྱངས་ཚུ་ཡང་ཞིབ་ལྷོས་འབད་
བའི་བསྐྱང་ཡོད་པ་ལས་དེ་ཚུ་འི་ལཱ་མཇུག་བཟུ་ཞིན་མ་ལས་སྟོལ་འཛིན་ལྷན་ཚོར་ཀྱིས་

འོས་འབབ་བལྟ་སྟེ་གང་ལ་གང་འཚམས་ཀྱི་ཐུགས་ཐག་ཚོད་ནི་འབད་བཞག་པ་ཅེན་ དྲག་
ཚོད་འདུག་ཟེར་ཞུས་ཡི།

དེ་ལུ་ཉེ་གི་མི་སེར་སྤྱི་མི་གིས་ ལྟ་ཁང་དགོན་སྡེ་ཙམ་ཚུ་གི་སྲུང་སྐྱོབ་འབད་ནི་
དེ་གོ་མཚོན་དང་དངུལ་ཕོགས་གཞུང་ལས་གནང་སྟེ་གཡུས་ཁའི་དམག་མི་བགྲུས་པ་ཚུ་
བཅུག་ཐབས་མཛེད་གནང་པ་ཅེན་བཀྲིལ་ཆེ་ནི་དང་དེ་མེན་ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་
གི་ནོར་སྐལ་ཚུ་ག་ར་སྤྱི་ཁར་འབག་འགྲོམ་ལས་སྲུང་སྐྱོབ་དམ་ཐབ་འབད་ནི་འི་ཐབས་
ཤེས་ཅིག་མ་བཏོན་པ་ཅེན་དེ་དུ་ཡང་ཉེང་བཀལ་སྤྱི་ཁར་ཤོར་ནི་འི་ཉེན་ཁ་སྐྱོམ་འབད་
རང་འདུག་ཟེར་ཞུས་ཡི།

ང་བཅས་རའི་ལྟ་ཁང་དགོན་སྡེ་དང་མཚོད་ཉེན་ཚུ་བདག་འཛོན་འཐབ་ནི་འི་
འགན་ཁུར་ཚུ་ཉེ་མ་ལས་མེད་འོག་ཡར་རྒྱས་ཚོར་ཚུང་དང་ཚོང་ཁག་ཡར་རྒྱས་ཚོར་
ཚུང་ལུ་གནང་སྟེ་རང་ཡོད་པ་ལས་དེ་སེས་སྲོལ་འཛོན་ལྟོན་ཚོགས་ཁ་ཐུག་ལས་མི་དབང་
མང་འབད་ག་རེན་པོ་ཆེ་འི་བཀལ་རྒྱ་ལྟར་དུ་བལྟ་ཉོག་དང་ཞིབ་དཔྱད་ཚུ་ལེར་ཤོམ་མཐར་
བཀལ་ཉེ་ཐུག་ལུ་མཛེད་པའི་དུས་ཚོད་འདི་ཁར་ཚོང་ཁག་སོ་སོའི་མེད་འོག་ཡར་རྒྱས་
ཚོགས་ཚུང་དང་ཚོང་ཁག་ཡར་རྒྱས་ཚོར་ཚུང་ཚུ་གིས་ཉེན་གསུམ་གྱི་སྲུང་སྐྱོབ་སྐོར་
ལས་དམིགས་བསལ་གྱི་འཛོམས་འདུ་རྒྱུ་སྟེ་རང་སོའི་གཡུས་སྐོར་ནང་དེ་ཚུ་ནི་
གསུམ་གྱི་ཉེན་སྲུང་འཐབ་ཐངས་དང་དེ་ཁར་དཀའ་ངལ་གང་ཡོད་ཀྱི་གྲོས་བསྟུན་འབད་
དེ་དེ་ལས་པར་ག་དེ་སྟེ་འབད་བཅེན་དྲག་ཚོད་ཀྱི་གྲོས་བསྟུན་ཚུ་སྲོལ་འཛོན་ལྟོན་ཚོགས་
ལུ་ཞུ་བཅེན་སྲུང་སྐྱོབ་ཀྱི་ལམ་ལུགས་ཐག་གཅད་ནི་ལུ་པན་རྒྱ་ཆེ་ནི་ཨིན་པའི་གྲོས་བསྟུན་
ཞུས་ཡི།

ཀྱོང་གསར་མི་སེར་སྤྱི་མི་གིས་ང་བཅས་རའི་དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་རྒྱལ་ཁབ་
འདི་ནང་སྤོན་བྱོན་རྒྱལ་བ་གོང་མ་ཚུ་དང་འབྲོར་པ་ཅན་གྱི་པམ་བཤོད་ནམས་ཅན་ཚུ་

གིས་ རིན་ཐང་དང་བྲལ་བའི་རྟོན་གསུམ་འགངས་ཅན་མང་རབས་ཅིག་བཞེངས་གནང་
ཡོད་མི་ཚུ་ལུ་ དེང་སང་དུས་ཀྱི་འགྲུང་བ་དང་བསྐྱེད་ཏེ་ སྤྲིག་སེམས་ཆེ་བའི་མི་རྣམས་
ཚུ་གིས་ གཞོན་འཆེ་སྐྱེལ་མི་ལེ་ཤ་ཐོན་མ་ལས་བརྟེན་ ད་ཚུན་ ཐལ་ཚར་མི་ཚུ་གི་ཐད་ཁར་
ཐབས་ཤེས་ཅིག་གཞི་ཡང་མ་མཐོང་རུང་ བད་མ་འོང་གོང་ལས་རེ་མ་གྲོ་དང་ ཚུ་མ་འོང་
གོང་ལས་ གཡུང་བ་ཟེར་དོ་བཟུམ་ཅིག་འབད་ ད་ལས་པར་ སྤང་སྐྱོབ་ཇེ་ས་པར་དུ་འབད་
དགོས་པའི་ཐབས་ཤེས་ བྱ་བྱེད་བདེ་ཏོག་བཟོ་ནི་འདི་གང་བས་གལ་ཆེ། ང་བཅས་རའི་
རྒྱལ་ཁབ་ནང་རྒྱལ་རབས་དང་ལྡན་པའི་སྤྲོ་ལང་ཙ་ཆེ་ཤོས་དཔྱེ་འབདན་ བུམ་ཐང་བུམ་ས་
པ་སྤྲོ་ལང་ད་ སྤྲོ་རྩེ་ས་སྤྲོ་ལང་ སྤྲོ་རོ་སྤྲོ་ཚུ་སྤྲོ་ལང་ སྤྲོ་སྤྲོ་སྤྲོ་རོ་རའི་མཚོན་རྟོན་དང་
མཚོན་རྟོན་སྤྲོ་རོ་རོ་ ཅན་དན་སྤྲོ་ས་མཚོན་རྟོན་ཚུ་ཡོད།

ད་ཚུན་ གོང་གསེབ་དང་འབྲེལ་བའི་སྤྲོ་ལང་དགོན་སྤྲོ་ཚུ་གི་ཐད་ལུ་ མི་དབང་
ཞབས་ལས་ སྤྲོ་ལོ་ ༡༩༩༩ ལུ་ གནང་མི་བཀའ་ཤོག་དང་འབྲེལ་ཏེ་ ལག་ལེན་འཐབ་མི་
འདི་ལུ་ བྱ་སྤྲོ་ས་མ་བདེ་མ་གང་ཡང་མེད་རུང་ གཡུང་སྤྲོ་ལས་ཀྱི་ལོ་མི་ཀར་ ༢ དང་ ༣
གྱི་ས་ཁར་ཡོད་མི་ སྤྲོ་ལང་དགོན་སྤྲོ་ཚུ་གི་སྤང་སྐྱོབ་ཀྱི་ཉེན་ལ་ཕྱི་མ་ལས་ དེ་ཚུ་འི་སྤང་སྐྱོབ་
ཀྱི་འགོ་འདྲེན་ གཞུང་ལས་མཛད་ཐབས་ཅིག་ཡོད་པ་ཅེན་ བཀྲེན་ཆེ་ནི་མས། མ་གཞི་གོང་
ལུ་ བད་མི་སྤྲོ་སྤྲོ་སྤྲོ་ལོ་གིས་ལྷོ་དོན་བཞེན་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་སྤྲོ་ལང་ད་ མཚོན་རྟོན་ག་
ར་བསྤྲོ་ས་ད་ གྲུང་ས་ལ་ཉེས་སྤོང་སྤྲོ་གཤམ་ཅིག་ཡོད་མི་ཆ་མཉམ་ནང་ལུ་ གོ་མཚོན་འབག་
མི་སྤང་སྐྱོབ་བཅུག་གནང་ཟེར་ཞུམ་ཙ་ལས་རང་མེན་པར་ གནས་བྱུང་པར་ཅན་དང་ནང་
རྟོན་ འགངས་ཅན་ཚུ་བཞུགས་སར་ སྤང་སྐྱོབ་ཀྱི་ཉེན་ལ་ཡོད་སའི་ས་གནས་ཚུ་ནང་
བཅུག་གནང་ཟེར་ཞུམ་ཨིན་པའི་དག་གསལ་ཞུས་ཡི།

འདི་ལུ་ བུམ་ཐང་རྫོང་བདག་གིས་ མ་གཞི་ནང་སྤྲོ་སྤྲོ་སྤྲོ་ལོ་གིས་ལྷོ་མི་དང་སྤོལ་
འཛོན་སྤྲོ་ཚོགས་ ཀྱིས་བཀའ་གནང་མི་ལུ་མ་བཏུབ་ཙ་ལས་ཞུམ་མེན། དེ་ཡང་ ང་བཅས་

རེ་སྤོན་སྤོན་གོང་མ་དང་ཕམ་ཚུ་གིས་བཞེངས་གནང་མི་སྲ་རོ་སྤྲུག་ཚང་ལྷ་ཁང་མེ་
 མཚོད་བཞེས་ཞེན་མ་ལས་ཚུར་བུམ་ཐང་སྤྲེ་བཞིའི་མི་སེར་ཚུ་ཡང་སེམས་ཀྱིས་བཟོད་མ་
 ཚུར་པར་ང་བཅས་རེ་སྤྲུག་མཚོད་ཀྱི་ཉེན་ཟེར་རུང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྤྱོད་ཟེར་རུང་སྲ་
 རོ་སྤྲུག་ཚུ་ལྷ་ཁང་དང་བུམ་ཐང་བུམ་མ་ལྷ་ཁང་དང་འདྲ་བའི་ལྷ་ཁང་དགོན་སྡེ་ཙུ་ཚེན་
 གཞན་ཡང་ལེ་ཤ་ཅིག་ཡོད་མིའི་སྲུང་སྤྱོད་འབད་ནི་ཚུ་ད་རེས་སྤྲོལ་འཛོན་ལྷན་ཚོར་ཀྱི་
 ཐོ་བཀོད་ཀྱི་ལཱ་དང་འབྲེལ་སྤོད་པ་ཅིན་དུས་ཡུན་གཤེས་ཅིག་འགོར་འོང་ག་མི་ཤེས་པ་ལས་
 དེའི་ནང་འཁོད་ལཱ་སྤྲུག་ཚང་ལཱ་བྱུང་པའི་རྒྱུན་རྒྱུང་དང་འདྲཱ་གཞན་ཁར་འབྱུང་ནིའི་
 ཉེན་ཁ་ཡོད་པ་ལས་བརྟེན་དེ་ཚུ་འི་གནས་སྤྲོད་ཀྱི་སྲུང་སྤྱོད་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་ཚུ་གཞུང་
 གིས་ཡུན་མ་རིང་པར་མཛད་དེ་བཀོན་བསྐྱེད་དགོས་པ་འབད་ཞུས་ཡི། བུམ་ཐང་ལཱ་སྤྲུག་ཁང་
 མང་རབས་ཅིག་ཡོད་མི་ཚུ་ནང་ད་རེས་བསྐྱེད་རྒྱུན་པ་དང་རྫོང་དཔོན་རེ་ཡོད་རུང་སྤྱི་
 ལས་ཀྱི་བལྟ་བཤམ་པ་བརྒྱུ་ལས་བཅད་དེ་འོང་མ་དེ་མི་གཅིག་གིས་བདེ་ལུ་ཚུ་གས་
 པ་ལཱ་ཁག་ཡོད་པ་ལས་དེ་ཚུ་འི་ནང་དགོན་གཉེན་ཡམས་སེང་མཛད་དགོས་པ་དེ་ཡང་ཁག་
 ཚེ་བས་ཟེར་ཞུས་ཡོད། མ་གཞི་རྫོང་ཁག་བདག་སྤྱོད་ཁ་ཐུག་ལས་གཞུང་གི་བཀའ་དང་
 འབྲེལ་ཉེ་ལཱ་འབད་མ་ཙུ་ལས་མེན་སྲུང་སྤྱོད་འབད་དགོས་པའི་ཉེན་ཁ་ཡང་ཨར་རྒྱུན་
 དང་མི་རྒྱུན་ལས་སྲུང་སྤྱོད་འབད་དགོས་པ་བལྟ་བཤམ་པ་དང་གནས་སྤོད་པ་ཚུ་འི་ཉེན་
 སྲུང་ཚུ་ལས་སྲུང་སྤྱོད་འབད་དགོས་པ་ཡོད་པ་དེ་ཨར་རྒྱུན་ལས་སྲུང་སྤྱོད་འབད་ནི་འདྲེ་
 རང་ལཱ་ཁག་འདྲུག་ཟེར་ཞུས་ཡི།

ཚོགས་འདུ་ཚེན་མོ་གིས་གནས་ཚེན་ཙུ་ཚེ་ཤོས་ཀྱི་ལྷ་ཁང་དགོན་སྡེ་དེ་ཚུ་སྲུང་
 སྤྱོད་སྤྱིང་སྤྱིང་བཟོ་དགོས་པ་འདྲེ་ག་ར་གིས་ཞལ་འཆམ་མ་ཚད་མི་དབང་མང་འབད་ག་
 རེན་སོ་ཚེ་མཚོག་གིས་དབུ་གཙོས་པའི་སྤྲོལ་འཛོན་ལྷན་ཚོར་ཁ་ཐུག་ལས་སྤྲུག་ལཱ་གནང་
 དང་གནང་བཞེན་པར་ཨོན་མ་ལས་ད་རེས་ས་གནས་སོ་སོའི་རྫོང་ཁག་འཛོན་སྤྱོད་དང་

རབ་སྐྱེ་ཚུ་གིས་ རང་སོར་སོག་པའི་ཐུན་འགན་ཚུ་ནང་ འཐུས་ ཤོར་མེད་པར་ ཕུག་སྤྱིད་
 ལྷོད་གོས་པའི་དྲན་བསྐྱེད་དང་སྲོལ་འཛིན་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་ ཚོཏ་འདུའི་འཐུས་མི་ཚུ་གིས་
 ལྷོ་མི་ཚུ་ཐུགས་ཁར་བསྐྱེད་ཏེ་ བཤད་གྲུ་དང་སྲོལ་གྲུ་བཙུག་བཞག་དང་ དཀོན་གཉེར་
 ཡར་སེང་དགོས་མི་དགོས་ཚུ་ དབྱེ་ཞིབ་དབྱུད་དེ་ དེ་ལྷགས་ཀྱི་ལག་ལེན་འཐབ་དགོས་པ་ཚུ་
 ཡུན་མ་རིང་པར་མཛད་དགོས་པ་འབད་གྲོས་ཐག་ཚེད་ཅེ།

༥. ལམ་སྲོལ་སྲོ་གཏད་མ་དངུལ།

ལམ་ཐང་སྲོ་བཞིའི་མི་སེར་ལས་ ང་བཅས་རའི་སྲོན་བྱོན་རྒྱལ་བ་གོང་མ་ཚུ་དང་ ས་མ་
 འབྱོར་པ་ཅན་ཚུ་གིས་ ལྷ་ཁང་དང་དགོན་སྡེ་ རྫོང་གཞི་ཙམ་ཅན་མང་རབས་ཅིག་བཞེང་ས་
 ཡོད་མི་འདི་ ལྷ་ལ་བ་བཟང་པོ་ཨིན་པས། གཞུང་གིས་ རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་ནང་ རྟེན་ཙམ་
 འདི་ཚུ་འི་རྒྱུན་སྐྱོང་དང་ཉམས་བཅོས་ཚུ་ གཞུང་གིས་ལུས་དང་ལུ་བཞིན་དུ་ཡོད་རུང་ ང་
 བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ ལྷ་ཁང་དགོན་སྡེ་དང་རྫོང་གཞི་གལ་ཅན་མང་ནི་འདི་གིས་ དེ་
 ཚུ་འི་རྒྱུན་སྐྱོང་དང་ཉམས་བཅོས་འདི་དོན་ལུ་ མ་དངུལ་ལང་མ་ཚུ་གས་པའི་དཀའ་ངལ་
 འདུག། འདི་ལས་བརྟེན་ གསོ་བའི་སྲོ་གཏད་མ་དངུལ་དང་ རང་བཞིན་གནས་ ལྷངས་
 ཀྱི་འབྲུག་སྲོ་གཏད་མ་དངུལ་བཟུམ་འབད་ གྲུ་ཚང་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་འགོ་འདྲན་ཐོག་ལུ་ ལྷ་
 ཁང་དགོན་སྡེ་ རྫོང་གཞི་འི་ཉམས་བཅོས་འདི་དོན་ལུ་ སྲོ་གཏད་མ་དངུལ་ཅིག་ གཞི་བཙུགས་
 འབད་ནིའི་ཐབས་ཤེས་ཅིག་བརྒྱུག་པ་ཅིན་ མ་དངུལ་འདི་གིས་འབད་མ་འོངས་པ་ལུ་ ལྷ་
 ཁང་དགོན་སྡེ་དང་རྫོང་གཞི་ཚུ་ ཉམས་བཅོས་ལུ་ནི་ལུ་ སན་ཐོགས་སྲོམ་འོང་ནི་ཨིན་པས་
 ཟེར་ལུས་ཡི།

འདི་ལུ་ རང་སྲིད་སྲོན་པོ་གིས་ ལམ་ཐང་མི་སེར་ལས་ ང་བཅས་རའི་ལམ་སྲོལ་
 རྒྱུན་སྐྱོང་འཐབ་ནིའི་དོན་ལུ་ ལམ་སྲོལ་སྲོ་གཏད་མ་དངུལ་ཅིག་ཡང་ གཞི་བཙུན་གནང་

དགོས་པའི་གོས་བསྐྱོན་ཞུས་མི་འདི་ལུ་གཞུང་གི་ཁོང་ས་ལས་ཡང་སྲིད་བྱུས་བཅམས་ཏེ་
ཡོད་པ་ལས་ཆ་གནས་སྤེལ་བུ་ཡོད། མི་དབང་མང་འབད་ག་རེན་སོ་ཆེ་མཚོ་ག་གིས་ཡང་
སྤྱིར་སངས་རྒྱལ་བསྐྱོན་པའི་ཞབས་ཏེ་ག་དང་སྤོས་སུ་ང་བཅས་རའི་མི་སེར་ཚུ་གི་
ཚོ་གས་བསམ་སྤྱོད་བྱུང་གི་ཉེན་གསུམ་ཚུ་ཉམས་པ་སོར་ཚུད་དང་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་
བཏང་ནི་འི་ཐུགས་བཞེད་སྲུ་ན་མེད་པར་གནང་སྟེ་ལམ་སྲོལ་སྲོ་གཏད་མ་དངུལ་ཅིག་གཞི་
བཅུགས་གནང་ནི་གི་ཐུགས་ཐག་གཅད་དེ་སྲོལ་འཛིན་ལྷན་ཚོ་གས་ལུ་དེ་ལུགས་ཀྱི་བྱ་སྤོ་
ཚུ་འཕེལ་བྱུང་བསྐྱོག་དགོས་པའི་བཀའ་རྒྱ་གནང་ཡི།

མི་དབང་མང་འབད་ཞབས་ཀྱི་བཀའ་རྒྱ་བཞིན་ལམ་སྲོལ་སྲོ་གཏད་མ་དངུལ་གྱི་བཀའ་
ཁྲིམས་ཀྱི་ཟིན་བྲིས་ཅིག་བཅམས་ཏེ་ཉེ་ལམ་མི་དབང་མཚོ་ག་གི་སྤྱག་ཉུགས་ཞུ་ཚོ་ག་ཚོ་ག་
འབད་བཟོ་ཚར་ཏེ་ཡོད། བཀའ་ཁྲིམས་ཟིན་བྲིས་འདི་ནང་མ་ཅུ་མ་དངུལ་ཉུང་ཤོས་རང་
ཨ་རིའི་དྲོ་ལར་ས་ཡ་⁹⁰ དེ་ཅིག་བཅུགས་ཏེ་འབྲས་མི་དྲུག་དང་འབྲས་མི་དྲུང་ཆེན་གཅིག་
བཅས་པའི་ལས་སྡེ་ཅིག་འགོ་བཙུག་ནི་ཨིན། བཀའ་ཁྲིམས་ཟིན་བྲིས་འདི་ནང་མ་དངུལ་
སྤྱོད་ཐང་ས་ཀྱི་ལམ་ལུགས་ཚུ་ལ་གསལ་འབད་འཁོད་དེ་ཡོད། ལམ་སྲོལ་སྲོ་གཏད་མ་
དངུལ་ངོ་མ་དེ་གཞི་ཉེན་བཞག་སྟེ་དེའི་སྤྱོད་དངུལ་གྱིས་ང་བཅས་རའི་འབྲུག་གི་ལྷ་ཁང་
དགོན་སྡེ་དང་རྫོང་གཞི་ཚུ་གི་རྒྱུན་སྦྱོང་དང་ཉམས་གསོ་ཞུ་ནི་ཨིན། འདི་བཟུམ་མའི་སྲོ་
གཏད་མ་དངུལ་ལས་བཟོན་ང་བཅས་རའི་སྲོན་བྱོན་རྒྱལ་བ་གོང་མ་ཚུ་དང་ཕམ་བཟང་
པོ་ཚུ་གིས་བཞེང་ས་བཞག་པའི་ཕ་ཤུལ་ལོར་སྐལ་གལ་ཅན་ཚུ་ཉམས་ཆག་ཤོར་མ་བཅུག་
པར་རང་མགོ་རང་འདྲོང་ས་ཀྱིས་བདག་འཛིན་འཐབ་ཚུགས་ནི་ཨིན་པས།

གཞུང་ཞབས་ཀྱིས་ལམ་སྲོལ་སྲོ་གཏད་མ་དངུལ་དེའི་དོན་ལུ་ང་བཅས་རའུ་
གོགས་རམ་འབད་མི་ཆ་རོགས་ཚུ་དང་ཕན་ཚུན་བར་ན་གོགས་རམ་གྱི་དྲི་བསྐྱོན་འགོ་
བཅུགས་ཅི། འབྲུག་གི་ཁྱད་ཚོས་བཟང་པོའི་ཕ་ཤུལ་ལོར་སྐལ་ཚུ་ཉམས་ཆག་མེད་པར་

བདག་འཛོལ་འཐབ་ནི་འདོན་ལུ་གྲོགས་རམ་འབད་མི་ལེ་ཤ་ཅིག་གིས་ལམ་སྲོལ་སྲོ་གཏད་
མ་དངུལ་དེ་ནང་མ་དངུལ་བཅུགས་ནི་ལུ་དང་འདོད་ཡོད་པའི་སློན་ལྷོ་ཚོའ་དམངས་ལུ་
ལུ་ལེ་ཞེ་གོ་སྐབས་ཐོབ་ནི་འདི་གིས་སྲོ་བ་སྲོམ་གྱི་ཡོད་ཟེར་ཞུས་ཡི།

དེ་ལས་གསོ་བ་དེ་ཤེས་རིག་སྲོལ་པོ་གིས་ལམ་སྲོལ་སྲོ་གཏད་ཀྱི་གསུང་གྲོས་གནང་
ཞེར་ལུ་གསོ་བའི་སྲོ་གཏད་མ་དངུལ་གྱི་སྐོར་ལས་ཡང་ལོ་རྒྱུས་ལུ་ཅམ་གྱི་ཡོད་པ་ལས་
དེ་འདྲི་སྐོར་ལས་ཚོའ་འདུ་ཆེན་མོའི་འཐུས་མི་ཚུ་ལུ་གནས་ཚུལ་དང་འདྲམ་འབད་ཞུ་བའི་
ནང་གསལ་མི་དབང་མང་འུ་ཞབས་ལས་ང་བཅས་རའི་མི་སེར་ཡོངས་ཀྱི་ཕན་ཐབས་
དང་སྤྱད་སྤྲུག་སེལ་ནི་འདོན་ལུ་གསོ་བའི་སྲོ་གཏད་མ་དངུལ་དེ་གཞི་བཅུགས་གནང་
ཡི། དེ་ཡང་གསོ་བའི་འཆར་གཞི་མ་དངུལ་ཡོངས་བསྐྱོམས་ལས་ལོ་བསྟར་བཞེན་དུ་
དངུལ་ཀྱམས་ས་ཡ་ ༤༠ དེ་རེ་གསོ་སློན་འདྲེ་མེན་སྐྱོ་ཚོགས་ཀྱི་མཁོ་སྐྱབ་དོན་ལུ་ཟད་གོན་
གཏང་དོ་ཡོད་མི་འདི་འབྲུག་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་མི་སེར་ལུ་བགོ་བཤའ་རྒྱབ་པ་ཅིན་བརྒྱ་དུ་
༤༠ རེ་ཐོན་མ་ཡིན་མས། མཁོ་སྐྱབ་ཀྱི་མ་དངུལ་འདི་ནང་བརྒྱ་དུ་༤༠ འུ་བཅས་རའི་
གཞུང་གི་མ་དངུལ་ལས་འགྲོ་སོང་གཏང་མ་ཡིན། འདི་ལས་བཞེན་གསོ་བའི་སྲོ་གཏད་
མ་དངུལ་ཅིག་གཞི་བཅུགས་མཛད་ཚུའ་པ་ཅིན་དུས་དེས་མེན་ཚད་མ་འོངས་ཡུན་རིང་
གི་བར་ན་གསོ་སློན་ཚུ་དེ་རེས་བཟུམ་འབད་རང་མི་སེར་ལུ་སྤོང་པར་གནང་ཚུགས་ནི་
གི་དམིའ་ཡུལ་བསྐྱེད་དེ་མི་དབང་མང་འུ་ཞབས་ཀྱི་བཀའ་གནང་བ་དང་འབྲེལ་ཏེ་གསོ་
བའི་སྲོ་གཏད་མ་དངུལ་དེ་གཞི་བཅུགས་གྲུབ་ཅི། དམིགས་ཡུལ་དེ་དོན་སྤོང་ཅན་འབད་
སྐྱབ་དགོས་པ་ཅིན་མ་དངུལ་ཨ་རི་འདྲི་ལར་ས་ཡ་ ༢༤ དེ་ཅིག་དགོས་ནི་ཡིན་མཇུག་འདི་
གི་སྤྱོད་ཅིས་ཀྱིས་གསོ་སློན་གྱི་རིགས་ཉེ་སྐྱབ་འཐབ་ཚུགས་ནི་ཡིན་པས། སྲོ་གཏད་མ་
དངུལ་ཨ་རི་འདྲི་ལར་ས་ཡ་ ༢༤ བཟོ་ཐངས་ཀྱི་སྤྱད་བྱས་དེ་ཡང་ས་ཡ་ ༡༢ སྤྱི་ལས་
གྲོགས་རམ་འབད་ལེན་ནི་དང་དེ་འདྲི་སྤྱོད་ལུས་ས་ཡ་ ༡༢ ཤོ་དེ་གཞུང་ཞབས་ལས་བཅུགས་

གནང་ནི་དེ་འབད་ལས་སློབ་གཏང་མ་དངུལ་དེ་ལམ་ལུགས་ལྟངས་པར་ཅན་ཅིག་ཨིན་མི་
དེ་ཡང་གོགས་རམ་བྱིན་མི་དང་ལེན་མི་གཉིས་ཆ་རང་གིས་མ་དངུལ་འདྲན་འདྲ་བཅུག་
ནི་ཨིན་མ་མཚན་དེ་རེས་སློབ་གཏང་མ་དངུལ་དེ་གཞི་བཅུན་ཚར་མ་ཅིག་ཨིན་རུང་ད་ཚུན་
ཨ་རིའི་དྲོལ་ར་ས་ཡ་³ དང་སྟོང་ལྷག་⁴ ཅམ་ཐོབ་ཡོད། ལོ་ངོ་དག་པ་ཅིག་གི་ལྷན་ལས་
སློབ་གཏང་མ་དངུལ་དེ་ཚང་མ་འབད་ཐོབ་ད་གཞི་ལུགས་འབད་ཚུན་པའི་རེ་བ་སླེན་ཡོད་པ་
མཚན་མི་དབང་མང་འབད་ག་རེན་པོ་ཆེ་མཚོ་ག་གིས་གསོ་བའི་སྡེ་ཚན་དེ་འགྱུར་ལྷོག་
མེད་པའི་ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་གཏང་ནིའི་ཐུགས་བཞེད་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲུབ་ཚུགས་
པའི་རེ་བ་ཡོད་ཟེར་ཞུས་ཡི།

འདི་དང་འདྲ་བར་མང་འུམ་གྱི་ཐུགས་དགོངས་བཞེད་དུ་ལམ་སྲོལ་སློབ་གཏང་
མ་དངུལ་ཅིག་གཞི་བཅུག་འབད་བཅུན་འདི་གིས་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ལམ་འགྲོལ་ལུ་
སྲོལ་གྱི་གཞི་མ་ལྟ་བུ་དགོན་སྡེ་ཚུ་ཉམས་བཅོས་འབད་ཚུགས་ནི་ཨིན་མ་ལས་བཞེད་
སེམས་གདོང་ལས་རང་དགའ་དགོས་པ་བྱུང་ཡི། ལམ་སྲོལ་སློབ་གཏང་མ་དངུལ་འདི་ནང་
ཕྱིའི་གོགས་རམ་རྒྱུ་མ་ཅིག་ལུ་བཞེད་མ་སྟོན་པར་ང་བཅས་ར་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མི་
སེར་ཡོངས་ཀྱིས་སློབ་འདེབས་ཞུ་སྟེ་མི་རེ་གིས་དངུལ་ཀྱམ་རེ་མ་གཏོགས་སུ་མ་ཚུགས་
རུང་དག་སྤང་དང་སྡེད་ཚད་ཆེ་ནི་ཨིན་པས་ཟེར་ཞུས་ཡི།

དེའི་རྒྱབ་སྐྱོན་ལུ་ཐུག་ཕྱག་མི་སེར་སྤྱི་མི་གིས་འབྲུག་པའི་མི་སེར་ཡོངས་ཀྱི་
མཐའ་དོན་ལུ་གཞུང་ཞབས་ཀྱི་དགོངས་བཞེད་དང་འབྲེལ་ཏེ་གསོ་བའི་སློབ་གཏང་མ་
དངུལ་གཞི་བཅུགས་གནང་པའི་སྐོར་ལས་གསོ་བ་དང་ཤེས་རིག་སློབ་པོ་གིས་ཁ་གསལ་
འབད་གསུངས་གནང་མི་ལུ་ཡིད་ཆེས་ངལ་རངས་ཀྱི་སྐོལ་སུ་བཞེད་དགའ་ཚོར་ཞུ་
དང་འབྲེལ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དོག་གཏང་ཅན་གྱི་རྒྱ་ལོར་ཁག་ཆེ་ཤོས་ཅིག་མའི་གཞུགས་
ཁམས་འཕྲོད་བསྟེན་བཞེད་དགོས་པ་དེ་འདི་ལུ་མཁོ་བའི་གསོ་སྐྱོན་ཚུ་གཞུང་ལས་འགྲོ་

སོང་འབོར་ཆེར་གནང་སྟེ་མི་སེར་ལུ་རིན་མེད་སྟོང་པར་གནང་དང་གནང་བཞིན་པར་
ཡིན། ད་ལས་པར་ཡང་དེ་བཟུམ་གྱི་འཆར་གཞི་ཚུ་སྐྱབ་ཚུ་གས་པ་ཅེན་ང་བཅས་མི་སེར་
ཚུ་ལུ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་དགའ་ཚོར་དང་སྐྱིད་སྐྱུག་སྟོམ་འབད་རང་ཐོབ་ནི་ཡིན་ལས་
བཀྲིན་ཆེ་ཡི་ཟེར་ཞུས་ཡི། དེ་དང་འདྲ་བར་ལམ་སྲོལ་སྟོ་གཏད་མ་དངུལ་ཅིག་ཡང་མི་
དབང་མང་འ་ཞབས་ཀྱིས་གཞི་བཙུགས་གནང་ནི་གུར་ཐུགས་ཐག་བཅད་གནང་ཡོད་པ་
ལས་ཐུགས་དོན་ཡིད་བཞིན་དུ་གྲུབ་སྟེ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་དཔལ་ལྷན་འབྲུག་
པའི་འབངས་མི་སེར་ལུ་ཕན་ལྗོངས་ཀྱི་ཆེ་མ་འབད་རང་བྱུང་ཚུ་གས་པའི་སྟོན་ལམ་
ཞུས་ཡི།

དེ་དང་འདྲ་བར་ཉ་གི་མི་སེར་སྤྱི་མི་གིས་བུམ་ཐང་མི་སེར་ཁ་ཐུག་ལས་ལམ་སྲོལ་
སྟོ་གཏད་མ་དངུལ་གཞི་བཙུགས་གནང་དགོས་པའི་སྟོས་བསྟུན་ཞུ་མི་འདི་ཉ་ཅང་གིས་
ལེགས་ལམ་ཆེ། ང་བཅས་རའི་ལྟ་ཁང་དགོན་སྡེ་དང་ཚོང་གཞི་ཉམས་གསོའི་སྟོ་གཏད་
མ་དངུལ་གྱི་སྟོར་ལས་ང་བཅས་མི་སེར་གྱིས་མཚོ་བསམ་བཏང་མི་བ་ལྷག་པ་འབད་མི་
དབང་མང་འ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོ་གིས་ལམ་སྲོལ་གྱི་སྟོ་གཏད་མ་དངུལ་གཞི་བཙུགས་
གནང་ནིའི་སྲིད་བྱུས་འདི་ལུ་ཐུགས་ཐག་བཅད་ཚར་བ་གིས་མ་ཚད་བཀའ་བྲིམས་ཟེན་
བྲིས་ཚུ་ཡང་བཙམས་ཚར་ཏེ་ཡོད་མི་འདི་ག་ཅི་འདི་གི་སྐུལ་བ་བཟང་པོ་ཡིན་མ་ལས་
བཀྲིན་ཆེ་ཟེར་ཞུས་ཡི།

ད་ལས་པར་ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྤར་སྲོལ་ལམ་ལུགས་བཟང་པོ་ཚུ་མ་
ཉམས་པར་བརྟན་ཏོག་ཏོ་འབད་གནས་ཚུ་འདི་དོན་ལས་ལམ་སྲོལ་སྟོ་གཏད་ཀྱི་མ་
དངུལ་དེ་གཞུང་གིས་གཞི་བཙུགས་གནང་ནི་ཡིན་མ་དེ་སྟོས་བཟང་གི་མ་དངུལ་འདི་ནང་ང་
བཅས་མི་སེར་ཚུ་གིས་ཡང་རང་སོའི་འབྲོར་པ་དང་བསྟུན་ཏེ་ཞལ་འདེབས་ཆེ་ཆེ་ཚུང་
ཚུང་རེ་སུལ་ནིའི་གོ་སྐབས་ཐོབ་ནི་ཡིན་མ་ལས་རང་སོའི་དགོ་བའི་འབྲས་བུ་འདི་ཇི་

སྲིད་འཁོར་བ་མ་སྟོང་གི་བར་ན་ཟད་ཐབས་མེད་པ་ལས་ སློན་ལམ་བཏབ་སྟེ་སྤུལ་བའི་རྒྱ་
འདི་འགྲོ་བརྟུག་ཙམ་ལས་རང་མི་འགྲོ་ཞི་ཡིན་པས། ད་ཅི་སྟོན་འདུ་ཆེན་མོའི་ནང་འདི་
བཟུམ་མའི་ལམ་སྲོལ་བཟང་པོའི་སྟོན་ལས་གསུང་གོས་བྱུང་མི་ཚུ་ ཚོན་འདུའི་མི་སེར་
འབྲས་མི་ཚུ་གིས་ རང་སོའི་སྤྱི་འོག་གི་མི་སེར་ཚུ་ལུ་གོ་བཅད་འབྲོད་ཚུ་གས་པ་ཅིན་ མི་
སེར་གྱི་ཁོང་ས་ལས་འདི་བཟུམ་མའི་ལས་རིམ་ནང་ ཞབས་ཏོག་ཞུ་ཞིའི་དང་འདོད་སྟོད་མི་
ལེ་ཤེས་ཐོན་ཞི་ཡིན་པ་ལས་ འདི་བཟུམ་མའི་སྲིད་བྱས་དེ་ཅི་དང་ཡང་མ་འདུམ་ཅིག་ཡིན་མ་
ལས་ ད་ལས་མར་ཡང་ འབྲེལ་ཡོད་སྟོན་རྒྱས་དཔོན་འག་ཚུ་གིས་ ཟུགས་བག་ཡིང་ས་
མ་ཤོར་བར་ དེ་ཚོའི་དམིགས་དོན་ཚུ་ ཚུ་ལ་བཞིན་གྲུབ་ཚུ་གས་པར་ མཛད་གནང་པའི་རེ་
སྟོན་ཞུ་ཡི།

འདི་ལུ་སློབ་སྟོན་ཚོན་སྟེའི་མི་སེར་འབྲས་དཔོན་གྱིས་ བུམ་ཐང་རྫོང་འགག་གི་མི་སེར་
ལས་ཞུ་དོན་བཞིན་ གསོ་བའི་སློབ་གཏང་མ་དངུལ་དང་ ལམ་སྲོལ་སློབ་གཏང་མ་དངུལ་གཉིས་
ཆ་རང་རྒྱལ་ཡོངས་ལུ་ སྤར་མེད་མན་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་སྲོལ་བཟང་པོ་ཅིག་འོང་ཞི་ཡིན་མ་
ལས་བཞེན་སློབ་གཏང་མ་དངུལ་འདི་གཉིས་ཀྱི་དོན་ལུ་ མི་སེར་དང་ཚོང་པ་སྐྱེད་སྟེའི་ལུ་
འབད་མི་ཚུ་ལས་ཡང་ འབྲེལ་ཞུ་རེ་བསྟུ་ཐབས་མཛད་གནང་པ་ཅིན་ དམིགས་དོན་བཟང་
པོ་འདི་ཚུ་བསྐྱབ་ཞི་ལུ་ ཕན་ཐོབ་ཆེ་དྲགས་བྱུང་ཚོད་ཀྱི་བསམ་འཆར་ཞུ་ཡི།

དེ་ལུ་ཚོགས་དཔོན་གྱིས་ བུམ་ཐང་སྟེ་བཞིའི་མི་སེར་ལས་ ལམ་སྲོལ་སློབ་གཏང་མ་
དངུལ་གྱི་གོས་གཞི་སྤུལ་མི་འདི་ལུ་ རང་སྲིད་སློན་པོ་གིས་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་
ཆེའི་ཞབས་ལས་ མི་སེར་གྱི་རེ་འདུན་བ་ལྷག་སྟེ་ ལམ་སྲོལ་སློབ་གཏང་མ་དངུལ་གཞི་
བཅུ་གས་གནང་ཞི་གུར་ ཟུགས་ཐག་བཅད་ཡོད་པ་གིས་མ་ཚད་ དེ་ལྟགས་ཀྱི་བཀའ་བྲིམས་
ཟེན་གྲིས་ཅིག་ཡང་ བཅམས་ཚར་ཏེ་ཡོད་པ་འབད་ཞུ་ཡི། དེ་ཁར་ འབྲུག་ལུ་གྲོན་རམ་
བྱུན་མི་ཚུ་གིས་ཡང་ ལམ་སྲོལ་སློབ་གཏང་མ་དངུལ་གྱི་དོན་ལུ་ གོགས་རམ་བྱུན་ཞི་གི་སྟོ་

འདོད་བསྐྱེད་ལྷགས་ཚུ་ཡང་ཚོན་དམངས་ལུ་ཁ་གསལ་ཞུ་ཚེ་རམ་ལས་གསུང་གྲོས་ཡུན་
རིང་དགོས་པའི་གནད་དོན་མེད་པའི་ཁར་ཚོང་པ་དང་མི་མེར་ཚུ་ལས་འབྲེལ་ཞུ་བསྟུ་
ལེན་གྱི་ཐད་རང་སོའི་དད་པ་དང་བསྐྱེད་ལེན་གཏོགས་གཞུང་གིས་བསྟུ་ལེན་མཛད་ལེའི་
སྲིད་བྱས་དང་ཐུན་བཞེད་མེད་པ་ལས་བརྟེན་འདི་གི་སྐོར་ལས་གསུང་གྲོས་གནང་དགོས་པ་
མེན་འདུག་ཟེར་ཞུས་ཡི།

ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་གིས་མི་དབང་མངའ་བདག་རེན་པོ་ཆེ་མཚོ་གཤིས་ལམ་
སྲོལ་སྲོ་གཏད་མ་དངུལ་གཞི་བཙུགས་གནང་ལེའི་ཐུགས་ཐག་བཅད་དེ་དེ་ལྟར་གྱི་ལས་རིམ་
ཚུ་ཡང་འགོ་བཙུགས་ཡོད་མི་འདི་ལུ་ཚོགས་དམངས་ཀྱིས་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་བཅས་བཀྲིན་
དང་དགའ་ཚོར་ཞུས་ཏེ་འདི་བཟུམ་མའི་ལམ་སྲོལ་བཟང་པོའི་སྐོར་ལས་ཚོགས་འདུའི་
མི་མེར་འབྲས་མི་ཚུ་གིས་རང་སོའི་སྤྱོད་ལེན་གྱི་མི་མེར་ཚུ་ལུ་གནས་ཚུལ་སྲབ་ལེ་མ་
གཏོགས་འབྲེལ་ཞུ་བསྟུ་ལེའི་ཐད་གཞུང་ལུ་འདི་བཟུམ་མའི་སྲིད་བྱས་མེད། ལམ་སྲོལ་
སྲོ་གཏད་མ་དངུལ་གྱི་དོན་ལུ་མི་མེར་དང་ཚོང་པ་སྐྱེད་སྲེ་རང་སོའི་དད་ལོས་དང་བསྐྱེད་
ཏེ་སྤུལ་ལེ་མ་གཏོགས་བདེ་བསྐྱེད་འབད་དགོས་པ་མེད་པ་ད་ལམ་སྲོལ་སྲོ་གཏད་མ་དངུལ་
གཞི་བཙུག་འབད་ལེའི་ཐད་ཐུན་མཐུན་བྱུང་མི་འདི་ལུ་བསམ་དོན་ཡིད་བཞིན་དུ་གྲུབ་པའི་
སྐོན་འདུན་ཞུས་ཏེ་ལམ་སྲོལ་སྲོ་གཏད་མ་དངུལ་གྱི་གསུང་གྲོས་མཇུག་སྟེད་ཡོད།

༤. ཅ་དངོས་འགངས་ཅན་བོར་སྐྱོར་ལས་ཉེན་སྲུང་།

སྲུངས་ཐང་རྫོང་ཁག་གི་མི་མེར་ལས་ལྷ་ཁང་དང་མཚོད་ཉེན་ཅིག་ལས་ཨར་རྒྱན་ཤོར་
བ་ཅིན་རྒྱ་གསུང་ཐུན་ཉེན་གྱི་ཅ་དངོས་ཨར་རྒྱན་ཤོར་མི་དེ་ལོག་ཐོབ་ལེའི་དོན་ལུ་འབྲེལ་
ཡོད་ཡོངས་ཀྱིས་རྟོག་མེད་གྱི་འབད་བཙོན་བསྐྱེད་དགོས། དམིགས་ཡུལ་འདི་བསྐྱེད་ལེའི་
ཐབས་ལམ་ཅིག་ཞིབ་དཔྱད་སྐོར་སོ་སོ་ལུ་གཞུང་སྐོར་དང་ལས་སྡེ་སོ་སོའི་འགྲུལ་འཁོར་

ཆ་མཉམ་ འབྲེལ་ཡོད་ལས་བྱེད་པ་ཚུ་གིས་ ཅོག་འཐད་པ་འབད་ཞིབ་བལྟས་འབད་
དགོས་པ་འབད་ཞུས་ཡི།

འདི་ལཱ་ནང་སྲིད་སློན་པོ་གིས་ སྤྱང་ས་རྫོང་མི་སེར་ལས་ཞུ་མི་འདི་ ཅ་དོན་དེ་བྱེད་
བཀའ་གཉེས་འབད་གོ་ཡི་དེ་ཡང་ འགའ་སྤྱང་ཚུ་ནང་འགྲུལ་འཁོར་ཚུ་ ཞིབ་དཔྱད་ཚུ་ལ་
མཐུན་འབད་དགོས་པ་ད་ གཞུང་སླེར་གྱི་འགྲུལ་འཁོར་ག་ར་འབད་རུང་ ཞིབ་དཔྱད་གྱི་
ལམ་ལུགས་གཅིག་མཚུངས་དགོས་པ་འབད་ཞུ་མི་འེ་ཐད་ འགོགས་སྤྱང་ཚུ་ནང་ བྲིམས་
སྤྱང་འགག་པའི་ཁར་ ཐོ་དབུ་ལས་ཁུངས་དང་ འོང་འབབ་དང་ ཅ་སྐུལ་ལས་ཁུངས་གྱི་ཞི་
གཡོག་པ་ཚུ་ཡོད་པ་ལས་ དེ་ཚུ་གིས་འགྲུལ་པ་ཆ་མཉམ་ལཱ་ ཞིབ་དཔྱད་འབད་དང་འབད་
བཞིན་པར་ཡོད། ད་ཚུན་ཅ་རྫོང་ཨར་ཀུན་འོར་མི་ལེ་ཤ་ལོག་སླེ་ཐོབ་མི་ཚུ་ འགོགས་ སྤྱང་
ཚུ་ནང་ ལཱ་འབད་མི་ཚུ་གིས་ ཞིབ་དཔྱད་འབད་བའི་གྲུབ་འབྲས་ཨོན་ཟེར་ཞུས་ཡི།
འགོགས་སྤྱང་ཚུ་ནང་ ཞིབ་དཔྱད་རྒྱབ་ཐངས་དེ་ མ་གཞི་དྲག་པོ་འེ་དམག་མི་འེ་འགྲུལ་
འཁོར་དང་ རྒྱ་གར་དམག་མི་འེ་འགྲུལ་འཁོར་ཚུ་ དམག་མི་འེ་ལམ་ལུགས་དང་ བལྟན་མ་ད་
ཞིབ་དཔྱད་འབད་ནི་མེད་རུང་ གཞན་གཞུང་སླེར་ཆ་མཉམ་ལམ་འགོགས་དེ་ལ་ལས་བཅར་
དགོ་མི་འེ་རིགས་ཚུ་ ཞིབ་དཔྱད་ཅོག་ར་འཐད་པ་འབད་རྒྱབ་སྤྲོ་ཡོད་ཟེར་ཞུས་ཡི།

འདི་ལཱ་སྤྱང་ས་ཐང་ཁ་མི་སེར་སྤྱི་མི་གིས་ མི་སེར་ཚུ་གིས་ཞུ་བ་སུལ་མི་འདི་འེ་ཞུ་
ལན་ཚུ་ནང་སྲིད་སློན་པོ་གིས་ ལ་གསལ་འབད་ཞུ་གནང་མི་ཚུ་ན་འཐད་འབད་རང་ཉ་
གོ་ཡི་ཟེར་ཞུས་ཏེ་ མི་སེར་གྱི་སེམས་ཁར་དོགས་པ་ཡོད་མི་ངོ་མ་རང་ ད་ཚུན་གྱི་བར་ན་
འགྲུལ་འཁོར་ཆེ་ཆུང་མེད་པར་ཞིབ་དཔྱད་མ་འབད་བས་ཟེར་ཅ་ལས་ཞུ་མི་ན་པར་ ཞིབ་
དཔྱད་རྒྱབ་ཆོག་པ་དང་མ་ཆོག་པ་ཡོད་པ་ལས་བཟུན་ཏེ་ དེང་སང་གི་དུས་ལཱ་མི་ག་ར་མཉོ་
བསམ་བཤང་ཐངས་སོ་སོ་ཡོད་པ་ལས་ འབག་མ་ཆོག་པའི་ཅ་དངོས་ཚུ་ ཞིབ་དཔྱད་རྒྱབ་
ནི་མེད་པའི་འགྲུལ་འཁོར་ཚུ་ནང་ འབག་སྤྲོ་མི་འགྱོ་ག་ཟེར་བའི་དོགས་པ་ཡོད། འདི་

ལས་བརྟེན་ཏེ་ དེ་ཚུ་ཡང་ཞིབ་དཔྱད་རྒྱུ་ནི་ཡོད་པ་ཅིག་བཟོ་བ་ཅིན་ ག་དེ་སྤྲེའུ་ག་ཟེར་
ལྷུ་ཨིན། དེ་སྤྲེའུ་ལྷུ་དགོས་མི་འདི་གཙོ་བོ་ར་ ང་བཅས་ར་གིས་གོ་དོ་བཟུམ་འབད་བ་ཅིན་
ནག་ཚོང་རྒྱུ་མི་ཚུ་གིས་ འབྲུག་གི་མཁའ་འགྲུལ་ནང་ལཱ་འབད་མི་ཚུ་ལས་ མཉམ་
གྲོགས་འཚོལ་ཏེ་ གསེར་ཚོང་རྒྱུ་སྤོང་ལས་ དེ་ཚེ་ཅིག་ཁར་ ཞིབ་དཔྱད་ལེགས་ཤོམ་
འབད་དེ་བལྟམ་ད་ ནག་ཚོང་རྒྱུ་མི་ཚུ་དང་གཅིག་ཁར་ དོགས་པ་ཆགས་དགོས་པ་མེད་
པའི་འབྲུག་གི་མཁའ་འགྲུལ་ལས་བྱེད་པ་དག་ཅིག་གིས་ ཆ་རོགས་འབད་དེ་ཡོད་པ་ཇི་ས་
བདེན་ཐོན་ལུག།

དེ་བཟུམ་སྤྲེའུ་བཀག་ཆ་མ་རུང་པའི་འགྲུལ་འཁོར་ཚུ་ ནག་ཚོང་རྒྱུ་མི་ཚུ་གི་ཚོང་
ལམ་མི་འབད་ག་མཐོ་བའི་དོགས་པ་བྱུང་སྟེ་ཡོད། འདི་ལས་བརྟེན་ ཞེ་དྲག་གཉིས་ཀྱི་
འགྲུལ་འཁོར་ཚུ་ནང་ཡང་ ཞིབ་དཔྱད་རྒྱུ་ནི་ཡོད་པ་ཅིག་མཛད་གནང་པ་ཅིན་ བཀྲིན་ཆེ་
ནི་ཨིན་པས་ཟེར་ལུས་ཡི། ད་ཚུ་ན་གྱི་ནང་འཁོད་ཞིབ་དཔྱད་མཛད་མི་དེ་ལཱ་ ང་བཅས་མི་
སེར་ཡོང་ས་ཀྱི་ཁ་ཐུག་ལས་ བཀྲིན་དག་འཚོར་སྤོམ་འབད་རང་བསམ་ནི་ཨིན། ད་ལས་
པར་ཡང་ ཞིབ་དཔྱད་སྤེར་བ་ལྷག་པ་འབད་ ལེགས་ཤོམ་འབད་ བདག་འཛིན་འཐབ་སྟེ་
མཛད་ནི་ཡོད་པ་ཅིག་འབད་ ཚོན་འདུ་ཆེན་མོའི་གྲོས་ཚོད་ནང་ལཱ་བཅུག་གནང་པ་ཅིན་ ག་
དེ་སྤྲེའུ་འཚམས་ག་ཟེར་བའི་གྲོས་བསྟུན་ལུས་ཡོད།

ཚོན་འདུ་ཆེན་མོ་གིས་ སྤངས་ཐང་ཁའི་མི་སེར་གྱིས་ལྷུ་བཞེན་དུ་ ང་བཅས་
རའི་ནང་ཉེན་འགངས་ཅན་ཚུ་སྤྱིར་མི་ཤོར་ནི་འདོན་ལས་ ནག་ཚོང་གཞན་ཡང་བཀག་
ཐབས་ཀྱི་དོན་ལཱ་ འགོགས་སུང་ཞིབ་དཔྱད་སྟོན་ཚུ་ནང་ གཞུང་སྤྱིར་དང་ལས་སྤྲེའུ་སོ་སོའི་
འགྲུལ་འཁོར་ཆ་མཉམ་དབྱེ་བ་མེད་པར་ གཅིག་མཚུངས་ཞིབ་དཔྱད་རྒྱུ་ནི་འམ་
ལུགས་སྤྲིང་སྤྲིང་བཟོ་དགོས་པའི་ལཱ་འདི་ཐུགས་ཁར་བསྐྱམས་ཏེ་ བང་སྤྲིད་ལྷན་ཁག་
གིས་ ད་རེས་ཡོད་པའི་ལམ་ལུགས་ཚུ་ལཱ་བསྐྱུར་ཞིབ་མཛད་དེ་ གང་ལ་གང་དྲག་གི་ཐབས་

ལམ་བཏོན་ཏེ་ ཞེས་དཔུང་སྐོར་ཚུ་ནང་ འགྲུལ་འཁོར་ཚུ་བཟུ་ཞེས་སྤྱིང་སྤྱིང་མཛོད་
དགོས་པ་འབད་གྲོས་ཚེད་གྲུབ།

ལ. སྐོཞིང་གི་ཚེད་འོག་ལོགས་སུ་དགོས་པ།

གཞལ་སྤང་ཚོང་ཁག་ སུན་སྤང་དུག་ཁག་གི་རང་ལ་ཚེད་འོག་གི་མི་སེར་ལས་ སུན་སྤང་
དུག་ཁག་རང་ལ་ཚེད་འོག་ལུ་གུང་གུང་ས་ ༤༢༧ དེ་ཅིག་ཡོད་མི་དེ་གཞལ་སྤང་ཚོང་ཁག་
ནང་མི་སྡོམ་ས་དང་ས་རྒྱ་ཆེ་ཉིང་གཉིས་ཆ་རང་སྐོཞིང་ཤོས་ཨིན། དེ་ཁར་ལ་ལུང་ཚུ་རོང་
དོག་ཨིན་ནི་འདི་གིས་ སྐོཞིང་འབྲེལ་ཡོད་གཞུང་གི་ལས་བྱེད་པ་ཚུ་གིས་ གཡུས་ཚུན་
རེ་རེ་བཞེན་ འཆར་གཞི་གོང་འཕེལ་ལས་སྒྲུ་ཚུ་ ལག་ལེན་འཐབ་ནི་དང་བཟུ་རྟོག་འབད་
ནི་ཚུ་ལུ་དཀའ་ཐུབ་རྒྱ་ཆེ་མ་འབད་རང་སྤྱོད་དོ། སུན་སྤང་ཚེད་འོག་སྤྱོད་བ་ལས་ ཉེན་ལམ་
གཉིས་དང་གསུམ་འགོར་བའི་སྐོཞིང་ས་སྐོཞིང་ ཚེད་འོག་ཚོགས་པ་ དུག་དང་གུང་པ་
༡༧༥ ཡོད། ཚེད་འོག་ལུ་བརྟེན་པའི་འབྲེལ་བ་ཚུ་གི་དོན་ལུ་ སྐོཞིང་གི་ཡིག་ཚང་ནང་
འཕུལ་འཕུལ་འགྲོ་དགོས་པ་ཐོན་ལས་ ལམ་ཐག་རིང་པའི་སྤྱབ་ས་ཀྱིས་ སྐོཞིང་མི་སེར་
ལུ་བྱ་སྤྲུལ་མ་བདེ་མ་སྐོཞིང་འབད་རང་གུང་སྤྱོད་ཡོད། གནད་དོན་འདི་ཚུ་ལས་བརྟེན་སྐོ
ཞིང་གི་མི་སེར་ཚུ་གི་དཀའ་རང་ལ་ལུ་དགོང་ས་ཏེ་ སྐོཞིང་ལུ་ཚེད་འོག་ལོགས་སུ་ཅིག་
བརྟེན་དགོས་པའི་གསེལ་འདེབས་ཞུས་ཡི།

དེ་དང་འདྲ་བར་ ཐམ་སྤྲུག་སྤྱི་མི་གིས་ ཚེད་འོག་ནང་གུང་པ་མང་ཉུང་དང་ ཚེད་
འོག་ལོགས་སུ་བཟོ་དགོས་ནི་འདི་ལུ་ གཞུང་ལས་བྱུ་བཞེད་སྐོཞིང་ཅིག་རང་ གནང་
དགོས་པ་གལ་ཆེ་བས་ཟེར་ཞུས་ཡི། དེ་ཡང་ཚེད་འོག་ནང་གུང་པ་མང་ཉུང་ གཤེད་རང་
ཡོད་རུང་ ཡུལ་གོང་སོ་སོའི་ཆུ་ཚུ་ལ་དང་བརྟེན་ཏེ་ ས་གནས་ལ་ལོ་ལུ་ མི་སེར་གུང་པ་
ལེ་ཤུ་ཡོད་སའི་ས་ཁོངས་ཚུ་ནང་ དཀའ་རང་ལ་སྐོཞིང་མེད་རུང་ ཚེད་འོག་ལ་ལོ་ཅིག་གི་ནང་

མི་སེར་གྱི་གྲངས་ལ་ཉུང་སུ་ལས་མེད་རུང་། གཡུས་གཅིག་ལས་གཅིག་ནང་། རྒྱུན་འབྲེལ་
འབད་མ་དུ་ ཉེན་ལམ་གྱིས་ཡང་ལྷོད་མ་ཚུགས་པའི་ས་ཁོངས་མཚུགས་ཆེད་སྤྱི་དང་མི་སེར་
ལུ་དཀའ་སྤྲུག་ཡོད་མི་ཚུ་ཡང་། ཐུགས་ལུ་བསྐྱེད་མ་ཉེ་མཛད་གནང་དགོས་པའི་བསམ་
འཆར་ཞུས་ཡི།

འདི་ལུ་ བུ་སྲིད་སློབ་པོ་གིས་ ཉེན་མ་ཉེ་མའི་ཚོགས་འདུ་སྐབས་ བཀྲིས་སྐང་
ཚོང་ཁག་གི་མི་སེར་ལས་ཡང་། ཚོཏ་འདུའི་ནང་དེ་བཟུམ་མའི་གསུང་གོས་བྱུང་ཡོད་པ་
བཟུམ་ ཚོང་ཁག་ཚུ་གི་ས་མཚམས་གཏན་འཁེལ་མ་བཟོ་བའི་ཉེ་མར་ཆེད་འོག་གསར་པ་
བཟོ་ཞི་གི་ལུ་འགོ་བཙུག་ད་པ་ཅིན་ ཚོང་ཁག་དང་ཆེད་འོག་གི་ས་མཚམས་ཚུ་བརྟན་ཏོག་
ཏོ་བཟོ་ཞི་ལུ་འཐེན་ཆ་ག་འབྱུང་ཞི་དང་། འཆར་གཞི་ ༥ པའི་ལུ་ལུ་ཡང་། སྐབས་མ་བདེ་མ་
འབྱུང་ཞི་ཨིན་མ་ལས་ ཚོང་ཁག་སོ་སོའི་ས་མཚམས་ཀྱི་ལུ་འབད་ཚར་བའི་ལུ་ལས་
ཞིབ་དཔྱད་ཐོག་ ཆེད་འོག་གསར་པ་བཟོ་ཞི་འབད་བཞག་པ་ཅིན་ གང་འཆམས་ཀྱི་གོས་
བསྐྱེད་ཞུས་ཡི།

དེའི་རྒྱབ་སློབ་ལུ་གསོ་བ་དང་ལེས་རིག་སློབ་པོ་གིས་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་
པོ་ཆེའི་ཞབས་ལས་ བཀའ་གནང་མ་བཞིན་དུ་ བྱ་ཉིང་ཁང་ས་རིགས་ནམ་ ༢ གྱི་ཆེད་འོག་
མང་རབ་ཅིག་གི་ས་ཁོངས་ནང་། བསྐྱོད་འགྲོ་བའི་སྐབས་ ངང་ལ་དང་སློབ་ཞིང་གི་བར་
ན་ ཀང་ཐང་ཅ་འགོངས་ཉེ་འགྲུལ་ད་ ཚུ་ཚོད་ ༡༢ འགོར་མ་ཨིན་པའི་ཁར་ ངང་ལ་དང་
སློབ་ཞིང་གི་ལམ་ཁར་ འབྲུང་ཚུ་ཅམ་ཡང་མ་ཐོབ་པའི་དཀའ་ ང་ལ་འདུག། དེ་ལས་བརྟེན་
ཆེད་འོག་གསར་པ་བཟོ་ཞི་དེ་གྲང་གི་ལ་གྲངས་རྒྱུང་མ་གཅིག་གི་ཐུགས་བཞེད་མ་གནང་པར་
ས་གནས་ཀྱི་སྐབས་བདེ་དོག་ལུ་ཡང་། གཞིགས་དགོས་པ་ཅིག་འདུག་ཟེར་ཞུས་ཡི།

དེ་ཁར་ གཞུལ་སྐང་ཚོང་བདག་གིས་ གཞུལ་སྐང་ཚོང་ཁག་ནང་ངང་ལ་ཆེད་འོག་
འདི་ཆེད་འོག་སློབ་ཅིག་ཨིན་པའི་ཁར་ ཆེད་འོག་སློབ་སྐྱོད་སྐང་ལུ་འབད་མ་དུ་ ཆེད་འོག་

ལྷོ་བ་དང་གཡུས་ཚན་ ༢ གྱི་ བར་ན་ ཉེན་ཞག་གཉིས་ཀྱི་ལམ་ཡོད་པ་ལས་ མི་སེར་ཚུ་ལུ་
ག་ཅི་གི་ཐད་ལས་ འབད་རུང་ བྱ་སྟབས་མ་བདེ་བའི་སྐྱོད་སྤྱུག་སྒོམ་ འབད་རང་ མོག་སྟེ་ཡོད།
ལྷོག་པར་དུ་ གཡུས་ཚན་ཐང་ འདི་ཡང་ ཉམ་མཁའི་སྐར་མ་བཟུམ་ འབད་ཁ་གཏོར་ཏེ་ རེ་
གཟར་དྲགས་དང་ཚུ་གིས་བཅད་དེ་ གནམ་བྱར་ཚུ་ རུང་འབོམ་པའི་ནམ་དུས་ལུ་ བར་ཚུར་
རྒྱུན་འབྲེལ་གྱི་ལམ་ཚད་དེ་ མི་སེར་ཚུ་ལུ་ ལོ་རེ་ཆ་མེད་པར་དཀའ་ངལ་བྱུང་སྟེ་ཡོད།

སློའི་དེ་ རྟེན་འོག་སོ་སོར་བཟོ་གནང་རུང་ དེ་ཁའི་མི་སེར་ཚུ་དང་ཉེ་འདབས་
ཀྱི་མི་སེར་ཚུ་གི་དོན་ ལས་ གོང་འཕེལ་སྟེ་བ་དང་རང་བཞིན་བོན་སྐྱོད་སྤྱུང་སྟེ་བ་དང་
སྐྱེལ་ཁང་ སློབ་གྲྭ་ཚུ་ཉེ་མ་ལས་བཅུགས་ཏེ་ཡོད་པ་ལས་ མི་སྡེ་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་ལེ་ཤན་ཚུ་ ལོ་
སུ་འབད་བཅུགས་དགོས་པ་མེད། རྟེན་འོག་ལོགས་སུ་དགོས་པ་ འབད་ཞུ་མི་དེ་ ངར་ལྷོ་
རྟེན་འོག་སྟེ་བ་དང་ སློའི་དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ ཉེན་ལམ་གཉིས་རེ་ རྒྱུན་འབྲེལ་འཐབ་
དགོས་པ་ལས་བརྟེན་ གནད་དོན་ག་ཅི་ལས་དཔུང་རུང་ བྱ་སྟབས་མ་བདེ་མ་བོན་མི་འདི་གིས་
མི་སེར་གྱིས་སྐྱོད་སྤྱུག་ཞུ་མི་ལས། འདི་གིས་མ་ཚད་པར་ ཞུལ་པ་དང་བོད་འཛིན་གཡིབ་
དམག་ཚུ་གིས་ རྟེན་འོག་འདི་ནང་གི་ས་སློའི་འདི་ནང་ རྒྱུན་འབྲེལ་འབད་མ་དེ་ སྤྱི་སྟོབ་
ལས་ འབད་རུང་ རྟེན་འོག་སོ་སོ་འབད་སྟེ་ད་པ་ཅེན་ ལྷོགས་བདེ་ཏོག་ཏོ་འབྱུང་ནི་ལཱ་
པའི་བསམ་འཆར་ཞུས་ཡི།

དེ་ཁར་ བར་སྤྱོད་སྐྱོན་པོ་གིས་ སློའི་དེ་ལུ་ས་ཆ་རྒྱ་སྒོམ་ཡོད་ནི་དེ་གིས་ ཚོགས་ཁང་
ནང་ལས་ རྟེན་འོག་ལོགས་སུ་བཟོ་དགོས་པ་ འབད་ ཐག་གཅད་གནང་ད་པ་ཅེན་ གོང་
འཕེལ་འཆར་གཞི་གི་ལུ་ལུ་ཡང་ གཞོད་སྐྱོན་འབྱུང་ནི་ལཱ་པའི་གུར་ རྫོང་ཁག་གཞན་
གྱི་མི་སེར་ཚུ་གིས་ཡང་ རྟེན་འོག་གསར་པ་བཟོ་ དགོས་པ་ འབད་ཞུ་མི་ཚུ་ལུ་ཡང་ གཞིགས་
དགོས་པ་གལ་ཆེ་མ་ལས་བརྟེན་ ཉེ་མ་རང་ རྫོང་ཁག་ཚུ་གི་ས་མཚན་མས་ཚུ་ མ་བརྟུབ་བརྟུབ་
འབད་ ཞིབ་དཔུད་འབད་ཚར་ ཞིན་མ་ལས་ རྟེན་འོག་སོ་སོར་སྤྱོད་ནི་ གཅིག་ཁར་བསྐྱབ་ནི་

གསར་པ་བཅུག་ནི་ཚུ་ག་ར་གཅིག་ཁར་མཛད་ནི་འབད་ ཟུགས་བཞེད་གནང་པ་ཅན་ མི་
དྲག་ག་ཟེར་ཞུས་མི་ལྟ།

དེ་ཁར་སློཚོགས་འཐུས་དཔོན་དང་ ཉ་གི་མི་སེར་སྤྱི་མི་ཚུ་གིས་ རང་ལྟ་ཞེད་འོག་
སློཚོང་གཡུས་ཚན་གྱི་ས་ཆ་འི་གནས་སྟངས་དང་ སྤང་སྤྱོད་ཚུ་ག་ཅི་གི་ཐད་ལས་འབད་
དུང་ ཞེད་འོག་ལོགས་སྤྲད་གོས་པ་ དེས་བདེན་ཨིན་མ་ལས་ སློཚོང་ལཱ་ཞེད་འོག་ལོགས་
སྤྱི་མི་དེ་དེ་ཅེས་ཀྱི་ཚོགས་ཐངས་ནང་རང་རང་གོས་ ཐག་ཚོད་གནང་པ་ཅན་ རྫོང་ཁག་ཡང་
བདག་སློང་འཐབ་ནི་ལུ་ བྱ་སྐབས་བདེ་བྱུད་དང་ མི་སེར་གྱི་སྤྱོད་སྤྲུག་ཡང་ སེལ་ཚུགས་
ནི་ཨིན་པས་ཟེར་ཞུས་བུང་མ་ལས།

དེ་ཁར་ མི་དབང་མང་འབད་ག་ཅི་ལོ་མེ་མཚོག་གིས་ ར་བཅས་ར་ འབྲུག་གི་
རྫོང་ཁག་སོ་སོའི་ས་མཚམས་འདི་ལེགས་ཤོམ་འབད་རང་བསྐྱར་ཞིབ་འབད་དེ་ མི་སེར་
ལུ་བྱ་སྐབས་བདེ་ཏོག་ཏོ་བཟོ་དགོས་པ་གལ་ཆེ་མ་འབད་ དཔྱེ་དང་སྤྲུགས་གསུང་ས་གནང་
པའི་ནང་གསལ་ཡོད་སྤྱི་ས་མེ་ཐུག་རྫོང་ཁག་གི་འོག་ལུ་ཨིན་མ་དེ་ ཐུག་སྤྲུག་ལས་
ཡོད་སྤྱི་ས་མཚུན་ འབྲུག་འཁོར་ནང་ ཚུ་ཚོད་ཕྱེད་དང་ ༣ ཅེ་གི་དུས་ཚོད་འགོར་མི་དེ་
དབང་དུས་མོ་བུང་རྫོང་ཁག་བདག་སློང་ལྟེ་བ་ལས་ སྐར་མ་ ༥ དེ་ཅིག་ནང་ ཡོད་སྤྱི་ས་མེར་
སྤྱོད་དོ་བཟུམ་ ལུ་ལུ་འགྲུམ་ད་ཡང་ ཚུ་མཛོམས་ལས་པར་ ག་ར་སྤྱི་གོ་རྫོང་ཁག་གི་ས་
ཁོངས་དང་མང་ན་ཁ་སྤྱོད་པ་དེ་ ཚུ་ཁ་རྫོང་ཁག་གི་ས་སྤྱོཚོམ་མ་དེ་ ལུ་རྫོང་ཁག་དང་ཐག་ཉེ་
བའི་ས་སྤྱོཚོམ་ཆ་མཉམ་ སྤྱི་གོ་རྫོང་ཁག་གི་ཞེད་འོག་གུང་ས་སྤྱོཚོད་དེ་འདྲུག། དེ་ཅེས་
ལུ་རྫོང་ཁག་གི་ས་མཚམས་དེ་ ལུ་རྫོང་ལས་ཀུ་ལོ་མི་ཀུར་ ༡༠ ཚུར་ ཚུ་འཛོམས་ཁ་ཐུག་
འོང་མ་དང་ ལུ་གི་ས་མཚམས་རྫོགས་པ་ཨིན་པས། འདི་བཟུམ་འབད་ ས་མཚམས་ལས་
བཞེན་པའི་བྱ་སྐབས་མ་བདེ་མ་ཚུ་ རྫོང་ཁག་ཆ་མཉམ་ནང་ལུ་ཡོད་པ་ ཚོགས་འདུའི་
འཐུས་མི་ཡོང་ས་ཀྱིས་མ་མཁྱེན་མེད།

ཇོང་ཁག་གི་ས་མཚམས་ཚུ་ བརྒྱུ་ཞིབ་འབད་དེ་གཏན་འཁེལ་བཟོ་ནི་གི་ཐད་
ཇོང་ཁག་སོ་སོའི་ཡར་རྒྱས་ཚོཾ་ཚུང་ནང་གོས་བསྐྱར་འབད་ཚར་བའི་ལུ་ལས་རྒྱལ་
ཡོངས་ཚོཾ་འདྲུ་ཚེ་མོ་ཚུ་ན་ལུ་གསུང་གོས་གནང་སྟེ་མ་གཏོགས་ཐག་གཅད་ནི་མེད།
ཇོང་ཁག་སོ་སོའི་ས་མཚམས་གསར་པ་བཀལ་བའི་སྐབས་གོང་འཕེལ་གྱི་ལྟེ་བ་ཚུ་དང་
འགྲུལ་འཁོར་གྱི་ལམ་གཞན་ཡང་གོང་འཕེལ་གྱི་གཞི་རྒྱ་ཚུ་གི་ཁྱབ་ཚེ་ཉིང་གང་ཡོད་
ཚུ་སེམས་ཁར་བཞག་དགོས་པའི་གྲུང་ས་སྐོར་ལེ་བཞིན་གྱི་གཡུས་སྐོར་གནས་སྤངས་
དང་མི་སྲོལ་ཚུ་ཡང་བཟུང་དགོས་པ་ཡོད། གནད་དོན་འདི་ཚུ་ཚ་མཉམ་ཞིབ་གསལ་བཟུ་
རྟོགས་འབད་དགོས་པ་ལས་བཞེན་ཇོང་ཁག་གི་ས་མཚམས་བཀལ་ནིའི་ལུ་ཚུ་མཇུག་
བསྐྱུ་བ་ལུ་ཉུང་ཤོས་ལོ་གཉིས་དང་གསུམ་དེ་ཅིག་འགོར་ནི་ཨིན་པས།

དང་ཞག་གཞལ་སྐྱང་ལུ་འཆར་གཞི་ ༤ པའི་གསུང་གོས་གནང་མ་དུ་ཡང་དེ་
ཁའི་མི་སེར་ཚུ་གིས་རང་ལྟ་མེད་འོག་སྐོར་ཞིང་ལུ་མེད་འོག་སོ་སོ་ཅིག་དགོས་པ་འབད་
ནན་བརྒྱུར་ཞུས་ཡོད་པ་གིས་མ་ཚད་སྐོར་ཞིང་གི་མི་སེར་ཚུ་གི་དཀའ་སྤྱད་ཚུ་ན་འཐམ་
འབད་བཟུང་དཔྱད་མཛད་དགོས་པ་ཡོད་པའི་བཀའ་རྒྱ་གནང་ཡོད།

མི་དབང་མང་འབད་ག་རེ་མོ་ཚེ་ཞབས་ལས་ཇོང་ཁག་གི་ས་མཚམས་ཚུ་ ཅ་
ལས་རང་མ་སོར་བར་ལོ་ལེ་ཤུ་སོང་མ་ལས་བཞེན་དང་པ་རང་ཇོང་ཁག་གི་ས་མཚམས་
ཚུ་ཇོང་ཁག་གི་ས་མཚམས་དང་ས་རྒྱ་སྐྱོམ་ཚུང་མི་སེར་གྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་དང་འབྲེལ་ཏེ་གོང་
འཕེལ་གྱི་སྤྱོད་ལུ་ཚ་མཉམ་སེམས་ཁར་བཞག་སྟེ་འབྲེལ་ཡོད་ལྟེ་ཞག་དང་ཇོང་ཁག་གིས་
བཟུ་ཞིབ་འབད་དགོས་པའི་བཀའ་རྒྱ་གནང་པའི་ཁར་ཇོང་ཁག་སོ་སོའི་ས་མཚམས་
བཀལ་ནིའི་ལུ་ཚུ་ལྷ་ཉིང་འཛོལ་བ་ཅིན་ཇོང་ཁག་གི་ས་མཚམས་བཀལ་ནིའི་ལས་རིམ་
ཚུ་ཞུན་དག་ཏོག་ཏོ་འབད་ ཅ་ལས་རང་འབད་མི་ཚུ་གསལ་ནིའི་དཀའ་ཚེ་གསལ་འབྱུང་ནི་
ཨིན་པས་ཚོཾ་འཛོལ་ནང་ལས་ཇོང་ཁག་གི་ས་མཚམས་གཅད་ནི་གུར་ཐག་བཅད་

གནང་པ་ཅིན་ རྟོག་ཚུ་རང་བཞིན་མེད་པར་ རྒྱ་ཚུ་གཅིག་ཁར་བསྐྱབ་ནི་དང་ རྟོག་ཚུ་སོ་སོར་སྤྱད་གོས་པ་ཡོད་མི་འདི་ ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོའི་ནང་བསྐྱབ་གོས་སྤྱད་ ལུ་བཅུགས་ཏེ་ ཐག་གཅད་པ་ཅིན་ འཕྲུལ་སྤྲུགས་གཉེས་ལུ་ དེ་རང་ན་འཐན་ནི་ཨིན་པས་ ཟེར་གསུངས་ཡི།

མ་གཞི་ད་ཅེས་འཆར་གཞི་ ༥ པའི་ལས་ཅེས་ཚུ་འི་གྲོས་ཐག་བཅད་ཚར་མ་ཅིག་ རྟོག་ཚུ་ཡར་དྲེད་གསུམ་མར་དྲེད་གསུམ་འབད་ད་པ་ཅིན་ དེ་གིས་གོང་འཕེལ་གྱི་སྤྲུག་ལུ་ ཚུ་ལུ་ཡང་ ལྷབས་མ་བདེམ་འཐོན་ནི་ཨིན་མ་ཚུ་ད་ ད་ཅེས་ཡོད་པའི་མི་སྡེའི་ཞབས་རྟེན་ ལྷན་ཁང་དང་སློབ་གྲྭ་ སོ་ནམ་དང་སློ་ལོར་ལ་སོགས་པའི་གོང་འཕེལ་གྱི་གཞི་རྟེན་གྱི་རྟེ་ བ་ཚུ་ རྟོག་ཚུ་འོག་ཅེ་ཅེ་བཞིན་གྱི་དོན་ལུ་ སོ་སོ་འབད་ཡོད་པ་ལས་བརྟེན་ འཆར་གཞི་ ༥ པ་ འགོ་བཅུགས་ཏེ་ ལོ་ངོ་, ལང་པའི་དུས་ཚོད་ལས་རང་ རྟོག་ཚུ་འོག་འཕྱེ་བཏང་ད་པ་ཅིན་ གོང་འཕེལ་གྱི་རྟེ་བ་ཡོད་མི་ཚུ་གིས་ རྟོག་ཚུ་སོ་སོ་ལུ་མན་ཐོགས་སྤྱིར་སློམས་ རྒྱུད་སྤྲུག་ ལེ་ལཱ་སྤྲོད་ནི་འཕྲུ་ལ་ཡང་འདུག།

མ་གཞི་སློ་ཞིང་དང་རང་ལྷོ་གི་བར་ན་ རྒྱུན་འབྲེལ་འབད་མ་ད་ ས་ཐག་ཅིང་པའི་ དཀའ་ངལ་ཡོད་པ་གིས་མ་ཚུ་ད་ ལཱ་ལ་ས་དང་བོ་དོའི་གཡིབ་དམག་ཚུ་ཡང་ ས་ཁོངས་ཅེ་ རང་འཇུག་པའི་དཀའ་ངལ་ཡང་ཡོད་པ་ལས་ སློ་ཞིང་གི་མི་སེར་ཚུ་ལུ་ གོང་འཕེལ་ལས་ ཅེ་མ་རྟོག་མ་ཚུ་གསལ་དང་སྤུང་སློབ་གྱི་ཉེན་ལ་ཡང་ ལྷེ་དཀའ་ཡོད་མི་ཚུ་ལྷན་ཁང་བསྐྱབས་ཏེ་ གནས་སྐབས་ཅིག་གི་དོན་ལུ་ སློ་ཞིང་དེ་རྟོག་ཚུ་སོ་སོ་འབད་བཟོ་ནི་གུར་ཐག་གཅད་རུང་ སློ་ཞིང་གི་མི་སེར་ཚུ་ལུ་ མན་པ་མ་གཏོགས་གཞི་དེ་མེད་ཟེར་བའི་བཀའ་རྒྱ་གནང་ཡི།

གཞུང་སྐྱོང་ཚོང་ཁག་རང་ལྷོ་རྟོག་ཚུ་འོག་གི་མི་སེར་སྤྱི་མི་གིས་ མི་དབང་མངའ་ བདག་ཅེན་སོ་ཆེ་མཚོགས་ལུ་ སློ་ཞིང་ལུ་ རྟོག་ཚུ་འོག་ལོ་འུ་སུ་བཟོ་གནང་མི་དེ་ལུ་ རྒྱུང་དཀྱིལ་ ལས་རང་ བཀྲོན་དཀའ་ཚོར་ལུ་ཞུས་ཡི།

ཚོའ་འདྲུ་ཚེན་མོ་ལས་ཡང་ རྫོང་ཁག་དང་རྟོན་འོག་གི་ས་མཚམས་ཚུ་ བསྐྱུར་
 བཅོས་མ་འབད་བར་ ཡུན་རིང་མོ་སོང་ཡོད་པ་ལས་ གཞུང་དང་མི་སེར་གཉིས་ལུ་ འཛིན་
 རྒྱུང་དང་གོང་འཕེལ་གྱི་ལས་རེམ་ཚུ་འཐབ་པའི་སྐབས་ བྱ་སྤྱོད་ལཱ་དེ་ལྟུང་ལུ་དམིགས་
 ཏེ་ བར་སྤྱོད་ལྷན་ཁག་དང་འབྲེལ་ཡོད་རྫོང་ཁག་ཚུ་གིས་ མི་དབང་མང་འཚབས་གྱི་
 བཀའ་འདོད་ལོངས་སྤོན་ཚུ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ རྫོང་ཁག་དང་རྟོན་འོག་ཚུ་གི་ས་མཚམས་ཚུ་
 བསྐྱུར་ཞིབ་འབད་དེ་ བསྐྱུར་བཅོས་མཛེད་དགོས་པ་འབད་གྲོས་ཚེད་གྲུབ་པའི་ཁར་ རྒྱལ་
 ལས་ རྫོང་ཁག་དང་རྟོན་འོག་གི་ས་མཚམས་ཚུ་ གཞུང་འབེལ་ཐག་གཅད་མ་ཚར་རིང་
 གནས་སྐབས་ཅིག་གི་དོན་ལུ་ རྫོང་ཁག་དང་རྟོན་འོག་གསར་པ་སྤེལ་ཞི་འབད་གྲོས་ཚེད་གྲུབ།

༤. རྟོན་འོག་གཉིས་གྱི་དྲུས་ཡུན།

ཐོམ་ཕྱག་རྫོང་ཁག་ ཅང་རྟོན་འོག་གི་མི་སེར་ལས་ མ་གཞི་རྟོན་འོག་གི་ ༢ གྱི་དྲུས་ཡུན་སྐོར་ རྟོན་
 རྒྱུའི་བཅའ་བྲིམས་ཚུ་བར་བཀོད་དེ་ཡོད་རུང་ ལོ་ངོ་གསུམ་རེའི་དྲུས་ཡུན་འདི་ ལྷག་པར་
 དུ་ ད་རེས་ལོ་ངོ་ལྔའི་འཆར་གཞིའི་ལས་རེམ་ཚུ་ ལག་ལེན་འཐབ་ནིའི་དྲུས་ཚེད་དང་
 བསྐྱེད་མ་ད་ ཉ་ཅང་གིས་ཐུང་མ་ ཨིན་པས། འདི་ཡང་དང་པ་ར་ ད་རེས་གྱི་རྟོན་འོག་གི་དྲུས་
 ཡུན་འདི་ནང་ འཆར་གཞིའི་ལས་རེམ་ཚུ་ ལག་ལེན་འཐབ་སྟེ་ དེ་དང་བསྐྱེད་པའི་གྲུབ་
 འབྲས་གྱི་ཕན་ཡོན་ བཏག་དབྱུད་འབད་མ་ཚུ་གས་པའི་ཁར་ གཉིས་སུ་ལུ་ བཤོད་དང་སྤྱི་
 མི་གསར་འབྲེལ་འབད་མི་ཚུ་གིས་ རང་སོའི་རྟོན་འོག་ནང་ འཆར་གཞིའི་ལུ་བྱ་འཐབ་ནི་
 ཚུ་གི་སྐོར་ལས་ རང་འགན་གང་ཡིན་ ལེགས་ཤོམ་འབད་ཉ་མ་གོ་བའི་བར་ན་ དྲུས་ཡུན་
 ཚང་སྟེ་དགོངས་ཞུ་འགྲོ་རན་ཨིན་པས། གོང་གསལ་གནད་དོན་ཚུ་ལས་བརྟེན་ ཐུགས་
 ལཱ་ཞིག་ཡོད་ན་ རྟོན་འོག་གི་ ༢ གྱི་དྲུས་ཡུན་དེ་ ལོ་ངོ་ ༥ རེ་འབད་ ཡར་སེང་གནང་དགོས་པ་
 འབད་ཞུས་ཡི།

འདི་ལུ་ ཀྲོང་གསར་དང་སྤྱོད་ལ་ ལྷ་བཀྱིས་གཡང་ཅེ་ དབང་འདུས་པོ་བྱང་
 བསམ་ཅེ་ ཅེ་རང་བཅས་ཀྱི་མེ་སེར་སྤྱི་མི་ཚུ་གིས་ལུ་བའི་ནང་གསལ་ ཐེམ་ཕུག་ཅང་གི་
 མེ་སེར་ལས་ རྒྱུ་གཉིས་ཀྱི་དུས་ཡུན་དེ་ ལོ་ངོ་ ༥ རེ་ལུ་ སེང་དགོས་པ་འབད་ལུ་བ་སུལ་
 མེ་འདི་ ད་རེས་དབང་ཚད་སྤྱིར་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་བྱས་ད་བརྟུན་མ་ད་ གཡུས་ཁའི་རྒྱུ་གཉིས་
 ཀྱིས་ འདི་དང་བརྟུན་པའི་འགན་ཁུར་འདི་ ལྷོ་སུ་འབད་རང་འབག་དགོས་མེ་དང་
 འབྲེལ་མ་ད་ འོས་འབབ་ལཱ་ཉོག་ཉོ་འདུག། ད་རེས་ཀྱི་དུས་ཡུན་ལོ་ངོ་གསུམ་འདི་ ལོ་
 དང་པ་དེ་ནང་ ལྷ་གི་ཉམས་ལྗོངས་དང་སྤྱོད་བཟུངས་པར་ལུས་ཉེ་ ལོ་ངོ་ ༢ པ་ལས་ གཞུང་
 གི་སྤྱོད་བྱས་ཚུ་ ལེགས་ཤོམ་འབད་ཉོ་གོ་སྤྱོད་ ལྷ་གི་གོམས་འདྲིས་ཚུ་དེ་ཚེ་ར་བའི་བསྐྱར་
 ལས་ དགོངས་ལཱ་ལཱ་ལེ་ གཞུང་དང་མེ་སེར་ལུ་ སྤོ་ཡིད་འདྲོངས་པའི་ཞབས་ཉོག་ལུ་
 མ་ཚུ་གསལ་པར་ལུས་ཉེ་ཡོད། འདི་ལས་བཟུངས་ སྤོ་ཡིད་སྤྱོད་མེ་འདི་དུས་ཡུན་དེ་ ལོ་ངོ་ ༥ རེ་
 བཟོ་ནི་འབད་ཐུགས་ཐག་གཅད་གནང་པ་ཅིན་ འཆར་གཞིའི་ལོ་ཚད་དང་བརྟུན་ཉེ་ ད་རེས་
 གཞུང་ལས་མེ་སེར་གྱི་སྤྱོད་བྱས་ལུ་ ཐུགས་ཀྱི་བཅེ་བས་གཟེགས་ཉེ་ འཆར་གཞིའི་མ་
 དངུལ་ཚུ་སྤར་ལས་ལྷག་སྤྱོད་གནང་པའི་ནམ་དུས་ལུ་ གཞུང་གི་ཕུག་དངུལ་དེ་ཚུ་ འཕྲོ་
 བརྟུན་མ་གཏང་པར་ མེ་སེར་ལུ་ཡང་མཉམ་ཐོགས་ཚུ་གསལ་ཅིག་བཟོ་ཚུ་གསལ་ནི་ཨིན་མེས་ལས་
 དུས་ཡུན་འདི་ ལོ་ངོ་ ༥ རེ་འི་གུར་བཟོ་ཚུ་པ་ཅིན་ འདི་གིས་མཉམ་པ་སྤོམ་འབད་རང་
 འབྲུང་ནི་ཨིན་པས་ཟེར་ལུས་ཡི།

དེ་ཁར་ ཅེ་རང་དང་གསར་སྤྱོད་ཚོང་བདག་གིས་ རྒྱུ་གཉིས་ཀྱི་དུས་ཡུན་རིང་
 རྒྱང་གི་འོས་འབབ་ དེ་ ཚོང་ཁག་ནང་སྤོད་པའི་ཉམས་ལྗོངས་དང་འབྲེལ་མ་ད་ རྒྱུ་གཉིས་
 དུས་ཡུན་གྱི་རིང་རྒྱང་བ་ཁག་ཆེ་མ་འདི་ གཙོ་བོ་རྒྱུ་རང་སོའི་ལྷོ་ལྷོ་གྲུབ་དང་འཛོན་
 ཐངས་ གཞུང་དང་མེ་སེར་ལུ་ ཐང་མ་ཚོ་ག་བརྟུན་ཉེ་ ལྷ་གཉིས་ལུ་འབད་ཚུ་གསལ་ཨིན་ན་
 ཚུ་གཡུ་ཆེ་མ་ལས་ ད་རེས་ཚོང་ཁག་མང་ཤོས་ཅིག་ནང་ རྒྱུ་གཉིས་ གི་འགན་ཁུར་ནང་ ཕུག་

ལེའུ་ཤོམ་འབད་ལུ་མི་ཚུ་མི་སེར་གྱིས་ ཡང་བསྐྱར་བཙུག་འཇུག་འབད་དེ་ དུས་ཡུན་ལོ་
 གསུམ་གྱིས་མ་དོ་བར་ ལོ་ངོ་² ལས་ལྷག་སྟེ་ རྒྱུ་ལྷོ་ལུ་འགན་ནང་སྟོང་མི་ཡང་ ལེ་
 ཤེད་ཡོད། དུས་ཡུན་དེ་ སྤར་ག་ཨིནམ་འབད་བཞག་གནང་རུང་ མ་འཇུག་པ་མེད་པའི་ཁར་
 མི་སེར་ལུ་ཕན་ཐོན་ཚུ་གསུམ་པའི་མི་འཛོན་ཐང་ས་ཅན་ཅིག་ཨིན་པ་ཅིན་ མི་སེར་ཚུ་གིས་
 ལོག་སྟེ་རང་བཙུག་འཇུག་འབད་མེད་ རྫོང་ཁག་ལུ་ཡང་དེ་གིས་རང་ཕན་ཐོགས་པས་ཟེར་
 ལུས་ཡི། ལ་ལོ་ཚུ་གསུམ་གྱུ་ཡོད་རུང་ གཞུང་དང་མི་སེར་ལུ་ སྤྱི་ལོ་ལྷོ་ལུ་མ་ཚུ་གསུམ་
 མི་ཡང་ཡོད་པ་ལས་ ལོ་ཚང་ལུ་མེན་ཚེ་ འདི་ལས་ལྷག་སྟེ་བཟོ་རུང་ གཅིག་གུར་བཟོ་རུང་
 རྫོང་ཁག་དང་མི་སེར་ལུ་ཕན་པ་མེད་པའི་གཞོན་པ་སྐྱེལ་མི་ཡང་ འཐོན་སྲིད་ནི་ཨིན་མས།
 འདི་ལས་བརྟེན་ཏེ་ རྒྱུ་ལྷོ་གཉིས་ཀྱི་དུས་ཡུན་ལུ་ གཙོ་བོར་མ་བརྟེན་པར་ ཚུ་གསུམ་གྱུ་
 དང་འཛོན་སྟབས་དང་ཤེད་ཅན་ བཙུག་འཇུག་འབད་ཚུ་གསུམ་པའི་མཐོ་བསམ་གཏང་
 དགོས་པ་འདི་ གལ་ཆེ་བས་ཟེར་ལུས་ཡི།

དེ་ལུ་ ཐུག་སྤྱོད་དང་ཕྱི་དག་འཚལ་རྫོང་བདག་གིས་ རྒྱུ་ལྷོ་ལོ་ཚང་
 འདི་ལུ་ ཚོའུ་དམངས་ གྱིས་ཐུགས་བཞེད་ལེའུ་ཤོམ་ཅིག་འབད་གནང་དགོས་པ་ཡོད་མི་དེ་
 ཡང་ མི་འཛོན་གསུམ་གྱུ་ཡང་འཕར་གཏང་ནི་དེ་ དུས་ཡུན་ལུ་རག་ལས་པ་ཨིན། རྒྱུ་ལྷོ་
 གི་དུས་ཡུན་དེ་ལོ་ ༥ གུར་ ཐུག་ཐག་གཅད་གནང་པ་ཅིན་ ལོ་ལྷོ་ལུ་འཁོད་འགན་ཁུར་
 རྒྱུ་ལུ་འབག་སྟེ་ ལུ་གི་གྲུབ་འབྲས་ལེའུ་ཤོམ་འབད་ཐོན་ཚུ་ལྷོ་ལུ་ཨིནམ་དང་ མ་འོངས་
 པར་མི་སེར་ཚུ་གིས་ རྒྱུ་ལྷོ་ལོ་ཚང་བརྟེན་ནི་ལུ་ཡང་ ཕན་ཐོགས་འབྱུང་ནི་ཨིན་པས། ད་
 རེས་གཞུང་ལས་ དབང་ཆ་སྤེལ་གྱི་སྲིད་བྱུས་དང་བསྟུན་ཏེ་ འཆར་གཞི་ལུ་ཚུ་ རྒྱུ་
 རྒྱུ་གིས་ བདག་འཛོན་འཐབ་སྟེ་འབད་དགོས་པ་ལེ་ཤེད་ཐོན་ལས་ རྒྱུ་ལྷོ་ལོ་ཚང་གྲུབ་དང་
 བསྟུན་ཏེ་ ལུ་གི་གྲུབ་འབྲས་ཚུ་ཁྱེད་པར་སྟོན་འབད་ར་ལུ་གསུམ་པ་ལས་ འོང་གི་དུས་ཡུན་

ཡར་སེང་བཟོ་གནང་པ་ཅིན་ རྫོང་ཁག་བདག་སྐྱོང་གི་ལམ་ལུགས་འདི་ཡང་ རྫོང་རྫོང་
འགྲོ་ཚུགས་ནི་ཨིན་མ་ལས་ སན་པ་མ་གཏོགས་གཞོན་སྐྱོན་སྐྱོམ་མ་མཐོང་ཟེར་ཞུས་ཡི།

དེ་ལས་ སློ་གྲོས་ཚོགས་སྡེ་འི་འཐུས་དཔོན་དང་ བུམ་ཐང་རྫོང་བདག་གིས་ མེད་
སྤྱི་གཉིས་ཀྱི་དུས་ཡུན་དེ་ ལོ་གསུམ་གྱི་ནང་འཁོད་ལྷོ་ཏེ་གྲུབ་མེད་མི་ཚུ་གིས་ ཉ་ལམ་ཡ་མེད་
བཙོང་སྲུ་འབད་རང་དུས་ཡུན་ཚང་དོ་ཡོད་པ་ད་ ལྷོ་གས་གྲུབ་ཅན་ཚུ་གིས་འགན་འབག་
ལྟེ་གཞུང་དང་མི་སེར་བར་ན་སྤྱུག་སྤྱད་ལེན་ཤོམ་འབད་ཞུས་ཏེ་ཡོད། གཤོ་གི་ལཱ་འདི་སྤོན་
མ་དང་སྤྱད་ན་ དེ་སེར་ལོག་བཟླ་བ་འབད་རང་མང་སྲུ་བཟོན་ཡོད་པ་ལས་ སྤྱི་མི་ཚུ་གིས་ཡང་
རུབ་སྟེ་རང་འབད་དགོས་པ་ད་ ལ་ལོ་ལར་ ལྷོ་གས་གྲུབ་ཡོད་མི་ཚུ་གིས་ཡང་ རང་སོའི་
ལཱ་ལེ་ལེ་བསྟན་ཏེ་དུས་ཡུན་དེ་ཚང་པའི་བསྐྱང་ལས་ མི་སེར་གྱིས་གཤེན་པེ་རེ་ཆེ་ས་བསྐྱེད་
དེ་སྐྱབ་རུང་ དགོང་ས་ཞུ་འབད་དེ་འགྲོ་དོ་ཡོད་པ་ལས་ གཏན་འཁལ་ཅིག་གང་ཡང་ཞུ་
ཐབས་མེན་འདུག། དེ་སེར་མི་སེར་ཁོང་ས་ལས་ མེད་སྤྱི་འི་མི་དོ་ལྷོ་ཏེ་གྲུབ་ཅན་གང་མང་
འཐོན་ཐབས་ ལཱ་དུས་ཡུན་ཡར་སེང་གིས་སན་གམ་དེ་མིན་ཐབས་ཤེས་གཞན་ག་ཅི་ཡོད་
དེ་ཚུ་ཐུན་བཞེད་ལེགས་ཤོམ་འབད་རང་གནང་དགོས་པ་འདུག་ཟེར་ཞུས་ཡི།

དེ་ལས་ དབང་འདུས་དང་ཐུམ་སྤྱུག་བཀྲིས་གཡང་ཅེ་འི་མི་སེར་སྤྱི་མི་དང་ ལྷོ་ན་
ཅེ་རྫོང་བདག་གིས་ མེད་སྤྱི་འི་དུས་ཡུན་གྱི་སྐོར་ལས་ ཚོཏ་འདུ་ནང་གོས་བསྟུན་ཞུམ་
ད་ སྤྱི་མི་ལཱ་འགན་འབག་མི་ཡང་རང་ དུས་ཡུན་སེང་དགོས་པ་འབད་ ཞུ་མི་ཡང་རང་
འབད་མ་ལས་ ཞུ་ཚུ་ལ་མ་མཐུན་ཅིག་ཨིན་རུང་ མི་གཅིག་དང་གཉིས་ཀྱི་དོན་ལཱ་མིན་པར་
རྫོང་ཁག་ ༢༠ ཆ་མཉམ་གྱི་མི་སེར་ཡོང་ས་ལཱ་སན་པའི་གནད་དོན་ཅིག་ཨིན་མ་ལས་བཞེན་
མེད་སྤྱི་འི་དུས་ཡུན་ལོ་ངོ་ ༥ གུར་སེང་གནང་དགོས་པའི་ཞུ་བ་སྤུལ་ཡི། འདི་ཡང་དང་
པ་མེད་སྤྱི་མི་ཚུ་གིས་ གཞུང་དང་མི་སེར་ལཱ་ སྤྱུག་ཞུ་ནི་འི་འགན་ཁུར་ གལ་ཅན་འབག་
དགོས་པའི་ཁར་ གཉིས་སྲུ་ མི་སེར་ལས་ བྲལ་དངུལ་བསྟུ་ལེན་འབད་ནི་འི་ལཱ་འགན་ལས་

འགོ་བཅུགས་ཏེ་ རྟོག་འོག་ཡར་རྒྱས་ཚོགས་ཚུང་གི་གཙོ་འཛིན་ཚུན་གྱི་འགན་ཁུར་
འབག་སྟེ་ གཞུང་དམི་སེར་ལུ་ཕན་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལུ་འབད་དགོས་པ་མང་རབས་ཅིག་ཡོད་པ་
མ་ཚད་ ལུ་འགན་འདི་ནང་སྟོན་རིང་ གཞུང་ལས་མི་སེར་གྱི་དོན་ལུ་ལོ་ལྔ་འེ་གོང་འཕེལ་
འཆར་གཞིའི་ལས་རིམ་བཟོ་གནང་མི་ཚུ་ཡང་ ཞུན་དག་ཏོག་ཏོ་འབད་རང་ མཇུག་བསྟུ་
ཚུགས་པའི་ཕན་པ་འདུག། དེ་མ་ཚད་ མི་སེར་གྱིས་ རྟོག་སྤྱིའི་མི་ངོ་གཏོན་མ་དེ་ཁེ་ཅན་
གྱི་འོས་འབབ་བརྟག་དཔྱད་ལེགས་ཤོམ་འབད་དེ་གཏོན་ཚུགས་ནི་དང་ རྟོག་སྤྱིའི་ལུ་
འགན་ཚུ་ཡང་ མཐར་འབྲེལ་ཏོག་ཏོ་འབད་ ལུག་སྤྱིད་ཞུ་ཚུགས་ནི་ཨིན་པས།

ང་བཅས་རའི་གོང་གསེབ་ཚུ་ནང་དེ་སྔ་ཤེས་ཡོན་ཅན་དང་ འཛིན་སྐབས་ཅན་
གྱི་མི་འབོར་ཆེ་ཏོག་ཏོ་འབད་མེད་པ་ལས་བརྟེན་ གཞུང་གི་སྲིད་བྱུས་ཚུ་ཉ་གོ་ཐོག་ལས་ ལུ་
རྒྱུང་རྒྱུང་འབད་དགོས་པ་ཅིན་ དུས་ཡུན་དེ་རིང་སུ་ཅིག་འབད་རང་བཅའ་མར་གཏོགས་
ཏེ་ ལུ་འབད་དགོས་པ་གལ་ཆེ་མ་ཚད་ འཆར་གཞིའི་ལོ་ཚད་དང་ ལྷན་རྒྱས་གཞུང་
ཚོགས་གྱི་སློན་པོའི་ལོ་ཚད་དང་ཡང་མཐུན་པ་ལས་ ལོ་ངོ་ ༥ གཏུ་ ཡར་སེང་གནང་པ་
ཅིན་འདི་ལུ་ མ་འབྲས་པ་མིན་འདུག། གལ་སྲིད་རྟོག་སྤྱིའི་དུས་ཡུན་མ་ཚད་ པའི་བར་ན་
གཞུང་དང་མི་སེར་ལུ་ རང་སོའི་འགན་ཁུར་དང་བསྟུན་པའི་སྤྲུག་སྤྲུག་ཞུ་དགོས་པ་ཚུ་
ནང་ འབྲས་ཤོར་འགན་ཤོར་རེ་འབྱུང་པ་ཅིན་ དུས་ཡུན་མ་ཚད་རུང་ རྟོག་སྤྱིའི་གི་བཅའ་
ཁྲིམས་དང་ འབྲེལ་ཏེ་དགོངས་ཞུས་བཏང་ཚོགས་འབད་ཡོད་ཟེར་ཞུས་ཡི།

འདི་ལུ་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གིས་ མ་གཞི་ང་བཅས་རའི་
མི་སེར་གྱི་རྒྱུ་རྐྱེད་སྤྱི་མི་གི་དུས་ཡུན་ལོ་ ༣ ལས་ ༥ གཏུ་སེང་དགོས་པ་འབད་ཞུ་བ་སུལ་
མི་དེ་ ལེགས་ཤོམ་ཨིན་རུང་ རྒྱུ་རྐྱེད་སྤྱི་མི་ཚུ་མི་སེར་གྱིས་ཚོགས་རྒྱུན་བཅུགས་ཏེ་འབྲས་
འབྲུམ་ཨིན་པ་ལས་བརྟེན་ རྟོག་སྤྱིའི་ལོ་ཡུན་དེ་ ལོ་གསུམ་ལས་ལྷ་གཏུ་སེང་བཞག་གི་སྟོར་
ལས་ ང་བཅས་རའི་ཚོང་ཁག་ ༢༠ ཡི་མི་སེར་ཡོངས་དང་གྲོས་བསྟུན་མ་རྒྱབ་པར་ ཐད་

ཀར་ཚོགས་འདུ་གིས་ ཐག་གཅོད་གནང་པ་ཅིན་ ཐམས་ལྷན་རྒྱུ་རྗེས་ འགག་གི་ཐད་ འོང་རའི་རྗེས་
 འགག་ཡར་རྒྱས་ཚོལ་རྒྱུ་ལྟར་ བུ་གསུང་གོས་གནང་སྟེ་ གོས་གཞི་སྤུལ་ཏེ་ཡོད་པ་ལས་ མ་
 འཇུག་པའི་དུང་རྗེས་ འགག་གཞན་འར་ལས་ འདི་བཟུམ་མའི་གོས་གཞི་སྤུལ་མི་མ་བྱུང་མ་
 ལས་བརྟེན་ རྟེན་སྤྱིའི་ལོ་ཡུན་སེང་བཞག་དེ་ཚུ་ རང་ས་འབྲེལ་ཡོད་མི་སེང་ཚུ་དང་གཅིག་
 འར་བསྐྱེད་གོས་ ཞིབ་ཞིབ་རྒྱབ་སྟེ་ རྗེས་འགག་ཡར་རྒྱས་ཚོགས་རྒྱུ་ལྟར་ བུ་གསུང་གི་ཞུས་
 ལས་ དུས་ཡུན་སེང་བཞག་གི་སྐོར་ལས་ ཚོལ་ཐངས་ ལྷོ་པའི་ནང་ལྷོ་ཞི་ཡོད་པ་ཅིག་འབད་
 གོས་ཐག་གཅོད་གནང་པ་ཅིན་ བུ་འཇུག་ཏོག་ཏོ་འོང་ནི་ཨིན་པས་ཟེར་བའི་དགོངས་
 འཆར་གསུངས་གནང་ཡི།

དེ་འར་ བུ་སྲིད་སློབ་པོ་གིས་ རྟེན་སྤྱི་གཉིས་ཀྱི་དུས་ཡུན་གྱི་ཐད་ ལོ་ངོ་གསུམ་དང་
 ལྷ་ག་དེ་སྟེ་བཞག་ནི་ཨིན་ན་ བུ་སྲིད་སློབ་འགག་ལུ་དབང་ཚད་མེད་ནི་འདི་གིས་ལཱ་དགོས་པ་
 མེད་དུང་ ཐག་གཅོད་ཀྱི་ལམ་ལུགས་འདི་ ཚོལ་འདུ་ཚེན་མོ་ལས་རང་ མཛེད་གནང་
 དགོས་པ་འོང་། དེ་ཡང་ གོང་ལུ་མི་དབང་མང་འབད་ག་རིན་པོ་ཆེ་འི་ཞབས་ལས་ དགོངས་
 འཆར་གསུངས་གནང་བ་བཞིན་ དེ་གི་སྐོར་ལས་མི་སེང་ཚུ་དང་གོས་བསྐྱེད་ལེགས་ཤོམ་
 འབད་རྒྱབ་ཏེ་ ལྷོ་ཞི་ཡོད་པ་ཅིག་འབད་མཛེད་པ་ཅིན་ ལེགས་
 ཤོམ་འོང་ནི་ཨིན་པས།

རྟེན་སྤྱི་གཉིས་ཀྱི་དུས་ཡུན་དེ་ གཅིག་མཚུངས་དང་ཐ་དད་ ག་དེ་སྟེ་འབད་བཟོ་བ་
 ཅིན་འཆམས་ག་ དེ་ཚུ་ཡང་ ཐུགས་བཞེད་གནང་དགོས་པ་ཡོད་པ་གིས་མ་ཚད་ རྟེན་སྤྱི་
 གཉིས་དང་དམངས་ཨུལ་ཚུ་གི་ཕྱོལ་གྲུབ་ཀྱི་ཐད་ མ་གཞི་ཉེ་མ་དུ་སྤྲད་པ་ད་ ད་རེས་ལེ་ཤེས་
 ཡར་འཕར་སོང་ལུ་གོ། དེ་ཡང་ ཤེས་རིག་གི་གྲུབ་འབྲས་དང་ གཞུང་གཡོགས་བཞེས་པ་
 ཚུ་གིས་ གཞུང་དང་མི་སེང་ལུ་ ཐུག་སྤྱིད་ཞབས་ཏོག་ ལེགས་ཤོམ་འབད་ལུ་བའི་ རྟེན་སྤྱི་
 མཚན་བཟུམ་ཅིག་ཡང་ ཨིན་མས་ཟེར་ལུས་ཡི།

ཚོགས་འདུ་ཚེན་མོ་ལས་ རྒྱུ་གཉིས་ཀྱི་དུས་ཡུན་སེང་བཞག་འདི་ མི་དབང་
མང་འབདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གིས་ དགོངས་འཆར་གསུངས་གནང་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་
རྒྱུ་གཉིས་མི་ངོ་བཙག་འཇུ་འབད་མི་དེ་ མི་སེར་ཨིན་མ་ལས་ ད་རེས་ཚོའི་ཁང་ནང་ལས་
ཚོང་ཁག་གཅིག་གིས་སྤུལ་མེའི་གྲོས་གཞི་གུར་ཆ་བཞག་འབད་དེ་གྲོས་ཚོད་མ་བཏོན་པར་
ཚོང་ཁག་ ༣༠ འི་མི་སེར་ཚུ་དང་གྲོས་བསྟུན་ཞིབ་ཞིབ་འབད་དེ་ ཚོང་ཁག་ཡར་རྒྱས་
ཚོགས་ཚུང་བརྒྱད་དེ་ ལྷུ་མའི་ཚོའི་ཐངས་ ༧༧ པའི་ནང་ གསུང་གྲོས་གནང་ནི་འབད་
བཞག་ཅི།

༩. གཞུལ་སྐང་ཚོང་ཁག་མངས་ཁར་རྒྱུ་འོག་གི་དོན་ལཱ་སྤྱི་མིལ་གས་སུ་ལྷུ་དགོས་པ།

གཞུལ་སྐང་ཚོང་ཁག་ ངང་ལ་དང་མངས་མཁར་རྒྱུ་འོག་གི་མི་སེར་ལས་ ད་ཚུན་ངང་
ལ་དང་ འཕངས་མཁར་རྒྱུ་འོག་གཉིས་བསྐྱོམས་ཏེ་ སྤྱི་མི་གཅིག་ཨིན་མ་ལས་ དང་པ་
ལམ་ཐག་རིང་བའི་ཁ་ལུ་ གཉིས་པ་ལུ་ གཡུས་ཚན་མང་མ་ལས་ སྤྱི་མི་གཅིག་གིས་ རྒྱུ་
འོག་ ༢ ལུ་འགབ་ཚུའི་པར་ལཱ་ཁག་ཡོད་པ་ལས་ མི་སེར་ལུ་ཡང་བྱ་སྤྱོད་མ་བདེ་མ་
འཕུལ་འཕུལ་རང་ཐོན་མ་ལས་བཟེན་ གཞུང་ཞབས་ལས་ ཐུགས་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡོད་ན་
འཕངས་མཁར་རྒྱུ་འོག་ལུ་ སྤྱི་མི་གཅིག་ལོའི་སུ་གནང་བེར་ཞུས་ཡི།

འདིའི་རྒྱུ་རྒྱུན་ལུ་ སློ་ཚོའི་མི་སེར་འཇུས་དཔོན་དང་ གཞུལ་སྐང་སྤྱི་མི་གིས་
གཞུལ་སྐང་ཚོང་ཁག་ ངང་ལ་རྒྱུ་འོག་ནང་ གཡུས་ཚན་ཆགས་ཚུ་ལ་གྱི་གནས་སྤྱོད་ས་
དང་ སྤྱང་སྐྱོབ་ལུ་སྤྱོད་མ་བདེ་མ་སྐྱོམ་འབད་རང་ཡོད་པ་ལས་བཟེན་ མི་དབང་མང་འ་
བདག་རིན་པོ་ཆེ་འི་ཞབས་ལས་ ངང་ལ་རྒྱུ་འོག་ལས་སྐྱོ་ཞིང་དེ་ གནས་སྐབས་གཅིག་
གི་དོན་ལུ་ རྒྱུ་འོག་གསར་པ་སྤེལ་གི་བཀའ་རྒྱ་གནང་གུ་བ་པ་བཞིན་ མངས་མཁར་རྒྱུ་

འོག་གི་མི་སེར་ལས་ སྤྱི་མི་ལོགས་སུ་ཞུ་མི་དེ་ཡང་ སྐབས་གཅིག་གི་དོན་ལུ་ གནང་ཐབས་
ཤིག་ཡོད་ན་ མི་སེར་གྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་སེལ་ཚུ་གས་ནི་ཡིན་པས་ཟེར་ཞུས་ཡི།

དེ་ལས་ ཅི་རང་གི་སྤྱི་མི་དང་ སྤྱི་གོ་ལམ་གོང་སྤྱི་མི་ ༢ ཀྱིས་ རྫོང་ཁག་སློམ་ཚུང་
དང་བརྟུན་ སྤྱི་མི་རེ་འེ་འོག་ལུ་ཤེད་འོག་ ༤ དང་ ༥ རེ་རང་ཡོད་རུང་ གཡུས་ཚན་གཅིག་
ཁར་སྤྱོད་སེལ་ཏེ་ཡོད་པའི་གཡུས་ཚན་བར་ན་ ལམ་ཐག་ཐུང་ས་ཚུ་ནང་ སྐབས་མ་བདེ་མ་
མེད་པ་ལས་ ས་གནས་ལ་ཡོ་ཁར་ གཡུས་ཚན་ཁ་ལ་ཐོར་ཏེ་ གཡུས་ཚན་དང་གཡུས་ཚན་
བར་ན་ ཉེན་ལམ་ ༢ དང་ ༣ རེ་ རྒྱུན་འགྲུལ་རྒྱབ་དགོས་པ་ད་ སྤྱི་མི་གཅིག་གིས་ ཤེད་འོག་
གཅིག་གི་མི་སེར་ལུ་ཡང་ བྱབ་མ་ཚུ་གས་པའི་དཀའ་ངལ་སློམ་པོག་ཏེ་ཡོད་མི་ཚུ་ལུ་ཡང་
གཞུང་ལས་གང་ལ་གང་འཚམས་གྱི་ཐུགས་བཞེད་གནང་དགོས་པ་སྟེ་ཞུས་ཡི།

དེའི་ལན་ལུ་ བར་སྤྱོད་སློམ་པོ་གིས་ ང་བཅས་རའི་འབྲུག་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོལ་འདུ་
ཚེན་མའི་ནང་འཐུས་མི་གང་ས་ ༡༥༠ ཡོད་ཐོག་ལས་ སློམ་ཚུ་གས་མི་སེར་འཐུས་དཔོན་ ༤
དང་སྤྱི་མི་ ༧༧ བཅེས་ད་ མི་སེར་ འཐུས་མི་ ༡༠༥ པོ་ཆ་མཉམ་མི་སེར་གྱི་འཐུས་མི་ཡིན།
འདི་བརྒྱུ་ཆ་གྲུང་པབ་པ་ཅིན་ བརྒྱ་དུ་ ༧༢ གྲུ་ཐོན་ལས་ མི་སློབས་དང་འབྲེལ་མ་ད་
འཐུས་མི་དེ་དུ་བཤའ་མང་ཉེད་དེ་ཚུན་ འབྲུག་གི་ཚོགས་འདུ་ནང་མ་གཏོགས་ སྤྱི་འེ་
རྒྱལ་ཁབ་གཞན་ ག་སྟེ་གི་ཚོགས་འདུ་འེ་ནང་ འདི་བཟུམ་འབད་འཐུས་མི་དེ་ དུའེ་
བཤའ་མ་ཐོ་མེ་མེད། འབྲུག་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོལ་འདུ་འེ་མི་སེར་སྐྱེ་ཚབ་ ༡༠༥ ལུ་ མི་སེར་བགོ་
བཤའ་རྒྱབ་ད་ འཐུས་མི་རེ་གིས་ མི་གང་ས་ ༤,༣༠༠ དེ་རེ་གི་འཐུས་ཚབ་ཡིན་མེད་ རྒྱལ་
ཁབ་གཞན་ཁར་མི་སེར་འཐུས་མི་རེ་གིས་ ཉུང་ཤོས་མི་འབྲུམ་རེ་དང་ མང་ཤོས་ས་ཡ་
༡ རེ་གི་འཐུས་ཚབ་འབད་མ་ཡིན། ང་བཅས་རའི་ཚོགས་འདུ་ནང་ མི་སེར་གྱི་འཐུས་
མི་སྤྱོད་མ་གཏོགས་མི་ཚད་པའི་ཁར་ རྫོང་ཁག་ ༢༠ འེ་ཤེད་འོག་བསྟོམས་ ༢༠༢ ཡོད་
ས་ལུ་སྤྱི་མི་ ༧༧ འབད་མ་ལས་ ཤེད་འོག་གཉེས་ལུ་ སྤྱི་མི་རེ་འབད་མི་ ངང་ལྟ་དང་འཕང་

མཁར་རྟེན་འོག་རྒྱུ་མ་ཅིག་མེན་མ་ལས་བརྟེན་རྒྱུ་ཡོང་ས་ཚོར་འདྲ་ཆེན་མོའི་མི་སེར་
སྤྱི་མིའི་ས་ཁོངས་བསྐྱོམས་ཐང་དེ་དེ་དེ་ས་གནས་སྐབས་ཅིག་ལུ་སྤར་ག་ཨིན་མ་འབད་
རང་བཞག་གཞང་པ་ཅེན་དྲག་ཚོད་ཀྱི་བསམ་འཆར་ལྷན་ཡི།

དེ་དང་འདྲ་བར་ཚུ་ཁ་དང་ལྷན་ཅེ་རྫོང་བདག་གཉེས་ཀྱིས་ཡང་ཀམ་གཤམ་ཐང་ཁ་
ལུ་སྤོད་པ་ད་གོང་འཕེལ་གྱི་ལུ་ནང་ཉིན་ཚེན་མེད་པར་མི་སེར་ཚུ་དང་འབྲེལ་བ་འཐབ་སྟེ་
རང་སྤོད་དགོས་པ་ལས་བརྟེན་སྐབས་མ་བདེམ་ལེ་ཤ་ཅིག་རང་ཡོད་རུང་ད་ཚུན་སྤྱི་མི་
མང་ཉུང་ལས་བརྟེན་པའི་བྱ་སྤྲོད་མ་བདེམ་གང་ཡང་མ་བོན་མ་ལས་བརྟེན་ད་ཚུན་
བཏུབ་པའི་རྟེན་འོག་དང་སྤྱི་མི་གི་ལམ་ལུགས་འདི་མ་དགོའ་པར་བཞག་གཞང་སྟེ་ནང་
སྤོད་སྤོན་པོས་ལྷན་འདི་གུར་ཐག་གཅད་གཞང་པ་ཅེན་བཀྲོམ་ཆེ་ཞི་ཨིན་པས་ཟེར་ལྷན་
བྱུང་མ་ལས།

ཚོགས་འདྲ་ཆེན་ཆེན་མོ་གིས་ཕངས་མཁར་རྟེན་འོག་ལུ་སྤྱི་མི་ལོགས་སུ་བཟོ་
དགོས་པའི་འོས་འབབ་མེད་པ་འབད་གྲོས་ཚོད་གྲུབ།

ན- རོ་ལོག་པའི་དཀའ་རྙོག་གས་དང་འབྲེལ་བའི་གནད་དོན།

༡. རོ་ལོག་པ་ཚུ་ལུ་ཉེས་བྱེད་མེད་པར་བཀའ་དགོས་པ།

བཀྲོས་སྐྱང་རྫོང་ཁག་གི་མི་སེར་ལས་མི་ངན་དག་པ་ཅིག་གིས་ཁོང་ར་སྤེར་གྱི་མཐའ་དོན་
ལུ་བཏུ་སྟེ་རོ་ལོག་པ་ཚུ་ལས་ཉེ་རུབ་ནང་གསུག་བཟའ་སྟེ་ཚོས་དང་སྤོད་ཀྱི་སྟོང་ལས་
མ་བདེན་པའི་གཏམ་ངན་སྟོག་སྟེ་འབྲུག་གི་ཙ་བ་^༢ ཀྱི་རྒྱུ་འགལ་ལུ་མི་སེར་ཚུ་རོ་ལོག་
དགོས་པའི་རྒྱུ་དཀྲུགས་འབད་ལུག་མི་ངན་དེ་ཚུ་གིས་ཉེན་ཁ་ཅན་གྱི་གཞོན་འཆོ་བསྐྱེལ་
ཞི་ཨིན་མ་ཉེ་གོ་སྟེ་མི་སེར་གྱིས་བྱེད་མེད་སྤྱང་འགག་པ་དང་མཉམ་འབྲེལ་དམ་ཐོག་ལས་

ངོ་ལོག་པ་དེ་ཚུ་འཛོལ་བཟུང་འབད་དེ་ བྲིམ་ས་ཀྱི་དོ་དམ་ལུ་ ཅི་ས་སྤྱོད་ཡོད་མི་དེ་ཚུ་ལུ་
བཀྱིས་སྐང་གི་མི་སེར་གྱིས་ ཉེས་བཟོད་རྒྱུ་ལུ་འབད་ཡོད་པ་ལས་ དེ་ཚུ་ལུ་ཉེས་བྲིམ་ས་
མཐོ་ཤོས་དེ་རང་ ཡང་ས་ཆ་ག་མེད་པར་བཀལ་གནང་ཟེར་ཞུས་ཡི།

སྤྲོད་གཏུ་ཚུ་ལ་རྫོང་ཁག་གི་མི་སེར་ལས་ རྒྱལ་ཡོང་ས་ཚོའི་འདུ་ཚེན་མེ་ཐང་ས་
ལུ་པའི་སྐབས་ལུ་ཞུས་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་ ངོ་ལོག་པའི་བྱང་ན་ནང་ལུ་བཅའ་མར་གཏོགས་
པ་ལས་བཟོན་ ཚར་གཅིག་འཛོལ་བཟུང་འབད་ཚར་མི་ཚུ་ལུ་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བྲིམ་ས་ལུགས་
དང་འབྲེལ་ཉེ་ ཉེས་བྲིམ་ས་ཡང་ས་ཆ་ག་མེད་པར་ བཀལ་གནང་དགོས་པའི་ཞུ་བ་དང་།

མི་དབང་མང་འབད་ག་རེན་པོ་ཚེ་མཚོག་གིས་ ངོ་ལོག་པ་སྤོང་སྤྱག་ལས་བཅད་དེ་
བྲིམ་ས་མེད་དགོང་ས་ཡང་ས་གནང་མི་འདི་ལུ་ ཁོང་གིས་ཐུན་བསྐྱེད་རྒྱ་ཚེ་བའི་མཐོ་བསམ་
མ་བཅང་པར་ གཞུང་གི་ཐུགས་རྒྱ་ཞན་པའི་བྱུག་ལུ་བཅོ་ལུང་ས་བསྐྱེད་པ་ཨིན་པས། འདི་
ལས་བཟོན་ཉེ་ ངོ་ལོག་པའི་ལུ་བྱང་ན་ལུ་ འབྲེལ་གཏོགས་འབད་མི་ཚུ་ལུ་ བཟོད་སེམས་
དང་སྤྱིང་རྗེ་མེད་པར་ ཉེས་བྲིམ་ས་དམ་དམ་ཅིས་ཀྱང་གིས་བཀལ་གནང་དགོས།

ངོ་ལོག་པ་ཚུ་གིས་ དམངས་གཙོའི་ལམ་ལུགས་དང་ འགྲོ་བ་མིའི་དབང་ཆ་འི་བཅུ་
ཚོ་ག་ཚུ་ལན་མང་བཟོད་དེ་ གོ་བ་བཅུ་ལོག་གི་གནས་ཚུ་ལ་བྱེན་པའི་དབང་གིས་ རྒྱལ་ཁབ་
ཁ་ཤེས་ཅིག་དང་ འགྲོ་བ་མིའི་དབང་ཆ་འི་ཚོགས་སྡེ་ཚུ་གིས་ འབྲུག་གཞུང་ལུ་སྐྱུར་བཟོད་
ཞུས་ཉེ་ཡོད། ངོ་ལོག་པ་ཚུ་གིས་ ཁོང་རའི་བྱ་སྤྱོད་རན་པ་ཚུ་སྤྲོད་གསང་འབད་དེ་ ཕྱིའི་
རྒྱལ་སྤྱོད་ཐོབ་ནིའི་དོན་ལུ་ འདི་བཟུམ་མའི་ཐབས་ཤེས་བཏོན་དགོས་མི་འདི་ ཐབས་ཤེས་
གཞན་མེད་པ་ཁོང་རང་གིས་ཤེས་པ་ཨིན་པས།

ང་བཅས་འབྲུག་པའི་མི་སེར་སྤྱིར་བཏང་ལུ་ གཞི་བཅུགས་ཡོད་པའི་གཞུང་གི་
ལམ་ལུགས་འདི་ལུ་ བསྐྱར་བཅོས་འབད་དགོས་པའི་གནད་དོན་ཅ་བ་ལས་མེད། ང་
བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ དམངས་གཙོའི་ལམ་ལུགས་ལུགས་ཅན་གྱི་སྤོང་བཞག་འཐབ་

སྲོལ་ཡོད་པ་དེ་ལམ་ལུགས་དེའི་གཞི་འགུལ་ཚུ་གང་ཡང་མེད་པའི་མི་དགོས། དེའི་འབད་བཞེད་པ་ཅིན་ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་གོང་འཕེལ་གྱི་འཆར་གཞི་ཚུ་མི་མེད་རའི་གིས་ར་བཟོ་བཅའ་འབད་དེ་དེའི་ལེ་སན་ཚུ་མི་རྩེ་ཉམ་ཚུང་ཚུན་ལུ་ཐོབ་སྟེ་ཡོད། འདི་ལས་བཞེད་ཉེ་མཐའ་མཇུག་ལུ་དམངས་གཙོའི་ལམ་ལུགས་གྱི་མིང་བཏོན་མ་དགོས་པར་རྒྱལ་ཁབ་དེའི་མི་ཁྲུང་ས་གྱི་ལེ་སན་དང་དགོས་མཁོ་ཚུ་ལ་བཞེད་སྐབས་མི་གི་འབྲུག་གཞུང་འདི་ལུ་འབྲུག་གི་མི་མེད་ཚུ་གིས་ཡིད་ཆེས་དང་ངལ་རངས་རྟེན་ལུ་ཡོད།

གོང་གི་གནད་དོན་ཚུ་ལས་བཞེད་ཉེ་འབྲུག་གཞུང་གིས་སྤྱི་མིའི་སྣང་བ་འཆར་མི་ཚུ་ལུ་ཆ་འཛོགས་མ་མཛད་པར་མི་མེད་གྱི་ཞུས་དོན་བཞེད་དོ་ལོགས་ཚུ་ལུ་མངའ་ཞབས་དང་འབྲུག་གཞུང་གིས་སླེང་རྗེ་དང་བཟོད་སེམས་མ་བཞེད་པར་ཉེས་བྱམས་ཡངས་ཆ་ག་མེད་པར་བཀལ་གནང་དགོས་པའི་གསོལ་འདེབས་ཞུས་ཡི།

བསམ་གྲུབ་ལྗོངས་མཁར་རྫོང་ཁག་གི་མི་མེད་ལས་སྐྱམ་དོ་གྲུབ་གྱི་སྲོལ་མ་སྐྱོམ་དར་རློབ་འོག་ལས་འཛིགས་མེད་རྒྱ་མཚོ་དང་ཀམ་དགེ་ལེགས་སྤོན་ལས་འོད་ཟེར་སྐྱོ་བསྟན་འཛོལ་དཀར་རྒྱས་དང་སངས་རྒྱས་རྗེ་རྗེ་དང་འདྲ་བའི་སྐྱོམ་ཆེན་ཚུ་གིས་རང་སོའི་འདོད་པའི་དབང་ལུ་སོང་སྟེ་སྐྱོམ་དར་མར་ཚུ་ལ་ཨོ་རོང་རྐྱེན་འོག་གི་ཉེས་མེད་གྱི་མི་མེད་ཚུ་ལུ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༧ ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༢༣ ལུ་གཞུང་གི་རྒྱབ་འགུལ་ལུ་དམངས་ཐོན་དོ་སྐོལ་དེའི་སྟེན་གྱིས་གལ་ཁར་འཇུག་དགོས་པའི་ངན་བསྐྱེད་དང་རྒྱུད་དཀྲུགས་འབད་དེ་ཙ་བ་ལུ་འོག་ཞུག། འདི་ལས་བཞེད་ཉེ་དེས་དོད་མ་འོག་ལུ་ཡོད་མི་དོ་ལོགས་འདི་ཚུ་ལུ་འབྲུག་གཞུང་གིས་འཇམ་སྐྱོད་གྱི་སླེང་རྗེ་གང་ཡང་མ་མཛད་པར་རྒྱལ་ཁབ་གྱི་བྱིམས་ལུགས་ཚུ་དང་འབྲེལ་ཉེ་ཉེས་བྱམས་ཡངས་ཆ་ག་མེད་པར་བཀལ་གནང་དགོས་པའི་གསོལ་འདེབས་ཞུ་ནི། ད་རུང་མི་ངན་འདི་ཚུ་གིས་ཉེས་མེད་གྱི་མི་མེད་ཚུ་རྒྱུད་དཀྲུགས་ནིའི་དཔའ་བཅའ་ཞི་ཞེས་ལས་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོ་ག་གིས་

ཁོང་འགག་པའི་དོད་མ་འོག་ལུ་ཡོད་མི་ཚུ་ལུ་ ཉེས་བྲིམས་དགོངས་ཡངས་ཀྱི་སྐྱོད་སྤྱོད་ ཙ་
བ་ལས་གནང་ནི་མེད་པའི་གསོལ་འདེབས་ཀྱི་ཞུ་བ་སྤུལ་ཡི། བསམ་གྲུབ་སྤོངས་མཁར་གྱི་
མི་མེད་ཚུ་གིས་ དད་དམ་ལྷན་མེད་ཀྱི་སྐོ་ལས་ཙ་བ་^༢ ལུ་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་ ཕྱག་སྦྱོར་ཞུ་ནི་
འས་སྤངས་སྤུལ་ཡོད།

འདི་ལུ་ རང་སྲིད་སློན་པོ་གིས་ བཀྱིས་སྤང་དང་པུ་དག་འཆ་ལ་ བསམ་གྲུབ་
སྤོངས་མཁར་གྱི་མི་མེད་འབྲས་མི་ཚུ་གིས་ཞུ་བ་བཞིན་དུ་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ལུ་དོ་ལོག་སྟེ་ བེ་
སུལ་ལུ་སྲོལ་ཟུར་འབད་དེ་སྟོད་མི་ དོ་ལོག་པའི་ཚོད་པོན་ཚུ་གིས་ བ་ཉིང་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༧
ནང་ཤར་སྤོར་ཚོང་ཁག་གི་མི་མེད་ཚུ་ལུ་ འབྲུག་གི་ཙ་བ་^༣ གྱི་རྒྱབ་འགལ་ལུ་ རྒྱུས་ངན་
གྱི་ལུ་བྱ་ཚུ་ འཐབ་དགོས་པའི་རྒྱུད་དུགས་དང་ངན་བསྐྱུལ་འབད་ནི་འདི་དཔའ་བཅམ་
ལུ། ཤར་སྤོར་པའི་མི་མེད་ཚུ་ལུ་ ཁོང་གིས་ ངན་བསྐྱུལ་འབད་ནི་གི་དཔའ་བཅམ་མི་འདི་
མཐར་བསྐྱུལ་མ་ཚུ་གསལ་ལས་བཞེན་ དོ་ལོག་པའི་ཚུ་ལས་ མང་རབས་ཅིག་གིས་ བེ་སུལ་
ལུ་སྤྱོག་སོང་ཡོད་པ་ད་ ལེ་ཤ་ཅིག་འཛོན་བཟུང་འབད་ལུག།

བེ་སུལ་ལུ་སྟོད་མི་དོ་ལོག་པའི་ཚུ་གིས་ སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༧ ཟླ་ ༡༠ པའི་ནང་ ཤར་སྤོར་གསལ་
ཚོང་ཁག་ཆ་མཉམ་ རང་ དོ་ལོག་གྱི་ཟུང་སྟོང་སྟོམ་འབད་ཐོན་ཡོད་ཟེར་བའི་མ་བདེན་པའི་
ཉམས་བཤད་ཚུ་ བྱབ་བསྐྱགས་འབད་ནི་ལུ་ཙ་བ་འགོངས་ལུག།

དོ་ལོག་པའི་དཀའ་སྤོགས་དང་འབྲེལ་བའི་གནད་དོན་ཚུ་དང་ དོ་ལོག་པའི་ཉེས་
བྲིམས་ཀྱི་སྐོར་ལས་ འདས་པའི་ཚོགས་ཐེངས་ཚུ་དང་ ལྷག་པར་དུ་ ཚོར་ཐེངས་ ༧༥ པའི་
ནང་ གསུང་གོས་མང་རབས་ཅིག་བྱུང་ཡོད། ཙ་བ་^༣ གྱི་རྒྱབ་འགལ་ལུ་ དོ་ལོག་ནི་འདི་
ངན་བསྐྱུལ་དང་རྒྱུད་དུགས་འབད་མི་དོ་ལོག་པའི་ བྲིམས་གཞུང་ཆེན་པོ་དང་རྒྱལ་
ཡོངས་སྤྱོད་ཀྱི་བཅའ་བྲིམས་ ༡༩༩༢ ཅན་མ་དང་ གཞན་ཡང་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བྲིམས་

ལུགས་ཚུ་དང་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོའི་གོས་ཚད་ཚུ་དང་འབྲིལ་ཉེ་ལག་ལེན་
འཐབ་དགོས་པ་འབད་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་གིས་གོས་ཚད་གྲུབ་སྟེ་ཡོད།

ངོ་ལོགས་ཚུ་ལས་ཉེ་རུབ་ལེན་ཞིན་ལས་ན་ཉིང་ཤར་སྤྱོགས་ཚོང་ཁག་ཚུ་ནང་
ཉེས་མེད་མེ་སེར་ཚུ་ལུ་ངན་བསྐྱལ་དང་རྒྱུད་དུགས་འབད་ནི་གི་འགན་ཁུར་འབག་མེ་
༡༢༧ རྒྱུང་མ་ཅིག་མ་གཏོགས་མེད་པའི་སྒྲན་ལུ་ཚོར་འདུ་ལུ་སྤུལ་ཡི། མེ་འདི་ཚུ་བྲིམས་
གཞུང་ཆེན་པོ་དང་རྒྱལ་ཡོངས་སྤྱོད་བཅའ་བྲིམས་༡༧༧༢ ཅན་མའི་དགོངས་དོན་
དང་འབྲིལ་ཉེ་ཉེས་འཇུགས་འབད་དེ་ད་རེས་ཐེམ་སུ་ལུ་བྲིམས་ཁང་གོང་མའི་ནང་ཚོད་
བཤེར་འབད་བའི་བསྐྱར་ཡོད།

རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་རྒྱལ་འགལ་ལུ་ངོ་ཚློལ་གྱི་ལུ་བྱུ་འཐབ་མེ་ཚུ་ལུ་ནང་སྲིད་ལྷན་ཁག་
གིས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བྲིམས་ལུགས་ཚུ་དང་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོར་འདུ་ཆེན་མོའི་གོས་ཚད་ཀྱི་
དགོངས་དོན་ཚུ་དང་འབྲིལ་ཉེ་རང་ལག་ལེན་འཐབ་ནི་ཨིན་པའི་ཐོག་ཚོགས་དམངས་
ལུ་སྤུལ་ཡི།

དེ་ཁར་བཀྲིས་སྐྱང་ཚོང་བདག་གིས་ནེ་སྤུལ་ལུ་སྲོད་མི་དམ་ཉམས་མཐའ་རྟུགས་
ངོ་ལོགས་ཚུ་གིས་ཁོང་རའི་ངན་སྤྱོགས་ཚུ་ལུ་ཤར་སྤྱོགས་ཀྱི་མེ་སེར་ཚུ་གཞུང་གི་རྒྱལ་
འགལ་ལུ་ངོ་ཚློལ་འབད་བཅུག་ནི་འདི་རྒྱུད་དུགས་འབད་དགོས་པའི་བཀོད་བྱུང་དང་ཉེ་
རུབ་ནང་གསལ་བྱེད་ཞིན་ལས་ན་ཉིང་དབྱེན་ལྷ༡༠པའི་ནང་ཤར་སྤྱོགས་ཁ་ཐུག་ལས་བྲེལ་
ཟེང་ནང་བཅའ་མར་གཏོགས་མེ་ངོ་མ་རང་ངོ་ལོགས་༡༢༧ ལས་མེད་དེ་འབད་རུང་
འབྲུག་ཤར་སྤྱོགས་ལུ་ཟེང་སྟོང་སྟོམ་འབད་རང་ཐོན་ཡོད་ཟེར་བའི་མ་བདེན་པའི་ཉམ་
བཤེད་ཀྱི་ལུ་སྤྱོད་བཅུང་ལུ་གཞུང་གིས་སྐྱང་ཚོང་ཁག་ན་ལོང་ཆེད་འོག་ལས་ངོ་ཚློལ་ནང་
བཅའ་མར་གཏོགས་མི་དག་པ་ཅིག་ཐོན་ཡོད་མེ་ཚུ་ཆེད་འོག་དེ་ནང་གི་མེ་སེར་ཚུ་གིས་
འཛོན་བཟུང་འབད་ཞིན་ལས་ན་ནེ་སྤུལ་ལུ་སྲོད་མི་ངོ་ལོགས་ཚུ་གིས་བསྐྱལ་བཏང་བའི་

ནང་གསུག་ཉི་ལྔ་ཉེས་ཀྱི་དང་སྐྱབས་ཀྱི་མི་ངན་དེ་ཚུ་ཕྱམ་རོང་དྲུང་ལག་བྲིམས་ལང་ལུ་
ཚེས་སྤོད་འབད་ལུག།

འདི་དང་འདྲ་བར་ཡང་ས་གཉེར་ཚེད་འོག་ལས་མི་ངན་ཡེ་ཤེས་དོ་རྗེ་ཟེར་མི་དེ་
གིས་ཡང་བྱུས་ངན་གྱི་ལུ་བྱ་ནང་ལུ་བཅའ་མར་གཏོགས་པ་ལས་བཏེན་ཁོ་མེ་སེར་ཚུ་
གིས་འཛོལ་བཟུང་འབད་དེ་ཞེ་སྤུལ་ལུ་སྤོད་མི་དོ་ལོག་པ་ཚུ་ལས་ཁོ་གིས་ལེན་ཡོད་པའི་
ཉི་ལྔ་དང་རྒྱུད་དུགས་ཀྱི་དེ་བུ་ཚུང་དང་སྐྱབས་ཀྱི་བྲིམས་སྤང་འགག་པ་ལུ་ཚེས་སྤོད་
འབད་ལུག། འདི་བཟུམ་མའི་མི་ངན་ཅེ་གཉེས་ཀྱིས་རང་འདོད་ཀྱི་དབང་ལུ་ཐལ་ཉེ་རང་
གི་རྒྱལ་ཁབ་ལུ་དོ་ལོག་པའི་ལུ་བྱ་འཐབ་ཡོད་པ་མ་གཏོགས་གཞན་བཀྱིས་སྤང་རྗེ་ལག་
གི་མི་སེར་སྤྱིར་བཏང་གིས་འབྲུག་གཞུང་དང་རྒྱལ་ཁབ་ལུ་ལས་རྒྱུ་འབྲས་བཙུ་སྤོད་
ཚེས་དང་ཐང་མ་ཚོག་ག་བཏེན་མི་ལུ་འགྱུར་བ་མེད་པར་ཡོད།

གཙོ་བོ་རང་དུས་ཏྲག་པར་ཤོ་དང་ཏྲག་ཅེད་རྒྱབ་ཉེ་སྤོད་མི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ཚོད་གཞི་
འདྲ་མེན་སྣ་ཚོན་ལེ་ཤེ་ཅིག་རང་ཡོད་པའི་ཚ་དོ་བྲིམས་འགལ་གྱི་ལུ་དང་ཚ་བ་ལུ་ལྷོ་
ཚོལ་གྱི་ལུ་ངན་འབད་མི་དམ་ཉམས་མཐའ་རྟུགས་རོང་ཐུང་ཀུན་ལེགས་ཀྱིས་ང་བཅས་
ཤེར་སྤོགས་ལ་ཐུག་གི་མི་སེར་ཚུ་ལུ་མཐོ་མེད་སེམས་ཅན་གྱི་འདྲུ་ཤེས་ཅམ་ཡང་མ་བསྐྱེད་
པར་ཁོ་གིས་གསུམ་ག་ཟེར་ཤེར་སྤོགས་ཀྱི་མི་སེར་ཚུ་གིས་ཉན་འོང་མཐོ་བའི་སྤོན་པའི་
བསམ་ངན་བཏང་སྤོད་ཁོ་རང་དང་འདྲ་བའི་མི་ངན་ལེ་ཤེ་ཅིག་རང་བར་ན་བཅུགས་ཉེ་
ཤེར་སྤོགས་པའི་མི་སེར་ཚུ་སེམས་དུགས་འབད་བར་བཏང་ལུག། ཁོའི་བྱ་ངན་དེ་ཚུ་
ལུ་བཏུ་བ་ཅན་གྱོས་འདྲུ་མ་ཅིག་འབད་ན་ཁོ་ཤེར་སྤོགས་ལུང་པའི་རྒྱལ་པོ་བསྐྱོས་དཔ་བཟུམ་
འབད་བཏེན་ལུང་ས་མེད་པའི་ཉམ་བཤེད་རྒྱབ་སྤོད་འབད་རུང་ཁོ་མི་གཅི་བཟུམ་ཅིག་ཨིན་
ན་ག་གིས་ཡང་མ་ཤེས་པ་མེད། མི་ངན་རོང་ཐུང་ཀུན་ལེགས་དེ་བཀྱིས་སྤང་ལས་མེན་པར་
ཁོ་གི་གཡུས་དོ་མ་དེ་ཁོང་ས་མ་ཐུང་ཟེར་ས་ལས་ཨིན་མ་ལས་ང་བཅས་ཤེར་སྤོགས་ཀྱི་

ཚོང་ཁག་དང་གཅིག་ཁར་ འབྲེལ་བ་ གང་ཡང་མེད་པ་མ་ཚད་ ཁོ་རང་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ལས་
བྱོག་འགྲོ་དགོས་པའི་གནད་དོན་གཙོ་བོ་རང་ འབྲུག་གི་བྲིམ་ས་ཁང་ཚུ་ནང་ ཁོ་གིས་ མགྲུ་
བསྐོར་དང་བུ་ལོན་བཏབ་མ་བཏབ་པའི་ཚོད་གཞི་འདྲ་མིན་སྣ་ཚོ་གས་ཡོད་པ་ལས་བཞེན་
ཨོན་ཟེར་ཞུས་ཡི།

ང་བཅས་རའི་ཤར་སྤྱོད་ས་ཚོང་ཁག་ནང་ ཁོང་མི་ངན་ ༡༢༩ གིས་ ངོ་ལོག་པ་ཚུ་
ལས་ རང་གསུག་ལེན་ ཉེ་མི་སེར་གཞན་ཚུ་ལུ་ ངོ་ལོག་ནིའི་ངན་བསྐྱུལ་དང་རྒྱུད་དུག་གས་
འབད་དེ་ རང་གསུག་ལེན་མི་ཚུ་མི་སེར་ཚུ་གིས་ འཛོན་བཟུང་འབད་ཞིན་མ་ལས་ ཉེ་རུབ་
ཚུ་དང་སྤྱོད་ཉེ་ཚོང་ཁག་ལུ་ཚུ་སྤྱོད་ཡོད་པ་ད་ རང་སོའི་གཡུ་སྐོའི་མི་སེར་ཚུ་གིས་
གཞུང་ལུ་དམ་ཚིག་བསྟེན་ཉེ་མི་ངན་ཚུ་འཛོན་བཟུང་འབད་མ་ཨོན་མ་ལས་ འདི་ཚུ་ལུ་ ངོ་
ལོག་པ་ཚུ་གིས་བྱེན་པའི་ཉེ་རུབ་ཚུ་ཡང་ གཞུང་ཞབས་ལས་ གཞུང་དང་མི་སེར་ལུ་ ཆ་
རོགས་འབད་མི་ཚུ་ལུ་ སྤྱོད་དགོས་པའི་བཀའ་རྒྱ་དང་འབྲེལ་ཉེ་ ཁོང་ར་འབྲེལ་ཡོད་མི་
སེར་ཚུ་ལུ་སྤྱོད་ཅི་ཟེར་ཞུས་ཡི། མི་དབང་མང་འ་ཞབས་མཚོག་ ཤར་སྤྱོད་ཚོང་ཁག་ཚུ་ནང་
འཆར་གཞི་ ༥ པའི་ཞལ་འཛོམས་དོན་ལུ་ ཆིབས་བསྐྱོད་གནང་མ་ད་ ཤར་སྤྱོད་ཚོང་
ཁག་ཉོང་ས་ཀྱི་མི་སེར་དང་ གཞུང་གི་བར་ན་མཐུན་ལམ་དང་ ཐང་དམ་ཚིག་འདི་ སྤར་བཞེན་
ཚུ་དང་ཨོམ་ལྷ་བུ་འབད་རང་ཡོད་པའི་ར་ལུང་ས་ ཁོང་ར་ ཤར་སྤྱོད་ཀྱི་མི་སེར་ཚུ་གིས་
ཉོང་སངས་སངས་འབད་ཞུས་ཡོད་པ་བཞེན་དུ་ གཞུང་ཐུན་ཚུ་གུང་བཞེས་དགོས་པ་དང་ མི་
སེར་གྱི་སེམས་ལུ་ རྣམ་ཏོག་བསྐྱོད་དགོས་པ་ཡང་ གང་ཡང་མེད།

དེ་དང་འདྲ་བར་ སངས་དགའ་ཚེལ་ཚོང་བདག་གིས་ དབྱེན་ལོ་ ༡༩༩༡ ལུ་ ལྷོ་
མཚམས་ལས་འོ་ལོག་པའི་བྲེལ་ཟེང་ཐོན་ཡོད་པ་ལས་ གཞུང་ཞབས་ཀྱིས་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྤྱི་
རིམ་འབད་ ཡོངས་ལ་དགོན་པ་ལུ་ གུ་རུ་དོ་རྗེ་གོ་ལོད་ཀྱི་སྤྱི་གཅིག་བཞེངས་དགོས་པ་འབད་
བཀའ་རྒྱ་ཕེབས་ད་ སྤམ་དོ་གྲུབ་ཀྱིས་ གནས་པོ་ནང་ན་མེད་པར་ ཕྱི་ཁའི་མི་གིས་གཅི་

འབད་སྐྱབ་ཞེང་ས་དགོས་པ་ཡིན་ནམ་ཟེར་བའི་ཁར་སྐྱབ་ཞེང་ས་ནི་གི་དོན་ལུ་འབྲུག་ཤར་
སྤྱོད་ལུ་ལྷ་ཁང་བརྒྱུ་ལས་བཅད་དེ་ཡོད་ཟེར་བའི་ལོ་རྒྱུས་སྤྱོད་ལྟེ་སྐྱབ་ཞེང་ས་ནི་ལུ་རྒྱབ་
འགལ་བྱུང་ཡོད།

སྐྱབ་ཞེང་ས་མ་བཅུག་པའི་རྒྱན་གྱིས་སྤྲེལ་མ་བདེམ་དུམ་དྲ་རེ་ཐོན་ཡོད་རུང་མི་
དབང་མང་འུ་ཞབས་མཚོ་ག་གིས་བརྟན་སྤྱིའི་སྐྱེ་མེས་འབད་སྐྱབ་སྤྱོད་ལྟེ་བཞེང་ས་དགོས་
པའི་བཀའ་རྒྱ་གཞན་ཡོད་པ་བཞེན་དུ་དོ་ཅི་ལོ་ནག་མཚོ་སཔ་ཅིག་ལས་སྐྱབ་ཞེང་ས་ནིའི་
ལུ་འགོ་བཅུག་ཏེ་གུ་རུ་དོ་རྗེ་གོ་ལོད་གཅིག་དང་གུ་རུ་ཉོར་སོག་འཇེཌ་པ་གཅིག་སུར་
པའི་སྐྱབ་ཞེང་གཅིག་བཅས་སྐྱབ་སྤྱོད་གསུམ་བཞེང་ས་པའི་བསྐྱང་ཡོད་པའི་སྤྲེལ་ཞུ་དང་སྤྱོད་དོ་
གུ་བ་ཀྱི་བཤད་གུའི་དབུ་མཛད་དེ་པརླ་དག་འུ་ཚལ་ཚོང་ཁག་མཁར་རྟེན་འོག་ལས་ཡིན་མ་
བཞེན་དུ་སྐྱབ་ས་རྗེ་རྗེ་མཁན་རེན་པོ་ཚེ་མཚོ་ག་གིས་ཡོང་ས་ལ་དགོན་པའི་གནས་བཅུན་
འབད་འདེམས་བསྐོས་གནང་ཡི། དོ་ལོག་པ་ཚུ་གིས་ཤར་སྤྱོད་ལུ་ཚོང་ཁག་ཚུ་ལས་
འབྲུག་གི་ཙ་བ་ལྟེ་ལུ་དོ་ལོག་གི་ཟེང་སྤོང་ཐོན་ཡི་ཟེར་བའི་མ་བདེན་པའི་ཉམ་བཤད་རྒྱབ་
སྤྱོད་ཡོད་མི་འདི་ལུ་པརླ་དག་འུ་ཚལ་གྱི་མི་སེར་ཚུ་ལུ་གོད་བྲོད་གོས་པ་བྱུང་ཡི། གོང་ལས་
ཞུ་བའི་བྱ་སྤྲེལ་མ་བདེམ་ཚུང་གུ་ཅིག་ཐོན་མི་འདི་མ་གཏོགས་གཞན་པརླ་དག་འུ་ཚལ་
ཚོང་ཁག་ནང་དོ་ལོག་པའི་བྲེལ་མ་ཙ་ལས་རང་མེད་པར་མི་སེར་ཚུ་ག་ར་ཙ་བ་ལྟེ་ལུ་ཐ་
དམ་ཚོག་འགྱུར་བ་མེད་པར་བསྟེན་ཏེ་རང་སོའི་ས་གཞི་སོ་ནམ་དང་ཚོང་ལས་ཀྱི་ཁར་
མི་སྤྱོད་པལ་འབྱོར་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་ལུ་ཚུ་ནང་བཙོན་ཏེ་རང་ཡོད་ཟེར་ཞུས་ཡི།

དེ་ཁར་བསམ་གུ་བསྐྱོང་ས་མཁར་ཚོང་བདག་གིས་ན་ཉིང་དབྱིན་ཟླ་ ༡༠ པའི་ནང་
བསམ་གུ་བསྐྱོང་ས་མཁར་ཚོང་ཁག་ལུ་ཙ་བ་ལྟེ་ལུ་དོ་ལོག་བཅུག་ནིའི་དོན་ལས་ནེ་སུལ་
ལུ་སྤོད་མི་དོ་ལོག་པ་ཚུ་གིས་བསམ་གུ་བསྐྱོང་ས་མཁར་གྱི་མི་སེར་ཐ་དམ་ཚོག་དང་ལྷན་མི་

ཚུ་རྒྱུ་བསྐྱེལ་ཐོག་ལས་ རྒྱུ་འགལ་འབད་ནི་འེ་དོན་ལུ་ མ་དངུལ་གྱི་ནང་གསུག་རྒྱུ་
ཡོད་པ་ད་ དེ་གི་གྲངས་སུ་སྒྲོམ་ཆེན་དག་པ་ཅིག་གིས་ རོ་ལོག་པ་ཚུ་གིས་བསྐྱེལ་བཏང་མི་
མ་དངུལ་དེ་འདོད་པའི་དབང་གིས་ལེན་མ་མཚན་ རོ་ལོག་པའི་གྲངས་སུ་ བཅའ་མར་
གཏོགས་མི་མང་ཤོས་ཀྱིས་ དངུལ་ཀྲམ་༥༠ དང་ ༡༠༠/- འི་བར་ན་ལེན་པའི་ཁར་ རོ་
དཔོན་ཚུ་ལུ་སློང་ཕྱག་རེ་གཉིས་རེ་བྱིན་ཏེ་ཙ་བ་ ༢ གྱི་རྒྱུ་འགལ་ལུ་བྱས་ངན་གྱི་ལུ་བྱ་ཚུ་
འཐབ་ནི་འགོ་བཙུགས་ལྷག།

ཤར་སྤྱོད་ཁ་ཐུག་ལས་ རོ་ལོག་པ་ཚུ་ལས་ནང་གསུག་ལེན་ཏེ་ རོ་བཞོལ་གྱི་ལུ་
བྱའི་གཤམ་ཁར་འཇུལ་མི་བསྐྱོམས་ ༡༢༩ འི་གཤམ་ལས་མི་གྲངས་ ༧༥ བསམ་སློང་ས་རྫོང་
འགག་འོག་གི་མི་སེར་ཡིན་མ་ལས་བཞེན་ རྫོང་འགག་གི་མི་སེར་ཡོངས་ལུ་སློ་ཕམ་བྱུང་པའི་
ཁར་ རོ་ཚ་དགོས་པ་ཡང་བྱུང་ཡི། དེ་སླེ་ཡིན་ཏེ་ ཁོང་མི་ངན་དེ་ཚུ་གིས་ ང་བཅས་གཞུང་
དང་མི་སེར་གྱི་བར་ན་ ཐ་དམ་ཚོག་གཙོ་བོར་བསྐྱེན་སློང་མི་དེ་ དཀྱོགས་མ་ཚུར་པའི་ཁར་
མི་ངན་དེ་ཚུ་འཛོན་བཟུང་འབད་དེ་ བྱིམས་སྲུང་སྤེ་ཚོན་ལུ་ ཅིས་སློང་འབད་བའི་ལུ་
ལས་ བསམ་སློང་ས་རྫོང་འགག་ནང་ རོ་ལོག་པའི་དཀའ་ཚོགས་མ་འཐོན་མ་ད་ ད་རེས་
རྒྱབས་མ་བདེ་ཨ་འདི་རང་ ལཱ་ལ་པ་དང་བོདོའི་གཡིབ་དམག་ཚུ་ལས་བཞེན་པའི་དཀའ་
ཚོགས་ཅིག་ཡོད་ཟེར་ཞུས་ཡི།

སྲུང་ས་ཐང་ཁའི་སྤྱི་མི་གིས་ བསམ་སློང་ས་མཁའ་དང་བཀྱིས་སྐང་གི་སྤྱི་མི་ཚུ་
གིས་ རྒྱལ་ཁབ་ལུ་ རོ་ལོག་པའི་ལུ་བྱ་འཐབ་མི་ཚུ་ འབྲེལ་ཡོད་མི་སེར་ཚུ་གིས་ འཛོན་
བཟུང་འབད་དེ་འགག་སྤེ་ལུ་ ཅིས་སློང་འབད་ཡོད་པའི་སྤོན་ཞུ་ཚོགས་དམངས་ལུ་སུལ་
མི་འདི་ལུ་ དཔའ་ཉམས་དང་ཡིད་ཆེས་བསྐྱེད་དགོས་པ་འདུག་ཟེར་ཞུས་བའི་ཁར་ ང་
བཅས་རའི་འབྲུག་འདི་ ནང་པའི་ཚོས་ལྡན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཡིན་མ་ལས་ བཀའ་རྒྱུང་
ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཐོག་ལས་རང་གནས་ཏེ་ཡོད་ཏེ་ སྒོམ་ཆེན་ལ་ལོ་གིས་ རོ་ལོག་གི་བྱུང་ན་

ཚུ་ནང་བཅའ་མར་གཏོགས་ཡོད་པ་ལས་ བཀའ་རྒྱུང་ཟུང་འབྲེལ་ལུ་བར་ཆད་འགྲུང་ནི་
གི་ཉེན་ཁ་འདུག།

འདི་ལས་བརྟེན་ འབྲུག་བཟུམ་མའི་རྒྱལ་ཁབ་ཚུང་ཀྱང་འདི་ནང་ ཚོས་ལུགས་
ལས་བརྟེན་པའི་བྱེད་མཁུ་ འཐོན་བཅུག་ནི་མི་འོང་ཟེར་ཞུས་བའི་ཁར་ ངོ་ལོག་པ་ཚུ་ལས་
དངུལ་གྱི་ནང་གསུག་དུམ་དུ་རེ་ལེན་ཏེ་ རྒྱལ་ཁབ་ལུ་ ངོ་ལོག་ནིའི་བྱ་བ་བཅུམ་ཐོན་འོང་
མི་འདི་ལུ་ བརྟེན་ཞིབ་མཐེལ་སྤྲོན་འབད་དེ་དེ་གི་རྒྱུ་རྐྱེན་ཚུ་དུས་ཚོད་ཁར་ རེ་སྲིག་ཏེ་
གོ་མ་ཚུགས་པ་ཅེན་ ལམ་འཛོལ་བ་ཉི་མའི་ཏེ་སྤྱི་དང་གྲོས་འཛོལ་བ་བསྐྱེད་པའི་མཁུ་
མཚུགས་ཟེར་སྐབ་དོ་བཟུམ་ འདི་བཟུམ་མའི་འཛོལ་བ་ཚུ་ འགྲུང་ཐབས་ཅུ་ལས་རང་ མི་
འོང་། བཤད་གྲུ་དང་སྐྱབ་གྲུ་ལས་ཐོན་མི་ཚུ་གིས་ གཞུང་དང་མི་སེར་ལུ་མན་ཐོགས་ཆེ་
བའི་ཕུག་སྤྱད་ཞུ་ནི་དང་ དེ་མན་རང་ལུ་དགོས་པའི་དམ་པའི་ཚོས་འདི་ལུ་བཅོམ་དགོས་
པའི་མི་ཚུ་གིས་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྟེན་འཇུག་དང་ མི་སེར་གྱི་ཞི་བདེ་དཀྱིགས་ནི་གི་དམིགས་
ལུ་བསྐྱེད་དེ་ གཞུང་དང་མི་སེར་ལུ་ ངོ་ལོག་པའི་ལཱ་རྒྱུ་ཚུ་ནང་བཅའ་མར་གཏོགས་
མི་དེ་གིས་ ཚོགས་འདུའི་འཐུས་མི་ཚུ་ལུ་ སེམས་མཐུན་སྦྱོར་བཀའ་ཡོད་ཟེར་ཞུས་ཡི།

སློབ་གྲོས་ཚོགས་སྤེའི་འཐུས་དཔོན་དང་ ལྷ་གི་སྤྱི་མི་གིས་ མི་རན་གྱི་གཡུས་དཀྱིགས་
བྱུང་ན་གྱིས་གདང་ དཀྱིགས་ཟེར་དོ་བཟུམ་ ལྷོ་མཚམས་ལུ་ངོ་ལོག་པ་མི་རན་ཚུ་ལུ་ མི་དབང་
མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་ལས་ ཉེས་ཁྲིམས་དགོངས་ཡངས་གནང་པའི་ལུ་
ལས་ ལོག་སྟེ་རང་ཁྲིམས་འགལ་གྱི་ལུ་འབད་ནི་ཚུ་འགོ་བཅུགས་ཡོད་པ་ལས་ ཤར་སྤྱོད་
རྫོང་ཁག་གི་ངོ་ལོག་པ་ཚུ་ལུ་ཡང་ ཉེས་ཁྲིམས་དགོངས་ཡངས་གནང་པ་ཅེན་ ངོ་ལོག་པའི་
སྤྱོད་རྒྱུ་ཚུ་ ཡར་འཕར་འགྱོ་ནི་གི་ཉེན་ཁ་ཡོད་ལུགས་ཞུས་བའི་ཁར་ ས་བཅུད་ལེན་ཤོམ་
ཡོད་མི་ལུ་རེ་ནང་ ཚོད་བསྐྱེད་རིགས་མ་འདྲུ་སྐྱེད་དང་གཅིག་ཁར་ གཡུ་མ་ཚུ་ཡང་

སྐྱོན་འདི་རང་བཞིན་ཅིག་ཡིན་ཅུང་གཡུང་མ་ཚུ་ར་སློག་རྒྱབ་པ་ཅིན་ཚོད་བསྐྱེད་ཐོན་སྐྱོད་
རྒྱ་ཚེ་ར་བྱུང་ནི་ཡིན་མ་དུ་འདྲ།

ངོ་ལོག་པ་ཚུ་གིས་བསམ་སྐྱོད་ངན་པའི་འཆར་གཞི་དང་ཐབས་ངན་ག་ཅི་བཟུམ་
སྐྱོགས་དོ་ཡོད་པ་ཡིན་ན་འབྲུག་པའི་མི་སེར་ཚུ་གིས་ན་འཐན་འབད་ཉ་གོ་དགོས་པ་གལ་
ཚེ་བས། ༡༩ར་སྐྱོགས་ཚོང་ཁག་ཚུ་ནང་ངོ་ལོག་པ་ལེ་གཉེས་ལེ་ཐོན་མི་ཚུ་ས་སྐྱོའི་མི་སེར་
ཁོང་ར་གིས་འཛིན་བཟུང་འབད་དེ་བྲིམས་སྲུང་འགག་པ་ཅིས་སྐྱོད་འབད་ཡོད་མི་འདི་ལུ་
ངལ་རང་ས་དང་དགའ་ཚོ་ར་བྱུང་ཡི་ཟེར་ཞུ་བའི་ཁར་ད་ལས་པར་ཡང་ག་གིས་རང་
འབད་ཅུང་བྱུས་ངན་གྱི་སོན་ལེ་ཡོད་པ་ཤེས་པ་ཅིན་དེ་འདྲུལ་ལས་ས་གནས་ཀྱི་འགོ་
དཔོན་ཚུ་ལུ་བད་སྲབ་པ་ཅིན་དེ་བཟུམ་མའི་དཀའ་ངལ་ཚུ་ལོག་མི་འཐོན་ཟེར་ཞུས་ཡི།

རྒྱལ་ཁབ་ལུ་ངོ་ཚོལ་འབད་མི་དེ་མཐོ་བསམ་བཏང་མ་ཚུ་གས་པའི་བྲིམས་འགལ་
གྱི་ལུ་བྱ་སྐྱོམ་ཅིག་ཡིན་མ་ལས་བཞེན་དེ་ལུ་ཉེས་བྲིམས་དགོངས་ཡངས་མ་གནང་པར་དམ་
དམ་འབད་བཀའ་དགོས་པའི་ཁར་ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་སློབ་ཁང་མང་རབས་
ཅིག་བཙུགས་གནང་སྟེ་ཡོད་ཅུང་ཚོང་ཁག་ ༢༠ འི་ནང་ལས་མི་ལེ་༡༩ཅིག་གིས་རང་
ནང་པའི་ཤེས་ཡོན་ལྷན་པར་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྤྱི་ལའི་གྲུ་ཚང་ཚུ་ནང་འགྲོ་མི་ཡོད་པ་ལས་དེ་
ཚུ་འི་གལ་ལས་རྒྱུད་བསྐྱེད་ངན་པ་ལུ་ཉན་མི་ཚུ་གིས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྲུང་སྐྱོབ་ལུ་འདྲེ་གདུག་
ཅན་ལས་ལྷག་པའི་གཞི་དེ་ཉེན་འབྱུང་ནི་ཡིན་པས་ཟེར་ཞུས་ཡི།

སློབ་མའི་མཉམ་འབྲེལ་དུང་ཚེ་དང་ལྷན་ཅེ་སྤྱི་མི་གིས་ད་ལེས་༡༩ར་སྐྱོགས་ཚོང་
ཁག་ལས་ཅ་བ་ ༣ ལུ་ངོ་ལོག་གི་བྲེལ་ཟེང་ནང་བཅའ་མར་གཏོགས་མི་ཚུ་ལས་མང་ཤོས་
རང་སྐྱམ་དོ་གྲུབ་ཀྱི་སློབ་མ་སློམ་ཚེ་ན་ཚུ་གིས་ངན་བསྐྱེད་དང་རྒྱུད་དཀྱུར་གྱི་དབང་ལུ་
ཤོར་མི་ཅང་ཅ་ཡིན་མ་དུ་འདས་པའི་ལོ་ནང་ལྷན་ཅེ་ཚོང་ཁག་ལས་སྐྱམ་དོ་གྲུབ་ཀྱི་
སློབ་མ་མི་གུངས་ ༤ གིས་ངོ་ལོག་པ་ཚུ་དང་མཉམ་འབྲེལ་འབད་དེ་མི་སེར་ཚུ་ལུ་ངན་

བསྐྱུལ་འབད་ནི་འེ་དཔའ་བཅམ་རུང་ཁོང་གི་ལཱ་བྱ་མཐར་འབྲོལ་མ་ཚུལ་པའི་བར་ན་མི་
སེར་གྱིས་འཛོན་བཟུང་འབད་དེ་འགག་པ་ལུ་ཅིས་སྤུལ་ཏེ་ཡོད་མི་དེ་ཚུ་ལུ་རང་གིས་ཉོ་
བའི་ཉོ་ཆང་མངར་རུང་སྐྱར་རུང་འབྱུང་དགོས་ཟེར་དོ་བཟུམ་ཉེས་ཁྲིམས་ཡང་ས་ཆག་
མེད་པར་བཀལ་གནང་ཟེར་ཞུས་ཡི།

བཀྲིས་གཡང་ཅེ་དང་བུམ་ཐང་སྤྱི་མི་གིས་ལྷོ་མཚམས་རྫོང་ཁག་གི་ངོ་ལོག་པ་ཚུ་
དང་ཤར་སྤྱོགས་ཀྱི་ངོ་ལོག་པ་ཚུ་གི་བར་ན་དབྱེ་བ་སྤྱེ་དགོས་པ་དེ་ག་ནི་བ་གལ་ཆེ་བའི་
བསམ་འཆར་ཞུ་བའི་ནང་གསལ་ལྷོ་མཚམས་ལས་ཐོན་མི་ངོ་ལོག་པ་ཚུ་གིས་མི་སེར་
ལུ་དམར་བསད་དང་འབྲོག་བཅོམ་བཅོན་གཡེམ་ལ་སོགས་པའི་བསམ་ཡུལ་ལས་འདས་
པའི་དྲག་ཐོག་དབང་བཅོང་གི་ལཱ་རྒྱ་མང་ར་བས་ཅིག་འབད་བཞིན་པར་ཡོད་པ་ད་ཤར་
སྤྱོགས་ལས་རྒྱུ་ཁབ་ལུ་དམ་ཚིག་བསྟེན་མ་ཤེས་པའི་མི་རྣམས་འཤམ་ཅིག་གིས་ནེ་སྤུལ་
ལུ་སྤོད་མི་ངོ་ལོག་པ་ཚུ་ལས་དངུལ་གྱི་ནང་གསུག་འཕྱུམ་སྤྱིམ་ལེ་ལེན་ཏེ་ཤར་སྤྱོད་པའི་
མི་སེར་ལུ་རྒྱ་བསྐྱུལ་དང་རྒྱུ་དྲུགས་འབད་དེ་རྒྱུ་ཁབ་ལུ་ངོ་ལོག་བཅུག་ནི་འེ་དཔའ་
བཅམ་མི་ཁ་ཤམ་ཅིག་ཐོན་ཡོད་པ་ད་ཤར་སྤྱོད་རྫོང་ཁག་གི་མི་སེར་ཆ་མཉམ་རང་ངོ་ལོག་
མི་གངས་སུ་ཅ་བ་ལས་བཅེ་ཐབས་མེད་པའི་ར་ཁྲུངས་ཡང་ཤར་སྤྱོགས་ཀྱི་མི་སེར་སྤྱིར་
བཏང་གིས་འབྲུག་གི་ཅ་བ་གསུམ་ལུ་དད་དམ་ལྷན་མེད་བསྐྱེད་དེ་སྤོད་ཡོད་པའི་དག་
གསལ་ཞུས་བའི་ཁར་འདི་བཟུམ་མའི་བྱ་རྒྱ་ཐོན་མི་འདི་ཡང་གཙོ་བོ་རང་གཞུང་གི་
སྤྱོད་བྱས་ཚུ་མི་སེར་ཚུ་ལུ་གོ་བ་ཁ་གསལ་འབད་གོ་བཅེ་མ་འབྲོད་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་
ཡོད་པ་ཨིན་པ་ད་མི་སེར་ཚུ་གི་ནང་ལས་ཡང་གཙོ་བོ་རང་དགེ་སྤོང་དང་སྤོང་ཆེན་ཚུ་
གི་དོན་ལུ་འཛོམས་འདུལ་བཀལ་སྟེ་གོ་བཅེ་འབྲོད་མ་ཚུགས་པའི་དཀའ་ངལ་བསལ་ནི་
དེ་ར་བཅས་མི་སེར་སྤྱི་མི་ཚུ་གིས་འགན་ཁག་འབག་དགོས་པ་འདུག་ཟེར་ཞུས་ཡི།

དེ་ལས་ ཐེམ་སྤྱི་མི་གིས་ ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་པོ་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཨིན་པའི་ལས་
 རྒྱལ་ལབ་འདི་ཚོས་ལྡན་གྱི་རྒྱལ་ལབ་དང་ མི་སེར་ཚོས་སེམས་ལྡན་པ་ལས་བརྟེན་ རྒྱལ་
 རྟོན་འབངས་གསུམ་ ཐུགས་མཐུན་བྲིམས་གཙང་ཡོད་པའི་མཚན་ཉིད་དང་ ལྷག་པར་དུ་
 འབྲུག་མངའ་བདག་རྒྱལ་པོ་ལུ་ བྱམས་བཅེ་དང་སྟེང་རྗེ་བཟོད་བསྐྱབ་མེད་པ་ཡོད་ནི་འདི་
 གིས་ ངོ་ལོགས་གི་བྱེལ་མ་གཤེམ་ཅིག་འབྲེན་རུང་ ངོ་ལོགས་ཚུ་ལས་ ཐངས་གཅིག་བཟུང་
 རྟེ་དབྱེ་ཞིབ་གནང་བའི་སྤྱལ་ལུ་ ཉེས་བྲིམས་གང་ཡང་མེད་པར་སྟོན་ལྷག་གཟེར་གནང་མ་
 ད་ བཀྱིན་དག་འཚོར་བསམ་ནི་མར་བཞག་ རྟ་གསོ་བའི་དྲིན་ལན་རྟོག་པས་ འཇལ་ཟེར་
 བའི་དཔེ་དང་འདྲ་བར་ དྲིན་ལན་ལོག་འཇལ་འབད་མི་འབྲེན་ཨིན་པས། ལྷོ་མཚམས་
 པའི་ངོ་ལོགས་དགོངས་ཡངས་གནང་ནི་མང་དྲགས་ད་ འཤར་སྤྱོད་ཀྱི་ཁ་ཐུག་ལས་ ངོ་
 ལོགས་ཚུ་ལས་ ནང་གསུག་ལེན་ཏེ་ རྒྱལ་ལབ་ཀྱི་རྒྱལ་འགལ་ལུ་ བྱམས་ངན་གྱི་ལུ་བྱེ་བསྐྱོག་
 མི་འབྲེན་ཡོད། འདི་ལས་བརྟེན་ འཤར་སྤྱོད་ལས་ ངོ་ལོགས་ཚུ་ལུ་ངན་གྲོགས་འབད་མི་
 ཉེས་བྲིམས་དགོངས་ཡངས་གནང་པ་ཅིན་ ལུ་བྱེ་ལས་ཡང་འབྲེན་ནིའི་ཉེན་ཁ་ཡོད་པ་
 ལས་ ངོ་ལོགས་ཚུ་ལུ་རང་སའི་ཉེས་པོ་དང་འབྲེལ་བའི་ཉེས་བྲིམས་དེ་ བྲིམས་གཞུང་དང་
 འབྲེལ་ཏེ་ ཡངས་ཆ་ག་མེད་པར་བཀལ་གནང་པ་ཅིན་མ་འོངས་ པར་ བཀལ་ཐབས་ཀྱི་ཕན་
 ཐོགས་སྐྱོམ་བྱུང་ནི་ཨིན་པས་ཟེར་ཞུས་ཡི།

དེའི་རྒྱལ་སྟོན་ལུ་ སྤྱངས་ཐང་ཁ་དང་གཞལ་སྐྱང་ བཀྱིས་གཡང་ཅེ་དང་ལྷན་ཅེ་
 བུམ་ཐང་ཚུ་ཁ་དང་ རྩ་སྐྱོད་དག་འཚལ་དང་མོང་སྐར་ ཀྱོང་གསར་དང་བཀྱིས་སྐང་རྫོང་
 ལག་བཅས་ཀྱི་མི་སེར་སྤྱི་མི་ཚུ་གིས་ ན་ཉིད་འཤར་སྤྱོད་རྫོང་ལག་ ལས་འབྲུག་གི་ཅ་
 བ་ལུ་ ངོ་ལོགས་རྒྱལ་ཞིའི་བྱམས་ངན་གྱི་ལུ་བྱེ་ ཚུ་ནང་བཅའ་མར་གཏོགས་མི་མང་ཤོས་
 རང་སྐྱེམ་སེར་མིན་གྱི་མི་ཚོས་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ལུ་ ག་ཅི་ཡང་ མཐར་འབྲེལ་མ་ཚུར་

པར་ཚོས་པའི་མིང་ལེན་ཏེ་སྤྱང་འབྲམས་སྤོད་མི་ཚུ་གིས་ རོ་ལོགས་ཚུ་ ལས་ རང་གསུག་
ཏི་རུབ་ ༡༠༠/༢༠༠ རེ་བྱིན་མི་འདི་ལེན་ཏེ་ བྱུས་ངན་གྱི་ལཱ་གཡོག་བསྐྱེགས་ཡོད་པ་མ་གཏོགས།

ཤར་སྤྱོད་རྫོང་ཁག་གི་མི་སེར་སྤྱིར་བཏང་གིས་ བྱང་ན་འདི་ནང་ཙ་ལས་ བཅའ་
མར་མ་གཏོགས་པར་ ག་ར་ཙ་བ་₃ ལུ་ཐང་མ་ཚོ་ག་དང་ལས་རྒྱ་འབྲས་གཙོ་བོར་བསྟེན་སྤོད་
མི་ཚང་ཙ་ལོན། ལྷགས་མ་བདེ་མ་དེ་ ཤར་ལུ་བ་ག་ཏེ་ལས་ལོན་རུང་ རྒྱ་མཚོ་ནང་ལས་ལོར་
བྱུ་ཡང་འཐོན་འོང་ སྤུལ་དང་སྤུལ་པ་ཚུ་ཡང་འཐོན་འོང་ཟེར་བའི་དཔེ་བཞིན་ རྒྱལ་ཁབ་
ནང་ལས་ མི་ལེན་ཤོམ་དང་ཟོགས་ ག་དེ་འབད་ཡང་འཐོན་འོང་མ་ད་ རང་དོན་གཙོ་བོར་
བཏོན་མི་རེ་གཉེས་གྱིས་ལཱ་འཛོལ་མ་ད་ རྒྱལ་ཁབ་གྱི་སྲོའོ་བཙོང་དོ་ཡོད་པ་ལས་ སྤུ་བསལ་
ལོགས་ཤོམ་འབད་རྒྱབ་དགོས་གལ་ཆེ་བས་ཟེར་ལུས་ཡི།

ན་ཏིང་བྱུས་ངན་གྱི་བྱེལ་མ་དུ་མ་དྲ་ཙེ་ག་ཐོན་མི་འདི་ མཐའ་མ་ཐད་ཁར་གྱི་གཡུས་
ཚོན་ཚུ་ནང་ རོ་ལོགས་ཚུ་གི་དམིགས་ཡུལ་དང་བྱུས་ངན་གྱི་ཐབས་ཤེས་ཚུ་གི་སྐོར་ལས་
བརྟེན་སྤོད་མཐིལ་སྤྱོད་སྤོད་མ་ཚུ་གསལ་པའི་ས་ཁོངས་ནང་ཉམ་ཚུང་ཚུ་ལུ་ རོ་ལོགས་པའི་ངན་
གྲོགས་ཚུ་གིས་ གཡོ་སྐྱེའི་ཐོག་ལས་ མགོ་བསྐོར་རྒྱབ་པའི་རྒྱུ་གིས་ཐོན་ཡོད་པ་ལས་ རོ་
ལོགས་པའི་མགོ་སྐོར་ གཡོ་སྐྱེའི་ཐབས་ཤེས་ཚུ་གི་སྐོར་ལས་ ད་ལས་པར་ གཞུང་དང་མི་
སེར་བར་ན་ ལཱ་འབད་མི་རྟེན་སྤྱོད་གིས་ རང་སོའི་ས་ཁོངས་ནང་ མཐའ་དབུས་མེད་པར་
གོ་དོན་འཕྲོད་དགོས་པ་ག་ནི་བ་གལ་ཆེ་མ་འདུག།

གཞུང་ལུ་ ཐང་མ་ཚོ་ག་ཙེ་མ་ཤེས་མི་ཚུ་གིས་ རང་དོན་ལུ་བཟོ་སྟེ་ རྒྱལ་ཁབ་ལུ་
ལྷགས་མ་བདེ་མ་བཟོ་ནིའི་དཔའ་བཅའ་འཐོན་འོང་རུང་ དང་པ་ད་ཀོན་མཚོ་ག་གི་ཐུགས་རྗེ་
དང་ གཉེས་པ་ མི་དབང་མངའ་ བདག་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་བསོད་དབང་ཐང་ལས་བརྟེན་ རྒྱལ་
ཁབ་ལུ་གཞོན་པ་བསྐྱེལ་མ་ཚུ་གསལ་ལས་ ང་བཅས་མི་སེར་ཚུ་ཡང་ཁ་རྗེ་བཟང་ཡི། གཞུང་
ལུ་ཐང་མ་ཚོ་ག་བསྟེན་སྤོད་མི་ འབངས་མི་སེར་ཆ་ མཉམ་གྱིས་ དཔྱེ་ངན་འདི་བཟུམ་གྱི་ལཱ་

འབད་མི་ ག་དེམ་ཅིག་འཐོན་རུང་འཛོན་བཟུང་འབད་དེ་ བྲིམས་སྲུང་འགག་པ་ལུ་ཅིས་
ཕུལ་ནི་འབད་ ཁ་ཞེ་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཁས་སྲུང་ས་དམ་བཅའ་ཕུལ་བའི་ཁར་ དེ་རེས་ནངས་
པར་ བྲིམས་སྲུང་སྡེ་ཚོན་གྱི་དོ་དམ་འོག་ལུ་ཡོད་མི་ངོ་ལོག་པ་ཚུ་ལུ་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བྲིམས་ལུ་
དང་འབྲེལ་ཏེ་ ཉེས་བྲིམས་ཡང་ས་ཆ་ག་མེད་པར་བཀལ་ཏེ་ བཀྲེན་བསྐྱུང་ཟེར་ཞུས་ཡི།

དེ་ཁར་ དངུལ་ཅེས་སློན་པོ་གིས་ ཚོན་འདུ་ཆེན་མོའི་ནང་འབྲུས་མི་ཚུ་གིས་ ངོ་
ལོག་པའི་གསུང་གོས་ ཡང་ལས་ཡང་ཞུ་མི་འདི་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྲུང་སྐྱོབ་ཀྱི་མཐའ་དོན་ལུ་
ཚུ་གྲུང་ལང་སྡེ་ཞུམ་ཨིན་པས་ ང་བཅས་རའི་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ རྒྱལ་ཁབ་ཚུང་ཀྱང་
གཅིག་དང་ མི་སྡེ་བས་ཡང་ཉུང་དུ་གས་འབད་ནི་འདི་གིས་ མི་ངན་དག་པ་ཅིག་གིས་རང་
རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གོང་འཕེལ་དང་ ཉེན་སྲུང་ལུ་གཞོན་པ་སློམ་ བསྐྱུལ་ཚུ་གས་ཟེར་ཞུམ་མ་ཚད་
རྒྱལ་ཁབ་སློམ་ཚུ་ནང་དུས་རྒྱུན་དུ་བྱེལ་མ་ཐོན་ཏེ་འབད་རུང་ རྒྱལ་ཁབ་སློམ་ནི་འདི་གིས་ མི་
སེར་སློང་སྲུག་གིས་བཅད་དེ་ ལཱ་ངན་འབད་ཐོན་འོང་རུང་ སྤྱིར་བཏང་མི་འབོར་ལུ་
གཞོན་པ་བསྐྱུལ་མི་ཚུ་གས་ནི་ཨིན་རུང་ ང་བཅས་རའི་འབྲུག་བཟུམ་མའི་རྒྱལ་ཁབ་ཚུང་ཀྱང་
ཚུ་ནང་ མི་སེར་དག་པ་ཅིག་གིས་ རྒྱལ་ཁབ་ལུ་ངོ་ལོག་པ་ཅིན་གོང་འཕེལ་གྱི་ལཱ་ལུ་མ་ཚད་
རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རང་ དབང་སྲུང་སྐྱོབ་ལུ་ གཞོན་ནི་འདི་ཉེན་ལ་སློམ་འབད་རང་བཀལ་ཚུ་གས་
ཟེར་ཞུས་ཡི། མ་གཞི་ ང་བཅས་ཀྱིས་ ཚོན་འདུ་ཆེན་མོའི་ནང་དང་རྫོང་ཁག་གི་ཞལ་
འཛོམས་ཚུ་ ག་ཏེ་བཟུ་རུང་ སྤྱིར་བཏང་འབངས་ མི་སེར་ཡོངས་ཀྱིས་ ཉིང་དུངས་མའི་
དཀྱིལ་ལས་རང་ ཅ་བ་ ལུ་ ཐང་མ་ཚོག་བསྐྱེན་ཏེ་སྤོད་མི་ཙང་ཅ་ཨིན་རུང་ མི་ངན་རེ་
གཉིས་ཀྱིས་ རང་དོན་ལུ་བཟུ་སྡེ་ ང་བཅས་རའི་ལམ་ལུགས་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སློང་ལས་
མ་བདེན་པའི་རྒྱན་གཏམ་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་ཏེ་ གཞོན་པ་སྤྱེལ་ནི་འདི་ཉེན་ལ་སློམ་འདུག།

འབྲུག་གློ་མཚམས་ལས་ ངོ་ལོག་པའི་བྱེལ་མ་ཐོན་ཏེ་ ལོ་ལེ་ཤ་ཅིག་སོང་ཡོད་པའི་
ཁ་ལུ་ བ་ཉིང་ཤར་སྤྱོད་རྫོང་ཁག་ ལས་ སློམ་ཆེན་གྱི་མིང་ལེན་ཏེ་སྤོད་མི་ཐབ་ཐོབ་ལ་ལོ་

ཅིག་གིས་ རོ་ལོག་པ་ཚུ་ལས་ རང་གསུག་འཕུམ་འཕྲུམ་རེ་ལེན་ཏེ་ བྱུས་ངན་གྱི་ལུ་བྱ་ཚུ་
ནང་ བཅའ་མར་གཏོགས་མི་གི་ཐད་ མི་དམངས་ཀྱི་ཁ་ཐུག་ལས་ མི་ངན་རེ་གཉིས་རེ་ ག་
ཏེ་ལས་ཡང་འཐོན་སྲིད་ནི་ཨིན་ཟུང་ ཚོགས་འདུའི་འཐུས་མི་ ལ་ལོ་ཅིག་གིས་ ཚོས་
སྤྱོད་ཀྱི་དཀའ་ངལ་ཅིག་ཨིན་པའི་མཚོ་བསམ་བཏང་མི་རེ་ཡང་ཡོད་པ་ལས་ དཀའ་
ངལ་རོ་མ་དེ་རང་ རྗེ་སྤུལ་ལུ་སྲོད་མི་ རོ་ལོག་པ་ཚུ་གིས་ མི་ངན་དག་པ་ཅིག་གི་བྱེད་ཐབས་
ལུ་ ཤུལ་སྤྱོད་མེད་ཁག་ཆ་མཉམ་ནང་ ཟེང་སྟོང་གི་བྱེད་ཐབས་ལྟེན་འབྲེན་ཡོད་ཟེར་ཉམ་
བཤད་རྒྱུ་སྟེ་ སྤྱིའི་རྒྱལ་ཁབ་ལུ་ རྒྱལ་གཏམ་གྱི་གསལ་བསྐྱེད་ཀྱིས་འབད་ཡོད་མི་དེ་ བདེན་
ག་མི་བདེན་ཀུན་གྱིས་མཐོང་སར་ཨིན་ཟེར་ཞུས་ཡི།

འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྤྱོད་གཏེ་ལས་ཨིན་ཟུང་ འབྲུག་མི་ཆ་མཉམ་རྒྱལ་པོ་གཅིག་
དང་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་གི་མི་སེར་གཅིག་མཚུངས་ཨིན་མ་ལས་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྲུང་སྐྱོབ་ལུ་
དཀའ་ངལ་སྤོམ་འཐོན་ཏེ་འབད་བཅེན་ རྒྱལ་ཁབ་མི་དང་པམ་མི་ཟེར་ག་ཡང་མེད་པ་
ལས་ ཆ་མཉམ་ལུ་རང་གྲོང་རྒྱུད་འདྲན་འདྲ་སོག་འོང་། དེ་གིས་འབད་ ང་བཅས་རའི་
འབྲུག་གི་ཙ་བ་ ཟུ་ཐ་དམ་ཚོག་ གཙོ་བོར་བརྟེན་དགོས་པ་མཚན་ ང་བཅས་རའི་བྲིམ་ས་
ལུགས་ཚུ་ སྤྱིང་སྤྱིང་དང་དམ་དམ་འབད་བཟོ་སྟེ་ ལག་ལེན་འཐབ་ནི་འོན་ལས་ རོ་ལོག་པ་
ཚུ་ལུ་ ངན་གྲོགས་འབད་མི་དང་བྱུས་ངན་གྱི་ལུ་བྱ་སྤྱོད་མི་ ས་སྤོ་གཏེ་ལས་འཐོན་ཟུང་
ཤུལ་སྤྱོད་མེད་ཁག་གི་མི་སེར་ཚུ་གིས་འབད་ཡོད་པ་བཟུམ་ ས་གནས་རང་སོའི་མི་སེར་ཚུ་
གིས་ དེ་འཕྲུལ་ལས་འཐོན་བཟུང་འབད་དེ་ བྲིམ་ས་སྲུང་འགག་པ་ལུ་ ཙུ་ཚུ་སྲོད་འབད་
དགོས་ཟེར་ཞུས་ཡི།

ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་གིས་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྤྱི་ཁར་སྲོད་མི་ རོ་ལོག་པ་ཚུ་གིས་
འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ ཉུག་བཟུན་དང་ མི་སེར་གྱི་ཞི་བདེ་དང་སྤྱོད་བྲིམ་ས་ཚུ་ལུ་ གཞོན་འཚོ་
བརྒྱུལ་ནི་གི་དམིགས་ཡུལ་བསྐྱེད་དེ་ ཁོང་རའི་ ངན་གྲོགས་ཁ་ཤུག་ཅིག་ལུ་ ཤུལ་སྤྱོད་མེད་

ལག་གི་མི་སེར་ཚུ་ལུ་ ཅ་བ་ ༣ གྱི་རྒྱུ་འགལ་ ཟེང་སློང་འབད་དགོས་པའི་ངན་བསྐྱེལ་
དང་རྒྱུད་དུགས་འབད་དགོས་པའི་བཀོད་བྱུང་ཉེ་རུབ་ཀྱི་ནང་གསུག་དང་བཅས་བྱིན་
ཉེ་དེ་ལུགས་ཀྱི་ལཱ་ངན་བསྐྱེག་ནིའི་དཔའ་བཅམ་ཡོད་རུང་རྒྱལ་ཁབ་ལུ་ཤུཌེན་དང་དད་
དམ་ཡོད་པའི་ཤར་སྤྲོགས་པའི་མི་སེར་ཚུ་གིས་ རོ་ལོག་པའི་ངན་གྲོགས་ཚུ་འཛོལ་བཟུང་
འབད་དེ་བྲིམས་སྲུང་འགག་པ་ལུ་ ཅེས་སློབ་འབད་ཡོད་མི་འདི་ལུ་ ཡིད་རང་ས་ཀྱིས་ཆེད་
བསྟོད་མཛད་ཅི།

དེ་ལས་མར་འབད་རུང་ འབྲུག་གི་ཅ་བ་ ༣ ལུ་ རོ་སྐོལ་གྱི་ལཱ་བྱུ་འཐབ་མི་རྒྱལ་
ཁབ་འདིའི་ས་ཁོངས་གཉེ་ལས་ཐོན་རུང་ གོང་གསལ་ཤར་སྤྲོལ་པའི་མི་སེར་སྤྱིར་བཏང་
གིས་ བསྐྱེགས་ཡོད་པའི་མིག་དཔེ་བཟང་པོར་བསྟེན་ ས་ཁོངས་ཀྱི་འབྲེལ་ཡོད་མི་སེར་
ཚུ་གིས་ ཚུལ་མཐུན་གྱི་གདོང་ལེན་བསྐྱེག་དགོས་པའི་དྲན་བསྐྱེལ་དང་ རོ་ལོགས་ཚུ་ལུ་ཉེས་
བྲིམས་བཀལ་བཞག་གི་ཐད་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བྲིམས་ལུན་དང་ དེ་ལས་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོལ་འདྲེ་
ཆེན་མོའི་གྲོས་ཚོད་ཚུ་དང་བསྟུན་ཉེ་ ལག་ལེན་འཐབ་པ་གིས་འཐུས་པ་ འབད་བཞག་ཅི།

༢. འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་སྲུང་ས་ཉེ་སོང་མི་ཚུ་གིས་ མ་བདེན་པའི་ཉམ་བཤད།

ཅི་རང་རྫོང་ཁག་དུང་ལ་སྐྱང་དང་ཞེམ་སྤོངས་ མཚོ་ཁ་ནང་ པ་ཉ་ལི་ དཀྱིལ་འཁོར་ཐང་
བཅེ་ནི་མེད་ འོག་ཚུ་གི་མི་སེར་ལས་ ཁོང་རའི་སྤོ་འདོད་ལྟར་དུ་ རང་སོའི་རྒྱུ་དངོས་མེན་
ཚོད་བཅོང་སྟེ་རྒྱལ་ཁབ་སྲུང་ས་སོང་མི་ དམ་ཉམས་རོ་ལོགས་ཚུ་གིས་ འབྲུག་གཞུང་ལུ་
མ་བདེན་པའི་ཁ་གཡོག་བཀལ་བའི་ཁར་ གཞུང་གི་སྲིད་བྱུས་ལུ་ རྐྱར་བརྗོད་ཞུ་བ་གིས་མ་
ཚོད་ རོ་ཚེ་ནི་མེད་པར་ རྒྱལ་ཁབ་འདི་ནང་ ལོག་ནིའི་ལོ་རྒྱུས་སྤྱི་བོ་ཡོད་པ་ཨིན་པས། རོ་
ལོགས་འདི་ཚུ་གིས་ ཅ་བ་ ༣ གྱི་རྒྱུ་འགལ་ལུ་ རོ་སྐོལ་འབད་ཡོད་པ་གིས་མ་ཚོད་ རྒྱལ་
ཁབ་འདིའི་ཞི་བདེ་དང་སྲུང་སྐྱོབ་ལུ་གཞོན་འཚོ་བསྐྱེལ་ནི་འབད་ཡི།

རྒྱལ་ཡོངས་ཚོལ་འདུ་ཚེན་མོའི་ཚོགས་ཐེངས་ཚུ་ནང་ རྒྱལ་ཁབ་སྤངས་ཏེ་སོང་
 མི་ཚུ་ ལོག་ནི་མེད་པའི་བཀག་བསྐྱུལ་མཛད་དགོས་པའི་ཞུ་བ་ ཅི་རང་མི་སེར་ཚུ་གིས་ ལན་
 མང་ཞུས་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་ ད་རེས་ཡང་ འདི་གི་རྒྱལ་སྤོན་ནན་བསྐྱར་ཞུ་ནི་ཟེར་ཞུས་ཡི།
 འདི་ལུ་ རང་སྤྱོད་སློབ་ཤོགས་ མི་སེར་སྤྱོ་མི་ཚུ་གིས་ཞུས་བཞིན་དུ་ རོ་ལོག་པ་ཚུ་
 གིས་ ང་བཅས་རའི་འབྲུག་པའི་མི་སེར་ཚུ་ལུ་ མཐོ་བསམ་ཡང་བཏང་མ་ཚུགས་པའི་
 མནར་གཅོད་ཀྱི་ལུ་བུ་ཚུ་ ཁོ་རང་གིས་འཐབ་ཞེན་མ་ལས་ དེ་ཚུ་འི་ཁ་ཉེས་ཚུ་ འབྲུག་གཞུང་
 ལུ་བཀའ་ལེན་ལུ་མཁས་མཚོ་གཞུང་ཏེ་ཡོད། འགྲོ་བ་མིའི་དབང་ཆ་ལས་འགལ་བའི་ལུ་བུ་
 འཐབ་མི་ཚུ་ རོ་མ་རང་ རྗེ་པུལ་གྱི་སྤོད་སྐྱར་ཚུ་ལས་ རྒྱལ་ཚད་མེད་པར་འབྲུག་གི་ས་
 ཁོངས་ནང་འོང་སྟེ་ ང་བཅས་ཀྱི་མི་སེར་ཚུ་ལུ་ དྲུག་ཐོག་དབང་བཅོང་འབད་ཞེན་མ་ལས་
 ཁོང་རའི་དོན་མཐའ་ཚུ་གྲུབ་ནིའི་དོན་ལུ་ འཛམ་གླིང་ལས་སྤེ་ཚུ་དང་ འབྲུག་ལུ་ཆ་རོགས་
 འབད་མི་ རྒྱལ་ཁབ་ཚུ་གི་གདོང་ཁར་ འབྲུག་གཞུང་གི་སྐོར་ལས་ མ་བདེན་པའི་སྐྱེ་སྤྱོད་
 ཚུ་ཞུས་ཞུ་སར་ཡོད།

རྒྱལ་ཡོངས་ཚོལ་འདུ་ཚེན་མོའི་ཚོགས་ཐེངས་ཚུ་ནང་ ད་རེས་ཚུན་ དྲུག་ཐོག་དབང་བཅོང་
 གི་ལུ་བུ་འཐབ་ཡོད་མི་ཚུ་གི་སྐོར་ལས་ ཚོགས་དམངས་ལུ་བརྗེད་ཐོ་ཞུ་བའི་ནང་གསལ་པོ་
 ལོག་པ་ཚུ་གིས་ འབྲུག་མི་ལེ་ཤ་ཅིག་བཅོན་བཟུང་གིས་ ས་མཚམས་སྤྱི་ཁར་ཡོད་པའི་རོ་
 ལོག་པའི་སྐྱར་ཚུ་ནང་ འབྲུག་དེ་ དམར་བསད་འབད་ཡོད་མི་ཚུ་ལས་ འཕྲུལ་སྤྱོད་འགག་
 པ་གིས་ རེས་བདེན་ཤེས་ཏེ་གསུང་བའི་དམར་བསད་ ལཱ་ དང་བཅོན་གཡེམ་ཁག་
 ༤༣། འཕྲུལ་སྤྱོད་འགག་པའི་སྐྱོན་ཞུ་ལྟར་བཅོན་བྱིན་ ༢༤། ལྷན་ཞུ་འབྲུལ་ཡོད་པའི་
 ཨར་ཇག་དང་ འབྲུག་བཅོམ་ཁག་ ༡,༠༢༥། བཅོན་དབང་གིས་བདེན་པའི་ཡོད་པའི་
 འཁོར་ལོ་གཉེས་མ་བཅོམ་ཏེ་འགྲུལ་འཁོར་བསྐྱོམས་ ༤༤ ། འབྲུག་གློ་མཚམས་ཀྱི་
 གཞུལ་སྐོར་ཚུ་ནང་ དྲུག་ཐོག་དབང་བཅོང་གིས་ བཟང་བཅོམ་དང་ འབྲུག་བཅོམ་འབད་མ

ད་ འབྲུག་མི་ཚུ་ལུ་གཞི་དེ་འཛེ་དང་མ་སྐྱོན་སྐྱེ་ཡོད་པ་གིས་ ༤༧༢། འབྲུག་སློ་མཚམས་
 ལུ་དྲག་ཐོག་དབང་བཙུང་པ་ཚུ་གིས་ བཟང་བཙུང་ཀྱབ་ད་ གོང་གསེབ་ཁས་སྤང་ས་མི་ཚུ་
 གིས་ རོ་ལོག་པ་ཚུ་དམར་བསད་བཏང་བ་ ༡༢། སློ་མཚམས་ཀྱི་གོང་གསེབ་ཁས་སྤང་ས་པ་
 ཚུ་གིས་ རོ་ལོག་པ་འཛེན་བཟུང་འབད་དེ་ སློ་མཚམས་ཀྱི་བྲིམས་སྤྲུང་འགག་སྡེ་ཚུ་ནང་
 ཅོ་ས་སྤྲོད་ཡོད་པ་གིས་ ༡༡༤། རོ་ལོག་པ་ཚུ་གིས་འབྲུག་མི་ཉམ་ཚུང་ཚུ་ལུ་ བཏོ་དང་
 དཀྱིས་ར་བཤུབ་སྟེ་ གྱི་རྩམ་ཀྱབ་པའམ་མེར་བཏང་བའི་ཁར་ དཀའ་ཚོགས་བཏང་ནི་དང་
 ཀྱུ་དངུལ་འབྲོག་ནི་གྲངས་མེད་བྱུང་ཡོད་པ་མ་ཚད་ སྤྲོན་ཁང་གཏོར་བཤེག་བཏང་བ་ ༡༢།
 སྤྲོད་བྲིམ་བཙུག་ཏེ་ བྲིམས་སྤྲུང་འགག་པའི་ཡིག་ཚང་དང་ ཞིབ་དཔྱད་སློ་ར་ཚུ་ རྩམ་བམ་
 དང་མེ་སྤར་ཏེ་ གཏོར་བཤེག་བཏང་བ་ ༡༢། ཅ་སྤམ་ད་འགྲེམས་ཁང་གཏོར་བཤེག་བཏང་
 བ་ ༤། ཉགས་ཚལ་ཡིག་ཚང་གཏོར་བཤེག་བཏང་བ་ ༢༡། རྩམ་བམ་དང་མེ་སྤར་ཏེ་
 སློབ་བྱ་གཏོར་བཤེག་བཏང་བ་ ༢༧། མགྲོན་བྲིམ་གཏོར་བཤེག་བཏང་བ་ ༤། ཀློམ་ལོ་ཡིག་
 ཚང་གཏོར་བཤེག་བཏང་བ་ ༣། རྩམ་བམ་དང་མེ་སྤར་ཏེ་ སློབ་བྲིམ་གཏོར་བཤེག་བཏང་
 བ་ ༤༦། འབྲུག་འཁོར་གཏོར་བཤེག་བཏང་བའམ་གཞི་སྐྱོན་བསྐྱེལ་བ་ ༣༧། དྲུང་འག་
 ཡིག་ཚང་ལུ་ བཅགས་དཀྱུམས་བཏང་བ་ ༢། ཟམ་གཏོར་བཤེག་བཏང་བ་ ༡༦། སློག་མེའི་
 ཀམ་དང་འཕྲུལ་ཆས་གཏོར་བཤེག་བཏང་བ་བསྐྱེམས་ ༡༧། ལམ་སེལ་ལས་ཁུངས་ཀྱི་སྤྲོད་
 ཁང་འབྲོག་བཙུག་འབད་ཡོད་པ་ ༣། སོ་ནམ་ཡིག་ཚང་སྟེ་བ་གཏོར་བཤེག་བཏང་བ་ ༤།
 སློ་ནོར་ སྟེ་བ་གཏོར་བཤེག་བཏང་བ་ ༤ འབྲུང་ཚུ་འི་མཁོ་ཆས་ཨར་ཀུན་ནམ་ གཏོར་
 བཤེག་བཏང་བ་ ༡༤ འཕྲུལ་ཁང་གཏོར་བཤེག་བཏང་བཙུག་པ་ ༧ ཀྱུལ་སྤྱི་ཚོགས་སྡེ་
 ཚུ་གི་གོའ་རམ་ཐོག་ལས་ མ་དངུལ་ས་ཡ་ ༤༤.༤༦༠ འགོ་སོང་བཏང་སྟེ་ དགོ་ལེའ་ཕྱག་
 གི་མི་སེར་ཚུ་གི་དོན་ལུ་ གསལ་བཏོན་བསྐྱབས་པའི་ཏག་ལའེ་ཚུ་ཡུར་ལས་འབྲུལ་མེད་པ་
 བཏང་པ་གིས་མ་ཚད་ ཅ་དངོས་ཚུ་ཡང་ ཨར་ཀུན་འབད་དེ་ ས་མཚམས་སྤྱི་ཁར་ཀྱུ་གར་

མེ་སེར་ཚུ་ལུ་བཙུང་ས་ལུ་གཤམ་ལུ་འདྲ་བར་མཐའ་མཚམས་ཀྱི་ཞགས་ཚལ་ཚུ་ལས་
གཞུང་དབང་གི་རེན་ཐང་ཅན་གྱི་ཤིང་ཚུ་བརྒྱབ་པ་འཕམ་ཐལ་བཞུག་བཏང་སྟེ་དངུལ་ཀྲམ་
ས་ཡུ་ ༣༠༠ དེ་ཅིག་གི་ཅིས་གཞུང་ལུ་སྐྱོབ་ཀྱིང་བཀའ་པ་གིས་མ་ཚད་སྐྱོབ་སྐྱོབ་དམག་མེ་
དང་གཞུང་གཡོགས་ཚུ་ལུ་རྒྱ་བསམ་ཀྱི་བཞུག་ལོ་འབད་གདོང་ཐུག་ཚུ་ར་ ༤༧ ལུ་སྐྱོབ་དམག་
མེའི་འགོ་དཔོན་དང་དམག་མེ་ ༤༠ ལུ་མ་སྐྱོན་བསྐྱེད་ཡོད་པའི་སྐྱོན་ལུ་སྐྱེད་ཡི།

ངོ་ལོགས་ཚུ་གིས་འབྲུག་གཞུང་གིས་འགྲོ་བ་མེའི་དབང་ཆ་ལས་འགལ་དོ་ཐེན་
བའི་ཉམ་བཤམ་བཏོད་ཡོད་མི་འདི་གིས་གོང་ལུ་ཁོང་གིས་ལཱ་བྱ་རན་པ་འབད་ཡོད་པའི་
བརྗེད་ཐོ་འདི་གིས་འགྲོ་བ་མེའི་དབང་ཆ་འི་ཆ་ཤས་རེ་རེ་བཞེན་དུ་འབད་འགལ་བ་
འབད་མི་ངོ་མ་རང་ཁོང་ངོ་ལོགས་ཚུ་ཨིན་པའི་ར་བྱངས་བཏོན་མ་ཨིན། ཚོགས་འདུའི་
འཐུས་མི་ཡོངས་ཀྱིས་མཁྱེན་གསལ་ཆེ་མ་བཞེན་དུ་བྲིམས་འགལ་གྱི་ལཱ་བྱ་མ་བདེན་པའི་
ཉམ་རྒྱུ་ལས་འགོ་བཅུགས་མེ་སེར་གྱི་མ་དངུལ་རང་སྟོན་དང་ཨར་རྒྱུ་འབད་ནི་
འབྲུག་ལུ་དུག་ཐོག་དབང་བཙུང་གི་ལཱ་བྱ་འཐབ་མེ་ཚུ་ཆ་མཉམ་ནེ་སྤུལ་གྱི་སྟོན་སྐར་ཚུ་ནང་
སོང་སྟེ་དེ་ལ་ལས་འབྲུག་གཞུང་ལུ་མ་ཉེས་པའི་འཕྲོག་ཚུ་ཞུ་ཞུ་སར་ཡོད། ཁོང་གིས་
འབྲུག་གཞུང་ལུ་རེ་སྐྱོད་ལུ་ཞེ་ནི་ལཱ་བྱ་ཚུ་ནང་ཞེ་སྤུལ་ལུ་གཞུང་མེན་གྱི་ལས་སྟོན་སྟོང་སྐྱེད་
གིས་བཅད་དེ་ཡོད་མེ་ཚུ་གི་གྲུ་ལ་ལས་ལེ་ཤ་ཅིག་གིས་ཁོང་རའི་རང་དོན་བསྐྱབ་ནི་འི་
དོན་ལུ་དམིགས་ཏེ་ཁོང་ངོ་ལོགས་ཚུ་ལུ་རྒྱབ་སྐྱོབ་འབད་དོ་ཡོད་པ་ཨིན་པས།

ངོ་ལོགས་ཚུ་དང་ཞེ་སྤུལ་ལུ་ཡོད་པའི་བྱུ་སྤེལ་རྒྱུ་ལམ་ལེ་ཅིག་གིས་འབྲུག་
རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྐོར་ལས་ཆེད་མངགས་ཀྱིས་གནས་ཚུ་ལ་སྤྱི་འགྲུལ་བྱུ་སྤེལ་འབད་དོ་ཡོད་
མི་འདི་འབྲུག་གཞུང་གིས་མ་མཁྱེན་མེད། ངོ་ལོགས་ཚུ་གིས་འཛམ་གླིང་རྒྱལ་སྤྱིའི་ལས་
སྟོན་ཚུ་ལས་ཁོང་ལུ་ཆ་རོལ་ཐོབ་ནི་འི་དོན་ལུ་འབྲུག་གི་རྒྱབ་འགལ་ལུ་ཚོད་མེད་གྱི་གནས་
ཚུ་ལ་སྤྱི་འགྲུལ་བྱུ་སྤེལ་འབད་ནི་ལུ་བཙུན་མ་བཙུན་སར་ཡོད།

ངོ་ལོག་པ་ཚུ་གིས་ དམངས་གཙོའི་ལམ་ལུགས་དང་ འགྲོ་བ་མེད་དབང་ཆ་ཚུ་ལུ་
བརྟམ་སུང་བའི་བརྒྱུ་ཚུ་གི་ཐོག་ལས་ སྤྱིའི་རྒྱལ་ཁབ་ཚུ་དང་ འཛམ་གླིང་རྒྱལ་སྤྱིའི་
ལས་ལྟེ་ཚུ་ལུ་ གནས་ཚུ་ལ་སྤྱི་འགྲུལ་དང་མགོ་སྐོར་རྒྱལ་མཉམ་ཚུ་ལུ་ ཅ་འགོངས་
དགོས་པའི་གནད་དོན་འདི་སྤྱིའི་རྒྱལ་ཁབ་ཚུ་དང་རྒྱལ་སྤྱིའི་ལས་ལྟེ་ཚུ་གིས་ ཁོང་ལུ་སྤྱི་
ཚེ་བསྐྱེད་དེ་རྒྱལ་སྐོར་དང་མ་དངུལ་ དེ་ལས་གྲོལ་རམ་གཞན་ཚུ་ཡང་ ག་དེ་དྲག་དྲག་བྱིན་
པའི་མེ་བ་དང་དམིགས་ལུ་བསྐྱེད་པ་ཨིན་པས།

ཞེ་སྤུལ་གྱི་སྤོད་སྐར་ཚུ་ནང་ རྒྱབས་བཅོལ་བ་ཅིག་འབྲུམ་ཡོད་ལུགས་སྐབ་དོ་ཡོད་
རུང་ སྤོད་སྐར་ཚུ་ནང་ འབྲུག་མི་མེན་པའི་མི་འབོར་གྱི་གྲངས་ཁ་སྐོམ་འབད་རུང་ ཡོད་པ་
ར་བཅས་གྱིས་ག་དེམ་ཅིག་ཡང་ཤེས།

ངོ་ལོག་པ་ཚུ་གི་དམིགས་ལུ་ཡེ་དེ་རུང་ སྤོད་སྐར་ཚུ་ནང་ འབྲུག་མི་རྒྱབས་བཅོལ་
བ་ཨིན་བརྗེས་བཏབ་སྟེ་སྤོད་མི་ཚུ་ ཆ་མཉམ་འབྲུག་ལུ་འོང་སྟེ་ སྤོད་གྱི་དབང་ཆ་འཕྲོག་
ཞེན་ལས་ ཁོང་རུང་ཆ་མཉམ་ འབྲུག་པའི་མི་ཁྲུངས་བཟོ་སྟེ་ ལཱ་གཞི་ག་དང་ས་ཆ་ཐོབ་
ནི་གི་མེ་བ་བསྐྱེད་པ་ཨིན་པས།

ངོ་ལོག་པ་ཚུ་གིས་ འབྲུག་གི་རྒྱལ་འགལ་ལུ་ གནས་ཚུ་ལ་སྤྱི་འགྲུལ་དང་ ཉམ་
བཤད་བཀོད་མེ་ཚུ་ འབྲུག་གཞུང་གིས་ མ་བདེན་པའི་ར་ཁྲུངས་སྐྲགས་ནི་ལུ་ ཐབས་ཤེས་
གང་དྲག་བཏོན་ཏེ་ བཅོམ་དང་བཅོམ་བཞེན་པར་ཡོད་པ་ཨིན། ཨིན་རུང་ འབྲུག་འདི་རྒྱ་
སྟོབས་ཚད་ཅིག་ལས་བརྒལ་ཏེ་མེད་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཚུང་ ཀྱུ་ཨིན་པ་ལས་བརྟེན་ འབྲུག་
གིས་དྲིལ་བསྐྲགས་ཚུ་ རྒྱ་ཆེ་ཏོག་ཏོ་འབད་མ་ཚུ་གས། འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་གྱིས་ རྒྱལ་ཁབ་
༡༩ དང་གཅིག་ཁར་མ་གཏོགས་ གཞུང་ཐོག་གི་གདོན་གཙོད་གྱི་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཁར་
རྒྱལ་ཁབ་ལྷ་རྒྱུང་མ་ཅིག་ནང་མ་གཏོགས་ གདོན་གཙོད་སྐྱོཚ་བ་གྱི་ལས་ཁྲུངས་བཅུགས་ཏེ་
མེད། འདི་དང་འཕྲད་པ་ད་ ཞེ་སྤུལ་གྱིས་རྒྱལ་ཁབ་ ༤༠ ལྟགས་ཅིག་དང་གཅིག་ཁར་ གཞུང་

ཐོག་གཏོན་གཅོད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ཁར་ ཞེ་སྤུ་ལའི་མི་སྣོབས་མང་རབས་ཅིག་གིས་
སྤྱིའི་རྒྱལ་ཁབ་ཚུ་ནང་དང་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཚོལ་སྤེ་ཚུ་ནང་ལུ་འབད་དེ་འདྲུག། ཞེ་སྤུ་ལུ་སྤོད་
མི་འབྲུག་མི་སྣོབས་བཅོལ་བ་ཨིན་བརྗེ་བཏང་མི་དང་ རོ་ལོག་པ་ཚུ་ལུ་ ཞེ་སྤུ་ལུ་གཞུང་དང་
མི་སེར་གྱིས་ རྒྱབ་སྐྱོར་དང་ཆ་རོགས་སྤེལ་པོ་འབད་དོ་ཡོད་པ་ ཚོགས་འདུའི་འཇུག་མི་
ཚུ་གིས་ འབྲུག་ལུ་བསྐྱེལ་སྤོང་གོ་སེལ་ཡོད།

སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༡ ལས་ འབྲུག་གཞུང་གིས་ རྒྱལ་སྤྱིའི་འགྲོ་བ་མའི་དབང་ཆ་འི་ཚོགས་
སྤེལ་ལུ་ཤུ་ཅིག་ འབྲུག་ལུ་གཟིབ་སྐྱོར་ལུ་འབོ་ཡི། དེའི་གྲུལ་ཁར་ ཡུ་ཨེན་སི་ཨེཆ་ཨར་དང་
ཨར་བི་ཀེརི་ རྩི་ཀེན་ཤུན་གྱི་ལས་ འབྲུག་ཚོགས་སྤེལ་ཁར་ ཨའི་སི་ཨར་སི་དང་རི་མི་ལུ་ཇི་
ཨེན་ཀར་ཞེ་ཤུལ་ ཡུ་ཨེས་ཨེ་དང་ཨེམ་ཞེ་སི་ ཀྱི་ཨེན་ཀར་ཞེ་ཤུན་ལུ་ཡང་ཡོད་པའི་
ཁར་ འཛམ་གླིང་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་འགྲོ་བ་མའི་དབང་ཆ་ཚོགས་སྤེལ་ ཡུ་ཨེན་ ཨེཆ་ སི་ཨུར་
གྱི་འགོ་དཔོན་གསུམ་དང་འཇུག་སྤེལ་ཅིག་ཡང་ འབྲུག་གཞུང་གི་མགྲོན་འབོད་ཐོག་ལུ་
འབྲུག་གི་གནས་སྤོང་ས་གཟིགས་པར་བྱོན་ཡོད། དོན་གྱི་རོ་བོ་ལུ་ རྒྱལ་སྤྱིའི་ལས་སྤེལ་
ཚོགས་པ་ ཨའི་སི་ཨར་སི་གིས་ འབྲུག་ལུ་ཚར་ །,» གཟིགས་སྐྱོར་འབད་ཡི། འབྲུག་
གཞུང་གིས་ འགྲོ་བ་མའི་དབང་ཆ་འི་ལས་སྤེལ་ཚོགས་པ་དེ་ཚུ་ འབྲུག་ལུ་འབོད་གོས་མི་
འདི་ ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གནས་སྤོང་ས་རོ་མ་ཚུ་ ཁོང་ར་གིས་ཀང་མ་གིས་སྐྱོར་
མིག་གིས་བལྟ་ཞེན་ལས་ རོ་ལོག་པ་ཚུ་གིས་ འབྲུག་གི་སྐྱོར་ལས་ མ་ཉེས་ཁ་ཡོག་གི་ཉམ་
བཤད་བྱུང་བསྐྱེད་ལུ་ འབད་མི་ཚུ་ བདེན་མི་བདེན་གསལ་ཚུགས་པའི་དོན་ལུ་ འབོ་འབོམ་
ཨིན་ཟེར་ཞུས་ཡི།

དེ་ཁར་ གསོ་བའི་མདོ་ཆེན་གྱིས་ ཚོགས་འདུའི་ནང་ ལྷོ་ཞིའི་གོ་སྐབས་གནང་མི་
དེ་ལུ་ བཀྱིན་ཆེ་ཟེར་ལྷོ་ཞི་དང་ འབྲེལ་ཏེ་ ཚོགས་དཔོན་གྱིས་དབུས་གཅོས་པའི་སློན་པོ་དང་
ཚོགས་དཔོན་འོག་མ་ མི་སེར་འཇུག་དཔོན་གསལ་པ་ཚུ་ལུ་ བཀྱིས་བདེ་ལེགས་ཞུས་ཡི།

གསུང་གྲོས་ཀྱི་འབྲོད་མཐུན་འདི་ནང་ རང་སྲིད་སློན་པོ་གིས་ དེ་ལོགས་ཚུ་གིས་ ད་ཚུན་
 སློན་ཁང་^{༡༢} མེད་པ་བཏང་ཡོད་ཟེར་ཞུ་མི་འདི་ དེས་པར་དུ་བདེན་ཟེར་ཞུ་མ་དང་འབྲེལ་
 སློན་ཁང་^{༡༢} བསྐྱུག་སྟེར་བཏང་མི་ནང་ལས་ སློན་ཁང་མང་ཤོས་ཅིག་གི་སློན་དང་འབྲེལ་
 ཚུ་ས་ཚུ་གིས་མ་ཚད་པའི་ཅ་ཚུ་ས་ གོང་ཆེན་མང་རབས་ཅིག་ ཅ་བསྐྱུགས་བཏང་མ་གིས་
 མ་ཚད་ བྱིམ་ཚུ་ཡང་ ཅ་བ་ལས་བརྒྱུ་བ་བཞུགས་སུ་ལེ་ ལྷུ་ལ་རང་མེད་པ་འབད་ ཐལ་བར་
 བསྐྱུགས་བཏང་ཡོད། གཉིས་སུ་དེ་ལོགས་ཚུ་གིས་ ང་བཅས་རའི་གསོ་བའི་ལས་བྱེད་
 པ་ མང་རབས་ཅིག་ལུ་ཡང་ བང་བཅོང་ས་ཏེ་ བརྒྱུད་རྒྱུ་དང་མ་བཏོན་ཁྲག་བཏོན་ལ་
 སོགས་པའི་བཅོན་དབང་གི་ལཱ་རུ་ལེ་ ལྷུ་ཅིག་འབད་དེ་མཉམ་གཅོད་བཏང་ཡོད། སྲུང་
 སློབ་ཀྱི་དཀའ་ངལ་ལས་བརྟེན་ ཏེ་མ་ཚད་ ཅིག་ སློན་ཁང་མང་རབས་ཅིག་སློབ་སྦྱོར་རྒྱུ་
 དགོས་པ་ཐོན་ཡོད་རུང་ ལྷུ་ལས་སྲུང་སློབ་ཀྱི་དཀའ་ངལ་ཉུང་སར་ མི་དབང་མང་འ་
 ཞབས་གི་བཀའ་རྒྱ་གནང་མ་བཞིན་དུ་ སློན་ཁང་མང་ཤོས་རང་ ལོགས་སློབ་སྦྱོར་ཡོད་ཟེར་
 བའི་དག་གསལ་ཞུས་ཡི།

འདི་ལུ་ སྲུང་སློབ་སྦྱོར་པོ་གིས་ འབྲུག་གི་རྒྱུ་ཡོང་ས་ཚོའི་འདུ་ཆེན་མོའི་ནང་
 ང་རའི་བསམ་འཆར་ཞུ་ཞི་ལོ་སྐབས་དང་པ་འབད་ཐོབ་མི་ལུ་ བཀྱིན་དགའ་ཚོར་ཞུ་ཞི་
 དང་འབྲེལ་ཏེ་ ང་བཅས་ར་དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་འབངས་མེ་སེར་ཡོང་ས་ཀྱི་སློན་ལམ་
 དང་ བསོད་ནམས་གྱིས་གྲུབ་པའི་ནོར་བུ་མི་ དབང་མང་འ་བདག་རེན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་
 ང་དང་ཇི་གི་མཉམ་རོགས་ལུ་ སྲུང་སློབ་སྦྱོར་གཏང་དེ་དེ་སློབ་གནང་མ་གིས་མ་ཚད་ འབྲུག་མི་
 དམངས་ཀྱི་ཉོང་ས་ལས་ར་འབད་རུ་ ཆ་བཞག་མཛེད་དེ་ཚོའི་རྒྱུ་གི་ ཐོག་ལས་ རྒྱབ་སྐྱོར་
 གནང་མི་ལུ་ བཀྱིན་དགའ་ཚོར་ཡོད་ཟེར་ཞུས་ཡི། སློན་མ་གོང་ས་འཇིགས་མེད་ རྣམ་རྒྱལ་
 ཀྱི་སློབ་ཐོག་ལས་རང་ ང་རའི་པམ་ཚུ་གིས་དཔལ་ཉུགས་འཁར་མ་བཅུགས་ཏེ་ གདུང་
 བསམ་བདེ་བ་ཐང་ལས་ཚུར་ གཞུང་དང་མི་སེར་གྱི་སྲུག་སྲིད་ཞུ་ཡོད་པ་བཟུམ་འབད་ ང་

རའི་ལ་ཐུག་ལས་རང་འབད་རུང་ ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་སྒོ་ལས་ མི་དབང་མང་ལ་
བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོ་གདང་མི་སེར་ལུ་ དམ་ཚིག་དཔང་བཅུ་ཉེ་གྱིས་ ཕྱག་སྦྱིད་ག་དེ་དྲག་
དྲག་འབད་ ལྷོ་ཞེ་འཁས་སྤང་ས་དམ་བཅའ་ཤུལ་ཞེ་ཡིན་ཟེར་ལྷུས་ཡི།

གསུང་གྲོས་འདི་ནང་ ང་རའི་བསམ་འཆར་དག་པ་ཅིག་ གནས་ཚུལ་དང་
འདྲཱ་འབད་ལྷོ་ཞེ་ཡང་ ལྷོ་ཞེ་གཞེས་ཉིང་ ང་བཅས་རའི་འབྲུག་སྤྱོད་མཚམས་གྱི་
མི་སེར་གྱི་གང་ས་སུ་ སྤྱི་མི་མང་རབས་ཅིག་གིས་ འབྲུག་པའི་མི་ཁྲུང་ས་བཟོ་སྤྱོད་ཡོད་པ་
གཞུང་གིས་མཁྱེན་ཞིན་ལས་ ཟོ་དབ་ལས་ཁྲུང་ས་གྱིས་ རོ་བུ་སྤྱོད་ཞེ་འཁས་ལེན་འཐབ་
པའི་སྐབས་སུ་ འབྲུག་མི་ཡིན་བཟུང་མི་ཚུ་དང་ ང་བཅས་རའི་མི་སེར་ལ་ཤེས་ཅིག་
གིས་ གཞུང་ལུ་ རོ་ལོག་རྒྱབ་སྐྱོར་སྤྱོད་མ་བདེ་མ་སྤྱོད་བཟོ་ཡི། དེའི་ལྷུས་ལས་ འབྲུག་མི་
ཡིན་བཟུང་མི་ཚུ་ ཁོང་རའི་སྤྱི་སྤྱོད་ལུ་ལྷོ་ཞེ་ཡང་འབྲུག་པའི་སྐབས་ལུ་ འབྲུག་མི་ལ་
ཤེས་ཅིག་ཡང་ འབྲུག་པའི་མི་ཁྲུང་ས་སྤང་ས་ཉེ་ ཁོང་གི་ཉིང་ལྷུས་བདའ་སྤྱོད་ཞིན་ལས་
ལས་ དེ་ཚུ་གིས་ འབྲུག་ནང་ལོག་འོང་སྤྱོད་ ཉེས་མེད་གྱི་མི་སེར་ཚུ་ལུ་ དམར་བསད་དང་
འབྲོག་བཅོམ་གྱི་ལུ་ལེ་ཤེ་འབད་ ཡོད་པ་མ་ཚད་ གོང་ལུ་ ཅི་རང་གི་སྤྱི་མི་གིས་ ལྷོ་ཞེ་བཟུམ་
འབད་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ལུ་ ཉམ་བཤད་གྱི་ཐོག་ལས་ བདེན་ཁྲུང་ས་མེད་པའི་སྤྱོད་བཟོ་
ལྷུས་ཡོད་པ་ད་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ནང་ མི་རིགས་དང་ གོམས་གཤེས་ སྤྱོད་ཡིག་དང་
ཆས་གོས་ ཚོས་ལུགས་དང་ ལུགས་སྤོལ་ཚུ་ལུ་ དབང་བཅོང་གི་ཐོག་ལས་ སྤྱོད་རིས་སྤྱོད་
ལམ་ལུ་ཚུ་ག་ར་གཅིག་མཚུངས་ འབད་དགོས་པ་འབད་བཟོ་ཡི་ཟེར་ ཡང་བསྐྱར་སྤྱོད་
ཅི། གཞུང་གིས་མི་སེར་གྱི་ཞབས་ཏོག་གྲུབ་ཞེ་འཁས་ཚབ་མ་ མི་སེར་ལུ་དབང་བཅོང་ས་ཉེ་ མ་
བསྐྱོགས་པ་ད་ ལྷོ་ཞེ་མ་བདེ་མ་སྤྱོད་བཟོ་སྤྱོད་ འབྲུག་གཞུང་གིས་ འགོ་བཙའི་དབང་ཆ་ཚུ་
ཆ་མེད་བཟུང་སྤྱོད་ཡོད་ལུགས་ཚུ་ཡང་ ཉམ་བཤད་རྒྱབ་སྐྱོར་ཡོད། གོང་འཕེལ་གྱི་ལུ་གོ་དོན་
ལུ་ སྤྱི་ཞེ་གྲོལ་རམ་འབོར་ཆེ་ ཏོག་ཏོ་འབད་ཐོབ་མི་ཚུ་ཡང་ གཞུང་གིས་བར་སྤོང་བཟུང་

སྒྲོ་གོང་འཕེལ་གྱི་ལུ་ཅུ་གཏན་ལས་ ལེགས་ཤོམ་འབད་ མཛེད་མ་བཏུབ་ཟེར་སྐབ་སྒྲོ་ཡོད།
ཞེ་སྐུལ་གྱི་སྐྱབས་བཅོལ་བའི་སྐྱར་ནང་ཡོད་པའི་མི་ཚུ་ཆ་མཉམ་ འབྲུག་ལས་འོང་མི་
སྐྱབས་བཅོལ་བ་ཨིན་ཟེར་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཚུ་བདེན་འཛིན་ཅེ་རྟོག་རྟོ་འབད་ ཉེ་སྤྱོད་མར་
དཔྱེ་ཅེ་ག་མེད་སི་སི་འབད་སྐབ་ད་ འཛམ་གླིང་རྒྱལ་སྤྱིའི་མི་ཚུ་གིས་ཡང་ ཉེ་མ་ཚར་
གཅིག་ཆ་བཞག་བསྐྱེད་དགོས་པ་བྱུང་ལུ་ག་ཟེར་ཞུས་ཡི།

ངོ་ལོག་པ་ཚུ་གིས་ ངན་པའི་གཏམ་ཚུ་ གསལ་བསྐྱབས་འབད་དགོས་པའི་
དམིགས་དོན་ངོ་མ་དེ་རང་ དང་པ་རང་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ འཛམ་གླིང་ཡོངས་ཀྱིས་
ཆ་བཞག་མེད་པ་བཟོ་སྒྲོ་གོང་འཕེལ་གྱི་གོགས་རམ་ཚུ་མ་བོབ་བཟོ་ཞེན་མ་ལས་ གཉིས་སུ་
ལུ་ འབྲུག་པའི་མི་སེར་ཚུ་ལུ་ ངན་བསྐྱུལ་དང་རྒྱུད་དྲོགས་འབད་དེ་ གཞུང་དང་མི་སེར་
གྱི་བར་ན་ དམ་ཚེ་ག་གི་སྤྲུལ་བྱ་ཉམས་བཅུག་པའི་ ལུལ་ལས་ ཁོང་ངོ་ལོག་པ་ཚུ་གིས་ ས་
གནས་ཁག་སོ་སོ་ལས་ཟེ་ཞེ་མེད་ འཐུང་ཞེ་མེད་ གྱོན་ཞེ་མེད་འབད་བའི་ ཞེ་སྐུལ་འི་མི་སེར་
སྤྱང་འབྲུམས་ཉེ་ཡོད་མི་ཚུ་ཆ་མཉམ་བྱིད་དེ་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་འོང་ཞེན་མ་ལས་
བྱུངས་ཁ་དང་མི་སྤོབས་ཀྱི་བོག་ལས་འབད་ ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ ཁོང་གིས་
དབང་ཞེ་གི་དཔའ་བཅམ་ཨིན་མ་མས་ཟེར་ཞུས་ཡི།

ངོ་ལོག་པ་ཚུ་གིས་ བདེན་ལུངས་མེད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཚུ་ བདེན་འཛིན་ཅེ་རྟོག་རྟོ་
འབད་སྐབ་བྱུང་མ་ལས་ འཛམ་གླིང་རྒྱལ་སྤྱིའི་མི་ཚུ་ཡང་ བདེན་འཛིན་ཅེ་དགོས་པ་བྱུང་
ལུ་ག། དང་པ་ར་ མི་དབང་མངའ་བདག་ཅེ་ན་པོ་ཆེ་འི་ཞབས་ལས་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་
མི་རེ་དང་སྐྱད་ཡིག་ ཆས་གོས་མ་འདྲུལ་ལེ་ཤ་ཅིག་ར་ཡོད་དེ་འབད་རུང་ ཉེ་རིང་མེད་
པར་རང་སོའི་སྤོ་འདོད་ལྟར་ ཁྱིམས་མཐུན་གྱི་ལུ་དང་བྱ་བ་ གང་ཡང་འབད་ཚོག་པའི་
དབང་ཆ་གནང་སྒྲོ་ཡོད་མི་འདི་ ཁོང་སྤྱི་མི་ཚུ་གིས་ཅུ་ལས་རང་མ་ཤེས་པས། གཉིས་སུ་
གཞུང་དང་མི་སེར་གྱི་བར་ན་ ཐ་དམ་ཚེ་ག་དང་ལས་རྒྱ་འབྲས་བུ་ཞེ་ནེ་ ཚུ་དང་ཨོམ་

བཟུམ་གྱི་མཐུན་ལམ་སྒོམ་ཡོད་པ་ལས་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གོང་འཕེལ་ལཱ་གཡོག་ཚུ་ ལེན་ཤོམ་
འགྲོམ་ཡིན་མ་ཡང་ ཁོང་གིས་མ་ཤེས་པས། གསུམ་པ་ འགྲོ་བ་མིའི་དབང་ཆ་གི་ཐད་ ང་
བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ ཚོས་ལྡན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཡིན་པ་ལས་བརྟེན་ཏེ་ འགྲོ་བ་མིའི་
དབང་ཆ་ལུ་ཆ་བཞག་པ་མཚན་ འགྲོ་བ་རེ་འདྲུག་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལུ་ ཆ་བཞག་པ་
ཡིན་མ་འདི་ ཁོང་གིས་མ་པ་ལས་ཉ་མ་གོམ་མཚན་ རྒྱལ་ཁབ་གོང་འཕེལ་གྱི་ཕྱག་ལཱ་གི་
སྐོར་ལས་ ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ལས་ ཐོན་མི་གི་འོང་འབབ་ལེན་ཤོམ་འབད་
བདག་འཛོན་འཐབ་སྟེ་ མི་སེར་གྱི་མཐའ་དོན་ལུ་ ལཱ་འབད་མ་མཚན་ སྤྱི་རྒྱལ་ལས་གྲོལ་རམ་
ག་ཅི་ར་ཐོབ་སྟེ་ འབད་རུང་ དངུལ་ཀྲམ་རེ་རེ་བཞེན་དུ་འབད་ མི་སེར་གྱི་སྤོ་ཐབས་ལུ་ ལཱ་
འབད་མ་ཡིན་མ་འདི་ཡང་ ཁོང་གིས་མ་ཤེས་པས། ལཱ་པ་ ཞེ་སྤུལ་ལུ་སྐྱབས་བཙུག་པའི་
སྐར་ནང་ཡོད་མི་ཚུ་ག་ར་ འབྲུག་གི་མི་ཁྲུང་ས་བརྒྱུས་མ་བཟོ་སྟེ་སྟོན་མི་དང་ འབྲུག་གི་མི་
ཁྲུང་ས་སྲངས་ཏེ་འགྲོ་མིའི་ཁར་ ས་གནས་སོ་སོ་ལས་ ཟེ་ནི་འབྲུང་ནི་མེད་པའི་མི་ མང་
ཉེད་ཚོགས་པ་ཅིག་སྐར་ནང་འཛོམས་ཏེ་ཡོད་པ་ཡང་ ཁོང་གིས་མ་ཤེས་པས་ཟེར་ཞུས་ཡི།

ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གནས་ལུན་གྱི་བདེན་མཐའ་གསལ་ཞིའི་དོན་ལས་ མི་
དབང་མངའ་བདག་རེན་སོ་ཆེའི་ཞབས་ལས་ དང་པ་གཏམ་མ་བདེན་པའི་ཤོམ་འདི་ རང་
བཞིན་གྱིས་རང་སྲུང་ན་འཐོབ་མ་ད་ བདེན་པ་ལས་ཀྱིས་རང་ དར་དགོས་ཟེར་གསུངས་
གནང་མི་འདི་ལུ་ ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་བསྐྱེད་ཅི། གཉེས་པ་སྤྱིའི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ ང་བཅས་
རའི་གཞུང་གི་དོན་གཅོད་སྐྱེ་ཚབ་ཡིག་ཚང་ཡང་ ཁག་ལཱ་མ་གཏོགས་མེད་ནི་དེ་གིས་ ཚོད་
བསྐྱོག་འབད་ནི་ལུ་ག་དམ་ཅིག་ ཅ་འགོངས་ཏེ་འབད་རུང་ ལྷབས་མ་བདེམ་སྟེ་ཡོད་པ་
ལས་བརྟེན་ཏེ་ ཚོད་བསྐྱོག་གི་ལཱ་ཚུ་ ལེན་ཤོམ་འབད་རང་སྐྱབས་མ་ཚུན་ཟེར་ཞུས་ཡི།

དེ་འབད་མ་ད་ གོང་ལུ་ཞུ་དོ་བཟུམ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རེན་སོ་ཆེའི་ཞབས་
ལས་བཀའ་གནང་མ་བཞིན་དུ་ འབྲུག་གི་སྤྱི་དྲུང་གི་སྐོར་ལས་ བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་

ཉ་གོ་བཅུག་ནི་འདོན་ལུ་རྒྱལ་སྤྱིའི་ལས་སྡེ་ འཛམ་གླིང་འགྲོ་བ་མིའི་དབང་ཆ་གི་བལྟ་ཞིབ་
དང་བདག་འཛིན་འཐབ་མི་ ཚོགས་པ་དང་ ཚོཾ་ཚུང་ལེ་ཤ་ཅིག་ཡོད་པའི་གྲས་ལས་གལ་
ཆེ་ཤོས་Amnesty International གི་སྐྱེ་བ་དང་ འཛམ་གླིང་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་འགྲོ་བ་
མིའི་དབང་ཆ་གི་སྐྱེ་བ་ཚུ་ འབྲུག་ལུ་མགོན་འབོད་འབད་དེ་ མི་ངོ་སོ་སོ་ལུ་ འགྲོ་བ་མིའི་
དབང་ཆ་གི་སྐྱེ་བ་འདྲི་བ་དབྱུད་ནི་དང་ བལྟ་ཏེ་ག་ཚུ་ཁོང་རའི་སློབ་འདོད་བཞེན་དུ་
འབད་བཅུག་པ་གིས་མ་ཚད་ འཛམ་གླིང་སྤྱི་ཚོཾ་ནང་ འགྲོ་བ་མིའི་དབང་ཆ་གི་བདག་
འཛིན་འཐབ་མི་ ལས་ཁུངས་ Human Rights Centre ཟེར་མི་དེ་ཡང་ མགོན་
འབོད་ཞུས་ཏེ་ དེ་དང་གཅིག་ཁར་ མཉམ་འབྲེལ་གྱི་ཐོག་ལས་ འགྲོ་བ་མིའི་དབང་ཆ་བདག་
འཛིན་འཐབ་ཐང་ས་ཀྱི་ལུ་ ལེ་ཤ་ཅིག་བཅམས་ཏེ་ཡོད་ཟེར་ཞུས་ཡི།

ད་རེས་ནངས་པར་ འཛམ་གླིང་ནང་སྐྱབས་བཅོལ་བ་ས་ཡ་²⁹ ལྷག་པ་ཅིག་ཡོད་
མི་དེ་ཚུ་ བདག་འཛིན་འཐབ་མི་ UNHCR ཟེར་བའི་འཛམ་གླིང་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་འགྲོ་
བ་མིའི་དབང་ཆ་ཚོགས་པའི་སྐྱེ་བ་ཡང་ འབྲུག་གི་གནས་སྟངས་ག་དེ་སྤྱོད་པ་ཨིན་
ན་ ཞེ་སྤལ་གྱི་སྐར་ནང་ཡོད་མི་ སྐྱབས་བཅོལ་བ་ཚུ་ག་ཏེ་ལས་ཨིན་ན་ ཁོང་ལུ་སྐྱབས་མ་
བདེ་མ་ག་དེ་སྤྱོད་པ་ཨིན་ན་ དེ་ཚུ་བཟླ་ཞིབ་འབད་བར་བྱོན་དགོས་པའི་མགོན་བད་
འབད་དེ་ ན་ལུ་བྱོན་ཡི་ཟེར་ཞུས་ཡི།

འཛམ་གླིང་ནང་ནད་ཡམས་ དམག་འབྲུག་གི་སྐྱབས་ལུ་ ཐོ་ཐོག་མི་མི་སེར་ཚུ་
བདག་འཛིན་འཐབ་མི་ ལས་ཁུངས་ཁག་སོ་སོ་འབད་ཡོད་པའི་གྲས་ལས་ གལ་ཆེ་ཤོས་
ཅིག་ ICRC ཟེར་མི་དེ་ཡང་ འབྲུག་ལུ་འོང་སྟེ་ ཁོང་དང་གཅིག་ཁར་མཉམ་འབྲེལ་གྱི་
ཐོག་ལས་ ལུ་ལེ་ཤ་ཅིག་ར་བཅམས་ཏེ་ཡོད་པ་བཞེན་དུ་ སྤྱི་ལོ་ 1999 ལས་ད་རེས་ཚུ་ན་
འཛམ་གླིང་གི་འགྲོ་བ་མིའི་དབང་ཆ་བདག་འཛིན་འཐབ་མི་ ལས་སྡེ་ ཚོགས་པ་ཚུ་འི་སྐྱེ་
ཚུ་ཚུ་ ཁོང་འབྲུག་ལུ་ཐངས་ ³⁰ ཅམ་འོང་དགོས་པའི་དོན་དག་གཅོ་བོ་ར་ ངོ་ལོགས་

ཚུ་གིས་ ང་བཅས་རའི་ལྷོ་མཚམས་ཀྱི་མི་མེད་ཚུ་ ཁོང་གིས་འཛོལ་བཟུང་འབད་དེ་
འཛིགས་སྐྱུག་གི་ཐོག་ལས་ དམར་བསད་དང་འབྲོག་བཅོམ་འབད་མི་ཚུ་ མི་མེད་ཚུ་གིས་
བད་འབྲུན་ཏེ་ ཁྲིམས་སྲུང་འགག་པ་ལུ་སྤྲོད་དེ་ བཅོམ་ཁང་ནང་སྤོད་མི་ཚུ་གི་གནས་སྤངས་
བཟུ་བར་འོང་མ་ཅིན་པས་ཟེར་ཞུས་ཡི།

ཁོང་ངོ་ལོག་པ་ཚུ་གིས་ ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཁྲིམས་དང་མ་འབྲེལ་བར་
ཉེས་མེད་ཀྱི་མི་ལུ་ཉེས་བྱ་བཀའ་མི་ལེ་ཤེ་ཅིག་རང་ བཅོམ་ཁང་ནང་ཡོད་ཟེར་སྐབ་ལས་
བཏེན་ཏེ་ Working group on Arbitrary Detention ཟེར་བའི་ལས་སྡེ་དེ་ འབྲུག་
ལུ་ཞིབ་དཔྱད་འབད་བར་འབོ་པའི་གྲུབ་འབྲས་ཡང་ འབྲུག་གཞུང་གིས་ཁྲིམས་དང་མ་
འབྲེལ་བར་ཉེས་མེད་ཀྱི་མི་ལུ་ཉེས་བྱ་བཀའ་བཀའ་མཛུ་ཙམ་མིན་འདུག་ཟེར་བདེན་ཐག་
ཚོད་ཅི།

འཛོལ་སྐྱོང་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཁོངས་ལས་གལ་ཆེ་ཤོས་ཅིག་ ཆབ་སྲིད་འཛོལ་སྐྱོང་གི་
ལམ་ལུགས་ལེག་ཉེས་བཟུ་བར་འོང་པའི་ཁར་སྤྱི་སྐྱོང་པའི་ཡུ་རོལ་གྱི་ཚོགས་འདུ་ཆེན་
མོའི་ཁོངས་ལས་ འབྲུག་མི་ལེ་ཤེ་ཅིག་རང་ འབྲུག་ལུ་བཏེན་ཞིབ་འབད་བར་འོང་སྟེ་དེ་
ཚུ་གིས་ཡང་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ འཛོལ་སྐྱོང་གི་ལམ་ལུགས་ལུ་ ངལ་རངས་
དང་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་སྐོ་ལས་ ཆེ་བསྟོད་ཞུམ་ཅིན་པས་ཟེར་ཞུས་ཡི། འདི་བཟུག་སྟེ་ ང་བཅས་
ར་ལུ་གོགས་རམ་འབད་མི་དང་མཐུན་ལམ་ཡོད་མི་ རྒྱལ་ཁབ་ལེ་ཤེ་ཅིག་རང་ཡོད་མི་དེ་ཚུ་
གི་སྐྱོ་ཆབ་དང་ འབྲུག་མི་ལེ་ཤེ་ཅིག་རང་མགོན་འབོད་ཞུ་སྟེ་ བཟུ་ཞིབ་འབད་བར་འོང་
མི་ཚུ་ ཆ་མཉམ་ཡིད་ཆེས་དང་ངལ་རངས་བསྐྱེད་དེ་ཡོད་ཟེར་ཞུས་ཡི།

དོན་དག་གི་བཅུད་འདི་ གོང་ལུ་ཞུ་དོ་བཟུམ་འབད་ མི་དབང་མང་འབདག་རིན་
པོ་ཆེ་མཚོག་གི་ཐུགས་འདུན་བཞིན་དུ་ ངོ་ལོག་པ་ཚུ་གིས་ ལཱ་ངན་འདི་བཅམས་ཏེ་ ལོ་

ངོ་བོ་རྒྱུད་དེ་རེ་སོང་རྒྱུ་ ཁོང་གི་མཚན་དོན་ཚུ་སྐྱབ་མ་ཚུ་ཁ་པར་ ཁོང་རའི་ཤོབ་སྤང་ནང་
ཐོན་ཏེ་ ང་བཅས་རའི་འདོད་པ་ད་འབྲིལ་ཏེ་ བདེན་པ་ལས་ཀྱིས་རང་དར་དོ་ཟེར་ཞུས་ཡི།

གྲོས་བསྟུར་འདི་འགོ་བཙུགས་པ་ད་ ཅི་རང་སྤྱི་མི་གིས་ཞུ་མི་གནད་དོན་འདི་ནང་
ལུ་ ཁོང་ང་བཅས་རའི་གཡུས་སྤང་ས་ཏེ་སོང་མི་ཚུ་ ལོག་མ་ཚོ་གསུམ་ཅིག་ཟེར་ཞུ་མི་ཐང་ མི་
དབང་མང་འ་བདག་རེ་ན་པོ་ཚེ་མཚོ་ག་གི་གསེར་གྲི་ཙ་བ་ལས་བཀའ་གནང་དོ་བཟུམ་
འབྲུག་དང་ནེ་སྤལ་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ དེ་གི་སློབ་ལས་གསུང་གྲོས་གནང་པའི་
བསྐྱང་ཨིན་མ་ལས་ འདུལ་ར་ལེགས་ཤོམ་འབད་ མཇུག་བསྟུ་ཚུ་གསུམ་པའི་རེ་བ་ཡོད་ཟེར་
ཞུས་ཡི།

མཇུག་རང་ མི་ངན་གྱི་གཡུས་དཀྱུགས་ བྱང་ན་གྱིས་གདང་དཀྱུག་ཟེར་ཞུ་དོ་མ་བཟུམ་
ང་བཅས་རའི་གཡུས་འདི་ནང་ལུ་ མི་ངན་པ་ཐོན་ཡོད་པ་བཟུམ་ འཛམ་གླིང་ནང་ག་ཏེ་རང་
འབད་རྒྱུ་ མི་སྤེ་གི་སྤྲོ་ལས་མི་ངན་པ་འཛོན་ནི་དེ་རང་བཞིན་ཨིན་མ་ལས་ མི་ངན་གྱིས་
གཡུས་དཀྱུགས་ནི་འདི་ ག་ཅི་ལས་བརྟེན་ཏེ་ དཀྱུགས་ཚུ་གསུམ་ཨིན་ན་ང་བཅས་རང་
གིས་མཁྱེན་དགོས་པ་འདུག་ ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ ད་རེས་ནང་ས་པར་ གོང་
འཕེལ་འགྱུ་བའི་དུས་ ལུ་འབད་ནི་འདི་གིས་ ཤེས་ཡོན་དང་རིག་ས་རྒྱ་ཚེ་མ་འབད་སྤེལ་
མ་ཚུ་གསུམ་ལས་བརྟེན་ཏེ་ མཚོ་བསམ་བཏང་ཤེས་མི་དབྱ་གཅིག་ད་ བཏང་མ་ཤེས་མི་དབྱ་
གཉིས་རེ་ཐོན་མ་ལས་ མི་དེ་ཚུ་ རང་འདོད་ཚེ་བའི་མི་ངན་ཚུ་གིས་ རྒྱུད་བསྐྱུལ་ལུ་སོང་
བའི་གནད་ལས་བརྟེན་ཨིན་པས་ཟེར་ཞུས་ཡི།

ཚོགས་འདུ་ཚེ་ན་མའི་འབྲུས་མི་ཚུ་གིས་ རང་སོའི་བསམ་འཆར་དང་འབྲིལ་ཏེ་
ཞུ་མི་ལུ་བརྟ་བ་ཅིན་ ག་ར་མཁྱེན་པའི་བདག་པོ་ ཐ་དམ་ཚོགས་ལས་རྒྱུ་འབྲས་ཤེས་མི་ཙང་
ཙ་ར་ཨིན་ཏེ་འབད་རྒྱུ་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བྱ་སྤྲོ་བསམ་མ་བདེམ་ཚུ་གི་སློབ་ལས་ མཚོ་ཤེས་བསམ་
ཤེས་ དམ་ཚོགས་བརྟེན་ཤེས་མི་ཚུ་གིས་ མ་ཤེས་མི་ལུ་བད་དོན་འབྲོད་ཏེ་ག་ཏེ་འབད་ མ་

འབདམ་བཟུམ་ཅིག་ཡང་ཚོར་མ་ཡིན་པས་ འདི་ཡང་ངན་པའི་མི་གིས་ མི་བོགས་བཟོ་
ཚུགས་པ་འདྲམ་ཅིག་འབདན་ བཟང་པོའི་མི་གིས་ མི་ངན་བཟང་པོ་བཟོ་ཚུར་ཞི་ཡིན་མ་
ལས་བརྟེན་ང་བཅས་རང་ན་ ཚོར་ཁང་ནང་བྱོན་མི་འབྱས་མི་ཚུ་དང་ དཔོན་ཁག་གྲུ་ཚང་
ཚོས་ སྤེའི་སྐྱེ་ཚ་བ་ཚུ་ ལོག་སྤྱོད་བྱོན་པའི་བསྐང་ལས་ ངན་པའི་མི་གིས་ ང་བཅས་རའི་
མི་འདི་ཚུ་དགོགས་ཉེ་ ངན་པའི་ལམ་ལུ་གྲུར་མ་ཚུགས་པ་བཟོ་ཞིའི་འགན་ཁུར་འདི་ རེས་
པར་དུ་འབག་དགོས་པ་འདུག་ཟེར་ཞུས་ཡི།

འདི་ལུ་སྤྱི་ལོ་ལྷུ་མི་གིས་ རོ་ལོགས་དང་འབྲེལ་བའི་དཀའ་ཚོགས་ཚུ་གི་སྐོར་
ལས་ ཅི་རང་རྫོང་ཁག་གི་མི་སེར་རྒྱུང་མ་ཅིག་ལུ་མིན་པར་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མི་སེར་
ཡོངས་ཀྱི་སེམས་ལུ་ ཚུ་གུང་སྤོམ་འབད་རང་པོག་སྤྱོད་ཡོད། ཡིན་རུང་ རྫོམ་ཚུ་མས་ཀྱི་
མི་སེར་ཚུ་ལུ་ བསམ་བཞེད་ལས་འདས་པའི་མནར་གཅོད་ཀྱི་སྤྱུག་བསམ་ཚུ་མང་ ང་
བཅས་བྱང་ཁ་ཐུག་གི་མི་སེར་ཚུ་གི་སེམས་ཁ་ལུ་ཡང་ བཟོད་མ་ཚུགས་པའི་ཚུ་གུང་པོག་
སྤྱོད་ཡོད། ཁོང་རོ་ལོགས་ཚུ་གིས་ ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ལུ་མ་བདེན་པའི་སྐྱེ་སྐྱེད་ཞུ་
ཡོད་པའི་ཐད་ ཁོང་རང་བདེ་ཉོག་ཉོད་ འཇམ་ཉོང་ཉོང་བཟོ་ཞིའི་དོན་ལས་ འཇམ་
སྤྱིང་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ འགོ་བ་མའི་དབང་ཆ་གི་སྐོར་ལས་ལོ་རྒྱུས་སྤྱོད་ཞི་དེ་ ཁོང་རའི་
ལུགས་སྤོམ་ཅིག་ འབད་རང་ཡར་སོང་ཞུག་ འདྲོས་འདྲམ་ཅིག་འབདན་ ང་བཅས་
འབྲུག་གིས་འགོ་བ་མའི་དབང་ཆ་ཁོང་ལུ་བཙོང་དཔ་དང་ ཁོང་རོ་ལོགས་ཚུ་གིས་ཉེ་
མཚུས་པ་བཟུམ་འབད་ མནོ་བསམ་དེ་སྤྱོད་བཟང་མཚུས་ཞུག་ དེ་འབདམ་ད་ འབྲུག་ལུ་
འགོ་བ་མའི་དབང་ཆ་ལས་ཡང་ལྷག་པའི་ལེ་མན་ཚུ་ ག་དེ་སྤྱོད་ག་ ང་བཅས་ར་གིས་
རང་ཤེས་ནི་མ་གཏོགས་ རོ་ལོགས་ཚུ་གིས་ འདི་གི་སྐོར་སྤྱོད་འཐབ་དགོས་པའི་གནད་
དོན་ཅིག་མ་མཐོང་།

ངོ་ལོགས་ཚུ་གིས་ དམར་བསད་དེ་ཨར་ཇག་འཕྲོག་གསུམ་ སློབ་གྲྲ་དེ་སོ་ནམ་གསོ་
བལ་སོཌ་པའི་མི་སྡེ་ལུ་མཁོ་བའི་ཞབས་ཏོག་གི་གཞི་རྟེན་ཚུ་ག་ར་བརྐྱུ་སློབ་བཏང་མི་
འདི་ འགྲོ་བམའི་དབང་ཆ་གི་གསལ་ཁར་ཚུད་པ་འབད་ བཙེམ་ཨིན་ན་ཟེར་བའི་དྲི་བ་ལུ་
ཡི། ང་བཅས་ཀྱི་དོན་ལུ་ འགྲོ་བམའི་དབང་ཆ་ཟེར་མི་འདི་ འགྲོ་བམའི་རིགས་ལུ་
གཏོགས་ཚད་ ག་ར་གིས་རང་དབང་འདི་ ཚུལ་མཐུན་དང་ཁྲིམས་ མཐུན་གཉིས་ཀྱི་སློབ་ལས་
བདག་གཞན་ཚང་མ་ལུ་མ་རུང་མ་དང་ མ་བཅའ་བའི་གནད་འགལ་མེད་པའི་ཐོག་ལས་ མི་
ཚེ་སློང་འཐབ་བསྐྱིག་ནི་འདི་ཨིན། འདི་ལས་བརྟེན་ གཞན་དབང་ལུ་ཆ་བཞག་ས་དང་
གུས་བཏུད་རང་བཞིན་གྱིས་འབད་དགོས་པ་ཨིན།

སའ་ལས་སྐད་རྒྱབ་ད་ གནམ་མཁར་མ་གོམ་བཟུམ་འབད་ ཁོང་ངོ་ལོགས་ཚུ་གིས་
མ་བདེན་པའི་ཉམ་བཤད་རྒྱབ་མི་འདི་ བདེན་ཁུངས་མེད་པ་ལས་ གཙོ་བོ་རང་ ང་བཅས་
རའི་རྒྱལ་པོ་གཅིག་དང་ རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་ མི་སེར་གཅིག་གི་སྲིད་བྱུས་འདི་ལུ་ རྒྱལ་སློན་
འབངས་གསུམ་གྱིས་ ཐ་དམ་ཚོག་གཙོ་བོར་བསྟེན་ གཅིག་མཚུངས་གཅིག་བསྐྱིལ་གྱི་སློབ་
ལས་ རྒྱུན་བརྟེན་གནས་ཚུ་གསལ་མཛད་ནི་འདི་ ག་ཅི་ལས་ཡང་གལ་ཆེ་ཟེར་ལུ་ཡི།

ཚོགས་དཔོན་གྱིས་ ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་སྲོད་དགོ་མ་མནོ་བར་ ཐོན་སོང་
མི་ངོ་ལོགས་ཚུ་གིས་ མ་བདེན་པའི་ཉམ་བཤད་ཀྱི་སློབ་སླབ་མི་ཚུ་མ་གཞི་གཙོ་བོ་རང་
ཁོང་རང་ནི་ལུ་ལའི་མི་རེཌ་ཚུ་དང་ འཛམ་གླིང་རྒྱལ་སྤྱིའི་ལས་སྡེ་ཚུ་ལས་ སློང་རྗེ་ད་རྒྱབ་
སློབ་དགོས་པ་འབད་ཨིན་པའི་ར་ཁུངས་ ནང་སྲིད་སློན་པོ་དེ་ཕྱི་འབྲེལ་སློན་པོ་གིས་ལུ་དོ་
བཟུམ་ འབྲུག་གཞུང་ལུ་ ཁ་ཡོག་བཀའ་མི་ད་ གཞུང་གི་སྲིད་བྱུས་ལུ་ སྐྱེད་བཞེད་ལུ་མི་
དེ་བདེན་ཁུངས་ཅ་ལས་རང་མེད་པ་ ཚོགས་པ་དམངས་ཀྱིས་མཁྱེན་མ་ཚད་ ཕྱི་འབྲེལ་
སློན་པོ་གིས་ལུ་མ་བཞིན་དུ་ འཛམ་གླིང་རྒྱལ་སྤྱིའི་འགྲོ་བམའི་དབང་ཆ་གི་ཚོགས་ རྗེ་དང་
ལས་སྡེ་ཚུ་གིས་ཡང་ དྲངས་འཕྲོས་འཕྲོས་འབད་རང་ཉ་གོ་ལུ་གཟེར་ལུ་ཡི།

ང་བཅས་རའི་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གི་དབུ་མེད་ཀྱི་འོག་ལུ་ སྤྱད་སྐྱོབ་དང་རང་དབང་རང་བཙན་ ལྟུང་བ་ལྟག་ལྟེ་སྐྱོང་སྐྱོང་སོང་པའི་ཁར་ དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་བསྟན་པའི་སྲོག་ཤིང་ རྒྱལ་བརྒྱུད་ཀྱི་རིང་ལུགས་ཀྱི་འོག་ལུ་ འབྲུག་གི་མི་སེར་ཚུ་ དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་ཡང་ ཡར་རྒྱས་ལྟར་བསྟོན་པའི་འབད་རང་སོང་སྟེ་ མི་སེར་ཚུ་དགའ་སྐྱིད་ཀྱི་ངང་ལུ་སྤྱོད་ཡོད་མི་འདི་ལུ་ ཁོང་ངོ་ལོགས་ཚུ་ངལ་མ་རངས་པར་ འབྲུག་གི་ཞི་བདེ་དང་སྤྱད་སྐྱོབ་ལུ་ ཐོ་བཀལ་ཞིའི་དོན་ལུ་ རྫུན་གཏམ་སྐབ་ཨིན་མ་ ང་བཅས་ག་རང་གིས་ཤེས་ཟེར་ལྷུས་ཡི།

རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་གིས་ ངོ་ལོགས་ཚུ་གིས་ འབྲུག་གཞུང་ལུ་སྤྱི་བརྗོད་ལུ་མི་ཚུ་གི་ཚོད་བསྟོན་དེ་ ད་ཚུན་ཡང་གཞུང་གི་ཁོངས་ལས་གང་ཡང་འཆ་མས་མཛད་དེ་ཡོད་མི་འདི་ལུ་ ཉམས་པ་མེད་པའི་ཁར་ ད་རུང་གང་དགོས་ཚུ་འོས་འབབ་གཟིགས་ཏེ་ དུས་ཚོད་ལུ་མཛད་ནི་མ་གཏོགས་ ངོ་ལོགས་ཚུ་གིས་ མ་བདེན་པའི་ཉམ་བཤད་བཀོད་ཚེ་ཅིགས་ལུ་ ཚོད་ལེན་རྒྱབ་དགོས་པ་མེད་པའི་འབད་ཐག་བཅད་དེ་ ངོ་ལོགས་ཚུ་གིས་ མ་བདེན་པའི་ཉམ་བཤད་ཀྱི་སྐོར་ལས་ གསུང་གོས་མཛུགས་སྤྱད་གནང་ཡི།

3. རྒྱལ་ཁབ་སྤངས་ཏེ་སོང་མི་ཚུ་ ལོག་འོང་ནི་མེད་པའི་བཀག་བསྡུམ།

བསམ་གྲུབ་སྤྱོད་ས་མཁར་དང་བསམ་ཅེ་ བཀྲིས་སྤངས་ཚོང་ཁག་བཅས་ཀྱི་མི་སེར་ལས་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་སྤངས་ཏེ་སོང་མི་ཚུ་ ལོག་འོང་ནི་མེད་པའི་བཀག་བསྡུམ་ཀྱི་གྲོས་གཞི་ལུ་ བའི་བཅུད་དོན་:-

འབྲུག་གློ་མཚའ་ལས་ཁོང་རའི་སྤོ་འདོད་ལྟར་ རྒྱལ་ཁབ་སྤངས་ཏེ་སོང་མི་ངོ་ལོགས་ཚུ་ གནད་དོན་ག་ཅི་ལུ་ཐུག་རུང་ ལོག་ལེན་ནི་དང་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་འོང་བཅུག་ནི་འདི་ ཅ་བ་ལས་བཀག་བསྡུམ་མཛད་གནང་དགོས། དེ་བསྐྱོང་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་

མཚོག་ལུ་ སྤྱང་སྐྱོབ་ཀྱི་ཉེན་ལ་སློམ་འབད་བཅོམ་ཏེ་འབད་ཅུང་ ལྷོ་མཚོ་མས་ཚོང་ཁག་ཚུ་
ནང་ ཚིབས་བསྐྱོད་གནང་སྟེ་ ཁོང་ཚུ་ལུ་ རྒྱལ་ཁབ་སྤངས་ཏེ་མ་སོང་པར་ སྤོད་དགོས་
པའི་ཞལ་བཀོད་ལན་མང་གསུངས་ཅུང་ ཉན་ཁྲུག་མེད་པར་ ཐག་རང་བཅད་ཀྱིས་ཐོན་སོང་
མི་ཚུ་གིས་ ད་རེས་འབད་མཇུག་ ཁོང་ཆ་ལྷུ་མེ་སྤུལ་ལུ་ འབྲུག་གི་སྐྱབས་བཅོལ་བཞུགས་
ཁུངས་བཀའ་ཏེ་སྤོད་པ་ཨིན་པས། ང་བཅས་ཀྱིས་གོ་དོ་བཟུམ་འབད་བཅོམ་ མི་འདི་ཚུ་
གིས་ ཐབས་ཤེས་སྤོད་ཀྱི་ཐོག་ལས་ ལོག་སྟེ་འབྲུག་ལུ་འཇུག་ཅི་གི་དཔའ་བཅའ་དོ་ཡོད་པ་
ལས་ ལོག་འོང་བཅུག་པ་ཅིན་ ང་བཅས་རའི་མི་ཁུངས་འདོགས་ལཱ་གས་ཀྱི་བཅའ་བྲིམས་
འདི་ཡང་ ཁུངས་མེད་པ་བཟུམ་ཅིག་འགྱོ་ཅི་ཨིན་པས། འདི་ལས་བཅོམ་ཏེ་ འབྲུག་རྒྱལ་
ཁབ་སྤངས་ཏེ་སོང་མི་ཚུ་དང་ འབྲུག་མི་མེན་པའི་འབྲུག་མི་སྐྱབས་བཅོལ་བ་ འབྲུག་མི་
ཨིན་ཁུངས་བཀའ་ཏེ་སྤོད་མི་ཚུ་ གནད་དོན་ག་ཅི་བཟུམ་ལུ་ཐུག་ཅུང་ འབྲུག་ལུ་ཅ་བ་ལས་
འོང་མ་ཚོག་པའི་བཀའ་བཟུམ་མཚན་གནང་དགོས་ཟེར་ཞུས་ཡི།

བསམ་ཅེ་ཚོང་ཁག་དེ་ མེ་སྤུལ་གྱི་ས་གནས་ཇ་པ་ལུ་སྐྱར་བཅགས་ཏེ་ སྤོད་མི་ངོ་
ལོག་པ་ཚུ་གིས་ དུག་ཐོག་དབང་བཅོང་གི་ལུ་བྱ་འཐབ་སའི་དམིགས་གཏད་ངོ་མ་ཅིག་ལུ་
གྱུར་ཏེ་ཡོད། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལས་ ཚུར་འགོ་བཅུགས་ཏེ་ ངོ་ལོག་པ་ཚུ་གིས་ མི་སེར་ལུ་
མཁོ་བའི་གོང་འཕེལ་གྱི་གཞི་ཅིན་དང་མཁོ་ཆས་ སྤོབ་བྱ་དང་སྤོབ་ཁང་ སོ་ནམ་སྤོ་ལོར་
ལྷོ་བ་དང་ ཟམ་ལ་སོགས་པ་མང་རབས་ཅིག་ བརྒྱག་སྟེར་བཏང་པའི་ཁར་ མི་སེར་ལུ་
བརྟམ་གསུམ་བཏང་པའི་ནང་ལས་ བཟུང་ཚང་ ༢༣༥ ལུ་ འབྲོག་བཅོམ་དང་མི་ངོ་ ༧༠
བརྟུང་ཚོབ་ དེ་ལས་མི་ངོ་ ༢༢ དམར་བསད་འབད་ཡོད།

ང་བཅས་རའི་གོང་གཡུས་ཁས་སྤངས་པ་ཚུ་གིས་ སྤྱང་སྐྱོབ་དམག་མི་ཚུ་ལས་
རྒྱལ་རོགས་ལེན་ཏེ་ ངོ་ལོག་པ་ཚུ་གི་སྤོད་པ་ལུ་བཀའ་ཆ་འབད་ཡོད་པའི་ཁར་ ལ་ཤས་
ཅིག་འཛོན་བཟུང་འབད་ཡོད་པ་ཨིན་ཅུང་ ཁོང་གིས་སྤོད་པ་ཚུ་ ད་རེས་བར་ན་ཡང་

འབྲོ་མཐུན་དེ་རང་འབད་དེ་ཡོད་པ་ད་ འབྲུལ་སྐབས་ཀྱི་སྤྱོད་ངན་ ད་རེས་འབྲུལ་ཁམས་
རྒྱུ་ལྔ་ ༦ པའི་ཚེས་ ༡༢ ལུ་ རོ་ལོག་པ་མི་ ༥ གིས་ སེམ་སུ་དྲུང་ཁག་བེ་རུ་རྟེན་འོག་གི་ཇ་
མིར་ཀོ་གྲོ་གི་གཡུས་སློལ་ ཨམ་སུ་རྒྱན་དར་མ་ཡ་ག་ལེ་ལས་ གསེར་དང་དངུལ་ མི་ཁྲུང་ས་
རོ་སྤྱོད་ལག་ཁྱེར་ ཁྲལ་གྱི་འབྱོར་ རྟགས་ཚུ་འབྲུག་སྟེ་འབག་པ་མ་ཚད་ ཨམ་སུ་འདི་གི་
བུ་སྐྱེས་ལོ་ ༡༧ ལོན་མི་དུན་མ་ཡ་ག་ལེ་དང་ མན་འམ་མ་དུ་མ་ཡ་ག་ལེ་གསུ་མ་ཡ་ག་ལེ་
ཟེར་མི་ག་ར་ལུ་བཙན་གཤེམ་འབད་ལུག།

གོང་གི་གནད་དོན་ཚུ་ལས་བཟུན་ ང་བཅས་བསམ་ཅེ་འི་མི་སེར་ཚུ་གིས་ གཞུང་
ཞབས་ལུ་ གསོལ་འདེབས་ཞུ་དོན་ཅ་བ་རང་ རྒྱལ་ཁབ་སྤངས་ཏེ་ཐོན་སོང་མི་ཚུ་ལས་ མི་
ཟེལ་གཅིག་རང་ ལོག་སྟེ་ ཅ་བ་ལས་ལེན་ནི་མེད་པའི་ ཞུ་བ་དང་ འབྲུག་དང་ ལོ་སྤུལ་གྱི་བར་
ན་ ད་ལས་པར་ གསུང་གོས་མ་གནང་པའི་སྤོན་མ་ར་ ལོ་སྤུལ་ལུ་སྤྱོད་བཅགས་ཏེ་སྤོད་མི་
ཚུ་གིས་ འབྲུག་གི་རྒྱལ་འགལ་ལུ་ ལཱ་བྱ་ངན་པ་ཚུ་འཐབ་ནི་དང་ དྲག་ཐོག་དབང་བཙོང་
གི་ལཱ་ངན་ཚུ་ བཀག་བསྐྱུང་འབད་དགོས་པའི་ཁ་ཚོ་ག་བཟོ་གནང་ཟེར་ཞུས་ཡི།

འདི་འི་རྒྱལ་སྤོན་ལུ་སྤོ་ཚོལ་མི་སེར་འབྲུས་དཔོན་དང་ ལྷ་གི་མི་སེར་སྤྱི་མི་གིས་ ང་
བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ནང་ མི་དབང་མང་འ་བདག་རེན་སོ་ཆེ་འི་ཞབས་ལས་ ཐུགས་
ཀྱི་བཙེ་བས་གཟིགས་ཏེ་ འབྲུག་གི་ཤར་སྟོ་ལྷོ་བྱང་བྱང་གི་མི་སེར་ལུ་སྤོལ་རེས་དང་ཉེ་རིང་མེད་
པར་ གཞུང་གཡོག་ནང་ལུ་ཡང་བཙུགས་ཏེ་གནང་མ་མ་ཚད་ ལྷག་པར་དུ་ ལྷོ་མཚམས་
པའི་མི་སེར་ལེ་ཤ་ཅིག་གིས་ ཁང་གཡོག་དང་དམག་མི་དཀྱུས་མ་ལས་ སྤོན་སོ་ཚུ་ན་གྱི་གོ་
གནས་དབྱེར་མེད་གནང་བའི་མཐའ་མ་ལུ་ བཀྱིན་དགའ་ཚོར་བསམ་ནི་མར་བཞག་ རྟ་
གསོ་བའི་དྲིན་ལན་དོག་པས་འཇལ་ཟེར་དོ་བཟུམ་ ལྷོ་མཚམས་ཀྱི་རོ་ལོག་པའི་ཚུ་གིས་
འབྲུག་གི་ཅ་བ་ལུ་ རོ་གོལ་རྒྱལ་སྟེ་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གོང་འཕེལ་གཞི་རྟེན་དང་རྟེན་བཟུ་ མང་
རབས་ཅིག་ཐལ་བར་བརྟུགས་བཏང་སྟེ་ རྒྱལ་ཁབ་སྤངས་སོང་པའི་ཁར་ ལ་ལོ་གིས་

འབྲུག་པའི་མི་ཁྲུང་ས་ཡང་སྤངས་ཏེ་ཞེ་སྤུལ་ལུ་སོང་ཡི། འདི་བཟུམ་མའི་དྲག་ཐོག་དབང་
 བཅོང་གི་ལུ་བྱ་འཐབ་མི་ཚུ་དང་རང་གི་འདོད་པ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ཚར་གཅིག་རྒྱུ་ཁབ་
 སྤངས་ཏེ་སོང་མི་ངོ་ལོག་པ་ཚུ་གིས་འབྲུག་རྒྱུ་ཁབ་ནང་ལོག་འོང་སྟེ་མི་སེར་ཚུ་ལུ་
 འབྲོག་བཅོམ་དང་དམར་བསད་བཅོན་གཡེམ་ལ་སོཏེ་པ་མཐོ་བསམ་ཚམ་ཡང་བཏང་མ་
 ཚོཏེ་པའི་བྱ་ངན་ཚད་མེད་པ་ཅིག་འབད་ཡོད་པའི་ཁར་ད་རེ་ས་ཀྱི་བར་ན་ཡང་ཞེ་སྤུལ་ལུ་
 རྒྱབས་བཅོལ་བ་ཨིན་ལུང་ས་ཀྱི་སྟོན་སྐར་ཚུ་ལས་ངོ་ལོག་པ་ཚུ་གིས་འཕྲལ་འཕྲལ་འབད་
 རང་འབྲུག་པའི་ས་ཁོངས་ནང་འབྲོག་བཅོམ་གྱི་ལུ་ངན་འབད་མ་འབད་ས་རང་ཡོད།
 འབྲུག་གཞུང་གིས་གནད་དོན་གཅི་བཟུམ་ལུ་ཐུག་རུང་ངོ་ལོག་པ་དེ་ཚུ་མི་ཟེལ་གཅིག་ཡང་
 རྒྱུ་ཁབ་ནང་ལོག་བཅུག་ནི་མེད་པའི་བཀག་བསྐྱམ་མཛེད་གནང་དགོས་ཟེར་ཞུས་ཡི།

དེའི་ལན་ལུ་ནང་སྲིད་སློན་པོ་གིས་མི་སེར་ཚུ་གི་སེམས་ཁ་ལུ་ང་བཅས་རའི་རྒྱུ་
 ཁབ་ཀྱི་འཕྲལ་སྤྲེལ་གཉིས་ཀྱི་ཞེ་བདེ་སྤུང་སློབ་ཀྱི་ཚུ་གུང་ཡོད་པ་ལས་བཏེན་ད་རེ་ས་ཀྱི་
 ཚོགས་ཐང་ས་འདི་ནང་ཡང་ཚོཏེ་འདུའི་འབྲུས་མི་ཚུ་གིས་རྒྱུ་ཁབ་སྤངས་ཏེ་སོང་མི་
 འོ་ལོག་པ་ཚུ་ལོག་ནི་མེད་པའི་བཀག་བསྐྱམ་མཛེད་དགོས་པའི་ཁར་མི་ཟེལ་གཅིག་ཡང་
 ལོག་སྟེ་ལེན་ནི་མི་འོང་ཟེར་ཞུ་ཨིན་པས། དེའི་ཐད་ལུ་ཚོཏེ་འདུ་ཚེ་མོའི་འབྲུས་མི་ཚུ་
 གིས་མཁུལ་གསལ་ཆེ་མ་བཞིན་དུ་འབྲུག་མི་རྒྱབས་བཅོལ་བ་ཨིན་ལུང་ས་བཀག་ཏེ་ཞེ་སྤུལ་
 གྱི་སྟོན་སྐར་ཚུ་ནང་སྟོན་མི་ཚུ་གི་སྟོན་ལས་འབྲུག་གཞུང་གི་སྲིད་བྱུས་འདི་ཉེ་མ་ལས་
 ཉེང་སངས་སང་འབད་ཡོད། འབྲུག་དང་ཞེ་སྤུལ་བར་ན་སློན་པོའི་སྟེ་རིམ་ཅན་གྱི་ཞུ་
 འཛོམས་ཚུ་གིས་ཞེ་སྤུལ་གྱི་སྟོན་སྐར་ནང་ལུ་ཡོད་མི་ཚུ་དབྱེ་ཁག་བཞི་ལུ་དབྱེ་སྟེ་
 འདི་ཡང་:-

༡. འབྲུག་མི་ངོ་མ་བཅོན་དབང་གིས་བཏོན་བཏང་བཏང་པ།
༢. འབྲུག་མི་རྒྱུ་ཁབ་སྤངས་ཏེ་སོང་མི།

༣. འབྲུག་མི་མེན་པའི་མི་དང་།

༤. འབྲུག་མི་ཉེས་པོ་ནག་ཅན་གྱི་ལཱ་བྱ་འཐབ་ཡོད་མི།

དབྱེ་ཁག་དང་པའི་ནང་ འབྲུག་མི་ངོ་མ་བཅོན་དབང་གིས་བཏོན་བཏང་བཏང་པ་
ཡོད་པ་ཅིན་ དེ་ཚུ་འོ་སྐོར་ལས་ འབྲུག་གཞུང་གིས་འགན་ཁག་རྒྱུ་བྱ་བ་སྐྱུ་ཞེ་ཅིན་ཟེར་
མི་དབང་མང་འབད་ག་རེ་ཞེ་སོ་ཆེ་མཚོ་ག་དང་ འབྲུག་གཞུང་གིས་ ཉེ་མ་ལས་རང་ལས་
གསུང་ས་ཏེ་ཡོད། འདི་བཟུམ་མའི་མི་ཡོད་པ་ཅིན་ འབྲུག་མི་སྐྱབས་བཅོལ་བ་ངོ་མ་ཅིན།
མི་ག་གིས་འབད་རུང་ འབྲུག་མི་ངོ་མ་ཅིག་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ལས་ བཅོན་དབང་གིས་
བཏོན་བཏང་བཏང་པ་ཡོད་པ་ཅིན་ མི་འདི་ལཱ་བྱ་བའི་ལཱ་གསུང་དང་འབྲེལ་མ་ད་ ཉེས་བྱའི་ས་
པོ་ཞེ་ཅིན།

དབྱེ་ཁག་གཉིས་པའི་ཐད་ལཱ་ འབྲུག་དང་ཞེ་སྐྱུ་གྱི་ མི་ཁྲུང་ས་དོགས་ལཱ་གསུང་དང་
རྒྱལ་ཁབ་སྤངས་ ཞེ་ཅི་བཅའ་བྲིམས་ཚུ་དང་བསྟུན་ཏེ་ ལག་ལེན་འཐབ་ཞེ་ཅིན་ཟེར་ འབྲུག་
གཞུང་གིས་ཉེ་མ་ལས་རང་གསུང་ས་ཏེ་ཡོད། དེ་ཁར་ འབྲུག་པའི་མི་ཁྲུང་ས་སྤངས་ཏེ་
སོང་མི་འབྲུག་མི་ལས་ མི་ཟེལ་གཅིག་རང་འབད་རུང་ བཅོན་དབང་གིས་ བཏོན་བཏང་
པའི་གནད་ཐོན་པ་ཅིན་ དབྱེ་ཁག་དང་པའི་ནང་ཚུ་ད་ཞེ་ཅིན་མ་ལས་ དེ་ལཱ་གསུང་གྱི་ལག་ལེན་
འཐབ་ཞེ་ཅིན།

དབྱེ་ཁག་གསུམ་པའི་ཐད་ལཱ་ འབྲུག་མི་མེན་པའི་མི་ཚུ་དང་ རྒྱལ་ཁབ་གཞན་ཚུ་
ལས་འོང་མི་ཚུ་ རང་སོའི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ལོག་སྟེ་གཏང་དགོས་པ་འབད་ཅིན།

དབྱེ་ཁག་བཞི་པའི་འོག་ལཱ་ཚུ་ད་མི་ཚུ་ རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཆ་རའི་བྲིམས་ལཱ་གསུང་དང་
འབྲེལ་ཏེ་ ལོག་གཏང་དགོས་པ་ད་ འོང་ལཱ་ འབྲུག་གི་བྲིམས་ཁང་ནང་ འོང་ར་ལཱ་ཉེས་པ་
མེད་པའི་ར་ཁྲུང་ས་བཀལ་ཞེ་གི་གོ་སྐབས་རྒྱུ་བྱ་ཡོད།

རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་འུ་ཞལ་འཛོམས་ཚུ་གིས་མ་ཚད་པར་མི་དབང་མང་འ་
བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གིས་ཞེ་སྤུལ་གྱི་སྲིད་སྲོམ་གསར་རྒྱུ་དང་མངལ་འཕྲད་གནང་
སྟེ་གོང་གསལ་དབྱེ་ལག་བཞེ་པོའི་སྐོར་ལས་འབྲུག་གི་བསམ་སྲོགས་ཚུ་བརྗེ་འཕྲོད་མཛད་
གནང་ཡི།

ཚོའ་འདྲའི་འབྲུག་མི་ཚུ་གིས་མ་མཁུའམ་མེད་པ་བཞེན་དུ་ཞེ་སྤུལ་ལུ་སྲིད་མི་ངོ་
ལོགས་ཚུ་གིས་སྤང་སྲི་སྟོང་སྟེ་ཞེ་སྤུལ་གྱི་ཞེ་སྤུལ་ཚུ་འབྲུག་གི་རྒྱལ་འགལ་ལུ་མ་མཐུན་མ་
བཟོ་ཡི། ཁོང་གིས་རྒྱ་གར་གྱི་ས་ཁོངས་དར་རྒྱས་སྤྱོད་དང་ཀ་ལེམ་སྤོངས་དེ་ལས་དུ་མར་
སི་ས་སྐོ་ཚུ་ནང་གི་ཞེ་སྤུལ་ཚུ་ཡང་འབྲུག་གི་རྒྱལ་འགལ་ལུ་སྟོང་སྟེ་ས་སྐོ་དེ་ཚུ་འི་ནང་
ཁོང་ལུ་རྒྱལ་སྤོངས་འབད་མི་ལག་²⁹ དེ་ཅེག་བཟོ་སྟེ་འདུག། དེ་ལས་རྒྱ་གར་གྱི་སྲིད་ཀྱི་
ཚོགས་པ་ཚུ་ཡང་འབྲུག་གི་རྒྱལ་འགལ་ལུ་མ་མཐུན་མ་བཟོ་ཞིག་དཔའ་བཅམ་ཡོད། འདི་
གིས་ཡང་མ་ཚད་རྒྱ་གར་གྱི་ས་ཁོངས་ཚུ་ནང་ལས་བྲིམས་འགལ་གྱི་ལུ་བྱ་ཚུ་དང་ཞི་
བའི་ལམ་བཟོད་ཟེར་མི་ལུ་བརྒྱུས་བཏགས་སྤྱད་དེ་རྒྱ་འབྲུག་གཉིས་ཀྱི་མཐུན་ལམ་དམ་ཟབ་
ཡོད་མི་འདི་མགོ་རྟེན་སྲོག་ཞིའི་དཔའ་བཅམ་ཡོད། འདི་དང་འདྲམ་འབད་འབྲུག་དང་
མཐུན་འབྲེལ་ཡོད་པའི་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་ཚུ་ཡང་ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྒྱལ་འགལ་
ལུ་མ་དག་འམ་བཟོ་ཞིག་ཅེས་རྒྱལ་ཅི།

གོང་གསལ་གནད་དོན་ཚུ་ལས་བཞེན་འབྲུག་མི་དད་དམ་ཅན་ཚུ་གི་སེམས་ཁར་
ཚོ་བུང་ཕོག་སྟེ་འདས་པའི་ཚོགས་ཐངས་ཚུ་ནང་ངོ་ལོགས་ཚུ་ལོག་བཅུག་ཞི་མེད་པའི་
བཀག་བཅུམ་སྐོར་ལས་ནན་བརྒྱུར་གསུང་གྲོས་གནང་དགོས་པ་བྱུང་སྟེ་རྒྱལ་ཁབ་སྤངས་
ཏེ་སོང་མིའི་གནད་དོན་དེ་ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བྲིམས་ལུགས་གཞན་ཚུ་འི་ལས་
ཚོགས་ཐངས་³⁰ པའི་འབྲེལ་ཡོད་གྲོས་ཚོད་ཚུ་དང་འབྲུག་གི་མི་ཁྲུངས་འདོགས་
ལུགས་ཀྱི་བཅའ་བྲིམས་དང་འབྲེལ་ཏེ་ལག་ལེན་འཐབ་དགོས་པ་འབད་གྲོས་ཚོད་བྱུང་

ཡོད། འབྲུག་གཞུང་གིས་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོའི་གྲོས་ཚོད་ཚུ་དང་བསྐྱེད་ཉེ་
སྤྱུག་ལུ་མཛད་བཞིན་པར་ཨིན་པ་ལས་ ད་པར་ཡང་ དེ་བཞིན་འབྲོམ་བྱུང་མཛད་ནི་ཨིན་མ་
ལས་ ཚོགས་ཐེངས་ ༧༤ པར་ གནད་དོན་འདིའི་སྐོར་ལས་ གྲོས་ཚོད་ལོ་འུ་ལྟ་བུ་
དགོས་པ་མེད་པའི་གྲོས་བསྐྱེད་ཞུས་ཡི།

དེ་ལས་ ཅི་རང་རྫོང་ཁག་གི་མི་སེར་སྤྱི་མི་གིས་ གོང་ལུ་སྤྱི་མི་ཆ་རོལ་ཚུ་གིས་ཞུ་
ཡོད་པ་བཟུམ་ རོ་ལོག་པ་ཚུ་གི་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ལུ་ མནོ་བསམ་ཡང་བཏང་མ་ཚུགས་པའི་
ལཱ་ངན་པ་མང་རབས་ཅིག་འབད་དེ་ རྒྱལ་ཁབ་སྤངས་ཉེ་བོན་སོང་ཞེན་མ་ལས་ ལོག་སྟེ་
འབྲུག་མི་དམ་ཚོག་ཅན་ཉམ་ཚུང་ཚུ་ལུ་ འབྲོག་བཅོམ་དང་དམར་བསད་ ཨམར་རྒྱན་དང་
བཅོན་གཤམ་ལ་སོགས་པའི་འགྲོ་བ་མེད་དབང་ཆ་ལས་འགལ་བའི་དམ་ཉམས་མཐའ་
རྒྱགས་ཀྱི་ལཱ་ངན་འབད་མ་ཚུང་ རོ་ལོག་པ་ཚུ་གིས་ སློབ་གྲྭ་དང་སློབ་ཁང་ སོན་མ་ དང་
སྐོ་ནོར་ སློབ་ཁང་སྟེ་བ་ཚུ་ ག་ར་མེད་པ་བཏང་སྟེ་ རྒྱལ་ཁབ་གོང་འཕེལ་མགྲོགས་དྲགས་
འབད་ འགྲོ་མི་དེ་ལུ་ བར་ཆད་བརྒྱབས་པའི་ལས་ འཚོ་བའི་གནས་སྟངས་ དཀའ་སྤྱུག་
ཅན་ལུ་བཟོ་སྟེ་ མི་སེར་ཚུ་ལུ་ ཉམ་ཡང་བརྗེད་ཐབས་མེད་པའི་མནར་གཅོད་དང་སྤྱུག་སྤྱོད་
བཏང་མི་ རོ་ལོག་པ་ཚུ་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ལོག་འོང་བཅུག་ནི་པར་བཞག་ ཁོང་ར་རོ་
ལོག་པ་ཚུ་ དེ་བཟུམ་མའི་རེ་བ་ཅམ་ཡང་བསྐྱེད་མ་ཚུགས་པའི་ཐབས་ལམ་ དམ་དམ་སྤྱོད་
སྤྱོད་བསྐྱེད་ནི་ཚུ་ འབྲོམ་བྱུང་དེ་རང་མཛད་གནང་དགོས་ཟེར་ཞུས་ཡི།

སྤོ་གྲོས་ཚོགས་སྤེའི་འཐུས་དཔོན་གྱིས་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་འཁོད་ཀྱི་མི་སེར་ཆ་མཉམ་
གིས་རང་ རོ་ལོག་པ་ཚུ་ ལོག་འོང་བཅུག་ནི་དེ་ལུ་ རྒྱལ་འགལ་འབད་མི་དེ་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་
ཉེན་སྲུང་ལུ་ ཚ་གུང་སློམ་ཡོད་ནི་དེ་གིས་ཨིན་མ་ལས་ དུས་རྒྱུན་དུ་ རོ་ལོག་པ་ཚུ་ ལོག་འོང་
བཅུག་ནི་མེད་པའི་ཐབས་ལམ་སྟེ་སྟེ་ འཛོན་སྐྱོང་འཐབ་སྟེ་འབད་རུང་ རྒྱལ་ཁབ་

སྤངས་ཏེ་འགྲོ་མི་བརྒྱ་ཆ་ ༤ ལས་ ༡༠ ཚུན་ ཚུལ་མེན་ཐོག་ལས་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་འཇུག་ཏེ་
ཡོད་པ་དེ་གཞུང་གིས་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཁྲིམས་ལུགས་དང་བསྟུན་ཏེ་ རོ་ལོག་པ་ གི་གསུང་གྲོས་
གནང་དོ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་ འབྲུག་གི་མི་ཁྲུང་ས་རོ་སྤོད་ལག་ཁྱེར་རྒྱུ་མ་ཚུ་འབག་ཐོག་ལས་
བགོ་དང་དཀྱིར་གྲོན་ཏེ་ ཞིབ་དཔྱད་སྒོར་ཚུ་ནང་ལས་འཇུག་འོང་མི་དེ་ལུ་ འཇམ་ཏོང་ཏེ་
འབད་ རོས་འཛོན་འབད་མ་ཚུ་གས་མི་དེ་ སྤྱིར་བཏང་ཆ་མཉམ་གྱིས་མ་མཁུན་མ་མེད་པ་
བཞིན་དུ་ འབྲུག་གི་མི་ཁྲུང་ས་རོ་སྤོད་ལག་ཁྱེར་ཚུ་ དཔར་བསྐྱེད་ལེ་ཤེད་འབད་དེ་ ཞེ་སྤུལ་
གྱི་སྐར་ཚུ་ནང་ བཀྲམ་སྤེལ་འབད་དེ་ ཡོད་ནི་འདི་གིས་ཨིན་པས། དེ་འབད་མ་ལས་
གནས་སྐབས་ཅིག་གི་ཐབས་ཤེས་བཟུམ་ཅིག་སྤེལ་ འབྲུག་མི་རོ་མའི་མི་ཁྲུང་ས་རོ་སྤོད་ལག་
ཁྱེར་ཚུ་ ཆ་མཉམ་རང་བསྐྱེད་ལེན་འབད་ཞིན་མ་ལས་ ཞིབ་དཔྱད་འབད་དགོས་པ་འདྲུག་ཟེར་
ཞུས་ཡི།

ཚུ་ཁ་རྫོང་བདག་གིས་ རྒྱལ་ཁབ་སྤངས་ཏེ་འགྲོ་མི་ཚུ་ ལོག་འོང་ནི་མེད་པའི་
བཀག་སྒྲམ་ཟེར་བའི་གྲོས་གཞི་དེ་ རོར་འབྲུལ་ཡོད་པ་ལས་ འདི་གི་ཚབ་ལུ་ འབྲུག་མི་ཨིན་
བརྒྱ་བཏང་སྤེལ་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་འབྲོག་བཅོམ་འབད་བར་འོང་མི་ཚུ་ བཀག་སྒྲམ་ཟེར་བཟོ་
དགོས་པ་འདྲུག་ཟེར་ཞུས་ཡི། དེ་ཡང་ འབྲུག་ལས་ཐོན་ཏེ་ རང་གི་རྒྱལ་ཁབ་ཞེ་སྤུལ་ལུ་ ལོག་
ཡར་སོང་མི་ཅིག་ཨིན་པ་ལས་བརྟེན་ཏེ་ ར་བཅས་ཀྱིས་ག་ཅི་འབད་ འབྲུག་མི་མེན་མི་ཚུ་
ལོག་འོང་མི་དེ་ལུ་ བཀག་སྒྲམ་འབད་དགོས་སྤོ་? ཟེར་ཞུས་ཡི།

ཚོའི་འདྲུ་ཆེན་མོ་གིས་ རྒྱལ་ཁབ་སྤངས་ཏེ་སོང་མི་ཚུ་ ལོག་སྤོ་འོང་ནི་མེད་པའི་
བཀག་བསྒྲམ་གྱི་གསུང་གྲོས་འདི་ ད་རེས་འགོ་དང་པར་གནང་མ་མེན་པར་ འདས་པའི་
ཚོགས་ཐེངས་ ༧༡ པ་ལས་ འགོ་བཟུང་སྤོ་ ད་ཚུན་གྱི་བར་ན་གནང་དང་གནང་བཞིན་པར་
ཡོད་པ་མ་ཚད་ གྲོས་ཚོད་ཚུ་ཡང་ དེམ་པར་གྲུབ་སྤོ་ཡོད་པ་ལས་ རྒྱལ་ཁབ་སྤངས་ཏེ་སོང་

མི་ཚུ་ ལོག་སྟེ་ འོང་ ཞི་མེད་པའི་བཀའ་བཀའ་བཀའ་འབད་ཞི་འེབ་ འདས་པའི་ཚོགས་ཐངས་
༧༩ པ་ལས་འགོ་བཙུགས་ཏེ་ ཚོགས་ཐངས་ ༧༥ ཚུན་གྱི་གྲོས་ཚོད་ཚུ་དང་ འབྲིལ་ཏེ་ ལག་
ལེན་འབབ་པ་གིས་འཇུགས་པ་འབད་བཞག་ཅི།

༥. རོང་ཐུང་ཀུན་ལེགས་ཅོ་ཇེ་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་ལོག་ཅིས་ལེན་དགོས་པ།

བསམ་གྲུབ་ལྗོངས་མཁར་རྫོང་ཁག་གི་མི་སེར་ལས་ རོང་ཐུང་ཀུན་ལེགས་ཅོ་ཇེ་ རྒྱལ་ཁབ་
ཀྱི་བྲིམ་ས་ལྷན་པ་དང་ འབྲིལ་ཏེ་ བཀའ་ཅན་ཉེས་འཇུགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཤེར་གྱི་དོན་ལུ་ རྒྱ་གར་
ལས་ལོག་སྟེ་ འབྲུག་ལུ་ཅིས་ལེན་དགོས་པའི་ལྷོ་བ་དང་། ཀུན་ལེགས་ཅོ་ཇེ་གིས་ རོང་ལོག་པ་
གི་བྱེལ་ཐ་ནང་ བཅའ་མར་གཏོགས་ཏེ་འབད་རུང་ ཚར་ཅིག་ལཱ་འཛོལ་སོང་མི་འདི་ལུ་
ཁོ་རང་གིས་ ལྷོ་འགྱོད་བསྐྱེད་པའི་ཐུགས་བཞེད་གནང་སྟེ་ གཞུང་ཞབས་ལས་ཉེས་བྲིམ་ས་
དགོངས་ཡངས་གནང་ཡི། དེ་སྟེ་འབད་རུང་ མི་དབང་མངའ་ཞབས་ཀྱིས་ ཁོང་ལུ་སྐྱོད་
སྤྱུག་གཞིགས་མི་འདི་ལུ་ བཀྲིན་བསམ་ཤེས་ཀྱིས་འགྱོད་སྤྱང་བསྐྱེད་ཅི་ སར་བཞག་ རྒྱལ་
ཁབ་ནང་ལས་བྱོག་སོང་ཞེན་མ་ལས་ རོང་ལོག་པའི་ལཱ་བྱ་ནང་ལུ་ ཁོ་རང་གིས་རང་ འཇུག་
ལུ། རོང་ཐུང་ཀུན་ལེགས་ཅོ་ཇེ་གིས་ སྤྱི་ཅན་གྱི་ལཱ་བྱ་ཚུ་དང་ མ་བདེན་པའི་ཉམ་བཤད་
གསལ་བསྒྲགས་འབད་དེ་ གཞུང་དང་མི་སེར་གྱི་བར་ན་གོ་བ་བདེ་ལོག་འཆར་ཞི་དང་ མ་
རང་མ་བཟོ་ཞི་ལུ་ཅོ་འགོངས་ཡི། འདི་གིས་ཡང་མ་ཚད་ བསམ་གྲུབ་ལྗོངས་མཁར་གྱི་རྒྱུད་
འོག་གསུམ་ནང་ སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༧ ལྷོ་ ༡༠ ཚེས་ ༢༣ ལུ་ རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་རྒྱལ་འགལ་ལུ་
དམངས་ཐོན་རོ་རྒྱལ་དབྱེ་སྟོན་འབད་ཞི་འེབ་པའི་བཅའ་མི་དེ་ཡང་ ཁོ་རང་ལོག་ཚོལ་པ་
གིས་འགན་ཁུར་འབག་ལུ། འདི་ལས་བཞེན་ཏེ་ རོང་ཐུང་ཀུན་ལེགས་ཅོ་ཇེ་གི་དེ་
འབད་རུང་ ལོག་སྟེ་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ཅིས་ལེན་ཞེན་མ་ལས་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བྲིམ་ས་ལྷན་དང་
བསྐྱེད་ཏེ་ ཉེས་བྲིམ་ས་ཡངས་ཆ་ག་མེད་པར་བཀའ་གནང་དགོས་ཟེར་ལུས་ཡི།

དེ་ལས་བཀྱིས་སྒྲང་ཚོང་ལག་གི་མི་སེར་ལས་འབྲུག་གི་བྲིམས་ཁང་ཚུ་ནང་རོང་
 ཟུང་ཀུན་ལེགས་ལུ་ཉེས་པོ་ནག་ཅན་གྱི་ཉེས་འཇུགས་ཚུ་དང་དདུལ་ཅེས་ཀྱི་ཉེས་ཆད་མང་
 རབས་ཅིག་ཡོད་པའི་ཉེས་འཇུག་ཚུ་སྤྱིར་འགྲུང་ས་བཞག་སྟེ་ཡོད། ཁོ་རའི་ལཱ་ངན་འདི་
 ཚུ་ལུ་མ་ལྟ་བུར་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ལས་བྲོག་སོང་པའི་ཤུལ་ལུ་ཁོ་རང་གིས་ཁོ་རང་ངོ་ལོག་
 པའི་ཚོ་དཔོན་བཟོ་སྟེ་མི་ཚུ་ལུ་ནང་གསུག་བྱེད་ཏེ་ཅ་བ་གསུམ་ལུ་ངོ་ལོག་བཅུག་ནི་འདི་
 དཔའ་བཅམ་ཨིན་པས། བཀྱིས་སྒྲང་གི་མི་སེར་ཚུ་གིས་རོང་ཟུང་ཀུན་ལེགས་ལུ་སྤེལ་བ་
 དང་ཉེས་འཇུགས་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བྲིམས་ལུགས་དང་བསྐྱུན་ཁོ་གིས་བྲིམས་
 འགལ་གྱི་ལཱ་ངན་འབད་མི་ཚུ་ལུ་ཉེས་བྲིམས་གཞུང་བྲིམས་དང་འབྲེལ་ཏེ་བཀའ་ནི་འདི་
 དོན་ལུ་གཞུང་ཞབས་ཀྱིས་རོང་ཟུང་ཀུན་ལེགས་རྩོམ་ཏེ་འབྲུག་ལུ་ལོག་སྟེ་ཅེས་ལེན་
 དགོས་པ་འབད་ཞུས་ཡི།

དེ་དང་འདྲ་བར་གཞུང་སྒྲང་དང་བསམ་ཅེ་བཀྱིས་གཡང་ཅེ་ཚོང་ལག་གི་སྤྱི་མི་
 ཚུ་གིས་འབྲུག་གཞུང་དང་སྐྱེར་སྤེལ་ཁར་མི་ངོ་སོ་སོ་ལས་སུ་ལོན་ཚད་མེད་པ་ཅིག་དང་
 ཉམ་བཤད་མགུ་སྐྱོར་ཐོག་ལས་ལེན་ཞེན་མ་དེ་དེའི་བསྐྱེད་ཚབ་བཏབ་མ་ཚུ་གས་པར་
 འབྲུག་གི་བྲིམས་ལུགས་ལས་བྲོས་ཟུར་འབད་དེ་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་སྤངས་ཏེ་སོང་པའི་ཤུལ་
 ལུ་འབྲུག་གི་བསྐྱེད་སྤོང་མགོ་མཇུག་སྟོག་ནི་འདི་དཔའ་བཅམ་མ་ཚད་རོང་ཟུང་ཀུན་ལེགས་
 ཀྱིས་འབྲུག་ལུ་འགྲོ་བ་མི་འདི་དབང་ཆ་ལས་འགལ་བའི་ལཱ་འབད་མ་མས་ཟེ་བའི་མ་བདེན་
 པའི་གཏམ་དང་ཉམ་བཤད་ཚུ་སྤེལ་ཐོག་ལས་འཇུག་སྤོང་ནང་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མིང་
 གཏམ་མེད་པ་གཏང་ནི་གི་ཅ་འགྲངས་ཡོད་པ་ལས་ངོ་ལོག་པའི་ཚོ་དཔོན་ཚུ་རྒྱལ་ཁབ་ནང་
 གཏོན་ཞེན་མ་ལས་ཉེས་བྲིམས་བཀའ་ནི་ལ་སོགས་པའི་འཆར་གཞི་དང་གྲོས་ཚོད་ཚུ་
 འབྲུག་གི་མི་སེར་ཚུ་གིས་རང་སོའི་ཚོང་ལག་སོ་སོའི་ནང་རྐྱད་འོག་ཡར་རྒྱས་ཚོགས་

ཚུང་དང་རྫོང་ཁག་ཡར་རྒྱས་ཚོར་ཚུང་ཚུ་བརྒྱད་དེ་བཟོ་བཟོམ་ཨིནམ་ཁོ་གིས་ཙ་ལས་
རང་ཉ་མ་གོ་བས་ཟེར་ཞུས་ཡི། དམ་ཉམས་མཐའ་རྟལས་རོ་ལོགས་རོང་ཐུང་ཀུན་ལེན་རོ་
རྗེ་དེ་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ལོག་བཏོན་ཏེ་རྒྱལ་ཁབ་འདི་གི་བྲིམས་ལུགས་དང་བསྐྱེད་པའི་ཉེས་
བྲིམས་ཡང་ས་ཆག་མེད་པར་བཀའ་གནང་དགོས་པ་འབད་ཞུམ་མ་ཚད་གཞུང་གི་རྒྱ་
དབུལ་ཨར་རྒྱུ་འབད་དེ་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ལས་བྱོག་སོང་སྟེ་ཞེ་སྤུལ་ལུ་རོ་ལོགས་པའི་རོ་
དཔོན་འབད་རྟོད་མི་སྟེ་སྤུལ་སྤྱད་ཨར་ལེ་སྤུལ་སྤེལ་ཞེ་གཞུང་ཨར་ཀུ་སྤུལ་རོ་ལོགས་པའི་
ཁོང་ལུ་རན་གོགས་འབད་མི་གཙོ་ཅན་ཚུ་ཡང་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ལོག་བཏོན་ཞེ་ཞུས་ལས་
རང་སའི་ཉེས་པ་དང་བསྐྱེད་པའི་ཉེས་བྲིམས་བཀའ་གནང་དགོས་ཟེར་ཞུས་ཡི།

འདི་ལུ་ནང་སྤྱད་སྟོན་པོ་གིས་ན་ཉིང་ཚོར་ཐེངས་ ༧༥ པའི་ནང་ལུ་ནང་སྤྱད་
སྟོན་པོ་གིས་རོ་ལོགས་རོང་ཐུང་ཀུན་ལེགས་འདི་འཛོན་བཟུང་འབད་དེ་རྒྱ་གར་གྱི་བྲིམས་
ཀྱི་དོ་དམ་འོག་ལུ་ཡོད་པའི་སྟོན་ཞུང་རོང་ཐུང་ཀུན་ལེགས་ཀྱི་དབུལ་གྱི་གཡོ་སྤྱུ་དང་
གཞུང་དང་དབུལ་འབྲེལ་ལས་སྟེ་འེ་ཁར་སྟེ་སྟེ་ཚུ་ལས་བསྐྱེད་འགྲུལ་མང་རབས་ཅིག་
ལེན་འབག་མི་ཚུ་མ་བཅའ་པར་བཞག་ཡོད་པའི་ཉེས་འཛུགས་བཀའ་ཞི་གི་དོན་ལུ་
འབྲུག་དང་རྒྱ་གར་བར་ནའི་ཉེས་པོ་ཅིས་སྟོན་གྱི་ཚིངས་ཡིག་ ༡༩༩༦ ཅན་མ་དང་འབྲེལ་
ཏེ་འབྲུག་གཞུང་གིས་རྒྱ་གར་གཞུང་ལུ་རོང་ཐུང་ཀུན་ལེགས་དེ་འབྲུག་ལུ་ཅིས་སྟོན་
དགོས་པའི་ཞུ་བ་འབད་ཡོད་པའི་སྟོན་ཞུ་སྤུལ་ཞུག་ཟེར་ཞུས་ཡི།

རོང་ཐུང་ཀུན་ལེགས་ཀྱི་རྒྱལ་འགལ་ལུ་དབུལ་འབྲེལ་ལས་སྟེ་དང་གཞུང་གི་ལས་
འགལ་ཚུ་གི་ཁར་ཉེ་མ་ཁོ་རའི་ཚོང་པ་ཆ་རོགས་ཚུ་གིས་དབུལ་གྱི་སྤུ་ལོན་དང་བྲིམས་
འགལ་གྱི་སྤུ་བྱ་འབད་ཡོད་པའི་ཉེས་འཛུགས་ཁག་ ༧ འབྲུག་གི་བྲིམས་སར་སྤུལ་ཏེ་
འདུག། དེ་ཚོ་འི་གལ་ལས་ཚོད་གཞི་ཁག་ ༥ དེ་ཅིག་རོང་ཐུང་ཀུན་ལེན་ཁོ་རང་འབྲུག་

རྒྱལ་ཁབ་ནང་ལས་ སྲོག་མ་སོང་པའི་ཉེ་མ་ལས་རང་ འབྲུག་གི་བྲིམས་ཁང་སོ་སོ་ལུ་ ལྷ་
 གཏུགས་འབད་དེ་ཡོད་མི་ཚུ་ཨིན། ཁོ་རང་སྲོག་སོང་པའི་ ལྷ་ལུ་ད་རུང་ ཉེས་འཇུགས་
 ཁག་གཉེས་ བསམ་གྲུབ་ལྗོངས་མཁར་དང་ མོང་སྐར་བྲིམས་ཁང་ནང་ ཁོ་རའི་ཚོང་
 འབྲེལ་ཆ་རྟོག་གཉེས་ཀྱིས་སུལ་ཏེ་འདུག། སྤྱི་ཚེས་ ༣༠.༦.༢༤ ཚུན་ རོང་ཐུང་ཀུན་ལེགས་
 ཀྱིས་ གཞུང་གི་ལས་རྒྱུ་ཚུ་དང་སྐར་རྒྱུ་ཚུ་ལུ་ བུ་ལོན་བཏབ་ནི་ཡོད་པ་གིས་དངུལ་ཀྲམ་
 ༡༢.༣༦༤.༥༣༣ འདུག། དེ་ཁར་ནི་སྤུལ་ལུ་སྲོག་སོང་སྟེ་ བེ་ཨེན་དྲི་པི་ཟེར་བའི་རོ་ལོག་
 ཚོགས་སྡེ་གི་ཐོ་དཔོན་ ཨར་བི་བུ་སི་ནི་ཀཱ་དེ་ དེ་བསྐྱར་འོང་འབབ་དང་ཅ་སྐམ་སྟེ་ཚུན་གྱི་
 མདོ་ཚེན་འབད་མྱོད་པའི་སྐབས་ལུ་ རོང་ཐུང་ཀུན་ལེགས་ཀྱིས་ བསམ་གྲུབ་ལྗོངས་མཁར་ལུ་
 ཁག་འབག་གི་ལུ་ལས་བཞུན་པའི་དབྱ་བྲལ་ སུལ་མ་བཏབ་པའི་ཉེས་འཇུགས་ བྲིམས་ཁང་
 གོང་མ་ལུ་སུལ་ལྷུག་ཟེར་ལུས་ཡི།

ད་རུང་ རོང་ཐུང་ཀུན་ལེགས་ཀྱི་ཚོད་ཚོགས་གཞན་མི་གཅིག་ནང་ ད་རེས་ཀྱི་ནང་སྤྱོད་
 སྟོན་པོ་སྤོན་ལས་ རྒྱ་མཚོ་ཁོ་ཡང་རོ་བོ་འབད་འབྲེལ་གཏོགས་ འབད་ཡོད་པའི་ལོ་རྒྱུས་
 ཚོགས་དམངས་ལུ་ལྷ་བའི་ནང་གསལ་ དེ་བསྐྱར་ སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༢-༥༣ ལུ་ ཁོ་བཞུན་
 རྒྱུས་ལྷན་ཁག་གི་དྲུང་ཚེན་འོག་མ་འབད་མྱོད་པའི་སྐབས་ རོང་ཐུང་ཀུན་ལེགས་ཀྱིས་
 བསམ་གྲུབ་ལྗོངས་མཁར་ལུ་ རོ་སོལ་བཏོན་པའི་གཞུང་བྲལ་ ཅ་བ་ལས་བཏབ་མ་བཏབ་
 ལས་བཞུན་ མཐའ་བཅད་ཀྱི་བཀའ་ཤོག་ལེ་ཤ་བཏང་སྟེ་འབད་རུང་ ཡ་མེད་བཅོང་སྟེ་ཉན་
 ལུག་མ་བཏབ་པར་མྱོད་དཔ་ལས་ འདི་གའི་བཞུན་རྒྱུས་སྟོན་པོ་རྒྱལ་སྤྱིམ་ རྣམ་རྒྱལ་དབང་
 སུག་གིས་བཀོད་བྲལ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ གཞུགས་གསལ་དཔོན་ཁག་ཚུ་ འཇུག་མི་འབད་ཡོད་
 པའི་ཚོགས་སྡེ་ཅིག་བཟོ་སྟེ་ འདི་གིས་རོང་ཐུང་ཀུན་ལེགས་ཀྱིས་ དེ་ཁར་ རོ་སོལ་བཏོན་
 སའི་ས་སྐོ་ཚུ་བསྐྱམས་ཞེན་མ་ལས་ རོ་སོལ་བཏོན་ཡོད་མི་དང་ གཞན་ཡང་མཁོ་སྤྱད་གང་
 ཡོད་ཚུ་གི་གོང་ཚད་ཇི་གནས་ཀྱི་ཞིབ་དབྱེད་རྒྱུ་པར་བཏང་ཡི།

༡. བསམ་ལྗོངས་ཁྲིམས་དཔེན་ དྲགོས་བཙན་སྐྱོགས།
༢. བསམ་ལྗོངས་འགག་སྡེའི་ཡོངས་འཛིན་དྲགོས་སྐྱོན་པ།
༣. བརྟན་རྒྱས་ལྷན་ཁག་གི་དྲུང་ཚེན་འོག་མ་འཕྲིས་རྒྱ་མཚོ།
༤. བསམ་ལྗོངས་འབྲུག་ཚོང་དང་བཟོ་གྲུ་འཛོགས་སྡེའི་ཁྲི་འཛིན་འོག་མ་ བརྟན་འཛིན་སྤྲིས།
༥. ཐེམ་སུ་ལས་དངུལ་ཅེས་ལྷན་ཁག་གི་དོ་ཚབ་ལས་སྐྱོད་ཚོང་དབང་།
༦. བསམ་ལྗོངས་ཚོང་ཁག་གི་དོ་ཚབ་རྒྱལ་མཚན་དབང་འདུས། (ད་རེས་སུན་གྲིང་ཅ་དམ་དང་འོང་བབས་ཡིག་ཚང་ནང་ལུ་འབད་དེ་ཡོད)
༧. བརྟན་རྒྱས་ལྷན་ཁག་གི་ལས་རོགས་མདོ་ཚེན་བཙན་སྐྱོགས་སྤྲིས། (ད་རེས་བཀྲེས་ཚོང་འབྲེལ་ལས་སྡེ་ནང་ལུ་འབད་དེ་ཡོད)

དཔེན་ཁག་གི་ཚོར་སྡེ་དེ་གིས་རྒྱ་འབྲུག་གི་ས་མཚན་མས་ནང་འཁོད་རོང་ཐུང་ཀུན་ཡིགས་ཀྱི་དོ་སོལ་གྱི་ས་སྐོ་ ༡, ༢ པོ་རེ་རེ་བཞེན་དུ་བརྟག་དཔྱད་འབད་དེ་བདུན་སྟག་གཉེས་ཀྱི་རྒྱབ་ལས་མ་གཏོགས་ལུ་མཇུག་བསྡུ་མ་ཚུཅུ། གཞུང་གི་འགོ་དཔོན་སྡེ་ཚོན་དེ་གིས་ཁོ་གིས་བཏོན་ཏེ་ཡོད་པའི་དོ་སོལ་དང་མཁོ་སྤྱད་ཚུ་གི་གནས་ཅེས་བཏོན་བཏོན་མ་འདི་རོང་ཐུང་ཀུན་ལེན་གྱིས་དེས་མེད་དུ་ཐག་རང་གཅད་གྱིས་འབད་འབད་བའི་ལུ་གི་གྲངས་སུ་བཙུག་ཏེ་ཆ་གནས་བཞག་མ་བཟུབ། འདི་ལས་བཞེན་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༣ ལུ་བྱ་ཐབས་རང་མེད་པར་བརྟན་རྒྱས་ལྷན་ཁག་གིས་ཀུལ་ཀཱ་ཏ་ལས་རང་དབང་ཅན་གྱི་ཅེས་ཞིབ་ལས་སྡེ་ཨམ་ཨེས་ཨེས་ཇི་ཨེས་ཨེན་དྲི་ཡ་ལི་མི་ཀྲུ་ཀྲེ་མི་འདི་འབྲེལ་གཏོགས་བཙུགས་ཏེ་རོང་ཐུང་ཀུན་ཡིགས་ཀྱི་དོ་སོལ་དང་དེ་ཁའི་མཁོ་སྤྱད་ཚུ་གི་གནས་ཅེས་ཡང་བསྐྱར་བཏོན་བཙུག་ཅི། ཀུལ་ཀཱ་ཏ་ལས་འོང་མི་ཅེས་ཞིབ་སྡེ་ཚོན་འདི་གིས་བཏོན་མིའི་གནས་

ཅེས་འདི་ལུ་ཡང་ཁོ་གིས་ཆ་བཞག་འབད་མ་བཏུབ་པར་རོང་མུང་ཀུན་ལེགས་ཀྱིས་ཁོ་
 ར་ལུ་སོག་པའི་གཞུང་ཁུལ་ཚུ་སུམ་མ་བཏུབ་པར་སྡོད་པ་ལས་སྤྱི་ཚེས་ ༢༠.༠༦.༢༤ཚུན་ཁོ་
 གིས་གཞུང་ཁུལ་བཏུབ་དགོས་པ་དངུལ་ཀྲམ་ ༥,༤༧༩,༧༢༥.༣༥ རེས་ཏིག་འདུག།

གོང་གི་དངུལ་གྱི་གཡོ་སྐྱེད་དང་ལུ་ལོན་བཏུབ་མ་བཏུབ་པའི་ཉེས་འཛུགས་ ༧ གྱི་
 ཁ་ལུ་རོང་མུང་ཀུན་ལེགས་ཀྱིས་སྤྱི་ཚན་གྱི་ལུ་བྱ་འཐབ་མི་ཚུ་དང་འབྲུག་གཞུང་ལུ་མ་
 བདེན་པའི་སྐྱུར་བརྗོད་བྱུང་སྤྱོད་འབད་བ་གིས་མ་ཚང་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ལུ་མི་སྡེ་
 དང་ཚོས་སྡེ་སོ་སོའི་བར་ན་སུང་སྤྱི་སྤྱོད་པའི་ཁར་འདྲོག་བྱེལ་བཏོན་ནི་དང་བྲིམས་
 འགལ་གྱི་འཛིགས་བསྐྱེལ་ལ་སོགས་པའི་ཐོག་ལས་འབྲུག་གི་ཙ་བ་ ༣ ལུ་ངོ་རྒོལ་དང་
 ཉེས་པོ་ནག་ཅན་གྱི་ལུ་ངན་འཚབས་ཚེན་འདྲ་མེན་སྣ་ཚོགས་འབད་ཡོད་པ་ལས་ཁོ་ལུ་
 ད་རུང་ཉེས་འཛུགས་ཁ་སྐོང་བཞེ་ཡོད། ཉེས་འཛུགས་འདི་ཚུ་རྒྱལ་ཡོངས་སུ་སྐྱོབ་བཅའ་
 བྲིམས་ ༡༩༩༢ ཅན་མའི་དོན་ཚེན་ཚུ་དང་འབྲེལ་ཏེ་བཟོ་ཡོད་པ་ཨིན།

གོང་ལས་ཞུས་ཡོད་པ་བཟུམ་རོང་མུང་ཀུན་ལེགས་ཀྱི་རྒྱ་གར་གྱི་བྲིམས་ཀྱི་དོད་མ་
 འོག་ལུ་བཞག་ཡོད་པ་ད་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༤ ཟླ་ ༦ པའི་ཚེས་ ༡༢ ལུ་དེ་ལེ་མེ་ཁོར་པོ་ལེ་ཀུན་
 མེ་ཇི་སེ་ཀྱེ་གི་བྲིམས་སྤྱི་གིས་རོང་མུང་ཀུན་ལེགས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་བཏུགས་ཏེ་གཤམ་གསལ་
 བམའ་ཚང་གསུམ་དང་འབྲེལ་ཞེ་འབད་བྲིམས་ཀྱི་དོད་མ་འོག་ལས་བཏང་ལུག།

༡. ཁོ་དུས་རྒྱུན་དུ་བཟོ་ཏིག་འོག་ལུ་བཞག་དགོས་པ།
༢. བདུན་སྐག་རེའི་ནང་འབྲེལ་ཡོད་བྲིམས་སུང་འགག་པའི་ཡིག་ཚང་ནང་
 ཚར་གཉེས་རེ་སྟན་ཞུ་འབད་དགོས་པ།
༣. རེ་སུམ་གཞུང་གིས་རོང་མུང་ཀུན་ལེགས་ལུ་བྱེན་ཡོད་པའི་ལམ་ཡིག་ཚུ་
 བྲིམས་ཁང་ལུ་སུམ་དགོས་པ།

རྒྱ་འབྲུག་གཉེས་ཀྱི་བར་ན་ མཐུན་ལམ་དམ་ཟབ་ཡོད་པ་ ཀུན་གྱིས་མ་མཚུན་མ་མེད་པ་
བཞེན་དུ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༦ ཟླ་ ༡༢ ཚེས་ ༢༥ ལུ་ བེམ་ཕུག་བཀྲིས་ཚེས་རྫོང་ནང་ རྒྱ་འབྲུག་
གཉེས་ཀྱི་བར་ན་ ཉེས་པོ་ཅེས་སྲོད་ཀྱི་ཚིང་ས་ཡིག་འདི་གུར་ ཆ་འཛོག་གི་ཕུག་ ཉུགས་
བཀོད་གྲུབ་ཅི། མེད་བང་མང་འ་བདག་རེན་པོ་ཆེ་མཚོ་གི་སྐུ་མདུན་ལུ་ འབྲུག་གཞུང་གི་
ཁོང་ས་ལས་ བང་སྲིད་སྲོན་པོ་དར་སློེ་ཚེ་རིང་དང་ རྒྱ་གར་གཞུང་གི་ཁོང་ས་ལས་ འབྲུག་
བཞུགས་རྒྱ་གཞུང་སྐུ་ཚབ་ ད་ལེབ་མེ་ཉེ་ཉ་གིས་ ཚིང་ས་ཡིག་འདི་གུར་ཕུག་ ཉུགས་བཀོད་
ཅི། ཚིང་ས་ཡིག་འདི་གུར་ སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༧ ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༡༩ ལུ་ འབྲུག་གཞུང་གིས་ རྒྱ་བ་
སློན་ཆ་འཛོག་གཞུང་ཡོད་པའི་ཁར་ དེ་བཞེན་དུ་རྒྱ་གར་གྱི་ལྷོ་རྒྱ་ས་གཞུང་ཚོཏ་ དང་ སྲིད་
འཛོན་གྱིས་ཡང་ ཚིང་ས་ཡིག་འདི་གུར་ རྒྱ་བ་སློན་གྱི་ཆ་འཛོག་མཛད་གྲུབ་ཅི་ཟེར་ཞུས་ཡི།

རྒྱ་ལའབ་གཉེས་ཀྱིས་ ཆ་འཛོག་མཛད་གྲུབ་པའི་ ཉེས་པོ་ཅེས་སྲོད་ཀྱི་ཚིང་ས་ཡིག་
སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༦ ཅན་ མའི་དོན་ཚན་ཚུ་དང་ འབྲེལ་ཉེ་ རོང་ཐུང་ ཀུན་ལེགས་ཤོ་རློ་ཤོ་ འབྲུག་
གཞུང་གིས་ཞུས་བཞེན་དུ་ ཅེས་སྲོད་མཛད་དང་ མེ་མཛད་ རྒྱ་གར་གཞུང་གིས་གཟིགས་ཅི་
ཡིན་པས་ཟེར་ཞུ་བའི་རྒྱབ་ལས།

ཚོགས་འདུ་འི་སྤྱི་མེ་ལེ་ཤུ་ཅིག་གིས་ རོང་ཐུང་ ཀུན་ལེགས་ལུ་ ཁོ་རའི་ ཉེས་པའི་
བྱང་ན་ཚུ་ལས་བཟེན་ རྒྱ་ལའབ་འདི་འི་ཁྲིམས་ལུ་ཚུ་དང་ འབྲེལ་ཉེ་ ཉེས་ཁྲིམས་ཡང་ས་
ཆ་ག་མེད་པ་བཀའ་དགོས་པའི་སློར་ལས་ཞུ་བ་འབད་མི་བཟོན་པ་ གསོ་བ་དང་ ཤེས་རིག་
སློན་པོ་གིས་ རོང་ཐུང་ ཀུན་ལེགས་ཤོ་རློ་ ལོག་རྒྱ་ལའབ་ནང་བཏོན་ནི་འི་སློར་ འདས་པའི་
ཚོགས་ཐེངས་ཚུ་ནང་ གསུང་གོས་གནང་ཡོད་པ་མ་ཚད་ གཞུང་དང་ མི་སེར་གྱི་བུ་ལོན་
བཏབ་མ་བཏབ་པའི་ཡ་མེད་དང་ བཀའ་ཤེས་པ་ ཐང་མ་ཚོག་དང་ལས་རྒྱ་འབྲུག་ཅེས་མ་
ཤེས་པ་ རང་གི་རྒྱ་ལའབ་ལུ་ རོ་ལོག་རྒྱབ་མི་ ལྷས་ངན་ རོང་ཐུང་ ཀུན་ལེགས་ཀྱི་སློར་ ལས་
འབྲུག་རྒྱ་ལའབ་ཀྱི་ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་འདི་གི་དུས་ཚོད་གལ་ཅན་འདི་ འཕྲོ་བརྟུག་མ་

བཏང་ ལག་ཆེ་ ཉོག་ཉོ་གི་གྲོས་གཞི་ཚུ་ལུ་ གསུང་གྲོས་གནང་པ་ཅིན་ སམ་རྒྱ་ཆེ་ནི་ཨིན་
པས་ཟེར་ཞུ་མི་འདི་ལུ་ ཚོགས་དམངས་ཀྱིས་ཆ་གནས་མཛད་བྱུང་མ་ལས་ ཚོགས་ཁང་
ཆེན་མོ་འདི་ནང་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་དང་ མི་སེར་ཚུ་ ཡར་དྲག་བཟོ་
ནི་ལེ་གསུང་གྲོས་ལེ་གནང་པ་ཅིན་ ལེགས་ཤོམ་འོང་ནི་ཨིན་པའི་བསམ་འཆར་ཞུས་ཡི།

ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་གིས་ འབྲུག་གཞུང་ལུ་སྤུལ་དགོས་པའི་གཞུང་ཁྲལ་དང་
གཞུང་སྐོར་གཉིས་ཀྱི་སྲུ་ལོན་སྐྱོན་ཚབ་བཏབ་མ་བཏབ་མི་འདི་ ཁྲིམས་ལུགས་ལས་འགལ་
བ་གིས་མ་ཚད་ སྐོར་པ་དང་ སྐོར་སྤྲེ་ཚུ་གི་དངུལ་ རང་དོན་སྤྱོད་པའི་ཁར་ འབྲུག་གི་ཙུ་བ་
ལུ་དོ་གྲོས་ཀྱི་བྱུང་བ་ཚོད་མེད་བསྐྱབས་མི་ རོང་ཐུང་ཀུན་ལེགས་དེ་ རང་སྤྱོད་སྤོམ་པོ་གིས་
ཞུམ་ཞེན་དུ་ རྒྱ་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ རྒྱ་བར་ན་ཡོད་པའི་ཉེས་པོ་ནག་ཅན་ཙུ་བ་སྤྱོད་ལེན་
གྱི་ཆིངས་ཡིག་དང་ འབྲེལ་ཉེ་ རྒྱ་གཞུང་ལས་ཙུ་བ་སྤྱོད་མཛད་གནང་འོང་མཐོ་བའི་རེ་བ་
དང་ ཚོགས་འདུའི་འཐུས་མི་ཚུ་གིས་ ཚོགས་ཁང་ནང་ ཞུ་བའི་གནད་དོན་ཚུ་ འབྲུག་
གཞུང་གིས་ཐུགས་ཁར་བསྐྱབས་ཉེ་ རྒྱ་གར་གཞུང་ལུ་ དེ་ལྟར་གྱི་གྲོས་བརྒྱུན་ནན་བསྐྱར་
མཛད་དེ་ རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱིས་ ཆ་འཛོག་མཛད་གྲུབ་པའི་ཉེས་པོ་ཙུ་བ་སྤྱོད་གྱི་ཆིངས་ཡིག་
གི་དགོངས་དོན་དང་ མཐུན་འབད་ རོང་ཐུང་ཀུན་ལེགས་དེ་ ལོག་འབྲུག་ལུ་གཏོན་
དགོས་པ་འབད་ ཚོགས་ཐངས་ ལུ་ པའི་གྲོས་ཚོད་ཉེ་པའི་དོན་ཚན་ ༦ པ་འདི་ལུ་ ཡང་
བསྐྱར་ཆ་འཛོག་གནང་སྟེ་ ཉེས་པོ་རོང་ཐུང་ཀུན་ལེགས་ལོག་སྟེ་ འབྲུག་ལུ་གཏོན་དགོས་
པའི་གསུང་གྲོས་མཇུག་སྤྱད་ཡོད།

**༥. ངོ་ལོག་པའི་ནང་མི་ཉེ་ཚན་ཚུ་ ཞི་གཡོག་ནང་ལས་ ཐབས་མེད་དགོངས་ཞུས་
བཏང་དགོས་པ།**

དར་དཀར་རྫོང་ལག་ འབྲེལ་པ་ཚེད་འོག་གི་མི་སེར་ལས་ འབྲེལ་ཡོད་ལྷན་ལག་གིས་

ཐབས་ཤེས་སྒྲིལ་གྱི་འགོ་འདྲན་འཐབ་སྟེ་གཞུང་གཡོགས་ཚུ་གི་དྲག་ཚད་ཡར་སྐྱེལ་
 བཟོ་གནང་མི་འདི་ལུ་དར་དཀར་འབྲེལ་པ་རྟེན་འོག་གི་མི་མེད་ལུ་ཡི་རང་ས་སྐོམ་བྱུང་
 ཡོད། དེ་མ་ཚད་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཞི་བདེ་དང་སྲུང་སྐྱོབ་བརྟན་ཏོག་ཏོ་བཟོ་ནི་འདྲོན་ལུ་དུས་
 རྒྱུན་གྱི་དབྱེ་སེལ་ལམ་ལུགས་ཀྱི་ཐོག་ལས་ཅ་བ་གསུམ་ལུ་ངོ་ལོག་གི་བྱ་བ་ནང་ཐད་ཀར་
 དང་ཡང་ཅེན་བརྒྱུད་དེ་བཅའ་མར་གཏོགས་ཏེ་ཡོད་མི་ཞི་གཡོགས་ཚུ་ཐབས་མེད་
 དགོངས་ཞུ་བཏང་མི་ཚུ་འོ་སྐོར་ལས་ཡང་ང་བཅས་ཀྱི་སེམས་ཁར་བཞག་དོ་ཡོད་པ་ཨིན།
 ངོ་ལོག་པའི་ནང་མི་ཉེ་ཚན་ཚུ་གིས་ཅ་བ་^༢ ཀྱི་སྲུང་སྐྱོབ་ལུ་ཉེན་ཁ་བཀལ་སྲིད་པ་ལས་
 ཞི་གཡོགས་སྤྱི་སེལ་བརྒྱབ་ནི་དང་ཡར་དྲག་བཟོ་ཐངས་འདི་ལུ་སྲིར་དར་དཀར་མི་མེད་
 དང་ལྷག་པར་དུ་འབྲེལ་པའི་ས་རྟེན་འོག་གི་མི་མེད་ཚུ་ལུ་ཡི་རང་ས་བྱུང་ཡི་ཟེར་ཞུ་ནི་
 དང་འབྲེལ་གྱོས་ཚོད་དང་འབྲེལ་ཏེ་ངོ་ལོག་པའི་ནང་མི་ཉེ་ཚན་ཐབས་མེད་དགོངས་
 ཞུས་བཏང་ནི་ཚུ་འཕྲོ་འཐུད་དེ་རང་ལག་ལེན་འཐབ་སྟེ་བཀྱིན་བསྐྱུང་ཟེར་ཞུས་ཡི།

དེ་ཁར་དར་དཀར་དང་ལྷན་ཅེ་བུམ་ཐང་རྫོང་བདག་ཚུ་དང་སྲོ་ཚོགས་མི་མེད་
 འབྲས་དཔོན་སྲུངས་རྫོང་དང་སྤེལ་ལོ་སྤྱི་མི་ཚུ་གིས་འདས་པའི་ཚོལ་འདུ་ནང་གསུང་
 གོས་ཞིབ་པར་གནང་སྟེ་གྲོས་ཚོད་བྱུང་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་ཞི་གཡོག་ལྷན་ཚོལ་གྱིས་ངོ་ལོག་
 པའི་ནང་མི་ཉེ་ཚན་ཚུ་ཞི་གཡོག་ནང་ལས་ཐབས་མེད་དགོངས་ཞུས་བཏང་མི་འདི་ལུ་
 ཡོད་རངས་དང་ཕྱིན་ཚད་དུ་ལས་པར་རང་འབད་རུང་འབྲེལ་ཡོད་བྱུག་ལུ་གནང་མི་ཚུ་
 གིས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འཕུལ་ཕུགས་བཅོན་ཐབས་ཐུགས་ཁར་བསྐྱམས་ཏེ་ངོ་ལོག་པའི་ནང་
 མི་ཉེ་ཚན་ཚུ་ཞི་གཡོག་ལས་དགོངས་ཞུས་བཏང་ནི་འོ་སྤུག་ལུ་འཕྲོ་འཐུད་དེ་རང་མཛོད་
 གནང་དགོས་པ་འབད་ཞུས་ཡི། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མཐའ་དོན་ལུ་འདི་བཟུམ་མའི་གྲོས་ཚོད་ལུ་
 ཁག་བཏོན་ནི་དེ་བྱ་ཐབས་མེད་པ་ཅེག་ཨིན་རུང་རྐང་མ་གཅིག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ནང་ན་དང་
 རྐང་མ་གཅིག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྤྱི་ཁར་ཡོད་མའི་མི་ཚུ་ལུ་སྲོ་གཏད་མི་ཚུ་གས་ནི་ཨིན་པ་ལས་

གཞུང་གིས་གཞི་རྒྱ་ལྡན་ཅུ་ལས་རང་མ་བཅུ་གསུམ་བཞག་དགོས་པའི་ཁར་གཞུང་གཞི་རྒྱ་
ལྡན་བཅུ་གསུམ་མི་ཚུ་མཐའ་དམ་ཚོགས་ཡོད་པའི་ཐོག་ལས་རྒྱུ་ལབ་ཀྱི་སྲུང་སྐྱོབ་ལུ་གཞོན་
ཉེན་མི་བསྐྱེད་མི་དོན་ལུ་རྒྱུ་གཞུང་ཞི་གཞི་རྒྱ་ལྡན་ཚོགས་ཀྱིས་ཞི་གཞི་རྒྱ་ལྡན་ན་
འཐུན་འབད་རང་དྲན་མ་བཏོན་ཉེ་སྤྱི་སེལ་རྒྱུ་གཞུང་དགོས་པའི་དྲན་བསྐྱེད་ལུ་ལཱ།

འདི་ལུ་ནང་སྲིད་སྲོལ་པོ་གིས་གཞུང་གི་མི་སྣོབས་དང་ལྷག་པར་དུ་ཞི་གཞི་རྒྱ་ལྡན་
རྒྱུ་གཞུང་ནི་འདི་སྲིད་བྱུས་དང་འབྲེལ་ཉེ་འབྲུག་གཞུང་གིས་ཞི་གཞི་རྒྱ་ལྡན་གྱི་གྲུབ་ཅན་
དང་ཤེས་ཅན་ཅན་གདམ་ལ་རྒྱུ་ལྡན་ལུ་འབད་བཅོམ་བསྐྱེད་དགོས་པ་ལས་བཏོན་རྒྱུ་གཞུང་
ཞི་གཞི་རྒྱ་ལྡན་ཚོགས་ཀྱིས་ཞི་གཞི་རྒྱ་ལྡན་སྤྱི་བསལ་རྒྱུ་ལྡན་འདི་ཉེ་མ་ལས་རང་མཛད་སྲོལ་
ཡོད་པའི་འགོ་ལུ་ཅེག་ཨིན། དེ་ཁར་འགོ་ལུ་གསུང་འདི་གིས་འབྲུག་གི་སྲིད་སྲོལ་ལྷན་གྱིས་
རྒྱུ་ལབ་ཀྱི་དཔལ་བྱོར་གོང་འཕེལ་ཡར་རྒྱས་བཏང་ནི་ལུ་ཕན་ཐོགས་འབྱུང་ཚུགས་པའི་
དོན་ལུ་ཞི་གཞི་རྒྱ་ལྡན་ལས་ཡོན་ཏན་ཅན་དང་སྲིད་བཅུ་ཅན་གཤེས་མང་མང་སྐོར་སྤྱོད་ལུ་
གཞུང་ནི་དེ་གཞུང་གི་སྲིད་བྱུས་དང་ཡང་འབྲེལ་ཨིན།

མི་སྣོབས་གོང་འཕེལ་གཏང་ནི་འདི་དམིགས་ལུ་གསུང་ཅན་འདི་གཉིས་བསྐྱབ་ནི་འདི་བྱ་
སྐྱོམ་ལག་ལེན་འཐབ་ད་རྒྱུ་གཞུང་ཞི་གཞི་རྒྱ་ལྡན་ཚོགས་ཀྱིས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༥ ལས་སྤྱི་ལོ་
༡༩༧༧ ཚུན་འདས་པའི་ལོ་ངོ་སྤྱི་དང་༡༩ གྱི་ནང་འཁོད་ཞི་གཞི་རྒྱ་ལྡན་གྲངས་ ༩༠༠༢༦
དགོངས་ལུ་བཏང་ཡོད་མི་འདི་ད་མི་ཡོད་པའི་ཞི་གཞི་རྒྱ་ལྡན་གྲངས་བསྐྱེད་སྲོལ་ ༡༩༧༣ ལ་
ད་ཚུན་དགོངས་ལུ་བཏང་མི་གྲུབ་ལུ་གཉིས་སྐལ་མ་དང་མཐོ་མི་འགོ་དཔོན་སྤྱོད་ཚུན་ ༩
པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་དཔོན་ལག་ ༩༧ ཡོད།

ན་ཉིང་ཚོགས་མང་སྐུ་པའི་སྐབས་འབྲུག་གཞུང་གིས་ངོ་ལོག་པའི་ནང་མི་ཉེ་
ཚོན་ཚུ་ལས་ཞི་གཞི་རྒྱ་ལྡན་ལུ་འབྲོ་མཐུན་དེ་རང་བཅུ་གསུམ་པའི་སྐབས་ཀྱིས་སྲུང་སྐྱོབ་
ཀྱི་ཉེན་ཁ་ཆེ་སྲུང་ཡོད་པའི་ཁར་ལྷག་པར་དུ་ནི་སྤྱི་ལུ་སྲིད་མི་ངོ་ལོག་པ་ཚུ་དང་འབྲུག་

གི་ས་ཁོང་ས་ནང་ལུ་ལྷུ་ལ་ཕ་དང་བོ་དོའི་གཡི་བ་དམག་ཚུ་འཇུག་ཡོད་པའི་རྒྱུ་གྱིས་རྒྱལ་
 ཡོང་ས་སྲུང་སྐྱོབ་ལུ་ཉེན་ལ་ཁག་གཉེས་ལས་བྱུང་ཡོད་པའི་སྐོར་ལས་ཚོའི་དམངས་ཀྱིས་
 ཉེན་མ་གཉེས་རེ་གི་གྲོས་བསྟུན་གནང་ཡི། གྲོས་བསྟུན་གཏོང་བའི་ཚེ་རྟོག་རྟོ་འབད་རང་
 གནང་ཞེན་མ་ལས་རྒྱལ་ཡོང་ས་ཚོགས་འདུ་ཚེ་མེ་མོ་གིས་གཞུང་གཡོག་ནང་ཡོད་པའི་
 རོ་ལོག་པའི་ནང་མེ་ཉེ་ཚེ་ཚུ་རྒྱལ་གཞུང་ཞི་གཡོག་ལྷན་ཚོའི་ཀྱི་བཅའ་བྲིམས་དང་
 འབྲེལ་ཉེ་དགོངས་ཞུའི་ཐོབ་ལམ་དང་བཅས་པ་འབད་ཞི་གཡོག་ལས་ཐབས་མེད་ཀྱི་
 དགོངས་ཞུས་བཏང་དགོས་པའི་གྲོས་ཚེད་དང་ཞི་གཡོག་ལྷན་ཚོའི་ཀྱིས་ཡུན་མ་འགྲུང་ས་
 པར་དེ་ལུགས་ཀྱི་སྤྲུལ་ལྷན་ཚོའི་དགོས་པ་འབད་གྲོས་ཚེད་གྲུབ་ཡོད་པ་ལས་བརྟེན་རྒྱལ་
 གཞུང་ཞི་གཡོག་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་ཚོགས་འདུ་ཚེ་མེ་མོའི་བཀོད་བྲུབ་ཚུ་ལག་ལེན་འཐབ་
 ཡོད་པའི་སྐོར་ཞུ་སྤྲུལ་ཡི།

སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༢ ལུ་རྒྱལ་གཞུང་ཞི་གཡོག་ལྷན་ཚོགས་ལུ་གནང་བའི་རྒྱལ་པོའི་
 བཀའ་བྲིམས་དང་རྒྱལ་ཡོང་ས་ཚོགས་འདུ་ཚེ་མེ་མོའི་གྲོས་ཚེད་ཚུ་གི་ཁར་འབྲུག་གི་ཞི་
 གཡོག་བཅའ་བྲིམས་ ༡༩༩༠ ཅན་མའི་དགོངས་དོན་ཚུ་དང་འབྲེལ་ཉེ་ལུ་འགན་སྲུག་སྤྱིད་
 ཞུ་ཡོད་པ་གསལ་གསལ་ལྟར་ལྟོ་ལོ་:-

- ༡- ཞི་གཡོག་པ་གི་བདག་སྐྱོང་འཐབ་ནི།
- ༢- འབྲུག་གི་མི་སྣོབས་ཡར་རྒྱས་བཏང་ནི།
- ༣- ང་བཅས་རའི་ན་གཞོན་ཡོན་ཏན་ཅན་ཚུ་ལུ་ལཱ་གཡོག་སྤྱོད་ནི།

ཞི་གཡོག་ལྷན་ཚོའི་ཀྱིས་འཚར་སྐྱོང་དང་རོ་གསོ་ཆགས་སྤང་སྤྱོད་རིམ་བཟུང་ནི་
 མེད་པར་སྤྲུག་ལུ་ཚུ་གནང་ཡོད་པ་གིས་མ་ཚད་སྤྲུག་པར་དུ་འབྲུག་གློ་མཚམས་སྤྱོད་ལུ་
 འདས་པའི་ལོ་རྒྱུ་ ༥ དང་ ༧ འི་རིང་རོ་ལོག་པའི་ཟེང་སྐོང་རྒྱུ་མ་ཚད་པར་ཐོན་ཉེ་འབད་

རུང་སློམ་ཚམས་པ་ཚུ་ལུ་སྤྱོད་རེ་ས་སྤྱོད་བཞག་བཞག་པ་ཅ་ལས་མེད། དེའི་ར་ཁུངས་ཚུ་
ཡང་གོང་ལུ་ཞུས་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༥ ལས་ད་ཚུན་ཞི་གཡོག་པ་ ༩༠༠༢༦ དགོངས་
ཞུས་བཏང་མེད་ཀྱི་ལུ་མི་གུངས་ ༣,༤༢༤ འཕྲི་བུ་ཚུ་ ༣༧ མ་གཏོགས་སློམ་ཚམས་
པ་མེད་པའི་ཁར་གཉེས་སྐུལ་མ་དང་ཞི་གཡོག་སྤྱོད་ཚུན་ ༣ པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཚུ་མཐོའི་འགོ་
དཔོན་ ༣༧ དགོངས་ཞུས་བཏང་མེད་ཀྱི་ལུ་སློམ་ཚམས་པ་ ༤ མ་གཏོགས་མེད།

ན་ཉིང་གི་རྒྱུ་ལ་ཡོངས་ཚོའི་འདུ་ཚུན་མོའི་གོས་ཚོད་དང་འབྲེལ་ཉེ་ངོ་ལོག་པའི་
ནང་མི་གཞུང་གཡོག་ནང་ཡོད་མི་ཚུ་ཐབས་མེད་དགོངས་ཞུས་བཏང་སྤྱོད་འབད་རུང་ད་
རེས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༥ ཚུན་འབྲེལ་སློམ་ཚམས་ལས་བརྒྱུ་ཚུ་ ༢༤ གིས་འབྲེལ་གི་ཞི་
གཡོག་ནང་ལུ་འབད་དེ་རང་ཡོད། དེའི་ཁ་ལུ་ར་བཅས་རའི་སྤྱང་སྤྱོད་ལས་སྤྱོད་དང་
གཞུང་གི་རང་སྤྱོད་ལས་སྤྱོད་ནང་འབྲེལ་སློམ་ཚམས་པ་སྤྱོད་པུ་གིས་བཅད་དེ་ལུ་
འབད་བའི་བསྐྱང་ཡོད།

སློམ་ཚམས་པའི་ཞི་གཡོག་པ་ ༤༧༠ གིས་གཞུང་གི་མ་དངུལ་དང་མཐོ་སྤྱོད་ཚུ་
འབོར་ཆེ་ར་ཨ་ར་རྒྱལ་འབད་དེ་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ལས་བྱོག་སོང་ཞིན་མ་ལས་ངོ་ལོག་པའི་
གལ་ཁར་འཇུག་ཉེ་འབད་རུང་ལྷག་པར་དུ་ད་རེས་ཞེ་པུ་ལུ་ཡོད་པའི་ངོ་ལོག་ཚོགས་
སྤྱོད་གི་ཚོད་པོན་ཆ་མཉམ་རང་ཉེ་མ་འབྲེལ་གཞུང་གི་ཞི་གཡོག་ནང་ལུ་འབད་མི་ཚུ་ཨིན་
ཉེ་འབད་རུང་རྒྱལ་གཞུང་ཞི་གཡོག་སྤྱོད་ཚོའི་ཀྱིས་འདས་པའི་ལོ་ངོ་ ༤ ཀྱི་རིང་སློ་
མཚམས་པ་གསར་པ་ ༡,༣༣༤ ལུ་ཞི་གཡོག་ནང་བཅུགས་ཅི། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༠ ལས་ད་ཚུན་
གྲི་བར་ན་རྒྱལ་གཞུང་ཞི་གཡོག་སྤྱོད་ཚོགས་ཀྱིས་སློམ་ཚམས་པ་ཞི་གཡོག་ནང་ཡོད་མི་
ཚུ་ལས་མི་གུངས་ ༡,༥༦༧ ལུ་གོ་གནས་ཡར་སེང་གནང་ཡི། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༠ ལས་ཚུ་ར་
སྤྱོད་རྒྱལ་ཁབ་ཚུ་ནང་མཐོ་ཆེའི་ཡོན་ཏན་ཚུ་སྤྱང་བཅོན་འབད་བར་བཏང་ཡོད་པའི་སློ་
མཚམས་པ་ལེ་ཤ་ཅེག་གིས་ལོག་སྤྱོད་རྒྱལ་ཁབ་ནང་འོང་མ་བཏུབ་རུང་བསྤོམས་ཀྱི་སྤྱོ་

མཚམས་པ་ ༤༧༤ རྒྱ་རྒྱལ་ལུ་སྤྱོད་བཅུ་དང་མཐོ་ཆེ་འེ་ཡོན་ཏན་ཚུ་སྤྱོད་བཅོན་འབད་
བར་བཏང་སྤྱོད་ཡོད་ཟེར་ཞུས་ཡི།

མ་གཞི་ཞི་གཡོགས་རེ་རེ་བཞིན་གྱི་བསམ་སྤྱོད་ཚུ་གཏོང་བཟུལ་འབད་ཉ་གོ་ཚུ་གས་
པར་ལཱ་ལག་ཡོད་རུང་། ༥་རེ་ས་ཡོད་པའི་ཞི་གཡོགས་ཆ་མཉམ་གྱིས་ ཅ་བ་གསུམ་གྱི་སྤྱུག་
སྤྱོད་ཞབས་ཏེ་གཞུ་ཞེ་ལུ་ ༥མ་ ཚོགས་བཏོན་ཏེ་འགན་ཁུར་འབག་པའི་སྤྱོད་གཏང་ཡོད། འདི་
དང་གཅིག་ཁར་ ཞི་གཡོགས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ འབྲུམ་མི་ཚུ་གི་ཁོང་ས་ལས་ རྒྱལ་ཡོང་ས་ཚོར་
འདུ་ཆེན་མོ་ལུ་ ཐོག་གཞུ་དགོས་པ་རང་ ལྷན་ཚོགས་འདི་གིས་ དུས་རྒྱུན་དུ་བཟོ་ ཏེ་
འབད་དེ་ ཚུ་ལ་མཐུན་གྱི་མཐོ་བསམ་དང་སྤྱོད་འདོད་བསྐྱེད་མི་ཚུ་རྒྱུ་མ་ཅིག་ འབྲུག་གི་ཅ་
བ་ ༣ གྱི་སྤྱུག་སྤྱོད་ཞུ་མའི་ཞི་གཡོགས་པའི་གྲལ་ལུ་བཅུ་གས་ཞེ་དང་དེ་ལུགས་ཀྱི་བསམ་སྤྱོད་
ཡོད་མི་ཚུ་ རྒྱུ་མ་གཅིག་ཞི་གཡོགས་ནང་འབྲོ་མཐུད་དེ་རང་བཞག་ཞེ་ཨོན།

འབྲུག་གཞུང་གིས་ ཡོན་ཏན་གྱི་གོ་སྐབས་སྤོང་པར་གནང་པའི་ཁར་ ལཱ་གཡོགས་
ཚུ་ནང་བཅུ་ལྷན་གནང་པ་གིས་མ་ཚད་ འདས་པའི་ལོ་ངོ་ ༢ ཀྱི་ནང་འཁོད་མི་དབང་མང་འ་
བདག་རེན་པོ་ཆེ་མཚོ་གེ་གིས་ ཞི་གཡོགས་པའི་དངུལ་སྤོངས་ཚར་ ༢ རེ་ཡར་སེང་གནང་
མི་འདི་ལུ་ ༨་བཅས་རའི་ཞི་གཡོགས་ཚུ་གིས་ ཡིད་ཆེས་དང་བཀྱིན་དགའ་ཚོར་བསམ་
པའི་རེ་སྤོན་སྤོན་ཡོད། དེ་ཁར་ ཚོགས་ཐེངས་འདི་ནང་ དངུལ་ ཅེས་སྤོན་པོ་གིས་ ཚོགས་
དམངས་ལུ་སྤོན་གསོལ་ཞུས་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་ མི་དབང་མང་འ་བདག་རེན་པོ་ཆེ་མཚོ་གེ་
གིས་ དགོངས་ཞུ་འུགས་བཅེ་གསོལ་རས་དང་ཐོབ་ལམ་ཚུ་ལེགས་བཅོས་དང་ཡར་སེང་
མཛད་དགོས་པའི་བཀའ་ཤོག་གནང་སྤྱོད་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་ཞི་གཡོགས་ཚུ་གིས་ གཞུང་
ཞབས་ཀྱིས་ གནང་པའི་སྤྱོད་སྤྱུག་ཚུ་དང་ མི་དབང་མང་འ་ཞབས་ཀྱིས་ ཁོང་ལུ་ ཐུགས་
གཏང་གནང་མི་འདི་ལས་ མ་གཡོ་བའི་སྤོངས་སྤོངས་དང་དམ་ཚོགས་བཏོན་ཏེ་ འབྲུག་གཞུང་
དང་མི་སེར་གྱི་སྤྱུག་སྤྱོད་ཞུ་བའི་རེ་བ་དང་སྤོན་ལམ་ཡོད།

མི་སེར་སྤྱི་མི་ཚུ་གིས་ལྷན་བཞུགས་དུ་གཞུང་གཡོག་གི་ར་འབད་རུ་ཙ་བ་ ལུ་
མཐའ་དམ་ཚོག་བཏོན་ ཕུག་སྤྱད་ལྷན་འདི་ ག་ནི་བཞག་ཆེ་བས་ཟེར་ལྷན་བའི་ཁར་ ཞི་
གཡོག་ནང་གཞུང་གཡོག་གསར་པ་ བཙུག་ནི་དང་སྤྱིང་བདར་བྱིན་ནི་ གོ་གནས་ཡར་སེང་
བྱིན་ནི་ལ་སོགས་པ་ བརྟག་ཞིབ་མཐོལ་སྤྱོད་འབད་དགོས་པ་ རྒྱལ་གཞུང་ཞི་གཡོག་ལྷན་ཚོར་
ཀྱི་འགན་ཁུར་ངོ་མ་ཉམ་ལས་ སྤྱིར་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བཅའ་བྲིམས་དང་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོར་
འདུ་ཆེན་མོའི་གྲོས་ཚོད་དང་འབྲིལ་ ཕུག་སྤྱད་ལྷན་འཁོར་ལས་སྤངས་དམ་བཅའ་ ད་རེས་
ཞི་གཡོག་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་འགན་ལས་ཕུལ་མ་ཉམ་ཟེར་ལྷན་ཡོད།

དེ་ལུ་ སྤྱོ་ཚོར་མི་སེར་འབྲུས་དཔོན་ལུང་བཟླ་ཆེ་རིང་གིས་ ངོ་ལོག་པའི་ནང་
མི་ཉེ་ཚུ་ལྷན་ཞི་གཡོག་ནང་ལས་ ཐབས་མེད་ཀྱི་དགོངས་ལཱ་གཏང་དགོས་པ་འབད་ མི་
སེར་ཚུ་གིས་གྲོས་འཆར་ལྷན་ཏེ་ བཏོན་ཚོར་ཐེངས་ ལུ་པའི་ནང་ལས་ གྲོས་ཐག་ཚོད་
གཞུང་གཞུང་མ་གཏོགས་ གཞུང་ཞབས་ལས་བཀའ་བཏོད་གཞུང་གཞུང་མ་མེད། ད་རེས་
ཞི་གཡོག་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་ སྤྱོ་གཏང་མ་ཚུགས་པའི་མི་ལུ་ རྒྱ་དངོས་ཙ་ཙན་སྤོན་ནི་མི་
འོང་ཟེར་མ་ད་ སྤྱོ་གཏང་པའི་མི་གིས་ ཉིང་བརྟེན་བའི་དཔེ་གཏམ་བཟུམ་ལུ་གཞི་བཞག་
པའི་ཚོགས་འདུའི་གྲོས་ཚོད་འདི་དང་འབྲིལ་ཏེ་ ཕུག་ལཱ་ཚུ་ངལ་རངས་ཏོག་ཏོ་འབད་
མཛད་མི་འདི་ལུ་ཡིད་རངས་བྱུང་ཡི། ད་ལས་པར་འབད་རུང་ ཚོགས་འདུའི་གྲོས་ཚོད་
འདི་ལུ་ བདག་མེད་མ་བཞག་པར་ འབྲོ་མཐུད་དེ་རང་ལག་ལེན་འཐབ་གཞུང་དགོས་པའི་
ལྷན་པུལ་ཡི། ཉམ་རུང་ ངོ་ལོག་པའི་ཉེ་ཚུ་ལྷན་དགོངས་ལཱ་གཏང་མ་ད་ བཟའ་ཚང་གི་
འབྲུས་མི་ལ་ལོ་ཅིག་ ནང་མི་ཉེ་ཤོས་ག་དེམ་ཅིག་ཤོག་རུང་རང་ ངོ་ལོག་པ་ཚུ་དང་འབྲེལ་
བ་ཙ་ལས་མེད་མི་ཡང་འོང་ དེ་འབད་མ་ལས་ ན་འཐན་དཔེ་སྤོན་ཏེ་ སྤྱོ་སེལ་རྒྱལ་པའི་
ཐོག་ལས་ དཀའ་ངལ་ཐབས་མ་འཐོན་ཅིག་འབད་མཛད་དགོས་ཟེར་ལྷན་ཡི།

སྐྱུན་ཅེ་དང་བྲམ་ཐང་རྫོང་བདག་གཉེས་ཀྱིས་ རོ་ལོག་པའི་ནང་མེ་ཉེ་ཚེ་ཚུ་རྒྱལ་
གཞུང་ཞི་གཡོག་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་ ཚོགས་འདུའི་གྲོས་ཚོད་དང་འབྲིལ་ཏེ་སྤྱད་ལུ་མཛད་
ནི་འགོ་བཙུགས་ཡོད་པ་ལས་ ཚོགས་དམངས་ལུ་ ཐུགས་ངལ་རང་ས་དགོས་པ་བྱུང་པའི་
ཁར་ གནད་དོན་འདིའི་སྐོར་ལས་ འདས་པའི་ཚོགས་ཐངས་ ལུ་པའི་ནང་ གསུང་གྲོས་
ཞིབ་ཞིབ་འབད་གནང་སྟེ་ གྲོས་ཚོད་ཡང་ཁ་གསལ་བཏོན་ ཡོད་པ་མ་ཚད་ ཚོགས་འདུ་
གིས་གྲོས་ཚོད་བཏོན་ཏེ་ ལོ་ངོ་གཅིག་ལང་ཙམ་མ་གཏོགས་མ་སོང་མ་ལས་ བཏོན་ཚོགས་
ཐངས་འདི་ནང་ གསུང་གྲོས་འཕྲོ་མཐུན་དེ་ གནང་དགོ་པའི་གནད་དོན་ཅིག་མ་མཐོང་མ་
ལས་ ད་རེས་སྐབས་ཅིག་ རྩ་མའི་གྲོས་ཚོད་འདི་ལུ་རང་ཆ་གནས་བཞག་སྟེ་ ལག་ལེན་
འཐབ་པ་གིས་ འཐུས་པ་འབད་ཞུས་ཡི།

ཚོགས་དཔོན་གྱིས་ ཚོགས་དམངས་ལུ་ དུན་གསལ་གསུང་ས་མེ་ནང་ ཚོགས་
ཐངས་ ལུ་པའི་ནང་ ཉེན་མ་གཉེས་ཀྱི་རིང་ གྲོས་བཟུར་ཡུན་རིང་མ་འབད་གནང་པའི་
སྤུལ་ལུ་ རོ་ལོག་པའི་ཉེ་ཚེ་ཚུ་གི་སྐོར་ལས་ གྲོས་ཚོད་གནང་གནང་མ་ཞིན་པ་ལུ་བཏོན་
ཏེ་ རྒྱལ་གཞུང་ཞི་གཡོག་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྲུང་སྐྱོབ་དང་མེ་སེར་གྱི་ཕན་བདེ་
ཐུགས་ཁར་བསྐྱམ་ཞིན་མ་ལས་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བྲིམ་ས་ལུགས་ དང་ གཞུང་གི་སྲིད་བྱུས་ དེ་ལས་
ཞི་གཡོག་ལུ་དབང་མེ་བྲིམ་ས་ལུགས་ཚུ་དང་བསྐྱུན་ཏེ་ འཕྲོ་མཐུན་དེ་རང་ སྤྱད་ལུ་གནང་
དགོས་ཐེང་ཞུས་ཡི།

ཚོའ་འདུ་ཚེ་མོ་གིས་ རོ་ལོག་པའི་ནང་མེ་ཉེ་ཚེ་ ཞི་གཡོག་ནང་ཡོད་མེ་ཚུ་
གཞུང་གཡོག་ལས་ ཐབས་མཛད་ཀྱི་དགོངས་ཞུས་གཏང་ནིའི་ཐད་ ཚོགས་ཐངས་ ལུ་པའི་
གྲོས་ཚོད་དང་འབྲིལ་ཏེ་ ཞི་གཡོག་ལྷན་ཚོའ་ཀྱིས་ འཕྲོ་མཐུན་དེ་ དང་ལེན་མཛད་དགོས་པ་
འབད་གྲོས་ཚོད་གྲུབ།

པ- སྲ་གྲོ་སྟག་ཚང་།

བཀྲིས་སྐྱང་དང་ལྷོན་ཅེ་ སྐྱོད་གའ་ཚེ་ལ་ སྐྱང་ས་ཐང་ཁ་ བཀྲིས་གཡང་ཅེ་ དར་
དཀར་རྫོང་ཁག་བཅས་ཀྱི་མི་མེར་ལས་ སྲ་གྲོ་སྟག་ཚང་དཔལ་ཕྲག་ལྷ་ཁང་ལུ་ མེ་མཚོད་
ཀྱི་འཛིགས་པ་བྱང་མི་ལུ་ གྲོས་གཞི་ཕུལ་བའི་བཅུད་དོན་:-

སངས་རྒྱུས་གཉིས་པ་ལྷོན་གུ་རུ་རིན་པོ་ཆེ་ས་ ཞབས་ཀྱིས་བཅགས་ཏེ་བྱིན་གྱིས་
བསྐྱབས་པའི་གནས་ཚུན་ སྲ་གྲོ་སྟག་ཚང་དཔལ་ཕྲག་ལྷ་ཁང་དེ་ སྲོ་བྱར་དུ་མེ་རྒྱུན་ཤོར་
ཏེ་ འབྲུག་གི་མི་མེར་ཡོངས་ལུ་ཉིང་ དཀྱིལ་ལས་རང་སྲོ་ཕམ་ཚད་མེད་བྱུང་ཡོད་པ་གིས་
མ་ཚད་ གཞན་ཡང་ འཛམ་གླིང་གི་སྲོ་བོ་མང་རབས་ཅིག་ལུ་ཡང་ དེ་བཟུམ་མའི་འགྲོད་
སྐྱང་དང་ཡོད་པམ་བྱུང་ཡོད་པ་འོང་། རྒྱུན་རལ་དེ་གིས་ འབྲུག་མི་ཆ་མཉམ་ལུ་ ཚོས་དང་
ལམ་སྲོལ་གཉིས་ཆ་རའི་གྲོང་རྒྱུད་ སྲོམ་བཀའ་ཡོད་པ་མ་ཚད་ སྲིད་འཛམ་གླིང་ལུ་ཡང་
ཉེན་ཉེ་ དང་ལམ་སྲོལ་ཅ་ཅན་ཅིག་ ཅ་མེད་འབྱུང་པའི་གྲོང་རྒྱུད་སྲོལ་སྟེ་ཡོད། རྒྱུན་རལ་
འདི་བྱུང་པའི་ཤུལ་ལུ་ ཚོས་སྲོལ་ཁག་གིས་ འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐའ་དོན་ལུ་
བསྟན་སྲིད་སྲོ་རིམ་ཚུ་ཡང་ གཞན་སྲོལ་བསྐྱབས་ཡོད་ཟེར་ཞུ་མ་དང་འབྲེལ།

མི་དབང་མང་འབདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གིས་ སྲུ་ན་མེད་པའི་དགོངས་བཞེད་
གཞན་སྲོལ་ལྷ་ཁང་དེའི་ མཛེས་བཀོད་དང་གཟི་བརྗིད་སྤར་ལས་ལྷག་པར་ གསར་བཞེད་ས་
མཛེད་གཞན་ནིའི་བཀའ་རྒྱ་གཞན་མི་འདི་ལུ་ མི་མེར་ཚུ་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ ཡོད་ཆེས་ཀྱི་
དད་པ་ཡོད་ལཱ་དང་མི་དབང་མང་འབདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གིས་ འབྲུག་གི་བསྟན་སྲིད་
ཀྱི་མཛེད་ རྣམ་ཅེ་དང་ཡང་ མི་འདྲ་མ་འབད་བསྐྱུངས་པའི་དབུ་འཕང་མངོན་པར་མཐོ་
བའི་བཀྲོལ་ལས་ རྒྱ་གར་དང་ཨུ་རུ་གི་ཡ་འདྲ་བའི་མཐུན་ལམ་ཅན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ལེ་ཤེ་ཅིག་
དང་ དད་གཏོང་ལྷག་བསམ་གྱིས་ཕྲག་པའི་བསྟན་པའི་སྲོལ་བདག་ དྲགོས་ལྷོན་རོ་རྗེ་དང་

འདྲ་བའི་སྐོར་པ་གཞན་ཚུ་གིས་ཡང་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ནང་རྟོན་ཙ་ཙན་འདི་ སྤྲོད་བཞེས་ས་
མཛད་ཅི་འདི་དོན་ལུ་ ཞལ་འདེབས་འབོར་ཆེར་སུལ་མི་ཚུ་ལུ་ བཀའ་དྲིན་དགའ་ཚོར་སྤོམ་
ཡོད་ལུགས་ཞུས་ཡི།

འཇམ་བུ་སྤྲིང་ནང་ ཡོངས་གྲགས་ཙན་གྱི་སྤྲུག་ཚང་དཔལ་སུག་ལྟ་ཁང་དེ་ ང་
བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དགོན་གནས་ཡོངས་ཀྱི་སྤོག་ཤིང་བཟུམ་ཅིག་ཡང་ཨིནམ་ལས་
བརྟེན་ ང་བཅས་རའི་སྤོན་བྱོན་གོང་མ་ཚུ་དང་ ས་མེས་བཟང་པོ་ཚུ་གི་སུག་སྤུལ་གྱི་ལོར་
སྐལ་མ་འོངས་བུ་བརྒྱུད་ཚུ་གི་དྲན་རྟོན་བྱུང་པར་ཙན་ཅིག་ཡིནམ་མ་ཚད་དེ་རེས་ སྤྲོད་
གསུང་བཞེས་མཛད་ཅི་འདི་འགན་ཁུར་དེ་ གཞུང་རྒྱུང་མ་གཅིག་ལུ་སུལ་ཅི་མེན་པར་ ང་
བཅས་མི་མེར་ཡོངས་ཀྱིས་ སྤྲོད་སྤུལ་དང་རྒྱ་དངོས་ཀྱི་སུག་སྤྲིང་ཞུ་དགོས་པའི་རིགས་
གཞུང་ལས་བཀའ་རྒྱ་ནམ་རང་གནང་རུང་ གྲོག་ཡོད་ལུགས་ཞུམ་དང་གཅིག་ཁར་མི་
རྒྱུན་དེའི་སྤོར་ལས་ ཞབ་དབྱུད་ཚུ་འི་གནས་སྤངས་དང་ ལྷག་པར་དུ་ གནད་དོན་གཅིག་ལས་
བརྟེན་མེ་རྒྱུན་ཤོར་ཡོད་པ་ཨིན་ན་དེ་ཚུ་འི་སྤོན་ཞུ་ཁ་གསལ་ གཞུང་གིས་གསུངས་གནང་
དགོས་པ་འབད་ཞུས་ཡི།

དེ་ཁར་ སྤྲོད་ཅི་མི་མེར་སྤྲོད་མི་གིས་ སྤྲོད་སྤུལ་ཚང་དཔལ་སུག་ལྟ་ཁང་འདི་ ང་
བཅས་རའི་མི་མེར་ཚུ་ བསོད་ནམས་དམན་པ་ལས་བརྟེན་ཏེ་མི་མཚོད་བཞེས་ཏེ་འབད་
རུང་ བསོད་ནམས་བྲེ་གིས་རྫོགས་རུང་ སྤྲོད་ཀྱི་མ་རྫོགས་ཟེར་དོ་བཟུམ་འབད་ དེ་གི་བྱེན་
སྤྲོད་མ་ཉམས་པར་ཡོད། སྤྲོད་དམ་པ་མི་ དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་ སྤྲོད་
འོ་བརྒྱལ་བ་ལུ་མ་གཟེགས་པར་ རྒྱུག་ཚང་དཔལ་སུག་ཚུན་ ཞབས་བཅག་བྱོན་གནང་
ཞེནམ་ལས་ རྒྱུག་ཚང་ལྟ་ཁང་གི་ནང་རྟོན་ཙ་ཙན་མང་རབས་ཅིག་ཡོད་མི་ དེ་ཚུ་ སྤྲོད་
ཉམས་སྤོན་མེད་པར་བཞེས་གནང་ཡོད་པ་མ་ཚད་ སྤྲོད་སྤུལ་ཚང་ལྟ་ཁང་འདི་ སྤྲོད་བ་
སྤུག་སྤྲོད་གསུང་བཞེས་མཛད་དགོས་པའི་བཀའ་རྒྱ་ཡང་གནང་ཡི་ཟེར་ཞུས་ཡི།

སྟག་ཚང་དཔལ་སྤྲུལ་ལང་གསར་བཞེངས་གནང་ནིའི་དོན་ལུ་མ་དངུལ་འབོར་
ཆེར་གནང་མི་འདི་ལུ་ང་བཅས་མི་སེར་ཚུ་གི་ཁོངས་ལས་ཉིང་དངས་མའི་དཀྱིལ་ལས་
བཀྱིན་ཆེ་ཟེར་ཞུ་ནི་དང་འབྲེལ་སྤྱད་སྤྲུལ་དང་རྒྱ་དངོས་གཞན་གྱི་རིགས་གཅིག་གི་ཐད་ལས་
འབད་རུང་མི་སེར་གྱི་ཁོངས་ལས་རང་སྤྲུལ་སྤྱིད་ཞུ་ནིའི་ཁས་སྲུངས་དམ་བཅའ་ལ་
ཅམ་ཚེག་ཅམ་མིན་པར་ཉིང་དཀྱིལ་ལས་རང་སྤུལ་ནི་ཡིན་ཟེར་ཞུས་ཡོད།

དེ་དང་འདྲ་བར་ཐམས་ལུགས་མི་སེར་སྤྱི་མི་གིས་ང་བཅས་རའི་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་
ལྷོན་གྱུ་རུ་རིན་པོ་ཆེ་གིས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་གནང་པའི་གནས་ཆེན་པོ་ཀྱི་གྲུལ་ལས་ཙ་
ཆེ་ཤོས་ཅིག་སྤྱོད་སྟག་ཚང་དཔལ་སྤྲུལ་ལང་ཡིན་མེད་མེ་མཚོད་བཞེས་པའི་རྒྱན་རྒྱ་
འདི་ལུ་འབྲུག་པའི་མི་སེར་པར་བཞག་སྤྱིར་འཇོམ་སྤྱིར་རྒྱལ་ཁབ་ཚུ་ལུ་ཡང་སེམས་
པམ་སྤོམ་བྱུང་རུང་རྒྱལ་ཁབ་ནང་གི་མི་སེར་ཚུ་གིས་རྒྱབ་སྐྱོར་གྱི་ཁས་སྲུངས་སྤུལ་མི་འདི་
ལུ་བཏུམ་དུ་ཉམས་གསོའི་ལཱ་འགོ་བཙུག་ཚུགས་པའི་རྟགས་མཚན་བཟང་པོ་ཅིག་ཡིན་
པའི་ཁར་གཙོ་བོ་རང་གནས་ཆེན་དེའི་བྱིན་སྐྱབས་དེ་ཉམས་པ་མེད་པར་བཞག་སེའི་དེ་
གལ་ཆེ་བས། འདི་ནང་གི་ནང་རྟེན་ཙ་ཅན་ཚུ་ལོག་སྟེ་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་
ཆེའི་སྤྲུལ་ལུ་བཞེས་ཚུགས་པ་ལས་འབྲུག་པའི་མི་སེར་ཚུ་ལ་རྗེ་བཟང་ཡི། མི་དབང་
མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོ་གི་གིས་སྟག་ཚང་དཔལ་སྤྲུལ་ལང་དེ་སྤར་བཏུག་པའི་
སྤྱོད་རྟེན་དང་མཛེས་པའི་བཀོད་དང་ལྷན་ཉེ་བཞེངས་ནིའི་ཞལ་བཀོད་གནང་མ་བཞེན་དུ་
ལྷ་ལང་དེ་རྟེན་དང་བཞེན་པར་བཅས་པ་ཡོངས་རྫོགས་བཞེངས་ཚར་བའི་བསྐྱང་ལས་
སྤྱིའི་མི་གིས་བཏུ་རུང་ཡ་མཚན་ཆེ་ནི་ཅིག་དང་ནང་རང་གི་ཉིངས་ལས་བཏུ་རུང་རྒྱལ་
ཁབ་ཀྱི་བདོག་གཏད་དང་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལུ་བྱིན་སྐྱབས་ཡང་སྤར་བཞེན་
འབྱུང་འོང་ཟེར་བའི་གྲོས་འཆར་ཞུས་ཡི།

བུམ་ཐང་དང་གཡང་ཅེ་འེ་མེ་སེར་སྲི་མེ་གིས་ ང་བཅས་རའི་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་
འདི་ནང་ སློབ་དཔོན་ ཆེན་པོ་སྐྱོ་འབྲུང་གནས་ཀྱིས་ རྗེ་རྗེ་ལོད་ཀྱི་སྐུར་སྐྱུལ་ཏེ་ དུས་
ངན་སྤྲུགས་མའི་མཐའ་མར་ སེམས་ཅན་ཡོངས་ཀྱི་མཐའ་དོན་ལུ་ གཏེར་ཁ་མང་རབས་
ཅིག་སྤྲེལ་བྱེད་བྱིས་བསྐྱབས་གནང་པའི་ རྟོག་ཚང་དཔལ་སྤྲུག་ལང་མེ་མཚོད་བཞེས་
པའི་རྒྱུ་རྗེ་འདི་ལུ་ ང་བཅས་རའི་འབྲུག་པའི་མེ་སེར་ལུ་ མ་ཐེག་པའི་སྤྲུག་བསྐྱུལ་བྱུང་མ་
མཚན་འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་ལུ་ཡང་སློ་སམ་བྱུང་ལུག།

གུ་རུ་རིན་པོ་ཆེ་འི་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་རྟོག་ཚང་དེ་ ལོག་སྤྲེལ་ས་བཞེངས་མཛད་
པའི་སྐབས་ལུ་ རྟོ་ལང་འདི་འེ་བཟོ་བཏོད་ཚུ་མ་བསྐྱར་བར་ སྤར་བཞེན་བཞེངས་གནང་
དགོསཔ་དང་ མ་འོངས་པ་ལུ་ཡང་ འདི་བཟུམ་གྱི་མེ་རྒྱུན་མེ་འབྲུང་ནི་འེ་ཐབས་ཤེས་
བཟུང་འབྲེལ་གང་དུག་བཏོན་གནང་པ་ཅེན་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ནང་རྟེན་བྱེད་ཅན་ཚུ་ བདག་
འཛིན་སྐྱིད་སྐྱིད་འབད་འཐབ་ཚུ་གསུམ་པའི་ཕན་རྒྱུ་ཆེ་ནི་ཨིན་པས་ཟེར་བའི་བསམ་འཆར་
ཞུས་ཡི།

ཅི་རང་དང་སྐྱོད་ཀའ་ཚལ་མོང་སྐྱར་གསར་སྤང་ རྩ་དང་དབང་འདུས་པོ་བྱང་
རྫོང་ཁག་བཅས་ ཀྱི་མེ་སེར་ལས་ སངས་རྒྱས་གཉིས་པ་ཨོལ་གུ་རུ་རིན་པོ་ཆེ་གིས་ཞབས་
བཅགས་བྱེད་བྱིས་བསྐྱབས་ཏེ་ གནང་བའི་གནས་ཆེན་སྤྲེལ་སྤྲུག་ཚང་དཔལ་སྤྲུག་ལང་
དེ་ མེ་མཚོད་བཞེས་པའི་རྒྱུ་རྗེ་འདི་ལུ་ རྫོང་ཁག་ཆ་མཉམ་གྱི་མེ་སེར་ཚུ་གིས་
ཚོ་གྲང་དང་སྤྲུག་བསྐྱུལ་ རྟེན་ལུ་མ་ཤོང་པར་ ཚོ་འའ་འདུ་ཆེན་མོའི་ནང་ལུ་ ཞུ་བ་སྤུལ་མེ་
འདི་ལུ་བཏུམ་ད་ ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ནང་ དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་བྱེད་སྐྱབས་ མ་
ཉམས་པར་ཡོད་པའི་ རྟོགས་མཚན་བཟུམ་ཅིག་ཨིན་མས་ཟེར་ཞུམ་དང་གཅིག་ཁར་ དཔལ་
སྤྲུག་ལང་དེ་ མེ་མཚོད་བཞེས་ཏེ་ཐལ་བར་གྱུར་སོང་རུང་ འདི་ནང་གི་ནང་རྟེན་ ཅ་
ཅན་ཚུ་ ཉམས་སྐྱོན་མེད་པར་སྤར་བཞེས་ཚུ་གསུམ་པ་མཚན་ གཙོ་བོ་རང་ གུ་རུ་རིན་པོ་ཆེ་

གིས་ གྲིན་གྱིས་ ལྷ་བས་པའི་ས་སྐོ་དེ་ཡང་ ཉམས་འགྱུར་མེད་པར་ཡོད་པ་ལས་ ང་བཅས་
མི་སེར་ཚུ་ཡང་ ལྷོ་སེམས་བདེ་བའི་བྱུང་པར་སྐོམ་བྱུང་ཡི་ཟེར་ཞུས་ཡི།

ང་བཅས་ར་ འབྲུག་པའི་བྱུང་ཚོས་ཅན་གྱི་བཟོ་རིགས་བཅུ་གསུམ་ཚུ་ མ་ཉམས་
པར་ཡོད་པ་བཞེན་དུ་ མི་དབང་མང་འ་ཞབས་མཚོག་གི་བཀའ་རྒྱ་གནང་མི་དང་འབྲེལ་ཏེ་
ང་བཅས་རའི་མི་སེར་ཚུ་གིས་ཡང་ ལྷོ་སེམས་གཅིག་བསྐྱེལ་གྱི་སྐོ་ལས་ སྤངས་མཐར་བདེ་
བ་ཆེན་པོའི་རྫོང་ཆེན་དེ་ སྤར་བས་མཛོས་ཆ་དང་ལྷན་ཏོག་ཏོ་འབད་བཞེངས་ཡོད་པ་
བཟུམ་ དེ་སེམས་སྟག་ཚང་དཔལ་ལྷན་ལྷ་ཁང་དེ་ཡང་ དེ་བཞེན་སྤར་བཞེངས་མཛོད་ནིའི་དོན་
ལུ་ སྤངས་སྐྱེལ་དང་རྒྱ་དངོས་གང་དགོས་ཅེ་གསུང་ བཀའ་བཞེན་སྤྲུག་སྤྱད་ཞུ་ནིའི་ལས་
སྤངས་མི་སེར་གྱི་ཁོངས་ལས་ མགྲིན་དབྱེངས་ཅིག་འགྱུར་གྱི་ཐོག་ལས་སུལ་ཏེ་ཡོད་ཟེར་ཞུ་
བའི་ཁར་ ལྷག་ཚང་ལྷ་ཁང་གསར་བཞེངས་མཛོད་ནིའི་དོན་ལུ་ ལྷུ་མཚོས་རྒྱ་གར་རྒྱལ་
ཁབ་དང་སྤྱིའི་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་ ལྷག་པར་དུ་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་འཁོད་ཀྱི་དད་དམ་ཅན་གྱི་སྤྱིན་
བདག་ཚུ་གིས་ གཏོང་པོད་ཆེ་བའི་མ་དངུལ་གྱི་ཞལ་འདེབས་འབོར་ཆེར་གནང་མི་འདི་
ལུ་ ང་བཅས་མི་སེར་ཡོངས་ཀྱི་ཁ་ཐུག་ལས་ བསམ་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་བཀྲོན་དགའ་
ཚོར་ཡོད་ཟེར་ཞུས་ཡི།

དེ་ཁར་ ལྷོ་ཚོགས་ནང་གི་ཚོས་སྤྱིའི་སྐྱེ་ཚབ་ཀྱིས་ ང་བཅས་རའི་སངས་རྒྱས་
གཉིས་པ་ལྷོན་གྱི་དུ་རེན་པོ་ཆེ་ སྤྱི་དངོས་ཞབས་ཀྱིས་བཅགས་ཏེ་ གྲིན་གྱིས་བསྐྱབས་གནང་
པའི་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་གནས་ཆེན་ ལྷག་ཚང་དཔལ་ལྷན་ལྷ་ཁང་འདི་ལུ་ མེ་རྒྱུན་ཤོར་མི་
འདི་གིས་ འབྲུག་མི་ཆ་མཉམ་དང་ ལྷག་པར་དུ་ ཚོས་སྤྱིའི་ཀྱི་ཁོངས་ལུ་ ཚོ་གུང་དང་སྤྲུག་
བསྐྱེལ་སྐོམ་འབད་རང་བཀའ་ཏེ་འབད་རུང་ སྤྱིར་དགོན་མཚོག་གི་ཐུགས་རྗེ་དང་སྐོས་སུ་
མི་དབང་མང་འ་བདག་རེན་པོ་ཆེ་མཚོག་གི་སྐྱེ་བམོད་དབང་ཐང་ ལྷག་པར་དུ་ ང་བཅས་
ར་འབངས་མི་སེར་ སྤྱི་མཐུན་གྱི་བམོད་ནམས་ལས་བརྟེན་ སྤྱིའི་ལྷ་ཁང་འདི་ མི་མཚོད་

བཞེས་ཚེ་རུང་ནང་རྟེན་འབྲེལ་པར་ཅན་དེ་ཚུ་བསྐྱེད་ལྗོད་པ་ཤིང་བར་མི་དབང་མང་ལ་
བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གི་ཕྱག་ལུ་བཞེས་ཚུགས་མི་འདི་ག་ཅི་དེ་ཅིག་རྟེན་འབྲེལ་བཟང་
པོ་ཨོན་མ་ལས་ང་བཅས་མི་སེར་ཚུ་འི་སེམས་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་འདི་ཡང་དེ་གིས་སེལ་
ཚུགས་ཅི་ཟེར་ཞུས་ཡི།

མི་དབང་མང་ལ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གིས་དཔལ་ཕྱག་ལྟོ་ཁང་དེ་ལྟར་བ་
ལྟགས་འབད་གསར་བཞེངས་མཛད་གནང་ནི་འི་ཞལ་བཏོད་གནང་ཡོད་པའི་ཁར་ང་
བཅས་རའི་བྱིམ་མཚེས་རྒྱ་གར་གཞུང་དང་གཞན་ཡང་མཐུན་ལམ་ཅན་གྱི་འཛམ་གླིང་
རྒྱལ་སྤྱི་ཚུ་གིས་གནས་ཚེན་ལྟོ་ཁང་ཉམས་གསོ་ཞུ་ནི་དོན་ལུ་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་མ་དངུལ་
གྱི་གོགས་རམ་སྐྱོམ་འབད་གནང་ཡོད་པ་མཚད་ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་འཁོད་ཀྱི་
དད་ལྡན་བཀྲིས་ཚོང་སྤྱི་འདུག་ལྟུན་དོན་གིས་ལྟག་བསམ་ནམ་པར་དག་པའི་སྐོལ་ས་
ཞལ་འདེབས་གོགས་རམ་འབོར་ཆེར་གནང་མི་འདི་ལུ་ང་བཅས་ཚོས་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་
ཁོངས་ལས་བཀྲིན་ཆེ་ཟེར་ཞུམ་དང་འབྲེལ།

རྒྱལ་མཁུལ་རིན་པོ་ཆེ་གིས་ཕན་བདེ་འབྱུང་བའི་གནས་ཅིག་སུ། བསྟན་པ་
ཡུན་རིང་གནས་པ་དང་། ཟེར་གསུངས་མ་བཞིན་དུ་ང་བཅས་རའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
ལུ་ཕན་པ་དང་བདེ་བ་འབྱུང་བའི་གཞི་འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལུ་རག་
ལས་དགོས་པ་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་འདི་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་དང་ཉམས་པ་
སོར་ཚུད་ཀྱི་ཐུགས་བསྐྱེད་འདི་ང་བཅས་རའི་ཆ་མཉམ་གྱིས་མཐོ་བསམ་གཅིག་མཚུངས་
བཏང་ཚུགས་མི་འདི་ལུ་ག་ཅི་དེ་རྟེན་འབྲེལ་བཟང་པས་ཟེར་ཞུས་ཡི།

འདི་ལུ་ནང་སྤྱི་སྐོན་པོ་གིས་ལྟུན་གུ་རུ་རིན་པོ་ཆེ་གིས་ཞབས་བཅའ་བྱིན་གྱིས་
བསྐྱབས་གནང་པའི་གནས་ཚེན་མང་རབས་ཅིག་ཡོད་པའི་གལ་ལས་སྤྱི་སྐོན་གཚང་དེ་
བྱུང་པར་ཅན་གྱི་གནས་ཅིག་ཨོན་མ་ག་རའི་གིས་མཁུལ་གསལ་ལྟར་དུ་ཨོན་མ་སྤྱི་སྐོན་གཚང་

དཔལ་ཕྱག་ལྷ་ཁང་དེ་སྤྱི་ཚེས་༡༩༧༧.༧.༢༤ ལུ་ མེ་མཚོ་ད་བཞེས་པ་ལས་བརྟེན་ མེ་དབང་
མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོ་ག་གིས་དབུ་གཙོས་པའི་ ལྷན་རྒྱས་དང་གྲྲ་ཚང་ དཔོན་ལག
མེ་སེར་ག་ར་ལུ་ ཐུགས་པམ་སྐྱོམ་བྱུང་ཡི། ཨིན་རུང་ ལྷག་ཚང་དཔལ་ཕྱག་གི་གནས་རོ་
མ་གུ་རུ་རིན་པོ་ཆེ་གིས་ ལྷུབ་པ་གནང་བའི་གྲུབ་ཁང་དེ་ ཉམས་ཆག་ག་ནི་ ཡང་མ་བྱུང་
པར་ ལྷུར་བཞེན་འབད་རང་ཡོད་པའི་ཁར་ བང་རྟེན་ཚུ་ཡང་ མང་ཤོས་རང་ ཉམས་ཆག་
སྐྱོམ་མ་ཤོར་བར་ལོག་སྟེ་ཐོབ་ཡོད།

མེ་དབང་མངའ་བཞེས་མཚོ་ག་ ལྷ་དངོས་སྟེག་ཚང་ལུ་ ཞབས་བཅའ་གནང་བའི་
སྐབས་ གུ་རུ་གསུང་བྱོན་མ་གི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་འདི་ མངའ་བཞེས་མཚོ་ག་གིས་
བཞེས་ཚུགས་ཅི། མེ་དབང་མཚོ་ག་གི་ བཀའ་རྒྱ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ ལྷ་ཁང་མེ་རྟེན་བྱུང་བའི་
ས་སྐོད་ཚུ་སྟོང་སྟེ་བལྟམ་ད་ ཉེ་མ་ཡོད་པའི་བང་རྟེན་འདི་ཚུ་ ག་ར་ལོག་སྟེ་ཐོབ་ཚུགས་
པ་གིས་མ་ཚད་ གུ་རུ་རིན་པོ་ཆེ་འི་སྟོབ་མ་ ལྷང་ས་ཆེན་དཔལ་གྱི་སེམས་སྐྱེ་གཏུང་ བྱག་
བང་གཏེར་ལུ་སྟེ་སྟེ་ཡོད་མེ་དེ་ ཉམས་མེད་བྱིན་སྐབས་ཀྱི་མཚན་ལ་མ་ཡལ་བར་ བཞུགས་
ཡོད་པའི་ཁར་ བང་རྟེན་ཙ་ཙ་ལོ་མ་ཅིག་སུར་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཨིན་མ་ད་ དེ་བང་སུར་
པ་ བསྐྱེམས་ཀྱི་ ༡༣༠ ཡོད་པའི་བང་ལས་ སུད་རྟོག་གཅིག་ལུ་གཞོན་སྟོན་བྱུང་བ་མ་གཏོགས་
གཞན་ག་ར་ སྟོན་མེད་རང་འཇགས་ཐོབ་ཚུགས་ཅི།

སྤྱི་ལོར་དམ་པ་ མེ་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོ་ག་གིས་ དཔལ་ཕྱག་ལྷ་ཁང་
འདི་ ཉེ་མ་བ་དྲགས་འབད་ གསར་བཞེང་ས་མཚན་ནིའི་ཞལ་བཀོད་གནང་ཡོད་པ་ལས་
སྟོལ་འཛོན་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་ དེ་གི་དཔེ་རི་ས་ལྷ་བཟོ་ནི་འགོ་བཙུགས་ཡོད་པ་ད་ དོ་བཀའ་
ཤིང་བཏོན་གྱི་ལཱ་ཚུ་ དོ་ཅི་ལས་འགོ་བཙུགས་ནི་ཨིན། སྟོལ་འཛོན་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་རེ་བ་
ལས་འབད་བ་ཅིན་ དོ་ཅི་གི་ལོ་ནག་ཐལ་མ་ཅིག་ ལྷག་ཚང་ལྷ་ཁང་གསར་བཞེང་ས་ཀྱི་སྤྱག་
ལཱ་ཚུ་འགོ་བཙུགས་ཏེ་ དང་པ་ མེ་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོ་ག་གི་ཐུགས་ཀྱི་

དགོངས་བཞེད་འགྲུབ་ཚུགས་པའི་ཁར་གཉེས་པར་ང་བཅས་ར་གཞུང་གཡོགས་དང་མི་
སེར་ཆ་མཉམ་གྱི་རེ་བ་དང་བསམ་པ་འགྲུབ་ཚུགས་པ་འབད་རང་བཞེད་ས་ནིའི་འཆར་
གཞི་ཡོད་ཟེར་ཞུས་ཡི།

སྐྱུ་ཚང་དཔལ་ལུག་ལྟ་ཁང་མེ་མཚོད་བཞེས་མི་དེ་རྒྱ་རྒྱུན་གཅི་ལས་བཞེན་ཏེ་
བྱུང་ཡོད་པ་ཨིན་ན་མཐུན་སྤྱོད་བཞེད་དཔུད་འབད་ནིའི་དོན་ལས་ང་བཅས་རའི་འགག་
སྤེལ་ཅ་ཆས་དང་འབྲུལ་ཆས་ཚུ་ཚང་སྤྱོད་མེད་པ་ལས་རྒྱ་གར་གཞུང་ལས་གྲོགས་རམ་
དང་འདྲ་བར་གསུམ་མཁས་མཚོག་གསུམ་འོང་སྟེ་སྐྱུ་ཚང་མེ་མཚོད་བཞེས་སར་
འབྲུལ་ཆས་ལག་ལེན་འཐབ་སྟེ་ཞེས་དཔུད་མཐུན་སྤྱོད་འབད་བའི་སྤྱོད་ཞུ་དང་འབྲུལ་མ་
དང་དེ་ཁ་ལས་ཐོབ་མི་རུ་ཉོ་ཚུ་སྤྱོད་ཏེ་དམ་ཚོས་ཀྱི་རུ་ཉོ་རེས་པར་དུ་ཨིན་མ་
ད་ས་དོད་དང་གཅིག་ཁར་ནིའི་ཀྱི་དང་སལ་མེད་ཀོ་ལོ་རེའི་དྲེ་བའི་བའི་གསུམ་ཡོད་
པའི་སྤྱོད་ཞུ་དང་ང་བཅས་རའི་བྱིས་སྤྱོད་འགག་པའི་ཙུང་དཔུད་ཀྱི་སྤྱོད་ཞུ་དེ་ཚུ་ཟུང་
འབྲུལ་ཐོག་བཞེད་ཞེས་འབད་དེ་བཞེད་སྤྱོད་སྐྱུ་ཚང་མེ་མཚོད་བཞེས་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་
ངོ་མ་རང་མི་ངན་ཚུ་གིས་དགོས་སྤྱོད་དམ་ཚོས་དམར་བསད་འབད་དེ་འབྲུག་པའི་མི་སེར་
ཚུ་གི་བར་ན་དོགས་ཐོན་དང་ནམ་རྟོག་ལ་སོགས་ཀྱི་དཔུགས་འབད་ནིའི་དོན་ལུ་ཆེད་
མངགས་ཀྱིས་སྤྱོད་དེ་གཏོར་བཤེག་བཟང་ཡོད་པ་འབད་རང་ཐོན་སོང་ཡི།

སྐྱུ་ཚང་མེ་མཚོད་བཞེས་སར་འགོ་དང་པར་མཐོང་མི་ཨ་ཤེལ་ཚོས་སྤྱོད་གྱིས་
བྱིས་སྤྱོད་འགག་པ་ལུ་ངག་བཞེད་བྱིན་ཡོད་པའི་ནང་གསལ་གྱི་རུ་ལྟ་ཁང་གི་ཁོངས་
ལས་དང་སྤྱོད་ཏེ་གྱི་བྱིས་ནང་ལས་སོ་སོ་འབད་མེ་ཁག་གཉེས་འབར་སར་མཐོང་ཡི་
ཟེར་བཞེད་ཡོད་པ་མཚོད་དེ་ཡང་མེ་ཟུན་ཏེ་དུས་ལུན་ཚུ་ཚོད་སྤྱོད་དེ་ཅིག་གི་ལུ་ལས་མ་
གཏོགས་མེ་སྤྱོད་ཚུ་གནམ་མཁར་སྤྱོད་མ་འགྲོ་བས། སྤྱོད་ཏེ་གྱི་བྱིས་དང་སྤྱོད་ཏེ་གི་བར་

ནང་ རྗོ་གཅེས་ཤིང་ཐུང་ཉ་ལམ་མི་ཀྱང་། རྩེ་ཅིག་ཡོད་པ་ལས་ མེ་རྒྱུན་འདི་དཀར་མེད་དང་
ཐབ་ཚང་ནང་ལས་ཐོན་ཐོན་མ་ཙ་གཏན་ལས་མིན་པས།

དེ་མ་ཚད་ ལྷག་ཚང་མེ་མཚོད་བཞེས་པའི་སྐབས་ལུ་ རྗོ་སྐབས་བཟུང་གས་པའི་
རྒྱ་སྐད་ལེན་གྲངས་གཉིས་ དེ་ཁར་མེ་བསད་པར་འོང་པའི་མི་སེར་ཚུ་གིས་ གོ་མི་དེ་ ཉེ་
མ་གསེས་གི་རྒྱ་རྗོ་ཨིན་མ་འབད་ཆ་བཞག་མི་འདི་ ལྷལ་ལས་འབད་མ་དུ་ རྒྱ་རྗོ་གཉིས་ཚུ་ར་
ཐོབ་ཡོད་པ་ལས་ གས་པའི་རྒྱ་འདི་ མེ་རྒྱུང་གི་རྒྱ་རྗོ་ལས་བཏེན་ཉེ་བྱུང་བྱུང་མ་མིན་མ་ཐག་
ཚོད་ཅི། དཀོན་གཉེར་དེ་ལུ་ མེ་རྒྱུང་གི་རྒྱ་རྗོ་ལས་འདོད་པའི་ནང་ལས་ གཅིག་མེ་རྒྱུན་ཤོར་
བའི་ཉེ་མ་ལས་ མེ་རྒྱུང་སྐྱུགས་པར་སྤྲོ་གོ་ཁྲོམ་ཁར་བསྐྱུལ་ཡོད་པ་ད། གཞན་གཅིག་ཤོད་
འཚོག་རོ་ཚུ་འེ་ནང་ལས་ མ་གས་པར་ཐོབ་ཡོད་པ་མ་ཚད་ དཀོན་གཉེར་གྱི་ཁར་མིག་གི་ཉེ་
འདབས་ལུ་ཡོད་པའི་སྐོར་མ་དེ་ རྒྱུན་ལྷུང་ན་བྱུང་སར་དང་པ་སྐོར་མི་གཡུས་མི་ཚུ་གིས་ སྤྱི་
སྤྱི་ བཞག་ཡོད་པ་མཐོང་ལྷག། ལྷག་ཚང་ལྷ་ཁང་མེ་མཚོད་བཞེས་པའི་དུས་ཚོད་འདི་ སྤྱི་
དྲོ་ཚོད་༧ དེ་ཅིག་ལུ་ཨིན་མ་ལས་ དེ་བསྐྱང་སྐྱུ་གཉེར་ཉལ་མི་སྤྲོད་པ་ལས་ སྤྱི་གཞི་གི་དུས་
སྐབས་ཐོབ་སྟེ་ ཤི་རྒྱུན་བྱུང་དགོས་པའི་ལམ་ཅིག་ གང་ཡང་མ་མཐོང་། དེ་འབད་མ་ལས་
མེ་མཚོད་མ་བཞེས་པའི་ཉེ་མ་ལས་ ལྷག་གཉེར་དེ་དམར་བསད་འབད་དཔ་བཟུམ་ཅིག་འདུག་
ཟེར་ལྷས་ཡི།

འདི་གིས་ཡང་མ་ཚད་ དཀོན་གཉེར་གྱི་བྱིམ་གྱི་ས་སྐོ་ལས་ ལྷགས་སྐོམ་ཅིག་ནང་
ཉི་ལུང་འབྲམ་གཅིག་ལྷགས་ཅིག་དང་ གསེར་གྱི་ཀོང་བུ་ཅིག་དང་དངུལ་གྱི་མཚོད་ཆས་
ཡང་ ལེ་ལྷ་རང་ཐོབ་ཡོད་པ་ལས་བཏེན་ ལྷག་གཉེར་དགོ་སྤོང་དམ་ཚོས་དེ་ སྤྱི་གཞི་རྗོ་ཙ་ལས་
རང་མ་སོང་པའི་ཁར་ རྒྱ་དངོས་ཡང་ གང་ཡང་སྤྱི་ཁར་མ་འབགས་ཐག་ཚོད་ཨིན་པས།
རྒྱ་གར་གཞུང་ལས་ གས་རྗོ་མཁས་མཚོག་གསུམ་གྱིས་ ལྷག་ཚང་ལྷ་ཁང་མེ་མཚོད་
བཞེས་ས་ལས་ ས་དོ་དང་འཚོག་རོ་འདྲ་མེན་སོ་སོ་བསྐྱུ་སྐོམ་འབད་དེ་ རྒྱ་གར་གྱིས་གས་

རྗེས་བརྟུན་དཔྱད་ལས་སྡེ་གིས་བརྟུན་དཔྱད་གྲུབ་པའི་སྟོན་ལྟའི་ནང་ས་དོད་འཚོགས་
རོ་ཚུ་ལས་གོང་གསལ་གསལ་རྗེས་ཚུ་དེས་པར་དུ་ཡོད་པ་འབད་བཀོད་ལྟོག། དེ་ཁར་ང་
བཅས་རའི་ཁྲིམས་སྲུང་འགག་སྡེའི་ཞིབ་དཔྱད་ཀྱི་སྟོན་ལྟའི་ནང་འབྲེལ་མཁན་སྐྱུ་གཉེར་
དམ་ཚོས་དེ་ཆེད་མངགས་ཀྱིས་དམར་བསད་འབད་དེ་མེ་རྒྱུན་དེ་ཡང་མེ་རྒྱུ་གིས་
ཆེད་དུ་མངགས་ཏེ་རང་གསལ་རྗེས་བརྟུན་གསལ་ཏེ་གཏོར་བཤེག་བཏང་ཡོད་པ་འབད་རང་
ངོས་འཛིན་འབད་ཚུ་ཉ་ཅེ་བཟེན་ལྟེ་ཡི། ཨིན་རུང་ནང་སྲིད་སྟོན་པོ་གིས་བདེན་ལུང་ས་
དང་གནས་ཚུ་ལ་ཚུ་ཁ་གསལ་འབད་མ་ཐོབ་ཚུ་ན་ལུ་རྒྱ་འབད་མི་དེ་ག་ཨིན་ནམ་དེ་གི་
སྟོར་ལས་ལྟེ་མེ་རྒྱུ་གསལ་པས་ཟེར་ལྟེ་ཡི།

དེ་ཁར་མཚན་ཉིད་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་མི་ལོ་ ༣༠༠ དེ་ཅིག་གི་སྟོན་མ་ལས་བཞེངས་
པའི་ལུང་པར་ཅན་གྱི་སྤྲོ་སྤྲོ་སྤྲོ་ཚང་དཔལ་སྤྲོ་སྤྲོ་ལང་དེ་དུས་ཚོད་དེ་རེས་ཚུ་ན་རྒྱུ་
ག་ནི་ཡང་མ་ལྟོས་པར་དེ་ཅིག་གི་ལོ་ལུ་མེ་རྒྱུ་གྱིས་འཛིགས་ཏེ་གཏང་དཔལ་ལས་མེ་མེར་
ཚུ་ག་ར་རྣམ་རྟོག་ལང་མ་ཨིན་པས། ཨིན་རུང་ན་འབམ་འབད་མཐོ་བསམ་བཏང་སྟེ་བཟུ་
བཅོན་སྤྲོ་ཚང་གི་གནས་ངོ་མ་འདི་སྟོན་ལྟོན་གྱི་རུ་རེན་པོ་ཆེ་སྟོན་གནང་སའི་སྐབས་ལང་
འདི་ཨིན་མ་མས། དེ་ནི་བྱུ་དེ་རང་རམ་སོང་པ་ཅན་མ་གཏོགས་དེ་མིན་ཉམས་དགོས་པ་
མེད་པ་ལས་རྣམ་རྟོག་སྟོན་ལང་དགོས་པ་ཅིག་མིན་འདུག་ཟེར་ལྟེ་ཡི།

གཉིས་སུ་ནང་རྟེན་ངོ་མ་ཅིག་ལྟོན་རེན་པོ་ཆེ་འི་སྟོབ་མ་རྗེས་འབངས་ཉེར་ལྟེ་
གྲུ་ལས་སྤངས་ཆེན་དཔལ་གྱི་སེངྒེའི་སྐྱུ་གཏུང་དེ་ཡང་ཉམས་སྟོན་མེད་པར་ཡོད་པ་
ལས་བརྟེན་ནང་རྟེན་ཁག་ཆེ་ཤོས་གཉིས་པོ་དེ་ཡོད་ཞིན་མ་ལས་ང་བཅས་ར་ག་ར་སྟོ་མམ་
དགོས་པ་དང་རྣམ་རྟོག་ཟེ་དགོས་པ་ཅིག་མིན་འདུག། ང་བཅས་ར་མེ་མེར་གྱི་སེམས་ཁར་
སྤྲོ་ལང་དེ་མེ་མཚོད་ཤོར་བ་ལས་བརྟེན་བྱེན་སྤྲོ་བས་ཡང་ཉམས་སོང་པ་འོང་མཐོ་བའི་
དོགས་པ་ཆགས་མི་རེ་ཡོད་པ་འོང་། སྤྲོ་ལང་དེ་ལུ་ཉམས་ཤོར་གྱི་རྒྱུ་བྱུང་མཁན་འབྲུག་

པའི་མི་སེར་ཆ་མཉམ་ལུ་ཚ་གྲང་ཅོག་འཐད་པ་བྱུང་སྟེ་ལྷ་ཁང་འདི་འཕུལ་ལྷུང་གསར་
བཞེངས་མཛད་ནི་འདི་ལུ་གལ་ཆེ་བའི་ཅི་ས་ཁུངས་གནང་པའི་ཁར་དེ་གི་ཞབས་ཏོག་ཞུ་
ལོའི་ཁས་སྲུངས་སུལ་ས་ལུ་བཏུམ་ད་ འདི་བཟུམ་མའི་བསམ་སྟོན་བཟང་པོ་ཚུ་གནས་
དེ་གི་བྱེད་སྐབས་ལས་བཏེན་ཏེ་ཨིན་མ་ལས་བྱེད་སྐབས་མ་ཉམས་ཡོད་པའི་རྟོགས་མཚན་
བཟང་པོ་ཅོག་ཨིན་པས་ཟེར་ཞུས་ཡི།

ནང་རྟེན་གྱི་ཐད་ལུ་མི་དབང་མང་འ་ཞབས་མཚོག་གིས་དབུས་གཙོ་སྤྱོད་པའི་གྲ་
ཚང་གི་འཕུས་མི་དང་དཔོན་ཁག་མང་རབས་ཅོག་གིས་སྟག་ཚང་ལུ་ཆིབས་བསྐྱོད་གནང་
སྟེ་རྟེ་མའི་སྐྱོག་སྲུང་ཐུགས་རྟེན་ཚུ་ག་ར་ཉམས་ཆག་མེད་པར་ལོག་སྟེ་བཞེས་ཡོད་པ་གིས་
མ་ཚད་རྫོང་ཁག་ཆ་མཉམ་གྱི་མི་སེར་ཚུ་གིས་དཔལ་སྲུག་ལྷ་ཁང་དེ་སྤྱོད་བཞེངས་མཛད་
ལོའི་དོན་ལུ་སྲུང་སྐྱུལ་དང་རྒྱ་དངོས་གཅེ་ཐད་ལུ་འབད་རུང་ཕྱག་བྱེད་ཞུ་ལོའི་ཁས་སྲུངས་
སུལ་བའི་ཁར་རྒྱུ་ཁབ་ནང་འཁོད་དང་ང་བཅས་རའི་མཐུན་ལམ་ཅན་གྱི་རྒྱུ་ཁབ་ཚུ་
གིས་ཡང་རྒྱ་སྟོབས་མངས་པ་མེད་པར་སུལ་མི་འདི་ལུ་གྲ་ཚང་ཚོས་སྟོགས་གྱི་ཁོངས་
ལས་བཀྲིན་ཆེ་ལུ་ཞུས་ཡི།

དེ་དང་འདྲ་བར་དབུས་ཅི་ས་སྟོན་པོ་གིས་སྟག་ཚང་གནས་ཆེན་བྱེད་སྐབས་ཅན་
དེ་མི་མཚོད་བཞེས་པའི་རྟེན་ངན་འདི་ལུ་ང་བཅས་འབྲུག་མི་ཆ་ཁྱབ་སྟོག་ཅེ་མི་མམ་
པ་ཕྱིའི་རྒྱུ་ཁབ་གྱི་གཞུང་ཚུ་དང་མི་སེར་ཚུ་གིས་ཡང་སྟོམ་མ་ཏེ་ང་བཅས་ར་ལུ་སེམས་
གསོའི་ཡིག་གུ་མང་རབས་ཅོག་བསྐྱུལ་ཏེ་ཡོད་པ་མ་ཚད་ལ་ལོ་གིས་གྲོའ་རམ་ཡང་བྱེད་
ཡོད་པ་ལས་འདི་བཟུམ་མའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་གྲོའ་རམ་བྱེད་མི་ཆ་རོགས་ལུ་ང་བཅས་
རའི་འབྲུག་གཞུང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་བཀྲིན་དག་འཚོར་ཡོད། སྟག་ཚང་ལུ་ཁག་ཆེ་པོས་
རང་གནས་འདི་ཨིན་མ་ད་རྟེ་མ་ཡང་གནས་འདི་ལུ་བཏེན་ཏེ་ལྷ་ཁང་བཞེངས་
བཞེངས་མ་ཨིན་མ་དང་ད་རུང་རང་འབད་རུང་གནས་འདི་རང་འཇུག་ཡོད་པ་བཞེན་དུ་

ལྷ་ཁང་དེ་ ཉེ་མ་བ་གཟི་བརྗིད་ཆེ་མ་འབད་བཞེང་ས་ཉེ་ བྲང་གི་རྟེན་ཚུ་ཡང་ མེ་དབང་
མང་འ་ཞབས་ལས་ སྤར་ག་ཨིནམ་འབད་བཞེང་ས་དགོས་པའི་བཀའ་རྒྱ་གྲོལ་ཡི།

དེ་མ་ཚད་ མེ་དབང་མང་འ་ཞབས་མཚོག་གིས་ སྤྲོ་གོ་སྟག་ཚང་གི་ལྷ་ཁང་དེ་
འབྲུལ་མགྱོལ་གསར་བཞེང་ས་མཛད་ནིའི་འགན་ཁུར་རྟེན་ཡུ་ ང་བཅས་ར་འབྲུག་གཞུང་
དང་མེ་སེར་ལུ་ཐོག་པ་ལས་ ཟད་འགྲོ་དང་མེ་སྟོབས་ག་དེ་ཅིག་དགོས་རུང་ ང་བཅས་རང་
གིས་བཏོན་དགོས་པ་དང་ སྤྱིའི་རྒྱལ་ཁབ་ལས་ གྲོལ་རམ་འཚོ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་བཀའ་
རྒྱ་ཡང་གཞན་ཡི། ཨིན་རུང་ བྲང་པའི་ཚོས་ལུ་དད་པ་ཡོད་མེད་ འབྲུག་གི་མཐུན་ལམ་
ཅན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཚུ་གིས་ སྟག་ཚང་གི་ལྷ་ཁང་གསར་བཞེང་ས་དོན་ལུ་ གྲོགས་རམ་སུལ་
མེ་ཐོན་འོང་མ་ལས་ ང་བཅས་ར་ལུ་ཐན་པ་ཡོད་པ་ལས་ ཁོང་ལུ་བཀྱེན་སྟོང་ནས་ཆེ་ཟེར་
ཞུས་ཡི།

དེ་དང་འདྲ་བར་ སྤྲོ་གོ་ཚོང་བདག་གིས་ སྟག་ཚང་དཔལ་སྤྲུག་ལྷ་ཁང་མེ་མཚོད་
བཞེས་པའི་སྐབས་ལུ་ མེ་དབང་མང་འ་ཞབས་མཚོག་གིས་བཀའ་གནང་མ་བཞིན་དུ་ ཐམ་
སྤྲུག་དང་སྤྲོ་གོ་ལས་ གྲོགས་རམ་འབད་བར་འོང་མེ་ག་ར་ལུ་བཀྱེན་དགའ་ཚོར་ཞུམ་དང་
འབྲེལ་ མེ་དབང་མང་འ་ཞབས་ལས་ སྟག་ཚང་ལྷ་ཁང་ལུ་ མེ་རྟེན་བྱུང་མ་ཅིག་ དེ་འབྲུལ་
ལས་ བྲང་རྟེན་ཚུ་དེས་པར་དུ་ སྤྱང་སྟོབ་འབད་དགོས་པའི་བཀའ་རྒྱ་གནང་བྱུང་མ་བཞིན་
དུ་ མེ་བསམ་ནིའི་དོན་ལུ་ མེ་སེར་ ༥༠༠ ལས་ ༦༠༠ ཚུན་འཛོམས་ཉེ་འབད་རུང་ སྟག་
ཚང་ལྷ་ཁང་དེ་ བྲུག་གཞུང་གཟུང་དུགས་འགྲུར་འབད་མ་ལས་ མེ་བསམ་ནིའི་ཐབས་ཤེས་
གང་ཡང་བཏོན་མ་ཚུ་གས་པར་ལུས་སོ་ཡི་ཟེར་ཞུས་ཡི། མེ་དབང་མང་འ་བདག་རེན་པོ་
ཆེ་མཚོག་གིས་ སྤྲོ་དོས་སྟག་ཚང་ལ་ལུ་ཞབས་བཅགས་གནང་སྟེ་ བྲང་རྟེན་ཚུ་ སྤྲོ་
ལོག་བཞེས་པའི་བྲང་ལས་ དུས་རབས་ ༥ པའི་བྲང་ ཅུམ་རེན་པོ་ཆེ་སྤྲུབ་པ་གནང་སའི་
སྤྲུབ་ཁང་བྲང་ལས་ གྲུ་རུ་གསུང་བྱོན་མ་འདྲི་ བྲུག་ལུ་བཞེས་ཉེ་ བྲམ་སྤྲུག་ལང་བྲང་ལུ་

གདན་འདྲན་ལྷ་སྟེ་བཞག་ཅི། འདི་གི་ནང་ས་པར་འབྲེལ་ཡོད་དཔོན་ལག་ཚུ་གིས་ ཉམས་གསོ་སུལ་ནི་འབད་ གུ་རུ་གསུང་བྱོན་མ་འདི་ལྷ་སྟེ་ སློ་ར་སློའི་སྤྱི་ཁར་སྟོད་པ་ཅིག་ རླུང་འཚུ་བས་ཆེ་དྲགས་འབད་བུང་མ་ལས་ སྤྱི་ཁར་ལྷ་མི་བཏུབ་པའི་ རྟགས་མཚན་ཨིན་པའི་མཐོ་བསམ་བཏང་སྟེ་ ལོག་ རྣམ་སྲས་ལྟ་ཁང་ནང་ གདན་འདྲན་ལྷས་ཚ་རམ་ཅིག་ ཆ་རཔ་དང་རླུང་འཚུ་བས་ཡལ་བའི་གུར་ ཉམ་སེར་ལྗེང་ལྗེང་འབད་ཤར་ གུ་རུ་གསུང་བྱོན་མ་བཞུའ་སའི་སྤྱི་ཁང་དེ་གི་ཐད་སྤང་སྟེ་ འཇའ་འོད་ཀྱིས་གུར་སྤུབས་ཏེ་ ཡུན་རིང་མོ་འབད་གནས་ཡོད་པ་ དེ་ཁའི་མི་མང་ ཀུན་གྱིས་མཐོང་ཚོས་སུ་གུར་ཏེ་ མོས་གུས་བསྐྱེད་ཅི། དེ་འབད་མ་ལས་ ཚོགས་འདུ་ཆེན་ མོའི་འབྲས་མི་ཚུ་གིས་ ལྷག་ཚང་དཔལ་སྤྲུག་གི་གནས་ཀྱི་བྱེན་རླབས་ ཉམས་འོང་མཐོ་བའི་ཚ་གུང་ལྷ་མི་འདི་གོང་ལུ་ལྷ་བའི་ རྟགས་མཚན་འདི་ལུ་བལྟ་བ་ཅིན་ བྱེན་རླབས་མ་ཉམས་འོང་ས་བདེན་ཨིན་པས་ ཟེར་བའི་དྲན་གསོ་ལྷས་ཡི།

དེ་བཞིན་ བསྟན་ཀྱིས་སྟོན་པོ་གིས་ མི་དབང་མང་འུམ་མཚོ་ག་གིས་ ལོ་ནག་འདི་མཇུག་བསྟུན་ཅིག་ ལྷག་ཚང་དཔལ་སྤྲུག་ལང་གསར་བཞེང་ས་འགོ་བཙུག་དགོས་པ་འབད་བཀའ་བྱི་གནང་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་ ལྷ་ཁང་འདི་གསར་བཞེང་ས་མཛད་དགོས་པའི་དོན་ལུ་ གཙོ་བོ་ར་མ་དངུལ་འདི་ཨིན་མ་ལས་ རང་འཁོད་དང་ སྤྱིའི་རྒྱལ་ཁབ་ལས་ དད་པ་ཅན་ཚུ་གིས་ མ་དངུལ་གྱི་གྲོའ་རམ་སུལ་གནང་མི་འདི་ལུ་ བཀྱེན་ཆེ་ཟེར་ལྷམ་དང་འབྲེལ་ སྟོལ་འཛོན་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་ ལྷ་ཁང་འདི་གསར་བཞེང་ས་མཛད་པ་ད་ སྤྲོ་གྲོ་ལས་ ལྷག་ཚང་ཚུན་ འཁོར་ལམ་སེལ་དགོས་པ་འདི་ གནས་སྐབས་ཅིག་ལུ་དགོས་མཐོ་ཆེ་རུང་ མ་འོངས་པ་ལུ་གནས་ཆེན་འདི་ལུ་ གཞོན་པ་བུང་ནིའི་ཉེན་ལ་ལྷེམ་འདི་ལུ་ ཚ་གུང་བཞེས་ཏེ་འཁོར་ལམ་མ་བཏོན་པར་ འགྱུར་ལིང་གི་ཐག་ལམ་སྤྱིང་ནིའི་ཐུན་ཐག་བཅད་ཡོད་པ་ལས་ ད་ཚུན་གོགས་རམ་ཐོབ་པའི་མ་དངུལ་དེ་ཚུ་གིས་ འགྱུར་ལིང་གི་རིན་གོང་ཅིག་བསྟན་མི་འཐོན་ནི་ཨིན་པས།

གཙོ་བོ་ལྟ་ལང་གསར་བཞེངས་ཀྱི་ཟད་གོན་དང་སྤྱང་འགྲུལ་མཐའ་དག་གི་འགན་
ལུང་ང་བཅས་ར་གཞུང་དང་མི་མེད་ཀྱི་སྤྲུག་ལུ་བཞེས་དགོས་པ་ལས་བྱིན་སྐབས་ཅན་
ཀྱི་གནས་མཚོན་འདི་བཟུམ་མའི་ཉམས་གསོའི་ཞབས་ཏོག་ཞུ་ནི་གི་གོ་སྐབས་ཐོབ་ནི་
ཡིན་པས་ག་ནི་བསྐྱེད་པ་བཟང་པས་ཟེར་ཞུས་ཡི།

ཚོར་དཔོན་གྱིས་ཨོན་ཀུ་རུ་ཅེན་པོ་ཆེ་གིས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་གནང་པའི་གནས་
ཆེན་ལྷག་ཚང་དཔལ་སྤྲུག་ལྟ་ལང་ལུ་མེ་རྒྱུན་བྱུང་མི་འདི་ལུ་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མི་མེད་
གྱིས་མ་ཚད་འཛམ་གླིང་གི་སྤྱི་བོ་མང་རབས་ཅིག་ལུ་སློབ་མ་སློམ་བསྐྱེད་དགོས་བྱུང་རུང་
སྤྱི་ལོ་ལྟ་ལང་འདི་འཛམ་གླིང་ཡར་སོང་རུང་གཙོ་བོ་ནང་གི་སྤྲུག་གསུང་ཐུགས་ཉེན་ཚུ་ཙ་
ཅན་མང་ཉེད་རྫོགས་པ་ཅིག་སྤྱོད་ག་ནི་ཡང་མེད་པར་སྤྱང་ལོག་ཐོབ་ཚུ་གས་པའི་ཉེན་
འབྲེལ་བྱུང་མི་འདི་ལུ་ཡིད་ཆེས་བྱུང་པའི་ཁར་ལྷག་པར་དུ་ལྟ་ལང་དེ་ལོག་སྤྱོད་གསར་
བཞེངས་མཛད་ནིའི་དོན་ལུ་འབྲུག་གི་རྫོང་ཁག་ཁལ་ཅིག་གི་མི་མེད་ལས་ཅི་ཤེས་གང་
ལྟོར་གྱི་ཐོག་ལས་རྒྱབ་སྐྱོར་སྤུལ་ཏེ་སྤྲུག་སྤྱིད་ཞུ་ནིའི་ཁས་སྲུངས་སྤུལ་མི་འདི་ལུ་ང་བཅས་
ར་ཚོགས་དམངས་ཡང་སེམས་དགའ་མ་ཚད་ཡིད་རངས་དགོས་པ་བྱུང་ཡི། ལྟ་ལང་
གསར་བཞེངས་ཀྱི་ཐད་ལུ་མི་དབང་མངའ་བདག་ཅེན་པོ་ཆེའི་ཞབས་ལས་སྤོན་གྱི་ལྟ་ལང་
འདི་བརྒྱས་པ་འབད་བཞེངས་དགོས་པའི་བཀའ་རྒྱ་ཕེབས་ཡོད་པ་ལས་དོ་ཅི་གི་ལོ་ནག་
རྫོགས་པ་ཅིག་སྤྱང་སྤོལ་བཟོ་རིག་བཅུ་གསུམ་གྱི་ལམ་ལུགས་དང་འབྲིལ་ཏེ་ལྟ་ལང་གསར་
བཞེངས་ཀྱི་སྤྲུག་ལུ་འགོ་བཙུག་ནི་ཡིན་ཚུ་ལ་ཞུས་ཡི།

ཚོགས་དམངས་ཀྱིས་མི་དབང་མངའ་ཞབས་མཚོན་གི་ཐུན་བཞེངས་ཚོས་སྤྱོད་
དང་གཞུང་དེ་ལས་མི་མེད་ཀྱི་བསམ་པའི་རེ་བ་ལྟར་དུ་སྤྲུག་ཚང་དཔལ་སྤྲུག་ལྟ་ལང་དེ་
གསར་བཞེངས་བསྐྱབ་ཚུ་གས་པའི་རེ་བ་དང་སྤོན་ལམ་ཡོད་ལུགས་ཞུས་ཏེ་གསུང་གོས་
མཛུགས་སྤྱད་གནང་ཡི།

ཕ. ངང་ལམ་གྱི་དོན་ལུ་སྲུང་སྐྱོབ་དམག་མི་ཁ་སྐོང་།

བསམ་སྤྲོད་ས་རྫོང་ཁག་ ངང་ལམ་དུང་ཁག་གི་མི་སེར་ལས་ མི་སེར་སྤྱིར་བཏང་
གི་སྲུང་སྐྱོབ་ཀྱི་ལེ་ཕན་ལུ་དགོང་ས་ཉེ་ ངང་ལམ་ལུ་བརྟན་སྲུང་དྲག་པོའི་གསེང་མཁར་ཅིག་
བཙུགས་གནང་ཡོད་པ་ལས་ མི་དབང་མང་འ་ཞབས་ལུ་ ངང་ལམ་མི་སེར་གྱིས་ བརྟན་དྲན་
གསོ་ཞུ་ནི་དང་ ངང་ལམ་དང་དེའི་ མཐའ་སྐོར་གྱི་ས་གནས་ཁག་ལུ་ སྐྱེའུ་ཁྲིམས་ཀྱི་གནས་
སྤངས་ཉམས་སུ་སོང་མི་འདི་ལུ་མཛད་ཐབས་ཅིག་ཡོད་པ་ཅིན་ ད་རེས་ཡོད་པའི་སྲུང་སྐྱོབ་
དམག་མི་ཚུ་གི་ཁ་སྐོང་གནང་དགོས་པའི་ཞུ་བ་སུམ་ཡི།

དེ་ཁར་ སྲུང་ས་ཐང་ཁའི་སྤྱི་མི་གིས་ ད་ཚུན་མི་དབང་མང་འ་བདག་རེན་པོ་ཆེ་
མཚོ་གི་དབུ་འབྲེད་འོག་ལུ་ ང་བཅས་རའི་དྲག་ཁག་གསུམ་གྱི་དམག་རྡེ་ཚུ་གིས་ ངང་
སོར་ཕོག་པའི་སྲུང་སྐྱོབ་ཀྱི་འགན་ཁུར་ཚུ་འབྲས་ཤོར་མེད་པར་ བྱག་སྤྱོད་ཞུ་ཡོད་པ་ལས་
བརྟན་རྒྱལ་ཁབ་ནང་གི་ཞི་བདེ་དང་སྲུང་སྐྱོབ་ཚུ་ ཚུ་ལ་མཐུན་གནས་ཡོད་པ་ལས་ དྲག་ཁག་
གསུམ་གྱི་ཕྱོགས་གྲུབ་ལུ་བརྟན་སྤེ་ མི་སེར་ཚུ་ཡང་ ང་ལ་ ངང་ས་དགོས་པ་བྱུང་སྟེ་ཡོད།

ངང་ལམ་ལུ་ ཨ་སམ་གྱི་ཨུལ་པ་དང་ བོདོའི་གཡིབ་དམག་ཚུ་ལུ་བརྟན་སྲུང་སྐྱོབ་
ཀྱི་དཀའ་ངལ་ཐོན་ཡོད་པ་ལས་ མི་སེར་གྱི་ཆེ་སྲོག་དང་རྒྱ་དངོས་ཀྱི་སྲུང་སྐྱོབ་དོན་ལུ་ དྲག་
པོའི་དམག་སྐར་ཅིག་ དེ་ཁར་གཞི་བཙུགས་གནང་ཞུ། ད་རེས་ངང་ལམ་མི་སེར་ལས་
སྲུང་སྐྱོབ་དམག་མི་ཁ་སྐོང་དགོས་ལུགས་ཞུ་མི་འདི་ གལ་གནད་ཅན་ཅིག་ཨིན་རུང་ ངང་
ལམ་གྱི་སྲུང་སྐྱོབ་ཀྱི་དཀའ་ཆེ་གས་འདི་ ཁྲིམ་མཚེས་ཨ་སམ་མང་འ་སྤེའི་གཡིབ་དམག་
ཚུ་ལས་བརྟན་བྱུང་ཡོད་པ་ད་ འབྲུག་གི་མི་འབོར་དང་སྲུང་སྐྱོབ་དམག་རྡེ་ཚུང་ ཀྱུ་འདི་
གིས་ གཡིབ་དམག་ཚུ་ལུ་ དྲག་པོའི་ཐོག་ལས་ གདོང་ཐུག་འབད་ནི་གི་འོས་འབབ་ཙ་ལས་
ངང་མེན་འདུག། དེ་ཁར་ ལོགས་གཅིག་ལུ་ རྒྱ་གར་གཞུང་ལུ་དཀའ་ངལ་ངོ་མ་ཅིག་ཨིན་

མི་ ལ་སམ་མང་འ་སྤེའི་སྤེལ་བེང་དེ་ འབྲུག་གིས་བསལ་ཐབས་མཛད་ཚུགས་པའི་རེ་བ་
དང་ མཐོ་བསམ་ཡང་བཏང་མ་ཚུགས་པ་ཅིག་ཡིན་མ་དུ་ ལོགས་གཅིག་ལུ་ གཡིབ་དམག་
ཚུ་ལས་བརྟེན་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྤྱང་སྐྱོབ་ལུ་ཉེན་ཁ་སྐྱོམ་འབད་རང་བྱུང་སྤྱད་ནི་ཡིན་
པས། འདི་ལས་བརྟེན་ དཀའ་ངལ་དེ་བསལ་ལཱ་ལོ་གོ་དོན་ལུ་ ཆ་རོགས་འཆམ་ཤོས་དང་
ཐག་ཉེ་ཤོས་ཀྱི་བྱིམ་མཚེས་ཅིག་ཡིན་མི་ རྒྱ་གར་གཞུང་དང་གསུང་གྲོས་གནང་ནི་དེ་རང་
མ་གཏོགས་ ཐབས་ཤེས་གཞན་བཏོན་ཐབས་ ཚ་ལས་མ་མཐོང་བེར་ཞུས་ཡི།

དེའི་ལན་ལུ་ རྒྱུང་སྐྱོན་གོང་མ་གིས་ བ་རྟེང་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༧ ལྷོ་ཁ་པའི་ཚེས་ ༢༧
ལུ་ མི་ངན་བཀའ་མ་ཤེས་པ་ཚུ་གིས་ ཁྲིམས་སྤྱང་འགག་པ་ ༥ ལུ་དམར་བསད་དང་ ༣ ལུ་
མ་སྐྱོན་བཀའ་བྱུང་མ་ལས་ མི་དབང་མཚོག་གིས་ དེ་འབྲུག་ལས་ཉེན་མ་དེ་ལུ་རང་ ངང་
ལམ་ཀྱི་སྤྱང་སྐྱོབ་ཀྱི་གནས་སྤྱང་ས་ཚུ་ གཟེའ་ཞིབ་མཛད་ནི་འདི་དོན་ལུ་ ངང་ལམ་ལུ་ཆིབས་
བསྐྱོད་གནང་ཡི། མི་དབང་མཚོག་གིས་ མི་སེར་གྱི་ཉེན་སྤྱང་མཐའ་དོན་ལུ་ ཐུགས་ཚ་གུང་
སྐྱོམ་བཞེས་ཏེ་ ངང་ལམ་ལུ་སྤྱང་སྐྱོབ་དམག་སྐར་ཅིག་ འབྲུག་མགྱོགས་འབད་ གཞི་བཙུན་
འབད་དགོས་པའི་བཀའ་རྒྱ་གནང་བྱུང་མི་དང་འབྲེལ་ཏེ་སྤྱང་སྐྱོབ་དམག་སྤྱི་ཅིག་བཙུགས་
ཡོད་པ་མཚན་ དེ་ཁའི་དམག་ཁང་གསར་པའི་ལཱ་ཚུ་མཇུག་བསྡུ་ཚར་ཞིན་མ་ལས་ ད་རུང་
དམག་མི་ཁ་སྐོང་བཙུག་དགོས་པའི་བཀའ་རྒྱ་གནང་བྱུང་མ་ལས་ དྲག་པོའི་ལས་ཁུངས་
ཉོངས་ལས་ དེ་བཞིན་གྱི་ཕུག་ཕྱིད་ཞུས་གྲུབ་ཅི།

དེ་དང་འབྲམ་སྤྱི་ མི་དབང་མཚོག་གི་དགོངས་བཞེད་དང་འབྲེལ་ཏེ་ སྤོབ་སྤྱད་
ཀའ་ལོ་ལ་ གསར་སྤྱང་ དེ་ལས་ ཚེ་རང་ དཀྱིལ་འཁོར་ཐང་དང་ མཚོ་ཁ་ན་ལུ་ དྲག་པོའི་
དམག་སྤྱི་ཚུ་གཞི་བཙུགས་འབད་ཡོད་པ་མཚན་ དགོ་ལེགས་སྤྱད་དང་ ལྷན་བཟུ་རི་ ཀའ་ལོ་
ལོ་ལ་ ལ་ལའི་ དེ་ལས་སྤྱད་ཏེ་གྱི་མི་སེར་ཚུ་ལུ་ ཉེན་སྤྱང་བྱིན་ནི་གོ་དོན་ལས་ དྲག་པོའི་
གསེང་མཁར་ ༩ པ་དེ་ དགོ་ལེགས་སྤྱད་ལོ་ད་རའི་ལུ་གཞི་བཙུགས་འབད་ཡི། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༧

ལྷན་ སའི་ཚོས་ ༡༥ ལུ་བདེ་བ་ཐང་ལུ་ དུན་ཉག་གི་ཡིག་ཚང་གི་གཙོ་ཁང་དེ་ དྲག་པོའི་དམག་
རྩེ་ལུ་ ཅིས་སློན་འབད་བའི་ ལྷུ་ལས་ ག་མང་མཁར་ ༡༠ ས་དེ་དེ་ཁར་གཞི་བཙུགས་འབད་
ཡོད། དེ་གིས་ཡང་མ་ཚད་ ད་རུང་མི་དབང་མཚོ་གི་བཀའ་རྒྱ་ལྟར་དུ་ བདེ་བ་ཐང་ལུ་
དམག་རྣམ་གྱི་གཞི་རྟེན་མཐུན་རྐྱེན་གསར་པ་ཚུ་ རྒྱབ་པའི་བསྐྱེད་རང་ཡོད་ཟེར་ཞུས་ཏེ་
འབྲུག་གི་དྲག་ཁག་གསུམ་གྱི་དམག་རྩེ་ཚུ་གིས་ ཅ་བ་ ༣ ལུ་ རྒྱུ་ཁབ་གྱི་སྲུང་སྐྱོབ་འབད་
ནི་ལུ་ སྤྲུག་སྲུང་འཐུས་ ཤོར་མེད་པར་ཞུ་ཚུ་གསུང་པའི་ཁས་སྲུང་ས་རྩིལ་སུ་ཡོད་ཟེར་ཞུས་ཡི།

དེ་ལུ་ མོང་རྒྱར་རྫོང་ཁག་སི་ལམ་སློལ་སློལ་མི་གིས་ མོང་རྒྱར་གྱི་ས་གནས་སི་ལམ་
སློལ་དང་དགོངས་འདུལ་དེ་ལས་ གཞུལ་རྒྱང་གི་ས་གནས་འབྲོག་རྒྱར་ཚུ་ནང་ ཞུལ་པ་
དང་བོདོའི་གཡིབ་དམག་ཚུ་གིས་ སློབ་དུ་འཇུག་འོང་ནིའི་ཉེན་ཁ་ཡོད་པ་ལས་བརྟེན་
ས་གནས་དེ་ཁའི་མི་སེར་ཚུ་ འདྲོག་ཟུག་དང་འཚོར་སྤང་གིས་ ཞག་ཡང་ལེགས་ཤོམ་
འབད་ ཉལ་མ་ཚུ་གསུང་པའི་ཚུ་གུང་མོག་སྟེ་ཡོད་པ་ལས་ གཞུང་ལས་ རྒྱབ་སྐྱོབ་དོག་དང་
བརྟེན་ཏེ་ སྲུང་སྐྱོབ་དམག་མི་རྒྱ་བསྐྱེད་གཏང་གནང་ཚུ་གསུང་པ་ཅིན་ དེ་ལུ་ མི་སེར་གྱི་ཁོངས་
ལས་ སེམས་གྱི་གདིང་ལས་རང་ བཀྱིན་དགའ་ཚོར་ཚེ་ནི་ཨིན་པས་ཟེར་ཞུས་ཡི།

དེ་ཁར་ མི་དབང་མངའ་བདག་ཅིན་པོ་ཚེ་མཚོ་གི་གིས་ རང་ལམ་དུང་ཁག་ནང་
དམག་རྣམ་བཙག་ནི་གི་ཁྱིམ་ཉུང་སུ་ཅིག་མ་གཏོགས་མེད་པ་ལས་བརྟེན་ ས་ཁོངས་དེ་ཁའི་
སྲུང་སྐྱོབ་དང་སློལ་སྐྱོབ་སྐྱོབ་སྐྱོབ་ཉེན་སྲུང་གི་དོན་ལུ་ ད་རེ་ས་ཁྱིམ་སྲུང་འགག་པ་ ༢༥ དང་
བརྟེན་སྲུང་དམག་མི་ ༤༠ ལས་སྤྲུག་སྲུང་ བཞག་མ་ཚུ་གསུང་ཟེར་གསུངས་གནང་ཡི། དེ་ཁར་
རང་ལམ་ས་ཁོངས་གྱི་མི་སེར་ཚུ་འོ་ཚེ་སློག་སྲུང་སྐྱོབ་དང་འཚོར་གཞི་ ༤ སའི་ནང་ བཟོ་
གུའི་ལས་འགུལ་སློལ་ཤོས་ ༥ འི་གུལ་ལས་ གདུང་བསམ་ཅི་ས་འདུལ་ཁང་འདི་ ལག་
ལེན་འཐབ་ནིའི་དོན་ལུ་ རང་ལམ་གྱི་སྲུང་སྐྱོབ་གྱི་གནས་སྲུང་ས་དེ་ ཉ་ཅང་གིས་གལ་ཆེ།
འདུལ་ཁང་འདི་གཞི་བཙུགས་འབད་ནིའི་དོན་ལུ་ རྒྱ་གར་གཞུང་གིས་གྲོལ་རམ་ཏེ་རུབ་ས་

ཡ་ ༤,༠༠༠ འབྲུན་ནི་ཡོད་པའི་ཐོག་ལས་ ས་ཡ་སྟོང་སྟེང་སྟེང་གི་ཚུལ་དུ་ཅིག་བྱེད་ཏེ་ འཁོར་
ལམ་དང་སྟོག་མེད་གཞི་རྒྱ་བཟུང་ནི་འདྲ་ལྟ་ཡང་འགོ་བཟུང་ཚེ་ཡི། འབྲུལ་ཁང་འདི་
ནང་ལས་ ཉེན་མེད་ལུ་ ཅེ་ས་མེ་གྲིག་ཀྱན་ ༡,༥༠༠ དེ་ཅེ་གི་ཐོན་སྐྱེད་བྱུང་ཚུགས་ནི་ཨོན་རུང་
ལས་འགྲུལ་འདི་ལུ་ ཨུལ་པ་དང་བོ་དོ་འེ་གཡིབ་དམག་ཚུ་གིས་ གཞོན་ནི་འེ་ཉེན་ལ་
འཚབས་ཆེན་ཡོད་པའི་བཀའ་རྒྱ་གནང་ནི་དང་འབྲེལ།

མི་སེར་འབྲུས་མི་ཚུ་གིས་མ་མཁུན་མེད་པ་བཞིན་དུ་ གོ་མཚོན་ཅན་གྱི་གཡིབ་
དམག་ཚུ་གིས་ ངང་ལམ་ས་ཁོངས་ཀྱི་ནགས་ཚལ་ཚུ་ནང་ སྟོན་སྐྱར་བཅགས་ཏེ་སྟོན་པ་
གིས་མ་ཚད་ ས་སྟོ་འདི་ནང་སྟོན་མི་ འབྲུག་མི་ཚུ་དང་ནེ་ཚལ་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ལས་བྱེད་
པ་ཚུ་ལུ་ རང་གི་ས་ཁོངས་ཀྱི་ས་གནས་འདི་དང་ འདི་ཁར་ རྒྱུན་འགྲུལ་འཐབ་མེ་ཚོགས་
ཟེར་བའི་བཀའ་བསྟུན་མེན་ཚད་འབད་ཡོད་པ་ལས་བཟུན་ ཐོན་སྐྱོན་འཚོ་ནི་ཚུ་ཡང་
གཏེ་ཏོང་ས་འཚོ་ཚོགས་དང་མ་ཚོགས་པའི་ས་སྟོ་ཡང་ གཡིབ་དམག་ཚུ་གིས་ བཟོ་བཞག་སྟེ་
དེ་ཁའི་མི་སེར་ཚུ་གིས་ ཉེན་ཅིམ་བཞིན་གྱི་འཚོ་སྐྱོང་འཐབ་ནི་ལུ་ དཀའ་ཐབས་སྟོན་འབད་
རང་བཀའ་ཡོད་པ་ལས་ མི་སེར་འབྲུས་མི་ཚུ་གིས་ ངང་ལམ་ལུ་སྤྱང་སྟོབ་ཀྱི་དཀའ་ངལ་
འདི་ སྟོན་ཅིག་འབད་རང་ ཅེ་ས་འཛོགས་གནང་སྟེ་ སྤྱང་སྟོབ་དམག་མི་ཁ་སྟོང་ དགོས་པའི་
ཞུ་བ་ཚོའི་འདུ་ལུ་སུལ་མ་ཨོན་པས།

འདི་འབད་མེད་ཉེན་ལ་ཅན་གྱི་ས་ཁོངས་ཚུ་ནང་ སྤྱང་སྟོབ་དམག་མི་བཟུངས་པ་
ཅིན་ སྤབས་མ་བདེམ་དང་ ཉེན་ལ་ཡོད་པ་ཚུ་ བསལ་ཚུགས་པའི་མཚོ་བསམ་གཏང་དོ་
བཟུམ་འབད་ ཉེན་ལ་དེ་ཞི་མི་འགྱོ་བས་ ཟེར་གསུངས་གནང་པའི་ཁར་ ཉེན་ལ་ཡོད་སའི་
ས་སྟོ་ཚུ་མཉམ་ནང་ སྤྱང་སྟོབ་དམག་མི་ཚུ་བཟུང་ད་པ་ཅིན་ ཨ་སམ་གྱི་ཨུལ་པ་དང་བོ་
དོ་འེ་གཡིབ་དམག་ཚུ་གིས་ འབྲེལ་བཅོམ་འབད་ནི་དང་སྤབས་ མ་བདེམ་ཅེང་བཀའ་བཟོ་
ནི་འེ་ཉེན་ལ་ཡོད་པའི་ཁར་ ང་བཅས་རའི་སྤྱང་སྟོབ་དམག་མི་ཚུ་ འབྲེལ་ས་སྟོར་འགྱོམ་

ད་ ཡུལ་པ་དང་བོ་དོའི་གཡིབ་དམག་ཚུ་གིས་ གོ་མཚོན་གྱི་ཐོག་ལས་ ང་བཅས་རའི་
དམག་མི་ཚུ་ལུ་གཞོན་སྐྱོན་སྐྱེལ་ཐོན་འོང་པ་ཅིན་ འདི་དང་བསྐྱུན་པའི་དགྲ་ལེན་ ང་བཅས་
རའི་དམག་མི་ཚུ་གིས་འབད་བའི་བསྐྱང་ལས་ སྲུང་སྐྱོབ་གྱི་ཉེན་ཁ་དེ་ཆེ་སུ་འབད་རང་
འཐོན་ནི་མ་གཏོགས་མར་ བལ་མི་འགྱོ་ནི་ཨིནམ་ལས་བཏེན་ ཚོཌ་འདྲའི་འབྲས་མི་ཚུ་
གིས་སྲུང་སྐྱོབ་གྱི་སྐོར་ལས་ ཐུགས་བསམ་ལེགས་ཤོམ་འབད་རང་བཞེས་དགོས་པ་
འདྲུག། ཡུལ་པ་དང་བོ་དོའི་གཡིབ་དམག་ཚུ་གིས་ འབྲུག་པའི་ས་ཁོངས་ནང་རྫོང་སྐར་
མ་བཅགས་པའི་ཉེ་མ་ལས་ངང་ལམ་དུང་ཁག་ལུ་བསྐྱུན་སྲུང་དམག་མི་བཅུག་ནི་གི་ཐུན་
ཐག་བཅད་ཚར་ཡོད་པ་ལས་ ན་ཉིང་ལས་རང་ དམག་སྐར་རྒྱབ་ནི་གི་ལུ་འགོ་བཅུགས་ ཉེ་
ཡོད་པ་ལས་ འདིའི་དོན་ལུ་ཟད་གྲོན་བསྐྱེམས་ཡུད་པ་ཅིག་ དངུལ་ཀྱམ་ས་ཡ་ ༥༢ དེ་ཅིག་
གནས་ནི་ཨིན་པས་ཟེར་གསུང་ས་གནང་ཡི།

དེ་ལུ་ཅི་རང་སྤྱི་མི་གིས་ རྒྱ་གར་གྱི་མི་ཁུངས་ ཡུལ་པ་དང་བོ་དོའི་གིས་ ཁོང་རའི་
ཨ་སམ་མང་འ་སྤེའི་ནང་ སྤེལ་བེང་སྟོང་པ་གིས་མ་ཚད་ གནང་བ་མེད་པར་འབྲུག་པའི་
ས་ཁོངས་ནང་འཇུལ་ཉེ་ཞི་བདེ་ལུ་དགའ་མི་ འབྲུག་པའི་མི་སེར་ལུ་ཡང་ དཀའ་རྙོགས་
བཟོ་ཡོད་མི་དེ་ ངལ་རང་ས་མ་ཚུཌ་པའི་གནད་ཅིག་ཨིན་པས། ཨིན་རུང་མི་དབང་མང་འ་
བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གིས་ གསུང་ས་གནང་མ་བཞིན་དུ་ དྲག་པོའི་སྲུང་སྐྱོབ་དམག་མི་
སྐྱིང་སྐྱིང་བཅུག་ནིའི་ཐབས་ལམ་རྒྱང་མ་ཅིག་གིས་དཀའ་རྙོགས་དེ་ སེལ་ཐབས་མིན་
འདྲུག། འདི་ལས་བཏེན་ རྒྱ་གར་གྱི་མི་ཁུངས་ཨིནམ་ལས་ འབྲུག་དང་རྒྱ་གཞུང་གཉིས་
གྱིས་ ཉེ་ཅང་གིས་ཉེན་ཁ་ཆེ་བའི་གནད་དོན་འདི་ལུ་ གསུང་གྲོས་ཚུ་ཞིབ་ཞིབ་འབད་
གནང་སྟེ་ དཀའ་ངལ་དེ་སེལ་ཐབས་མཛེད་ནི་མ་གཏོགས་ གཞན་ཐབས་ཤེས་གང་ཡང་
མིན་འདྲུག་ཟེར་ཞུས་ཡི།

དེ་བཞིན་ བསམ་སྒྲོང་ས་ཚོང་བདག་གིས་ ཁོང་གི་ཚོང་ལག་ཡར་རྒྱས་ཚོགས་སྐྱོང་གི་ཞུ་བ་འཛོམས་ཚུ་ནང་ ལྷུ་ལ་ཕ་དང་བོ་དོའི་གཡིབ་དམག་ཚུ་ལས་བརྟེན་ བསམ་གྲུབ་སྒྲོང་ས་མཁར་ལུ་ སྤྱང་སྐྱོབ་ཀྱི་དཀའ་སྤྱོད་ཡོད་པའི་སྐོར་ལས་ གསུང་གྲོས་ལན་མང་གྲུང་ཡོད་པ་ད་ ད་རེ་ས་ནང་ས་པར་སྤྱང་སྐྱོབ་ཀྱི་ཉེན་ཁ་ཆེ་ཤོས་རང་ རང་ལམ་དྲུང་ལག་ལུ་ཡོད་པ་ལས་བརྟེན་ མི་དབང་མང་འ་བདག་རེན་པོ་ཆེ་འི་ཞབས་ལས་ མི་སེར་གྱི་བདེ་ཐབས་ལུ་ ཐུགས་བརྩེས་གཟེགས་ཏེ་ གོང་འཕེལ་གྱི་གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་དང་ས་གནས་ཀྱི་མི་སེར་ཚུ་གི་ཆེ་སྐོག་དང་རྒྱ་ནོར་སྤྱང་སྐྱོབ་ཀྱི་དོན་ལུ་ བརྟེན་སྤྱང་དྲུག་པོའི་དམག་མི་བཅུ་གས་གནང་མི་ལུ་བརྟེན་ཆེ། འདི་འབད་ཨ་ད་ འདི་གིས་འཆར་གཞི་ ༥ པའི་ནང་གཏུང་བསམ་ཚེ་ས་ལས་འགྲུལ་གཞི་བཅུ་གས་ཀྱི་ལུ་འཕྲོ་མཐུན་དེ་འབད་ནིའི་སྤྱང་སྐྱོབ་རྒྱུ་མ་ཅིག་ལུ་ བརྟེན་མི་ཚུ་འཕྲོ་མི་ལས། ལས་འགྲུལ་དེ་ལས་ སྤྱང་སྐྱོབ་ཀྱི་གནས་སྤྱང་ས་སྤྱིང་སྤྱིང་ཅིག་བཟོ་མ་ཚུ་གས་པ་ཅིན་ རྒྱ་གཞུང་ལས་གྲོགས་རམ་མ་དངུལ་འབོར་ཆེ་ཏོག་ཏོ་བྱེད་མི་དེའི་གྲུབ་འབྲས་ལེན་ཤོམ་གྲུང་ཚུ་གས་པར་ ལཱ་ལག་འོང་ནི་ལེན་པའི་ཚུ་གུང་སྐོམ་ཤོག་སྟེ་ ཚོར་འདུ་ཆེན་མོ་ལུ་ སྤྱང་སྐྱོབ་ལ་སྤོང་ལུ་དགོས་པའི་གྲོས་གཞི་སྤུལ་དགོས་པ་གྲུང་ཡི་ཟེར་ཞུས་ཡི། ལེན་རུང་གྲེལ་ཟེང་ཅན་གྱི་ས་ཁོངས་ཚུ་ནང་ སྤྱང་སྐྱོབ་ལ་སྤོང་བཅུ་ག་ཅི་དེ་གིས་ དཀའ་ངལ་སེལ་ནི་ལས་ལྷག་སྟེ་ གྲེལ་ཟེང་ཉེང་བཀལ་འཐོན་ནིའི་ཉེན་ཁ་ཡོད་པ་མ་ཚད་ རང་བཅས་ར་ལུ་སྤྱང་སྐྱོབ་དམག་མིའི་ཁ་གྲུང་ས་ཉུང་སུ་ལས་མེད་མི་དེ་ཡང་ ཐུགས་བཞེད་གནང་དགོས་པ་བཞིན་དུ་ ཉེན་ཁ་དང་དཀའ་ངལ་ཡོད་སའི་ས་སྐོག་ར་ནང་ སྤྱང་སྐྱོབ་དམག་ མི་ལེ་ཤ་འབད་བཅུ་གས་མི་ཚུ་གས་འོང་ཟེར་ཞུས་ཡི།

འདི་ལུ་སྤོ་ཚོར་མི་སེར་འབྲས་དཔོན་དང་ ཐེམ་སུག་ཚོང་ལག་སྤྱི་མི་གིས་ མ་གཞི་སྤྱང་སྐྱོབ་ཀྱི་དཀའ་ངལ་སྐོར་ལས་ མི་དབང་མཚོག་གིས་གསུང་ས་གནང་མི་འདི་ རེ་ས་བདེན་ལེན་རུང་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མཐའ་དོན་ལུ་ འཕུལ་གི་ལུ་དང་མཇུག་གི་དོག་གཏང་

ངང་ལམ་ལུ་ཅི་སའི་ལས་འགུལ་སྐྱོམ་ཤོས་ འགོ་བཙུགས་ཏེ་ཡོད་མི་དེ་ནང་ སྲུང་སྐྱོབ་
སྐྱོང་སྐྱོང་འབད་བཙུག་མ་གནང་པ་ཅིན་ ལས་འགུལ་དེ་ ཅ་ལས་རང་མཐར་འབྱོལ་མི་
ཚུ་གས་ནི་ཨིནམ་ལས་ སྲུང་སྐྱོབ་དམག་མི་ཁ་སྐོང་འོས་ཚད་ལྟན་ཏོག་ཏོ་བཙུག་གནང་
དགོས་པའི་གསོལ་འདེབས་ཞུས་ཡི།

ཚོའ་འདྲུ་ཆེན་མོ་གིས་ ཞུལ་པ་དང་བོདོའི་གཡིབ་དམག་ཚུ་གིས་ གདུང་བསམ་
ཅི་སའི་ལས་འགུལ་དང་དེ་ཁའི་མི་སེར་ཚུ་གི་ཚེ་སྲོག་དང་རྒྱ་དངོས་ལུ་གཞོན་འཚེ་སྐྱོམ་
འབད་རང་འབྱུང་ནི་འི་ཉེན་ཁ་འཚབས་ཆེན་ཡོད་པ་ལས་བཟེན་ མི་སེར་ལས་སྲུང་སྐྱོབ་
དམག་མི་ཁ་སྐོང་བཙུགས་དགོས་པའི་གསོལ་འདེབས་ཞུས་བྱུང་མ་ལས་ ཚོགས་འདུའི་
གསུང་གོས་གནང་མ་དེ་མི་དབང་མང་འ་ཞབས་ཀྱི་དགོངས་འཆར་དང་བསྟན་སྲུང་དྲག་
པོའི་ལས་རིམ་ཚུ་དང་མི་སེར་གྱི་རེ་འདོད་ཚུ་ཕན་ཚུན་གོ་བཅའ་ལེན་ཤོམ་འབད་འཕྲོད་ཅི།

ཨིན་རུང་ རྩེལ་ཟེང་ཅན་གྱི་ས་ཁོངས་ཚུ་ནང་ སྲུང་སྐྱོབ་དམག་མི་ཁ་སྐོང་ས་ཡམས་
སེང་འབད་ནི་དེ་གིས་ ཉེན་སྲུང་ལུ་ཕན་ཐོགས་འབྱུང་ནི་མེན་པར་ ལྷག་པར་དུ་དཀའ་ངལ་
འབྱུང་ནི་འི་ཉེན་ཁ་ཡོད་པ་ལས་ ངང་ལམ་ལུ་སྲུང་སྐྱོབ་དམག་མི་ཁ་སྐོང་བཙུག་བཞག་གི་
ཐད་ས་ཁོངས་ཀྱི་གནས་སྟངས་དང་བསྟན་ཏེ་མི་དབང་མང་འ་བདག་རེན་པོ་ཆེའི་བཀའ་
རྒྱ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ ལག་ལེན་འཐབ་ནི་འབད་གོས་ཚེད་གྲུབ།

བ. མི་དབང་མང་འ་ཞབས་ཀྱི་སྐྱེའི་ཉེན་སྲུང་།

ཕྱ་གོ་རྫོང་ཁག་དོས་སྟེང་དང་མང་ཅང་རྩྭ་རལ་ ལུགས་གཉིས་ ལམ་གོང་བཙན་
ཏོག་ཚེད་འོག་ཚུ་གི་མི་སེར་ལས་ རོ་ལོག་པའི་རྩེལ་ཟེང་དང་ ཞུལ་པ་དང་བོདོའི་དཀའ་
ཚོགས་མང་ཆེར་ཐོན་ཡོད་པའི་གནད་ལས་བཟེན་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གནས་སྟངས་དེ་ལུ་

ཉེན་འཚུབས་མང་སུ་ཐོན་ཏེ་ཡོད་རུང་ མི་དབང་མང་འུ་ཞབས་མཚོག་གིས་སྐྱེ་སྲོག་གི་
ཉེན་ཁ་ལུ་ཡང་མ་འཛོམས་པར་ རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་སེར་གྱི་མཐའ་དོན་ལོན་ཏེ་ཐུན་བཞེད་
གནང་སྟེ་ ཉེན་ཁ་ཅན་གྱི་ས་གནས་ཚུ་ནང་ ཐད་ཀར་བྱོན་གནང་མི་འདི་ལུ་ ང་བཅས་མི་
སེར་ཡོངས་ཀྱི་སེམས་ལུ་ མ་ཐེག་པའི་ཚེ་གུང་སློམ་ཡོད།

ད་ཚུན་ མི་དབང་མང་འུ་ཞབས་མཚོག་གིས་སྐྱེ་བསོད་དབང་ཐང་དང་ ང་བཅས་
རའི་སྲུང་སྐྱོབ་ཀྱི་ལས་རྩེ་སྐྱེ་སྲུང་དང་ བསྟན་སྲུང་ འགག་སྲུང་བཅས་དྲག་ཁག་གསུམ་
གྱིས་ དད་དམ་སྟོན་མེད་ཀྱི་སྐོ་ལས་ འཇུག་ཤོར་མེད་པར་ ཕྱག་སྨྱེད་ཞུ་བའི་གནད་ལས་ མི་
དབང་མང་འུ་ཞབས་མཚོག་ལུ་ བར་རྒྱུན་གང་ཡང་མ་བྱུང་པར་ རྒྱལ་གཞུང་འབངས་
གསུམ་གྱི་དབུ་འབྲེད་ལམ་སྟོན་འབད་བཞུགས་ཡོད་མི་འདི་ ང་བཅས་མི་སེར་ཚུ་ ག་ཅི་
ལས་ཡང་ལྷག་པའི་ཁ་རྗེ་སློམ་འབད་རང་བཟང་ཡི། ད་ལས་པར་མི་དབང་མཚོག་གིས་
ཉེན་འཚུབས་ཅན་གྱི་ས་གནས་ཚུ་ནང་ ཚིབས་བསྐྱོད་མ་གནང་པར་གནད་དོན་འབྲེལ་བ་
འཐབ་དགོས་པ་ཚུ་ འབྲེལ་ཡོད་འགོ་དཔོན་ཚུ་གཏང་གནང་ནི་ཡོད་པ་ཅིག་ཟེར་ཞུས་ཡི།
གལ་སྲིད་ ངེས་མེད་ཀྱི་དབང་ལས་ མི་དབང་མང་འུ་ཞབས་སྐྱེ་ཉིད་རང་ ཚིབས་བསྐྱོད་
གནང་དགོས་པའི་གནད་འགག་ འཚབས་ཚེན་ཐོན་པ་ཅིན་ དེའི་དོན་ལུ་སྐྱེའི་ཉེན་སྲུང་
གི་གྲུབ་སྐྱིེགས་ཚུ་ སྟོན་མེད་མཛད་དེ་བཀྲིན་བསྐྱུང་། མི་དབང་མང་འུ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་
མཚོག་གིས་སྐྱེའི་ཉེན་སྲུང་མཐའ་བཅོན་ཏོག་ཏོ་འབད་ཕྱག་སྨྱེད་ཞུ་ཚུགས་པའི་དོན་ལུ་ དྲག་
རྩེ་གསུམ་ལས་ ཉ་ཅང་གིས་ཕྱོགས་གྲུབ་དང་ རྒྱ་ཅལ་ལྷན་པའི་དམག་མི་ཚུ་བཅག་གདམ་
རྒྱལ་སྟེ་ དམིའ་བསལ་གྱི་སྲུང་སྐྱོབ་ཀྱི་སྲིང་བཅར་བྱིན་དགོས་པའི་ཁར་ སྲུང་སྐྱོབ་དམག་མི་
གི་ཁ་གུང་ས་ཡང་ ཡར་སེང་མཛད་དགོས་པའི་ཞུ་བ་སུམ་ཡོད།

དྲག་པོའི་གུང་སྟོན་གོང་མ་སྐྱམ་རྗེ་རྗེ་གིས་ མི་དབང་མཚོག་གིས་ རྒྱལ་ཁབ་དང་
མི་སེར་གྱི་མཐའ་དོན་ལུ་ མང་འུ་ཞབས་སྐྱེ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེའི་ཉེན་སྲུང་ལུ་ དུམ་དྲ་ཅིག་ཡང་ཐུགས་

སྒྲིབ་མེད་པར་ ཉེན་འཚུབས་ཅན་གྱི་ས་གནས་ཚུན་ནང་ དུས་རྒྱུན་དུ་ཆིབས་བསྐྱོད་གནང་མ་
ལས་ མི་སེར་ཡོང་ས་ལུ་ སྐྱེའི་ཉེན་སྲུང་གི་ ཚོགས་པོ་གོ་བཅུ་ཅེག་ ང་བཅས་དྲག་དམག་
ལུ་ཡང་ ཚོགས་སྐོམ་འབད་རང་པོ་ག་སྟེ་ཡོད་པའི་ནང་ལས་ཡང་ ཞུལ་པ་དང་བོདོའི་
གཡིབ་དམག་ཚུ་གིས་ ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་འཛུལ་ཏེ་ཡོད་པ་ལས་ ཉེན་སྲུང་དམག་
མི་ལུ་ ཚོགས་པོ་གོ་བཅུ་ཅེག་རང་པོ་ག་སྟེ་ཡོད་ཟེར་ཞུས་ཡི།

གྲུང་སྲོན་གོང་མ་གིས་ ཚོགས་པོ་གོ་བཅུ་ཅེན་མོར་དྲག་གསོ་ཞུ་མིའི་ནང་ མི་དབང་
མཚོག་གིས་ ངོ་ལོག་པའི་བྲེལ་ཟེང་དང་ ད་ལྟོའི་གནས་སྟངས་བཅུ་མའི་འབྲུག་མིའི་
བདེ་སྐྱིད་ཀྱི་མཐའ་དོན་ལུ་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཉེན་སྲུང་གི་ཐུགས་འགན་དེ་ མི་དབང་མཚོག་གིས་
རང་ ཉེན་སྲུང་འབད་མཛེད་དང་མཛེད་བཞིན་པར་ཨོན་ཟེར་ཞུས་ཡི།

སྤྱི་ལོ་༡༩༩༠ལོར་ ངོ་ལོག་པའི་བྲེལ་ཟེང་ཟོན་པའི་སྐབས་ལུ་ རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་སེར་
གྱི་མཐའ་དོན་གལ་ཆེ་མི་ལུ་ཐུགས་ཀྱིས་མ་བཟོད་པར་ བྲེལ་ཟེང་བྱུང་སའི་མཐའ་ཟུར་གྱི་ས་
གནས་ཚུ་ནང་ མི་སེར་གྱི་བྱ་སྐབས་བདེ་མིན་ཚུ་གཞིགས་ནིའི་དོན་ལུ་ སྐབས་སྐབས་ལུ་
ཞབས་ཐང་འབད་ཡང་ བྱོན་གནང་པའི་ཁར་ ཉེན་སྲུང་དམག་མི་ཚུ་ལུ་ འགན་ཁག་སྐྱིང་
སྐྱིང་འབད་འབག་སྟེ་ ལུ་འབད་ཚུ་ཉེན་མེད་པའི་མན་ཐབས་ལུ་ མི་དབང་མཚོག་གིས་རང་
བཀའ་སྲོབ་གནང་སྟེ་ རྒྱལ་སྐྱོར་མཛེད་གནང་ཡི་ཟེར་ཞུས་ཡི།

གྲུང་སྲོན་སྐོམ་ཐོ་རྒྱུ་གིས་ ཚོགས་པོ་གོ་བཅུ་ཅེན་མོར་ དྲག་དམག་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ མི་
དབང་ཞབས་ཀྱི་སྐྱེའི་ཉེན་སྲུང་གི་ འགན་ཁག་ཉེན་སྲུང་འབྲུག་མིའི་མེད་པར་ དྲག་དམག་
གིས་ འབག་ནིའི་ཁས་ལེན་ཞུ་བའི་ཁར་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྐྱོབ་དང་ཉེན་སྲུང་གཏོང་ལེན་
འབད་ནི་གོ་དོན་ལུ་ ཉེན་སྲུང་དམག་མི་ལུ་ མི་སེར་གྱི་ཁ་ཐུག་ལས་ཡང་ཡིད་ཆེས་དང་སྲོ་
གཏད་དགོས་ཟེར་ཞུས་ཡི།

དེ་ལས་ སྤངས་རྫོང་དང་རྫོང་ལག་སྤྱི་མི་ ༢ ཀྱིས་ མི་དབང་མངའ་ཞབས་
 མཚོག་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ ཀྱི་སྤངས་སྐྱོབ་ཀྱི་དོན་ལུ་ སྤྱི་ལོ་༡༩༩༩་ལོ་དང་ནང་གི་ལོ་རྒྱུ་སྤྱིད་སྤྱིག་
 གི་རེ་ལྟོས་ མི་སེར་ཡོངས་ཀྱི་ཕམ་ཨིན་པ་ལས་ མངའ་ཞབས་ཀྱི་སྤྱི་ལོ་ཉེན་སྤང་དེ་ ཉ་ཅང་
 གིས་གལ་ཅན་ཅིག་ཨིན། མི་དབང་མཚོག་གིས་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མཐའ་དོན་དང་མི་སེར་གྱི་
 སྤྱིད་སྤྱིག་ལུ་དགོངས་བཞེད་གནང་སྟེ་ ཉེན་འཚུབས་ཅན་གྱི་ས་གནས་ཚུ་ནང་ སྤྱི་སྤྱིག་
 ལུ་ ཡང་མ་འཛོམས་པར་ སྤོན་གནང་རུང་ དྲག་ལག་ ༣ གྱི་ཁ་བྱུག་ལས་ སྤྱི་ལོ་ཉེན་སྤང་
 འབྲས་ཤོར་མེད་པར་ སྤྱིག་སྤྱིད་ལུ་བའི་གནད་ལས་ སྤྱི་སྤྱིག་ལུ་བར་ཆད་གང་ཡང་མ་བྱུང་
 པར་བཞུག་ཡོད་མི་འདི་ ང་བཅས་མི་སེར་ཚུ་ཁ་རྗེ་བཟང་ཡི། ད་ལས་པར་ཡང་ མི་དབང་
 མངའ་ཞབས་མཚོག་གི་སྤྱི་ལོ་ཉེན་སྤང་གི་འགན་ཁུར་ཉེ་ལ་བུ་ དྲག་ལག་ ༣ ཀྱིས་སྤྱིག་སྤྱིད་
 ལུ་ལོ་འབད་ གུང་སྤོན་གོང་མ་གིས་ཁས་སྤངས་ལུ་ལོ་འདི་ལུ་ མི་སེར་ཡོངས་ཀྱིས་
 སེམས་ངལ་རངས་པའི་ཁར་ ང་བཅས་ཀྱིས་ མི་དབང་མཚོག་ཉེན་འཚུབས་ཅན་གྱི་ས་
 གནས་ཚུ་ནང་ ཚིབས་བསྐྱོད་གནང་ནི་མེད་ཅིག་འབད་ བཞུག་བསྐྱོད་དགོས་ཟེར་ལུ་
 ཨིན་རུང་ མི་དབང་མཚོག་གིས་ རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་སེར་གྱི་མཐའ་དོན་ལོན་ལུ་དགོངས་པ་
 རྒྱུ་ཚེ་ལོ་དེ་གིས་ ཉེན་ཅན་གྱི་ས་གནས་ཚུ་གི་གནས་སྤངས་པ་འོ་མ་གཟེར་ ཞབ་མཛེད་ལོ་འདི་དོན་
 ལུ་བྱ་ཐབས་མེད་པར་ ཚིབས་བསྐྱོད་གནང་དགོས་པ་བྱུང་དོ་ཡོད་པ་ལས་ དེ་གི་ སྤྱི་སྤྱིག་ལུ་
 ཉེན་སྤང་དམག་མི་ཚུ་གིས་ དམིགས་བསལ་གྱིས་དུན་པ་ཐེབས་ཅིག་བཏོན་ཏེ་ སྤྱི་ལོ་ཉེན་
 སྤང་གི་གནས་ཚད་ རྒྱུ་ཚེ་ལོ་འབད་རང་ལུ་དགོས་ཟེར་ལུ་ཡི།

དེ་བཞིན་ཐུག་སྤྱི་ལོ་གིས་ མི་དབང་མཚོག་གིས་ འབངས་མི་སེར་ལུ་པ་དང་
 བུ་བུ་སྤྱིག་པའི་གཅེས་སྤོང་གི་བཅེ་བ་གཟེར་གནང་དོ་ཡོད་པ་ལས་ གཞུང་ཞབས་དང་མི་
 སེར་གྱི་བར་ན་འགྱུར་བ་མེད་པའི་དམ་ཚིག་ཚིག་བསྐྱེལ་ཡོད་ནི་འདི་གིས་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་
 ལུ་ཞི་བདེ་དང་ ཡར་རྒྱས་ཀྱི་གྲུབ་འབྲས་ཚུ་ལུ་ ལོངས་སྤྱོད་དེ་ སྤྱིད་པའི་ཉེན་སྤང་དགུང་ལས་

ཤར་ཏེ་ཡོད། འདི་ལས་བརྟེན་ འབྲུག་གི་སྐྱེ་བོ་མོ་མོ་དྲག་ཞན་ཆེ་ཆུང་མེད་པར་ མི་དབང་
མཚོ་གཤམ་ བཀྲིན་བསམ་ཤེས་ཀྱི་སྐོ་ལས་ ཚོས་སྤྱོད་ཀྱི་ཉོང་ས་ལས་ མི་དབང་མཚོ་གཤམ་
ཚོ་ཞབས་པད་བརྟེན་ཞི་འོ་འོ་ལུ་ སྐྱེ་མེ་བསྐྱབ་དགོས་པ་ཚུ་ ལྷག་ཆད་མེད་པར་ བསྐྱབ་
གནང་དགོས་པའི་ཁར་ དྲག་ཁག་གསུམ་གྱིས་ཡང་ ད་ཚུན་བཟུམ་འབད་རང་ མངའ་
ཞབས་མཚོ་གཤམ་གྱི་ཉེན་སྲུང་གི་ཕྱག་སྲིད་ལུ་ཞི་འོ་ལུ་ འབྲུས་ཤོར་མེད་པར་མཛེད་
དགོས་པའི་དྲན་གསལ་ཞུས་ཡི།

དེ་དང་འབྲེལ་བར་ གསལ་སྤྲོད་དང་ལྷན་ཅེ་ཚོང་བདག་སྤྱི་ལོ་༡༩༩༠ ལོར་ འོ་ལོ་གཤམ་
པའི་བྱེད་ལམ་ཐོན་ཞེན་ལས་ཚུར་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོ་གཤམ་གྱི་སྐོ་
མཚམས་ཀྱི་ཚོང་ཁག་ཚུ་ནང་ ལན་ཐེངས་ ༢༥ ལྷག་པ་ཅིག་ ཚེ་བས་བསྐྱོད་གནང་རིམ་
བཞེན་དུ་སྐྱེ་སྲུང་དམག་མི་ཡང་ ག་དེ་ཉུང་ཉུང་མ་གཏོགས་མེད་མི་འདི་ མི་དབང་མངའ་
ཞབས་སྐྱེ་ཉིད་ཀྱི་བཀའ་རྒྱ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ཨིན་མ་ཡང་ ང་བཅས་ཀྱིས་ཉ་གོ་ཡི།

མི་དབང་མཚོ་གཤམ་གྱི་སྐོ་མཚམས་ཀྱི་ཚོང་ཁག་ཉེན་འཚུབས་ཅན་ཚུ་ནང་ ཚེ་བས་
བསྐྱོད་གནང་པའི་སྐབས་ བཞུགས་སའི་མགོན་ཁང་ཚུ་ཡང་ ལ་ལོ་ཅིག་ཁྲོམ་གྱི་ས་ཁོངས་
དང་ གཞུང་ལམ་ཚུ་གི་སྐོ་ལོ་ཁར་ཨིན་མ་ལས་ ཉེན་སྲུང་ཚུ་ལ་ལྷན་མེད་པ་ལུ་བརྟེན་ ཉེན་
སྲུང་དམག་མི་ལང་མ་འབད་སྐྱོང་སྐྱོང་བཟོ་སྟེ་ འབྲུལ་མེད་ཐོག་ལུ་ ཕྱག་ལུ་སྟེ་འགྲོད་གོས་པ་
དེ་ག་ཞི་བ་ཡང་ཁག་ཆེ་བས་ཟེར་ཞུས་ཡི།

མི་དབང་མངའ་ཞབས་ཀྱི་སྐྱེ་ཉེན་སྲུང་འདི་ དྲག་ཁག་ ༣ ལུ་འགན་ཁུར་བཀའ་
བཞག་ནི་མིན་པར་ ང་བཅས་འབངས་མི་སེར་ཡོངས་ཀྱི་སེམས་དང་མཐོ་བསམ་ཅོག་
འཐད་པ་གཏང་ ཕྱི་འདི་དགོགས་གཏམ་དང་རྒྱུད་བསྐྱེད་ཀྱི་དབང་ལུ་མ་ཤོར་བར་ གཞུང་
འཕེལ་པའི་དགོ་འདུན་གྱི་ཚང་གིས་གཙོས་པའི་ཚོས་སྤྱོད་གིས་ཡང་ དཔལ་ལྷན་འབྲུག་
པའི་ཚོས་སྐྱོང་མགོན་པོ་ལྷུ་མ་དུ་ལ་གསུམ་ལུ་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་བྱིན་རླབས་དང་ ད་ལས་

པར་འབད་རུང་ ལྷ་ཚོས་སྐྱོང་སྲུང་མ་ཚུ་ལུ་དུས་རྒྱུན་གསོལ་ཕམ་བཏབ་ཚུ་གསལ་པ་ཅིན་སྐྱེའི་
ཉེན་སྲུང་ལུ་འབྲེལ་མ་ཚད་ སྲུང་གི་མཐའ་དོན་སྐྱབ་ནིའི་པན་པ་ཡང་ འདི་ལས་ཆེ་མ་མེད་
པའི་བསམ་འཆར་ཞུས་ཡི།

ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་གིས་ ཚོས་སྲུང་གཉེས་ལྡན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་དང་ མི་སེར་གྱི་སྤྱིའི་
ལྷགས་ཅི་དང་ བྱང་གི་ལོ་རྒྱུས་སྤུ་དུང་ མགྲི་གཏད་གྱི་གོང་མ་དང་དྲིན་ཅན་གྱི་པ་མ་ཟེར་
རུང་ མི་དབང་མངའ་བདག་ཅིན་པོ་ཆེ་སྐྱེ་ཉལ་ཅིག་ཨིནམ་ལས་ ད་ཚུན་གྱི་བར་ མི་དབང་
མངའ་ཞབས་མཚོག་གི་སྐྱབ་བསོད་དབང་ཐང་དང་ དྲག་ཁག་གསུམ་གྱིས་ མངའ་ཞབས་གྱི་
སྐྱེའི་ཉེན་སྲུང་སྐྱོང་སྲུང་འབད་སྲུག་སྤྱད་ཞུམ་ལས་བརྟེན་ བར་ཚད་གྱི་གཡུལ་ལས་རྒྱལ་
ཏེ་གསེར་ཁྲི་གུར་སྐྱེའི་གཞི་བཟུང་ འཕྲོ་བཞིན་པར་བཞུགས་ཡོད་མི་འདི་ ཚོགས་དམངས་
ཡོངས་གྱི་ཁ་ཐུག་ལས་ དྲག་ཁག་ ༣ ལུ་བཞུན་དགའ་ཚོར་ཡོད་པའི་ཁར་ ད་ལས་པར་
ཡང་ མི་དབང་མཚོག་གི་སྐྱེའི་ཉེན་སྲུང་དེ་ གུང་སློབ་གོང་མ་གིས་ ཚོགས་དམངས་ལུ་
དག་གསལ་ཞུས་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་ རྒྱལ་པོའི་སྐྱེའི་སྲུང་དང་བརྟན་སྲུང་དྲག་དམག་བྲིམས་
སྲུང་འགག་སྤེ་གིས་ གང་དགོས་གྱི་གུབ་སྐྱོགས་ཚུ་ཉམས་ཆད་མེད་པར་ དད་དམ་ལྷན་མེད་
གྱི་ཐོག་ལས་ སྲུག་སྤྱད་ཞུ་དགོས་པའི་དྲན་བསྐྱེལ་དང་ ཚོས་སྲུང་གསལ་དང་ ཞི་གཡོགས་ཚུ་ཁར་
མི་སེར་གྱི་ཉོངས་ལས་ཡང་ མི་དབང་མཚོག་ལུ་ དད་དམ་ལྷན་མེད་གྱི་སྲོ་གཏད་ཉི་ལ་སུའི་
རྒྱབ་སྐྱོར་དང་སློབ་ལམ་གྱི་ཐོག་ལས་ དྲག་ཁག་གསུམ་ལུ་སྤྱིང་སྤྱོད་སྲུང་གྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་འབད་
ནི་འདི་ གལ་ཆེ་བའི་ཅིས་འཛོག་དང་བཅས་ མི་དབང་མངའ་ཞབས་གྱི་སྐྱེའི་ཉེན་སྲུང་
གི་གསུང་གོས་མཇུག་ཏུ་ཡོད།

མ- ཙ་བ་གསུམ་ལུ་ཁས་སྤངས་དམ་བཅའ།

བཀྲིས་གཡང་ཙ་ཚྲོང་ཁག་གི་མི་མེད་ལས་ཡོད་གཅིག་གི་ཉེ་མ་ ཚོས་དང་འཛིག་
ཉེན་གྱི་ཚོང་ལུ་ཚུ་ག་ཙ་རང་འབད་རུང་ མཐར་ཕྱིན་མ་ཚུ་གས་པའི་མི་རལ་ལ་ཤས་ཅིག་
གིས་ རྒྱལ་ཁབ་ཕྱི་ཁར་སྤོད་མི་ དོ་ལོག་པ་ཚུ་ལས་ ཉེ་རུབ་བརྒྱ་རེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་གསུམ་
ལེན་ཉེ་ ད་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཞི་བདེ་ དང་མཐུན་འབྲེལ་ལུ་ བར་ཆད་རྒྱབ་ནི་གི་
དཔའ་བཅའ་ལྷོག། ཨིན་རུང་ མི་མེད་ཚུ་གིས་ ཙ་བ་ ༣ ལུ་ ཐད་མ་ཚོག་ལྷན་མེད་ཡོད་ནི་
འདི་གིས་ ཁོང་གི་དོ་རྒོལ་གྱི་ལུ་བུ་ཚུ་མཐར་འབྲེལ་མ་ཚུ་གས།

མི་དབང་མངའ་བདག་པུ་པོ་ཆེ་མཚོ་ག་དང་འབྲུག་གི་ཙ་བ་ ༣ ལུ་ བཀྲིས་གཡང་
ཙ་ཚྲོང་ཁག་གི་ མི་མེད་ཚུ་གི་དད་དམ་དང་བཙུན་བུ་བསྐྱེས་ལྷན་མེད་པར་ཡོད། དོ་ལོག་པ་
ཚུ་གིས་ མ་བདེན་པའི་ཉམ་བཤད་གསལ་བསྐྱེད་ལས་འབད་མི་ཚུ་ ཙ་བ་ཉིད་ལས་ཉལ་ནི་གི་
དང་འདོད་ཡང་མེད། ཉེ་མ་ སྤྱི་ལོ་ ༡༩༠༧ ལུ་ སྤྱངས་ཐང་བདེ་བ་ཆེན་པའི་པོ་བླང་ནང་
འབྲུག་བརྒྱུད་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོའི་རིང་ལུགས་འདི་ལུ་ ད་བཅས་རའི་སྤོན་མའི་ཕམ་ཚུ་
གིས་སུལ་ཉེ་ཡོད་པའི་དད་དམ་ལྷན་མེད་ཀྱི་ཁས་སྤངས་དམ་བཅའ་འདི་ལུ་ ད་རུང་ ད་
བཅས་ཀྱིས་དད་དམ་ལྷན་མེད་ཀྱི་ཁས་སྤངས་ཡང་བསྐྱར་སུལ་ཡོད།

དེ་དང་འདྲ་བར་ བཀྲིས་གཡང་ཙ་ཚྲོང་གཞང་དང་འཇམ་མཁར་གྱི་སྤྱི་མི་གིས་
སྤྱིར་དཀོན་མཚོ་གི་བྱུགས་མེ་དང་སྐོས་སུ་མི་དབང་མངའ་བདག་པུ་པོ་ཆེ་མཚོ་གི་
བཀྲིན་ཁར་ ཡང་སྐོས་སུ་འབྲུག་གི་མི་མེད་ཡོངས་ཀྱི་ཁ་མེ་ལས་བཏེན་ད་ཚུན་འབྲུག་པའི་
མི་མེད་ཚུ་ ཞི་བདེ་དང་དགའ་སྦྱིད་ཀྱི་དཔལ་ལུ་ཡོངས་སྤོད་དེ་སྤོད་ནི་འི་བསྐལ་པ་བཟང་པོ་
བྱུང་སྟེ་ཡོད་རུང་ བྱང་ན་གྱིས་གདང་དྲོཌ་མི་རན་གྱིས་གཡུས་དྲོཌ་ཟེར་དོ་བཟུམ་འབད་
ཚོས་དང་འཛིག་ཉེན་གྱི་ལུ་ག་ཙ་རང་འབད་རུ་ མཐར་འབྲེལ་མ་ཚུ་པའི་མི་རེ་གཉིས་

ཀྲིས་ ཀྲུལ་ཁབ་སྤྱི་ཁབ་སྡོད་མི་ངོ་ལོག་པ་ཚུ་ལས་ རྣང་གསུག་ཏེ་རུབ་བརྒྱ་རེ་གཉིས་རེ་ལེན་
ཏེ་ འབྲུག་གི་ཙ་བ་^༣ གྱི་རྒྱུ་འགལ་ལུ་བྱུས་ངན་གྱི་བྱ་བ་སྐྱེའི་སློམ་ཆེན་^༤ བོ་དེ་གཞུང་
ཞབས་ལུ་དད་དམ་ཡོད་པའི་མི་སེར་ཚུ་གིས་ དེ་འཕྲལ་ལས་ འཛོལ་བཟུང་འབད་དེ་བྲིམས་
སྲུང་འགག་སྡེ་ལུ་ཙེ་ས་སྡོད་འབད་ཡི། ད་རེ་ས་ བྲིམས་སྲུང་འགག་པའི་དོ་དམ་འོག་ལུ་
ཡོད་པའི་མི་ངན་འདི་ཚུ་ལུ་ ཉེས་བྲིམས་དམ་དམ་བཀའ་གནང་དགོས་པ་འབད་ཞུམ་དང་
འབྲེལ་ བཀྲིས་གཡང་ཙེ་འི་མི་སེར་དད་དམ་ཙན་ཚུ་གིས་ད་ལས་མར་ཡང་ མི་དབང་
མང་འ་ཞབས་མཚོག་གི་དབུ་འབྲིད་དམ་པའི་འོག་ལུ་ དགའ་སྐྱོད་སྐྱོང་སྟེ་སྡོད་ཅི་གི་དད་
དམ་སྟོན་མེད་གྱི་ཁས་སྲུང་ས་དམ་བཅའ་ རན་བརྒྱུར་སུལ་མ་ ཨིན་ཟེར་ཞུས་ཡི།

ཚོའ་འདྲུ་ཆེན་མོ་གིས་ བཀྲིས་གཡང་ཙེ་ཚོང་ཁག་གི་མི་སེར་ལས་ ཙ་བ་གསུམ་
ལུ་དད་དམ་སྟོན་མེད་གྱི་ཁས་སྲུང་ས་དམ་བཅའ་སུལ་མེ་འདི་ གཙོ་བོ་རང་མི་ངན་རེ་གཉིས་
ཀྲིས་ ཀྲུད་བརྒྱལ་ངན་པ་ལུ་ ཉམ་པའི་དབང་ལས་བྱུང་ན་འབད་དེ་ཐོན་སོང་རུང་ མི་སེར་
ཡོངས་ཀྱི་ཁ་ཐུག་ལས་ སེམས་མམ་དང་འགྲོད་སྣང་དྲག་པོའི་སློལ་ས་ ཀྲུལ་བརྒྱུད་འཛོལ་
པའི་རིང་ལཱ་ལུ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་དད་དམ་སྟོན་མེད་གྱི་རྒྱུ་སྐྱོར་ཉི་ལུ་ཡོད་པའི་ཁས་
སྲུང་ས་སུལ་མེ་འདི་ལུ་ ཚོགས་པ་ཡོངས་ཀྱི་ཁོངས་ལས་ ངལ་རངས་ཡོད་ལཱ་གས་ཞུས་ཏེ་
གསུང་གོས་དེ་མཇུག་སྡུད་གནང་ཡོད།

ཙ- མི་དབང་མང་འ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་འི་ཕོ་བྲང་།

བཀྲིས་གཡང་ཙེ་ཚོང་ཁག་གི་མི་སེར་ལས་ འབྲུག་གི་མི་སེར་དྲག་ཞན་ཆེ་ཚུང་
མེད་པར་ ག་ར་རང་སོའི་འབྲོར་པ་དང་བརྟུན་པའི་སྡོད་བྲིམ་ཚད་ལྡན་རེ་དང་ གོང་
འཕེལ་ཞབས་ཏེ་གི་མཐུན་རྐྱེན་ཚུ་ཡང་ གརྒྱའི་ཚུ་རྒྱུན་བཟུམ་སྟེ་ཐོབ་སྟེ་ དགའ་མགུའི་

དཔལ་ལུ་ལོང་ས་སྐྱོད་ནི་ཐོབ་མི་འདི་ མི་དབང་མང་འ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཉག་གཅིག་གིས་
དབུ་འཁྲིད་མཛད་གནང་པའི་བཀྲིན་ལོན་ལས་ཨིན།

མི་དབང་མང་འ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གསེར་གྲིང་མང་འ་གསོལ་མཛད་དེ་ ལོ་
ངོ་ ༢༦ ལྷག་སོང་རུང་ འོས་འབབ་ཡོད་པའི་སོ་བྱང་ཅིག་བཞེངས་མ་ཚུགས་པར་ལུས་
མི་འདི་ལུ་ང་བཅས་མི་སེར་ཚུ་ཡིད་པམ་ཆེ་བའི་གཞི་ལུ་གྱུར་ཏེ་ཡོད། དུས་ལུན་ཐུང་ཀྱ
ཅིག་གི་ནང་འཁོད་ལུ་ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མི་སྡེ་དཔལ་འབྱོར་གྱི་གོང་འཕེལ་དེ་ཉ་
ཅང་གིས་ཡར་རྒྱས་སོང་སྟེ་ཡོད་པ་ལས་བརྟེན་བཀྲིས་གཡང་ཚེ་མི་སེར་གྱིས་ང་བཅས་
རའི་གཅེས་ལོར་མི་དབང་མང་འ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གི་དོན་ལུ་འབྲུག་གཞུང་གིས་
འོས་འབབ་ཆེ་ཏོག་ཏོ་ཡོད་པའི་སོ་བྱང་ཅིག་བཞེངས་གནང་དགོས་པའི་གསོལ་འདེབས་
དང་ང་བཅས་རའི་མི་སེར་གྱི་བདེ་སྐྱིད་ཀྱི་དོན་ལུ་མི་དབང་མང་འ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་
མཚོག་གིས་སྟོན་ཆ་ག་མེད་པའི་དགོངས་བཞེད་དང་ཕྱག་ལུ་ལུ་འབད་བཙོན་བསྐྱེད་གནང་
པའི་བཀྲིན་དུན་གསོ་ཞུ་བའི་བདེ་མཚོན་ལུ་སོ་བྱང་ཅིག་ངེས་པར་གྱིས་བཞེངས་དགོས་པ་
ཡོད་པའི་གནད་ཁྲུངས་ཞུས་ཡི།

འདི་ལུ་ཚོགས་དཔོན་གྱིས་མ་གཞི་བཀྲིས་གཡང་ཚེ་འེ་མི་སེར་གྱིས་ཞུམ་བཞེན་དུ་ མི་
དབང་མང་འ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་ལུ་མངོས་ཚོས་ལྡན་པའི་སོ་བྱང་ཚུ་ལ་མཐུན་ཅིག་
མེད་པར་གཞུང་གི་ལྷན་རྒྱས་དཔོན་ཁག་ཚུ་གིས་སོ་བྱང་བཞེངས་དགོས་པའི་སྟོན་ལས་
མི་དབང་མང་འ་ཞབས་ལུ་གྲོས་བསྟུན་ལན་གྲངས་ཁ་ཤས་ཅིག་ཞུ་ཡོད་པ་གིས་མ་ཚད་
མི་སེར་ཚུ་ལས་ཡང་མཚོན་ཉེད་ལྡན་པའི་རྒྱལ་པོའི་སོ་བྱང་ཅིག་བཞེངས་དགོས་པའི་ཞུ་
བ་ཉེ་མ་ཡང་སྲུལ་ཡི། ཨིན་རུང་ང་བཅས་ར་ཆ་མཉམ་གྱིས་མ་མཁྲེན་མ་མེད་པ་བཞེན་དུ་
མི་དབང་མང་འ་ཞབས་མཚོག་གིས་འདས་པའི་མི་ལོ་ ༢༦ གསེར་གྲིང་བཞུགས་རིང་
རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་སེར་གྱི་མཐའ་དོན་རྒྱུང་མ་ཅིག་ལུ་ཕྱག་ལུ་གནང་སྟེ་བཞུགས་པ་མ་

གཏོགས་མང་འུ་ཞབས་སྐྱེད་ཀྱི་དོན་ལུ་སོ་བྲང་བཞེང་ས་ནི་འོ་རྒྱུ་ཕར་བཞག་ད་ཅེས་
བཞུགས་སའི་ཤེང་ལྷགས་ཀྱི་གཟིམ་ཅུང་ནང་གི་ཁང་ཆ་ས་དང་འབྲུལ་འཁོར་ཡང་དུས་
ཚོད་ལུ་སོར་མ་བཅུག་པར་རང་འདོད་སློབ་བཏང་སྟེ་བཞུགས་བཞེན་པར་ཨིན།

འདི་ལས་བརྟེན་གྱོས་གཞི་འདིའི་སྐོར་ལས་ཚོགས་དཔོན་རང་གིས་དགོངས་
སྐོར་ཞུམ་ད་མེད་བང་མང་འུ་ཞབས་ཀྱིས་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོའི་ནང་འབྲུག་
རྒྱལ་ཡོངས་སྤྱི་ཕན་གྱི་གྲོས་གཞི་གལ་ཅན་ཚུ་གྲོས་བསྐྱར་གནང་དགོས་པ་ཨིན་མ་ལས་
མང་འུ་ཞབས་སྐྱེད་ཀྱི་དོན་ལུ་སོ་བྲང་བཞེང་ས་དགོས་པའི་སྐོར་ལས་གསུང་གྲོས་
གནང་དགོས་པ་མེད་པའི་བཀའ་རྒྱ་གནང་བྱུང་མ་ལས་གྲོས་གཞི་འདིའི་གྲུར་གསུང་
གྲོས་མ་གནང་རུང་འཇུས་པས་ཟེར་ཞུས་ཏེ་ཚོགས་འདུ་གིས་གྲོས་གཞི་འདི་གྲུར་གསུང་
གྲོས་མ་གནང་པར་བཞག་ཅེ།

ཆ- ཞུལ་པ་དང་བོདོའི་ཟིང་འབྲུག་གི་གནད་དོན།

འབྲུག་གི་ཚོང་ཁག་༢༠ འི་ཤེད་ཁག་༢༠༢ ཀྱི་མི་སེར་ཡོངས་དང་འབྲུག་གི་ཚོང་
དང་བཟོ་གྲུ་ཚོགས་སྡེའི་ཉོངས་ལས་འབྲུག་གཞུང་གིས་ཞུལ་པ་དང་བོདོའི་དཀའ་
ཚོགས་སེལ་ཐབས་བསྐྱོག་དགོས་པའི་གསེལ་འདེབས་དང་འདི་ལུ་མཁོ་བའི་རྒྱ་སྐྱེངས་
གང་དགོས་ཀྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་ཉི་ལ་བྱ་ཡོད་པའི་ཁས་སྲུངས་དང་བཅས་གྲོས་གཞི་ལེ་ཤ་སྤུལ་
བའི་བཅུད་དོན་-

མི་དབང་མང་འུ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གི་སྲུ་ན་མེད་པའི་དབུ་འབྲིད་དམ་པའི་
འོག་ལུ་དུས་ལྡན་ཐུང་ཀུ་ཅིག་གི་ནང་འཁོད་ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མི་སྡེའི་དཔལ་
འབྱོར་གོང་འཕེལ་གང་དྲག་སོང་རུང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཞི་བདེ་དང་སྤྱང་སྐྱོབ་དེ་ཉག་བཞེན་

ཅེག་བཟོམ་ཚུགས་པ་ཅན་ གོང་འཕེལ་གྱི་གྲུབ་འབྲས་དེ་ཚུ་ ང་བཅས་རང་གིས་ཡོངས་
སྤྱོད་མི་ཚུར་ཞེ་ཡིན་མས། འདི་འབད་མ་ལས་ འབྲུག་གི་ནགས་ཚལ་ཚུ་ནང་སྐར་བཅགས་
ཉེ་ཡོད་པའི་ཨུལ་པ་དང་ བོད་འེ་གཡིབ་དམག་ཚུ་ལུ་གོ་མཚོན་དང་ མཁོ་ཆས་མི་སྟོབས་
ཚུ་གུ་སྐྱེག་ཐོག་ ང་བཅས་རའི་ས་མཚམས་བདེ་ལྷོ་ མང་སུ་འབད་རང་ཐོན་དོ་ ཡོད་པ་
ལས་ ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྤྱང་སྟོབ་དང་ རང་དབང་རང་བཅོན་ལུ་གཞོན་ཉེན་སྟོམ་
བསྐྱལ་ནི་ཡིན་པས། གཡིབ་དམག་འདི་ཚུ་ ཨ་སམ་ལས་ཡིན་པའི་ཁར་ རྒྱ་གར་གྱི་མི་
ཁྲུངས་རོ་མ་ཡིན་མ་དེ་ ཁོང་གི་སྤྱེལ་མ་འདི་ རྒྱ་གར་གཞུང་དང་ཡིན་མ་ལས་ རང་གི་ཁ་ནང་
གི་མ་འདི་ རང་གིས་བཅོམ་རྒྱབ་དགོས་ཟེར་བའི་དཔྱད་དང་འདྲམ་འབད་ གཡིབ་དམག་
འདི་ཚུ་གི་དཀའ་རྙོགས་ འབྲུག་མགྱོགས་སེལ་ཐབས་འབད་དགོས་པ་འདི་ རྒྱ་གར་གཞུང་
གི་འགན་ཁུར་ཡིན་པས་ཟེར་ཞུས་ཡི།

རྒྱ་གར་དང་འབྲུག་གི་བར་ན་ མཐུན་ལམ་དམ་ཟབ་ཡོད་མི་འདི་ལུ་ བཙེ་མཐོང་སྟོམ་
ཡོད་རུང་ ཨུལ་པ་དང་ བོད་འེ་གཡིབ་དམག་དེ་ཚུ་ ཚུལ་མེན་གྱིས་ འབྲུག་གི་ས་ཁོངས་ནང་
འཛུལ་མི་འདི་གིས་ འབྲུག་གི་མི་སྡེའི་དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་གྱི་ལས་རིམ་ཚུ་ལུ་ གཞོན་
སྟོན་བྱུང་ཡོད་པའི་ཁར་ ལྷག་པར་དུ་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རང་བཅོན་སྤྱང་སྟོབ་ལུ་ཡང་གཞོན་
འཚེ་བསྐྱལ་ནི་ཉེན་ཁ་སྟོམ་ཡོད་པ་ལས་ དཀའ་རྙོགས་དེ་སེལ་ནི་འདི་ཐུགས་འགན་ཉིལ་
བྱ་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོ་ག་དང་ འབྲུག་གཞུང་ལུ་སུལ་ཉེ་ཡོད་པ་བཞིན་
དུ་དེ་ལུ་མཁོ་བའི་ཐབས་ཤེས་གནས་སྐབས་ ག་དེ་དྲག་དྲག་བཏོན་ཉེ་ ཕུག་ལུ་གནང་མི་འདི་
ལུ་ ང་བཅས་ཀྱིས་བཀྱིན་ཆེ་ཟེར་ཞུ་ནི་དང་ དཀའ་རྙོགས་སེལ་ནི་འདི་དོན་ལུ་ ང་བཅས་མི་
སེར་ཡོངས་ཀྱི་ཁོངས་ལས་ ག་ཅི་གི་ཐད་ལས་ཡང་ གཞུང་ལུ་རྒྱབ་སྟོར་ཉིལ་བྱ་ཡོད་ཟེར་
ཞུས་ཡི།

སྤྱི་ཚེ་དང་དབང་འདུས་པོ་བྱང་གཞུང་སྐྱོང་ཚོང་ཁག་གི་མི་སེར་སྤྱི་མི་ཚུ་གིས་
འབྲུག་དང་རྒྱ་གར་གཉིས་ ཉེ་མ་ལས་ ད་ཚུན་གྱི་བར་ན་ མཐུན་ལམ་དམ་ཟབ་འབད་རང་
གནས་ཉེ་ཡོད་པ་མ་ཚད་ །ཤར་ སྤྱོད་སྤྱོད་ཚོང་ཁག་ཚུ་གི་མི་སེར་ཚུ་ཡང་ ཨ་སམ་གྱི་མི་སེར་
ཚུ་དང་མཐུན་ལམ་ལེགས་ཤོམ་ཡོད་པའི་ཆ་ རོལ་འཆམ་ཤོས་ཨིན་མ་ལས་བརྟེན་ མཐུན་
ལམ་ཅན་གྱི་བྱིམ་མཚེས་རྒྱལ་ཁབ་དང་ འདི་གི་མི་སེར་ལུ་ གཞོན་འཆེ་མ་བསྐྱལ་བར་
བཞག་ནི་དེ་དོན་ལུ་ རྒྱ་གར་གཞུང་དང་ ཨུལ་ཕ་དང་ བོ་དོའི་གཡིབ་དམག་ཚུ་གིས་ ཁོང་
རང་ནང་དོག་ལུ་ སློ་སླབ་ཐོག་ལས་ དཀའ་རྒྱ་གསུམ་སེལ་ནི་གི་ཐབས་ཤོས་བསྐྱོག་ནི་དེ་
འགན་ཁག་དེ་ ཁོང་རང་ལུ་སོགས་ཨིན་ཟེར་ ཞུས་ཡི།

ཨུལ་ཕ་དང་ བོ་དོའི་གཡིབ་དམག་ཚུ་ ང་བཅས་རའི་ས་སྐོ་ནང་ ཐོན་ནི་འདི་གིས་
ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་གྱི་སྤྱང་སྤྱོད་ལུ་ ཉེན་ཁ་མི་འབྱུང་ག་མཚོ་བའི་ཆ་གྱུང་སོག་ཡོད་པ་
ལས་ མི་དབང་མང་འ་ཞབས་མཚོག་གི་མཁྱེན་རིག་ཆེ་བའི་དབུ་འབྲིད་བཟང་སོ་ལས་
བརྟེན་ སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༠ འི་ལོ་ལུ་ ངོ་ལོག་པའི་བྲེལ་ཟེང་འཛོམས་ཐབས་མཛད་ནི་དེ་ཐུགས་
འགན་སྲུང་ཡོད་པ་བཟུམ་ ད་རེས་ ཨུལ་ཕ་དང་ བོ་དོའི་ དཀའ་རྒྱ་གསུམ་སེལ་ཐབས་གྱི་ཐུགས་
འགན་འདི་ཡང་ མི་དབང་མང་འ་ཞབས་སྐྱེ་ཉུག་གཅིག་ལུ་སྲུང་ཉེ་བཞག་ཐབས་མཛད།
འབྲུག་གཞུང་དང་མི་སེར་མཉམ་ རུབ་གྱི་ཐོག་ལས་ བྱེལ་མ་འདི་གི་མཚུག་འཛོམས་འབད་
ཐབས་བསྐྱོག་དགོས། བྱེལ་མ་འདི་གི་དེ་སྤྱོད་མཚུག་བསྐྱོན་ཨིན་ན་ དེ་གི་སྐོར་ལས་ ང་བཅས་
གྱི་མཚོ་བསམ་ ན་འཐན་འབད་རང་གཏང་དགོས་པ་འདི་གལ་ཆེ་བས། དེ་མིན་ནི་སྤུལ་གྱི་
ས་ཁོངས་ ཇ་པ་ལུ་ཡོད་པའི་ངོ་ལོག་པ་ཚུ་གིས་ ཨུལ་ཕ་དང་ བོ་དོའི་གཡིབ་དམག་ཚུ་དང་
ལགས་མཐུན་དེ་ ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ལུ་ གཞོན་པ་བསྐྱལ་ནི་དེ་ ཉེན་ཁ་ག་ནི་བ་ལྷི་མ་
འབད་འདུག། ཞི་བའི་ཐོག་ལས་བྱེལ་མ་འདི་ མཚུག་བསྐྱོན་མ་ཚུའ་པར་ རྒྱལ་ཁབ་གྱི་སྤྱང་
སྤྱོད་ལུ་གཞོན་འཆེ་འབྱུང་ནི་དེ་ ཉེན་ཁ་འཐོན་པ་ཅེན་ ང་བཅས་མི་སེར་ཡོངས་གྱི་ཁོངས་

ལས་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྤྱི་བདེ་གི་འཛིན་འཐབ་ནི་ལེ་དོན་ལུ་ རང་སྲོག་ཡང་སློབ་བཏང་
ཚོག་ཚོག་ཡོད་ཟེར་ཞུས་ཡི།

སངས་དགའ་ཚལ་གྱི་མི་སེར་སྤྱི་མི་གིས་ ཡུལ་ཕ་དང་བོ་དོའི་དཀའ་ལྷོགས་འདི་
སེལ་ནི་ལེ་ཐུགས་འགན་སྲུང་བུ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རེན་པོ་ཆེ་མཚོག་དང་ འབྲུག་
གཞུང་གིས་བཞེས་གནང་ཡོད་མི་འདི་ ང་བཅས་རང་མི་སེར་ཚུ་གིས་ཡང་ མཉམ་རུབ་
འབད་དེ་དཀའ་ལྷོག་འཛུམས་ཐབས་བསྐྱོག་དགོས་ཟེར་ཞུ་བའི་ཁར་ སངས་དགའ་ཚལ་ཚོང་
ཁག་གི་མི་སེར་དང་ཚོང་སྤྲེལ་ཚུ་གིས་ ཡུལ་ཕ་དང་བོ་དོའི་གཡིབ་དམག་ཚུ་ལུ་ བཟའ་ཆས་
བཅོང་ནི་དང་ འབྲུག་འཁོར་ལ་སོར་པའི་གོགས་རམ་ ག་ཅི་གི་རྒྱབ་སྐྱོར་ཡང་མ་འབད་
བའི་སྐབས་ཞུ་དང་ ད་ལས་ཕར་ཡང་ གཡིབ་དམག་ཚུ་ལུ་ ག་ཅི་གི་གྲོལ་རམ་ཡང་ མི་འབད་
ནི་ལེ་ཁས་སྲུང་ས་སྤུལ་ནི་དང་འབྲེལ་ གཡིབ་དམག་འདི་ཚུ་ ང་བཅས་རང་ལྷུ་ཁབ་ནང་
ལས་ འབྲུག་མགྱོལ་འབད་བཏོན་གཏང་ནི་ལེ་དོན་ལས་ འབྲུག་གཞུང་གིས་ རྒྱ་གར་གཞུང་
དང་གསུང་གྲོས་གནང་སྟེ་ དཀའ་ལྷོག་འདི་ ཅ་བ་ལས་མེད་པ་བཟོ་ཐབས་མཛུགས་པའི་
གསོལ་འདེབས་དང་ མི་སེར་གྱི་ཁོངས་ལས་ རྒྱལ་ཁབ་འདི་ལེ་སྤྱི་བདེ་གི་ཉེན་སྲུང་
འབད་ནི་ལུ་ དད་དམ་སྟོན་མེད་ཀྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་སྲུང་བའི་ཁས་སྲུང་ས་སྤུལ་ཡོད།

ཀྱོང་གསར་དང་མོང་སྐར་ བཀྱིས་སྐར་ཚོང་ཁག་གི་མི་སེར་སྤྱི་མི་ཚུ་གིས་ ཡུལ་
ཕ་དང་བོ་དོའི་གཡིབ་དམག་ཚུ་གིས་ ང་བཅས་རང་ལྷུ་ཁབ་ནང་ འབྲུག་སྤྲེལ་གཉེས་ལུ་
གཞོན་ཉེན་སློམ་ཡོད་པ་ལས་བཏོན་ ད་རེས་དཀའ་ལྷོགས་འདི་ འགོ་བཙུགས་པའི་འབྲུག་
ཁམས་ལུ་ རྒྱལ་ཡོངས་ལུ་ཚུ་གུང་ཡོད་པའི་གནད་དོན་དེ་སེལ་ཐབས་ལུ་ འབྲུག་གིས་ རྒྱ་
གར་གཞུང་དང་གཅིག་ཁར་གསུང་གྲོས་གནང་སྟེ་ དཀའ་ལྷོག་འདི་སེལ་ཐབས་མཛུགས་
དགོས་པ་མ་ཚད་ རྒྱ་གཞུང་དང་གཡིབ་དམག་ཚུ་གི་བར་ན་ འགྲུལ་ཆེའི་གྲོས་བསྟུན་མཛུགས་
དགོས་པ་གལ་ཆེ་མ་ལས་ དཀའ་ལྷོག་དེ་ཞི་ཐབས་ལུ་ འབྲུག་གཞུང་གིས་བསྐྱོག་ཐབས་ག་ཅི་

མཛད་སྲིད་ རང་སྲོག་མེད་ཚད་གྲོས་བཏང་སྟེ་ སྤྱག་སྲིད་ལྷན་ལྷན་གྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་ ཡོད་
ཟེར་ལྟུང་ཡི།

དེ་དང་འདྲ་བར་ ཅི་རང་རྫོང་ཁག་གི་མི་མེད་ལས་ ལྷུ་ལ་ཕ་དང་བོ་དོའི་གཡི་བ་
དམག་ཚུ་གིས་ འབྲུག་ཡར་སྤྱོད་གི་རྫོང་ཁག་ཚུ་ནང་འཇུག་ཏེ་ གཞོན་འཚོ་འི་བྱ་བ་སྤྱོད་
མི་ཚུ་ལུ་བཟུ་སྟེ་ མི་མེད་ལུ་སེམས་སྤྱག་སྤྱོད་བྱུང་ཡོད། རྒྱ་གར་གཞུང་དང་གྲོ་སྤྱོད་བཟུ་མི་
ལས་ ལྷུ་ལ་ཕ་དང་བོ་དོའི་གཡི་བ་དམག་ཚུ་ དེ་འབྲུག་ལས་གཏོན་གཏང་
དགོས་པའི་ལྷན་སྤྱུལ་མ་ཚད་ ལ་སམ་དེ་རྒྱ་གར་གྱི་མངའ་འོག་ཅིག་ཡིན་མ་ལས་ འབྲུག་
དང་རྒྱ་གར་གྱི་བར་ན་ མཐུན་ལམ་དམ་ཟབ་ཡོད་པ་ལས་བཞེན་ཏེ་ གཞུང་གཉིས་ཀྱིས་
མཛད་མཐུན་གྱི་ཐོག་ལས་ དཀའ་རྒྱུགས་སེལ་མ་ཚུ་གསལ་མི་འོང་ཟེར་ལྟུང་ཡི།

གོ་མཚོན་གྱི་སྤྱོད་ལས་ འབད་འབག་མི་གཡི་བ་དམག་ཚུ་གིས་ འབྲུག་དང་རྒྱ་གར་གྱི་
ས་མཚོ་མས་ཚུ་ སློ་ཡང་ས་དྲགས་འབད་ཡོད་མི་འདི་ལུ་ གོ་སྐབས་ལེན་ཏེ་ ང་བཅས་རའི་
རྒྱལ་ཁབ་ནང་འཇུག་མ་ཚད་ ང་བཅས་རའི་ནགས་ཚལ་སྤྱོད་དྲགས་ཚུ་ནང་སྐར་
བཅགས་ཏེ་ ཉེན་ཁ་ཅན་གྱི་ལག་ཆ་དང་བཅས་པའི་ སྤྱོད་བཅར་རེ་འབད་དོ་ཡོད་མི་འདི་
གིས་ ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྲུང་སྐྱོབ་དང་ རང་དབང་རང་བཅོལ་ལུ་ཉེན་ཁ་སྤོམ་
འདུག། འདི་ལས་བཞེན་ རྒྱ་གར་གཞུང་དང་ལ་སམ་མངའ་འོག་གཞུང་དང་གཅིག་ཁར་
གསུང་གྲོས་གནང་སྟེ་ ལྷུ་ལ་ཕ་དང་བོ་དོའི་གཡི་བ་དམག་ཚུ་ འབྲུག་གི་ས་ཁོངས་ལས་ ཞེ་
འཇམ་གྱི་ཐོག་ལས་ དེ་ས་པར་གྱིས་གཏོན་གཏང་དགོས་པ་ཡོད་པ་ད་ ཐབས་ལམ་ག་ཅི་བཟུམ་
གཏོན་སྲིད་ ང་བཅས་རའི་འབྲུག་གི་ཞི་བདེ་དང་རང་དབང་སྲུང་སྐྱོབ་ལུ་ གཞོན་འཚོ་
འབྲུང་བཅུག་མི་འོང་ཟེར་བའི་ལྷན་སྤྱུལ་ཡོད།

སྲུང་ས་ཐང་མི་མེད་སྤྱི་མི་གིས་ ང་བཅས་རའི་འབྲུག་གི་ས་ཁོངས་ནང་འཇུག་ཏེ་
སྐར་བཅའ་སྤྱོད་མི་ ལྷུ་ལ་ཕ་དང་བོ་དོའི་གཡི་བ་དམག་ཚུ་གི་གོ་མཚོན་དང་མདེའུ་ཚུ་ སྤྱོད་

འདྲེན་འབད་བའི་འགྲུལ་འཁོར་ཚུ་ག་ཡིན་འོ་ཉག་ས་ཟུན་ཚུ་གས་པ་ལཱ་ཁག་འདུག། ད་
 དེ་ས་ཚུན་འགྲུག་གཞུང་གིས་འགོག་ས་སྤྱང་ཚུ་ནང་འགྲུལ་འཁོར་ཚུ་བཟུ་ཞིབ་མཐེལ་
 སྤྱོད་མཛད་སྟོན་བཅུག་ས་མི་འདི་ལུ་ཡིད་ཆེས་ཡོད། ད་རུང་ཡིན་རུང་འགོག་ས་སྤྱང་སོ་
 སོ་ལུ་ཞིབ་དཔྱད་འབད་ནི་དེ་ག་དེ་དམ་དམ་མཛད་གནང་ཟེར་ཞུས་ཡི། དེ་ཡང་སྤྱི་ལོ་
 ༡༩༧༠ འི་ལོ་ལས་འགྲུག་གློ་མཚམས་ལས་དོ་ལོག་པའི་བྲལ་ཟེར་བཅོན་ཡོད་པ་བཟུས་
 འབད་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༧ ལས་འཤར་སྤྱོད་རྫོང་ཁག་ཟེ ༣ ལས་ཡང་ཅ་བ་ ༣ ལུ་དོ་ལོག་རྒྱབ་
 མི་བཅོན་ཏེ་ཡོད་པ་ལས་འཤར་སྤྱོད་རྫོང་ཁག་ཆ་མཉམ་རང་དོ་ལོག་པའི་གྲངས་སྤྱུ་ཚུ་ད་
 བྱེ་ཡིན་མས་ཟེར་གོང་ལས་ཡང་ཞུ་སྟེ་ཡོད་མི་དེ་ང་བཅས་རའི་མི་སེར་ལ་ལོ་གིས་གཡིབ་
 དམག་གི་མཁོ་ཆས་ཚུ་སྤྱེལ་འདྲེན་འབད་ནི་ལུ་ཆ་རོགས་འབད་དོ་ཡོད་པའི་སེམས་
 དོགས་ཡོད་པ་ལས་དེ་ཚུ་ཞིབ་དཔྱད་མཛད་ཞིན་མ་ལས་དེ་ལུགས་འབད་མི་འབཅོན་པ་ཅེན་
 འྲིམས་ལཱ་དང་བསྐྱུན་པའི་ཉེས་རྒྱ་བཀའ་གནང་དགོས་པའི་ཞུ་བ་དང་འབྲེལ་གཡུ་སྤྱད་
 ཞི་འཇམ་གྱི་ཐབས་ལམ་བཅོག་ལས་ཨུལ་པ་དང་བོ་དོའི་གཡིབ་དམག་ཚུ་ང་བཅས་རའི་ས་
 འཁོར་ས་ལས་འབཅོན་འགྲོམ་བཟུབ་པའི་གནད་ལས་བཅོན་ཐབས་ལམ་གཞན་ཚུ་ལུ་ཐུག་
 པ་ཅེན་ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྤྱང་སྤྱོད་རྫོན་སྤྱང་དོན་ལུ་ང་བཅས་རའི་ཆེ་སྟོག་
 མེན་ཚད་སྤོས་གཏང་དགོས་རུང་བཏང་ཆོག་ཆོག་ཡོད་ཟེར་ཞུས་ཡི།

བཀྲིས་གཡུང་ཅེ་མི་སེར་སྤྱི་མི་གིས་མི་སེར་དག་པ་ཅེག་གིས་གཡིབ་དམག་ཚུ་གི་
 དོན་ལུ་གོང་སྤོས་འབད་བྱིན་མི་ལུ་བཟུ་སྟེ་བཟུའ་འབྱུང་དང་མཁོ་གཡུ་ཡོད་པའི་རྒྱ་ཆས་
 ཚུ་སྤྱེལ་འདྲེན་འབད་དོ་ཡོད་པའི་དོགས་པ་ཡོད་ནི་དེ་གིས་བཀྲིས་གཡུང་ཅེ་འི་རྒྱུ་དང་
 སྤྱི་མི་ཚུ་གིས་མི་སེར་ལུ་སྤྱི་ལ་ལས་ཏེ་རུབ་ལེན་ནི་མི་འོང་ཟེར་བའི་ཉེན་བརྟེན་དང་བསྐྱུབ་
 བྱ་ཚུ་དུས་རྒྱུན་དུ་བྱིན་ཏེ་རང་ཡོད། ཨུལ་པ་དང་བོ་དོའི་དཀའ་རྚོལ་གས་ལས་བཅོན་ཏེ་ང་
 བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཞི་བདེ་དང་སྤྱང་སྤྱོད་ལུ་གཞོན་འཚེ་མི་འབྱུང་བའི་ཉེན་སྤྱང་

འབད་མི་དེ་དོན་ལཱ་རྒྱ་སྐྱོད་ག་ཅི་ལས་དཔུད་རུང་གཞུང་ལཱ་ཐུན་མཁོ་གང་ཡོད་ང་བཅས་
མི་མེད་ཁོངས་ལས་རྒྱ་བ་སྐྱོར་ཉི་ལ་བུ་སུལ་ཏེ་སྤྱི་ཕྱིད་ལྷོ་མི་ཁས་བུངས་སུལ་ཡོད།

དེ་ཁར་མི་དབང་མངའ་ཞབས་མཚོག་གིས་ད་ཅེས་ཨུལ་པ་དང་བོདོའི་གསུང་
གྲོས་གནང་མ་དང་འཇུག་མི་ལ་ལོ་གིས་རྫོ་མཚམས་རྫོང་ཁག་ལས་ཐོན་པའི་དོ་ལོག་པའི་
དཀའ་རྒྱ་གསུང་ཅི་ཅིང་ཤར་སྤྱོད་རྫོང་ཁག་ཚུ་ནང་ཐོན་པའི་དཀའ་རྒྱ་གསུང་ཅིག་འཐད་པ་
ཡིན་ལུགས་ལྷོ་མི་དེའི་ཐད་དཀའ་རྒྱ་གསུང་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་མ་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་སྤོམ་
ཡོད་པའི་དག་གསལ་གནང་པའི་ནང་གསལ་ལུ་ལུ་སྤྱོད་ལ་ཐུག་ཀྱང་སྤོད་ལས་འགོ་
བཙུགས་ཏེ་རྫོ་མཚམས་བསམ་གྲུབ་རྫོང་ས་མཁར་ཚུ་ན་ཤར་སྤོགས་རྫོང་ཁག་དུག་གི་རྟེན་
འོག་བསྐྱོམས་ལུ་ཡོད་མི་ལས་མི་གྲངས་^{1,2,3} དེ་ཅིག་གིས་རྒྱ་ལ་ཁབ་ཀྱི་སྤྱི་ཁབ་སྤོད་
ལྟར་བཅགས་ཏེ་སྤོད་མི་དོ་ལོག་ཚུ་ལས་རྒྱ་དཀའ་གསུང་དང་ནང་གསུག་ལེན་མི་འདི་ལཱ་
བཟོ་སྟེ་འབྲུག་ཤར་སྤོགས་ཀྱི་མི་མེད་ཆ་མཉམ་རང་དོ་ལོག་པའི་གྲངས་སུ་ཅིས་མི་དེ་
ཚུ་ལ་དང་མ་ལུན་ཅིག་ཡིན་ཟེར་གསུངས་གནང་ཡི། དུས་དང་བསྐྱུན་མ་དང་ནང་གསུག་
ཟེན་འདི་སྤོད་རྒྱ་ལ་ཁབ་ཀྱི་ལམ་སྤོམ་ལུ་དེ་བཟུང་སྟེ་རྒྱ་ལ་ས་ཐིམ་སུག་ལས་འགོ་བཟུང་སྟེ་
ང་བཅས་རའི་ཁྲོམ་སྤོམ་མེད་ན་མ་ཤེས་ཡོད་ཚད་གཅིག་ལཱ་ནང་གསུག་ལས་བརྟེན་པའི་
བྱ་སྤྱོད་མ་བདེ་མ་ཐོན་མ་ཐོན་ས་རང་ཡོད་ཟེར་གསུངས་ཡི།

མི་^{1,2,3} གིས་དོ་ལོག་ཚུ་ལས་ནང་གསུག་ཟེན་དུ་འཇུག་མི་ལ་ལོ་གིས་
ང་བཅས་ར་ཤར་སྤོད་རྫོང་ཁག་གི་མི་མེད་ཚུ་ག་ར་དོ་ལོག་པ་བཟུམ་ཅིག་འབད་ལུ་མ་ལུན་
མས་ལ་གིས་དེ་སྤོད་ར་སྤོམ་འདྲམ་ཅིག་འབད་བ་ཅིན་མཐོ་བསམ་ཡང་དེ་སྤོད་རང་གཏང་
འོང་དེ་འབད་མ་ལས་བརྟེན་ཏེ་ང་བཅས་ར་ཚོགས་ཁང་ཚུ་མོའི་ནང་ལུ་གསུང་གྲོས་
གནང་མ་དང་འཇུག་མི་ཚུ་གིས་ནང་གསུག་ཟེན་དང་ཅ་བ་³ ལུ་དོ་ལོག་རྒྱ་ལ་མི་གི་དེ་
བ་སྤོམ་ལུ་འབད་གསུང་གྲོས་གནང་པ་ཅིན་བཀྲོན་ཚེ་མི་ལུན་པས་ཟེར་གསུངས་གནང་ཡི།

བསམ་གྱི་ལྗོངས་མཁར་རྫོང་ཁག་སྤྱི་མི་གིས་ ང་བཅས་བསམ་ལྗོངས་རྫོང་ཁག་
དེའི་ནུ་ཚེ་ལ་ནང་ལུ་ ཞུལ་པ་དང་བོ་དོའི་གཡིབ་དམག་ཚུ་འཇུག་སྟེ་ སྐར་བཅགས་ཏེ་
ཡོད་པ་ལས་མི་སེར་ལུ་ཚུ་གུང་སྟོན་བྱུང་སྟེ་ཡོད། སྤྱིའི་གནས་ཚུ་ལ་བྱུང་བ་སྐྱེའི་ལོ་ནང་
འབྲུག་པའི་མི་སེར་ཚུ་གིས་ གཡིབ་དམག་ཚུ་ལུ་ གྲོགས་རམ་འབད་དོ་ཡོད་པའི་ལོ་རྒྱུས་
བཟུམ་སྟེ་ལ་འབད་མི་འདི་ ཙ་བ་ལས་བདེན་ལུང་ས་མེད་པའི་འགལ་ལན་འབད་མ་ཚད་
འབྲུག་གཞུང་དང་མི་སེར་གྱིས་ གཡིབ་དམག་ཚུ་ མགོན་བདེ་འབད་དེ་འབོ་འབོ་མེད་
པའི་ཁར་སྤོད་གནས་ཡང་བྱིན་བྱིན་མེད། གཡིབ་དམག་ཚུ་གིས་ འབྲུག་པའི་ས་ཁོངས་
ནང་ སྐར་བཅགས་ཚུ་གསུམ་མེད་ འབྲུག་དང་རྒྱ་གར་གྱི་ཨ་སམ་མངའ་སྡེའི་ས་མཚམས་
དེ་རེང་དྲགས་པའི་ཁར་ ས་སྐྱོ་ཡང་ས་ཞི་འདི་གིས་ཨིན་པས་ཟེར་ཞུས་ཡི།

ཞུལ་པ་དང་བོ་དོའི་གཡིབ་དམག་འདི་ཚུ་ལས་བཟེན་ གཡུས་སྐོ་སོ་སོ་ལུ་ བྱ་
སྟབས་མ་བདེ་མ་དང་དཀའ་སྤྲུག་ལེ་ཤ་ཅིག་ར་མྱོང་སྟེ་ཡོད་པ་མ་ཚད་ ང་བཅས་རའི་ན་
གཞོན་ཚུ་ལུ་ཡང་ གཡིབ་དམག་ཚུ་གིས་ དུམ་ངན་གྱི་རྒྱུད་བསྐྱེལ་འབད་བའི་ཉེན་དོགས་
ཡོད་པའི་ཁར་ ཞེ་སྤུལ་ལུ་ཡོད་མི་ངོ་ལོགས་ཚུ་གིས་ གཡིབ་དམག་དེ་ཚུ་དང་ལགས་མཐུན་
པའི་ཉེན་ཁ་ཡོད་པ་ལས་ མི་སེར་ཚུ་ལུ་ ཚུ་གུང་སྟོན་འབད་རེང་བྱུང་ཡོད་ཟེར་ཞུས་དང་
འབྲེལ་ མི་སེར་གྱི་བསམ་པ་ལུ་ གཡིབ་དམག་ཚུ་བོ་དོ་གི་ཨིན་རུང་ ཞུལ་པ་གི་ཨིན་རུང་
དོན་གྱི་ངོ་བོ་ལུ་ རྒྱ་གར་གྱི་ཨི་ལུང་ས་ཨིན་པས་བཟེན་ ཁོང་རའི་གཞུང་དང་གཅིག་ཁར་
གོས་བསྐྱེན་མཐུན་སྤྱོད་འབད་དེ་ གཡིབ་དམག་ཁོང་རའི་དཀའ་སྤོགས་འདི་ མེལ་ཐབས་
བསྐྱེག་དགོས་པ་འདུག་ཟེར་ཞུས་ཡི།

སྤྱི་གོ་དང་མགར་ས་མི་སེར་སྤྱི་མི་གིས་ གཡིབ་དམག་ཚུ་ས་མཚམས་བརྒྱལ་ཏེ་
འཇུག་འོང་ནི་དེ་ བཀག་ཐབས་ལུ་ འགོགས་སྤུང་སོ་སོའི་ནང་ བལྟ་རྟོག་དང་ཞིབ་དཔྱད་
འབད་མི་ ལྟག་པར་དུ་ དམ་དམ་བཙུན་དགོས་པ་མ་ཚད་ གཡིབ་དམག་ཚུ་ལུ་ མཁོ་གལ་གྱི་

ཅ་ཆ་ས་ཚུ་སྐྱེལ་འདྲེན་འབད་ནི་ལུ་ཆ་རོགས་འབད་མི་འབྲུག་པའི་མི་སེར་ཚུ་ལུ་ཉེས་
 འབྲུག་དམ་དམ་བཀའ་དགོས་ཟེར་ཞུ་བའི་ཁར་མགར་ས་སྤྱི་མི་གིས་ང་བཅས་རང་
 འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་འདི་རྒྱལ་ཁབ་ཚུང་ཀུ་ཅིག་ཨིནམ་ལས་བརྟེན་གཡིབ་དམག་ཚུ་གིས་ང་
 བཅས་རའི་མི་སེར་ཚུ་ཨ་སམ་ལས་བརྒྱུད་དེ་འགྲོ་འགྲུལ་འབད་ཨང་འཇམ་ཏེང་ཏེ་
 འབད་འགྲུལ་ལམ་ཚུ་བཀག་སྟེ་འཕྲོག་བཅོམ་དང་དྲག་ཐོག་དབང་བཅོང་འབད་ཚུ་གས་
 བྱེ་ཨིན་པས་ཟེར་ཞུས་ཡི། དེ་ཁར་སྤྱི་མི་སེར་གཡིབ་དམག་ཚུ་ཞི་བའི་ཐོག་ལས་ང་
 བཅས་རའི་ས་ཁོངས་ནང་ལས་འཐོན་འགྲོ་བཅུག་ནི་ལུ་ཐབས་ཤེས་ཙུ་ལས་མེད་པའི་
 ཐབས་ལམ་གཞན་ཚུ་ལུ་ཐུག་པ་ཅེན་ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྲུང་སྐྱོབ་བདག་འཛོན་
 འཐབ་ནི་འདྲོན་ལུ་ང་བཅས་རའི་ཚོ་སྲོག་ཡང་སྲོས་གཏང་དགོས་རུང་བཏང་ཚོག་ཚོག་
 ཡོད་ཟེར་ཞུས་ཡི།

ཞི་བའི་ཐོག་ལུ་དཀའ་ངལ་སེལ་མ་ཚུ་གས་པ་ཅེན་འཆར་གཞི་དེ་པའི་མ་དངུལ་
 དེ་གོ་མཚོན་ཚུ་ཉེ་ནི་གོ་དོན་ལས་ལག་ལེན་འཐབ་དགོས་པ་མ་ཚད་སྐྱེས་ལོ་༡༤ ལས་༦༠
 གི་བར་ནི་འི་མི་སེར་ཆ་མཉམ་ལུ་ཞི་བའི་དམག་སྲོང་གནང་དགོས་ཟེར་ཞུས་ཡི། དེ་སེས་
 ཅངས་པར་ཨུལ་པ་དང་བོ་དོ་འེ་སྲེལ་ཟེར་དེ་ཉེ་མ་ལས་ཡང་ཉེན་ཆེ་སུ་ཐོན་ཡོད་མི་འདི་
 གི་དཀའ་ངལ་སེལ་ཐབས་ཀྱི་སྲིད་བྱུས་དང་ཐབས་ཤེས་གནས་སྐབས་མཛད་དགོས་པ་ཚུ་
 མི་དབང་མང་འབད་ག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གིས་སྲུང་བཞེན་ལམ་སྟོན་མཛད་གནང་ཟེར་
 གསོལ་འདེབས་ཞུ་ནི་དང་དེ་འདྲོན་ལུ་ང་བཅས་ཀྱིས་ག་ཅེ་རང་ཕྱག་སྲིད་ཞུ་དགོས་རུང་
 ཡང་བག་ཚེ་མེད་པར་ཕྱག་སྲིད་ཞུ་ནི་འི་ཁས་སྲུངས་དམ་བཅའ་སུལ་མ་ཨིན་ཟེར་ཞུས་ཡི།

ཚུ་ཁ་དང་ཐུམ་སྲུག་རྫོང་ཁག་གི་མི་སེར་སྤྱི་མི་གིས་ཨུལ་པ་དང་བོ་དོ་འེ་གཡིབ་
 དམག་འབྲུག་ལུ་འཇུལ་ནི་དེ་གིས་མི་སེར་ཚུ་གི་སེལ་སུ་ཚུ་གི་སྲོམ་བཀའ་ཏེ་ཡོད་པ་
 ལས་ཁོང་གིས་དཀའ་སྟོགས་དེ་སྲིད་ཀྱི་ཐོག་ལས་སེལ་ཐབས་འབད་ནི་ལུ་མཐུན་ལམ་ཅན་

གྱི་ཁྱིམ་མཚོས་རྒྱལ་ཁབ་རྒྱ་གར་གཞུང་གིས་ཁོང་རའི་མངའ་འོག་ལ་སྤེལ་སྐོར་གཞུང་ལུ་སྤྲོད་
གྱི་ཐོག་ལས་དཀའ་རྒྱུ་གས་འདི་ཞི་ཐབས་བསྐྱོད་དགོས་པའི་ལུ་ཚུ་གས་བཀའ་དགོས་པ་
འདུག་ཟེར་བའི་བསམ་འཚར་ལྟར་ལུ་བའི་ཁར་ག་དེམ་ཅིག་འབད་སྤྲོད་སྐོར་མ་བདེ་མ་སྤྲོད་ཐོན་
སོང་པ་ཅིན་ང་བཅས་ཀྱིས་རྒྱལ་ཁབ་སྤུང་སྤྲོད་འབད་ནི་ལུ་གྲུ་གྲུ་གྲུ་ཡོད་ཟེར་ཞུ་མ་ཚད་
ང་བཅས་ཀྱིས་གོང་འཕེལ་ལས་རིམ་ཚུ་ལག་ལེན་མ་འཐབ་པའི་ཉེ་མར་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་
སྤུང་སྤྲོད་བདག་འཛོན་འཐབ་ནི་གི་མནོ་བསམ་གཏང་དགོས་ཟེར་ཞུས་ཡི།

ཡུལ་མ་དང་བོ་དོའི་གཡེལ་དམག་ཚུ་གིས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རང་དབང་རང་བཙན་ལུ་
བཙེ་འཛོག་མེད་པར་ང་བཅས་ཀྱི་ས་ཁོངས་ནང་འཇུག་ཏེ་སྐྱེད་བཅགས་སྤོང་ཡོད་པ་ད་
ལྟག་པར་དུ་ཁོང་ལུ་གོ་མཚོན་ཚུ་ག་ཅི་རང་འབད་རུང་སྤྲོད་སྤྲོད་གྲུ་གྲུ་ཏེ་ག་ཏེ་ཡོད་པ་
ལས་ང་བཅས་ཀྱིས་ཁོང་དང་གཅིག་ཁར་དམག་གི་གདོང་ལེན་འབད་ནི་འདི་མི་འཚམས་
ནི་ཨིན་རུང་ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྤུང་སྤྲོད་བདག་འཛོན་གྱི་དོན་ལུ་འདི་བཟུམ་གྱི་
བྱ་བ་ལུ་ཐུག་དགོས་པ་བྱུང་པ་ཅིན་བྱམས་བཙེ་ཆེ་བའི་རྒྱལ་པོའི་དབུ་འཁྲིད་འོག་ལུ་ང་
བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྤུང་སྤྲོད་འབད་ནི་ལུ་ཁས་སྲུང་ས་དམ་བཙེའ་ཡང་བསྐྱེད་སུམ་
ནི་ཨིན་ཟེར་ཞུས་ཡི།

དར་དཀར་དང་བསམ་ཚེ་རྫོང་ཁག་གི་མི་སེར་ལས་རྒྱ་གར་གྱི་སྤུང་སྤྲོད་བྱོན་པོ་
དང་ནང་སྤྲོད་བྱོན་པོ་གིས་ཡུལ་དང་བོ་དོའི་གཡེལ་དམག་ཚུ་ལུ་འབྲུག་གཞུང་གིས་
འབྲུག་ཤར་སྤྲོད་ས་ཁོངས་ལུ་སྤོང་གནས་བྱིན་པའི་ཁར་སྤོང་བདར་གྱི་སྤོང་སྐར་ཡང་
བཅགས་བཅུག་ཞུག་ཟེར་བའི་ལོ་རྒྱུས་བཤད་མི་འདི་ལུ་ང་བཅས་མི་སེར་ཚུ་ཡིད་ཤམ་
བྱུང་མ་མཚད་སེམས་ཡང་སྤུག་སྤྲོད་ཡོད། དོན་གྱི་རོ་བོ་ལུ་རྒྱ་གར་གྱི་སྤུང་སྤྲོད་དམག་མི་ཚུ་
གིས་ཡུལ་མ་དང་བོ་དོའི་གཡེལ་དམག་ཚུ་འབྲུག་གི་ས་ཁོངས་ནང་བདེ་བཟང་པ་ལས་
བཙེན་ཏེ་འབྲུག་གིས་ཡང་བཀག་མ་ཚུགས་པར་ཡར་སོང་ཡི་ཟེར་ཞུས་ཡི། བྱ་སྤོང་འདི་

གིས་ ཞི་བདེ་ལྡན་པའི་བྱིམ་མཚོས་རྒྱལ་ཁབ་ཚུང་ཀྱང་ འབྲུག་བཟུམ་ཅིག་གིས་ཁོངས་ཀྱི་
རང་དབང་རང་བཅོན་ལུ་ ཉེན་འཚུབས་སྐྱོམ་འབད་རང་བསྐྱུལ་ཡོད།

དེ་གིས་མ་ཚད་ ང་བཅས་མི་སེར་ཚུ་ལུ་དམར་བསད་དང་འཕྲོག་བཅོམ་འཛིགས་
བསྐྱུལ་ལ་སོཊ་པའི་མནར་གཅོད་གཏང་མི་ ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ལུ་ ངོ་ལོག་རྒྱལ་མི་ཚུ་
དང་ ཨུལ་ཕ་དང་བོ་དོའི་གཡིབ་དམག་ཚུ་ ལགས་གཅིག་ཁར་མཐུད་དེ་འབད་མ་ཡིན་པའི་
དོགས་ཐོན་ཡོད། དེའི་ཁར་ རྒྱ་གར་གྱི་སྲུང་སྐྱོབ་དམག་མི་ཚུ་གིས་ཡང་ འབྲུག་མི་ཨ་སམ་
བརྒྱུད་དེ་ འགྲོ་འགྲུལ་འབད་མི་ཚུ་ལུ་ འཚོར་སྤང་དང་དཀའ་ངལ་རྒྱུན་མ་ཚད་པར་
བཟོམ་ལས་བརྟེན་ཏེ་ ང་བཅས་མི་སེར་ཚུ་གིས་ མི་དབང་མང་འཁྲབས་ལུ་གནད་དོན་
འདི་གི་སྐོར་ལས་ རྒྱ་གར་གྱི་སྲིད་སྲོལ་དང་ རྒྱ་གཞུང་དང་གཅིག་ཁར་གསུང་གྲོས་གནང་
སྟེ་ འབྲུག་མི་ཚུ་གིས་མྱོང་སྟེ་ཡོད་པའི་དཀའ་ངལ་དེ་ ཞི་འཇམ་བཟོ་ཐབས་ལུ་ ཨུལ་ཕ་
དང་བོ་དོའི་གཡིབ་དམག་ཚུ་ ཁོང་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ འཕྲལ་མགྲོགས་ལོག་སྟེ་ འགྲོ་ཞི་
གི་གནས་སྤངས་ལེཊ་ཤོམ་བཟོ་གནང་དགོས་པའི་གྲོས་བརྒྱན་མཛད་གནང་ཟེར་ཞུས་ཡི།

འདི་ལུ་བརྟེན་རྒྱལ་སྲོལ་པོ་གིས་ ཚོགས་འདུའི་འཐུས་མི་མང་རབས་ཅིག་གིས་
ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྲུང་སྐྱོབ་དང་རང་དབང་རང་བཅོན་ལུ་ ཉེན་འཚུབ་འབྲུང་ནིའི་
དོན་ལུ་ ཨུལ་ཕ་དང་བོ་དོའི་གཡིབ་དམག་གྱི་དཀའ་རྒྱུགས་དེ་སེལ་དགོས་པ་གལ་ཆེ་མ་
འབད་ཞུམ་ད་ འབྲུག་པའི་མི་སེར་ལུ་ ཚུ་གུང་དང་དཀའ་ངལ་ཡོད་ལུགས་ཀྱི་སྐོར་ལས་
ར་ཁུངས་ཞུ་བའི་ནང་གསལ་ ཀལ་ལོ་ལ་ལས་དེའི་ཕམ་ཚུན་ལུ་ རྗོང་ཁག་ ༡༢ ཀྱི་ཚོང་
དང་བཟོ་གྲུའི་ལས་དོན་ཚུ་ལུ་གཞོན་ཉེན་ཡོད་པའི་གྲུར་ འབྲུག་དང་ཨ་སམ་གྱི་བར་ན་
ལམ་འགྲུལ་འབད་མི་ འགྲུལ་འཁོར་དང་ཚོང་ཐོག་གི་ཅ་དངོས་ཚུ་དང་ འགྲུལ་པ་ཆ་
མཉམ་ལུ་ གཞོན་ཉེན་སྐྱོམ་བྱུང་སྟེ་ཡོད་ལུགས་ཞུས་ཡི།

ཡ་སམ་ལུ་སྲིད་གྱི་དཀའ་ངལ་ཅིག་བྱུང་མ་དུ་རང་བོདོ་དང་ཡུལ་པ་ཚུ་གིས་ རོ་
 རྒྱུ་དཔྱེ་སློན་ འབད་དགོས་ འབད་ འཁོར་ལམ་ཆ་མཉམ་རང་བཀག་ཆ་འབདམ་མ་ཚད་
 ལ་ཉིང་བསམ་གྲུབ་ལྗོངས་མཁར་ལུ་ བོདོའི་གཡིབ་དམག་གཅིག་གིས་ ཚོང་པ་ཚུ་ལས་
 དབང་བཙོང་གི་སློལ་ས་ དངུལ་བསྐྱེལ་ལེན་འབདམ་ད་ འབྲུག་གི་ཁྲིམས་སྲུང་འགག་པ་གིས་
 འཛོལ་བཟུང་འབད་བའི་སྐབས་ལུ་ ཡ་སམ་གྱི་མི་སེར་ཚུ་གིས་ བསམ་གྲུབ་ལྗོངས་མཁར་
 གྱི་ཁ་ཐུག་ལུ་འོང་མི་ ལམ་བཀག་བསྐྱེལ་འབད་དེ་ གཞུང་དང་མི་སེར་གཉིས་ལུ་བྱ་སྐྱབས་
 མ་བདེམ་སློལ་བཟོ་ཡི། གལ་སྲིད་ ཡ་སམ་གྱི་མི་སེར་ཚུ་གིས་ ཡ་སམ་བརྒྱུད་དེ་འགྲོ་མི་
 འབྲུག་གི་འགྲུལ་འཁོར་ཆ་མཉམ་རང་ འགྲོ་འགྲུལ་འབད་མ་ཚོག་པའི་བཀག་བསྐྱེལ་
 འབད་བ་ཅིན་ ཡུན་ཚོར་སྲིད་གི་སྲོགས་ལས་མ་གཏོགས་ འབྲུག་དང་རྒྱ་གར་གྱི་བར་ན་
 རྒྱུ་འབྲེལ་འབད་ས་མེད་པ་འགྲོམ་ད་ འབྲུག་གི་སྲིད་ཚོང་དང་ཅ་དངོས་ཉོ་འདྲན་འབད་
 བེ་ལུ་བར་ཆད་སློལ་འབྱུང་ནི་ཨིན་པའི་ཁར་ རྒྱ་འབྲུག་གཉིས་གྱི་བར་ན་ མཐུན་ལམ་དམ་
 ཟབ་ཡོད་པའི་ ཉགས་མཚན་དང་ འབྲུག་གི་གོང་འཕེལ་ལུ་ སན་ཐོགས་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་
 བེ་ཨིན་པའི་མ་དངུལ་བསྐྱེལ་ས་ཡ་ ༤,༠༠༠ འབད་མི་ གྱི་རི་ཚུ་དང་གཞུང་བསམ་ལས་
 འགྲུལ་གཉིས་ལུ་ཡང་ བར་ཆད་སློལ་འབྱུང་ནི་གི་ཉེན་ཁ་སློལ་འདུག་ཟེར་ཞུས་ཡི།

དཔེར་ན་ སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༥ ལུ་ཀ་ལའོ་ལ་ལས་དྲའེ་པམ་ཚུན་གྱི་ས་གནས་ཚུ་ལས་
 རྫོང་རྫོང་ལས་ རྒྱ་གར་གྱི་ཚོང་པ་ཚུ་དང་གཅིག་ཁར་ དངུལ་ཐོག་ཚོང་འབྲེལ་འབྲེལ་མི་ཚུ་
 མ་བཙེ་བར་ བཟུང་སྲོད་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་འགྲན་བསྐྱར་ཐོག་ལས་ དངུལ་ཀྱམ་ས་ཡ་ ༣༩
 གི་སོན་མ་ཐོན་སྲིད་ཚུ་བཙོང་ས་ཡོད་པ་མ་ཚད་ བཟུང་སྲོད་ལས་ཁུངས་ལས་མ་བརྒྱུད་པར་
 རྒྱ་གར་གྱི་ཚོང་པ་ཚུ་དང་གཅིག་ཁར་ དངུལ་ཐོག་ཚོང་འབྲེལ་འབྲེལ་མི་ རེན་གོང་ཚུ་ཡང་
 དེ་ཁར་བཀག་བ་ཅིན་ ཉ་ལམ་རེན་གོང་ལོག་བལྟམ་འབད་ཐོབ་ནི་ ཨིན་པས། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༦
 ལུ་ བཟུང་སྲོད་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་འགྲན་བསྐྱར་ཐོག་ལས་ དངུལ་ཀྱམ་ས་ཡ་ ༥༥ འི་སོ་

ནམ་ཐོན་སྐྱོད་བཅོང་ས་ཡོད་པའི་སྒྲོན་ལྷོད་དང་། ཚོང་ལམ་འདི་བཀག་ད་པ་ཅིན་དངུལ་ཐོག་གོང་འཕེལ་ཏང་གི་མི་སེར་གྱི་འོང་འབབ་ཡར་སེང་འབད་ནི་འདི་སྲིད་བྱུས་འདི་ལུ་གཞི་དག་པ་སྐྱོམ་འབྱུང་ནི་ཨིན་མ་ཚད་གཞུང་གཉིས་ཀྱི་འཕུལ་ཁང་མང་རབས་ཅིག་གོང་འཕེལ་གཏང་ནི་འཆར་གཞི་དང་ལས་རིམ་བཅམས་ཏེ་ཡོད་མི་ཚུ་ལུ་མཐར་བཀལ་མ་ཚུལ་པའི་གཞི་དག་པ་སྐྱོམ་འབྱུང་ནི་འདི་ཉམ་ཁ་དང་འབྲུག་པའི་ཚོང་པ་ཚུ་གིས་འབྲུག་ལས་ཐོན་ལུང་ས་མེད་པའི་ཅ་དངོས་དང་བཟའ་ཆས་སྐྱུམ་འཁོར་གྱི་མར་ཁུ་ལ་སོགས་པའི་མཁོ་ཆས་ཚུ་བཏོན་ཏེ་བཅོང་སྲོལ་ཡོད་མི་ལུ་ཡང་གཞི་དག་པ་སྐྱོན་སྐྱོམ་འབྱུང་ནི་ཨིན་པ་ལས་བཏོན་ལུ་ལས་པ་དང་བོ་དོའི་གསུང་གོས་གནང་མ་དུ་ལུ་བསྟན་རྒྱས་ལྟན་ཁག་ལུ་ཕོག་ཡོད་པའི་ཚུ་གུང་སྐྱོམ་འདི་ཐུན་ཁར་བསྐྱམས་ཏེ་གསུང་གོས་གནང་དགོས་པ་འབད་ལུ་ཡི།

འདི་ལུ་ཐིམ་ཕུག་དང་གྲོང་གསར་རྩུ་དང་གཞུལ་སྐྱོང་བཅས་ཀྱི་མི་སེར་ལས་ལུ་ལུ་ལས་པ་དང་བོ་དོའི་དཀའ་ཚོ་གསུང་གྱི་སྐོར་ལས་རྫོང་ཁག་༢༠འི་མི་སེར་ཡོང་ས་ལུ་ཚུ་གུང་དང་ཕུག་བསུལ་ཡོད་པ་ལས་བཏོན་ཏེ་ཚོལ་ཁང་ཆེན་མོའི་ནང་གོས་གཞི་སུལ་དགོས་པ་བྱུང་ཡི། རྒྱ་གར་དང་འབྲུག་གི་བར་ན་སྤྱན་ཆ་བཟུམ་མའི་དག་སྤྱང་དང་བཅེ་གདུང་མཛེའ་བཅེའི་མཐུན་ལམ་སྐྱོམ་ཡོད་པ་ལས་ད་ཚུན་འབྲུག་གི་ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་དོན་ལུ་རྒྱ་གར་གྱིས་གྲོལ་རམ་འབོར་ཆེར་བྱེན་མི་འདི་ལུ་མི་སེར་ཡོང་ས་ཀྱི་ཁ་ཐུག་ལས་བཏོན་དག་འཚོར་ཡོད་ཟེར་ལུ་ཐུང་དང་འབྲེལ་ག་ཅི་བསྟོན་པ་སྐྱོམ་དེ་རེས་ང་བཅས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ཁྲིམས་འགལ་གྱི་ཐོག་ལས་འཇུག་ཏེ་སྐར་བཅགས་ཏེ་ཡོད་པའི་ལུ་ལས་པ་དང་བོ་དོའི་གཡོག་དམག་དེ་ཚུ་གཞུང་གཉིས་གསུང་གོས་ལེན་ཤོམ་འབད་གནང་སྟེ་ཐབས་ཤེས་གང་དུག་གི་སྐོ་ལས་ཁོང་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ལུ་གཏོན་གནང་དགོས་པ་འབད་ལུ་ཡི།

དེ་མ་ཚད་ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་འདི་རང་དབང་རང་བཅོན་དང་སྲུང་སྐྱོབ་སྐྱོང་འབད་བཞག་དགོས་པ་ཅིན་གཙོ་བོ་ང་བཅས་རའི་མི་སེར་ལུ་རག་ལས་ནི་

ཡིན་མཁེ་ལས་ མི་སེར་དང་ཚོང་པ་གཞན་གར་ཡིན་ཏེ་འབད་རུ་ རང་འདོད་ཀྱི་དབང་ལུ་
མ་ཤོར་བར་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རང་དབང་རང་བཙན་དང་སྤྱད་སྤྱོད་ལུ་ མཐོ་བསམ་ལེན་ཤོམ་
འབད་བཏང་སྟེ་ ཞུམ་པ་དང་བོདོའི་གཡིབ་དམག་ཚུ་ལུ་ ག་ཅི་གི་ཆ་རོགས་ཡང་མ་འབད་
བར་སྤོད་པ་ཅེན་ དཀའ་རྙོགས་འདི་ བསལ་ཐབས་ལུ་པན་རྒྱ་ཆེ་བའི་བསམ་འཆར་གཅིག་
མཚུངས་ཞུས་ཡི།

འདི་ལུ་ འབྲུག་གི་ཚོང་དང་བཟོ་གཞི་ཚོགས་སྡེའི་གཙོ་འཛིན་གྱིས་ ད་རེས་རྒྱལ་
ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཆེན་ མའི་སྐྱེའོ་བ་ སྤྱོད་དང་ལྷན་རྒྱུ་དཔོན་ཁག་ དེ་ཁར་སྤྱོད་སྤོམ་
ཚོན་སྡེའི་འབྲུག་དཔོན་ རྫོང་ཁག་^{༢༠} ལས་བྱེད་མི་ མི་སེར་འབྲུག་མི་ཆ་མཉམ་གྱིས་ ཁོ་
ལུ་ཐུགས་གཏད་དེ་ གསང་བའི་ཚོན་རྒྱན་བཙུགས་ཏེ་ ཚོན་དཔོན་འོག་མའི་གོ་གནས་ལུ་
བསྐོས་གནང་མི་ལུ་ བཀྱིན་དགའ་ཚོར་ཡོད་ལུགས་དང་ དེ་ཁར་མི་དབང་མངའ་བདག་
རེན་པོ་ཆེ་མཚོ་ག་དང་མི་སེར་ཡོངས་ཀྱིས་ ཐུན་གཏད་སྤྱི་ལུ་བུ་གནང་སྟེ་ བཙག་འབྲུག་
པའི་ལྷན་རྒྱུ་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་འབྲུག་མི་སྤོན་པོ་ཚུ་ལུ་ཡང་ བཀྱིས་བདེ་ལེན་ཡོད་ཟེར་
ཞུས་ཡི། ཁོ་རང་གིས་འབད་རུང་ མི་དབང་མངའ་བདག་རེན་པོ་ཆེའི་གསེར་གྲིའི་ཙ་
བ་ལུ་ལྷ་དཀོན་མཚོ་ག་གསུམ་དཔང་དུ་བཙུན་ ལས་རྒྱ་འབྲུག་པང་པར་བཏབ་སྟེ་ ཅི་ཤེས་
གང་སྟོགས་ཙ་འགོངས་ཏེ་ ཙ་བ་^{༢༡} ལུ་ཐ་དམ་ཚོག་བསྟེན་ཏེ་ རྒྱལ་ཞུ་ཞིའི་ཁས་བྲལ་
དམ་བཙའ་ལུ་ལེ་ཟེར་ཞུས་ཡི།

ལྷོ་མཚམས་ཁ་ཐུག་གི་ཚོང་པ་ཚུ་ གར་གནས་སྐབས་ཚོང་ལམ་ཉེ་ཤོས་ བྱིམ་
ཚོང་རྒྱལ་ཁབ་དེ་ཡིན་མཁེ་ལས་ ཐབས་མེད་དེ་ནང་འགྱོད་གོས་པ་ད་ ཞུམ་པ་ད་བོདོའི་
གཡིབ་དམག་ཚུ་གིས་ དབང་བཙོང་གི་ཐོག་ལས་ ཚོང་གི་མ་ཙ་ཚུ་འབྲུག་པའི་ཁར་ ལ་
ལོ་ལུ་བརྟུང་རྫོང་གིས་ མནར་གཅོད་རེ་ཡང་རྒྱུན་མཆད་པར་བཏང་དོ་ཡོད་པ་ལས་ ཨ་
སམ་བརྒྱུད་དེ་འགྱོམ་ད་ ཉེ་མཁེ་ལས་ འཆར་སྤྱད་དང་དཀའ་རྙོག་ རྫོང་དང་རྫོང་བཞིན་

དུ་ཡོད་མཚོང་པ་ཚུ་ལུ་བོདོ་དང་ཡུལ་པའི་དཀའ་རྒྱུ་གསལ་ས་བཞེན་ལྷག་པར་དུ་དཀའ་
ལྷག་སྐྱོམ་འབྱུང་ནི་ཨིན་པས་ཟེར་ཞུས་ཡི།

འདས་པའི་རིང་ལུ་དཀའ་རྒྱུ་གསལ་དེ་བཟུམ་སྐྱོམ་འབད་བྱུང་མ་དེ་དེ་ཚུ་འཛོམས་
ཐབས་ཀྱི་སྤྲུལ་ལུ་མཛོད་གནང་མི་མི་དབང་མང་འབད་ག་རེ་ན་པོ་ཆེ་སྐྱེ་ཉམ་གཅིག་ཨིནམ་
ལས་མི་དབང་མཚོ་ག་གི་ཐུན་དགོང་ས་ཚུ་ལུ་མི་སེར་ཚུ་གིས་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་སློབ་གཏང་ཡིད་
ཚེས་རྟེན་ལུ་སྤུལ་ནི་འི་ཁས་སྲུང་ས་འབད་དགོས་པ་དེ་ག་ནི་བ་གལ་ཆེ་ཟེར་ཞུས་བའི་ཁར་
དཀའ་ངའ་དེ་སེལ་མ་ཚུ་གསལ་པ་ཅིན་འབྲུག་གི་མི་སེར་ཚུ་གིས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མི་ལྟེ་དཔལ་
འབྱོར་མགོ་གསལ་དུ་གསལ་འབད་ཡར་རྒྱས་འབྱོར་བའི་ཁེ་སན་ཚུ་ལུ་ལོངས་སྤྱོད་མི་ཚུ་གསལ་
པའི་ཉེན་ཁ་འདུག།

བོདོ་དང་ཡུལ་པའི་གཡེ་བ་དམག་ཚུ་རྒྱ་གར་གྱི་མི་ཁུངས་ཨིནམ་ལས་རྒྱ་གཞུང་
དང་དཀའ་རྒྱུ་གསལ་དེ་འབྲུལ་མགོ་སེལ་ཐབས་བསྐྱིག་དགོས་པའི་གསུང་གྲོས་གནང་
དགོས་པ་འབད་ཞུམ་མཚོད་སློབ་མཚམས་ཁ་ཐུག་གི་བྲེལ་ཟིང་ཚུ་ཞི་ཐབས་ཀྱི་ཐུན་འགན་
རྟེན་ལུ་མང་འུམ་ཐབས་མཚོ་ག་གིས་བཞེས་ཏེ་གང་དུ་ག་མཛོད་གནང་པའི་བཀྲིན་ལས་
ལྷག་པར་མ་བདེ་མ་སྐྱོམ་ག་ནི་ཡང་མ་བྱུང་མ་བཞེན་དུ་དེ་སེལ་གྱི་ཡུལ་པ་དང་བོདོའི་དཀའ་
རྒྱུ་གསལ་ཞི་ཐབས་དེ་ཡང་ཨ་སམ་གྱི་མི་རྣོབས་ས་ཡ་²⁴ ལྷག་པ་ཅིག་དང་འབྲུག་གི་མི་
རྣོབས་འབྲུམ་²⁵ ལྷག་ཅམ་ལས་མེད་པ་ལས་དུ་ག་པོའི་ཐོག་ལས་དམག་རྒྱབ་ནི་འི་འོས་
འབབ་ཅ་ལས་མ་མཐོང་མ་ལས་གོང་ལུ་ཚོའ་འདུའི་འབྲས་མི་ཚུ་གིས་ཞུམ་བཞེན་དུ་རྒྱ་
གར་དང་ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མཐུན་ལམ་འདི་ཚུ་དང་ཨོམ་བཟུམ་ཅིག་འབད་
ཡོད་པ་ལས་མི་དབང་ཞབས་ཀྱིས་དབུ་བྱེད་མཛོད་དེ་གཞུང་པན་ཚུན་གཉེས་གསུང་གྲོས་
ལེགས་ཤོམ་འབད་གནང་སྟེ་མཛོད་ནི་ལས་བཀྲིན་ཏེ་ཐབས་གཞུན་ག་ནི་ཡང་མིན་འདུག།
ཟེར་ཞུས་ཡི།

ཉེ་མ་ ལྷོ་མཚམས་ཀྱི་བྲེལ་ཟེང་ཐོན་མ་དང་ ང་བཅས་ཚོང་པ་ཡོངས་ཀྱི་ཐ་ལུག་ལས་
རྒྱ་སྐྱོད་མ་ཚད་གཅེས་པ་རང་སྲོག་མེན་ཚད་གཞུང་ཞབས་ལུ་སྲུལ་ནིའི་ཁས་སྲུང་ས་དམ་
བཅའ་སྲུལ་ཏེ་ཡོད། ཚོང་པ་ཚུ་ལུ་ཡོད་པའི་རྒྱ་དངོས་ཚུ་ རྒྱལ་ཁབ་གཞན་ཁ་ལས་ འབག་
འོང་པའི་རྒྱ་ཆ་ས་མེན་པར་ གཞུང་གི་བཀྲོན་ལས་ རྒྱལ་ཁབ་འདི་ནང་རང་ཚོང་བསྐྱོད་
འཐབ་སྟེ་བཟེ་ཡོད་པའི་རྒྱ་ཆ་ས་མེན་ལས་བཏེན་ ད་རུང་ཡང་ གཞུང་ཁག་ཆེ་མ་ནམ་
ར་འཐོན་ཏེ་འབད་རུང་ རྒྱ་དངོས་གང་དགོས་གཞུང་ལུ་སྲུལ་ནིའི་ཁས་སྲུང་ས་དམ་བཅའ་
ཚོང་པ་ཡོངས་ཀྱི་ལ་ཐུག་ལས་ ད་རེས་ཀྱི་ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོའི་ནང་སྲུལ་ཡི།

འདི་ལུ་བསྟན་སྲུང་དྲག་པོའི་གུང་སློན་གོང་མ་གིས་ ཡུལ་ས་དང་བོདོའི་གསུང་གྲོས་
འདི་ནང་ ཚོལ་འདུའི་འཐུས་མི་ཚུ་གིས་ གྲོས་འཆར་འདྲ་མེན་སྣ་ཚོལ་ལེ་ཤ་ཅིག་ལྷུ་མི་
དེ་ལེན་ལམ་ཆེ་རུང་ དྲག་པོའི་ཁོངས་ལས་སྲུང་སྐྱོབ་ཀྱི་སྐོར་ལས་མ་གཏོགས་ གཞན་ཐབས་
གང་ཡང་ལུ་ལྷོ་མེད། ཡུལ་ས་དང་བོདོའི་གཡེ་བ་དམག་ཚུ་གིས་ གོ་མཚོན་མ་བཏུབ་བཏུབ་
འབད་འབག་སྟེ་ ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ རང་སྐར་བཅགས་ཏེ་སྟོད་ནི་དེ་གིས་ རྒྱལ་ཁབ་
ཀྱི་སྲུང་སྐྱོབ་ལུ་གཞོན་པའི་ཉེན་ཁ་སློམ་བྱུང་སྟེ་ཡོད་པ་མ་ཚད་གཡེ་བ་དམག་ཚུ་གིས་ རྒྱ་གར་
གྱི་ས་ཁོངས་ནང་ དབང་བཅོང་དང་ཁྲིམས་འགལ་གྱི་ལུ་རྣམ་ཚུ་འབད་དེ་ འབྲུག་ལུ་སྐར་
བཅགས་སྟེ་ཡོད་མེ་དེ་ཚུ་ནང་བྱོལ་འོང་ནི་དེ་གིས་ མཐའ་མཐུག་ལུ་ རྒྱ་འབྲུག་གཉིས་ཀྱི་
མཐུན་ལམ་ལུ་ གཞོན་འོང་མཐོ་བའི་སེམས་དོགས་དང་ཚུ་གུང་སློམ་ཡོད་ཟེར་ལུས་ཡི།

འདི་ལས་ཡང་ལྷག་སྟེ་ འབྲུག་དང་ཨ་སམ་གྱི་མི་སེར་གྱི་བར་ན་ སློན་གོང་ལས་
རང་ མཐུན་ལམ་དམ་ཐབ་ཡོད་རུང་ ཡུལ་ས་དང་བོདོའི་གཡེ་བ་དམག་ཚུ་གིས་ ཉེ་ཅང་
གིས་ཉེན་ཁ་ཆེ་བའི་གོ་མཚོན་འབག་སྟེ་ མི་འབོར་སློམ་འབད་ ང་བཅས་རའི་གཡུས་ཁར་
འཇུལ་ཏེ་སྟོད་པ་ལས་ དེ་གིས་ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རང་དབང་དང་སྲུང་སྐྱོབ་ལུ་
གཞོན་ཉེན་སློམ་ཡོད་པ་ ཚོགས་དམངས་གར་གིས་ ཞལ་འཆམ་པས་ཟེར་ལུས་ཡི།

གོང་ལུ་ འཇུག་མི་ཚུ་གིས་ལྷན་བཞུགས་དུ་ ང་བཅས་རའི་ འབྲུག་མི་ལ་ལོ་གིས་ ལྷུ་ལ་
ཕ་དང་བོ་དོའི་གཡིབ་དམག་ཚུ་ལུ་ ཟ་འཇུང་གི་མཁོ་ཆས་དང་སྐྱེལ་འདྲེན་འབད་ནིའི་ཆ་
རོགས་རེ་འབད་དོ་ཡོད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཐད་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མཐའ་དོན་ལུ་མ་བཟླ་བར་ གཡིབ་
དམག་ལུ་གོགས་རམ་འབད་མི་ཚུ་གིས་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྲུང་སྐྱོབ་ལུ་གཞོན་ཉེན་བསྐྱེད་ལས་
བརྟེན་ འབྲུག་རྒྱལ་ཡོངས་སྲུང་སྐྱོབ་བཅའ་ཁྲིམས་ ལྷུ་ལོ་ ༡༩༩༢ ཅན་མ་དང་འབྲེལ་ཏེ་
ཉེས་ཁྲིམས་བཀའ་གནང་དགོས་པ་འབད་ཞུས་ཡི།

ལྷུ་ལ་ཕ་དང་བོ་དོའི་སྐབས་མ་བདེ་བའི་དཀའ་ཚོའི་འདྲིའི་སྐོར་ལས་ ལྷུ་ནང་
གསང་གསུམ་མེད་པར་ མི་དབང་མངའ་འབད་ག་རྒྱལ་པོ་མཚོ་ག་གིས་ ག་དེ་ཅིག་ཡང་མ་བྱུང་
བཞུགས་པར་ཨིན་མ་ལས་ རང་དབང་སྲུང་སྐྱོབ་ཀྱི་ལུ་འགན་ཚུ་བཀའ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ ང་
བཅས་དྲག་དམག་ཚུ་གི་ཁོངས་ལས་ དད་དམ་ལུ་གྱུར་བ་མེད་པར་ ཕྱག་ཕྱིད་ལུ་མི་འཇུག་
སྲུང་ས་ཡང་བསྐྱར་སྲུང་ཡོད་པའི་ཁར་ མི་མེད་གྱི་ཁོངས་ལས་ རྒྱ་སྲུང་ག་ཅིའི་ཐད་ལས་
ཡང་ རྒྱ་སྐྱོར་ཉེལ་བུ་ཡོད་ལུགས་ལུ་མི་འདི་ལུ་དྲག་པོའི་ཁོངས་ལས་ བཀྱེན་དགའ་
ཚོར་ཡོད་ཟེར་ཞུས་ཡི།

འདི་དང་འདྲ་བར་ བླང་སྲིད་སྐྱོན་པོ་གིས་ འཇུག་མི་ཚུ་གིས་ ད་རེས་འབྲུག་གི་
ས་ཁོངས་ནང་ཡོད་པའི་ལྷུ་ལ་ཕ་དང་བོ་དོའི་གཡིབ་དམག་ཚུ་གིས་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རང་
དབང་སྲུང་སྐྱོབ་ལུ་ ཉེན་ཁ་ཆེ་བའི་སྐོར་ལས་ སེམས་ཁར་ཆ་གུང་སྐྱོམ་པོ་ག་སྟེ་ ཚོགས་
འདུ་ཆེན་མོའི་ནང་ལུ་མི་འདི་ལུ་ ངལ་རངས་བྱུང་ཡི། དེ་ཡང་འདས་པའི་ལོ་ནང་ མི་
དབང་མངའ་འཇུག་མཚོ་ག་ རྫོང་ཁག་སོ་སོར་ འཆར་གཞི་ ༥ པའི་ གསུང་གོས་གནང་
པར་བྱེད་མ་དུ་ རྫོང་སྲག་ལས་བཅད་པའི་ འབྲུག་པའི་མི་མེད་ཆ་མཉམ་གྱིས་ལུ་ཡོད་པའི་
བསམ་འཆར་དང་གཅིག་མཚུངས་ཨིན་པས་ཟེར་ཞུས་ཡི། དེ་མ་ཚད་ མི་མེད་ཆ་མཉམ་
གྱིས་ མི་དབང་མངའ་འབད་ག་རེན་པོ་ཆེ་མཚོ་ག་དང་ འབྲུག་གཞུང་ལུ་ ལྷུ་ལ་ཕ་དང་བོ་དོའི་

དཀར་རྩོགས་དེ་སེལ་ནི་འདོན་ལས་ལག་ཆེ་བ་ཅིན་ཁོང་རའི་སྲོག་ཡང་སྲོམ་བཏང་སྟེ་
རྒྱུ་སྐྱོར་ཞུ་ནི་འཇམ་གྲངས་སུ་ལེ་ལོ་ལྟ་ཡིད་ཆེས་དང་རལ་རང་ས་སྐྱོམ་བྱུང་ཡོད་པ་
བཞིན་དུ་རང་གི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྲུང་སྐྱོབ་ལུ་རང་གིས་ཚ་གྲང་མ་བསྐྱེད་པ་ཅིན་གཞན་གྱིས་
བསྐྱེད་མེ་མེ་འཐོན་ཟེར་ཞུས་ཡི།

ཡུལ་མ་དང་བོ་དོའི་གཡིབ་དམག་ཚུ་འབྲུག་གི་ས་ཁོངས་ནང་འཇུལ་མི་དེ་དེ་
ཚུན་འབྲུག་གི་རྒྱལ་རབས་ནང་སྤར་བྱུང་མ་མེད་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རང་དབང་སྲུང་སྐྱོབ་
ལུ་ཉེན་འཚུབས་ཅན་གྱི་དཀར་རལ་སྐྱོམ་ཅིག་རང་ཨིན་མ་ལས་ཡུལ་མ་དེ་རྒྱ་གར་ཨ་
སམ་རང་དབང་དགོས་ནི་འདོན་ལུ་ངོ་རྒྱུ་འབད་མི་གི་གཡིབ་དམག་ཚུ་ཨིན་མ་ཚུད་
བོ་དོ་དེ་བོ་དོའི་མང་འ་སྤེལ་ལུ་དགོས་འདོད་བཀོད་དེ་རྒྱ་གཞུང་ལུ་ངོ་རྒྱུ་འབད་མི་
ཨིན་མ་ལས་གྲང་མོ་ཆེ་ཟེ་འཐབ་ད་གྲོག་སྤུ་ཀང་མའི་འོག་ལུ་བསྐྱེད་ཟེར་བའི་དེའུ་དང་
འདུམ་འབད་རྒྱ་གཞུང་དང་གཡིབ་དམག་ཚུ་གི་བར་ན་ཟེར་འབྲུག་ལང་མ་དང་འབྲུག་
བཟུམ་མའི་རྒྱལ་ཁབ་ཚུང་ཀྱུ་ལུ་གཞོན་སྐྱོན་སྐྱོམ་འབྱུང་ནི་ཨིན་པས།

གཡིབ་དམག་ཚུ་ལུ་རེག་གསར་གྱི་གོ་མཚོན་བྱུང་པར་ཅན་ཡོད་པ་མ་ཚུད་སྐྱོང་
བཅར་དང་རྒྱ་སྐྱོབས་ཀྱིས་གཙོས་པའི་མཁོ་ཆས་གཞན་ཚུ་ཡང་གྲ་སྐྱིག་ཉོག་ཉོ་འབད་
ཡོད་པ་ལས་འབྲུག་གི་རང་བཅོན་ལུ་ཆ་གནས་མ་བཞག་པར་རང་ཐག་བཅད་དེ་འབྲུག་
ལུ་འཇུལ་ཐོན་འོང་མི་ཚུ་གིས་ཞི་བདེ་གི་ཐོག་ལས་འཇམ་ཉོང་ཉོ་འབད་ལོག་སྟེ་ཁོང་
རའི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་འགྲོ་མི་བཏུབ་ནི་བཟུམ་ཅིག་འདུག། འདི་ལས་བཅེན་ར་བཅས་ཀྱིས་
དུག་པོའི་སྐོལ་ས་གཡིབ་དམག་ཚུ་བཏོན་བཏང་ནི་འདུལ་བཅའ་པ་ཅིན་རྒྱལ་ཁབ་དང་
མི་སེར་གྱི་ཉེན་སྲུང་ལུ་སྤོབས་མ་བདེམ་སྐྱོམ་འཐོན་ནི་འདོན་ལུ་འདུག་ཟེར་ཞུས་ཡི།

དེ་མ་ཚུད་ར་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ལུ་བསམ་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་ལཱ་ངན་
མང་རབས་ཅིག་འབད་མ་ཚུད་མ་བདེན་པའི་ཉམ་བཤད་རྒྱུ་སྟེ་རྒྱལ་ཁབ་མགོ་མཇུག་

སློབ་མོ་ཞི་ལོ་དཔལ་བཅས་མི་ རེ་སྤུལ་གྱི་སྐར་ནང་ཡོད་མི་ངོ་ལོག་པ་ཚུ་གིས་ ད་རེས་ཀྱི་
གནས་སྐབས་ནང་ ལྷུ་ལ་ཕ་དང་བོ་དོའི་གཡེ་བ་དམག་ཚུ་དང་གཅིག་ཁར་ལག་པ་མཐུད་དེ་
ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ལུ་གཞོན་པ་སློམ་རང་སླེལ་ཞི་ལོ་ཉེན་ཁ་ཡང་ཡོད་པའི་ཉེན་བདེ་
ལྷུ་ཡི།

འབྲུག་ལུ་ཡོད་མི་གཡེ་བ་དམག་ཚུ་ལས་བཏོན་ འདས་པའི་དུས་རབས་ཚུ་གི་རིང་
ལས་ རྒྱ་འབྲུག་གི་མཐུན་ལམ་ཙ་བ་ཏུན་ཡོད་མི་དེ་ལུ་ ལྷུ་ལས་མ་བདེ་མ་ཅིག་འབྲུང་ནི་ཨིན་
པའི་ཁར་ འབྲུག་དང་ཨ་སམ་གཉིས་ སྤྱིར་བཏང་ས་མཚམས་གཅིག་ཁར་སླེལ་ཏེ་ཨིན་མ་
མཚན་ འབྲུག་པའི་མི་སེར་ཚུ་དང་ཨ་སམ་གྱི་མི་སེར་ཚུ་གི་བར་ན་ཉེ་མ་ལས་ མཐུན་ལམ་
དམ་ཟབ་ཡོད་པ་ཨིན་རུང་ འབྲུག་གི་ས་ཁོངས་ནང་ སྤོད་སྐར་བཅགས་ཏེ་ཡོད་པའི་ལྷུ་ལ་
ཕ་དང་བོ་དོའི་གཡེ་བ་དམག་ཚུ་དང་ འབྲུག་པའི་བར་ན་ ག་དེ་མ་ཅིག་འབད་དུག་པའི་
ཐོག་ལས་ ལྷུ་ལས་མ་བདེ་མ་ཅིན་ ཨ་སམ་གྱི་མི་སེར་ས་ཡུ་ ༢༥ ཡོད་མི་ཚུ་གིས་
འབྲུག་ལུ་མ་རུང་པའི་ལུ་བྱ་ཚུ་འབད་ནི་ཨིན་མ་མཚན་ འབྲུག་གི་མི་སེར་དང་ འབྲུག་
འཁོར་ཚུ་ ཨ་སམ་བརྒྱུད་དེ་འགྲོམ་ད་ ལྷུ་ལས་མ་བདེ་མ་སློམ་འབྲུང་ནི་གི་ཉེན་ཁ་ཡོད་པ་
ལས་ རྒྱལ་ཁབ་ག་ལུ་འབད་རུང་ འདི་བཟུམ་གྱི་གནས་སྐབས་ དེ་ག་ཅི་ཡང་འབད་མ་
ཤེས་པ་ཅིག་ཨིན་མི་འདི་ ལྷུ་ལ་པར་དུ་ འབྲུག་བཟུམ་མའི་སློབ་སློབ་ཚུ་ད་རྒྱལ་ཁབ་ཚུང་ཀུ་
འདི་ལུ་ གཞོན་འཚབ་རྒྱ་ཆེ་དུག་པ་ཡོད་མི་ཅིག་ཨིན་མ་ལས་ གང་འབད་མ་ཤེས་པ་ཅིག་
ཨིན་པས་ཟེར་ལྷུ་ཡི།

ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ལུ་ ད་ཚུན་ལྷུ་ལས་མ་བདེ་མ་ག་ཅི་རང་ཐོན་ཏེ་འབད་རུང་
དགོན་མཚོ་གི་ཐུའ་རྗེ་དང་མི་དབང་མང་འབད་ག་རེན་སོ་ཆེའི་ཐུགས་རེག་རྣམ་པར་བཟླ་
བའི་སློབ་གཞིགས་ཀྱི་མཛེད་བྱ་ལས་བཏོན་ཏེ་ ཞི་འཇམ་གྱི་ཐོག་ལས་སེལ་ཚུགས་ཅི། ལྷུ་ལ་
ཕ་དང་བོ་དོའི་དཀའ་རྙོག་སྤེལ་ཏེ་ ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ལུ་ འབད་ས་གསུམ་སློབ་སློབ་

གཅིག་སྒྲིལ་གྱི་སྒོ་ལས་ དཀོན་མཆོག་ལུ་གསོལ་ཕྱོགས་བཏབ་སྟེ་ དམ་ཚོག་འགྲུར་བཀའ་ནི་འདི་
འག་ཆེ་ནི་དང་ མི་དབང་ཞབས་ལས་སྤྲུག་ལུ་ག་ཅི་ར་མཛད་རུང་ མི་མེར་གྱི་སྒྲིབ་སྤྲུག་དང་
རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འཕུལ་གྱི་བདེ་ཐབས་དང་ སྤྲུགས་ཀྱི་བཅོམ་ཐབས་ལུ་ ཐུན་བཞེད་གནང་སྟེ་
མཛད་དང་མཛད་བཞེད་པར་ཨོན་མེ་ལས་ ཚོགས་ཐངས་ ལུ་ པའི་ནང་ལས་ཡང་ ལྷུལ་
ཕ་དང་བོ་དེའི་དཀའ་ཚོགས་སེལ་ནིའི་ཐུགས་འགན་ཁུར་སྟེ་ལུ་ མི་དབང་ཞབས་དང་
འབྲུག་གཞུང་ལུ་སྤྲུལ་ཏེ་ རྒྱལ་ཁབ་ལུ་འག་ཆེ་ཕ་འབད་ར་ཐོན་སོང་པ་ཅིན་ རང་སྲོག་མིན་
ཚད་སྲོལ་བཏང་སྟེ་ སྤྲུག་ཞུ་ནི་འདི་ ག་ནི་ལས་ཡང་འག་ཆེ་བའི་ཁར་ སྤྱོད་དམ་པ་མི་
དབང་མང་འབད་ག་རེན་པོ་ཆེ་ མཚོག་གིས་ སྤྲུག་ལུ་ག་ཅི་རང་མཛད་རུང་ འདི་ལུ་འབྲུག་
མི་ཡོངས་ཀྱིས་ ཡིད་ཆེས་དང་དད་དམ་ལྷན་མེད་ཀྱི་སྒོ་ལས་ རྒྱབ་སྐྱོར་སྟེ་ལུ་སྤྲུལ་ནི་འདི་
ཉ་ཅང་གིས་གལ་ཆེ་བས་ཟེར་ཞུས་ཡི།

དེ་ཁར་ སྲོ་གྲོས་ཚོགས་སྟེའི་འབྲུག་དཔོན་གྱིས་ གཡིབ་དམག་ཚུ་གིས་གནང་བ་
མེད་པར་ འབྲུག་གི་ས་ཁོངས་ནང་འཛུལ་ཞེན་ལས་ རྒྱ་གཞུང་ལུ་ཉེན་འཚུབས་ཆེ་བའི་
དོགས་སྣང་བྱུང་བཅུག་དགོས་པའི་གནད་ཁུངས་ཅིག་ཡོད་པ་ཨོན་རུང་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་
ལུ་བརྒྱུད་ནིའི་འཁོར་ལམ་ གལ་ཅན་དག་པ་ཅིག་ ཨ་སམ་མངའ་སྡེ་བརྒྱུད་དེ་ཨོན་མེ་ལས་
བརྟེན་ གོ་མཚོན་ལུ་སྤྲུགས་ཅན་ཡོད་པའི་སྤྱོད་བཟུང་ཅན་གྱི་གཡིབ་དམག་ཚུ་དང་
དམག་འབྲུག་ཡོང་ནིའི་འོས་འབབ་མེད་པ་ལས་བརྟེན་ དཀའ་ཚོགས་སེལ་ནིའི་ཐུན་
འགན་དེ་ མི་དབང་མཚོག་ལུ་སྲོ་གཏད་སྟེ་ལུ་སྤྲུང་བཅས་སྤུལ་ནི་མ་གཏོགས་ ཐབས་ཤེས་
གཞན་ག་ནི་ཡང་མེད་ཟེར་ཞུ་བའི་ཁར།

ཚུ་ཁ་རྫོང་བདག་གིས་ དཀའ་ཚོགས་དེ་གི་ཉེན་འཁུར་སྐོར་ལས་ མི་མེར་ཚུ་གིས་
ལེགས་ཤོམ་འབད་ཉ་གོ་བ་ཅིན་ གཡིབ་དམག་ཚུ་ལུ་ག་གིས་ཡང་ ཆ་རྟེན་མི་འབད་ནིའི་
ཁར་ དཀའ་ཚོགས་དེ་ རྒྱ་གར་ནང་འཁོད་ཀྱི་སྤུལ་ཐིང་ཨོན་མེ་ལས་ འབྲུག་གིས་རྒྱ་གར་

ལུ་སྲིད་བྱུས་ཀྱི་ཐོག་ལས་ དཀའ་ངལ་ཞི་ཐབས་འབད་དགོས་པའི་ཡུ་ཚུགས་བསྐྱེད་གནང་
དགོས་ཟེར་ཞུས་ཡི།

འདི་ལུ་གསོ་བ་དང་ཤེས་རིག་སྲོལ་པོ་གིས་ ཡུལ་ས་དང་བོདོའི་སྐོར་ལས་གསུང་
གྲོས་གནང་མ་དང་ ཚོའ་དམངས་ཀྱིས་ བསམ་འཆར་ཞུ་མི་འདི་ལུ་ རྗེས་སུ་ཡི་རངས་
ཡོད། ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ སྐབས་མ་བདེ་མ་ཐོན་མ་དང་ རྒྱ་སྤྱང་ག་ཅི་དགོས་པ་ཕྱག་
ཞུ་ནི་ཡིན་མ་མཚན་ རང་སྲོག་མེན་ཚད་སྲོས་བཏང་དགོས་སུང་ བཏང་ཚོག་ཚོག་ཡིན་ཟེར་
ཞུ་མི་དེ་དང་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་ལུ་ དད་དམ་སྟོན་མེད་ཀྱི་ཡིད་ཆེས་
དང་ སྲོག་ཏུ་སྲིལ་བུ་ཡོད་ཟེར་ཞུ་མི་དེ་ཚུ་ལུ་བཏུམ་ད་ དང་སུ་ ང་བཅས་རའི་འདས་པའི་
རྒྱལ་རབས་ནང་ བྱང་དང་སྟོ་ཁ་ཐུག་ལས་ དགའ་བྱང་འཕུད་གང་དེ་མ་ཅིག་འོང་སྟེ་ འབད་
སུང་ ང་བཅས་རའི་ཕམ་ཚུ་གིས་ དམ་ཚོག་ཚོག་བསྐྱེལ་ཙ་བ་རྟམ་གྱི་ཐོག་ལས་ དགའའི་སྲོལ་
ལས་ རྣམ་པར་རྒྱལ་ཡོད་པའི་ རྟགས་མཚན་བཟང་པོ་དེ་ཚུ་ སེམས་ཁར་རྗེས་དྲན་བྱུང་མ་
ཡིན་པས་ཟེར་ཞུས་ཡི།

ང་བཅས་རའི་ འབྲུག་མི་ག་ར་གིས་ མཐོ་བསམ་གཅིག་བཏང་སྟེ་ དམ་ཚོག་གཅིག་
བསྐྱེལ་གྱི་ཐོག་ལས་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཕྱག་སྲིད་ ཞུ་བ་ཅིན་ ང་བཅས་རའི་ལུ་ ག་ཅི་གིས་ཡང་གཞོན་
པ་བསྐྱེལ་མི་ཚུ་འཕྲེན་ཞུ་བའི་ཁར་ མི་སེར་དང་དབུ་འབྲིད་ཚུ་གི་བར་ན་ སུར་བཞེན་དམ་
ཚོག་གཅིག་བསྐྱེལ་གྱི་མཐུན་ལམ་ཡོད་པ་ ལས་བཞེན་ཏེ་ ད་རེས་ ཡུལ་ས་དང་བོདོའི་དཀའ་
ཚོགས་སེལ་ནི་འི་ཐབས་ཤེས་གནས་སྐབས་བཏོན་ནི་འི་འགན་ཁག་དེ་ཡང་ མི་དབང་
མངའ་ཞབས་དང་གཞུང་ལུ་སུལ་བ་ཅིན་ རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་སེར་གྱི་མཐའ་དོན་ལུ་ ཕན་
རྒྱུ་འདི་རང་ཆེ་ནི་ཡིན་མ་ལས་ གང་འཚམས་ཀྱི་གྲོས་བསྟུན་ཞུས་ཡི།

དེ་ཁར་ གུང་སྲོལ་གོང་མ་གིས་ ད་རེས་ཡུལ་ས་དང་བོདོའི་དཀའ་ཚོགས་དེ་སེལ་
ཐབས་ཀྱི་སྐོར་ལས་ གསུང་གྲོས་རྒྱུས་ཤིང་རྒྱུས་པར་གནང་སྟེ་ འབད་སུང་ ཚོའ་འདུ་གིས་

དེ་ལྟར་དཀར་ལྗོངས་དེ་སེལ་ནི་འདི་ཐབས་ཤེས་གཏན་ཏན་ཅིག་གཏོན་མ་ཚུལ་ཟེར་ཞུ་བའི་
ཁར་གུང་སློན་གོང་མ་ལོ་རང་དྲག་པོའི་དམག་སྡེ་ནང་མི་ལོ་ ༥, ལྷག་ཕྱིད་ཞུས་ཏེ་སྡོད་
རིང་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྲུང་སྐྱོབ་ལུ་ད་རེས་བཟུམ་མའི་ཉེན་འཚུབས་སྐྱོམ་མ་བྱུང་། ཉེ་
མ་རྒྱུ་ལོ་ ༡༩༦༣ ལུ་རྒྱ་གར་དང་རྒྱ་ནག་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་དམག་འབྲུག་ལང་པའི་སྐབས་
དེའི་ཞོར་བྱེལ་འབྲུག་ལུ་ཕོག་སྟེ་ང་བཅས་རའི་གཞུང་དང་མི་སེར་ཚུ་འུར་བྱེལ་དུ་མ་དྲ་
ཅིག་མ་འཐབ་མེད་རུང་དེ་གིས་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ལུ་སྐབས་མ་བདེ་བའི་ཉེན་འཚུམ་
གཞི་ཡང་མ་ཐོན་པར་ད་ཚུན་སྐྱིད་ཏོང་ཏོ་འབད་རང་སྡོད་དེ་ཡོད་ཟེར་ཞུས་ཡི།

ད་རེས་ཡུལ་པ་དང་བོདོ་ཚུ་གིས་གོ་མཚོན་འདྲ་མེན་སྐྱོམ་གས་འབག་སྟེ་འབྲུག་
གིས་ཁར་འཇུག་ཏེ་ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྲུང་སྐྱོབ་ལུ་ཉེན་འཚུབས་ཡོད་པའི་ཁར་
ངོ་ལོག་རྒྱབ་མི་ཚུ་གིས་གཡིབ་དམག་ཚུ་དང་ལགས་མཐུན་ད་པ་ཅིན་ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་
ཁབ་ཀྱི་སྲུང་སྐྱོབ་ལུ་སྐྱག་པར་དུ་ཉེན་འཚུབས་ཆེ་དྲགས་འགྱུ་ཞིའི་ཉེན་འབྲུག་བྱེལ་
དེ་སྐྱོམ་འབད་རང་འཐོན་སོང་པ་ཅིན་ཞེ་ཐབས་སྐྱིག་ནིའི་དབང་ཚད་དྲག་པོའི་ལས་
ཁུངས་ལུ་མེད་རུང་འབྲུག་གི་བསྟན་སྲིད་སྲུང་སྐྱོབ་འབད་ནིའི་འགན་ཁུང་འདི་དྲག་པོའི་
ལས་ཁུངས་ལུ་ཕོག་པ་ཨིན་མ་བཞིན་དུ་མི་དབང་མང་འུ་ཞབས་ཀྱི་དབུ་འབྲིད་དམ་པའི་
འོག་ལུ་དྲག་ཁག་གསུམ་གྱིས་གཞུང་ཞབས་ཀྱིས་ཅི་གསུངས་བཀའ་བཞིན་བསྐྱབ་ནི་ཨིན་
པའི་མཐའ་ཚོ་གཞོགས་དམངས་ལུ་ཞུས་ཡི།

དེ་ཁར་ཅེས་སློན་གྱིས་ཚོར་དམངས་ཀྱིས་ཡུལ་པ་ད་བོདོའི་སྐོར་ལས་ཚ་གུང་
ཐབས་ཅིག་རང་བཞེས་ཏེ་གསུང་གྲོས་ཞིབ་ཞིབ་འབད་གནང་བཞིན་པར་ཡོད་མི་དེ་གནང་
དགོས་པ་ཅིག་རང་ཨིན་དགོས་མི་འདི་འཆར་གཞི་བདུན་པའི་སྐབས་ལུ་སློ་མཚམས་
ལས་ངོ་ལོག་པའི་དཀར་ལྗོངས་སྐྱོམ་ཐོན་བྱུང་མ་ལས་བཞེན་གོང་འཕེལ་འཆར་གཞིའི་
ལུ་ཚུ་ལུ་བར་ཆད་སྐྱོམ་བྱུང་ཡི། ཨིན་རུང་མི་དབང་མང་འུ་ཞབས་མཚོག་གིས་དབུ་

འབྲིང་སྒྲིང་སྒྲིང་འབད་མཛེད་གནང་པའི་བཀྲིན་དང་ མི་སེར་ཚུ་གིས་ཡང་གཞུང་ཞབས་
ལུ་དད་དམ་ལྷན་མེད་ཀྱི་སྒོ་ལས་ རྒྱལ་སྐྱོང་གི་ལུ་བུ་ལུ་ཉེ་ཕྱུག་ཞུམ་ལས་བརྟེན་ འཆར་
གཞི་བདུན་པའི་གྲུབ་འབྲས་ཚུ་ དོན་སྤྱོད་ཅན་འབད་རང་བྱུང་ཚུ་གས་ཅི།

ད་ལྟོ་ འཆར་གཞི་ ༤ པའི་སྐབས་ལུ་ཡང་ ཡུལ་ཕའི་དང་བོ་དོའི་གཡིབ་དམག་
ཚུ་གིས་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ལུ་གཞོན་ཉེན་གསར་པ་ཅིག་བཟོ་བཟོ་འོང་མ་ལས་ མ་དངུལ་ས་
ཡ་ ༡༤.༠༠༠ བཞག་སྟེ་ཡོད་པའི་ལས་ འགྲུལ་སྒྲོམ་ཤེས་ཚུ་མ་ཅིས་བར་ མ་དངུལ་དངུལ་
ཀམ་ས་ཡ་ ༢༠.༠༠༠ ལྷག་ཅིག་བཞག་སྟེ་ཡོད་པའི་འཆར་གཞི་ ༤ པའི་གོང་འཕེལ་གྱི་
ལས་རིམ་ཚུ་ལུ་བར་ཆད་སྒྲོམ་འབྱུང་ནི་གི་ཉེན་ཁ་འདུག། གོང་འཕེལ་འཆར་གཞིའི་
ལས་རིམ་ཚུ་ བཏགས་སར་བཀལ་ནིའི་དོན་ལུ་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་ཉུག་བཏུན་དང་ ཞི་བདེ་
གནས་དགོས་པ་འདི་ ག་ཅི་ལས་ཡང་ཁག་ཆེ་བ་ལས་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཚོང་ཁག་ ༢༠
ལས་ ༡༢ ལུ་གཞོན་སྐྱོན་བྱུང་མི་བོདོ་དང་ ཡུལ་ཕའི་དགའ་ལྷོགས་དེ་འཚུ་བས་དྲུའ་འགྱུ་
བ་ཅིན་ འཆར་གཞི་ ༤ པའི་ལས་རིམ་ཚུ་ལུ་ བར་རྒྱུན་སྒྲོམ་འབྱུང་པ་གིས་མ་ཚད་པར་
ཉེ་མ་ལས་བསྐྱབས་ཚར་བའི་ གོང་འཕེལ་གྱི་ལེ་ཤན་ཚུ་ལུ་ཡང་ ཐོ་སྤོམ་ཞིའི་ཉེན་ཁ་ཡོད་པ་
ལས་བརྟེན་ ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་གིས་ དེ་བཟུམ་འི་ཉེན་ཁ་ཅན་གྱི་དགའ་ངལ་སེལ་ནི་གི་
ཐུགས་འགན་དེ་ མེ་དབང་མཚོ་ག་དང་གཞུང་ལུ་ཕུལ་བཞག་པ་ཅིན་ རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་སེར་
གྱི་འཕུལ་ཕུགས་གཉེས་ཀྱི་མཐའ་དོན་ལུ་ དེ་རང་དྲག་འོང་ཟེར་ཞུས་ཡི། མ་གཞི་ཚོར་
འདུའི་འཐུས་མི་ཚུ་ ག་ར་གིས་ ཡུལ་ཕའི་དང་བོ་དོའི་གཡིབ་དམག་ཚུ་གིས་ བཟོ་ཡོད་པའི་
དགའ་ལྷོགས་དེ་ བསལ་ནིའི་ཐབས་ཤེས་སྤྱོད་ཚོགས་བཏུན་ཉེ་ཞུ་མི་ཚུ་དང་འདྲ་བར་
གཞུང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ ཐབས་ཤེས་སྤྱོད་ཞིའི་ལུ་འབད་བཅོམ་གནང་སྟེ་ཡོད་རུང་ གྲེལ་མ་དེ་
སྐབས་མ་བདེ་མ་སྒོམ་ཅིག་ཨིན་མ་ལས་བརྟེན་ གཞུང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ ག་དེ་དྲག་དྲག་ཐུར་
བཞེད་གནང་སྟེ་དགའ་ལྷོགས་དེ་ ཞི་བདེའི་ཐོག་ལས་རང་འཛོམས་ ཐབས་མཛེད་ནི་གི་

ཐུགས་བཞེད་གནང་པ་ཅིན་ དྲག་ནི་མ་གཏོགས་ ཐབས་ཤེས་གཞན་བཏོན་ནི་ཚུ་གི་ཐད་ཁར་
 ཕན་ཚུན་གཉིས་ཆ་ར་ལུ་ ལྟབས་མ་བདེ་ལེ་ཤ་ཅིག་རང་བྱུང་ནི་ཨིན་པས་ཟེར་ཞུས་ཡི།
 དེ་ཁར་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་འི་ཞབས་ལས་ ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་
 རབས་ནང་ ལོ་ངོ་བརྒྱ་ཕྱག་གཅིག་དེ་ཅིག་གི་ནང་འཁོད་ འབྲུག་གི་སྤྱི་ལུ་ཉེན་
 འཚུབས་ཆེ་ཤོས་ ད་རེས་བཟུམ་ཙ་ལས་རང་མ་ཐོན་ཟེར་གསུངས་ཡི། ད་རེས་ འབྲུག་
 གི་ས་ཁོངས་ནང་ ཨ་སམ་གྱི་གཡིབ་དམག་ཚུ་ བགོ་ལ་དམག་བགོ་གྲོན་ ལག་པར་གོ་མཚོན་
 སྒྲིང་སྒྲིང་འབག་ནི་ཡོད་པ་མ་ཚད་ རྒྱ་དངོས་ཚུ་ཡང་འབོར་ཆེ་ ཏོག་ཏོ་འབག་སྟེ་ འབྲུག་
 རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ས་ཁོངས་ནང་སྐར་བཅགས་ཏེ་སྡོད་པ་ད་ ང་བཅས་རའི་བྱིམ་ མཚེ་ཨ་སམ་
 མངའ་བའི་སྤྱི་ལུ་ ཁོང་དང་མི་རིགས་གཅིག་པའི་མི་སེར་ས་ཡ་ ༢༥ དེ་ཅིག་ཡོད་པ་ལས་
 བཏེན་གཡིབ་དམག་ཚུ་དང་ ང་བཅས་རའི་བར་ན་བྱེལ་ཐོན་ཏེ་ འབྲུག་ལུ་གཡིབ་དམག་
 ཚུ་ལས་ མི་ཕུད་དོག་ ༡ ལུ་རང་སྲོག་སློན་བྱུང་བུང་ ད་རེས་ང་བཅས་ཀྱིས་ ཁོང་ལུ་རྒྱ་
 གར་གྱི་ངོ་ལོག་པ་ ཨུལ་པ་ དང་ བོད་ཟེར་སྐབ་མ་གཏོགས་ ཨ་སམ་ལུ་སྟོད་པའི་བསྐྱང་ལས་
 འབྲུག་པའི་སྤྱི་ལུ་སྤྱི་ལུ་དམག་མི་གིས་ ཁོང་རྒྱ་གར་གྱི་མི་བསད་དའི་ཟེར་ འཁྲེས་བཀལ་
 ཞེན་མ་ལས་ དེའི་ཞོར་བྱེལ་གྱིས་ ཨ་སམ་གྱི་ས་ཁོངས་ནང་ལས་ འབྲུག་མི་འགོ་འགྲུལ་
 འབད་ནི་ལུ་ དཀའ་ཚེ་འཕྲོམ་བཏང་པ་གིས་མ་ཚད་ འགྲུལ་འཁོར་ཡང་འགྲོ་ནི་མེད་པ་
 འབད་ཚོང་ལམ་ཚུ་ཡང་བཀག་ད་པ་ཅིན་ ང་བཅས་རའི་འཆར་གཞི་ ༤ པའི་གོང་
 འཕེལ་གྱི་ཕྱག་ལུ་ཚུ་ལུ་ གཞོད་སློན་བྱུང་པ་གིས་མ་ཚད་ དར་དཀར་ནང་དང་ཅི་རང་
 གསར་སྤང་ གཞལ་སྤང་ ཀྱང་གསར་ བུམ་ཐང་ བསམ་གྲུབ་སྤྱོད་ས་མཁར་ བཟོ་དགའ་
 ཚུ་ལ་ བཀྲིས་སྤང་ བཀྲིས་ གཡལ་ཅེ་ མོང་སྤང་ ལྷན་ཅེ་བཅས་ཀྱི་རྫོང་ཁག་ ༡༢ ཀྱི་ཕྱོད་
 འོག་ ༡༢༠ ལུ་ བྱ་སྟབས་མ་བདེ་བའི་ཉེན་ཁ་སྐྱོམ་རང་ཐོན་ནི་ཨིན་པས།

དེ་ལས་ ཚིག་གྲང་སྒྲོམ་ཤོས་རང་ དཀའ་རྙོག་གས་དེ་གིས་ གོང་འཕེལ་དང་ཚོང་
འབྲེལ་ལུ་ གཞོན་སྐྱོན་རྒྱུ་ལ་གིས་མ་ཚད་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྲུང་སྐྱོབ་དང་ རང་དབང་རང་
བཙན་ལུ་ཡང་གཞོན་ནི་ཨིན་མ་ལས་ ཚོང་ཁང་ཆེན་མོའི་ནང་ ལྷན་སུ་མ་བདེམ་དང་གཞོན་
འཚའི་སྐོར་ལས་རྒྱུང་མ་ཅིག་ གསུང་གྲོས་གནང་སྟེ་མ་བཞུགས་པར་ཁག་ཆེ་ཤོས་འདི་
ལྷན་སུ་བདེ་ཉེ་གཏོག་དེ་སྤོ་བཟོ་བ་ཅིན་ དུག་ནི་ཨིན་ན་གི་སྐོར་ལས་ གྲོས་འཆར་རྩལ་ཞུ་བ་
ཅིན་ སན་རྒྱ་ཆེ་ནི་ཨིན་པའི་བཀའ་སྲོལ་གནང་ཡི།

ཨུལ་ཕ་དང་བོད་འདི་དཀའ་རྙོག་སེལ་ནི་དེ་ འཇམ་ཉོང་ཉེ་ཅིག་མི་འོང་ནི་ཨིན་རུང་
རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྲུང་སྐྱོབ་བདག་འཛིན་འབད་ནི་དང་ རང་དབང་རང་བཙན་སྤྱིང་སྤྱིང་བཟོ་
ནི་འོང་མ་འོངས་ཡུན་རིང་གི་རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་སེར་གྱི་མཐའ་དོན་བསྐྱབ་ནི་འོང་འགན་
ལུང་འདི་ ཉེ་ལ་བུ་འབད་རང་ མངའ་ཞབས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ བཞེས་པ་ཨིན་ཟེར་གསུངས་
གནང་མ་དང་འབྲེལ་ མངའ་ཞབས་རང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོ་སྐྱོག་ལས་ཡང་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་དང་
འབྲུག་པའི་མི་སེར་ཚུ་གི་མཐའ་དོན་ ཉེ་ཅིང་གིས་གལ་ཆེ་ཟེར་བའི་བཀའ་རྒྱ་གནང་ཡི།
འདི་དང་འདྲམ་འབད་ ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་སྐོན་པོ་ཚུ་གིས་ཡང་ ཁོང་རང་ལུ་
ཤོག་པའི་གཞུང་གི་སྤྲུལ་ལུ་ཚུ་ མཛད་པ་ད་རང་དོན་སྤངས་སུ་ཉེ་ རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་སེར་གྱི་
མཐའ་དོན་ལུ་བཙོན་ཉེ་ འཇམ་ཉོང་མེད་པར་ འགན་ཁག་འབག་སྟེ་སྤྲུལ་སྤྱད་ཞུ་བ་ཅིན་
ཨུལ་ཕ་དང་བོད་འདི་བྱེལ་མཛད་ བསལ་ཐབས་བསྐྱོག་ནི་གི་དོན་ལུ་ མངའ་ཞབས་རང་ཉིད་
ཀྱིས་ འབད་བཙོན་ཉེ་ལ་བུ་གནང་ཚུ་གས་ནི་ཨིན་པའི་དགོངས་འཆར་གསུངས་གནང་
ཡི། འདི་ལས་བཙོན་ ད་རེས་འབྲེལ་ཁམས་ལུ་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གཞུང་སྐོང་ལམ་ལུགས་
བསྐྱར་བཙོན་རྒྱུ་དགོས་མི་འདི་ཡང་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རང་བཙན་སྲུང་སྐྱོབ་དང་མི་སེར་གྱི་
མཐའ་དོན་ལུ་དགོངས་སུ་ དབུ་འཇུགས་གནང་གནང་མ་ཨིན་པའི་དབུ་བསྐྱུལ་གསུངས་
གནང་ཡི།

ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྲུང་སྐྱོབ་ལུ་ ཉེན་ལ་སློམ་ཡོད་མི་འདི་དང་ འཆར་གཞི་ སའི་གོང་འཕེལ་གྱི་ལས་རིམ་ཚུ་བཏགས་སར་བཀའ་ནི་ལུ་ རྟབས་མ་བདེ་ཨ་ཡོད་མི་དེ་ཚུ་ ཞི་འཇམ་བདེ་ཐབས་ཀྱི་ཐོག་ལས་བསལ་ཚུ་གསལ་མཛད་དགོས་པ་འདི་རྒྱལ་ཁབ་འདི་འེ་འཕེལ་སྤྲུགས་ཀྱི་དོན་ལུ་ག་ཅི་བ་ཡང་འགག་ཆེ་བའི་གནད་ལུ་གྲུར་ཏེ་ཡོད། འདི་འབད་བ་ལས་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རང་དབང་རང་བཙན་དང་སྲུང་སྐྱོབ་བཙན་ཏོག་ཏོག་བཟོ་ནི་དང་ ཨུལ་ཕ་དང་བོ་དོའི་དཀའ་རྒྱུ་གསལ་དེ་སེལ་ཐབས་མཛད་ནི་འི་ཐུགས་འགན་འདི་རྒྱལ་ཁབ་འབད་རང་མངའ་ཞབས་རང་ཉིད་ཀྱིས་བཞེས་ནི་ཨིན་པའི་ཁས་སྲུངས་བཞེས་ཅི།

ཐུམ་ཕུག་མི་སེར་སྤྱི་མི་གིས་ད་ཚུན་ཡང་ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་དགའ་བའི་ཉེམ་ཤར་སྐྱོད་པའི་བྱོ་འཆམ་སྟེ་སྟོད་མི་འདི་གཙོ་བོ་རང་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་འི་བཀྲའ་ཉམ་ཅིག་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ཨིན། རྟབས་ཅིག་ལས་རྒྱལ་ཁབ་ནང་མ་བདེ་བའི་དཀའ་ངལ་སློམ་ཐོན་ཏེ་འབད་རུང་ཡང་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གིས་ཐབས་བརྒྱ་བྱས་སྟོང་གི་སློལ་ས་དཀའ་རྒྱུ་གསལ་སེལ་ནི་འི་ཐུགས་འགན་རྒྱལ་ཁབ་བཞེས་གནང་མི་འདི་ལུ་བཀྲའ་སྟོ་ཡུལ་ལུ་ཤོང་པར་ཡོད་ལུགས་ཀྱི་ཞུ་བ་སུལ་བའི་ཁར་ད་རེས་ང་བཅས་རའི་འབངས་མི་སེར་ཡོངས་ཀྱིས་སྟོ་གཏད་རྒྱལ་ཁབ་བསྐྱེད་དེ་བཙག་གཏམ་གྲུབ་པའི་ལྷན་རྒྱུས་གཞུང་ཚོའི་ཀྱིས་སྟོན་པོ་ཚུ་གིས་ཡང་རྒྱལ་གཞུང་འབངས་གསུམ་གྱི་འཕེལ་སྤྲུགས་གཉེས་ཀྱི་མཐའ་དོན་ཚུ་ཁ་གཏོང་དང་ངོ་སྟོན་མེད་པར་སྟོན་པོ་གི་ཡོད་པོ་གི་སློལ་ས་ཚར་གོགས་ཚུ་འི་ཚུ་ལ་དུ་མི་དབང་མཚོག་གི་ཐུགས་འདུན་སྐྱབ་པའི་ཞབས་ཏོག་དང་མི་སེར་ལུ་བདེ་སྐྱོད་སྟེལ་བའི་ཕུག་ལུ་གང་དུག་མཛད་གནང་བའི་རེ་བ་ཡོད། ང་བཅས་མི་སེར་ཡོངས་ཀྱི་ཁ་ཐུག་ལས་ཡང་དེ་ལུགས་ཀྱི་དད་དམ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་མཐའ་ཚོག་བརྟེན་ཏེ་རྒྱལ་ཁབ་རང་དབང་སྲུང་སྐྱོབ་ཀྱི་དོན་ལུ་རྒྱ་སྲུང་གང་དགོས་

ཞབས་ས་ཉོག་ལྷོ་ཞི་ཡི་ཞུ་མ་ཚད་ རང་སྲོག་མིན་ཚད་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དོན་ལུ་གཏང་ནི་ཡིན་
པའི་ཁས་སྲུང་ས་དམ་བཅའ་སྲུང་ཡི།

ང་བཅས་རའི་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ ད་ལྟོ་སྤྱི་ལོ་དཔྱད་དམག་གི་བཙན་དབང་ལུ་
མ་ཤོར་བར་ རང་དབང་གཙང་མར་གནས་ཏེ་ཡོད་མི་དེ་ དམག་སྟོབས་དང་རྒྱ་སྟོབས་ལས་
བརྟེན་ཏེ་མིན་པར་ གཙོ་བོ་རང་ དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་ཚོས་སྐྱོང་སྲུང་མའི་མཐུ་སྟོབས་
དང་ སློབ་སྲུ་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གི་དབུ་འབྲིང་བཟང་པོའི་བཀྲིན་
དང་ ལྷག་པར་དུ་ མི་སེར་ཚུ་གི་ཁ་རྩེ་བཟང་པོ་ལས་བརྟེན་ཏེ་ཡིན་མ་བཞིན་དུ་ འབྲུག་མི་
ཚེ་མཉམ་གྱིས་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་ལུ་ སྲོན་པོ་བརྒྱལ་ས་ལྷག་པའི་
ཐབས་མཁས་དགོངས་པའི་རིག་ཅེས་ཡོད་པའི་ཡིད་ཆེས་ཡོད་བཞིན་དུ་ མངའ་ཞབས་སྐྱུ་
ཉིད་ཀྱིས་ ཐུགས་ཐག་ག་ཅི་རང་བཅད་དེ་གནང་རུང་ དེ་ལུ་མི་སེར་གྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་རྒྱལ་སྲུ་ཡོད་
ལུགས་ཞུས་ཡི།

ང་བཅས་རའི་སྤྱི་ལོ་དམ་པ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གིས་ བདེ་
སྐྱིད་དང་ཞེ་བདེ་སྤྱན་སུམ་ཚོགས་པའི་མཐུན་རྐྱེན་ཚུ་ འབངས་མི་སེར་ཚུ་ལུ་གནང་ནི་
དང་ རྒྱལ་ཁབ་ལུ་བྱ་སྐྱབས་མ་བདེ་བའི་དཀའ་རྙོག་ག་འདེ་བཟུམ་འཐོན་རུང་ མངའ་
ཞབས་སྐྱུ་ཉིད་ཀྱིས་ བཞེས་སྲོལ་ཡོད་པའི་བཀྲིན་འདི་ འབངས་མི་སེར་གྱིས་ དུས་ནམ་
ཡང་བརྟེན་པར་མངས་པའི་གནད་ཅིག་ཡིན། འདི་ལས་བརྟེན་ཏེ་ ང་བཅས་མི་མང་ག་
ར་ མི་དབང་མངའ་ཞབས་ཀྱིས་གནང་མི་བཀའ་རྒྱ་གསེར་གྱི་ཐུགས་པ་ཚུ་སྤྱོད་བཀའ་
ཞེན་ལས་ ལས་རྒྱུ་འབྲས་དཔང་བཅུ་གས་འབད་དེ་ དམ་ཚོག་མགོ་སློག་མ་སོང་པར་
མགྲུ་གཏང་ས་ལུ་མགྲུ་དང་ མཇུག་གཏང་ས་ལུ་མཇུག་གཏང་དེ་ ས་ཡིས་གང་སྟོན་བུའི་ལམ་
འབད་དེ་རང་སྤྱུག་སྤྱུད་ལྷོ་ཞི་ཡི།

ད་ཅེས་ང་བཅས་རང་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་འི་ཞབས་ལས་ ཡུལ་ས་
 དང་བོདོའི་དཀའ་ལྷོགས་ལས་བརྟེན་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་དེའི་རང་དབང་རང་བཙན་གྱི་
 སྲུང་སྐྱོབ་དང་བསྟན་སྲིད་གྱི་ཉེན་སྲུང་ལུ་ དུས་ནམ་ཡང་གཞོན་འཛེ་མི་འབྱུང་ནི་འདོན་
 ལུ་ འབྲུག་ནང་འཁོད་ གཡེབ་དམག་དེ་ཚུ་འི་བྱེད་མཁུ་གཏན་འཇགས་གྱི་དོན་ལུ་ འཛེ་མས་
 ཐབས་མཛད་ནི་འི་འགན་ཁག་རྒྱུ་ལུ་ མི་དབང་མཚོག་གིས་བཞེས་པ་ཡིན་ཟེར་བའི་བཀའ་
 རྒྱུ་འདི་ སྟེང་ལས་ཆ་རལ་ཅིག་རྒྱབ་རུང་ བདུད་ཅི་ལུ་བསམ་ནི་དང་འོག་ལས་ཚུ་ཅིག་
 འབྲེལ་རུང་ འདོད་ཡོན་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་འབྲེལ་བའི་བསམ་པ་དང་ གནམ་མཁའ་ལས་
 གཞའ་ཅིག་ཤར་རུང་ཡང་ ང་བཅས་རའི་མི་དབང་མཚོག་གི་སྐྱེའི་གཞི་བརྩེད་ཡིན་ཟེར་
 མཐོ་ནི་ཡིན། འདི་ལས་བརྟེན་ཏེ་ ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ལུ་ གཞོན་འཛེ་ཆེ་བའི་
 དཀའ་ལྷོགས་ཚུ་ གནམ་མཁའི་ས་སྐྱུག་ཡལ་དོ་བཟུམ་མའི་དུས་སྐབས་ཤར་ཏེ་ སྤྱི་ལས་
 འབྲེལ་འགལ་གྱི་ཐོག་ལས་འཇུག་བའི་གཡེབ་དམག་ཚུ་གི་དཀའ་ལྷོགས་དེ་ཡང་ མི་དབང་
 མངའ་ཞབས་སྐྱོད་གྱི་དགོངས་བཞེད་ལྟར་དུ་ ཞི་འཇམ་སྟེང་གུར་འཛེ་མས་ཚུགས་པའི་
 རེ་བ་དང་སློན་ལམ་ཞུས་ཡི།

སྤྱི་འབྲེལ་སློན་པོ་གིས་ ད་ཅེས་གྱི་ཡུལ་ས་ད་བོདོའི་བྱེད་མཁུ་དེ་ རྣམ་ཡང་ཐོན་མ་མུང་
 པའི་ཁར་ ཉེན་འཚུབས་དང་ཉོགས་འཛོང་ཆེ་དྲུག་ཅིག་ཡིན་མ་ལས་ ང་བཅས་རའི་སེར་
 ཚུ་གི་སེམས་ཁར་ཆ་གུང་པོག་ནི་དང་དཀའ་ལྷོགས་དེ་ འཕུལ་མགྲོགས་བསལ་ཚུགས་
 པའི་རེ་བ་བསྐྱེད་ནི་དེ་ རང་བཞིན་གྱིས་འཐོན་འོང་ཞུས་ཡི།

དང་པ་དཀའ་ལྷོགས་དེ་གིས་ འབྲུག་མི་མར་ཚུ་རའི་འགྲོ་འགྲུལ་འབད་མི་དང་ཚོང་
 ལུ་འཐབ་མི་ཚུ་ལུ་མཚན་ ང་བཅས་རའི་འཆར་གཞི་བརྒྱུད་པ་དེ་ ལྷབས་བདེ་ཏོག་ཏོ་
 འབད་ ལག་ལེན་འཐབ་ནི་ལུ་ཡང་ གཞོན་ཉེན་འབྱུང་སྲིད་ནི་ཡིན་མཁུ་གཏན་གཉིས་པར་ ཟེར་
 འབྲུག་འབད་མི་ཚུ་གིས་མཚོན་ཆ་འབག་སྟེ་ འབྲོག་བཙོམ་གྱི་ལུ་ངན་ལེ་ཤུ་འབད་དེ་

ཡོད་པ་ལས་བརྟེན་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྲུང་སྐྱོབ་དང་རང་དབང་རང་བཙན་ལུ་ཡང་ གཞོན་ཉེན་
འབྱུང་ནི་ཨིན་པས། གསུམ་པར་ ང་བཅས་རའི་འབྲུག་མི་ཆ་མཉམ་གྱིས་ བཙུ་བཀྲར་
སློམ་བསྐྱེད་དེ་ཡོད་མེ་ རྒྱ་འབྲུག་གཉེས་ཀྱི་མཐུན་ལམ་འདི་ལུ་ཡང་ ཐོ་མི་ཤོག་ག་མཐོ་བའི་
ཚེ་གུང་ཡོད།

འཇུས་མེ་ཚུ་གིས་ སྲེལ་བྱེད་འདི་གི་དཀའ་ངལ་ཁག་གཉེས་ལུ་དབྱེ་སྟེ་གཞིགས་མེ་
དེ་ཡང་ དང་པ་དཀའ་ཚུ་གསུམ་དེ་ རྒྱ་གར་ནང་འཁོད་ཀྱི་གཞུང་དང་ མེ་སེར་གྱི་སྐབས་མ་
བདེ་བའི་ནང་འབྲུག་གི་སྲེལ་མཚུ་པའི་ཁར་ རྒྱ་གར་གཞུང་གིས་ཡང་ ང་བཅས་རའི་
འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ རང་བཙན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཨིན་མ་འབད་བཙུ་བཀྲར་མཛེད་པ་མ་
ཚད་ སྲེལ་མེ་དེ་ཞི་ཐབས་ཀྱི་གནས་སྐབས་དང་ དགོས་མཁོ་ག་ཅི་གི་ཐད་ལས་འབད་རུ་ཁོང་
ར་ལུ་ཡོད་པ་ལས་ ང་བཅས་ཀྱིས་ རྒྱ་གར་ནང་འཁོད་ཀྱི་སྲེལ་མེ་དེ་ལུ་ བསྐྱབ་སྟོན་དང་
གྲོས་བསྟུན་ཞུ་དགོས་པ་ག་ནི་ཡ་མེན་འདུག་ཟེར་ཞུ་མ་དང་འབྲེལ་ ང་བཅས་རང་ འབྲུག་
པའི་མེ་སེར་ཚུ་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ རྒྱ་གར་ནང་འཁོད་ཀྱི་སྲེལ་མེ་དེ་ འཕུལ་རང་ཙ་མེད་ཞི་བའི་
སློན་ལམ་ཡོད་ཟེར་ཞུས་ཡི། གཉེས་སུ་ ག་དེམ་ཅིག་འབད་ རྒྱ་གར་གྱིས་ སྲེལ་མེ་དེ་ཞི་ཐབས་
བཟོ་མ་ཚུ་ཁ་ཅིན་ ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ཡོད་པའི་སྲེལ་མེ་འདི་ཡང་ དེ་སྟེ་རང་
སྟོན་ནི་ཨིན་མ་ད་ དེ་གིས་ ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རང་དབང་རང་བཙན་ལུ་ གཞོན་
འཚེ་བསྐྱུལ་སྲིད་ནི་ཨིན་མ་ལས་བརྟེན་ རྒྱལ་ཁབ་གཉེས་ཚེ་རང་ལུ་ བྱ་བྱེད་བདེ་བའི་
ཐབས་ཤེས་བཏོན་ནི་འདི་དོན་ལུ་ རྒྱ་འབྲུག་གཉེས་ཀྱི་བར་ན་ གསུང་གྲོས་མཐེལ་སྟོན་འབད་
རང་ གཞུང་དགོས་པ་འདུག་ཟེར་ཞུས་ཡི། ང་བཅས་རང་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མེ་སེར་དང་
གཞུང་གིས་ རྒྱ་འབྲུག་གཉེས་ཀྱི་བར་ན་འཐུན་ལམ་འདི་ལུ་ བཙུ་བཀྲར་སློམ་བསྐྱེད་པ་
ཨིན་མ་འདི་ རྒྱ་གར་གཞུང་གིས་ཡ་མ་མཚུལ་མེན་འདུག། འདི་དང་འདྲ་བར་ ང་
བཅས་རའི་གཞུང་གིས་ ཁོང་གི་དོ་ལོག་པ་ཨུལ་པ་དང་ བོ་དོ་འེ་གཡིབ་དམག་ཚུ་ལུ་ ས་

ཁོངས་བྱེད་ཏེ་རྒྱ་བསྐྱོར་མ་འབད་མ་ཡིན་མ་དང་འབད་ནི་ལེ་དང་འདོད་ཡང་མེད་པ་ཡིན་མ་
རྒྱ་གར་གཞུང་གིས་མ་མཐུན་མ་མེད།

འབྲས་མེ་ཆ་མཉམ་གྱིས་མཐུན་གསལ་ཆེ་མ་བཞིན་དུ་མི་དབང་མང་འབད་ག་རེན་
པོ་ཆེ་མཚོ་ག་དང་འབྲུག་གཞུང་གིས་སྐབས་མ་བདེ་བའི་བྱེད་མཁུ་འདི་གི་སློབ་ཚུང་དང་
དེ་གིས་རྒྱ་ལ་ཁབ་ཀྱི་འཕུལ་ཕྱགས་གཉིས་ལུ་ཉེན་ཁ་ག་དེ་སྤེལ་ཡོད་པ་ཡིན་ནམ་དེ་ཚུ་ཙ་
ལས་མ་མཐུན་མེད་ཟེར་ཞུས་ཡི། དེང་སང་གི་དཀའ་རྒྱུ་གསལ་དེ་དྲག་པོའི་ཐོག་ལུ་ཡར་
སོང་པ་ལས་བརྟེན་ཏེ་འདི་ལུང་བཅས་གཞུང་གིས་གདོང་ལེན་ག་དེ་སྤེལ་འབད་དོ་ག་དེ་
ཚུ་འོ་སློབ་ལས་གཞུང་ཞབས་ཀྱིས་ཚོགས་འདུ་འོ་ནང་ཁ་གསལ་གསུངས་པ་ལུ་སྐབས་
མ་བདེ་མ་ཡོད་པ་ལས་ཚོ་ཁ་དམངས་ཀྱིས་ད་ཚུན་ཡང་མི་དབང་མང་འབད་ཞབས་མཚོ་ག་
གིས་དབུ་གཙོས་པའི་གཞུང་ལུ་ཐུགས་གཏད་བཞིན་པར་ཡིན་མ་ལས་ད་ལས་པར་ཡང་
དེ་སྤེལ་རང་མཛུགས་གནང་པ་ཅིན་ལས་འབྲས་བུ་བསྐྱོར་མ་སྤྲོད་པ་ཅིག་འོང་།

བྱེད་མཁུ་དེའི་སློབ་ལས་གསུང་གོས་ཉིན་མ་གཉིས་ཀྱི་རིང་གནང་པའི་སྐབས་སྐྱོ་
ཚ་བ་ཚུ་གིས་ཞུ་བའི་བསམ་འཆར་དང་གོས་བསྟུན་ཚུ་མང་འབད་ཞབས་མཚོ་ག་གིས་ཐུགས་
ཁར་བསྐྱམས་མ་ཚད་ང་བཅས་ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་འབྲས་མེ་ཚུ་གིས་ཡང་ཟེན་
བྲིས་བཏབ་བཞག་ཡོད་མི་འདི་ཚུ་སེམས་ཁར་བཞག་ཞིན་མ་ལས་ང་བཅས་རའི་རྒྱ་ལ་ཁབ་
ཀྱི་འཕུལ་གྱི་བདེ་ཐབས་དང་ཕྱགས་ཀྱི་བཅོན་ཐབས་སྤེལ་བཟོ་ཐབས་ལུ་ཅི་ཤེས་གང་
ཚོ་ཁ་འབད་བཅོན་བསྐྱོད་དེ་ཕྱག་སྤྲོད་ཞུ་ནི་ཡིན་ཟེར་ཞུམ་ད་གཅིག་ཁར་བྱེད་མཁུ་དེ་ཞི་བ་གིས་
མ་ཚད་རྒྱ་འབྲུག་གཉིས་ཀྱི་མཐུན་ལམ་འདི་ཡང་སྤར་ལས་ལྷག་སྟེ་ཡར་དྲགས་འགྱུ་
ཚུ་གསལ་པའི་རེ་སློབ་ཡོད་ཟེར་ཞུས་ཡི།

དེ་དང་འདྲ་བར་རྣམ་དུ་སྤྲོད་ས་ཐང་ཁ་གི་མི་སེར་སྤྱི་མི་གིས་སྤྱི་ལོ་༡༩༩༠ ལུ་རོ་
ལོག་པའི་བྱེད་མཁུ་ཐོན་ཞིན་མ་ལས་ཚུ་ར་དཀའ་ངལ་སེལ་ཐབས་ཀྱི་ཐུགས་འགན་མི་

དབང་མཚོ་གཤིས་བཞེས་གནང་མ་ལས་བརྟེན་མི་སེར་ཚུ་ད་ལྟོ་འེ་བར་ན་ཡང་ཞི་བདེ་དང་
 དཀའ་སྐྱོད་ཀྱི་ངང་ལུ་སྤོད་དེ་ཡོད་ཟེར་ཞུ་བའི་ཁར་ད་རུང་མི་སེར་ཚུ་གིས་བོདོ་དང་ཨུལ་
 སའི་དཀའ་སྐྱོད་ཞི་བཟས་ཀྱི་ཐུགས་འགན་རྟེན་གྱི་མངའ་བདག་རེན་པོ་ཆེ་མཚོ་གཤིས་
 བཞེས་གནང་དགོས་ཟེར་ཞུ་དགོས་པ་ཐོན་མི་འདི་མ་གཞི་དཀའ་ངལ་ཅིག་ཐོན་མ་དེ་རང་
 སེལ་ནི་གི་ཐུགས་འགན་དེ་མི་དབང་མངའ་ཞབས་རྒྱུ་མ་གཅིག་ལུ་སྤུལ་ཏེ་རང་སྤོད་
 དགོས་པ་བྱུང་མ་ལས་ཡིད་སྐྱེམས་དགོས་པ་བྱུང་ཡོད་པའི་ཁར་མི་དབང་མཚོ་གཤིས་ལྷན་
 རྒྱུས་གཞུང་ཚོ་གས་གསར་པ་ལུ་ཐུགས་གཏད་རྟེན་གྱི་གནང་ཡོད་པ་མཚན་མི་སེར་ཚུ་གི་
 ཁ་ཐུག་ལས་འབད་རུང་ལྷན་རྒྱུས་གཞུང་ཚོ་གས་ཀྱིས་རེ་འདོད་སྐྱོམ་བསྐྱབ་ཚུ་གས་འོང་
 མཐོ་བའི་རེ་བ་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ཡོད་པ་ད་ད་རེས་ནངས་པར་ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་
 ཡོད་པའི་ཞི་བདེ་དང་མཐུན་ལམ་ཙ་བ་རྟེན་བཟོ་ནི་གི་དོན་ལུ་ལྷན་རྒྱུས་གཞུང་ཚོ་གས་ཀྱི་སྤོམ་
 བོདོ་དང་འབྲུག་དཔོན་ཚུ་གིས་ཐབས་ཤེས་དང་གནས་སྐབས་ཚུ་སྟོན་གནང་པའི་རེ་བ་ཡོད་
 ཟེར་ཞུས་ཡི།

དེ་ཁར་སློབ་མོས་ཚོར་སྤེལ་སེར་འབྲུག་དཔོན་དང་ཅི་རང་སྤྱི་མི་གིས་གཡིབ་དམག་
 ཚུ་ལས་བརྟེན་ཏེ་གཞོད་སྐྱོན་བྱུང་མི་རྫོང་ཁག་ཚུ་ནང་གི་མི་སེར་ལ་ལོ་ཅིག་གིས་རྒྱལ་
 ཡོངས་སྤྱང་སྐྱོབ་ཀྱི་བཅའ་བྲིམས་སྤྱི་ལོ་¹⁹⁹² ཅན་མའི་དགོངས་དོན་ཚུ་དང་འབྲེལ་
 ཏེ་ལག་ལེན་མ་འབྲུག་པའི་སེམས་དེགས་དང་མི་སེར་ཚུ་ལུ་བཅའ་བྲིམས་ཀྱི་སྐོར་ལས་
 གོ་བཅའ་འཕྲོད་དགོས་པ་འདུག་ཟེར་ཞུ་བའི་ཁར་དཀའ་ངལ་སེལ་ཐབས་ལུ་ཡུན་བརྟེན་
 ཐབས་ཤེས་སྟོན་ནི་གི་འགན་ཁག་དེ་འབྲུག་གཞུང་དང་རྒྱ་གཞུང་གཉིས་ཆ་ར་ལུ་ཕོགས་
 ཡིན་ཟེར་ཞུ་མ་མཚན་འབྲུག་གི་ས་ཁོངས་ནང་གཡིབ་དམག་ཚུ་འཇུག་མི་དེ་གྲག་ཅིག་
 གིས་མི་གཞན་ཅིག་གིས་ས་ཆ་འེ་ནང་ཁྱིམ་རྒྱབ་དོ་བཟུམ་ཅིག་ཡིན་མ་ལས་དཀའ་ངལ་
 སེལ་ནི་གི་འགན་ཁག་དེ་དེའུ་འབདན་པ་མ་ལུ་ཕོག་དོ་བཟུམ་རྒྱ་གར་གཞུང་གིས་ཁོང་

རའི་མི་ལྟར་ས་ཨིན་མི་གཡིབ་དམག་ཚུ་ འབྲུག་གི་རང་དབང་རང་བཙན་དང་སྤྱད་སྐྱོབ་
ལུ་གཞི་དུ་སྐྱོན་མེད་པ་འབད་ ལོག་ལེན་དགོས་ཟེར་ཞུས་ཡི།

ཚོའ་དཔོན་གྱིས་ ཡུལ་ས་ད་བོདོའི་བྱེལ་མ་འདི་ གསུང་གོས་ཀྱི་གནད་དོན་ལག་
ཚེ་ཏོག་ཏོ་ཅིག་ཨིན་མ་ལས་བརྟེན་ གསུང་གོས་ཡུན་རིང་མོ་འབད་ར་གནང་ཡོད་པ་བཞིན་
དུ་མི་སེར་གྱི་སྐྱེ་བ་འབྲས་མི་ཚུ་ལས་བརྟེན་དེ་ ང་བཙན་རའི་རྫོང་ལག་^{༢༠} འི་མི་སེར་
ཚུ་གིས་ རྒྱལ་ཡོང་ས་ཚོའ་འདུ་ཚེན་མོའི་ནང་ལུ་ ཡུལ་ས་དང་བོདོའི་གཡིབ་དམག་ལུ་
བརྟེན་པའི་དཀའ་རྙོག་གསལ་དེ་གིས་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྤྱད་སྐྱོབ་དང་ རང་དབང་རང་བཙན་ལུ་
ཉེན་ཁ་སྐྱོམ་འབད་ར་བཀའ་མཁུ་མ་ཚད་ རྒྱ་འབྲུག་གཉེས་ཀྱི་མཐུན་ལམ་དམ་ཟབ་ཡོད་མི་
འདི་ལུ་ཡང་ ཐོ་སོག་ནིའི་ཉེན་ཁ་ཡོད་པ་ལས་ སེམས་ལུ་མ་ཐེག་པའི་ཚུ་གུང་ཡོད་ཟེར་ ཞུ་
བ་གིས་མ་ཚད་ དཀའ་རྙོག་གསལ་འདི་སེལ་ནིའི་དོན་ལུ་ མི་དབང་མང་འ་ཞབས་མཚོག་དང་
འབྲུག་གཞུང་གིས་མཛད་མི་འདི་ལུ་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཡོང་ས་ཀྱི་མི་སེར་ལས་ རྒྱབ་སྐྱོར་
རྒྱུ་ལུ་དང་རྒྱ་སྤྱད་ ག་ཅིའི་ཐད་ལས་ཡང་ལག་ཚེ་བ་ཅེན་ རང་སྲོག་མེན་ཚད་སྐྱོས་བཅུང་
སྟེ་ རྒྱལ་སྤྱད་ཞུ་ཚོག་ཚོག་ཡོད་ཟེར་ ཚོགས་ཁང་ཚེན་མོའི་ནང་ཞུ་བ་ལུ་མི་འདི་ལུ་ ཚོའ་
དམངས་ཡང་ སེམས་དགའ་མ་མཚད་ རྗེས་སུ་ཡིད་རང་ས་ཡོད་ཟེར་ཞུས་ཡི།

རྒྱལ་ཡོང་ས་ཚོགས་འདུ་ཚེན་མོ་གིས་ གོང་ལུ་ མི་དབང་མང་འ་བདག་རེན་པོ་
ཚེའི་ཞབས་ལས་ བཀའ་རྒྱ་གནང་མ་བཞིན་དུ་ ལོ་ངོ་བརྒྱ་ལྷག་གི་ནང་འཁོད་ལུ་ རྒྱལ་ཁབ་
ཀྱི་སྤྱད་སྐྱོབ་དང་རང་དབང་རང་བཙན་ལུ་ཉེན་ཁ་སྐྱོམ་ཤོས་ར་ ད་རེས་ཐོན་ཏེ་ཡོད་པའི་
དཀའ་རྙོག་གསལ་འདི་ཨིན་མ་ལས་བརྟེན་ དཀའ་རྙོག་གསལ་འདི་སེལ་ནིའི་དོན་ཅུང་གིས་གལ་
ཚེ་མི་འདི་ཡང་ སྤྱི་ལོ་^{༡༩༧༠} ལུ་ ངོ་ལོག་པའི་བྱེལ་མ་ཐོན་མེད་ཡང་ ང་བཙན་རའི་གཞུང་
གཡོག་པ་དང་མི་སེར་གྱི་ལ་ཐུག་ལས་ ཐབས་ཤེས་གནས་སྐབས་འོས་ལྡན་ལྡན་ཅིག་གཞི་
ཡང་ ཞུ་མ་ཤེས་པ་ལས་བརྟེན་ ཐུན་འགན་རྒྱུ་ལུ་ མི་དབང་མང་འ་བདག་རེན་པོ་ཚེའི་

ཞབས་ལུ་སྤུལ་མ་བཞིན་དུ་ད་རེ་ས་ཀྱི་ཨུལ་པ་དང་བོ་དོའི་གཡིབ་དམག་གི་དཀའ་རྒྱུ་སེལ་
ནི་དེ་ཡང་གསེར་གྱི་གྲུ་ལས་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་དང་འབྲུག་གཞུང་
གིས་ཐུགས་འགན་སྲུབ་བཞེས་ནི་ཟེར་ཞུས་ཀྱིས་བཞེས་མི་འདི་ལུ་ཚོ་ཁྲ་དམངས་ཀྱིས་
སློབ་ཀྱིས་པ་ཆེན་པོའི་བཀྲིན་དགའ་ཚོར་དང་མི་དབང་མངའ་བཞབས་མཆོག་ལུ་
འབངས་མི་སེར་ཡོངས་ཀྱིས་དད་དམ་ལྷན་མེད་ཀྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་སྲུབ་པའི་ཁས་སྲུངས་
དང་བཅས་ཨུལ་པ་དང་བོ་དོའི་གཡིབ་དམག་གི་དཀའ་རྒྱུ་གསུམ་ཀྱི་སློབ་ལས་གསུང་གྲོས་
མཇུག་ལྟར་ཡོད།

ཇ. ཁས་སྲུངས་དམག་མིའི་སྦྱོང་བ་དང་།

དར་དཀར་རྫོང་ཁག་གཙང་མཁར་རྒྱུ་འོག་གི་མི་སེར་ཚུ་ལས་གཙང་མཁར་རྒྱུ་
འོག་གི་མི་སེར་ཚུའི་སེམས་ལུ་དམ་ཉམས་མཐའ་རྒྱགས་འོ་ལོགས་ཚུ་དང་རྒྱ་གར་ལས་
ཨུལ་པའི་གཡིབ་དམག་ང་བཅས་རའི་ས་སྐོན་ཐོན་ཡོད་མི་ཚུ་ལས་བརྟེན་རྒྱུ་ཁབ་
ཀྱི་སྲུང་སྐྱོབ་ལུ་ཉེན་ཁ་བྱུང་པའི་ཚ་གུང་སློམ་འབད་རང་པོ་ག་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན། རྫོང་
ཁག་དང་རྒྱུ་འོག་ནང་འཁོད་ཞེ་བདེ་བརྟེན་ཉེན་ཉེ་བཞག་ཐབས་ལུ་སྦྱོར་དར་དཀར་གྱི་
མི་སེར་ཚུ་དང་ལྷག་པར་དུ་གཙང་མཁར་རྒྱུ་འོག་གི་མི་སེར་ཚུ་གིས་རྒྱུ་ཁབ་ཀྱི་
སྲུང་སྐྱོབ་བདག་འཛོན་གྱི་དོན་ལུ་ཞེ་བའི་དམག་སྦྱོང་འབད་ནིའི་ཁས་སྲུངས་སྤུལ་ཡོད།

འདི་ལུ་གུང་སྦྱོན་གོང་མ་གིས་རྒྱུ་ཁབ་སྲུང་སྐྱོབ་ཀྱི་དོན་ལུ་དར་དཀར་རྫོང་
ཁག་གི་མི་སེར་ཚུ་ལུ་འགྲུབ་ཅན་ཆ་མཉམ་གྱིས་ཁས་སྲུངས་དམག་མིའི་སྦྱོང་སྦྱོང་ནང་ལུ་
ཐོན་ཆོག་ཆོག་ཡོད་ཟེར་ཞུ་མི་འདི་ལུ་དག་པོའི་ཁ་ཐུག་ལས་དགའ་ཚོར་དང་བཀྲིན་ཆེ་
ཟེར་ཞུས་ཡི།

སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༠ ལས་བཟུང་ ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ རོ་ལོག་པའི་སྤེལ་བའི་
 གིས་ བྱ་སྐབས་མ་བདེ་བའི་དཀའ་ངལ་ལེ་ཤ་བོལ་རུང་ དྲག་ཁག་གསུམ་གྱིས་ རྒྱལ་ཁབ་
 སྤྱང་སློབ་ཀྱི་ལུ་འགན་ནང་འཐུས་ཤོར་མེད་པར་ ཕྱག་སྤྱད་གང་དྲག་ཞུ་ཚུགས་མི་འདི་
 སྤྱིར་དཀོན་མཆོག་གི་ཐུགས་རྗེ་དང་སློབ་སྦྱོར་གྱི་མེད་བའང་མང་འབད་ག་རེ་ན་པོ་ཆེ་འི་དབུ་ཁྲིད་
 ལས་སྟོན་གྱི་བཀོན་དང་ ལྟག་པར་དུ་ མི་སེར་གྱི་ཡོང་ས་ལས་ རྒྱབ་སྐྱོར་རྒྱུ་ལུ་ཡོད་པ་ལས་
 བརྟེན་སྤྱང་སློབ་དམག་མི་ཚུ་ལུ་ ལྟག་པར་དུ་ མིང་སྟོབས་དང་ཤ་ཞེན་བྱུང་སྟེ་ འབྲུག་གི་
 ཙ་བ་ ༣ ལུ་ དམ་ཚེག་དཔང་བཅུག་གི་སློབ་སྦྱོར་ཕྱག་སྤྱད་ཞུ་ཚུགས་ཅི།

ད་རེས་ ཚོལ་འདུའི་འཐུས་མི་ཡོང་ས་ལུ་ གནས་ཚུལ་བཟུམ་ཅིག་འབད་ཞུ་བ་ཅིན་
 ཅེ་མ་སྟོ་མཚམས་ཁ་ཐུག་ལས་ རོ་ལོག་པའི་སྤེལ་མ་བོལ་པའི་བསྐྱང་ཡང་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་
 ཀྱི་མི་སེར་ཡོང་ས་གྱིས་ གཞུང་ལུ་ནམ་རང་ཁག་ཆེ་རུང་ རྒྱ་སྤྱང་གཉེན་ཆ་རང་ཕྱག་ཞུ་
 ཚོག་ཚོག་ཡོད་ཟེར་ ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོའི་ནང་ལུ་ ཡང་ལས་ཡང་དུ་ཞུམ་མ་ཚད་ དམག་
 སྤྱིང་འབད་ནི་འི་ཁས་སྲུང་ས་ཡང་སྤེལ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་ མི་གང་ས་ ༩,༥༧༥ གིས་ཞི་བའི་
 དམག་གི་སྤྱིང་བཅས་འབད་ཚར་ཉེ་དེའི་གྲལ་ལས་ མི་གང་ས་ ༥,༥༦༥ གིས་ དེ་བསྐྱང་
 ཉེན་འཚུབས་ཅན་གྱི་ས་གནས་ཚུ་ནང་ བསྟན་སྤྱང་དམག་མི་ཚུ་དང་ ལྷན་པར་གང་ཡང་
 མེད་པ་འབད་ ཐ་དང་དམ་ཚེག་བསྟེན་ཉེ་ཕྱག་སྤྱད་ཞུ་ཡི། དེང་སང་དྲག་པོའི་ལས་ཁུངས་
 རང་འཇུག་མི་འི་དང་འདོད་ཡོད་མི་ལེ་ཤ་བོལ་དང་འབོན་བཞིན་པར་ཡོད་ནི་འདི་གིས་ཞི་
 བའི་དམག་གི་སྤྱིང་བཅས་དོན་ལུ་ ཁས་སྲུང་ས་པ་ལོགས་སུ་འབད་བཅུགས་དགོས་པ་མིན་
 འདུག་ཟེར་ཞུ་ཡི།

དེ་ཡང་ སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༦ ལས་བཟུང་ མི་དབང་མཆོག་གི་ཞབས་ལས་ དྲག་པོའི་
 ལས་ཁུངས་ལུ་ དདུལ་ སོགས་དང་ཐོབ་ལམ་ཚུ་ མ་བཏུབ་བཏུབ་འབད་ ཡར་སེང་མཛད་
 གནང་མ་ལས་ ཁས་སྲུང་ས་དམག་མི་ལེ་ཤ་བོལ་མི་ཚུ་ དྲག་སྤྱིང་ལུ་བ་བསྟན་སྤྱིང་སྤྱིང་ལུ་

ས་སྒོ་ཚུང་དྲགས་པ་ལས་ ལ་ལོ་བདེ་ཆེན་ཆོས་སྤྱིང་སྐྱ་སྤྱང་ལྗོང་ལས་འབད་ ཤོ་ལག་དང་
པ་ཚུ་གིས་དམག་སྤྱོང་འབད་ཚར་ཏེ་ ཤོ་ལག་གཉེས་པ་ཚུ་གིས་ སྤྱོང་བཅར་འབད་བའི་
བསྐྱེད་ཡོད་ཟེར་ཞུས་ཡི།

ཞུམ་པ་དང་བོ་དོའི་དཀའ་ཚུ་གས་ལས་བརྟེན་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྤྱང་སྐྱོབ་ལུ་ ཉེན་ལ་
འཚུ་བས་ཆེན་འབད་རང་འཐོན་པ་ཅེན་ དྲག་པོའི་སྤྱོ་གཏད་ས་ཟེར་རུང་ མི་སེར་ཚུ་
ཡིན་མ་ལས་ མི་སེར་གྱི་ལ་ཐུག་ལས་ ཐུག་སྤྱད་ལྷོ་གཞོག་ཡོད་ཟེར་ཞུ་མི་འདི་ལུ་ ང་
བཅས་དྲག་པོའི་ཁོངས་ལས་ བཀྱིན་དགའ་ཚོར་སྤོམ་ཡོད་ཟེར་ཞུས་ཡི།

ཚོར་དཔོན་གྱིས་ ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ དང་པོ་ལོག་པའི་བྱེམ་ཕ་དང་
ད་རེས་ཞུམ་པ་དང་བོ་དོའི་གཡིབ་དམག་ལས་བརྟེན་པའི་བྱ་སྤྱོད་མ་བདེ་བའི་ཉེན་ལ་
ཐོན་མ་ད་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྤྱང་སྐྱོབ་ཀྱི་དོན་ལུ་ ལས་སྤངས་ས་དམག་མའི་སྤྱོང་བཅར་འབད་མི་འི་
དང་འདོད་བསྐྱེད་མི་ ལེ་ཤ་ཐོན་མི་འདི་ལུ་ དཔའ་ཉམས་དང་ལྷན་པའི་ཁར་ ཐུང་ལ་
རངས་དགོས་པའི་གཞི་ཅིག་ཡིན་པས་ཟེར་ཞུས་ཡི།

ད་ཚུན་ མི་སེར་གྱི་ལ་ཐུག་ལས་ སྤྱང་སྐྱོབ་དམག་མི་ནང་འཇུག་མི་ ལས་སྤངས་པ་
འབོར་ཆེ་ཏོག་ཏོ་འབད་ཐོན་མི་ཚུ་ ད་རེས་བསྐྱོན་སྤྱོང་སྤྱིང་དང་བདེ་ཆེན་ཆོས་སྤྱིང་ལུ་
སྤྱོང་བཅར་བྱིན་དང་འབྱེན་བཞེན་པར་ཡོད་མི་འདི་གིས་ རྒྱབས་ཅིག་འདི་གིས་རང་
འཐུས་མི་དང་ གལ་སྲིད་རྒྱལ་ཁབ་སྤྱང་སྐྱོབ་ཀྱི་དོན་ལུ་ ལག་ཆེ་མ་འབད་རང་འཐོན་སོང་
པ་ཅེན་ དེ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ཐུག་ལཱ་གནང་མི་འབད་བཞག་པ་ཅེན་ དྲག་ཚོད་ཀྱི་གྲོས་བསྟུན་
ཞུས་ཏེ།

ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་གིས་ ལས་སྤངས་དམག་མའི་སྤྱོང་བཅར་གྱི་ཐད་ བཅར་རང་
འབད་རུང་ རྒྱལ་ཁབ་སྤྱང་སྐྱོབ་ཀྱི་དོན་ལུ་དགོས་མཁོ་འཐོན་པ་ཅེན་ དེ་དང་བསྐྱོན་ཏེ་ ཐུག་
ལཱ་གནང་མི་འབད་གྲོས་ཆོད་གྲུབ།

ཕ- རྗེ་ཅུ་ལའ་ འདུལ་ཁམས་བྱང་པའི་གཞོན་རྒྱུན་སྐོར་ལས་
རྒྱ་གཞུང་ལུ་བདེ་འཕྲོད་མཛད་དགོས་པ།

གསར་སྤང་རྫོང་ཁག་ཀ་ལེ་ལོ་ལ་དྲུང་ཁག་ རྗེ་ཅུ་ལ་རྒྱུན་འཇགས་མི་སེར་ལས་ སྤྱི་
ལོ་༡༩༩༥ ལྷོ་ ༥ ཚེས་ ༡༩ ལུ་ ས་མཚམས་སྤེལ་ལས་ རྒྱ་གར་དམག་མི་ཉ་ལམ་གང་ས་
༡༤༥ དེ་ཅིག་གིས་མཚོན་ཆ་འབག་སྟེ་ རྗེ་ཅུ་ལ་རྒྱུན་འཇགས་མི་སེར་ལེ་དང་ཀ་ཀ་རི་གཡུས་སྐོར་
ནང་ལུ་འཇུག་ཏེ་ མི་སེར་ཚུ་ལུ་ འཚབ་ས་ཆེན་གྱི་སྤྲུལ་རྩལ་བཀའ་ལུ་གཞུགས། གཡུས་སྐོར་
ནང་གི་སྤོད་བྱིམ་ཆ་མཉམ་ནང་ དབང་བཙུང་གིས་འཇུག་ཏེ་ མི་སེར་གྱི་རྒྱ་དངུལ་ཚུ་དང་
རྒྱ་མོ་གི་ཡིག་ཆ་ས་ཚུ་ཐདམ་ཐད་ཁར་གཏོར་བཏང་ལུ་གཞུགས། གྲུང་པ་སོ་སོ་ལས་ ཨར་ཇག་
འབད་དེ་ ཡོངས་བསྟོན་དངུལ་ཀམ་ ༤༥,༠༠༠-༠༠ འབག་སོང་པའི་ཁར་ གཡུས་སྐོར་
འཇུག་མི་གང་ས་ ༥ ལུ་ འཚབ་ས་ཆེན་གྱི་བདེ་འཕྲོད་འབད་ལུ་གཞུགས།

ས་གནས་གྱི་བདག་སྐོར་འགོ་དཔོན་ཚུ་ལས་ སྤོན་བདེ་གང་ཡང་མེད་པར་ ཁོང་
མཐའམ་ཐད་གྱི་གཡུས་སྐོར་ལུ་ དེ་བཟུམ་མའི་དྲག་པོའི་དཔུང་དམག་ཉང་རྟོག་མར་ཐོན་མི་
འདི་གིས་ ཁོང་མི་སེར་ཚུ་ལུ་ ཁ་ལས་ཡང་བཟོད་མ་ཚུ་གས་པའི་མནར་གཅོད་བྱུང་ཡི།
གཞོན་རྒྱུན་འཇགས་བཟོན་ཏེ་ རྗེ་ཅུ་ལའི་མི་སེར་ཚུ་ལུ་བྱུང་མི་སྤྲུལ་བསྟུན་གྱི་ན་ཟུག་དེ་ ད་
ལྟོའི་བར་ན་ཡང་ སངས་མ་ཚུ་གས་པར་སྤོད་ཡོད། མི་སེར་ཚུ་གི་བསམ་པར་ ཁོང་ལུ་ཉེས་
མེད་གྱི་སྤྲུལ་རྩལ་བཏང་ ཡོད་པ་ལས་བཟོན་ གཞོན་རྒྱུན་དེའི་སྐོར་ལས་ འབྲུག་གཞུང་གིས་
རྒྱ་གར་གཞུང་དང་གསུང་གྲོས་མཛད་དགོས་པའི་གསོལ་འདེབས་ལུ་ཞུས་ཡི།

དེའི་རྒྱབ་སྐྱོན་ལུ་ གསར་སྤང་རྫོང་ཁག་གི་སྤྱི་མི་གཞུན་གཅིག་གིས་ འབྲུག་གཞུང་
ལས་གནང་བ་ལྷོ་མའི་བཞག་ ས་གནས་གྱི་བདག་སྐོར་འགོ་དཔོན་རྫོང་བདག་དང་དྲུང་

པ་ལུ་ཡང་ དྲི་བསྐྱེན་ཚམ་ཡང་མེད་པར་ རྒྱ་གར་གྱི་དམག་མི་ གོ་མཚོན་འབག་མི་མང་
རབས་ཅིག་གིས་ ཐག་རང་བཅད་ཀྱིས་ ཉེ་ཚུ་ལ་རྒྱུན་འོག་ཨ་ལེ་དང་ ཀ་ཀ་རི་གཡུས་སྒོ་
ནང་འཇུལ་འོང་པ་གིས་མ་ཚད་ དབང་བཅོང་ཐོག་ལས་ མི་སེར་ཚུ་བརྟུང་རྫོབ་རྒྱབ་སྟེ་
རྒྱ་དངུལ་འཕྲོག་བཅོམ་འབད་དེ་ འབག་སོང་ཡོད་པ་དེ་ས་བདེན་ཨིན་མ་ལས་བརྟེན་ རྒྱ་
གར་གྱི་དམག་མི་ཚུ་གིས་ ང་བཅས་འབྲུག་གི་མི་སེར་ཚུ་ལུ་གཞོན་འཚུ་བས་ འདི་བཟུམ་
བསྐྱུལ་བའི་སྐོར་ལས་ རྒྱ་གར་གཞུང་གིས་ མ་མཁུའམ་འོང་མཚོ་བའི་དོགས་པ་ཡོད་པ་
ལས་ དེ་སྐོར་ང་བཅས་རའི་གཞུང་གིས་ རྒྱ་གར་གཞུང་ལུ་དེ་ས་པར་དུ་གསུང་གོས་མཛད་
དགོས་པ་ཡོད་ཟེར་ཞུས་ཡི།

འདི་གི་རྒྱབ་སྐྱོན་ལུ་སྤྱང་ས་ཐང་ཁ་དང་ཀྲོང་གསར་ ལུ་ཐང་ ཐེམ་ཕུག་རྫོང་ཁག་
བཅས་ཀྱི་མི་སེར་སྤྱི་མི་ཚུ་དང་ སྤོ་གོས་ཚོན་སྤྱི་འེ་མི་སེར་འབྲས་དཔོན་ཚུ་གིས་ བྱིམ་མཚོ་ས་
རྒྱ་གར་གཞུང་དང་འབྲུག་གཞུང་གི་བར་ན་ བཙེ་གདུང་དང་ཡིད་ཆེས་ལྷག་པར་དུ་ཡོད་
པའི་མཐུན་ལམ་དེ་ འཛམ་གླིང་ནང་ཆ་བཞག་ས་ཅིག་དང་ དཔེ་བལྟ་ས་ཅིག་ལུ་གྲུར་ཉེ་
ཡོད་རུང་ འབྲུག་གི་ས་གནས་ཀ་ལེ་ལོ་ལ་དུང་ཁག་ ཉེ་ཚུ་ལ་གཡུས་ཚོན་ནང་ རྣམ་རྟོག་
དཔྱེ་རིག་མེད་སེ་སེ་འབད་ རྒྱ་གར་དམག་མི་སྡེ་ཚོན་ཅིག་ཐོན་ཉེ་ འབྲུག་པའི་མི་སེར་ལུ་
བརྟུང་རྫོབ་དང་འཕྲོག་བཅོམ་འབད་མེད་བྱུང་ན་ལུ་བལྟ་སྟེ་ གཞུང་གིས་ གཞོན་རྒྱུན་བྱུང་
མི་འདི་གི་སྐོར་ལས་ རྒྱ་གར་གཞུང་དང་གསུང་གོས་གནང་སྟེ་ གོ་བཅུ་ལེགས་ཤོམ་ འབད་
འཕྲོད་དགོས་པའི་སྐོར་ལས་ཞུ་ནི་དང་འབྲེལ་ གནད་དོན་དེ་གི་སྐོར་ལས་ གཞུང་གཉིས་
ཀྱིས་ གསུང་གོས་ཞིབ་པར་མ་གནང་པ་ཅིན་ དེ་གིས་པན་ཚུན་གྱི་བར་ན་ གོ་བ་བཅུ་ལེགས་
ཆ་གས་ཉེ་ རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ཡོད་པའི་མཐུན་ལམ་དམ་ཐབ་དང་ ཚུལ་ལྷན་དེ་ལུ་
གཞོན་ནི་འེ་ཉེན་ཁ་འདུག་ ཟེར་ཞུ་ནི་དང་གཅིག་ཁར་ ད་ལས་པར་ འདི་བཟུམ་མའི་གཞོན་
ཉེན་ཚུ་ མི་འཐོན་ནི་འེ་དོན་ལས་དང་ གོ་བ་བཅུ་ལེགས་ཆ་གས་མི་ཚུ་སེལ་ཐབས་ལུ་ གནད་

དོན་འདི་གི་སྐོར་ལས་ རྒྱ་འབྲུག་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ སན་ཚུན་གྱི་གསུང་གྲོས་གནང་དགོས་
པའི་གསོལ་འདེབས་ཞུས་ཡི།

སྤྱི་མི་ཁ་ཤས་ཅིག་གིས་ ང་བཅས་རའི་འབྲུག་མི་ལ་ལོ་གིས་ རྒྱ་གར་གྱི་ས་ཁོངས་
ནང་ དེ་བཟུམ་མའི་བྲིམས་འགལ་གྱི་ལཱ་འབད་ད་པ་ཅིན་ འདི་གི་སྐོར་ལས་ རང་བཞིན་
མེད་པར་ རྒྱ་གར་གཞུང་གིས་ འབྲུག་གཞུང་ལཱ་ལོ་རྒྱུས་འདྲེ་འོང་ཟེར་ཞུས་ཡི། ལ་ལོ་གིས་
ད་རེས་ ཉེ་ཅུ་ལའི་མི་སེར་ལཱ་གནད་སྐྱོན་བསྐྱལ་མི་དེ་ རྒྱ་གར་གྱི་གྲོང་གསེབ་ཀྱི་མི་སེར་
མེན་པར་ རྒྱ་གར་གཞུང་གི་དམག་མི་ངོ་མ་ཨིན་པ་ལས་བཞེན་ དབང་ཚད་མཐོ་ས་ཅིག་ལས་
བཀོད་བྱ་ཐོབ་ལྟེ་ དོན་ཆེན་འབད་རང་འབད་བའི་ལཱ་ཅིག་མེན་ནམ་མཐོ་བའི་དོགས་ཟོན་
སྐྱོམ་ཡོད་ཟེར་ཞུམ་ད་ ལ་ལོ་གི་སེམས་ཁར་ བྲིམས་འགལ་གྱི་ལཱ་འདི་བཟུམ་འབད་མི་ཉེས་
པོ་ངོ་མ་རང་ རྒྱ་གར་གྱི་དམག་མིའི་དམག་བགོ་གྱིན་ཉེ་ ཨཱུལ་པ་དང་ བོ་དོ་ཚུ་མེན་ནམ་ཟེར་
བའི་དོགས་ཟོན་ཡོད་ལཱ་གས་ཡང་ཞུས་ཡི།

དྲག་པོའི་སྤྱི་བྱུང་ གུང་སློན་གོང་མ་སྐུམ་རྩོམ་གིས་ ཉེ་ཅུ་ལའི་རྒྱུར་རྒྱ་སྐོར་
གསུང་གྲོས་གནང་ཐངས་ལཱ་བཟོ་བ་ཅིན་ ཚོའ་འདྲའི་འབྲུས་མི་ཚུ་ལས་ འབྲུག་དང་རྒྱ་
གར་གྱི་མཐུན་ལམ་དམ་ཟབ་དེ་ལཱ་ ཟུའ་མ་དག་པའི་སྤྱང་བ་འཆར་མི་རེ་འང་ ཡོད་ཚོད་
འདྲུག་པ་ལས་ དེའི་སྐོར་ལས་དག་གསལ་ཞུ་བ་ཅིན་ རྒྱ་གར་དམག་མི་གིས་ འབྲུག་གི་ས་
ཁོངས་ཉེ་ཅུ་ལར་ཐོན་ཡོད་མི་དེ་གི་སྐོར་ལས་ འབྲུག་གཞུང་གི་ཁོངས་ལས་ བདག་མེད་
འབད་ཅ་ལས་བཞག་དཔ་མེན་པར་ མི་དབང་མང་འབད་ག་རེན་པོ་ཆེའི་ཞབས་ལས་
བཀའ་རྒྱ་གནང་ཞེན་ལས་ ཉེ་ཅུ་ལའི་མི་སེར་ཁོང་ར་གིས་སྐབ་མི་ཚུ་ ཡིག་ཐོག་ཁ་
གསལ་བཀོད་དེ་ རྒྱ་གཞུང་ལཱ་སྐྱེལ་ཉེ་ཡོད་པ་ལས་ རྒྱ་གར་གཞུང་གིས་གནད་དོན་འདི་ལཱ་
ད་རེས་ཞིབ་དཔྱད་འབད་བའི་བསྐྱང་ཡོད་པ་ཨིན་ལས་ ཞིབ་དཔྱད་འབད་ཚར་མེད་ ལན་

གསལ་འབད་འོང་ཟེར་སྟོན་དེ་ཡོད། རྒྱ་གར་གཞུང་ལས་འདི་ལུགས་ཀྱི་ལན་གསལ་སྟོན་
ཞིན་མ་ཅིག་ མི་དབང་མཚོ་ག་དང་གཞུང་ལུ་སྟན་འབུལ་སུལ་ནི་ཨིན་ཟེར་ཞུས་ཡི།

ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་གིས་ རི་ཅུ་ལའི་གཞོན་ཀྱིན་གྱི་སྟོན་ རྒྱ་གར་གཞུང་ལས་ ལན་
གསལ་ཐོབ་ཞིན་མ་ལས་ འབུག་གཞུང་དང་མི་དབང་མངའ་ཞབས་མཚོ་ག་གིས་ གང་ལ་
གང་འཚམས་ཀྱི་འོས་འབབ་གཟིགས་ཏེ་མངོན་པ་གིས་ འཇུས་པར་གྲོས་ཚེད་གྲུབ།

ཉ.- བཀའ་དྲིན་ལེགས་སོ།

བཀྲིས་སྐང་དང་ལྷན་ཅེ་ཚོང་ཁག་གི་སྤྱི་མི་ལས་ ད་རེས་ཀྱི་ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་
འདི་ནང་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོ་ག་གི་དབུ་གཙོས་པའི་རྒྱལ་བཙུན་ལྷན་
རྒྱས་དང་སྲས་སྲོས་ གཞུང་གི་ཆེ་མཐོའི་དཔོན་ཁག་ཚུ་གིས་ རྒྱལ་ཡོངས་དུས་ཆེན་ཐངས་
༧༠ པའི་དགའ་སྟོན་བཙུང་སྲུང་གནང་པའི་ཁར་ འཆར་གཞི་ ༤ པ་འགོ་བཙུགས་པའི་
རྟེན་འབྲེལ་ལུ་ ང་བཅས་ཚོང་ཁག་མཐའ་ཟུར་གྱི་ས་གནས་ཚུ་འི་རྟེན་འོག་དང་གྲོང་
གསེབ་ནང་ལུ་ཞབས་བཅགས་ཏེ་ རྟོན་གནང་མི་འདི་གིས་ ང་བཅས་ཀྱི་ཚོང་ཁག་མཐའ་མ་
ཐད་ཀྱི་མི་སེར་ཚུ་གིས་ མི་དབང་མངའ་ཞབས་ མཚོ་ག་གི་གཙོས་པའི་སྐྱེ་འཁོར་ཚུ་དང་
དངོས་མངལ་གྱི་གོ་སྐབས་ཐོབ་ཡོད་པ་ལས་ མི་སེར་ཚུ་གིས་ ལྷིང་གི་དཀྱིལ་ལས་རང་
བཀྲིན་ལེགས་སོ་དང་།

དེ་ཁར་ གྲུབ་འབྲས་ཅན་གྱི་འཆར་གཞི་ ༧ པ་འདི་ ལག་ལེན་འཐབ་སྟེ་མཐར་
འཁྲུལ་ཏོག་ཏོ་འབད་ མཇུག་བསྟུ་ཚུ་གསལ་པ་གིས་མ་ཚོད་ འཆར་གཞི་ ༤ པའི་གོང་འཕེལ་
གྱི་མ་དངུལ་ཚུ་ཡང་འབོར་ཆེ་ཏོག་ ཏོ་འབད་བཞག་མི་འདི་ལུ་ ང་བཅས་མི་སེར་ཡོངས་
ཀྱི་ཁ་ཐུག་ལས་ རྟེན་དྲུང་མའི་དཀྱིལ་ལས་ བཀྲིན་ལེགས་སོ་ཞུ་ནི་དང་འབྲེལ་ མི་དབང་

མང འ་ཞབས་མཚོག་ལུ དད་དམ་ལྷན་མེད་ཀྱི་གྲུས་བཏུད་དང་ སྐྱོཚེ་ཉིན་ལྷན་དང་མཉམ་སྦྲེ་
 བྱུང་པར་འཕའ་པའི་རྒྱལ་སྲིད་ཡུན་རིང་དུ་སྐྱོད་སྟེ་བཞུགས་ནིའི་བཀྲིས་སློན་ལམ་ཞུས་ཡི།
 མགར་ས་ཚོང་ཁག་གི་སྤྱི་མི་ལས་ མཐའ་ཟུང་ཚོང་ཁག་འདི་གི་མི་སེར་ཚུ་
 ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་གཏང་སྟེ་ཁོང་གི་འཚོ་བའི་གནས་སྤངས་ཡར་དྲག་བཟོ་ནིའི་དོན་
 ལུ འཆར་གཞི་༧ པ་འགོ་བཙུགས་གནང་ནི་དང་འབྲེལ་ཉེ་ མགར་ས་ཚོང་ཁག་གསར་པ་
 ཅིག་འབད་ འགོ་འབྱེད་མཛད་གནང་ཡོད། མགར་ས་ལུ་ གོང་འཕེལ་ལས་རིམ་དང་
 འཆར་དངུལ་ཚུ་ལོགས་སུ་འབད་ འགོ་བཟོག་གནང་མ་མཚན་ མགར་ས་གི་འཆར་གཞི་
 ༧ པའི་གྲུབ་འབྲས་ཚུ་ཡང་ བསྟོད་མངགས་རུང་མ་འབད་རང་ལོགས་ཤོམ་བྱུང་ཡོད།
 འདི་ལོའི་སྤྱི་ཚུ་ལུ་ མི་དབང་མང འ་ཞབས་མཚོག་གིས་ དབུ་གཙོས་པའི་སྐྱེ་འཁོར་དང་
 གཞུང་གི་ཚེ་མཐོའི་དཔོན་ཁག་ཚུ་གིས་ མགར་ས་ཚུན་ཉིན་མ་གཉིས་གཉིས་རེ་ཞབས་
 ཐང་བྱོན་ཉེ་མི་སེར་ཚུ་དང་གཅིག་ཁར་ འཆར་གཞི་ ༤ པའི་ལས་རིམ་ཚུ་གི་གསུང་གྲོས་
 གནང་པར་བྱོན་ཡོད། མི་སེར་ཚུ་ལུ་སྐྱིད་སྤྱུག་ཡང་མང་རབས་ཅིག་གནང་པའི་ཁར་ མི་
 སེར་གྱི་འཚོ་བའི་གནས་སྤངས་ཉེང་བཀལ་ཡར་དྲག་གཏང་ནིའི་ཐུགས་བཞེད་གནང་སྟེ་
 འཆར་གཞི་ ༤ པའི་གོང་འཕེལ་ལས་རིམ་ཚུ་འི་འཆར་དངུལ་ཡང་ཡར་སེང་གནང་མི་
 ཚུ་མི་སེར་གྱི་བསམ་པའི་རེ་བ་ལས་ལྷག་ཅི། དེ་འབད་ཨ་ལས་ མགར་ས་ཚོང་ཁག་གི་མི་
 སེར་ཚུ་གིས་ མི་དབང་མང འ་བདག་རིན་པོ་ཚེ་ལུ་ ཉིང་དཀྱིལ་ལས་རང་ བཀྲིན་དགའ་
 ཚོར་ཞུ་ནི་དང་གཅིག་ཁར་ ཅ་བ་གསུམ་ལུ་ དད་དམ་ལྷན་མེད་འབད་སྤྱུག་སྤྱིད་ཞུ་ནི་ཟེར་
 བའི་ཁས་སྲུངས་ སུལ་ཡོད།

སརྒྱ་དགའ་ཚུལ་ཚོང་ཁག་གི་མི་སེར་ལས་ མི་དབང་མང འ་བདག་རིན་པོ་ཚེ་
 མཚོག་གིས་དབུ་གཙོས་པའི་རྒྱལ་བཙུན་ལྷན་རྒྱས་དང་སྲས་སློས་ གཞུང་གི་ཚེ་མཐོའི་
 དཔོན་ཁག་ཚུ་གིས་ ང་བཅས་ཀྱི་ཚོང་ཁག་གི་ལོང་ ༥ འི་འཆར་གཞི་ ༤ པ་དེ་ ང་བཅས་

མེ་སེར་ཚུ་དང་གྲོས་བརྒྱན་ཐོག་ ཐག་གཅད་ནིའི་དོན་ལུ་ སྐྱོད་དགའ་ཚལ་ལུ་ ཚིབས་བསྐྱོད་
གནང་མེ་འདི་ལུ་ སྐྱོད་དགའ་ཚལ་མེ་སེར་གྲོས་སེམས་ཀྱི་གདིང་ལས་རང་ བཀྲིན་དང་
དགའ་ཚོར་ཡོད། དེ་ཁར་མེ་དབང་མངའ་བདག་རེན་པོ་ཆེ་མཆོག་དང་ འབྲུག་གཞུང་
གིས་ སྐྱོད་དགའ་ཚལ་འདི་ མཐའ་ཟུར་གྱི་ཚོང་ཁག་ཚུང་ ཀུ་ཅིག་ཨོན་རུང་ ཚོང་ཁག་ སློམ་
ཚུ་དང་འདྲ་མཉམ་གྱི་བཙེ་ལུང་ས་གནང་པ་ལས་བརྟེན་ ཡིད་རང་ས་སློམ་བྱུང་ལྷགས་ལུ་
ནི་དང་འབྲེལ། མ་དངུལ་འབོར་ཆེ་ཉོག་ཉོ་དང་བཅས་པ་འབད་ འཆར་གཞི་ ༥ པ་ཐག་
བཅད་གནང་པ་ལས་ བརྟེན་ མེ་དབང་མངའ་བཞབས་དང་ འབྲུག་གཞུང་ལུ་ བཀྲིན་ལེགས་
སོ་ལུས་ཡི།

ཀྲོང་གསར་ཚོང་ཁག་ ལྟང་སེ་སློམ་དང་ ལུབ་སློམ་ཤེད་འོག་གི་མེ་སེར་ལས་ ཀྲོང་
གསར་ཚོང་ཁག་གི་ལོ་འོ་ལུ་འཆར་གཞི་ ༥ པ་འེ་ནང་ལུ་ གོང་འཕེལ་ལས་རིམ་གྱི་མ་
དངུལ་འབོར་ཆེར་གནང་ ཡོད་པ་ལས་ མེ་དབང་མངའ་བདག་རེན་པོ་ཆེ་མཆོག་ལུ་ སློང་
དཀྱིལ་ལས་བཀྲིན་ལེགས་སོ་ལུ་ནི་དང་ ལྷག་ པར་དུ་ ཀྲོང་གསར་ཚོང་གི་ ཉམས་གསོ་སློམ་
འབད་ལུ་ནི་དང་ རོར་གཞོང་དགོན་པ་ལུ་ ནང་པའི་རིག་གཞུང་སློབ་གྲྭ་གསར་བཙུགས་
མཛད་ནི་དང་མང་སྡེ་ཚུ་ལུ་ སློབ་གྲྭ་གསར་བཙུགས་ནིའི་བརྟེན་ཞིབ་ ལས་རིམ་བཙུགས་
ཉེ་གནང་མ་ལས་ ང་བཅས་ཀྲོང་གསར་ཚོང་ཁག་གི་མེ་སེར་ཡོང་ས་ལས་ ཉིང་དྲངས་མའི་
དཀྱིལ་ལས་རང་ བསམ་བཞུད་ལས་འདས་པའི་བཀྲིན་ དགའ་ཚོར་ཡོད་ཟེར་ལུས་ཡི།

ཚེ་རང་ཚོང་ཁག་གི་མེ་སེར་ལས་ སློབ་ལོ་དམ་པ་ མེ་དབང་མངའ་བདག་རེན་པོ་
ཆེ་ཞབས་ཀྱིས་ སློན་གོང་ལས་རང་ འབྲུག་སློམ་མཚམས་ཀྱི་ཚོང་ཁག་ཚུ་གི་གོང་འཕེལ་
ལས་རིམ་ཚུ་ལུ་ དམིགས་བསམ་གྱི་ཐུན་བསྐྱེད་དང་གལ་ཅན་གྱི་བཙེ་འཛོག་གནང་སྟེ་ ཡོད་པ་
ལས་ ཚེ་རང་ཚོང་ཁག་གི་མེ་སེར་གྲོས་ ཉིང་དྲངས་མའི་དཀྱིལ་ལས་ ཡིད་སློང་དང་བཀྲིན་
ལེགས་སོ་ལུ་ ལོ་འོ་ལུ་འཆར་གཞི་ཚུ་ཨ་རྟེན་རང་ འབྲུག་སློམ་མཚམས་ལས་ འགོ་

བཅུགས་གནང་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་ མི་མེད་ཚུ་དང་ལོ་ངོ་ལྗེ་འཆར་གཞི་ ༥ པའི་གསུང་གྲོས་གནང་མི་འདི་ཡང་ འགོ་ཐོག་རང་ཚུ་རང་རྫོང་ཁག་གི་མི་མེད་ཚུ་དང་གསུང་གྲོས་གནང་སྟེ་ འགོ་བཅུགས་གནང་ཡི། མི་དབང་མང་འཁུགས་ཀྱིས་ ལོ་ངོ་ལྗེ་འཆར་གཞི་ ༥ པའི་གསུང་གྲོས་ཚུ་ ཚུ་རང་ལས་འགོ་བཅུགས་གནང་པ་གིས་མ་ཚད་ ང་བཅས་ཀྱི་རྫོང་ཁག་གི་དོན་ལུ་ གོང་འཕེལ་འཆར་གཞི་ལས་རིམ་ཚུ་ མང་ཉེད་རྫོགས་པ་ཅིག་བཅུག་ནི་ འབད་གྲོས་ཚོད་གནང་ཡོད་པ་ལས་ ཚུ་རང་རྫོང་ཁག་གི་མི་མེད་ཚུ་ཁ་རྗེ་འབར་ཡི།

ད་རེས་ཡོད་པའི་སློབ་གྲྭ་ཚུ་གི་ཁ་ལུ་ འགྲམ་སྤྲུག་སློབ་གྲྭ་འབྲིང་མ་དེ་ ལོག་སྟེ་སློབ་གྲྭ་གནང་པ་གིས་མ་ཚད་ སློབ་གྲྭ་ཆེ་བ་ལུ་ཡར་སེང་གནང་པའི་ཁར་ ལ་མི་དྲང་རའི་སློབ་གྲྭ་དེ་ཡང་ ལོག་སྟེ་སློབ་གྲྭ་གནང་སྟེ་ མི་མེད་ལུ་སྤྱིད་སྤྲུག་གི་ཕན་པ་སློབ་བྱུང་ཡི། མི་དབང་མང་འབད་ག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ ཚུ་རང་ལུ་བཞུགས་རེང་ ཟུར་མཉེས་ཏེ་བཞུགས་པའི་ཁར་ མང་འཁུགས་ཀྱི་དབུ་གཙོས་པའི་རྒྱལ་བཅུན་ལྷན་རྒྱས་ཚུ་དང་སྲས་སློབ་ཚུ་ཡང་ ཚུ་རང་ལུ་ཆེ་བས་བསྐྱོད་གནང་མི་འདི་ལུ་ སློང་གི་དཀྱིལ་ལས་རང་ བཞུན་ལེགས་སོ་ཞུས་ཡི།

གཞུང་གི་རྒྱ་ལོ་ ༡༩༩༥ ཟླ་ ༧ པའི་ཚེས་ ༢༡ ལུ་གཞུང་གི་ལུ་ འཆར་གཞི་ ༥ པའི་ཞུ་འཇོམས་ནང་ མི་དབང་མང་འབད་ག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་ ཁང་ས་ཀྱི་མི་མེད་གྱི་སྤྱིད་སྤྲུག་ལུ་དགོང་ས་ཏེ་ དག་འཕེལ་ལས་ལུ་ལོ་ཚུན་ གི་ལོ་མི་ཀར་ ༣༧ དང་ སྤྱི་ལེང་ལས་གོང་སྤྲུག་ཚུན་ གི་ལོ་མི་ཀར་ ༥ འབད་མི་ འགྲུལ་འཁོར་ལམ་ཁག་གཉེས་སེལ་དགོས་པའི་གནང་བ་གྲོལ་ཡོད། འདི་གིས་ཡང་མ་ཚད་གཞུང་གི་རྒྱ་ལོ་འཆར་གཞི་ ༥ པའི་མ་དངུལ་འདི་ འཆར་གཞི་ ༧ པའི་མ་དངུལ་ལས་ལེ་ཤ་གིས་ཡར་སེང་མཇེད་གནང་ཡི། འཆར་གཞི་ ༥ པའི་ནང་ལུ་ གཞུང་གི་རྒྱ་ལོ་འཆར་གཞི་གོང་འཕེལ་ལས་རིམ་གྱི་དོན་ལུ་ འཆར་དངུལ་སློབ་འབད་གནང་པའི་

ཁར་ གོང་གསལ་འགྲུལ་འཁོར་ལམ་གཉིས་ སེལ་དགོས་པའི་གནང་བ་གྲོལ་མི་འདི་ལུ་
ཁེངས་རིག་རྣམ་ ༣ གྱི་མི་སེར་ལས་ བཀྱིན་དྲན་གསོ་ཞུས་ཡི།

ཚུ་ཁ་ཚོང་ཁག་གི་མི་སེར་ལས་ སྤྱི་ལོར་དམ་པ་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་
མཚོག་གིས་དབུ་གཙོས་པའི་རྒྱལ་བཙུན་སྲས་སྲོས་དང་ ཆེ་མཐོའི་དཔོན་ཁག་ཚུ་གི་ཚུ་ཁ་
ཚོང་ཁག་གི་འཆར་གཞི་ ༤ པའི་ལས་རིམ་གསུང་གྲོས་གནང་པར་ ང་བཅས་ཀྱི་ཚོང་ཁག་
ནང་བྱེད་མི་འདི་ལུ་ ཉིང་དང་ས་མའི་དཀྱིལ་ལས་རང་ བཀྱིན་དགའ་ཚོར་སློམ་ཡོད་ལུགས་
ཞུ་ནི་དང་ ང་བཅས་ཀྱི་རྒྱུ་ལོག་ཡར་རྒྱས་ཚོཾ་ཚུང་དང་ ཚོང་ཁག་ཡར་རྒྱས་ཚོགས་
ཚུང་བརྒྱད་དེ་ཞུ་མི་ ཞབས་ཏོག་གི་མཁོ་ཆས་ཚུ་དང་གོང་འཕེལ་འཆར་གཞི་ལས་རིམ་
ཆ་མཉམ་ ལྷན་ཁག་དང་ལས་ཁུངས་ཚུ་དང་ ལྷག་པར་དུ་ འཆར་གཞི་ལྷན་ཁག་གིས་
འཆར་གཞིའི་གྲལ་ལུ་བཙུན་གནང་ཡོད་པ་ལས་ ངལ་རངས་ཀྱི་སློབ་སློམ་བྱུང་ཡོད། འདི་
བཟུམ་མའི་མཛད་བྱ་གིས་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཐག་བཅད་ལམ་ལུགས་འདི་ལུ་ གཞུང་གིས་གལ་
ཅན་གྱི་བཅོཾ་འཛོག་གནང་པའི་ ཉུགས་མཚན་བཏོན་མེད་པས། དེ་ཁར་ ང་བཅས་རའི་
མི་དབང་མངའ་བདག་རྒྱལ་པོ་དང་གཞུང་གིས་ གཙོ་བོ་མཐའམ་ཐད་ཀྱི་ས་ཁོངས་ནང་གི་
མི་སེར་ཚུ་འི་འཚོ་བའི་གནས་སྤངས་ ཡར་དྲག་བཏང་ནིའི་ཐུན་བཞེད་གནང་པའི་ ཉུགས་
མཚན་ཡང་ཨིན་པ་ལས་ ང་བཅས་ཀྱིས་ཅ་བ་གསུམ་ལུ་ དད་དམ་ལྷན་མེད་ཡོད་པའི་དམ་
བཅའ་ཡང་བསྐྱར་སྲུལ་ཡོད།

བསམ་ཅེ་ཚོང་ཁག་གི་མི་སེར་ཚུ་ལས་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་
གིས་ བསམ་ཅེ་ཚོང་ཁག་གི་འཆར་གཞི་ ༤ པའི་ལས་རིམ་ཚུ་གསུང་གྲོས་གནང་སྟེ་
ཐུགས་ཐག་བཅད་པར་ཆེད་མངགས་ཀྱིས་ ང་བཅས་ཀྱི་ཚོང་ཁག་ནང་ཆིབས་བསྐྱོད་གནང་
མི་འདི་ལུ་ ག་ཅི་ལས་ཡང་ བཀྱིན་དགའ་ཚོར་ཡོད། མི་དབང་མཚོག་གིས་ སྤྱི་ལྷེ་༥ པའི་
ཚོས་ ༡༠ ལུ་ བསམ་ཅེ་ཚོང་ཁག་རྒྱུ་ལོག་ཁག་ ༡༦ པས་ མི་སེར་འཐུས་མི་ ༥,༠༠༠ དེ་ཅིག་

དང་གཅིག་ལས་ གསུང་གོས་གནང་བའི་ཞལ་འཛོམས་འདི་ ལྷན་ཚོས་ཅན་ཅིག་ཡིན་མ་
ལས་ མི་དབང་མང་འུ་ཞབས་མཚོག་གི་ཐུགས་བསྐྱེད་གནང་མ་བཞིན་དུ་ རྒྱལ་ཡོངས་སྤྱི་
བསྐྱོམས་ཀྱི་དགའ་སྐྱོད་ཐོབ་ཞིའི་དམིགས་ཡུལ་བསྐྱབ་ཞིའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་མ་ལས་ ཞལ་
འཛོམས་འདི་ ང་བཅས་མི་སེར་ཚུ་གིས་ དུས་ནམ་ཡང་མི་བརྗེད་པར་སེམས་ཁར་དུན་
ནི་ཡིན།

དུས་རབས་ ༢༡ ནང་འཇུལ་ནི་ལུ་ ལོ་ངོ་གཅིག་ལྷག་ཙམ་ལས་མེད་པའི་ནང་འཁོད་
ང་བཅས་བསམ་ཅེ་གི་མི་སེར་ཚུ་ལུ་ མི་དབང་མང་འུ་ཞབས་མཚོག་གིས་ བསམ་ཅེ་དང་
ལུན་སྤྱིང་བར་གྱི་འཁོར་ལམ་དང་ས་གཞི་མེད་པའི་མི་སེར་ཚུ་ལུ་ ས་ཆ་གནང་མི་འདི་
ལས་ དྲག་པའི་གསོལ་རས་གཞན་ག་ནི་ཡང་མི་འོང་། འཁོར་ལམ་འདི་སེལ་ཚར་བའི་
ལུལ་ལུ་ ང་བཅས་ཀྱི་ཚོང་ཁག་འདི་གི་སྤུང་སྐྱོབ་དང་བདེ་ཐབས་སྐྱོམ་འབྱུང་ནི་ཡིན་མ་
ལས་ ང་བཅས་རའི་ཁ་ཐུག་ལས་འཁོར་ལམ་འདི་ འཕུལ་མགྲོགས་སེལ་ཚུ་འདི་དོན་ལུ་
ལས་མི་ ང་བཅས་རང་མི་སེར་ཚུ་གིས་འཐོན་ནི་ཡིན། ང་བཅས་ཀྱིས་ མི་དབང་མང་འུ་
བདག་རིན་སོ་ཆེ་མཚོག་ལུ་ དད་དམ་འཕྲོ་མཐུན་དེ་ཡོད་པའི་ཁས་སྲུངས་དང་ མི་དབང་
མཚོག་སྐྱོམ་ཞབས་པད་བཏན་ཏེ་ ལྷན་པར་འཕའ་པའི་རྒྱལ་སྤྱི་སྐྱོང་སྤྱོད་བཞུགས་པའི་
བྱིས་སྤོན་ལམ་ཞུས་ཡི།

དར་དཀར་ཚོང་ཁག་ འབྲུག་རྒྱལ་སྐྱེད་མེད་འོག་གི་མི་སེར་ལས། དར་དཀར་ཚོང་
ཁག་འདི་ ངོ་ལོག་པའི་གཞོན་འཚེ་བྱུང་སའི་ཚོང་ཁག་ཅིག་ཡིན་དུང་ གཞུང་ཞབས་ལས་
ང་བཅས་ཀྱི་ཚོང་ཁག་ལུ་ གོང་འཕེལ་ལས་རིམ་འདུ་མཉན་སྐྱོམ་སྤྱོད་ཚད་མེད་པར་
གནང་ནི་ལུ་གལ་ཅན་བཅུ་ཏེ་ འཆར་གཞི་ག་རའི་ནང་ འཆར་དངུལ་འབོར་ཆེ་ཏོག་
ཏོ་འབད་གནང་ཡོད། འདི་དང་འབྲེལ་ཏེ་ ང་བཅས་ཀྱི་ཚོང་ཁག་ནང་གོང་འཕེལ་ལས་
རིམ་ཚུ་ ག་ར་མཐར་འབྲེལ་ཏོག་ཏོ་འབད་བཏགས་སར་བསྐྱུལ་ཚུགས་ཅི། འདི་བཟུམ་

མའི་གལ་ཅན་གྱི་བཅོས་འཛོག་འདི་དེ་སྤེལ་གྱི་འཆར་གཞི་ སྤེལ་འདོད་ཡིད།

མེད་བའ་མང་འ་བདག་རེན་པོ་ཆེ་མཚོ་གཤམ་དང་འབྲུག་གཞུང་གིས་དེ་དཀར་ནང་གི་འཆར་གཞི་འེ་ལས་རེ་མ་ཚུ་མཐར་འབྲེལ་ཏོག་ཏོག་འབད་མཇུག་བསྡུ་ནི་ལུ་བཅོམ་གནང་མེ་འདི་ལུ་འབྲུག་རྒྱལ་སྐྱེད་གི་མེ་སེར་ཚུ་གིས་སྤྱིང་ཐག་པ་ལས་བཀྲའ་དགའ་ཚོར་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི་དང་མེད་བའ་མང་འ་ཞབས་མཚོ་གཤམ་གྱི་དབྱེད་འབྲེད་དམ་པའི་འོག་ལུ་ང་བཅས་གྱི་མེ་སེར་ཚུ་ཞེ་བདེ་དང་ཡར་འཕེལ་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་གཏན་རྒྱུ་ལྷོང་སྤྱོད་ཚུ་ཞེ་དང་ལྷག་པར་དུ་འཆར་གཞི་ སྤེལ་འེ་ལས་རེ་མ་ཚུ་ག་ར་མཐར་འབྲེལ་ཏོག་ཏོག་གི་སྐབས་འབྲས་བུ་དེ་ཞེ་ལུ་ང་བཅས་དེ་དཀར་ནང་གི་མེ་སེར་ཚུ་ལས་དད་མོས་སྤོའ་དྲོངས་ཏེ་ལུ་ཡོད་ཟེར་ཞུས་ཡི།

མོང་སྐར་ཚོང་ཁག་མོང་སྐར་ཤོད་འོག་གི་མེ་སེར་ལས་མེད་བའ་མང་འ་ཞབས་མཚོ་གཤམ་གིས་མེ་སེར་ཚུ་འི་མཐའ་དོན་ལུ་གཞིགས་ཏེ་ང་བཅས་གྱི་ཚོང་ཁག་ནང་གི་ཤོད་འོག་སྤོམ་ལུ་དབྱེད་བལོ་རྒྱལ་སྤྱོད་ཤོད་འོག་གསལ་འཇུགས་འབད་ནི་འི་གནང་བ་གྲོམ་མེ་འདི་ལུ་མོང་སྐར་གྱི་མེ་སེར་ཚུ་གིས་བཀྲའ་དགའ་ཚོར་ཡོད་ཡང་བསྐྱར་ཞུ་ནི་དང་འབྲེལ་མེད་བའ་མང་འ་ཞབས་མཚོ་གཤམ་ལུ་ང་བཅས་གྱི་དད་དམ་སྤྱོད་མེད་ཡོད་པའི་ཞུ་བ་ཡང་བསྐྱར་ལུ་ཡོད།

དེའི་རྒྱལ་ལས་དབང་འདུས་པོ་བྲང་དང་རྒྱ་སྤོམ་གཡང་ཅེ་བུ་མ་ཐང་ཐེམ་སྤྲུག་བཅས་གྱི་མེ་སེར་སྤྱི་མེ་ཚུ་གིས་ཞུ་བའི་ནང་གསལ་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ནང་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༠ ལས་བཟུང་སྤོམ་མཚམས་ཁ་ཐུག་ལས་ངོ་ལོག་པའི་བྲེལ་ཐིང་སྤོམ་འབད་ཐོན་པར་མེད་བའ་མང་འ་བདག་རེན་པོ་ཆེ་མཚོ་གཤམ་གིས་ཁོར་འུ་སྤོམ་ལུ་ཡང་མ་འཛོམས་པར་ཐབས་མཁས་བྱས་མང་གི་སྤོམ་ལས་དོན་སྤོམ་ཅན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་སྤྱི་སྤོམ་གྱི་སྤྲུག་ལུ་

ལོན་མཛད་གནང་པའི་བཀྲིན་ལས་མི་སྡེ་དཔལ་འབྱོར་ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་གྱི་ལས་རིམ་
ཚུ་ལུ་གཞོན་སྐྱོན་གཞི་ཡང་མ་བྱུང་། གོང་འཕེལ་གྱུ་འབྲས་ཚུ་གིས་མི་སེར་ཡོངས་
ལུ་ཁེ་སན་རྒྱ་ཆེར་བྱུང་སྟེ་མངའ་འབངས་བདེ་སྐྱིད་ལུ་བཀོད་གནང་ཡོད། ལྷག་པར་དུ་
ཡང་མི་དབང་སྐྱེ་འཁོར་ལྷན་རྒྱས་དང་གཞུང་གི་ཆེ་མཐོའི་དཔོན་ཁག་ཚུ་ རྫོང་ཁག་
རེ་རེ་བཞེན་གྱི་མི་སེར་ཚུ་དང་ལྷན་འཛོམས་ཐོག་ལས་ རྫོང་ཁག་ ༢༠ འི་འཆར་གཞི་ ༤
པའི་ལས་རིམ་ཚུ་ཐག་བཅད་གནང་པ་གིས་མ་ཚད་ འཆར་གཞིའི་མ་དངུལ་ཚུ་ཡང་ ཉེ་
མ་འཆར་གཞི་བདུན་པའི་མ་དངུལ་ལས་ ལོག་བལྟ་བུ་འབད་གནང་ཡོད་མི་འདི་ལུ་
བཀའ་དྲིན་ལེགས་སོ་ཞུ་བའི་ཁར་ འབྲུག་རྒྱལ་ཡོངས་ལུ་དཔལ་འབྱོར་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་
སྤར་ལས་ལྷག་སྟེ་ འབྲུང་ཞི་འེ་གཞི་རྟེན་གྱི་འབྲུལ་ཁང་སྐྱོམ་ཤོས་དར་ལ་དང་བ་སོ་ཚུ་ ཀུ་
རི་ཚུ་སྐྱོག་མའི་ལས་འགུལ་དང་ གདུང་བསམ་ཚེ་སའི་ལས་འགུལ་ཚུ་ འགོ་བཙུགས་
གནང་མི་འདི་ལུ་ཡང་ མི་སེར་ཡོངས་ཀྱི་ཁ་ཐུག་ལས་ ཉེང་དྲུང་ས་མའི་དཀྱིལ་ལས་ར་
བཀྲིན་ཆེ་ཟེར་ཞུས་ཡི།

དེ་ཁར་བསམ་གྲུབ་རྫོང་ས་མཁར་དང་སྤུངས་རྫོང་མི་སེར་སྤྱི་མི་གིས་སྤྱི་གཙུག་གི་
ལོར་སུད་གོས་འདོད་ཀུན་བྱུང་ གཞན་པན་བུམས་སྐྱོང་གྱི་དབུ་འབྲིད་དྲིན་ཅན་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་
པོ་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་ གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་ཐོག་ལས་ སྐྱེ་སྐྱོག་
འབེན་དུ་བཙུན་ དཀའ་བ་བྱུང་དུ་སད་ ང་ལ་བ་དང་དུ་སྤངས་ཉེ་ ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་
ཀྱི་རང་དབང་སྤུངས་སྐྱོབ་དང་འབངས་མི་སེར་ཚུ་གི་མཐའ་དོན་ཁོ་ན་ལུ་ ཉེན་མཚན་མེད་
པར་འབད་བཙོན་བཟང་པོའི་དབུ་འབྲིད་མཛད་གནང་མི་འདི་ལུ་ རྗེས་སུ་ཡི་རང་བསོད་
ནམས་གང་། ། གལ་ཉེ་དེ་ལ་གཟུམ་མཆོས་ལ། ། ལམ་མཁའི་ཁམས་ནི་ཀུན་གང་སྟེ། ། དེ་
བས་ཀྱང་ནི་ལྷག་པར་འགྱུར། ། ཟེར་གསུངས་དོ་བཟུམ་དུས་ནམ་ཡང་བརྗེད་པར་པར་ས་
པའི་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ས་དང་བཅས་པའི་བཀྲིན་དགའ་ཚོར་དང་གུས་བཏུད་ཞུས་ཡི།

དེ་བཞིན་དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་ཚོས་སྤེའི་སྲོག་ཤིང་སྐྱབས་རྗེ་རྗེ་མཁན་རིན་པོ་ཆེས་དབྱ་གཙོས་པའི་གྲུ་ཚང་འཕགས་པའི་དགོ་འདུན་དང་ཚོས་སྤེའི་ཡོངས་ཀྱིས་སྤྱིར་འཇོམས་སྤྱོད་པའི་ཡོངས་ཀྱི་ཞི་བདེ་དང་ལྷག་པར་དུ་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོ་གཤམ་པོ་དོ་བརྒྱ་ཕྱག་གི་བར་དུ་སྐྱེ་ཆེ་ཞབས་པད་བཏུན་ཅིང་མཛད་སྤྱོད་གོང་ལུ་འཕེལ་ཏེ་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བདེ་སྐྱིད་དང་ཞི་བདེ་ལུ་སྤྱི་ནང་གསང་གསུམ་གྱི་བར་ཆད་བསྐྱོག་པའི་ཐབས་དང་ཏུན་འབྲེལ་ལུ་དམིགས་ཏེ་བསྟན་སྤྱིའི་སྐྱེ་ཆེ་མཚོ་རྒྱུ་ཆད་མེད་པར་བསྐྱབ་གནང་མི་འདི་ལུ་ཡང་བཀྲིན་དག་འཚོར་སྤོམ་ཡོད་ཟེར་ཞུས་ཡི།

འབྲུག་བརྒྱུད་འཛོལ་གྱི་རིང་ལུ་ཀྱིས་རྒྱལ་ཁབ་འདིའི་ལྷན་པ་གསལ་བའི་སྤོམ་མེའི་ལམ་སྟོན་མཛད་དེ་སྐྱེ་ཆེ་ཉེ་སྤྱོད་དང་མཉམ་བཟུང་སྤྱོད་དེ་ཞིང་རྒྱལ་ཏེ་སྟན་གྲགས་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་བྱུང་བའི་རྒྱལ་བརྒྱུད་ཚུ་རྒྱུན་བཞིན་གནས་ཏེ་རྒྱལ་སྤོམ་འབངས་ལྟ་བུ་གསལ་མཐུན་བྲིམས་གཙང་གི་སྤོམ་ལས་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ནང་ནང་ཡམས་ལུ་གཤམ་པོ་འབྲུག་ཚོད་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུན་རྒྱུ་མ་གྱུར་བར་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱིའི་གྲིབ་བསེལ་འོག་ལུ་བྱུང་དུ་འཕེལ་བའི་དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ནང་མངའ་བའི་ཡོངས་ཀྱི་ཞི་བདེ་དང་དག་འཛིན་ལུ་ཡར་ཚོས་ཀྱི་སྤྱོད་བཟུང་གོང་ལས་གོང་དུ་འཕེལ་ཏེ་རྗེ་སྤྱོད་བསྐྱེད་པ་མ་སྟོང་གི་བར་དུ་གནས་ནིའི་རེ་བ་དང་སྤོམ་ལམ་ཞུས་ཡི།

ཚོགས་དཔོན་གྱིས་ང་བཅས་རའི་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཚོང་ཁག་^{༢༠}འི་རྒྱུད་འོག་^{༢༠༢}ཀྱི་མི་སེར་ཡོངས་ཀྱི་ལ་ལུག་ལས་ད་ཚུན་གཞུང་ཞབས་ལས་གོང་འཕེལ་འཆར་གཞིའི་ཕྱག་ལུ་ཚུ་རྒྱུ་ཆེ་ཏོག་ཏོ་འབད་མཛད་གནང་མིའི་གྲུབ་འབྲས་ལེགས་ཤོམ་འབད་བུར་མི་དང་འཆར་གཞི་^༢པའི་ལས་རིམ་དང་མ་དངུལ་ཚུ་སྤར་བ་ལྷག་སྤེ་བཞག་གནང་མི་འདི་ལུ་མི་སེར་ཡོངས་ཀྱིས་བཀྲིན་བསམ་ཤེས་ཀྱི་སྤོམ་ལས་དག་འཚོར་བསྐྱོད་དེ་རྒྱལ་

ཡོངས་ཚོར་འདུ་ཆེན་མོའི་ནང་། བཀྱིན་ལེགས་སོའི་ལྷ་བ་མང་རབས་ཅིག་ཕུལ་བྱུང་མི་
 འདི་ལུ་ ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་ལས་ཡང་རྗེས་སུ་ ངལ་རངས་ཡོད་ལུགས་ལྷ་ཞི་དང་
 འབྲེལ་དུ་ལས་པར་ཡང་། རྒྱལ་གཞུང་འབངས་གསུམ་ཐུ་མཐུན་བྲིམས་གཙང་གི་སློབས་
 ང་བཅས་ར་བྱུང་པར་འཕའ་པའི་དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་རྒྱལ་ཁབ་འདི་གི་བརྟན་སྲིད་ཀྱི་
 མཛད་སློབ་ཚུ་ ག་ཅི་ར་བཅམ་རུང་། བསམ་དོན་ཡིད་བཞེན་དུ་འགྲུབ་སྟེ་ མངའ་འབངས་
 བདེ་སྲིད་ཀྱི་དཔལ་ཡོན་ལུ་སྲོད་དེ་ རི་སྲིད་བསྐལ་པ་ནམ་གནས་ཀྱི་བར་ན་ གནས་ཚུགས་
 པའི་སློབ་འདུན་དང་བཅས་ བཀྱིན་དུན་གསོའི་གསུང་གྲོས་མཇུག་སྲུང་གནང་ཡི།

ཟ- ཚོགས་འདུ་གྲོལ་བའི་བཀྱིན་ལེགས་སློབ་ལམ།

འཇུག་དཔོན་ཡེ་ཤེས་རྗེ་རྗེ་གིས་དོ་ཅི་སྟེ་སྟེ་།¹⁰ པའི་ལྷ་མཇུག་ལས་ ཡོང་གསུམ་
 གྱི་དུས་ཡུན་ཚང་སྟེ་ དགོངས་ལུས་འགྲོ་མི་སློ་གྲོས་ཚོར་སྟེ་མི་སེར་འཇུག་དཔོན་དུག་གི་
 ཁོངས་ལས་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་དང་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཆེན་
 མོ་གིས་ ཁོང་ལུ་ཐུགས་གཏད་དེ་ སློ་གྲོས་ ཚོགས་སྟེ་འི་ནང་ མི་སེར་འཇུག་དཔོན་གྱི་བྱ་སློ་
 དང་ལས་འགན་འབག་སྟེ་ འབྲུག་གི་ཙ་བ་³ ལུ་ཕུག་སྲིད་ལྷ་ཞིའི་གོ་སྐབས་གནང་མི་འདི་
 ལུ་ ཉིང་དངས་མའི་དཀྱིལ་ལས་རང་ བཀྱིན་ཆེ་ཟེར་ལུས་བའི་ཁར་ འདས་པའི་ཡོང་
³ གྱི་ནང་འཁོད་ མངའ་བདག་ཚོས་རྒྱལ་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གི་ཞལ་མཇུག་གསུང་བོས་
 ཀྱི་གོ་སྐབས་ཚུ་ཐོབ་པའི་དུས་ལུ་ གསུངས་གནང་པའི་གདམས་ངག་དེ་ཚུ་ དུས་ནམ་ཡང་
 མ་བརྗེད་པར་ ཉིང་གི་རྒྱན་ལུ་བཞག་ནི་ཨིན་ཟེར་ལུས་ཡི།

ཁོང་མི་སེར་འཇུག་དཔོན་ཚུ་གིས་ གཞུང་དང་མི་སེར་བར་ན་ ཟམ་བཟུམ་འབད་
 ཕུག་སྲིད་ལྷ་བའི་ལུ་འགན་ཚུ་ནང་ ཁོང་རའི་སེམས་ཀྱིས་བདེ་མ་ལུན་པར་ དེས་མེད་

ཕུག་ཕྱིད་འབྱོར་མ་ཚུགས་པའི་གནད་དེ་ཤར་ཡོད་རུང་། བཟོད་གསོལ་བཞེས་ཏེ་ བཀྱིན་
བསྐྱེད་དགོས་ཟེར་ཞུས་ཡི།

དེ་ཁར་ཁོང་གི་རྒྱུ་ལྷན་པ་ལྟར་མི་ འཕུས་དཔོན་གསལ་པ་བཙག་འབྲུག་ལྷན་པ་ལྟར་
ཕྱོད་གྲུབ་ཅན་དང་ཤེས་བྱའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པའི་ཁར་ གཞུང་གི་སྲིད་བྱུས་དང་གཞུང་
དང་མི་སེར་བར་ནའི་ཕྱག་ལུ་ཚུ་ལུ་ གོམས་འདྲིས་དང་ཉམས་སྲོལ་ཅན་ཅང་ཅ་ཨོན་མེས་
ལས་ འབྲུག་གི་ཙ་བ་ལྷན་པུ་ཕྱག་ཕྱིད་ཞབས་ཏོག་འཕུས་ཤོར་མེད་པར་ འབྲུག་ཚུགས་པའི་
ངལ་རངས་ཀྱིས་ ཡིད་ཆེས་དང་སློན་འདུན་ཞུས་ཡི།

མཇུག་རང་ ཙ་བ་ལྷན་པུ་ཕྱག་ཕྱིད་སྐབས་ལས་ མི་དབང་མངའ་ཞབས་མཚོག་
སྐྱེ་ཚེ་ཞབས་པད་བཏན་མཛད་པ་འཕྲིས་རྒྱས་ བརྒྱད་འཛིན་གྱི་རིང་ལུགས་ ཚུ་བོའི་རྒྱན་
ལྷན་བཏན་ ལྷན་གྲགས་འཛམ་གླིང་གྱི་ཡོངས་ལུ་བྱུ་ཏེ་ འབངས་འཁོར་བར་ན་ཡོད་
པའི་པ་སུ་ལྷན་པུའི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་དག་སྤང་རྒྱན་མ་ཆད་པར་ བཀྱིས་གཡང་ཆགས་གྱི་རེ་བ་
སྐོར་སྤེ་རྒྱུ་གཞུང་འབངས་ ལྷན་པུ་ཕྱག་ཕྱིད་དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་རྒྱུ་
ཁབ་འདི་ནང་ མཛའ་མཐུན་བཀྱིས་པའི་ཉི་མ་ནམ་ཡང་ ལྷན་པུ་བཏུག་ཟེར་བའི་སློན་ཚིག་
ཞུས་ཡི།

དེ་དང་འདྲ་བར་ ཐེམ་ཕུག་སྤྱི་མི་ཅང་དོ་རྩེ་གིས་ མི་དབང་མངའ་བདག་རེན་པོ་
ཆེའི་ཞབས་ལས་ དུས་ཀྱི་འགྲུར་བ་དང་བརྒྱན་པའི་དགོངས་བཞེད་སྐྱེ་ན་མེད་པ་གནད་
སྤྱི་ཚོའི་ཐེངས་ ༧༦ པ་འདི་ནང་ རྒྱུ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོའི་ཚོའི་དཔོན་ལུ་གནད་
བའི་བཀའ་ཆབ་གསལ་གྱི་ཡང་ཞུན་སྤྱིར་སོན་བྱུང་བའི་དགོངས་དོན་གྱི་གསུང་གྲོས་ཚུ་
ཞབ་ནན་འབད་གནད་སྤྱི་གོས་བཏུད་རིམ་པར་བཏོན་གནད་མི་འདི་ལུ་ རྩེས་སུ་ཡི་རངས་
སློན་བྱུང་ཡོད་ཟེར་ཞུས་ཡི།

ལྷན་རྒྱུ་གཞུང་ཚོའ་ལས་དགོངས་ཞུས་བྱོན་མི་སྲོན་པོ་ཚུ་དང་ དོ་ཅི་ལས་ དུས་
ཡུན་ཚང་སྟེ་དགོངས་ཞུས་བྱོན་མི་ མི་སེར་འཕུས་དཔོན་དུག་གིས་ ད་ཚུན་རྒྱལ་ཁབ་དང་
མི་སེར་གྱི་མཐའ་དོན་ཚུ་ ཐུགས་ལུ་བསྐྱེམས་ཏེ་ ཅི་ཤེས་གང་ལྟོགས་ཀྱི་སློལ་ས་ ཅ་བ་ ༢
ལུ་ཕྱག་སྤྱད་ཞུས་གནང་མི་འདི་ལུ་ཡང་ བཀྱིན་དགའ་ཚོར་ཡོད་ཟེར་ཞུས་ཡི།

ད་རེས་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་འོ་བཀའ་དགོངས་ལྟར་ བཅོམ་འཕུ
གྲུབ་པའི་ལྷན་རྒྱུ་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་སྲོན་པོ་དུག་དང་ཚོའ་དཔོན་འོག་མ་ མི་སེར་འཕུས་
དཔོན་གསར་པ་དུག་གིས་ དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་ཚོས་སྲིད་ལཱ་འགཉེས་ཀྱི་བསྟན་སྲིད་ལུ་
ཕན་པའི་འགན་ཁུར་ཚུ་ འཕུས་ཤོར་མེད་པར་ རྗེ་འབངས་གཉེས་ཀྱི་ཐུགས་འདུན་འབྲུག་
ནིའི་ཕྱག་སྤྱད་ཞབས་ཏོག་ལེན་ཤོམ་འབད་འབྱོར་ཚུགས་པའི་རེ་བ་དང་སྲོན་ལམ་ཡོད་
ལུགས་ཞུས་ཡི།

དེ་ཁར་ གཞུང་གྲྭ་ཚང་གི་སྐྱེའོ་བ་ མཚན་ཉིད་སྲོལ་དཔོན་གྱིས་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་
ཀྱི་བསྟན་སྲིད་འདི་ འབྲུག་མེད་སྲ་བ་ཉན་སོང་ཡོད་པའི་ཁར་ ཡར་ངོའི་རྒྱམ་བཟུམ་མའི་
གོང་འཕེལ་རྒྱ་ཆེར་སོང་མི་དེ་ཡང་ སྲོན་གོང་ལས་ད་ཚུན་གྱི་བར་ན་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དབུ
ཁྲིད་རྒྱལ་སྲིད་ཚོས་བཞུན་དུ་སྐྱོང་མི་ཅང་ཅ་བྱོན་པའི་ཁར་ འབྲུག་བརྒྱུད་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་
དབུ་བརྟེས་ཞེན་ལས་ཚུར་ ཚོས་སྲིད་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ མཛེད་སློལ་ཚུ་ ཐུན་བསྐྱེད་སྤྱབས་ཆེན་
གྱི་སློལ་ས་བསྐྱེད་ས་གནང་པའི་བཀྱིན་ཨིན་ཟེར་ཞུས་ཡི། ལྷག་པར་དུ་ཡང་ ད་རེས་རྒྱལ་
རབས་བཞེས་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་འོ་ཞབས་ལས་ ཉིན་མཚན་ལྟོས་མེད་རྒྱལ་
ཁབ་སྤྱི་དོན་ཁོན་ལུ་ ཐུན་བཅོམ་སྟོན་མེད་མཛེད་གནང་པའི་གྲུབ་འབྲས་ཁྱད་དུ་ འཕགས་
པ་དེ་ ད་རེས་ང་བཅས་རང་ ཚོས་སྲིད་གཅོས་པའི་མི་མང་ཡོངས་ཀྱིས་ ལོངས་སྤྱོད་ནིའི་
རང་དབང་བྱུང་སྟེ་ཡོད་མི་ལུ་ཡང་ བཀྱིན་སྲིད་དཀྱིལ་ལས་རང་དབུ་ནི་ཨིན་ཟེར་ཞུས་ཡི།

མི་དབང་མངའ་ཞབས་མཚོག་གི་མཛད་སྤྱོད་ལུ་སྤོང་གོགས་མཛད་མི་ ཉེ་མའི་ལྷན་
རྒྱུས་གཞུང་ཚོར་གྱི་སློན་པོ་ཚུ་ལུ་ཡང་ བཀྲིན་དྲན་གསོ་ཡོད་ལུགས་ལྷམ་མ་ཚད་ མི་དབང་
མངའ་ཞབས་མཚོག་གིས་ ཚོས་སྤྱོད་ལུ་གཉེས་གྱི་འཁོར་ལོས་སྤྱོད་ཉེ་ མངའ་འབངས་
སྤར་ལས་ལྷག་པའི་བདེ་སྤྱོད་ལུ་བཀོད་གནང་ནི་འདི་དོན་ལས་ ལེགས་པའི་ལམ་སློན་རྒྱ་
བསྐྱེད་མཛད་གནང་མི་འདི་ལུ་ ད་རེས་གྱི་གཞུང་སྤོང་སློན་པོ་གསར་པ་ཚུ་གིས་ མི་དབང་
མཚོག་གིས་ གཞུང་སྤོང་ལམ་ལུགས་བསྐྱར་སོར་གནང་བའི་བཞེད་དོན་མཐའ་དག་དོན་
སློན་ཚེ་ཉོག་ཉོ་འབད་འགྲུབ་སྟེ་ འགྲུག་གི་མི་སེར་ཚུ་ སྤར་ལས་ལྷག་པའི་བདེ་སྤྱོད་གྱི་རང་
ལུ་གནས་བཅུག་ཟེར་བའི་རེ་བ་དང་སློན་ལམ་ཡོད་ཟེར་ཞུས་ཡི།

དཔལ་ལྷན་འགྲུག་པའི་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ནང་ ལྷན་ཚོས་ཅན་གྱི་ཚོས་སྤྱོད་ཟུང་
འབྲེལ་གྱི་ལམ་སློན་བཟང་པོ་དང་ ཚོས་བཞེད་སྤོང་བའི་རྒྱལ་བརྒྱུད་གྱི་རེང་ལུགས་རྒྱལ་
ཁབ་རང་དབང་སྤྱོད་གྱི་ཐབས་ལམ་བཅོན་ཤོས་ སངས་རྒྱལ་གྱི་བསྟན་པ་འཛོན་མི་
འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་དང་བསྟན་པའི་སྤྱོད་བདག་ཚོས་གྱི་རྒྱལ་པོ་བསྟན་པའི་ཞབས་
འདེགས་ཞུ་མི་ འགྲུག་གི་སྤོང་ཡོངས་ཀྱི་བར་ན་ ཐང་དང་དམ་ཚོག་བསྟན་ནི་དེ་ ཇི་སྤྱོད་
བསྐྱེད་པ་མཐའ་མའི་བར་དུ་ཡང་ མི་འགྲུར་གཡུང་དུང་གི་རོ་བོར་བཅུན་ཉེ་ རྒྱལ་ཁབ་
འདི་ནང་ བད་ལུག་ འགྲུག་ཚེད་ལ་སོག་པའི་རྒྱུ་རུ་ཚུ་ཞེ་སྟེ་ མངའ་འབངས་ ཡོངས་
ལུ་བདེ་སྤྱོད་སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་པའི་ཡོངས་སྤོང་རྒྱུན་མི་ཚད་པར་ བམ་མཁའི་མཛོད་གྱི་སློ་
འཕར་སྤེད་བཟུང་འགྲུང་བཅུག་ཟེར་ གྲུ་ཚོང་ཚོས་སྤོང་གྱི་ཁ་ཐུག་ལས་སློན་ལམ་ རྣམ་དག་
ཡོད་ཟེར་ཞུས་ཡི།

ཚོགས་དཔོན་གྱིས་ ཚོར་འདུ་གྲོལ་བའི་བཀྲིས་སློན་ལམ་གྱི་གསུང་བཤད་ནང་
གསལ་ཚོགས་ཐངས་ ༧༤ པ་འདི་ནང་ལས་ རྒྱལ་ཁབ་གྱི་འཕུལ་སྤྱོད་གཉེས་གྱི་མཐའ་དོན་
ལུ་གསུང་གོས་གལ་ཅན་མང་རབས་ཅིག་གི་གྲུབ་འགྲུས་ལེགས་ཤོམ་སྤེད་ལུ་ཚུ་གས་ཅི། དེ་

ཡང་སྤྱིར་དཀོན་མཆོག་གི་ཐུགས་རྗེ་དང་སྐྱོས་སུ་མི་དབང་རིན་པོ་ཆེ་ལེ་སྲོན་མེད་པའི་
དབུ་འབྲིང་བཟང་པོའི་དགོངས་བཞེད་དང་བཀའ་སློབ་ལམ་སྟོན་དང་འཇུག་མི་ཡོངས་
ཀྱི་ལེགས་ཤོམ་འབད་བཅའ་མར་གཏོགས་གནང་པའི་བཀའ་དྲིན་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ཨིན།

སྤྱིར་སྤོངས་འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ནང་ཚོས་སྤྱི་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཐོག་ལས་
དཔལ་འབྱོར་གྱི་གོང་འཕེལ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཏུན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྲར་ལས་ལྷག་པ་
འབད་ཡང་དོའི་རྒྱལ་བཟུམ་སྤྱི་བུང་སྟེ་དགའ་སྤྱོད་ཀྱི་ངང་ལུ་གནས་ཏེ་ཡོད་མི་འདི་མི་
དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཉལ་གཅིག་གིས་རྒྱལ་ཁབ་དང་འབྲུག་གི་མི་མེར་གྱི་
མཐའ་དོན་ལུ་ཐུགས་བརྩོན་གནང་པའི་བཀའ་དྲིན་གྱི་གྲུབ་འབྲས་དོ་མ་ཅིག་ཨིན།

མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གསེར་བྱིར་མེགས་ཞེན་ལས་ད་ལྟོན་
གྱི་བར་ན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མཐའ་དོན་ལུ་ཉེན་མཚན་སྟོས་མེད་འབད་ཐུགས་བརྩོན་གནང་
སྟེ་ཐ་ན་རང་གི་སྐྱོབ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཉེན་ཁ་བཞེས་ཏེ་མ་འོངས་སྤོན་གཞིགས་ཀྱི་ཐབས་
མཁས་དགོངས་པའི་རིག་ཙམ་གྱི་ཐོག་ལས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྤྱི་བུས་བཟང་པོ་ཚུ་བཅམས་
གནང་མ་ལས་རྒྱལ་ཁབ་ནང་དཔལ་འབྱོར་གྱི་གོང་འཕེལ་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རང་དབང་
དང་ཉེན་སྲུང་ཞེ་བདེ་དང་དགའ་སྤྱོད་ཚུ་རེ་བ་ལས་ལྷག་པའི་གྲུབ་འབྲས་བུང་སྟེ་ཡོད།

དོ་ཅི་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོཎ་འདུ་ཆེན་མེ་ཐངས་ ༡༦ པ་འདི་ནམ་ཡང་བརྗེད་མ་བུའུ་
པའི་འབྲུག་གི་རྒྱལ་རབས་ནང་གལ་ཅན་ཅིག་སྤྱི་ཚུད་ནི་ཨིན་མི་དེ་ཡང་མི་དབང་མངའ་
བདག་རིན་པོ་ཆེ་ལེ་ཞབས་ལས་དབུང་རིག་རྣམ་ཏོག་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྷའི་དགོངས་
འཆར་བཀའ་ཤོག་ཅིག་གསེར་བྱིར་གྲུར་ལས་ཚོགས་དམངས་ཀྱི་སྤྱི་བོར་མེགས་མི་འདི་
ནང་རྒྱལ་ཁབ་རང་དབང་དང་མི་མེར་གྱི་བདེ་སྤྱོད་ལུ་བརྟེན་གྱི་མཐའ་དོན་ལུ་གཞིགས་
ཏེ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གཞུང་སྐོར་གི་ལམ་ལུ་འདི་ལུ་བསྐྱར་བཅོས་གནང་དགོས་པའི་དགོངས་
བཞེད་ཨིན་པས།

འདི་དང་འབྲེལ་ཏེ་བཀའ་ཤོག་གི་དགོངས་དོན་ནང་ལྷན་རྒྱུ་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་
འཇུག་མི་ཚུ་མཉམ་གསལ་བའི་ཚོགས་རྒྱུན་བསྐྱར་ཐོག་ལས་བཅག་འཇུ་འབད་ནི་དང་
འཇུག་མི་ཚུ་ལུ་གཞུང་སྐྱོང་གི་དབང་ཆ་རིམ་གྱིས་རྒྱུ་བུ་གཞུང་ནི་དང་དེ་གིས་ཡང་མ་
ཚད་ཚོགས་ཐེངས་ ༧༦ པའི་ནང་ལས་མི་དབང་མང་འཛབས་སྐྱེད་ལུ་ཡིད་ཆེས་
ཀྱི་ཚོགས་རྒྱུན་ཕུལ་ནི་འཇུག་ལུ་ཅིག་ཚོཾ་འདུ་ལུ་དགོས་པ་འབད་བཀོད་གཞུང་ལུ་གཞུང་
བཀའ་ཤོག་གི་དགོངས་དོན་ཚུ་གིས་ཚོགས་འདུའི་འཇུག་མི་ཡོངས་ལུ་རྒྱུ་ལུ་ཤོང་
པའི་ཚུ་གུང་དང་རྣམ་རྟོག་ལངས་དགོས་པ་བྱུང་ཡི།

འབྲུག་གི་སྤྱི་ནོར་དམ་པ་འབྲུག་བརྒྱུད་འཛུལ་གྱི་རྒྱུ་མི་བཞེ་པ་དཔལ་མི་དབང་
འཛུགས་མེད་མེད་གི་དབང་ཕུག་མཚོག་ནི་རང་དོན་གྱི་ཐུགས་བཞེད་ཅ་ལས་མེད་པར་
འབངས་མི་མེད་གྱི་ཕན་བདེའི་དོན་ལུ་རང་གི་སྐྱོ་སྤྲོ་མན་ཚད་སྤོས་བཏང་གཞུང་པའི་
བྱུང་མེམས་ལྡན་པའི་རྒྱུ་མི་ཅིག་ཡིན་པ་ལས་བཞེད་འབངས་མི་མེད་ཡོངས་ལུ་མང་འ་
བདག་སྐྱེད་ཀྱི་སྤྲོ་སྤོས་ལས་ལྷག་པའི་གཅེས་འཛུལ་ཆེ་བ་ལུ་བཞེད་ཚོགས་འདུའི་
འཇུག་མི་ཡོངས་ཀྱིས་ཡང་བཀའ་ཤོག་གི་དགོངས་དོན་ལུ་བཀའ་བཞེད་བསྐྱབ་ནི་དེ་དང་
སྤངས་དང་ཁས་སྤངས་མ་ཞུ་ཐབས་མེད་སོང་ཡི།

མི་དབང་མང་འཛབས་ལས་རྒྱུ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་ལུ་སྤྲོ་སྤོས་ལས་ལྷག་
པའི་དབང་ཆ་གཞུང་བའི་ཁར་ལྷན་རྒྱུ་གཞུང་ཚོཾ་ལུ་གཞུང་སྐྱོང་གི་དབང་ཆ་གཞུང་
མི་དེ་ཡང་མི་མེད་ལུ་ཐུག་གི་དགོངས་པ་སྤོས་འབད་རང་གཏད་གཞུང་པའི་རྟོགས་མཚན་
ཅིག་ཡིན་མ་ཚད་མི་དབང་མང་འཛབས་ལས་དུས་རྒྱུན་དུ་དཔལ་ལྡན་འབྲུག་པའི་རྒྱུ་
ཁབ་འདི་འབྲུག་པའི་མི་མེད་གྱི་ལག་པར་ཡིན་ལུགས་གསུངས་གཞུང་མི་ཚུ་ཡང་ར་
བཅས་ར་ག་ར་གིས་སེམས་ཁར་བཞག་དགོས་པ་གལ་ཆེ་ཟེར་བའི་དུན་གསོ་ཞུས་ཡི།

འཇུག་མི་ག་ར་གིས་ མཐེན་གསལ་ཆེ་མ་བཞིན་དུ་ ཚོགས་ཐངས་ ༡༤ པའི་ནང་
གསུང་གྲོས་གནང་པའི་སྐབས་ལུ་ མི་དབང་ཞབས་ལས་ འབྲུག་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་མཐའ་དོན་
འདི་མངའ་ཞབས་སྐྱུ་རྒྱུང་གི་མཐའ་དོན་ལས་གལ་ཆེ་བའི་བཀའ་རྒྱ་གནང་ཡོད་པ་
མ་ཚད་ ལྷག་པར་དུ་ གཞན་དབང་འདོད་ཐོག་ལས་མེན་པར་ རང་དབང་སློབ་གཏོང་གི་
སློབ་སྦྱོར་དབང་ཚད་སྤྱིར་སྤེལ་གནང་མི་འཇོག་གི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ ང་བཅས་རའི་མི་དབང་
མངའ་ཞབས་ཅིག་མ་གཏོགས་མེད་ཟེར་ཞུས་ཡི།

གནད་དོན་དེ་ལ་བརྟེན་ཏེ་ ང་བཅས་རའི་མི་དབང་མངའ་ཞབས་མཚོགས་ ཚོས་
སྐྱོང་བའི་རྒྱལ་པོ་གཞན་པན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ངོ་མ་ཅིག་ཨིན་མ་ལས་ དེ་བཟུམ་མའི་
མངའ་བདག་རྒྱལ་པོ་ལུ་ ཁ་ཚམ་ཚོགས་ཚམ་མེན་པའི་དད་པ་དང་དམ་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་སློབ་སྦྱོར་
མ་གཏོགས་ བཀའ་དྲིན་དྲིན་གསོ་ལུ་མི་གཞན་ལམ་གཞན་མེད་པ་ལས་ ང་བཅས་རའི་
གཞུང་གཡོག་པ་དང་ ཚོས་སྤེལ་བཀའ་ག་ར་གིས་ དད་དམ་སྤོད་མེད་ཀྱི་སློབ་སྦྱོར་ མི་དབང་
མངའ་ཞབས་ལས་གནང་བའི་དབང་ཚད་དང་འགན་ཁུར་ཚུ་མདུན་དུ་སྤངས་ཏེ་ རྒྱལ་
ཁབ་ཀྱི་མཐའ་དོན་ལུ་ ཕུག་ཕྱིད་ལུ་དགོས་ཟེར་ཞུས་ཡི།

བཀའ་ཤོག་གི་དགོངས་དོན་དང་འབྲེལ་ཏེ་ ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་ལས་བཅགས་
འཇུག་འབད་མི་ ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་སློབ་སྤོམ་གིས་ཡང་ མངའ་བདག་རེན་པོ་ཆེ་འི་
དགོངས་བཞེད་དང་ རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་སེར་གྱི་མཐའ་དོན་ལུ་ དམ་ཚོགས་དཔའ་བཅུགས་ཀྱི་
སློབ་སྦྱོར་ཕུག་ཕྱིད་ལུ་ཞེ་ཏེ་ ཉ་ཅང་གིས་གལ་ཆེ།

ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་གིས་ རྩར་ལས་ལྷག་པའི་འགན་ཁུར་འབག་ཚུགས་མི་དང་
ཚོགས་འདུ་འི་འཇུག་མི་ཚུ་གིས་ ལེགས་ཤོམ་སྤེལ་བཅའ་མར་གཏོགས་ཏེ་ གསུང་གྲོས་ཀྱི་
དོན་བཅུད་དེ་ཚུ་ ལེགས་ཤོམ་སྤེལ་གོ་མི་ལུ་ཡང་ དགའ་ཚོར་བྱུང་བ་གིས་མ་ཚད་ ལྷག་པར་
དུ་ མི་སེར་སྤྱི་མི་གི་ཕུག་ལུ་འདི་ གཞུང་དང་མི་སེར་གྱི་བར་ན་འཇུག་ཅིག་ཨིན་པ་

ལུ་བཏེན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཞི་བདེ་དང་རང་དབང་སྲུང་སྐྱོབ་ཚུ་གི་དོན་ལས་མེད་ཐབས་མེད་པ་
ཅིག་ཨིནམ་བཞིན་དུ་མི་སེར་འབྲས་མི་ཚུ་གིས་ཚོཏྲ་འདུ་ཚེན་མོའི་གོས་ཚོད་ཚུ་ ཡུན་
མ་འགྲུང་ས་པར་མི་སེར་ལུ་གོ་བདེ་ལེགས་ཤོམ་འབད་འཕྲོད་ཞིནམ་ལས་དེ་ལུགས་ཀྱི་
ལག་ལེན་འཐབ་དགོས་པ་འདི་ཡང་གལ་ཆེ་ཟེར་ཞུས་ཞིནམ་ལས།

ཚོས་སྤྲེ་དང་གཞུང་གི་ལྷན་རྒྱས་དཔོན་ཁག་མི་སེར་འབྲས་མི་ཚུ་གིས་འབྲུག་
གི་ཙ་བ་ལུ་དད་དམ་འགྱུར་མེད་ཀྱི་སློལ་ས་སུག་སྤྱིད་ཞུ་དགོས་ཟེར་བའི་དུན་བསྐྱལ་
ཞུས་ཡི།

རྒྱལ་ཡོངས་ཚོཏྲ་འདུའི་འབྲས་མི་ཡོངས་ཀྱིས་མགྲོན་དབྱེང་ས་གཅིག་མཐུན་གྱི་སློ་
ལས་ཙ་བ་གསུམ་ལུ་དད་དམ་སློབ་མེད་དང་དམ་ཚིག་དཔང་བཅུགས་ཀྱིས་འབྲུག་གི་སྤྱི་
གཙུག་གི་ཉེ་ལྷོ་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་སྐྱོལ་ཞབས་པད་ཡུན་རིང་བཏེན་
ཅེང་འབངས་མི་སེར་ཚུ་བདེ་སྤྱིད་ཀྱི་དཔལ་ལུ་ཡོངས་སྤྱོད་དེ་དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་
བསྟན་སྲིད་དེ་བསྐྱེད་པ་བརྒྱ་སྤྱོད་གི་བར་ན་གནས་ནིའི་བརྒྱུས་པའི་སློབ་ཚིག་གི་གདུང་
ལུགས་དང་སེར་སྤྱོད་གི་ཚོས་སྤྲེ་དང་བཅས་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཚེན་མོའི་ཐངས་ ༧༦
པ་མཇུག་སྤྱད་གནང་ཡི།

(སློབ་པོ་ཀུན་བཟང་དོ་ཇེ)

ཚོགས་དཔོན།

འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ།

སྤྱི་ཚེས་ ༢༠༧༧༠༩༢༩ ལུ་

དངུལ་ཅེས་སྟོན་ལག་གིས་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཆེན་པོའི་འཐུས་མི་ཡོངས་ལུ་
ཅེས་ལོ་༡༩༩༤-༩༩ འི་འཆར་དངུལ་སྟོན་འབྲུལ་དང་ཅེས་ལོ་༡༩༩༧-༩༨ གྱི་
འཆར་དངུལ་སྟོན་ལྟུང་།

ཅེས་ལོ་༡༩༩༧-༩༨ གྱི་འཆར་དངུལ་བསྐྱར་ཞིབ།

དངུལ་ཅེས་སྟོན་ལག་གིས་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཆེན་པོའི་འཐུས་མི་
སྟོན་རྒྱལ་ཡོངས་ལུ་ལོ་ལྔའི་འཆར་གཞི་བརྒྱད་པའི་ལོ་ངོ་དང་པ་དེ་རལ་རངས་ཏོག་ཏོ་
གི་ཐོག་ལས་མཇུག་བསྟུན་ཅེས་ལྟུང་ལྟུང་དང་འབྲུལ་ལོ་ངོ་འདྲི་ནང་ལུ་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་ནང་
འཁོད་འཐོན་བསྐྱེད་ཡོངས་བསྟོན་མཁུ་ཆ་ཡིག་ཡར་སེང་དང་སྐྱོན་མེད་ཅེས་གོང་
བརྒྱུ་ཆ་༡༠ གྱི་འོག་རྒྱ་བཞག་ཚུགས་ཅེ་ཅེས་ལྟུང་ལྟུང་ལོ་ལྔའི་འཆར་དངུལ་མ་ལང་
བའི་དངུལ་ཆད་མ་ཐོན་པའི་ལུ་ན་ཉིང་ལས་སྟོན་ཅེས་བཏོན་དོ་བཟུམ་འོང་འབབ་
ཐབས་འཐོན་ནི་གི་གྲུབ་འབྲས་ཚུ་ཡང་ཐོན་ཚུགས་ཅེ་ཅེས་ལྟུང་ལྟུང་། དེ་ལས་སྤྱི་ཚོང་དང་
ནང་ཚོང་གི་སྟོན་ལེན་ལྷན་པར་དེ་ཡང་འབྲོ་མཐུན་དེ་རང་སྤྱི་ཚོང་གི་ཐོ་བཀོད་སྟོན་ལས་
བཏོན་ཏེ་སྤྱི་དངུལ་གསོག་འཛོག་ཡར་སེང་གི་འཕེལ་ཚད་བརྒྱ་དེ་ཡི་འབར་སྟོན་
དེ་ཡོད། གཞུང་གཡོག་ལུ་གི་དངུལ་ཕོགས་བརྒྱུ་ཆ་ ༢༠ རེ་ཡར་སེང་གཞན་མ་ལས་བཏོན་
ཏེ་གཞུང་གི་ཟད་འགྲོ་དངུལ་ཀུམ་ས་ཡ་ ༡༤༥.༠ ཐབས་བཏང་དགོས་པ་ཐོན་སྤང་ནང་
འཁོད་ཀྱི་འོང་འབབ་བརྒྱུ་ཆ་ ༢༥ ལས་སྟོན་ལྟུང་ལྟུང་ཡར་སེང་སོང་ཡོད་ནི་དེ་གིས་འགབ་
ཚུགས་ཅེ་ཅེས་ལྟུང་ལྟུང་།

དངུལ་འབྲུལ་སྟོན་ཚོན་སྤར་ལས་སྟོན་ལྟུང་ལྟུང་ཡར་དྲག་བཟོ་ཐབས་ལུ་འབྲུག་གཞུང་
གིས་དངུལ་སྟོན་ལམ་ལུགས་བསྐྱར་བཅོས་དང་སྤྱི་དངུལ་བཟོ་སོར་ཐོབ་ནི་ཚུ་ཡང་སྟོན་

ཡངས་ རྟོག་རྟོ་འབད་བཟོ་ཡོད་མ་ཚད་ ཚེས་ལོ་འདི་ནང་ལུ་ ཅ་དངོས་ནང་འདྲན་གྱི་
 ལམ་ལུགས་ཚུ་ཡང་ ལྟབས་བདེ་རྟོག་རྟོ་འབད་འགྱོ་བུཅུ་བཟོ་ཡོད། འདི་བཟུམ་མའི་
 ཐབས་ཤེས་གསར་ཚཱ་འབད་མི་འདི་གིས་ སྐྱེས་སྲེ་གོང་འཕེལ་དང་ ཚོང་འབྲེལ་གོང་
 འཕེལ་གྱི་གོ་སྐབས་ལུ་ ཤེས་ཤེས་པས་པན་ཐོགས་ཚུ་གསུམ་པའི་རེ་བ་ཡོད།

གཞུང་གི་འགྲོ་སྐོང་ཐད་ཁར་སློབ་པ་ད་ ད་ལྟོ་གི་གནས་སྐབས་ལུ་གཙོ་བོ་འཆར་
 གཞི་ ༧ པའི་ནང་གི་ལུ་འབྲོ་ཚུ་ འབྲོ་མཐུད་དེ་རང་འབད་བའི་བསྐྱང་ཡོད། ཚེས་ལོ་
 ༡༩༩༧-༩༨ གྱི་འཆར་དངུལ་གནང་བ་གྲོལ་གྲུབ་མི་དང་ འཆར་དངུལ་གྱི་སློན་ཚེས་
 བསྐྱར་བཟོ་འབད་མི་ཚུ་གི་ཚེས་བཅུད་གཤམ་གསལ་ལྟར་དུ་ཨིན།

(དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ནང་)

	ཐད་གྲོན་	ངོ་མ	བསྐྱར་བཟོ།
༡.	རྒྱུན་སྐྱོང་ཐད་གྲོན།	༢༥༦༢.༧༠༦	༢༧༠༩.༣༠༥
༢.	གསར་སྐྱབ་ཐད་གྲོན།	༣༦༦༢.༠༥༢	༣༣༥༡.༡༣༩
	བསྐྱོམས་	༤༢༢༤.༧༥༨	༤༠༦༠.༤༤༤
༣.	བསྐྱོན་འགྲུལ་དེ་ས་ཉེག་	༤༤.༤༡༩	༤༤.༤༣༩
༤.	བསྐྱོན་ཚོ་བ་	༣༤༢.༩༡༥	༢༤༤.༢༠༩
	ཐད་གྲོན་ཡོངས་བསྐྱོམས་	༤༤༧༤.༢༩༢	༤༣༤༩.༢༤༧
དངུལ་གྱི་འབྲོན་ཁུངས།			
༡-༡.	རྒྱལ་ཁབ་ནང་འཁོད་འོང་འབབ་		
༡.	ནང་འཁོད་འོང་འབབ་	༢༩༣༡.༤༩༩	༢༤༤༠.༢༤༤
༢.	བྱང་ཚོ་གཞན་	-	༢༢.༤༤༣
	བསྐྱོམས་	༢༩༣༡.༤༩༩	༢༤༤༢.༦༨༧

ཁ- གྲོགས་རམ་

༡	རྒྱ་གཞུང་གི་ལས་རིམ་གྲོགས་རམ་	༤༠༠.༠༠༠	༤༠༠.༠༠༠
༢	རྒྱ་གཞུང་གི་ལས་འགྲུལ་གྲོགས་རམ་	༡༡༢༤.༡༥༧	༧༧༠.༤༥༡
༣	རྒྱ་ལ་སྤྱི་འཇོགས་རམ་གཞན་	༡༥༤༠.༧༥༥	༡༥༧༡.༦༣༥
	བསྡོམས་	༣༣༦༥.༩༡༢	༣༡༤༢.༠༨༦

ག- དངུལ་གྱི་བསྐྱོན་འགྲུལ།

༡	སྤྱི་རྒྱལ་བསྐྱོན་འགྲུལ་	༣༥༣.༤༧༢	༣༥༥.༥༥༣
	བསྡོམས་	༣༥༣.༤༧༢	༣༥༥.༥༥༣
	འཛོལ་ཁུངས་ཡོངས་བསྡོམས་	༤༤༡༩.༣༨༤	༤༣༤༧.༦༤༧

ཚེས་ལོ་༡༩༧༧-༧༨ གྱི་ལོ་འཁོར་འཆར་དངུལ་ས་ཡ་༤༤༡༩.༣༨༤ གནང་བ་
 གྲོལ་ཡོད་རུང་ མ་དངུལ་གྲོགས་རམ་སྤྱི་མི་གི་ལས་འགྲུལ་ལ་ལུ་ཅིག་ དུས་ཚོད་ཁར་ལག་
 ལེན་འཐབ་མ་ཚུགས་པ་ལས་ ཚེས་ལོ་འདི་ནང་གི་འཆར་དངུལ་བསྡོམས་ དངུལ་ཀུམ་ས་
 ཡ་༤༣༤༧.༦༤༧ ལུ་ མར་ཕབ་སོང་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན། དེ་འབདམ་ད་ རྒྱ་གཞུང་གི་ཟད་གྲོན་
 གྱི་ཐད་ཁར་སློད་པ་ད་ རྒྱ་ནམ་གོང་ཚོད་ཡར་འཕར་དང་ དེ་ས་མེད་ཀྱི་ཟད་འགྲོ་དུམ་གྲུ་ཅེ་
 གཏང་དགོས་པ་ཐོན་སོང་མ་ལས་བརྟེན་ཏེ་ བརྒྱ་དུ་༥.༧% གིས་ཡར་སེང་སོང་ཡི།

གཞུང་གི་འཆར་དངུལ་གྱི་སྐོར་ལས་གལ་ཆེ་ཤོས་ཅིག་རང་ རང་མགོ་རང་
 འདྲོངས་ ཡུན་བརྟན་གྱི་ ཉུགས་མཚན་དོ་མ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འོང་འབབ་ཡར་སེང་བཟོ་ནི་གི་
 ལཱ་འདི་ལུ་ རག་ལས་པ་ཨིན་མ་ལས། ལཱ་གལ་ཅན་འདི་གི་ཐད་ཁར་སློད་པ་ད་ འབྲུག་གཞུང་
 གིས་དམིགས་དོན་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་འཁོད་འོང་འབབ་ཀྱིས་ རྒྱ་གཞུང་གི་ཟད་གྲོན་བདེ་ལེན་མ་
 འབད་བཟོ་ནི་གི་དམིགས་དོན་གྱིས་འབྲུག་འདི་ རྒྱལ་སོར་གྲུབ་ཚུན་ཅེ་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན། ཚེས་
 ལོ་༡༩༧༧-༧༨ འདི་ནང་གི་རྒྱ་གཞུང་གི་ཟད་གྲོན་བསྐྱོར་བཟོ་འཆར་དངུལ་ཀུམ་ས་ཡ་

༢༠༠༩.༣༠ ཉེང་ལོ་འབབ་གྱི་ཚེས་ནང་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༢༤༥༢.༩༦༩ ཐོབ་ཡོད་པ་
ལས་ ཉེང་ལོ་འབབ་ཐེབས་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༡༧༧.༩༤ ཐོན་ཡི། འདས་པའི་ལོ་ངོ་ལེ་ཤ
ཅིག་གི་སྒོན་གོང་ལས་རང་འགོ་བཙུགས་ཏེ་ ང་བཅས་རའི་ཉེང་ལོ་འབབ་འདི་ བརྟན་ཏོག
ཏོ་འབད་ཡར་སེང་འགྱོན་འདི་གིས་ ང་བཅས་ར་ལུ་གོགས་རམ་བྱེན་མི་ཚུ་གི་སེམས་ཁ
ལུ་ལོ་བཟུང་གི་འགྲོ་སོང་དང་ ལྷག་པར་མི་སྡེ་འཛིན་ཞབས་ཏོག་གི་འགྲོ་སོང་ཡར་སེང་འགྱོ
མི་འདི་གིས་ ཉེང་ལོ་འབབ་དང་འགྲོ་སོང་ཁ་སློམས་མ་ཚུགས་པའི་བྱུང་པར་ཞུགས་ཉེང་
མནོ་བའི་ཚ་གྲང་རེ་ཡོད་མི་དེ་ཚུ་ཡང་ ག་རང་ཚ་གྲང་ལང་མ་དགོས་པ་ཡ་སོ་ཡི།

ཚེས་ལོ་ ༡༩༩༧-༩༨ འདི་ནང་གི་འཆར་དངུལ་ཟད་གོན་མར་འབབ་སོང་སྟེ་
འབད་རུང་ སྤྱིར་བཏང་གོང་འཕེལ་གྱི་ལུ་ལུ་ཐོ་མ་ཕོག་པ་ལས་ ང་བཅས་རང་ཚ་བྱུབ་
སེམས་ཀྱི་ཚ་གྲང་ལང་དགོས་པ་ག་ནི་ཡང་མེད་ཟེར་ཞུ་ནི། ག་ཅི་མེད་བཅུན་ཏེ་མའི་ཚེས་
ལོ་ནང་འགོ་བཙུགས་མ་ཚུགས་མི་ལས་འགལ་མང་ཤོས་ཅིག་རང་ ཚེས་ལོ་ ༡༩༩༤-༩༩
ནང་འཁོད་ལུ་ ལག་ལེན་འཐབ་ནི་འདི་དོན་ལུ་ ཚུད་དེ་ཡོད་པ་མ་ཚད་ ལྷག་པར་དུ་ལས་
འགལ་སྒོམ་ཤོས་ དཔེར་ན་ ཀུ་རི་ཚུ་དང་སྤོ་སོ་ཚུ་དེ་ལས་ དར་ལའི་སྒོག་མི་ལས་འགལ་
ཚུ་གི་ལུ་འགོ་ཡང་བཙུགས་ཡོད་པ་ལས་ འབྲུག་པའི་མི་སེར་ཚུ་ལུ་ ཚོང་དང་ལུ་ག་ཡོག
གི་གོ་སྐབས་སྒོམ་འབད་རང་ ཐོབ་བཞིན་དུ་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི།

ཚེས་ལོ་འདི་ནང་ལུ་ གནད་དོན་ཁག་ཆེ་ཤོས་ཅིག་ སྤྱི་ནོར་དམ་པ་མི་དབང་མང་འ
བདག་རེན་པོ་ཆེ་མཆོག་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཚོང་ཁག་ག་ར་ནང་ལུ་ འཆར་གཞི་ ༤ པའི་
ལས་རིམ་ཚུ་གཏན་འཁེལ་བཟོ་ནི་གི་དོན་ལུ་ ཆིབས་བསྐྱོད་གནང་ཡོད་མི་འདི་ཨིན།
འཆར་གཞི་ ༥ པའི་ནང་ལས་ ལམ་ལུགས་འགོ་བཙུགས་ཏེ་གནང་ཡོད་མི་ལྟར་དུ་ ད་རེས་
འཆར་གཞི་ ༥ པའི་སྐབས་ལུ་ཡང་ གཞུང་གི་སྤྱད་བྱུས་དང་འཆར་གཞིའི་ལས་རིམ་ཚུ་
མི་སེར་ཚུ་ལུ་གོ་བདེ་སྤྱོད་གནང་ནི་དང་མི་སེར་གྱི་བསམ་འཆར་ཚུ་ མང་འབད་ག་ཞབས་

ལུ་ཐད་ཀར་ལུ་ཞི་ལོ་གོ་སྐབས་གནང་ཡོད། རྫོང་ཁག་འཆར་གཞིའི་ཞལ་འཛོམས་བརྒྱུད་
 དེ་གྲོས་བསྟུན་མཛད་ནི་གི་ལམ་ལུགས་འདི་གིས་སྤྱིར་རྒྱལ་ཡོངས་དང་སྐོས་སུ་རྫོང་ཁག་
 གོང་འཕེལ་གྱི་ལུ་ཚུ་དང་གྲོས་ཚོད་ནང་ལུ་མི་དམངས་ཀྱི་བཅའ་མར་ལེགས་ཤོས་འབད་
 གཏོགས་ཚུ་གསལ་བྱུང་ཡོད་པ་ལས་གཞུང་དང་མི་སེར་བསྟུན་གྲོས་སྒྲུགས་ལུ་བཅུགས་ཏེ་
 ཐག་བཅད་ནི་གི་དམིགས་དོན་ལུ་ཕན་ཐབས་སྐྱོམ་བྱུང་ཡི། རྫོང་ཁག་གི་འཆར་གཞིའི་ལས་
 རིམ་ཚུ་དང་པ་རྐྱེད་འོག་ཡར་རྒྱས་ཚོགས་ཚུང་བརྒྱུད་དེ་རྫོང་ཁག་ཡར་རྒྱས་ཚོགས་
 ཚུང་གིས་ལེགས་བཅོས་འབད་མི་ཚུ་མི་སེར་དམངས་དང་གཅིག་ཁར་དྲུང་ས་འབྲོད་
 འབྲོད་སྤེལ་གྲོས་བསྟུར་གནང་ཞེན་ན་མཐའ་མཇུག་འབྲུག་གཞུང་དང་ས་གནས་ཀྱིས་མི་
 སེར་གཉེས་གྱི་ལག་ལེན་འཐབ་ནིའི་ལྷོགས་གྲུབ་དང་འོང་འབབ་གྱི་འཐོན་ཁུངས་ལུ་གཞི་
 བཞག་སྟེ་གྲོས་ཐག་བཅད་པ་ཨིན།

དེ་ཁར་དོ་རུང་གྲོས་ཚོད་གལ་ཆེ་ཤོས་ཅིག་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་འི་
 ཞབས་ལས་དེ་ལས་ཕར་རྫོང་ཁག་གི་འཆར་གཞིའི་ལས་རིམ་ཚུ་གི་ར་རྐྱེད་འོག་གི་མཁོ་
 གལ་ལུ་གཞི་བཞག་ཞེན་ལས་བཟོ་དགོས་པ་སྤེལ་བཀའ་གནང་ཡི། དེ་སྤེལ་བཀའ་གནང་དགོ་
 མི་འདི་མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་འི་ཐུགས་བཞེད་ལུ་ས་གནས་སོ་སོའི་མི་སེར་
 ཚུ་ལུ་འགན་ཁག་དང་དབང་ཆ་སྤོད་དེ་རང་མགོ་རང་འདྲོངས་ཡར་དྲུག་བཟོ་ནི་དང་གོང་
 འཕེལ་གྱི་ལུ་ནང་བཅའ་མར་རྟེན་པོར་གཏོགས་ཚུ་གསལ་བཟོ་ནི་ཚུ་ཙ་བ་ལས་རང་གཞི་
 བཅུགས་འབད་ཚུ་གསལ་ནིའི་དོན་ལུ་ཨིན་མས། འདི་བཟུམ་མའི་དགོངས་བཞེད་འདི་
 འབྲུག་གི་མི་སེར་ཚུ་གིས་ཁོང་རའི་མཐའ་དོན་ལུ་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པའི་ལུ་ཚུ་ནང་ལུ་
 འགན་འཁུར་འབབ་ནི་འདི་འཛོམས་སྤྱིང་ནང་ཡར་རྒྱས་འགྲོ་བའི་བསྐྱེད་ཡོད་པའི་རྒྱལ་
 ཁབ་མང་ཤོས་ཀྱི་མི་སེར་ལས་དྲུགས་འབད་དེ་འབྲུག་པའི་མི་སེར་ཚུ་གིས་འགན་ཁག་
 མང་སུ་འབབ་ཚུ་གསལ་བཟོ་ནི་གི་རེ་དོན་ཨིན།

ཅེས་ལོ་༡༩༩༥-༡༩༩༩ལོའི་འཆར་དངུལ།

ཅེས་ལོ་༡༩༩༥-༡༩༩༩འདི་འཆར་གཞི་༤པའི་ལོ་ངོ་༢པ་ཨིན་མ་ལས་འདི་ཡང་ལོ་ངོ་དང་པ་བཟུམ་སྟེ་སྟོ་བདེ་ཉོག་ཉོག་གི་ཐོག་ལས་འབད་རང་འགོ་བཙུགས་དོ། ང་བཅས་རའི་དཔལ་འབྱོར་གྱི་གནས་སྟངས་འདི་འཕྲོ་མཐུན་དེ་རང་བརྒྱ་དུ་༤% ལུ་ཡར་སེང་འགྲོ་ཞི་དང་རྒྱ་ནམ་གྱི་གནས་གོང་འཕར་ཚད་བརྒྱ་ཆ་༤ རྟོར་ཆ་འབད་རང་བཞག་ཚུགས་པའི་རེ་བ་ཨིན། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྤྲོ་ལོ་ཉོ་ཚོང་སྤྲོད་ལེན་གྱི་ཁྱད་པར་འདི་ལེགས་ཤོམ་འབད་རང་འགྲོ་ཚུགས་འོང་མཐོ་བའི་རེ་བ་དང་དེ་བཟུམ་སྟེ་སྤྲོ་དངུལ་བརྗེ་སོར་གྱི་གོང་ཚད་ཡང་བརྟན་ཉོག་ཉོག་འབད་རང་སྤྲོད་ཚུགས་པའི་རེ་འདུན་ཨིན་མ་མ་ཚད་དེ་ཁ་ལུ་ལས་འགུལ་སྟོམ་ཚུ་གི་དོན་ལུ་ཟད་གོན་བཏང་མི་འདི་གིས་སྐར་སྤེ་ཚུ་ལུ་ཕན་ཐོགས་ཐབས་ཅིག་རང་སྤྲོད་ཚུགས་པའི་ཡིད་ཆེས་ཡོད།

འཆར་གཞི་༤པའི་ལོ་ངོ་དང་པའི་ནང་ལུ་ལཱ་མང་ཤོས་ཅིག་རང་འཆར་གཞི་༧པའི་ལཱ་འཕྲོ་ཨིན་མ་ལས་འཆར་གཞི་༤པའི་ནང་ལུ་ལག་ལེན་འཐབ་དགོ་པའི་ལས་འགུལ་གསར་པ་ཚུ་མང་ཤོས་རང་དུ་ས་ཅི་གི་ཅེས་ལོ་ནང་ལས་འགོ་བཙུགས་ནི་ཨིན། འདི་གི་གྲངས་ལུ་ལཱ་སྟོམ་ཤོས་མང་རབས་ཅིག་རང་སྟོབ་གྲུ་དང་སྤོན་ཁང་ཚུ་བརྒྱབ་ནི་དང་ལམ་སེལ་ནི་སྟོག་མའི་རྒྱུ་ཐག་འཐེན་ནི་ཚུ་ཨིན། ཉེ་མ་བཟུམ་ཅེས་ལོ་འདི་ནང་ལུ་ཡང་གཞུང་གི་འགྲོ་སོང་གཏང་དགོས་པ་ཚུ་གི་ཡོངས་བསྟོམས་ལས་བརྒྱ་དུ་༣༠% པ་རྟེན་པོར་མི་སྡེ་འཐབས་ཉོག་གི་དོན་ལུ་ཟད་འགྲོ་གཏང་ནི་ཨིན་མ་ལས་ལས་དོན་དེ་ཚུ་ནང་ལུ་འགྲོ་སོང་སྟོམ་བཏང་ནི་འདི་གིས་དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་གྱི་འཕེལ་ཚད་བརྟན་ཉོག་ཉོག་འབད་ཡར་སེང་དང་ཁྲལ་གྱི་འོང་འབབ་གཞི་རྟོན་ཚུ་རྒྱ་བསྐྱེད་འགྲོ་ཞི་རེ་བ་ཡོད།

ཕྱི་ལོ་༡༩༩༥-༡༩༩༩ ལོའི་འཆར་དངུལ་བརྒྱུད་བསྐྱོམས་གཤམ་གསལ་ལྟར།

(འཆར་དངུལ་ས་ཡ་ནང་)

བསྐྱོམས་གྱི་བརྒྱ་ཚད་

ཀ) ཟད་གྲོན།

༡. རྒྱུན་རྒྱུང་ཟད་གྲོན་	༢༤༥༩.༩༢༢	༣༩.༠༤
༢. གསལ་སྐྱབ་མ་དངུལ་	༥༡༥༩.༣༥༥	༥༤.༤༧
བསྐྱོམས་	༤༩༩༩.༢༧༧༥.	༩༥.༥༡
༣. བསྐྱོན་འགྲུལ་རེས་ཉིག་	༥༥.༧༠༤	༠.༤༡
༤. བསྐྱོན་ཚབ་	༢༥༢.༢༠༤	༣.༥༤
ཟད་གྲོན་ཡོངས་བསྐྱོམས་	༧༢༩༦.༡༩༡	༡༠༠.༠༠

ཁ) མ་དངུལ་གྱི་འཐོན་ཁུངས་

༡. རྣང་འཁོད་འོང་འབབ་	༣༠༩༥.༠༤༡	༥༢.༥༡
༢. སྤྱི་འོག་གསལ་རམ་		
ཀ. རྒྱ་གཞུང་གི་ལས་རེས་གྲོལ་རམ་	༤༠༠.༠༠༠	༡༠.༩༧
ཁ. རྒྱ་གཞུང་ལས་འགྲུལ་གྲོལ་རམ་	༡༥༧༡.༡༥༤	༣༠.༡༤
ག. སྤྱི་འོག་གསལ་རམ་གཞན་	༡༥༧༩.༠༤༥	༣༠.༣༧
བསྐྱོམས་	༣༧༥༠.༢༡༣	༥༡.༥༠

ག) མ་དངུལ་བསྐྱོན་འགྲུལ་

༡. སྤྱི་རྒྱལ་གྱི་བསྐྱོན་འགྲུལ་	༥༥༡.༤༩༧	༤.༡༩
བསྐྱོམས་	༥༥༡.༤༩༧	༤.༡༩
འཐོན་ཁུངས་ཡོངས་བསྐྱོམས་	༧༢༩༦.༡༩༡	༡༠༠.༠༠

ཚེས་ལོ་༡༩༩༤-༩༩ ལོའི་ཟད་གོན་ཡོངས་བསྐྱོམས་དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༧༢༩༩.༡༩
 གི་ཚེས་འབད་བཏོན་ཏེ་ཡོད་མི་འདི་ ཚེས་ལོ་༡༩༩༧-༩༨ གྱི་ཟད་གོན་ཡོངས་བསྐྱོམས་
 བསྐྱར་བཟོ་འབད་མི་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༤༣༥༩.༢༩ དང་སྤྱད་པ་ད་བརྒྱ་ཚེ་ ༡༥% གིས་
 མངམ་ཨིན། དེ་ཐོག་ལས་ རྒྱུན་སྐྱོད་ཟད་གོན་དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༢༥༥༩.༩༢ གྱི་ཚེས་ཡོད་
 མི་འདི་ ཚེས་ལོ་ ༡༩༩༧-༩༨ གྱི་བསྐྱར་བཟོའི་འཆར་དངུལ་དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༢༧༠༩.
 ༣༠ དང་སྤྱད་པ་ད་བརྒྱ་ཚེ་ ༥.༢% ལས་ལྷག་སྟེ་མ་འགྲོ་མི་དེ་ གཞུང་གིས་འགྲོ་སོང་ག་འདི་
 དམ་དམ་འབད་གནང་བའི་ རྟགས་མཚན་གྱི་སྲུབ་འབྲས་ཅིག་ཨིན། དེ་འབད་མ་ད་ འགྲོ་
 སོང་དམ་དམ་འབད་བཏང་ཡི་ཟེར་ཞུམ་ད་ ལཱ་གི་སྤྲུལ་ཚད་སྐྱོད་པ་འབད་བཞག་བཞག་
 པའི་སྤྲོ་སྤྲུལ་ས་རང་མེན། ག་ཅི་མ་ཟེར་བ་ཅིན་གཞུང་གི་སྤྱད་བྱུས་ནང་ལཱ་རང་ ཞབས་ཏོག་
 གི་མཐུན་ཁྱེན་འདི་ཚུ་ རྒྱ་བསྐྱེད་འབད་མ་ལས་མཐུན་ཁྱེན་གྱི་སྤྲུལ་ཚད་ཚུ་ ཡར་དྲག་བཟོ་
 བེ་འདི་ ག་ནི་བ་གལ་ཆེ་མ་འབད་བཅེ་དགོས་པ་ཡོད་པ་ལས་བཏོན་ཏེ་ཨིན་ཟེར་ཞུ་ནི།

ཚེས་ལོ་༡༩༩༤-༩༩ ལོའི་ནང་ གསལ་སྤྱོད་ཟད་གོན་དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་
 ༥༡༥༩.༣༤ བཞག་ཡོད་མི་འདི་ རྟ་ཉིང་གི་ཚེས་ལོ་༡༩༩༧-༩༨ གྱི་གསལ་སྤྱོད་ཟད་དངུལ་
 དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༣༣༥༡.༡༥ དང་སྤྱད་པ་ད་ ལཱ་གིས་ལྷག་སྟེ་ བརྒྱ་ཚེ་ ༢༥% ཚུན་
 ཚོད་བཞག་དགོ་མི་འདི་ གཙོ་བོ་རང་ ཚེས་ལོ་༡༩༩༧-༩༨ གྱི་ལོ་ལཱ་ ལག་ལེན་འཐབ་མ་
 ཚུལ་པར་ལཱ་སོང་མི་གི་ལས་ འགྲུལ་འགུལ་འདྲུལ་མང་རབས་ཅིག་ ཚེས་ལོ་འདིའི་ནང་
 ལཱ་འབད་དགོས་པ་འབད་ཚུད་དེ་ཡོད་པ་ལས་བཏོན་ཏེ་ཨིན།

ལོ་ཉེ་མའི་སྟན་ཞུ་ནང་ཞུ་དོ་བཟུམ་ང་བཅས་རའི་ལོ་བསྟར་གྱི་འཆར་དངུལ་ནང་
 གལ་ཆེ་ཤོས་ཅིག་རང་ རང་འཁོད་འོང་འབབ་དང་རྒྱུན་སྐྱོད་ཟད་གོན་གཉིས་གྱི་བར་ན་
 རྒྱུད་པར་ཞུགས་མ་བཅུག་པར་བཞག་དགོ་མི་འདི་ཨིན་ཟེར་ཞུ་ནི། ད་རེས་ང་བཅས་དངུལ་
 ཚེས་ལྷན་འགུལ་ས་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུའི་སྟན་རྒྱུས་ཡོངས་ལཱ་སྤྱོད་དང་བཅས་

པའི་སྐོལ་ས་ལྷ་བཙུན་འདྲུ་ཅི་གི་ཚེས་ལོ་ ༡༩༩༤-༩༩ གི་ནང་འཁོད་འོང་འབབ་སྡོན་
 ཚེས་ཀྱི་དམིག་ཚད་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༣༠༩༥.༠༥ བཞག་མི་འདི་ ལྷན་སྐྱོང་ཟད་གྲོན་གྱི་
 དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༢༥༥༩.༩༢ གི་ཚེས་དང་སྤྱད་པ་ད་ བརྒྱ་ཆ་ ༥% ལས་ལྷན་གྱི་ ཡར་
 སང་སོང་ཡོད་མི་འདི་ ང་བཅས་ར་ང་ལ་རང་ས་དགོས་པ་ཅིག་ཨོན་ཟེར་ལྷན་ལྷན་། ཚེས་ལོ་
 ༡༩༩༧-༩༨ནང་ལུ་ཡང་ ལྷན་སྐྱོང་ཟད་གྲོན་ལས་འོང་འབབ་བརྒྱ་ཆ་ ༤% གིས་ལྷན་གྱི་
 ཡོད་པ་ལས་ ལྷན་སྐྱོང་ཟད་གྲོན་ཚུ་ག་ར་ ལྷལ་ཁབ་ནང་འཁོད་འོང་འབབ་ཀྱིས་ཡང་
 ཚུགས་པ་བཟོ་ནི་དམིགས་ཡུལ་འདི་ ལོ་ངོ་ ༤ གི་འཆར་གཞི་ ༧ པའི་ནང་ལས་རང་
 གྲུབ་ཚུགས་ཏེ་ཡོད་ཟེར་ལྷན་།

སྤྱི་ལྷན་གྱི་བརྒྱུན་འགྲུལ་དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༥༥༡.༩༠ ལྷན་ཏེ་ཡོད་མི་འདི་ ཚེས་
 ལོ་ ༩༧-༩༨ ཀྱི་ཚད་གཞི་ལས་བརྒྱ་ཆ་ ༣༡% གིས་ཡར་འཕར་སོང་ཡོད་མི་འདི་ ཅ་བ་
 རང་ ལྷལ་ཁབ་མན་ཚུན་དང་ ལྷལ་སྤྱི་འཕེལ་ལུང་ས་ཚུ་ལས་ཀྱི་བརྒྱུན་འགྲུལ་ཡར་སང་
 འགྲོ་ནི་འདི་གིས་ཨོན་ཟེར་ལྷན་ལྷན་། བརྒྱུན་འགྲུལ་དེ་ཚུ་ཡང་ སྤོབ་གྲུ་ཁག་དང་སྤོབ་
 མེའི་ལས་འགུལ་ཚུ་ བཟོ་བརྒྱུན་འབད་ནི་གི་དོན་ལུ་ གོའ་རམ་དང་འདྲ་བར་ དངུལ་སྐྱོད་
 གང་ཚུང་གི་ཐོག་ལས་ཐོབ་པའི་བརྒྱུན་འགྲུལ་ཙང་ཙ་རང་ཨོན་ཟེར་ལྷན་།

ང་བཅས་ར་ངའི་ཚེས་ལོ་ ༡༩༩༤-༩༩ འདི་ཡང་ ལྷན་སྐྱོང་ཟད་གྲོན་ལས་ འོང་
 འབབ་ལྷན་གྱི་པའི་ལོ་འཁོར་གཞན་མི་ཅིག་ ཐོན་མི་འདི་གིས་དངུལ་ཚེས་ལྷན་ཁག་ལུ་ རང་
 འཁོད་དངུལ་གྱི་བརྒྱུན་འགྲུལ་ལེན་མ་དགོས་པ་མ་ཚད་ ལོ་འཁོར་གྱི་འཆར་དངུལ་ཚད་
 ཐོག་ནི་ཡང་མེད་པར་བཞག་ཚུགས་པ་བྱུང་ཡི། ལྷ་ལས་མར་ཡང་ འབྲུག་གཞུང་གིས་
 དངུལ་གྱི་འཛོན་སྐྱོང་ལག་ལེན་འཕྲོ་མཐུན་དེ་རང་ ལེགས་ཤོམ་འབད་འཐབ་སྡེ་གིས་
 འབད་ ང་བཅས་ར་ངའི་གོང་འཕེལ་ཡར་བསྐྱོད་ཀྱི་འཕར་ཚད་ བཟོ་ཏེ་གཏོ་འབད་བཞག་
 ཚུགས་ནི་ལུ་ ཐོ་ཚོམ་མེད་པའི་ཡོད་ཆེས་ཡོད་ཟེར་ལྷན་།

འོང་འབབ།

རྒྱལ་ཡོངས་ཚོལ་འདུ་ཚེན་མོ་ལས་གནང་བ་གྲུབ་པའི་འཆར་གཞི་ ༤ པའི་འོང་
འབབ་དམིགས་དོན་འགྲུབ་དགོས་པ་འདི་དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༡༥༧༡.༢.༠ ཡིན། འཆར་གཞི་
༧ པའི་ནང་ལུ་ཁྲལ་གྱི་ཕོག་ཚད་ ཡར་སེང་མ་བརྒྱབ་ས་ཏེ་འབད་རུང་ འོང་འབབ་བརྒྱ་
ལེན་འབད་འབད་མ་འདི་ ལོ་རེ་ལུ་དཔུ་སློམ་ས་བརྒྱ་ཚད་ ༡༡% འདེ་རེ་གི་ཚེས་ཡར་འཕར་
སོང་ལུག་ཟེར་ཞུ་ནི་དང་ ཡར་འཕར་དེ་སླེ་འགྱོད་གོ་མི་དེ་ ཁྲལ་བརྒྱ་བཟང་ས་ཀྱི་ལམ་ལུགས་
དང་བདག་སྐྱོང་ དེ་ལས་གཞི་ཉེན་ཚུ་རྒྱ་ཚེ་མ་འབད་ ཡར་དྲག་བཟོ་ཚུ་གས་པའི་གྲུབ་
འབྲས་ཨིན་ཟེར་ཞུ་ནི། ཚེས་ལོ་ ༡༩༩༧-༩༨ ཀྱི་འོང་འབབ་དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་
༢༤༦༠.༢༥བུང་མི་འདི་ ཚེས་ལོ་ ༡༩༩༦-༩༧ ཀྱི་བརྒྱམས་ཚེས་དང་ཁ་འཐབ་ད་ བརྒྱ་
ཚད་ ༢༥% ཡར་འཕར་སོང་ལུག། དེ་སླེ་བཟོ་ཚུ་གས་མི་འདི་ གཙོ་བོ་རང་ ཚུ་ཁའི་གྲོག་
མའི་བཙོང་རེན་གོང་ཚད་ལོག་བཟོ་སླེ་ ཡར་སེང་བཟོ་ཚུ་གས་ནི་འདི་གིས་ཨིན་མས་ཟེར་
ཞུ་ནི། ཚེས་ལོ་ ༡༩༩༤-༩༥ གི་འོང་འབབ་དམིགས་ཚད་འདི་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་
༣༠༩༥.༠༥ བཞག་མི་འདི་ བརྒྱ་ཚད་ ༤% ཀྱི་ཡར་སེང་འགྱོ་མི་འདི་ རྒྱལ་ཡོངས་ རང་
འཁོད་འཐོན་བསྐྱེད་འཕར་ཚད་ལས་ལྷག་སྟེ་ཨིན་མས་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན།

ཉེ་མ་གི་སླན་ཞུ་ཚུ་ནང་ ཡང་བསྐྱར་རང་ཞུ་དོ་བཟུམ་འབྲུག་པའི་མི་སེར་ཚུ་ད་ལྟོ་
ཡང་འཛམ་གླིང་ནང་ལུ་ ཁྲལ་ཚུང་ཤོས་སུལ་མའི་གྲངས་སུ་རང་ལུས་ཏེ་ཡོད་པ་མ་ཚད་
མི་སྡེའི་ཞབས་ཏེ་གི་ཁེ་སན་ཚུ་མང་ཤོས་ཅིག་གཞུང་ལས་སྟོང་པར་དང་ སྟོང་པར་མིན་
མི་ཚུ་ཡང་ སབ་ཆག་གི་སྐྱིད་སྤྲུག་གཞི་ལས་ སློམ་འབད་གཞིགས་ཏེ་ཡོད། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་
མི་སེར་བརྒྱ་དཔུ་ ༤༠ ལྷག་སྟེ་གོང་གསེབ་ནང་ལས་སེར་སྟོང་མི་ཨིན་རུང་ གོང་གསེབ་ནང་
ལས་ཀྱི་འོང་འབབ་ཁྲལ་འདི་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འོང་འབབ་སྤྱིར་བཏོན་མི་ཀྱི་བརྒྱ་དཔུ་ ༠.༢%

ལས་མེད་པ་མ་ཚད་ ཚོང་གི་བབས་ཁུངས་ཁྲུལ་འདི་ཡང་ བརྒྱད་ཕྱེད་ལྷག་པོ་ལས་བརྒྱུ་ཉེ་
 འོང་ནི་མེད། ད་ལྟོ་ལས་པོ་ ང་བཅས་འབྲུག་པའི་མི་སེར་ཚུ་ རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་འོང་
 འབབ་ལུ་ཕན་པའི་དོན་ལུ་ ཐབས་ཤེས་གཅི་ར་ཨིན་ཟེར་བརྒྱུག་སྟེ་ སུལ་ནི་འོང་དུ་ཚོད་
 ལ་འཐན་རན་ཚེ་ཡི་ཟེར་ལྷོ་ནི། གཞུང་ལས་མི་སྡེ་འི་ཞབས་ཏོག་གི་ཁོ་ཕན་ཚུ་སྟོང་པར་དང་
 གོང་ཚད་གང་ཉུང་གི་ཐོག་ལས་ རྒྱུད་སྤྲུག་གནང་སྟེ་ལོ་ཡོད་མི་འདི་གིས་ མི་སྡེ་ལུ་ཉེ་བར་
 མཁོ་བའི་ཞབས་ཏོག་གི་ཁོ་ཕན་ཚུ་ ཡུན་བརྟན་སྟེ་སྟོན་ བེ་ལུ་གཞོན་པའི་ཉེན་ཁ་སྟོམ་
 འདུག། ང་བཅས་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ལུ་གོ་གས་རམ་བྱིན་མི་ རྒྱལ་ཁབ་ཚུ་དང་སྟོན་པར་དུ་
 རྒྱལ་སྤྱིའི་དངུལ་འབྲེལ་ལས་ཁུངས་ཚུ་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ ང་བཅས་ གཞུང་གིས་དངོས་
 བརྒྱད་གང་ཟེར་གི་ཐོག་ལས་ དགོངས་ཡངས་ཀྱི་རྒྱུད་སྤྲུག་སྟོན་སྟེ་ལོ་ཡོད་མི་འདི་གིས་ རྒྱལ་
 ཁབ་ཀྱི་གོང་འཕེལ་ཡུན་བརྟན་གྱི་དམིགས་དོན་འགྲུབ་ནི་ལུ་ཚུ་གུང་སྟོམ་ལང་མ་ཨིན་
 མས། གནད་དོན་འདི་ལས་བརྟན་ གོ་གས་རམ་བྱིན་མི་ཚུ་ལས་ ང་བཅས་ར་ལུ་ དངུལ་
 གྱི་གོ་གས་རམ་འཐོབ་ནི་འོང་དོན་ལུ་ ང་བཅས་ར་གིས་སྟོང་པར་དང་གོང་ཚད་མར་ཕབ་གྱི་
 རྒྱུད་སྤྲུག་སྟོན་སྟེ་ལོ་ཡོད་མི་ཚུ་ འགོ་གྱིས་བཏང་སྟེ་མེད་པ་བཟོ་དགོས་པ་འབད་སྟེ་ཨིན་
 མས། དེ་མེན་ཟེར་ འོས་འབབ་ལུ་ཕན་པའི་ཚད་གཞི་ཅིག་བཟོ་སྟེ་སྟོན་དགོས་པ་འབད་ཨིན་
 མས། དེ་འབད་ནི་འདི་གིས་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ནང་ ལང་འཁོད་སྟོན་མེ་འི་ཁྲུལ་དང་
 མཐུན་རྒྱུ་ཞབས་ཏོག་གི་སྤྲོ་ཡོན་ཚུ་ འགོ་གྱིས་འབད་རེ་མ་པ་བཞེན་དུ་ཡར་སེང་དང་
 རྒྱུད་སྤྲུག་གི་དགོངས་ཡངས་ཚུ་ མར་ཕབ་རྒྱུ་དགོས་པ་ག་ནི་ལས་གལ་ཆེ་བས་ཟེར་ལྷོ་ནི།

ད་ལྟོ་ལོ་ཡོད་མི་ ཁྲུལ་གྱི་བྱིས་ལུགས་འདི་ནང་ག་ར་ཚང་མ་འབད་ཚུད་མ་ཚུ་གས་
 པའི་ཁར་མི་ཚུ་གིས་ ཁྲུལ་ལས་ཟུར་ཐབས་འབད་ཚུ་གས་པའི་ཉེན་ཁ་ཡང་ཡོད་པ་ལས་
 འབྲུག་གཞུང་གིས་ཁྲུལ་གྱི་སྤྱི་ལུ་གཅིག་གཏན་འཁེལ་གསར་བཟོ་འོང་ཐོག་ལས་ འབབ་
 ཁུངས་ལེ་ཤ་ཡོད་མི་གིས་ ཁྲུལ་ཡང་མང་སུ་བཏང་དགོ་པའི་ལམ་ལུ་ཅིག་བཟོ་དགོས་པ་

ལག་ཆེ་བས། ལྷ་མོ་མེ་མི་འདི་ མི་སྡེ་འོ་ནང་ འབབ་ལྷང་ས་བཀའ་སྤྲེལ་ འདྲ་མཉམ་བཟོ་
ཞེས་ལག་ཆེ་ལག་ཆེ་ཤོས་ཅིག་ཡིན་མ་ལས་ ཅེས་ལོ་ ༡༩༩༩-༢༠༠༠ ལས་ དངུལ་ཅེས་ལྷན་
ལག་གིས་ མི་རི་གི་ འབབ་ལྷང་ས་ལྷ་ལ་བཀའ་ཞི་འམ་ལྷན་ཅིག་ འགོ་འཇུག་ འབད་ཞི་གི་
གྲོས་འཆར་ཡོད། མི་རི་གི་ འབབ་ལྷང་ས་ལྷ་ ལྷ་ལྷང་ ལྷ་ཅིག་ལས་བཀའ་ཞི་མེད་པ་ལས་
འདི་འཇམ་ཏེང་ ཏེང་ འབད་ འགྲོ་བཏུབ་མ་ཚད་ དཔལ་འབྱོར་གྱི་གནས་སྤངས་ལྷ་ གཞན་
རྒྱུ་འཐོན་འོང་མཐོ་བའི་དོགས་པ་ཡང་ ཅེས་ས་བསྐྱེད་དགོས་པ་མེད་ཟེར་ཞུ་ཞི།

ཅ་དངོས་ནང་ འདྲེན་དང་ སྤྱི་དངུལ་བརྗེ་སོར་གྱི་ལམ་ལུགས་ཡང་ས་ནི་འདི་གིས་
རྒྱལ་ཁབ་ནང་ལག་མ་ཆེ་བའི་སྤྱོད་ཅ་དངོས་ཀྱི་རིགས་ མཐོ་སྐྱབ་འབད་ཞི་མང་སུ་
འགྲོམ་ལས་ ང་བཅས་ཀྱི་སྤྱི་དངུལ་གསོག་འཛོག་མ་དངུལ་ཡང་ མར་འབབ་འགྲོམ་མས་
ཟེར་ཞུ་ཞི། ནང་ འདྲེན་ཅ་དངོས་མང་ཤོས་རང་ལེ་སྐྱར་གྱི་དོན་ལུ་ཡིན་མ་ལས་ རྒྱ་གར་
ལས་བཏོན་མི་ཅ་དངོས་དང་ ཅིག་འཐད་སྤྱོད་ཆ་གནས་ འབད་དགོས་པ་ལས་བཏོན། ད་
ལས་པར་ སྤྱི་དངོས་ནང་ འདྲེན་འབད་རེའུ་ འབད་ཚད་ལུ་ ད་སྤྱོད་ཅ་དམ་ལྷ་གུ་ ཚོང་
ལྷ་ཅིག་བཀའ་ཞི་གི་གྲོས་འཆར་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ཞི་ཡིན། རྒྱ་གར་ལས་བཏོན་མི་གི་ཅ་
དངོས་ཚུ་ལུ་ ཚོང་ལྷ་ཅིག་མ་གཏོགས་ལྷ་ལ་རིགས་གཞན་བཀའ་སྤྲེལ་མེད་མི་འདི་ རྒྱ་
གཞུང་དང་གཅིག་ཁར་ བཀའ་ཆེ་མེད་པའི་ཚོང་འབྲེལ་གྱི་ཚིངས་ཡིག་ནང་ དོན་དང་
འབྲེལ་ཏེ་ཡིན་ཟེར་ཞུ་ཞི་ཡིན།

སྤྱི་ནང་ཉོ་ཚོང་གི་ཁྱད་པར་དང་གསོག་འཛོག་མ་དངུལ།

ང་བཅས་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་བཟུམ་ཅིག་ནང་ ད་རེས་སྤྱི་རྩིས་ཚོང་གི་གཞི་རྒྱ་མཐོ་
ཆ་ས་ཚུ་ ཚོང་གཅིག་ལས་མེད་པའི་ཁར་ རིག་ཅེས་ཅན་དང་ཁྱད་རིག་ཅན་གྱི་མུ་ཡང་

ལང་མ་མེད་པའི་དཀའ་ངལ་དང་དེ་ལས་སྐྱེས་སྤྱི་ཚུ་སྐྱིད་སྐྱིད་མེད་པ་ལས་སྤྱི་ནང་ཉོ་ཚོང་གི་བྱུང་བ་ལས་དང་ལྷག་པར་དུ་ད་ལྟོ་ལོ་ཅི་སྤྱི་བྱུང་བར་ལུ་བཟོ་རྟོག་འབད་མ་འབད་སར་སྤྱོད་དགོས་པ་འདྲུག་ཟེར་ཞུ་ནི། གཞུང་དང་སྤྱི་ཚུ་གི་ཟུང་གོན་ཚུ་མང་སུ་འགྲོམ་ད་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ན་ལས་ཐོན་པའི་ཅ་དངོས་ཀྱིས་ལང་མ་ཚུ་ཁ་པར་སྤྱི་ལས་ཀྱི་ཅ་དངོས་མང་སུ་བཏོན་དགོས་པ་ཐོན་མ་ཡིན་མས།

ད་ལྟོ་བཟོ་སྤྱོད་ཡོད་མེ་གི་ཅ་དངོས་ནང་འདྲེན་དང་སྤྱི་དངུལ་བརྗེ་སོར་སྤྱོད་པ་ལས་ཉོ་ག་ཉོ་འབད་ཐོབ་ནི་ཡོད་པའི་ལམ་ལུགས་འདི་གིས་ང་བཅས་ར་ལུ་སྤྱི་ནང་ཉོ་ཚོང་གི་བྱུང་བར་སྤོམ་ཞུགས་བཅུག་ནི་གི་ཉེན་ཁ་ཐེབས་བཀའ་མ་ཡིན་མས་ཟེར་ཞུ་ནི།

ད་རེས་ལོ་ངོ་དག་པ་ཅིག་གི་རིང་ལུ་འཐོན་བསྐྱེད་ཡར་འཕར་གྱི་ཚད་བརྟན་ཉོག་ཉོ་འབད་གནས་ཚུ་ཁ་མེ་འདི་དང་གཅིག་ཁར་སྤྱི་རྩི་ཚོང་དང་ཅ་དངོས་ནང་འདྲེན་གཉིས་ཚུ་རང་གི་ནང་ལུ་འགྱུར་བ་ཡང་མགྲོགས་དུག་འབད་འཐོན་ཡི། ཅིས་ལོ་¹༡༩༩༦-༩༧ ལུ་སྤྱི་རྩི་ཚོང་གི་འོང་འབབ་དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་²༥༥༢.༧༧ དང་ཅ་དངོས་ནང་འདྲེན་གྱི་གནས་གོང་དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་²༥༥༦.༥༢ ལུ་སྤྱོད་ཡོད་ཅེང་། གྲོགས་རམ་ཚུ་བཀའ་མ་ད་སྤྱི་རྩི་བསྐྱེད་སྤྱི་ནང་ཉོ་ཚོང་གི་བྱུང་བར་དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་¹༩༧༡-༢༡ ལྷག་ཐེབས་ཐོན་མེ་འདི་སྤྱི་དངུལ་ཐོག་ལུ་ཕབ་པ་ཅིན་དྲོ་ལར་ས་ཡ་²༧ དེ་ཅིག་གི་ཅིས་ཐོན་མེ་འདི་ང་བཅས་ར་ལུ་ཕན་པ་འདྲུག།

ང་བཅས་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་གནས་སྤངས་འདི་ཚོང་གི་ལས་དོན་ལྷོ་ཚོགས་ཀྱི་བསྐྱེད་དང་ཅ་དངོས་ནང་འདྲེན་འབད་དགོས་པ་ཚུ་རྒྱ་ཆེ་མ་སྤྱོད་པར་འཕར་འགྲོ་སྤྱོད་འབད་ཅེང་སྤྱི་ནང་ཉོ་ཚོང་སྤྱོད་ལེན་གྱི་བྱུང་བར་འདི་ལྷག་ཐོན་ཉོ་ཡོད་པ་ཡིན། འདི་གིས་འབད་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གསོག་འཛོགས་དངུལ་དྲོ་ལར་ས་ཡ་²༡༥.༥༢ ལུ་སྤྱོད་དེ་ཡོད་མེ་འདི་སྤྱི་ལོ་¹༡༩༩༦-༩༧ གྱི་སྤྱི་དངུལ་གསོག་འཛོགས་དྲོ་ལར་ས་ཡ་¹༧༠.༠ དང་སྤྱི་དཔལ་

ད་ བརྒྱད་ཕྱི་ ༢༦.༧% གྱི་ཚེས་ཡར་སེང་སོང་ལྷག། གསོག་འཛོག་མ་དངུལ་ནང་ལས་
རྩིས་གཞན་ལྟ་ཡང་ བ་ཉེང་གི་ལོ་ལྟ་ རྩིས་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠ ཡོད་ཟེར་ཞུ་མི་ལས་ ད་རེས་གྱི་ཚེས་
ལོ་ནང་ རྩིས་སྤྱི་ལོ་ ༡༤༧༧. ༧ ལྟ་ཡར་སེང་སོང་ཡོད།

ད་རེས་དངུལ་ཚེས་ལྷན་ཁག་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ དག་འ་སྤྱོད་དང་བཅས་པའི་སློབ་ལས་
རྒྱུ་ཡོང་ས་ཚོགས་འདུའི་འཐུས་མི་ལྷན་རྒྱུ་ཡོང་ས་ལྟ་ཞུ་ནི་འདི་ ང་བཅས་རའི་
གསོག་འཛོག་མ་དངུལ་གྱིས་ལྷོ་རོ་ ༢༧ འདེ་ཅིག་གི་རིང་ལྟ་ བང་འདྲེན་ཅ་དངོས་མཁོ་
སྐྱབ་བརྒྱབ་ནིའི་མ་ཅ་ལང་ཚུགས་པ་ཡོད་པ་ལས་ གནས་སྤངས་འདི་འཛོམ་སྤྱིང་རྒྱུ་ལ་ཁབ་
མང་ཤོས་ཅིག་ལྟ་ ལྷོ་རོ་དག་པ་ཅིག་མཁོ་སྐྱབ་བརྒྱབ་ནིའི་ལུས་གསོག་མ་དངུལ་ཡང་མེད་
མི་ཚུ་དང་ཕྱད་པ་ད་ ང་བཅས་ར་འཛོམ་སྤྱིང་རྒྱུ་ལ་ཁབ་མང་ཤོས་ཅིག་ལས་ དྲག་ཤོས་
ཅིག་ཡིན་ཟེར་ཞུ་ནི།

ཕྱི་རྒྱུ་གྱི་བྱ་བའོན།

འབྲུག་གཞུང་གིས་ ད་ལྟོ་ཚུན་ཚོད་བར་ན་ གཞུང་དོན་ལྟ་བུ་ལོན་འཚོལ་ནི་དང་
ལྷག་པར་དུ་ ཕྱི་རྒྱུ་ལ་ལས་བརྒྱུན་འགྲུལ་ལེན་ནི་དེ་ལྟ་ དུམ་མཐེབས་བཏོན་ཏེ་འབད་དགོ་པའི་
སྤྱོད་བྱས་ལག་ལེན་འཐབ་འཐབ་སར་རང་སྤོད་ཡོད། དེ་འབད་འདི་གིས་ ཕྱི་རྒྱུ་གྱི་བརྒྱུན་
འགྲུལ་ཚུ་ འབབ་ཁུངས་སྤོམ་བཟོ་ནི་གི་ལྟ་ དཔེར་ན་ སློག་མེའི་ལས་འགྲུལ་དང་ བཟོ་གྲུ་
འབྲུལ་ཁང་ཚུ་གི་དོན་ལྟ་ ལྟོང་པར་གྲོགས་རམ་འབད་མི་མ་ཐོབ་ད་ རྒྱང་མ་གཅིག་ལེན་སྟོལ་
ཡོད་མེད་ཡང་ དངུལ་སྤྱོད་ཚུང་ཀྱང་འབད་འཐོབ་མི་ཙང་ཙམ་ལེན་མེན། ད་རེས་ང་བཅས་
ར་ལྟ་ ཕྱི་རྒྱུ་གྱི་བྱ་བའོན་ལྟ་ལས་ཤོ་ལར་ ས་ཡ་ ༤༥.༠ ཡོད་མི་དེའི་བརྒྱུན་ཚབ་ལོ་བསྟར་
བཞིན་དུ་སྤོད་དགོས་པ་ ལྟ་ལས་ཤོ་ལར་ས་ཡ་ ༧.༠ རེ་དང་ ཚུ་ལ་སློག་མེ་གི་བྱ་བའོན་ རྩིས་
ས་ཡ་ ༤༧༥.༥ ཡོད་མི་གི་བརྒྱུན་ཚབ་དོན་ལྟ་ ལོ་བསྟར་ རྩིས་སྤྱི་ལོ་ ༡༤༧ འདེ་རེ་སྤོད་
དགོས་པ་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི།

ལོ་བསྟར་བཞེན་དུ་བསྐྱེད་ཚབ་སྲོད་དགོ་བསྐྱེད་མས་འདི་ ང་བཅས་རའི་སྤྱི་དངུལ་
འོང་འབབ་ཀྱི་བརྒྱ་དུ་¹³% ལས་མེན་ནི་འདི་གིས་ འབྲུག་གཞུང་ལུ་སྤྱི་རྒྱལ་གྱི་བྱ་ལོན་
བསྐྱེད་ཚབ་བཏབ་ནི་གི་དཀའ་ངལ་མེད་ཟེར་ཞུ་ནི་ཡིན་མ་ཚད་ འབྲུག་གཞུང་གི་གསོག་
འཛོགས་དངུལ་དེ་ སྤྱི་རྒྱལ་ལུ་བཏབ་དགོ་པའི་བྱ་ལོན་ལས་ལྷན་སྟེ་ཡོད་པ་ལས་ གཤེན་
ཅིག་འབད་སྤྱི་ཁ་གི་བྱ་ལོན་ཚུ་ ག་ར་སྟབས་གཅིག་ཁར་བཏབ་དགོ་རུང་ བཏབ་ཚོག་ཚོག་
ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི།

ཡིན་རུང་མ་འོངས་པ་ལུ་ སྤྱི་འོན་གྱི་གནས་སྟངས་འདི་ མ་འདྲཱ་འབད་
རང་ ཡར་སེང་འགྱོའོང་ཟེར་མཚོ་མས། གཅི་སྟོན་ཟེར་བཅོན་དར་ལ་དང་ཀྱ་རི་ཚུ་སྟོག་
མེ་ལས་འགྲུལ་གྱི་དོན་ལས་ སྤྱི་ཁ་ལས་བསྐྱེད་འགྲུལ་རྒྱ་སྐྱེམ་སྤྱོད་ལེན་དགོས་པ་ཡོད་པ་མ་
ཚད་ བ་སོ་ཚུ་སྟོག་མེ་ལས་འགྲུལ་གྱི་དོན་ལས་ཡང་ སྤྱི་དངུལ་གྱི་བྱ་ལོན་མང་སྲུ་ཅིག་ལེན་
དགོས་པ་ཡོད། མ་གཞི་བསྐྱེད་འགྲུལ་དེ་ཚུ་ག་ར་ འོང་འབབ་བཟོ་ནི་གི་དོན་ལུ་ཡིན་མ་ལས་
དེ་གིས་ ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འོང་འབབ་ཚུ་ ལེ་ཤུ་གིས་ཡར་སེང་འགྱོ་ནི་དང་
དངུལ་གྱི་གནས་སྟངས་ཡང་ སྐྱིང་སྐྱིང་འགྱོ་ནི་ཡིན་མས།

གོང་འཕེལ་གྱི་ལཱ་ཚུ་གི་ནང་གསེས་ལས་ གོང་གསེབ་སྟོག་མེ་བཀམ་སྤྱེལ་དང་
ལམ་སེལ་ནི་སྟོབ་གྲ་བརྒྱབ་ནི་ཚུ་གི་དོན་ལུ་སྟོང་པར་གྲོགས་རམ་བྱིན་མེ་མེད་པ་ལས་ དེ་
ཚུ་གི་དོན་ལུ་ཡང་ སྤྱི་རྒྱལ་གྱི་བསྐྱེད་འགྲུལ་ལེན་དགོས་པ་ཡར་སེང་འགྱོ་ནི་ཡིན་པས།
ཡིན་རུང་ གཞུང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ འབངས་མེ་སེར་གྱི་བདེ་ཐབས་དང་འཚོ་བའི་གནས་
སྟངས་ ཡར་དྲག་བཟོ་ནི་གི་ལཱ་དེ་ གལ་ཆེ་ཤོས་ཅིག་འབད་ཅིས་ནི་འདི་གིས་ འདི་བཟུམ་
མའི་གོང་འཕེལ་གཞི་རྟེན་གྱི་དོན་ལུ་ འགྱོ་སོང་བཏང་དགོས་པ་འདི་ཁག་ཆེ་ཉོག་ཉོ་ཡིན།

དངུལ་འབྲེལ་ལས་ཕྲེ་གོང་འཕེལ།

འབྲུག་གི་དངུལ་འབྲེལ་ལས་ཕྲེ་ཚུ་གིས་ ང་བཅས་རའི་མི་ཚུ་གིས་ བྱ་ལོན་ལེན་
ཞེན་ན་ བསྐྱེན་ཚབ་བཏབ་མ་ཚུ་གས་པའི་དཀའ་ངལ་ཚུ་ སྤྲོ་གོང་ལས་ཉ་གོ་ནི་འདྲི་གིས་
ང་བཅས་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ ལ་རྩེ་བཟང་ཡི་ཟེར་མནོ་ཕ་ཡིན་མས། རྒྱལ་ཡོངས་
ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོའི་འཐུས་མི་ལྷན་རྒྱུ་ཚུ་གིས་མཁུན་གསལ་ལྟར་དུ་རྫོགས་ཨེ་ཤེ་ཡ་
ནང་གི་རྒྱལ་ཁབ་དཔལ་འབྱོར་དར་ཞིང་རྒྱས་པའི་བསྐྱང་ཡོད་མི་ཚུ་ དཔལ་འབྱོར་ཉམས་
རྒྱུད་ཤོར་ཉེ་དཀའ་ངལ་འཐོན་མི་འདྲི་རྒྱ་རྒྱུན་ལེ་ཤེ་ཡོད་རུང་ གཙོ་བོ་ཅིག་དཔལ་འབྱོར་
ཉམས་རྒྱུད་དང་དངུལ་གོང་ ཆག་རྒྱུན་གྱི་དཀའ་ངལ་བྱུང་མི་འདྲི་ དངུལ་འབྲེལ་ལས་ཕྲེ་
ཚུ་གི་ལྷ་ཚུ་ལ་མཐུན་མེད་པ་དང་ ཕྱིའི་བྱ་ལོན་སློམ་ལེན་ནི་འདྲི་གིས་ཡིན་མས། འབྲུག་རྒྱལ་
ཁབ་ནང་ལུ་ དངུལ་འབྲེལ་ལས་ཕྲེ་བཞི་རང་ ཡིན་མ་ལས་ ལས་ཕྲེ་རེ་རེ་བཞིན་དུ་ ཚུ་ལྟེ་
མཐུན་གྱི་ལམ་སྟོན་དང་འཛོན་ཐངས་ བྱུང་པར་ ཅན་གྱི་ལྷོགས་གྲུབ་དགོས་པ་མ་ཚད་ དེ་དང་
བསྐྱེན་པའི་དངུལ་འབྲེལ་གྱི་སྲིད་བྱུས་ཐོག་ལས་ ལག་ལེན་འཐབ་དགོས་པ་གལ་ཆེ། ད་
རེས་མེད་བང་མང་འ་བདག་རེན་པོ་ཆེའི་བཀའ་དོན་དང་ འབྲེལ་དངུལ་འབྲེལ་ལས་ཕྲེ་ཚུ་
ལུ་ བྱ་ལོན་བསྐྱེན་ཚབ་མ་ཐོབ་མི་གི་དཀའ་ངལ་སེལ་ཐབས་ལུ་ བསྐྱེན་འགྲུལ་ལྷན་ཚོགས་
ཡོགས་སུ་བཙུན་ཞེན་ལས་ བྲེམས་མཐུན་དང་ འབྲེལ་ཉེ་ ལག་ལེན་འཐབ་ནི་གི་གྲོགས་རམ་
འབད་ནི་དེ་གིས་ དངུལ་འབྲེལ་ལས་ཕྲེ་ཚུ་དང་ བསྐྱེན་འགྲུལ་ལེན་མི་གཉིས་ཆ་ར་གི་
དཀའ་ངལ་དང་ ལྷབས་མ་བདེ་ཕ་ཚུ་སེལ་ཚུ་གསལ་བཟོ་ཡོད།

ད་རེས་ རྫོགས་ཨེ་ཤེ་ཡའི་རྒྱལ་ཁབ་ཚུ་གི་དཔལ་འབྱོར་གནས་སྐྱངས་གྱི་སྐྱོན་ལུ་
བསྟུན་ད་ ང་བཅས་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་འདི་བསྐྱེན་ཚབ་བསྐྱེན་ལེན་འབད་ནི་ལུ་འཐུས་ཤོར་
མ་བྱུང་བའི་སྤྲོ་གོང་ལས་ མི་དབང་མང་འ་བདག་རེན་པོ་ཆེའི་ཞབས་ལས་ གལ་ཆེ་བའི་

དུས་ཚོད་ཁར་ བཀའ་རྒྱ་ཐབས་མོ་གནང་བ་ཀྱི་ན་བསྐྱེད་ས་ནི་འདི་གིས་ སྐལ་བ་ག་ཅི་འདེ་ཅིག་
བཟང་ཡི་ཐེང་ལྷོ་ནི། གལ་སྲིད་དུས་ཐོག་ལུ་ དཀའ་ངལ་སེལ་མ་ཚུགས་པར་ལུས་སོང་མ་
འདྲམ་ཅིག་འབད་བ་ཅིན་ ང་བཅས་རའི་དངུལ་འབྲེལ་གྱི་ལས་སྡེ་ཚད་ཅིག་ལས་མེད་
པའི་ཁར་ དེ་ཚུ་གི་སློབས་ ལྷགས་ཡང་ཚུང་སུ་ལས་བཀའ་ཉེ་མེད་མི་ལུ་བཟུམ་ད་ ང་
བཅས་རའི་དཔལ་འབྱོར་གྱི་གནས་སྤངས་འདི་ འཚོ་བས་ཅན་གྱི་ཉེན་ཁ་ཅིག་ནང་ཚུད་
ནི་ཡིན་མས།

ཉེ་མ་དཀའ་ངལ་བྱུང་མི་གཙོ་བོ་རང་ དངུལ་ཁང་ཚུ་ནང་ཚུ་ལ་མཐུན་གྱི་ལས་སློབ་
དང་བསྐྱེན་འགྲུལ་བྱེད་མ་དུ་ དབྱེ་ཞིབ་བརྒྱབ་ནི་འེམ་ལུགས་ཚུ་མེད་ནི་འདི་གིས་བྱུང་
ལུག། དེ་རེས་དངུལ་འབྲེལ་ལས་སྡེ་འེམ་འཛིན་སློང་ལེགས་བཅོས་ཀྱི་དོན་ལུ་ བཀོད་བྱུབ་
ཚོགས་པའི་བྱ་སློབ་ལེམ་ལུགས་ཚུ་ སྤྱིང་སྤྱིང་བཟོ་གནང་ཡོད་པ་མ་ཚད་ དེ་ཁར་རྒྱུ་
གཞུང་དངུལ་ལས་དབང་འཛིན་གྱིས་ དངུལ་འབྲེལ་གྱི་སྲིད་བྱུས་དང་ ལས་སློབ་བྱེད་ནི་
རྒྱུ་མ་གཅིག་གིས་མ་དོ་བར་བཟོ་ཉུག་དང་ དངུལ་འབྲེལ་ལས་སྡེ་ཚུ་གི་འཛིན་སློང་ལས་
དོན་ཚུ་ལུ་ཡང་ ལེགས་བཅོས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འབད་དང་འབད་བཞིན་དུ་ཡོད།

འབྲུག་གཞུང་གིས་ དངུལ་འབྲེལ་ལས་སྡེ་ཚུ་ སྤྱིང་སྤྱིང་བཟོ་ནི་དང་ གཅིག་ལས་
གཅིག་ དྲགས་བཟོ་ཐབས་ལུ་ དངུལ་བསྐྱེད་ཀྱི་ཚད་གཞི་ཚུ་དམ་དྲག་མེད་པ་འབད་བཟོ་ཡོད་པ་
མ་ཚད་ བསྐྱེན་འགྲུལ་དང་གསོག་འཛིན་གི་བསྐྱེད་ཚུ་ཡང་ ལས་སྡེ་རང་སོའི་བཀོད་བྱུབ་
ཚོགས་པའི་ཁ་ཐུག་ལས་ དངུལ་གྱི་གནས་གོང་དང་སྲིད་བྱུས་གཞན་ཚུ་དང་འབྲེལ་ཉེ་
འོས་འབབ་བཟོ་སྟེ་ ཐག་བཅད་ཚོགས་འབད་བཟོ་ཡི། འདི་གིས་དངུལ་འབྲེལ་ལས་སྡེ་ཚུ་
གི་བར་ན་ ག་དྲག་གི་བྱུང་པར་ཐོན་ཚུགས་ནི་དང་ སྤར་ལས་ལྷག་པའི་ཚོུགས་གྲུབ་དང་
འགན་འཁུར་འབག་ཚུགས་པ་འགྱུ་བའི་རེ་བ་ཡོད།

དངུལ་གྱི་ལས་སྡེ་ཚུ་ འཛུགས་སྐྱོད་གི་ཚད་གཞི་ཁར་སློང་ཚུ་གསལ་བཟོ་ནི་དང་སྐྱོད་
 སྐྱོད་བཟོ་ཐབས་ལུ་ འབྲུག་གཞུང་གིས་ཨེ་ཤེ་ཡའི་གོང་འཕེལ་དངུལ་ཁར་དང་སི་གྱི་བོད་
 གཉེས་ལུ་ འབྲུག་རྒྱལ་ཡོངས་དངུལ་ཁར་མ་དངུལ་གྱི་དཔྱ་བགོ་བརྒྱུ་ཚུ་ ༢༠% རེ་འི་བགོ་
 བཤའ་ཉེ་ཚེ་ག་པའི་ཐོམ་ལམ་སློང་ཡོད། འདི་གིས་འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་དངུལ་ཁར་ལུ་
 འཛུགས་སྐྱོད་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཉམས་སྤྱོད་ས་དང་རིག་ཅལ་དེ་ལས་སྤྱི་རྒྱལ་གྱི་བརྩོམ་རྟོགས་དང་
 གཅིག་ཁར་ འཛུགས་སྐྱོད་ཡོངས་འབྲེལ་ཐོག་ལས་རྒྱལ་སྤྱིའི་བྱུང་ཚུ་ས་དང་བརྒྱན་པའི་ཁེ་
 མན་ཚུ་ཐོབ་པའི་རེ་བ་ཡོད། འདི་གིས་མ་ཚད་པར་ འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་དངུལ་ཁར་ལུ་
 འབྲུག་གི་དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་དོན་ལུ་ ལག་ཆེ་བའི་འཛུགས་སྐྱོད་རྒྱལ་སྤྱིའི་བར་ན་
 དངུལ་གཏོང་ལེན་གྱི་ཕྱོགས་གྲུབ་ཚུ་ཡང་ཐོབ་ཚུ་གསལ་བཟོ་ནི་དོན་ལུ་ཨིན།

རྒྱལ་གཞུང་དངུལ་ལས་དབང་འཛོལ་གྱི་ལས་སྡེ་དང་བཟོ་རྟོག་དེ་ལས་སྤྱོགས་
 རམ་བྱེན་མའི་རྒྱལ་ཁབ་ཚུ་གི་རིག་ཅལ་སྤྱོགས་རམ་ཐོག་ལས་འབད་ ར་བཅས་རའི་
 དངུལ་འབྲེལ་ལས་སྡེ་ཚུ་ འཛོལ་སྐྱོད་འབད་ཐངས་གྱི་ཕྱོགས་གྲུབ་ལུ་མན་པ་སློམ་བྱུང་
 ཡོད་པ་བཞིན་དུ་ འབྲུག་གི་དངུལ་འབྲེལ་ལས་སྡེ་ཚུ་གིས་ཡང་ ལཱ་རིགས་གྱི་ཕྱོག་གྲུབ་དང་
 ཚུ་ལ་ལྟན་གྱི་སྲིད་བྱུས་དང་འགན་ཁུར་ཚུ་ འབག་ཚུ་འཕེལ་འབྱུང་ཚུ་དང་ལྟན་
 ཚུ་གསལ་འབད་དགོ། དེ་མ་ཚད་ནང་འཁོད་གྱི་ཕྱོགས་གྲུབ་རྒྱུ་གཅིག་གིས་ དངུལ་
 འབྲེལ་ལས་སྡེ་དག་ཤོས་གྱི་གངས་སུ་མེ་ཚུ་ད། ཁོང་ཚུ་ལཱ་བརྩོན་འབྲུལ་གྱི་འགན་རྒྱ་ལག་
 ལེན་འཐབ་ཚུ་གསལ་པའི་ཚུ་ལ་མཐུན་གྱི་བྱིན་ལཱ་ལཱ་ལཱ་ལཱ་ལཱ་ལཱ་ལཱ་ལཱ་ལཱ་ལཱ་ལཱ་
 ལཱ་
 དངུལ་འབྲེལ་ལས་སྡེ་ཚུ་ལཱ་གོའོད་ཉེན་ཡོད་ནི་འདི་གིས་ གསོག་འཛོག་གི་ལཱ་དང་ཁེ་སྤྱོད་
 གྱི་ལཱ་ཚུ་ གཞུང་གི་བཀའ་དོན་དང་འབྲེལ་ཏེ་གྲུབ་ཚུ་གསལ་པ་ལཱ་ལག་འོང་ནི་ཨིན་མས།
 མདོར་བཟུ་བཅེན་ ར་བཅས་རའི་དངུལ་འབྲེལ་ལས་སྡེ་སྐྱོད་སྐྱོད་འདི་ རྒྱལ་ཁབ་གྱི་དཔལ་

འབྱོར་དང་གོང་འཕེལ་ཡར་འཕར་གཏང་ནི་དང་སྐྱེས་སྤྲེལ་སྤྱིར་སྤྱོད་བཟོ་ཐབས་ལུ་མེད་
ཐབས་མེད་པར་མཐོ་བའི་ལས་སྤྲེལ་ཅིག་ཡིན་ཟེར་ཞུ་ནི།

སྐྱེས་སྤྲེལ་གོང་འཕེལ།

སྐྱེས་སྤྲེལ་གོང་འཕེལ་ཡར་དྲག་བཟོ་དོན་ལུ་ང་བཅས་གཞུང་གིས་སློབ་སྦྱོར་གི་རྒྱབ་
སྐྱོར་དང་ཚོང་ལས་གོང་འཕེལ་ལས་རིམ་ཚུ་ནང་འབྲེལ་མཐུན་དེ་རང་རྒྱབ་སྐྱོར་མཛད་དེ་
ཡོད་པ་ཡིན། མ་གཞི་ཚོང་ལས་ཚུང་ཀུའི་རིགས་གོང་འཕེལ་སོང་ཡོད་རུང་བཟོ་གྲུ་ཚུ་
གི་ལ་ཐུག་ལུ་གོང་འཕེལ་གྱི་བྱུང་པར་སློམ་ཅིག་རང་སློབ་ཞེ་ལུ་དོ་རུང་ཤུའ་བཏོན་དགོས་པ་
ཡོད། དེ་ལ་ལུ་ཅ་དངོས་ནང་འདྲེན་དང་སྤྱི་དངུལ་བརྗེ་སོར་ཐོབ་ནི་གི་ལམ་ལུ་ཚུ་བདེ་
རྒྱབས་ཡངས་ཏོག་ཏོ་འབད་མ་ལས་བཏོན་ཏེ་ཅ་དངོས་ནང་འདྲེན་འབད་མི་ནང་གཙོ་
བོ་སློབ་སྤྲེལ་གྱི་ཅ་ཆ་ས་མཐོ་སྐྱབ་གྱུང་ས་ལ་ཡར་སེང་སོང་ཡོད་པ་མ་གཏོགས། སྤྱིར་བཙོང་
ཚོང་ལས་དང་ལྷག་པར་དུ་སྤྱི་དངུལ་འོང་འབབ་ཚོང་འབྲེལ་ཐད་སྐྱེས་སྤྲེལ་གིས་ཡར་
རྒྱས་སློམ་གཏང་མ་ཚུ་གས་པར་སྡོད་ཡོད།

རྒྱལ་ཁབ་ནང་འཁོད་ལུ་ཉེ་ཚོང་འཐབ་ས་ཚུང་ཀུ་ཅིག་ལས་མེད་པའི་ཁར་ཁོ་སྤྱིར་
གྱི་མ་དངུལ་བཅུ་གས་སའི་གོ་སྐབས་དཀོན་དྲག་འབད་མ་ལས་སྐྱེས་སྤྲེལ་ཡར་རྒྱས་འགྱུ་མ་
ཚུ་གས་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་སློམ་ཤོས་ཅིག་རང་འདི་ཡིན་མས། འདི་གིས་འབད་དངུལ་གྱི་བསྐྱེན་
འགྲུལ་ལེན་མེ་ལེ་ཤ་མ་འཐོན་པར་དངུལ་འབྲེལ་ལས་སྤྲེལ་ཡང་དངུལ་ལྷག་འཐོན་ཏེ་ཁོ་
སང་བཟོ་མ་ཚུ་གས་པའི་དཀའ་ངལ་འཐོན་ཏེ་ཡོད་མེ་འདི་ལུ་བལྟ་མ་དེ་དཔལ་འབྱོར་གོང་
འཕེལ་ལག་ལེན་འཐབ་མེ་ཉུང་སུ་ཅིག་ལས་མེད་པའི་ཁར་སྐྱེས་སྤྲེལ་ལུ་ཤུགས་བཏགས་
མ་ཚུ་གས་པའི་རྟགས་མཚན་ཡང་སློབ་མ་ཡིན་མས། གཞུང་ལས་རྒྱལ་གཞུང་འགན་ལེན་
དངུལ་ཚོང་བརྗེ་སོར་གྱི་གོ་སྐབས་གནང་སྟེ་འབད་རུང་བགོ་བཤའ་ཉེ་བཙོང་འཐབ་མེ་

མེད་པའི་དཀའ་ངལ་བྱུང་སྟེ་ཡོད་པ་མ་ཚད། འགན་ལེན་འཆང་མི་ཚུ་ཡང་ ཅ་བ་རང་
བགོ་བཤའའི་ཁེ་སང་སྐོར་ལས་ཚ་གུང་ལང་མ་མ་གཏོགས་ བགོ་བཤའའི་མ་འོངས་པའི་
གནས་གོང་ལུ་བཙུང་མཐོང་བསྐྱེད་མི་མེན་ལུག།

འདི་གིས་འབད་བགོ་བཤའའ་དང་དངུལ་གྱི་ཚོང་འབྲེལ་གོང་འཕེལ་ལཱ་ཚུ་ཡང་
ལུགས་འཐོན་མ་ཚུགས་པར་ལུས་ནི་ཨིན་མས།

གཞུང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་སྐྱེར་སྟེ་ཚུ་ག་འདེད་ཀྱི་དྲག་དྲག་སྐྱིང་སྐྱིང་བཟོ་ནི་ལུ་ཐུགས་ཐག་
བཅད་དེ་སྐྱེར་སྟེ་ཚུ་ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་གཏང་ནི་གི་ལས་རིམ་ཚུ་འབྲོམ་ཐུག་དེ་རང་
ལག་ལེན་འཐབ་ནི་ཨིན། ག་ཅི་མ་ཟེར་བ་ཅིན་སྐྱེར་སྟེ་ཚུ་འཕུལ་རང་ག་འདེམ་གྲོགས་
མགྲོགས་རྒྱུ་ཁབ་ནང་དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་གྱི་ཁག་འགན་སྲུམ་འབག་སྟེ་མི་ཚུ་ལུ་
གཡོག་ལཱ་སྐྱོད་ནི་དང་ཁེ་སྐྱོར་གྱི་ཚོང་འབྲེལ་ལཱ་ལེན་འཐབ་དགོས་པ་ཨིན་མས་ལས་
བཟོན་ཏེ་འབྲུག་གཞུང་གིས་རྒྱལ་གཞུང་ཉེན་བཅོལ་ལས་འཛོན་དང་དཔལ་ལྷན་ཅི་ས་
དབང་འཛོན་དེ་ལས་འབྲུག་གི་ཚོང་ལས་སྟེ་ཚུ་བཅའ་ཁེ་སང་སྐོམ་ཡོད་མེད་ལས་སྟེ་
ཚུ་ནང་གཞུང་གི་མ་ཅུང་བགོ་བཤའའ་ལུས་ཏེ་ཡོད་མི་ཚུ་སྐྱེར་སྟེ་ལུ་གནང་ནི་གི་གྲོས་ཚེད་
མཛད་དེ་ཡོད། མི་དབང་མང་འབད་ག་རིན་པོ་ཆེ་འི་དགོངས་བཞེད་དང་འབྲེལ་ཏེ་བགོ་
བཤའའ་འདི་ཚུ་རྒྱལ་གཞུང་འགན་ལེན་དངུལ་ཚོང་བཞེ་སོར་བརྒྱུད་དེ་དང་པ་རང་ཐིམ་
སྲུག་དང་སྲུང་ཚོགས་སྐྱིང་གི་སྤྱི་ལ་གི་རྫོང་ཁག་ཚུ་ནང་ཡོད་མི་བགོ་བཤའའ་ཚུང་ཀྱུ་ཉེ་མི་ཚུ་
ལུ་ཐོབ་ནི་ཡོད་པ་འབད་བཅོང་ནི་གི་གོ་སྐབས་ག་ར་ལུ་འདྲ་མཉམ་ཐོབ་ཐབས་ཡོད་པ་བཟོ་
ནི་ཨིན།

མི་དབང་མང་འབད་ག་རིན་པོ་ཆེ་འི་ཞབས་ཀྱི་སྤྱི་དྲུས་སྐྱེར་སྟེ་གོང་འཕེལ་དང་
གཞི་ཉེན་རྒྱ་ཆེ་མ་འབད་བཟོ་ནི་གི་དགོངས་བཞེད་ལེགས་ཤོམ་པས་འགྲུབ་དགོ་པ་ཅིན་
དང་འདོད་ཡོད་མི་ག་ར་ལུ་གོ་སྐབས་འདྲན་འདྲན་གི་གནས་སྤངས་སྲུང་སྲུང་ཚོགས་པ་

ཡོད་པ་ཅིན་ ཀྱང་མ་གཅིག་འབྲུག་ཚུགས་ནི་ཡིན་མ་ལས་བརྟེན་ འབྲུག་གཞུང་གིས་གོ་
ཡང་ས་ཉོག་ཉོ་དང་ ལ་གསལ་ཉོག་ཉོ་གི་བྲིམ་ས་ལུགས་བཅའ་གནང་དགོས་པ་ཡོད། ང་
བཅས་ཀྱིས་སྐར་སྤེའི་ལྷོགས་གྲུབ་ཡར་སེང་དང་ མ་འོངས་པའི་མི་རབས་ཚུ་ལུ་
གཡོག་རྒྱ་ཆེ་མ་འབད་སྤོད་ནི་གི་འགན་ཁག་

སྤོམ་འབག་ཚུགས་པའི་གཞི་རྟེན་རྒྱ་ཆེ་མ་འབད་བཟོ་ཐབས་ལུ་བཙོན་ལྷགས་མ་
བསྐྱེད་པར་ སྤོད་ཐབས་ཚ་བ་ལས་མེད་ཟེར་ཞུ་ནི་ཡིན།

དགོངས་ཞུའི་གསོལ་རས་ཀྱི་འཆར་གཞི།

རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཆེན་པོའི་འཇུག་མི་ཡོངས་ཀྱིས་ མ་མཁུན་མ་ཚ་ལས་
རང་མེད། ང་བཅས་འབྲུག་གཞུང་གི་ཞི་གཡོག་ནང་སྤྲུལ་ཞུ་མི་གི་གྲངས་འབོར་ཉུང་སུ་
ཅིག་དང་ འཛོན་སྤྱངས་ཆེ་ཉོག་ཉོ་ དྲང་བདེན་ལོ་ནའི་ཐོག་ལས་སྤྲུལ་ཞུ་མི་གཙང་ཚ་
དགོས་པ་དེ་ག་ནི་ལས་གཡེ་ཤོས་ཅིག་འབད་བཅིམ་ཡིན། འདས་པའི་ཅིས་ལོ་ རྒྱ་
ཡུན་ལུ་ ཞི་གཡོག་ལེན་ཤོམ་བཟོ་ ཞི་དང་ ལོང་གི་བདེ་ཐབས་ཡར་དྲག་བཟོ་ཐབས་ལུ་
གཞུང་གིས་ཞི་གཡོག་པ་ཚུ་གི་དངུལ་ཤོགས་དང་ཟད་འཇུག་རིགས་ ག་ར་ཡར་སེང་
མཛེད་ཅི་ ཡིན་ཉེ་རང་འབད་ས་ཅིག་རུང་ ད་རེས་ཀྱི་དུས་དང་འབྲེལ་མ་དགོངས་ཞུའི་
གསོལ་རས་དང་ འཚོ་རྟེན་མ་དངུལ་ཚུ་ལང་མ་འབད་མེད་པ་ལས་བརྟེན་ མི་དབང་
མང་འབད་ག་རིན་པོ་ཆེ་གིས་ གཞུང་གཡོག་དགོངས་ཞུའི་གསོལ་རས་ཀྱི་འཆར་གཞི་
ཅིག་ལོགས་སུ་བཟོ་བ་ཅིན་ ག་དེ་སྤོམ་འོང་ག་བཏུབ་མ་བཏུབ་ཚུ་བརྟེན་དཔུང་འབད་དེ་བརྟེན་
དགོས་པ་འབད་ དངུལ་ཅིས་ལྷན་ཁག་ལུ་བཀའ་གནང་ཡོད། བཀའ་བཞིན་དུ་འབད་

དངུལ་ཅེས་ལྟན་ལག་གིས་ ཡུལ་ནང་དྲི་པ་ལས་ རིག་ཅུལ་གྲོགས་རམ་ལེན་ཞིན་ན་ ང་བཅས་
འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཞི་གཡོག་པ་ཚུ་གི་ཁེ་ཕན་གྱི་དོན་ལུ་དགོངས་ལཱ་ཞུ་འེགས་ལ་རས་ཀྱི་
འཆར་གཞི་ག་ཅི་བཟུམ་ཅིག་བཟོ་བ་ཅིན་དྲག་ག་དང་ གཞུང་ལུ་ཟད་གོན་ག་འདེ་ ཅིག་
གནས་འོང་ག་ཚུ་ཡང་ སེམས་ཁར་བཞག་སྟེ་བཏག་དཔུད་འབད་ཡི་ཟེར་ལུ་ནི་ཨིན།

མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་གིས་ ཟླ་༥ པའི་ཚེས་༩ ལུ་རྒྱལ་གཞུང་ཞི་
གཡོག་ལྟན་ཚོགས་ལུ་ བཀའ་གནང་བའི་བཀའ་དོན་ནང་ལུ་ཞི་གཡོག་པ་ཚུ་གིས་ གཞུང་
དང་རྒྱལ་ཁབ་ལུ་བཅེ་བཀའ་དང་ དད་དམ་ལྟན་མེད་ཀྱི་སྐོལ་ས་ ཕུག་ལུ་ཚུགས་པ་བཟོ་ཐབས་
ལུ་ ཞི་གཡོག་པ་ཚུ་ དགོངས་ལཱ་བཟོ་བའི་ལུ་ལས་ ཁོང་གི་ཁེ་ཕན་དང་བདེ་ཐབས་ཚུ་ ཡར་
དྲག་བཟོ་ནི་འདི་ གཞུང་གིས་དགོངས་བཞེད་ཨིན་ཟེར་གསུངས་ཡིད། ད་རེས་ཀྱི་ལམ་
ལུགས་ལྟར་དུ་འབད་བ་ཅིན་ ཞི་གཡོག་པ་ཚུ་དགོངས་ལཱ་ཞུ་འེབད་བའི་སྐབས་ལུ་ འཚོ་རྟེན་
མ་དངུལ་བསགས་ཏེ་ཡོད་མི་དང་གཅིག་ཁར་ ཟུགས་བཅེ་འེགས་ལ་རས་ལག་སྟོན་མཐོ་
ཤོས་ དངུལ་ཀྲམ་ ༡༠༠,༠༠༠.༠༠ ཚུ་ཚོད་ཐོབ་ནི་ཡོད་ཨིན། ད་རེས་དུས་ཀྱི་འགྲུལ་བུ་དང་
བརྒྱུན་ཏེ་ དགོངས་ལཱ་ཞུ་འེགས་ལ་རས་ཀྱི་བརྟེན་ཚུ་ཡང་ སེང་འབད་ནི་དང་ ཡང་ན་
གཞུང་གི་ཟད་གོན་དང་ དགོངས་ལཱ་ཞུ་འེབད་མི་ཚུ་གི་ཁེ་ཕན་མཐོ་བསམ་བཏང་སྟེ་ དགོངས་
ལཱ་ཞུ་འེགས་ལ་རས་ཀྱི་འཆར་གཞི་འམ་ལུགས་གསར་པ་ཅིག་བཟོ་གས་ཐབས་འབད་ནི་དེ་
ག་ནི་ལས་གལ་ཆེ་མ་འབད་འཐོན་ཡིད། མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་གིས་ གོང་
གསལ་གདམ་ཁ་འདི་གཉེས་ལས་ག་འདི་དྲག་ག་ རྒྱལ་གཞུང་ཞི་གཡོག་ལྟན་ཚོགས་ཀྱི་
འཇུག་མི་ཚུ་དང་ དངུལ་ཅེས་ལྟན་ལག་༩ ཀྱིས་མ་བཏུབ་བཏུབ་འབད་བཟུང་གོས་ལུ་འབད་
བཀའ་གནང་ཡོད་མ་ཚུ་ད་ གྲོས་འཆར་འདི་གིས་མཐའ་དཔུད་འབད་བའི་སྐབས་ ཞི་
གཡོག་པ་ཚུ་གི་བསམ་འཆར་ཚུ་ཡང་ ལེན་དགོས་ལུ་འབད་བཀའ་གནང་ཡོད་ཟེར་ལུ་
ནི་ཨིན།

དཔལ་འབྱོར་གྱི་རེ་འདོད།

ང་བཅས་ར་འེ་རྒྱལ་ཁབ་འདི་སྐྱོབ་ས་ཚུད་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཡིན་ནི་འདི་གིས་རྒྱ་
མཚོ་འེ་གྲུ་ལམ་སོགས་ཐད་ཀར་དུ་མེད་པ་ལས་རྒྱལ་འདྲེན་གཞི་རྟེན་གྱི་དཀའ་ངལ་དང་མེ་
སྐྱོབ་ས་ཀྱིས་མ་ལང་བའི་དཀའ་ངལ་རྒྱལ་ཁབ་ནང་འཁོད་ལུ་ཉེ་ཚོང་འབྲེལ་ས་ཚུང་བའི་
དཀའ་ངལ་ལེ་ཤ་ཡོད་པ་ཡིན་རུང་། ང་བཅས་ར་འེ་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ནང་འཛེམ་སྤྱིང་རྒྱལ་
ཁབ་གཞན་ཚུ་ནང་མེད་པའི་ས་གཏེར་དང་མཛེས་ཉེན་ཉེ་གི་གང་ས་རེ་དེ་ལས་སློག་ལུགས་
གྱི་འཕྲོད་ཁུངས་དང་རང་བཞིན་གྱི་གནས་སྤངས་སུ་སྤྲོད་གསུམ་མཚོ་གསུམ་པའི་དཔལ་དང་ལྡན་
པའི་རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་ཡིན། དེ་མཚན་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་འབངས་མེ་སེར་གྱི་བདེ་
ཐབས་ལོན་ལུ་ཐུགས་བཞེད་གནང་མ་གནང་སར་བཞུགས་མེ་སྤྲོད་མེད་པའི་དབུ་འཁྲིད་
དམ་པའི་འོག་ལུ་གཞུང་བཅུ་ཉེན་ཉེ་འབད་ཡོད་མེ་འདི་ང་བཅས་ར་འེ་ག་ནི་ལས་ཡང་
རྒྱལ་བ་བཟང་མས་ཟེར་ཞུ་ནི་དང་། ལྷག་པར་དུ་གོང་འཕེལ་གྱི་འཆར་གཞིའི་ལས་རེ་མ་
ཚུ་དང་དེའི་ནང་དོན་ཉེད་ལས་གོང་འཕེལ་གྱི་གཞི་རྟེན་ལེས་རེ་ག་དང་སློག་མེ་ཚུ་གིས་
དཔལ་འབྱོར་གྱི་ལས་དོན་ག་ར་ཡར་རྒྱས་བཏང་ནི་ལུ་མཁོ་བའི་མང་གཞི་བཅུགས་ཉེ་
ཡོད། དེ་འབད་ནི་འདི་གིས་ད་རེས་ང་བཅས་ཚ་བྱབ་སྤྱོད་མེ་སྤྱོད་བའི་དཔལ་འབྱོར་
ཡར་རྒྱས་དང་གོང་འཕེལ་གྱི་གྲུབ་འབྲས་ལྡན་པའི་ལས་རེ་མ་དང་མཉམ་གཅིག་ལོ་ངོ་
སྤོང་ཕྱག་གསུམ་ཅིག་ནང་འཇུག་ནི་གི་དོན་ལུ་མཁོ་བའི་མཐུན་ཉེན་ག་ར་སུན་སུམ་
ཚོ་གསུམ་ཉེ་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི་ཡིན།

འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་གཡོག་ལུ་སྤྱོད་ནིའི་ས་ཁོངས་ཡོད་མེ་གིས་མ་དོ་བར་དོ་རུང་
ལོ་བཟླ་ར་བཞིན་དུ་ན་གཞོན་སྤོང་ཕྱག་སྤོང་ཕྱག་ལུ་གཡོག་ལུ་གི་སྐབས་བྱེན་ས་གོང་
འཕེལ་བཏང་དགོས་པ་དང་ཟེར་འགྲོ་གཏང་དགོས་པ་ལེ་ཤ་ཡོད། ང་བཅས་རྒྱལ་ཁབ་འགྲུལ་

སྒྲོམ་ཚུ་གིས་ཡང་ གཡོག་འཚོལ་མི་འདི་ཚུ་ག་ར་ལུ་ ལཱ་གཡོག་བྱེད་མི་ཚར་ནི་ཨིན་མ་
ལས་ ང་བཅས་ཀྱིས་གཡོག་ལཱ་བྱེད་ནི་དང་ དཔལ་འབྱོར་འཐོན་ཁུངས་ཀྱི་གཞི་རྟེན་ རྒྱ་
ཚེ་དྲག་བཟོ་ནི་གི་དོན་ལུ་ཚོང་ལཱ་མ་འདྲམ་ རྣམ་པ་སྣ་ཚོ་གསལ་ཡར་རྒྱས་བཟོ་དགོས་པ་ག་ནི་
ལས་ ལག་ཆེ་མ་འབད་འཐོན་ཏེ་ཡོད།

རྒྱལ་ཁབ་ནང་ ཚོང་ལཱ་གི་ས་ཁོངས་ཉུང་ནི་འདི་གིས་ ཚོང་ལཱ་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་དོན་
དག་ འགྲུབ་དགོས་ཅིན་ རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཁབ་དང་ རྒྱལ་ཁབ་གཞན་དང་ གཅིག་ཁར་ སྤྱིར་ཚོང་
གི་ལག་ལེན་འཐབ་ཐོག་ལས་ རྒྱང་མ་གཅིག་དོན་དག་འགྲུབ་ཚུ་གསལ་ནི་ཨིན་མ་ལས། འགྲུབ་
རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་ འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་ཚུ་དང་ གཅིག་ཁར་ མ་དངུལ་དང་ རིག་ཅུལ་
དེ་ལས་ རྒྱ་གར་ནང་གི་སྤྱིར་ཚོང་གི་ཚོང་ལས་ཚུ་དང་ འགྲན་བསྡུར་འབད་དགོས་པ་ཡོད།
དེ་སྤྱི་འགྲན་བསྡུར་འབད་ཚུ་གསལ་མེ་ཚུ་གསལ་འདི་ ཅ་དངོས་ཀྱི་སྤྱིས་ཚད་དང་གོང་ཚད་ལུ་
རག་ལས་ནི་ཨིན་མ་ལས་ འགྲན་བསྡུར་འབད་ཚུ་གསལ་བཟོ་ཐབས་ལུ་ ང་བཅས་ར་འི་ལཱ་
འབད་མི་ཚུ་གི་རིག་ཅུལ་གོང་འཕེལ་བཏང་སྟེ་ ལཱ་གི་ཕྱོགས་གྲུབ་ཅན་ལུ་བཟོ་ནི་དང་ དེང་
སང་གི་འཕྲུལ་ཆས་ཚུ་ལག་ལེན་འཐབ་ཚུ་གསལ་བཟོ་དགོ། གནད་དོན་འདི་ལུ་བཟོ་ཏེ་
གཞུང་གི་ཁུག་ལས་ སྤྱིར་བཏང་ཤེས་ཡོན་ལུ་གཙོ་བོར་བཏོན་ནི་དང་ སློམ་སུཚ་ན་རིག་
གི་ཤེས་ཡོན་འཕྲོ་མཐུན་དེ་རང་ཡར་དྲག་གཏང་དགོས་པ་ ག་ནི་ལས་གལ་ཆེ་བའི་རྒྱབ་ས་
ལུ་ དེ་རིས་ཁམས་ཅིག་ཁར་ མི་དབང་མང་འབད་ག་རིན་པོ་ཆེ་འི་ཞབས་ལས་ བདེ་བ་ཐང་
གི་བཟོ་རིག་སློབ་གྲྭ་འདི་ བཟོ་རིག་མཐོ་རིམ་སློབ་གྲྭ་ལུ་ཡར་སེང་མཛད་གནང་ནི་འདི་ དུས་
ཚོད་དང་ འབྲེལ་མ་དེ་ལུ་ ཤིན་ཏུ་ནས་ཀྱང་ འོས་འབབ་ལྡན་པའི་དགོངས་བཞེད་བཟང་པོ་
ཅིག་ཨིན་མས་ཟེར་ཞུ་ནི།

འཛམ་གླིང་གི་དཔལ་འབྱོར་དང་ གཅིག་ཁར་ ང་བཅས་རང་དག་འབྱོམ་མེད་པར་
འབྲེལ་བ་འཐབ་དགོ་པའི་ལཱ་ཅིག་ཨིན་ནི་འདི་གིས་ ཏེ་མ་ལས་རང་འབྲེལ་བ་བྱུང་སྟེ་

ཡོད་པ་བཞིན་དུ་ ལྷ་ལས་པར་ཡང་ འཛམ་གླིང་གི་གཞོན་སྐོན་ཚུ་ལས་ ང་བཅས་ཟུར་ཐབས་
 ཅ་བ་ལས་ འབད་མ་ཚུ་གསལ་མི་ འདི་ཨིན། འདི་གིས་ འབད་ ང་བཅས་ཀྱིས་ འོས་ འབབ་
 ཡོད་པའི་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ཐོག་ལས་ འཛམ་གླིང་དང་ འབྲེལ་བ་འབད་དེ་ འཛམ་གླིང་གི་ལེ་
 ཕན་ཚུ་ཐོབ་ནི་གི་ཐབས་ཤེས་བཏོན་དགོས་པ་ཨིན། དེ་ཡང་ ཐབས་ཤེས་ཚུ་ལས་གཙོ་བོ་
 འདི་རང་ སྤྱི་རྒྱུ་ཚོང་དང་ ལུ་མེད་ཚོང་ འབྲེལ་གོང་ འཕེལ་ཏང་ནི་ལུ་ རྒྱ་གསལ་བཏོན་
 དགོས་པ་ཡོད་མི་དང་ གཅིག་ཁར་ ང་བཅས་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དོན་ལུ་ གནམ་མེད་ས་མེད་
 གལ་ཆེ་དྲག་ཅིག་ སུ་ལོན་བཏབ་ནི་ གི་དོན་ལུ་དང་ བང་ འདྲན་མཁོ་སྐྱབ་ཡར་སེང་ འགྲོ་
 མི་དང་ ཡར་ཐོན་ཅན་གྱི་ འབྲེལ་ཆས་མཁོ་སྐྱབ་ཀྱི་མ་དངུལ་ ཡར་སེང་ འབད་ཐབས་ལུ་ སྤྱི་
 དངུལ་གྱི་ འོང་ འབབ་གང་མང་བཟོ་ནི་ འདི་ཨིན་མས་ཟེར་ཞུ་ནི།

མཇུག་དོན།

ང་བཅས་རའི་ དངུལ་ཚུ་ འཛམ་གླིང་གི་ལག་ལེན་ཚུ་ ཚུ་ལ་བཞིན་དུ་ ཡོད་པའི་གྲུབ་
 འབྲས་ལས་བརྟེན་ཏེ་ ཚེས་ལོ་ ༡༩༩༥-༩༩ འདི་ཡང་ འདས་པའི་ལོ་འཁོར་བཞིན་དུ་
 འོང་ འབབ་ཀྱི་དངུལ་ལྷན་གྲངས་བཅས་པ་ འབད་ མཇུག་བཟུ་ཚུ་གསལ་པའི་རེ་བ་སྐྱོམ་ཡོད།
 དེ་ལས་ འཆར་གཞི་ ༥ པའི་ལོ་ ༨༠ ཆར་གི་གྲུབ་འབྲས་ལེན་ཤོམ་ཐོན་སེང་པ་ཅིན་
 འཆར་གཞི་ ༥ པའི་དམེན་ལུ་ འགྲུབ་དགོས་པ་ག་ར་དང་ དངུལ་ འབྲེལ་གྱི་དམིགས་དོན་
 དང་ བཅས་པའི་གྲུབ་འབྲས་ལེགས་ཤོམ་ འབད་མཐར་ འབྲེལ་ཚུ་གསལ་ལུ་ ཐེ་ཚོམ་ག་ནི་
 ཡང་མེད།

གཞུང་གི་ཟུང་གོན་ཡར་སེང་ འགྲུམ་ལས་བརྟེན་ཏེ་ ལས་འགྲུལ་སྐྱོམ་ཚུ་ ལག་ལེན་
 འཐབ་ནི་རིམ་པར་ཡར་དྲག་ འགྲུམ་དང་ ང་བཅས་རའི་དཔལ་འབྱོར་རང་བཞིན་མེད་པར་

ཡར་དྲག་འགྲོལ་ཡིན། དེ་གིས་སྐྱེས་སྤེལ་ཡང་སྐྱེས་འདྲེན་གྱི་ལྷ་དང་ཁྱིམ་བཟོ་མཁོ་སྐྱབ་
སྤོད་ནི་ལག་འབག་ལྷ་དང་བཟོ་བསྐྱེན་གྱི་ལྷ་ཚུ་ནང་སྲར་ལས་ལྷག་པའི་ཁེ་ཕན་གྱི་ལྷ་ནང་
བཅའ་མར་གཏོགས་ནི་གོ་སྐབས་འཐོབ་ནི་ཡིན།

དེ་ལར་རྒྱལ་ཁབ་ནང་འཁོད་ཀྱི་འཐོན་ཁུངས་སྤྱོད་ནིའི་གྲུབ་འབྲས་མཐར་འཁྱོལ་
བྱུང་མ་ལས་བརྟེན་ཏེ་ང་བཅས་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གོང་འཕེལ་ལྷ་ནང་གྲོགས་རམ་བྱིན་
མི་གི་ཆ་རོལ་ཚུ་ལས་ཡང་རྒྱབ་སྐྱོར་གྱི་རིམ་པ་ཚུ་འཕྲོ་མཐུན་དེ་རང་ཐོབ་པའི་བསྐྱར་ཡོད།
རྒྱལ་ཁབ་གཞན་ཚུ་གི་ནང་ལུ་གྲོགས་རམ་གྱི་གནས་སྤངས་ཞན་སུ་ཅིག་ལས་མེད་རུང་ང་
བཅས་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ལུ་གོའ་རམ་གྱི་མ་དངུལ་ཚུ་ལག་ལེན་ཚུ་ལ་བཞིན་འཐབ་ཡོད་
ནི་འདྲི་གིས་འབྲུག་ལུ་སྤྱི་རྒྱལ་གྱི་གྲོགས་རམ་ཡར་ལེན་འགྲོད། དེ་ལས་བརྟེན་ང་བཅས་
འབྲུག་ལུ་རིག་ཅེས་དང་དངུལ་འབྲེལ་གྱི་གོའ་རམ་རྒྱབ་སྐྱོར་མཛད་མེ་མཐུན་བཤེས་རྒྱལ་
ཁབ་ཚུ་དང་འཛམ་གླིང་རྒྱལ་སྤྱིའི་ལས་ཁུངས་ག་ར་ལུ་འབྲུག་གཞུང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་
དངུལ་ཅེས་ལྷན་ཁག་གིས་ཉིང་དྲངས་མའི་དཀྱིལ་ལས་བཀའ་དྲིན་དྲན་གསོ་ལྷུ་ནི་ཡིན།
ལྷག་པར་དུ་ང་བཅས་རའི་སྤོན་གོང་ལས་ཀྱི་མཐུན་བཤེས་རྒྱལ་ཁབ་རྒྱ་གར་གཞུང་ལུ་ང་
བཅས་འབྲུག་ལུ་འཆར་གཞི་འགོ་དང་པ་བཅུགས་པའི་སྐབས་ལས་རང་ལྷག་བསམ་
ནམ་དག་གི་ཐོག་ལས་གྲོགས་རམ་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་མཛད་གནང་མེ་འདྲི་ལུ་ཤིན་ཏུ་ནས་
བརྟེན་ཆེ་བེད་ལྷུ་ནི་ཡིན།

ང་བཅས་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་འདྲི་ནང་ཁེ་སྐྱེས་གྱི་ལྷ་སྤོམ་ཚུ་དང་གོང་འཕེལ་གྱི་
གཞི་རྟེན་ཡར་དྲག་མི་སྟོབས་ཀྱི་ལྷོགས་གྲུབ་ཚུ་དང་མི་སྤེའི་དཔལ་འབྱོར་གནས་སྤངས་
ཚུ་ལེགས་ཤོམ་ཡོད་པའི་གྲུབ་འབྲས་ལས་བརྟེན་སྲར་བས་ལྷག་པའི་གོང་འཕེལ་དར་
ཞིང་རྒྱས་ཏེ་བདེ་སྐྱོད་སྲན་སུམ་ཚོགས་པའི་བསྐྱེད་བཟང་པོའི་དུས་སྐབས་ལེགས་ཤོམ་
ཅིག་ནང་འཇུག་ནི་འབད་དོ་བེད་ལྷུ་ནི་ཡིན།

ད་ ང་བཅས་ལུ་ག་ཅི་གལ་ཆེ་མ་སྤོ་ཟེར་བ་ཅན་ ངོ་ལོགས་ཚུ་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ རྒྱལ་ཁབ་
ལུ་གཞོན་པ་དང་འཚོ་བ་བྱུང་སྟེ་འབད་ས་ཅིག་རུང་ ཉེ་མ་ལས་ཡོད་པའི་ཞི་བདེ་འཇོན་ས་
སྟངས་ཚུ་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་འབད་བཞག་དགོས་པ་འདི་ག་ནི་ལས་གལ་ཆེ་ཟེར་ཞུ་ནི་
ཨིན། དེ་ཡང་ ང་བཅས་ར་གི་སྤྱོད་མེད་པའི་དབུ་འཁྲིད་སྤྱོད་དམ་པ་མི་དབང་མངའ་
བདག་རིན་པོ་ཆེ་ལུ་ལྷག་བསམ་དག་པའི་དད་པ་དང་དམ་ཚོགས་ ཡིད་ཆེས་གཙང་མ་ཡོད་
པ་ཅན་སྤེལ་ས་ཀྱི་གཞོན་པ་དང་འཚོ་བའི་ཉེན་ཁ་ཆེ་ཚུང་ ག་ཅི་བཟུམ་ཅིག་རང་ཡོད་རུང་
ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བཙན་ཐབས་ལུ་ ཚ་ལས་རང་ཐོ་བཀའ་མི་ཚུ་གས་ནི་ཨིན་མི་
འདི་ལུ་ཐོ་ཚོམ་ག་ནི་ཡང་མེད་ཟེར་ཞུ་ནི་ཨིན།

མཐའ་མཇུག་ ང་བཅས་རའི་དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་བཀའ་སྲུང་ཚོས་སྐྱོང་དམ་
ཅན་སྲུང་མ་ཚུ་གི་མཐུ་སྟོབས་དང་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་འི་སྐུ་བསོད་དབང་
ཐང་དང་སྤོན་ལས་ འགྲན་རྒྱུ་དང་བྲལ་བའི་དབུ་འཁྲིད་ལུ་བརྟེན་ ཇི་སྲིད་བསྐྱེད་པ་མ་སྟོང་གི་
བར་ན་ རྒྱལ་ཁབ་དར་ཞིང་རྒྱས་ཏེ་ བདེ་སྲིད་ཀྱི་ཉི་མ་ཤར་ཏེ་ བརྟན་པ་ཡུན་རིང་གནས་
པའི་བཀྱིས་སྟོན་ལམ་ཞུ་ནི་ཨིན།

དངུལ་ལས་དང་ དངུལ་འབྲེལ་གྱི་བརྗོད་གཤམ་ཅན་དག་པ་ཅིག་ འོག་ལུ་བཀོད་དེ་ཡོད།

རྣམ་གྲངས་	༡༩༩༦-༩༧ ལོ་ལྷན་ཚུ་		བརྒྱ་ཚུ་
	འོ་མ་ སྤོན་ཅི་ས་		
	དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ནང་		
༡. དངུལ་འབྲེལ་སྡེ་ཚན་གྱི་སྤྱོད་དངོས་བསྐྱེམས།	༡༢༥༣༩.༤	༡༤༩༩༣.༣	༡༩.༤
ཀ/ རྒྱུ་ལ་གཞུང་དངུལ་ལས་དབང་འཛོལ་ལུ།	༥༣༤.༩༩	༤༡༥༣.༤	༡༥.༠
ཁ/ དངུལ་ལས་སྡེ་ཚན་ལ་ལུ།	༧༡༩༠.༢	༤༤༤༠.༩	༢༣.༠
༢. དངུལ་གྱི་མཁོ་སྤྱོད།	༤༢༧༧.༧	༥༤༣༢.༧	༢༧.༠
ཀ/ དུས་བབ་དངུལ་བཟོ་འཇུག་	༢༡༩༡.༧	༣༥༡༩.༤	༤༠.༤
ཁ/ རྒྱུ་སྤྱོད་དངུལ་བཟོ་འཇུག་	༡༣༣༡.༩	༡༡༧༥.༧	༡༡.༧
ག/ བཀོལ་སྤྱོད་དངུལ་ཀྲམ་	༤༢༤.༠	༧༣༧.༦	༡༧.༩
༣. རང་འཁོད་བསྐྱེད་འགྲུལ་	༡༥༣༤.༧	༡༩༣༥.༡	༢༥.༤
དེ་ལས་མེད་སྤྱོད་ལྟོ་ཡོད་པ་	༡༠༩༧.༡	༡༢༩༩.༩	༡༩.༥
		(དྲོ་ལར་ས་ཡ་ནང་)	
༤. ཕྱི་དངུལ་གསོག་འཛོག་བསྐྱེམས་	༡༧༠.༠	༢༡༥.༤	༢༦.༧
ཀ/ བརྗོད་འབད་བཏུབ་པའི་དངུལ་	༡༤༥.༠	༡༧༤.༠	༢༠.༠
		(རྩ་མི་ས་ཡ་ནང་)	
ཁ/ རྒྱ་གར་གྱི་རྩ་མི་	༢༥.༠	༤༡.༤	༤.༧
༥. ཡུལ་སྡེ་དྲོ་ལར་གྱི་བརྗོད་མོང་ཚད།			
(དུས་ཚོད་དུ་སྤྱོད་མཁུ་)	༣༥.༩	༣༩.༧	༡༠.༩
༦. སྤྱོད་ཚད།			
དངུལ་བཟོ་འཇུག་སྤྱོད་ཚད་			

(1)	རྒྱལ་སྐོར་གསོག་འཛུགས།	4.0	4.0-2.0
(2)	དུས་བབ་གསོག་འཛུགས།		
	ལྷན་པའི་ལས་འཁུར།	4.0	4.0-2.5
	ལོ་ལྟར་ལས་འཁུར་གྱི་འོག་སྐྱོད་	10.0	10.0-10.5
	ལོ་ལྟར་ལས་འཁུགས་པའི་རིགས་	11.0	11.0-11.5

བསྐྱོད་འགྲུལ་གྱི་སྐྱོད་

(1)	སྤྱི་རྒྱུ་རྒྱུ་ལོ་ལྟར་དངུལ་	12.0	12.0
(2)	བཟོ་གྲུ་དང་ཞབས་ཏེག་		
	སྐྱེལ་འདྲེན་དང་སོ་ཞུ་	12.0	12.0
(3)	ཁྱིམ་བཟོ་	11.0	11.0
(4)	ལྷན་པའི་མ་ཚ་	14.0	14.0
(5)	སྤྱི་རྒྱུ་དང་སྤྱི་རྒྱུ་བཟང་ཚོང་ལས་	15.0	15.0

སྐྱོད་གྱི་ཚད་གཞི་འདི་ 1990 ལོ་ལྟར་ལས་འཁུགས་སྤྱི་བཟོ་བཟོ་བཟོ་
 ཡི། དེ་ལས་ཚུར་དངུལ་འབྲེལ་ལས་སྤྱི་ཚུ་གི་གསོག་འཛུགས་དང་བསྐྱོད་འགྲུལ་སྐྱོད་ཚད་
 ཚུ་ལས་སྤྱི་རྒྱུ་དང་རང་སོ་སོ་གིས་བཟོ་ཞུ་ཞུ།